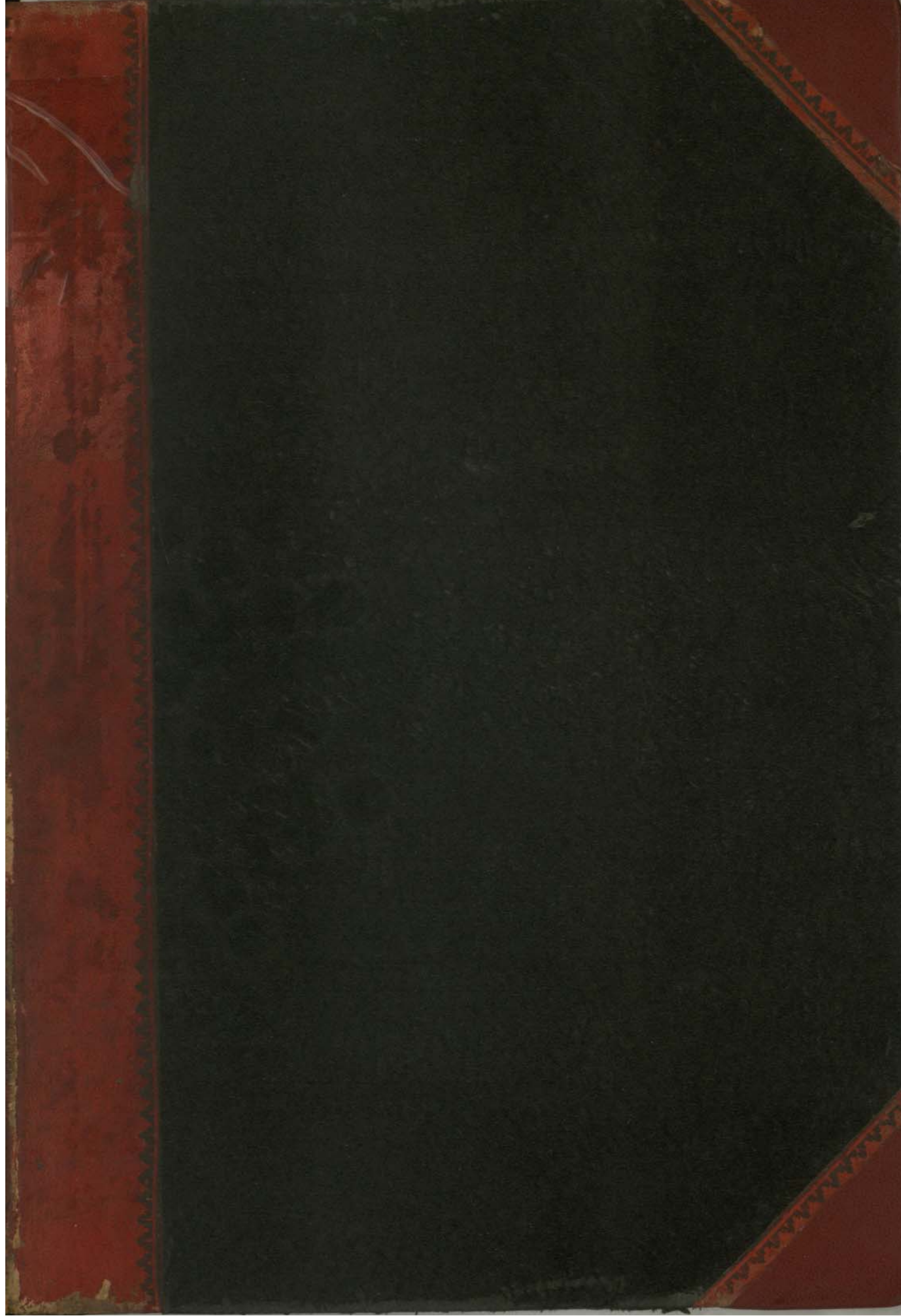
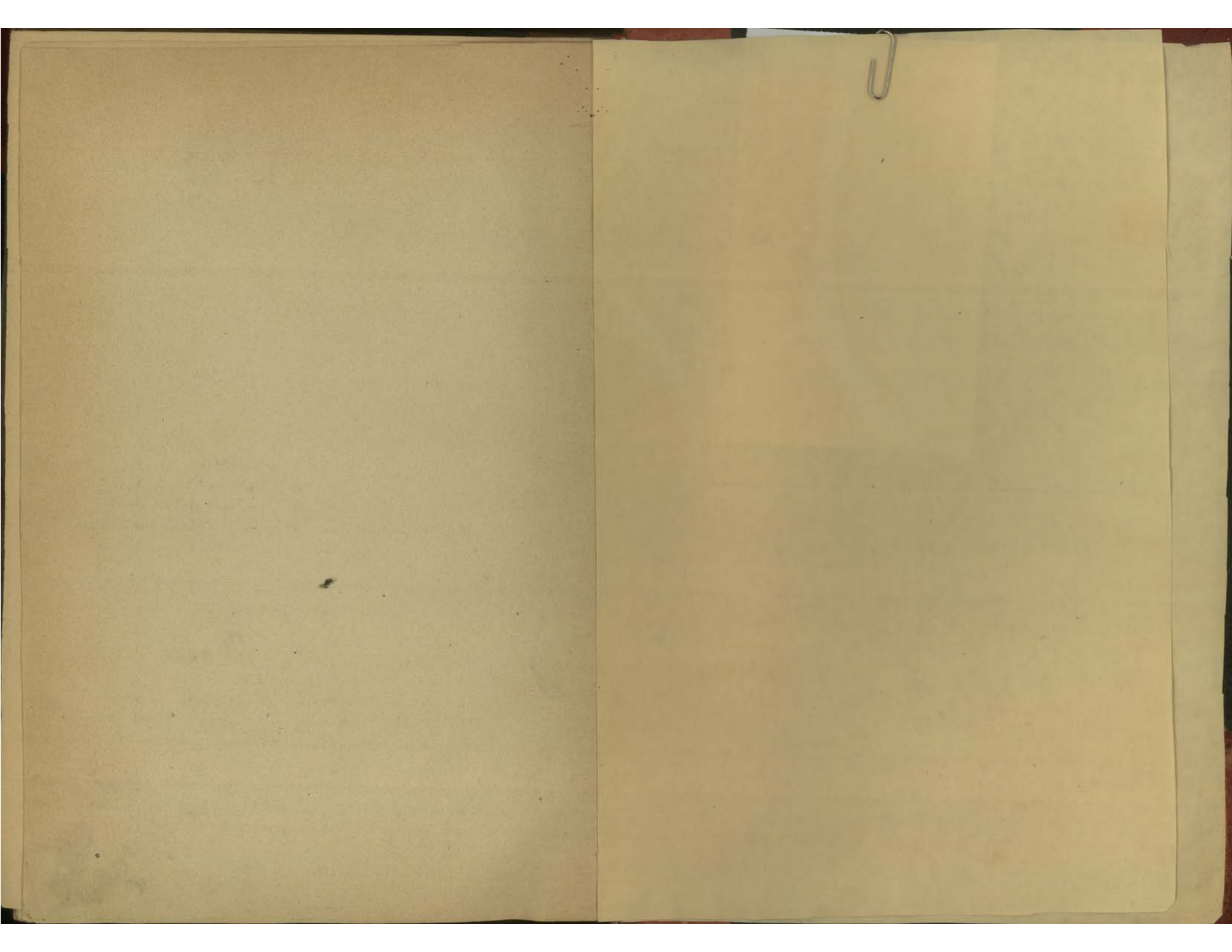

ضیاء، عبدالحمید، ۱۸۲۵-۱۸۸۰م.
خرابات/ اسمیله سعادتلو ضیابک افندی حضرتلرینک شعرای متقدمین و معاصرین آثارندن بالانتخاب جمع و ترتیب ایلدیکی مجموعه منتخباتدر.— [استانبول]: مطبعه عامره، ۱۲۹۱-۱۲۹۲ق. = ۱۲۵۲-۱۲۵۳.
۳ ج.
چاپ سربی.
این کتاب برگزیده قصائد ترکی، فارسی و عربی میباشد.

(ادامه روی برگه بعد)

﴿ علم علم وكماله علم عالم آرا عالم معالى وافضاله علامهٔ جلیل وهمتا دولتلو سامی ﴾
﴿ پاشا حضرتلرینك خامهٔ بلاغت علامه‌لرندن رشحه پاش تنزل اولان ﴾
﴿ درارئ تعریض فصاحت بهادر ﴾

قطرات جنبش ابر نیسان ورشحات جوشش بحر عمان اعداد بی پایاننـدن فراوان مرواريد رخشان حمد منان ايله نظم سبحهٔ ذکر زبان ايدرمكه * دربحر سینه در معانی بپروريد * دركان طبع لعل سخن را بيافريد * وجواهر صلوات صفيه وزواهر تسليمات زكيه * سلطان سرير لامكان جاه * آرايش بزم لى مع الله * دردانهٔ كنز لايزالى * نور احدى ذوالجلالى * روضهٔ سدره پيماى مزهر ومرقد جنة المأواى معطرلرينك عتبهٔ عرش آرايش عليالرينه نثر ونثار ايله افتخار ايلرمكه هردر يتيم نطق كريمی درهٔ درج دهان (وماينطق عن الهوى) وهر لفظ معجز نمای رسالت وسيمی كوهر يكتای (ان هو الا وحی يوحى) در مشاهير آل واصحاب وجماهير خواص واحبابی ارواح تابناكلرينـه فوايح كل وريحان تحيات وروايح سنبل وضيران طيبات اهدا قلنوركه فصاحت ونافحه‌افشان قيمت بلاغت اولوب بضاعهٔ كفتار مدعيانی كاسد بازار اعتبار ايلديلر ومقتبسان انوار هدايتلری اولان سخن آرايان اعصار متتابعه‌نك بهارستـان مراقد ومقابرلری باران رحمت رحمان ايله ريان وكلغنچهٔ ارواح پاكيزه‌لری نسيم عفو زعفران ايله خندان اولسونكه رش مداد مسكی اللقا ايله صحايف روزكاری آراسته وتعطير وقلوب مطالعه‌كران هرفن وزمانی غاليهٔ فيض عرفان ايله پيراسته وتنوير ايتديلر انجق اختلاف طباع ومشارب وفقنجـه هرصاحب نظم ونثرك اساليب وتراكيب كلامی شيوهٔ ديكر ورنك مضامين آخرله مصور اولديغنـدن تمييزنيك وبد رقم واقفـان اسرار رموز الحكم اولان سخنـوران سليم الطبعه مسلمدر ولله الحمد والمنه بومزيت كران قيمتله ممتاز ورونق دانش ودرايتله سرفراز اولان نكته‌وران عصر حاضرك بيت القصيد مجموعهٔ وجدانی ومصرع برجستهٔ ديوان عرفانی ضيابك افنديك بهارستان عمرخزان ناروامی شبنم فيض نعم كبريا ايله اشكوفه كشای مجد وعلا اولسونكه معيار صحيح عقل وهنر تطبيقا آثار اسلاف واخلافك كشيدهٔ زرين تاراشتهار اولان غرر تابنده‌سنی انتخاب وافراز وشو كنجينهٔ لامعة الانواری املا ايله برنسخهٔ بی انباز پيدا وابراز ايلدی لله دره

كتبه الفقير عبدالرحمن
سامی

﴿ خراباتك اشبو بزم اولنده مندرج اولان آثار منتخبه واسامئ شعرابی حاوی جدولدر ﴾

خرابات

﴿اسمیله سعادتلو ضیا بك افندی حضرتلرینك شعرای متقدمین ومعاصرین آثارندن﴾
﴿بالانتخاب جمع وترتیب ایلدیکی مجموعهٔ منتخباتدر﴾

مطبعهٔ عامره ده طبع اولنمشدر
فی شعبان ١٢٩١

صحیفه

(القصائد العربیة)

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه

توحید باری ومناجات

ای وارلغی واری وارایدن وار — یوق یوق سكا یوق دیمك نه دشوار
دیر هرشیئك لسانی هرگاه — الله الله الله الله
ای برز عقل و وهم وادراك — معروف خطاب ما عرفناك
ذاتك سنك اولقدر بیوكدر — یانده یوكلك الكو چكدر
بوقبه ده كرچه چوق صداوار — یوق دارده سندن اوزكه دیار
ای قدرتی ایلین هویدا — هرذره ده بیك جهان معنی
دست قدركده بی تكلف — جزئی كلی بتون تصرف
محسوب عنایتكدر اعداد — بیوده قدرتكدر ابعاد
ای كونی بنا ایدن مهندس — سنسین بومناظره مؤسس
اوز حسنكی قیلمغه تماشا — برآینه دوزدك اسمی اشیا
انجم ایله عالمی طوناتدك — هرنجمده بیك جهان یاراتدك
صاجدك برآوج كهر سمایه — اولدی بوكرات بی نهایه
عشقكله اورمیه دن بریدر — هربوكره زار وسرسرپدر
نورك ایله التماع ایدرلر — درویشلرك سماع ایدرلر
سنسین ایدن ای حكیم دانا — بوعالمی عالم معما
ذرات عناصر وموالید — امركله بولور نظام تأبید
ای عالمی وارایدن خداوند — ای آدمی زار ایدن خداوند
انسان نه غریب جانوردر — عاقل كور بنور جنون اثردر
انسان یلورم صانورده یلز — علمی ایله جهلدن كسیلز
كویا جهلك خلافیدر علم — جهلك صرف اعترافیدر علم
یارب بونه ابتلا نه بلوی — انسانده بوعجز ایله بودعوی
یارب بونه كشمكش نه زوربر — یارب بونه شورش ونه تشویر
یارب بونه دهر بی اماندر — یارب بونه دار امتحاندر

(یارب)

یارب بونه كاركاه غمدر — یارب بونه وادئ المدر
یارب بونه مكتب فنوندر — یارب بونه عالم جنوندر
یارب بونه ارتباط ونسبت — یارب بونه اختلاط والفت
یارب نه كوزل نظامدر بو — یارب نه نظام تامدر بو
یارب بونه سلطنت نه قدرت — یارب بونه هندسه نه صنعت
یارب بونه عزت وعلادر — یارب نه كمال و كبریادر
برقبضه ترابه جان ویرسین — طوپراغه طاشه لسان ویرسین
هرلحظه ده بیك جهان یاپارسین — هرآنده بیك آسمان یاپارسین
هرلحظه ده بیك جهان یقارسین — هرآنده بیك آسمان یقارسین
برسین بربرلككده شك یوق — ملككده سنكله مشترك یوق
ای حی وقدیر اولان الهی — بی مثل ومشابه ومضاهی
ای قطره یی قلزم ایدن الله — ای نطفه یی آدم ایدن الله
دلخسته لره طبیب مشفق — هر یاره یه مرهم موافق
بیمارلرك شفاسی سنسین — هردردلرك دواسی سنسین
مظلوملره پناهسین سن — عاجزلره دادگاهسین سن
بیچاره یه چاره ساز اولورسین — بیكسلره دلنواز اولورسین
عاشقلر كوزی یاشی ایچون — یانقلر باغری باشی ایچون
رحم ایله ضیای ناتوانه — یوق طاقتی غیری امتحانه
بازیچهٔ نفس بی اماندر — رحم ایتمز ایسك ایشی یماندر
بتلكدن او بنده یی خلاص ایت — شایستهٔ بزم اختصاص ایت
فیضكله او لالی ترزبان قیل — محبوبك ایچون مدیحه خوان قیل

نعت نبوی

چون لجهٔ عشق زاخر اولدی — اول دریتیم ظاهر اولدی
شاننده بیوردی خالق پاك — لولاك لما خلقت الافلاك
اول حرف مقالهٔ كن — آخر نفس لب تعین
خورشید منور منور — مهدئ مطهر مطهر
علام عوالم معالی — علامهٔ علم لایزالی
سلطان جهان مطاع كونین — روح الروح طباع كونین

محمود ومحمد ومبجل
محبوب خدا نبی مرسل

قیلدقده طلوع مهر ذاتی — طولدردی ضیاسی كائناتی
هب كوردی آنی بصیر اولانلر — جاهل قالدی ضریر اولانلر

تاحشر طورور اونور ابهر
اول نور تهامه ده آچلدی
بر ذره در اول کونشدن الآن
کزسك کوره سين بتون زمینی
بااول شررك دكلمه برقی
كراولمه اندلس ضیاد ار
قنغی یره ایتسه لمعه افراغ
مانند فروغ مهر نوار
اول یوزدن اولوندی هب ازالت
بو وحه ایله قابلادی عیانی
انصاف قبل ای معارض انصاف
کیم ایلدی مصطفی مثالی
کوستردیمی اویله درس عرفان
یاپازدیمی اویله شرع معصوم
تورات اوله می یاخود اناجیل
بر معجزه درکه نور قرآن
تاروز قیام اولور صلاکو
اعجاز دکلیدر که باری
بونجه فترات ایچنده اغبار
شرعی ایله قیلدی اول قرتاب
کیم شرعنه ایاسه توسل
هر کیمکه اوشرعه خدمت ایلر
امیدر اگرچه اول ملك خو
امی که شر یعتده تابان
امی ایدی گرچه قیلدی کندی
سلطان دو کون ایکن اوسرور
محکوم ایکن امر بشه عالك
رایاتی اولور ایکن مظفر
اکثر فقی چکردی مدیون
بو قسوللغی اختیار ایدردی
اول طائر قدس آشیانه
جایعلری سیر ایدردی اطفی
مولای شفیق ایدی اطیمه

کورلر کوردمز کورر کورنلر
دنیایه شرارەسی صاچلدی
عالمده کی نور علم وعرفان
اول مصطبه نك لقاطه چینی
کیم ایلدی زنده ارض شرقی
کیم اوروپایی ایدردی بیدار
اول لمعه اولوردی بر یانار طاغ
اقطاره ایدردی نشر انوار
عالمده کی ظلمت جهالت
انوار محمدی جهانی
میدانده دکلی علم اسلاف
توحید جناب لایزالی
دار الحکمای ملك یونان
قانون بندان خطهٔ روم
هم منقبت کتاب تنزیل
طور دفعه جهان طورور نمایان
ارباب شکوکه امر قانو
تفسیر دن آنی قیلدی عاری
نحر یفنه اولدی ظفر کار
تعلیم حقوق وفضل وآداب
انسانلق ایله ایدر تجمل
داربنده کسب حرمت ایلر
عالیه جهانی قیلدی مملو
احکام حقوق نوع انسان
عاجز بلغای نجد وکندی
وار و یوق ایدی اکا برابر
اوج بیرهنه دکلدی مالك
آجلقله کزردی کندی اکثر
قوتنده بولوندی درعی مرهون
یوقلق ایله افتخار ایدردی
میل ایتمدی جیفهٔ جهانه
احراری اسیر ایدردی اطفی
کوما یدر ایدی هر یتیمه

هر کس ایدی خوان نعمتنده
هیچ اولمدی اول نبی صابر
بالذات عیادته کیدردی
ایلردی تهجد شبانکاه
هر نفسی طوناردی اول پییر
عبدیت ایله ایدی مباهی
بر مکتبه اولدی کیم مداوم
وصفنده آنك جناب غالب
چون اول ما خلق در اول نور
تا حشر اوشاه انبیایه
اولسون دخی تحفهٔ تحایا

عالم ایدی تحت منتنده
متشکش نعمت اکابر
دلخستەلره شفا ایدردی
قلبنده طورردی خشیة الله
نفسیله حقوقده برابر
اخلاقی ایدی بتون الهی
الله ایدی ذاتنه معلم
بو بیتی نه خوش یازار مناسب
ثانیٔ خدا دیسەمده معذور
اولسون صلوات بی نهایه
اصحابنه آلنه هدایا

سبب ترتیب خرابات

اون بشده دکلدی سن وسالم
موزون سوزه جان ویردی کوشم
ویردی بکا اولا مراقی
کا هیجه غریبی اوقوردم
عاشق عمری که کاه آلوردم
تحسینله ده ایتیوب قناعت
هر دفتر شعری کیم طانوردم
کندمده نظیره دیر ایدم کاه
کوش ایتمسون اویله سوزقولاقلر
دیوانچه مه آنلاری یازاردم
کیم شعرمه آنسه طعنه طاشی
هجو ایدی معارضه جوابم
اول حال ایله روزکار بکدی
بکدی الله چونسخهٔ جان
برکره بوکنزه نائل اولدم
بر پاره به بیکی آفرینك
وهبی ایله واصفی بکندم
دیردم ایدوب انلاری قراءت
بوندن دخی سوز اولورمی اعلا
شوسرو ایله باق شوقد وقامت
باباله کل نه خوش موافق

کیم نظم ایله واردی اشتغالم
اشعار اوقوسم کیدردی هوشم
میدان شعرا سنك نهاقی
عاشق کرمه یانار طورردم
اوچقور سوزینه شاشارقالوردم
یغمایه ده که کاوردی جرأت
یوق نسخهٔ آخری صانوردم
اما نه سوز العیاذ بالله
آلوده‌سی اولماسون طوداقلر
ممکن اولسه طاشه قازاردم
اوغراردی یغله درده باشی
شمشیر زبان ایدی کتابم
برابکی خزان بهار بکدی
مطبوع برابکی کهنه دیوان
بر بشقه جهانه واصل اولدم
پابوشی آنلدی کوهرینك
تقلید ایچون آنلاره اوزندم
یارب بونه سحر نه کرامت
شیرین لفظ وخجسته معنی
اولمازمی قیامته علامت
پروانه دکلی شمعه عاشق

خمخانه باشده جام وساغر
رندان ایله مغبچه برابر

تمییزه یوغیدی اقتدارم
زیرا بشد اولمامشدی یارم

اما اوقودقده کلستانی
درك ایتمکه باشلادم لسانی

هم اول صره‌ده برایکی شاعر
تمییزه اولدیلر مظاهر

اولمق شعرا ایله مباحث
افزایش فرقه اولدی باعث

برنکته ور ستوده اطوار
حافظدن اوقودی خیلی مقدار

اول سوزلره مشربم قاپلدی
کویا قپالو کوزم آچلدی

اولدی بکا خواجهٔ دل وجان
آثار سخنوران ایران

اولدم نیجه خمسه‌دن کهرچین
کوردم نیجه دفتر ودواوین

ایتدم شعرای رومی تحقیق
آثار وزمانلر ایله تطبیق

کوردم اولمش خلف سلف هپ
ایران شعراسنه خلف هپ

اول سوزه باشلامش نوابی
تقلید ایله فارسی ادابی

کلمش شعرای روم پیشین
قیلمش او اداده وزنی تعیین

تقلید ایله چون لسان بوزولمش
اوزان عروضی غائب اولمش

چیقد نجه لسان طبیعتدن
السنه دوشمر فصاحتندن

فعلن فعل اولمدن نمایان
پارمق ایله ایدی بزده اوزان

اشته بوسبیله درکه الآن
ترکیده یوق ارتجاله امکان

ترکیده دکل بوحال اول
اولمش ایدی فارسیده مختل

انلارده ایدوب لسانی تجدید
ایتمش عربه سخنده تقلید

وارایسه‌ده بعض فضله نقصان
اوزان عربدر انده اوزان

بزانلاره نسبة جدیدز
کویاکه عربلره حفیدز

آثار عربدر ام عرفان
بونلار ایکی نهردر اوعمان

چون کوردم او بحر بیکرانی
فرق ایلدم اول زمان جهانی

اول کوزدن بکچن هپ آثار
کوزدن کچدی بتون بتکرار

کوردم بکیدن نجه دفائن
بولدم بشه برطاقم خزائن

بن طبعه بونی اساس ایدردم
شاعر اولورم قیاس ایدردم

بوشوق ایله کچدی روزکارم
دستمده دکلدی اختیارم

بیلدم که بن اویله شاعر اولمق
صنیله جبال سایر اولمق

بن اوله‌مدم اکرچه شاعر
اولدم شوقدر که فهمه قادر

شاعرلك اکرچه معتبردر
شعری طانیمقده رهبردر

حلواجی به طبله کار لازم
اول کاره ده اقتدار لازم

سنم که چل وچهاری کچدی
آنی آلان اسکداری کچدی

کوردم فلکك وفاسی یوقدر
ذوق والمك بقاسی یوقدر

بیك بیل باشاسك بنه جهان بو
کردش بوزمین بوآسمان بو

برقاعده در بوجاودانه
البته کیدر کلن جهانه

بوعالمده اعتماد اولنماز
درد اجله دوا بولنماز

صحت بوزبلور شباب قالماز
قوت کیدر آب وتاب قالماز

پروردهٔ ناز اولان اوکلشن
ایلرقاره طوبراق ایچره مسکن

اول کوزکه باقار بوکون نهاره
یاربن یووه اوله موروماره

حکمت بوبلایه چاره ایتمز
تدبیر وحیلده پاره ایتمز

یوق فائده دولت ونعمتدن
یوق منفعت افسر وحشمتدن

کلدی نیجه بیك ملوك دهره
هپ اوغرادیلار بودرد قهره

یوقدر برینك زبانده نامی
قنده اویسار واحتشامی

اما عقلای عاقبت بین
ادراك ایدوب بوحالی پیشین

میل ایلمامش بوده‌ر دونه
غفلت ایله دوشمامش جنونه

چرخك آکاه اولان خوبندن
بو یاغمورك ایچمامش صوبندن

تحصیل کماله همت ایتمش
آزاده لکه قناعت ایتمش

عالمده نیجه اثر براقمش
اذکاربنی معتبر براقمش

کرچه آنی روزکار آلمش
بوقبه‌ده برصداسی قالمش

چون بنده بواقتدار یوقدر
هرصحده بقای نامه چوقدر

فکر ایلر ایکن بوحاله تدبیر
کلدی دلمه مثال قطمیر

حیوان ایکن اول وجود یکتا
ایتمش بوجهانده نامن ابقا

ارباب کماله خادم اولمش
انلر ایله اسمی دائم اولمش

بنده اوطریقه ذاهب اولدم
انسانلر ایله مصاحب اولدم

اثنای مطالعه‌مده اکثر
کوردکجه لطیف وخوش اثرلر

بردفتره قید ایدرایدم هپ
اماکه دکل ایدی مرتب

ترتیبنه ایتدم اهتمامی
مجموعه‌مه ویردم انتظامی

ترکی ایله فارسیده مخلص
شاعرلره چونکه اولدی مخلص

اولدی شعراسی بونلرك هپ
ترتیب حروف ایله مرتب

اماکه عربده بشقه عادت
که کنیه که اسم بولدی شهرت

ترتیده اولمق ایله اشکال
تنظیمده بنده ایتدم اهمال

ابیات ایله قطعه‌لر سراپا
ترتیب هجا ایله مقفی

واردر عربیده بعض کلفت
ایتمك کرك اشتقاقه دقت

کوسترمك ایچون نکات نظمی
ازمان تحولات نظمی

آثار سلفدن ایتدم املا
برخیلی نوادر دلارا

کرچه سوزی بونلرك قیادر
معنالری لیك جانفزادر

املالری براقدم اویله
تادبنیه صکره شوبله بویله

چونکیم بودبله مثال مادر   اولدی جغتای لسانی مصدر
ترك ایلمکه حجاب ایتدم   آندن دخی انتخاب ایتدم
معلوم اوله تازمان نه اولمش   اول نه ایمش لسان نه اولمش
هم رتبه ترجمه عاجزانه   جکدم شعرایی امتحانه
مشهورلری بیان اولوندی   آثار ایله امتحان اولوندی
حکم ایلدم اکثریت اوزره   شعرنده کی استقامت اوزره
بن اکلا دیغم قدرجه یازدم   وقت اولمدی مختصرجه یازدم
مادام اخلاصدر اساسی   معذور اوله وارسه ده خطاسی
آثار معاصریندن هم   معروفلر اولدیلار مرقم
شاید که اوله دیو تمدی   تمییزینه ایتدم تصدی
مستقبله شمدی حکم اولنماز   غائبده کی جفر ایله بولنماز
ممکندر ایدر جناب بیچون   قارونی کدا کدایی قارون
بوکون کورینان سکا محقر   یارین اوله غالب و مظفر
مادام اثری طورر حیاتك   مأمولدر ارتقاسی ذاتك
آیرلدی بزمله چونکه اسلاف   وارسون بزیده آیرسون اخلاف
کوسترمك ایچون خطاصوابی   هر شیوه دن ایتدم انتخابی
هرشی که بکابهین کورندی   شایسته ودلنشین کورندی
مجموعه مه ایلدم آنی قید   کوینده سی عمروایمش یاخود زید
فکر ایت نقدر کتاب کوردم   جمنده نه بیحساب کوردم
رندان ایدر آنده چون ملاقات   قویدم آدینی آنك خرابات
مسجدده دیسم اعتماد اولنماز   شاعرلر اوپرده چوق بولنماز
شاعرله می و پر مصافات   رندانك اولور بری خراباتی

احوال اشعار ترکی

اسلافده احمد و نجاتی   آواره دلشکسته ذاتی
ترکی سخنه تمل قومشلار   کرچه تملی کوزل قومشلار
ایتمکله لسانمز تغییر   اول شیوه یی کوج بزه تصور
مضمونلاری کرچه پك متیندر   الفاظیده اولقدر چتیندر
طرز غزل وقصیده بازی   ناخوش اوقدر که وزن تازی
طاق ایله ایکنده لر دررلر   هر بیتده بربرین سوررلر
یاحشو واماله وزحافات   انشاد ایدنه بلای آفات
بلکه اوزمان ایچون کوزلش   لکن صکره لسان دوزلمش
اولمش بو تبدل لسانه   باعث ایکی خسرو یکانه

سلطان جهان سلیم اول   خاقان مؤید و مبجل
ایتمش او شهنشه مظفر   ملك سخنی دخی مسخر
اکثر سوزی فارسیدر آنك   مقبول ومسلمی جهانك
یوق روم آرا نورایسه سراسر   اول شیوه ده فارسی دیمش ار
اولمغله شه جهان معنی   دیوانی طورر جهانده حالا
اوغلی دخی پادشاه عرفان   صاحب قانون خان سلیمان
کورمش ایدی تربیت پدردن   البته چیقارکهر کهردن
تأسیس بنای دولت ایتدی   تنظیم لسانه همت ایتدی
ظاهرده وعالم سخنده   کندوسنه خلق قیلدی بنده
صورنده دکل فقط جهانکیر   ملك هنر بده ایتدی تسخیر
ویردی بوایکی شه فضیلت   هم دولته هم لسانه وسعت
مجلسلرینه ندیم داخل   اولمش ایدی زمرهٔ افاضل
همتلری ایله اولدی موجود   یراین کمال مثلی مفقود
هم ایتدی ابوالسعودی اسعاد   اول ایکی شهنشه ملك زاد
بو ایکی هنزور یکانه   پك چوق مدد ایتدیلر لسانه
باقی ایدی نیجه صیف وکانون   پروردهٔ خاص شاه قانون
اولمشیدی او پادشاه نقاد   هم پادشه آکا همده استاد
هرشعر ویرشده شاه ذیشان   همرتبه ویردی همده احسان
ظاهر کورینور قصیده سندن   طور غزل کزیده سندن
کیم طرز قدیمه کسوه ویرمش   شعر آنك ایله شکله کیرمش
باقی یه سزا اولنسه تعیین   تعبیر مجدد نخستین
امابنه بعض کهنه تعبیر   باقیده ایدر درونی تکدیر
صکره ایدیلوب بوشیوه تجدید   آثار عجم اولندی تقلید
اوزانده تحرز زحافات   تکثیر تتابع اضافات
جمله ادوات وصف ترکیب   توسیع تسلسل تراکیب
یردن کیردی بزم لسانه   هپ نامدار اولدی شاعرانه
الك جای تعجبی بوبابك   باعثلریدر شو انقلابك
استانبول ایکن مقر عرفان   استانبول ایکن مطاف بلدان
یایدی ایکی طشره لی بوحالی   وانلی بریسی بری رهالی
یعنی بری نفعیٔ سخنور   هم دیکری نابیٔ معمر
بونلاردر ایدن لسانی توسیع   بونلاردر ایدن بیانی تنویع
بونلار ویردی زبانه زینت   بونلار ویردی بیانه صورت
ترکی دیلی اول ایدی یکتا   ایتدی آنی فارسی دوبالا

هم او یله یاقشدی ایکی کوهر
کو یا که قارشدی شیر وشکر

یاخود ایکی بحر علم وعرفان
برلشدی برابر اولدی عمان

یوق اوج دکز اولدیلار فراهم
اندن چیقدی بو بحر اعظم

زیرا عربی لسانله اول
اولمش ایدی فارسی مکمل

عثمانلی لسانی بولساندر
فکر ایله نه بحر بیکراندر

عثمانلی لسانی بیلن ذات
بر شادرکه حاضر آلات

برقاچ درلو اداته نائل
برقاچ نوع انقلابه قابل

اعمالده هیچ کلفت اولماز
تقنینده طبعه زحمت اولماز

هرقنغی خیال ایسه مصور
الفاظی کلور انك برابر

سازلرن عتیقه نك هب
معقولاتی اولور مرتب

قطعا اوحدوددن چیقلماز
انسان بوکا یا نصل صیقلماز

منظوم ایسه باخصوص او صورت
برقاچ فات اولور اودمده کلفت

تضییق عروض برجهتدن
هم قافیه وردیف رهزن

تحسینه اولور فتی سزاوار
بردیلده کوزل دینلر اشعار

اماکه بزم لسانمزده
هر درلو ادات یانمزده

افکار عرب خیال ایران
محصول ممالك خراسان

هرقنغیسنه اوزانسه دستی
ممکن طولمق کشی یه دستی

هرقنغی خیال کلسه عقله
بز قادرز آنی لفظه نقله

بو یله وار ایکن لسانده وسعت
وار دیرینه بعضلر ضرورت

مخرجده مخالف ایکن اصلی
ایلر عینه چو همزه وصلی

مدو یردی کیمی الفله نونه
ویرر حرکه کیمی سکونه

دیر عقله عقل عبارتنده
جانی دخی جان صورتنده

صورسك بو تکلفاته علت
دیروزنده چونکه وار ضرورت

لایفهمی که شاعرم دین ذات
فرق ایتمیه مخرج حروفات

کیم ایلر آنی بوسهوه اجبار
محدود میدر دیار افکار

اسلافده کرچه وار زحافات
وقدر بویله ولی خرافات

ثابت سامی بوسهوی ایتمش
راغب عاصم اوا ثره کیتمش

بونلارده کی سهو صکره کو یا
سائر شعرایه اولدی فتوی

جوق شاعر اهل طبع ومایه
تقلید ایله دوشدی بو خطایه

مشروط واحوال شاعری

واردر ایکی شرط شاعریت
اولکیسی قابلیت خلقت

بعض قوله حق ایدر عنایت
بر نعمت خاصدر طبیعت

شاعر شاعر طوغار انادن
آثاری کورینور ابتدادن

شاعر دخی طفل ایکن عیاندر
عرفانه مشربی نشاندر

هرطرز واداسی لاابالی
بر بشقه روشده جمله حالی

مسکن ایدرایمز اشبو شهری
کو یا که کورز جنون دهری

فکرینی صلاحه سالك ایلر
بیلمز که عمومه کلك ایلر

باشلار اوزماندن اختلافه
اوضاع عموم ایله خلافه

هم باشلار اودمدن ابتلار
عمرنجه مبارکی بلالر

چون حر اوله رق کلور وجوده
کوجدر قومه شاعری قیوده

چوقلق آنی باغلاماز عقائد
تسخیر ایده مز آنی فوائد

ایتمز زر وسیم ایچون مدارا
اولماز قدم رجاله رخسا

رزقی ایله ایلیوب قناعت
سورمز یره جبهه ضراعت

دهرك صاییمازغم وصفاسن
زیرا فلکك بیلور وفاسن

برشاعره منتهای مقصد
برشیشه شراب بر سمن خد

مدحکده اکرچه ایلراطرا
ایشده سکا ایلمز مدارا

شعرنده دیر یالان طولان سوز
ایشده سکا سویلمز یالان سوز

چون ایشده عمومه در نتایج
شخصك قالور آنده نفعی خارج

هرکیمکه ایشنده صادق اولماز
انسان دیمك آکا لایق اولماز

ثانیٔ شروط شاعریت
تحصیل معارف وفضیلت

علم اولمسه شاعر اولماز انسان
دیلمز سوزه قادر اولماز انسان

سعی ایله علومه مقدمانه
ازجمله بدیع ایله بیانه

شعر عربه توسل ایله
نحو ولغته توغل ایله

نظم قدما وفن تاریخ
کلنجه فصاحته بن ویخ

کلسه بر ارایه سایه ومهر
اولماز بر اراده جهل ایله شعر

اولسه نقدر قوی طبیعت
یوقدر جاهل سوزنده قوت

یك طبعنه اعتماد ایدنلر
بولسه دخی بعض خوش سخنلر

بیلمزلك ایله دوشر خطایه
اوغرار باشی جهل ایله بلایه

یا سو یله سوزی کهر نثار ایت
یا صمت وسکوتی اختیار ایت

واردر دخی برنیجه وسائل
اشعار اولور انلر ایله کامل

شعر اولمق ایچون جدید وفاخر
شاعرده کرك فراغ خاطر

اولماز حرم درونده مقرون
ایتمکجی تلاشی ایله مضمون

شاعر اوله ماز اکرچه زنکین
فقر ایله ده قالماز انده تمکین

عالمده بودر هله مجرب
اولماز ایشی شاعرك مرتب

طالع عقله معاون اولماز
بخت ایله هنر مقارن اولماز

شاعرده کرك اوزتبه سامان
باآتش عشق ایله اولوب زار
باخود متأثر اوله شاعر
ممدوح باقدردان کرکدر
باخود اوله مجلس سخنده
اشعارینه اوله‌لار معارض
ترك ایلیه کبر ایله عنادی
واقع کوریجك براعتراضی
ترك ایله اصابت ادعاسن
واردر نیجه خودپسند نادان
طوپلار باشنه برایکی جاهل
ایلر هذیانی انلره فی
هم دیرکه زشاعری اثر نیست
بیلمزکه ایدر اوکا و ناطق
شعری ایله فخر ایدر جهانه
استرایسك اکلامق جهانی
ایتمش اوراده فنون ترقی
بیلمك کرك آنده‌کی فنونی
آنسز کشی تام شاعر اولماز
سنده وارایسه اکر حمیت
قبل ترجمه آنلاری زیاده
اشعارینه همده ایله دقت
مرآت دلك اولور مجلا
اخذ ایله صنایع و علومن
تقلید ایله اصلکی اونوتمه
سائر اقوامه میلی آقماز
آندن آنجق کرك که مایه
بیلم که ندن هر ایشده مطلق
آنلارده بوفکر فاسد اولماز
فکر ایتملی کیم جناب بیچون
هر اقلیمه خواص ویرمش
ممکنمیدر ایتمه برفرنکی
قابلمی ایده راسین لاماتین

تا اولمیه باعمال نادان
اول حال ایله ایده نظم کفتار
تا شعری دخی اوله مؤثر
سوز کوهر و مستمع محکدر
بحث ایدیله شعراو انجمنده
افکارینه اوله‌لار متناقض
حصر ایتمیه نفسه اعتمادی
انصاف ایله حقه اوله راضی
اصلاح ایده درعقب خطاسن
کندینی صانور افضل سخندان
افکارده کندینه مماثل
انلار تحسین ایدر بیانی
استاد سخن منم دکر نیست
کندوسنه کندوسی فنالق
یوق حقنی نشر ایدر جهانه
اوکرنملی اوروپا لسانی
تحصیلدن ایلمه توقی
ترك ایله تعصب و جنونی
برکسه لسانله کافر اولماز
تحصیلنه ایله صرف همت
تاملتك ایده استفاده
آنلارده‌ده بشقه‌در فصاحت
نیروی طبیعتك دوبالا
ترك ایله زمایم و رسومن
ملتنکی حقیر طوتمه
قبطی قبطیلکن براقماز
ملتسن ایتمیه وقایه
اوروپالویه مقلد اولمق
یکدیکرینه مقلد اولماز
ایشدکده بشرله ارضی مسکون
هر قومه مزاج خاص ویرمش
افریقاده هم مزاج زنکی
نفعی کبی برقصیده تزیین

ممکنمی سنائی و فرزدق
اقلیمده حکمی یوقمی فرقك
اولمازمی تخالف جبلی
آنلارده کلن سخن سرایان
آنلارده‌کی اهل نظم و تعبیر
برکلشنی وصفه ایتسه آغاز
ایلر تفصیل طول و عرضن
اطراف وجوارینی اونوتماز
شاعرلری موزاره طاپارلر
بروقعه‌یی آنده درج ایدرلر
ایلرکن اوحالتی تصور
اجرا ایتسه آنی خصوصا
لکن بویله اثرلرین هب
یوزده بری مقصده مصادف
اشعار نقاوه زباندر
آیینه‌سی شعردر لسانك
اشعاره کلور ایسه تنزل
افعال بشر اولور مشوش
اولماز زیب صماخ رغبت
اشته بوسببله درکه شاهان
سائر وزرا کبی افاضل
وارمی عجبا ملوکه لایق
ممدوحه ایدر اواهل حکمت
دنیاده ثناسن ایلر ایفا
بودهره نیجه شه جهانبان
برغزنوی نام و شهرت آلدی
سعدی اکر ایتمسیدی ایراد
اذکار حسین بیقرایی
مادام کلام جاوداندر
هرخوش سوز کیم کلور زبانه
اما دیدیکم سخن سخندر
کوهر بدل آکا البت اولماز
طوردقجه جهان طورر او کوهر

مولیر کبی برنیاز و بازمق
وضعیتی برمی غرب و شرقك
بك شیوه میمر طباع ملی
بربشقه زمینده اولدی کویان
احوالی ایدر سخنله تصویر
اشکالنی اول ایلر ابراز
سویلر احوال طبع ارضن
حتی خس و خارینی اونوتماز
صنعتلی تیاترولار یاپارلار
محصول قوابی خرج ایدرلر
البته ایدر کشی تأثر
استاد اویونجیلر نه اعلا
اخلاق عمومه صانمه کتب
طوقسان طقوزی اکا مخالف
معیار بلاغت لساندر
هرکاری لسانله‌در جهانك
البته لسان بولور تزلزل
ایشلرده ظهور ایدر کشاکش
آواز اوامر حکومت
ایتمش شعرایی غرق احسان
تشریفاته اولوردی داخل
شاعر کبی برندیم صادق
دنیاده و آخرنده خدمت
عقباده ایکن ده نامن ابقا
کلدی کندی اولوندی نسیان
شهنامه‌ده چونکه اسمی قالدی
کیم ایلر ایدی اتابکی یاد
حفظ ایلدی جامی و نوابی
اشعار دخی ابد نشاندر
عالمده قالور اوجاودانه
ندرتله چو در بی ثمندر
تحسیندن اوزکه قیمت اولماز
مانند قیام اصل جوهر

اولماز او کلامی محوه باعث
انبوه تقلب حوادث

بر بویله ادیبه دینسه شایان
فرما نفرمای ملك عرفان

کیم ملك سخنده بی محابا
فرمانینی خامه ایلر اجرا

ابکار معانئ مرتب
صف صف دیزیلور حضورینه هب

ایلر او سخنور جهانکیر
برفکر ایله بیك جهانی تسخیر

باشنده اکرچه تاجی اولماز
دیوان مرتبی بوزلماز

تا حشره قدر طورر مقرر
صاحب دیوان اولان هنرور

دشمنلری محو اولور زمانده
فضلك اثری قالور جهانده

خبر ایله قالور فالکده نامی
بودر فضلانك انتقامی

احوال شعرای روم

ترکی اشعاری اهل تحقیق
اوچ صنفه ایدر بنا وتفریق

باقی یه کلنجه نظم کوبان
اولدی قدمای اهل عرفان

اندن نابی یه دك اواسط
اشعار هنوز دکلدی ساقط

اندن صکره کلور اواخر
بو صنفده شاعر اولدی نادر

اوصافده نفعئ سخنساز
سلطان سریر ملك اعجاز

همراه اولهماز آنکله یاران
شهباز ایله صعوه اولماز اقران

اول طرز بیان او حسن اسلوب
اول طور بدیع او وجه مرغوب

هر مطلبه خاصدر اداسی
هر نغمه ده بشقه در صداسی

برحربی ایدرسه وصفه آغاز
کویا ایشیدر قولاقلار آواز

برعسکر بده برهجوم چالاك
برخنجر و مغفر و چکاچاك

برحمله ایدرکه خصم دینه
کویا اینر آسمان زمینه

او بله قلیج اوردرکه فرضی
ایلر ایکی پاره کاوارضی

براسپی بیانه بولسه میدان
سیرینه ایدر براقی حیران

کتسه اولور آتش جهانسوز
طوردقده برآفت دل افروز

برخانه نك ایتسه وصفنی یاد
ایلر آنی صانکه جنت آباد

فخریه ده یوقدر اکا ثانی
مسحور ایدر آدمی بیانی

ابتدکده قصیده یه سرآغاز
تا آخره دك اولور بك آواز

طبعنده اولور خلاف عاده
کندیکجه مسارعت زیاده

نفعی بونی صانمه مفت بولمش
اوچ پادشهك ندیمی اولمش

سلطان احمد شهید عثمان
دردنجی مراد قهرمان شان

شاعر ایدیلرهم اهل پرور
نفعی نصل اولماسون سخنور

هرشاه سخن شناس عارف
ایتمش انی غرقهٔ عواطف

(انسانکه)

انسانکه کورر بو اعتباری
کتمزمی الندن اختیاری

ایتمزمی کلامه بذل امکان
سوزدن کورن التفات واحسان

لکن فلکه هنوز کرکز
هرباری چکر بو باری چکمز

کردون یدی باشلی بر بلاندر
ملسوعی بتون هنروراندر

برقاچ کون اولورسه ده مساعد
انجام ایدر رواجی کاسد

الطاف سپهر یزده قالماز
قنغی نفسی ویررکه آلماز

سلطان جهان مراد شاعر
آغزینده دوکر ایکن مجوهر

نه ایلدی ایسه ایتدی کردون
قیلدی او شهیدی غرقهٔ خون

بیرام کبی خر زمانه
قیدی او یکانهٔ جهانه

هم صبری خوش ادای شاعر
نفعی ایله اولدیلار معاصر

آثاری لطیف لیك آزدی
بر برجسته قصیده یازدی

اما نه قصیده پای تاسر
صانسن سبحه در وعقد کوهر

کویاکه صبقوب بتون حواسن
جمع ایلمش آنده هپ قواسن

بروادئ خاصدر او وادی
کیمسه سوزه ویرمدی اودادی

برمطلعی وار غزلده حتی
معجز دیدی اکا اهل معنی

الحق او سخن کوزل سخندر
نفعی دخی اکا غبطه زندر

پیر ولکن التماس ایلر
اول نظمدن اقتباس ایلر

یوق بشقه سوزی اکرچه بویله
دیوانده کر اول قصیده شویله

اول عصرده بردخی ریاضی
باغ سخنك کل ریاضی

برشاعر پاك نکته داندر
میدان هنرده پهلواندر

پاکیزه قصیده لر دیمشدر
برجسته نشیده لر دیمشدر

فخریه لری بلیغدر پك
ذاتا کوزلی نه حاجت اوکمك

نابی دخی سویلمش قصائد
اماکه مقوله زوائد

او یازاکا بك قصیدهٔ نظمی
توحید بدراك کزیده نظمی

صلحیه سی نعتی دلنشیندر
عزلیه سی بر کوزل زمیندر

انجق کورینور که کلفت ایتمش
کویا جبر طبیعت ایتمش

براو بله هنرور سخن زا
یازمق کرك ایدی اندن اعلا

نابی یه منیف ایکن مقلد
اندن ابلغ دیمش قصائد

نابی یه یاراشور ایدی حقا
اول ایکی قصیدهٔ دلارا

زیرا ایکی منتخب اثردر
امثالی کورلمامش کهردر

اماکه غزلده نابئ پیر
اولمش او ده خسرو جهانکیر

تعقید ورکیکه اوغراماز هیچ
ایلر اوقودقجه طبعی تهییج

یوق ذره تنافر عبارات
خود مالی کیدر استعارات

ارسال مثلده مثلی بوقدر
اولماز اوشکر کبی عباره
دستنده مثال موم ترکیب
ترکیبده طرزی فارسیدر
نابی به بواختراعدر خاص
راشد ایله وجدی لمعی رامی
اول مکتبه اولدیلر مداوم
آثار فضولیٔ عراقی
باقدر اوعاشقك کتابی
ایتمز غزلنده فکر صنعت
پیرولری اولماز آکا امثال
هم ردنی اسکی نائلیدر
الفاظی سلیس ومنتخبدر
تتبع ایدر سوزی او دانا
بویولده ولی کلامی چوق یوق
روحی ایله حامیٔ سخنساز
چون ایکیسیده عراقدندر
انلارده ولی کزیده اشعار
دیوانلاری نصفدن زیاده
روحی به ویرن کمال شهرت
اماکه اکر بوجه تدقیق
آزدر سخن کرانبهاسی
تنظیم غزلده یرده یحیی
نازك سویلر سوزی بغایت
کویا قیر بلور الده الفاظ
بوشیوده یردخی بهابی
پك دلکش وعاشقانه سویلر
صکره بوبوله ندیم کیتمش
الفاظه یکی خضاب ویرمش
لکن کاهی تجاوز ایتمش
برجسته دیمك ایچون مصنفی
ثابت دخی شاعر متیندر
برنعت شریفی وارکه دلکش
بوشیوده سوز اکرچه چوقدر
اول ترکیبات خوشکواره
قصد ایتدیکی شکل ایله بواورزیب
اطوار عجم مما رسیدر
تسلیم ایدر آنی اهل اخلاص
راغب عاصم منیف وسامی
اول خواجه‌دن اولدیلر ملازم
وادیٔ غزلده حسی وباقی
نظمنده قوقارجکر کبابی
صنعت اولور آنده بی صناعت
تقلید اولنورمی قال ایله قال
پاکیزه سخن ادیب شاعر
مضمونلاری باعث طربدر
برجسته‌در انده لفظ ومعنی
ملبوسندن برهنه‌سی جوق
بك شیوه وبك ادایك آواز
اهل دل وصاحب سخندر
کویاکه چمنده نادر زهار
یاحشو یابی مزه یاساده
ترکیبده اولان لطافت
سنك وکهری اولاسه تفریق
باقیسی عجوزلر دعاسی
بروادیٔ خاص قیلش احیا
برساده‌لك ایچره بك لطافت
مضمونلاری روحی ایلر ایقاظ
بلبل وش ایدر سخنسرایی
تعریض ایدن بیانه سویلر
تقلید ایتمش زیاده ایتمش
برقات دها آب وتاب ویرمش
تامرتبهٔ مزاحه یتمش
بادردی قمر ایله مربی
اول طرزده صاحب زمیندر
معراجیه دخی اکا اش

اکثر سوزی اصطلاحه دائر
لکن انی قید ضرب امثال
عزت ایله هم نظیم وسامی
حقاکه نظیم خوش ادادر
هیچ کیسه ده بوقدر اول طبیعت
الغبطه او پیر پاك رایه
حصر ایلدی نعته روزکارین
پارلاق کوربنور اکرچه سامی
ایلر سوزی کاه اویله مختل
بر بیته سوزلری دکل اش
ایتمز ایسه التزام کلفت
عزت پاشاده خوش ادادر
آثاری اکرچه چوق دکلدر
شایاندر اولور ایسه مفاخر
وهبیٔ قدیم نکته داندر
وار خیلی قصیده‌سی مکلف
اماکه اوعصرك اقتضاسی
سوز بولمق ایچون مزاجه اوفق
دیوانی اکرچه وار مرتب
اشعاری دوکلسه هب حضوره
هم کوپریلی زاده مردکامل
نامحمدر اکا غزلده مخلص
مضمونلاری وارکه روح دلدر
دیوانی کورمدم مرتب
بویله ایسه اکر بتون مقالی
یرده بوسلاله‌دن سخن زا
نظم حریده اول موفق
اغراق دینورسه مدعامه
ظن ایتمه که منتخب او سوزلر
بوایکی حفیدی کوپریلینك
عاصم ایله راغب اولدیلارهم
سوزده ایکیسی دخی متیندر
یکدیکره لیك اولونسه نسبت
مضمونلاری وار دکر جواهر
وادیٔ زحافه ایلر ارسال
برشیوه‌ده نظم ایدر کلامی
وصاف حبیب کبریادر
برشاعره اولمادی بودولت
صرف ایتمدی عمرینی هبایه
حاضرلادی کیتمدن مزارین
تشویش ایدر اکثر کلامی
ایغزآنی درك عقل اول
آی باشلاری یازدیغی مشوش
رنکین سویلر سوزی بغایت
واردر غلطی ولیك نادر
مطبوع کلامی یوق دکلدر
مدح ایتدی آنی منیف شاعر
عصرنده رئیس شاعرانیدر
وارنیجه غزللری مردف
ایتمش آنی یاوه مبتلاسی
سوز بولمغه اولمامش موفق
حشو ایله زحافدن مرکب
کلمز سکزاون غزل ظهوره
اسعد پاشای بی معادل
اقلیم سخن اکا مخصص
بیلم نیه مشتهر دکلدر
بولدم برایکی غزل که اغرب
بوقدر اکا براش احتمالی
عبدالله نامی همده پاشا
یاابن خفاجه یافرزدق
بول نظمنی بونده باقی کلامه
دیوانیده بویله در سراسر
فخریدر اودودهٔ کرزینك
شیخ الاسلام وصدر اعظم
غایتده لطیف ودانشیندر
راغبدر اولان مرجح البت

اشعارده مهملاتی بوقدر
شعرنده اولور اومرد ناقد
بحر هنرز ایدی سینه سنده
وهبی یه لغنده! بوقدر اقران
الحق بوایکی اثرکوزلدر
بالخاصه نخبه منتخبدر
خوشدر دخی مثنویسی الحق
اماکه قصیده وغزلده
اشعاری دکل طبیعتیله
برده نه عجب که خلق اول پیر
ایلر ایکن اعتنا اوزینه
دیوانده اوصفی فن
منظومه سی میرزا نصیرك
کتمنده عجب تکلف ایتمش
صانمش آنی کیسه طوپلامشدر
اول نظم کزین طوررسراسر
واصف دخی براطیف شاعر
بارای طبیعت ایله سویلر
وهبی کبی علمی اولسه کامل
وهبی یه ویرلسه طبع واصف
یوق رومده مثنوی دیمش چوق
بو یولده امام اهل عرفان
اولدر شعرای رومه استاد
منظوم اومناقب مقدس
بیلمم نه سخندر اول سخنلر
یارب اونه سوزش اول نه سوزدر
عشق وسخن آنده مجتمعدر
درت یوز سنه دن براوافاضل
تنظیر ینه چوق چالشدی یاران
شیخی دخی کلمش اول زمانده
الفاظی ولی قبا بغایت
ایتمش ایدی صکره ذاتی پیر
کرچه سخنی براز قبادر

آزدر پستی بلندی چوقدر
نابی ایله صاحبه مقلد
فضلی کورینور سفینه سنده
تحفه ایله نخبه ایکی برهان
یوق مثلی دینور ایسه محلدر
کشاف بلاغت عمر بدر
نابی یه ایکنجی دینسه الیق
بکزر قوقوسز کله جبلده
سویلر سوزی علم قوتیله
سرقتدن ایدوب همیشه تحذیر
اوغرار کندی بیوك سوزینه
دزد سخنك دیلن کسرکن
دیوانده طورر او پیرك
تحریف ایتمش تصرف ایتمش
حیفا که غلافی او یماشدر
آتشکده ده مثال اخکر
معلوماتی ولیك قاصر
غایتده سلاست ایله سویلر
نابی یه اولور ایدی مماثل
برشاعر اولوردی تام وعارف
ایرانه قیاس اولنسه هیچ یوق
مولد اثرین یازان سلیمان
اولدر ایدن اهل نظمی ارشاد
اثبات کمال ایچون اکابر
آشفته اولور هب ایشیدنلر
صورتده اگرچه ساده دوزدر
باشدن باشه سهل ممتنعدر
برسوز دیمدی اکا مماثل
قالدی ینه بکر مثل قرآن
برخیلی اثرقومش جهانده
مناجه ده بوقدر انده لذت
پروانه وشمعی نظم وتحریر
چوق سوزلری وار که دربادر

(اندن)

اندن صکره سزای اطرا
اولمش ایدی اول کزیده شاعر
سیف اهلی ایدی اواهل تمییز
کورمش آنی صکره دن عطایی
لکن بری کل ایکنجی کلدر
منظومهٔ دلکش فضولی
لیلی مجنون اگرچه چوقدر
خاقانی جهان نظمه خاقان
برحلیه سی وار که مختصردر
برطرزده نظم ایدر مقالی
یوق شبهه که فیض احد یدر
جوری وتحقیق ایله شاکر
حقا که تحقیقی هنرکار
تحسین او شاعر قوی یه
منظوم اوله رق اوایلدی هم
فکرایت نقدر بضاعت استر
نابی ده بو یولده پهلواندر
اول حسن ادا اوحسن تعبیر
هرعنوان برکزیده مصرع
ظن ایتمه کیم آزمایش ایتمش
صنعت ایله ایلمشدر اول پیر
ظلم وزرایی سویلمشدر
علم وادب اوکردر زمانه
اماکه دینورسه خیرآباد
بنده ایدرم بوقولی تسلیم
خیریه کمالی آنده غائب
ضعفن کوروب آنده شیرنظمك
اول شوق ایله حسن وعشق یازمش
صرف ایلیوب آکا جمله نابی
کلمشدر اوشاعر یکانه
لکن نیچون اول دلیرباحث
برحرف دیمز رساله سنده
خیرآبادی هله بکنمز

صاحب خمسه ادیب یحیی
صاحب قانون ایله معاصر
سیفی قلمی کبی ایدی تیز
خمسه یازوب ایتمش ادعایی
بش پارمق بکنمق دکلدر
حیران ایلر هله عقولی
اماکه بونك مثالی یوقدر
یوق رومده آکا مثل واقران
اماسوزی سرتسر کهردر
تنظیر ینك اولماز احتمالی
بر معجزه محمدیدر
هب اول اثرك مقلدیدر
یازدی نیجه برکزیده آثار
کیم ترجمه یازدی مثنوی یه
هر بیتنی ترکی یه مترجم
بونظمه نه استطاعت استر
خیرابه سی فضله نشاندر
ایلر ایشیدن قولاغی تسخیر
هرخطبه ده برکانه مطلع
اهل هنره نمایش ایتمش
عصرنده کی حال ملکی تصویر
حال فقرایی سویلمشدر
تعلیم کمال ایدر جهانه
خیریه ایله دینورمی همزاد
همحال اولاماز اجاجه تسنیم
حقلی کورینور برازده غالب
سورمش اوزرینه پیرنظمك
الحق دده جان کلاهی قامش
بك شیوه لی یازمش اول کتابی
کویا بوکتاب ایچون جهانه
خیریه دن آچامش مباحث
آلماز یاده مقاله سنده
خیریه یه یا نیچون اوزنمز

چون مقصدی امتحاندی بنجه   اقوی ایله طوتمالیدی پنجه
همده یارا شورمی بردلبره   فخر ایده تغلب ایله پیره
چون کلمز برچیچك ایله یاز   دیکر سوزینه نظیره‌لر یاز
دیواننی آچ الکله شویله   بش بشنه برنظیره سویله
صنف متأخرینه سردار   عزت مثلا اورند کفتار
هر یولده لطیفدر بیانی   اولمازهله محنت کشانی
کردونه‌ده‌کی کوزل خیالی   آیینه‌لر ایله حسبحالی
عرفانینه هیچ سوز بولنماز   تحسین آکایانصل اولناز
کورمشمی عجب سپهر دوار   براو بله سخنور فداکار
باش قویدی بودولتك یولنده   جان ویردی بوملتك یولنده
نادانلاری منع ایچون خطادن   قورتارمغه دولتی بلادن
کندی باشنی قودی بلایه   سیواسده اوغرادی قضایه

احوال شعرای ایران

ایرانده کلان هنروراننك   آرایشی هر بری جهاننك
ایرانده ظهور ایدن افاضل   دهرك فضلاسنه مقابل
ایتدی هنرآوران اعجام   احیای علوم دین اسلام
بیضا وبیلر زمخشر بیلز   شیرازیلرله جوهریلر
هب اولدی اوخاکدن نمودار   انلاردر ایدن علومی اظهار
بوقدر شعراسنه خصوصا   امکان حدود عد واحصار
آنلارده ده اوچ کروه شاعر   اسلاف واواسط واواخر
ایرانده دینور برنجی شاعر   استاد ادیب رودکیدر
لکن کوریلور که بوروایت   عقلا اوله ماز قرین صحت
زیرا او هنرور کزیده   هر وزنده سویلمش قصیده
هروزنده قطعه ایتمش املا   برچوقده رباعی دلارا
برمخترع جدیده البت   بو جردنی ویره من طبیعت
زیرا حکم طبیعت اوزره   افکار یورر بطانت اوزره
عالمده ظهوره کلدی روشن   تدریج وتلاحق ایله هرفن
ممکندر اوکیم او اهل همت   برمرتبه ویردی شعره صورت
امادیعك اکا مخترعدر   عقلا طبعا بوممتعدر
فردوسی‌یه وصفده ایرلمز   برغیری‌یه بوشرف ویرلمز
آچمشدر اومثنوی طریقن   یول وار ایسه آنده برفیقن
شهنامه‌سی کرچه داستاندر   باقی سوزلرینه نه داستاندر

طوردقجه سخن لب ودهانده   باقی طورور اول اثر جهانده
یازق اوشهنشه قوی‌یه   سلطان جلیل غزنوی‌یه
ایتدی او سخنور جهانه   بخلی ایله ظلم بیکرانه
کندی ایکبیده قالدی موجود   شهنامه ایله هجای معهود
اول عصرده عنصری دانا   ایتمشدی قصیده طرزین احیا
یازدی نیجه دانشین قصائد   کیم بوقدر ایچنده حشو وزائد
غایتده متیندر کلامی   رنکیندر افادهٔ مرامی
یازدیغی قصائد دلارا   اخلافنه اولدی خوان یغما
فضلن ایده من آنك خلف کم   الفضل لمن له التقدم
بوده اسدی وفرخیدر   روی سخنك ایکی رخیدر
مختاری وعسجدی وعمعق   اعجاز سخنده هب موفق
تشبیهده شمر شصت کله   وارمشده آخرین محله
الفاظی رکیك وپرتنافر   هرطبع سلیم ایدر تنفر
مشهور اواسط اکابر   مسعود وظهیر ادیب صابر
مسعوده نظیر منعدمدر   اشعاری جوامع الکلمدر
حقاکه قصیده‌ده ظهیره   نظم ایتمدی کیمسه‌لر نظیره
توصیف ایچون انی حق الانصاف   بو بیتی نه خوش دیمشدر اسلاف
دیوان ظهیر فاریابی   درکعبه بدزد اکر بیابی
اشعارده هم ادیب صابر   استاد اولانلرك بریدر
سید حسن امامی‌یه ند   کراولسه معزیدر علی الجد
قطران حکیم ومجد همکر   استاد مکمل سخنور
یومی نیه‌ده ابوالفرج هم   اشعار وبلاغتی مسلم
وار آکله فضیلت مقال   تسلیم ایدر انوری کمالن
وطواط ایسه مجمع فنوندر   دستنده آنك سخن زبوندر
آثارینه انتها بولنماز   برکیمسه اکا مثال اولنماز
اشعار سنائی سخندان   کنجینهٔ علم وفضل وعرفان
وصفن کوش ایله مثنویدن   دیر دیکله تمامی غزنویدن
کلمز هله مثلی انورینك   شاهنشهیدر دکرلرینك
مخصوص اکا شیوهٔ قصیده   هر نظمده صنعت جدیده
معناسی لطیف لفظی بیغش   مضمونی نوانیجامی دلکش
کیردیکی مسالکه کیرلمز   اغراقده کعبنه ایرلمز
عبد الواسع ده معتبردر   هب سوزلری منتخب کهردر
اماکه ایدر زیاده کلفت   کلفت ایله محو اولور لطافت

استاد ابوالعلای فاضل
خاقانیده مراق الفاظ
طبعی غرا وشعری غرا
چوق نکته‌لری آچلمامشدر
تعقیدی براقسه‌کر نظامی
بیهوده دکلی طبعی ابدا
ورمش اکا شهرت وصلابت
بردر بنه لیك اوبیر فانی
تنظیره آنی امیر خسرو
طبعه بیهوده ویردی رنجه
عالمده طورر ایکن نظامی
استاد جمال اصفهانی
معتبده ایکی شه جهانکیر
دیوانلرین ایلر اهل عرفان
انلرده‌کی دقت وجزالت
بتمزمی کماله شوکت وشان
الحق سخنی کبی سخن یوق
تفویف وجزالت وسلاست
سعدی بوصفتی مجتمعدر
هر طرزده اوستاد یکتا
بر جنس ادا عطارد آیین
بوقطعه‌یی بعض اهل دقت
درشعر سه کس پیمبرانند
اوصاف وقصاید وغزلرا
اماکه بنه اولنسه نسبت
شهنامه‌یی ایتمك ایچون اتمام
قیلش فجری برای تفسیر
بی مثل ایسه‌ده بواختراعی
سعدی دخی بوستانی یازمش
بر کیمسه اوقورسه بوستانی
هر بر سوزی درمنتخبدر
مقصود ایسه خیر عام اثردن
تنظیم سخنده ایلرم بن

خاقانی‌یی ایتدی نظمه قابل
مخصوص اکا طمطراق الفاظ
اما ادراکدن معرا
چوق سوزلری آکلاشلامشدر
اعجازه یتر ایدی کلامی
سوز برینه سویلك معما
تکثیر تنافر وغرابت
یوق خمسه‌سنه نظیر ثانی
ایتمش ایدی کرچه همت نو
قنده دهلی وقنده کنجه
عاقل ایتمز بو التزامی
هم اوغلی کمال اصفهانی
ایتمشلر اوملکی جمله تسخیر
چشم دله سرمهٔ صفاهان
رجحانلرینه ایدر دلالت
خلاق معانی اوله عنوان
کرچه بر ازاستعاره‌سی چوق
ابداع لطافت ومتانت
هپ سوزلری سهل ممتنعدر
هر شیوه‌ده بی نظیر وهمتا
شعری شعری ونثری رنکین
یازمشلر ایدی برای حجت
هر چند که لانبی بعدی
فردوسی وانوری وسعدی
سعدیده در افسر فضیلت
فردوسی اوتوزییل ایتمش اقدام
یوز یکرمی محلده بشقه تعبیر
یوق کیمسه‌نك اندن انتفاعی
انسده حال جهانی یازمش
آکلار اوزماندر جهانی
هر بیتی خزینهٔ ادبدر
آیرلسه اونظم معتبردن
سعدی‌یی مرجح انوریدن

(ایتمش)

ایتمش عمرین اوصاحب لاف
ممدوحنی کوکلره چیقارمش
ایتمش صله دردی ایله بی جا
معناده کدالغه اوزنمش
حقاکه لطیف سوزده بولمش
نظمنده نه‌کلو اولسه صنعت
اما اوقوسه‌دی یی سراپا
تدقیق ایله بتون بیانن
نظم ایتدیکی نسخهٔ فریده
ممدوحنی خیره سوق ایدرهپ
سویلر عدلك ثوابی اوزره
اول عصره کوره زهی جسارت
انسان بودر اشته بی محابا
وصف اولنه‌ماز آنك کمالی
حافظ هله بلبل سخندر
بك مرغ نوامی وار بهارك
رندانه اوطور لا ابالی
دیوانندن تفأل ایله
اندن واربونده خیلی ابیات
اعنانی براقسه خواجه سلمان
اینجه‌لکی سوزده پیشه قیلمش
جامی دخی جامع الفنوندر
علامه‌در اول ادیب ماهر
اولمشدی اوفاضلی جهانك
حقاکه سزا اولنسه اطرا
هپ سوزلری آنده عاشقانه
هرنظمی بوبولده اولسه جامی
فیضی ایله عرفی همعناندر
فیضیده بلاغت وطراوت
فیضیده مواعظ آتشیندر
اما ارانورسه اولویت
فیضی معجم ایکن سراپا
بولدی اوبکانهٔ فضیلت

اغراق ومبالغه ایله اتلاف
یوق کوکلره لامکانه وارمش
برخر منشی مسجه همپا
شعر ایله شرابه‌دك دیلنمش
فرض ایلیه‌لم که معجز اولمش
استاد بلانجیه‌در نهایت
باقی نیجه قصیدهٔ دلارا
طوت وصفده اویله بربالانی
هپ موعظه‌در دکل قصیده
هر برسوزی بوبوله کیدر هپ
سویلر ظلمك عذابی اوزره
دریش ایده شهلره نصیحت
حق سویلیوب ایلز مدارا
برقومده کلمدی مثالی
اشعاری لسان غیبدندر
صونی بنه بشقه درهزارك
تقلیدینك اولماز احتمالی
اعجاز ندر تأمل ایله
رنده باقشور محل خرابات
خواجویه یله اوقوردی میدان
تاانجله اینجله قیرلمش
دستنده انك سخن زبوندر
هرعلم وهنرده بحثه قادر
شیخ الاسلامی بیقرانك
منظومهٔ یوسف وزلیخا
کیمسه بوله‌ماز آکا بهانه
اولور ایدی ثانیٔ نظامی
سرجملهٔ آخر الزماندر
عرفیده عذوبت وحلاوت
عرفیده قصیده‌لر متیندر
فیضیده قالور بنه فضیلت
تفسیرنه نقطه قومماز اصلا
شاکردی یدی ایله شهادت

خرابات

اسمیله جمع وترتیب قلنان مجموعهٔ منتخباتك اشبو بزم ثانیسنده ترکیبات وترجیعات وتخمیسات وتسدیسات وقطعات ورباعیات وغزلیات وابیات مندرجدر

واردر بر صنف اهل گفتار
مقصودلری دکلدر اشعار

مولانا مثنوی‌یی یازمش
هم گلشنی معنوی‌یی یازمش

یازمش نیجه برگزیده آثار
محمود شبستری وعطار

مقصدلری بونلرك عیاندر
نظم ایله حقیقتی بیاندر

شاعر دیمك او یله اهل حاله
اسناد نقیصه‌در کماله

بیکدن صکره گلور اواخر
برشاعر تام ایچنده نادر

دیوانلرین آراسەك سراپا
آزدر اعلاسی چوقدر ادنا

وادیٔ جدید آچدی صائب
بولدی نیجه نکتهٔ مناسب

نظمنده ایدر زیاده کلفت
آندن گورینور براز بطافت

ارسال مثلده مثلی بوقدر
اما بیقدجق قدرده چوقدر

مجموعهٔ محتشمده یکسر
مرثیه‌سی وار برابکی خوشتر

مدح ایتمکه مکتبی محلدر
لیلا مجنونی پك گوزلدر

وحشی ووصال اکا یقیندر
طهرانلی سلیم پك متیندر

امیدی واوحدی انیسی
ایران شعراسنك نفیسی

صادق شرف ونصیر وآذر
نوعی وجلال ایله برابر

اکثر سوزی طالب وکلیمك
اشکنجه‌سی طبع مستقیمك

شوکت بیدل بتون خیالات
ادراککی مقولهٔ محالات

چون بو ایکی شاعر اولدی موجود
ایرانه بلاغت ایتدی بدرود

قاآنی گلنجه صوك زمانده
رد العجز ایلدی بیانده

اشعارده اشرف خلفدر
حقاکه بقیة السلفدر

کلمه نیجب سلفدن آخر
مجلسلره گیج گلور اکابر

احوال شعرای عرب

اشعار عربده اوچ زماندر
اول اوسط دخی اواخر

اسلامدن اول اولان آثار
هنگام شباب عمر اشعار

جهل ایله برابر اول زمانلر
مردانه بازاردی نکته دانلر

حقاکه معلقات سبعه
حیرت ویرر آشنای طبعه

آنلارده حقایق بلاغت
آنلارده منابع فصاحت

قرآن اگر ایتمسیدی اسکات
بونلار ایدی ابلغ مقالات

محو ایتدی آنی کتاب معجز
زائل اولدی گونشله یلدز

قرآن نیجب اولورسه فائق
مخلوقه شبیه اولورمی خالق

اول رتبه عرب لسانی املس
ازطبع ایله شاعر آنده هرکس

مشهورلری ذوات سبعه
اصحاب معلقات سبعه

بسم الله الرحمن الرحيم

ترکی اشعار

ترکیبات وترجیعات وتخمیسات وتسدیسات

سلطان سلیمان مرحوم ایچون مرثیه

باقی

ای پای بند دامکه قیدنام وننك
تا کی هوای مشغلهٔ دهر بی درنك
آك اول کونی که آخر اولوب نوبهار عمر
برك خزانه دونسه کرك روی لاله رنك
آخر مکانك اولسه کرك جرعه کبی خاك
دوران الندن ایرسه کرك جام عیشه سنك
انسان اودر که آینه‌وش قلبی صاف اوله
سینه‌کده نیسلر آدم ایسك کینهٔ پلنك
عبرت کوزنده نیجه به‌دك غفلت اویخوسی
یتمزمی ساکه واقعهٔ شاه شیرجنك
اول شهسوار ملك سعادت که رخشنه
جولان دمنده عرصهٔ عالم کاوردی تنك
باش اکدی آب تیغنه کفار انکروس
شمشیری کوهرینی پسند ایلدی فرنك

یوزیره قویدی لطف ایله کلبرك ترکبی
صندوقه صالدی خازن دوران کهر کبی

حقاکه زیب وزینت اقبال وجاه ایدی
شاه سکندر افسر ودارا سپاه ایدی
کردون اباغی توزینه ایلردی سرفرو
دنیایه خاك بارکهی مسجدکاه ایدی
کمترکدایی آزعطاسی قیلوردی بای
براطفی چوق مروتی چوق پادشاه ایدی
خاك جناب حضرتی درکاه دولتی
فضل وبلاغت اهلنه امیدکاه ایدی
حکم قضایه ویردی رضایی اکرچه کیم
شاه قضا توان وقدر دستکاه ایدی
کردون دونه زار وزبون اولدی صانمیك
مقصودی ترك جاه ایله قربا آله ایدی
جان وجهانی کوزلرمز کورمسه نوله
روشن جمالی عالمه خورشید وماه ایدی

خورشیده باقسه کوزلری خلقك طولا کلور
زیراکورنجه خاطره اول مهلقا کلور

دوکسون سحاب قدینی اکوب قطره قطره قان
اینسون نهال نارونی نخل ارغوان
بوآجیلرله چشم نجوم اولسون اشکبار
آفاق طوتسون آتش دلدن چیقان دخان
قیلسون کبود جامه‌لرین آسمان سیاه
کیسون لباس ماتم شاهی بتون جهان

باقی

یاقسون درون سینهٔ انس وپریده داغ
نار فراق شاه سلیمان کامران
قیلدی فراز کنکرهٔ عرشی جلوه‌کاه
لایق دکلدی شاننه حقا بوخاکدان
مرغ روانی کوکلره ایردی هماکبی
قالدی حضیض خاکده برایکی استخوان
چابك سوار عرصهٔ کون ومکان ایدی
اقبال وعزت اولمش ایدی یاروهمعنان

سرکشلك ایتدی توسن بخت ستیزه کار
دوشدی زمینه سایهٔ الطاف کردکار

اولسون غمکده بلبللرین زار وبیقرار
آفاق کزسون اغلایه رق ابرنوبهار
طوتسون جهانی نالهٔ مرغان صبحدم
کللر بولنسون آه وفغان ایلسون هزار
سنبللر بنی ماتم ایدوب چوزسون اغلاسون
داماننه دوکسون اشك فراوانی کوهسار
آکدقجه بوی خلقکی دردکله لاله وش
اولسون درون نافهٔ مشك تار تار
کل حسرتکله یوللره طوتسون قولاغنی
نرکس کبی قیامته دك چکسون انتظار
دربار اقیده عالی چشم کهرفشان
کلمز وجوده سنبللین درشاهوار
ای دل بوده سنسن اولان باکه همنفس
کل نای کبی ایکلیه لم باری زار زار

آهنك آه وناله لری ایده لم بلند
اصحاب دردی جوشه کتورسون بوهفت بند

کون طوغدی شاه عالم اویانمزمی خوابدن
قیلمزمی جلوه خیمهٔ کردون طنابدن
یوللرده قالدی کوزلرمز کلمدی خبر
خاك جناب سدهٔ دولت مآبدن
رنك عذاری کتدی یاتورکندوخشك اب
شول کل کبی که آیرو دوشو بدرکلابدن
کاهی بحساب ابره کیرر خسرو افلاك
یاد ایلد بجه لطفکی درلر حجابدن
طفل سرشکی یرلره کیرسون دعام اودر
هرکیم غمکدن اغلامیه شیخ وشابدن
یانسون یاقلسون آتش هجرکله آفتاب
دردکله قاره چوللره کیرسون سحابدن
یاد ایلسون هزار یکی قانلر اغلاسون
تیغك بونیجه قاره‌یه باتسون قرابدن

دردوغمکله چاك کریبان ایدوب قلم
پیراهنینی پاره‌لسون غصه‌دن علم

تیغك ایچوردی دشمنه زخم زبانلری
بحث ایتمز اولدی کیمسه کسلدی لسانلری
کوردی نهال سرو سرافراز نیزه‌کی
سرکشلك آدین آکدی یرداخی بانلری
هرقنده باصدی پای سمندك نثار ایچون
خانلر یولکده جمله روان ایتدی جانلری
دشت فناده مرغ هوا طورمیوب قونار
تیغك خدا بولنده سبیل ایتدی جانلری
شمشیرکبی روی زمینه طرف طرف
صالدك دمور قوشاقلو جهان پهلوانلری
آلدك هزار بتکده بی مسجد ایلدك
ناقوس یرلرنده اوقوتدك اذانلری
آخر چالندی کوس رحیل ایتدك ارتحال
اول قوناغك اولدی جنان بوستانلری

منت خدایه ایکی جهانده قلوب سعید
نام شریفك ایلدی هم غازی هم شهید

باقی

باقی جمال پادشه دلپذیری کور ‖ مرآت صنع حضرت حی قدیری کور
پیر عزیز مصر وجود ایتدی انتقال ‖ میرجوان چابك یوسف نظیری کور
کون طوغدی شمدی غایته ایردی سپیده دم ‖ رخسار خوب خسرو روشن ضمیری کور
بهرام وقتی کوره یتوردی بو صیدکاه ‖ وارایشکینه خدمت شاه اردشیری کور
برباد قیلدی تخت سلیمانی روزکار ‖ سلطان سلیم خان سکندر سریری کور
واردی پلنك کوهه وغا خواب راحته ‖ کهسار کبریاده طوران نره شیری کور
جولانه کندی روضه یه طاوس باغ قدس ‖ فرهمای اوج سعادت مسیری کور

اقبال و بخت خسرو آفاقه مستدام
روح وروان شاهه تحیات والسلام

قیلدقجه شاه عالمه حق فضل ورحمتی ‖ و برسون جهانده حضرت پاشایه دولتی
صاحبقران عرصهٔ اقلیم سلطنت ‖ اولدمکه قیلدی ملك بقایه عزیمتی
اول جسم پاکی جانی کبی ایلدی نهان ‖ آسوده قیلدی حال سپاه ورعیتی
خلق جهانه فرق سکز کون طویوردی بو ‖ برهفته ایچره قیلدیلر انجق بو حالتی
تدبیری کور که ایرمدی کیمسه خیالنه ‖ آصف جهانه کلسه کوریدی وزارتی
غیرت کمر بنی قوشاندی قلیچ کبی ‖ آلدی حصاری و یردی خدا فتح ونصرتی
راحت یوزینی کورمدی چالشدی جان ایله ‖ چکدی افندی بوله بودکلو زحمتی

یارب چراغ دولت و بختن منور ایت
ایکی جهانده کوکلی مرادین میسر ایت

غزل رشید پاشا مرحومکدر

جودت پاشا

جسم الفاظه روان بخش ادادر خامه م ‖ مهد خلیایه صورزای صفادر خامه م
درداشکال معانی یه دوادر خامه م ‖ خستهٔ ناطقه یه روح فزادر خامه م

ذات عیسی کبی اعجاز نمادر خامه م

نقشنه شیشه خیالان ظرافت تشنه ‖ نقطه وخطنه هر صاحب حکمت تشنه
قطرهٔ رشحه سنه اهل بلاغت تشنه ‖ رشحهٔ فیضنه ارباب فصاحت تشنه

کویا چشمهٔ الهام خدادر خامه م

سعیی مشکور اوله کیم ایتدی بوجه آداب ‖ مروهٔ قلبی صفای رقمیله سیراب
رشعه نی حرم جانه وروب آب ایله تاب ‖ اولدی اجرای سخن ایتمکه زرین میزاب

کعبهٔ معنی یه آچلسه سزادر خامه م

صانمه کیم بازدیغی نظمك نه بن ونه سری وار ‖ ملهمیت کبی باشنده هما افسری وار
چرخ عجزه قدر آچمغه بال وپری وار ‖ سرشاهنشه اندیشه یه قونسه یری وار

اوج اعلای معارفده همادر خامه م

جودت پاشا

کزرك منهج باریك خیالی هر بار ‖ طوتارم طور تجلیء معانیده قرار
هر سوزم سحر حلال اولدیغی چونکیم در کار ‖ بی محابا ره نارفته یه کشمده نه وار

قهر خصم ایلمکه الده عصادر خامه م

فیض نیل سخنه نصب ایله مقیاس جدید ‖ ایلدم راه مجاریٔ خیالی تجدید
لذت شیر وشکر نظم ایله نثرمده پدید ‖ نیشکرمی عجبا مصر معانیده رشید

باقی حلاوتده طبع بلغادر خامه م

حضرت آصف عالی همم جم خصلت ‖ یوروب شعره تنزل اوقلا طونفکرت
ایلمش بو غزلك نظمنه چونکیم همت ‖ طرز تخمیسی وسیله ایدرك ای جودت

منقبت خوان رشید الوزرادر خامه م

ترکیب بند

روحی

صاحلك بزی کیم شیرهٔ انکورله مستز ‖ بز اهل خراباتدنز مست الستز
تردامن اولملر بزی آلودهٔ صانور ایك ‖ بزمائل بوس لب جام و کف دستز
صدر بن کوزه دوب نیابه لم بزم جهانك ‖ پای خم میدر یرمز بادهٔ پرستز
مائل دکلز کمه نك آزارینه اما ‖ خاطر شکن زاهد پیمانه شکستز
ارباب غرض بزدن ایراغ اولدیغی یکدر ‖ دوشمنزیوه زیرا اوقز صاحب شستز
بو عالم فانیده نه میر ونه کدایز ‖ اعلاره اعلا لنورز پست ایله پستز
همکاسه‌مز ارباب دل اغیار بده مز یوق ‖ میخانه ده بز کرچه ولی عشقله مستز

بز مست می میکدهٔ عالم جانز
سرحلقهٔ جمعیت پیمانه کشانز

ساقی کتور اول باده یی کیم دافع غمدر ‖ صیقل اور اومرآته که پرژنك المدر
دلبسته لرز بزدن ایراغ ایلمه بردم ‖ اول باده یی کیم نوردل ودیدهٔ جمدر
ای خواجه فنا اهلنه زنهار اولولنمه ‖ درویشی بو ملکك شه بی خیل وحشمدر
خاك اولکه خدا مرتبه کی ایلیه عالی ‖ تاج سر عالمدر او کیم خاك قدمدر
کل طوغریله لم میکده یه رغمنه آنك ‖ کیم بار ریادن قد برکشته سی خمدر
می صون بزه ساقی بزاول قوم که دیرلر ‖ رندان صبوحی زدهٔ بزم قدمدر
بو نظمی بیامیدن ایشت حاله مناسب ‖ کیم زبدهٔ یاران سخندان عجمدر

مارند صبوحی زدهٔ بزم الستیم
پیش از همه ساغرکش وبیش از همه مستیم

خوش کوشهٔ ذوق ابدی صفا اهلنه عالم ‖ برحال ایله سورسیدی اکر عمر بنی آدم
صحبت صوکی درد اولمسه وصلت صوکی هجران ‖ نوش آخری نیش اولمسه سور آخری ماتم
بو عالم فانیده صفایی اول ایدر کیم ‖ یکسان اوله یانندهٔ اکر ذوق واکر غم
دائم اوله همصحبت رندان قدح نوش ‖ واربن قوبه میدانه اکر بیش واکر کم

صوفی که صفاده کچور مالك دینار ‖ بر درهمنی آلسك اولور خاطری درهم
ظاهر بوکه آخر بری خاك اولسه کرکدر ‖ کردرهمه محتاج اوله کر مالك درهم
می صون ایزه ساقی ایچەلم رغمنه آنك ‖ کیم جهلی ایله بیلمدیکی یردن اوردم

هر منکر کیفیت ارباب خرابات
اوز عقلی ایله حق دیلر کیم بوله هیهات

کورزاهدی کیم صاحب ارشاد اولەیم دیر ‖ دون مکتبه واردی بوکون استاد اولەیم دیر
میخانەده استر یقلوب اولمغی ویران ‖ بیچاره خراباتده آباد اولەیم دیر
الدن قومیون کل کبی جام میی بردم ‖ هرکیمکه بوغمخانەده دلشاد اولەیم دیر
بر سروقدك بندۀ افکندەسی اولسون ‖ عالمده او کیم غصەدن آزاد اولەیم دیر
عمرین یچروب کوه بلادە دل شیدا ‖ برهمزن هنگامۀ فرهاد اولەیم دیر
وصل ایستیوب هجرله خوش کچدیکی بوکیم ‖ مسکین غم جانانەیە معتاد اولەیم دیر
کزدی یوریدی یولدی یراکلنه جك بر ‖ من بعد نه عازم بغداد اولەیم دیر

بغداد صدفدر کهری در نجفدر
باننده آنك درو کهر سنك وخزفدر

اول کوهر یکتا که بولنمز آکا همتا ‖ کلمز صدف کونه بر اویله در یکتا
اول ذات شریفه یاراشور دعوی همت ‖ کیم اولدی نه دنیا اکا مقصود نه عقبا
کیم درك ایدر آنی که اوله ذاتنه معلوم ‖ رمز کتب مدرسۀ عالم بالا
اول زاهدك آغلر یرو کوك حالنه یارب ‖ کیم ایچمیه دستندن آنك جام مصفا
بر نقطەده در سری دیدی چار کتابك ‖ اول چارده در سر کتبخانۀ اشیا
اول نقطه بنم دیدی دونوب رمزینی سیرایت ‖ یعنی که بنم جملۀ اسمایه مسما
چون حصه ایمش قصەدن اهل دله مقصود ‖ مقصود ندر آکاه بیل ای عارف ودانا

هب مغلطه ولقلقەدر باطن وظاهر
بر نقطه ایمش اصل سخن اول وآخر

واردم سحری طاعت ایچون مسجده ناکاه ‖ کوردم اونورر حلقه اولوب بر نیجه کمراه
کیرمش کروحدته آلمش اله تسبیح ‖ هر بریسنك ورد زبانی چل و پنجاه
دیدم نه صیارسز نه آلورسز نه ویررسز ‖ کاصلا دلکزده نه نبی وار نه خود الله
دیدی بریکیم شهرمزك حاکم وقتی ‖ خیراتك ایچون خلقه کلور مسجده هرکاه
احسانیده پنجاه و چهلدر فقرایه ‖ صبر ایله که دەدر کله اول میر فلکجاه
کلدکلرینی مسجده بیلدم نه ایچوندر ‖ یوز دوندروب اندن دیدم ای قوم اولك آکاه
سزدن کیم ایراغ اولدی ایسه حقه یقیندر ‖ زیراکه ضلالت یولیدر کتدیکز راه

تحقیق بوکیم هب ایشکز زرق وریادر
تقلیدده سز طاعتکز جمله هبادر

دنیاده دیلردن ایدرسك طلب کام ‖ ای خام طمع نیجەیەدك بوطمع خام

برناخلقی جبه ودستارله کورسك ‖ ایلرسك آنك جبه ودستارینه اکرام
نقشن چیقاروب ایلمەدن ذاتنی معلوم ‖ باشلارسك آکا ایلمکه فقرکی اعلام
جرار دیو ویرمز اولور تکری سلامن ‖ شهرنده ایدر ایلسه بر حبەجه انعام
وای اراولەسك خرقەده نامك اوله درویش ‖ ملحد دیو باندرمغه ایلرسنی اقدام
یازق سکاکیم ایلیەسك حرص وطمعدن ‖ بر حبه ایچون کندوکی عالمده بدنام
یوق سنده قناعت کوزك آج اولدیغی اولدر ‖ رزقك ایریشور یوقسه اکر صبح واکر شام

ات لقمەسی لازمی طیورمز محسنی نان
زهر اولسون اولقمه کاوله پسماندۀ دونان

ابناء زمانك طلبی نام ونشاندر ‖ هر بیری تصورده فلان ابن فلاندر
کفتاره کلوب سویلسەلر جهل مرکب ‖ زعمنجه ولی هر بری بر قطب زماندر
ارباب خرد ذره قدر معتقد اولمز ‖ اول مرشده کیم معتقدی بی خرداندر
تقلیدله سجاده نشین اولمش اوتورمش ‖ تحقیقده اما خر بکسته عناندر
دیرمش بکا کشف اولدی رموزات حقیقت ‖ والله یلاندر سوزی بالله یلاندر
کندندن ایراغ اول دوشوب اردینه یورلمه ‖ اول بیخبرك کندیکی بول ظن وکماندر
ای طالب تحقیق اکر وار ایسه درکك ‖ کوش ایت بوسوزی کیم خبری بی خبراندر

زنهار اوییدوب یلدیککی دوشمه عناده
بر پیره یاپش کیم ایره سبن سر معاده

کریه ك قو برای خواجه مکر کیم جکر کدن ‖ کیم چقدی جکر پارەلری چشم ترکدن
بیك کریه ایدرسك سنی آخر آیررلر ‖ فرزند وزن وطنطنۀ سیم وزرکدن
بوملك فنایه که عدمدن سفر ایتدك ‖ سودك ندر انجق آنی بیلسن سفرکدن
یوق چیقمغه کوکلك دردنیای دنیدن ‖ بالله دی خشنود میسك یوخسه یرکدن
بومزبلەدن شویله کذار ایلیه کورکم ‖ برذره غبار ایرمیه تا رهکذرکدن
سیم ایله زری کندیکه قت قت سپر ایتسك ‖ مرك اوقنی چکمزمی صانورسك سپرکدن
عقل آدین آکوب کندیکی تکلیفه براقه ‖ دیوانه اولوب رفع قلم قیل اوزرکدن

ای خواجه اکرکیم سن ایسك عاقل ودانا
شیدالغی بیك عقله دکشمز دل شیدا

ای صاحب قدرت قنی انصاف ومروت ‖ رندان می آشامه نیچون اولمیه رغبت
قسمتلری دیرسك ازلی جور وجفادر ‖ جور اوله نیچون ذوق وصفا اولمیه قسمت
دیرسك که بوکون ایلین یارین ایدر ذوق ‖ چوقمی ایکی کون بندەلرك ایلسه عشرت
حاجتلریمز قادر ایکن قیلمغه حاصل ‖ صالمق کرمکدن بزی فردایه نه حاجت
ناچار جکر خلق بوزجنلری یوخسه ‖ آدم قره طاغ اولسه کتورمز بوکا طاقت
حالك کیمه آچسك سکا دیر حکمتی واردر ‖ اولدر دی بزی آه بیلمزمی بو حکمت
بیهوده دونوب نیلر اوله باشمز اوزره ‖ خلقك بوفلك دیدیکی دولاب مشقت

بیهوده یتر دوندی همان ترکنی قیلسه
کیم عکسنه دور ایلمدن یکدی بقلسه

روحی

چرخك كه نه سعدنده نه نحسنده بقاوار   دهرك كه نه خاصنده نه عامنده وفاوار
آلدانمه آنك سعدینه نحسندن آلنمه   نحسنده دیمه محنت وسعدنده صفاوار
میل ایتمه آنك خاصنه عامندن اوشنمه   عامنده دیمه خست وخاصنده عطاوار
جهدایله همان غیرانه باقیه کورکیم   بندن نه سکا فائده سندن نه بکا وار
اکننده کوروب غیرلرك اطلس ودیبا   غم چکمه که اکنمده بنم کهنه عبا وار
کچ جمله بوافکارلری عارف وقت اول   سرکشته یل آنی که سرنده بوهوا وار
فردالمن چکمه می ایچ بق رخ خوبه   عاشقلره فردادە دخی وعد لقا وار
ال و یوسه صفا فرصتی فوت ایله یردم
دنیا آکا دکز که جفاسن چکه آدم

صورنده نوله ذره ایسه ك معنیده یوحز   روح القدسك مریمه نفخ ایتدیکی روحز
پیمانهٔ خورشیدله هرصبح ایدرز عیش   عیسی کبی پیمانه کش لای صبوحز
ایتدکسه شراب ایچماکه توبه کوزلسز   ثابت قدمز توبه مز اوسنده نصوحز
مارایسه عدو بز ید بیضای کلیمز   طوفان ایسه دنیا غمی بز کشتیٔ نوحز
ملا اوقوسون مدرسه ده شرح معانی   متن قدحی صون بزه بز اهل شروحز
صوفی بزی سن جسم کوز یله کوره مزسك   آچ جان کوزیکی ایله نظر کور که نه روحز
برکوزه لب بسته کورنمکده یز اما   رندان مسیحا دمه مفتاح فتوحز
عیسی دم وروحی لقب وخضر حیاتز
دریای صفت ایچره نهان کوهر ذاتز

آیا نیجه بر دور ایده بوچار عناصر   کیم آکانه اول اوله معلوم نه آخر
کاه ایلیه لر عالم تفریدده سیران   کاهی اوله لر عالم ترکیبده سایر
تفریدده چار اوله وناچار اوله دوری   ترکیبه کلنجه سه موالید اوله ظاهر
بوجمله مظاهرده اوله معتبر انسان   انسانه اوله جمله طفیلی بو مظاهر
نفسینی بیلنلر کتوره خالقه ایمان   بیلمزلره ایمان کتورنلر اوله کافر
کافرکه یرین دوزخ ایدر جهلله ایلر   چون جهل حقیقتده اوله کفر عجب سر
دنیا ویره جاهللره ال کامل اولانلر   آیافده قالوب اولمیه لر حبه یه قادر
چون جهلده در ذوق کمالی نیده لم بز
قال اهلی صفا ایلیه حالی نیده لم بز

صوفی که ریا ایله ایدر کندینی موصوف   اوقات شریفی اوله تقلید ایله مصروف
منبرده خطیب اوله ومحفلده معرف   عار ایلیه اولدیغنه جهلله معروف
آیینهٔ قلبینی کدورت ایده تیره   روشنکر فیض حق ایله اولمیه مکشوف
جان ودلنك مهر ومهی اولمیه پرنور   دائم بری مخسوف اوله آنك بری مکسوف
جمع کتب ایتمکله نه ممکن اوله واقف   اسرار خدایه کاوله اول مرشده موقوف
دانشده که آثار کمال اولمیه خردر   باشال سبه اکننه کیش به یشل صوف

روحی

عالمده که کامل چکه غم ذوق ایده جاهل   یردن کوکه دك یوق بکا کردیمزایتسه م یوف
چون حق دینی ایلدیلر ظلمه بردار
باطل سوزه آغاز ایده لم بز دخی ناچار

یوف خارینه دهرك کل وکلزارینه هم یوف   اغیارینه یوف یار جفاکارینه هم یوف
هر عیش که موقوف اوله کیفیت خمره   عیاشنه یوف خمرینه خمارینه هم یوف
چون اهل وجودك یری صحرای عدمدر   یوف قافله و قافله سالارینه هم یوف
ذی قیمت اولنجه نیده لم جاه وجلالی   یوف آنی صاتان دونه خریدارینه هم یوف
عالمده که بنکیلر اوله واقف اسرار   سیرانه یوف انلرك اسرارینه هم یوف
عارف که اوله مدبر ونادان اوله مقبل   اقبالنه یوف عالمك ادبارینه هم یوف
چرخ فلکك سعد بند ونحسنه صد حیف   کوکبلرینك ثابت وسیارینه هم یوف
چون اوله حرام اهل دله دنیی وعقبا
جهد ایله نه دنیا اوله خاطرده نه عقبا

دنیا طلبیله کیمسی خلقت امکده   کیمی اوتوروب ذوقله دنیایی یکده
یوق درد که برچاره ایدر مبروکداده   سن چکدیکك آلامی کرك صاقلا کرکده
اعیان جهاندن کرم اومه آنی صانمه   آثار عطا اوله یا باشاده یا بکده
مطبخلرینه آج وارانلر دکك ایر   در بانلری وار کوز قپوده ال دکنکده
بردورده کلدك بوفنا عالمه بز کیم   آثار عطا یوق نه بشرده نه ملکده
اغیار وفادن دم اورر یار جفادن   آدمده وفا اولمدیه وار اوله کوپکده
اوج فلکه باصدی قدم جاه ایله جاهل   ارباب کمالك یری یوق زیر فلکده
یارب بزه برار بوانوب همت ایدرمی
یوخسه کونمز بویله فلاکتله بکرمی

ویردك دل وجانیله رضا حکم قضایه   غم چکمیز اوغرارسق اکر درد وبلایه
قویدق وطنی غربته بوفکرله چیقدق   کیم رنج سفر باعث اوله عز وعلایه
دور ایلدك برقومدق برنیجه بیلدر   ویدق دل دیوانه یه دل اویدی هوایه
اولدق زمیه واردق ایسه عشقه کرفتار   آلندی کوکل برصنم ماه لقایه
بقداده یولك دوشسه کر ای باد سحرخیز   آداب ایله وار خدمت یاران صفایه
(روحی) بی اکر صورر ایسه‌تر بولنورسه   دیرلرسه بوالشد کمی اوبی برك ونوایه
بومطلع غرایی اوقو اپسم اول انده   معلوم اولور احوالمز ارباب وفایه
حالا که بز افتادهٔ خوبان دمشقز
سرحلقهٔ رندان ملامت کش عشقز

مسدس

رهایی

دلاصانکه کیاه ایدم زمین عمده بتدم بن   بهاری عمرمك کچدی خزانه شمدی یتدم بن

رهایی

نه کولدم کل کبی بردم نه کوکلم خرم ایتدم بن   نیه کلدم جهانه نه بیلدم بیلم نه ایتدم بن
همان آغلابی کلدم عالمه آغلابی کتدم بن
صان اول نیلوفرم کیم صوده بتدم صوده یتدم بن

بو باغ روزکار ایچره نه بردم شادمان اولدم   نیچه یل اول هواده کرچه بل کبی دوان اولدم
بکنلك وقتی کچدی کیتدی پیرنا توان اولدم   اجل راهینه کوز یاشی ایله آخر روان اولدم
همان آغلابی کلدم عالمه آغلابی کتدم بن
صان اول نیلوفرم کیم صوده بتدم صوده یتدم بن

ضعیفم دردمندم دل شکسته جانغله   شب وروز ایکارم همراز اولوب آه وفغانله
یانوب بوسینهٔ پرسوز ایله داغ نهانغله   دمادم روی زردمله بواشك خون فشانغله
همان اغلابی کلدم عالمه آغلابی کتدم بن
صان اول نیلوفرم کیم صوده بتدم صوده یتدم بن

بقا یوق اکلادم بیلدم جهاندر برفنا کارزار   کوزتدم هر کنارین عین عبرت ایله نرکس وار
کیم انده شادمان اولوب کولر کل بلبل ایلرزار   یورمزی کوردم اولدم کولمدن اوینامدن بیزار
همان اغلابی کلدم عالمه آغلابی کتدم بن
صان اول نیلوفرم کیم صوده بتدم صوده یتدم بن

اکرچه آغلامق کولمك اولور البت هر آدمده   بن اغلادم بوریدم کولمدم هرکز بوعالمده
نیچه اغلادم ایسه بن انادن طوغدیغم دمده   (رهایی) کریه دن قورتلم آخر بینده اولسمده
همان اغلابی کلدم عالمه اغلابی کتدم بن
صان اول نیلوفرم کیم صوده بتدم صوده بتدم بن

عریش فتحی ایچون مخمس طرزنده تواریخ

سروری

قاهره اقلیمنه کلمشدی افرنج لعین   قیلدی سرحد رهکذرده بولدی برحصن حصین
فتح اولندی شمدی یازدم ایکی تاریخ متین   باد شاهم مژده کیم آلدی عریشی اهل دین
کسدی اعدانك امانن بو جهاد بهترین

آتشی اوزره صاچوب آتش اوجاقلی غازیان   کافره حصنی جحیم اندر جحیم ایتدی همان
خلق ایدر هرآن ایکی تاریخمی ورد زبان   حق اولوب یاور عریشی آلدی سلطان جهان
جان اعدا یاندی یزدان ایلدی دوزخ رهین

زیر و بالاده مکر سوبلندی عدل وداد شاه   کیم ایتوب اردوسنه ایتدی سروش امداد شاه
چون اکلسون ایکی تاریخمده قیلدم یاد شاه   ایلیه الله سعید آلدی عریشی پادشاه
ایتدی کفاری هلاك ارباب دین اولدی امین

کوندروب جنکه اوصدر کاملی سلطان سلیم   حق بو کیم قیردی عدوی باطلی سلطان سلیم
شوایکی تاریخك اولدی مائلی سلطان سلیم   نزع ایدوب آلدی عریشی حاصلی سلطان سلیم
اولدی دشمن مندفع مردان ایدوب سعی بهین

سروری

مکر دشمندن اوله دائم شه دوران سلیم   ایلمش قلبی کبی اسمن دخی یزدان سلیم
ذکر اولندی ایکی تاریخمده فتح خان سلیم   جنکله الدق عریشی حکم ایدوب سلطان سلیم
محو ایچون اعداسنی مردان دین ایتدی یمین

مصری استیلایه راضی اولیوب روح کلیم   اولدی افرنج لئیم افکندهٔ رنج الیم
ایتدی ملهم ایکی تاریخه بنی رب علیم   جبر ایله الدی عریشی اولا سلطان سلیم
قهر اعداسیچون آصف ایلدی رأی رزین

شدت نار وغادن کیم اولوردی آهن آب   خون دشمن تیره ایتزمی نه دکلو اولسه ناب
بربرینه ایکی تاریخم اولور نائب مناب   جهد ایدوب آلدی عریشی شه سلیم جم جناب
دمبدم آقدی اعدادن ترابی قیلدی طین

قدسیان ایتدی ورود آلدی عریشی شه سلیم   ایلدی حقه درود آلدی عریشی شه سلیم
باق ایکی تاریخه زود آلدی عریشی شه سلیم   کلدی امداد ودود آلدی عریشی شه سلیم
لشکر افرنجی دائم حق ایده اندوهکین

قلعه ده چکدی قپانمقده عدو قحط وغلا   جبه یوق اماکه موجود ایدی انواع بلا
ایکیدر تاریخ تامم وار ایسه مثلی صلا   قیلدی عزم ارباب دین آلدی عریشی اولا
قردی جمهور سپاه شه سلیم کا مبین

زلزله وبردی زمینه طوب ایدوب قلعه کشاد   باشنه یقدی فرنکك جان اوبن رب العباد
کوش ایدوب یازدم ایکی تاریخ بی نقص وزیاد   آلدی جدا اولسون عریشك قلعه سن اهل جهاد
منهزم در جیش ملعون قاچدی کلز بعد زبن

حرصی باعثدر که اردی دشمن طماعه ریش   یعنی سیف غازیان آچدی او بداوضاعه ریش
شو ایکی تاریخی ایتدردی بکا پیدا عریش   اولدی ملعون ناپدید آلندی بی پروا عریش
دوکدی قان جیش عدودن شاه عالم آلدی کین

ایلدی الله کرم آلدی عریشی اهل دین   قنده در لوح ای قلم آلدی عریشی اهل دین
ایکی تاریخ ایت رقم آلدی عریشی اهل دین   هم فرنکی بوزدی هم آلدی عریشی اهل دین
شد بلطف حق شه عالم مؤید ایچنین

عسکر شاهینك آلایی واروب سرهنکله   سبر ایدنجه قاچدی اعدا حصنه عذرلنکله
خلق اوقور هردم ایکی تاریخمی آهنکله   عزم ایدوب جنك آوران آلدی عریشی جنکله
پادشاه جم جناب اولسون سربرنده مکین

بحث اوصافنده اطرا ایتسون اهل اجتهاد   نامداران مغازی قویدی عالمده برآد
ایکی تاریخم بکندی آصف یوسف نهاد   قلعه یی آلدی عریشه کیردی اصحاب جهاد
پادشاهك کوردی جندین قاچدی کفار مهین

هردم افرنجك قلیج باشن ایکی شق ایلیوب   سوی بحره آقیدردی قانن ایرمق ایلیوب
باق ایکی تاریخه شکر نصرت حق ایلیوب   اهل سیف آلدی عریشی حق موفق ایلیوب
کافری قهر ایلدی سلطان جم جاه آفرین

بویله جونپالا کر کدر دست مردانده قلج   دشمنك عرقی کسلمز اولسه قانده قلج
مدح اولنسون ایکی تاریخله هرآنده قلج   مؤمنین آلدی عربشی صالدی میدانده قلج
دشمنی قیلدی هراسان جنکله صاحب مکین

اهل سیف اوردقجه هردم دشمن دونه قلج   رنك آلوب قاندن اولوردی بشقه برکونه قلج
ایکی تاریخمدن آکاه کیردیکن خونه قلج   مؤمنین آلدی عربشی چالدی ملعونه قلج
اولدی سیف صدر عالی بادی فتح مبین

منهزم جند عدودن تند خویان سفر   اولدی پامال غزات راهپویان سفر
شوایکی تاریخی سویلر نکته کویان سفر   جنك ایدوب آلدی عربشی جنكجویان سفر
ایلدی اعدایی لرزان داور مسند نشین

غازیان صالدقجه هردم سینهٔ کفاره شیش   مردکانن دعوت ایلردی جهنمده کشیش
بنده عمرمده ایکی تاریخ ایله کوردم برایش   چقمدی میدانه حربی طوپله آلندی عربش
بوزدی کین آلدی عدودن داور دانشقرین

دهریان دسوی عالم اولدی آلندی عربش   فاتحی سردار اکرم اولدی آلندی عربش
ایکی تاریخم مسلم اولدی آلندی عربش   مسکن حربی جهنم اولدی آلندی عربش
کافری قیلدی مدمر حملهٔ صدر کزین

بحث ایدوب کیفیت فتح وظفردن مردمان   کیمی دیردی شبهه بوقدر کیمی ایلردی کمان
ایکی تاریخمله ایتدم شویله تحقیق وبیان   مژده اهل سیف آلوب حصن عربشی دوکدی قان
عزمله مصر یده صاحب مهرایدر زیرنکین

عسکر سردار اکرم اولدی رهیاب ظفر   باشنه قوپدی قیامت کافرك اين المفر
شوایکی تاریخدر خاطرنشان هرنفر   اهل دین آلدی عربشی ایلیوب میل سفر
قردی کفاری سپاه آصف داد آفرین

تنکنای قلعه ده دشمن سموم صیقله   درلیوب قان ناله ایلردی صدای جیقله
ایکی تاریخه صاواشدم جوش جیش کیفله   سعی ایدوب صاحب نکین آلدی عربشی سیفله
دیش بیلر بیدین ایچون اسلامیان سیفندهسین

طال قلجلمله حصاره طالدی ارباب صلاح   جیش محصوری جحیمه صالدی ارباب صلاح
بوایکی تاریخه حیران قالدی ارباب صلاح   حکم آصفله عربشی آلدی ارباب صلاح
ایشیدوب کلبانك اسلامی عدو ایتدی انین

باصدی مهرین نامه یه احکامله صاحب نکین   دعوت ایتدی لشکری اقدامله صاحب نکین
ایکی تاریخم آلور اکرامله صاحب نکین   قیلدی حکم آلدی عربشی نامله صاحب نکین
مؤمنینه باب مصری آچدی فتاح معین

قلعه نك قردی قپوسن کله کیم طوبخز کشاد   درکه جنت شهادت سمتنه اولدی کشاد
ایکی تاریخمده معلوم اشته مفهوم جهاد   طوپلیوب آلدی عربشی صدر صاحب عدل وداد
جنکله روح شهیدان بولدی وصل حورعین

غازیان در جنك اول آچدی دربند عسیر   عنقریب اینسون خدا مصرك دخی فتحن یسیر
شوایکی تاریخم اولدی دلپسند ودلپذیر   ایلدی حمله عربشك حصننی آلدی وزیر
بلدی دشمن عجزینی کلدی یره سوردی جبین

حصن من بوری که واردی ابتدا آلدی وزیر   جمله سندن اهل اسلامك دعا آلدی وزیر
شوایکی تاریخمه وردی بها آلدی وزیر   حمد حمد اولسون عربشی اولا آلدی وزیر
قهر حق ایردی فرانجه اولدی بالجمله حزین

تیغی کیم جیش عدونك باشنه چالدی جنود   کسدی سرتاپا فرنکه ولوله صالدی جنود
شوایکی تاریخمه حیران اولوب قالدی جنود   قلدی حکم آصف عربشی بوسنه آلدی جنود
دفع جمهور ایتمکه اولدی ملائك ممتزلین

دشمنانك بیمجان مانندهٔ بردالعجوز   دتردردی تنلرین مشتدایکن تاب تموز
دکله کیم واردر ایکی تاریخ نامهده رموز   سیف یوسفله عربشی آلدی اعدادن هنوز
حصنی آلدی اهل اسلام اولدی حقدن مستعین

خصمی یاقدی شعلهٔ شمشیر ایله کرمی صیف   هم خدانك هم قولك کوردکجه خشمن دیردی حیف
ایکی تاریخ ایلدم انشا غلو ایتدکده کیف   سیف ایله قیلدی هجوم آلدی عربشی اهل سیف
کافرك دفع ایت وجودین یا مجیب السائلین

قلعه یه کیردی چکوب سیفن همان اصحاب دین   اهل کفره آچدی زخم خونچکان اصحاب دین
شوایکی تاریخم اینسون حرزجان اصحاب دین   حصننی آلدی عربشك دوکدی قان اصحاب دین
قیلدی طوپك نعره سیله کوش عالم چین چین

قصد ایدنجه اهل ایماندن جیوش بیکران   اولدی کفرنده مصر طوالدی جحیمه دیکران
ایکی تاریخمله تبشیر ایلیم ناسی هران   مژده باد آلدی عربشی سیفله جنك آوران
عزم جنك ایتدکده حالا کچدی پیشینی پسین

هر تفنك اندازکیم اعداسی دائم اوربله   اوردی آتدوغی یری جنك ایلیوب جمهور ایله
ایکی تاریخ ایتدم انشا انشراح سور ایله   قیلدی عزم اهل جهاد آلدی عربشی زور ایله
لایعد قرشون یدی حربی [illegible] اولدی دانه چین

طوب صدامی قیلدی سرسم صانکه اعدا بوندی سم   غازیان واردی قلجله خونفشا نلق ایتدی هم
ایکی تاریخ ایتدم انشا کیم دکلدر بیش وکم   قیلدی جنك اسلامیان آلدی عربشی آقدی دم
مشت کله ایلدی بی دینی مانند عجین

فرقهٔ دهری که هیچ ایتمزدی استصحاب دین   قتلنه ایمانسزك ایتدی هجوم ارباب دین
شوایکی تاریخی ایجاب ایلدی آداب دین   قیلدی قصد آلدی عربشی طوپلیوب اصحاب دین
اولسون جمهور اعدا هرکز آسایش کزین

مسلمین افرنجه طور بکنمله قصد ایدوب   قردی جیشن نصرت رب الفلقله قصد ایدوب
ازبر ایتدم بوایکی تاریخی نقله قصد ایدوب   اهل دین آلدی عربشی لطف حقله قصد ایدوب
قاچدی حربیلر آلندی حربله حصن حصین

سروری

راه نیرنکه سلوك ایتمکله سرهنك فرنك　　قالدی مبری به کنورمشدی برازطوب وتفنك
کلدی قاصد ایکی تاریخ ایتدی انشایی درنك　　مصره طوبدن آچدی یول آلدی عربشی اهل جنك
محو اولوب اعـدای دین قلزمی ترك آن واین

شکرلله دشمنانی طوبجیان محصور ایدوب　　آلدیلر حصنی الـدن نابکاری دور ایدوب
باق ایـکی تاریخ یازدم عالمـه مشهور ایدوب　　آلدی جدا اولسون عربشی اهل ایمان زور ایدوب
بوزدی مردان هجوم اولمشدی ملعون درکین

نامـداران بونده کفاری قیروب آلدقجه نام　　خواب راحت اولدی خصمه ام دنیاده حرام
کثرتی قلت بولوب یازدم ایکی تاریخ تام　　اهل دین آلدی عربشی سعدایده رب الانام
اولدی عسکرشاه دکام جود رب العالمین

قصد جان دشمن منفور ایدوب اصحاب دین　　قوت اسـلامله مقهور ایدوب اصحـاب دین
شو ایکی تاریخی یازدم سور ایدوب اصحاب دین　　چکدی سیف آلدی عربشی زور ایدوب اصحاب دین
بوزدی میدان شجـاعتده عـدوبی مؤمنین

ام دنیـا یه آیاق باصدقده اعدا رنکله　　یاردیلر باشـن او اولاد زنانك سنکله
سویلـدم بر بیت ایکی تاریخ دنـکا دنکله　　ایلدی الله کرم آلـدق عربشی جنکله
مادر کافر کدرله قیلدی القـای جنین

جیش دشمـندن قرلدی پـیر و برنا قالمیوب　　کتـمدی مصره حوادث شخص یکتا قالمیوب
ایکی تاریخ ایتـدم انشا شمدی غوغا قالمیوب　　مژده کیم حصن عربش آلندی اعدا قالمیوب
قـوم ملـعونی قـبول ایتمـز بوملك نازنین

پیشکاه قلـعه ده آچـلدی ابواب جهـاد　　کیردی قردی دشمن محصوری اصحاب جهاد
شوایکی تاریخی ایتدم زیور باب جهاد　　ویردی جان اعدا عربشی آلدی ارباب جهاد
هم بنـای قوت اهـل جهـاد اولـدی متین

برکورلدی قوپدی دشمن حصنی ایتمشکن پناه　　صاندی رعد ورق اوصبتی قیلدی افلاکه نکاه
ایکی تاریخمده آفاق ایتدی کسب انتبـاه　　مژده اعدادن عربشك قلعه‌سن آلدی سپاه
صـالدی سقف آسمانه طوب شـاهیلر طنین

قبضهٔ تیـغه ایدوب شمشیر بازان وضع ید　　فرط رشکندن فلکده دیردی مریخ الحسد
هردو تاریخم اولور قطع زبان ایچون سند　　اهل سیف آلدی عربشی ایردی اللهدن مدد
قبـهٔ عرشـه قلج آصـدی جنـود مسلمین

قلعه دیوار بن غزات ایتدیکجه ویران طوب ایله　　دشمن دینك اولوردی جسمی لرزان طوب ایله
صبتی هرنار بخمك اولمقده یکسان طوب ایله　　الدیلر حصن عربشی اهل ایمان طوب ایله
قهر معبود ایله نار اولدی محل کـافرین

خوفـله دونمشدی رنك روی اعـدا سوسنه　　ارلکی دوشمکله یازدی کـنار و بوسهٔ نه
ایـکی تاریخ استرمی بوظـفرله شوسنه　　اولدی یاریدن مـدد آلدق عربشی بوسنه
مات اهل الـکفر مجروحا وکـنا فائزین

سروری

قورقوسندن دشمنه جای کریز اولدی خـلا　　قنده قالدی بوندن اولکی نجـبر اعتلا
ایکی تاریخـم ایدر کـفاری درده مبـتلا　　قیلدی قصد اسلامیان آلدی عربشی اولا
آکلدی جیش عـدو مقداریني عـلم الیقین

اهل کفران اهل نار واهل ایمـان اهل سیف　　طوب اعدانك صداسن کسدی الآن اهل سیف
ذوالفقار اولدی دوتاریخ آلدی میدان اهل سیف　　اهل عدوانه عربشی قیلدی زندان اهل سیف
هول جان ایتدی عدونك مسکنن زیر زمین

کلدی میدان جهـاده ربع مسکوندن سپاه　　خصم دلخونی سیه روز ایتدی شبخوندن سپاه
خوشـلنور بویله ایکی تاریخ موزوندن سپـاه　　قالمدی اعدا عربشی آلدی ملعوندن سـپاه
سك ایدی نامرد ایدی مرد اولدی افرنج لعین

جیش سردار دلیر اقدام ایدنجه یکنسـق　　جسم منحوس عدوده قالمـدی جاندن رمق
دیکله قیلدم ایکی تاریخمده ذکـر ماسبق　　عـون ربانی ایله آلدی عربشی اهـل حق
کـافری محو ایلدی حقـا دعای متقـین

طور افرنج دغلباز ایلدی ایجاب سـیف　　قیقرل قیلسـون دمادم قلبنی تیزاب سـیف
ایکی تاریخمده وصف ایتدی قلم ارباب سیف　　الدی بی پرواعربشی جنك ایدوب اصحاب سیف
اولدی لرزان اهل ایماندن جنود مشـرکین

تیغ ارباب غزادن جانه یتدکـده ریش　　کندی کافر جایکاه ایتدی جحیمی یندی ایش
یك دو تاریخ ایلـدم احصا که نه کدر نه بیش　　آقدی دم آندی حربی فدا ایـدن عربش
هر شهیدی ایلدی حق ساکـن عدن برین

دشمنان حصنه قپانمشـدی قپوسن برکیدوب　　دود باروت ایله کورمزدی بری برن یدوب
ویر سروری ایکی تاریخك درشاهه کیدوب　　جند اسلام الدی کافردن عربشی جهد ایدوب
مصره نیل آسا روان اولدی جیوش اهـل دین　　١٢١٤

هرایکی مصرعه‌کی آحاد وعشرات ومآت　　کندی جنسیله مساوات اوزره بولمشدر ثبات
نقـل یکدیکرله ایت بوالتی قسمه التفـات　　هشت اولور هربیت یکتاده تواریخ غزات
قبل حسـاب اولکی ایکی اوزره ای اهل یقین

مسدس

سهیلی

جهان بیوفا باقی دکـلدر کیمسه یه ای یار　　دکلدر برقراره چون بیلورسین چرخ ناهموار
دیلرسك اوله‌سین باغ جهان ایچنده برخوردار　　بوقولی جان ایله کوش ایت سکا پندم بودر هربار
الی آلتنده اولمه کیمسه‌نك خاتم کـبی زنهار
کیمسنه دیمیه تاکیم کوزك اوستنده قاشك وار

بودار غمـده ویران اولمیوب آباد اولم دیرسك　　یانده خاص وعامك حرمت ایله یاد اولم دیرسك
بلا ودرد وهجر وغصه‌دن آزاد اولم دیرسك　　بو محنت خانه ایچره برایکی کون شاد اولم دیرسك
الی آلتنده اولمه کیمسه‌نك خاتم کـبی زنهار
کیمسنه دیمیه تاکیم کوزك اوستنده قاشك وار

سهیلی

بلاودرد وهجری سن چکرسین اول صفا ایلر … برادنی جرم صادر اولسه سندن بیك جفا ایلر
نه‌دکلو جان ودلدن خدمت ایتسك هب هبا ایلر … وجود نازنینك بارمحنتله دوتا ایلر

الی آلتنده اولمه کیسه‌نك خاتم کبی زنهار
کسنه دیمه‌یه تاکیم کوزك اوستنده قاشك وار

بودشنك برسحر کشت ایلر ایکن لاله زارنده … کوروندی چشمه برقصر عالی کوهسارنده
اوقصرك یوق قصوری زینت ونقش ونکارنده … یازلمش آب زرله کوردم اول قصرك کنارنده

الی آلتنده اولمه کیسه‌نك خاتم کبی زنهار
کیسنه دیمه‌یه تاکیم کوزك اوستنده قاشك وار

دلا بزم بلاده نی کبی نالان اولور سکده … بیابانه دوشوب مجنون کبی عریان اولور سکده
الك کنج مراده ایرمیوب ویران اولور سکده … سهیلی کبی دائم بی‌سروسامان اولور سکده

الی آلتنده اولمه کیسه‌نك خاتم کبی زنهار
کیسنه دیمه‌یه تاکیم کوزك اوستنده قاشك وار

ترجیع‌بند

جامع الحروف ضیابك

بوکارکاه صنع عجب درسخانه در … هرنقش برکتاب لدندن نشانه در
کردون برآسیاب فلاکتدار در … کویا ایچنده آدم آواره دانه در
مانند دیو بچه‌لرین التقام ایدر … کهنه رباط دهر عجب آشیانه در
تحقیق اولنسه نقش تماثیل کائنات … یاخواب ویاخیال ویاخود برفسانه در
منجر اولور امور جهان برنهایته … صیفك شتایه میلی بهارك خزانه در
کسب یقینه آدم ایچون یوقدر احتمال … هر اعتقاد عقله کوره غائبانه در
یارب ندر بو کشمکش درد احتیاج … انسانك احتیاجی که برلقمه نانه در
یوقدر سپهر بوقبهٔ فیروزه فاسده … ذرات جمله تیر قضایه نشانه در
اصل مراد حکم ازل بولمه دروجود … ظاهرده‌کی صواب وخطا هب بهانه در
برفاعلك مآثریدر جمله حادثات … نه اقتضای چرخ ونه حکم زمانه در

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

اجرام بی‌نهایه ایله پردر آسمان … نسبت اولنسه ذره دکلدر بوخاکدان
بیك شمس تابدار وهزاران مه منیر … یوز بیك ثوابت ونیجه سیارهٔ عیان
هرشمس ایدر توابع مخصوصه سیله سیر … هرتابعه توابع اخری ایدر قران
هرشمس ایدرلواحقنه نشر فیض خاص … هرلاحقك طبیعتی امثالنه نهان
هرجمله مرکزنده ایدر سیر بی‌وقوف … هرقطعه محورنده بولور فیض جاودان
هرجملهٔ وسیعه‌ده مبسوط بیك وجود … هرقطعهٔ فسحه‌ده مشهود بیك جهان
هربروجوده مصدر اولور بیك وجود ایچون … هربرجهان هزار جهاندن وبرنشان

ضیابك

هرذره‌ده طریقهٔ مخصوصه اوزره فیض … هرجسمده طبیعت مخصوصه اوزره جان
هرعالمك سنین وتواریخی مختلف … هربرزمینده بشقه حساب اوزره درزمان
پیوسته درسواحلی کرداب حیرته … بربحردرکه حاصلی بوبحر بیکران

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

برذره درکه ذرهٔ نامنتهای خاك … برذره خارجه ایده‌مز اندن انفکاك
لبی لهیب نار ایله برکوی آتشین … قشری مجاریٔ یم ونهر ایله چاکچاك
نیتله قشری جمنه اول لب آتشك … شول قبه درکه فرش اولنه انده برك تاك
بوقشر درکه جملهٔ حیوانه روز شب … احضار رزق ونوشه ایچون ایلر انهماك
کاهی تنفس ایلیجك اژدر زمین … کوه شرر فشانلر ایدر ارضی لرزناك
اول ذرهٔ جسیمه بی‌فانوس شمع وار … اولمش محیط توده بشوده نسیم پاك
کیم روز شب اوسفرهٔ عالمشمولدن … هرنفس رزقنی آلمده بروجه اشتراك
بونقطه دریمین وشمالی بیان ایدن … ایلر جهالته عقل بومرکزدن افلاك
ذرات کون بونده بولور نشوهٔ حیات … افراد خلق بونده چکر جرعهٔ هلاك
خسیدهٔ فراش امانده نفوس هب … برطوب شعله ناکده بی‌قید وهم وباك

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

دندان شیره لقمه اولور آهوان زار … برکوسفندی طعمه قیلار کرك جانشکار
بی‌جرم ایکن غذای عناکب اولور مکس … معصوم ایکن کبوتری شاهین ایدر شکار
عاجز ایکن عقابه کرفتار اولور کشف … غوك ضعیفی قوت ایدینور بی‌وسیله مار
بی‌جنحه ماکیان بچه‌یی چاك ایدر زغن … بی‌سابقه دوپاره ایدر موشی موشخوار
کنجشك زاری باشهٔ پران هلاك ایدر … ایلر تذروی پنجهٔ غدرنده باز خوار
مار زمینه لقمه اولور مرغ تیزپر … مرغ هوایه طعمه اولور ماهیٔ بحار
غواصی حرص کوهر ایدر لقمهٔ نهنك … کبکی امید دانه ایدر تله‌یه شکار
دردانهٔ درونی ایچون چاك اولور صدف … آواز بدر قفسده ایدن بلبلی نزار
بید ستزك هلاکنه خایه اولور سبب … قتل سمور زاره اولور پوستی مدار
غالب زبونی قاعده در ایلك تلف … برده هواده بحرده جاری بوکیرودار

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

کاه آفتاب وکاه کواکب کهی جماد … اولدی اله معتقد زمرهٔ عباد
که عجل وکاه آتش ویزدان واهرمن … که نور وظلمت اولدی قضایای اعتقاد
عقل وجمال وعشق اله اولدی برزمان … بتلرله طولدی برنیجه بیل جملهٔ بلاد
انجام ایردی نوبت توحید ذات حق … کلدی ظهوره بونده‌ده بیك فتنه بیك فساد

که مین وکاه قبر صانوب خلق وخالقی
اولدی هزارذات دینوب که صفاته مین
هرشخص نفس عنصرینه نسبت ایلیوب
یکدیکره نه رتبه مخالفسه شخص وعقل
حکمت بودرکه آخرینه خصم اولوریلوب
اما بو اختلاف ایله مقصودی جمله نك

که جمعه کاه فرقه عقول ایتدی اعتماد
براصلده کهی نیجه اصل ایتدی اتحاد
عقلنجه براله مشخص ایدر مراد
عالمده اولقدر متخالفدر اعتقاد
هرقوم کندی مسلکنی منهج سداد
برخالقه خلوص ایله ایتکده در انقیاد

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

کالر کول فغانله بکر عمر عندلیب
مانند لاشه نعش تو انکر ذلیل وخوار
بالین نازه خواجهٔ شهر ایلر اتکا
پرتو فروز بزم طرب شمع خنده ریز
نوم وبصل چو نرکس ولاله کشاده لب
پستر نوازعز وصفا احمق خسیس
که دولت جهاندن ایدر جهل بهره یاب
مقبول بزم صحبت اولور مفسد لئیم
کاهی محقر جهلا شاعر بلیغ
برعاجزك معیشتی نقصان پذیر اولور

بیمار احتضارده اجرت دیلر طبیب
کرکس مثال وارث وغسال ناشکیب
خاك مذلت اوزره یاتور آج برغریب
پروانهٔ شکسته پر افتادهٔ لهیب
محبوس کنج محفظهٔ تنکناده طیب
کلخن نشین ذل وهوان عاقل حسیب
که لقمهٔ عشادن ایدر عقل بی نصیب
منفور طبع عالم اولور ناصح مصیب
کاهی مسخر حمقا فاضل ادیب
برظالمك اموری ایدر کسب فروزیب

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

یارب ندر بو دهرده هرمرد ذوفنون
یارب نیچون بو عرصه ده هرشخص عارفك
هرفنکی سویه عطف نکاه اینسه بحضور
ممکنمیدر حقیقت اشیایی وزن ودرك
کنجیدهٔ بصیرت اولورمی بو عجز ایله
کویاکه بونجه محنت وغم آزکلوب اولور
بیلم که مقتضای نظام جهان میدر
جاری جهان جهان اوله لیدر بوقاعده
نادان فراز عز وسعادتده سرفراز
نادانی کام پرور ایدر طالع بلند

اولمش بلای عقل ایله آرامدن مصون
مقدار فضلنه کوره دردی اولور فزون
هرقنغی شیئه صرف خیال اینسه عقلی دون
میزان عقله درهم تعدیل ایکن ظنون
حیثیت حوادث وکیفیت شئون
پرده تحکم جهلا ایله بغری خون
دائم جهانده جاهل اولور مسعدت نمون
براحمق دنیه اولور اهل دل زبون
دانا حضیض عجز ومذلتده سرنکون
اهل دلی محقر ایدر بخت واژکون

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

دوشدی جدا نعیم صفادن ابوالبشر
یعقوبی قیلدی فرقت فرزند اشکبار
ایوبی علت بدن ایکلتدی زار زار
باشی کسیلدی غدر ایله یحیای مرسلك
طائفه نعلی لعله دونوب اولدی هم شکست
طاش باغلدی مجاعه ایله بطن پاکنه
تأثیر سمله ایلدی صدیق ارتحال
انجام ایردی جامع قرآن شهادته
مسموما ایتدی ذات حسن عدنه انتقال
هر کیم که عشق غالب ایسه قرب حضرته

اولدی خلیله تجربه که کردن پسر
اولدی جناب یوسفه چاه بلامقر
منشاره ایلدی زکریا فدای سر
چیقدی سمایه ظلم ایله عیسی بی پدر
یوم احدده درهٔ ناب پیامبر
دنیایه رغبت ایلدی سید البشر
اولدی شهید تیغ قضا عاقبت عمر
آخر جناب حیدره ده ایتدی تیغ اثر
مظلوما اولدی شاه شهیدان بریده سر
اول دکلو انده درالم ودرد بیشتر

سبحان من تحیر فی صنعة العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

کیمدر بو عجزی خاص قیلان نوع آدمه
شیطان ونفسی کیمدر ایدن آلت شرور
منصوری کیم دوشوردی اناالحق دیارینه
کیمدر شرابی حرمت ایله تلخکام ایدن
کیمدر یهودی منکر اعجاز حق ایدن
کیمدر ویرن جسارت شر وفضاحتی
کیمدر نصیر طوسی هلاکویه سوق ایدن
کیمدر ویرن علیله تداوی یه احتیاج
زنبور کیمدن ایلدی تحصیل هندسه
کیمدر بو کارکاهه چکن پردهٔ خفا

کیمدر بونوعی اشرف ایدن جمله عالمه
کیمدر قویان زبون هوایی جهنمه
کیم ویردی حکم قتلی ایچون شرع اکرمه
اعمال جام وباده یی کیم اوکردن جمه
کیمدر مسیحی نفخ قیلان ذات مریمه
سفیانه جعده یه شمره ابن ملجمه
مستعصمی کیم ایتدی قرین ابن علقمه
کیمدر قویان مزیت اصلاحی مرهمه
بلبلاره کیم ایلدی تعلیم زمزمه
کیمدر ویرن تصور تفتیش آدمه

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

ایتمش کیمیسی راحتن اقبال ایچون فدا
اولمش کیمی توانکر دوران ایکن ذلیل
طوبلر کیمیسی وارث وحادث ایچون نقود
دوشمش کیمی تجسس کبریت احمره
ایتمش کیمی حریص قتال آرزوی شان
اولمش کیمی مسخر افسون چشم یار
ایتمش هوای لاله کیمی داغدار غم
تفریق ایچون کیمیسی اوقور رقیهٔ فسون

اولمش کیمی بلیهٔ ادباره مبتلا
اولمش کیمینه ثروتی سرمایهٔ عنا
ایلر کیمیسی ثروت ایچون عمرینی هبا
اولمش کیمینه موجب افلاس کیمیا
قیلمش طمع کیمیسنی جان دادهٔ وغا
اولمش کیمی مقید کیسوی دلربا
اولمش کیمینه درد کل ویاسمن بلا
تسخیر ایچون کیمیسی یازار نسخهٔ دعا

ضیابك

اولمش کبی صفا ایله رند پیاله کش
اولمش کیمیسی حرص ایله افتادهٔ ربا
ایتمش خلاصه برامل خاص بیلزوم
هرشخص حری قید اسارتله مبتلا

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

مظلومه ظالم ایلر ایکن ظلم وغدر وآل
کارنده آتم اولدیغنی ایلمز خیال
اموال خلقی سارق الوب سارقم دیمز
قاتل وبال قتله دخی ویرمز احتمال
بروجهه حق بیان ایدر البته فعالنه
هرفنغیسندن ایلر ایسك ایر وجه سؤال
برمملکتده صلب اولنور قاطع طریق
بر یرده موجب شرف وفخراولور بوحال
بربلدهده حجاب زنان عیب اولوب بته
برشهرده بوحالت اولور باعث جمال
مشرب اولور شرابی ایچر حرمتی بیلور
مذهب اولورحقوق عبادی کوررحلال
برعاقل مسلم الاطواره محرم اول
مشوار وطور بنی نظر اعتباره آل
سیر ایت نه دکا ووضع غریبی ایدرظهور
کیم هر بری جنونه اولوربشقه بشقه دال
وابسته در خیالنه افعالی هرکسك
کیمسه امور بنه ایدهمز نسبت ضلال
عقل وجنونی باطل وحقی بیان ایچون
بوقدرجهانده حیف که میزان اعتدال

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

ایلر صباح شامی ولیلی نهار ایدر
صبغی قیلر شتا وخزانی بهار ایدر
زرع حیات حی ایدر امواته جان ویرر
ایلر غباری آدم وجسمی غبار ایدر
جسم خلیله ناری ایدر نور قدرتی
نوری کلیمه حکمتی همرنك نار ایدر
لیلیٔ حسنی چشمهٔ شیرین ایدوب مدام
فرهادی دردعشق ایله مجنون وزار ایدر
دملرجه برطمعله قیلر قلبی بی حضور
ییللرجه براملله دلی بی قرار ایدر
برملکی برحریص ستمکار ایچون یقار
برقومی برمنافق ایله تارمار ایدر
برجسمی عز وناز ایله صد سال بسلیوب
انجام کار پنجهٔ مرگه شکار ایدر
یوز بیلده بروجودی قیلوب گنج معرفت
آخر یرین نشیمن خاك مزار ایدر
عارف اودر که معترف عجز اولوب ضیا
بوحادثات جاریهدن اعتبار ایدر
ملکنده حق تصرف ایدر کیف مایشاه
استرسه کونی یوق ایدر استرسه وار ایدر

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

ترکیب بند

وله

ساقی کتور اول باده یی کیم مایهٔ جاندر
آرام ده عقل ملامت زده کاندر
اول می که اولور صیقل دل اهل کماله
ناپخته لرك عقلنه بادیٔ زیاندر
برجام ایله یاپ خاطری زیرا دل ویران
مهجور خرابات اوله لی خیلی زماندر

ضیابك

ساقی ایچه لم عشقنه رندان خدانك
رندان خدا واقف اسرار نهاندر
ساقی ایچه لم رغمنه صوفیٔ حریصك
کیم مقصدی کوثر املی حور جناندر
عشق اواسون او پیرمی پروردهٔ عشقه
کیم باده سی صد ساله و ساقیسی جواندر
پر مبه صور مسئله ده وار ایسه شبهه ك
واعظلرك افسانه لری هب هذیاندر
بن اکلادیغم چرخ ایسه بو چرخ چپ انداز
بخشی کور بنور صورتی اما که عیاندر
بکزر فلك اول چنبر فانوس خیاله
کیم نقش تماثیلی سریع الجریاندر
ساقی بزه می صون که دل تجربت آموز
اند یشهٔ انجام ایله وقف خلجاندر

ایچ باده کوزل سو وار ایسه عقل وشعورك
دنیا وار ایمش یا که یوغ اولمش نه امورك

بنزمی بو قصری روش اغرب عالم
برمنزله ایرمزمی عجب کوکب عالم
شمدی او بو بانلر اوزماننده اوبانورلر
برصبحه رسیده اولور آخر شب عالم
پامال ایدر انجام کیمك اوستنه دونسه
آغاز ایده لی دوره بو در مشرب عالم
بیك بویله جهان زر وسیم اولسه یتشمز
ممکنمی که اسعاف اولنه مطلب عالم
خارجدن اکر اولسه تماشاسنه امکان
مدهش کور بنور هیکل مستعجب عالم
آلمش بو کنی شویله که سیرنده خلاصز
برذره دخی قالدیره مازمرکب عالم
ابنای بشرده قاله جقمی بو معادات
بیلم نه زمان طوغریله جق مذهب عالم
هر صفحهده بر شکل حقیقت ایدر ابراز
هر کون چویرر بورقه مقلب عالم
بیك درس معارف اوقنور هر ورقنده
یارب نه کوزل مکتب اولور مکتب عالم
بو جسم کثیفك نه سی مرکز قوت
یا رب نه مطیه ایله کزر قالب عالم

سبحانك یا من خلق الخلق وسوی
سبحانك سبحانك سبحانك الفا

ای قدرتکه اولمیان آغاز وتناهی
ممکن دکل اوصافکی ادراك کماهی
هر نسنه قیلار روارلغکه حسن شهادت
هرذره ایدر وحدتکه عرض کواهی
حکمتك قیلار اظهار بو آثار ایله مهری
امرك ایدر ابراز بو انوار ایله ماهی
دلسیر بساط نعمتك مرغ هوایی
سیراب زلال کرمکدر صوده ماهی
ایلر کرمك آتشی گلزار خلیله
مغلوب اولور پشه یه نمرود مباهی
ظالملری عدلك نه زمان خاك ایده جکدر
مظلوملرك چیقمهده در کوکلره آهی
بیکانه ره منحصر انواع حظوظات
محنت زدهٔ عشقکه مخصوص دواهی
سنسین ایدن اضلال نیجه اهل طریقی
سنسین ایدن اهدا نیجه کمکشتهٔ راهی
حکمتك که اوله موجب خیر وشر افعال
یارب نه ایچوندر بو اوامر بو نواهی
سندندر الهی یندبو مکر وبو فتنه
بو مکر وبو فتنه بنه سندندر الهی

کفتی بکن وباز زنی سنك ملامت
دست من ودامان تودر روز قیامت

بر قطره ایچون چشمهٔ پر خون قنادن
آسوده اولم دیرسـك اکر کلمه جهانه
ثابت قدم اول مرکز مأمون رضاده
طورسون کف حکمکدهٔ ترازوی عدالت
هرکیم که آزاربوی وفاطبع بشرده
بی بخت اولانك باغنه برقطره‌سی دوشمز
ارباب کمالی چکه مز ناقص اولنلر
هر عاقله بردرد بو عالمده مقرر
حل ایتدیلر بو لغزك سرینی کیمسه
قیل صنعت استادی تحیرله تماشا

باشن آله ماز بردخی باران بلادن
میدانه دوشن قورتیله مز سنك قضادن
وارسته اولوب دائرهٔ خوف و رجادن
خوفك وار ایسه محکمهٔ روزجزادن
بکزر اکا کیم دولت اومار ظل همادن
باران برینه دروکهر یاغسه سمادن
رنجیده اولور دیدهٔ خفاش ضیادن
راحت یشامش وارمی کروه عقلادن
بیك قافله کچدی حکمادن فضلادن
دم اورمه اکر عارف ایسـك چون وچرادن

ادراك معالی بو کوچك عقله کرکمز
زیرا بو ترازو او قدر ثقلتی چکمز

دهرك نه صفاوار عجبا سیم وززنده
برنك وفاوارمی نظر قیل شو سپهرك
سیرایتدی هوااوزره دینور تخت سلیمان
حراولق اکرایسترایسـك اولمه جهانك
جانان کیده زندان طاغیله می اوله‌ریزان
خبراومه اکر صدرجهان اولسه ده بالفرض
یلدزآرا یوب کوکده نیجه طرفه منجم
انلارکه وبرلاف ایله دنیایه نظامات
آینه‌سی ایشدرکشینك لافه باقماز
بن هر نقدر کوردم ایسه بعض مضرت

انسان براغور هپسنی حین سفرنده
نه لیل ونهارنده نه شمس وقمرنده
اول سلطنتك بللراسر شمدی برنده
ذوقنده صفا سنده غمنده کدرنده
بو له کیجه نك خبر اولورمی سحرنده
هر کیمکه خساست اوله عرق وکهرنده
غفلت ایله کورمز قویوبی رهکذرنده
بیك درلو تسبب بولنور خانه لرنده
شخصك کور بنوررتبهٔ عقلی اثرنده
ثابت قدم یته بورایك اوزرنده

انسانه صداقت یاقیشور کورسه ده اکراه
یارد بجیسیدر طوغریلرك حضرت الله

غدر ایده رعایاسنه والئ ایالت
لایقمیدر انسان اولانه وقت قضاده
قاضی اوله دعواجی ومحضردخی شاهد
ای مرتکب خر بونه ذلت که چکرسین
لعنت اوله اول ماله که تحصیلنه انك
آدم اولانك خیر اولور آدملره قصدی
انسان اکا دیرلرکه ایده قلب رفیق
آدم اکا دیرلرکه غرضدن اوله سالم

دنیاده وعقباده نه ذات نه رذالت
حق ظاهر ایکن باطل ایچون حکمی امالت
اول محکمه نك حکمنه دیرلرمی عدالت
برقاچ غروشه مدت عمرکجه خجالت
یادین اوله یاعرض ویاناموس اوله آلت
انسانلغه انسانده بودراشته دلالت
آلام بنی نوعی ایله کسب ملالت
نفسنده دخی ایلیه اجرای عدالت

صادق کوربنور کسوه ده ارباب خیانت
اکثر کشینك صورتنه سیرتی اویماز

مرشد صانیلور وهله ده اصحاب ضلالت
یارب بو نه حکمتدر الهی بونه حالت

امیدوفا ایلمه هرشخص دغلده
چوق حاجیلرك چیقدی خاچی زیربغلده

برعبد حبش دهره اولور بخت ایله سلطان
اقبالنه ادبارینه بل باغلامه دهرك
ظالم یینه برظلمه کرفتار اولور آخر
اکثر کوریلور چونکه جزا جنس عملدن
تذکیر اولنور لعن ایله حجاج ایله جنکیز
قابلمیدر الفاظ ایله تغییر حقیقت
برخاکدن انشا اولنور دیرایله مسجد
هر دردك اولور چاره‌سی هرایکلین اولمز
که چاك اولنور دامن پاکیزهٔ عصمت
صبرایت ستمه استر ایسك حسن مکافات

ضحاك کبی ایدر ملکنی برکاوه پریشان
برداٸره‌ده دور ایده مز چنبر دوران
البته اولور او بقانك خانه‌سی ویران
انجامده آهندن اولور رخنهٔ سوهان
تبجیل ایدیلور نوشروان ایله سلیمان
ممکنمی که تفریق اولنه کفر ایله ایمان
بردر نظر حقده مجوس ایله مسلمان
هر محنته بر آخر اولور هر غمه پایان
که عفت ایدر آدمی آرایش زندان
فکر ایله نه ظلم ایلدیلر یوسفه اخوان

ظالمره برکون دیدیرر قدرت مولی
تالله لقد آثرك الله علینا

هرشخصی حریم حقه محرم می صانورسین
دهری آرەسك بیکده برآدم بوله‌مازسین
چوق مقبلی کوردمکه کولر ایچی قان اغلار
بیل علتی قبل صکره مداواته تصدی
کبره نه سبب بوقسه وزیرم دیو کرچك
ای مفتخر دولت بك روزهٔ دنیا
خالی نه زمان قالدی جهان اهل طمعدن
الك او مه یغك کشف ایدر اسرار درونك
برکون کله جك سنده پریشان اوله جقسین
نامرداوله یم چرخه اکر منت ایدرسم

هرتاج کین چولسزی ادهم می صانورسین
آدم کورنشان خرلری آدم می صانورسین
خندان کورنشان هر کسی خرم می صانورسین
هرمرهمی هر یاره به مرهم می صانورسین
سن کندیکی دستورمکرم می صانورسین
دنیا سکا مخصوص ومسلم می صانورسین
سن ذاتکی بو عالمه لازم می صانورسین
سن هر کسی کور عالمی سرسم می صانورسین
ای غنچه بو جمعیتی هر دم می صانورسین
جور که سنك بن کدرایتسم می صانورسین

اللهه توکل ایدنك یاوری حقدر
ناشاد کوکل برکون اولور شاد اوله‌جقدر

بك رنکنه آلدانمه فلك اسکی فلکدر
یابسترکمخاده یاویرانه‌ده جان ویر
اللهه صغین شخص حلیمك غضبندن
باقدی نیجه جانلر اوتزاکنله تبسم
بداصله نجابتمی وبرهیچ اونیفورمه

زیرا فلکك مشرب ناسازی دونکدر
چون بای وکدا خاکه برابر کیره‌جکدر
زیرا بومثق خویلی آنك چقته‌سی پکدر
شیرك دخی قصد ایتمسی جانه کوله‌رکدر
زردوز پالان اورسك اشك ینه اشکدر

ضیابك

بدمایه اولان اکلا شیلو رمجلس میده — عشرت کهر آدمی تمییزه محکدر
نصح ایله یوله کلمبانی ایتملی تکدیر — تکدیر ایله اوصلا نمیانك حتی کونکدر
نادانلر ایدر صحبت نادانله تلذذ — دیوانه‌لرك همدمی دیوانه کرکدر
عفو ایله مبشرمیدر اصحاب مراتب — قانون جزا عاجزه‌می خاص دیمکدر
ملیونله چالان مسند عزتده سرافراز — برقاچ غروشی مرتکب جانی کورکدر

ایمان ایله دینی اچه‌در ارباب غناده
ناموس وحیت سوزی قالدی فقراده

اقبال ایچون احبابی سعایت یکی چیقدی — بیلزایدك اول بودرایت یکی چیقدی
سرقت چوغالوب لفظ صداقت مودالندی — ناموس تمام اولدی حیت یکی چیقدی
دشمنلره احبابنی ذم اولدی ظرافت — دلداردن اغیاره شکایت یکی چیقدی
صادقلری تحقیر ایله رد قاعده اولدی — خرسزلره اکرام وعنایت یکی چیقدی
حق‌سویلین اول دخی منفور ایدی کرچه — خائنلره اماکه رعایت یکی چیقدی
اوراق ایله اعلان اولنور جمله نظامات — الفاظ ایله ترفیه رعیت یکی چیقدی
عاجزاولانك کتم اولنور حق صریحی — مجبلری هر یرده حمایت یکی چیقدی
اسناد تعصب اولنور مرد غیوره — دینسزلره توجیه رویت یکی چیقدی
اسلام ایمش دولته بایسد ترقی — اول بوغدی اشبو روایت یکی چیقدی
ملیتی نسیان ایدرك هر ایشمزده — افکار فرنکه تبعیت یکی چیقدی

ایواه بو بازیچه‌ده بزلر نه یاندق
زیرا که زیان اورته‌ده بیلم نه قزاندق

ظاهرده کوروب بزلری صانمه عقلایز — بز یوسوری عاقل صفتده بدلایز
عاقل دینلورمی بزه کیم حالی بیلورکن — دلدا ده آلایش نسرنك هوایز
یاران وطندن بزی اوزلر بولنورسه — دوشدك سفر غربته محتاج دعایز
ترکیب عجیبز ایکی خاصیتمز وار — احبابمزك دولتیوز خصمه بلایز
کنجیده طورر خرقه مزالتنده کنوزات — درویشلرز کرچه نظرده فقرایز
عقبایه یرار برایشمز یوق ایسه باری — آزاده دل شائبهٔ زرق وریایز
دوانلوله بزلری تحقیر دوشرمی — بزعاجزایسکده نه مخلوق خدایز
برآفت خونخواره اسیر اولدی کوکل کیم — هر نازینه هرلحظه ده بیك کره فدایز
خاطرده طورر صحبتنك لذتی حالا — کرچه اوشرفدن نیجه ییلدرکه جدایز
هرجور یکه راضیلرز ای شاه ملاحت — بزلرکه قول معتصم باب رضایز

استرزه لطف ایله دیلریزدن ایراغ اول
دنیاده همان سن شرف وشان ایله صاغ اول

هرملت ایچون بردوزی‌به عدلکی عام ایت — فکر غضب حضرت معبود انام ایت
یوال چه‌زمزمی لعنله آشکار خلق — سن کعبه کبی کندیکی حرمتله بنام ایت

ضیابك

انجمامك استرسك اکر ملك فناده — برکیسه‌یی انجمامکه حصر مرام ایت
بر یرده که یوق نعمه‌کی تقدیر ایده‌جك کوش — تضییع نفس ایلمه تبدیل مقام ایت
صورت کبی مغلوب هوا اولمه اراول ار — نفسك سنی رام ایتمه سن نفسکی رام ایت
مانند شجر ثابت اولور ثابت اولنلر — هر قنغی ایشك اهلی ایسك انده دوام ایت
نقصانکی بیل برایشه یاباشلامه اول — یاباشلادیغك کاری پذیرای ختام ایت
اوغرارسه صبا راهك اکر سمت عراقه — بغداد ایلنه طوغری دخی عزم وخرام ایت
مردان سخندانی زیارت ایدوب اندن — اداب ایله کیت روضهٔ روحی‌یه سلام ایت
تحسینی عرض ایلیوب اولجه ضیانك — بو بیتی حضورنده اوقی ختم کلام ایت

میدان سخنده یوغیکن سن کبی برار
برشاعر روم اولدی سکا شمدی برابر

فضولی‌یه تقلید

وله

عزم ایلینده باغه دون اول نخل پرغرور — ازهار کلستانه ویروب تازه برسرور
ایتدی کنار حوضی نشیمنکه حضور — صو ایچره عکسنی کوریجك همچو سرونور

بوقدمی بوخسه سرو چماندر دیدم دیدی
تازه نهال کلشن جانکدرر سنك

کوردم کیدردی ناز آنته بنش اول جوان — زلفی نقابك آچدی کورنجه بنی همان
براود براخدی بغرم اوبن یاخدی تا کهان — صوردم طوتوب عنانی ای بی امان امان

بوحسن یا که مهر جهاندر دیدم دیدی
سوز افکن اوجاغ روانکدر سنك

اول خونی چکدی قتله نازی بچاغنی — ویردی فسان خشم وتغافله زاغنی
بند ایتدی دست وپایمه کیسوسی باغنی — باحدم بورنده قرمزی کوردم بکاغنی

وجهکده رنك غازه عیاندر دیدم دیدی
بالله عکس موجهٔ قانکدرر سنك

پیمانه صوندی دون کیجه مجلسده باکابار — صاندم اوزنده وصل کبی برخیال وار
آغزین آرامق استدم ایتدم فدای عار — دامن تك آیاغینه دوشه شوبله زارزار

فکر وصال بخشی کاندر دیدم دیدی
بوسوز خیال ذهن یمانکدرر سنك

برچشمه‌نك باشنده‌اوتورمش او کلبدن — کوردم الده وارایدی بردسته یاسمن
قارشدردی کولدی بنی آنده کوروب — حیرتله کندی کندیمی اونوتدم ده‌غیری بن

بو براطیف شادروانددر دیدم دیدی
یوخ یوخ صبا سرشك روانکدرر سنك

صدر اسبق محمود نديم پاشا حضرتلرى خارجيه مستشارى ايكن سويلدكلرى مطلعك تسديسيدر

ضيابك

كوكل كه وكل نه بو حزن والم بو غم تاكى   خرابه زار جهانده بولور فنا هرشى
نه اولدى دولت جشيد قنده خسرو و كى   قاچورمه فرصتى قبل التزام ساغروى

تفكر ايتلبده بو جهانه بركلشى
كيدرملى كدرى باقلى صفايه كشى

كركسه خسرو وجم رستم ونريماندر   كرك كدا وكرك كافر ومسلماندر
رباط دهره كلان بك دورونه مهماندر   بو وقتى خوش كچورش مقتضاى عرفاندر

تفكر ايتلبده بو جهانه بركلشى
كيدرملى كدرى باقلى صفايه كشى

باقلسه چشم حقيقتله ذره راحتى يوق   جهانى اويله خيال ايتلى كه محنتى يوق
كلنجه كتمامنك باخصوص صورتى يوق   بو بركدبش آكه آنك احتمال عودتى يوق

تفكر ايتلبده بو جهانه بركلشى
كيدرملى كدرى باقلى صفايه كشى

شؤون مظهر سر تجلى حقدر   وجود آينهٔ ذات حى مطلقدر
بيلن بو حكمتى هر كارده موفقدر   كه حالده كلانك كتمسى محققدر

تفكر ايتلبده بو جهانه بركلشى
كيدرملى كدرى باقلى صفايه كشى

وجوده بيهوده غمله عذاب ويرمكدن   تدارك ايتلى اسباب عيشى ماامكن
صفا ايدن ايله بردر كيدشده دردى چكن   بچورمه عاقل ايسك وقتى فرصت الده ايكن

تفكر ايتلبده بو جهانه بركلشى
كيدرملى كدرى باقلى صفايه كشى

تفامبند شهود اوله لى بو بزم جهان   نه رندلر نه قدحكشلر ايتديلر كذران
كوروب بو حالى براى نصيحت رندان   كنار ساغره يازمش بو بيتى پيرمغان

تفكر ايتلبده بو جهانه بركلشى
كيدرملى كدرى باقلى صفايه كشى

نشاط آخر اولور غم بولور ضيا پايان   فقط بو مجلس دورانه بركلور انسان
بورازى حضرت محمود بكدن ايت اذعان   كه ايتدى حكمتى بو مطلعنده درج وبيان

تفكر ايتلبده بو جهانه بركلشى
كيدرملى كدرى باقلى صفايه كشى

ترجيع بندك مطلعنى شرح بولنده تسديسدر

وله

عالم خيا لخانهٔ حكمت نشانه‌در   كون وفسادشيوهٔ حكم زمانه‌در

ضيابك

هستى و نيستىٔ جهان هب بهانه‌در   مجموعهٔ دو كون سراسر فسانه‌در

بوكاركاه صنع عجب درسخانه‌در
هرنقش بر كتاب لدندن نشانه‌در

قونمش بو چار سويه بر آينهٔ حيات   صورنور اولمش انده تماثيل كائنات
طوتمش جهانى پرتو مشكات نور ذات   جوهر قديم رنك تصاوير بى ثبات

بوكاركاه صنع عجب درسخانه‌در
هرنقش بر كتاب لدندن نشانه‌در

ايتمش وجود مختلفات ايله امتزاج   هر صورتى قبول ايدر آينهٔ مزاج
علت علاجه لازمه‌در علتهٔ علاج   هرشيده آشكار مسلسل بو احتياج

بوكاركاه صنع عجب درسخانه‌در
هرنقش بر كتاب لدندن نشانه‌در

دورانكه صدهزار جمى ايلبوب زبون   قيلمش نيجه پيالهٔ سرشارى سرنكون
اولور يشه بو بزمده عجب آرزو فزون   بوندن زياده عقله كوره اولمماز جنون

بوكاركاه صنع عجب درسخانه‌در
هرنقش بر كتاب لدندن نشانه‌در

ميزان حقده بودخى بر اوزكه معدلت   منفور اولور هنرور وجهال ملتفت
مغلوب زمرهٔ جهلا اهل معرفت   پامالدر كال وهنر خار وخس صفت

بوكاركاه صنع عجب درسخانه‌در
هرنقش بر كتاب لدندن نشانه‌در

سعى ايله كشفه مقنعهٔ راز مبهمى   آكله ندر خبرهٔ اجزاى عالمى
ادراك ايله جوهر نفس مقدمى   فهم ايت مآل نسخهٔ كبراى آدمى

بوكاركاه صنع عجب درسخانه‌در
هرنقش بر كتاب لدندن نشانه‌در

آثار ظاهر اولمده‌در كرچه نيك وبد   بردر باقيلسه چشم حقيقتله كالبد
اولسه فزون نمرتبه تعدادده عدد   هر بر عدده بنه جلى معنىٔ احد

بوكاركاه صنع عجب درسخانه‌در
هرنقش بر كتاب لدندن نشانه‌در

كه جنك وكاه صلح وكهى حب وكه نفاق   كه فرق واختلاف وكهى جمع واتفاق
ادبار ايچون تأسف واقباله اشتياق   بر عمر يك دو روزه ايچون جمله بو مشاق

بوكاركاه صنع عجب درسخانه‌در
هرنقش بر كتاب لدندن نشانه‌در

سطح زمين وكنكرهٔ آسماندر   فصل بهار وصيف شتا وخزاندر

ضیابك

آثار دلشکاری هر نوجوان ندر   شوق شراب وسوزش نای وکمان ندر
بوکارگاه صنع عجب درسخانه در
هر نقش بر کتاب لدندن نشانه در
بر مقتضای شیوهٔ احکام روزکار   هر نوع وجنس برجریان اوزره بی قرار
مبدأ ضیا عیان ومعاد ایسه آشکار   بوقدر دریغ کلمده کمکده اختیار
بوکارگاه صنع عجب درسخانه در
هر نقش بر کتاب لدندن نشانه در

مسدس

عزت ملا

ایلم تهمتم انکار اودکل فریادم   دست وسعمده میدر خلقت مادر زادم
حاش لله که بنم رأیم اوله ایجادم   بازمغه بوزمغه قابلی دکلدر آدم
مستعد قبل بوغیسه لطفکه استعدادم
سکا کوجلکمی وارای شاه کرم معتادم
کیمسه نك مذهبی برکیمسه یه مذهب اولهماز   اینسه بعضیسنه تقلید دخی هب اولهماز
آرایان قدرت جزئیسه مؤدب اولهماز   حقه تفویض امور اینسه معاتب اولهماز
مستعد قبل بوغیسه لطفکه استعدادم
سکا کوجلکمی وارای شاه کرم معتادم
اینسه مخلوقی احاطه ازلی علم خدا   ندن ایلر عجبا آنده تعدد قدما
کاشکی بحثی ترك اینسه کروه علما   بن قولم قوللغمه لایق اولاندر بورجا
مستعد قبل بوغیسه لطفکه استعدادم
سکا کوجلکمی وارای شاه کرم معتادم
قدم ذاتکه برآن اولهماز عهد کهن   ازلیسین ابدیسن وارایکن یوقدم بن
خالق لا بجزا ومیولاسین سن   نه چیقار دست مشیتده اولان عاجزدن
مستعد قبل بوغیسه لطفکه استعدادم
سکا کوجلکمی وارای شاه کرم معتادم
کرمك مجرمهدر معترف تقصیرم   ایدهم جرمی انکار اودکل تزویرم
ید تقدیرده در وارایسه ده تدبیرم   براغوب عقلی کلدم سوریبوب زنجیرم
مستعد قبل بوغیسه لطفکه استعدادم
سکا کوجلکمی وارای شاه کرم معتادم
سن بیلورسین که دکل جرمی حاشا انکار   عقل جزئی دخی کر اولمسه تکلیفه مدار
فرضدر ایتمه عبودیتکی لیل ونهار   عجزدن بشقه نه ویردك بکا دستمده نهوار
مستعد قبل بوغیسه لطفکه استعدادم
سکا کوجلکمی وارای شاه کرم معتادم
بیلورز عقل ایله بطلانمزی حق سنسین   حد ذاتنده عبودیته الیق سنسین

(اختیارك)

عزت ملا

اختیارك دخی معطیسی محقق سنسین   عبد عاجز نه یاپار قادر مطلق سنسین
مستعد قبل بوغیسه لطفکه استعدادم
سکا کوجلکمی وارای شاه کرم معتادم
بحث جبر وقدردن اوقدر بیزارم   شوقدر فهم ایدرم بن که معاصی کارم
قدرتم یوقسه دخی جرمه وار اقرارم   رب عزت نه دیمکدر بیلورم خنکارم
مستعد قبل بوغیسه لطفکه استعدادم
سکا کوجلکمی وارای شاه کرم معتادم

مخمس

وله

نقش ایدر نوك علوله قلب سوزانم علی   چاغریر جوی سرشکم چشم کریانم علی
کل یتش امدادیمه ای شاه مردانم علی   دوزخ فرقتده قویمه یاندم ایمانم علی
کوثرك ساقیسیسین قاندر بنی جانم علی
آل بیتك عشقنه سوندر بونار حسرتی   تشنکان سندن امید ایلر شراب وصلتی
کولسون احوالمه شاهم محمد امتی   دوزخ فرقتده قویمه یاندم ایمانم علی
کوثرك ساقیسیسین قاندر بنی جانم علی
آل بیتکدن دریغ ایتدی فلك ماء الحیات   چشمهٔ آب بقایی کورسم ایتمم التفات
بو دل سوزانمه سندن اولورسندن نجات   دوزخ فرقتده قویمه یاندم ایمانم علی
کوثرك ساقیسیسین قاندر بنی جانم علی
نورچشم فاطمه مخدوم اعظم عشقنه   شاه تخت کربلا سبط مکرم عشقنه
مست صهبای شهادتدن آقان دم عشقنه   دوزخ فرقتده قویمه یاندم ایمانم علی
کوثرك ساقیسیسین قاندر بنی جانم علی
کسمزامیدین یازوب عزت قولك بو مقطعی   چشممه بردر که امید درهر مصرعی
عرض حالدر سکا خیری زارك مطلعی   دوزخ فرقتده قویمه یاندم ایمانم علی
کوثرك ساقیسیسین قاندر بنی جانم علی

مسدس

عطابی

آه کیم بغرم یته پیمانه کبی طولدی خون   بزم هجر یارده دوشدم بیقلدم سرنکون
غالب اولدی بو دل شیدایه سودای جنون   وادیٔ حیرتده قالدم بولمدم بر رهنمون
یاربی پروا فلك بی رحم دوران بی سکون
دردچوق همدرد یوق دشمن قوی طالع زبون
عالم غربتده اولدی شام محنت بر بکا   اوستمه طوغمز اوماه برج دولت بر بکا
اولدی طالع ساکن برج نحوست بر بکا   کندی دولت بر بکا باشدن سعادت بر بکا
یاربی پروا فلك بی رحم دوران بی سکون
دردچوق همدرد یوق دشمن قوی طالع زبون

عطایی

بلبل دل طاکمیدرایلرسه فریاد هزار   بر یوزی کل غنچه دلبردن آیردی روزکار
بن بلاخانده دشمنلرله عیش ایتمکده باز   یردکلدر دوستلر دردم نصل ایدمم شمار
یاربی پروا فلك بی رحم دوران بی سکون
درد چوق همدرد یوق دشمن قوی طالع زبون

دمی واردرکیم بلا بزمنده نالان اولیم   بادهٔ اشکم دوکوب آلوده قامان اولیم
برنفس ایمکشمیدرنی کبی نالان اولیم   بن نیجه صحبت صوکی کبی پریشان اولیم
یاربی پروا فلك بی رحم دوران بی سکون
درد چوق همدرد یوق دشمن قوی طالع زبون

خذمتده ایکن بنی ردایلدی اول پادشاه   سوردی شهرندن کیدردی درکهندن بی کناه
کاکلی هجریله اولدی چشممه عالم سیاه   بی مدد قالدم عطایی وش قراکوزده آه
یاربی پروا فلك بی رحم دوران بی سکون
درد چوق همدرد یوق دشمن قوی طالع زبون

ساقی نامه

غالب دده

ساقی ویر اول پیالهٔ الماسه فروتاب   الماس ایچنده موج اوره اماکه لعل ناب
ویرسون فروغ بزمه اوحلکرده آفتاب   اولسون حریم میکده صبح وشفق شراب
شیر عرق بنات ملی ایده فیضیاب   بر بحر ایچنده برق اوره خورشید وماهتاب
دریا دلان عشقکه ایثار کوهر ایت
صهبای سرخی چشمه یاقوت احمر ایت

ساقی کتور اول آبی که آتش فروش اوله   هر پرحبابی قلزم دوزخ بدوش اوله
موج صفاسی شعلهٔ کوثر خروش اوله   نقشی کل وپیالهسی محو نقوش اوله
سرمست عندلیبی کروه سروش اوله   بو بحر خونکه دلدر اکا جرعه نوش اوله
کشف ایدهم اول فرحله غم دلستانمی
دستور اولورسه سویلیهیم داستانمی

ساقی کتور اوجامی که مخموری مست اولور   حور بهشتك ایرسه کوزی می پرست اولور
ساغر کش نخستی خراب الست اولور   یاننده قدر زهد وکرامات پست اولور
پیمانهٔ حیات که توبه شکست اولور   مستانه رنك زوی رجازیب دست اولور
اما خردنادب ایدوب اختصاصنه
ناز ونیاز خدمت ایدر بزم خاصنه

ساقی کتور شرابی که مخمور بی دلم   عقل ایله آشنا دکلم کرچه عاقلم
مانند موج جوش ایله دلکیر ساحلم   دنزر الدده کاسهٔ کرداب قازلم

غالب دده

عمان ایچنده پنجهٔ مهره بمائلم   اولدم غریق بحر فنا مردکاملم
واررسك ای کوکلم عشقك وراسنه
بندن سلام ایت اول طرفك آشناسنه

ساقی کتور میی که سکادر خطاب عشق   هر یوزدن اولدی کرچه سؤال وجواب عشق
آچلدی آفتاب ظهور ابندی خواب عشق   زلفکله ویرمش عارضکه پیچتاب عشق
خط کلدی ناسخ اولدی او حکمی کتاب عشق   برداخی فتنه ایلیهمز انتساب عشق
یارب اوقاره کون نه بلای سیاه ایدی
کرآه شعله ویرمسه عالم تباه ایدی

ساقی روان ایت آتش کافور پارهدن   برقاچ قدح پرایله اوموج شرارهدن
سیر ایت هلال ساغری نور ستارهدن   کتم ایله حبابی دل هیچکارهدن
قالدرمه یعنی شیشهیی پیش نظارهدن   منع ایتمه موجهیی لب خشك کنارهدن
بر کون اولور که مست کوزك هوشیار اولور
غالبده بوخماری صاوار نشئهٔ دار اولور

مسدس

وله

صانمك بزی کیم بسته دل نفس غوی یز   خاك قدم آل عبا مصطفوی یز
نه خوف امیران بیلورز نه بدوی یز   راضی شدهٔ حکم قضا مرتضوی یز
اقرارمزه سروریز عهده قویز
بزشاه ولایت قولی یز هم علوی یز

عالمله اثنی عشر ابراج دکلمی   هر بیری سر مهر ومهه تاج دکلمی
تیرستمه جملهسی آماج دکلمی   دعوای محبت بوکا محتاج دکلمی
اقرارمزه سروریز عهده قویز
بزشاه ولایت قولی یز هم علوی یز

نقش هوسی صفحهٔ دلدن سله کلدك   تادعوی مهرنسب پاکله کلدك
قربان آلهی اولوب اسماعله کلدك   چون بزم قدمدن دیله کلدك بیله کلدك
اقرارمزه سروریز عهده قویز
بزشاه ولایت قولی یز هم علوی یز

اعوان یزیدك هله خصما نیوز الحق   لعنت کن ایمان دل وجانیوز الحق
بومعرکهنك سام ونریمانیوز الحق   اولاد حسینك قولی قربانیوز الحق
اقرارمزه سروریز عهده قویز
بزشاه ولایتك قولی یز هم علوی یز

یوقدر بزی تکدیره خوارجده لیاقت   ادنامز ایدر عالمی پرلرزهٔ دهشت

غالب دده

اما نبسدلم بویله ایمش حکم مشیت   جان باش فدا ایلسك اسعد نه سعادت
اقرارمزه سر ویرز عهدده قویز
بزشاه ولایت قولی بزهم علوی یز

مسدس

وله

تدبیرکی ترك ایله تقدیر خدانکدر   سن بوقسین او بتلکلر هب وهم وکمانکدر
بردن بره بول عشقی بو تحفه بولانکدر   دوران اوله‌لی دوران ارباب صفانکدر
عاشقده کدر نیلرغم خلق جهانکدر
قویعه قدحی الدن سوز پیرمغانکدر

میخانه‌یی سیر ایتدم عشاقه مطاف اولمش   تکلیف وتکلفدن سکانی معاف اولمش
برنشه کاوب مجلس بی خوف وخلاف اولمش   غم صحبتی یاداولمز مشربلری صاف اولمش
عاشقده کدر نیلرغم خلق جهانکدر
قویعه قدحی الدن سوز پیرمغانکدر

ای دل سن اودلداره لایقمی دکلسین یا   دعوای محبتده صادقمی دکلسین یا
عذری نوله عذرانك وامقمی دکلسین یا   بوغم نه کزر سنده عاشقمی دکلسین یا
عاشقده کدر نیلرغم خلق جهانکدر
قویعه قدحی الدن سوز پیرمغانکدر

محزون ایدی برکون دل میخانهٔ معناده   انکاره دوشمشدم افکار دوشوب یاده
بر پیر کلوب ناکاه بند ایتدی علی العاده   ال دستکه برباده درد وغمی و یر باده
عاشقده کدر نیلرغم خلق جهانکدر
قویعه قدحی الدن سوز پیرمغانکدر

برباده جك افزون قاب مجلسده زبردست اول   آتمه اباغك طشره میخانه ده پابست اول
آلچاغه آقارصولر پای خمده دوش مست اول   پرجوش اوله‌یم دیرسك غالب کبی سرمست اول
عاشقده کدر نیلرغم خلق جهانکدر
قویعه قدحی الدن سوز پیرمغانکدر

مسدس

وله

کفر زلفك یاد ایدن مؤمن مسلمان اولسون   نور وجهك سیر ایدن کافر صنم خوان اولسون
ابروانك فکر ایدن زاهد ده ایمان اولسون   عشقکه دل باغلایان عالمده شادان اولسون
استرم حسنك کبی جوریکه پایان اولسون
تك سنی سومك جهان خلقینه آسان اولسون

قتل عامه مائل اولسون غمزهٔ جلادلر   دمبدم افلاکه چیقسون آهلر فریادلر

غالب دده

طاقتی طاق ایلسون عاشقلرك بیدادلر   هب کیروقالسون بتون مجنونلر فرهادلر
استرم حسنك کبی جوریکه پایان اولسون
تك سنی سومك جهان خلقینه آسان اولسون

کج کلاه اول بزمی تشریف ایت می نخوتله مست   حملهٔ صف شهیدان ایت اولوب خنجر بدست
ایله مرآت دل عشاقی بیك کره شکست   ظاهر اولسون خودپرست ایله بکم دلبرپرست
استرم حسنك کبی جوریکه پایان اولسون
تك سنی سومك جهان خلقینه آسان اولسون

کاذب وصادق بیلنسون امتحان ایت امتحان   ایتمه هر خواهشکر احسانه لطفك رایکان
بویله مبذول اولمسون بخششلرك شاهم امان   تا بحاولسون نوهوسلردن کروه عاشقان
استرم حسنك کبی جوریکه پایان اولسون
تك سنی سومك جهان خلقینه آسان اولسون

یوز ویروب اهل نیازه ترك ناز ایتمك ندن   بویله حسنك وار ایکن بیدادی آز ایتمك ندن
زلفك آسا مداحسانی دراز ایتمك ندن   هرکدایه درکه امیدی باز ایتمك ندن
استرم حسنك کبی جوریکه پایان اولسون
تك سنی سومك جهان خلقینه آسان اولسون

حسنك اولسون بهای رایکانی جان وباش   طالبان وصل اولان بی دردلر قیلسون تلاش
هب چکلسونلر بو بازاری کوروب اهل معاش   غالب محنتکشك دستنده قالسون اول قماش
استرم حسنك کبی جور یکه پایان اولسون
تك سنی سومك جهان خلقینه آسان اولسون

مسدس

فضولی

دون سایه صالدی باشمه بر سرو سربلند   کیم قدی دلربا ایدی رفتاری دلپسند
کفتاره کلدی تا که آچوب لعل نوشخند   بر پسته کوردم انده دوکر دیزه دیزه قند
صوردم مکر بودرج دهندر دیدم دیدی
یوخ یوخ دوای درد نهانکدرر سنك

اکش هلالی اوستنه طرف کلاهنی   چوق دلشکسته‌نك کوکه یتورمش آهنی
زلفن طاغتدی کیزلدی ابر ایچره ماهنی   کوردم یوزنده حلقهٔ زلف سیاهنی
اول پیچ وتابی چوق نه رسندر دیدم دیدی
دور رخده رشتهٔ جانکدرر سنك

ویرمش فروغ شمع رخی کون چراغنه   صالمش شکست سرو قدی کل بوداغنه
دون سرونك باصانده قدم کوز بلاغنه   برنجه خاردن الم ایرمش اباغنه
کل برکنه باتان نه دیکندر دیدم دیدی
مژکان چشم اشك فشانکدرر سنك

فضولی

سبز ایله صالدی باغه کذر اول سمن عذار — انواع زیب وزینت ایله فصل نو بهار
دوکش کل اوزره سنبل کیسوی مشکبار — یاقش ایاغنه بنه کلبرك تك نكار
نسرین بنفشه رنك لاله ندندر دیدم دیدی
غمزه م خدنكی دوكدیکی قانکدرر سنك

سیل سرشکم اولدی روان خاك کوینه — جان واله اولدی لعل لب وکمنکوینه
دل دوشدی دام سلسلهٔ مشکبوینه — اول لحظه کیم صاتاشدی کوزم زلف وروینه
عقرب مه منیره وطندر دیدم دیدی
وهم ایله کیم خطرلو قرانکدر رسنك

دوشمش عذاری اوزره معنبر سلاسلی — آشفته حال ایدوب نیجه بی صبر وبی دلی
عقلیمی واله ایلدی شکل وشمائلی — کوز کوردی قامتك دل وجان اولدی مائلی
وه بونه طرفه سرو چمندر دیدم دیدی
منظور دیدهٔ نکر انکدرر سنك

دون صبحدم که لاله ونسرین صالوب نقاب — کل چهره سندن آلدی صبا پردهٔ حجاب
کلزاره چیقدی سیر ایچون اول رشك آفتاب — شبنم نثار ایتدی کونش لؤلؤ خوشاب
لؤلؤمی بوخسه درّ عدندر دیدم دیدی
اپسم فضولی اشك روانكدرر سنك

مخمس

وله

ای حریر ایچره تنك مطلق بلور ایچره کلاب — کوکسك آب روشن اول آب اوزره نجه کدر حباب
اوبله زیباسین که یوق نظاره که عالمده تاب — وای اکر ترجك چیقوب سر بوب لیجك صالسك نقاب
هیچ شك یوق کیم سنی کورکج اولور عالم خراب

دل چکوب زرین اوتاغك وبردی لعلکدن سراغ — طوندی اول کفتار ایچون لعل بناکوشك قولاغ
زلفکه همدم طراغ آشفته بن اندن ایراغ — دیش صالوب هر پیچ وتاب آچدقچه زلفکدن طراغ
رشتهٔ جانمده رشکمدن دوشر یوز پیچ وتاب

ای یوزی کل کوملکی کلکون طونیدر قرمزی — آتشین کسوت کیوب اودلاره یاندردك بزی
آدم اوغلندن سنك تك طوغمز ای کافرقزی — آی وکوندر دور حسنکده جمالك عاجزی
کویا آنك مه تاباندر آنك آفتاب

آل صاچ باغنده مشکین صاچ پریشان حالیم — سیم ساق اوزره قزل خلخاللر پامالیم
صانمه صاج باغك کبی مهر کدن ای مه خالیم — عارضك دورنده زرین سلسلهك تمثالیم
غمزه ك اوقندن حزین جانمده یوز بیك اضطراب

سرمه دن کوزلر قرا اللر حنادن لاله رنك — هیچ شاهد یوق بورنکیله که سنسین شوخ وشنك
وسمه اوقاشك یشل توزلو کان غمزه ك خدنك — غمزه وقاشیکه میل ایلر فضولی بیدرنك
قوش عجبدر ایتمامك تیر وکماندن اجتناب

مربع

فضولی

حاصلم برق حوادثدن ملامت چاغیدر
زار کوکلم شنده زندان بلا طوتساغیدر
مسندم کوی ملامتده فنا طپراغیدر
رحم قیل دولتلو سلطانم مروت چاغیدر

دور جورندن تن وجانمده راحت قالدی
محنت وغم چکمکه من بعد طاقت قالدی
صورت حالمده آثار فراغت قالمدی
رحم قیل دولتلو سلطانم مروت چاغیدر

کوکلمك ملکن جفا سیلابی ویران ایلدی
بغرمی اندیشهٔ جور فلك قان ایلدی
بختمك حالن هجوم غم پریشان ایلدی
رحم قیل دولتلو سلطانم مروت چاغیدر

انتهاسز جورلر اودلاره یاندردی بنی
خلقدن بیهوده افغانم اوتاندردی بنی
آجی سوزلر طاتلی جانمدن اوصاندردی بنی
رحم قیل دولتلو سلطانم مروت چاغیدر

استدم بر چاره چوق بلدم بو کوردم هر یکا
چاره سز قالدم مروت استیو کلدم سکا
رحم ایدوب بر کیمسه امداد ایتمدی مطلق بکا
رحم قیل دولتلو سلطانم مروت چاغیدر

داده کلدم عدل دیوانینه فریادم ایشیت
شرح حالم صور مرادم ور المم طوت فکرم ایت
سنکه عادلسن کور افغانم نه ندر غوره بت
رحم قیل دولتلو سلطانم مروت چاغیدر

کور فضولینك رخ زردنده اشك آلنی
درد منده کدر عنایتلر ایدوب صور حالنی
پردهٔ ادبار طوتمش صورت اقبالنی
رحم قیل دولتلو سلطانم مروت چاغیدر

مسدس

نائلی

فراشم سنك خارا پوششم شوك قتاد اولسون — یرم بیت الحزن کارم فغان کریه زار اولسون
تن مجروحمه طعن عدو زخم زیاد اولسون — ایدنلر کوکلمی آزرده مسرور الفؤاد اولسون
یقانلر خاطر ناشادمی یارب شاد اولسون
بنمچون نامراد اولسون دیتلر برمراد اولسون

سپهر کینه جودن بیوفالق رسم عادیدر — فلکدن بی نیاز اولمق دخی براوزکه وادیدر
ورای کام جویان محبت نامرادیدر — کوکل بو مطلبك ممنون معنای معادیدر
یقانلر خاطر ناشادمی یارب شاد اولسون
بنمچون نامراد اولسون دیتلر برمراد اولسون

مرور دهر ایله دلشاد اولوب احباب کارمدن — عدو پر درد وداغ اولسون جفایی اختیارمدن
بو بیتی استماع ایتسون کچنلر رهکذارمدن — بو آکلسون زبان سبزهٔ خاك مزارمدن
یقانلر خاطر ناشادمی یارب شاد اولسون
بنمچون نامراد اولسون دیتلر برمراد اولسون

مسافرخانهٔ دنیاده خوان غصه زادمدر — لباس عافیت مردود چشم شعله زادمدز

نائلی

ملالت راحت جانم ستم روح فؤادمدر   بنم خود نالزلدن نامراد اولمق مرادمدر
بيقانلر خاطر ناشادمی يارب شاد اولسون
بنمچون نامراد اولسون دنيلر برمراد اولسون
نه ممكندر بوله ای نائلی حكم قضا تغيير   بوزلمق ممتعدر سرنوشت خامهٔ تقدير
بومعنادن درون شادم كه بردم ايتمبوب تأخير   ايده سر تيز و ران تيشهٔ آزاری بی تغيير
بيقانلر خاطر ناشادمی يارب شاد اولسون
بنمچون نامراد اولسون دينلر برمراد اولسون

مخمس

نابی

بوكلستانده بنمچون نه كل نه شبنم وار   بوچارسوده نه داد وستد نه درهم وار
نه قدرت ونه تصرف نه بيش ونه كم وار   نه قوت ونه تعين نه زخم مرهم وار
بوكار خانه ده بيلسم نيم بنم نم وار
وجود جود الهی حيات بخش كريم   نفس عطيهٔ رحمت كلام فضل قديم
بدن بنای خدا روح نفخهٔ اكريم   قوا ودبيعهٔ قدرت حواس وضع حكيم
بوكارخانه ده بيلسم نيم بنم نم وار
بوكارخانه ده بر بشقه كار وبارم يوق   نه وارسه جمله انكدر براوز كه وارم يوق
جهانه كلمده كتمكده اختيارم يوق   بنم بنم ديه جك الده برمدارم يوق
بوكارخانه ده بيلسم نيم بنم نم وار
زمين بساط قدو چرخ خيمهٔ عظمت   نجوم ثابت وسياره مشعل قدرت
جهان نتيجهٔ جود خزائن رحمت   صحايف صور كون نسخهٔ حكمت
بوكارخانه ده بيلسم نيم بنم نم وار
وجود عاريتيدر حيات امانتدر   عباده دعوی ملك ادعای شركتدر
قولك وظيفه سی تسليمدر اطاعتدر   بكا قولم ديدیكی لطفدر عنايتدر
بوكارخانه ده بيلسم نيم بنم نم وار
بنم فقير وتهی دست جود حقكدر   عدم بنم صفتمدر وجود حقكدر
ظهور هستی بود ونبود حقكدر   تموج يم غيب وشهود حقكدر
بوكارخانه ده بيلسم نيم بنم نم وار
تعيشم كرم سفرهٔ عطادندر   تنفسم نفس رحمت خدادندر
وظايفم در انعام كبريادندر   روا تبم نعم مطبخ قضادندر
بوكارخانه ده بيلسم نيم بنم نم وار
نصيبمز آلەمم رزقی خشك ايله تردن   نه آسماندن وزميندن نه بحر ايله بردن
كلور مقدراولان دكلو نقرهٔ زردن   زياده قبض ايدمم رزقی مقدردن
بوكارخانه ده بيلسم نيم بنم نم وار
سطور موج حوادث رسوم خامهٔ صنع   جريدهٔ دوجهان نقش كار خامهٔ صنع

نابی

لباس ارض وسما تار و پود جامهٔ صنع   شخوص ناس تماثيل شاهنامهٔ صنع
بوكارخانه ده بيلسم نيم بنم نم وار
صباحی شام وشب تيره بی نهار ايده مم   هوايی آتش وآب آبی خاكسار ايده مم
سپهری ساكن وكهساری بی قرار ايده مم   خزانی كندی مرادمجه نو بهار ايده مم
بوكارخانه ده بيلسم نيم بنم نم وار
عدمدن ايتدی بنی قدرتی برآورده   غذامی ايلدی آماده رحم مادرده
نوال ظاهر و باطنله ايتدی پرورده   بنمله چكدی ظهور جماله پرده
بوكارخانه ده بيلسم نيم بنم نم وار
تجليات خدادر آچلسه چشم شعور   تصورات عوالم تجددات امور
بروز كنج خفيدر بولجهٔ پرشور   بكار و بار الهی بوطمطراق ظهور
بوكارخانه ده بيلسم نيم بنم نم وار
كهی تهی وكهی پرخزاين امكان   صورنمای نوين شيشه خانهٔ دوران
غريب ميوه فشانلقده نابيا هرآن   بوكهنه باغ پريشان هوای روی خزان
بوكارخانه ده بيلسم نيم بنم نم وار

تخميس غزل فضولی

نابی

ايدوب ميل ستم اشك ايله آه آلمه كدالردن   صاقن ای نونهالم نامزا آب وهوالردن
يازقدر دور طوتمه جام لطفك مبتلالردن   كرم قيل كسمه ساقی التفاتك بی نوالردن
الكدن كلدیكی خيری دريغ ايتمه كدالردن
هله كام سپهر اوزره بزاولدق قصه پامالی   چكلدك غربته اولدق وصال ياردن خالی
عجب حاصليدر هم صحبتان عشقك آمالی   صباكو يتده دلدارك ندر افتاده لر حالی
بزم يردن كلورسك برخبر وير آشنالردن
فلك سداولسه ويرمز ديدهٔ خونپاشه تمكينی   ندكلو تونيا ويرسك قورمز چشم نمكينی
كل آغلاتمه علاج ناپسندكاه بومسكينی   طبيبا خاك كوی ياردندر اشك تسكينی
بكا آرتورمه زحمت كوز ياشارر تونيالردن
تهی دستان كنج غربتز برك ونوامز يوق   نوال وصلدن غيری نواله اشتهامز يوق
خيال خال مشك آكيندن غيری غذامز يوق   اسير غربتز بز سندن اوزكه آشنامز يوق
اياغك كسمه باشكچون بزم محنت سرا لردن
درونك نابيا آيينهٔ رخسار راز ايله   دلك تنور آتشخانهٔ سوز وكداز ايله
ابك تكرار حرف وصلدن خواهش طراز ايله   فضولی نازنينلر كورسك اظهار نياز ايله
ترحم اومسه عيب اولمز كدالر پادشالردن

مسدس

نظیم

دون واله ایلدی بنی برشوخ شهلوند کیم چشمی ساحرایدی نکاهی فسون پسند
رخساری اوزره زلفك ایدوب دسته دسته بند هر تارین ایتدی جان ودله حلقهٔ کمند
باغلاندی دل کوروب نه رسندر دیدم دیدی
زنجیر بند شبر ژبانکدرر سنك

مستانه بزم میده ایدوب کج کلاهنی سوزمش شراب ناز ایله چشم سیاهنی
کوستردی کیسوانی دلك دامکاهنی عرض ایتدی جان زاره زنخدانی چاهنی
ای شاه حسن بونه ذقندر دیدم دیدی
آرامکاه روح روانکدرر سنك

اول دمکه اولدی خط رخ پاکی آشکار کلزار حسنك ایتدی سراسر بنفشه زار
تکرار ایلدی بنی مجنون اوتو بهار آخرمثال جوری اولوب زار و بیقرار
باغ رخکده بونه چمندر دیدم دیدی
محصول چشم اشك فشانکدرر سنك

اول ماه عرض ایدوب بنه مهرجمالنی ذرات عشقك ایتدی پریشان حالنی
بولمش تمام حسن وملاحت کمالنی سیر ایلدکده حلقهٔ زلفکده خالنی
بونافه ایجره مشك ختندردیدم دیدی
دام جنونده دانهٔ جانکدرر سنك

دمساز اولوب اودلبر حاضر جواب ایله اولدم ندیم مجلسی صد پیچ وتاب ایله
مستانه بزم باده ده کیف شراب ایله اول مست ناز پروره شرم وحجاب ایله
حرف وصل نه کونه سخندر دیدم دیدی
شام وسحرده ورد زبانکدرر سنك

بیلدم اکرچه رشتهٔ جاندر میاننی برنسنه یوق که بکزدم اما دهاننی
چین عتاب ایله کوریجك ابروانني لوح دلك مقدم ایدوب امتحاننی
ابرولرکده بونه شکندر دیدم دیدی
مشق جنونده ایکی کمانکدرر سنك

وصف خط عذارین ایدوب بشقه برکتاب هرصفحه اولدی برصنم عنبرین نقاب
دندانی مدحتنده وپروب نظمه آب وتاب ایتدم نثار لعلنه برلجه درناب
طبع مکرکه در عدندر دیدم دیدی
حقا نظیم کنج انهانکدرر سنك

ساقی نامه

نفعی

مرحبا ای جام مینای می یاقوت رنك دوری کلسون سندن او کرنسون سپهر بی درنك
مرحبا ای یادکار مجلس دوران جم آبروی دولت جمشید وآیین پشنك
مرحبا ای شاهد عشرت سرای میکده دختر پیر مغان همشیرهٔ ساقئ شنك
سنسین اول روح وروان مردهٔ اندوه وغم سا که نسبت چشمهٔ آب خضرعین شرنك

نفعی

سنسین اول سرمایهٔ بازار سوق اهل عشق دوشدی فیضکله کساده جوهر ناموس وننك
سنسین اول پیرایهٔ حکمت که فیض کاملك قیلدی مرآت ضمیر اهل دلدن دفع زنك
جرعه کهور مزدی جان هرعاشق افسرده دل اولمسك تاب افکن هرخاطر بی تاب وتنك
می دکل روح وروان مردهٔ غمسین هله
عالمك جانی دکلسین روح عالمسین هله

راحسین راحتفزای خاطر مستانه سین روحسین نقدروان عاشق دیوانه سین
جرعهٔ جانبخشکه اب تشنه سیك خضر ومسیح آب حیوانیدن باخود لعل لب جانانه سین
آبسین معنیده اما آب آتشپاره سین لعلسین صورتده رنك روبله امانه سین
باشلاسك مجلسده دوره ساغر مینا ایله لالهٔ سیراب باغ بزم عشرتخانه سین
پرصفا درتاب دیدارکله بزم و بزمکاه روشنایی بخش قلب ساغر وپیمانه سین
بی سروسامان ایدرسین نیجه سام ورستمی دختر رزسین ولی عقل آلده مردانه سین
ذوقه دار درصفای حالت کیفیتك مجلس رندانه محرم غیری یه بیکانه سین
بکزه مز برکیفه هیچ کیفکده عالم وار سنك
روحسین القصه راح اولما کده شبهه م وار سنك

بادیٔ ذوق وصفاسین کرچه نامك باده در جرعه کی نوش ایلینلر غصه دن آزاده در
جان ودلدن کیمسه یوق کم سا که مفتون اولمیه شاه ودرویش وکدا هپ فیضکه دلداده در
هرقچن لطف ایلیوب بزمی مشرف ایلسك اهل دل آیاغکه یوزسورمکه آماده در
شاه اورنك صفاسین لطف وقهر کدر سبب کیمسی صلح اوزره مستانك کیمی غوغاده در
اهل عشقه سا که بکزرهمدم اولمز کیم دلك هم کدورتدن بری هم غل وغشدن ساده در
سنده نیلر غل وغش برصاف وپاك آینه سین وارایسه آز چوق کدروت ساغرمیناده در
تنسون اول اسبابی عاشق کیم سکا رهن اولمیه آتشه یانسون کرك خرقه کرك سجاده در
مجلس ارباب دل برلحظه سنسز اولمسون
حرمتك انکار ایدن عالمده حرمت بولمسون

بن هله برسا که بکزر یار وهمدم بولمدم غم سنك زمك کبی بر بزم خرم بولمدم
نیجه مسرور اولمسون اول مجلسك اربابی کیم قطره کی نوش ایلیا نده ذره جه غم بولمدم
سا که حاشا بکزدم افیون و بنکك نشه سن انلرك داخی خصوصا کیفنی کم بولمدم
بربرو جمع اولسه عاشق شمع ایله محبوب ایله هیچ اوبزم خاصه سندن غیری محرم بولمدم
ایده لی سیل هجومك خانهٔ زهدی خراب توبه نك بنیادینی خاطرده محکم بولمدم
ذوقکه واصل اولنجه توبه سن بوزمق دکل توبه یی هیچ اختیار ایتمش برآدم بولمدم
دلکشادر مجلسك غایتده هم رندانه در
هرنه دیرلرسه سنك حقکده هپ افسانه در

کیف جانبخشك که چشم جانه راحت بونده در حکمنی انکار ایدر واعظ حماقت بونده در
اولدر رنج خمارك دیر کورر فیضك بنه عاشق بیماری برآنده غرابت بونده در

نفعی

مرده اندوهه سوز یوق جان باعشلار صحبتنك
جان ویرر چوق ذوقکه اولدانخی صحبت بونده در

کرچه وارك صرف ایدرسین سن کوکللر آلمغه
خرج ایدر دوار بنده هر کس ساکه حکمت بونده در

اهل حکمت بیلامش بوآنه دك کیفیتك
بوخسه هر بیمارا ایچون دیرلردی صحت بونده در

سکری شربتدن اعلا سین هله اهل دله
تلخکام اینسك نوله غیری حلاوت بونده در

حاصلی هم مشرب اولسك یاره شور رندان ایله
زردکل طبعك عرق کبی لطافت بونده در

نفعی بیماری کل کیفکله احیا قیل بنه
خاطر محزونی غمدن مبرا قیل بنه

ترجیع بند

نوایی

کینور ساقی اول می که صبح الست
آنینك نشأه سیدین کونکول ایردی مست

مبی کیم قیلور قویسالار جام آرا
اوزی مست وکیفینی می پرست

ایشیت سرکذشتی که بوکون منکا
نیچه می پرست اولدیلار هم نشست

می الماقفه پیرمغان جذبه سی
مینی چیکتی آنداق که ماهینی شست

قیلیب خرقه می رهن وظرفی نینك
ایتیب آغزینی موم ایله سنك بست

کیلور ایردم ایکینم دا می ایق سبو
بولوب توقوز افلاك آلیدده پست

که آکاه اولوب توش توشومدین قباب
منکا تاپتیلار احتساب اهلی دست

شکستیم منینك آنچه ایرماس ایدی
که می ظرفی تاپتی آراده شکست

چوسیندی سبو چاره تاپمادیم
مین مفلس زار عریان مست

خرابات آرا کیردیم آشفته حال
می ایستارکا ایلکیمدا سینغان سفال

کیتور ساقیا مژده جام دین
که پژمرده بولمیش مین انجام دین

بوکلشن کلیکا چو یوقدر وفا
نی پرهیز ایتسای جام کلفام دین

چو یوق شام هجران خماریغه صبح
ایچیب آنکلامای صبح نی شام دین

خلاص ایلای اوزنی می ونقل نینك
سو ودانه سی بیرله بودام دین

بولای وبر پیریغه انداق مرید
که یاد ایتمایین شیخ الاسلام دین

کیرای دیرآرا ایله مجنون ومست
که کینسون خرد خاص ایله عام دین

سالای برملالا خرابات آرا
که چیقسون فغان اهل ایام دین

خراباتی اولسا غلیغیم زاهدا
سؤال ایتمه مین زار بدنام دین

کیرو قیلغالی میغه چون قالمادی
نی تسبیح ونی خرقه ناکام دین

خرابات آرا کیردیم آشفته حال
می ایستارکا ایلکیمدا سینغان سفال

سفال ایچره بیرجرعه لایی منکا
ایرور جام کیتی نمایی منکا

کتیرماکیکا خودبینلغ رنجی دین
قانی باده بانکلیغ دوایی منکا

نوایی

چومین دیر پیری وفا سیدا مین
فلك دین یتیشماس جفایی منکا

فلك دین جفا یتسه ای مغبچه
نی غم سیندین اولسا وفایی منکا

طریقت سلوکی نی کسب ایتکالی
هوول کون که بولدی هوایی منکا

یورون زهد وتقوی نی ایلاب شعار
دیدم کیم یتیشکای صفایی منکا

یاریب خانقاه ایچره قیلدم مقام
بومعنی خود اولدی بلایی منکا

یاقیب خلوت وذکر وسجاده نی
ظهور ایتی هردم ریایی منکا

بولاردین اوزومنی خلاص ایلادیم
کونا حاصل اولغای فنایی منکا

خرابات آرا کیردیم آشفته حال
می ایستارکا ایلکیمدا سینغان سفال

تیلارمین بودیر ایچره کاشانه
که بولغای جوار یده خمخانه

بوخمخانه صحنی داغی می فروش
سبحا شیوه پیر فرزانه

آنینك قرة العینی کوپ آلیدا
ایلیکیده پیمانه جانانه

سمنبرلار ایچره پری چهره
پری چهره لر ایچره دیوانه

منکا کاهی اول بیرسه می بیرله جان
بوقیلسا کهی قتل مستانه

ایرور تیلبه لیكدین ایشیم تون وکون
خیال ایلا ماك بیله افسانه

نیچه مفلس ایستاب دیدیم می اوچون
قیلالی ایچین آرا دنکانه

ایشیتیم که قیلیش بنا پیردیر
خرابات اهلینه میخانه

بوکون آچیب اول میکده ایشیکین
بیرور هر کدایقیسه پیمانه

خرابات آرا کیردیم آشفته حال
می ایستارکا ایلکیمدا سینغان سفال

ینه بولمیشام عاشق وزار هم
خراباتی ورند وخمار هم

مباهات ایتیب دردکش لیك بیلا
قیلیب تقوی وزهد دین عار هم

صراحینی بت ایلابان آغزیده
قیلیدین ایشیب بیلکا زنار هم

بولوب میغه سجاده وخرقه رهن
مجاریب نقل اوچون کفش ودستار هم

فنادیری ایچره قلندر صفت
کیزیب بلکه دیوانه کردار هم

پری چهره اطفال نینك ناشیدین
بولوب سر بسر جسمیم افکار هم

مینی عشقدین اورتاکان مغبچه
که دیوانه وش دور پری وار هم

چو بیلدم که بونوع بیرله ایرور
خرابات کوبیدامی خوار هم

ایرور چونکه یکرنك لیك شرط عشق
بوتقریب بیرله مین زار هم

خرابات آرا کیردیم آشفته حال
می ایستار کا ایلکیمدا سینغان سفال

قنی ساقی کلعزارم مینینك
که جان قصدی ایتمیش خماریم مینینك

فراق ایچره کوپ محنت ودرد ورنج
چیکیب تورتن خاکساریم مینینك

نوایی

خمار ایکا کیدیك ولی کورما میش / نی غمکش وجان زاریم مینینك
بوخیل بلا دفعی غمه اولی اول / که میخانه بولغای حصاریم مینینك
کوپ وآزدین نوتسه می پیردبر / فداسی آنینك یوق و باریم مینینك
بیتورسه قدم باشیمه مغبچه / ایرور جوهر جان نثاریم مینینك
خرابات آرا کیرکانیم ای فقیه / ویین بول دمی راز داریم مینینك
کیچه خانقاه ایچره سرمست ایدیم / بو کون می سیز ایتی قراریم مینینك
خمار ایلاب اول نوع آشفته کیم / ایلیکدین بار یب اختیاریم مینینك

خرابات آرا کیردیم آشفته حال
می اسنارکا ایلکیمدا سینغان سفال

منی می بس آشفته حال ایلادی / بو وادیده مجنون مثال ایلادی
باشیمنی کوپ اطرافیدا می فروش / اوزوم جسمی دیك پایمال ایلادی
چاغیر کیزتی می بطی دیك منکا / خرد بلبلین کنك ولال ایلادی
سبوکش لیکیم عین ادبار دین / قدیمنی بوك آسنیدا دال ایلادی
می لعل التون قدح شکلی دیك / یوزوم ساریغ اشکیم نی آل ایلادی
قدیم دین فلك عافیت خرقه سین / جیکیب رهن جام زلال ایلادی
سپهر اطلسی دیرکوبی آرا / مینینك کسوتیم ایسکی شال ایلادی
می ایستاردا ادبار وآشفته لیق / منکا جام سینغان سفال ایلادی
خرابات پیری چو بر جام اوچون / مینی موندایغ آشفته حال ایلادی

خرابات آرا کیردم آشفته حال
می ایستارکام ایلکیمدا سینغان سفال

بنه دردکش مین مباهات اوچون / پیر یب جان هوای خرابات اوچون
کینور ساقیا باده آغز یغه قوی / دمی کیم اولوب مین بو مرأت اوچون
نی مرأت بلکیم قو باشی که فیض / آنکا عام ایرور بارچه ذرات اوچون
منکا زاهدایتی بسی سرزنش / می ایچماککا صرف اولغان اوقات اوچون
دیدم بخشیراق باده اول زهد دین / که قیلغای کیشی شهرت وآت اوچون
منکا باده دن بولدی نفی وجود / سینکا زهدنی قیلاق اثبات اوچون
بولوب تند مسجد ساری قیلدی عزم / مینی قارغابین دیب مناجات اوچون
مناجات ایتیب کیردی خلوت آرا / یاسالغان ریایی کرامات اوچون
کرامات مین قیلدیم اول لحظه کیم / ریاییمی دین دفع آفات اوچون

خرابات آرا کیردیم آشفته حال
می ایستارکا ایلکیمدا سینغان سفال

بنه باشلا میش باده ایچماك حبیب / منکا ایچمای اولغایمو صبر وشکیب
ایچارمین دلی قان نیدین کیم ایچار / حبیبیم بیله باده هردم رقیب

نوایی

نصیبی رقیبی نینك ارمی بولوب / نصیبیم منینك بولسه قان یا نصیب
نی ظلم که کلشن داکل محرمی / بولوب زاغ ومحرم ایرور عندلیب
نی نانك باغلامق کافر عشق اولوب / کیشی بیلکا زنار وآسماق صلیب
باقام چاك ایتیب کوك وماتاش اوروب / سالیب رستخیز ایل آرا مین غریب
بولار نفع چون قیلادی کونکلوما / لبالب قدح بیرله بیردیم فریب
چو بیلدیم که بیخود اوغوم دور علاج / خرابات بولیدا بولدوم نشیب
نیچوك کیم یتیب رسمی کوبی غه / کیرار ایردی سرمست محمود حبیب

خرابات آرا کیردیم آشفته حال
می ایستارکا ایلکیم دا سینغان سفال

نیچون می بیله بولماسون الفتیم / که جان قصدی ایلار غم ومحنتیم
نظر ایله بو کارکه وضعی غه / که آرنار تماشاسیدا حیرتیم
قوباش بیوق که بر ذره ماهیتین / تاپا آلمادی سعی ایله فکرتیم
نی کیلدك عیان بولدی نی کیتقاکیم / نی مبدأ یقین بولدی نه رجعتیم
نی کسب علوم ایتی حل مشکلم / نی نوتتی ایلیك تقوی وطاعتیم
تاپای دیب خبر او شبو مقصوددین / تو تاشتی بسی قوم ایله صحبتیم
نی قیلدی بو دردیم علاجی حکیم / نی شیخ ایلادی دفع بو علتیم
نی قیلماقده پیرام دین حاصلیم / نی کیمیا لکا بو فکردین جرأتیم
مینینك باشیمه بس قاتیق توشتی ایش / چو طاق اولدی بو درد ایله طاقتیم

خرابات آرا کیردیم آشفته حال
می ایستارکا ایلکیمدا سینغان سفال

ترکیب بند

واصف

ای نهال چمن حسن خرامنده ناز / وی عذاری کل نسرین هزار اهل نیاز
روی کلبوی عرقنا ککه سوز یوق ممتاز / بیوفالق کور بنور چشم سیاهکده براز
غمزه لك افسانه یه مائل اودنجی برغماز / بوکا طاقتمی کلور غیری یه اولدك همراز
نیجه صبر ایلایم ای آفت بیکانه نواز / بنی پامال جفا غیری ایدرسین اعزاز

نظر ایت حال پریشانمه برکره بنم
یانیور نار فراقکله سراپا بدنم

بنشور غیری امان ای کل کلزار جفا / خار آزار غمك جانمه بکدی زیرا
خنده ساز اوله ده درحاله هردم اعدا / آه عجب نولسه کرك بوستم نابرجا
بنی برسمت مخالفده می کوردك آیا / نه صوچم وار سه افندم کرم ایت قیل انها
آه وفریاد ونیازم اثر ایتزمی سکا / کوشکه کیرمدی هیچ ایلدیکم واویلا

نافله ایلمشم صدق خلوصم ابراز
بونه بیهوده امش ایلدیکم عرض نیاز

واصف

نیجه آه ایلیم قلبی جای ایتدی کدر　　دل دیوانه‌ده اسباب مسرت نه کزر
بیلز آیین ترحم نکهك ذره قدر　　دل نالان‌ غمده هردم نه بو خصمانه نظر
دمبدم کاری همان جور ایله اندیشهٔ شر　　کورمامش سنجلین ظالمی بر چشم بشر
کوسترر هر نکهمده بکا بر نقش دکر　　کدرمدن الم حزن ایله شب تا بسحر

طاس پرخونه دوز آغلامه‌دن چشمانم
سنسز ای نور بصر قالدی یاتور مژکانم

الامان ایله ترحم شه اقلیم فتن　　بنده برباد ایدیور ملك دلی جیش محن
حسرتك نیلیم آه اولمده درسوز افکن　　کوربنور چشممه کلخن کبی صحن کلشن
محمدن انجندك افندم بکا یالدر محمدن　　عاقبت غمز و نفاق ایلدیلر می دشمن
سین سویله نه کوسدك دل بیچاره به سن　　سوز هجران غمکله بتشور یاندم بن

سن طوردقجه بن چاك کریبان ایده‌یم
کیمه دردم دیه‌یم کیملره افغان ایده‌یم

دیدکی که سکا یار اولم ای عاشق زار　　وصلتمله سنی مسرور ایده‌یم بن هربار
حسددن کوروب آتشلره یانسون اغیار　　صکره اولدك بنه اعدا ایله هم‌لیل ونهار
وعد که طورمدك اما بنه ای کل رخسار　　ایلدك نیلیم آخر بنی رنجیدهٔ خار
بسترغمده یاتورکن نیجه دملر بیمار　　ایتمدك حالمی برکره بنم استفسار

بومیدر سودیککم عاشقه آیین وفا
غیر ایله همدم اولوب بنده که بیك درلو جفا

بارك الله کوزملم لطفکه شایان ایتدك　　لطف ایسه انجق اولورطوغریسی احسان ایتدك
بو زمان یازدهٔ لشکر هجران ایتدك　　بو زمان آغلامه‌دن دیده‌لرم قان ایتدك
یرمی حسرت ایله آتش سوزان ایتدك　　جکرم نار فراقك ایله بریان ایتدك
بیلزم نیلدیکم شویله که کریان ایتدك　　تیشهٔ غمله دلی حاصلی ویران ایتدك

نلر ایتدك نلر ای عالم حسنك شاهی
کافرایتز بکاسن ایلدیکك واللهی

طالعمده بکا یالدم که صدودر الآن　　هله بختمدن امید ایلرزم بن درمان
چرخ ایسه ایتدی بنی کندی کبی سرکردان　　دخی نیلر عجبا عکس دونوب بودوران
باری سن ایله کهی شفقت ایا دشمن جان　　کوشهٔ غمده براقمه بنی زار و نالان
ایلرم حزن ایله بومصرعی اوراد زبان　　بنی کربنده ایدرسکده بنه اول خندان

دیرزم واصف نالنده کبی زار اوله سین
بددعا ایلرزم صاغ اوله سین وار اوله سین

مسدس

وله

یاره مجبور اولان عاشق اوله مز بی اغیار　　باغ عالمده اولور کل دیکن آزردهٔ خار

واصف

هیچ ممکنمی خزان کورمیه برك اشجار　　که بهار فرح وکاه خزان اکدار

قنی اول ذوق وصفا کاولمیه انجامی خمار
نه می شوق ایله شاد اول نه المدن بیزار

نشئه بواسه کشی کرکیفه اویوب برتقریب　　شحنهٔ رنج خمار ایلر اوساعت تأدیب
بزم عالمده بو وادیده قورلمش ترتیب　　ذوق وغم شوق ومحن بر برینی ایلر تعقیب

قنی اول ذوق وصفا کاولمیه انجامی خمار
نه می شوق ایله شاد اول نه المدن بیزار

طالك بربوله دکز قوری خیل وحشمی　　ایتمداقباله هوس کندینه خوش کوربودمی
آتکوکلدن املی کورمیه‌سین تاالمی　　نه نوای نغمی دکله جهانده نه غمی

قنی اول ذوق وصفا کاولمیه انجامی خمار
نه می شوق ایله شاد اول نه المدن بیزار

فلکك مزدی بودرخلقه برسم عادی　　کاه قیدغم اندوه کهی آزادی
اوله مز هردم وآن نغمهٔ شوق وشادی　　نی کبی داغ دروندن قوتهی فریادی

قنی اول ذوق وصفا کاولمیه انجامی خمار
نه می شوق ایله شاد اول نه المدن بیزار

فکر آلام کذشته ایله اولوب دل افکار　　ویرمه تك وجهی ندر آینهٔ قلبه غبار
غم مستقبل وماضی بی عبثدر تذکار　　کارفردایی بوکوندن نه لازم افکار

قنی اول ذوق وصفا کاولمیه انجامی خمار
نه می شوق ایله شاد اول نه المدن بیزار

جمع ایدر وارمیدر اقبال ورفاه وجاهی　　ایتمه عالمده عبث یره بوآه وواهی
مشرب نجه کیم اولور نائل خاطر خواهی　　بولنور هرکشینك برالم جانکاهی

قنی اول ذوق وصفا کاولمیه انجامی خمار
نه می شوق ایله شاد اول نه المدن بیزار

واصف عالم دیدیکك دائرهٔ محنتدر　　خلقت الفت دیوایشدیکی عبث کلفتدر
مشرب اهل مروتده وفا ذمتدر　　ذوق ارباب محبتده الم عادتدر

قنی اول ذوق وصفا کاولمیه انجامی خمار
نه می شوق ایله شاد اول نه المدن بیزار

مسدس

وله

کیم اولور زور ایله مقصودینه رهیاب ظفر　　کاور البته ظهوره نه ایسه حکم قدر
حقه تفویض امور ایت نه الم چك نه کدر　　قیل سوزم عارف ایسك کوش قبولیکه کهر

محنتی کندینه ذوق ایتمدر عالمده هنر
غم وشادیٔ فلك بویله کلور بویله کیدر

ره عرفان حقیقتده بودر دأب واصول　　مطلبی ترك ایله درمنزل مقصوده وصول

واصف

نه ایلش كامه نه اول قطع امید ایله ملول یارایسه یاشكه عقلك سوزمی ایله قبول
محنتی كندینه ذوق ایتمه در عالمده هنر
غم وشادیٔ فلك بویله كلور بویله كیدر

ظاهر حاله باقوب ایتمه دخل برفردی چكیلور چله دكل چلهٔ سردمی دی
كندی حالنجه اولور هر كشینك بردردی توكنورمی فلكك محنت كرم وسردی
محنتی كندینه ذوق ایتمه در عالمده هنر
غم وشادیٔ فلك بویله كلور بویله كیدر

بنی واصل ایدهمز شهرمراده بوكیدش مجلس عشق ومحبتده ادب اوكرن آلش
قو بو بیكانه لكی مرشد راه ایله بیلش یاردن خاطر اهل دله شكوا دكل ایش
محنتی كندینه ذوق ایتمه در عالمده هنر
غم وشادیٔ فلك بویله كلور بویله كیدر

برزمان نغمهٔ نی ناله مه نسبت بدی نالش مهر محبت ایله یاغم اربدی
ذوق فهم ایلامك غمدن اودملرده ایدی كیمه غمدن بوكاوب دردمی یاندمسه دیدی
محنتی كندینه ذوق ایتمه در عالمده هنر
غم وشادیٔ فلك بویله كلور بویله كیدر

دكلمه بوبینی ناسك عبثدر فصلی قالسون ژنك ندامتله دروك پاصلی
الث عن اصل عالمده املدر اصلی واصفا ذوقكه باق بوق غمك اصلی فصلی
محنتی كندینه ذوق ایتمه در عالمده هنر
غم وشادیٔ فلك بویله كلور بویله كیدر

مخمس

وله

یارا دوب حق بكا بر راهبر اكاهی بندهٔ حلقه بكوش ایتدی دل كراهی
جان ودلدن بو یوله اولدم آنكله راهی عابد وفاسقه مولانك آچیق دركاهی
بنیده بویله قبول ایتدی ارنلر شاهی

نشكل آغلامیم ایكلمیم ایتمیم آه بیلورم كیمسه ده یوق بنده اولان جرم وكناه
صانورم عالم ایدر دخل وطعن واه بكا واه كوروب آلوده بنی ایتمه حقارتله نكاه
بنیده بویله قبول ایتدی ارنلر شاهی

دردی اولان اولور البته طبیبه محتاج خسته دللر ویرر اجزای اطبایه رواج
دردمه دردم اولور اولور ایسه بنده علاج مرد عشقم نه لازم بكا بو خرقه وتاج
بنیده بویله قبول ایتدی ارنلر شاهی

اوله مادام ارنلر قبوسی جلوه كهم باب مولایه چیقار طوغری بنم شاهرهم
طوغر یدر حقه اوزم دكه كج اولسور كاهم اورمه اورمه یوزمه كثرت جرم وكنهم
بنیده بویله قبول ایتدی ارنلر شاهی

ایلیوب محض كرم بندهٔ بیچاره سنه فیض همتله مدد قیلدی بو آواره سنه
مرهم شفقت ولطف اوردی دلك یاره سنه باقیوب حاصلی واصف یوزمك قاره سنه
بنیده بویله قبول ایتدی ارنلر شاهی

تركی قطعه‌لر

مؤیدزاده خانم

صاقله مك دختر رزی كوره لم سزك ایچون او بالكز دكل آ
نوله همشیره مز دكلسه بزم یاسزك ده حلال اكز دكل آ

ادرنه‌لی والهی

كیردیلر بر بر بنسه كیولر كردنكده طولاشمه دن جانا
قیلدی اصلاح آرالار بن شانه اصلح الله شانه ابدا

لاادری

بن دكل مفتون حسنك مبتلا عالم سكا بر پری روسین تحمل ایده مز آدم سكا
مقتضای طالعمدر دور ایدن سندن بنی بوقسه ای سرو روانم یوفا دیم سكا

خاكی

كرم مقاطعه‌سی تازمان حاتمدن قالوب مزادده بركیمسه اولمدی طالب
كیمك نفود عطایاسی وارایی اله جق مكر جناب صدارتپناه اوله راغب

ضیابك

فرق اولنمز خرطاحونه دن اهل دنیا ایل ایچون چونكه ایدر هر بری نفسن اتعاب
شوقدر وار كه او یورهر كیجه راحت بربسی برینك فكر والله كوزینه كیرمز خواب

ابن كمال

سزه بندن نصیحت اولسون كیم غم ایرشدكجه ایتمیك فریاد
ایكی درلو ضرر مقرر در دیبدی بوایش ایچنده براستاد
اولا بوكه دوست غمدن اولور ثانیا بوكه دشمن اولور شاد

حافظ پاشا

آلدی اطراف عدو امداده عسكر یوقیدر دین یولنده باش ویرر برمرد مسرور یوقیدر
خصم بدكیشی اوبونده رخ برخ شهمات ایدر جنكده آت اوینادر فرزانه برار یوقیدر
برعجب كردابه دوشدك چاره‌سز قالدق مدد آشنالر زمره سنده برشناور یوقیدر
جنكده همپامز اولوب باش وروب باش آلمغه عرصهٔ عالمده برمرد هنرور یوقیدر
رفع بیداده تكاسلدن غرض نه بیلیوز درد مظلومان سؤال اولنمزمی محشر یوقیدر
آتش سوزان اعدایه بزمله كیرمكه دهر ایچنده امتحان اولمش سمندر یوقیدر
درك سلطان مراده نامه‌مز ایصاله باد صرصر كبی برچابك كبوتر یوقمیدر

جواب سلطان مراد

حافظا بغداده امداد ایتمكه ار یوقمیدر بزدن استمداد ایدرسین سنده عسكر یوقمیدر
دشمنی مات ایتمكه فرزانه‌یم بن در ایدك خصمه قارشو شمدی آت اوینامغه بر یوقمیدر
كرچه لاف اورمقده یوقدر ساكا همپا بیلورز لیك سندن دادآلور برداد كستر یوقمیدر

سلطان مراد

مردلك دعوی ایدرسین بومخنثلك ندن   خوف ایدرسین یاری بانکده دلاور بوقمیدر
رافضیلر آلدی بغدادی تکاسل ایلدك   ساکه خصم اولمزمی حضرت روز محشر بوقمیدر
بوحنیفه شهرین اهمالکله ویران ایتدیلر   سنده آیا غیرتدین و یمبر بوقمیدر
بیخبرکی سلطنت احسان ایدن پروردکار   ینه بغدادی ایدر احسان مقدر بوقمیدر
رشوت ایله جند اسلامی پریشان ایلدك   ایشیدلزمی صانورسین بوخبرلر بوقمیدر
مون حقله انتقام آلمغه اعدادن مکر   بندهٔ دیرین وزیر دین پرور یوقمیدر
برعلی سیرت وزیری شمدی سردار ایلدم   خضر و پیغمبر دلیل اولمزمی رهبر یوقمیدر
شمدی خالیمی قیاس ایلرسین آیا عالمی   ای مرادی پادشاه هفت کشور یوقمیدر

سلطان سلیم اولك فوتنده سویلمشدر

ابن کمال

آز مدتده چوق ایش ایتمش ایدی   سایه‌سی اولمش ایدی عالم کیر
شمس عصرایدی عصرده شمسك   ظلی ممدود اولور زمانی قصیر

وله

معرفت کرچه که بکزاده‌لره لازمه‌در   اهل علم اولمز ایسه ینه‌نك اوغلی بکدر
اهل علم اوغلی اولوب مدرسهٔ عالمده   جاهل اولمقدن ایسه طوغمدن اولمك یکدر

احمد پاشا

خاطر شاعر آبکینه کبی   صیمدن پرصفا کهر کورینور
صنیجق غافل اولماندن کیم   باشدن ایاغه نیشتر کور یشور

لادری

ای سهی سرو کرم باغ جهان طوردقجه طور   کلشن پرزینت کون ومکان طوردقجه طور
ذاتکی قیلمش ستون خیمهٔ اقبال حق   بارکاه نه قباب آسمان طوردقجه طور

روحی

بغداده دوشه رهکذرك ای نسیم صبح   کور اولاکه زمرهٔ اعیان نه دمده‌در
کشفی افندی شمدی امیر کلامدر   اول مفخر اماثل واقران نه دمده‌در
عالیدرر طبیعتی طبعی افندینك   دولتده‌می اول صاحب دیوان نه دمده‌در
فیضی افندینك‌ده مقرری کلدیکی   اول ذوق بخش فیض رسانان نه‌دمده‌در
داعی افندی اهل کمالك ظهیریدر   خوشمی کور اول مقری قرآن نه‌دمده‌در
واررمی یانه شعرا دفتری بکك   رفعتده‌می اوصاحب دیوان نه دمده‌در
اندن بچوب تجسس یاران سابق ایت   کور شاعران قافیه‌سنجان نه دمده‌در
وار احمد حریری‌یه یزدن دعا ایت   خوشمی کور اول معاون حسان نه‌دمده‌در
فرس قدیمی بلده اقرانی اولمیان   عبد الرحیم اوثانیٔ سلمان نه دمده‌در
ساکنی کربلاده کلامیٔ خوش ادا   اول عارف یگانهٔ دوران نه دمده‌در
کل کبی عهدی تازه غزللر ایدرمی طرح   اول عندلیب کلشن عرفان نه دمده‌در
تاریخمی دیدکاری هب ینه فضلینك   کویامی اول مورخ دوران نه دمده‌در
رندی فنون شعرده استادمی ینه   اول سرفراز نکته کذاران نه‌دمده‌در

روحی

حالی بکك نه‌حالی عجب جور دور ایله   لایق دکلدر آکا بوزندان نه دمده‌در
کل نامنی کیدردی می فی الجمله کنندیدن   طرزی باشنه ایندی می درمان نه‌دمده‌در
دملر اوررمی ینه ولایتدن اول سفیه   یانینه جمع ولورمی مریدان نه‌دمده‌در
ملا شریف حق بو که ذات شریفدر   ایلرمی خوش نویسلك الآن نه دمده‌در
ایدوب امینی ینه تتبع فغانی‌یه   دیرمی نظیره‌لر او سخندان نه دمده‌در
آغلارمی کوزی ینه بوجور دهردن   اول یاغری خون و دیده‌سی کریان نه‌دمده‌در
زکیی خوب شعر دیوب نصرتی ینه   ایلرمی ایشیدنلری حیران نه دمده‌در
اشعار سوزناك ایله حسادی آتشی   یاقغده‌می اول آتش سوزان نه دمده‌در
علی کمالدن ینه‌دائم اوررمی دم   دیرمی غزل اوبی سروسامان نه‌دمده‌در
کل کبی نقدی مادح آل رسولی   اول دردمند زار و پریشان نه دمده‌در
کاهی مقام حضره واررمی جید هیچ   اول طبعی رشك چشمهٔ حیوان نه‌دمده‌در
صنعت صاتارمی شعرده فهمیٔ دردمند   صحتده‌می اوصاحب دکان نه دمده‌در
آهنك ایله اوقورمی ندائی غزل دیوب   بلبلانور می کاه او خوش الحان نه دمده‌در
درویش شیخی حضرت جومرد عشقنه   ایلرمی کونده جاننی قربان نه دمده‌در
اکلنجه‌سی می اورتالغك ینه خرمی   اوقورمی بوالدیغنی او غزلخوان نه دمده‌در
کیجه‌لرله اکلنور اوله یار عزیزمز   خوش حالمی اوشاه فقیران نه دمده‌در
مجنون اولوب کزرمی دخی دشت عشقده   بولدیمی لیلیسنی او عریان نه‌دمده‌در
غم بو‌نه‌سنده اولدی می یاغدن خلاص   ملاحسن او مخلص خوبان نه‌دمده‌در
قاسم کوتن علی بچورر می صفا ایله   ایلرمی اهل ذوق ایله سیران نه دمده‌در
مجمع می اهل ذوقه ینه قهوه خانه‌لر   واررمی جسر سیرینه یاران نه دمده‌در
یاران باصفا ایله عشرتده‌می ینه   یزنده‌سن آکا می علی خان نه دمده‌در
پروانه ایله کلدی ایشندك محمدی   روشنیدر اوشمع شبستان نه دمده‌در
برهان یتزسوز اکلادیغنه سکوتنی   واررمی قهوه خانه‌یه عثمان نه‌دمده‌در
استاذ احمدك سفره وارمی نیتی   اولیسون آکا سلام فراوان نه دمده‌در
طرزی مربدیم دیوترك ایشدی صنعتی   حاجی قومشدر آدینی اوشیطان نه‌دمده‌در
ساقیی قهوه‌خانه‌سنده‌ینه کل کبی نجف   زمزملیوب ویررمی که فنجان نه دمده‌در
صائی بچرمی کوشه‌سنه قهوه خانه‌نك   یانینه جمع اولورمی ظریفان نه دمده‌در
واصل ایدوب بورقعه‌یی یزدن دعا ایت   کورجمله صفاده‌می خلان نه دمده‌در
یارانه سویله جان و کوکلدن دعاده‌در   دیرلرسه ساکه روحیٔ بیجان نه‌دمده‌در

ضیا بك

دائم صانان احوالی مجنونه مماثلدر   هر فنه بو عالمده مادامکه زائلدر
عاقللری مجنوندر مجنونلری عاقلدر   یارب نه عجبدر بودارشفانك هب

فضولی

ای کوزم قان آغله کیم قان آغلق ایامیدر   ای کوکل آه ایله کیم آه ایلمك هنکامیدر
اولکه کوزنوری کوکل مطلوبی جان آرامیدر   آرپلور بندن بوکون حالم پریشان ایلیوب

فضولی

راحت اسنر طبع محتدر عبادت سر بسر
بوسبیدندر كه كفر آسان اولوب اسلام صعب

ترك راحت رغبت محنت قیلار ممتاز اولور
غرصهٔ عالمده ملحد چوق موحد آز اولور

وله

خدمت اهلینه سیم وزر ویرمك
حاصل خدمت نبی وولی

شاه ملك مجسازه عادتدر
شرف رتبهٔ شهادتدر

نسیب

داستان اسخیادن سوء ظن كلدی بكا
طونكه بونلر واراعش اما فلك محو ایلمش

بیلزم یحیی بالاغی بوقسه حاتم بوقمیدر
ایچلرندن بر ثناسل ایتمش آدم بوقمیدر

نوایی

چون غرض سوزدین ایرور معنی آنكا
سوز بجی حاین باقه باقی سوز حالینی

ناقل اولسا خواه خواتون خواه ایر
كورما كیم دیر آنی كوركیل كیم نی دیر

وله

لعلیدین جانیغه اوتلار یاقیلور
مین وفاسی وعده سیدین شادمین

قاشی قدیمنی جفادین یاقیلور
اول وفا بیلمانكه قیلماس یاقیلور

نورس افندی

چوقدر یاكار وار ولی كورینور
شكل بخیاره دن قیاس ایله
شمدی عاقل اودر زمانه ده كیم

ابن ملجم ایكن علی كوریشور
مجمد قلبی مجلی كورینور
كنم عرفان ایدوب دلی كوریشور

لا

كیسه‌یی دانك آزار ایتمه سلطانلق بودر
كرچه هر بر درده دوا واردر بر طبیب چاره‌ساز

قلب موری تختكاه ایله سلیمانلق بودر
نبضكیر قلب محزون اول كه لقمانلق بودر

لا

ارزان متاع فضل وهنر تا اورتیه كیم
ابنای وقت هرهنره آفرین ویرر

بیك معرفت زمانه ده بر آفرینه در
یارب بو آفرین نه تو كنز خزینه در

لا

ملجأ بحر امل هر جاهله كردابدر
بر قاپویی بند ایدرسه بیك قپو ایلر كشاد

عارفه آلایش دنیا خیال وخوابدر
حضرت الله افندی فاتح الابوابدر

لا

پیاله‌لر كه اورخسار آله دركشودر
خطابه توبه اورقاص عشوه پردازك

دیار حسنه كاور بارجسم كهر كتورر
خرام وشیوه‌لری خاطره نلر كتورر

(سكهٔ نحاسیه ظهورنده سویلنمشدر)

لا

اشك حرماندر عقاری هر كسك
بكمه‌ده زر یرینه شمدی نحاس

حیف كیم اولدی خزینه طام طاقر
دولتك آلتون ایشی اولدی باقر

لا

خیلی زمان مروحه جنبان ایدم
ملك دله بنده سلیمان ایدم

اویخو یه وارمش ایدی اول شیوه كار
قبضهٔ دستمده ایدی روزكار

لا

چین كیسوسنه زنجیر تسلسل دیدیلر
غنچهٔ لعل شكر خنده سنه كل دیرایكن

دوندیلر صكره خطا سادهٔ دیو كاكل دیدیلر
ماكیلوب ذائقه سنجان هوس مل دیدیلر

ضیابك

احكام قدر تخلف ایتمز
چون چرخ فلك توقف ایتمز

بوحالی بیلن تكلف ایتمز
عاقل حاله تأسف ایتمز

ابن كمال

منصبده بر اولسه دخی كر عالم وجاهل
آلتون ایله فرضا كه برابر چكیله سنك

ظاهرده مساوی ایسه حقیقتده بر اولمز
وزن ایجره بر اولمق ایله قیمتده بر اولمز

عزت منلا

دست كوتاهمزی ایتمامش الله رسا
بزه ویرسونمی خدا آب حیات توفیق

منبع لطفنی یوقسه المزله قاپارز
خضری بولسق ره ظلمتده كلاهن قاپارز

غباری قدیم

ای غباری سنك اشعاركه هیچ
مكر اول كاتب مستعجل كیم

كیمسه بر ذره جه توزقوندورمز
خط شعرم قور بنجه طوره مز

غزالی دلی برادر

صانمه كز كیم دیار غربتده
دور اولور كرچه كیم احبادن

كشی مسرور اولوب صفا سورمز
هله اعدا یوزین دخی كورمز

فضولی

هر كیمك وار ایسه ذاتنده شرارت كفری
كرقاره‌طاشی قزل قان ایله رنكین ایدسك
ایلسك طوطی‌یه تعلیم ادای كلمات
هر اوزون بویلی شجاعت ایده بیلمز دعوی

اصطلاحات علوم ایله مسلمان اولمز
طبعه تغییر ویروب لعل بدخشان اولمز
سوزی انسان اولور اما اوزی انسان اولمز
هر آغاج كیم بوی آتار سرو خرامان اولمز

منیف

نیجه براشك فراقكله پر اولسون كوزمز
كاكلك آچ رخ رعناكی كوستر جانا

نیجه برخاك تمناده سورونسون یوزمز
بیسله‌لم بزده جهانده كیجه مز كوندزمز

لا

منع ایتمكه تیغ ستم كردش چرخی
دفع ایلمكه ناوك قوس قضانك

عالمده تحمل كبی هركز هنر اولمز
اللهه توكل كبی محكم سپر اولمز

ادرنه‌لی علی

علیا حالی رجال دولتك
دیلرندن سیم وزر اكسك دكل

جمع مال ودل پریشان ایلمك
الرندن كاهر احسان ایلمك

لا

اوماهرویی عجب كوسترمی باكه فلك
فنی اوعهد حقیقت فنی اوناز ونیاز

قالورمی حسرتمز یوقسه تاقیامته دك
هنكامی اولدی سنكله بو دكلو نان ونمك

لا

عزیمتك رهدن بویله بی نقاب سنك
كهی میانكی قوچدر كهی لبك امدر

كه ماهتاب رخك باقش آفتاب سنك
وبالی وار ایسه جانا بنم ثواب سنك

لا

شیدا ترایلدی بنی خوبكرده كردنك
اولسون وبالی بوینكه پرداخی سویلم

ایكی باقابی كورمیه بر پرده كردنك
جوز نكمه كی كه اولمیه آزرده كردنك

عارف سلیمان بك

الله بردر ایكی جهان وحدت اوزره در
ترك ایله ماسوایی كوزت سر وحدتی

عبرت كوزیله باق هله بر كره یكتن اول
غافل خیال ایله زنهار سن سن اول

لا

ای غمزه سویله زخم دلمدن زبانم اول
ای اشك [illegible]

ای چاك سینه نسخهٔ شرح بیانم اول
سوز روی زردم اوزره كلوب ترجمانم اول

لا

خیر و شر جمله حقه راجعدر
کیمسه نك اختیاری الده دکل
الده کی اختیار جزئیدر
لیکن اول داخل هر محلده دکل

ف حکمت بك شیخ الاسلام

اولور اولماز ایشه قارشمه دیو
نصح و پند ایلمشدی اسلافم
جا به فتوی قارشدیروب جبرا
شورشه دوشدی جمله اوصافم
ممکن ایسه سلوك راه خلاص
کیرمسون بو طریقه اخلافم

یدزاده عبدالرحمن چلبی

ایچه لم ایچملم شراب ایچملم
نیجه بر کاو کبی آب ایچه لم
آخرتده اولور شرابه حساب
برآنی بونده بحساب ایچه لم

نجاتی

صورارسه سرگذشتمدن بنم شهر مدینه بارانم
بو یاد ایللرده قالدم نیجه درده مبتلا اولدم
قدیمی آشنالردن کوروب بیگانه لك رسمن
وفا امیدینه بیگانه لره آشنا اولدم

ابن کمال

محبت قصدی هر بر آدم ایله
دکلدر عاقله حسن ادبدن
محبت قصدین ایتدکده گرکدر
طارلدوب صینایه‌سین بر سببدن
تحمل ایتمز ایسه ترك ایده‌سین
محبت زائل اولور چون غضبدن
وگرنه صبر ایدرسه قیمت اولمز
اکا یوز بیك ثمن سیم و ذهبدن

وله

محو اولوب کتمز مرور دهر ایله باقی قالور
خامه ایله صفحهٔ اوراقده مزبور اولان
صفحهٔ عالم نه آلجق کاغد اولور آتشه
بر نفسده نشف ایدر هب اوسته مسطور اولان

ابو السعود

ای کوکل صحن چمنده لب دریا سیرین
بر صنمله ایده کور کام آله‌سین دنیادن
بوقسه بر دیشلری انجو بوبی سرو اولمجق
نه بتر صحن چمندن نه چیقار دریادن

ضیا بك

در آل عبادر ملجائی ارباب ایمانك
قوصوقی غیرت سفیانیله مستفید اولسون
آکوب احوال سبط احمدی عشر محرمده
یزید و قومنه کیم لعنت ایتمزسه یزید اولسون

وله

نور محراب هلالی اول مهك
منجلی اولدی بو شب بدر اولمدن
سجده ایلرسم بو عیده وار یری
قدری کوردم لیلهٔ قدر اولمدن

بلاسلی غالب بك

تجلی برق اودر بر سواد داغ جانمدن
جهانده طور عشقم نور آثار هر گلستانمدن
بن اول فیض بهار گلشن نور شهودم کیم
شعاع لن ترانی جوش ایدر باد وزانمدن
نوله هم فیض عیسی اولسه خاك پاك اندیشه‌م
سراپا روح اولور ساری هوای دلستانمدن
صفای جان و دل برشحه در بوی نسیمدن
حیات جاودان برشحه در آب روانمدن
بنم اول بلبل قدسی صفیر باغ فطرت کیم
کلور پروازه مرغ عقل اول آشیانمدن
بنم اول باغبان شعله تخم و برق حاصل کیم
مه و خورشید ایکی کز کدودر بوستانمدن
آلور کروبیان بوی وفا کانخل طبعمدن
اولور روحانیان کلچین عصمت باغ جانمدن
بن اول وحی افکن نظمم که صیت شهپر جبریل
اولور پیدا صریر خامهٔ معجز بیانمدن
بن اول اسرار کوی نسخهٔ ام الکتابم کیم
چیقار تفسیر بسم الله هر حرف بیانمدن
سواد مشربم اول عالم جود و عنادر کیم
سیمانلر ایدر دریوزه مور ناتوانمدن

غالب بك

عجب بر جان فدای راه استغنای عشقم کیم
ایدر پرورده عنقا همایی استخوانمدن
وجود آزرده در حیرتله سراسر غیبدن
عدم معدوم در خجلتله جسم بی نشانمدن
صفای اتساع قلب ایله اول جوهر فردم
که ملك لامکان بر نقطه در کون و مکانمدن
دلم اول کوهر گنجینهٔ مهر خدادر کیم
فروزاندر نجوم انوار شمع پاسبانمدن
دل برداغ ایله اول کوکب افروز آسمانم کیم
بولور جبریل راه عرشی شوق کهکشانمدن
عجب بر عالم آرا آفتاب عقل و ادراکم
که پیدادر سراپا نجم حکمت آسمانمدن
ایشیدنلر کلام فاخرم فرط لطافتدن
صانورلر سلسبیل فیض اولور جاری زبانمدن
عجبمی عاشقانه بر غزلده ایلیوب انشاد
آقتسم جوی حسرت دشت طبع مهربانمدن
ایدر جوش اولور خون شهادت جسم و جانمدن
آچار بیك لاله دشت کربلا هر قطره قانمدن
بلا اندر بلادر اول قدر جسم زارم کیم
اجل ترسان اولور حیرتله مرك ناکهانمدن
دکلدر برق اوران داغ درونم موبموندن
صیاندر شعلهٔ مهتاب هر تار کتانمدن
سپندنار عشقم مهر و انجم صانعه گردونك
طوتشمش اطلسی بر بر یانار برق جهانمدن
بن اول آلوده دامان می عشقم که ای غالب
اولور شخص قضا سرمست حیرت بجسمه یانمدن

بن اول صحرا نورد یوسف آمالم عالمده
که کحل چشم آلور یعقوب گردکاریانمدن
بن اول علوی نژادم همتم اعمای مادرزاد
بولور نور بصیرت دود شمع خاندانمدن
عجب بر شبچراغ دودمان ملك قدسم کیم
خلیل الله اومار خوان شفاعت میزبانمدن
بترد نیابی اعجاز ایلدك نظم ایله ای خامه
بترمت اولدی عالم جام فیض جاودانمدن
نوله باغ جهانده اولسه مهر و ماهدن مشهور
بو قطعه‌م تازه بر گلدر گلستان بیانمدن

دانش

اولمش نشان تیر محبت جوان ایکن
قاشی کمان و چشمی جهان پهلوان ایکن
آهك تمام ایتمش اثر دانش اولمه
اولمش هلال حسن ایله مهر جهان ایکن

شهری

ظالم برگشته حاله ششدر اقبالده
بخت زار حیله بازی بردوشش کوسترمسون
اولسون وارسه پیچ و تاب غمدن کینه جو
مار گسترما دیده‌یه الله کونش کوسترمسون

ضیا بك

دیده‌ده عینك بلای ضعف ایله الده قدح
صبحدن اقشامه دك تا صبحه دك اقشامدن
صورسه‌لر عقباده دیردم عالمك کیفیتی
عالمی کوردم بلی لکن ورای جامدن

عبیدی

بو طاق لاجوردی زربفت اوتاغك اولسون
مهر ایله مه یانکجه ایکی صولاغك اولسون
سلطان بحر و برسن دولت سریری اوزره
هردم نسیم همت چابك اولاغك اولسون
چرخ برینه همسر اولوب لوای عدلك
سر منزل سعادت دائم قوناغك اولسون
لطف ایت عبیدینك کل اوبارمی دی شمعك
بوتکیهٔ جهانده یانار چراغك اولسون

نوابی

صنوق سفال ایله می دردین ایچکلی تا بسانك
قول ایله کیل جام سلطنت جم دین
ایلیك کاکیرسه قوری نان معاش اوچون جیکه
نشاط نعمتی نیننك منتبی حاتم دن

وجدی
بوحسن ایله کرناره کیره اول بت ترسا
مالك اوله جقسن اوکهر پاره یه آخر

وحدتی
چار ده معصوم پاکك اسمنی نظم ایلدم
مصطفی هم اوج محمد مرتضی هم اوج علی

لا
عشوه طرز شیوه که فنون حیران سن نسین
عکس رویکدر نظیرك وار ایسه آینه ده

احمد پاشا
کوردم کنارنامه ده نامن نکارمك
کوردمکه اشك چشم ایله قانه غرق اولور

پرتو
کتمده عمر کذاران مرککك استقبالنه
وقت ماضیدن قیاس ایت پرتوا مستقبلی

خاقانی
قانلمیوز بهارده میدن فراغکه
نوش ایلدکجه باده‌یی چین اولدی قانلرك

خاکی
ابا ولی نعم پادشاه باشی ایچون
خلاف موقعنه وضع اولنسه پرجوهر

سلم
تنزل ایتمدی بوی وفا دماغ غمزه
کوکل درازی دست رجادن ایله حذر

شغلی
بنه دیش یاره‌سی وار سبب زنخدانکده
کیجه اغیار ایله می ایجدیککه شاهددر

عاشق
سکا دل ویردم ایسه ای بت چین
بنی اغیاره نسبت ایلرسین

ضیابك
پادشاهم صانمه کیم اورمز نشانی قورشونك
سطوت شاهانه‌دن بیچاره دستی خوف ایدوب

طفلی
اولمه هر کزا مین شرندن
تیغ باطن دیدیکی صوفینك

عارف
بزه دیرلر دی وقت ماضیده
شمدی عکس قضیه در عالم

مصطفی عزت افندی
وار اولان حق وار لغیدر بندر ایلرسك سؤال
من عرفه حق عرفده رمزی بیلدکسه اکر

دوزخده اولان اهل هوا بی کدر اولسون
ای نار جهنم سکا صد مژده لر اولسون

تا پریشان کوکلی جمع ایلیم اغیاردن
جعفر و موسی وزهرا برحسین ایکی حسن

فتنه تیغ غمز که صد چاك قربان سن نسین
سن نسین بیلدکمی ای غمازدوران سن نسین

سوردم آنی بودیده کر بانم اوسته
آلدم کوزمدن آنی قودم جانم اوستنه

غمله امرار ایلین دللرده استعجالنه
بویله دنیای دنی غم خوارینك وای حالنه

بالله ساقیا دوشرز هب ایاغکه
بیلم نه دیدی زلفك اکیلدی قولاغکه

نهاده ایله هنرمند اولانلری یرینه
نقیصه جوهر می یوقسه وضع ایدنلرینه

سبب بو اولدی جهاندن بزم فر غمزه
نصیب اولان کلور البت بزم ایا غمزه

صولو شفتالو بعشلر کبی بستانکده
او بقوسزلق اثری نرکس مستانکده

وحدت حق منکر اولمدمه
عاشق اولدمسه کافر اولمدمه

ماهی چاك ایلر تفنکك کیرده مهرك قوینه
بلکه قورشون ایشله مز برنسخه طاقش بوینه

شیخ دهری کوروب عبا ایچره
شیخ فرنجیدر عصا ایچره

سندن ادنایه باقده شکر ایله
سندن اعلایه باقمه شکر ایله

بو فلغك عرفانی کافیدر سلوك اربابنه
حرز جان ایت سویله ظن وشکوك اربابنه

اومارم باقمه دیم بوزمك قاره سنه
کرمندن نقدر مجرم ایسم کسمم امید

ایا حبیب خدا سن کوررمیسن لایق
شفاعت ایتمك اکر عاصیان کفاری

ایکی عالمده تصرف اهلیدر روح ولی
روح شمشیر خدادر تن غلاف اولمش آکا

شت وشوایلرایدی ساغری کوردم ساقی
پیر می بزده دامن ایکی دستی طولومی

السدم خیال پرچمك ای ماه دیده‌مه
بن ماجرامی کندم آکار کندم آغلارم

رغبت اولمز جهانده طوغری به هیچ
اوقچی زاده کبی وجودی آتوب

بزدن ای بادصبا برخبر آزاده لره
نه دکر کوهر وصلك دیسهم اول طفل عرب

ال ویرمدی مکاره دنیا دیو ای دل
جمع ایلامش مجلس عالم قورولدن

سکا ای نور مجسم نیجه تشبیه ایده یم
او بولور جامه سبزین ورقله رونق

ربا عیدن قاشکدر بیت اول
انك اتمامی ایچون خط لعلك

باغلودر حالنجه برقید املده هر کشی
براسار تنکاه عبرتدر بو عالم حاصلی

یارب نه اکسیلوردی در بای عزتکدن
آزاده سر اولوردم آسیب درد وغمدن

قیلدی خان عبدالعزیز اقبال ایله تخته جلوس
برکلور بیك بیلده بویله شاه عادل عالمه

دردن وه که نصیبم غم هجران اولدی
دغمه راحت ایچون ینبه راحت اوردم

لا
مرهم رحمت اوره معصیتم یاره سنه
کیره من کیمسه افندیله قولك آره سنه

لا
که امتك دم حشر اولمیه سلا متده
بنده یللر اسر دوزخك قیامتده

لا
دیمه کیم بومرده‌در بوندن نیجه درمان اوله
داغی اعلا کار ایدر بر تیغ کیم عریان اوله

لا
انجمنساز اولهرق نقلن ایدر آماده
کیده‌یور کندی ایاغیله مبارك باده

لا
کوررسه کیجه خواب یوزین واه دیده‌مه
که آسیاب آبه باقارکاه دیده‌مه

لا
اکر بدردهردن آلان بهره
چکد یلرپابجی زاده یی صدره

لا
مبتلا اولدی کوکل بونده عرب زاده لره
روح دیر روح ایشیدر عفایله افتاده لره

ابن کمال
آواره اولوب ایله اظهار تلاشی
عرفان ایله بر یرده خدا عقل معاشی

وله
بو غیکن وجه شبه تازه نهال چمنی
سن ایسه احسن اولورسن چیقاروب پیرهنی

خرم پاشا قدیم
جلی خط ایله یازمش کاتب آنی
غبار ایله یازلمش بیت ثانی

ضیابك
جمع مال ایلر کیمی استر کیمی ذربتی
طویمدی کیمسه جهانده لذت حربتی

وله
پیمانه وجوده زهراب طولماسیدی
بادهره کلسیدم یاعقلم اولماسیدی

وله
ایلدی بر نجم کبودار رخشان هر بری
طوغدی انکچون جلو سیله برابر اختری

فضولی
کل باغ املم غنچه حرمان اولدی
طونشوب اولدخی بر آتش سوزان اولدی

سلطان مراد ثانی

ساقی کتور کتور بنه دنك وشرابمی
بن وار ایکن کرك بکا بوذوق و بوصفا
سو بله دیله کتور بنه جنك ور بابمی
رکون کله که کورمیه کیمسه ترابمی

نهادبك

مأیوس صحت اولمه ندکلو مریض ایسك
اکثر بولور دواسنی چوق کیمسه دردینك
حقدن امید کسمه درکار آکهی
هرایکاین اولیدی قالوردی جهان تهی

سید وهبی

رمز آکها مفاد حدیث شریفدر
ایما نمك کانه ایکی کواهدر
مؤمنلرك یاعلتی اولور یاقلتی
حق بنده جمع ایلدی قلتله علتی

لا

میل ایدر بو حسن ایله کیم کورسه ای کاکلم سنی
بیتل رحسنه مالکسین که ای قاشی هلال
تازه سنبلر اره دوندرمش سیه پرچم سنی
بر برینه کوسترر چون ماه نو عالم سنی

لا

اسیر بدر کشینك کندو سری
کشی کیم صاقلامیه کندوسرینی
اکر کشف ایلسه اولور اسیری
ایدر لابد اوزین غیرك اسیری

لا

کندوسن کورمکه بوقدر حاجت
زادهٔ طبعی ایله ظاهر اولور
بیلکه عارف ایله نادانی
هر کسك مرتبهٔ عرفانی

ترکجه رباعیلر

نوابی

جانمداغی جیم ایکی دالینکه فدا
نونی داغی عنبرین هلالینکه فدا
آندن سونك الف تازه نهالینکه فدا
قالغان ایکی نقطه ایکی خالینکه فدا

وله

احباب دینکیز که خان ومان دن طمع اوز
نی کون ومکان جان وجهاندن طمع اوز
نی خان ونی مان کون ومکاندن طمع اوز
لیکن دیمانکیز مونی که آندن طمع اوز

وله

جاندین سینی کوپ سوارمین ای عمر عزیز
هر نینی که سیومالکاندین آرتوق بولماس
ساندین سینی کوپ سوارمین ای عمر عزیز
آندین سینی کوپ سوارمین ای عمر عزیز

ضیابك

عالمده حضور ایتمکه بردم بوغیمش
یاهب وارایمش آکلامدق بز یاخود
آزادهٔ غم عجب برآدم بوغیمش
آدم بوغیمش دم بوغیمش غم بوغیمش

نوابی

غربتداغریب شادمان بولماس ایمیش
آلتون قفس ایچره کرقیزیل کل بولسا
ایل آنکا شفیق ومهربان بولماس ایمیش
بلبل غه تیکن دیك آشیان بولماس ایمیش

درویش بلندی

کاشانهٔ شاه دهره مهمان اولم
افتادهٔ قعر چاه بابل اولسم
مخلوق مروتیله شادان اولم
منتکش ریسمان نادان اولم

حافظ

هرکاه وصال یاری جویان اولم
خون آور اولورسه ده اکر دیده لرم
ماتمزدهٔ بلای هجران اولسم
منتکش توتیای نادان اولم

عازم

صهبای نشاط دهری جویان اولم
پیژن وش اولورسمده اسیرچه غم
شرمندهٔ داروی لئیمان اولم
منتکش بازوی نریمان اولم

عزتی

مانند فلك همیشه کردان اولم
کردرد سرخمار اولدرسه بنی
اوضاع کذشته یه پشیمان اولم
منتکش جام خضر نادان اولم

عزمی

هردرده ویروب وجود کریان اولم
چاق ذروهٔ بام آسماندن دوشسم
اطفال صفت بهانه جویان اولم
منتکش مومیای نادان اولم

کلیم ایونی

دلخواهم ایچون شوق ایله پویان اولم
اولسمده اکر دفع خمار غم ایچون
دریوزه کردر که نادان اولسم
منتکش صهبای لئیمان اولم

نوابی

غربتغه توشوب ضعیف وبیمار اولدم
سرتا بسر اجل تاشیدین افکار اولدم
درد وغم ومحنت ایلکیدا آزار اولدم
سین سیزنی بلالرغه کرفتار اولدم

یمنی

روی دل نادان ایله خندان اولم
اولسمده فضای غمده لب تشنه هلاك
بروجه ایله ممنون لئیمان اولم
منتکش آب جاه نادان اولم

ضمیری
برمغبچه نك عشقنه دوشدم ناکاه
اصلاح پذیر اولمدی کیتدی بو دل

عارف
ای رخلری آینه کر روی نکاه
کورسم سنی بدمست تغافل اوقورم

عاطف
دل کشت ایدرك دشت امله ایواه
نه قوت رهیابی ونه تاب رجوع

فامی
ای دل بم عصیانه غریق اولدك آه
قورتلمغه کرداب خطردن ذکر ایت

کبوتری
ایترزه اول شوخ سنم پیشه نکاه
یوق بارغمی چکمکه هیچ طاقتمز

لبیب افندی
برکیمسه دکل سر قدردن آکاه
لازمه ده اسبابه کوکل ربط ایتم

نحیفی
آلوده اولوب جرم وکنهله هرکاه
صدبار ندامتله دیرم شام وسحر

نبلی
فریاد اوشوخ دزدیده نکاه
بیلمم نیجه اولور حال دل آواره

یوسف مولوی
قربانك اولهم ندر بو دزدیده نکاه
اول خوف ایله ارواح مجرد دیرلر

وحید
بارسنن چکمدن اول ماهك آه
هب بن چکرم سیجهٔ جور یاری

لا
اولسه نه عجب معتزلی روی سیاه
هر عاجزه حول وقوت اثبات ایلر

لا
حاضر می ایدی بیلم او بداختر آه
جانم کله دیر کن بانه جن کلدی

لا
هم جنس اولوب دیو رقیبه اول ماه
شیطانله ملك یعنی براولمش شمدی

لا
بیمار کوزك هلاك ایدوبدر بزی آه
بوضعف ایله دنیایی خراب ایتدی کوزك

زنار سر زلفنه بند اولدم آه
لا حول ولا قوة الا بالله

وی سینهٔ سیمینی توجه که ماه
لا حول ولا قوة الا بالله

شهراه سدادی قویوب اولدی کمراه
لا حول ولا قوة الا بالله

امواج بلازاردن اولغل آکاه
لا حول ولا قوة الا بالله

حال دلمز اولمده کندکجه تباه
لا حول ولا قوة الا بالله

مانعده ومعطیده جناب الله
لا حول ولا قوة الا بالله

بیهوده کذار ایتدم عمرم ایواه
لا حول ولا قوة الا بالله

سرمایهٔ صبرم ایلدی جمله تباه
لا حول ولا قوة الا بالله

دنیایی هلال ایلدی اول چشم سیاه
لا حول ولا قوة الا بالله

اولدی قدخمکشتهٔ زارم کوتاه
لا حول ولا قوة الا بالله

کیم ایلیوب خالق هر لحظه پناه
لا حول ولا قوة الا بالله

یردغی ظهور ایلدی یوقسه ناکاه
لا حول ولا قوة الا بالله

بن محنت غیرتله هلاك اولدم آه
لا حول ولا قوة الا بالله

کیم صاغ قالور ایلسه برکره نکاه
لا حول ولا قوة الا بالله

نوایی
دیدیم ذقننك توتوب شفاغینك نی او پای
کل دیك یوزونك ایلابان دوداغینك نی او پای
کوز قاشینکا سورتوبان قباغینك نی او پای
یوق یوق اکر دیسانك اایاغینك نی او پای

ملا یوسف
حق رحمته کرچه جهاندر راجی
عاصیلره توبه در قیامتده شفیع
بوفعل ایله حاشا که که اولهم بن ناجی
بن روسیهه توبه لرم دعواجی

ترکی غزلیات وابیات

اسعد پاشا — وار برزمان که نازه پشیمان ایدر سنی — بن شمدی سویلیم اوزمان سویلرم سکا

اصولی — شوسرورلر که طاغلر کبی باش اکردی افلاکه — باتورلر شمدی پست اولمش نه تاج ونه کریدا

جامی — مهرم که اولدی عالمه روشن کونش کبی — بر ذره کلمز ای مه نامهربان سکا

شهزاده جم
اولدی زلفین دام ظل هما — کورن ایدور که دام ظلهما
شانه اوردقجه زلفنه جان دیر — اصلح الله شانه ابدا

جودت قدیم — بخت بدمانع تحصیل کمال اولدی بکا — طوغمدن مهر امل وقت زوال اولدی بکا

حاذق
بودر سوزم سکا ای رشك آفتاب مکا — حرام اوله دل مستانه سز شراب سکا
کتوردی لب نمك وغمزه سیخ ورح آتش — پشوردی لخت جکر ما حضر کباب سکا

هم جفادن انجنور همده جفاکاری سورلر — مشربم اولدی بلا اندر بلا یارب بکا

حمدی سیواسی — بردیده ده کیم عینك ادراك اوله ایلر — آیینهٔ امروزده فردایی تماشا

راشد قدیم — سواد روعرق شرم ایله اولور شسته — لسان حال حیا اعتذاردر کویا

راغب پاشا — دهنك نسخهٔ رویکده چونون تنوین — سوزده پیداو تکلمده نهاندر جانا

رشکی — قوفکر باطلی ال چك صلاح عالمدن — سکامی اولدی مفوض حکومت اشیا

روحی — التفات چرخی کوردم نابجا بیکانه یه — دشمن عرفان اولور البته نادان آشنا

سالك — چرخده بلذر قدر مهپاره وار اما که سن — مهر اوج حسن وآئین بکزمزانلر سکا

سنیح افندی
دیدهلر دیدار که ایتمز کفایت شوقدن — داغلردر سینه ده کوز کوزنکهبانلر سکا
ایتدی کیندی اثر نالهٔ جانکاه سکا — مرحمت ویرمدیمی حضرت الله سکا

خضر اغازاده — بلنه طاش باصوب المش اله آهن عصا — کوی جانانی آرار دتره یه رك قبله نما

شوزی — نیجه ایتسون آینه مهر رخکله عکسنی فرق — سن آفتابه مشابهسین آفتاب سکا

شهری — نه احتیاج که ساقی ویره شراب سکا — که اوز پیاله سنی ویردی آفتاب سکا

صائب اصفهانی
شراب لعلی ایچون دوکه آب روز نهار — که دمبدم لب لعلن ویرر سراب سکا
شرابدن نه عجب اولمسك اکر سرخوش — بوطوزلی لبلر ایله نیلسون شراب سکا
قاچار عنانی الندن شکوه حسنکدن — اکر سپهر برین اولسه هم رکاب سکا
سنك صحیفهٔ حسنك کلام صائبدر — که داغ عیب اولور خال انتخاب سکا

صفوت

هرزمان روامق وعذرا اولور عالم بو يا
آرو بك دوكمه هرنخل پليدك پاينه

ضيابك

رنج خاطر و يرمسون فرياد وافغانلر سكا
چوقيدر سردرهواى زلفك اولمق روزكار
سن خرام ايتسك كلورجوشه ملكلر شوقدن
هى نه سنكين دلسين اى كافر كه تأثير ايلمز

وله

نه آل ايتسدى عجب نشئهٔ شراب سكا

وله

مرغ لاهوتم كه ناسوت آشيان اولماز بكا
منعكس آيينهٔ طبعمده نقش كائنات
رند عالى مشربم خمخانهٔ انديشه ده

وله

بن د يلردم ايده يم جان ودلى پاره فدا
بو بله در قاعدهٔ ورد هزار آشفته
رند عشق اول نه روا اطلس چرخه منت
لب جانبخشكه صد خسته دل اولسون قربان

طالب

درياده ايدن اول دريكتايى تماشا
برديده ده كيم نور حقيقت اوله ايلر
آيينه صفت سير اوله مزسين بو صوردن

عزت بك

لقمهٔ غم كه كلوكير ملال اولدى بكا

عونى بك

بو يله عكس انداز اولورسه صورتك آيينه يه
اولسون جبريل نقد روح دركف مشترى

فائضى

هيچ جمعيت خاطردن اثر كوردكمى

فضولى

زهى ذاتك نهانى اول نهاندن ماسوا پيدا
بلند و پست عالم شاهد فيض وجود كدر
كهى طبراغه ايلر حكمتك بيك مهلقا پنهان
دمادم عكس آلور مرآت عالم فهم رواطفكدن

وله

اى اولوب معراج برهان علوشان سكا
ماه نودر يوخسه سن ايتدكده سير آسمان

وله

اى ملك سيما كه سندن اوزكه حيراندر سكا
ويرميان جانى سكا بولماز حيات جاودان
عالمى پروانهٔ شمع جمالك قيلدى عشق
چيقمه بازم كيجه لر اغيار طعندن صاقن

نو بنو افسانه لر پيدا اولور عالم بو يا
ميوهٔ مطلب يا اولمز يا اولور عالم بو يا

كلعذارم سن همان صاع اول فدا جانلر سكا
بر پريسين كيم مسخردر سليمانلر سكا
يانصل صبر ايتسون انصاف ايله انسانلر سكا
آهلر فريادلر چاك كريبانلر سكا

كه سرخئ مى اولور پردهٔ حجاب سكا

طائر قدسم زمين وآسمان اولماز بكا
صورت ومعنيده بر سرنهان اولماز بكا
طاس معكوس فلك برجرعه دان اولماز بكا

يار ظن ايتديكم ايتدى بنى اغياره فدا
بلبل دلشدهٔ زارى ايدر خاره فدا
خرقهٔ عصمتى قيل خانهٔ خماره فدا
بيك غزال ختن اول ديدهٔ بيماره فدا

بى پردهٔ لفظ ايلدى معنايى تماشا
آيينهٔ يوسفده زليخايى تماشا
ايتسك نقدر عالم دنيايى تماشا

شير مادركبى مى شمدى حلال اولدى بكا
سيف غيرتله مقرر در دونيم اولمق بكا
يوسف دورانسين احرادر غلام اولمق سكا

بوقدر مجلسه اوغرار بولك اى باد صبا

بحار صنعكه امواج پيدا قعر ناپيدا
دكل بيهوده اولمق بوغيكن ارض وسما پيدا
كهى صنعك قيلور طبراغدن بيك مهلقا پيدا
آنكيچون كه كدورت ظاهر ايلر كه صفا پيدا

پيره ايتمش كوكدن استقبال ايدوب قرآن سكا
قالدروب پارمق كتورمش آسمان ايمان سكا

حق بيلور انسان ديمز هر كيمكه انساندر سكا
زندهٔ جاويد آكا ديرلر كه قرباندر سكا
جان عالمسين فدا هر لحظه بيك جاندر سكا
سن مه اوج ملاحتسين بو نقصاندر سكا

جانك جوهرى اول لعل شكر پاره فدا
كوزلرمدن دوكيلان قطرهٔ اشكم كهرى
جانك سينمده اولان قانلو جكر پاره لرى
جان ودل قيديني چكمكدن اوزم قورتاردم
اى فضولى نوله كر صاقلارايسم جانى عزيز

دوستم عالم سنكيچون كر اولور دشمن بكا
عشقده صالدم بنى بندالميوب بردوستدن
ايتم سنك ملامتدن كيم آلوب چور مى

هرزمان منظور برشوخ ستمكردر بكا
زنخلردن بيك آغز آچدم اداى شكره كيم
اختر بختم وبالن كوركه اول مهدن كلن

كرچه اى دل يار ايچون يوز ويردى يوز محنت سكا
اهل عشق آتش هجرانه ايلرسين كباب
سنده دون كوردم فضولى ميل محراب نماز

غمزه سن سودك كوكل جانك كركزمى سكا
آتشين آهمله ايلرسين بكا تكليف باغ

عشقدر اول نشئهٔ كامل كه اندندر مدام
ايلمز خلوتسراى سر وحدت محرم مى
دوستلرقان ياش دوكوب قالدى بنى رسواى خلق
اولمازم هر قنده كيم اولسم كرفتار اولمدن
بيك جان اولبدى كاشكى بن دلشكسته ده

درلمش رخسار ايله خوبان آچارلر كوكلمى
شراب ناز كوردكده نيمخواب سكا
جهانى ايتمكه برلحظه ده خراب سكا
هزار پاره دله لبلركدن ايت ساقى
دوشردى منظرهٔ چار طاق نخوتدن
سلام تا ثلى زاردن مى انجندك

بو عالم پاى تاسر كوه كوه محنت وغمدر
نيچون مقيد تار بلاى زلف اولدك
بوله مادبلر آرايوب شيوهٔ رفتاركى

فضولى

عمرمك حاصلى اول شيوهٔ رفتاره فدا
لبلركدن صاچيلان لؤلؤ شهواره فدا
مست چشمكده اولان غمزهٔ خونخواره فدا
جانى جانانه يه ايتدم دلى دلداره فدا
وقت اوله كيم اوله برشوخ ستمكاره فدا

وله

غم دكل زيرا بترسين دوست انجق سن بكا
هيچ دشمن ايلمز آنى كه ايتدم بن بكا
اولدى زنجير جنون برقلعهٔ آهن بكا

وله

قنده اولسم بربلا حقدن مقرردر بكا
هراوقك برنعمت غير مكرردر بكا
مهرلردر اوزكه يه جور وجفالردر بكا

وله

ذره جه قطع محبت ايتدك رحمت سكا
دونه دونه امتحان ايتدك بودر عادت سكا
ترك عشق ايتمكمى استرسين ندر نيت سكا

وله

تيغه اوردك جسم عريانك كركزمى سكا
باغبان كلبرك خندانك كركزمى سكا

وله

ميده نشو و حرارت نيده تأثير صدا
عاشق معشوقدن معشوق عاشقدن جدا

وله

وه كه دشمن چيقدى آخر ديدهٔ پرخون بكا
بربلادر كوز برآفتدر دل محزون بكا

وله

تاهر بربله بركز اولمدم فدا سكا

وله

نوله كاشندر كه آتشدن ويررلر آب آكا

نائلى قديم

طونار الده قدح ماه وآفتاب سكا
بتر اوزكس مخمور نيمخواب سكا
اكر دوشرسه نمكريزئ كباب سكا
بو حسن ايله نظر ايتسيدى آفتاب سكا
ندندر اى خم ابرو بو پيچ وتاب سكا

وله

ايدر هر تيشه كار آرزو بر بيستون پيدا

نامى

سزادر اى دل سركشته اضطراب سكا

نجاتى

كندى طوبى بربكا سرو دلارا بربكا

نحیفی
سر کویکده یردم سنسز آرام ایتمین کوکلم

وله
بخت غدارك بوجور ووضع بیدادی بکا

ندیم
نسکاه ممتنع ای رشك آفتاب سکا
مرادی عکس رخك سینه سینه چکمکدر

وله
بن شاعرم اوقات موزونی طوغریسی

نورس قدیم
لا یقمیدر که سا که کسوب ویر دیکم قلم

نوابی
حق تانوقدر کیم تیریکلیکدین منکا سین‌سین مراد

وله
کورکالی حسنونکی زار ومبتلا بولدوم سنکا

نهادبك
رؤیا کورر کبی کوردرم جمله عالمی

واصف
سیرایدوب رقص وخرامك نیجه آزماز صوفی
نه قرارسین ایکیده برده بنم خاطرمی

وله
بر کیجه تشریف ایدوب تخفیجه چاکرخانه‌می
خانما نسوز تحملدر جفای دائمك

واقف
رحم ایدردك دل ناشادمه بیلسك دردم

هدایی مؤذن
امیدم یوووفادن اولهکوکلنده اثر پیدا

یحیی افندی
نه معنیلرنه سوزلر مندرجدر صفحهٔ دلده

ابن کمال
بوسرو بسلدم نیجه ییل باغبان اولوب

شهزاده جم
اولدی غنچه یوزیکه زلفك نقاب
دل جفادن قاچدی واردی کویکه
جان ویروب سرد هانك رمز بنی
قاپو که یوز سوردیکم کورن دیدی
جان جم یولیکه اولمشدر فدا

وله
چون غریب حسندرجم حالنی خالوکه صور

انوری مدادفروش
زلفکله خطك علم وفا بحثن ایدر هب

ثابت
بوعشرتکهده ساقی هرکسه مشربجه لطف ایله

راغب پاشا
الندن چکدیکم ساقیٔ دهرك نیش همدرهب

رشدی
ای مه عجمی اولسق اکر شهرهٔ جهان

غریب ایلارده شمدی درد ایله آواره درجا نا
قورقرم ترك ایتدرر بومحنت آبادی بکا

فروغ دیده دن اولسه اکر نقاب سکا
بو یوزدن ایلدی آیینه انتساب سکا

سوم دیسه مده بلکه یالان سو یلرم سکا

فتوای خون ناحقمی یازه ابتدا

بوقسا عالم نینك بوغ وباری برابر دور منکا

نی بلالیغ کون ایدی کیم آشنا بولدوم سنکا

سنسین مراد دل بو جهان خوابدر بکا

کورن ای مه سنی اوینار یله آزمق دکل آ
کوکلم ای طفل زبانکار اویونجق دکل آ

صارمشم تنها سنی ای مهلقا رؤیا بو یا
یوقسه کاهی جوروکاه ایتسك وفا اعلا بویا

حالنی عرض ایده مم بیلمیم آه سکا

خدا قادردر ایلر سنك خارادن کهر پیدا

اکرچه صورت ظاهرده خاموشم کتاب آسا

سرکشلك ایتدی اولدخی دامنکشان اولوب
صان نهان اولدی بولنده آفتاب
جنت ایچره بیلدی کیم اولماز عذاب
ایلرکدن صورا رم و یرمز جواب
لوحهٔ زرله نه زین اولمش بوباب
سوز بودر والله اعلم بالصواب

حالنی بیلز غریب اولنلرك الا غریب

بیری قره جاهل بریسی جهل مرکب

جناب رندهطوشان قانی می صون زاهده ثعلب

بنم صهباده بونوش ایتدیکم زهراب غمدرهب

عشقم غریب وحسنك ایسه اغرب غریب

اوشیوه زله تبسم اوناز زله عتاب
اومه جبین منور اوبحرو ابرولر
اوجلوهلر اوروشلر مدد اوجنبشلر
اوخال مشك فشان اوخط عبیرافشان

آچ یوزکدن زلفکی کنسون حجاب

بنم برلیلیٔ شیرین ایم اولسونده عالمده

هیچ کورمدك نکار نه عالمده در عجب
بز بستهٔ کمند خم زلف دلبرز
بز ناله سنج کهنه بهاران حسرتز
خمیازهٔ خمار بزی ایتدی دلشکست
عزت مکدرز هله بزاشنالق ایله

مشهوردر که ظلمدن اولماز جهان خراب
برموسم بهارینه کلدك که عالمك

دیمش منصور انا الحق کوی اولوب بالای داراوزره

بایکه یوزسورمك امیدیله ای مه آفتاب

دور املکده سنك میخواره یربن برحباب
صافدل صافی دروغ ایلرز آیینه وار
زخت وبختن اصویه صالمش باده‌وبرمش واریني
کاشانی هیچه صا یماز دهری آلماز عینه

منم تك هیچ کیم زار و پریشان اولمسن یارب
دمادم جورلردر چکدیکم بیرحم بتلردن
دیم کیم عدلی یوق ظلمی چوق هرحال ایله اولسه
چیقارمق اینسه لر تندن چکوب پیکانك اولجانك
فضولی بولدی کنج عافیت میخانه کنجنده

صبح صالوب ماه رخکدن نقاب
مست چیقوب صالمه نظر هر بکا
کیجه لرانجم صالارم صبحه دك
دوزخه کیرمز ستمکدن یانان
صالدی ایاقدن غم عالم بنی

غالبا راه اهل دل طپراغیدر درد شراب
رف وباران صاغمه کیم کوردکجه آه واشکمی

سیرتی
اوخنده‌لرله تکلم اوعشوه‌لرله خطاب
اوجعد زلف معنبر اوکاکل پرتاب
اوغمزه‌لر اوباقشلر اونرکس پرخواب
اولعل لبلر اودندان اوکوهر نایاب

ضیابك
سودیکم باطوغ یا طوغسون آفتاب

لا
جهالك کوه ودشتی قیس ایله فرهادك اولسون هب

عزت علی پاشا
بزخسته یز اویار نه عالمده در عجب
بیلم دل زارنه عالمده در عجب
کلزارده هزار نه عالمده در عجب
ساقیٔ شیوه کار نه عالمده در عجب
بیلمم ندیم زار نه عالمده در عجب

عزت منلا
ایلر آنی مدا هنهٔ عالمان خراب
بلبل خموش حوض تهی کلستان خراب

اشی ناحق یره عالمده بردار اولسون یارب

عونی بك
رو بخاك اولدی دیدی یالبتنی کنت تراب

مناسترلی فائق بك
باش آچیق بالین ایاق آواره برین برحباب

فانی
پاك چشم ایله نظر دیداره برین برحباب
بی دل وبی خانمان بیچاره برین برحباب
وارمیدر دیرلرسه فانی زاره برین برحباب

اسیردرد عشق وداغ هجران اولسون یارب

فضولی
بوکافرلر اسیری برمسلمان اولسون یارب
کوکلمه لیکن اندن غیری سلطان اولسون یارب
چیقان اولسون دل مجروح پیکان اولسون یارب
مبارك ملکدر اول ملك ویران اولسون یارب

وله
چیق که تماشایه چیقه آفتاب
کورمه رواکیم اوله عالم خراب
ای شب هجرك بکا یوم الحساب
قابل جنت دکل اهل عذاب
ویر بکا غم دفنه‌ثنا فی شراب

کیم قیلوب حرمت نار طونمش اوسننده حباب

وله
بیلرزم غمدر بنم آغلارلار بکا یانار سحاب

فضولی — عکس رویك صویه صالمش سایه زلفك طپراغه / عنبر ایتمش طپراغك اسمن صویك آدن گلاب
بلده بواش بوی زلفك صوده عکس عارضك / کیم بلی باغرینه باصوب صویه کوزدیکمش حباب
کلك قدرت لوح سینه‌مده سنی ایلررقم / ایلیوب محبوبلر مجموعه سندن انتخاب
اولدی اولماهه روشن یاندیغم هجران کونی / یاندیغن شب تا سحر شمعك نه بیلسون آفتاب
وله — کوهکن شیرینه اوزنقشن چکوب ویرمش فریب / کور نه جاهلدر بونارطاشدن اوزینه پررقیب
قاشلرك یابی براوق لطف ایلمش هرعاشقه / بن هم اندن ایلرم براوق تمنی یانصیب
سلطان مراد ثالث — دل دردباره دوشدی برچاره‌وارمی یارب / بن کبی جهانده آواره‌وارمی یارب
نائلی — کل خاره دوشدی سینه فکاراولدی عندلیب / برخاره براقدی برکله زاراولدی عندلیب
نابی — مراد اید نجه مسبب برآدمك کارین / یدنشینی جستجو ایدر اسباب
ناظم — سپهرك جنبش دوری خلاف مدعادر هب / دریغا طالع ارباب دل نحس آشنادر هب
نوله هرکس بووادیده کرفتار اولسه بردرده / بوعالم پای تا سر دامکاه ابتلادر هب
ندیم — عشقه دوشدم جان ودل مفت جوانان اولدی هب / صبروطاقت مصرف چاك کریبان اولدی هب
آچش اولدم سینه‌سن برکره آرام وسکون / سینه دن بیلم نه حالتدر کریزان اولدی هب
خال کافر زلف کافر چشم کافر الامان / هر یسر اقلیم حسنك کافرستان اولدی هب
سن دیمشسین کیم کیمك دردیله کریاندر ندیم / هب مروتسز سنك دردکله کریان اولدی هب
نسیب — اورند باده پرستم که کاسهٔ سرمه / طوقنسه لرکلور آوازهٔ شراب شراب
نعیم — قیرمه غمکین کلن احباب اولورهب نشئه یاب / ریزه ریزه استخوانمدن کلور بوی شراب
نوایی — قاش ویوزونکی منجم چونکه کوردی بی نقاب / دیدی کورکیم قوس برجیدین توغوبتور آفتاب
بیرلبینك جان آلدی آنداق کیم بیریسی بیلادی / ایعدی بیلدیم کیم آرا لارنده باردور شکراب
کرفلك قاشینك یله بحثی هلا ایدین قیلور / بیردیسه پیوسته جا ناایشیتور ایککی جواب
کل کبی یوز ونکدا ایترفردایتی ه شومدن مینی / کرچه بیهوش ایلکا هوش اوچون مه وی دور گلاب
کیم سرشکیم کوردی معلوم ایتی عشقیم حاصلین / دانه بیرله ایله کیم ایل نقدینی ایلار حساب
نی چن دور بوکه حسرت سوبی وردداو تیدین / پرورش تا بیش قایو بیرکل داکیم بارآب وتاب
کرنوایی نینك کو یوك باغریداقان دورنی عجب / خام سوزا اولور بالین داتوشکان وکویکان کباب
وجدی — دلك صبر وسکون ناله وفریاده ویردم هب / بوجسم آتشینك آب وخاکن باده ویردم هب
نوله کرمست آچیلسه غنچه سی اول کلابن نازك / اکا بن صوبرینه خون دلدن باده ویردم هب
واصف — غیرت قومیور دیرده ایدر غیبتنه آغاز / افشای عیوب ایتمه میدر غیرت احباب
وهبی — وهبی مطابق اولدی تعبیر واقعه / چوق کره کرچه ایتدی بزی کامیاب خواب
یقینی — کیمك قولنده در اول چشم شاهباز عجب / کیمکه صالنور اول سرو سرفراز عجب
لا — بردلی قانلو حرامیدر دیو حبس ایتدیلر / قورتلنجه آصمه دن خیلی صیقلشدر شراب

ابن کمال — قوای دل چوق سوزی زلف پریشانده دلدارك / پریشان سوزلری جمع ایله دفتر باغله دیوان ایت
ثابت — ایکیسی بردر معذب ایلسه آدمی / کوکبی مسعود دشمن طالعی منحوس دوست
شهزاده جم — جفالرك بکا بیلدم وفا ایمش ای دوست / بوفکری کیم بن ایدردم خطا ایمش ای دوست
امیدی زلفکه طوتمش ایدم ولی بیلدم / او داخی عمر بکی بیوفا ایمش ای دوست
ایرشمك استر ایدی خوان وصلکه لیکن / همان نصیب جم آخر دعا ایمش ای دوست
وله — یانی اول دهنی تنکه ایرشدر ای بخت / یا وجودیمی دیار عدم آباد ایلت
جوری — عتاب غمزه آفت خشم چشم بی امان آفت / جهانه حسن ایله صالدی اوشوخ دلستان آفت
اوصیادکی تکاه بلادر غمزهٔ هستی / که اولمش دست بازوسنده تیرآفت کمان آفت
نجه آسوده اولسون جوری آواره عالمده / محبت آفت ودل آفت وحسن بتان آفت
حاذق قدیم — کاسه ایسان بری بیر بینی ایدر استقبال / جله دن اولسه‌ده ممنون ولی نعمت
حاتی — دمبستهٔ حیرتدر اولان واصل مقصود / هرلال اولیمز محرم سلطان محبت
درویش قدیم — یار سرکش سینه پرآتش کوکل سودا پرست / بخت ناهموار طالع سرنکون خاطر شکست
شهر غم آباد بهجت خانهٔ شادی خراب / رتبهٔ ادبار عالی پایهٔ اقبال پست
کیسهٔ امید خالی دست استغنا تهی / منزل فرصت بعید وپای استدعا شکست
راشد قدیم — وجودك پردهٔ دیدار معنی اولدیغن آکاه / نهان اول دیده‌دن چون نغمه وارسیر مقامات ایت
راغب پاشا — ساعد کده قالدی تیر وتفنکده اقتدار / وار ایسه نیروی جنبش کردن خوبانه آت
رضایی — رند ایسك دستکده زرین ساغر بلاور طوت / ساغر اولمازسه سفال کهنه بی معذور طوت
زینب خاتون — کشف ایت نقابکی بری کوکی منور ایت / بوعالم عناصری فردوس انور ایت
آب حیات اولمجق قسمت ای کوکل / بیك ییل کرکسه خضر ایله سیر سکندر ایت
زینب قومیلی زینت دنیایه زن کبی / هردانه وارساده اولوب ترك زیور ایت
سلطان سلیمان — تاج وتخت سلطنت برباد اولور چون عاقبت / کدوکی عالم سریرنده سلیمان اولدی طوت
قالدرسین چون ایاغی بزم دنیادن کوکل / ایچدوکك جام شرابی آب حیوان اولدی طوت
ضیایی — دهری طوتمش پرتو خورشید عالمگیر بخت / منجلیدر جملهٔ ذرانده تأثیر بخت
جهلیده تحصیل ایچون البت ایدردك اهتمام / ممکن اولسیدی فدای فضل ایله تغییر بخت
فرق ایچون تمییز اهاینده کی نقصانی / صورت اعماده اسلاف ایتدیلر تصویر بخت
عزت جهله هوان علمه بوقدر برسبب / مقتضای عقل وحکمتسه اکر تدبیر بخت
رموزدن ظهور ایلر ضیا آنا رهب / حرف تعریض وتسلیدر بزه تعبیر بخت
عارف — حال دلی اول آفته تقریره نه حاجت / بر واقعه کیم خبر اوله تعبیره نه حاجت
عبید خان — بتی کوککا آهیم ای خورشید تابانیم ایشیت / کاه کاهی رحم ایتیب فریاد وافغانیم ایشیت

نزلی فائق بك	کیدرسك ای دل اکرکوی یاره جانك ایلت	اوشاه مملکت حسنه ارمغانك ایلت
فاضل	دولت ایچون مجاهده جنت ایچون دعا	دکمز بورنج و محنته دنیا وآخرت
فضولی	ای اسیرداغ غم برکوشهٔ میخانه طوت	طوندزهادك مخالف پندینی پیمانه طوت
	دیشلدمه لعلك ای قانم دوکن قهر ایلمه	طونکه قان ایتدم عدالت ایله قانی قانه طوت
	طونمازم زنجیر زلفی ترکن ای ناصح بنی	خواه برعاقل خیال ایت خواه بردیوانه طوت
وله	صبا اغیاردن پنهان غمم دلداره اظهار ایت	خبرسز یارمی حال خرابمدن خبردار ایت
	کتور یادم انك یانده کرکورسك که قهر ایلر	خموش اولمه بنه دشنام تقریبله تکرار ایت
	کرفتار غم عشق اوله لی آزادهٔ دهرم	غم عشقدینی بوندن بتر یارب کرفتار ایت
کاظم پاشا	جام لعلك ایله همرنك اولمز ساغرمی	بکزمز مهر سلیمانه نکین یاقوت
	قان اوطوردی دلمه رشك لبکله لعلك	طوکدی حسنك کوربجك نورجبین یاقوت
مصری	مسجد و بتخانه ده کعبه ده بتخانه ده	خانه ده ویرانه ده چاغریرم دوست دوست
ندیم	خطك نظر عاشقه البته کراندر	قیلدن آغار ای شوخ ترازوی محبت
نسیب دده	ناکهم بیله سین لطفنی سروك لب جوده	ای دیدهٔ تر اول قد موزونی خیال ایت
نوابی	کوبدوم اول دم کیم یوزاچنك خلقینی کوبدورکلی	ایلکارت سالدینك ولی مین ناتوانغه توشتی اوت
نورس افندی	خواه صونسون باده ساقی خواه امدرسون لبن	بزم بیکر نکیده تلخ وشوره ایتمم التفات
نورس قدیم	بیدردم ای فلك بکا برغم تدارك ایت	براوز که ذوق بشقه برعالم تدارك ایت
لا	ای طفل دل امیدی فوآزاد اوله مازسین	برجمعه سی یوق هفته ده ایام محبت
لا	صونیجق ایاغنی دستکه برکوزلری مست	تو به باشك دخی اولورسه اودم ایله شکست
لا	کیمدن استفسار ایدم کیفیت عشق عجب	عارف آگاه سرخوش واقف اسرار مست
لا	ویرمیه شمه حلاوت اکا مانند پیاز	کیسه زر بغلری جاهل نادان فت فت
لا	شب یلدایی موفقله منجم نه بیلور	مبتلای غمه صورکیم کیجه لر قاج ساعت
برنو پاشا	رونمادرجهت جامعهٔ خط وکف	ماه دیرلر کوزله وجه شبهدر باعث
توفیق	اعراض وتغافل کرك آسایشه یوقسه	بی غایه در آمد شد امواج حوادث
	نور وحدتدن اولوب شعله پذیر ای حدوث	ویردی فرعالم نکو بشمه مرایای حدوث
مرعشلی عارف	اصله نسبتله ترتب ایدر اثبات قدم	طور فرعیت وصورتده در انشای حدوث
حکمت بك	ایلمش اهل حکم موج ایله بحری تمثیل	تاکه معلوم اوله ماهیت معنای حدوث
	ترخیص دخول ایتمیجك صاحب دیوان	بی فائده در وعدهٔ دربانه تشبث
نابی	لطفی عقلا صاحب ظادن ایدر امید	نادانلر ایدن سایهٔ بجانه تشبث

لا	باده عرق توکندی ساقی کتور مثلث	الشیء لا یثنی الا وقد یثلث
باقی	تندن بو منزل خاکیده آرام اختیار ایتدك	سنك جانا درلك ای تیر دلبر کل بدندن کچ
بصیر بغدادی	زن مرده جوان پیره کمان تیرینه محتاج	اجزای جهان جمله بری بیرینه محتاج
سلطان حسـ	توکوب قانیم ترحم قیلمادینك هیچ	کوروب حالیم تبسم قیلمادینك هیچ
	تبسم قیلمادینك جانیمی آلدینك	آلوب جانیم ترحم قیلمادینك هیچ
ثابت	نسخهٔ مرض عشقه علاج ایلمدی هیچ	ای شیخ کرامات فروش ازده صوینی ایچ
راتب بك	ظاهر ایدنجه سرخیٔ رخسار یار موج	دیدهم چو بحر احمر ایدر آشکار موج
	قومساز حیال یاری کوزمده هجوم اشك	چون عکس ماهی بسده ایدر بیقرار موج
	که زلف یاری کاه رخن آکوب آغلارم	بحر سرشکم اورمده لیل ونهار موج
	سردر هوای محنت عشق اولمسیدی کر	اورمازدی طاشه باشنی دیوانه وار موج
	سرکشلك ایتمسیدی او یوبده هواسنه	اولمازدی پایمال غم روزکار موج
	ساحلده طوکدی قالدی مکر خون چشم تر	مرجانلر ایتدی صانمه کناره نثار موج
	کلمز تغیر اصلنه بردر حقیقتی	دریا کرچه ظاهر اولور صد هزار موج
	مجذوب شوق وصلی اولوب راتب اولمهنك	که جزر وکاه مد ایدر ایتمز قرار موج
روحی	یاره عشق انکاری مشکل غیری یه اقرار کوج	بر بلاکش بلمسون اقرار کوج انکار کوج
سامی	ایتمز کنار مطلبه کوهر نثار موج	تا اولمینجه ذات ایله خاکسار موج
	وضع خلاف اهل کرم حکمت اوزره در	که جزر وکاه مدی ایدر آشکار موج
	ویرمز بنای فقره خلل جوش حادثات	غرق ایده مز کینه خسی صد هزار موج
صاحب پیری زاده	نوله سردن کچرسه پیرهن سرده کچر اندن	کچندن کچ دیمشلر سنده سردن پیرهندن کچ
عزت علی پاشا	هر قطرهٔ سرشکم ایدر آشکار موج	اظهار ایدر بلی که کهر آبدار موج
	تسکین جوشش دل ایدن اشك دیده در	باران اولنجه اولمازایمش پایدار موج
عزت منلا	باب حقدن غیری هر درکاهدن مردود اولور	برقناعت ایلمش بیچاره عرض احتیاج

وله

(ایلم برجان ایچون جانانه عرض احتیاج)

فضولی	مهر قدر ساقیا اندوه دنیادن مزاج	باده طوت کیم علت اندوهه غفلتدر علاج
	چکمه تخت وتاج قیدین بی سر و پالق کوزت	کیم ایاغه بنددر تخت وبلادر باشه تاج
	بر پری زلفن طوتوب خالندن آلسك کام دل	طوتکه چین ملکنی طوتدك هنددن آلدك خراج
وله	کوکام آچیلور زلف پریشانکی کورکچ	نطقم طوتیلور غنچهٔ خندانکی کورکچ
	یاشم رخکه قان صاچیلور دیده لرمدن	باغرم دلینور ناوك مژکانکی کورکچ
	رعنالق ایله قامت شمشادی قیلان یاد	اولمازمی خجل سرو خرامانکی کورکچ
	کافر که دکل معترف نار جهنم	ایمانه کلور آتش هجرانکی کورکچ

فضولی
اولور قدم دوتا عشقك یولنده بویلا کورکج
بن درو یشه ایل هم جور ایدرسن جور قیلدقیجه

طریق اهلینه عادتدر تواضع آشنا کورکج
کیم ایلر ظلم منعن پادشاهم سن روا کورکج

نابی
آسوده اول محیطده تا اولمغه خلاص
رد وقبول کشمکشندن مثال موج

نوابی
حسنی آرتار یوزدا زلفین عنبرافشان ایلاکاج
شمع روشن راق بولور تارین پریشان ایلاکاج
یوزنکی کل لاردین بیراب موبیرنی قربان ایلادینك
یایوز ونککا تیکدی قانلار بیرنی قربان ایلاکاج
آشکار ایلاب یوزینکوزومنی حیران ایلادی
باشورون آلدی کونکول کوزومنی حیران ایلاکاج
جاندافو یغاح نقد عشقین قیلدی کونکلومنی هلاك
اولتور ورمحرمنی سلطان کنج پنهان ایلاکاج
ای نوابی عشق اکرکونکلونکنی مجروح ایتادی
پس نیدور کیم قان کیلور آغز ینکدن افغان ایلاکاج

وله
کونکول لارناله سی زلفونك کندین ناکهان کورکاج
ایروراندقکه قوشلار قیچقر یشغای لاریلان کورکاج
کونکول چاکین کوز ومدا اشك رنکین ایلکافاش ایتی
بالغ زخمینی فهم ایلار لارایل دریاده قانکورکاج
کونکول لارنقدینی تاراج ایتارکا تاپما غنك برقع
آتیك دیك دورکه یوز باغلا رقرافیجی کاریان کورکاج

نورس افندی
کل ای دل ترك رندی ایله بو دیر کهندن کچ
شب تارك شام غربتی صبح ایتمك استرسك
ندر ای اشك دیده الفتك تابو یله مردمله
دوشوردك آخر اول خال سیه سوداسنه کندك
ایرشمز طرهٔ جانانه جاندن یکمین نورس

اباغ مبدن ال چك آرزوی انجمندن کچ
سواد شام ایله انس ایله سودای وطندن کچ
جکر کوشه مسین آخرسن بنم کل پیرهندن کچ
هله بن یکدم ای دل غیری سندن سنده بندن کچ
یا جاناندن کچ یا جاناندن یا زلف پرشکندن کچ

واصف
دله مژکانی اول شهلا نکاهك ایشلر ایشلر کیم
کاوب انکشت زبان عاشقه وصلت تلاشندن
آرانماز نشئهٔ تمکین رندلا ابا لیده

اولور هر نقش سوزنکار کاهی راست کاهی کج
دها تندن جیفار کفتار کاهی راست کاهی کج
کهی مست وکهی هشیار کاهی راست کاهی کج

موصلی اسعد
ایام انبساط ایله در لذت حیات
طوفان غمده آدمه لازمی عمر نوح

سلطان جم
چون او یوهر نفس اول لعل شکرباری قدح
روزکار ایلسه طبراغمزی باری قدح

حلیم کرای
اولماز ایسه بتله اومه همدم صباح
اشك سحر دوکرسم اوشوخك یوزی کولر
همرنك شام غربت اولور عالم صباح
شاداب اولور دوشنجه کله شبنم صباح

شرحه لرله ایده لم جسمی سراپا مجروح
علاقه بر اولیجق دللر اتحاد ایلر

کفوی حسن چلبی
عرض حال ایلیه لم یاره مفصل مشروح

شریف
دلیلدر اکا تار یکانهٔ تسبیح

دوکر چشمم کبی بر ماهرو هجر یله قان ای صبح
اریتدی جسمم زارم آتش حسرت مثل شمع
انیس وغمکسارم سنسین انجق شام غربتده
بو اورلر نسلبت سندن غریبان شب حسرت
ضیای ناشکیبه کتم راز ایتمکده بکزر سن

ضبابك
دکلدر هر شفق بیهوده پرخون آسمان ای صبح
چراغ بزم ایدم جانانه بنده بر زمان ای صبح
بتر هجران بتر الله ایچون اولسون امان ای صبح
بو خصلت صدقکه بترمی هر کونده نشان ای صبح
کریبان چاك اولورسین چیقماز آغزکدن فغان ای صبح

زکانی یوق ضرر ایتمز نو کتمز اکسیلمز
کردکل برماه مهر یله بنم تك زار صبح
کون دکل هر کون برای مهر یله کوکسن چاك ایدوب
عشقده صادقاق اظهار ایتدی داغن کوستروب

غالب دده
اولورمی آدمه خوابا کبی نصاب فرح

فضولی
باشن آچوب نیجه هر کون باقه سن یرتار صبح
تازه تازه داغلردر کیم قبلور اظهار صبح
غالبا دیرلردی کاذب قیلدی اندن عار صبح

اداره ایتمدی دولاب چرخی آب فرح
امید عفو ایله اولمه حریص عصیان کیم
توکندی درد ایله عمرم کون آخر اولدی هنوز
کالدن عالمه سرکشتهٔ غم ای چرخ

کاظم پاشا
فلك پیاله سنه قونمدی شراب فرح
زبان رسیده ایدر آدمی حساب فرح
کورنمدی کوزمه کیندی آفتاب فرح
نوا اور باشمده چویر برده آسیاب فرح

روزه وکل بتی وایجماس اول کلکون قدح
روزه آیین کورمای ایلکینك دین قدحی سالماغیل
جام ایرورمین تیلبه کا قالغ کوزمنیك کاسه سی
داخلم سلکنه سرکشته دعاجیلرینك

نوابی
نی کونکول خوشلوغ بیلهتار ای من محزون قدح
لیك آل بیرام هلالی هم کورونکان تون قدح
لاله لار صحراده بس کر ایستاسا مجنون قدح

بسری
بنی ترك ایلمه مانند نشان تسبیح

طانلی سوزینه عروس دهرك الدامه ار اول
خون عاشقله دلا انکشت جانان شاخ شاخ
زلف منك افشان ایله قد نکاره بکزمز
او یکنوب آهوی چین سنبل خوشبوینه
برج میزان اولدی صانورلر مقام سنبله
خد کلکونك کبی رعنا اشکوفه کورمدی
طاوس وش خرام ایدرك کلادی کاشنه
روز ولیال وخون شفق جمله بی دوام
شوق دیدارکله جسمدن ایدر جان انسلاخ

سهابی
عیش فرهادی صاقن حلوای شیرین ایتدی تلخ

صادق چلبی
کوسترر بحر کف قدرنده مرجان شاخ شاخ
فرقته سنبل طاقنه نخل بستان شاخ شاخ
فرقته طاقدیلر مسکین غزالان شاخ شاخ
خرمن مهده صاچك اولسه پریشان شاخ شاخ
باغده کزدی درختی کرچه مرغان شاخ شاخ

عینی قدیم
کیمش اوشیوه کار سفید وسیاه وسرخ

غالب دده
ایتمکده هب کذار سفید وسیاه وسرخ

فائق ممدوح بك
ایلدی پیراهندن ماه کنعان انسلاخ

فائق‌بك مروحك	بلرز بر بحر طوفان جوشده مشق شنا	ساحلنده نوح ایدر حسنبله کریان افلاخ
	وعجب فیض مجرد وارکه تیغ غمزه ده	تقلات تکفیندن ایتمش شهیدان افلاخ
	اکتسای ثوب وصلتدر تجرددن مراد	صانمه کیم بیهوده قیلدی قبس نالان افلاخ
نظیم	ریش سفید وروی سیه سرخیٔ حجاب	هب ایتدك اختیار سفید وسیاه وسرخ
نوابی	اغزیدن آچیغ سوز آیتب ظاهر ایلمازهر چشم	عیب ایماسنور پسته شور ونالك ایماس بادام تلخ
	عمر شهدی بس چوجوك دورلیکن آخر قیلماسا	مرك زهری بیرله آنی دهر نافسر جام تلخ
واثق	بازدقجه باره نامه ورق شرمسدن اولور	چون روی اعتذار سفید وسیاه وسرخ
اسعد بغدادی	سنبل زلفنی یارك نه کوزل دسته لدك	قوت پنجهٔ اقبالکه ای شانه حسد
باقی	نادان الندن اله اکر ایرسه دستکه	شهباز آشیانهٔ دولت یدا ید
وله	ضمیر بن شکست ایتمه ارباب عشقك	بنسه ساکا راجع بنه ساکا عائد
وله	فراغت کوزل سومه دن توبه میدن	زهی رأی باطل زهی فکر فاسد
حالتی درویش	دستارك ایله رخلرك ای کلبن امید	اوچ دانه کلدر ایکی سرخ وبری سفید
علی رضا پاشا	حرمتدن می دوشر کاهی ایاغه دوشسه ده	کلمده بنت العنب تادور جمدن یدبید
عثمان شمس افندی	اولور فقر وفنا اهلنده قید بیشس وکم ابود	امید لطف ناپیدا هراس قهر وغم نابود
	وصال صبح دیدار ایله اثبات وجود ایلر	مثال شمع اولنلر عشق ایله سرتا قدم نابود
	عجب بر بزمك اولدم جم نشاط جام کلفامی	که صهبا وسبوو بزم وساقی جام وجم نابود
ضیابك	ملو بلامش بردسته سنبل یار بر چم قویمش آد	قطره قالمش باده دن آغزنده کلفم قویمش آد
	پرده پرده صنعت اظهار ایتمکه استاد صنع	بر تیا تو خانه یاپمش صکره عالم قویمش آد
	هی نه قدرت هی نه صنعتدر که خلاق ازل	برآوج طپراغی تخمیر ایتمش آدم قویمش آد
وله	دکل عکسی صداسك یاد ایدوب کهسار شیرینی	ایدر صور دقجه زخم تیشهٔ فرهاددن فریاد
	نه آه ایتدی اثر نه ناله دن بار اولدی آسوده	فغان افغان بی تأثیردن فریاددن فریاد
	یابن بیهوش عشقم یا اوسرمست محبتدر	ایشتم نیجه دملردر دل ناشاددن فریاد
وله	حیف کیم کمکشته راه تیه حیرت اولمشز	برصدا کوش ایلرز اماکه قافل ناپدید
	کشتئ عقله اولور هرموجی برکرداب یأس	عشق بردریای عماندرکه ساحل ناپدید
نابی	لب ذکرده اماکه کوکل فکر جهانده	قالدی اره ده سبحهٔ مرجان مترده
لا	زنجیر جنون کردنی ایلدی معتاد	مجنون الهنك اولور سبحه سی فولاد
خیری رئیس الکتاب	عجمی غفلتی افزون ایدرسه ریش سفید	که وقت صبح اولور دیده لرده خواب لذیذ
	وصال یاری قیلور حسن خلقی شیرین تر	دخی زیاده ایدر شربتی کلاب لذیذ
	ستم کرم بوشه قائم اولدیغی واردر	شتاده لابد اولور تاب آفتاب الذ

فضولی	ای مذاق جانه جورك شهد وصلتك لذیذ	دمبدم زهر غمك قند مکررتك لذیذ
	شرح احوالم سن مسته نصیحت کبی تلخ	تلخ کفتارك بن مخموره ساغرتك لذیذ
لا	رقیبه اولدی میسر الهی زهر اولسون	عتاب تلخ لبك کبی بر شراب لذیذ
ابن کمال	بوله چیقسه شاهلر عادتدرر باران یاغار	سن نه شهسین بوایکه خلقك کوزندن قان یاغار
	کوزلرم یاشی امید وصل وبیم هجر ایله	بکرزر اول بارانه کیم برآن دیکر برآن یاغار
وله	غمزه کك خنجرلری زخمن دهانم صاندیلر	شعله چیقدی آتش دلدن زبانم صاندیلر
سلطان احمد ثالث	بزصفا ایله نشاط آبادی ایتدك چون مقر	صاکاده ای غم عدم آباده لازمدر سفر
احمد پاشا	مشکل بودرکه هرکیجه کیم حالم اغلاسم	عشقك بولنده اول دخی بندن بتر چیقر
	احمد عجمی جنت کوبکدن اولسه دور	بیلمزلك ایله آدم الندن نلر چیقر
وله	حلقهٔ زلفك که رخسارکده سرکردان یاتور	یاصدا توب کنج اوزره صانی بیك باشلو ثعبان یاتور
	کورنیجه هندو بچه‌در کل بوزند بکاری	کیم کل زردو شتوب مهتابده عریان یاتور
وله	قیلدم بلای عشق ایله بن مبتلا سفر	مشهور درکه عاشقه یاصبر ویا سفر
	حیرتده یم که بو بله عوادار ایکن سکا	چون ایردی کو یکه نیچون ایلر صبا سفر
	کینزقیوکدن اول که کوره زلف خدکی	عقربده اولسه ماه دکلدر روا سفر
وله	آه کیم غمزه لرله دلبرلر	طاقتور صاغلی صوللی خنجرلر
	عارضك لطفن اوکنکه بلبل	برك کلدن لطافتی ازبرلر
وله	شمع مجلس کرم اولوب اوبکنده بیچون یوزکه	آصدیلر بازارده صکره زبان باقدیلر
وله	دوشمش یوزنده زلفی پریشان وبی قرار	یارب کیم اولده بنجلین مبتلا میدر
وله	کل بنا غنده خط یار اوقنور	بو لج اللیل فی النهار اوقنور
اسحاق	ایردی بهار موسمی آچیلدی لاله لر	بز چنده دور ایدر اولدی پیاله لر
وله	کوندن کونه اول غنچه دهن خوب اوله جقدر	دوران کبی پرفتنه وآشوب اوله جقدر
	اول لعل مسیحا دمی کوردکی که آنك	بربوسه سی بیك جان کبی مرغوب اوله جقدر
	بر بر وار ایمش دلبری عاشق کش اولورمش	اسحاق بمکر وار ایسه اسکوب اوله جقدر
وله	فرقته دوشدی کوکل درد وبلایه جان ویرر	جانته کار ایتدی غربت آشنایه جان ویرر
	رحمت اول آشفته وشیدایه کیم دلداردن	بر کوز اوجیله ایراقدن مرحبایه جان ویرر
	توبه ایتدم دیرایمش اسحاق دلبر سومکه	های ایناتمك تکری حق مصطفایه جان ویرر
وله	درد هجر بله نلر چکدیکمی آه بیلور	کر اولورسم دیمزم کیم دیه الله بیلور
	آه شاهم دیو یازدق در ودیوار دله	اونه سن یازمغه وارماز دیلمز شاه بیلور
	فرقتکه نه بردرده دوشوبدر اسحاق	کاه بیلمز اونودر کندوسنی کاه بیلور

اسحاق
اولکه حسن وخلق ایله خلق جهانك جانیدر / برمدنا مهربانك زار وسرکرداننیدر
بوجمال بی نظیر وحسن بی همتا ایله / بن انك حیرانیم بااول کیمك حیرانیدر

وله
باره بالسواره میبوب قاسه بحباب الثنده / برقدح می کشینك جمله جهانی کورورد

خواجه‌زاده اسعد
هوای سنبلیده سبزسنبلزار اعلادر / زمینی آسمانی کوسترر اوزکه تماشادر

اسعد
مسلمانم دین بویله قیارمی اهل ایمانه / نه ملتسین نه آیینك پرستشکار سین کافر

مخلص اسعد پاشا
هرجاه وسعادتده بر بشقه صفا واردر / هرعزت ودولتده بر بشقه صفا واردر
غربتده وطن یادی قابه کتورر شادی / کچمش کونی صحبتده بر بشقه صفا واردر
اغیاره کوچمش یار عفوینه چاش یالوار / اعدایه مروتده بر بشقه صفا واردر
می دافع غم دیرلر عالم بونی سوعرلر / جانان ایله عشرتده بر بشقه صفا واردر

وله
قیسی یکتا صانمه دنیانك نیجه مجنونی وار / ملکت عشقك کمال وسعت هامونی وار
زلفی سنبل خالی قل رخساری کل اول آفتك / کلستان حسنك ازهار کونا کونی وار
لاف دعوای انانیت نه لایق عاقله / هر کسك عالمده بك مافوقی بك مادونی وار
ناز نیدنلر نظممی سرزیب عقد ایلر بنم / طبعمك مخلص نیجه بویله درمکنونی وار

وله
هرکسك حالنجه واردر برنجایکاه عشق / بیستون فرهاده کوه طور شکلن کوسترر
باغمده مجبور ایسدن بیلم ندر پروانه‌یی / وار ایسه نار اهل عشقه نور شکلن کوسترر

وله
دلده آتش سرده دوددواشکیم دودیده چرخ / جسم عاشق صورتا وابور شکلن کوسترر
بکزر ارباب یالك حالی اول کاشانه‌یه / ایچ یوزی ویران طشی معمور شکلن کوسترر

وله
برخوش تکلم بیلر اوآفت چتر پتر / بك طاتلی سوبلر ایشه ده الکنت چتر پتر
فندقلی ذوقن ایتمشه بکزر اومست ناز / اغزنده طرز صحبت عشرت چتر پتر
جانلر دکر دقیقهٔ وصل دیرایدی یار / فو نومه کیجه کیردیکی ساعت چتر پتر
مخلص سینده آتش عشق اولمسه دلك / نظمکده اولماز ایدی بو حالت چتر پتر

وله
بیخ نخل عشق خاك پاك ادراکده در / سرصهبای محبت تاك ادراکده در
عالی برتو شار همت اولسم چوق دکل / مهر وماه فیض چونا فلاك ادراکده در

اسعد بغدادی
قارم باکا جور وغیره لطفك فرق ایدیدك تك / سنی جان وکوکلدن سومین کیدرسون کیدر

آكاه
اینجنمه جور ینه دخی اول ماه تازه در / بیلمز نوازش دلی بالله تازه در
بیکانه لرله جنبش اول نخل نورسك / آهمه حواله ایلرایدم آه تازه در

وله
حضور یارده یز قیل وقالمز خوشدر / زمانه حالمزه قورسه حالمز خوشدر

وله
کوکاره آه پیابی کدرعلامتیدر / بوشد بادنشه برخبر علامتیدر

آكاه
هیچ صورمه مبتلالرك احوالی بلاودر / سن بیوفایه دل ویرنك حالی بلاودر

وله
دل خیالکده خیالك دل بنابده در / كاه می شیشه‌ده كه شیشه می نابده در

وله
لایق دکل وداع ایله آزار دوستان / مانند نامه کیزلو سفر مشربجه در

وله
(نامبارك قدمی نهر فراقی قوریدر)

وله
(دخی ای شمع بزم آرا فروزانلق نه کونیچوندر)

امری
کهسار بیستونده کوروب لاله صانمه بیغك / فرهاد قانلر ایچدیکی خونین پیاله‌در

امانی
وصف دندانکی که دل محزون سویلر / سویلرسویلرز اما درمکنون سویلر

آنی فاطمه خاتون
خیال عارضکله دیده صحن کلستانمدر / آچلمش شرحه لر سینه‌مده نخل ارغوانمدر

باقی
هرقچن کوکلومه فکر عارض دلبر دوشر / کو یبا مرآته عکس پرتو خاور دوشر
کر اولورسم حسرت قدیله اول سروك بنی / بر یره دفن ایلیك کیم سایهٔ عرعر دوشر
انك ایچون وارمزم کویکه کیم کریان اولوب / خاك راهك قورقارم جانا کوزمدن تر دوشر

وله
زخم دلدن قان آقار بوچشم کریان بی خبر / غرقه ویردی عالمی برقطره عمان بی خبر
یار بی پرواجلالی کبی خط قالدردی باش / مملکتده فتنه پیدا اولدی سلطان بی خبر
مست اولوب اویورکن اوعمش لعل دلداری رقیب / اهرمنلر آلدیلر مهری سلیمان بی خبر

وله
کویك کداسی اولدی دل مبتلایی کور / سودای ملك سلطنت ایلر کدایی کور

وله
دل دردینی غمکله دلفکار اولان بیلور / بیمار حالنی ینه بیمار اولان بیلور

وله
کسب ایدردرد وغمك دل چشم کریان خرجنور / جمع ایدر دریای عمان ابر باران خرجنور

وله
قپوکده سائل اولمق غیره مهمان اولمدن یکدر / کدای کویك اولمق دهره سلطان اولمدن یکدر

وله
نهال قامتك جانا عجب سرو دلارادر / اکرچه قدك اعلا قامتك اعلادن اعلادر

وله
زلفکدن آبرو باقی برحال ایله یورر کیم / زنجیردن بوشانمش دیوانه‌در صانورلر

وله
زطالب توجه اقبال روزکار / کلبرك باغ عمر ایسه برباد اولوب کیدر

وله
خشك وتر ایله قانع اولان عیش ونوش ایدر / دنیا غمینی پادشه بحر وبر چکر

وله
کوزلر مهربان اولماز دیمك یاکلشدرای باقی / اولور والله بالله همان یالواری کورسونلر

وله
جان لعلن ایلر آرزو یازایچمك استرقانمی / یارب نه وادیدر بو کیم جان تشنه جانان تشنه در

وله
طویلماز خوان احسانه قناعت کلمز انسانه / کرم کوردیکجه ای باقی کدالردن رجا آرتار

(کوزل سوز کهردر کهر آز اولور)

پرتو پاشا
خنده‌سی آواز قلقل کبی هی تقطیرمی / ماجرای مجلسه ساغر هم آغلار هم کولر
ژاله‌سی کریان اولور خندان اولنجه غنچه‌سی / کلشن صبرتده وردتر هم آغلار هم کولر
اهل سوزش کواسده وارسه اولمازکریه‌دن / باقه کاشمع ضیا کستر هم آغلار هم کولر

ارضروملی رتو پاشا
رحانه به مالك دکلم بن شو جهانده

بقایی ازنیقی
تولەهردم نقاب ایله چیقارسه یوللر‌ده زنلر

بهایی
یارك تجلیاتنی صد کونه ایلین

بهشتی و زه‌لی
خنکار شهره کلدی دیو سیره چیقدیلر

وله
بلبل کلشن قدسم بو جهان دامیدر

توفیق
نه کونه الدادر بك شیوه‌لرله شاهد تقدیر

تیغی
بیقار برابا غیله عالمی بیلم نه حکمتدر

وله
آه‌ده میل ایلدی اول سروی ایتدم در کنار

جنانی
نه عـزم ترك دیار ایتمکه مجالم واز

جودت عتیق
نقد وقتی عیش ونوشه صرف ایدر
مائل خوبان اولور ارباب عشق

جودت پاشا
کوجوب کچمشده اهل صفالك نامی قالمشدر

وله
تنزل عین رفعت اولدیغن سیرایت کدصنع حق

وله
تجلی خانهٔ تخلیاده قالدی جودتا انجق

جوری
چرخه قیله سرفرواقبال ایچون غیرت بودر
هرنه دکلوهسته اندازه اولمازسه بنه

حاذق
تنزل ایلمز عالی همم چرکاب دنیایه

وله
کیدر بو روز کارده آسوده حال اولان

حالت افندی
پریسین بی بدلسین طرز وطورك هب مسلمدر
سن ای تیغ تغافل غمزه دن غدار کافرسین
نیچون ترك ایلیوب زار و پریشان ایلدك بویله

حالتی درویش
آه ایدرسم یله آه ایتمکه باشلار کهسار

کفوی حسین چلبی
مذاق اهلی ایلك یاد ایتسه طوطی قندی وصف ایلر

حشمت
کل خزانه منتظر بلبل فغانه منحصر

هرسکلی حکمت بك
ایلشدر عالمك بود ونبودندن فراغ
ایلمز حکمت تنزل بوقسه کیم ارباب عشق

وله
ادراك ایدن نتایج احوال عالمی

وله
بیتاب وطاقت ایتدی بنی رنجش خمار
بیهوده در کمال ودرایت زمانه‌ده
حکمت نظام عالم کون وفسادی هب

قطاع طریقك دخی ششخانه‌سی واردر
کدباغلار یوزلر بنی قصد غارت ایتسه ره‌زنلر
آیینهٔ دلمده اولان انکسار در
هر کوشه مهلقا طولو خنکاره کیم باقار
بنی بونده طوتان اول سرو کل اندامیدر
نوکادن یچوب دلبستهٔ تدبیر اولاندن صور
شراب تلخ ایله ساقیده بکزر آبجی قوت وار
عالم ایچره کورمدم بویله موافق روزکار
نه قادرم که طورم بر غریب حالم وار
اهل ذوقك اکثری مدبوندر
لیلی به میل ایلین مجنوندر
اکر کندیسه جم بزم جهانده جامی قالمشدر
سرکا کالری بالای چشم عزت ایتمشدر
یاقوت مرآت رخسار بنه حیران اولدیغم یرلر
هم کداهم پادشاه عالم اول دولت بودر
مشتری اولمه متاع دولته همت بودر
انکیچون ذروهٔ جاهه چیقان اکثر ادانیدر
تاریخ سرکذشت سلف از برمده در
نه چاره بی وفاسین آه انسانیتك بوقدر
نیچون بك ظلم وبیداد ایله بیلم شهرتك بوقدر
سنك حالتله ای بیکانه خو آز الفتك بوقدر
آه دیر آه ایشیدر کوه بلاده دل زار
بیلن سویلر عجبدر حال عالم بیلین سویلر
چشم عبرتله کلستانی عین شیونکاهدر
دل نه عقباسن خیال ایلرنه دنیاسن بیلور
جلب ونسخیر وصالك وفق اعلاسن بیلور
وارستهٔ علائق بود ونبود اولور
بر باده صون فقیر که ساقی نوایدر
باب کبار عصره هنرا نتسابدر
اخلال ایدن مداهنه وارتکابدر

نادانده کیم اشعهٔ اقبال ایدر ظهور
یارب یاقدر دانشه فیض رواج و بر
طونکیم زمانه خرده‌شناس امورایش
چونکیم عقال دست مشبنده‌در جهان
حکمت تقابل اوزره‌در احکام حادثات
بو العجب مجموعهٔ کثرتنما در کائنات
رونمادر نشئه‌سنده هب تفاوت عالمك
ترك آمال دو کون ایت حکمتا حقجوی ایسه‌ك
هضم ایدر امید رفعتله شکرپرورد جاه
چشم حق بیننده اغیار ایله یار ایکیسی بر
کاه رخساره کهی زلفه باقار توهوسان
شاهلر خاك سیاه ایچره فقیرانه یاتور
خزان آلوده در رشك بهاران کوردیکك یرلر
عزلی نصبیندن معنوندر رجال دولتك
اغلا مقدن دوندی بر کردابه دوشمش مویه تن
ایر یشور منزل مقصوده آهسته کیدن
شیوه سندن طوره ماز بردم ایاغ اوستنه یار
عاشقه دلربامی اکسیك اولور
نه صورار سین خلیلی اغلادیغم
جهان آرا جهان ایچنده در آرایی بیلرلر
ندر جان کیم آنی سن نازنین جانانه ویرمزلر
وحدته نسبت ایله کثرت اشیا بردر
دقت اصحابی کرك اکلامغه مفهومن
معنیٔ وحدت حق کثرت ایله ثابت اولور
اختلافات شئونات جداول کبیدر
اول ناله‌لر که ایتمش ایدم درکهنده بن
سیلاب اشکم اوستنه بوقید خشده
تحمل جور یاره طعنهٔ اغیاره مشکلدر
اوشب که ساقیٔ رعنا بورر طورر اوطورر
نه حالدر بوکه سیاره وثوابت وخاك

هرسکلی حکمت بك
کویا سحاب فتنه ده ایلر قمر ظهور
یاخود جهانده ایتمهٔون اهل هنر ظهور
ایلرنه چاره حکم قضا وقدر ظهور
بیلم نیچوندر ایلدی عقل بشر ظهور
البت ایدر ورای صفادن کدر ظهور

وله
جمله‌نك شیرازهٔ جمعیت اجزاسی بر
ساقیٔ صنعك ولی جام جهان پیراسی بر
سالك عشق الهینك اولور سوداسی بر

وله
هرنه وضع هرزه آمیز ایتسه مقبلدن ظهور

حلیم کرای
باغ توحیده زیرا کل وخار ایکیسی بر
اهل تحقیقه کوره لیل ونهار ایکیسی بر
درکه حقده صغار ایله کبار ایکیسی بر

وله
مقر زاغدر شمدی کلستان کوردیکك یرلر

حنیف
قیمت کوهر نکیننده دخی افزوندر

حیرتی
کوره یم شمدنکرونار محبت نم باقار

خامی ادرنه‌لی
تیز رفتار اولانك یاپشه دامن طولاشور

وله
تازه شاخك بنه کندویه اولور میوه‌سی بار

خایلی
اهل درده بلامی اکسیك اولور
یار ایله ماجرامی اکسیك اولور

خیالی
شوماهیلر که دریا ایچره در دریایی بیلرلر

وله
سکا عاشق اولانلر بولکه جانانه ویرمزلر

خیری رئیس الکتاب
موجلر هرنقدر چوق ایسه دریا بردر
نسخهٔ جامعهٔ کونده معنی بردر
کرچه شاهد ایکیدر شرعده دعوی بردر
بحر توحیده آقار جملهٔ مجرا بردر

وله
بر کون اولور که خاطر یاره خطور ایدر
بر جسر در که لشکر محنت مرور ایدر

درویش پاشا
بیلور دردآهلی آنی یاره اوزره یاره مشکلدر

دزی
ایاغ وشمع واحبا بورر طورر اوطورر
هوای عشق ایله حالا بورر طورر اوطورر

دری
بهار شوقی ایله جوی وسرو وسبزهٔ تر
بلورمی کور حرکات وسکون وحیرتنی

ذاتی
نولدك ابکارسین فلك هرجایی جانا نکمی وار
بکزکی ای بوستان فصل خزان می ایتدی زرد

وله
سکندر کبی برار بوغبکن ای نوجوان آنی

وله
شعاعندن کیجه‌م کوندر دخاندن کونم موشدر

ذکائی
آفتابه باقدم خاطرمه یار کلور
الم هجرك ایله کوشهٔ وحدت بکدر

وله
همی همتم باد هوایه رغبتم یوقدر

ذهنی دفتردار
یار جاه ذقنم عین وفادر دیر ایسه

ذهنی ارضرومی
ایکابوب دولاب وش دوکدم کوزمدن آبلر

رائف منلا
عکسك آینه سی سینه کدر

رازی
خدا دیوار دولتخانهٔ ارباب اقبالی

راشد مورخ
جدلکارانه خاموشی قدر رنکین جواب اولماز

وله
خلوص عالمی نقش برآبدر دیرلر
جهانده دولت ایدر عین آدمك مستور
چنیجه نامی می آشنا ملقله برندك
امید وصلت ایدرکن فراق جانانی

وله
مآل غفلت ارباب دنیا هب ندامتدر

راغب پاشا
خراباتی کورنلر هر بری برحالتن سویلر
تجلی نشئه‌سن اهل شکم ادراك قابلی
نه ضبط حاکم شرعی نه حکم ضابط عقلی
میان کفتکوده بد منش ایهام ایدر قبحن
موافقدر بنده البت مراجه شیوهٔ حکمت
پریشانیٔ خاطر نکتهٔ سربسته وش قالدی

وله
هم سینه سی پرداغ هم آوازه سی محرق

وله
ناقص اولماز فیض ذاتی تلخیٔ ایامدن
لال اولور البت زبان خامهٔ بیهده سوی
کاسهٔ ابریز فغفور اولسه‌ده ویرمز صدا

بوکلشن ایچره نه زیبا یورر طورر اوطورر
اکرچه دریٔ شیدا یورر طورر اوطورر
هر مقامی سیر ایدر برماه تابانکمی وار
یوقسه باشی طشره برسرو خرامانکمی وار
صوبه ایلتوب بودهر بیه‌زن صوسز کتورمشدر
نه کیجه‌م کیجه‌در آهم اودندن نه کونم کوندر

ماهه نقصان یراول کیجه که دلدار کلور
هله اغیاره مدارا بیلسنه عار کلور

قناعت کوشه‌سنده روزکاره منتم یوقدر

صاقن ای عاشق بیچاره ایناممه چکه‌در

دوندرنجه اول مهی قوردم نیجه دولابلر

عکسك سینه سی آینه کدر

کهی برلانهٔ کنجشك بی آرام ایچون صاقلر
سکوتن مرد دانا خصمی الزام ایچون صاقلر

وفازمانه ده عین سرابدر دیرلر
کناه ایدرسه ده فرضا ثوابدر دیرلر
النده آب کورلسه شرابدر دیرلر
اکر چه چکمدك اما عذابدر دیرلر

یورو یا خوابدن اول دخی تعبیر اولنمشدر

صفاسن نقل ایدر رندان زاهد ثقلتن سویلر
بهشت آکدقجه زاهد اکل وشربن لذتن سویلر
جنون اقلیمی سیر ایلیلر راحتن سویلر
شجاعت عرض ایدرکن مرد قطعی سرفتن سویلر
طبیك اولسه ده کذبی مریضك صحتن سویلر
نه کیمسه حکمتن آکلار نه راغب علتن سویلر

نیدن بیلینور سوز محبت نیه دیرلر
باده تلخ اولدقجه آرتر نشئه سی قوتلنور
قلیجه غمدن طبع ارباب سخن علتلنور
ثروت افزایش بولنجه اغنیا خستلنور

صایمه منثور خرد باعفت تقوی یورر
بیستونی زورفرهادله ایلدی سازمثل
امتیاز ثابت وسیاری مشکلدر خیال
هرمتاعك برروایجی وار بو بندرکاهده

صانعه کیم دائرهٔ شیخی کرامتله دونر
اولدی روشن بکاهم صورت فانوس خیال
آب وخاکنده وار آثار فرح میکده‌نك

اضطراب نابهنکام استر تحصیل کام
بویله در راغب مکافات عمل کیم فی المثل

اوچوردم مرغ خوابی حسرتکله چوق زمانلردر
جهانده قطره زرزهر حرمان اولمه‌در کاری

کوی فنایه شوق ایله پویان اولوب کیدر
قالدق اسیر مرکز خاك تن ثقیل

املدن اولد یغمز بو بله دور بزدندر
نه دکلور ذره کبی بو جود ایسکده بنه

بخت اولمنجه حسن طبیعت نه‌بی مفید
که دیر وکاه کعبه کهی سومناتده

چیقارمی تابعشر لذت زخمی دروغدن

منافهٔ ادیدر هرطلبده شیوهٔ ابرام
سو بسو سوق ایلین هب سائق تقدیر در
بی وجود اولمق کبی یوقدر جهانك راحتی
افندی طعن ایدنك عقلی وارمی مجنونه
مکدر درسراسر مشرب اجزای عالم هب

ضعفدن کنج عناده کیم دل شیدا یاتور
جوشه کاسه کم حبابیدر رسوم کائنات
وارفنادشتن تماشا ایت آچوب عبرت کوزین
شاه عالم کلمه چکمز پاینی داما نه

شب محو اولور همیشه که نجم سحر طوغار
آبستن صفا وکدردر لیال هب

راغب پاشا
بزم جهدر بونده حکم جام غمفرسا یورر
همت عشاق اولنجه کوه پابرجا یورر
ظن ایدر کشتی نشینان ساحل دریا یورر
که تحمل که نیازو که استغنا یورر

وله
اهل جود ایلدیکی فیض وسماحتله دونر
چرخ سرکشته دخی تاب محبتله دونر
کیمکه اندوه ایله عزم ایتسه مسرتله دونر

وله
موقعنده بی تکلف کارکندین کوسترر
صورسه‌لر مغدور بنی غدار کندین کوسترر

وله
دوچشم خونفشانم شمدی خالی آشیانلردر
بونیلی کاسهٔ معکوسی کیم آسمانلردر

وله
کویا کلان بودهره پشیمان اولوب کیدر
جولر سوی محیطه شتابان اولوب کیدر

وله
دکل فلکده رخاوت قصور یزدندر
شوکارخانه‌ده نقش ظهور یزدندر

وله
صابیده اولسه خلق خطاسن آرار بولور
حق جوی قنده اولسه خداسن آرار بولور

وله
اولطفی کیم خدنکك ایتدی هب خاطر نشانمدر

وله
آنکیچون جلوه کردر صورت نهی اوزره مطلبلر

وله
کیمه نك دستنده یوق راغب زمام اختیار

وله
اکرکه سیمرغك نه دامی وارنه‌ده صیادی وار

وله
کروه اهل هوا ایچره برمی یك دلی وار

رامی پاشا
صفای خاطر انجق باده‌ده ساغرده قالمشدر

رحمی
کراجل کلسیدی کورمز شویله ناپیدا یاتور
عشقدر نامی فضای دلده بردریا یاتور
نیجه اسکندر تراب اولمش نیجه دارا یاتور
کنج استغناده رحمی شویله بی پروا یاتور

وله
انجام انهزامده مهر ظفر طوغار
کون طوغمزن مشیمهٔ شبدن نلر طوغار

رحمی — بلا دردنا خاری برك وباری محنت وغمدر
وله — دل عشاق یاره یار ایسه اغیاره مائلدر

رخصت — سنكچون ای مه تابنده هاله داغ بردلدر
سویدای درون لاله نابرجا دكلدر هب
كهی مهرو كهی ماه منوردن اولور مهجور
دكل سوراخیٔ نی رخصتا آثاردن خالی

رشدی قدیم — برنسیم جام نازه دخی یوق تحمل
وله — ایرد برساحل مقصوده آخر فلك دل قالماز
وله — (ایاغندن بو بزمك ال چكوب دور اولمامز یكدر)

رفعی — چوقدن اولوردم بولكده شهسوارم خاكسار
رمزی پیری پاشا — شب زلفنده قالانلر ظلمات ایله یورر
زاهدی حسرت می شویله ضعیف ایلدی كیم

بروسه لی رمزی — جانی بوقدر برینك اوله مشابه قدككه
روحی — كیمی غمناك بوخلقك كیمی عیاش ندر
باعث خنده ندر غنچهٔ نو خاسته ده
طلب نعمت وصل ایلر ایكن لیلادن
هله كل درد و بلا سفره سنه مهمان اول
اولدیرندن نه اثر ظاهر اولندن نه نشان

وله — جان دریغ ایتمدیكم بوانده اول ماه بیلور
نقدر حسنی زیاد اولدیغنی استر ایسك
شول قدر یاره‌لدی تیغ فراقك بنی كیم
طوتدی شمشیركه یوز كیتسكه راه عدمه

وله — كیمی مستانه سحر یار ایله كاشنده یاتور
كیمی محنتده رقیبا بنی تنها صانمه
كبن عشاق بلاكش دل مسكینكده
خانه‌دن طشره خرام ایله كورای سروسهی
خاك وخون ایچره یاتور درد وغمكله روحی

وله — كیمه جزئی بوجهانك كیمه كلی كورینور
اولیان پیرو پیران كنب خانهٔ عشق
پیرره آدمه دنیاده كركدر یوقسه
كرد باد ره پروحشت صحرای عدم

درخت عشق دیرلر باغ دلده برنهالم وار
نه حالتدر بوكیم بلبل كله كل خاره مائلدر

عذار خالدار كنده بوحاله داغ بردلدر
دوشوب عشقكله صحرا وجباله داغ بردلدر
دلك آمد شد صبح ولیاله داغ بردلدر
دم عشاق بی صبر ومجاله داغ بردلدر

معذور چشم مستك اوله طاقتم بودر
اولور بر كون مساعد روزكار امازمان استر

فوقارم كیم چوق كورآنی كوتورمز روزكار
ابربشن لبلری آینه حیات ایله یورر
السده تسبیح وعصاسی صلوات ایله یورر
بونجه صورتلر كه تصویر ایتدیلر نقاشلر
كیمینك بالشی اطلس كیمینك طاش ندر
بلبل زارده كی دیدهٔ خونباش ندر
كاسهٔ كلهٔ مجنونی قبران طاش ندر
سنده كور اهل محبت یدیكی آش ندر
راه عشقكده یسابی كسیلن باش ندر
قولنه صادق اولان بنده‌سنی شاه بیلور
بنه اول شوخ جفا جو یزی بدخواه بیلور
نه بلا چكدیكمی یاره‌دن الله بیلور
دل شیدا نقدر طفل ایسه ده راه بیلور
كیمی درد وغم هجران ایله كلخنده یاتور
یار اكر سنده یاتورسه الملی بنده یاتور
بكزر اول آتش سوزانه كه آهنده یاتور
هر قدم خاك رهكده نیجه افكنده یاتور
بادایدوب آنی دیمزسین كه عجب قنده یاتور
جزء وكل عالم مشیدهٔ مساوی كورینور
نه بیلور عالم صورتده نه معنی كورینور
برقدم طشره كه چیقدك ره عقبی كورینور
قیس سركشته دله قامت لیلی كورینور

لبك آكنده غنچه كوكل دیدهٔ كریان آغلار
بنم آغلادیغمه كواسه عجمی جانان
هم رقیب آغلار اندن او پرینك هم بن
مست اولوب كل كل آچلمسین بوفنالق ندر
دل فراقكده پریشاندر دیسم دیرسین ندن
معرفتدر فصل ایدن عالمده جنسكدن سنی

دنیایه كلن طورماز دنیا نه عجب یردر
كنده مروت یوق خلقنده فتوت یوق

دلكه جام عشق ایله مست خراب اولمش یاتور
كیمسه بیلمز روحیٔ آشفته حال خاكسار
آیاق چك بزم عالمدن كه عالم مخزن غمدر
سازعشقك ایده‌مز كیمسه هواسن تشخیص
دل جوش عشقده تن صد چاك بی خبر
ستم كرم صاباور جور ایله جفا براولور
سنكله سویلشورز ای خدیو جم مسند
ایلمش بكرنكیٔ عشقیله شو یله اتحاد
پروانه نك كه سوز دلن نقل ایدر صبا
سنك حسنك بنم عشقم سنك جورك بنم صبرم
بزم كلده یافه‌مز شوق ایله دامانه یتر
كورمك یوزكی خیلی زمان ملتمسمدر
هله انجندیكم برلر كوكل اول یاره بك چوقدر
كاذبان نائل جاه اولسه ده عزت می دینور
شول عرق كیم اول كل اندامك بناغندن چیقر
هر نفس اویمق دیلرنی ناله وفریاد مه
دهن تنكنه برسوزمی بولنماز اما

اونهال باغ عشوه سكاده ایدر تمایل
فی خاك رهك آهمله بر باد ایتدیكم دملر
آقارجوی سرشكم قامت دلجویك آكدقجه
آستان غیره یوز سوررم قابوكدن سورسه‌لر
بیلدك اسیر رنجش هجرانك اولدیغم
ای نور دیده سندن امید سعید زار

روحی — بری ابكار غم عشق ایله بری قان آغلار
رسمدر غنچه كولر بلبل نالان آغلار
كافر آغلار غم عشقیله مسلمان آغلار

وله — عالمی قبرمقده سین آشوب دورانلق ندر
بر پریشانسین كه بیلمزسین پریشانلق ندر
ای دیبان انسانم اول بیل كه انسانلق ندر

وله — عقبایه كیدن كلمز عقبی نه عجب یردر
دقتله نظر قیل كور دنیا نه عجب یردر

وله — پای بوسك آرزو سیله تراب اولمش یاتور
راه غمده نیجه بیلار در تراب اولمش یاتور
فراغت عالمندن كچمه كیم عالم بوعالمدر

وله — اولقدر وار كه شمان ایشیدیلور پرسمدر
وله — دریا تموج ایتمده خاشاك بی خبر
ریاضی — طریق عشق ومحبتده مدعا براولور
وله — اوبار كاهده كیم شاه ایله كدا براولور
بیلمزم سینه مده جانم می یا جانانم میدر
وله — بی اختیار شمع شبستانی آغلادر
وله — افندم دمبدم آرتار توكمز بی نهایتدر
زینب خاتون — كوجمز لاله صفت چاك كریبانه یتر
ساعی — طوت آینهٔ رویكی آخر نفسمدر
ساعی نقاش — بیلمز داغ سینه‌م كرچه اما یاره بك چوقدر
سالم — قصیده خوان جاینی رفع ایتمكه رفعت می دینور
سرهد شكرزاده — سلسبیلك عینیدر فردوس باغندن چیقر
سروری بوردورلی — بوهوایی مطربا آنك دماغندن چیقار
هنز اول نكتهٔ سربسته بی تعبیرده در

سری — آكوكل نه‌آه ایدرسین بوكا روزكار دیرلر
وله — آكا زمی سركو یكده فریاد ایتدیكم دملر
سری طربزونلی — طولارقان ایله چشم لعلكی یاد ایتدیكم دملر
دونمزم بولكده اولمكدن اكر اولدرسه‌لر
وله — جور یله ایتمه بویله تغافل كناهدر
سعید — انجق امید شفقت اوده كا كاهدر

سعید بك خضرآغازاده
مسلمان صورتنده کیم پیلور کا برسه دمزلنی
کناهی سویلینلر بو بتنه رنجه قرانلقدر

سعیی
صاغ اسن اول فو بنی ای دل بیمارم وار
کراولورسم بکا چشم کبی آغلارم وار
لعله دونسه کوزمك یاشی نوله عکسندن
دیده ده چونکه خیال اب دیدارم وار
غم بنی شویله ضعیف ایلدی کیم دلداره
طاقتم یوق دیمکه برایکی کفتارم وار
نیجه خوشدل اولهیم سعیی بلا کنجنده
بستر غمده یاتور بردل بیمارم وار

سابق
آنکچون مرغ مجنون باشی اوستنده مکان ایلر
که کوی لیلی خاشاکندن آنده آشیان ایلر

سلطان سلیم ثالث
روز وشب دیده لرم دردك ایله قان آغلار
واقف اولان بنم اسرارمه هرآن آغلار
کوردی چون درددل زارمی رحم ایتدی طبیب
دیدی ای خستهٔ هجران سکا درمان آغلار
درد ایله رویکه باقدقجه سنك الهامی
یوزی خندان اولور اما جکری قان آغلار

سلطان سلیم ثانی
نوای نیده روح افزا اولور عشاقه بردم وار
دلانی کبی نالان اولمده براوز که عالم وار

وله
طالبا سعی بلیغ ایت کوی یاره واری کور
جانی جانانه ویروب ترك ایله بوغی واری کور

سیاهپوش ایرانی
بن دیرم نکهت زلفن کتور ای باد صبا
او کیدر باشمه سودای پریشان کتورر

شرف افندی
برك لاله عندلیب زاری تکفین ایتدیلر
برکلستان بیتنی اوستنده تلقین ایتدیلر

شمعی
بکدی عمرم صوکبی اشك روانم چاغلر
آجیوب دربار آغلار حالمه ارماغلر
کون طوغار صانمك شفقدن هر سحر فرهاد ایچون
باشنه اودلر یاقوب فریاد ایدرلر طاغلر

درویش شناسی
درونی آشنا اول طشره دن بیکانه صانسونلر
بوبراوزکه روشدر عاقل اول دیوانه صانسونلر

شهری
طالعمدن شویله مأیوسم که ایتمم اعتماد
کوکب بختم کر بیاغمدن ایلرسه ظهور

شیخی حمیدی
دیمك عشاقی که کردان ایدوب باقی اوپار کدر
کنه شمعك دکل پروانهٔ بی اختیار کدر

صادق چلبی
باشنده آشیان مرغ محنتدر قیاس ایتمك
جنون ار پایشك مجنون امیر تاجدار بدر

سید صبری
هرسوزم عز حضوره سخن خاص ایله در
حق بیلورسا که عبودیتم اخلاص ایله در

وله
آدم بو بزم دور دلارایه برکاور
پل قدر عمری کشی دنیایه برکاور

وله
شمع کریان لاله سوزان غنچه خون آلوده در
وارمی بردل کیم بلای دهردن آسوده در

وله
کیمکله لب بلب زانو بزانو صفارده
سبووش همنشینك جام وش همصحبتك کیدر

صفوت
کهنه مضمون سمار خورنق آسا
بندن بته کیروب چیقمدن اولدم بیزار

ضیابك
کورمدن آثار نیسانی بهار الدن کیدر
کالر آخر رام اولور اما هزار الدن کیدر
نوجوان سومکده بن پیرانی تعیب ایلم
حسن اولور کیم سبرایدر کن اختیار الدن کیدر
رزق مقسومه قناعتدر مآلی حکمتك
کاه حرص نوشکار ایله شکار الدن کیدر
ساربان عصر ایلك حزم ایله زیرا وقت اولور
برطوپال مرکب بلاسبله قطار الدن کیدر
قلت ادراکدن صانعه ضیانك غیرتی
نیاسون کیم برکلور صبر وقرار الدن کیدر

ضیابك
صانمه کردون چنبردور زمانی دوندرر
بربد قدرت بو دولاب جهانی دوندرر
جرمهٔ خورشیددر ذراتی کرچه دوندیرن
کیم عجب اول جرمهٔ آتش فشانی دوندرر
بونه آتشدر که یارب عشق دیرلر نامنه
هرشراری بیك زمین وآسمانی دوندرر
هی نه دریادر اودریای ازل کیم قطره سی
آسیای عالم کون ومکانی دوندرر
خسته در دل شویله کیم دست زردله اجل
برپا تندن برپانه اول ناتوانی دوندرر
عالم نظم وبلاغتده سلیمان در ضیا
پارماغنده خاتم سحر وبیانی دوندرر

وله
چشم نکاره باغرك پرسوز وتاب کوستر
شاهین ناز الشون تحت کباب کوستر
رسمنده ای مصور دقتلر ایت میانه
چشمن اومست نازك آزنیم خواب کوستر
باق جامه عکسك آلسون تاتخشب زنخدان
صنعتله صکره آندن برماهتاب کوستر
واقف ایسك جهانك انجامنه الدن
نه اضطراب عرض ایت نه پیچتاب کوستر
هرخطوه چاه غمدر دشت امل خیال ایت
بادوش چه بلایه بااجتناب کوستر

وله
نه قانونه نه جبر وزوره نه خنکاره تابعدر
بو بندر کهده هرکس درهم ودیناره تابعدر
فلك برماهرو عشقیله دور ایتدردی دنیایی
بنم بختم عجب برکوکب سیاره تابعدر
سحاب آسا یوررلر برده جامد کوردیکك طاغلر
بتون ذرات برقانون استمراره تابعدر
کیدن کلز کلان مجهولدر پیل قدربنی حالك
بودهرك محنت وذوقی بتون افکاره تابعدر
اهالی تابع متبوعدر شاهه حقیقتده
یکونك حکمی بالاسنده کی مقداره تابعدر

وله
بر یتردی طوبسه کوشم آغزمه جانم کلور
صانورم غنچه نه می تشریفه جانانم کلور
دامنی طوتمق ایچون دوشدکجه یارك پاینه
رهکذار دستمه کندی کبی یانم کلور
قنده سین ای صبر طاقتسوز طرف باغدن
شهلو ندم سودیکم سرو خرامانم کلور
ای ضیا البته قورتلماز زبانمدن فلك
بن کیدرسم مجلس دورانه دیوانم کلور

وله
کاه ایدر رنشتر مسموم مژه‌دن ظهور
کاه ایلر نوشدارو کاسهٔ سمدن ظهور
هب مآثر برموثردن بولور فیض وجود
کرچه ایلر صورتا آثار آدمدن ظهور
یار خاطردر بلا جو یان عشقه آشنی
لذت اول شادیده در کیم ایلیه غمدن ظهور
نامنی حرمتله حالا یاد ایدر رندان عشق
خیلی دمدر کرچه صهبا ایلدی جمدن ظهور

وله
هوای کاکلکله جسم بیمارمده جان دترر
وزان اولدقجه صرصر باغده برك خزان دترر
مکر خورشیدی حسنك خستهٔ حمای عشق ایتمش
آنکچون آسمانده هم یانار هم هرزمان دترر
یا ضندن پیلور قرب صباح لیلهٔ عمری
دم پیریده اندن دست وپای مردمان دترر

وله
یارمشفقدر چالار ساعت بنی آکاه ایدر
عمرمك هرساعتی کچدکجه برکز آه ایدر

وله
برکون اولور جفادن اوشوخ جهان کچر
ای دل دیدکلرك اولور اما زمان کچر

وله
بی تاب کوردی عاشقنه سینه طوتدی یار
آخر نفسده خسته یه آینه طوتدی یار

وله
برنظرایت چیچکاره برصوو برنجوانی کور
باغ وجوده قیل نظر صنعت باغبانی کور

وله
طرفه برکاشانهٔ غمدر ضیا ملك فنا
هرکیرن اول خانه‌یه کریان کیرر کریان چیقر

طالب
آلات اوراقنی باد خزان ایتدی نثار آخر

وله
نه دلده تاب صداع خمار حسرت وار
دریغ وقت عزیز محبت اولدی هبا
اکرچه چوق نکه آشناده لطف اما

طهماس شاه
یوللرکده شبنم اشکم یاتور افتاده در

عارف حکمت بك شیخ الاسلام
مجبور ایدن مقاله ارکان دولتی
ای محتشم افندی وقارت شاه ایکن
چشم ذوی البصائره هرسنك مقبره

وله
بزم امید نشئهٔ عالمده دمبدم
چشمم کوردی عالمی برکلستان اودم

وله
اقتضای حکمت اوزره سلب عقل ایلرقضا

وله
کریه اظهار ایدرك مستی بو بزم دهرك

وله
غنای قلبمك ایتدم زکاتنی مال دنیایی

وله
بهیت چرا کاه صفادر

عاشق
لباس صا نکوزاوکلعذارك چشم بلبلدر

عاصم چلبی زاده
بزم طربده ساقیا باکانه کل نه لاله ویر
سبزهٔ پایمالیم بشده بوکاشنك فلك

وله
تماشای جمال یاره پرده دود آهمدر

وله
پیرالکده آتش فقرك اولور تأثیری سخت

وله
قابلیتدر حصول مطلبك سرمایه سی

عاصم مترجم
دم اولمازکیم وجودم خون غمله اولمیه آلود

عاصم
قدك یانده سرو دلارایه کیم باقار

عاطف
فهم ایتمین دقایق نقش صنایعی

وله
حلقهٔ سبحه دکل چشم تجلی زاهد

عالی قدیم
تنمده شرحه لرم سیل اشك یوللریدر

عالی اورله لی
خورشید کبی کرچه که حسنك کالده

عبدی همت زاده
کیمی بلبل دیدی نامنه کیمی مرغ سحر

عدنی محمود پاشا
اول سرو ماه چهره که کلدن یکاغی وار

وزیر سلطان محمد فاتح
دل مرغی خالی دانه سی صیدندر ولی

طاغندی آشیان عندلیبی روزکار آخر
نه خواستکاری جام وصاله جرأت وار
نه سنده رحم نه بنده نیازه طاقت وار
تغافلنده دخی اینشقه براطافت وار
آفتابم خاکدن قالدرکه مردم زاده در

اسراف بی لزوم سفاهت دکلیدر
صرافهٔ سرفروده رذالت دکلیدر
مرآت صاف چهرهٔ عبرت دکلیدر

هرکس بر خیال ایله مست شرابدر
عمرك بهار موسمی عهد شبابدر

بوقسه کیم پابستهٔ دارالشفا اولمق دیلر
ایتدیکی ذوق غم انجامه پشیمان کوریور
زرخورشیدینی عرض ایتسه کردون رغبتم یوقدر
غم عالم بنی آدم ایچوندر

هزاران چشم بلبلدن تجلی ایتدی برکلدر

درد غمه دوا ایچون نیمچه برپیاله ویر
دکزابسم صوورمکه برایکی قطرهٔ ژاله ویر
فلکده باکه کرن کوسترمین بخت سیاهمدر

کورچنار کهنه نك حالن نیجه سوزان اولور
الده استعداد اولنجه کارکندین کوستر
بوجسمك آب وخاکی خون دشت کربلادندر
اعلا کلنجه بریره ادنایه کیم باقار

عبرتستان عالمه اعمی کاور کیدر

سیر ایلیٔ بقادیدهٔ زنجیر ایله در

او یوللرك اونه سی بحر بیکرانه چیقر

ای آفتاب چهره زوالکده اویله در
عندلیبك آدی کاشنده هزار اولدی مکر

جان وکرکلده لاله کبی مهر داغی وار
بیلز آنی که زلف سیاهنده آغی وار

بکزنمه مهر وماهی فلکده جمالنه
او یدیلر بر برینك کوزلرینی دابرلر
سوق تقدیرده اندازه ومیزان اولماز
قوت طالعه باق استمز استعدادی
پر اولور عدل الهیده سلیمان ایله مور
عزتا رحمت حق نیك و بده یکساندر
عشق جهانی بودل نالانه ویردیلر
ای خوش اول شب کیم نکا عرض جمال ایلردی یار
شاهد مقصود آغوشمده بن محروم کام
پیچ وتابندن کریز ایتمك مراد ایتدکجه بن
تار غمیرله عن فرزجاب اولدقجه بن
سنی طالعله بن بیتاب ایکن حیف ودریغ
قویدی استیلای بیتابی بنی برحاله کیم

ایلدك آواره موج چین زلفکدن بنی
بزم میده دلبر اولدقجه تبسم ریز شوق

صورت پذیر معرفت اولمقده در هنر
بولدقجه اشك دیدهٔ زجوشش وسکون
بنی ناکام ایدن اقبال هنزدر بوقده
لذت لعل ابی تلخیٔ آزار ایله در

بیغولهٔ مشیه ده طفل امیدمه
کیمکه همقدح بزم عیش ایدك کافر
هزار سویه نکاه ایتسم آرزو بردر
تعدد ایلمز ایجاب منبع فیضه
بولور نهایتنی قیل وقال وحدتده
نه کوشه کیرلری نائل امل کوردك
بوکلستان فناده جمال عاشقیز

ایچ باده کوزل سوده نه دیرلرسه دیسونلر
عندلیبی ورد صدبرك ایله تکفین ایتدیلر
بویله دامنکش دکلدی دست وصلتدن اوشوخ

ادبار سخت عاقلی دیوانه کوسترر
مرآت دولتك بوده بوسر مبهمی

محمود پاشا
تا که کسنه ایشیده بیرك قولاغی وار

عرشی
بشه بادامله قابلادیلر شکرلر

عزت بك بکلکجی
فیض مولایه کوره ناقص وکامل بردر
منصب دولتده ناقابل وقابل بردر
درکه حقده همان شاه ایله سائل بردر
یاغسه باران کرم بحر ایله ساحل بردر

وله
پر عشه دار اله طولی پیمانه ویردیلر

عزت علی پاشا
بی مجال ایدم بن ارام وصال ایلردی یار
صبحه دك تکلیف وصلیله جدال ایلردی یار
حلقهٔ زلفن کندمه کسر وآل ایلردی یار
دیده سن مجرای اشك انفعال ایلردی یار
کندوسن آزردهٔ فکر محال ایلردی یار
حیرتمدن صورت بی جان خیال ایلردی یار

وله
جوشش سودا دل مجنونه صحرا استدر
فکر فاسد آدمه برجای تنها استدر

وله
بوقسه بودهره نیجه هیولا کاور کیدر
کویاکه جزر ومدایله دریا کلور کیدر

وله
اثر کوکب بختمده شأمت بوقدر
اولمازاول میده حلاوت که مرارت بوقدر

وله
مهد وجوده کلمدن اول هرم کلور

وله
که حقهٔ دهنك قوفلادم شراب قوقار

عزت منلا
ایکی کوزاولسه دخی رسم هادههو بردر
پیاله اولسه هزاران بشه سبو بردر
دوابهٔ نغمه جادهٔ کلو بردر
جهاننده ترك مطالبله جستجو بردر
نظاره مرده خط آورله ساده رو بردر

وله
میخانه ده قال اوده نه دیرلرسه دیسونلر

وله
برکلستان یتنی قبرنده تلقین ایتدیلر
برطاقم عاشق تکابورله خود بین ایتدیلر

وله
اجبار بخت جاهلی فرزانه کوسترر
منصبده اشنالری بیکانه کوسترر

(حقه حق باطله باطل کورنور کاملر)
(کیمسه کام آلمش دکل یاکام عالم کیمده در)

فرقتده قالنلر آغلارز امید وصل ایله
خلیل سوز عشقی آتش عشقه دوشندن صور

هم یاقار پروانه سن هم سوز دل اظهار ایدر
غمزه‌ك خدنکی تیر بلادن خبر ویر
بیك جان ویرن فتاده یکاوار میدر دیمش

بغرم فراق اودیله یانمش کبابه بکزر
بو قاره قاره اسکی کوینکلریله سینه‌م

قدم باصماز بساط قربه علی بجمین سردن
کاملك کنسه وجودی نیجه ایجادی قالور
نه خوش جالنکه یاراشور خط مشکبار

حکمت ندر که اکثر ارباب فنونك
آبلر دولابلر بکدیکرندن آه ایدر
عونی نیجه ابراز کمال ایلسون آدم
عاشقده کدر نیلر غم خلق جهانکدر
بزم چنده ژاله ایله طولدی لاله‌لر
اهل دردك برك سبزندن مزاری بللودر
عاقل ایسك بوروزکار بزم صفادن ال مراد
بیمانه‌ك اوزره بر پوسافی حباب کوستر
بر قطره میله سر آمدن ایت خبردار
جبهه‌ك اوزره وضع انکشت تأملدن مراد
بکدی بر شوخ خط آورده‌نك آخر الله
رخکده اول خم کیسو بوکم بوکم بوکیلور
بو بیجنا یه عجب آهمزمی اولدی سبب
بو نظم دلکشی فائق کورنجه رشکندن

دیده‌م اولمشدر غم کرد خطکله اشکبار
دردایله چیقدی کوزمدن کاه آتش کاه اشك
سینه‌می عشقله یارك داغ برداغ ایلدم

(هر علی حیدر دکل هر سیفه دیمز ذوالفقار)
(کیمکه خدمتکار اکور معنیده خدمتکار اولور)

یاد ایلرز بودملرده برزمان اولور
براوددن بیرهندر آتی یاشندن کچندن صور
مقتضای مشرب شمع شب آرا بویله در
قاشك کانی قوس قضادن خبر ویر
برجان بولمیمی عطادن خبر ویر
کیفیتیله شعرم رنککین شرابه بکزر
بربر اوجاغی قالمش شهر خرابه بکزر
اکر بیلك دیلرسك آتی یاشندن کچندن صور
سن دخی آکلایی کور کیم ارا اولور آدی قالور
آمنت بالذی خلق اللیل والنهار

موجود اقتداری دل آزارلقده در
بریرندن مشتکی مغدورلر غدارلر
بر یرده که حق سویلینی داره چکرلر
قویعه قدحی الدن سوز پیرمغانکدر
عشرت زمانی کلدی پر اولسون پیاله‌لر
بیك بهار اولسه بنده غم سبزه زاری بللودر
مجلس عیشی تلخ ایدر فائضیا زمان کاور
کون و مکانی یکسر نقش بر آب کوستر
ابلیسی سجده سنده پر پیچ وتاب کوستر
ماهه اعجاز رسول اللهی سویلیمکیدر
شمدی کویا دل صد چاك صقال شانه سیدر
که آتش اوزره اولان مو بوکم بوکم بوکیلور
ندن او زلف سمنبو بوکم بوکم بوکیلور
بلی میان سخنکو بوکم بوکم بوکیلور

نم ظهور ایلرا یرسه چشمه البته غبار
کویا تنوردر کیم اولدی طوفان آشکار
سایه سنده اول شهك آلدم نشان افتخار

عزت منلا
وله
عزتی وشنه زاده
عزمی قدیم
عصمتی
عطا ادرنه‌لی
عطا اسکوبلی
علی رمزی زاده
علوی
وله
عونی بك
وله
وله
غالب دده
غزالی
فائضی قافزاده
وله
فائق بك مناسترلی
وله
وله
فائق ممدوح بك
وله

دوشدی کیسوی سیه تابی لب شیرینته
جسمی میزان الهوا درصانکه فائق آدمك

بن درد عشقی سویلسم یشقه درد اولور
خوش برزمانده ویردی امانات عشق یار

عاشقه ناز ایلمز دلبر اکرچه آز اولور
حسنك اولدقجه فزون عشق اهلی ارتق زار اولور
جنت ایچون منع ایدن عاشقلری دیداردن
عشق دردندن اولور عاشق مزاجی مستقیم
زاهد بیخود نه بیلسون ذوقنی عشق اهلنك

جلوه‌ء عکس رخك آینه‌ده ای رشك حور
برق آهم کوك یوزین طوتمش سرشکم یر یوزین
داغ دلسوز فراقك اولدی کون کوندن فزون

که کوزده که کوکلده خدنکك مکان طوتار
دل چکسه نوله جان وتنی خاك کو بکه
ذکر لبکله زلفکه دل اولدی دسترس

آه ایلدیکم سرو خرامانك ایچوندر
سرکشته لکم کاکل مشکینك اوجوندن

او یله سرمستم که ادراك ایتمزم دنیا ندر
کرچه جاناندن دل شیدا ایچون کام استرم
حکمت دنیا ومافیها بیلن عارف دکل

اول پری وش کیم ملاحت ملکنك سلطانیدر
سوردی مجنون نوبتی شمدی بنم رسوای عشق
بنده مجنوندن فزون عاشقلق استعدادی وار
قیل تفاخر کیم سنك هم وار بنم تك عاشقك
پریشان خلق عالم آه وافغان ایتدیکمدندر
مقوس قاشلرك کیم وسمه‌لرله ژنك طوتمشلر
روحه بکزر دلبرم بیلم مکانی قنده در
محنتی کندویه ذوق ایتمه‌در انسانه هنر
کله کوش ایتسه‌ده مرغ بلبل آنکچون ایکلر

شیر صادك نوشنه عارض اولور البته مار
هر نفسده کورمده بر کرم وسرد روزکار

هجران بلا وصبر بلالر بلا سیدر
عشاقك آه اول دم قالو بلا سیدر

ای بنم جوق سودیکم بونه تو کمزناز اولور
حسن نه مقدار اولورسه عشق اول مقدار اولور
بیلامش کیم جنتی عاشقلرك دیدار اولور
عاشقك دردینه درمان ایتسه‌لر بیمار اولور
بر عجب میدر محبت کیم ایچن هشیار اولور

روشن ایتمش آنی کیم خورشیددندر آیه نور
صحبتدن هم وحوش ایلر تنفر هم طیور
نور ماه افزون اولور خورشیددن اولدقجه دور

هر قانده اولسه قانلوبی البته قان طوتار
خاروخس ایلتر آنده که قوش آشیان طوتار
آنك کبی که اوقیوب افسون یلان طوتار

قان اغلادیغم غنچه‌ء خندانك ایچوندر
آشفته لکم زلف پریشانك ایچوندر
من کیم ساقی اولان کیمدر می صهبا ندر
صورسه جانان بیلمزم کام دل شیدا ندر
عارف اولدر بیلمیه دنیا ومافیها ندر

حکم آنك حکمیدر فرمان آنك فرمانیدر
طوغری دیرلر هر زمان بر عاشقك دورانیدر
عاشق صادق منم مجنونك انجق آدی وار
لیلینك مجنونی شیرینك اکر فرهادی وار
پریشان اولدیغم خلقی پریشان ایتدیکمدندر
قلیجلردر که قانلر توکمك ایله رنك طوتمشلر
کیم بیلور عالمده عنقا آشیانی قنده در
غم وشادی‌ء فلك بویله کاور بویله کیدر
ورق مهر ووفانی کیم اوقور کیم دیکلر

ممدوح بك
وله
فراقی
فضولی
وله
وله
وله
وله
فضولی
وله
وله
وله
وله
وله
وله

فضولی
بندن فضولی استمه اشعار مدح وذم / بن عاشقم همیشه سوزم عاشقانه در

وله
مژکانی اوقی سینه مه تا پرطاقلو بدر / صبرایله کوکل چوغی کیدوب آزی قالو بدر

فضلی
لیلینك مجنونی شیرینك دخی فرهادی وار / کارعشقی باکاصور هر صنعتك استادی وار

فغانی
بوسه که قانع دکل دل وصلکك شیداسیدر / دلبرا معذور طوت دنیا طمع دنباسیدر

وله
مردم دیده کنار ایتمکه اول سرو قدی / یتمش ایکی دره دن صوکتوروب آل ایلر

کوناهیدلی قبولی
بوقدر کناه اوغمزه سی خونیده بنده در / شاهم صوچ اولدرنده دکلدر اولنده در

وله
کواوب آچل دید که کولمه نكده وقتی وار دیرسین / آچل ای غنچهٔ باغ لطافت کل زمانیدر

شهزاده قورقود
تونیای خاکپا یکدن ایدن قطع نظر / ایکی کوزم کرکز چیقسون ای ز بصر

وله
حسرت ورد رخکله لالهٔ نعمانی کور / باش آچیق ابدال اولوب باینه یاپراقی باغلانور

کامل پاشا
حکومت حکمت ایله مشترکدر / وزیر اولان حکیم اولمق کرکدر

کامی
یوزنده فتنهٔ خط قیل وقالی روشندر / کوزلرلك یکیدی غالبا بو یوزندندر

وله
قاتلر دوکرسه غمزهٔ بیدادی وقتیدر / بودملری اوبر کون اولور چوق زمان آرار

کانی
ارباب حسد هرنقدر اولسه مزاحم / بر کره فلك باکاده نوبت ویره جکدر

لبیبی
عشق دلبردن جدا صاغه بدنده جان یانور / غافل اولمه هر کسك کوکلنده بر ارسلان یاتور
عارضنده حلقه حلقه اولمش اول زلف دوتا / کنج حسن حفظا یچون کویا ایکی ثعبان یاتور
مهر رخساری ضیا ویرمش جهانه کون کبی / جامه خوابنده سحر که کوردم اول جانان یاتور
بادهٔ عشق ایچوب یکمش لبیبی کندودن / میکده کنجنده شویله مست وسرکردان یاتور

لسانی
لباسنده دکلدر نقش کمخا پنجه رسمنده / بنم دست امیدمدر که دامانده قالمشدر

لعلی
ازهدك کوکلنده جنت عاشقك دیدار یار / هر کشینك لاجرم باشنده برسوداسی وار

لیلاخانم
قیل مجلسی آماده نه دیرلرسه دیسونلر / ایچ دلبر ایله باده نه دیرلرسه دیسونلر
عالمده ندر فرقی بکا مدح ایله ذمك / صاغ اولسون احباده نه دیرلرسه دیسونلر

ولها
ایچ باده یی کاشنده نه دیرلرسه دیسونلر / عالمده سن اکلنده نه دیرلرسه دیسونلر

محرمی
عاشق اولمزدن مقدم دوشده دوشدم آتشه / مبتلای عشق اولورسین دیو تعبیر ایتدیلر

مختاری
زلفن آچوب نسیم ایده می روین آشکار / اول کونی کوسترمیه عجب باکا روزکار

مخفی
دولت رجالی راحتی هیچ بیلا مکده در / راحت رجال دولتی هیچ بیلا مکده در

مدحی
الحمدای مروحه اولمش مقامك دست یار / الویرسه بویله الویرسون کشی یه روزکار

سلطان مراد ثالث
لطف رحمانه استنادم وار / فضل حقدن نیجه مرادم وار
چون درست ایتمشم خدایه کوکل / مدد حقه اعتمادم وار

سلطان مراد
لشکر وماله اتکا ایتمم / عسکر غیبه استنادم وار
چالشك ای مجاهدان غزا / دین یولنده بنم جهادم وار
اومارمکه دعام اوله مقبول / که قبولنه اعتقادم وار

وله
بنی عالمده فرهاد ایلین شیرین زبانکدر / بنی بلبل کبی زار ایلین غنچه دهانکدر

مشفقی
همدمم اولسه نوله درد و بلا محنت وغم / عالمك عشرتی جمعیت یاران ایله در

معیدی
کولسه کلدر سویلسه بلبل نه بیلسون آدمی / یارب اول شوخ دلارا کلمیدر بلبلمیدر

منیف
قید وقفیهٔ انساب جنونی کوردم / قیسی اول سلسله ده ارشد اولاد یازار

نائلی
ساقی فروغ رو یکده آب وتاب کوستر / کرمیت حیادن خورشیدی آب کوستر
دیرسك که اولسون راز آگاه نشئهٔ ناز / جبریله چشم مستك مخمور خواب کوستر
پرجوش عکس لعل تبخاله دارك اولسون / هر صوندیغك قدحده ساقی حباب کوستر
کورمجدهٔ نیازی سن باکا خو یلرده / شایستهٔ پرستش بر آفتاب کوستر
ای شحنه کار پرهیز اول فرق زهده میدر ز / دستنده بایزیدك جام شراب کوستر
ال صومعه خوان لطف چرخ سیه کاسه / بخت ثیمه کندك عالی جناب کوستر

وله
تار تار طرهٔ پرپیچ جانانم میدر / حرف حرف نسخهٔ حال پریشانم میدر
کوی یاره دو راه اولدم سرشك وداغ ایله / بیلزین یارب چکن آهم می یا نالم میدر
ایتدلر پرده ده آغازه بیلمز کوش ایدن / نالهٔ بلبل میدر کاشنده افغانم میدر

وله
سوز هجران عشقنده دیارك مکانی کیم بیلور / کوهرنده آب وتاب اولسونده کانی کیم بیلور
وار ایسه سنك سیاه قلب عاشقدر محك / بوقسه اول شوخك عیار حسن وآنی کیم بیلور
ذاتی اشراف زمانك نائلی معلومدر / اهل علمك کیم صورار ذاتی زمانی کیم بیلور

وله
کوسترسین جانه مرآت رخك قندلبك / قصدك اول طوطئ شکر خواهی سویلتمك میدر
دیره وارمقدن مراد احیای اموات ایلیوب / بیلره اعجاز روح اللهی سویلتمك میدر
کتم راز عشق ممکندر دیمکدن نائلی / خواهشك طفل دل آکاهی سویلتمك میدر

وله
کیجه قوبنده سین شب زنده دار وصلتك کیمدر / عزیمت خوان برجیس اقتدار دعوتك کیمدر
نه دیرك بت نکار آفتاب افروز بدر حسنك / نه برجك ماه بیسین پرتو پرست طلعتك کیمدر

وله
صلاح عالم کون اولسه کرفسادی قدر / اولوردی کام روا هر کشی مرادی قدر
براقمه دامنك الدن محبتك که اولور / قبولك تقربی مولاسنه ودادی قدر

وله
شخصك استعدادی لطف پیکرندن بللودر / کیمیای قابلیت جوهرندن بللودر

وله
نه غمزه دن نه غم یار پرجفادندر / بزم شکایتمز بخت بی وفادندر

وله
جیقاران عالمی باشدن سنك ای خلعت جاه / وقت پوشیده اولان بوس کریبانکدر

وله
بیك مبتلاسی وار سر راهنده سان بکف / اول طفل نوظهور هزار آشنایی کور

نائلی — سعی ایله نیجه‌لر اولوب مالك كیمیای فقر
وله — تفرج ایتمكه دل بیخودانه نائلیا
نابی — دوكونسه مشت تأسفله نوله سینهٔ عمر
یلنسه قدر حیات عزیز راحجدر
تهی قالور كهر زندكیدن آخركار
بزآرمیدهٔ كشتیٔ غفلتز اما
وله — موج مراد بادهٔ جان پرورمده در
بندن صورك حقایق اسرار عالمی
بازشكار كبر چراكاه همتم
وله — دم وصال ظهور خط نكاره دوشر
همان بزه دوشه‌جك وقت كلده عشرتدر
دكل زمینه دوشن برف خانهٔ چرخك
وله — دست نازكدن اورندان كه شراب استرلر
دردسردن نیجه آزاد اولورلر اول طائفه كیم
سن همان دلده كی نقش هوسی دفع ایله
وله — حیات دولت بادر هوادكلده ندر
سپاه مملكته احتیاج ثابت ایكن
اسیر كشمكش اضطراب ایكن اهلی
وله — خطك كه كرد چهرهٔ تردن ظهور ایدر
كوردم الندە خنجر عریان اول مهك
بوسوز عشقمه مردمك دیده در سبب
وله — نه سندندر نه بندندر نه چرخ كینه وردندر
دهان آلوده اولماز نعمت الوان عالمدن
وله — سنكچون خواب راحت چشم كریانله دشمندر
كیدلدن سوزن مژكان وتاركا كلك الدن
وله — شكایتم سنم شوخ سركشمدندر
بوزخم عشقمه بادی نكاهم اولمشدر
وله — دیدهٔ عاشق مفلس كه خط وخالده در
دوشمز آلوده‌لره داعیهٔ استغفار

خالك بدست دولت وجاهه زكات ویردیلر
ورای عالم حیرتده بردیار استر
كه ضایع اولمده دریوق بره خزینهٔ عمر
هزار سلطنته بكدم كیسهٔ عمر
بونیشه كاویٔ انفاس ایله دفینهٔ عمر
نفس نفس جریان اوزره درسفینهٔ عمر
حرف نشاط زیرلب ساغرمده در
تألیف راز نامهٔ دهر از برمده در
كام دوكون جنبش یان و پرمده در
ایرشدررسه خدا عیدمز بهاره دوشر
فغان نابجل مشرب هزاره دوشر
بیاض صورت دیواری پاره پاره دوشر
كو یا چشمهٔ خورشید دن آب استرلر
باده نوش ایلیه‌جك پرده كلاب استرلر
سندن ای خواجه نه دفتر نه كتاب استرلر
وجود موج بقادر فنا دكلده ندر
ملوك عالم صورت كدا دكلده ندر
بقای جاهه دعا بد دعا دكلده ندر
برفتنه دركه دورقردن ظهور ایدر
برآب صافدركه كردن ظهور ایدر
هرآتش ابتداده شرردن ظهور ایدر
بودرد سرخمار نشئهٔ جام قدردندر
دماغ دلده لذت خوان یغمای سحردندر
بساط استراحت جسم سوزنمله دشمندر
رفوی عافیت چاك كریبانمله دشمندر
ظهور دود درونم هب آتشمدندر
بنه بوتیر بكاكندی تركشمدندر
چشم نكبت زده درصفحهٔ رمالده در
چیقماز اول چرك كه پیراهن بقالده در

نامه یازسم یاره دستمده قلم نابود اولور
ایلسم داغ درونم شرحنه وضع قلم
كل ای نسیم صبا كوی یاردن نه خبر
شمیم اطلفه آماده در مشام امید
یارك كذر كهیدر عشاقه جای راحت
نقشك كبر نجه جانه محو اولدی آرزولر
سبوی میله ابریق وضو برخاكدر اما
دخی كیمدن امید صدق ایدرسین نابیا بیلم
رك تاك خفادن جوشه كل ای بادهٔ تحقیق
سزادر ساعد سیمینك ایتسم هیكل كردن
بن ایتدیكم نیازی ایدرسین رقیبه فاش
هب سنمی كامیاب اوله جقسین زمانه ده
اكرچه كهنه مشاعرز رواجمز یوقدر
اوجاه كیم اوله همدوش احتمال زوال
نقش ایله ای مصور حسن جمال یاری
چون حل عقدهٔ دل مشكلز اولدی سنده
چنبر اولورسه نوله دائرهٔ جانه كمر
شكسته‌لك دله كیسوی یارمزدندر
سزای تیغ اولورحدین تجاوز ایلین مول
بوله باقمقدن آغاردی صمنا دیدهٔ تر
كاسه میزان كار اورته‌یه‌ای یوسف حسن
اكلادم آینه نك راز دلدن بونی كیم
سندن ادنایی كوروب شكر ایله دمساز اولمق
كیمكه مكر زن دنیایه زبون اولماز ایسه
توبهٔ مبده ثبات قدممدن صورمه
فنده برفتنهٔ ذر دیده ظهور ایلر ایسه
اولدی سرمایهٔ حسرت بكا بیم وامید
درخت یأسدن اظهار برك وبار امید
برآفریده دن ایتمه لب شكایتی باز

نابی — حرف آتش نامه خاكسترمی كب دوداولور
سینهٔ حرف اوزره داغ نقطه خون آلوداولور
وله — كلورمی قافلهٔ مشكباردن نه خبر
نه كونه جنبشی وار روزكاردن نه خبر
وله — رندان خانه بردوش دار ودیاری نیلر
دیوار كنج كلخن نقش ونكاری نیلر
وله — نه حكمتدر بیلمز بیری صالح بیری فاسقدر
صباحك برنفسده نصفی كاذب نصفی صادقدر
وله — قدحلر شیشه‌لر خملر سبولر هب سنكچوندر
بكا پرخشم وكین اولمق عدولر هب سنكچوندر
وله — ای سست عهد مجلس امانت دكلمیدر
ای تنك چشم كار بنوبت دكلمیدر
وله — رواجه ده اوقدر احتیاجمز یوقدر
توجه ایتسه یله ابتهاجمز یوقدر
وله — آهوی چشم شوخن آرامیده كوستر
انكشت آرزو بی ناخن بریده كوستر
وله — بسته درنقش میانخانهٔ جانانه كمر
وله — بزه بوشیوه بنه روز كارمزدندر
وله — آنكچون تیغدن آزاده در مژكان وابرولر
وله — آغله هی كوزلرم آغله نه كلور وارنه كیدر
وله — فنی چوق كیمسه‌لرك ایلكی بازاره چیقر
وله — طبنتی صاف اولانلرك اهل نظر یاوریدر
وله — سندن اعلالره رشك ایلمك مرهمیدر
وله — رزمكاه فلكه مرد كلور مرد كیدر
وله — اوراسن ساقیٔ كلچهره‌نك ابرامی یلور
وله — بنه باقسك براوبجی غمزهٔ دلداره چیقر
وله — بیله‌یم ایلیه جك كریه میدر خنده میدر
وله — تصرفات الهیه دن بعید میدر
وله — كه نقشدن كله نقاشدن شكایتدر

نابی	همان نتیجه‌سی بر فرقت اولسون یوقسه	وصالی در پس اولان انتظارمکیدر
وله	باطل همیشه باطل و بیهوده در ولی	مشکل بودر که صورت حقدن ظهور ایدر
وله	اهل ماتم کریه ده کاب قسمت خنده ده	جانسانك ویردیکی معجون دوخاصیتلیدر
وله	یکسبو یکبزم و یکپیمانه یکمی یکنشط	میکشان بزم انسك اتحادی بویله در
وله	کیمدر بزی منع ایلیه جك باغ جناندن	موروث پدردر کبرزنانه بزمدر
وله	اولماز بنسه مریض محبت شفا پذیر	روی زمینه یردخی عیسا کلور کیدر
وله	روی زردم بستهٔ آب بسته سن خندان ایدر	زعفران نوع بنانك خواجه نصرالدینیدر
وله	برمهره ذره بزکه فروغ جمالدن	کوینده مهر سایهٔ دیواردن یکر
وله	اولدی بیاض صبح کبی موی سرسفید	ای خفته چشم اویان که عبادت زمانیدر
وله	کوسترمسون اوقحط سخن مجلس خدا	کاآلودهٔ تشنیع اوله لفظ نسته لر
وله	دله رسم ایتمدن نقش خیالن کوردیکی شوخك	درون پرهوس مجموعهٔ حکاکه دوغمشدر
وله	کهی بی اختیار افتاده لکلر پای دلداره	دکل کستاخلقدن ایك درمانسز لغمدندر
وله	که بلندی پست ایدر کاهی ایدر پستی بلند	مقتضای کردش دولاب عالم بویله در
وله	اولمه ای طبع حریص انبانکشای اضطراب	کار وباری اسیاب عالمك نوبتله در
وله	حسن جوان نسایه نه ممکن اوله نصیب	هرحصه دن ذکوره نسادن فزون دوشر
وله	افزونیٔ حیات کم آزارلقده در	سرمایهٔ نجات سبکبارلقده در
وله	اسافل اولمه اولماز اعالی نائل سامان	ورن زیرا که صورت جامهٔ زنارسوزندر
وله	جهان ایچنده مرادم نه ایسه ویردی قضا	همان برالمدیغم انتقام قالمشدر
وله	بر کون کلور که صدره چیقار سرفراز اولور	اول کوردیکك کینه که نامی پیاده در
م	عرض ایله بیهوده بره زخمکی ای دل	یوق حقهٔ ایامده مرهم نه ویررلر
وله	زبون بولوب بزی پامال جور ایدنلردن	برای غیرت حق انتقام آلور بولنور
نجاتی	خط ریحان ایله اول زیبا عذار	صانه سین مصحفدر آیت برکنار
وله	ایکی اوج میل بردن بن ایاغك طوپراغن کوردم	چکاسه سرمه دن اکسیك دکلدر کوزترازودر
وله	زلفکه نسبت یاآلنك جنت اولور یارخك	چونکه شاهك باغ خلد آلتنده پااوستنده در
وله	تك برده کوکده ذره قدر منت اولسون	اورتی دوشك نجاتی یه بربسور یا یتر
تحقیق	قنده وارسه عاشق بیچاره جانانن آرار	درد ایله بیمار اولان البته درمانن آرار
	صانمه رحمندن صونار دستن دل مجروحه	اول کمان ابرو جکرده تیر مژکانن آرار
	وردکلزاره طوقنمقدن صبانك قصدی وار	عندلیب بی نوانك راز پنهانن آرار
وله	شیخ عهد ایلدیکك مرشد خلوتکارك	اکثری معتکف بزم اکا بر بولنور

تحقیق	مرآته باقه بر ایکی کون ایله تجربه	صبر ایلك فراقکه مشکل دکلیدر
وله	تراش اولدقجه خط یار رو بنده جلا آرتار	فتیل شمعه بکزر کیم کسلدکجه ضیا آرتار
ندیم	تحمل ملکنی یقدك هلاکوخانمیسین کافر	امان دنیایی یاقدك آتش سوزانمیسین کافر
	قیزارغلان نازی نازك شهلوند آوازی آوازك	بلاسین بنده بیلم قیزمیسین اوغلانمیسین کافر
	ندربو کیزلی آهلر چاك کریبانلر	عجب برشوخه بنده عاشق نالانمیسین کافر
	نیچون صبق صبق باقارسین بویله مرآت مجلایه	مکرسن داخی کدی حسنکه حیرانمیسین کافر
	ندیم زاری برکافر اسیر ایتمش ایشتدم	سن اول جلاد دین ودشمن ایمانمیسین کافر
وله	نه برك کلدر اولب چکنسم شکر صانوردم	نه غنچه دراودهن قوقلاسم شراب قوقر
	عجب نه بزمده شب زنده دار صحبت ایدك	هنوز نرکس مستکده بوی خواب قوقر
	اون که خاك اوله عشقك کداز و سوزندن	بتن کیاهی دم حشره دك کباب قوقر
وله	هر طره سنده بیك شکن دلربای وار	هر برشکنج طره ده بیك مبتلاسی وار
	برچشمی وار که برنیجه بوزبیك اسان یلور	بیك همزبانی همدمی بیك آشناسی وار
زکی	بدره دکل نکاهی جهانك هلاله در	نقصانه درنظرلری صانعه کماله در
نزهت قدیم	پرکرده صوربازی کلوب خسته کی ظالم	انصاف ننك آدی مروت نبه دیرلر
نسیمی شهید	کافر کورنجه زلف ورخك دیدی ای نکار	آمنت بالذی خلق اللیل والنهار
نشأت	زن کبی شیوهٔ شهوتله آلان دنیایی	وضع حمل ایتمه کبی و برمه ده فریاد ایلر
وله	کوندز جیفا رر ذوقنی رندان رمضانك	افطار صفاسن دخی اهل شکم ایلر
نشاطی	رخسارك اوزره زلفك بر پیچ وتاب کوستر	چون هاله هرچنده برماهتاب کوستر
	عرض ایلدکجه عاشق لعل مذاب جشمن	آج حقهٔ دهانك سن درناب کوستر
	اولسون اول ایکی خنجر جوهرنمای بهجت	ابرولرکده کاهی چین عتاب کوستر
	مستانه رنکهله برشور صال که دهره	زهدی تمام رسوا عقلی خراب کوستر
	رسم ایله بزم عشق ای مانیٔ محبت	اول بزمه جان زاری تار رباب کوستر
	پرتو نمای شوق ایت اول نار آب پوشی	بزم صفایی ساقی پرآب وتاب کوستر
	وصف رخنده طرح ایت برنوغزل نشاطی	یارانه نقش سحری برروی آب کوستر
وله	جلوه کاه نازه کیم اول آفت مهرو چیقر	هرطرفدن اوج چرخه شوق ایله بیك هو چیقر
	جان آثار بیچاره دل کاهی نیام نازدن	قصد زخم جان ایله اول خنجر ابرو چیقر
	رمزدن خالی دکل نقش جمال دلربا	خط لعلی برمعمادرکه شفتالو چیقر
	باسمندن سرزده سنبل صدا نور سبر ایلین	کوشهٔ دستاردن کیم زلف عنبر بو چیقر
وله	فریاد دل که سینهٔ غمخواردن کلور	برناله در که اول پس دیواردن کلور
	فتنه صلای الحذر ایلر شتاب ایله	اول شه که مست خانهٔ خماردن کلور
	خمیازه ریز باده سبدر جام آفتاب	اول نشئه کیم دله نکه یاردن کلور
	کلکونهٔ جماله اولور زیب بخش رنك	هرقطره خونکه چشم کهرباردن کلور

نشاطی

مثال چشم بتان نرکس چمن مخمور
عجمی ملك دله صالسه غمزه لر آشوب
بهار عالم جاهك خزانی در پیدر
خوشا فزونیٔ کیف می محبت کیم

وله

بینیٔ پاکنه الف آن دیسم نوله

وله

مویدن اینجه میان شوخ فتانم میدر

وله

چشم مهره نوتبا ایلرفلك هرد بزه سن

وله

کورصفای عشق کیم دل کاه احزان ایکن

وله

چشممده عکس خنجری مستور کریه دن

وله

سلب ایدوب عقلی بکین نام ونشان قیدندن

نظیم

یك پاره اولسه ذره دکل اول دهان قدر

وله

جان وردی غم عشقدن آیرلدی مجنون

نفعی

ناز ایدرسه غمزه سی عشاق زاره نازایدر

وله

چکدیکم دزدی نه هجخانه نه همراه بیلور

وله

بنم عاشق که زسوالقد طوتدی شهرنم شهری

نورس قدیم

حجله کاه خسروی اول شب که تزیین ایتدیلر
جیقمدی برتیتی قد پاسند همسنه

وله

شب هجرانده نلر چکدیکمی هیچ صورمه

وله

کرم شبتاب کیجه کاه یانار کاه چیقر

وله

بومضمون ایله انجق قصدی تزیین ایتمه در نظمن

وله

بخشکی بزجا ایدرسه تختکی برباد ایدر

وله

فدای غیرت پروانه یم که عالمده

وله

نه رنك دلق صوفیدن نه نقش بوریا دندر

نورس افندی

سپهرك عکسنه دورنده ده مقصود حاصلدر
ایدر هر سالکی تعریض مخمور ذهول آخر
کلی بلبل یاقار شمعی دخی پروانه زار ایلر
تعاکس ایتمسه شوق تجلی ایکله مز دللر
صفات وذات یکدیکردن اولماز برزمان منفك

ایچسن بو باده یی مخمور ایچمین مخمور
خراب دشوه نسکه چشم پرفتن مخمور
اولور بو مجلسه البته هر کلن مخمور
خراب عشق یاتور قیس وکوهکن مخمور

ابروی دلکشی آکا مد کشیده در

رشتهٔ باریك دلمی یارك جانم میدر

آرزوی سایهٔ قدکله هرکیم خاك اولور
کاه اولور کیم یادرخسارکله یوسفزار اولور

کویا درون آبده ماهی نهان اولور

دفتر عشقده مجنون کبی نام آور اولور

یانده جزء لایتجزی جهان قدر

میدانِ محبتده قدم بویله کس کدر

زلفی پرآشفته در کیم روزکاره نازایدر

عاشقم حال دل زاری الله بیلور

یازانلر قصهٔ مجنونی هب یابانه یازمشلر

خون فرهادی حنای پای شیرین ایتدیلر
اطلس کردونی برقاج کره تخمین ایتدیلر

آنی برین بیلورم بردخی الله بیلور

عجبا قنغی فلك زده نك یلدزیدر

ایشاعه داستان رستمه طوسی یلان سویلر

ساکده اولماز هوادار ای سلیمان روزکار

نه برصلا مستی وار نه مزاری قالمشدی

تغیر نشئهٔ عرفانده هب بوی ریادندر
حقیقتده ظهوری آتشك قلب شتادندر
سبه مستیٔ غفلت نشئهٔ چون وچرادندر
کیمی کوردمسه شاکی اشتکاسی آشنادندر
خروشی هب جبالك عکس تأثیر صدادندر
ضیانك انکشافی شمسدن شمسك ضیادندر

سرکشته ایلین بنی زلفك هواسیدر
ویردیکه بند پرچنه بند اولوردی دل
نورس بنی دوشوردی دیله آرزوی دل

ایلسم آغلایه رق آه اکر افلاك یانار
قبلمه لوم ایتمدك آثاری ادراك دیو
مه یکی صاقلایه جق ر بوله یم کا همدن

جوهر صهباکه ایلر جام میندن ظهور
نشئهٔ صهبایه قاندم کرچه اما بیلمدم
عشق پرلشدرمش اسباب جنونی شویله کیم

فی یاد لبکله خون دل نوش ایتدیکم دملر
کاورمی خاطره صهبا صونوب پیمانه
یانار آتشلره آرام وصبرم یاده کلدکجه

حالی ر بد اصلك اقباله تحول ایتمسون
وقتیدر نیك وبده تحویل ایدن هر صورتی
بوللری صدفك نجاتنه متهیدر مطلقا

کربه یی اول دم که اهل عشقه آیین ایتدیلر
صورت آیینه یه میل ایتدیروب رخسار بنی

ایتدکلر یکل قنغی برین نقل ایده یم بن
هر شیوه که یك عاشق سودا زده مفتون

سنك محزونك اولمق یاکا شادان اولمدن یکدر
جهانك عز وجاهن شویله اذعان ایلدم بن کیم
دوشوب کوی خراباته ایچره صوفی کاسه لیس اولمق

اول صنم رفتار ایله پرسرو بالادر کیدر
ناز ایدر کلمز کنار عاشقه اول دلربا

بلا دلدندر اول دلدارلندن دادمز بوقدر

قنده برغم یار سز قالسه بغله یار اولور

کلدمسه نوله بن شعرا دورینده آخر

جکرده طورماز آقار خون زخم تیرنکار

سرخدا مطلا هر اشیاده مستتر

کاشنده کونه کونه ندر بو شکوفه لر

نورس افندی

بای بوانقلابه محبت بلاسیدر
چکمون بلای قیدینی شمدی جزاسیدر
هب چکدیکم جهانده بنم دل بلاسیدر

وله

صو یانار نار یانار باد یانار خاك یانار
بن پرآتشده یم ای عشق که ادراك یانار
هم دل سوخته هم سینهٔ صد چاك یانار

وله

روحدر کربا ایدر جیب مسیحادن ظهور
ایتدی صهبا نشئه دن یانشنه صهبادر ظهور
دوشه آتش قیسه ایلردودلیلادن ظهور

وله

هزاران بلبلی ناله له خاموش ایتدیکم دملر
سنی بزم وفاده مست ومدهوش ایتدیکم دملر
سنی مست بلبوب ای کل در اغوش ایتدیکم دملر

وله

چونکه مستقبلده یافرعون ویا نمرود اولور
وقت اولور کیم اهیچ شی احسن موجود اولور
فعل بدوحی فلك قاب ایتسه ده محمود اولور

وله

دیدهٔ کریانمی سرچشمه تعیین ایتدیلر
عاقبت اول خودنمای حسنی خودبین ایتدیلر

وله

ای عشق سنك آه دیلنز نسلرك وار
یارب نه مصیبت نه بلا شیوه لرك وار

نوعی

غمکله آغلامق ایلرله خندان اولمدن یکدر
ایشیککده قول اولمق دهره سلطان اولمدن یکدر
حصیر پر دولتنه فغفور وخاقان اولمدن یکدر

وله

یاینه افتاده لر دوشمش تماشا درکیدر
سو یلنور دیلرده اما پردلار ادرکیدر

وله

کوکلدندر شکایت کیسه دن فریادمز یوقدر

وله

بربلا کیم صاحبن بولماز بکا غمخوار اولور

وله

عادت بودر الك صکره کلور بزمه اکابر

وله

اوربجك آغیدر اوستنده صانکه جسم نزار

وله

بروجله ناظر زکورملم حق نه کوسترر
آب وهواسی برقونك باغسانی بر

نهادبك / وله / نبلی / واثق / واصف

خیال بوس پایه دست امیدم صارلمدن
جهانده شمدی ظرافت مداهنه ایله اولور
کیمك همبزمی بن یاران عیش و عشرتك کیمدر
ای چشم بخت میل شکر خواب نابکی
نه بیان حاله جرأت نه فغانه طاقتم وار
دوشه‌لی او یادکاره کوکل اولدی پاره پاره

کوکلده حلقه حلقه آه حلحاله دونمشدر
حماقت اولمازه اولماز دیمکدن اولمشدر
ندیمك غمکسارك همدمك هم‌صحبتك کیمدر
بیدار اول که رؤیت دیدار وقتیدر
نه رجای وصله غیرت نه فراقه قدرتم وار
چکرم کوکل نه چاره چکه‌دم محبتم وار

(آتش کناری فیش کوننك لاله زاریدر)

وله / واقف / وجدی

نه یاردن نه کوکلدن شکایتم واردر
نیاز وصلت ایله رم اوله مکر بوقسه
لعلك تبسم ایله پرآب وتاب کوستر
می ایچ که روی آلك اولسون ینه خوی افشان
عکس رخکله آیینه‌یی منور
ایتمه ایلك کشاده اهل نیازه اما
آب حیات وصلك خوابنده جانه عرض ایت
کستاخ چشمه ایتمه روی دلی نمایان
سرمست داشکسته دوش پای چشم مسته
صوندقچه نرکس جام اول مست نازه ساقی
وارمی جواب سویلر بو نوزمینه وجدی

فراق دلبر ایله شمدی راحتم واردر
اونسدخو به بنم غیری نیتم واردر
یاقوت سرخ ایچنده در خوشاب کوستر
آب ایچره آتشی کور آتشده آب کوستر
آغوش مهده رخشان برآفتاب کوستر
هر بر سؤاله غمزه‌ك حاضر جواب کوستر
دلتشنهٔ امیده باری سراب کوستر
آیینهٔ رخکده رنك حجاب کوستر
معمار لطفه کندك خانه خراب کوستر
صد چشم مبتلایی انده حباب کوستر
شعر کده اهل نظمه تازه خطاب کوستر

وله

اکر مستلزم احسان ایسه فریاد قابلدر
نکاهك منع ایدردی استسه هپ غمزه‌نك جوربن
بن ایتسم بیستونه همت ایتمسم تیشه‌یی محرم
دل درد آشنا جام نشاطه ایلمز منت
رضا یوق انتقامه مذهب عشاقده یوقسه
دوش سین غیری کاکل قیدینه یوقسه سنی ای دل
بو فیض ایله سوزك سحر ایلمك مشکل دکل وجدی

کرم مبذول اولورسه عرض استعداد قابلدر
همان حکمت مراد ایتکده یوقسه داد قابلدر
آنی نوك مژه ایله یقمق ای فرهاد قابلدر
غبار غمله ده برلحظه اولمق شاد قابلدر
برآه ایله جهانی ایلمك برباد قابلدر
شکنج طره سندن ایلمك آزاد قابلدر
خصوصا طبع چالاکك ایده امداد قابلدر

وله

طوفان سرشکم دیمه جوش یمه بکزر
زنجیر محبت چکه‌رك کلدی جهانه
میخانه ده بی قید سفال ایله می ایچمك
هپ عشق ایله‌هم مجلس اولان اهل جنوندر

باقی چشمه دامانمده دریانمه بکزر
مجنون ایله دیوانه کوکل توأمه بکزر
نه مجلس دارایه نه جام جمه بکزر
عقل اول حرم انسده نامحرمه بکزر

وله

شبستان غم زمده شمع انورم یوقدر
سرنده هر کسك برغنچهٔ سیراب وار شمدی
ستانبوله شودکلو آرزو وار دلده‌ای وجدی

فنا دنیاده یعنی برمسلم دلبرم یوقدر
بنم باغ جهان ایچنده بربرك ترم یوقدر
اوچردم بولسم اما نیلیم بال و پرم یوقدر

(غمزه)

وجدی / وله / وله / خواجه وحبی / سلطان واد

غمزه بی رحم اولدیغی مژکانلرندن بللودر
کعبه جویان محبت خضری رهبر ایلمز
کاکلی پرداغمه زلفی سایه بخش اولسه نوله
خال رخسارندن آکله حالی ایتمه سؤال
نوله کلزار عالم سربسر بیت الحزن اولسه
کوکل سوزان ایدن جسم نزارك تازه داغکدر
بهانه جوی وصلت اولدیغم پاره‌ط بورمشلر
ای که هزار آفرین بونجه سلطان اولور
خالقنی استین ناخلف اولمش دکل

تیغ خون آشام نقش جوهرندن بللودر
سجده‌کاه اهل دل خاك درندن بللودر
لایق تاج شهنشاهی سرندن بللودر
عاشقك بخت سیاهی اخترندن بللودر
بو یوسف طلعتان دنیایی یعقوب ایلمشلردر
سنی پروانهٔ عشق ایلین کندی چراغکدر
نفاق ایتمشلر اما معنوی همت بیورمشلر
قولی اولان کیشیلر خسرو و خاقان اولور
خلقه کوکل باغلایان صکره پشیمان اولور

(اللهی سورسك بنی سویلمه غم وار)

وله / سیدوهبی / وله / ویسی / وله / مامازاده هادی / هلالی

تیغ نکاهه بادهٔ ناز ایله آب ویر
بیوفایی زن دمری کوروب اهل فنا
امید خاکبوس اجنابك کر اولمسه
سکا فرهاد اوله‌لی ای شه شیرین کفتار
ایتسونمی آه دلسوزم علولر آشکار

بن اولمك استرم بکا قطعی جواب ویر
حسرتندن دم موتنده دهن باز قالور
بو خاکدانه کلمکی ایتمزدم اختیار
آه دیرآه ایشیدر کوه بلاده دل زار
عشق دیرلر نامنه دلده برآتشپاره وار

دل ایکدن شراب ناب استر
چشم مستی شراب ناب ایچمش
جان ویرر دل کورنجه پیکانن
ای هلالی یتشدی بزم بهار

خسته دردینه جواب استر
دل بریاندن کباب استر
خستهٔ تشنه دلدر آب استر
دورکلدر کوکل شراب استر

یتیم علی چلبی / یحیی افندی

سری پاپای سرابلر جهان بی‌سرو پادر
کون یوزك ماهیت حسنی کماهی کوستر
برالای اولسه کوزلر هپ توجه پاره در
ای هلال ابرو جمالك حق باقی آیینه یه

حضیضی اوج ایدوب اوجی حضیض ایلر بو دنیادر
نور حق ینه اول شمع الهی کوستر
خلق عالم بربرینه پادشاهی کوستر
برمصفی آیدر کیم عکس ماهی کوستر

وله / وله / وله

اسدی کویندن صبا شاد اولغه بادی بودر
شیوهٔ محبوب ذوقندن خبردار اولمدك
خاطر پاکینه قونمش باد آهمدن غبار
ایشیککده کوزی یاشلی عاشقك یك وار ایکن
سوزکیم زبانمه کلسه کویا زبانه در
عاشق اودر که یاری ایشیکنده جان ویره

آیاغی توزیله کلدی باعث شادی بودر
بیلمدك ای قیس عالم بونده در وادی بودر
خاکپاینه ینش ای اشك ایله اعتذار
نوجوانم بیك یاشا بحیایی ایتسدك اختیار
بن عاشقم سوز مده بنم عاشقانه در
مجنون غافلك حرکاتی بیانه در

یحیی افندی	بکا قان آغلادر هجران دمنده چکدیکم غملر	کلور بر بر خیاله روز وصلتکده چکن دملر
	کولر او یاردی دل بازیچه ظن ایلردی دنیایی	فنی اول شوقلر اول انس وحالتلر اوطاللر
وله	چشم خونبنم خیالك شاهنی اعزاز ایدر	هر کاشده برقاش سرخ پای انداز ایدر
وله	همیشه مردم چشمم عذار یاره باقار	کوزم اوپنجره در صحن لاله زاره باقار
وله	کوه محندر باشم هرسو باشم ارماغلر	فرقتکده چکدیکم آلامی چکمز طاغلر
وله	راست کلدم یاره برسرو دلارادر کیدر	بابنه عشاق دوشمش برتماشادر کیدر
وله	بر بر ینه کیردیلر دولا بلرله آبلر	آبلر غالب کلنجه دوندیلر دولابلر
وله	خانمان زهدی ویران ایلسون سیلاب می	باده آفسون کلسون ای ساقی بوجم وادیسیدر
وله	قورقرم جنتده‌ده عشاق راحت برایه	اوکرنورسه شیوهٔ خوبان اسنا بولی حور
وله	مائلم برکل رعنایه که او یك دیله مم	آلمدن بوسه‌سن ابکی یناغی کل کل اولور
وله	زوالی غصه‌سن چکمزدیو نعمت ویر بوقسه	فلك اهل دلك صانمك که مسرور اولدیغن استر
یسری	کاسهٔ مستروك می رنك لبندن بللودر	مقاسك اولکی حالی مشربندن بللودر
وله	رجالك ده اوجنده رشوت استر اولمقده نافذ	هدفدن تیرك ا برجاعی هب ممر نمز اکندندر
یقینی	غمزه‌نك جفاسی عاشقه عین وفا کلور	بیاره النفسانی طبیك دوا کلور
لاادری	آلور رقیبی اومهپاره بزمکاهه کلور	کاررسده بزه دولت مع الکراهه کلور
لا	النده کی اول زخم ملاحت اثری کور	کل عارف ایسك نکتهٔ شق القمری کور
لا	رو بته حائل اولان دیدهٔ خونابدر	بکا دشمنلك ایدنلر بنه احبابدر
لا	عاقل نه شاد اولور بوجهانده نه غم چکر	جاهل همیشه شاد اولور دیر الم چکر
لا	نکه کاچین حسرت دامنم برخار محنتدر	کل ای بلبل بنمچون ناله‌قیل کیم وقت فرقتدر
لا	یارب مددایت دردمه درمانی کوستر	یا جانمی آل یابکا جانانمی کوستر
لا	کردون فضای عشقده برکو بجه لاله در	بحر محیط اولاله ده برقطره ژاله در
لا	چشم امید حضرت حاجتروایه در	دائم توجهم طرف کبریایه در
لا	امیدك کسمه حقدن ای کوکل و یرمك خدانکدر	مدد جویان مردان اول که همت اولیانکدر
لا	فراق یاب دولتدر جکر کاهمده کی داغلر	سرابك حالیدر جاناکیرن آغلار جیقان آغلار
لا	شهر عشق آیینی اول دمکه درکار ایتدیلر	هر سر بازاره بیك منصور بردار ایتدیلر
لا	اکر بر شمعه بیك آینه طوتسك انعکاس ایلر	بووجه وحدتی اعمی اولان کثرت قیاس ایلر
لا	ای کل رعنا صبانك جنبشی آهسته در	که یورر که دکلنور بکرز غمکدن خسته در
لا	یوری دریا دل اولوب ایله تحمل یوقسه	روز کارك اوکنه دوشمین آدم یور بلور

	نه همت کار کردر نه طلب نه حسن استعداد	سزای وصل یار اولماغده آدمده بخت استر	لا
	خلقه غدر ایلینك عاقبتی خیر اولماز	کندی بولمازسه ده بر کون اولوراولادی بولور	لا
	سرمست اولورم قنده نشانی کوررسم	نقش قدم یار ایاغ املمدر	لا
	هم سینه سی برداغ هم آوازه سی محرق	نیدن یالنور سوز محبت نیسه دیرلر	لا
	یار ایچون اغیاره منت ایتدیکم عیب ایله	باغبان برکل ایچون بیك خاره خدمتکار اولور	لا
	طوتشمش ساحهٔ کلشن شرار آه بلبلدن	نهال ارغوان ظن ایتدیکك طغیان آتشدر	لا
	جور دهر ایله اولور بلبل غرابه همنشین	ینه شکوایی غراب ایلرغرابت بونده در	لا
	هرزمان صاغمه قپوکده آه ایدر افغان ده لر	ای شه ملك ملاحت بویله قالماز روزکار	لا
	خورشیدی نه حاجت ایدملم نورایله تعریف	آثاری نمایندهٔ ارباب نظر در	لا
	ملامت ایتمه بنم سرو سر بلندمی کور	بیل اولا کیمه قول اولد یغم افندمی کور	لا
	کورینن آسمانده صاغمه کیم ماه محرمدر	فلك برشرحه چکدی سینه سینه روزماتمدر	لا
لا	(هب چکد یچکم کندی جزای عملمدر)	(یکمش زمان اولور که خیالی جهاندکر)	لا
لا	(ماجرامز بزم ای دل دخی چوق صو کتورر)	(جو یلر چون ایر دیلر دریایه خاموش اولدیلر)	لا
لا	(آب زلال ایچنده یاتور لعل پاره در)	(خصمك سنت اکلا مامق خصمه ستمدر)	لا
	دل قاشك راسنه میل ایتدیکی پیوسته بوکیم	یکدی هرنسنه دن الا که یورادن یکمز	احمدپاشا
	عشرت کوشهٔ میخانه‌یی هرکس بیلمز	مست چوق شیوهٔ مستانه‌یی هرکس بیلمز	آگاه
	مثال شبنم نرکس نشین کوزمده اوچار	اودکلسو جام می خوشکواری اوکسمشوز	وله
	موی سیاه باشلادی بر بر آغارمغه	فصل خزانده آچیلور اولدی بهار مز	اسحق
	برزمان سن آفتاب ایدی بزم همسایه مز	دولتکده عرش اعلادن یوجه ایدی پایه مز	وله
	آینه سکا اولسه مقابل عجب اولماز	کیم یوزی آچلشده حیا وادب اولماز	امنی
	منکسردر دیدی احباب بزه میناسنی	حرمت باده ده آیا نه قصور ایلشوز	امنی آمدی
	ریاضتسز جهانده کیمسه عرفان آشنا اولماز	کدوخشك اولمنجه ماهر فن شنا اولماز	بروسه لی امین
	دیلمز دل یادن بکسنجه ماجرای عشق	پیاله تاکه خالی اولمیه انده صدا اولماز	
	دکل تار تعلق کامله سد سفر سازی	ساوك سوزنه پیوند رشته بند پا اولماز	
	امینا توله ایتسم زخم تیر جور ایله فریاد	قلم شق اولمسه انده صریر اشتکا اولماز	
	کورمك ساغر صهبایی آچلماز کوزمز	کل کبی الده قدح اولمسه کولمز یوزمز	امینی
	بقلمز دل پی اندر پی چکرکن جام آزارك	بو بزمك باده نوشی مست اولور اما خراب اولمز	شیخ الاسلام بهایی
	او ایلسه اکر زلفکه نسبت عجب اولماز	کیم یوزی صوین ییره دوکنده ادب اولماز	نابی

توفیق دهشت وبرز لاف وکذاف ایله عدویه
ثابت میدانه کلدی نعش رقیب نمیمه ساز
حازم هم خواهش صلاقه ایدر هم غم استمز
قاسم کوپریلی زاده سبر انداز عجزه خصمی تیغ خونفشان چکمز
اسعد پاشا فزوندر داشکنده منکسر دن غدر لك آزاری
کاو کیر اولسه خصم غالبك شمشیر سرتیزی
دل عالبهایی ویرمه دست خرده سالانه
چکن مردانه درر طل کران خون شهادتدن
خم چین جبینه بسته بار منته حاسم
حافظ سیروزلی عاشقلرز بلاز ده لر مبتلالرز
حاکم وقعه نویس کل ای آرام جانم نور چشمم درده درمانم
حامد اندرونی دکان کشای سرچارسوی عشق اولدق
حشمت رخصت بولنور دامن جانان اله کیرمز
قو یکدن آیرمه یل انك قدرینی ای شوخ
حلیمی روسه لی بنم درد درونم عاشق زار اولمیان بیلز
بی رئیس الکتاب دوا جوی اولمازانفاس مسیحادن دلك زخمی
مداوات علل نسبتله در احوال معلوله
دانش فیض استعداد مادر زاد اقدام استمز
راتب پاشا خلاف جنس ایله انسبت استوار اولماز
رازی سرمایهٔ شاعران توکنمز
راشد قدیم خود فروشانه هنر مایهٔ اقبال اولماز
خاکساری هنر پیشه‌یی ذات صانعه
راغب پاشا مظفر وقت فرصتده عدودن انتقام الماز
وله محرك دل اولور دلربایه محتاجز
دم مسیحدن اینسك رجای همت دیر
وله فرو زاندر چراغ شهرت پروانه تامحشر
زمان اولماز مساعد یانکان پاساق دوران
وله برتجلی ایدی موسایه ده کیم ال ویردی
وله رضایه حکم قضاده موافقز اما

چون نقش اسد بی ضرر زلیك مهیز
قبلدم حضور قلب ایله عمرمده برغماز
کوکلم بلای عشقی هم استر هم استمز
خموشان ادب اندیشهٔ زخم زبان چکمز
کالك بیجش خمیازه سن طبل نشان چکمز
جکر جاندن سپر غیرتکشان حرف امان چکمز
شکست ایلریا غائب طفل بی پرواضمان چکمز
اوجام تلخکام ناکواری هر جبان چکمز
تحمل ایلز کردون کمند کهکشان چکمز
عالمده برمحبته قالمش کدالرز
بدن بیماروجان بیزار ودل غمخوار درسنسز
نتیجه سی بازبان ایلرز باکار ایدرز
جانان بولنور کوشهٔ دامان اله کیرمز
حشمت کبی برنسخهٔ عرفان اله کیرمز
محبت بربلادر که کرفتار اولمیان بیلز
بوکلزارك کلی منتکش باد صبا اولماز
عصادن اوزکه چشم کورهمیل توتیا اولماز
قابلیت عشقه برجوهر در ابرام استمز
غراب طوطی یه طوطی غرابه میل ایتمز
دنیا توکنور یالان توکنمز
جامهٔ زر سبب عزت دلال اولماز
پرتو مهر ره دوشسه ده پامال اولماز
مرؤتمند اولان ناکامیٔ دشمنله کام الماز
زمان ضعف فوادر عصایه محتاجز
بودیر کهنه ده بزده دعایه محتاجز
زبان شعلهٔ آواز خامو شان خموش اولماز
بوعشرتکهده دلخواه اوزره راغب عیش نوش اولماز
شجر طور همیشه ید بیضا ویرمز
برازده مذهب انصافده مساغ آرارز

مثال حشو مصرع فیضی بوه دهر تنك طرفك
بز اول عاشقلرز کیم داغمز مرهم قبول ایتمز
نوله بن چکدیکم جور وجفایی یار بیلز سه
سفال کهنه دن نوش میه معتاد اولان رندان
سرشك چشمی نیل مصره ممکنمی قیاس ایتمك
کل رنکین رخساری اونخل کلشن حسنك
بی نصیبز قسمت روز ازلدن کویا
جوقدر اك چه درد وبلاسی محبتك
صفای خاطرم آشفتهٔ اکدار در سنسز
اوللدن جای آرام خیالك خانهٔ خاطر
لباس آتش تن آتش استخوان آتش نفس آتش
ضیای پرتو رخسار آل دلکشا بکله
مژهٔ م پای نکاه انتظاره خار درسنسز
عجبمی اولسه نامدم داغدار شعلهٔ حسرت
تلاش حرص بیجا آدمی محروم کام ایلر
هرکارده عاقل کوزه درسمت سهولت
جنونم مبتلای زلف جانان اولمیان بیلز
نظر قیلدقجه حسنو که بیجون خشم ایله چشمك
تیرغمزه کدن بنی صاعقه ایده م جاناکریز
که جام باده نوش ایدرز کاه خون دل
بنم ضعفم کبی عالمده ضعف بردوام اولماز
پیر مغانی میکده ده کورمدم بوکون
وطن مألوف اولانلر بی سبب ترك دیار ایتمز
دونر سیمابه فکر ایتدکجه حسنك اضطرابندن
نه غم رسوای اولورسه زلفکه دلباغلایان مجنون
بیقاردی کوهکن آهیله طاغلرطوبعدی شیرین
بزه خون بشر سرمایهٔ نصر وشجاعتدر
نظام خلق عالم محترمدر عند باربده

راغب پاشا طوتار برکچسه صدره راغبك امار بن طوغماز
رامی پاشا اوکلزارك که آتشدر کلی شبنم قبول ایتمز
دل ذوق آشنا بار کران غم قبول ایتمز
مجوهر جانی بك کره صونسه جم قبول ایتمز
بوبردربای پرخوندر که بیش وکم قبول ایتمز
اودکل ونازك وتردر که رامی شم قبول ایتمز
رضایی هب سراب وخرمن مهد ندرآب ودانه مز
روحی امانه چاره الده دکل اختیارمز
زاری تن بی تاب وبی طاقتده صحت بار درسنسز
حقیقتده وجودم کویا اغیار درسنسز
سمندروش وجودم مرغ آتشخوار درسنسز
شعاع شمس جانا چشمده مسمار درسنسز
سامی ره آمد شد نظاره نشترزار درسنسز
قلم دستده مرغ آتشین منقار درسنسز
وله که دست رعشه دار ایله طولی پیمانه جمع اولماز
وله انکشت خرد عقدهٔ دشواره یاپشماز
سحابی پریشان خاطرك حالن پریشان اولمیان بیلز
سعدی بوروشندر که عالمده کوزه هرکز بساغ اولماز
شانی قره مانلی براوق آتم براکا قارشو چیقر جان عزیز
صبری بزرخصت زمانه کوره عشرت ایلرز
وله بوکوندن باشلاسم برناله یه یارین تمام اولماز
صنعی کلیبولیلی ایتمك تعجب اغلادیغم اختیار سز
ضیابك ضرور تسز جهانده کیمسه غربت اختیار ایتمز
کوکل برپرده ای آرام جان سنسز قرار ایتمز
کرفتاران زنجیر محبت قید عار ایتمز
عجبدر کاه سوز طاشه بکر انسانه کار ایتمز
سباع دشت وهامون کندی جنسندن شکار ایتمز
خدا قادر در اما سیمی زر لیلی نهار ایتمز

ضیا بك عالم اولدر که بیله رتبهٔ جهل وعجزین — عاقل اولدر که ایده کندی جنوننی تمییز

طالب قديم چشم انصاف قدر کامله میزان اولماز — کشی نقصاننی بیلك کبی عرفان اولماز

ظلمت جرمی نوله نور کرم محو ایتسه — زلف شب پردهٔ روی مه تابان اولماز

قید زنجیر غم دهردن آزاد اولیمز — موج دریای می اول مسنه که سوهان اولماز

شویله نادم اوله کیم زهد بنه زاهد دم عفو — بی ریا جرم ایدن اول دکلو پشیمان اولماز

اکا تردامنیٔ گریهٔ مستانه کرك — زهد خشك آدمه سرمایهٔ غفران اولماز

غنچهٔ کام آچلمادغه زمان وار طالب — لب امید بوایامده خندان اولماز

ظهوری المده ساقیا بوقدر اپاغم صحت الویرمز — تهی دست صفایم پاکاشمدی عشرت الویرمز

فالی مورخ بیقلدی خاطرم کوکلم خراب اولدی او کل بیلمز — بنه جور ایتمك استر تازه در خاطر کوکل بیلمز

وله کیجه ایله خواب کوندز عشرت اولدی باعث حیرت — بزه بو کارك انکاری کبی حاضر جواب اولماز

عدلی سلطان محمد ثالث بوقدر ظلمه رضا من عدله بزمائلرز — گوزلرز حقك رضاسن امرینه قائلرز

عار فز آیینهٔ عالم نمادر کوکلمز — روزکارك جنبشندن صافیك غافلرز

حکم مولا یه مطیعوز فارغوز تدبیردن — زنبو کل اهلیوز تقدیرینه قائلرز

کوکلمز کل صفاهانی الورمی عیننه — تونبای کرد راه دلبره مائلرز

بوتنهٔ عشق ایچره عدلی قال ایدلدن قلبمز — غل وغشدن خالیوز عالمده صافی دللرز

عزت ملا مجنون ایله بحث ایتمکه کندی عقلامز — وار آکا قیاس ایله نه سویلر بدلامز

عونی بك کیمسه بیرون اوله ماز دائرهٔ عبرتدن — بوشفاخانه ده قانون کبی زنجیر اولماز

وله خبث اغراض ایله اندیشه سی مردار اولانه — کونده بش کره وضو ایله طهارت کلمز

وله احکام قضا موقع تحقیقه کلنجه — هیچ کیمسه حقیقتده کنهکار بولنماز

وله نوله سروش حضور اوغرامازسه باغمزه — هزار کلب ملولله برقرارده بز

وله ضروریدر بتون بیع وشراسی سوق ایجادك — بو بازار فناده شرط ایجاب وقبول اولماز

غباری ای غباری اله کیرمزسه شراب اشته غبار — صو بولنمازسه ضرورنده تیمم جائز

غوثی دده آسیاب چرخه کندم کلدیکم عیب ایله — بزده معنی خرمندن صیچرامش بردانه یوز

فائز فریادمز اول یارده اغیارده قالماز — آه دل بلبل کلده خارده قالماز

فائق بك خطی کلمش غمزه اما آفت جاندر هنوز — ملکی غارت اولمش اما کندی سلطاندر هنوز

مناسترلی کافرستان ایلدی اقلیم عشقی سرتسر — الله الله اولبت نورس مسلماندر هنوز

کربلای عشقه امعان ایله ایلرسك نظر — سو بسو سیرابهٔ خون شهیداندر هنوز

وله دیر عشقك او برهمنلریوز کیم الحق — بانك یارب ایسله ناقوسنی کویا ایدرز

فائق ممدوح بك ایتمز طلوع کوکب رخشان بختمز — گر چرخ اطلس اولسه گریبان بختمز

وله دل پر زخمیدر هر عاشقك فریادینه بادی — اگر سوراخ سوراخ اولمسه نیدن صدا کلمز

فضولی عالم ولدی شاد سندن بن اسیر غم هنوز — قیلدی عالم ترك غم خنده غم عالم هنوز

وله جان باغشلاردی لبك اظهار گفتار ایلیوب — اورمدن عیسی لب جانبخشلقدن دم هنوز

سجده گاه ایتشلر اهل عشق محراب قاشك — قیلمدن خیل ملائك سجدهٔ آدم هنوز

وله جان ایله بزدن اگر خشنود اوله جانانمز — جانه منتدر آنك قربانی اولسون جانمز

وله سعادت ازلی قابل زوال اولماز — کونش براوسته دوشمکله پایمال اولماز

فنی قديم هر صبح کونش قاپوکه کلسه عجب اولماز — معذور طوت ای شه که گداده ادب اولماز

فنی کاتب جزبه سکندر سیرایدکده سد نطق ایت پیش کاهده — فلاطون حقیقت بینه نقل ماجرا اولماز

کاتم بر کون کاورمی رخنه بودور تسلسله — دولاب چرخی خاك ایله یکسان کوررمیز

لمعی سوزش عشق ایله آتشخانه درمیخانه مز — شعلهٔ جواله دندر کردش پیمانه مز

ماهر بابا فنی اول کلکوله رك کلدیکی دملر شمدی — اغلارم عقلمه کلدکجه کولشدکلریمز

یحیی سلطان سلیمان اختیار فقرایدن درگاه وایوان استمز — زادغمدن اوزکه هرگز کندویه نان استمز

شولکه استغنا سرینده اوتوردی شاه‌وار — سرتسر اولماغه هفت اقلیمه سلطان استمز

سینه سینه هرکه کسدی نعل یافدی تازه داغ — ایلمز باغه نظر سبز کلستان استمز

شولکه عشق اهلیدر اولور کوی دلبرده مقیم — ایلیوب دیوانه لك طاغ وبیابان استمز

ای یحیی بارالئدن برقدح نوش ایلین — خضر الندن گر اولورسه آب حیوان استمز

مذاقی بکادور باش غمزه دله چین ابروی ناز — بو شکنجه وعتابه بوقدر ندن سزاباز

وله کهی سنك سنم اکسیك دکل که دورباش غم — غریبك باشنه غربت دیارنده نلر کلمز

معیدی جام می او پرسه لبکی گر عجب اولماز — السدن اله دوشمشده حیا وادب اولماز

منیف بزمان رومده در پاکش ایدك ای ساقی — شمدی ایرانده قناعت ایدرز چای ایله بز

میلی صبح صادق کبی اول مهر درخشان کلمز — قاره اقشاملر اولور اول مه تابان کلمز

نائلی هوای عشقه اویوب کوی یاره دك کیدرز — نسیم صبحه رفیقز بهاره دك کیدرز

بلا سپارهٔ رندی بدوش وکاسه بکف — حرکات می و بربلور بردیاره دك کیدرز

طریق فاقه ده همکفش اولوب سنائی یه — جناب کلخنی لایخواره دك کیدرز

و بروب تزلزل منصوری ساق عرشه تمام — خدا خدا دیه رك پای داره دك کیدرز

ایدرسه قند لبك خاطر مذاقه خطور — دیار مصره دکل قندهاره دك کیدرز

فلك کبیرسه کف نائلی یه دامانك — نشکله محکمهٔ کرد کاره دك کیدرز

وله شعله بار ایتمش ایدی عشق نهال آهم — اولمدن سرزدهٔ تخم شجر طور هنوز

وقف قربانکه عشق ایدی کوکل بیلزایکن — دست قصاب اجل قبضهٔ ساطور هنوز

نابی بوآب وتاب قندن میخانه لرده بیلز — صهباده نشئه کیدن مستانه لرده بیلز

عاقل کتاب عقلی حل ایلسکده غافل — کیفیت جنونی دیوانه لرده بیلز

شمعدر جهانه سرمایه بخش سوزش — اما بوسوزك اصلن پروانه لرده بیلز

نابی	باغ دهرك هم خزانن هم بهارن كورمشز	بزنشاطك ده غمك ده روزكارين كورمشز	
	چوقده مغرور اولمه كيم ميخانهٔ اقبالده	بزهزاران مست مغرورك خمارين كورمشز	
وله	دنیا پرستك اكلامشز سجده كاهنى	پرنقش سيم وزرنجه سجاده كورمشز	
	كناملق صفا سنه لب تشنه جان ورر	بوعرصه ده هزار فلانزاده كورمشز	
وله	خيالندن كلور غم خاطره جانانه دن كلمز	ستم هب آشنالردن كلور بيكانه دن كلمز	
	مثال حلقه طوندم كوشهٔ ابواب آفاقه	صداى نغمهٔ عيش وطرب برخانه دن كلمز	
وله	بركونه ذوقياب غم فرقت اولمشز	كيم باره حسرتز ديمكه حسرت اولمشز	
وله	هر تيره منش قدر شناس سخن اولماز	هر سفله خريدار لآلى عدن اولماز	
وله	تك اولمسون قواعد اخلاص برطرف	مانع دكل مراسمه دار قصورمز	
وله	باغ كونك نه اصولن نه فروعن بيلورز	كرچه كيم تخم كبى جمله بى حاو ييوز بز	
وله	بيلن خاك سنا نبولدر رسوم شيوه ونازى	كنارك دلبرى نازكده اولسه نازنين اولماز	
وله	رخ مهر منير اولماز مكدر صبح كاذبدن	اوبر آيينهٔ عالمنمادر نم قبول ايتمز	
وله	نه مقصوده شروع ايلرسه برعكس اولمه دركارى	اسير محنت طول امل موتابدن قالماز	
وله	اميد دولت ايچون اكلادمكه رابكى كون	اذيت فلككى ارتكابه محتاجز	
وله	بز اوخا كزكه بن تاكده آسوده ايدك	شمدى درد نه ساغرده ظهور ايلمشز	
وله	نه بز مدرنه دكلدر كوربنن جنبشلر	نا پيا صورت مختارده مجبورز بز	
نسيب دده	خلق ايدرداد وستد بز پر تلاش و بى نصاب	چارسوى عالمك بزاوكمدق دلالبوز	
خواجه نشأت	صد هزارانى كلور كلشن نظمك اما	نشئه كاه سخنه بردخى نشأت كلمز	
قرامانلى نظامى	كل عارضكه اولسه معارض عجب اولماز	كيم يوزى آچلشده حيا وادب اولماز	
نورس قديم	تمغا سيدر سكوت متاع معارفك	بركون بزم دخى اولور البت رواجمز	
وله	(محبت تشنه سى درياى نوش ايتسه سيراولماز)	(كورنلرجم بساطن مائل نقش حصيراولماز)	وله
نورس افندى	حالم اى خامهٔ حسرت زده جانانمه ياز	درد مندىٔ دل خسته بى درمانمه ياز	
	ايلدك هركسى شاداب نوالر اى كل تر	برصودن نامه دخى ديدهٔ كريانمه ياز	
نوعى	تغدن چكدى تيغن يار زخم خونفشان كيتمز	چكلدى صوبى واديك نشانى برزمان كيتمز	
	بيلورلر بريرن داغ غمكدن روز محشرده	سنك عاشقلرك دار جهاندن بى نشان كيتمز	
	كوكل بولكده شول بى بال و پر پرتيره بكزر كيم	يانه آنسك آنى ييك كز اى قاشى كمان كيتمز	
وله	عارفك كوكلن خدا غمكين ايدر شاد ايلمز	بندهٔ مقبولنى مولاسى آزاد ايلمز	

	اكرجان كورمك استرسك بدنسز	كور اول روح روانى پيرهنسز	نبلى
	چنده نامرزالرله اوشوخك	حرام اولسون خرام نازى بنسز	
	كوكل اغيار ايچون انجنمه باره	كل اولماز باغ عالمده ديكنسز	
	اكر هرذره برمهر اولسه دنيا	كوزم نورى كورنمز باكا سنسز	
	هنكام وصال عاقبت اغياره ده قالماز	انجامده ايرر موسم كل خاره ده قالماز	وله
	برشوخك اولور اول دخى درماندهٔ عشق	ايتدكلرى اول شوخ ستمكاره ده قالماز	
	ايدن هركاربنى ميزان انصاف ايله سنجيده	بو بازار بلاده سود كورمز سه زيان چكمز	سنبلزاده وهبى
	ياقوب نقش نكينه شوبله فهم ايتدمكه عالمده	درونى شرحه شرحه ايتمينلر نامدار اولماز	وله
	شكست اولسه صراحى جام مجلس برقرار اولماز	مثلدر ساقيا باش كتسه اياق پايدار اولماز	هلالى
	كر بكارى اوزوندر يارك خياله صيغماز	بواسكى برمثلدر مزراق چواله صيغماز	هوايى
	اوراق بهارى كوره لم صحن چمنده	كل موسمبدر دفتر وديوانه باقلماز	يحيى افندى
	تنها كيده لم سبزه ديمش امر اوشاهك	يحيى بورا ده خاطر يارانه باقلماز	
	درس عشقك مشكلن يحيى نيجه حل ايلسون	سو بيلنلر كندوسن بيلمز بيلنلر سويلمز	وله
	سنى سودوكى جانم سكا اظهار ايده مز	دكه درد ايله كناهن كيشى اقرار ايده مز	يحيى بك
	نطق جانبخش خيالى حبس ايلدن ديده ده	تل قفسلرده جكر لخته يله بلبل بسلرز	يسرى
	هب يا شمزده در غم سوداى زلف يار	مجنون دشت محنتى تعقيب ايدر بيوز	وله
	آيينه سكا اولسه مقابل عجب اولماز	اللرده كرنلرده حيا وادب اولماز	لا
	سرو اولسه قد باره معادل عجب اولماز	كيم بالدرى چلاقده حيا وادب اولماز	لا
	اى ايله كون او يكنسه يوزوكه عجب اولماز	هرجايى كوزلرده حيا وادب اولماز	لا
	عجبميدر جنان اهل دل رشك جنان اولسه	كبرن كوكلنه ارباب وفانك بردخى چيقماز	لا
	ايدرز رخشكه كالاى دلى پاى انداز	شهسوارم سنى بيك ناز ايله توقير ايدرز	لا
	سرموفرق يوقدر بيتمزده زلف دلبرله	سيه بختز پريشان روزكارز خانه بردوشز	لا
	نه حاجت انتخاب جاى بوسه روى دلبرده	درون كعبه ده تعيين محراب اقتضا ايتمز	لا
	بوكا كيم عالم امكان ديرلر	اولماز اولماز ديمه اولماز اولماز	لا
لا	(اغلارز خاطره كلدكجه كولشدكلرمز)	(سرو برمك اولور سرى عيان ايلمك اولماز)	لا
لا	(ميوهٔ باغ امل كاه اولور كاه اولماز)	(بهود ايمانه كلمز مرد ملحد توبه كار اولماز)	لا
لا	(هرزمان دست دله دامن فرصت كيرمز)	(كلى تعريفه نه حاجت نه چيچكدر بيلورز)	لا
	عاقل اولدر كليه دنيا متاعندن غرور	مدت دور فلك بردمدر آدم بر نفس	باقى

سروری
آشیـان ایتسه عجبمی تپه سنده مرغان
شیخی کرمیانی
کبر یالك کاربانندن خبر و یرمز عقول
عزت منلا
سوزش عشق ایله ایتشدی سنندر پیدا
غالب دده
نوهـوسلر تعجب ایتسه آنکله دعـوی
وله
کم مایه لرك جوری آچار جـوهر ذاتی

فائق ممدوح بك
کوه فرهادینه سس و یرسه دوزردی دشته
یواسـن یاپمش ایدی محنت لیـلی آنك
فصیح دده
مژه سن هول قیامت ایده مزدی تحریك
نشاطی
بال مرغان بلا پرکلا هیـدی انك
نوعی
نه قاره قوللغك اولسه افندی باش اوزره
نهادبك
صـدای آه نو کندی کسلدی آه نفس
نوابی
لبینکدن آیرو یاغیر لخت لخت قان مواعاس
جهان وجان حذرایتسه نی عیب غمزه نکدن
کونکولکا کوبونك آرار حم نیوجون ابلامادینك
قدحنی بخشی نولا ابلامای سین ای سـاقی
قـدم نوابی محزون باشی غه قویماس یار

احمد پاشا
اول صنم کیم لیلی زلفن کـرهکیر ایلمش
حاجبك دورنده خدك خط کتور مش قاعده
وله
صان اسماعیلدر چشمك که یاتور خنجر التنده
امری
درخشان اولدی کوردم بش هلال اوستنده بر خورشید
امیری
عالمدهکوکل برلکی کوچ یارایله یوقـده
باقی
یا کبزه دل صفادن رخسار یاره دوشمش
اشکم کوتوردی کندی کوینه جسم زارم
بوس وکنـارك اوزلر عشقك غمـنده دللر
خالك حریم کـویك برلاله زاره دوغمش
بوندن زیاده عاشق فرخنده فال اولورمی
قسمنده تیرعشقك باقی یه اولـدی روزی
پرتو قدیم
فراموش ایتدی ظن ایتدمدی یورفتاردن اما
بهشتی وزیلی
بشـه کاشنده بوکون بلـبله پرحال اولمش

شجر باغچهٔ عالم عـرفان ایدی قیس
ایرمزایدن جان قولاغینه مکر بانك جرس
اوسیدن که دیشورلانهٔ مرغان ایدی قیس
کندی عصر نده ده بازیچهٔ طفلان ایدی قیس
اسمر بله ترا شیده اولور پیـکر الماس

هی مدد کلیه جك سینه شتابان ایدی قیس
ظن ایدر اهل هوا لانهٔ مرغان ایدی قیس
فکر لیلی ایله اول مرتبه حیران ایدی قیس
عالم عشقده بر پاشنه سلطان ایدی قیس
قلم مثال دیلرسك بنی کـتابته کس
کوکلدن آه ایدرم آه آهه قالمدی سس
بوقان نظر یولیدین دم بدم روان مواعاس
بلای جان مواعاس آفت جهان مواعاس
غریب تیـلبه مو یا زار ناتوان مواعاس
خمـار محـنتی دین حالنیم یامان مواعاس
غبـار ره مواعـاس خاك آستان مواعاس

رحم ایدوب مجنونه تدبیر زنجیر ایلمش
ایکی اکری شـاهد ایله کورنه تزویر ایلمش
یا ابراهیمدر زلفك که اولمش کلستان آتش
مـکر کیم پنجهٔ سینه اول مهپاره یاصلانمش
اغیـار ستمکـاره مـدارا اوله کلمش
برقطره شبنم اولمش برلاله زاره دوشمش
برك خزانه بکزر برجـو بیـاره دوشمش
زورقلری بو بحرك هب اول کناره دوشمش
خون ایتدیکك جکرلر هب پاره پاره دوشمش
روز زالده قرعه نقش نکـاره دوشمش
سهم سعادت اول کون اول دلفکاره دوشمش
تغافل کونه بر واد بجك ایتمك اقتضا ایتمش
کلی خار ایله کوروب منکسر البال اولمش

قنی برمی دم چشمم کبی دمـلر سـوره مش
ایام جـدده میکـده دار الامان ایمش
شست وشوی اشك ایله کنمز کوزمدن عکس رخ
مه نوصانمه کردون جنبش ابرو که رشك ایتمش
سبو پامال و پیمانه شکست آلوده می نوشان
قرارمش در لیوب رخسارك ای مه تاب کوسترمش
عشاقـه خیالنده دلارا کـوربنورمش
فنا کلزار بدر عالم بهـارندن خزان قالمش
خالك ایله زلفـك ال بـیر ایلمش
خلق ایله سن برملکسین کیم خـدا
خوان وصلك خلقه قسمت ایدیجك
صانه سین نقـاش قدرت قاشکی
عارض دلبرده کی خط ای سلیم
قنغی عاشق که غبارره جانان اولمش
بوجله کشتی نوحه نجات ورمش ایشتدك
درستکوی اولانك کیمسه یاری اولماز ایمش
کوزلك قان دوکدکی اول غمزهٔ بیداددن کورمش
خراباتی مکر بزکورمیلدن چوق زمان اولمش
غلام مشرب عرفانیم اول رند عشقك کیم
نظر در جمله اشیاده تفاوت کوسترن یوقـه
دکلدر جای آرام اولمغـه ملك سوا قابل
بت نورسم تمازه شب وروز راغب اولمش
ای خوش اول مست که بیلز غم عالم نه ایمش
بنه بوکون عجبا قاج جهان خراب اولمش
مرادی فتنه نك ایجق برانتسابکدر
میان خیـال کبی اینجه قامتی موزون
رخی کچـن آیه دك برهـلال ایدی یارك
سو بدایه خیال طلعتك جانا صیغشدرمش
شب هجران کورن خونین مژه له چشم کریانم
قاشك برفلکه در دورلمش ای مه موج حسنکدن
سمنـا کاکلك کیم صفحهٔ رخساره یاصدانمش

جنانی
شوق مهر کله سنك باش یاشامش کون کورمش
حلیم کرای
شمدی دکل افـندی اوده برزمان ایمش
خبری رئیس الکتاب
آب ایله کـیم شعلهٔ یاقوتی تسکین ایلمش
وله
قان اوینامش جهانه برنکا نیم کوسترمش
رابط
بو بزم ایجره مکر کیم ساقیا بر باد اباق یاصمش
رخشانی
خلیل آسا جمالك آتش ایجره آب کوسترمش
رفعت قریملی
مجنونه جهان طوبطلو لیلی کور ینورمش
سعبی
مه نوصانمه اوچمش عندلیبی آشیان قالمش
سلطان سلیم ثانی
دلـبری دامیـله نخجیـر ایلمش
صورت انسـانده تصویر ایلمش
هجرکی حق باکـا تقدیر ایلمش
قـوندر نـور اوزره تحریر ایلمش
دود آهـکدر کـه تأثیر ایلمش
صنعی
تختنی یل کوتورر کـندی سلیمان اولمش
طفلی
اوده زمان ایله برکره روزکاره دوشمش
عاصم چلبی زاده
نفاق بیلمینـك اعتـباری اولمـاز ایمش
عزیزی
زهی خونی که مردم کشلکی استاددن کورمش
عطایی
بتشمش تازه لر مغبچه لر پـیر مغـان اولمش
عونی بك
نه صونمش دستنی تسبیحه نه زناره باغلانمش
فائق بك مناسترلی
ترازوی محبت حسن وعشقی رنك کوسترمش
خـدا عاشقلره کون ومکانی تنك کوسترمش
فضولی
بونه مذهب الله الله بته سجده واجب اولمش
وله
نه جکر عالم ایچون غم نه بیلور غم نه ایمش
فطنت خانم
که کـوشهٔ نکهك محشر عتاب اولمش
با کاکلـکده شکن یاخطکده تاب اولمش
عجب نشـانلایه جق بیت انتخـاب اولمش
بوکون صباح ایله کوردمکه آفتـاب اولمش
ولها
کوکل برذره یه مهر جهان آرا صیغشدرمش
کاظم پاشا
صانور برحوضدر اطرافی صف صف ارغوان آچمش
جبینك بجه سنده کـا کاکلدن بادبان آچمش
نشانجی مصطفی چلبی
ایکی هندویه بکزر کیم یاتوب کلزاره یاصدانمش

نائلی — میانك فكر ایدن دللر كه زلفك آشیان اتمش — پرستو بچه‌لردر كویا برمویه باغلانمش

نابی — كلستان دهره كلدك رنك یوق بو قالمامش — سایه انداز كرم برنخل دلجو قالمامش

ایلمش دربسته دكانن طبیب روزكار — حقهٔ پیروزهٔ كردونده دارو قالمامش

تشنكانك چاكچاك اولمش لب خواهشلری — چشمهٔ مرحمتده برابچم صو قالمامش

قدرین آكلار یوق یلور یوق مردم سنجیده‌نك — چار سوی قابلیتده ترازو قالمامش

جیش غمدن قنده ایتسون التجا اهل نیاز — قلعهٔ همتده نابی برج و بارو قالمامش

وله — نقش صفا صحیفهٔ عالمده قالمامش — بوی وفا خمیرهٔ آدمده قالمامش

وله — عشقه دوشدك بكادركن غم و محنت نه ایمش — سنده كور چاشنیٔ جام محبت نه ایمش

وله — رشك رخ آلكله كل آتشلره دوشمش — می حسرت لعلكله كباكشلره دوشمش

وله — سیر ایدك كوكبهٔ نیم كذشت یاری — دولت حسنی كالنده ایكن بونه ایمش

وله — نولیدی دشمن اولیدم او مهپاره ایله — كه وصله مانع اولان پردهٔ محبت ایمش

نشاطی — نكارك زلف پرتابی رخ كلناره باصدانمش — صنا سن ایكی اژدر دربانور كلزاره باصدانمش

شوعاشق كیم نكارك آستانی باصدانور یاتور — باشی كوكه ایرشمش كنبد دواره باصدانمش

برابكی دردمند كدر مه ومهرای شه دوران — طورورلر آستانكده در ودیواره باصدانمش

طبیانسه ساعد پرداغنه كنج محبتده — نشاطی بی كورن دربالش زركاره باصدانمش

نوایی —
مین سركشته جمین داغ ایله قان لاله زار اتمیش
قو یون یاخود توكولكان لاله زار ایچره كذار اتمیش
تیغیدین قان چیقار قان هرطرف پیكانلرینك كویا
ایرور یاغور كه نوفر غنچه‌دین چیچاك لار آشكار اتمیش

شیخ مصری نیازی — درمان آرارم دردمه دردم بكا درمان ایمش — برهان آرارم اصلمه اصلم بكا برهان ایمش

صاغم صولم كوزلر ایدم دوست یوزینی كورسم دیو — بن طشره ده آرار ایدم اول جسم ایچنده جان ایمش

ایشت نیازینك سوزین بر نسنه اورتمز حق یوزین — حقدن عیان بر نسنه یوق كوزسزلره پنهان ایمش

نیلی — آخر اولمش مجلس جم جام عشرت قالمامش — دوری دونمش ساغرك صهباده حالت قالمامش

واصف — ارباب لطف و همت اوده برزمان ایمش — بز كورمدك عنایت اوده برزمان ایمش

یارقدیمی اتمز ایمش دوستان فدا — یارانده مروت اوده برزمان ایمش

شمدی منافقانه در الفت زمانه ده — احباب ایله محبت اوده برزمان ایمش

خواهش نه بزده قالدی نه یاران و بارده — جنبش محبت الفت اوده برزمان ایمش

كیم شمدی نظم و نثره ایدر واصف اعتبار — انشا و شعره رغبت اوده برزمان ایمش

یسری — دردمز جانانه سویلنمش دوا سویلنمامش — ماجرا سویلنمش اما مدعا سویلنمامش

وله — دكل خالی سیه اول نورسك كرد دهاننده — دل آزار اولدیغیچون دابهٔ قدرت بیرقومش

لادری — دنیاده كوزم كبی بكا اولمیه یولداش — كیم یله یاتور یله طورور یله دوكر یاش

لادری — رخنه خوابه وارمش خال هندو كاكل اورتمش — شه ملك حبشدر كل دوشمش سنبل اورتمش

لا — داری غم ومداری بلا واساسی درد — چرخ برین دیدكلری برآسیا ایمش

لا — (باقی قالان بوقبه ده برخوش صدا ایمش) — (عشاق ملامت زده رسوا اوله كلمش) — لا

كوكل مرادك ایسه اتمك امتحان خلوص — خموشلق قدر اولمازسكا نشان خلوص

نجاتی — صوچن ییلوب دوشور ایاغه زلف فتانك — عزیز باشك ایچون ایلك ایله فتنه بی باص

روحی — بیلسون ای دل چشمك باشی ندن اولور روان — ماجرا كیم ایسه كاهی خاكپای یاره عرض

شانی بوسنوی — سرچكمسون سمایه قدینی قیلسون عرض — فرقی بوبكله سروك بین السماء والارض

فضولی — قیل صبا كوكلم پریشان اولدیغن جانانه عرض — صورت حالن بو ویران ملكك ایت سلطانه عرض.

عزمی — لعلك كه ظاهر ایلدی ای كلعذار خط — یاقوتدر كه مشك ایله یازدی غبار خط

مهر رخی ایرشدی زواله كوروب خطن — اولدی فلكده صانكه خط نصف نهار خط

نابی — قنفیسینك ارتكابندن كوكل حیرتده در — هم كنه هم كریهٔ خجلتدر استغفاره شرط

وله — خلق زمان هب آنده مقیم اولسه‌لر سزا — تنك اولدیغی مبانیٔ دارالشفا غلط

باقی — نوله كاسه دل مجروحه درد دل یادن حظ — ایدرخسته نه دكلو نا امید اولسه دوادن حظ

غم عشقك جهان ملكنده بولدم شادمان اولدم — كشی غربت دیارنده ایدرمش آشنادن حظ

نابی — لله ایسه وعظنده اكر نیت واعظ — كرسیٔ سماواته چیقر شهرت واعظ

باقی — بحث ایتسون عذارك ایله انجمنده شمع — قنده چراغ ماه شب افروز قنده شمع

عونی بك — زهری تریاق ایلیوب تریاقی زهر ایلردی خلق — اولمسه تغییر ماهیات اشیا ممتنع

اكلاشلمازعونیا رمز حروف كائنات — نسخهٔ عالمدن استخراج معنی ممتنع

نابی — نوبنو رونق پذیر صنع ایكن كلزار صنع — غفلت اتمك عیبدر خواهشكر اسرار صنع

وله — عارفانك دانهٔ وسوسه اتمز تأثیر — دیو بسیار ایسه دیوان سلیمان واسع

نوایی — هجرا و تیدین شام اكر مین دیك ایماس بی خواب شمع — رشتهٔ جانیغه نیوچون سالدی پیچ و تاب شمع

برقو باش هجریدا اكر كویماس تیدین بس مین كبی — كوكب اشكین توكار انداقكه درتاب شمع

نابی
مهوشیم دیك دیعا کیم بولمیش لباس لعلکون
کیجهٔ کیم تیره کلبم نی یار ونقای اول قوباش

احمد پاشا
اول سرو ناز تازه دخی نازایدر دریغ

شمسی پاشا
قرمزی کلاردرر سینه مده داغ

نسیب
موج اوران رنك اثر برق تجلیدر هب
هنر طفله وبرر سیلی استاد رواج

نوایی
بوزونك هجر بداکیم چیکتی فغان زارمین یانکلیغ
اکرعشاقینی بر تیغ ایله حسن اهلی قتل ایتی
فراق اهلی اکرچه اولمالك ایستارای اجل کیل کیم
بجا نین بولدیلا راطفان تاشی دین کوپ آزرده
بیراونی ای که سیومالك آرزو قلدینك هواسیندا
کیشی بدخوی لارعشقیدین ایتمك احتراز اولی
نوایی کر خرد ملکیدا سودادین تنك اولسا نك

باقی
مژه خیلن دوزر اول غمزهٔ فتان صف صف
سنی سیر ایتمك ایچون رهکذر کاشنده
کوکده افغان ایدرك صانمه بکرخیل کانك
کویك اطرافنه عشاق دیزلمش کویا
وصف قدکله خرام ایتسه علم کبی قلم
لشکر اشك فراوان ایله جنك ایتمك ایچون
جامع ابجره کوره تا کیلره همزا نوسین
قدرکی سنك مصلاده بیلوب ای باقی

سلطان سلیمان
قد دلداره کیمسی سرواوقور کیمی الف

ضیابك
بزم نوشانوشده غم برطرف می برطرف
ذوق فیض عشق آیرلماز دل آکاهدن
می آغاز مرهمدن اول خاطر مجروحه
قنغیسن بیلم دل شوریده اینسون اختیار
مرحمت وبردی ضیا مجلسده یاره مست ایکن

مین کبی قان یاشنین اولدی غرقهٔ خوناب شمع
تانك ایماس انجم دیك اولسا اول کیجه نایاب شمع

اهل نیازه مرحمتك آ ازیدر دریغ
کیم دیمشلر عاشقه طاغ اوستی باغ
کلده ماننده شرر لاله ده ماننده داغ
اثر دستی اولور کاله ده ماننده داغ

کیم آچتی یوزدا اکلکون اشکیدین کلزار مین یانکلیغ
کیشی هجرانته قالیب اولمادی دشوار مین یانکلیغ
ایماس سیندین کیشی بو ایش متدار مین یانکلیغ
ولی باشدین ایاق بیر بولمادی افکار مین یانکلیغ
ایلینك دین اختیارینك بیرما کیل زنهار مین یانکلیغ
یوق ایرسه کورکوسی هر لحظه یوز آزار مین یانکلیغ
قدم اورغیل فنادشتی غه مجنون وارمین یانکلیغ

کوبیا جنکه طوررنیزه کذاران صف صف
ایکی جانبده طورر سروخرامان صف صف
چکیلور کوبکه مرغان دل وجان صف صف
حرم کعبه ده هرجانبه ارکان صف صف
لشکر سطری چکر دفتر دیوان صف صف
کوندرر موجلرین لجهٔ عمان صف صف
شکل سقاده کزر دیدهٔ کریان صف صف
طوروب ال باغلایه‌لر قارشو کمیاران صف صف

جمله نك مقصودی بر اما روایت مختلف

ساقیا غم قنده عالم برطرف می برطرف
اوله ماز بیمانهٔ جم برطرف می برطرف
قوفسه بومیزانه مرهم برطرف می برطرف
بوس لعل یار کلفم برطرف می برطرف
کریهٔ چشم دمادم برطرف می برطرف

پاشا
(مرد میدان هنز علوم اولور روز مصاف)

حال عالم ازلی بویله پریشان انجق
کیمسی بلبل نالان کل عارض یار
بوجهان کیمنه قصر طرب عیش وصفا
پایمال اولمده آخر شتر دورانه

دهر بی بنیاد ایچون رنج طلبدن فارغ اول
جام وش کیمدر بو بزم ایچره جکر خون اولمیان

رنك تبسم لب دلبر نه وار نه یوق
شوق وصال ونیم فراقیله دلبرك
امعان اولنسه عالم خلیاده نقش کام
بوی عبیر زلف دلاویز یاردن
اقبال وجاه تودهٔ ریك روان کبی

مبتلالر کرچه چوقدر یاره اما یاره یوق
قندن آچه یاره اول خونی عجب شمدنکرو
اولدی رمزی برطبیب بی وفایه مبتلا

هرجامده برباده وهرباده ده برشوق

فروغ عارضك اولسونمی هرکاشانه یه لایق
ایلدی بی تاب حیرت کوکلی درد فراق
بلادر دلبر بیکانه طوره آشنا اولمق
هنز خلوت نشین انجمن اولمقده در بوقسه
اولورسه خونبهاسی وعدهٔ وصل روانبخشك

ایردی خزان کشایش دلدن نشانه یوق
چوق سرو قد کشیده‌سی واریاغ دولتك
کندی ایاغمزله طوتلدق چه فائده

یوزمز یوق خدایه یالواره جق

می ترك ایلدك اداره ایچون

لبلرك نك لعل ولفظك تك درشهوار یوق
دورسرمست شراب غفلت ایتمش عالمی
اولوررخسارکه کون لعلکه کلبرك تر عاشق
حبس ایدرمش زنخك زلفکه بردار اولانی

عزت ملا
(بلاودر زیور افسر اوله جق کوهر صاف)

باقی
کیمی خندان کیمی کریان کیمی نالان انجق
کیمی پروانهٔ شمع رخ جانان انجق
کیمنك باشنه محنت ایله زندان انجق
پادشاه ایله کداسی هله یکسان انجق

وله
باری برقاچ کون حضور قلب ایله دنیایه باق
غنچهٔ کلزاری سیرایت لالهٔ حمرایه باق

توفیق
چون موج آب لجهٔ کوهر نه وارنه یوق
صبروشکیب عاشق مضطر نه وارنه یوق
موج سراب کبی مصور نه وارنه یوق
کل ای نسیم صبح خبرور نه وارنه یوق
بود ونبودی اولدی برابر نه وارنه یوق

رمزی
بنم کبی بلالو عاشق بیچاره یوق
سینه‌م اوزره قالمدی بریر که آنده یاره یوق
نبضی طوتدم آکا اولمکدن اوزکه چاره یوق

ریاضی
هرشوقده برنشوه وهرنشوه ده برذوق

شانی یکیجه‌لی
او برشمع صفا در مجلس شاهانه یه لایق

ضیابك
اولدی مانع عرض اخلاصه کمال اشتیاق

عزت علی پاشا
تحمل سوزدر یاد آشنایه مبتلا اولمق
کینکاه ربادر کوشه کیر انزوا اولمق
سکا ای بی مروت جانه منتدر فدا اولمق

عزت ملا
وارسه نسیم فیض بزم کلستانه یوق
شاخنده مرغ بیکسه برآشیانه یوق
بیلدك بود امکهده بزه آب ودانه یوق

وله
بیله‌م حالمز نیه واره جق

وله
شمدی عزت اداره سزقالدق

فضولی
لعل وکوهر چوق لبك تك لعل کوهر بار یوق
بونجه سرمستك تماشاسینه برهشیار یوق

وله
سکا کیبك دکل کوکدن ایتزردن بتر عاشق

فغانی مصلوب
نه قلبمز عجبا بن دخی بردار اولیجق

نابی	حقیق صانعه هر سبرابشدیکك پرهیز کارانی سبب هب بنده‌کی بو وضع بی صبرانه دربوفه سراسر چشم عبرتدن کچوردم نسخهٔ دهری	فساده دردمندك بیلمون دستنده آلت یوق اوشوخك قطع چشم التفاتنده قباحت یوق ایچنده معنی آرامسه داثر برعبارت یوق
وله	برمحسر غمده اورمده یز دست وپای کیم کون وفسادك اکلادم ایراد ومصرفن	کشتیسی یوق کناره‌سی یوق ناخداسی یوق دلخواهنه مضایقه‌دن ماعداسی یوق
وله	بردولت ایچون چرخه تمنادن اوصـ ا	بروصل ایچون اغیاره مدارادن اوصاندق
وله	اجرنه کتمده کسب ایتدیکمز نقد نفس	سهو ایمش سوق تعیننده دکانکیر اولمق
خواجه نشأت	نه هوا ونه کان! ونه کانکش انجق	ایردن منزلنده تسبری ندای یاحق
وله	تلاش وصل وصاله سببدر بیلم	یالانمی یوق کوزلم عذر عارفانه‌می یوق
نورس افندی	چوق سوز ولی تکلمه نطقك مجالی یوق	درددرونی سویلنك احتمالی یوق
وله	طونشسون اول چمن کیم لاله‌سنده داغ حسرت یوق کسیلسون اوسربی قید کیم برزلفه باغلانماز	کلسنده بوی الفت زکسنده چشم عبرت یوق یرایشسون طاشلر اول دلده کیم نقش محبت یوق
واصف	طاغدوب زلفنی سودای جهانی اتدق بوشب آغلار کوروب اغیاری غم رشـدن کربهٔ بلبلی کلشنده آلوب مسخره‌یه عالمك چشمنه برغنچه ایچون خار اولدق	فلك صهبا ایله باشدن قره یاره چاتدق بز دخی یار ایله کلشنده کولشدك یاتدق کولدره کولدره اول غنچه کلی لی چاتلاتدق سوه لی اول کل زیبایی جهانه یاتدق
وله	بیمار نکاهك املیله دل عاشق	وبرمز دل آغز خسته یانوراوسنکه صاغلق
هدائی مؤذن	مثال کعبه ایانور دیده عشاق	کورن جمالکی مشتاق کورمین مشتاق
لاادری	یوسفکبی انواع محن چکمکه موقوف	آسان دکل اخوانه ولی النعم اولمق
اسحق افندی شیخ الاسلام	قبله سحاب زلف ایله درپرده کردنك ظلمت قرین شام حسد اولسه وجهی وار تخمیر ایدنجه طینتك استاد لم یزل منقوط لوح سورهٔ نورایلدی قیاس	اولسون عمود صبح فلکلرده کردنك روی صباحی قیلدی سپهرده کردنك ایتمش فروغ نور ایله پرورده کردنك الحاق زرخال معنبرده کردنك
اسعد پاشا	تحصیل کامه صانعه دکلدر امك کرك اوضاع نابجاسنی نوجاه اولانلرك	دیرلر امکسز آدمه اولماز یمك کرك ناچار خلق چکسه فلك چکمامك کرك
وله	چالش غمکینلری شاد ایتمکه شاد اولمق استرسن	سوندر قلب ناسی غمدن آزاد اولمق استرسك
باقی	دلا جهانی سر شکمله پرشراب ایتدك نه سندهٔ مهر و وفا وار نه بنده صبر وقرار	بنی خراب اوله سی عالمی خراب ایتدك اویوق بو یوقی نه عجب بزدن اجتناب ایتدك
وله	کورمز ایشکی طاشنی اول قبلهٔ جانك	چوب دوشدی مکر کیم کوزینه قبله نمانك
وله	جام لعلکدر سنك آینه روی انورك	آدی وار جام جك آینهٔ اسکندرك

جمله تدبیر پس پرده‌ده استاد کدر	اختیار یمی صانورسین حرکاتن صورك	باقی
جام می بویله شکست اوله جغی بللو ایدی	خلق چوقدن اوقومشلردی دعاسن قدحك	وله
کلام عشق ای باقی سراسر سر وحدتدر	مرادی جمله‌نك بردر بتون دنیایی سویلنسك	وله
بالله ای دیده بنم عینمی قانده کوردك	بو قدر یاش بکوردك بوقدر دم سوردك	بزمی
باده حلنده عجب برحیله بولدم کوش ایدك	مست اولنك تکلیف ساقط اولسون اندن نوش ایدك	حافظ عجم
دفترنده نامز بولدق بوکون جانانه‌نك	اولمدن کوردك هله قیدینی دل دیوانه‌نك	حالتی
ای مرادم عکسنه دور ایلین چرخ و فلك	شمدی کوکلم نامراد اولمق دیلرنسك کرك	حریری بروسه‌لی
تن شو حد ایله نحیف وناله شول دکلو ضعیف	نه کوزی کوردی نه ایشتدی قولاغی کیمسه‌نك	حفظی ادرنه‌لی
اوبدر مامکه آغزکی آند ایچدك اکرچه	هیچ یوق بره اللهه افندم قسم ایتدك	حلمی ازنیقلی
فرق اولمازاولدی لمعهٔ رخساردن یوزك	آکلاغماز اولدی شیوهٔ کفتاردن سوزك	خاقانی
طوغری باقه مز یوزینه اول قبلهٔ جانك	عاشق کبی دزرد یورکی قبله نمانك	خالصی
ژاله لردر اشك چشم خونفشانی بلبلك	برك کلدر پنبهٔ داغ نهانی بلبلك	خیالی
دکل ایچنده‌کی مردم بو چشم کریانك	خیال خالیدر اوچار کوزمده جانانك	وله
اخذ متاع لطفنه صاحب سخنالرك	نقدینه سی النده دعادر کدالرك	خبری رئیس الکتاب
آفتاب روی یاره قارشو طورمشین بنه	ای قمر وارایسه هنکام زوالکدر سنك	وله
کهدر کهکه که درهجرانه دوشوردك هم کوکلی هم عقلی هم صبرمی آلدك	درد کاه بنی یادشهم دربدر ایتدك ای شوخ جفا پیشه بکاسن نلر ایتدك	خیلی
بن کوزمدن کوردیکم بن ناله‌دن ایشتدیکم	نه کوزی کوردی نه ایشتدی قولاغی کیمسه‌نك	ذاتی
دوشوب عذارینه عکس پیالهٔ کارنك دخان سرخ دکل فیض مهر آتش عشق بهار خط کلیجك حل بادهٔ لبنه صونار فتاده‌یه نوروز وصل ایرشدی دیو کلنجه خط دل پرخونی تحفه قیل یاره خیال وصف لب لعل یار ایله رائف	چراغ یاقدی کلستانه لالهٔ کارنك بتوردی سنبل آهه کلالهٔ کارنك یازلدی کل ورق اوزره رسالهٔ کارنك دهانی حقهٔ شکر نوالهٔ کارنك بکر بهارده مقبوله کالهٔ کارنك چکیده اولدی قلمدن مقالهٔ کارنك	رائف ملاجق زاده
روشنی پیرویدر تیرکی ایامك	عقبندن ایریشور فیض صباح اقشامك	راغب پاشا
خلاف طینتدر طبع احبابه کدر ویرمك	دکلدر مشربم مانند صهبا دردسر ویرمك	وله
ای چشم کریه خبر اترك بوقیدر سنك	آتش ایچنده یم خبرك بوقیدر سنك	وله
ندر بو اضطراب ای مرغ جان ناله معتادم قنی خاصیت تأثیرك ای فریاد آتشناك	بولورسین دام غمدن عاقبت برکون رها اولدك یاسن ای نالهٔ بیدر بی طاقتمز یا نولدك	رامی پاشا

رزمی بهادر کرای
صافتور اول کل رخساری اسن یللردن
رشدی قدیم
رهبر اوله لی سمتنه اول بیت خدانك
رشید وقعه نویس
شها نه طور جهانك کدالر بن کوردك
بنه چیقر صو کبی خمیازهٔ خمارغمه
شکستکیٔ دله چاره ساز اولور صانمه
عطاسی کامه دلیل سراب حرماندر
رفعی
کوستردیکیچون ایشیکن اول قبلهٔ جانك
روحی
زیر وبالاسنه باق اول خط عنبر فامك
ریاضی
کنوردك جانه بوی سنبلن ای بادخوش کالدك
کیجه پروانهٔ سرمستی بال افشان کلور کوردم
سنك ای سنك جوربار باش اوزره یرك واردر
وله
فلك براهل کمالك کباب ایدر جکرین
خواجه سعد الدین
مقدمندن ایلیوب حظ خانه اول فرزانه نك
سلطان سلیم اول
شیرلر پنجهٔ قهرمدن اولور کن لرزان
صابری
چکمدن بارغمن کاکل عنبر بونك
صبوحی
کوزلر کدر بنه اکلنجه سی بن محزونك
صفایی سینوبلی
لعل میکونته میل ایتدی دبو جانانه نك
ضیا بك
اولیدی اولدیغی حاله رضاسی انسانك
ندر او حسن اوتناسب اوقامت بالا
انیم معترفه مرحمت مسر وندر
طوغار الله جکر درد ایله اولور غمله
سپهر مدفنی مأکل اتمش انسانه
ضیا سزا اوله مازنعمت محبتکه
وله
عقل برمیزان ناقصدر حقوقی وزن ایچون
طالعی
کوره لی طلعت غراسنی اول سیمبرك
سلیمان عارف بك
بیلم کیمکله قیلمش نوش شراب چشمك
نخوتله خواب نازه یوق چشم التفاتك
عاصم چلبی زاده
باده نوشان هوادن زمرهٔ زهاده دك
ای ستمکر زخم غمزهك کورمدك وارمی مکر
عبیدی
دردك نه بهی عاشق بیچاره ندن اولدك
طوقندی چون سا کا تبرمژه سی بارك

صانمه تحریك صبادن یوزی اوزره زلفك
برصرچه سرای اولدی پری قبله نمانك
کدایه غبطه ایدر پادشالر بن کوردك
بو مجلسك می حالتفزالرین کوردك
طبیب تسلیتك مومیالرین کوردك
کبار عصرمزك چوق عطارین کوردك
برمیل چکلدی کوزینه قبله نمانك
جنت التنده یاوسننده دیمشلر شامك
مقیم کوشهٔ هجرانی ایتدك یاد خوش کالدك
دیدم ای آتشی افزون دلی ناشاد خوش کالدك
دل ویرانه می ایتدك بنه آباد خوش کالدك
برایکی جاهلی بولسه ضیافت ایلیه جك
سجدهٔ شکر ایتدی عرشی فرشی اوزره خانه نك
بنی برکوزلری آهو به زبون ایتدی فلك
دوشدی ای صاچلری سنبل کوبکی آهونك
مونس وهمدمی آهو یارا شور مجنونك
صو برشه قانی ایچسم کرك بیانه نك
بورتبه اولمازایدی چوق بلاسی انسانك
سنی کوررده قالورمی ریاسی انسانك
قرین عفو اوله کلمش خطاسی انسانك
بیلنمه آندمدر صفاسی انسانك
اولور بنه نی انسان غداسی انسانك
جوان اولورسه دخی بیوفاسی انسانك
وقت اولور کیم حق چیقر وقتیله باطل صاندیغك
چرخی بندی کونشك یلدزی دوشدی قرك
اولمش نشاط میله مست وخراب چشمك
یابو یله اولموغمی بیمار خواب چشمك
ایلشدر شمدی برعیار ترسازاده دك
دیده دن دلدن جکردن خاطر ناشاده دك
برپرده قرارك یوق آواره ندن اولدك
ای سینهٔ مجروحم پرپاره ندن اولدك

اول مهر جهان آرا اولدی می کوزلدن دور
برغنچه سووب ای دل خارغمه می دوشدك
پامال محبتسین بوقدرباشکه چاره ك
عشاقه زخم سینه دکل زخم جان کرك
ایدرمی فائده هیچ اضطراب طبع عجول
پریر بلورمش اول خط ریحان بلوك بلوك
سینه مده دسته دسته اوقك بکزر آکا کیم
افتاده لر اباغکه دوشمش دیزی دیزین
ایرنمه کوروب میوهٔ باغن امرانك
پیرلك ایردی علی شعر وغزلدن فارغ اول
شادیٔ مرك عدودن جسمم ایتدی جانی زرك
سینه لرده وارسون آرام ایلسون تیرقضا
سنده نی برکردن بلوره می اولدك اسیر
کافر اوله یم قورقار ایسم تیغ قضادن
ای یار جفا جو بوقدر جور ایده مزدك
کبریا عشقنه ای مغبچکان می کتورك
دنیایه اکر وقت جهالتده کلیدك
میخانه یه بز مست شراب اولمغه کلدك
اول نظرده اولمدك ای جان فدای یار
لن ترانی ایدی کاهیجه سوزك کاه ادنی
فرق کامه دست ردمدر چلنك افتخار
بنده حیرانم نه کیفیتله اتمش امتزاج
واردق درسعادتنه یاری کورمدك
دوزخ نشین آتش فقر اولدیغك قالور
آسمان پرتو بولور داغ سرمدن رنك رنك
خسرو فقرم سرمده زخم کونا کون دکل
بن طلسم کنت کنزم برکهردر سوزلرم
مست سرکرم الستم شعله نوش حسرتم
برعجب طاوس قدسم کلشن لاهوتده
نقشبند درکه عشقم که سر انصباغ
مظهر اسماء حسنایم نقوش ممکنات

عبیدی
ای کوزلرمت یاشی سیاره ندن اولدك
کل کبی بوکلشنده صدپاره ندن اولدك
چاق بویله عبیدی سن بیچاره ندن اولدك
عزت علی پاشا
زیرا که برکذار محبت نهان کرك
وله
حصول کامه توقف کرك زمانه نه دك
عزمی قدیم
صف صف یازلمش آیت قرآن بلوك بلوك
اوق مترلینه جمع اوله یاران بلوك بلوك
دوشمش یوزینه زلف پریشان بلوك بلوك
قنالی زاده علی افندی
کیم صولار آنی کوزلری یاشی فقرانك
وله
کلدی ایام خزان کچدی زمانی بلبلك
مامازاده علی افندی
مدت عمرمده برشاد اولدم اولدم شاد مرك
عونی بك
ای خدنك غمزهٔ جانان یرك جاندر سنك
سوله ای برچم نیچون حالك پریشاندر سنك
وله
ای رهکذر یار اکر مدفنم اولسك
احوالمه رحم ایلر ایدك دشمنم اولسك
وله
ویرمیك فاصله برلحظه پیاپی کتورك
وله
طاعتکدهٔ حسن الهی سن اولوردك
وله
اول بقیلوب صکره تراب اولمغه کلدك
وله
تا حشر اولنجه خاك ندامتده جارجك
وله
چشم موسی سن ایدك نو تجلی سن ایدك
وله
رزم عشقك زور بازوی تریما نی کورك
وله
شاهباز غمزهٔ شوخکله آهو کوزلرك
غالب دده
کیردك بهشته حیفکه دیداری کورمدك
وله
ای آخرت خراب تهیدر توکلك
فائق ممدوح بك
مهر مراولمشدر جهان تاب وفرمدن رنك رنك
اولدی جوهرلر نمایان افسرمدن رنك رنك
غرق نور اولسون بو عالم جوهرمسن رنك رنك
نور اقار دامان حشره ساغرمدن رنك رنك
اولدی جنت جنبش بال وپرمدن رنك رنك
رونمودر اهل حاله پیکرمدن رنك رنك
فائق اولمشدر دل فیض آورمدن رنك رنك

فضولی
لبك رشكی مزاجن تلخ قیلدی بادهٔ نابك
وله
چكمزم غم دوكسه قانم تیغ برانك سنك
فطنت خانم
بیلمدك ذوق وصالك چكمینجه فرقتك
طبع نااهـله موافقدر سپهرك كردشی
كامی
پردم الدن قومدی دامنن اول خوشبونك
كشفی
كج باقـدی مكر كوشه اول كعبهٔ جانك
لمعی
مژه سی چشمنه صد نشتر اندوه اولسون
مثالی
جامهٔ سرخ وكبود ایچره نه اندر خنجرك
آسمانده ماه نو دریاده ماهی خوف ایدر
تشنه دللر كوردیكی دمده توله جان ویرسه لر
شوبله بجكیندر كه قانده باتدیغن بیلمز شها
طاتلی دیللرله مثالینك كبرو بدر كوكلنه
سلطان محمد فاتح
جكرم پارهلدی خنجر جور وستمك
سجده كاه ابلر ایدی كعبه ده محراب كبی
نائلی
صوران حقیقت آمد شد جهانی بكا
نابی
چوق كورمشز زوالنی غدار اولانلرك
دلنده در قراری اكرصاغ اولورسه ده
هـر برسوزی تخلف وعـدك كواهیدر
وله
چشمنده قدرین اكلا یانك عز وورفتك
اولكی كوندن ایلر ایدك خرمنك هبا
برذره یوق بوكلاركه صنعده عبث
وله
صنامز كوكبه خورشید جهانتاب كبی
كزلیجه طول امل اولـدیغن استفاده
تن پر جنبش سیینكه رشك كندندر
نایبا شمدی عطایاسی كبار عصرك
وله
راز داران اولسه رازن سوبلز جانانه نك
طرهٔ یاباری طراركن اولدی رخسارین مكر
نابی
اولماز قریب حزه افـال نو ائك
تا یكمینجه مـدرسـهٔ قیـل وقالـدن
وله
صد چاك اولوردی مرغ كرفتار كورمسه
نعمت حصوله كلدیكی صورتده نایبا

قاشك میلی یوزینی قبله دن دوندردی محرابك
وهمم اندندر كه پرخون اوله داماتك سنك
اولمینجه خسته قدرین بیلمز آدم صحتك
عقربه وابسته درسیرایله چرخی ساعتك
صانكه زلفیله كسیلدی كوبكی آهونك
چكدی كوزینه میل فلك قبله غانك
بدنكاه ایله سكا ای كل تركوزدیكنك
صان شفق ایچره هلال آسماندر خنجرك
ماهدن ماهی یه دك حكمی رواندر خنجرك
بركوزل بلدن چیقر آب رواندر خنجرك
غمزهٔ مست مدامكدن نشاندر خنجرك
كوییا بر دلبر شیرین زباندر خنجرك
صبرمك جامه سنی طوغرادی مقراض غمك
كوبك ایچنده ملك كورسه نشان قدمك
دیمز كه مسجده واردك نمازدن كلدك
هنكام فرصتده دل آزار اولانلرك
كوتاه اولور حیاتی ستمكار اولانلرك
ایمانی حین وعـده ده بسیار اولانلرك
چشم حسود رونقیدر روی دولتك
شكرایله كیم الكده دكلدر ارادتك
وابسته در بری برینه چرخی ساعتك
مستعار اولمغله پرتوی مهتا بلرك
كوستر صنی ایله صنعتی موتابلرك
بوقدر لرزش پیدر پی سیما بلرك
دكمز ابرولرینك چینه بوا بلرك
چیقمدی كیتدی دهاندن خبر پروانه نك
لذتندن چاك چاك اولدی دهانی شانه نك
قدرین بیلن سلامت كنج قناعتك
آكلا نماز اصطلاحی كتاب محبتك
امید فرجه رخنه لرندن قفسلرك
راحتی وار مداقعه سندن مكسلرك

كوكل نامنده پروانه اولمش خانه قالمشدی
نیجون صالدك برودت ای خزان اجزای كلزاره
كنج فراغك اكلا میانلر صفاسنی
نادان ایله مجالسه در اهل دانشه
باز بچكاه عرصهٔ نا استوار ده
كم قدر قفل آهنه محتاجدر بنه
كج صاندیغك استادك ایشی جمله چیقر راست
باده بی آب ایله آمیخته قیل ای ساقی
عاشق افنای وجود ایلمدن قصدی بودر
یارب سرای دولتی ایت آشیان بوم
خط برآورده اولان تازه دم وصلنده
جوره مائل اولسون یاری الهی كسنك
بن كنهكاری بكون منع ایتمه صوفی ایچه دن
ای كوزلك كوكنه خورشید اولن یقمه یزی
دوسنم شول قورقودن آهم اوتیز شهركی
بردخی بزمه دونوب كلك دكلدی نیتك
لعلكده سنك صیاه خالك
سوبله ای دیده بنم عینی قنده كوردك

نابی
آلوب آیده آخرای جفاجو وقف دردا یتدك
بشه كارین هزار یتوانك آه سرد ایتدك
وله
دولت قسومشلر آدینه غوغای عالك
دنیاده چاشنیسی عذاب جهنمك
وله
محتاج اولور حمایه سنه شه پیاده نك
وله
مملو ایكن درونی كهرله خزانه نك
امضایه بود عـوابی بزنقشی نكینك
وله
خیلی دمدر كه حكیما نه كناه ایشلدك
وله
استمز كیسه به بار اولـدیغنی تابوتك
وله
اهـل دلك درونـنی ویران ایدنلرك
وله
یشقه برذوق و یربكدی زمانم دیه رك
نجاتی
ظلم عادت ایلماسون پادشاهی كسنك
كم صورلمز كیسه دن یارین كناهی كسنك
یرده قالمزیچون بیلورسن دود آهی كسنك
دوشه دوشنده سكا تاكه نكاهی كسنك
ندیم
كتدیككده آكلادم عمرم شتابندن سنك
نظیم
زمن مـده كی عكسیدر بلالك
نعیم
بوقدر بانش یاشادكسن بوقدردم سوردك

نوابی
عارضینك كل دور كل اوزره سنبل تر كاكلونك
الله الله كل یوزونك قیلمش معنبر كاكلونك
قامتنك دور شمع ورخسارینك دور آتینك شعله سی
شعله نینك دودی دور ای شوخ سنكر كاكلونك

چوقدن حصولنی كوره بم حد عارك
موج خطردن اولـدی آسایشه مدار
محتاج اوله الهی دبلنجی قپوسنه
بیكانه لر عنایتنه دوشدی احتیاج
ایتدی كبارلطفی بنی خستهٔ ملال
حاضر اولك بلایه ای ارباب برك وساز
دم كلور بر متكرده اولور آلت رزق

تأثیری بنده ضد بنه دوشدی دعالرك
نورس قدیم
تابا نشه اوتورمش ایدم ناخدالرك
شول كامران كه دادین ایشتمز كدالرك
براطفی اولـمدی بوقدر آشنالرك
تأثیری بنده عكسنه دوشدی دوالرك
چیقدی خدنك آهی كوكه بی نوالرك
نورس افندی
عضو مقطوعی كبی سائل آفت زده نك

نورس فندی

ای دل کیمك ایچوندر هر کیجه بوفغانك
هر آشیانه قونمه ای طائر بهشتی
لایقمیدرسکا کیم هر کوشه منزل اولسون

وله

کولمز کوروب سرشکم اولسم ندکلو کریان
سنسین بو کلستانك سرمایهٔ صفاسی

نوعی

باشی ایرشدی کوکه رفعت ایله هر دونك

سیدوهبی

شیدا ترابلدی بنی خو بکرده کردنك
اولسون کناهی بو بنکه برداخی سویلم
ظن ایلرمکه لیلهٔ قدر ایچره نوردر
کرداب ایچنده پرتو مهتابی کورمین

سنبلزاده وهبی

آلوردم انتقامن چاپکچاکیٔ کریبانك
نه درسین وهبیا سن جمله سن کورمش بکچورمشسین

وله

هر سوزنده اولسه بیك درلو بلانی شاعرك
طعن ایدرلر باده ومحبوبه میل وشوقنه
خانمان عرض وناموسی یاقار بر هجوایله
وهبیٔ زارك افندم غیری دست آویزی یوق

وله

کلمز ایکی یاقه سی بر یره اهل رفعك
کرم اربابنه ویرمزدی عطایه نوبت
عرب وروم ده استاد سخندر وهبی

ویسی

کوکلنه کیرمك ایدی بر بت شیرین دهنك

هدایی قدیم

قومدی صوده صفا عارض عالمتابك

وله

جمالکی نیجه یوزدن کورم دین دلر

لادری

لب قزل رخلر قزل دستکده جام می قزل
کاه خورشید وکهی مه دیه رلرکاهی ملك
لا — شمع اقبالنی تار ایلسون دیرسه فلك
لا — هر کیجه برجایی روشن ایلمکدر عادتك
لا — (دادالندن کوکلك فریادالندن کوکلك)
لا — (کاراولده کشی عاقبت اندیش کرك)

بتمز می خلق یاقدی آه شرر فشانك
جاندر سنك مقامك کوکلدر آشیانك
ای نور چشم هر دم کوزدر سنك مکانك
شبنم ایله آچلماز بك غنچه دردهانك
الله ای بهارم کوسترمسون خزانك

حق بودر کیم فنی آلچغلغی وادکردونك

ایکی یقانی کورمیه بر یرده کردنك
چوز تکمه کی که اولمیه آزرده کردنك
کوردیکه زیر زلف معنبرده کردنك
کورسون بیان عقد مجوهرده کردنك

کیربدی آه ظالم دستمه بر کره دامانك
می ومحبوبدن غیری صفاسی وارمی دنیانك

ستر ایدر عیبن بنه حسن بیانی شاعرك
خلق انصاف ایلرمی بوقمی جانی شاعرك
الحذر شدتلی آتشدر زبانی شاعرك
یاغز لردر یا قصیده ارمغانی شاعرك

سبب چاك کریبانی بو اولمش فلك
ذوقنی یلسه بخیلان دخی بذل درمك
عجمی اولدی یاننده شعراسی عجمك

طاشلر کسمه دن انجق غرضی کوهکنك

چکیلوب دوندیکی اندن بوایمش دولابك
شکسته آینه لر کبی پاره پاره کرك

کیم قزل دیوانه اولماز کورسه در خسارکسنك
اوسهی سروی بزافلاکه چیقاردق اوکمرك

کشی یاقدیغی چراغ اوستنه پروانه کرك
ای قمر هرجایدسین یلدك سنك ماهیتك
لا — (ورای پرده ده اسرار وار ظهور ایده جك)
لا — (دکز خمار بنه فلکی ساغر ایلسك)

(صك)

صك تدبیر ایله صورت بولور احکام اول
قوهٔ واهمه نك موسم بازاریدر
حرص حرمان ایدر از جمله عددجه تعقیب
دوشورر بندینه هب اهل هوایی اشرف

جانی ترك ایله جهان آکه بو شهر عشقدر
جفا ایتسك وفا ایتمشجه دل ممنون احسانك

هراسان اولسه کلدن دل ناشادك ای بلبل
دل دلداری نرم ایتمش ایشتدم ناله وزارك
نه تسخیر ایتدی دلداری نه اوردی آتشه خاری
کله اولورنولورسه بوقسه آخر کردش کردون
چکل من داخی کوی درده کلزارسلامتدن

سن شاهسه بنده ایتدی بنی حاکم ازل

کلستانی سراسر قاپلادی آوازك ای بلبل
رك جانه بکر کی خار جوری ورد کلشندن
همیشه کردشك برك کیاه سبزه در اما
کل پژ اله کبی سنده بو قدر عقدهٔ خاطر
صر پرخامهٔ حاذق کبی آفاقکیر اولدی

آفسه نوله دل عارضك آبن کوروب ای جان
بو نظم شهه نیجه نظیره دیه حبی

کل ای بلای دل زار مستمندم کل

اوشوخ اومرتبه مست شراب ناب دکل

یاسمندر خدی یا کل ایکیدن خالی دکل
آغلار ایکلر سروقدین کل رخن یاد ایلیوب
عقلن آلور عاشقك فی الجمله رنك وآلده
دون کهاهل درده عشقك حالنی صوردم دیدی
اولی عشقك ملامتدر ندامت آخری

قدك آکدم باغده سروی در اغوش ایلدم
آی بکر کورمیوز اول ماه جهان آرایی
سنسز آرام ایده من بر کیجه ای ماه کوکل
درد دن درده دوشوردك بنیده کندیکیده

اشرف باشا

حکم تقدیره موافق ایسه اعلام امل
شب یلدای المم وسعت ایام امل
رقم یأس ایله یکسان صاییلور نام امل
مرد لاقیدی کرفتار ایده من دام امل

اصولی

قاتلینه بونده عادتدر دیت ویرر قتیل

پرتو قدیم

نه ایلر ایسك ایله حاصل عمرم همان وار اول

بهایی

نسلر ایلردی خاره آه آتشزادك ای بلبل
عجبدر طاشه تأثیر ایلمش فریادك ای بلبل
بنه طورمازاوقورسین روزوشب اورادك ای بلبل
کلور بردم آلور خارك الندن دادك ای بلبل
بهایی وش چکلدی عشق ایله چون آدك ای بلبل

جلال

آلور کوز ایله باق کوله سی اولد یغم کوزل

حاذق

ندندر اولدی ناله روزوشب دمسازك ای بلبل
بنه رنجیده اولماز خاطر نا سازك ای بلبل
نه دردك وار درونده کیمسه بیلمز رازك ای بلبل
مصفا در کدردن مشرب ممتازك ای بلبل
نه حالتدر صدای نغمهٔ شهنازك ای بلبل

الجنس الی الجنس کما قیل یمیل

حبی قادین

فی الحزن مضی العمر هی الآن علیل

حلیم کرای

بنی اسیر فراق ایلسین افندم کل

وله

بزه برعشوه در انجق مرادی خواب دکل

رحمی

زلفی شبودر یاسنبل ایکیدن خالی دکل
دل یاقر بدر یا بلبل ایکیدن خالی دکل
برك کلدر لعلی یامل ایکیدن خالی دکل
یا سفردر یا تحمل ایکیدن خالی دکل
سن کرك آغله کرك کل ایکیدن خالی دکل

وله

یاد ایدوب رخسار وزلفك یاغلادم بردسته کل

روحی

المزدن نه کلور طالعمز یار دکل

عزت منلا

نیسه بن صبر ایده یم واه کوکل آه کوکل
ویرمسون دشمنمه سن کبی الله کوکل

قرت منلا
هزار باغ غم آشیان کوزمده دکل
فرض اوکارخکی کورمه یوقسه فیض سرشك

قنالی‌زاده علی افندی
فصیح
ایکی زورقدر کیم اولدی باد آهمدن نکون
تنك خاکستر ایتمش آه آتشزادك ای بلبل
کورر کن غنچهٔ شادابی فریاد ایتمه‌دن کارك
شهنشاه بهار اولمش سراپا کوش کللرله

سلطان مراد ثالث
البته بسو حالمدن اوبارك خبری وار

منطق
کامل عارف
عارضك یالاله یا کل ایکیدن خالی دکل
کرد رویکده نمایان صانمه خط ای سروقد
کلشن دلده خیال کاکل وزلف نکار
نقطهٔ خال سیه طرف رخ دلدارده
مرغ طبع منطق بولهجهٔ جانبخش ایله

نابی
خون دل می غنچه‌بی جام ایلدی بلبل
هرناله‌ده بر نخل کله قوندی صفادن
کهواره سنی کرچه نسیم ایلدی تحریك
ایتدی سوزین آمیختهٔ شکوهٔ هجران

وله
زبان بیلك استرسك اوشوخك همزبان بول
اوشوخه تهمت نامهربانی کرچه وارد در
بومیدی فتاده اوله صاحب دعویٔ مردی
دوچشم آبشارم پل کبی یوللرده قالمشدر

نابی
اظهار کین شمار دل زارمز دکل

وله
همان وار اوادهٔ‌تك دنیاده سن ای عمرك واری

ندیم
اسدیکجه باد صبح پریشان نسین ای کوکل
حج یوللرنده مشعلهٔ کاربان کبی
بن ساکا باده ایچمه کوزل سومه‌می دیدم
کل موسمنده توبهٔ میدن بنم کبی

وله
هجوم نالهٔ شبکیردن ظالم خبردار اول
همان سر مجلس رندانه کلکدرسنك مطلوب
چوزلمش نکهه‌لر چاك کریبان نافه‌دك ایتمش

نفعی
طوطیٔ معجزه کویم نه دیسم لاف دکل
اهل دلدر دیه‌مم سینه‌سی صاف اولمیانه

دکل بو کهنه قفس کلستان کورمده دکل
مژه‌مده غنچه بتورسه ایتان کوزمده دکل
اشك دریابارم اوستنده ایکی ابرو دکل
عجبدر خاری سوزان ایتامك فریادك ای بلبل
نولور فصل خزان حال دل ناشادك ای بلبل
پسند ایتمش نوای نغش نوایجادك ای بلبل
القلب من القلب الی القلب سبیل
لعل نابك غنچه یامل ایکیدن خالی دکل
سایهٔ ابرو یاکاکل ایکیدن خالی دکل
یاسمن یاصاچلی سنبل ایکیدن خالی دکل
حبة السودا یافلفل ایکیدن خالی دکل
صانکه طوطیدر یابلبل ایکیدن خالی دکل
بزم کلی ناله ایله تمام ایلدی بلبل
هر نغمه‌ده تبدیل مقام ایلدی بلبل
اما کوزینه خوابی حرام ایلدی بلبل
مست اولمغله خلط کلام ایلدی بلبل
سخن قالسون زبانه سن هله اول دهانی بول
سرافرازان حسنك سن بکا بر مهربانی بول
زمینه کلمامش پشتی بکا بر پهلوانی بول
کاودمی برخبر صور کوی یارك کاربانی بول
اغیار ایله جدال بزم کارمز دکل
دیلرسك عاشق آکدات عهدو پیمان بوزدل آزار اول
بکرتز اسیر طرهٔ جانانسین ای کوکل
ارباب عشق ایچنده نمایانسین ای کوکل
بندن نیچون بو کونه کریزانسین ای کوکل
ظنم بودر که سنده پشیمانسین ای کوکل
بنی بیمار هجران ایلدك سن داخی بیمار اول
کل ای بیگانه مشرب باده ایچمزسك قدحکار اول
بو کاصبر اولنورمی زاهدا سن عاشق زار اول
چرخ ایله سویلشدیم آینه‌سی صاف دکل
اهل دل بر بر بنی بیلمامك انصاف دکل

عارف اول اهل دل اول رند قلندر مشرب اول
عقله مغرور اولمه افلاطون وقت اولسك دخی
آفتاب عالم آرا کبی سورخاکه یوزك
خضره منت چکمه وارصکره دل نفعی کبی
یوق عاشقك جهانده بکام اولدیغن کورن
رهکذرلرده دوشوب قالدی کوزم قطره‌لری
اویقودن اول کلنی کر کورمالك مرادیم بولماسا
امر ایله درظهوره کلان فعل و کارمز
اول میانده کوزل اول زلف سمنبوده کوزل
خطی کلدی دلبرك شمدنکروشاد اول کوکل
کینوب سرخ لباس ایچنده آل اوستنه کل
نخلبند اولدی مکر شهر کلستان نسیم
صحن کلزارده برشوخ کنار جوده
صارنوب شال طاقمش کل او نخل موزون
غمزه اوزلر دل یاکاکل ایکیدن خالی دکل
جام می دونمزسه غم بولماز نهایت صاقیا
دلبرا رخسار رنکینکده خال عنبرین
یاایرم قدینه یحیی یاخود اولهم پایمال
اودی بهارسن دخی شاد اولمدك کوکل
بیمارم ای اجل بو کیجه بکله یانم آل
دامن کوه قناعتده می بتمش بیلمم
فیض حقه بخل یوق هر کس ولی طالب دکل
خطیله سیرخالنه وجه مناسبت
سعیدبك
(چوقدن ضمیرمزدن امیداولدی منفصل)
...دده
(کاربان شیوه بکدکده صدا لازم دکل)

بنهٔ سودا زدهٔ زلف سیهکار اولدم
بی دلم دلستاندن آیرلدم
ایشیکی حسرتیله خاك اولسم
نوله اولکر کبی ایمزسه باشم

نفعی
نه مسلمان قوی نه ملحدیی مذهب اول
رادیب کاملی کوردکده طفل مکتب اول
کوکبه‌یاصدر جهانی هم بنه‌بی کوکب اول
لولهٔ آب حیات فیض ایله لب برلب اول

نورس قدیم
هب ناحصول قالسه کرك آرزوی دل

نورس افندی
صانور اطفال سرشکم کورن ابنای سبیل

نوابی
کوزومایارب که هر بیرکیر پیکین بیرخار قیل

والی
دخل ایتمه خوب وزشتمزه ایش بزم دکل

وصولی
قیلجه یوق فرق بکم اوده کوزل بوده کوزل

هاشمی
برمد بر قول ایدك وار غمدن آزاد اول کوکل

یحیی افندی
شیخ الاسلام
ژاله‌دن جامه‌سنك دیزدی لآل اوستنه کل
طورمیوب دیزمه‌ده در بونجه دال اوستنه کل
جامه‌سن تازه‌لیوب سردی نهال اوستنه کل
سبز ایدك نیجه یاراشمشدر اودال اوستنه کل

وله
تیغ لازم آکا یاغل ایکیدن خالی دکل
دوردر یاخود تسلسل ایکیدن خالی دکل
مشك تردر یاقرنفل ایکیدن خالی دکل
یازقی یا تنزل ایکیدن خالی دکل

وله
کارله غنچه زله کشاد اولمدك کوکل

یحیی بك
روز فراق دلبری کوسترمه جانم آل

لاادری
بر پیاز ایله بکندی نیجه بیلار سنبل

لا
بی سبب اصلاح عالم نکری یه واجب دکل

لا
یوزدن زیاده بن بوله یم ایتمه قیل و قال

لا
(کل یاغنی ایللر سورینور جیانلاسه بلبل)

لا
(می اومی ساقی اوساقی حالت اول حالت دکل)

ابوالسعود
بنه بر اولمیه‌جق درده کرفتار اولدم

احمد پاشا
آه آرام جاناندن آیرلدم
بریدر کاسماندن آیرلدم
مه تا مهر یاندن آیرلدم

احمد پاشا
کی کبی دکزده سرکش دان
نوله مجمر کبی با نار سه ایچسم
بنده احمد کبی غریبم کیم

وله
چین زلفك مشكه بکزندم خطاسن بیلدم
قد قیامت غمزه آفت زلف فتنه خط بلا

وله
ای کمان ابروسنه پیوسته قربان اولدیغم

اسراردده
کورن صانور که صفادن سماع راه ایدرم

اشرف پاشا
عجبکیم مسلکله حلقهٔ عشرتده ساقی بی

آکاه
نارسا کوردم قاش دهری نا اولدکلو کیم

امری
صوفی مجاز اکلادی باره محبتم

باقی
دانهٔ خالنده باقی جنت رخسارنده

برنو پاشا
غرض اخلاص ایکن خنم سوردن

بلیغ
تن بیماری غم اوبله ضعیف ایلدی کیم

وله
چشم علیلی حسرت ایله پرنم ایلدم

جلال چلبی
بونجه فریادم ایشتدك دیمدك داد ایدهیم

جودت قدیم
کتدم فالنجه تاعدم آباده برقوناق

جودی
ساقیا آینهٔ ساغری کوستر کوره لم
قیسی لایعقل ایدوب کوهکنی قیلدی هلاك
شب غمده اوله لم منتظر صبح امید

حافظ سبروزی
داده صفای عشقك دیده غمکله پرنم

حالتی
ذوقی یالکز کشت وکذار ایتمه ده بولدم

وله
یکمز بو بندر ایجره متاع هنروری

حبابی
دم آخرده صائغك مزلم زر تراب ایتدم

هرسکلی حکمت بك
فروغ ساغری آینهٔ عالمنما بولدم
بر بدرچرك تشویشات وچرك خودنمایدن
بلای عقل ایله آزردهٔ چون وچرا اولماز
یازقلر کیم جهان اولمش فریب آلود آرایش
دکلدر عالم آسودکی هنکامهٔ عالم
شئونات طبیعتده بدایت یوق نهایت یوق
تصور ایلدم احوالنی جوق کره دنیانك

گزرم باد بادن آیرلدم
بزم شاه جهاندن آیرلدم
خانه دن خانماندن آیرلدم

کی پریشان سویلدم بو یوزقراسن بیلدم
آه کیم بن حسنك بونجه بلاسن بیلدم

زلف شوریده‌ك غمندر پریشان اولدیغم

دوز دوزبا قارم کوی یاره آه ایدرم
کنار حوضه قونمش کاسه‌یاورظن ایتدم
جامه سنده آستین بولدمسه دامن بولمدم
عالمده کیمسه بیلدی کیندی حقیقتم
نیجه صبر ایلسون اللهی سورسك آدم
ربا تغلیط ایدوب ثبت ده قالدم
کندمی کورمك ایچون کوزلکه محتاج اولدم
ایل عید اکبرایلدی بن ماتم ایلدم

سنکه داد ایتمیه سین بن کیمه فریاد ایدهیم
بن شاهراه وصله چیقر راه بولمدم
نیجه سیر ایلدی دنیایی سکندر کوره لم
بادهٔ جام محبت بزی نیلر کوره لم
کوسترمی اوکونی چرخ ستمکر کوره لم

بر اوده عیش شادی براوده یأس وماتم
عقلك یله یار اولدیغنی استمز اولدم
لایسق بودر که بسته طوره یار یمز بزم
کناهم چوقلغندن برله کیردم حجاب ایتدم

جهانده کوشهٔ میخانه بی جای صفا بولدم
ملامت اهلنی آزادهٔ زرق وریا بولدم
جنون اربابنی عالمده بی خوف ورجا بولدم
رجالك حالنی هم شیوهٔ طورنسا بولدم
جهانده هر کسی برکونه درده مبتلا بولدم
وقوعات زمانی برمسلسل ماجرا بولدم
نهایت صورت دعماکدرخذماصفا بولدم

همدردم اولدی دل غمخوار صاندیغم
هب جهله چیقدی علم رسومك نتیجه سی
کاور کوردم کبی اولشوخی برشی خاطره اما
سواد مردم آغازدی فزونتر اولدی اشك
دوشه لی عشقکه کوندن کونه بیمار اولدم
عین دلدن جوش ایدوب کوزدن آقاریاشم بنم
بکا بر ویردیلر صف نعالنده خراباتك
قدیمی آشنالردن کوروب بیکانه لك رسمن
ای برکدوکنه بوجهانك قونلیوب
دل ودینم اوزلف سرکش بیداده بن ویردم
خسته حال غم هجرانکم الدن کتدم
شکوه دن انجق غرض تسکین سوزسینه در
لطف اوبما یوز همان بزی رنجیده ایتسون
ترازوی نکاه راست سنجان حقیقتده
سزادر چاك چاك ایتسه دل مجروحی زیرا
جم جامنی نوش ایتدی سوردی دمنی حاتم
زبان عصری تمام اکلادق همان بزده
برکبدن بردخی کلمز نه عجب حکمتدر
عقل مانعدر صفای عشقه مست شوق اولوب
بونده میدن بی نصیب آنده رباسندن خجل
قدك جهانده سرو دلاراده کورمدم
عشقکله درفغانلر ایدوب آه چکدیکم
سن آفتاب حسنسین ایت صبحدم طلوع
برکون جزاسنی کوره چکسین جفالرك
جور ایتمدنسه اولدیر بو بر باری قورتلم
بلای عشقه کرفتار اولان کوکلجکزم
اوطفل غنچه فم وکلرخه اولوب مجبور
دوانه درعجبا درد بی دواکه سنك
دیار غربته کلدم وطندن آیرلدم
مونسم محنت وغم اوله لی خندان اولدم

حلیمکرای
بیکانه چیقدی حیف بنم یار صاندیغم
سرمایهٔ خسارت ایمش کار صاندیغم

وله
ولکن کوردیکم رؤیامیدر خلیامیدر بیلمم

وله
ایرشدی باشکز آخر کماله دیده لرم

خصالی
الله الله تعجب درده کرفتار اولدم

خیالی
صونرا زوسی اولوبدر غالبا باشم بنم

وله
باشم افلاکه ایردی کون کبی عالیجناب اولدم

وله
وفا امید ینه بیکانه لره آشنا اولدم

وله
غم ایلرنده سنك بیابان اولان باشم

خیری رئیس الکتاب
بشون محصول عمر نازنینم باده بن ویردم

درویش پاشا بوسنه لی
کل بنم محرم اگر کلمز ایسك بن کتدم

راشد مورخ
حال دلدن بوقسه اول آفت خبیر اولسون دیمم

وله
انجق کبار عصره رجا من بودر بزم

وله
تفاوت ایلمز درهم قدر بیش وکم عالم

راغب پاشا
اوشوخك دستنه شمشیر استغنایی بن ویردم

رحمی
مجلس بنه اول مجلس عالم بنه اول عالم

رسیم
خلوصنه کوره خلقك صداقت ایلیه لم

وله
عالم راحتنه بکزر کبی اقلیم عدم

روحی
سن طاقتك زلفی بن عقلی پریشان ایلسم

وله
زاهد نادان چکر دنیاده غم عقباده غم

سامی
طوبا مبین که مثلکی دنیاده کورمدم

سنیح افندی
کل ای بنم فراقنی هرکاه چکدیکم
ای طلعتیچون آه سحرکاه چکدیکم
قالماز اثرسز آه ایدوب الله چکدیکم
سندن بتر بنم نه در ای ماه چکدیکم

وله
بنم دوچار غم یار اولان کوکلجکزم
هزار زار کبی زار اولان کوکلجکزم
فراش هجرده بیمار اولان کوکلجکزم

وله
وطن کوزمده دکل آه سندن آیرلدم

سید چلبی
بندهٔ عشق اوله لی عالمه سلطان اولدم

شمعی

طار ایدرمش بنی اولدرمکه اول سیم تنم
بنی تك زلف دلاویزکه بردار ایله
کورەمز کیرسم اکر مور ضعیفك کوزینه
شمعیم کوشۀ میخانه‌یی ویرم فلکه

شهری

دون او بیدادك سرکوینده فریاد ایلدم
تاغم وحشی غزال چشمن ایتدم در کمند
ایلیوب عشاللی بن سنك قلب پاره نقش
اول حسین تشنکی نوش غمم کیم تا بمحشر

شیخ صادق ارضرومی

حیات جاودانی شیخ کاملدن سؤال ایتدم

صبحی حکیم زاده

بن شهید تیغ مهرم تن غبارمدر بنم

ضیا بك

آلور هر لحظه ذوقه عمر بر میخانه در عالم
جهان آتش پرست پرتو اقبال ودولتدر
همان برواراءمش بریوق ایمشدر حاصل دوران
جنون وعقلی تمیز ایلمك مشیده مشکلدر
خرابی جهان عمرانه نسبتله واقعدر
نه خسرولر نه جملر کلدی کچدی جلوه کاهندن
ضیایك کاربان عاقل کذار ایتدی زمیندن

وله

دیار کفری کزدم بلده‌لر کاشانه‌لر کوردم
بولندم بن دخی دارالشفای باب عالیده
حضور کوشۀ میخانه‌یی بن کورمدم کیتدی
ضیا دکز خماری کیفنه میخانۀ دهرك

وله

بر افندی یوق که بشقه واره یم

عارف سلیمان بك

ایدوب جسم زاری ضعف ایله سوزنلر چکدم
نه زهراب ستملر نوش قیلدم دست ساقیدن

عاصم چلبی زاده

خیال قدینی ایتدم درونده پروردە
یازق یازق تلف ایتدم متاع جان ودلی
یم بلایه دوشوردم در یغ فلك دلی

وله

غم خمار ایله ساقی پر اضطراب اولدم

وله

هب حسن وعشقه دائرایمش کفتکوی خلق

وارەیم بالوارەیم بو یمنه طاقوب کفتم
چکه‌یم پادشهم کندی الله دمنم
ای سلیمان زمان شویله خیال اولدی تنم
روضۀ باغ ارمدن بکا یکدر وطنم

بسملان حسرتك ارواحنی شاد ایلدم
اول صفادن صد تذروعیشی آزاد ایلدم
نشئۀ تأثیرمی محسود فرهاد ایلدم
آب حیوان نشاطی وقف حساد ایلدم

اولومدن اول اولمکدر دیمجه انتقال ایتدم

پردە سایه‌م صورتی رسم مزارمدر بنم

وپرهر قطره‌سن یك جانه بر پیمانه درعالم
اکرسوزان اولورسك شمعکه پروانه درعالم
سراسر عبرت افزا بر غریب افسانه درعالم
هله معقول اولان شو عقل ایده دیوانه درعالم
نه رتبه اولسه معمور اولقدر ویرانه درعالم
نیجه بازیچه کورمش برتیاتروخانه درعالم
بیلنمز بیلمدی هم کیمسه‌لر حالانه درعالم

طولاشدم ملك اسلامی بتون ویرانه‌لر کوردم
فلا طونی بکنمز آنده چوق دیوانه‌لر کوردم
نه مجلسلرنه صهبالرنه عشرتخانه‌لر کوردم
بو عشرتکهده بن چوق طورمدم اماتلر کوردم

سن طوررکن بن کیمه یالوارەیم
کچنجه قید اسباب تعلقدن نلر چکدم
چکنجه جام صهبای مرادی بن نلر چکدم

اونخل عرعری بن میوه دار اولور صاندم
بوچارسوی محبتده کار اولور صاندم
براز مساعدۀ روزکار اولور صاندم

بهی خراب اولەسی کل یتش خراب اولدم

دیللرده داستان ایمش اسرار صاندیغم

نیجه بر خدمت مخلوق ایله مخذول اوله‌لم
آقالم یاشنه بر بحر حمیت بوله‌لم
یزده صورت ویره‌لم کندمزه قابل ایسه
کتورای ساقی بتر ایلدك اشغال بزی
قالدن خالك مذلتده همان ای عاصم

کیدر نورسته دلبرلرله سیر باغه جانانم
دنیا بنمچون اغلا دیغن کوردی دشمنم
اول کلعذاره اشکم ایدوب شبنم اغلادم
سرم مثال درخت شکوفه دار سفید
پرسش لعلکه خطکله جواب استمدم

بن که‌کو یکه امید شهادتله کلمشم
کانیجه وقت حاجت کچمدم خاطرلرندن هیچ

نیه منجر اوله حالم بو تلونله بنم

یارك رخ زیباسن آیینه یه بکزتدم

یوزومه باقاز نه بیلسون یار کریان اولدیغم

وفاهر کیسه‌دن کیم استدم اندن جفا کوردم
کیمه کیم درد می اظهار قلدم استیوب درمان
مکدر خاطرمدن قلدی بر کیسه غم دفعن
اکرچه دامنن طوتدم روان دوندردی یوزندن
فضولی عیب قیله یوز چویرسم اهل عالمدن

ای کمان ابرو شهید خنجر مژکانکم
کاکلك تارینه پیوند ایتمشم جان رشته‌سن
نوله قیلسم ترك می منت قیلوب زاهدلره
جانه میلك وارایسه حکم ایله تسلیم ایلیم
قان ایدوب باغرم ایشم آه ایتمه هردم ای فلك

طوتدی عشق اودینه شاد کوردیکك کوکلم
دیار هجرده سیل ستمدن اولدی خراب
نه کوردی باده‌ده بیلن که اولدی باده‌پرست
فراقك اودینی کوردکجه موم تك اریدی
فضولی ایلدی آهنك عیشخانۀ روم

عاصم مترجم قاموس

سائل حق اوله‌لم نائل مسئول اوله‌لم
صلۀ همتنه ماکبی موصول اوله‌لم
کیره‌لم اهل صفا بزمنه مقبول اوله‌لم
بر زمانده می بی غش ایله مشغول اوله‌لم
عازم سوی سماسای ستانبول اوله‌لم

عالی مؤرخ

رایکی غنچه‌سز قویماز یندن ورد خندانم

عزت منلا

ایل ماتم ایتدی موتمه بن شنلك ایلدم

وله

چرخك بکا بو اطفته کولدم هم اغلادم

عصمتی

المده جامۀ کلکوندن حجاب ایدرم

عفت بروسه‌لی

بن شراب استدم ای شوخ کباب استمدم

عونی بك

اولدر تکاسل ایله قربانن اولدیغم

وله

انکیچون بنده شمدی خاطر احبابدن کچدم

غالب دده

دل پشیمان کنه توبه‌یه وارماز دهنم

غریبی اردبیلی

وه‌وه نه خطا ایتدم آیی سنه بکزتدم

فراغی

خاطرم صورماز ندن اکلار پریشان اولدیغم

فضولی

کیمی کیم بی وفادنیاده کوردم بی وفا کوردم
اوزمدن هم بتر بردرده آنی مبتلا کوردم
صفادن دم اوران همدملری اهل ریا کوردم
وکر کوز کودن اوەدم صدق عکس مدعا کوردم
ندن کیم هر کیمه یوز طوتدم آندن یوز بلا کوردم

وله

یو بولمشم فیض نظر سندن سنك قربانکم
باشك ایچون بر ترحم قیل که سرکردانکم
نیلرم می نشئه‌سن بن کیم سنك حیرانکم
شاه سنسین بن سنك بر بندۀ فرمانکم
حرمتم طوت بر ایکی کون کیم سنك مهمانکم

وله

مقید اولدی اول آزاد کورد یکك کوکلم
فضای عشقده آباد کوردیکك کوکلم
مرید مشرب زهاد کردیکك کوکلم
ثبات صبرده فولاد کوردیکك کوکلم
اسیر محنت بغداد کوردیکك کوکلم

فضولی
بنبهٔ داغ جنون ایچره نهاندر بدنم
جانی جانان دیلەمش ویرمامك اولمازای دل
طوق زنجیر جنون دائرهٔ دولتدر

وله
هرحباب اشکمه برعکس صالمش پیکرم
عشق سرگردانیم کوکسمده بیك بیك داغلر

وله
شمع شام فرقتم صبح وصالی نیلرم
احتمال هجرتشویشینه دکمز ذوق وصل

وله
خوش اول زمان که حریم وصاله محرم ایدم
همیشه سجده کهم خاك آستانك ایدی

وله
زاهر میخانه یم مغ سجده سیدر طاعتم
هریکا یاقسم صراحی تك سجود ایتمك ایشم

وله
نی کبی هردم که بزم وصلکی یاد ایلرم

وله
سجده در هرقنده بر بت کورسم آیینم بنم

وله
جگرم داغنه مرهم بولیمادم سندن

فغانی
اغلامازسه بکا بردم آجیوب دیده لرم

وله
یردن اوستون اوله گردون کوره ین حشره قدر

کامی
کلدك بودهر دونه خطامز بودر بزم

مالکی
ره عشقکده جانا چشمه لردر چشم دز باشم

سلطان سلیمان
رندلر بزمنده ساقی برعجب نام ایلدم

وله
سورهٔ واللیل اوقوردم دون نماز شامده

سلطان محمد فاتح
امتثال جاهدوا فی الله اولوبدر نیتم
فضل حق وهمت جند رجال الله ایله
انبیا واولیایه اشنادم وار بنم
نفس ومال ایله نوله قیلسم جهانده اجتهاد
ای محمد معجزات احمد مختار ایله

یحیی بیکذه لی
سن لبی آب حیاتی قوجان اولمز دیرلر

منیف
کوزمله اول پرینك آفتاب طلعتی کوردم

نابی
ایلم بهار اولماز ایدی گلشن اولیدم
کلبرکه صبا اورماز ایدی پنجهٔ تاراج
اول شوخ دریغ ایتمز ایدی نقد وصالن

دیری اولدقجه لباسم بودر اولکچ کفنم
نه نزاع ایلیه لم اول نه سنکدر نه بنم
نه رواکیم بنی اندن چیقاره ضعف تنم
شاه ملك محنتم طوتمش جهانی لشکرم
برسپهر سائرم ثابت جمیع اخترم
بولمشم باغنچه ده برحال اوزکه حالی نیلرم
وصل کیم وار انده هجران احتمالی نیلرم
نه مبتلای بلا نه مقید غم ایدم
بو اعتبار ایله برسر بلند عالم ایدم
پیر عشقم نقد جان نذرم توکل نیتم
قنده اولسم باده تك دوشمك اباغه عادتم
تانفس واردر قوری جمجمده فریاد ایلرم
خواه مؤمن کاه کافر طوت بودر دینم بنم
نیجه آه ایلیم آه یانوبدر جگرم
کورەیم طورسون ایکی کوزیمه خون جگرم
که جهان ایچره بنم اوستمه اولدر دوزم
ترك ایلدك بقای فنامز بودر بزم
اکا دست بلا یاعش کرزدر ایکی قاشم
مسجدك قندیلنی میخانه یه جام ایلدم
زلفن آکدم دلبرك نتدم نه قلدم بلمدم
دین اسلامك مجرد غیرتیدر غیرتم
اهل کفری سربسر قهر ایلمکدر نیتم
لطف حقدندر همان امید فتح ونصرتم
حمد لله وار غزایه صدهزاران رغبتم
اومارم غالب اوله اعدای دینه دولتم
عهدم اولسون سنی جانا قوجا ین اولمزایسم
بوکون بن مردم چشمك برانسانیق کوردم
خورشید طلوع ایتمز ایدی روزن اولیدم
صحرای غناده اکر دامن اولیدم
خواهشگر احسانی همان برین اولیدم

گان)

گان کبی فرسوده اولورسمده اولیدم
کلك ای باده کشان عزم خرابات ایده لم
اوله لم رشحه گدای درمیخانهٔ فیض
درد مزن حوصلهٔ خامه یه صیغماز نابی
قلم بچدل مرکب روسیه کاغد دورو بیلم
مجازاتنده خوب وزشتك ایتمز ذره جه تقصیر
اودکلو پست اولورسین هرنه دکلو اعتلا ایتسك
اولسون آماده هجوم مکس ادباره
جوببار کرمن تشنه یه صرف ایتمینك
نه عزم گوشهٔ راحت نه میل خواب ایده لم
ناتوانلق اوقدر ایتدی سرایت تنه کیم
شوق امید عفو قومازکندی حاله
تك همان ایلمه پژمرده نهال املم
خلقدن کوکلك اولمرتبه در وحشتی کیم
ینه همجنسی چکر بر بریتك غیرتنی
خطکده گلسه فکر ابروانده برزمان کچم
کوزکوردی کوکل سودی سنی ای یوزی ماهم
مراد اوزره سکا تفهیم ایدردم محنت عشقی
ای زلف خم بخم دوکیلوب سینه م اوستنه
بهار ایرسه ینه سبزگلستان اولدیغن کورسم
اطا فتدن کورنسه آسمانك عکسی هربرده
قرارسه گل گل اولسه تاب مادن عارض صافی
صفادن بربرینك سینه سن چاك ایتسه دلبرلر
یاقوب که سینهٔ جانانه که جام می نابه
منت ایلرسه فلك برایکی کونلك عمره
سینه ده خالك وطندن اغبرا رم وار دخی
طوطیم کرچه ولی آیینه دن آیرلشم
کلمدن نطقه منطق اوکرندم
نورسك جرمنه پایان بوغیش فرض ایده لم
توکندی نقد اشکم کوزلرم آغاردی پیر اولدم

نابی
تك اول مه سیمین تنه پیراهن اولیدم
جایز درکه جمشید ده اثبات ایده لم
دستمز کاسهٔ دریوزهٔ حاجات ایده لم
آنی وابستهٔ هنگام ملاقات ایده لم

وله
کیمی ابتسم اوشاهه عرضحالم یازمغه محرم
عجب صورتنمای عدلدر آیینهٔ عالم
بودعوانك ثبوتنده سکا برهان یتر سلم

وله
دار النعامن ایدن جوش کدادن محروم
کشت امیدی اولور نشو ونمادن محروم

وله
کبر نجه دامن مقصود اله شتاب ایده لم

وله
قالغه مز عارض خوبانه دوشنجه نکهم

وله
بن هرنه دکلو میل گناه ایتمیم دیسم

وله
بچدم ای ابر کرم نشو ونمادن بچدم

وله
عکسم آدم دیومرآته نکاه ایلیه مم

وله
زخم مقراضه اورر سوزن آنکچون مرهم

نجیب
بن ایلر بچدیکی کوپریدن ای قاشی کمان بچمم

نحیفی
قربانك اولەم وارمی بنم بونده گناهم

وله
سنی کندك کبی بربی وفایه مبتلا کورسم

ندیم
زنجیر پای عمر شتابانم اول بنم

نفعی
کوزل سیرایلمك عشاقه آسان اولدیغن کورسم
چمنده بشقه برعالم غمالان اولدیغن کورسم
رخ جاناتی هم گل هم گلستان اولدیغن کورسم
کوزلر مست اولوب دست وگریبان اولدیغن کورسم
دل دیوانه یی بر بحر سلطان اولدیغن کورسم

وله
اولورم درد محبتله اویاری چکه مم

نورس قدیم
دوستلر عیب ایتمك احبابی فراموش ایتدیکم
کندمی نورس تهیمی بوبله خاموش ایتدیکم

وله
دخی سوز بیلمدن کلام اوقودم

وله
باستك مرحمتك یوقمی مدد یادشهم

نوعی
حوانم باکارحم ایتمزمی پیر اولدم فقیر اولدم

واصف	وصل یارایله چکن عمری درخاطر ایدوب	دمی بیك جان ذکر افکارم ایله اکلنوردم
	هیچ براکلنه جك شی بوله مازسم واصف	کندی مجموعهٔ اشعارم ایله اکلنوردم
وله	آلنجه اول کل آلی خیاله دیده لرم	درون حوضده دوندی سفاله دیده لرم
	او نوبهار فراقم که اولدی حسرت ایله	سوار مردمکم داغ ولاله دیده لرم
وجـ..	بنی کورمز اوهرجایی یادینه هرکز	اسان عشقده نامم وفایدر بیلم
سنبلزاده وهبی	نیجه برخواهش آمال ایله مجبول اوله لم	ترك مطلب ایدلم نائل مأمول اوله لم
	من وما داعیه سن نقش ضمیر ایلیوب	صلهٔ عاطفت دولتده موصول اوله لم
	داخل بزم کبار اولمق ایچون خارجدن	کیره رك هرقپویه داخل ومدخول اوله لم
	قابلیت اثرین محو ایده لم قابل ایسه	بز دخی جاهل مقبل کبی مقبول اوله لم
	چکمیوب بزم غمن رنج خمارین وهبی	باده ودلبر ایله جنبشده مشغول اوله لم
یحیی بك	بوکون اومردم عالی نظردن آیرلدم	کوزم یاشی کبی نور بصردن آیرلدم
	بو کیجه شمعنه جمع اولمش ایدم اول ماهك	نه قاره کونلره قالدم نلردن آیرلدم
	صدف کبی نوله چاك اولسه سینه م ای یحیی	ایکی جهانه دکر برکهردن آیرلدم
وله	کوه ودشته وارملم ناله وفریاد ایدملم	قیس ایله کوهکنك روحلرین شاد ایده لم
	قوصراحی بی بزه راه غمه هادی اول	سنی ای پیر مغان باری بز ارشاد ایده لم
	فلکك صورت اقبالنده الدانمیه لم	کندیمز جور وجفا چکمکده معتاد ایدملم
	جوری ایامده اینجنمیه لم ای یحیی	عیش ونوش ایله چکن کونلریمز یاد ایده لم
یقینی	کوردم اول یوسف کل پیرهنی واقعده	اویانوب ایلدیکم ناله یی تعبیر ایده مم
لاادری	جانان اکر درد فراقکله اولورسم	اولدر بنی برداخی بودنیایه کلورسم
لا	جانا بواکده اولمکه لایق دکلیم	قربانك اولدیغمده کا عاشق دکلیم
لا	عرض حال ایتمکه جانا سنی تنها بوله مم	سنی تنها بولیجق کندمی اصلا بوله مم
لا	اولمازدی پاکدامن سرو اولسیدی سرکش	دوشمزدی خار الینه کل اولسه ملایم
لا	دوای عشق ایله بیمار اولان کوکلجکزم	غریب درده کرفتار اولان کوکلجکزم
لا	ذوقی یالکز کشت وکذار ایتمده بولدم	عقلم بکا یار اولدیغنی ایتمز اولدم
لا	کوزندن صاقنور اولدم اوماه عالم آرایی	بلای عشقی کورکیم کندمه کندم رقیب اولدم
احمد پاشا	عارضك عرض ایت کله کاشنده زیبالغسون	سروه کوستر قدکی نازایله بالالغسون
	قبل مقوس قاشلرك طرف کلاهکدن عیان	غرهٔ مه شکل ابروسیله غرالغسون
وله	کوبنی کورمکله دلدن ساکن اولماز شوق یار	قانع اولماز جنت فردوسه دیدار استین
	احمدك عیبی کوزللر سومك ایسه غم دکل	یارسز قالور جهانده عیبسز یار استین

احمد پاشا	جان نه آرام ایلسون آرام جانمدر کیدن	دل نیجه صبر ایلسون کیم دلستانمدر کیدن
وله	صور دل مسکینمك حالن پریشان زلفکه	حالنی بیلمز پریشانك پریشان اولمیان
آذری دفتردار	تلخ ایتدی عیشمی لبکی نوشخند ایدن	قیلمش سنی طبیب بنی دردمند ایدن
	ورمش شکیب وصبری سووب سن ستمکری	صبر ایت بلای عشقه دیو باکا پند ایدن
اسحق	غمدن اولدم ای مه نامهربانم قنده سین	کوکلره ایرشدی فریاد وفغانم قنده سین
	کاشکدن آیرو آرام ایلمز دل بلبلی	ای یوزی کل قامتی سرو روانم قنده سین
	ایلرکله کل شکر ریز اول دل وجان بزمنه	قنده سین ای طوطئ شیرین زبانم قنده سین
	شوقدن اسحق اولوردی لطف ایله برکز دیسك	ای بنم شیدا وزار وناتوانم قنده سین
وله	دوشدم اوپدم لبلرك کورزخم دندان اولسون	قورقارم تاکه آراده یوق یره قان اولمسون
	بند کیسوکه کرفتار اولمدق دل قالمدی	خاطرن جمع ایلسون زلفك پریشان اولمسون
	آلدانوب بر بوسه سن بیك جانه اقرار ایلمش	یالواروب اوپك کرك تاکه پشیمان اولمسون
	کیم اوله کوکلن آلوب اسحاقی مفتون ایلین	دون کوروب کورمزلنك بی رحم فتان اولمسون
وله	قو کوکل لعلکه جانیله خریدار اولسون	کرم ایت یوق دیمه ای خواجه که بازار اولسون
	بنه اول تنك دهن هیچ کناهم یوغیکن	بنی دشنام ایله یاد ایلر ایمش وار اولسون
	حق بیلور درد ایله جان ویردوکه غم ییمزن	اولدرن تك بنی سن یار جفاکار اولسون
وله	کیمسه لر اول نرکس فتانه مفتون اولمسون	کیمسه نك عقلن آلان سحر ایله افسون اولمسون
	حاصل اولماز کرچه جان ویرمکله وصلك دوستم	یا اولومدر یوریجز بولکده اولسون اولمسون
وله	خاطرم محزون یاغرم خون وبختم سرنکون	صبر وطاقت قالمدی غایت زبون اولدم زبون
وله	باده کیم نوش ایدردن آیرودوشوب یارمدن	قطره قطره دوکیلور دیدهٔ خونبارمدن
وله	سنکه کلزار جهانده کل خندان اوله سین	سنبلك کبی براشورمی پریشان اوله سین
وله	اولدرورسك هجر ایله ترك ایتمزم درد وغمك	اولمك آساندر کلی به فرقت احبابدن
اسعد افندی شیخ الاسلام	صبا وار اول طبیب جانه بیمار اولدیغم سویله	بنی برکره کورمك آکا ثقلت کلسون کلسون
مخلص اسعد پاشا	کاه خوف احتراق وکاه هول افتراق	محنت وایور قالماز رنج رستاخیزدن
	نوهوسلر کیم ایده تنظیر شعر کاملان	صحبت صدره قارشمق کیدر دهلیزدن
وله	نشئه تحصیل ایتدیکك ساغر ده سندن غلبدر	برطوقن بیك آه دکله کاسهٔ فغفوردن
اسعد بغدادی	عشاقه اسکی ایلدیکك ناز وطغره یه	سویله اوتانمه شمعی پشیمان دکلسین
آکاه	فلکده بی تکلف کوکب اقبال آنکدر کیم	چیقه هر صبحدم برمهر تابان جامه خوابندن

آگهی — آردی بن غباری ره کوی یاردن — جوقدر بزم شکایتمز روزکاردن
امری — بارسز بو جهانده . بیلرسین — کلی یوق بوستانده . بیلرسین
عشق لیلا بی اسنه کوکلکده — های مجنون بیانده . بیلرسین
تیر آهك کبی فلکدن کچ — لامکان اول مکانده . بیلرسین
امیدی — صارار دوب جسم زارم ایتدی التون — بنی خرجمق استر کبی گردون
انیس دده — لب جامه طوقنسون تك همان لعل نکاریزك — قنارسك باده یابه نك قت قت حلال اولسون
باقی — دل گرفتار بلا دلبر هوایی بیلسون — دامه دوشمز برلره قونماز همایی بیلسون
کوکان اکلرنالهٔ زنجیر ایله مجنون عشق — نغمهٔ عود وصدای جنك ونایی بیلسون
کاشانك سیرایدن نقش صفاسن جامدن — صفوت آیینهٔ عالمنمایی بیلسون
مبتلای عشقك درماندن استغنامی وار — درد که معتاد اولان دللر دوایی بیلسون
وله — بیلدکی سنده کندوکی ای بیوفا نه سین — آشوب دهر وآفت دور زمانه سین
ساکا بهانه ایدی جفا پیشه اولمك — حقا بودر که بی بدل و بی بهانه سین
وله — زخم شمشیرك وفا رسمن کیدرمز سینه دن — آب نقش صورتی محو ایلمز آیینه دن
وله — ایردم فغان وزار ایله اول آستانه بن — چیقدم کمند ناله ایله آسمانه بن
وله — کاهی جناب لیلی یه مکتوب اوچورمغه — اورندی قیس باشنه مرغ آشیانه سن
وله — غرض یارایله عشرتدر بو نزهتگاه خرمدن — می ومحبوبدن غیری ندر مقصود عالمدن
وله — هب سنکچوندر بنم دنیا جفاسن چکدیکم — یوقسه عمرم واری سنسز بیلورین دنیایی بن
وله — جانان اودر که میل ایده آنی کورنجه جان — اسباب حسنی خوب اوله اما بشرط آن
وله — نام ونشانه قالمدی فصل بهاردن — دوشدی چمنده برك درخت اعتباردن
وله — غرق ایدر عاللری برقطره آب مغفرت — وارقیاس ایت وسعت دریای رحمت نیدوکن
وله — کناهم بیلدم ایلرسم نوله شفقت رجاسندن — بنم دولتلو سلطانم خطامدن عطاسندن
سلطان بایزید ثانی — صبحه دك نالانم ای خورشیدرخ سن ماهدن — نیجه برفریاد ایده م قورقاز مبسین اللهدن
بختی سلطان احمد اول — بوی ایرسه جان مشامنه فصل بهاردن — مرغان صدامی کلسه بنسه مرغزاردن
بولسه نواده کل کبی نوبسته لر ظهور — کیم تازه نقش وصوت ایشیدلسه هزاردن
نوروز ایرشه یاد ایدوب اول اسکی دملری — هر کیمسه السه دادینی بو روزکاردن
(بختی) ایرشه حاصلی ایام نو بهار — آیرلمسق چمنده لب جویباردن
خاك مرك اولماز سیرتیغ نگاه حسرته — کوز کوز اولدم شویله کیم غرباله دوندم یاره دن
پرتو پاشا — افسانهٔ مجنون بلا کشدن اوزوندر — شکوالرمز زلف دلاویزك اوجندن
وله

پرتو پاشا — اول غنچهٔ سرمست صباح اولدی اوباسون — آیینهٔ ملکل یوزینی کورسون اوناسون
بلیغی — اولقدر پرپاره در سینه م کورنمز یاره دن — یارادن خلق ایلمش بکزر وجودم یاره دن
بقایی استانبوللی — طورمیوب چکمکده در ساعت بساعت دهردون — رعد ایله آکا منبهدر بو طاس سرنکون
بقایی ازنیقلی — عاشقان کوی یاره جمع اولسون — حاجی حاجی بی کعبه ده بولسون
بنایی — سرمه چکسون اوزینی نرکس مستانکدن — شانه کسون النی زلف پریشانکدر
بهایی — طاغتدك خواب نازباری ای فریاد بیلرسین — ایدوب فتنه ایله دنیایی خراب آباد بیلرسین
ایدرسین کرچه هردرده طبیب بردوا اما — جنون اهل عشق اولنجه مادرزاد بیلرسین
دل مجروحه رحم ایله قالسون دام زلفکده — شکسته بال اولان مرغی ایدوب آزاد بیلرسین
واروب کیسوی وزلف یاری بیری بیرنه قاتدك — بشه برفتنه تحریك ایلدك ای باد بیلرسین
کوزل تصویر ایدرسین خط وخال دلبری اما — فسون وعشوه‌یه کلدکده ای بهزاد بیلرسین
وله — هم یقارسین برق شمشیر ستمله عالمی — هم ینه دیرسین سرکوینده فریاد اولسون
بیداری — کوزکوز اولدی جسم زارم ناوك دلداردن — جملهٔ چشم اولدم اما طویمدم دیداردن
ثابت — سکاهر مجلسکده سویلرز سن ملزم اولمازسین — دکل کرسی یه واعظ عرشه چیقسك آدم اولمازسین
جازم — بزی رقیبه ایدرسین فدا کورنمزسین — وفامیسین نه سین ای بی وفا کورنمزسین
جودت پاشا — لبی جان تازه لر بیمار چشمی جان آلور صورت — اوشوخه دل ویرن دلخسته هر آن آغلاسون کولسون
جوری — راضیم دوران بنی برلحظه خندان ایتمسون — تك غبار غصهٔ دهر ایله حیران ایتمسون
باقسون چکدم مرادم شمعنی هرکز فلك — تك شب تاریك غمده زار وکریان ایتمسون
آچسون دل غنچه سن باغ جهانده روزکار — خاطرم تك برك کل کبی پریشان ایتمسون
هرنه محنت چکدررسه راضیم جوری بکا — تك همان منتکش احسان نادان ایتمسون
وله — دلدن آرام آلیجی دلبر زیبا سین سن — بنه آرام دل عاشق شیدا سین سن
زاهد ورندی قودك عشقك ایله برشکله — بوالعجب شوخ دلارا بت رعنا سین سن
گوزر نطقه تبسمله بت دیری لبك — طرفه عیسی نفس وشوخ دلارا سین سن
سیر ایدن حسنکی برلحظه ویرر غمزه که جان — کیمسه دیدار یکه طویمزنه تماشاسین سن
حالتی — یاری کورنجه قالدی کوکل عرض حالدن — ال دکدی شکایته شکر وصالدن
حامی — ویرمك استرسك جهانده نام مانند نکین — مرکز کده کوستر استحکام مانند نکین
کاوش حکا که صبر ایتك کرکدر ایلین — سیم وزر تحصیلنه اقدام مانند نکین
که چیقر نقشك بیاضه که اولور رویك سیاه — ایتمه رازك هرکسه اعلام مانند نکین

سلطان حسین بیقرا

عشق ارا هیچ کیم منسین دیك زار وشیدا بولماسون
بولسا همده مین کبی مهجور ورسوا بولماسون

هیچ کیشی عشق ایجرا مین دیك بولماسون کونکلی شکست
اهل حسن ایجرا سینك دیك کونکلی خارا بولماسون

جور وبیدا دینی مهلك ایستاریم جانیم غه کیم
هیچ کیمسه کا عشق اول آی نینك تمنا بولماسون

حلمی موره‌لی
عرض ایتدی کرچه عارضن اول مه نقابدن

خدایی
هر دلبر ایچون سینه ده برپاره‌می اولسون

خلدی
قیل تو به سینا نکه کوزلر قیامه دن

خسرو
بشبلر کیدو ککیجه طوطی کوبا یه بکزرسین
فیجن کیم نازایله آق ساده کیسك ای سمن سیما
کیوب اکنو که مائی جامه‌لر سبز چمن قیلسك
لباس سرخ ایله جانا بشبل فراجه کید یکجه
اوکلر خساری وصف ایتدك عجب رنکین ادا ارله

خیالی
ای صنم بر بردیم یوز سمه کافرلکارك
هفته ارله کولیوب بیلرله آغلا رسم توله

وله
یار ایله هم صحبت اول جسمکده جانك طویسون

وله
ایدلدن اوقلر کدن د مبدم سوراخلر پیدا

وله
کوی یارك برغبارین قوندرومك چهره مه

دری
بوی آلمدی بو باغده بر یاسمن دیکن
کیم کل دیکرسه دهرده خار اولدی قسمتی

راسخ عتیق
بندن اوشوخه عرض خلوص ات جهان جهان

وله
ای شوخ عجب که درد نهانی بیلورمیسین
اغیاره لطف باکا ستم اولدر بنی
لطفك دریغ ایتمز ایدك برزمان ایدی
ارباب عشقه طعنی قو زاهد صاقن صاقن
راسخ شکایت ایتمه کرم بیل جفاسنی

کون یوزینه یاقلدی اما جا بدن
نفسون دل محنت‌زده یك پاره‌می اولسون
وقتیله کور حسابکی دفتر قیامه دن
سبز پوش اولدو غنچه کعبهٔ علیایه بکزرسین
صدفده حاصل اولمش کوهر یکتایه بکزرسین
یم خضراده خضره کوکده کی عیسایه بکزرسین
طراوت کلشنده غنچهٔ رعنایه بکزرسین
سوزکده خسروا سن بلبل شیدایه بکزرسین
روز محشرده کوررسم حضرت عیسا یوزین
آی اولور کوسترمز اول مهر جهان آرا یوزین
حالت عشقی حکایت قیل زبانك طویسون
صدای نی کلور آه ایلسم هر استخوانمدن
ای صبا بوکلت بسکا روی زمینك مشتی
قدینی کورمك اولدی هیچ نارون دیکن
کالر طنا قندی کلشن دهره دیکن دیکن
چکد کلر یمی سویله صبا هب بکان بکان
عشقك نه حاله قویدی بو جانی بیلورمیسین
ایتمه افندم ایتمه امانی بیلورمیسین
قربانك اولدیغم اوزمانی بیلورمیسین
اول آفتی اوشوخ جهانی بیلورمیسین
کیدر او شاه مملکت آنی بیلور میسین

بلبل داشده لك برکلنه کوز دیکنك
ایدر صوت جرس راه خطرده دعوت رهزن
مست جام وصلنك هجر ایله مخمور اولسون
بنی سیراب حیات ابلدی برنکته ایله
قاتلم نشتر آزار طبیب دهره
بزمله ایلد بکك وضع ناسزا برکون
سرشار غم فهم مآل ایلد بکمدن
دخی خالی ایکن بند اولدم اول زلف پریشانه
قناعت ایلزکن نظرهٔ دیداریکه اول
کوزلم سرو قامت اولمشسین
بلرك کوز و یوزك جنت
قویوب رخسار پاکن بوسه استرسین دهاندن
آغله حالك یاره چشم خونفشانك طویسون
راز عشقی شویله پنهان ایت درون سینه ده
غنچه یه اول فلك جمعیت خاطر ویرر

راشد مورخ
صحن کلزار امیدنده دیکنلر بتسون

وله
هله دنیاده بوقدر آدمه شهرت قدر دشمن

راغب پاشا
کوردیکندن کیمسه‌لر عالمده مهجور اولسون

رامی پاشا
آب حیوان لب جانبخشکه قربان اولسون
تك همان درد دل زارمه درمان اولسون

وله
سکا وسیلهٔ شرم وحجاب اولور کوره سین

وله
خوندر جکرم کسب کمال ایلدیکمدن

رسیم
سکا ای بیوفا سرمایهٔ جمعیت اولدم بن
دکل مکتوبه شمدی برسلامه حسرت اولدم بن

روانی
الله الله نه آفت اولمشسین
حق بودر کیم قیامت اولمشسین

روحی
سن ای طفل دل بیچاره یوغی واری بیلزسین

ریاضی
سر عشقی شویله تقریر ایت زبانك طویسون
دل خبردار اولمسون روح روانك طویسون

وله
کورمك ایچون روزکار ایله پریشان اولدیغن

وله
(یقلدی خاطرم شمدن کرو عالم خراب اولسون)

یولومه جان ویرنه وصلم دریغ ایتمم دیمش
ایتمدی هرکز دل سنکین شیرینه اثر
اولماز قرین شوق غموم اعتیاد اولان
چرخ لئیم صاحب عرفانی بیلسون
الحذر اولمه اسیر نام مانند نکین
نا بجو یالك ایدر حکاك چرخ بد کهر
غم فراقك ایله جیب صبری چاك ایدرین
رقیب دیرکه صاقن یاره عرض حال ایتمه
تیغکله جان دیلر کیم تن پاره پاره اولسون
غم بیز اغیاردن خاطر نشان ایدن سنی

زکریا افندی شیخ الاسلام
کر بو عهدنده وفا ایلرسه جانان اشته بن
طاشی باشه باشی طاشه اوردی کرچه کوهکن

سالم بك
بیلمز صفای بال ندر نامراد اولان

سامی
نادان اولان حریف سخندانی بیلسون

سری
روسیاه ایلرسنی ابام مانند نکین
جمعنی پرشرحهٔ آلام مانند نکین

خواجه سعد الدین شیخ الاسلام
بودرده بن طویه‌یم کندمی هلاك ایدرین
سن التفات ایدیجك غیریدن نه باك ایدرین

سلمان
هرپاره اول عذاره جای نظاره اولسون

سلیق
زخم خاری عینه آلماز افندی کل دیکن

سلطان سليم اول
بن یاتام لا یقمیدر قارشومده آیاقین طوره

سليم
بر کره ده باری دل دلبرده اثر قیل

سهيلى
محو اوله کیده حرارت مهر عالمتابدن

شامى مصطفى بك
بنزمی تماشای جمال الده صونارسین

شاهى اوقچى زاده
مقبول اولورا کرچه کوزللرده حسن وآن

شبرى
بن اوماردم که بکباروفادار اوله سین
بد دعا ایتمزین اما کوره ین بنجلین

صاحب پیری زاده
خطادر انتخاب جای بوسه روی دلبردن

صنعى كليبولى
ختم ایلین ای خواجه بنم مصحف عشق

ضيائى
بکار کوزك الوب اله تسبیر وکمان کین
آهمدن اضطرابده در هر کون آسمان
رلشدی قالدی دلده غم عشقك اوله لی
کاز قاچار اوکوکب فرخنده باغه

ضيا بك
نیرمژکانك که وکلده یادکارمدر بتون
عاشق هرشوخ می مشرب قلندر طالعم
لایقم هرجوره کیم قو یدی المده دامنك
عالمم تحقیقده میخانه‌ٔ فیضم ضیا

وله
آصفك مقدار ینی بیلمز سلیمان اولمیان
زلفنه دل ویرمین بیلمز کوکل احوالنی
کیمکه قورقاز حقدن آندن قورقار ارباب عقول
اعتراض ایلرسه برنادان ضیا خاموش اولور

وله
کر بزاندر حضور وخواب جسم ناتوانمدن
اکر بن کلشن اولسیدم بو بخت واژ کونمله
بکچن اهل دلی آشفته کام عشق ایدر خاکم
سبب اسرار عشقی فاشه فریاد وفغاندر هب

وله
فنون فتنه‌یی زلفك خط پرفندن اوکرنسون
یانار بك داغ وارسینه‌مده حاجت یوق یبانه

سرونازم دیك بن اولدکده غازم قیلسون

ای آه جکر سوزسنك یاندم الکدن

تاب مهرك کیتسیه بو سینه‌ٔ پرتابدن

ای عاشق محنت زده بولدقچه بونارسین

امانه آن که باعث جوراوله هرزمان
نه بیلوردم که سنی بویله جفا کاراوله‌سین
پرستمکاری سووب سنده هوادار اوله سین

کوکل صحن حریم کعبه‌ده محرابی نیلرسین

واللیل به دك اوقومش انجق آنی مجنون

در بند عشق کیم بکر ای بی امان امین
زدر یاشمدن ای یوزی مه هرزمان زمین
آنده خیالك ای شه عالی مکان مکین
اولماز کدایه خسرو صاحب قران قرین

سودیکم ایتدکارك خاطر کذارمدر بتون
چکدیکم پیمانه‌لر مجلسده یارمدر بتون
چکدیکم محصول دست اختیارمدر بتون
عارفان بزمنده رند لایخوارمدر بتون

بیلمز انسان قدرینی عالمده انسان اولمیان
آکلاماز حال پریشانی پریشان اولمیان
هرنه استرسه یاپار حقدن هراسان اولمیان
قدر کفتارین بیلور بیلمز سخندان اولمیان

اوصاندردی بنی تلخی‌ٔ هجرك طاتلی جانمدن
بتردی هر کیه معکوس هیئت خاکدانمدن
کلور بوی محبت ریزه ریزه استخوانمدن
ضیا فریاد آهمدن فغان کندی فغانمدن

کشی بردرسی اوکرنسونده تك دشمندن اوکرنسون
فنون عشق مجنون شمدی کلسون بندن اوکرنسون

وصال یاره ایرمز سینه چاك حسرت اولمازسه
چکر ییللر جه حسرت وصلت یکروزه‌ٔ یاره

بر کون کله جك بن کبی نالان اوله جقسین
بو عشوه یورفتار که وار سنده کوچکدن
چوق خاطرمی یقدك ایا چرخ ستمکار
بر کون کله جك حیف ضیایه دیه جکسین

دشمنلرك چراغی دیمسم روشن اولمسون
قرب وصال حضرت ایسه قصدك ای مسیح
عبرت آلوب حکایت فرهاد وقیسدن
داود چرخ درد ایله موم ایلدی ضیا

رو بکی میدرمی رویك دلارا کوسترن

اضطراب حال بادی‌ٔ سکونت اولدیغی

ای صور قیامت بنه غوغا ایسه مقصود

اودکلو مرتفع بنیاددر قصر تواضع کیم

بلندی سراعلی حرف دشنامك ورودندن
زره پوش رهادر سنك اعدا کارکر اولماز
ایدلدن داده حیرت بی تمیز وصل وهجرانی
حصول کامك استقبالی محض آفت جاندر
بز اول سوداکر بر چیده کالای دل عبدی

بوقلامق بزم اهلك سمت دل فرزانه سن
همت طبعی همای اوج استغنا اولان
انکار اهل دل ایتمز قبول التیام
شعله‌ٔ طبا فتکداز شمع حسنك تولدیغن
صبح محشرده اولور بیدار وصاف اولمهك

امید لطف وهمت عالمك تودواتندن
غبارین مودکل خود رسته طرف ابرواتندن
لباس جثه‌نك بوقدر مداری بحث عرفانده
تکلف بر طرف طوطی‌ٔ خوش کفتاره راجعدر

باقی درده که درد دلی تقریر ایده مزسین

ضيا بك
کوکل رسم طریق عشقی پیراهندن اوکرنسون
هزار آیین صبری کابن کاشندن اوکرنسون

وله
ایتدکارکه سنده پشیمان اوله جقسین
بیلمم نه بلان آفت دوران اوله جقسین
چوق یکمیه جك سندخی ویران اوله جقسین
ایتدکارکه سنده پشیمان اوله جقسین

وله
حقدن بولور ایدن کوتولك بندن اولمسون
پشمینه‌ٔ دلکده غم سوزن اولمسون
مردم دین جهانده اسیر زن اولمسون
عالمده کیمسه بن کبی آهن تن اولمسون

عارف سليمان بك
کاشنی کلدر کلی کلشن معطرا کوسترن

وله
طفل ایکن معلوم اولدی جنبش کهواره‌دن

عاطف
قالدرمه بزی خاکده آسوده یاتورکن

عبدالرحمن افندى امام سلطانى
ریاض جنته نظاره قابلدر زمیندن

عبدالله افندى وصاف
هویدادر اوشوخك نکته‌ٔ نابودی بودندن
تنی ارباب جودك حلقه‌ٔ چشم حسودندن
رهایاب نیازز اولمهك غیب وشهودندن
اولور پروانه سوزان شعله‌ٔ شمعك صعودندن
متاع خواهشك آسوده بز خسران وسودندن

وله
رسم قطع الفتك صابقدر اول خانه‌سن
عقده‌ٔ خاطر بیلور بودامکاهك دانه‌سن
عذر ایدوب ساقی کردون صونسه‌ نه پیمانه‌سن
آکلاماز حاکستر ایجره کورمین پروانه‌سن
کفتکوی غمزه‌سینك کوش ایدن افسانه‌سن

وله
نیاز سایه‌در سورك همان نخل رواننذن
اوشوخك زورحسنی توزقوپارمشدر کماننذن
چراغی مجلسك روشنتر اولماز شمعداننذن
سکادشنام تلخی اول‌مهك عبدی اساننذن

عزت ملا
تقریره مجال اولسه ده تعبیر ایده مزسین

عزت ملا	پردرده اوغسرامش نکهی درد جان ایکن	دوشمش بلایه کندی بلای جهان ایکن
	برکا فسر ابلمش آنی زنار زلفه بشد	ارباب عشقه دخل ایدیجی مسلمان ایکن
وله	بلبل آغلارکل جکرخون لاله پرداغ محن	ذوقنی بیلم بودار محنتك کیمدرسودن

(سلیمانلر دخی ایلر شکایت روزکارندن) وله

عزت	بلبل شیغنه نك برکلنه کوز دیکنك	صحن کلزار امیدنده دیکنلر بتسون
عزتی	مغبر کوکل جهانده صفا الفت اولسون	نك روزکاره ذره قدر منت اولسون
	هیچ اولمازز فریفته وعد قدومکه	بز خاکپایه یوز سوررز زحمت اولسون
	هرکز یا پیلسون دل ویران اهل درد	یارب اسکی شهره بسکی عادت اولسون
علی ادرنه لی	آچل آچل که جهان کلشنی بهار اولسون	صالن صالن که چمن سروی بی قرار اولسون
علوی	یقانلر خاطر محزونمی عالمده شاد اولسون	بنمچون نامراد اولسون دیلر برمراد اولسون
وله	حیات افزای عالم روح بخش مردهٔ غمین	همان بن خسته نك جانی دکلسین جان عالمین
عنقابك	کیجه یاران ایله که خنجرین آکدق کمابروسن	برازسویلشدك اول ماهك اوراسندن بوراسندن
عونی بك	برسوزایله آه ایله که افلاك طوتشسون	آب آتشه دونسون کرهٔ خاك طوتشسون
	برمی ایچورك زاهده کیم تاب وتفندن	دستار شریفنده کی مسواك طوتشسون
وله	آخرت حقی حلال ایتسون بزه پیرمغان	صورمسونلر روز محشرده حساب باده دن
	عونیا کلسکون دولت عرصهٔ اقبالده	تیز تردر نشئهٔ پادر رکاب باده دن
وله	برصفوت اکتسابنه سعی ایت کروح وش	جسم جهان ایچنده مکانك کورنمسون
	دنیاده اویله محو وجود ایله کیم کوکل	محشرکوننده نام ونشانك کورنمسون
وله	کل سر قبرمده طور برلحظه ای سیمین بدن	نوردن برسرو دیکمشلر قیاس ایتسون کورن
وله	اویله برعرض جمال ایله که ای رشك ملك	سیر ایدن صورت دیدارکی الله دیسون
عهدی	قنده وارم سایهٔ سرو بلندم وار ایکن	کیمه قول اولمم سنك کبی افندم وار ایکن
غالب دده	استرم حسنك کبی جوربکه پایان اولمسون	نك سنی سومك جهان خلقینه آسان اولمسون
وله	دور رخنده دور شرابه نه احتیاج	کل موسمی کلاب هم اولسون هم اولمسون
غمی	بن اومازدم که جهان ایچره بکایار اوله سین	یارلق ایشی تمام اولدی بکم وار اوله سین
	بنی آزاده ایکن عشقه کرفتار ایتدك	کوره بن سنده بنم کبی کرفتار اوله سین
	بد دعا ایتمزین اما که خدادن دیلرین	برسنك کبی جفاکاره هوادار اوله سین

(درون)

فائق قدیم	درون سینه یه صد داغ حسرت اولدی سوزافکن	بنه ای جسم زار درد پرور دیده لر روشن
فائق بك مناسترلی	مهجور صدن مقصد اولور آدمه دین	دنیاده کام آلور خر لایفهم دین
وله	رسم ادبی مجلس میخانه دن اوکرن	آیین جمی ساقی پیمانه دن اوکرن
فائق ممدوح بك	هرلاله طوتمش مینای کلکون	جورله آقسون صهبای کلکون
	طاشلر بویارمش قان ایچره فرهاد	شیرین کیرمش خارای کلکون
	فائق مداد سرخ قلمدن	کورسون ملکلر طوبای کلکون
فصیح دده	برك و باردن بزال جکدك بوفانی کلشنك	میوهٔ مقصود استر اولسون استر اولمسون
وله	بخت استرایسه صبح قیامنده کوز آچسون	بز قطع نظر ایلمشز مطلبمزدن
فضلی	باد صبایه زلفی پیامن کتور دیدم	کلدی کتوردی باشمه سودا خبرلرین
وله	قانلر دوکیلور خنجر پرانك اوجندن	باشلر کسیلور زلف پریشانك اوجندن
فضولی	اله آلور بوریسه اول کل رعنا انکن	وهم ایدرکیم طوته بر عاشق شیدا انکن
	دادلر قبلغه اول کافر الندن کیجه لر	جیقار آهم کوکه تا طوته مسیحا انکن
	اوله عریان کرك آوارهٔ صحرای جنون	که تعلق دیکنی طوتمیه قطعا انکن
	رند خاك اولسه دخی درد غم باده اولور	نه ایده قوبماز الندن می صهبا انکن
	کللر آچلدی فضولی یاقه لر چاك ایدرك	کل طوتالم می ومحبوب ایله صحرا انکن
وله	یاقه جانم نالهٔ بی اختیارمدن صاقن	دوکه قانم آب چشم انکسارمدن صاقن
	عشق اودی یاقدی بنی یانده طورمه ای کوکل	برطوتشمش آتشم قرب وجوارمدن صاقن
	طورمه قبرم اوزره ای عشق ایچره بن تك اولمیان	طعنه طاشیدر سکا سنك مزارمدن صاقن
وله	یوجلدك قبرم ای بی درد لر سنك ملامتدن	که معلوم اوله درد اهلینه قبرم اول علامتدن
	مزارم اوزره قوبمك میل اکر کوینده جان ویرسم	قولك برسایه دوشسون قبرمه اول سرو قامتدن
	طریق صبرو تدبیر سلامت لذتن بیلم	بکا عشق وملامتیك کلور صبر وسلامتدن
	فضولی کچ سلامت کوچه سندن صبر کویندن	فراغت اولمیان یرده سفر یکدر اقامتدن
وله	کرم قبل کسمه ساقی التفاتك بی نوالردن	الکدن کلدوکی خیری دریغ ایتمه کدالردن
	صبا کوینده دلدارك ندر افتاده لر حالی	بزم یردن کلورسك برخبر ویر آشنالردن
وله	کرد رهن ای اشك یودك چشم ترمدن	ترك ادب ایتدك نوله دوشسك نظرمدن
	هرباده که سنسز ایچرم زهر بلاده	خوناب اولور البته آقار دیده لرمدن
وله	زمانه ایچره بحر بدر انتقام زمان	همیشه بخشی به بخشی و بد بمانه بمان

فضولی
قرب آتشدن اولور البته دامن چیده برك

نوری
بومازسه آب رحمت اهل جرمك جرمنی یارب

لمعی
یاد ایدرسك ذقن یاری خیال ایت زلفن

محبی سلطان سلیمان
بند كوش ایتمه دلا آلمه اله عار انكن
خوابده یاری كوروب فرصت ایله بوسه سن آل

سلطان محمد فاتح
بنم سن شاه مهرویه قول اولمق ایله درفخرم

مدحی
قدرینی افتاده نك آكلارمی جانان اولیان
لذتن جان ویرمنك بیلمز سكا جان ویرمین

منطقی
سایه سن درواش بی برك ونوادن دور ایدن
بزكه جیب خرقه یه چكدك سری شمدنكرو

وله
عنان چشم كریان آلدی دست اختیارمدن

منیف
دیم سررشتهٔ مقصودی اهل جاهدن بولسون

مهری خاتون
سنكه كلزار جنانك كل نورسته سی سین

نائلی
نایك كه چیقر زمزمه سورا خلرندن

وله
باغلا نور زلفكه دلرنجه جادو سین سن

نابی
نقطه یی ادراك ایدر حرف اوزره تحمیل ایتدیكن
تاكدن خمدن سبودن كاسه دن ساقئ بزم
آفتاب حسن دبرلرسه عجبمی بوسفه
ضرب سكه ایله اولور زرنامه دار اشتهار
رنـوادن بردرخت بارور ایلر ظهور
اولد یغن آكلار بوعالم برمعمای غریب
كندی طورنده مكس ادنی دكل طاوسدن

وله
بنی شاد ایلدك سن دخی ناشاد اوله سین
كنج هجرانه اولوب سنده بنم كبی اسیر
ویره تحمل املاك میوهٔ اشك حرمان
روزكار ایلسون افلاكه غبارك پیوند
تلخكام ستمك كورنه چكرمش بیله سین
ایلدك نابئ بیچاره یه چوق جور وستم

بن دیمم اول كابدن یزدن كریزان اولسون
یا اول بی حدوبی پایان اولان دریابی نیلرسین
چه حبرتده سكا رشتهٔ تدبیر اولسون
قونه دیرلرسه دیسونلر طوته كوریار انكن
اویاتوب خشمه كاورسه قومه انكار انكن
كدای دلبر اولمق یك جهانك پادشاسندن
قیمتی بیلمز قولك دنیاده سلطان اولمیان
عید وصلك آكلامازكوبكده قربان اولمیان
صاقلا سون آرایش تا بونه نخل قامتی
باشنه چالسون فلك ظل همای دواتی
صاولسون باكاسدراه اولانلر رهكذارمدن
كوكل اسبابه ایتمز التجا اللهدن بولسون
نه روا اوله كه هرخار وخسه یار اوله سین
بلبلر اوتر صبا نكه كلك شاخلرندن
حرم كعبه یی دام ایلین آهوسین سن
كاتب صنعك بیلن اجمالی تفصیل ایتدیكن
صرف ایدرخالكره دلداره تحصیل ایتدیكن
كوش ایدنلر دلودن میزانه تحویل ایتدیكن
مستعد عز ایدر استاد تذلیل ایتدیكن
خاك ایدر تكثیر دور چرخ تقلیل ایتدیكن
فهم ایدن استادینك تركیب وتحلیل ایتدیكن
آكلمه حقك نابیا قرآنده تمثیل ایتدیكن
شعلهٔ آه غریبان كبی برباد اوله سین
روزوشب دستزن دامن فریاد اوله سین
برستمكاره نیاز ایتمكه معتاد اوله سین
كوره یم یازدهٔ لشكر بیداد اوله سین
سنده زهرابه چش كاسهٔ حساد اوله سین
یوق امیدم كه مكافاتدن آزاد اوله سین

باره وارسون یك نالهم آه وزارم سویلسون
چاكچاك سینه ویرسون موجهٔ غمدن خبر
غنچه كولسون كل آچلسون جوی فریادا بلسون
آرزوی وصل ایله شب زنده دار اولدقلرم
بنده یوق قدرت ادایه حرف شوقی نابیا
نه دم اولشوخ ایدوب سیر كلستان كوسترر كندین
تعالی الله نه حسن هشربادر كیم كورن عاشق
نه دكاوزخمخوار خار ایسه كل باغ عالمده
مكر بوی دلاویزن دریغ ایلر كدالردن
نه عاشق دوسندر كورشمع شام افروزی كیم دائم
شانه آسا كاكل یارك طولاش پیچ وخمن
لاابالی رسمدر اقلیم حسن اول كونه كیم
چوق تكاپو ایلدم پست وبلندین عالمك
لذت غم نسخهٔ صنعك تماشا سنده در
صحن فرداده دكلدر نشئه سز قالمق بعید
اولور قاصر ورای پردهٔ صنعك شهودندن
اولورسه جنسنه اولور عطا سی كج نهادانك
تجارتخانهٔ دانا فریب دهرك ای نابی
باشبده ایسون آب رخن خاك ذلتده
آسوده لك امیدین ایدر ظل عصردن
نابی تنزل ایلمز اسباب خوا هشه
ای نامه سن اول ماه لقادنمی كلور سین
آلودهٔ خوندر بنه دامان وكریبان
زاهد بزی تخویف ایله تشویشه دوشورمه
ذلت ار بابی اولور باب الهیده عزیز
عقلن آلدرمش ایكی ماهوشك بیننده
زهراب ایسه ده نوش ایده لم وبردیكی جامی
رو یندن اولور سینه سنك صفوتی ظاهر
بركره باكا كلمدك ای ساغر نشاط
قصدم همان شكایت بخت سیاهدر

نابی
زخم خونباش درونم انكسارم سویلسون
آب چشم كریهٔ بی اختیارم سویلسون
سن طور ای بلبل برازكلشنده یارم سویلسون
كریهٔ حسرتله چشم انتظارم سویلسون
خامهٔ رنكین صریر بیقرارم سویلسون

وله
چنده كاده بلبل كبی نالان كوسترر كندین
مثال صورت دیوار حیران كوسترر كندین
بنه مانند داغ سینه خندان كوسترر كندین
كه كلدیكجه صبا زلفك پریشان كوسترر كندین
برای خاطر پروانه سوزان كوسترر كندین

وله
كشور حسنك تماشا ایت سواد اعظمن
آفتابی ایلمز جذبه تنزل شبنمن
بولمدم تسلیمدن غیری طریق اسلمن
كمعرد در چكمین اوضاع دنیانك غمن
جوبیار ممكناتك بیلنلر مقسمن

وله
نظربند اولمیانلر عالمك بود ونبو دندن
سپهرك بوقدر ارباب وفایه حصه جودندن
كركدر احتراز ایتمك زبانی دكلو سودندن

وله
بالای صدر جاهده ترقی مراد ایدن
عصرك دوام دولتده اعتماد ایدن
تسلیم ایله توكل ایله اتحاد ایدن

وله
ای هدهد امید سبادنمی كلور سین
ای غمزهٔ خونخوار غزادنمی كلورسین
سن محكمهٔ روز جزادنمی كلور سین

وله
خلق جامعده ال اوزره كوتورر پاپوشن
عاشقك كورمدك آینده قدر مدهوشن

وله
تك دوشمیه لم پیر مغانك نظرندن
معلوم اولور احوالی نهارك سحرندن

وله
بیلدم كه سنده تابع دور زمانه سین
ی دود آه سن آره ده بربهانه سین

نابی بزم ساقی نه خورشید ونه ماه عید کوسترسون — اسیران نشاطه ساغر جمشید کوسترسون
کوکل ای ماه مهر انکیز بکمز سندن استرسه — فلك هر کیجه بزمه کونده بر خورشید کوسترسون
وله ایتمه مجموعه یه توجیه نظر کل وار ایکن — نیرن کج نکهی دیکمه بلبل وار ایکن
وله ابتدی حرف شوق سیمای شکایتده ظهور — یاره هجرانك تعدیسن غرض تفهیم ایکن
وله اکرچه آبن ابجدك لیك آبه رنك وبو ویردك — یازك آبی ای نرکس سکاقت قت حلال اولسون
وله خوبان معانی یه ویرن کسوهٔ تازه — قدرت بوله مازعیدده تجدیده لباسن
وله دوشوردك یاره فرصافرصت عرض نیازاما — کورنجه جبهه سنده چین استغنانه سویلرسین
وله ابدرسه پابکی آزرده زخم خار ندر — شکایت ایلمك وجهی باغبانندن
وله نقش جبینی بسبریسنك راست بسبری کج — مهرك بودر تفاوتی سنك مزاردن
وله زاهد یوری وارصومعه ده جله کزین اول — سن میکده نك ذوق وصفاسن نه بیلورسین
نامی ای خط ریاض چهره ده سنبلمیسین نه سین — ریحانمیسین بنفشه میسین کلمیسین نه سین
نجاتی سن بو کنج حسن ایله قان ایلمزسك اشته بن — رازمی دنیایه دستان ایلمزسك اشته بن
آل اله آیینه باق حسن جهان افروزکه — کل کبی چاك کریبان ایلمزسك اشته بن
عید اضحادر جمالك بولنه عاشقلری — کعبهٔ کویکده قربان ایلمزسك اشته بن
اول کله شیدا اولورسین ای کوکل بلبل کبی — کیجه کوندز آه وافغان ایلمزسك اشته بن
ای نجاتینك امیری سن بو چشم خشم ایله — سر بسر دنیایی ویران ایلمزسك اشته بن
وله بن اوزمك صوین سورین صوفی دانه سین — زیرا کیمی قزینی سور کیمی آنه سین
وله ارض وسماده مسکن ایدنم سحاب وش — تاپرده کوکده ذره قدرمنت اولسون
وله قو کوکل بوسکه جانیله خریدار اولسون — بالله ای غنچه دهن یوق دیمه بازار اولسون
کوروب آشفته لرك حالنه رحم ایلمین — کوره بن بجلین درده کرفتار اولسون
وله درلر لبکه خلق مسیحا کوچوجکدن — کم اولدی مسیحا کبی کویا کوچوجکدن
اولدرسه وفادوکسه صفاسوکسه دعادر — کیشی کوزلی سومیه الا کوچوجکدن
تحقیق وارمیدر مهر جهان آراده بووجه حسن — ماه تابانم نظر قیل اشته خورشید اشته سن
وله آغاردی موی ریش وسر کوکل دنیایه قانمازسین — صباح اولدی دخی سن خواب غفلتدن اویانمازسین
کاسه کاسه زهر غم نوش ایلدم عشقکله بن — دست جور کدن نلر چکدم شکایت اولسون
ندیم عاقبت کوکلم اسیر ایتدك او کیسولرله سن — هی نه جادوسین که آتش باغلادك مولرله سن
بغی ساقی اولهیم بزمه طوررکن سودیکم — بو یله سیمین ساقلر بلور بازولرله سن
وله چشم وابرویه قفادارسین ای زلف سیاه — سنده کافرسین او کافرلره امدادك ایچون

ندیم ایاغك صافنه رق باصمه امان ای ساقی — دوکیلن می قبر بلان شیشهٔ رندان اولسون
وله غمزه پر زهر چیقر چشم تنك خو سندن — کشور حسنك اژدر طوغار آهوسندن
نظامی غصه کی عالمده شادی بیلین شاد اولسون — اولمیان عشقك اسیری غمدن آزاد اولسون
نظیم قومازآسیابی چرخ که مرادم اوزره دونسون — مثل دقیقدر بوا و کونورسه بخت او کونسون
غم ابروی دلارا بزی ایتسدی صائم هجر — اوهلال عید بهجت نه وار آیده بر کورونسون
وله اهل محبت ایلمز پست وبلنده اعتبار — عشقه دوشن کدا اولور شاه فلك جناب ایکن
بر دل تیره کیم بوله پرتو عشق ایله کمال — ذره سی آفتاب اولور ذرهٔ آفتاب ایکن
وله آله آهم سوزش بی اختیار مدن صاقن — نخل آتشبار عشقم روزکارمدن صاقن
وله یاپعدی ویرانه کوکلم دست لطف روزکار — عالك شمدنکر وطاش اوزره طاشی اولسون
وله عکس حسنك کرچه محو ایتمز درون سینه دن — شست وشو قیلماز ازاله صورتی آیینه دن
وله روءیاده سنی خبر اوله آغوشمده آلدم — تعبیرینی ای یوسف حسنم نه بورارسین
فن نوای ناله ده اوبدم هزاره بن — اولسم عجبمی باغ جهانده هزار فن
نفعی عاشقه طعن ایتمك اولماز مبتلادر نیلسون — آدمه مهر ومحبت پربلادر نیلسون
زلفنه قالسه پریشان ایلمزدی دللری — آنیده تحریك ایدن باد صبادر نیلسون
کوکلی دلبردن کسیلزسه عجبمی عاشقك — غمزه سیله تا ازلدن آشنادر نیلسون
وله ویرمسون دل رخصت آه جانکدازه نیلسون — صبری یوق بیچاره نك بیك درلو نازه نیلسون
اضطراری دل نیجه جان ویرمسون اول غمزه یه — چاره یوق تیر قضادن احترازه نیلسون
وله دللر نیجه برچاه زنخدانکه دوشسون — سایه ك کبی زلفکده قو دامانکه دوشسون
چوز زلفکی باری بو بهانه ایله دل زار — که کردنکه کاه کریبانکه دوشسون
شانه قو جکر پاره لسون سینه دکلمك — دل پایکه یوز سورمك ایچون یانکه دوشسون
نوابی ای مصور طوتغل الم اول سروی تصویر ایتمه سین — شیوهٔ رفتار یغه کلکچ نه تدبیر ایته سین
نورس افندی دورلعلکده باش اکم بادهٔ کلفامه بن — سایهٔ پیر مغانده منت ایتم جامه بن
که اسیر غربت ایلر که انیس غم بنی — بیلمم بیلم نه ایتسم بخت نافرجامه بن
ایلرم دارالسلامی کندیمه بیت الحزن — حسرت خال سیاهکاه کیدرسم شامه بن
خلق ایله لازمدر اولدقجه تماشات ایلمك — کر بکا اویمازسه ایام اویارم ایامه بن
نورسی ایتمز سنك شیرین کلامك تلخکام — سن همان ایسه تکلم راضیم دشنامه بن
وله بن که ترك ایلشم جانمی جانانم ایچون — نیجه جانانمی ترك ایلیه یم جانم ایچون
شرح ایدیدم غم هجران ایله چکدکلرمی — کافر آغلاردی بنم حال پریشانم ایچون
وله عشق شیرین ایلدی مشهور بوقده کیمسه لر — بیلزایدی بیستون طاغنده فرهاد اولدیغن
وله حیرت آلمش بلبلی بیلزنه ایتسون نیلسون — آغلاسه کل ایجنور کولسه دیکر اغزن دیکن

نورس قدیم
البته اوغرار آتشنه برسنم کشتك — ای دودآه کل فلکه یزدن اولسون

نوعی
جام صفا کرکز دنیای دون الندن — مردانه‌لر شکاری آلماز زبون الندن

وله
دل صفحه سینه باقدم اطراف جمله مشروح — بیلدم بو نسخه چیقمش بر ذو فنون الندن
غم چکمه جام مرکی یکسان صونار زمانه — اول زهری جمله چکمش کردون دون الندن
فرهاد بوز چوردی طاغلردن آه ایدرکن — یوقسه دکلدی عاجز بر بیستون الندن
پامالك اولدم ایتمه حذر بن غباردن — برکون کلور بولکه صاقن روزکاردن
زاهده محراب مسجد عارفه ابروی یار — جلوه کردر پرتو نور خدا هر کوشه دن

نهادبك
جوالر کوهسارده چاغلاردی کوهکن — ظن ایتمه کندی کندینه آغلاردی کوهکن
شیرینك آبی سوزلرینی ایلدکجه یاد — زنجیر اشکه طاغلری باغلاردی کوهکن
کوه بلاده بن دخی کریان ایدم نهاد — ظن ایتمه کندی کندینه آغلاردی کوهکن

وله
دیمم که کاغد اوچورسون پیام کوندرسون — کبوتر دل ایله بر سلام کوندرسون

نبلی
بوسه لکله اکر عشاقه وپرسکده قرار — یوق مخالف سکا کارکده مخیر سین سن

واصف
اوکل اندام بر آل شاله بورنسون یوریسون — اوبجی کوکلم کبی آردنجه سورنسون یوریسون
آلوب آغوش شه بوچاغنده اونازك بدنی — صاران اول سرو قدی واصف او کنسون یوریسون

والهی قدیم
غم زلفکله سیه شاله بورنسون یوریسون — سایه وش عشقی اری اردنجه سورنسون یوریسون
عاقبت چرخنه طوقناز ایسه سیل سرشك — آسیابی فلکك وارسون او کنسون یوریسون
جام کلفام ایله ساقی یشه رفتاره کلوب — بزم کلشنده نهال کله دونسون یوریسون
ابر میوب سور وصالو که چکسن ماتم غم — جوی اشکم کبی طاشلرله دوکنسون یوریسون

وله
بر غنچه سودم ایلدم اغیار عالمی — شکوای خار ایدنده بنم کل دیکنده بن

والی
حباب آلتنده قورسه بوله ساقینك کرا ایرامی — لب کستاخ عصمت بوس داماغندن ال چکسون

وجدی
بنده در نوبت فریاد بلبلر خموش اولسون — قفا ایام اهل عشقه مایهٔ جوش و خروش اولسون

وله
کیجه کوردم خاکه صالمش دللری زلفن چوزوب — کیجه یارب بویله بر خواب پریشان کورمسون

وجودی
یوری هی زال دهر بر فتی بر قحبه زنسین سن — نوله شیرین ایسك صورتده فرهاد اولدرنسین سن

وحید
دل اغیار اولور خاطر نشانك عهده طورمازسین — سبوی خاطرم قیردك سن ارتق دستی قیرمازسین

وصاف
بیلدی سرلعلی حرف دشنامك ورودندن — هویدادر اوشوخك نکتهٔ نابودی بودندن

سیدوهبی
زلفك دکلی بویله پریشان ایدن بنی — آسوده اولمسون اودخی روزکاردن

وله
دوشمش محبته دخی نورس جوان ایکن — اولمش اسیر پادشه حسن و آن ایکن
پامال اسب نخوتی اولمش بر آفتك — بر طفل نیسوار محبت ندان ایکن
اولمش زلال وصلتنه تشنه بر مهك — سرچشمهٔ محبته آب روان ایکن
بر نجم حسنی کورمکله اولمش رصد نشین — داغ درون مهرومه آسمان ایکن
بر نخل ایله صارلمق ایچون کربه ناك ایمش — مانند تاك تازه بتشمش فدان ایکن
چار پلمش اولده کندی کبی بر پری وشه — آلدرمش عقلن عقل آلیجی دلستان ایکن

(مفتونی)

سیدوهبی
مفتونی اولمش اولدخی وهبی بر آفتك — آشوب دهر وفتنهٔ آخر زمان ایکن

وله
مست اولمدق شراب وصالیله یاردن — قورتلسون آنکده نکاهی خماردن

ویسی
کیدر خواب تغافل دیده‌لردن دور اولور برکون — بو مجلس بویله قالماز مستلر مخمور اولور برکون
اولعلین قبهٔ عالی اودیوان زر اندر زر — پاشنده باز کونه آتشین تنور اولور برکون

یحیی افندی
شوله مدهوش اول که زخم تیغ هجر دلبری — تنده دل حس ایتمسون سینه کده جانك طویمسون
بر خیال ایتسون بنی عشقك که هنکام وصال — شوبله آغوش ایده‌ین نازك میانك طویمسون

وله
کوکل او مار نیجه دمدر که یار غمخوار بن — اولور سه لطف الهی کورر بوکون یارین

وله
کتور جام سرور انجامی دللر شادکام اولسون — تمام ایتدی بزی غم ساقیا غمده تمام اولسون

یمنی
ایلبوب امید فتح باب وصلت یاردن — حلقه وش کیتمز کوزم دائم در دلداردن

لا
ایتمه امید وفا دهر دنی پروردن — بر ایچم صوبی دریغ ایلدی اسکندردن

لا
فلکده برکون ایسه کورمك ای کوکل قصدك — اوماه پاره‌یی کور آفتابی نیلرسین

لا
اودکلو بر حلاوتدر تن سیمینی یارك کیم — مبانیدر اکر وار ایسه جسمنده اثر مودن

لا
رجای وصل ایله کار ایتدی تیشه‌ك سنك خارایه — طوقندك خاطر شیرینه ای فرهاد نیلرسین

لا
تفرق ایتسه نه غم رنده جاهل خودبین — کهی تفوق ایدر بحره کشتی سرکین

لا
قپاندم داغ سینه‌م شرحه‌دن کسدرمه یول آچدم — بوده ککشنکان راه عشقه بر طریق اولسون

لا
هر خار وخس حریم کله محرم اولمده — نرکس کبی باقار نظر اهلی کناردن

لا
سقوط ایتدیسه کوکب مهر عالم بر قرار اولسون — یره دوشدیسه بر میوه درختی میوه‌دار اولسون

لا
اکر برج سعادتدن غروب ایتدیسه بر کوکب — جهانه فروزن خورشید دولت پایدار اولسون

لا
کرك سوز دلدن طوت کرك فرط جنوغمدن — سرکو یکده بر آه ایلك قو بدی دروغمدن

لا
ای نور بصر وصلتی دوشلرده کوررسین — بر بونده بنی بر دخی محشرده کوررسین

لا
دلده آتش کوزده نم سرقبه چشمم جاملر — ای پری غمدر بنم اکسیك اولان جامدن

لا
چاغررردم قیسی آواز ایله لیلی لیلی — طاغ سس وردی جوابنده که مجنون مجنون

مورخ — **عاصم چلبی زاده**
(عفورا بحدر برای تربیت تسکدپردن) — (خداونده اولور راجع شکایت کنخداسندن)

فاضل
(پیلنور قدرۀ عباموسم باران اولسون)

اسعد مخلص پاشا
بیلش چیقدق بیکده بر بت بیکانه مشربله — بشکطاشده جوجفکن سودیکم بر نوجواندر بو
فسون غمزه سندن فتنهٔ خط اولدی افزونتر — شرآرتار کون بکون خبر اکیلور آخر زماندر بو
عبثدر دور ناساز فلکدن بحضور اولمق — غم وشادی یه باقه ذوقه باق مخلص جهاندر بو

آنی زرك زاده
میانندن خبر صوردم دیدی اول کوزلری آهو — وراسی کوه باوره چیقر براینجه یولدر بو

جودت پاشا
دیوان حسنه باری سن ای خط نوچیقوب
ای شانه قیل وقال ایله تل قیرمدن واروب
حنیف
ای جام باده لبلرین اوب بندن اول مهك
رشدی قدیم
هوس زلفك ایله عزم ره چین ایتسدم
روحی
قدبکه ایرمك اومار دل نه تمنادر بو
طوبه مازکیمسه تجلیٔ جمال یاره
رندلر میکده ده اهل ورع مسجد ده
ضیابك
نه ناله یه نه آه سحرکاهه سرفرو
تحسین که منت ایتمدی شیرینه جان ایچون
وله
تعظیم ایله ایاغنی بوس ایلك ایچون
معذور ایدرجنونی رکوع وسجوددن
بو نظم نو زمین بلاغت نثارده
وله
صانمه کیم ساعت چالاربیل باشکه طوقوق اورر
طالب بروسه‌لی
ای شانه پای زلفنه دوش بندن اول مهك
عزت ملا
کریبانم کبی چاك اولمیجه قوییم الدن
امان بیلمز قضا ندن بیخبر فریاد دن غافل
اوچورمه کندك ای مرغ فلك بیجای اوج جاه
وله
دمیده اولمامشدی سنبل سیراب رخساری
وله
بن اوصانم کوزمك نوری جفادن اما
علوی
غرورایتمه لباس فخر ایله عمرم جهاندر بو
فائضی
قیسی کور مجنون ایکن عالمده شهرتکیردر
فغانی
شمیم کاکلك آلمش نسیم کلشنده
وله
فغانی باشکی دوك روزهجر زلفکده
نابی
ای میل سرمه کوزلرین اوپ بندن اول مهك
والی یکی بازارلی
اولدقده کنا هم ایله مملو
مردمی
ری بیرینه باش اورسه عجمی کشنکیر آسا
نجاتی
نجه کا کل نجه سنبل کل خوشبودر بو
نه کوکل قودی نه کوزخال رخ عارض دوست

عرض ایت سیاهنامهٔ هجرانی مو بمو
شرح ایله یاره حال پریشانی مو بمو
عرض ایله تلخکامیٔ هجرانی مو بمو
سنی شمدنکرو ای کوزلری آهو یاهو
ایره مز کیمسه بوکا عالم بالادر بو
اوزکه حال اوزکه جمال اوزکه تماشادر بو
های وهوی ایتمه بیلمم که نه غوغادر بو
ایتمم طریق عشقده همراهه سر فرو
فرهاد قیلدی تیشهٔ جانکاهه سر فرو
ایلرصراحی بزمده اول ماهه سر فرو
کاهیجه عاشق ایلمز اللهه سر فرو
عالم ایدر ضیای دل آکاهه سر فرو
مونه برساعت دخی یاقلاشدك ای غافل دبو
شرح ایله چاك چاکیٔ هجرانی مو بمو
ایکردامان وصلك دستمه برکون جهاندر بو
اونخشیلرکه سودم هر بریسندن عماندر بو
نیجه عنقالری کرده ایتمش آشیاندر بو
یکن ییل کوکصوده سیرایتدیکم نورس جواندربو
نقدر اولسه جفادن اوصانور جاندر بو
قبای جسمنی قور بونده هرکس جامکاندر بو
هیچ منی بر کیمسه یاد ایلرمی عاقلدر دبو
دیمش که سنبله سنده امانت اولسون بو
آق آقچه قاره کون ایچون دینور مثلدر بو
عرض ایت سیاهکاریٔ هجرانی مو بمو
محشرده نلر چکر تسرا زو
ملاحت عرصه سنده پهلواندر اول ایکی ابرو
دوستلر اشته بنم استدوکم بودر بو
اوده یا غمزه صوبه بمز نجه جادودر بو

سعی ایت آفت سر شکی قدنکاره قارشو
ای تکمه بندن اوپ او بیاض کبی کردنی

دوشدی دللر کل یوزکده زلف پرتاب اوسته
چشم پراشك اوزره تاب اورسه رخك عکسی نوله
خطکه طولاشسه دل حسنك کتابنده نوله
عارضکده خط چیقوب طوتدی سواد زلفکی
حقهٔ یاقوتدرچشم در وکوهر دوکر
ایلدی موسی صفت زلفك عصاسن اژدها
عارضی آیینه سنده عکس رخسارم بنم
بولنه خرج ایده یم نقد حیات الده ایکن
قلب میالم التندن نیجه ایده م یارب
کسند زلفنه یارك کرفتار اولمسون کیمسه
تنن سوکود کبی باشدن ایاغه خنجر صانچار
سنك بازارعشقکده ایدر دلال جان فریاد
یوزك کلزاری شوقندن ینه مست اولدی بلبلر
آلدازدی آدم آغزینه اول مطلع جمال
عالمده زلف یارایدی دولت دیدکلری
ساعد سیمینه زرین سوار اولدی سوار
زلفك شبنده وردم دل حسنکه کورن دیر

لاادری
میلی اولور نهالك آب روانه قارشو
لا
عرض ایله سینه چاکیٔ هجرانی مو بمو

ابن کمال
اوشدی ماهیلرصانا سین صوده قلاب اوسته
رسم وار قند یلده آتش یانار آب اوسته
اکثریا بحث تفسیر اولور اعراب اوسته
رومدن لشکر واروبدر صانکه اعراب اوسته
لبلرك عکسی دوشادن اشك خوناب اوسته
صالدی خطك خضروش سجاده سن آب اوسته
کویا برك خزاندر کیم دوشر آب اوسته
ابوالسعود
که بکر فرصت عمر کذران کیرمز اله
شیخ الاسلام
کوریجك آب روان کبی آقارهر کوزله
احمد پاشا
بنم شوریده بختمدن سیهکار اولمسون کیمسه
هی اول سروهوابخشه هوادار اولمسون کیمسه
متاع عقل کاسددر خریدار اولمسون کیمسه
بهاروموسم کلدر قوهشیار اولمسون کیمسه
وله
مجموعه سنده مخلص اشعارم اولسه
وله
بار اولدی چون احمده دولت نه فائده
وله
صانکه آتشدن دوارچکدیلر آب اوسته
مغربده بر قلندر آیینه صونمش آیه

وله
(ناظم شامده وفات ایلمشدر)

جنت قوقوسی کلکه باشلادی مشامه
حالمی عرض ایت صبادلداره الله عشقنه
ای طبیب حاذق نبض آشنای درد دل
روشن ایتسون ظلمت شب زنده داران غمی
حرف وصل کاکلك کتم ایت لسان شانه‌دن
عرض ایلر ایدم شکوهٔ هجرانی حضوره
داغ آچار تیغ فلاکت دل ناچارمزه
دامن فیضنده دریوزه کش نامیه‌در
مست صهبای طربخانهٔ شوقز که مدام
سینه چاك اولمیجق خامه کبی ای اشرف

اسحق قدیم
یاقلاشدی کبی قافله مز منزل شامه
اسحق افندی
شورش دلدن خبر ویرباره الله عشقنه
شیخ الاسلام
خستهٔ هجرم بکا برچاره الله عشقنه
مهر رویك کوستر ای مهپاره الله عشقنه
کشف اسرار ایلمه اغیاره الله عشقنه
اسعد بغدادی
برکیجه کورشیدم اکر آه منکله
اشرف پاشا
جان آثار تیرقضا سینهٔ بیمارمزه
طوبیٔ باغ ارم صحن چمنزارمزه
روح جم غبطه ایدر ساغر سرشارمزه
کیمسه محرم اوله مز چرخده اسرارمزه

آگاه
بخل ایله عالمه ضرب المثل اولمق یکدر
وله
قوبه لمس مرغ دلی لانه‌یه بلبل برینه
وله
سوزشم ایتمه فزون حسنکه زینت ویرمه
وله
منت خشك ای طبیب بیمروت تابکی
خاطر ساقینك آگاه انکسارندن صاقین

امری قدیم
شاد ایتمك ایچون روحنی هر کیجه زمانه
وله
ویرجانی امریا اولسپ خالدا رشته
امین
اولدم شهیر عشقك ایله نکته دانلره
امین بروسه‌لی
ایتمم خطور خاطر نامهربانسه
اهلی
سر کویکدن آیرلم فلك بربانه صالمازسه
آهی
بر حصیرم بو غبکن کلبهٔ احزانمده
وله
آیك اون دردی کبی دون کیجه مجلسده ایدی
باقی
مشکل ایمش که دلربا طفل اوله داستان اوله
یاشمه باقسازاول پری بیلمدی قدر کوهری
کوش طوتوب منافقه جوری قویار صادقه
باقی‌یه ساقیا فرح ورکه فنا بوله ترح

وله
جامه خواب اول آفتی آلدقجه تنها قوینده
صبحدم ای فاخته بیهوده افغان ایلمه
نیچون آغلارسین فلکدن یلسم ای شبنم سنی
وله
وقته مالك اولان درو بشدر سلطان وقت
وله
جای ایتمش ایدی لیلی‌یه مجنون دل ایچنده
وله
قورقم اولدر کوزدکه خاك درجانانمه
وله
بی تکلف یوز سورر هرشب رخ رنکینکه
وله
بوقدر ثبات چونکه جهان خرابده

پرتو قدیم
انده ده ناز ایلیوب کوسترمامك لایقمیدر
پرتو پاشا
رنك وبودر کله زینت کوزله حسن و بها
بلیغ
اوآل فس کاکل اوزره برکاکادر سنبل اوستنده
دوشلدن ساغر لبر به عکس غبغب ساقی
وله
در ودیواری اولسه کهربادن برهزمندك
وله
جا هلاك دائم مرادنجه دونر چرخ فلك

محض دعوی ایله صاحب کرم اولمقدن ایسه
شاید اول غنچه دهن سیرکلستانه کله
آتشم یاکا یتر سنده حرارت ویرمه
مرهمك یادردمه درمان اوله یا اولیه
بوقسه توبه موجب غفران اوله یا اولیه

واللیل اوقور تربت مجنون اوزرنده
المازمیسین عقیده‌بی مسکی بهاسنه
دوشسون شکنده مصرع لعلك زبانلره
اینسه‌مده بسته تار نکاهی بشانسه
بولکده اوله درقصدم اکرحق جانم المازسه
بوربا نقشی کورنسور تن عریانمده
قنده اقشاملیه جق اولسه تابان بوکیجه
عاشق زار ومبتلا پیر اوله ناتوان اوله
طالب اوله بودملری بولیسه برزمان اوله
دلبر اودر که عاشقه مشفق ومهربان اوله
شول می‌صون که برقدح پیرایچه جوان اوله
صانوردم ابرك کیرر ماه شب آرا قوینده
چون کیررسین هر کیجه برسرو بالا قوینده
چون کیررسین هر کیجه بروردرعنا قوینده
عز وجاه سلطنت دکز جهان غوغاسنه
برصورت ایدی جلوه قیلان محمل ایچنده
بوقسه کحل آسا چکردم دیدهٔ کریانمه
بوله نیچون یوز ورورسین سودیکم بالینکه
بردر هزار سال ایله یکدم حسابده
قائلم دیدارکی روباده اولسون کورمکه
کل دینورهرکله اماکل زیبا بشقه
عذارنده عرق کویاکه شبنمدر کل اوستنده
حباب باده آساکوزلرم قالدی مل اوستنده
بنسه آنك بولمز آره سك برکاه بیتنده
التفات ایلرکدا فرزند نابیناسنه

برآه سوزناك ایتمش ازل کهسارده فرهاد
بودرلایق اولان شاهم جهانده اهل عرفانه
آلدیلر عقلم پری رولر پریشان ایتدیلر
صورت یارایله دل خانه سنی دیر ایله
ازهاری تقسیم ایتدیلر کل دوشدی خارك پاینه
صونار برجام مملو بیك تهی پیمانه‌دن صکره
قوپار وور باشمه قیامت آه
دولتمدر وصال یار اما
باش قومق پایکه سعادتدر
خطتزویرینه قاشی شاهد
چونکه ظلی ینه سن ایلرسین
دل هلاك ایدوب کوزك خنجر چکرجان اوستنه
دیدم ای مه چون لبك جاندر بکا بر بوسه ویر
اغلادقچه قاشمی رنکین وخونین یاشمی
دلده غمزه‌ك اوقی وار ایکن غمك کوندرمه کیم
سنبل خطك غمکدن شویله حیران اولدی کیم
کند کاکل یاره کرفتار اولسون کیمسه
وارمی بر رخساره کیم خط سیه‌فام اولمیه
غالب کلوب خزان وشتاسی بهارینه
کلبرك عارضنده کی ریحانی خطنی
اویماز زمانه کیمسه به حقیله چاره سز
لفظ وفایی یازسه‌ده بیلز مآلنی
یارك وفاسی یوق دل اغیار کینه جو
جام اقبالی فلك شمدی رقیبه صوفسون
یارك آغزین آره ای بادصبا دیرمی عجب
بکچدی دل راه طلبدن کام دنیادن بیله
تشنه لب بیمارم اولسمده مداوا استمم
حاصل اولماز برك وبار آرزو اهل دله
رزق دنیادن مذاق اهل دل محرومدر
ایرمدی سرمنزل امیده جوری تیرآه

بهشتی
انك تأثیریدر پنهان اولان آتش حجرلرده
بیانی استانبوللی
که یاقدوغی چراغ اوستونه دائم اوله پروانه
بیانی روموجقلی
بریره کلزمکر جمعیت خوبان اوله
بیداری
یاری هر کوشه ده برصورت ایله سیر ایله
ثابت
خار جفادکدی کل تردن هزارك پاینه
وله
فلك اهل دلی دلشاد ایدر اما نه‌دن صکره
شهزاده جم
نه بلادر بوقد وقامت آه
بکا یار اولمدی او دولت آه
لیك یوق باشده بوسعادت آه
کورنه اکری قیلور شهادت آه
جم کیمه ایلسون شکایت آه
وله
نیچه خونیدر که قان ایتمش دیلرقان اوستنه
کل کبی قیلدی تبسم دیدی کیم جان اوستنه
دیر کورن قوس قزح قوردولدی باران اوستنه
قونمق اولمزای صنم مهمان مهمان اوستنه
باغبان صولر سیر هر کیجه ریحان اوستنه
وله
بنم بخت سیاهمدن سیهکار اولمسون کیمسه
جنانی بروسه‌لی
دورایچنده قنغی کون کوردك که اقشام اولمیه
جودت پاشا
دورك صفای نشئه سی دکز خمارینه
بازدم حکایه بوللو کلستان کنارینه
لاقید اولو بده کیتملی آدم او یارینه
کیمسه کوونمسون بوزمانه کبارینه
جودت عزمت ایتملی عزلت دیارینه
وله
دل ناکامه‌ده نوبت کلور انشاءالله
بنه استانبوله جودت کلور انشاءالله
جوری
فارغ اولدی آرزولردن تمنادن بیله
خضر وعیسادن دکل لعل دلارادن بیله
کلبن باغ ارمدن نخل طوبادن بیله
تلخکامیدر نصیبی نوش صهبادن بیله
بکچدی امانه فلکدن عرش اعلادن بیله

جوری
اولسه غمزه‌ك دمادم یاروهمدم چشمکه
ملك فتنه یوسله اولمازدی مسلم چشمکه
اول نگاه فتنه انگیزه هزاران آفرین
فن سحری اوکردر هم غمزه‌که هم چشمکه
اینسه آسایش قچن خلوتسرای خوابده
ناز اولور بیکانه اولماز شیوه محرم چشمکه
بویله ناز وشیوه‌دن خالی ایکن امانسه
باقمه طاقت کتورمز کیسه بردم چشمکه
بالکز جوری دکل مفتون وآشفته‌ك سنك
بسته دنیا زلفکه دلخسته عالم چشمکه

وله
عاشق اولدرمه‌ده اولسکده سن اهمال اوزره
کونده بیك قان اولور اول غمزهٔ قتال اوزره
فتنه صالمازدی سواد قمره سایه‌سنی
کاکلك دوشمسه کاهی اوخط وخال اوزره
دل جوری کره زلفکی حل ایده مدی
تار وبود املم قالدی بومنوال اوزره

وله
دل پاکی کورن اول کاکل پرتاب اوزره
قطرهٔ ژاله صانور سنبل سیراب اوزره
دوشورنجه رخکه طرهٔ پرچینکی باد
مضطرب موج کرهکیره دوز آب اوزره
دکل ابرولرك اوستنده جبین براق
نوردر جامع حسنکده‌کی محراب اوزره

وله
کاهی که ایدر طره‌سی دامانی چیده
بیك دل صارپلور هر خم قلاب امیده
سویلندی دلی غمزه‌سی رازم ایشیدلدی
اولدی ایکی مستانه سبب کفت وشنیده
برنافهٔ پرمشك اوله هر قطرهٔ اشکم
اولسه هوس زلفك ایله خاکه چکیده
لوح دله ابرولرینك نقشی چکلدی
اول دم که قلم بسمله‌یه ویردی کشیده

وله
یوق منت اقبالی سپهرك اوزرمده
پست اولسه نوله پایهٔ عالم نظرمده

وله
اهل دل قدرین نیچون فهم ایلمز صاحب هنر
زیوراز مشکلی بیلمکده حیراز هله

وله
نثار آب روی خواهش ایتکدن قاچلمازدی
رجای همته لایق جهانده برمراد اولسه

حالتی
بقا یوق کرچه کیم بیك یلده اولسه زنده کایده
قتی مشکلدر امامرك هنکام جوانیده

وله
قرار ایلر نزول ایدن بلا البته جانمده
شه ملك غم آسوده‌در دنیا زمانمده

حسن چلبی
کرك سنك سیاه اولسون کرکسه اطلس وخارا
غرض بر بالش راحت بولنمقدر سرالتنده

وله
خدا عمر درازی ساکا ویرسون ای بوبی سروم
بولکده خاك اولان عشاق یاندقچه برالتنده

حلیم کرای
دوبالا اولدی عشقم خط عنبرفامدن صکره
مجر بدرجنون افزون اولور اقشامدن صکره

وله
کوردیکم کون قاشنی بیرام کلدی خاطره
اول هلاله دوندیکم ایام کلدی خاطره

خلدی
شب تاری صانوردی کاکل مشکین جانانه
مسلسل هر کیجه یالیل دیردی قیس دیوانه

خیالی
آینه هر دم قویار دلداری تنها قوینده
ناز ایله یوسف کیررکویا زلیخا قوینده
راه گلزار فناده جسمی ایدن غبار
روزکار ایله کیرر بر سرو بالا قوینده

وله
تن بلا فرهادیم کوه غم دلدارده
شعلهٔ آهم باشمده لاله درکهسارده

وله
سوزم سرایت ایتسه مجنون نامراده
قوشلر کباب اولوردی باشنده‌کی بواده

خیری رئیس الکتاب
حائل اولماز اشك چشم اول مهلقانك عکسنه
پرده اولماز آب مهر پرضیانك عکسنه
دیدهٔ روشنکهرده پتدر جاه بلند
قبل نظر آینه ده طاق سمانك عکسنه

خیری رئیس الکتاب
کور خیال قدینك روشند لانه ربطنی
باقی کنار جوده نخل دلستانك عکسنه
مه کبی سر منزل مقصود بنی البت بولور
اوبدرن رفتاربنی دور زمانك عکسنه

خیلی
حبس ایتسه عجبمی آنی دل محبس تنده
تیر ستمك آکا نسلر ایتدی یکنده

راتب پاشا
سینه سندن دور اوله روحی الهی عنقریب
کیم سینه اول بتك بندن اکر ابعادینه

راجی
کوروب شوقم سرورآودهٔ ذوق جهان صانمه
نشاطم هب غمندندر بنی سن شادمان صانمه

راسخ اندرونی
سوزمه چشمك کلسون مژکان مژکان اوستنه
اورمه زخمك سینه مه پیکان پیکان اوستنه
پارهٔ الماس اکرمهر آچدیغی زخمه اوشوخ
لطفی وار اولسون ایدر احسان احسان اوستنه
دلده غم وار شمدیلك لطف ایله کلمه ای سرور
اوله مز برخانه ده مهمان مهمان اوستنه
باردن مهجور ایکن دوشدم دیار غربته
باکا کوستردی فلك هجران هجران اوستنه
هم می ایچمز هم کوزل سومز دیمشلر حقمه
ایلمشلر راسخا بهتان بهتان اوستنه

راسخ
یاقدی نار هجرانه کیمك باشنه دوندمسه
بنی یاقدی چوپروانه کیمك باشنه دوندمسه
ایدرسم ناله وزاری نوله سنك فلاخن وش
که آخر آتدی یابانه کیمك باشنه دوندمسه
کبوتر کبی خونین دیده اولسم ایتمه استغراب
دمادم قصد ایدرجانه کیمك باشنه دوندمسه
عجبمی کریه وآه ایلسم ماتندهٔ کردون
کرفتار ایتدی بهتانه کیمك باشنه دوندمسه
ایدوب برپیچ وتاب آخر بنی دستاروش راسخ
قودی حال پریشانه کیمك باشنه دوندمسه

راشد قدیم
بالای چرخه چیقسه دخی پایمال اولور
پرواز ایدن چو تیر بر دیکران ایله

راشد مورخ
نمکریزی ناسوراغمه در زخم جکر ریشه
نوازش کونه حرف تسلیت آزاردن صکره

راغب افندی
وصلت یار ایچون اغیاره مدارا ایلر
زهر ایچر عاشق دلخسته شفا نیتنه

راغب پاشا
مبالات ایلمز رندانه مشرب هر خصوصنده
مکر کیم بادهٔ کلفام ایله ساغر خصوصنده
نه چاره قوللانلسه خدمت دیکرده چاربرو
هله جائز دکل دلاك ایله بربر خصوصنده
اولورمی چشم حسرت حسن عالمسوزدن بسته
باقلماز خاطر احبابه هیچ دایر خصوصنده
اکرمقصود اثرسه مصرع برجسته کافیدر
عجب حیرنده‌یم بن سداسکندر خصوصنده

وله
برکره طوقنسك نله ساز درونك
بیك درلو نوازشله دوزلمز بو زولنجه

وله
ایلدم مذهب ابنای زمانی تقلید
یاد یادمده اولور دوست فراموشمده

وله
ساعتك چالدیغی اوقاتی دکلدر هر کار
مدت عمری کلوب چکدیکنه ایلر آه

رحمی
شکل ابروی سیاهی رخ جانان اوزره
کویا بسمله‌در سورهٔ رحمان اوزره
خال خدکمی بویا سوخته پروانه میدر
قزاروب دوشمش اوله شمع شبستان اوزره
دولت دهره ایررسه نوله کاهی دونان
دیولر کاه چیقر تخت سلیمان اوزره

وله
خط نورسته صانمه اول سهی قدك عذارنده
خضر در خوابه وارمش چشمهٔ حیوان کنارنده
بتن کالردکلدر خاك قبری اوزره فرهادك
آچلمش جانب شیرینه روزنلر مزارنده

رحمی
كندى سر بر چرخده روى زايده
سير ايت رسوم كنتى آفتابده

علی رضابك
ابلدم توجه ايچ ابلدن داغ دل تجاربنى
اندرون سينه‌دن چيقسون چراغم اولسون آه

رمزی بروسه‌لی
ديديلر صاقن سنی طوتار جفاسی طاشنه
كالدی هپ ديدكاری بن مبتلانك باشنه

روانی
سنی اوكرندك جفايی غمزهٔ بيدادكه
خوب تعليم ايلمشسين آفرين استادكه

وله
يار اولمز طالعم بولشسم جانانه
باشمه كون طوغسه سايه‌مده كلمز يانمه

رياضی
عاشق صافی درونك ركبردك كوكلنه
برنكاه لطف ايله باقسك اكسر آينه‌يه

زاری
كوز قاره سن اشكيله بوياين آغارنجه
تاكيم نظری پاك اوله دلداره وارنجه

ساعی
باغ اولمه بهار اولسه فضای چمن اولسه
تنهاجه بن اولسم او بت سيمتن اولسه
بر كوشه‌ده رندانه چكوب باده اولوب مست
پيراهنمز برك كل و ياسمن اولسه
بيك ناز ايله اول سرو روان سينه‌يه كلسه
جان شوق ايله آزادهٔ قيد بدن اولسه

صانع
ماجرا وارسنی غرقاب ايدر اشكم آجيرم
بسترای بحر سيا كدرم آق دكزه

سری
ميدن اول عرفك حكمی چكسر ملك دله
بونده تقديم اولنور والدينه شهزاده

سعدی تاجزاده
يارب توليدی عالم ايچنده دل اولمسه
باری اولورسه هر كوزله مائل اولمسه

سعيد سری بك
مزاج عالمی تصحيحه سعی ايدن هركاه
كورور دوا كبی چين جبين استكراه

سوزی
سرو قدك ديكمسيدر شاخ كل كلزارده
اشكمك پرورده‌سيدر لاله‌لر كهسارده
باكوكل سينه‌مده مهرك صاقلادی اغياردن
يا اوربجك برده چكدی احمد اوزره غارده
وصل دلبر درهمين دنيا متاعندن غرض
يوقسه عشق اهلی نه آلدی صاتدی بو بازارده

سيفی دفتردار
دوندی جسم ضعيف پرناله
سوبه‌دن سوبه ناله‌دن ناله

شاكر بك
اكر كيم حكم فصلينی اولورسك فكر اجراده
بولاون كرمايه‌ده سرماده كرماده سرماده

شريف افندی
ايتدم كوزلر ايچره علاقه افندمه
صد آفرين طبيعت دلبر پسندمه

شهری
حكم استغنا نجوش ايتدی دهان خواهشم
كام دنيادن دكل مقصود عقبادن بيله

وله
بر عاشقانه كريه ايله هفت دوزخك
محشور اولمم صوقوماز سم اوجاغنه

وله
در ميخانه‌ده شهری رسوا مستی دون كوردم
بقلمش كندی بر برده يانور دستار بر برده

شبری
نحيف جسمی دوندردی آه و زار نيه
كورك بنی نيه دوندردی روزكار نيه

صادق قديم
كوه غمده دل فرهاد مزی ياد ايله
آچی ای خسرو شيرين دهنم داد ايله
قولكم حاصلی ای خسرو خوبان سنك
قوللان اسنز ديلر اولدر ديلر آزاد ايله

صبری
ای خوش او رند عشق كيم بی كدر خمار اوله
چكديكی جام باده‌نك كيفی خرد فكار اوله
وقتی قالورمی توبه‌نك بوبله زمانه‌ده باخصوص
ساقئ شيوه كار اوله موسم نو بهار اوله
سرده فلك فلك هوا كوزده قدح قدح شراب
قورقی بودركه راز دل عالمه آشكار اوله
باد طلبله فلك دل ساحل كامه ايرمدی
وای آكا كه رهبری همت روزكار اوله

وله
اول سنكدله سوز دلدن خبر ايله
ای آه حزينم اثر ايله اثر ايله
درخوابمی بيدارمیسين نازی قو ای بخت
باكم نكه اول يابكا حسن نظر ايله
تخم املم شوره ستان غمه دوشدی
يارب نم لطفكله انی سبز و تر ايله
پربشقه صفا ويرنه قصر غمه ای عشق
هرديدهٔ می فوارهٔ خون جكر ايله
كورسون نيجه اولور چاشنئ جام محبت
بو غزل خود آرا بيده بندن بتر ايله

ضيا بك
نوع انسان حشره دك تعظيم ايدرلر آدينه
كيم فدای نفس ايدرسه جنسنك امدادينه
طاشدن اولسه نوبه‌نك قلبی حايانماز باغده
نيلرك افغاننه بلبللرك فريادينه
روی خاكی ظلم ايله پامال ايدن ظالملرك
زير خاكك حالتی كلمزمی يارب يادينه
شمديكی عاجزلرك دعواسنی سير ايلين
يكمشك رحمت اوقور فرعونه شدادينه
باقناعت اختيار ايلر باذل ارتكاب
عصر بزده اوبدرانلر مصرفی ايرادينه
نيك و بد هركس بولور عالمده البت ايتديكن
كندی بولمازسه جزا ميراث اولور اولادينه
چرخدن آلدم ضيا تيغ زبانله انتقام
رحمت اولسون فن نظمك پيرنه استادينه

طالعی
خط بوزدی ايسه حسنی ابروسی كما كان
مسجد نوله ويران ايسه محراب برنده

طفلی
ای شانه سر زلف پريشانه طوقنمه
تل قيرمه صاقن خاطر يارانه طوقنمه

ظريف
كلسون خرامه سو يليك اول سرو قامته
شايد هلاك اوله م قاله حسرت قيامته

عارف سليمان بك
درد ناك ايلدك بنی بالله
آه ای روزكار غدار آه

عارفی قديم
بيكانه‌لر محبتی بيلمز كناردن
كرداب بحر عشقی صورك آشنالره

عذاری ادرنه‌لی
ديك كلمك استدی قد بالای دلبره
طوبايی ديكديلر تپه‌سی اوستنه بره

وله
كلدی ساقی قناعت وارايكن ميخانه‌ده
برابا غم اوده در برابا غم ميخانه‌ده

عزت بك
بر پری كوردم آلايده بنده كندی عقلم
اوكيد شدر كه كيدر كلدی حالا برينه

عزت علی پاشا
حل ابتدا دروغنه در صكره صدقنه
شاهد نه دكلو صدق ايله دعواده كلسه ده

وله
خط برآورده‌لرك روی تراشيده‌لری
حكلی حجت كيبدر دعوئ تزوير اوزره

عزت ملا
افسانه كلوز باكا دوكوب سوكمی يارك
دلبرده وفا اولمامسه ضرب المثلنجه

وله
آفتابه ايلرم جام می هرشب بدل
باده سز بركره اقشام ايتمدم ايتمم بنه

وله
سنقا اول اسنز ايسك اكر زاغ لاشه اول
يكساندر ارتكاب ايله عفت زمانه ده

نصرت ملا
(حسد پرمعنوی تعریضدر الطاف مولایه) ‖ (سلیمان داعی اولسك روزکاره اعتماد ایتمه)

وله
(بکله کندی دار یکی دارابی دربانا بله)

عصمتی
کج اونخل تازه نك برك وبرندن عصمتی ‖ مایهٔ جان اولسه ده کوجدر تحمل بار ینه

عونی بك
طو بعدم کندی می ومحبوبه بو میخانه ده ‖ بر کوزم ساقیده قالدی بر کوزم پیمانه ده

وله
حیرت افزای عقول اولماز ایدی بر مجنون ‖ اتفاق اولسه صلا حسه عقلا بیننده

وله
شرطنجه روزه دار دیرز اول فقیره کیم ‖ افطار سفره سنده شرابی بولنمیه

وله
روزمحشرده صورارلرسه نه وار دیه جك ‖ بز بو دنیاده کناه ایتمدك انسانجه سنه

وله
اولهمست ایت بزی ای ساقی روح افزا کیم ‖ هوشیار اولمیه لم روزقیامتده بیله

وله
زهراب مسکنت کبی بر نعمت استرز ‖ کیم خوان آرزوده حسودی بولنمیه
بز قانلز جهنمه ای رب مستغاث ‖ اما آنك ایچنده یهودی بولنمیه

وله
در پر رحمت یزدانی انبازدن غیری ‖ کورلمش شی دکلدر عدل واستقلال بر برده
احبا شیوهٔ یغماده مبهوت ایلر اعدایی ‖ خدا کوسترمسون آثار اضمحلال بر برده

غالب دده
باغلانوب زلفنده بوزنم عهدیده پیمانیده ‖ چشمنی کوردم اونتدم دردیده درمانیده
ای خوش اول مست محبت کیم خمار عشقدن ‖ برقدح میله دکشمش کفریده ایمانیده
مردینی قیدده بلا کشلکده در آرام دل ‖ یوخسه چوقدن ترك ایدردم جانیده جانانیده

وله
آغلامه ای بلبل دیوانه الله عشقنه ‖ مرحمت قیل خستهٔ هجرانه الله عشقنه
روشن ایت چشم چراغی جان ودل بولسون صفا ‖ ظلمت ایچره قالمسون پروانه الله عشقنه
باری سن ای آه حسرت سطر مکتوب غم اول ‖ تسلیت ویر اول کل خندانه الله عشقنه

فائضی
تشریفك ایله خانه می رشك ارم ایله ‖ اغلاتمه بنی ایکی کوزم کل کرم ایله
عهد ایلدی او پدرمکه یانی کلیجك عید ‖ یارب سن اومهپاره یی ثابت قدم ایله

وله
نصیب اولورمی دلخواه اوزره صحبت تازه رولرله ‖ بکرمی یوخسه بیلم عمرمز بو آرزولرله

فائق بك مناسترلی
کوزم آچدرمدك ای چرخ بدکردار عمرمده ‖ بکا کوسترمدك عالمده بر کون وار عمرمده

وله
دهری تخریب ایلدی یأجوج ومأجوج زمان ‖ خلقك امیدی بنم مهدی ایله دجالده

فضولی
اولسیدی بنده کبی غم فرهاد مبتلاده ‖ بر آه ایله ویردی بیك بیستونی باده
ورسیدی آه مجنون فریاد مك صداسن ‖ قوشمی قرار ایدردی باشنده کی یواده
سرورلك استر ایسك افتادهلك شعار ایت ‖ کیم دوشمدن ایاغه چیقمادی باشه باده

وله
استدم هم اوقندن جکرم پاره سنه ‖ آندی بیك اوق که دکر هر بری بر پاره سنه
بربر یله چکشور کرد رهکچون مژهلر ‖ کورنه قانلر دوشه جکدر اولارك آره سنه

وله
مصحف دیمك خطادر اول صفحهٔ جماله ‖ بو بر کتاب سوزدر فهم ایدن اهل حاله
رخساره نقطه قویمق رسم خط اولمیدی ‖ دوشمزدی منزل ایتمث رخسارك اوزره خاله

وله
عاشق اولادر کیم قیلور جانن فدا جانانه ‖ میل جانان ایتمسون هر کیمکه قیماز جانه

فضولی
یورنمکز عرقی مجلس ایچره باده ایله ‖ حرامزاده یی قویمك حلال زاده ایله

وله
یانهلی قانه اوقك دیدهٔ کریان ایچره ‖ برالقدر صانه سین کیم یازبلور قان ایچره

وله
کفر زلفك صالهلی رخنهلر ایمانه غمزه ‖ کافر آغلار بزم احوال پریشانه غمزه

فطنت خانم
اولمده دللر ربوده غمزهٔ جادوسنه ‖ دشت حسنك صید اولورلر شیرلر آهوسنه
رنك وبوده زلف جانانه مشابه اولمسه ‖ کیم باقار کلزار دهرك سنبل وشبوسنه
صد هزاران فتنه مفتون برنکاه شوخنه ‖ بیك دل هاروت بسته هر خم کیسوسنه
جلهٔ سحنتن چکر هردم کمان ابرولرك ‖ آفرین ارباب عشقك قوت بازوسنه
جسمی خاك ایت اول سهی قدك یولنده فطنتا ‖ نائل اولمقسه مرادك دولت پابوسنه

فهیم
قناعت ایلدی عنقایی قاف شهرته واصل ‖ کشی ممتاز اولور عالمده البت عزلت ایتدکجه

قادری
هنکامه کیر اولورسه صراحی عجب دکل ‖ کیم نیجه پهلوانی باصار برایاغ ایله

کاتبی
ینه ای جام مصفی سنی کوردك سیله ‖ مجلسك رونقسین دنیه ده آرت اکسیله

کرامی
چرخه طابانمه هرنقدر استوار ایسه ‖ بیرك افندی آتیده وار اوستی وار ایسه

کمال زرد
ای کاش بوتن بولسکه خاك قدم اولسه ‖ که کاه آنك ایزلری آنده رقم اولسه

لطفی
ای قدینك طوبی وجنت خد کلکون اوستنه
کورمادی دوران سنینك دیك آی کردون اوستنه
بولدی سوزم نازك وکوکلوم خوش وطبعیم لطیف
هر قاچان سالدیم نظر اول طبع موزون اوستنه
سرو آتینك دیك قامتنك حیرانی دور کیم باشنه
قیلدی قوشلار آشیان آنداق که مجنون اوستنه
کروطن لطفی کوزیدا توتماد ینك یوقتور عجب
اوی قوپارما غلیغ ایرور دشوار جیحون اوستنه

مالکی
سویلدکجه اول ایکی لب عاشقی ایلر هلاك ‖ کرسکوت ایلرسه بردم قان اولور قان اوستنه

یحیی سلطان سلیمان
بو نظم درر باری اوقورسه توله دلبر ‖ اوّلو یاراشور لعل بدخشان آره سنده

مریدزاده
لطف ایله صبا کاکل جانانمه دکه ‖ عشاق طاغیلور زلف پریشانمه دکه
ویرمم سکا چك بندن الك ای ملك الموت ‖ جانانمه نذر ایلدیکم جانمه دکه
آغلاتمه مرید اوغلنی یعقوب حزیندر ‖ آیرمه بنی یوسف کنعانمه دکه

مشامی
بوشاله کیسهٔ کان کاسهٔ عمان توکنه ‖ نه غم دل نه نم دیدهٔ کریان توکنه
شول قدر آره یم شاهد مقصودمی کیم ‖ جست وجوده طلبم رخشنه میدان توکنه

مقالی
نه جانب کیم قدم باصدك یوزم اول یرده فرش اولسون
نه برکیم سایه صالدك خاك اولهم اول رهکذار اوزره
مقالی طعن جاهلدن نه غم ارباب عرفانه
آثار طاشی البته درخت میوه دار اوزره

مكی	مرك ایرد ارباب دردك عاقبت امدادینه	بیستونك چشم امعان ایله باق فرهاد ینه
نائلی	احسنت اول كدای تحمل بدوشه كیم	بانسه جهان ایچنده حصیری بولنمیه
وله	كیم قاچاردی ارتفاع نیر اقبالدن	كوكب بخت اراذل وحشت انكیز اولمسه
وله	حكمتده بنده حیرانم كه یوق جمع ایلامش	مشرب عرفان ایله عقل معاشی بریره
نابی	ویرمزدی كیمسه كیمسه‌یه نان منت اولمسه	برمصلحت كورلمزایدی رشوت اولمسه
	یوق بی غرض معامله اهل زمانه‌ده	كیمسه عبادت ایتمزایدی جنت اولمسه
	اولمازایدی میان ثنعالده امتزاج	مابینده علاقهٔ جنسیت اولمسه
	كندی وجودینه بیله قیمازدی مالی خالق	قصد نمایش شرف وشوكت اولمسه
	ایتمز ظهور عصرده بر كیمسه‌دن كرم	ضمننده قصد داعیهٔ شهرت اولمسه
	باقمازدی كیمسه آینهٔ صافه نابیا	خود بینلك علاقه‌سنه آلت اولمسه
وله	مشكسار ایتدی دماغ بادی كیسول ینه	نافه‌ریز اولدی بوسودازله آهولر ینه
	خواهش وصلنی حس ایتدی تلاشمدن عجب	موجخیز چین ناز اولمقده ابرولر ینه
	غمزه خاموش تغافل دیده لبریز غضب	فرصت كفتار بولمش كبی بدكولر ینه
	یار مجلسده كل جام الده بلبل ناله‌ده	وقتیدر مستانه رفتار ایلسون جولر ینه
	فرش زلف اولمق كبی برنونهاله نیتك	نابیا خالی دكلدر بوتكاپولر ینه
وله	تن نخاك عجز اولان شبنم كبی افتاده‌نك	جمله‌دن اول یتر خورشید اولور امدادینه
	مشربمده ارتكاب چشم زخم آسان كلور	باعث اولمقدن سینه‌دك سوزینه فریادینه
	اول كلی چوقدن ایدردم زیب دستار وصال	باقیدم عندلیبك ناله وفریادینه
	رنك وبوین غارت ایتدك بسدر ای باد صبا	اولمه بادی كل كبی برخانه‌نك بربادینه
وله	غمكله اغلامقدن چشم پرنم قنده بن قنده	خراش سینه‌دن سرپنجهٔ غم قنده بن قنده
	انك جامی طولازدی بادهٔ كلرنك ایله اما	بنم خون ایله پردر ساغر جم قنده بن قنده
	چنده كلره شبنم فتاده بن كل جامه	باقیله چشم انصاف ایله شبنم قنده بن قنده
	كوروب رونكده زلفك رشكدن قانلر دوكر چشمم	صفای طرهٔ پرپیچ وپرخم قنده بن قنده
	پر اولسه حقه‌سی اجزا ایله كردونك ای نابی	هزاران زخم ناسور ایله مرهم قنده قنده
وله	بهار اولورسه دخی پای بسته باغمده	بنه خزان مترصد صولده صاغمده
	اوشب كه چشمك اولور نوربخش چشم خیال	یانان عصارهٔ بادام اولور چراغمده
	كوروب بو صورت خاكستریمده بیلمزسین	نه آتش اولدیغنی بنده كندی چاغمده
وله	كلور شوقه كسل نیل وصال یاردن صكره	اولور عارض كرانلق صائمه افطاردن صكره
	كناد ایتمك بنه عیب شكاف كاسه باقیدر	اولور قصد نوازش بی نمك آزاردن صكره
	نوله رسم خموشی آلت قطع كلام اولسه	كه لب مقراض شكل كوسترر كفتاردن صكره

نابی	اول آرزونك اتمه هوس جستجوسنه	كیم حاسدك مؤدی اوله كفتكوسنه
	شول مطلبك حصولنه لعنت كه طالبی	لازم كله مراجعت ایتمك عدوسنه
	اول می كه نشئه سنده اوله بوی امتنان	سنك قضا طوقنمسی یكدر سبوسنه
	امید لطف محض خطادر او شخصدن	كیم همتنی حصر ایده كبر وكلوسنه
وله	باقیلورمی اوشه كشور حسن آباده	ایدسه مرآته نظر عكسی كلور فریاده
	حسن اولور بی نظر رغبت عشاق عبث	التفات آینه در صورت استعداده
وله	اولمدن بوی كل كام مشام آماده	اولور آغوش مشممده زكام آماده
	كاه ساقیسی كهی ساغری كه باده‌سی یوق	كورمدم مجلس مقصودی تمام آماده
وله	كلچین كام اودر واراسه روزكارده	كلكشت باغ ایلیه بر كلعذار ایله
	اولسون حرام جام محبت اومسته كیم	نابی قناعت ایتمیه بوس وكنار ایله
وله	جمشید كورسه بزم اراذلده باده‌یی	بی شك تأسف ایلر ایدی اختراعنه
	بو مجلس منافقه آمیز عالمك	دكمز نشاط وصلنی حزن وداعنه
وله	بخت هر فرقه‌ده جاری كه كل تروار ایكن	پست طالعدر او شبنم كه دوشر كاه اوزره
	عالم پستده زوالك سببن ادراك ایت	آكاه دولاب ایله داولك عمان چاه اوزره
وله	ای ماه پاره كیمدر اولان سدراه وصل	صحبت سنكله روز ازلدن نصیب ایسه
	ای غنچه باقمه خنده‌یه سوز درونی كور	پروانه دردلم دهنم عندلیب ایسه
وله	بلبل بیلور اول غنچهٔ رعنا كیبی كورسه	پروانه صانور شمع شب آرا كیبی كورسه
	میكشلره تعلیم ادب اولمسه قصدی	باش اكزایدی بزمده صهبا كیبی كورسه
وله	دنیایه بو تلاش نه‌در ای اسیر نفس	راحت بولورمی عورت آلان عورت اوستنه
	تا وقتی كلمینجه امور ایلمز ظهور	دور ایلر آسیاب فلك نوبت اوستنه
وله	عاشق لبن خیال ایله بوس ایتدیكن طویار	اول مست ناز هرنقدر نیم خواب ایسه
وله	كمان مثال كج اول مقصدك تقرب ایسه	آتله اوق كبی یابانه استقامت ایله
وله	صبا نیله سربنی فكریدر هب سویلدن یارك	تعجب ایلمه هب سوزلرم غث وسمین اولسه
وله	عقلنه مجنونلرك تحسین كه كتم راز ایدوب	كه مبهوته كه در و دیواره سویلر سویلسه
وله	خدا كوسترمسون بوقه مزاج عیشی تلخ ایلر	مجبردر رقیبك میمنت یوقدر قدومنده
وله	كوكل سنك كبی همبزم یار ایدم بنده	نشاطمنددمی اعتبار ایدم بنده
وله	صفای باطنی بوندن قیاس ممكندر	لذیذ اولورنه نمایان اولورسه رؤیاده
وله	بهوج شورش اولماز آسایشی جهانك	دریا تعفن ایلر اولدقجه آرمیده
وله	دربوزه كراندن شعرا اكثر اولوردی	دزدان معانیده اكر قطع ید اولسه
وله	سنی تبرده بندن اولسه اغیار نفاق اوزره	نه باكم وارخلوص البته غالبدر نفاق اوزره

نابی باقدم سطور نسخهٔ آفاقه سرتسر
وله ایلدك عقل ودل وجانمی تاراج نكاه
وله قنده كیم جمع اوله جام و دلبر وعشق وشباب
وله بز راضیوز درو غمز اولسون خراب غم
وله الدن كلن آزارده هیچ ایلمه تقصیر
وله لذتی انكار اولنماز بذل واسراف ایتمك
وله بر كرا آچلسون سرخم بو قدكیم باقار
وله عاشق كه سندن ایده تمنای التفات
وله مهر بهار ایتمسه كلخند التفات
نارك بكا آه ایلمز دیمش اول ماه
نجاتی چیقه لی كو كاره آهم شرری دونه دونه
آیاغی یرمی یا صار زلفنه بردار اولانك
كعبه اولماسه قبك آی ایله كونلیل ونهار
وله بو جفادن كه قدح آغزین او بردونه دونه
كوزلرم قبله نما كبی اولو بدر نوله كر
نحیفی لازم دكل عنایتی اهل تكبرك
وله كریم اودر كه مجازات عفو ایده خصمه
ندیم قاشلرین بالاده سیرایت رخلرین كور زیرده
نسیب سنده یوق انصاف وشفقت یوقسه ای نامهربان
خواجه نشأت فلكك مشربنی مذهبنی آكلایه رق
نظمی چلبی نخل امل سبز اولمدن كالدك بودهرك باغنه
نظیم خنجر كمر یاره مناسب اویل اینجه
نفعی برطولو نوش ایت شراب ناب كلسون چشمكه
وله غمزه كه برتاب ایكن طاقت كتورمز آفتاب
وله قالمازسه اكر كوشهٔ دامان المزده
فكر زلفك دلده تاب سوز عشقك سینه ده
نوعی طالع بو وجه ایله دون سركش نكار بویله
وصلنده بیم هجران هجرنده محنت جان
دلدار تند وسركش اغیار ایسه جفاجو
تن زورقن دوشورمه كرداب اضطرابه

یك حرف نابقاعده بوقدر مبانه ده
دخی بیلم نیده جكسین بكا بوندن صكره
آنده ابلیسك نه حاجت مكر یته اخلالنه
اول مست نازه مایهٔ ذوق وسرور ایسه
ایام غم ورك سكا باشده قالورسه
آه ضمننده اكر اندیشهٔ وام اولمسه
فرمان عقله شحنهٔ شهرك یساغنه
شایان اولان مساعده در التماسنه
كلغنجه نك نه جانی اولور لب كشالغه
آهه طاقتمی قالدی سینه ده آه
یاندی قندیل سپهرك جكری دونه دونه
ذوق وشوق ایله ویررجان وسری دونه دونه
ایلمزلردی طواف اول كذری دونه دونه
نارغیرتله كباب اولدی جكر دونه دونه
ایشیكك جانبنه قبلنه نظر دونه دونه
بخش ایلدم عطاسنی وجه عبوسنه
فلك مساعدهٔ انتقام ویرد یكجه
قیل تماشا خلدی زیر سایهٔ شمشیرده
كافر اولسه مرحمت ایلر بنم فریادمه
میل اقبال ایدنك خواهشنه ایو الله
شو روزكارك دكدك زبر پشل ییراغنه
خنجر كمرنجه كری اینجد بلنجه
مست اولورسك نازه باشله خواب كلسون چشمكه
باده عقلی وارایسه بی تاب كلسون چشمكه
الدن نه كلور چاك كبی بسان المزده
تاردر كلخنده كویا ماردر كنجینه ده
بیچاره عاشق كور بخت او یله یار بویله
درد فراق بویله وصل كنار بویله
نتسون یابلبل دل كل بویله خار بویله
صبر ایت كوكل كه قالمز بو روزكار بویله

نوعی بر كدانك غرق اولور دریای استغناسنه
وله اوپدر طوبنجه دامنكی خاكپاره
نهاد بك كندی كوز یاشم یله بن زاره اغبار اولدی آه
نیلی بلایه اوغرا مشوز طبع شاعرانه ایله
واصف ابتدا صوندیغی پیمانه كلور خاطرمه
كونده بوزیك قدرافسانه كلور خاطرمه
وله كوردكی بكم درد محبت بودر اشته
كیفمجه بنم مجلس عشرت بودر اشته
وجدی دوشرسه هم دل محزون مفتونه سلام ایله
بنی اینجتمسون ای آه كردونه سلام ایله
وارای فرباد بندن روح مجنونه سلام ایله
وله شاد مرك ایتمك مراد ایلر بنی شاد ایتسه ده
اولماز اول كافر مسلمان كعبه بنیاد ایتسه ده
عشق آزاد ایلمز كر یار آزاد ایتسه ده
وصولی الم یاقه كده ای سرو سرافرازم قیامنده
سیدوهبی مردم شنا وراولدی سیه پشتمال ایله
سنبلزاده وهبی عالمده دلا اولمه هوسكار كماله
اهل دل اولورمی حصل آلوده ملاله
اولمه هوس ماالله آلوده ملاله
ویسی اوطورسه شمعه طورسه سروه كنسه ماه تابانه

عشقده دملر كلور بوز ورق نه بادبان
كیدك بوبكجه ناز ولطافت لباسنی
اشك چشمم مانع سیر رخ یار اولدی آه
همیشه دلبر موزون خرامه میل ایلر
نه دم اول كوزلری مستانه كلور خاطرمه
برمثل سوبلراوشوخی صارارم فكری ایله
كندك كبی بردابره میلك خبر آلدم
برساقیٔ نورس ایكی اوچ جاندن احباب
واروسك ای صبا اول زلف شبكونه سلام ایله
صاقنسون آتشمدن نه رواقك ایلرم سوزان
بنه دشت جنون خالی دكلدرسو یله شاد اولسون
قصدی جان آلمقدر اول ظالم اكر داد ایتسه ده
دلنواز اولمغله غمزه ك ترك بیداد ایلمز
بندزلفكدن خلاص اولسه دوشر زنجیره دل
اكر دامانكه ایرمزسه دستم دار وصلتده
جیحونه دوندی دیده لرم خون آل ایله
آكاه اوله كورد هرده احوال هلاله
آوارهٔ آلامدر آسوده دكلدر
معكوس المدر اهل دهر سراسر
نه زیبا بكزر اول نخل روانم صحن عالمده
وله (باغ دهرك دكمرك زبر یشل یاپراغنه)

هدایی یزده پای المق ایچون كلدك بوغوغا اوسنه
یحیی افندی قورقارم سوزدلم تأثیر ایده جانانمه
وله سحر كوردم نه شمع مجلس آرا وارنه پروانه
یحیی بك جاندر اومار اندی نه دكلو محال ایسه
وله نه جهان اولسه نه جان اولسه نه هجران اولسه
سوزمز جمله همان قصهٔ جانان اولسه
هر كشی عاشق اولوردی اكر آسان اولسه
لاادری تقدیره ندر چاره بو وارمش قدرمده
لا كیم باشده چیقدی سن چیقه سین روزكار ایله

خبرلاشور برلاشه یه اوشمش نیجه بوزیك كلاب
دیده دن صو سپدیكم بوسینهٔ سوزا نمه
كیجه پروانه له بزمی كرما كرم ایدی شمعك
اكر فقیری وعدهٔ وصلك نه حال ایسه
دار دنیا داو كوكلم كبی ویران اولسه
كاشكی سودیكمی سوسه بتون خلق جهان
بردمور طاغی دلوب بویننه آلمق كیبدر
سودای محبت اسه یور شمعدی سرمده
یلمه هوای وصلت ایدوب آه وزار ایله

لاادری — رخکله عکس دندانك دوشلدن بحر عمانه ‖ داندی بغری انجونك عجب رنك اولدی مرجانه

لا — کلکون قباسی فروروب اول سرو قامته ‖ اوغراتدی اهل عشقی قزلجه قیامته

لا — همان کندین صانور محتده هرکس اعتقاد نجه ‖ فلك دیرلر بوکا برکیمه نك دونمز مرادنجه

لا — برخلالم یوغیکن کوشهٔ دستارمده ‖ شمدی بو ینوزلر آصلدی دروديوارمده

لا — بزه ملحد دینك کندیده ایمان اولسه ‖ دخل ایدن دینمزه باری مسلمان اولسه

لا — نه اولور عورتك عقلی سوزی نه ‖ ار اودر او بیه عورت سوزینه

لا — کندی مجنون خانهٔ دهری بکا معمارلادی ‖ برخراب اودر قالوردیوانه دن دیوانه یه

لا — هب سعی وطلب کیدر یبانه ‖ آخر دیدیکن ایدر زمانه

لا — رها قابل دکلدر غیره محتاج اولمدن آدم ‖ کاومتکش دست ودهندر برابجم صوده

لا — لایق دکل که کون کبی روشن ضمیر اولان ‖ لطفیله برچراغی یاقسه هم سوندره

لا — رقیبك اولمسیچون چاره یوقدر ‖ وزیر اوله مکر سلطان سلیمه

لا — کنورمه خاطرینه ماجرای فرهادی ‖ درونی یاره لیدر کوهساری سویلتمه

لا — سویلدنجه اول ایکی لب عاشقی ایلرهلاك ‖ کرسکوت ایلرسه بردمقان اولورقان اوستنه

لا — نه برلرکیم قدم باصدلك یوزم اول برده فرش اولسون
نه برکیم سایه صالدك خاك اولهم اول رهکذار اوزره

لا — برقلم قاشلی مرکب صاچلی کاتب دلبری ‖ خلقی مجنون ایده یازدی صحن کاغدخانه ده

عزی — (یاقدلك زمانه اوعدی سن اوی زمانه) ‖ (کیمی دیرکه اولدراولدر کیمی دیرکه فیه فیه) — لا

مکی — (عاقبت ارباب دردك مرك ایرر امدادینه) ‖ (دینی ایرو کافر اولسه رحم ایدرفریادمه) — لا

ابن کمال — عیش ونوش ایله بو کون آکه غم فردایی ‖ سکا اصمارلامدیلر بو بالان دنیایی

وله — چیقمسون آهم اودی آغزمی آچدرمه بنم ‖ یاقمسون سوزدرونم سنی سویلتمه بنی

ابو السعود شیخ الاسلام — کندی هنکام شباب الدن دم وصلت کبی ‖ کالدی ایام مشیب ایردی شب فرقت کبی

کردش افلاکی ایتدی منجلی عمری ‖ شول سطوری محو اولوب ابتر قالان بخت کبی

چوکدی بنیان بدن بوزلدی تمثال جسد ‖ دیردیوار رنده یریر محو اولان صورت کبی

تنده تابك وار ایکن صرف ایت معارف کسبنه ‖ اولدین بیچاره بن ناچار و بی طاقت کبی

برزمان ایدی که باغ وراغه ایدبجه کذر ‖ کوریوردی هرکنساری کلشن جنت کبی

شمدی اول حالاتك اولدی جمله سی خواب وخیال ‖ عالم رؤیاده ادراك اولنان حالت کبی

نغمهٔ بلبل فرح بخش ومسرور انجام ایکن ‖ غم فزا اولدی صدای بوم پرنکبت کبی

ضعف ایله افتان وخیزان عمر سرحدین کچوب ‖ برغریب اقلیمه دوشدم عالم غربت کبی

ملك صحتده اقامت مدتی اولدی تمام ‖ کوربنی شمدی عدم اقلیمنه رحلت کبی

احمد پاشا — نرکسك سحرندن افسون اوکرنور ساحر دخی ‖ دوشمسون زنار زلفك بندینه کافر دخی

برنظرده کوکلن آلدك بن غریب افتاده نك ‖ جانمی شکرانه آل کوستر یوزیکی بر دخی

احمد پاشا — خال ابکی کلشن حسنکده کورن دیر ‖ جنتده بلال حبشی کوثره دوشدی

آذری — شعرمه قافیه ایتسم نوله ماهی کاهی ‖ بر بهانه آرارم آکمغه عبد اللهی

اسحق — فلك دل چقمدین کناره دخی ‖ روزکار آندی بر کناره دخی

غرضك جان ایسه کل آل قورتار ‖ یورجسز وارمی انتظاره دخی

بنی عشقنده ای فلك اولدر ‖ مبتلا ایتمه بر نکاره دخی

وله — مبتلای درد هجران ایلین سنسین بنی ‖ عاشق بی صبر وسامان ایلین سنسین بنی

رخت بختم نار عشقه یاندروب پروانه وار ‖ شمع وش عریان و بریان ایلین سنسین بنی

وله — استرم کیم طلعت حسنك کیمسنه کورمسون ‖ هر کورن سومك مقرردر بکم زیراسنی

وله — کون یوزك کورمیه لی کوندزم شام اولدی ‖ آی افندم دخی کلز مبین اقشام اولدی

وله — سنکله ماهی وزن ایتدم ترازوی خیالمده ‖ اوربانی کوکه آغدی قو معلوم اولدی مقداری

اسعد موصللی — دل ماجرای عشقنی دلداره آچمدی ‖ بیك داغ تازه آچدی ولی یاره آچمدی

اسعد مخلص پاشا — که کله که شمعه بکزتدم رخ جانانه بی ‖ بلبل پروانه حال ایتدم دل دیوانه بی

بلك موژدر نوای اهل دل اهل دله ‖ نالهٔ جانسوز بلبلدر یاقان پروانه بی

آفت قدتمدن اولماز خانهٔ وصلت تهی ‖ بلبل آنکچون نهال کلده یاپماز لانه بی

خلق عالم سربسر حب وطن مجبوریدر ‖ بیك کلستانه دکشمز بوم بو ویرانه بی

وله — دمبدم باده کلور چشم سیهکارك اوجی ‖ دله کویا طوقنور خنجر خونخوارك اوجی

بقاسن دست کشاکشده قوماز عاشق زار ‖ یدامکنده ایکن دامن انکارك اوجی

قبل طولاشمش قلمه دوندی زبان وصفنده ‖ کاکل یاره طوقنمش کبی کفتارك اوجی

استقامتده کرکدر روش صدق وثبات ‖ قدمن مرکزه قور دورده پرکارك اوجی

بردخی مرتبط سوزن تدبیر اولماز ‖ دست افشابه کیرن رشتهٔ اسرارك اوجی

بنه تیغ نکهندن می دم اورمش مخلص ‖ خونچکان اولمده درخامهٔ اشعارك اوجی

اشرف پاشا — مسجده کاه عشق قبلهٔ ابروسنی ‖ کعبهٔ حسن ایتمش ای بت کسوهٔ کیسوسنی

وله — بشقه در بزم خراباتك صفای عشرتی ‖ قصر شاهی یه دکشمز رند زمیخانه بی

آکاه — خطی کالدکده بکا رام اولدی ‖ نه عیان برده کون اقشام اولدی

امری — یارم کیجه کالدی بنه یارم کیجه کندی ‖ عمرم یله مم کیم نیجه کالدی نیجه کندی

وله — چونکه برعاشق دخی استرسین ای مه کندوکه ‖ غمزه نك جلادی تیغیله ایکی ایتسون بنی

باقی — خلق عالم کل سویدی کاشکی بلبل کبی ‖ اول لبی غنچه بکا تنها قالوردی کل کبی

وله — شاید کوروب رحم ایده خاکسارینی ‖ عمرم کچنجه بکلیه یم رهکذارینی

وله — آرامکه مرغ ایدی دیرلر سر مجنون ‖ میدان محبتده نه باشلر یوالندی

وله — ای صبا زلف دلاویزینی تحریك ایتدك ‖ بوقدر فتنه وآشوبه سن اولدك بادی

شیخ بایزید خلیفه — کندی حسنن خوبلر شکلنده پیدا ایلدی ‖ چشم عاشقدن آنی دوندی تماشا ایلدی

پرتو پاشا
بهشتی
تیغی
ثابت
وله
وله
وله
وله
ثاقب
ثانی
جعفر چلبی
جلال چلبی
جلیلی
جنانی
شهزاده جم
حاذق
حالتی
وله
وله
وله
حامی
حسن چلبی اخی زاده
حسن چلبی معید

عجبمی اوزلسم باتسم صباح محشرانکیزی
چیقسون آهم اودی آغزمی آچدرمه بنم

جفا ایچون می کتوردی فلك جهانه بزی

بولماز بیمز در اکثری ارباب عقلك
کتاب طب مداواده زخم اعدایه
غمکله محو وجود ایتدیکن شب فرقت
عاشقه باقدیغی فرط محبتدندر
وجهی وار قصد ایلسم هجرکله الفت ایتمکه
بایانه ایرمدی غم وهجران توکنمدی
ثاقب توکندی کرمیٔ الفت اوشوخ ایله

خملر شکسته جام تهی یوق وجودمی

کونده بیك کز کورسه بیلمز اول بت رعنابنی
خلاق جهان عالمه قیلدقده تجلی
وارایسه میدان عشقك بردلاور سروری
کیمی سودی خدا کیمی سودادہ قودی
اول دم قنی که کعبهٔ کوك مکان ایدی
اول دم قنی که سبزه لرین تازه طوتمغه
اول دم قنی که سایهٔ پرهما بکی
اولدم قنی که مرغ دله آستانکك
اولدم قنی که مسکن ایدی ابشیکك جه

آغاردی موی سر سودای جاهه قالدی خواهش

اودینار باشمده غمدن صبره طاقت قالدی
جیش سلطان غمه یربوق کذرکاه اولمدق
اولوب کیجنك دیرك آشیانی اوج رفعتده
صورسه لر بیلمز لنور اول شوخ بی پروا بنی

ظلمت ابر ایله شبدن سیجه مزلر روزی

فساد کونه مقارن عدم وجوده ردیف

عشاقنه باش اکمز کوش ایتمز آه وزاری
برکیجه اومه کلش ایدی طالعی کورکیم

اوزاندی ایلهٔ حسرت مددیا شمس تبریزی
یاقسون سوز درونم سنی سوبلتمه بنی

دخی نه کونلره صاقلر عجب زمانه بزی

کوردك زمانه نك نیجه پرهبز کاربنی
علاج وارمی حکیمانه انیسام کبی
لسان شمع کیجه یانه یانه سوبلر ایدی
صاقنور کندی کوزندن دخی دلداده سنی
کورمك یکدر کوروب دیوانه اولمقدن سنی
عمرم توکندی فرقت جانان توکنمدی
امازبان درازیٔ یاران توکنمدی

ایتدك اسیر قهوه بزی هی زمانه هی

نیلسون بردمده بیك شکله قوبار سودابنی
هر شخصی بر رحال ایله قیلمش متسلی
اشته میدان اشته ارمر دم دبن کلسون بری
کلی آرایش ایدوب بلبلی غوغاده قودی
آرامکاهی کوکلمك اول آستان ایدی
اول کلستانده یاشلرم آب روان ایدی
ظل ظلیل کرد رهك سایبان ایدی
هر کوشهٔ مشرفی برآشبان ایدی
حیفا که کچدی بیلمدك اول خوش زمان ایدی

قپاندی سر تسر راه امل کهساری قارالدی

بوریار یاقغه اول شاهه حاجت قالدی
عرصهٔ عالمده برکنج فراغت قالمدی
قالور پابستهٔ بند بلا مرغ حرم شمدی
بیلش اولسون اولدرر آخر بو استغنا بنی

بو یله ایام غمك بو یله اولور نوروزی

جهان یوغ اولمده مانند شمع وار اوله لی

اول سروناز بیلمز احوال روز کاری
بیچاره حسن اول کیجه یابانده بوانمدی

حسین بیقرا
هرسکلی عارف حکمت بك
حلیم کرای
خیالی
وله
وله
دانش
درونی ازنیقلی
ذاتی
راسخ
راسم عتیق
راغب پاشا
وله

ای اجل آزاد قیل هجران بلا سیدن بنی
ضعفم آشتی هجر باغنده سرشك وآه دبن
ای اجل قورقوتما اولتور کوم دیبان اولتور کاسین
عشق وهجر ورشك مهلك وه آنکا جانم فدا
هر نیجه اونکار ساحه دین مدعی بیداد وظلم
دیرکه صبرایت کیل حکیم عقل قیلغیل ساقیا
ای حسینی سلطنتدن آنجه فخرم بوقتورور

باده کیم رونقده امیددر هر قطره سی
سرکرن همتز برجام آشنا کسدن
بارك الله فیض صهبای محبت کیم انك
فکر رنك وبوی رخسارکله خون چشمك
بزم غمده حکمتا نوش ایتدیکم صهبارك

عبادتخانه مز ای صوفی عشرتخانه در شمدی

عشق برشمع الهیدر بنم پروانه سی
رند اولدر کیم کوتوردی بزم کسترندن ایاغ

کوردی مجنون کیم بنی آدمده یوق رسم وفا
راه غمده بن غباری خاکدن قالدرمیان
هب طوغر یلقله واصل اولور تیر معزله
فوت ایدمشدر بزی مور اجل ارزن کبی
قامتك ای بوستان لاله کان پیرایه سی
بوسفی کرچه کورنلر للر بنی کدیلر
قوابه کلدی خلل چون کورندی موی سفید

نه سامان تحمل وار نه صبر بی وفا قالدی
نه چکدیکمده مکافات وفادر پاك اماسن
نه وار کل مقدمکله خاکدن رفع ایله تشریف ایت
هنوز آثاری ایله یاد ایدرلر صورتا یا قسك

آهندن اولسه ده فلکك چك کمانی
خورشید وش کر کدر اوله فیضی کاملات
بوی وفا طوقندی هرکز مشامه
شایان قرب حضرت اولور برخلوصه باق
دشمندن اخذ ثار قدر وارمی صفا

بیر یولی قوتقاراولوس نینك ماجراسیدن بنی
قوتقارای وصل اول چمن آب وهواسیدن بنی
کرنیر لك تاپساك فراق نینك جفاسیدن بنی
کیم جیقارغای بو بلالار نینك آراسیدن بنی
اونکارا الماس وصالینك مدعاسیدن بنی
بیرقدح بیرله خلاص آیتك دواسیدن بنی
کیم دیکا بلارکوبی نینك خیل کداسیدن بنی

مایه بخش دولت جاوید در هر قطره سی
کیم جراغ مجلس جمشیددر هر قطره سی
شعله پاش عالم توحید در هر قطره سی
نفحه پیرای کل خورشید در هر قطره سی
داغ ساز سینهٔ ناهید در هر قطره سی

فروزان کوردیکك قندیلار پیمانه در شمدی

شوق برزنجیر در کوکلم انك دیوانه سی
ساقیٔ دوران الندن طولمدن پیمانه سی

واردی اول دیوانه وحشیلرله الفت باغلادی
روزکارا کیکلکیدر روزکارا کیکلکی
پکده بیانه آنمیه لم استقامتی
کیم طاشور زیر زمینه دانهٔ خرمن کبی
نوردن برسرودر دوشمز زمینه سایه سی
کون بوزك کوردی سنك شق اولدی ماهك آیه سی
کم اولدی راحتمز ایلمز نهار اوله لی

ایشم ای چاره ساز عاجزان انجق سکا قالدی
نه جور ایتدکسه جمله یانکه ای پرجفا قالدی
کوزم یوللرده ای نور بصر چون نقش پا قالدی
نه اسکندر نه خود آیینهٔ کیتی نما قالدی

چکمه فلکده سفله لرك امتنانی
بالا تر ایلدیکسه فلك قدر وشانی
کشت ایلدم هزار جهان کلستانی

زاهد بهشته یوقسه عبادت قومازسنی
راغب بو ذوقه آه مروت قومازسنی

قالمدی رابطهٔ خانه وسامان ووطن
صورارسك راغب شوریده نك ای بیوفا حالی

بو بی نمك معامله نك كائنات ایله
عجب اخلاص ایله حسرتكش پابوس اجلالك

تهیدر مرد همت بیشه دن میدان استعداد
مخل طور عزلتدر قبول شیوهٔ الفت

ایدوب تاراج هوش آمدشد سودای غم حیفا
مخلص اولماز دله تسلیم ورضادن غیری

قریبم یكسم بوقدر انیسم آهدن غیری
زاهد مذاق تجربهٔ اهل كیفدر

سندن مراد التمق خط عذاره قالدی
آغاردی جابجا سر وقت تدبیر صلاح اولدی

رقیبی دفع ایده مز اولدی دكه سرداداز

اولور ز ایجمیجه بر دم می
دهنی ذره یه كوره معدوم
بنم آغزمدن آه وناله ایدر
كنج غمده بنی قودك كندك
رمزی دوشمز سكا قبای نشاط

دیرلردی خط دلبری بركون كلور چیقر
صافیا اول عیش وعشرتلر اوعالملر قنی

قنده كندی دولت بادر هوای جام جم
شوخ مشربلر غزلخوانلر ندیم عیشلر

ای چشم آهو هجر ایله تنهالره صالدك بنی
قید دل دیوانه كی كیسولرم كورسون دیدك

مبتلای عشق یارك استمز شاد اولمغی
ساقیٔ بزم دریغ ایچمز الندن كاسنی

جویده عكس كل صدریكی دائم سیرایدوب
آلام هجری آكه دم وصل یاردر

هر طرفدن چكمشم سینه مده شكل ذوالفقار
لعل جانان شوقیدر هر لحظه جان اكلنجه سی

چاكٔ سخت وزارت بنی درویش ایتدی
غمكله كشت دشت وكوه ایدر دیوانه در شمدی

بر لقمه نان دكلمی مآل محصلی
شو بادایلرده وارمی راغب مهجوردن غیری

جهانده كیمدن ایتسون آدم امید مدد شمدی
مرحمدر یانمده مرحبادن دست رد شمدی

زه سرمایهٔ درد جنون اولدی خرد شمدی
كارنقد بره ندر چاره رضادن غیری

پناهم دستگیرم قالمدی اللهدن غیری
خوشدر میك عتیق دخانك یكیجه سی

نوش شراب املك اول بهاره قالدی
اویان ای دیدهٔ جان خواب غفلتدن صباح اولدی

صاولماز اولدی بلالر دخی دعا ایله شمدی

و من الماء كل شیء حی
مویه نسبت میانی لیس بشی
رمز ایله قارشو بزمده نی
یوری هی باربی وفا یوری هی
یاراشور غم لباسی اكنكه كی

هب كاری چیقدی ای دل شیدا دید كاری
اول صفالر وصل یار ایله كچن دملر قنی

عالمی درقبضهٔ تسخیر ایدن جملر قنی
تازه ساقیلر اوهمدملر اومحرملر قنی

چون نافه بغرم خون ایدوب صحرالره صالدك بنی
مجنون سرگردان كبی سوداره صالدك بنی

بو یله شاهد قول اولان استرمی آزاد اولمغی
المزدن نه كلور خیر دعادن غیری

بلبل ایلر ناله وفریاد بربوزدن دخی
شكر ایله حاله كچدی شكایت زمانلری

باش آچق ایدالكم كتمز دیلدن یاعلی
عاشقك اولور شراب ارغوان اكلنجه سی

راغب پاشا — وله — وله — وله — راشد مورخ — وله — رامز پاشا — رحمی — رشدی قدیم — رضایی — وله — رمزی قدیم — روحی بكیجری — ریاضی — وله — وله — وله — وله — وله — زلالی — وله

سفر كوروندی زمان وداعه رخصت یوق
میان لجهٔ غمده قالورمی كشتیٔ دل

دیلر اغیار ذوق وصلنی عشاق هجرانی
صبا شكنج سر زلف یاری كوردكمی

اول آفتك می عشقیله مست ایمش واعظ
عكس رخسارك ایتدك كلستان آینه یی

الحذر رنج خسوف آهدن ای ماهرو
روی پاكن یارعكس انداز مرآت ایلمش

بی ارادت جلوه كر اولماز جهانده نسنه هیچ
صاقلارم عشقك درون سینه ده جانم كبی

قول اولهم می كیمه به شاهم نه آكلار سین بنی
شمشیر نكهله بكا زخم آچدیده صكره

اولدی حباب كبی كوكل مبتلای می
غائب ایتدم آزه جق وقتده ابواه سنی

دور هجر كده نلر چكدیكمی سویلر ایدم
یاد كیسوی ورخكله جكر آیلر كونلر

هر باقشده بر تجلی ایله حسنك كوستر
باقدك ای آتشزن آرام یانمش كوكلمی

بنشدر اول كل تازه صبا سلا مزی
عجب مساعدهٔ روزكار اولمازمی

مكس جلاب آرار پروانه استر نارسوزانی
نه حالده دل محنت شعاری كوردكمی

بزه نصیحت ایدن یادكاری كوردكمی
ایلدك محسود كلزار جنان آینه یی

اعتماد اتمزسك ایله امتحان آینه یی
ایتمش اول آیینه روآیینه دان آینه یی

شخص وتمثیل كور ایله درمیان آینه یی
كافرم عشقك سنك سومزسم ایمانم كبی

برافسندم وار ایكن عالمده سلطانم كبی
نوالدك دیدی سری سنی خنجرلد بلرمی

باشدن چیقاردی آنی دریغا هوای می
بكا چوق كوردی فلك عاقبت ای ماه سنی

كوره بیلسم ایدی بركره دخی آه سنی
وارمی بر آكه یغم شام وسحر كاه سنی

جمله عالمدن عبارت بشقه برعالم سنی
نوهوس قیلدك شودنیادن اوصانمش كوكلمی

(پدری سلطان سلیمان اول امر یله ایرانده شهید اولشدر)

بن نیجه ضایع ایدم طول امله نفسی
كاربان ره اقلیم عدم معزلنك

اضطرابی قوكل ای مرغ روان صبر ایله
شاهیٔ بیدل وبیمار وكنهكاره نه غم

دست صبایه ویرمه صاچك دامنك كبی
یاشلو كوزمه زلف سیهكاره كوروندی

واعظ بن اكرقو یماز ایسم رهنه كتابی
صوفی ازلیدن بزآنكله دم وحمز

بو مظاهر كیم وجود مطلق اظهار ایلدی
صاندی حسنن آلدی عشقن آره رده كیمسه یوق

بونو بهارده انجق آچلدی لالهٔ داغ
قالمدی ذره قدر دلده بودنیا هوسی

طوقنور اولدی دلا سعمه بانك جرسی
اسكیوب اشنه خرابه واربو نن قفسی

سن اولور ایسك ایا لطف خدا دادرسی
باشدن چیقارمه زلفكی پیراهنك كبی

ای مردم كشتی سوینك قاره كورندی
كافر قا پوسنده بوله بن جام شرابی

ترك ایلك نوله شراب ایله كبابی
كندیدر كیم كندیسنه عرض دیدار ایلدی

كندی آلدی كندی صاتدی كندی بازار ایلدی
كشادغنچهٔ دل قالدی بر بهاره دخی

سالك — سامعی — سحابی — سری اسكداری — وله — سری طرزونلی — سری خانم دیاربكرلی — سعودی — سنبع افندی — وله — خلیل شاكر بك — شهی شهزاده سلطان بایزید — صبحی حكیم زاده — صنعی قسطمونیلی — صنعی كلیولیلی — ضعفی — ضمیری

ضیانك

تاکی کوکل چکرسین اندوه روزکاری
کلز اری ایت تماشا قیل نظرهٔ چمزار
فرش ایلیوب زمینه پرپرنیان اخضر
رنك شفق دکلدر هرصبح اولان نمایان
سرنا پا مجوهر طاقش صانور عروسان
هرقطره آب نیسان برچشمه ماه حیوان
یاقطره قطره شبنم یاقطعه قطعه الماس
کلبرك ایچنده غنچه کویا که ظاهر ایلر
باد سحرمی یارب یا نفخهٔ مسیحا
غبطه اورند عشقه کیم عزم کلشن ایلر
برالده جام باده برالده دست جانان
که نافل پیاله صد رعشه ایله عاشق
هرشیوه سنده پنهان برطورهشر پایی
رخساری کل کل اولمش دستنده جام لبریز
صد چاك پیرهنلر کلبوسه چین دهنلر
یودر ضیا فنا ده تحقیق ایله تصور

وله

تبدل ایلدی اسما ایله حال جهان شمدی
هنرایش بیلمك حق وجهالت کاردانلقدر
مقدم مرحت غیرت کبی شیلر دخی وارمش
رجال اوزره نسا قوامهٔ صاحب نفوذ اولدی
تغییر ایلمشدر حالك اول رتبه اخلاقی
نه رنکین سوز بولوردی برزمانلر کلسه کفتاره

وله

اولمسون فرض ایله هیچ انجام کار اندیشه سی
روحدن عنصرده اولدقجه کسیلز اضطراب
کرچه بلبلدر اولان آشفته خاطر غنچه دن
زخم خاری موسم هجر خزانی یاد ایدر
کیم ضیا بیلمم سنی بوله پریشان ایلین

وله

مه طلعتك خیالی دل بیقراره دوشدی
سر کوبی خون دلدن نه لعلزاره دوندی
دلزاره اولدی ظاهر ره شهر حیرت آخر
بازق اول هوا پرسته که بو بزم بی بقاده

فصل بهار کلدی سبز ایله لاله زاری
باقی فیض لایزاله نورصنع کرد کاری
اعزاز ایدر طبیعت سلطان نو بهاری
عکس ایتمش ارغوانك آغاقه احمراری
ازهار ایله کورنلر اشجار مرغزاری
کویا که جان یاغشلار ذراته روح ساری
یاعکس مهرتابان یا نور فیض باری
لوح زمرد اوزره یاقوت آبداری
یا فیض قلب عارف یاموج آب جاری
جیننده شیشهٔ می یانده کلعذاری
ایلر سحر نشین صحرای لاله زاری
که ساقی قد حکش بیك ناز ایله نکاری
هرنکته سنده مکنون بروضع دلشکاری
تانافه دك دوکلش کیسوی تارماری
بریانه زهد وعفت بریانه شرمساری
وار ویوغی جهانك هپ امر اعتباری

سپهره خاکدان دیرلر زمینه آسمان شمدی
درایت عاجز الداعق ظرافتدر یالان شمدی
ایشی ارباب جاهك جمع ثروتدر همان شمدی
ایدر تعلیم آوازه خروسه ماکیان شمدی
بزه نقلی تواریخك کلور کویا یالان شمدی
ضیایی ایلدی دمبستهٔ حیرت زمان شمدی

الوبر انسان ایسك ناموس وعار اندیشه سی
حالیدر مرغ قفسبندك فرار اندیشه سی
غنچه نك ده صورسه لر واردر هزار اندیشه سی
عقلی وارسه بلبلك ایتمز بهار اندیشه سی
روزکارك حالی می یازلف یار اندیشه سی

صانه سین که عکسی ماهك یم بیکناره دوشدی
کورنور که میل جانان هوس شکاره دوشدی
بولی رهنورد عشقك نه عجب دیاره دوشدی
براغوب صفای جامی غم روزکاره دوشدی

بکا قوقلادوب کل رخ اورجم اوما بوزدی
اوله عارفان عصره بوغزل ضیا هدیه م
یاران طاغلدی صحبت میخانه قالدی
کوش ایتمم اسکی نعره لری کوی یاردن
هرناری اولدی برزدهٔ دست روزکار
یاندك فنا دکانکی خاکستر ایلدك
دلبسته اولمه عاله سلطان ایسك دخی
هرکس زبون فکر معاش اولدی عصرده
طاشلر بدردی نان برشه برزمان فلك
اولمازاوشوخه هیچ بریسی کارکر ضیا

نه سور بشور بیله یانکجه رقیب روسیه

حیرت حسنکله ایتدك بی زبان آینه یی
دوراولان کوزدن کوکلدن دوراولوربی اشتباه
قالب بی جان ایدی اطف ایتدك احیا ایلدك

هر بن مودن چیقر آه ایلد نجه شعله لر
کوش جانه صبحه دك هرشب صدای هو کاور
اول بوتلده صکره چالش سنده بوغمغه

بولماز بیز درا کثری ارباب عفتك
برآسنانه ایدی مروت دبید کاری
اولسك بولنده فائده یوق ساکه کیمسه دن
عارفلری مذمت ایدر اهل ابتذال
برشیدر وجود بمی واردرنه نسنه [illegible]
بونجه بلادن اوزکه بنه عالیا مدام
می ومحبوب ایله در ذوقی بهشتك ده همان

ضیانك

بوسنه زهی تصادف رمضان چاره دوشدی
یم عشق جوشه کلدی بو کهر کناره دوشدی

وله

اول عشرت اول محبت او پیمانه قالدی
کویاکه دشت عشقده دیوانه قالدی
ایتد کلری اوزلف پریشانه قالدی
ای شمع کلفت ایله پروانه قالدی
برملك درجهان که سلیمانه قالدی
اولکی شوق مجلس رندانه قالدی
نان وبردی شمدی آه که دندانه قالدی
افسون توکندی دیمدك افسانه قالدی

ضیائی

سن سراپا نورسین نورك خود اولماز سایه سی

طالب

صفحهٔ تصویره دوندردك همال آینه یی
بومثل ظاهر درایتسك درمیان آینه یی
قرب رخسارکله ای روح روان آینه یی

عاصم چلبی زاده

دل دکل سینه مده بردر بای آتش وار کبی
برج تنده دل دکل برمرغ دمکش وار کبی

عاطف

بازیچه کاردولتك اوکرن قماربنی
کوردك بوعالمك نیجه پرهیز کاربنی

عالی

بایدی آنك قاپوسنی خست دیدکاری
زیرا کم اولدی اورتاده همت دیدکاری
شمدی ظرافت اولدی سفاهت دیدکاری
آکلانمز اولدی کندی صداقت دیدکاری
اکسیك دکل کوکلده قساوت دیدکاری

عبدالله افندی

خبر آلدق اوطرفدن بزه آدم کلدی

خیرالدین زاده

خاطرم تسکین بولور کورمای توروب سورسام سنی

عبیدخان

ونی حال اولغای منکا ناکاه اکر کورسام سنی

عبیدی

خرابات اهلنی کوردم فناجامیله مست اولمش
دوشوب بنده ملامت کوینه اولدم خراباتی

عدنی محمود پاشا

کرصوبه یاقوق ایله بیلنسیدی سرغیب
عدنی یاقوب یوزو که بیلوردی دهانکی

عزت

سودیکم کیم قورتارر زنجیر زلفکدن بنی
کورمامك یکدر کوروب دیوانه اولمقدن سنی

عزت ملا

بوسه سن پنهان آلوردم شوله کیم طوعازدی لب
زیر لبده بشقه کویا بردهانم وار ایدی

عزت علی پاشا

کوردك هزار غنچهٔ کامك بهاربنی
دکمز دم قراری غم انتظاربنی

عزت ملا
فرض ایدوب عمرینی برخواب کران عالمده

وله
بوقدر ناله لرم ایتمدی آکاه سنی
آهدن ناله دن امید می چوقدن کسدم

وله
پری زادم عجب کیملرله انسیتده در شمدی

وله
نوکتندی صاعقه هزاران حکایت عشقی

وله
خولیای قامتك برکشته ایتدی هر برین

وله
سرونازم ایتدك کلزاره ادنی التفات
عزتا سن کلمدن اول ندیم شاعرك

عصمتی
بازوی بخت کر برایدرسه کمانی

علوی
باده نك واردر خماری عالم عشقك غمی

وله
نه عجب تیز کچر ذوق وصفا ایامی

غالب دده
ای چشم جهان بیما هیچ اشك ترك یوقمی
افسون نگاهندن صحراده دوشمشین
پر شعله می اولمز می بوآه جهانسوزك

وله
بنده زورق درونم قیر یاوب کناره دوشدی
ره مولویده غالب بوصفتله قالدی حیران

وله
آی یکیمی کوکده نه اولکر صاتر

فنائی
ای لاله رخ کله نیجه تشبیه ایدهم سنی

فتحی
فتیل شمع بختم کرچه سلطانم او یاندردی

فروغی
نسیم آسا یلر آواره کوکلم بی قرار اولدی

فصیح دده
جای ایدنسم ایتمك استبعاد دیر محنتی
کیجه‌لر عزم ایتدیکم اول ماهه سایه‌م خوفیدر
اتحادین شعله افسرده ایتمش روزکار

وله
نره ده برخر بکسته عنانی بولسه

فضولی
بنی جاندن اوصاندردی جفادن یار اوصانمازمی
دکلدم بن سکا مائل سن ایتدك عقلمی زائل
شب فرقت یاقار جانم دوکر قان چشم کریانم
غمم پنهان طوتردم بن دیدیلر یاره قیل روشن
قو بیمارنه جانان دوای درد ایدر احسان

بکچوررعاقل اولان محنتی روز باده کبی
کیمه شکوا ایده یم آه سنی آه سنی
محرم ایتسون بودل زارمه الله سنی
دبزمی عاشق محنتکشم غربتده در شمدی
اوقصه دن دخی سو بلنمدك نلر قالدی
باغ فلکده نهال آرزولر وار ایدی
بابکه یوزسورمکه جو بنده جولر وار ایدی
مثلی خلق اولمازدیو چوق کفتکولر وار ایدی
استر ورای قافه قوسونلر نشانمی
هر صفانك برغمی وار هر غمك بر عالمی
اولمدن نصف نهاری ایر بشور افشامی
طوفان محبتین بوخسه کهرك یوقمی
دیوانه میبین ای دل شدن خبرك یوقمی
ای شام ضیا دشمن وقت سحرك یوقمی
طیانورمی شیشه در بوره سنکساره دوشدی
کیمی ترك نام وشانه کیمی اعتباره دوشدی
دکمیجك کسد یدکی طرنا قنی
سن پادشاه عالم اودرویش کلشنی
چراغ ایتدی بنی اما ولکن یاقدی یاندردی
اثر یوق بوی زلف یاردن چوق روزکار اولدی
عاشقم برکافر حسنه محمد امتی
برطریق ایله قبول ایتمز محبت شرکتی
بولمدم پروانه ده اول اولان کرمیتی
چرخ سرکشته دونر اوستنه دولاب کبی
فلکلر یاندی آهمدن مرادم شمعی یانمازمی
بکا طعن ایلین جاهل سنی کورسه اوتانمازمی
اویاررخلقی افغانم قاره بختم اویانمازمی
دیسم اول بیوفا بیلمن اینانورمی اینانمزمی
نیچون قیلمازبکا درمان بنی بیمار صانمازمی

کل رخسار که قارشو کوزمدن قانلو آقار صو
فضولی رند شیدادر همیشه خلقه رسوادر
حیرت ای بت صورتك کورد کده لال ایلربنی
دهر وقف ایتمش بنی نواس جوانلر عشقنه
هر کورن حب ایتدی آب دیده کریانمی
قنغی بتدر بیلمزم ایمانمی غارت قیلان
تاب سوز سینه دن اکسیلمیدی کوز نمی
هر کوزم برموجسز دریادر اول دریا ایچون
موی ژولیده مده در جمعیت اصناف غم
مرهم قویوب اوکارمه سینه مده قانلو داغی
قدك غمده سروك صورماغه ضعف حالی
فارغ ایتدی عشقك اوزکه مهلقالردن بنی
جانمك جمله ذوق اتصالی قالدی
زلفی کندن آلدی اله خونی غمزه‌سی
استقامت ویرمك استرسك مزاج عالمه
بنمچون کیمسه غم یر یوق دل غمخواردن غیری
دیه مز صانمك اول طفل جهان آرایی
کوسترسك اولمدن کوستربکا اول سینه یی
مکر خلق جهان هب آشنای وحدت اولمشدر
جهان محرومدر هب کالهٔ زرتار ترومدن
عجمی بنده اولسم کاغد شعرمله دواتخواه
اولدرمیجه مهر و وفا ایتمزین دیمش
پیك جبریلی قودك دشت فناده سست پی
بولما مشکن دل مجروحمه برچاره دخی
قالمه لطفنده ای دل کبار عصرك بیل
خلق ایچنده معتبر برنسنه یوق دولت کبی
اولسه قوملر صاغشنجه عمریکه حد وعدد
سلطنت دیدکاری انجق جهان غوغاسیدر
قو بوعیش وعشرتی چونکم فنادر عاقبت
کرحضور ایتمك دیلرسك ای محبی فارغ اول

فضولی
حبیبم فصل کلدر بو آقار صولر بولانمازمی
صورك کیم بونه رسوادر بوسودادن اوصانمازمی

وله
صورت حالم کورن صورت خیال ایلربنی
هر بت مهوش اسیر خط وخال ایلربنی

وله
ایلدم تحقیق کورمش کیمسه یوق جانانمی
سنده ایمان یوق که سن آلدك دیم ایمانمی

وله
کوز یوموب آچنجه سیلابه ویردم عالمی
هر قاشمدر موجدن برسرنکون اولمش کمی
ملك سودانك بودر کویا سواد اعظمی

وله
سوندرمه اوزالکله یاندردیغك چراغی
کلزاردن کسیلمز ایرمقلرك ایاغی

وله
حرز جاندر صاقلادی عشقك بلالردن بنی

وله
آه کیم سنسز دیرلمك احتمالی قالمدی

فغانی مصلوب
بکزر فغانی ظلم ایله بردار ایدر سنی

قدری
کاه زخم اور کاه مرهم فکرین ایتدرکزن کبی

قدسی
دونر یوق اوستنه بوچرخ کج رفتاردن غیری

کرامی
بکرزاپرومه دیو آغزنه الماز رایی

کامی
یوقسه خسته صوك نفسده بلسون آینه یی

نامق کمال بك
مساویدر نظرده امتیازیك وبد شمدی
لباس فاخر ارباب دولتدر محمد شمدی
ورقدر هب مدار کرمیٔ دا دوستد شمدی

ملا لطفی مقتول
کر ایلرایسه مهرو وفا اولدرك بنی

کمالی قدیم
آفرین ای عرصه کاه لامکانك یوکرکی

لیلا خانم
آچدی غدار فلك سینه مه برپاره دخی

مانی
امیدرد ایله در ویردیکی سلام دخی

یحیی سلطان سلیمان اول
اولیه دولت جهانده برنفس صحت کبی
کلمیه بوشیشهٔ دهر ایچره برساعت کبی
اولیه بخت وسعادت دنیه ده وحدت کبی
یارباقی استرایسك اولیه طاعت کبی
اولمیه وحدت مقامی کوشهٔ عزلت کبی

فاتح سلطان محمد مثالی

زلفك زنجیرینه بند ایلدی شاهم بنی — قو للغندن ایتسون آزاد اللهم بنی
خطا باصدی روی دلبری بن فاشدیم دخی — اقشام ایرشدی سیر کانکشدیم دخی
یادست استخوانشه دوندی دل ضعیف — بن یار ایچون ال ایله کشاکشدیم دخی

پدری سلطان سلیمان امریله شهید اولمشدر

مخلصی شهزاده سلطان مصطفی

رفعت استرسك اکر مهر جهان آرا کبی — سور یوزك هر کون یره ایله تنزل ما کبی
سوزن مژکانلرکدن بکچمدی دل رشته سی — بولدم قالدم ای مسیحا حضرت عیسی کبی
پهلوان عالم اولمش قلب استغنا ایله — طوب چرخی دهر الندە اوینادر الماکبی
قطره دن کدر وجودك مخلصی اما عجب — نظم ایدوب درلردو کرطبعك سنك دریا کبی

سلطان مراد ثانی مقالی

ساقی کتور کتور ینه دونکی شرابمی — سویلت کتور برو ینه چنك وربابمی
صافلاسون جانا نقاب ایت زلف خم درخم سنی — عالمی سیر ایله سن سیر ایتسون عالم سنی
بر مکمل ماهسین دور فلکده شمدی سن — استرم حقدن کیم اولسون اسیلرکم سنی
یاملکسین یا پری یا بر مصور روحسین — بوملاحتله دین کیمدر بنی آدم سنی

ملیحی

تا ایده یر سرشك ایله کوی نکارمی — تاکیم صبا کوتورمیه آندن غبارمی
ای باد اکر بولك دوشه زلف سیاهنه — لطف ایله بوقدر آنده دل بی قرارمی
دل ملکنی سپاه بلا یقدی ای صبا — آگاه قیل بوواقعه دن شهریارمی
آهم نسیمی ایرمدی کلزار کویکه — ضایع یچوردم ای یوزی کل روزکارمی
فرهاد عشق ایدوکم آکلار ملیحیا — هر کیم اوقورسه لوحهٔ سنك مزارمی

نائلی

طرفه مجنونم که ییدربی خیال زلف یار — طولاشور اطرافنی سرکشته آهولر کبی

وله

قدم قدم کیجه تشریفنی نائلی یارك — جهان جهان المم انتظاره دکرمی

نابی

نور چشم پرده لندی کعبهٔ علیا کبی — کوشه کیر خلوت اولدی دیدهٔ بینا کبی
اولدی چونکیم عالم صورتده آسایش عدیم — دیدهٔ اغیاردن اولدی نهان معنا کبی
کوردی بوقدر مردم عالمده آثار وفا — کیردی اسم بی مسما شکلنه عنقا کبی
علت آشوب ساری اولدیغن دهره کوروب — خمنشین اولدی فلاطون حکم فرما کبی
خرمن دنیایی ایتدی چون صواعق تارمار — ایتدی ابرایجره تواری بیضهٔ بیضا کبی
دیده لردن چشمهٔ آب حیات اولدی روان — اولدی روز هجر طولانی شب یلدا کبی
روزکارك شدتندن اولدی آسایش کریز — زر دامان خفاده شمع بزم آرا کبی
مسند علیادن ایندی آب نیسان وش نزول — مختفی اولدی صدفده لؤلؤ لالا کبی
دستبرد سیمیا پردازیٔ ایامدن — جیب غیبی ایلدی منزل ید بیضا کبی
کورمدی ظاهرده راحت باطنه قیلدی عبور — عالم صاحب سلوك عالم بالا کبی
اولدیغندن مسئله مشکل مقاصد مختلف — اولدی ناداندن خفی ماهیت اشیا کبی
نعمت نار قرارك جانشین بولیوب — اولدی عالمدن کشیده دست استغنا کبی

نابی

روحدر روحك اولور خاصیت ذاتی خفی — بوی کل طبع معادن نشوهٔ صهبا کبی
کاه اولور یاری هله ذوق ملاقاته سبب — غیری یوق باکا تسلی بخش اولور رؤیا کبی
ایلدی تقدیر صندوق تحذرده نهان — موسم ایام عیدده صاقلانان کالا کبی
اولدی کوکلم نایا بازیچهٔ امواج عشق — جالقانور که یاس و که امید ایله دریا کبی

وله

بولسه هر قنده که بر صاف دلی آب کبی — دل سرکشته دوزر اوستنه دولاب کبی
قبله کاه صف مقصود اوله مازسین ای دل — سینه چاك اولمیجق صورت محراب کبی
چیقمدی دایرهٔ داغ محبت دلدن — سینهٔ یمده اولان حلقهٔ کرداب کبی

وله

کیم دوشر دامنه قطرهٔ خونمدن غیری — کیم اویر پایمی زنجیر جنونمدن غیری
هب شکایتده یز اما که ینه یاشمرزه — کیمز وار دونه جك چرخ نکونمدن غیری
حیف اوبیچارهٔ سرکشته دلك حالنه کیم — اولمیه چاره کری بخت زبونمدن غیری

وله

کل کلشنی ترك ایلدی صحبت سکا قالدی — بلبل ینه میدان محبت سکا قالدی
بز داعیهٔ وصلت ایله خاکره اولدق — ای باد صبا لطف ومروت سکا قالدی

وله

دم کلور کیم دبرکدن چیقارر نفسك — اولمه لب تشنهٔ خون شیشهٔ حجام کبی
محنتی اکلا میان مصرف ایله ایرادك — سفره دن لذت آلور زمرهٔ خدام کبی

وله

کنج غربت کلشن جنت قدر جانبخش اولور — دار غربتده بولنسه آشنالردن بری
سوق هجرانده مزاد اولمقده بیت المال غم — وار ایسه وارسته اولمش بینوالردن بری

وله

رام ایلدم نیاز ایله اول شیوه کارمی — شهباز دست همتم آلدم شکارمی

وله

بچوردی جاشنیکیر فلك اول دکار وقتی کیم — نوال آرزو میدانه کلدی اشتها کندی

وله

قدمانك کوروب آثارینی بزذوق ایتدك — قدما کورمدی حیفا بزم آثارمزی

وله

قالور کیدرمی بزه ایتدیکی بو جور وستم — سپهردن عجبا انتقام آلنمازمی

وله

بوقدر ستمکشانك اثر ایتمز انکساری — عجبا او غمزهٔ نازنه دعایه مظهر اولدی

وله

بیلورنمی ایدوکن طبعمز تکلفدن — کورن معاملهٔ لاابالیانه مزی

وله

خورشید بکه نازایله اولسون می بنجه کبر — ماهك کلورسه بریره قوم وقبیله سی

وله

انتظارم سکادر صبحه دك ای مهر منیر — برك خاطرده اولان شبنم امید کبی

وله

لسانا عرضحاله جرأتم یوق یشکا هنده — مدد ای خامهٔ مشکلکشا همت سکا قالدی

وله

هزاران دل کزرسین ای خیال یار انصاف ایت — بو سیران ایتدیکك یرلرده بر معموری کوردکمی

نجاتی

اول بزم قنی کانده کوکل یاری کورردی — یاران اوطورر شمع طورر جام یورردی

وله

آه کیم ایکی عدم اورتاسیدر باغ وجود — برخراب آباده کلدك صبح بردر شام ایکی

نحیفی

ایتمدی حالمه واقف اثر آه سنی / حق ایده درد دلمدن مکر آگاه سنی
ایله مکر رقیب ایله بنی رنجیده / مکر دشمندن امین ایلیه الله سنی
ایلمش زمرهٔ عشاقه بنی سردفتر / حسن ایله لشکر خوبانه ایدن شاه سنی
برنفس صبر ایده‌مم فرقت دیداریکه آه / کورمك استر دل فرقت‌زده هرگاه سنی
آفتاب اولسه کورمز بکا سندن غیری / بو نحیفی سنی اوزلرسنی ای ماه سنی

ندیم

سینه ده اول نه محرق آرزولر وار ایدی / لبده سرکش آهلر آتشلی هولر وار ایدی
بویله بی‌حالت دکلدی کوردیکم صحرای عشق / آنده مجنون بیدلر دیوانه جولر وار ایدی
بن بو کون برنو بهار حسن و آن سیر ایلدم / طرف دستارنده سنبل کبی مولر وار ایدی
سن بنشه برنونیاز عاشقمی پیدا ایلدك / کویکه بر پردوکلمش آبرولر وار ایدی
ای ندیم ای بلبل شیدا نیچون خاموشسین / سنده اول چوق نوالر کفتکولر وار ایدی

وله

مست نازم کیم بیوتدی بویله بی پروا سنی / کیم یتشدردی بو کونه سرودن بالا سنی
بو بدن خوش رنکدن پاکیزه‌در نازك تنك / بسله‌مش قوینده کویا کیم کل رعنا سنی
برالکده کل برالده جام کلدك ساقیا / قنغیسن آلسم کلی یاخود که جامی یا سنی
صاندم اولمش جسته برفوارهٔ آب حیات / بویله کوستردی بکا اوقد مستثنا سنی

وله

سینه ده بر لحظه آرام ایله کل جانم کبی / بکچمه ای روح روان عمر شتابانم کبی

وله

نوله کتسه کندودن صبرله جان ناصبور / یاسفردر یا تحمل چونکه عشقك چاره‌سی

وله

برنیم نشئه صای بو جهانك بهارینی / برساغر کشیده‌یه طوت لاله زارینی

وله

برشکرخنده ایله بزم شوقه جام ایتدك بنی / نیم صون پیمانه‌یی ساقی تمام ایتدك بنی

وله

ای قاشی یابوزك بزه دونمز میسین دخی / ای غرهٔ امید کورنمز میسین دخی

نظیم

کورمك اولورمی آلمدن الله جانمی / سلطانمی افندمی شاه جهانمی

نورس قدیم

کندی دردم قورایلك دردینه آغلارکزم / لاله‌نك داغی کلك آتشی یاندردی بنی
غنچه‌نك کندی باشی آره‌یه برخنده ایله / وار قیاس ایله بو کلشنده دمادم کوانی

وله

سخن برتبه مذموم اهلی شویله متهمدرکیم / دهان شاعر تصویری فوقلار محتسب شمدی

وله

جلوه‌کاه ایتدم خیال روی یاره سینه‌می / ایلدم وقف نکارستان چین آیینه‌می

وله

غرق ایتدی اشك دیده تنم روح طوعدی / طوفانلر اولدی شورغا نوح طوعدی

نورس افندی

احتیاجن جامه چوق کورم خرابات اهلنك / ملك جم معمور ایکن آیینه‌یه محتاج ایدی

وله

جانمی جانانمك دیدار بشه نذر ایلدم / آلمه یارب جانمی کوسترمدن جانانمی

وله

اول سنك الکدن شکوایه بن کیدردم / عالمده عاشقانه برداد خواه اولیدی
زلفك کورنلرك شب بختی سیاه اولورمش / تك زلفکی کوریدم بختم سیاه اولیدی

نوعی

مایهٔ نقد حیات اولسه اکر دیداری / اولومدر بنم اغیار ایله کورمك یاری

کاکلر بزدن اول مجلس عشقی تمام ایتمش / بزه اول بزم عالیدن بو جام سرنکون قالدی

نهادبك

خیالندن خیال اولدم بحالم قالدی فکره / خیالی ضعف جسمیله خیال اندر خیال اولدی

نبلی

عرض ایتمدیکم یاره مکر یاره‌می قالدی / یا ایتمدیکم درد دله چاره‌می قالدی

نهانی

کل ای ناصح قوبندی حال دلدن بی‌خبرسین سن / بنی دیوانه ایتدی اول پری بیلم نه دیرسین سن

واصف

ویره‌م نقد دلی وعدهٔ وصل ایتسکده / سندن اولکی ده بوده کله طولاندردی بنی
کورمدن کیسه لطیفه ایله چالوب کوکلی یار / صاقلامش زلفنه دنیایی آراندردی بنی
کوشمه عرض وصال ایتدی اویورکن دلدار / بربلان سویلدی شیطان که ایناندردی بنی
نوله ترك ایلر ایسم یاریده یارانمی ده / فلکك محنتی جانمدن اوصاندردی بنی

رئیس واصف

یار وصلیله سنی شاد ایده جکدر دیدیلر / خبر خیر و بر نشئه یالان اولسه دخی

وله

یاره تأثیر ده تأخیر ایدر سین ای آه / عهدم اولسون سنیده ترك ایده‌یم ناله کبی

والی

کوکلده مضمر اولان دردبی دوا کندی / هزار شکر خدا بویله بر بلا کندی

وله

بیگانه یوز اول آفته مهر و وفا کبی / مهجور چشمیوز نسکه آشنا کبی
سعی ایله بی‌خبر ایده‌مز قطع منزلت / عمری سفرده کچسه دخی آسیا کبی

وجدی

دل چشم آشنا سامان ایله بیکانه اولمازمی / همیشه مست ایله الفت ایدن مستانه اولمازمی
هوا خوش هر طرف کلزار بلبل زار و کل خندان / بو اسباب جنونی سیر ایدن دیوانه اولمازمی
کنار آب و ساقی تازه و می کهنه دل پرشوق / بو بزمه توبه زنقل وورع پیمانه اولمازمی
می آنده دلبر آنده جمله یاران صفا آنده / بکوب جندن آدم ساکن میخانه اولمازمی
سبو زانوده ساغر الده یار آغوش وصلنده / بو طرز خاص ایله مجلس عجب رندانه اولمازمی
آچلمش کل کبی بر اولورخ آتشبار اولوب هیدن / کوکل هم بلبل شوریده هم پروانه اولمازمی
بو محسود طبایع سوزلری قندن بولورسین سن / کدورت ویرمسك وجدی عجب یارانه اولمازمی

وله

تاکیم خطك ای ماه جبینم یوزه چیقدی / اسرار دل زار و حزینم یوزه چیقدی
رخسارکه خط کلدی دیو آغلامم اما / بخت سیه سر بکمینم یوزه چیقدی

وله

ساکا دل اولدی مبتلا آل خبرك صحیحنی / جرمی بن دیدم سکا آل خبرك صحیحنی
هیچ دله بند زلفدن وارمی خلاصه احتمال / کاکلنه طوقن صبا آل خبرك صحیحنی

وحید

تأثیر ایدوب اوغنچه دهنك بی‌وفالغی / کلارده عادت ایتدی هزار آشنالغی
بزم امانده آخر اولور تیره روزکار / مانند شمع پیشه ایدن خودنمالغی

عبدالله وصاف افندی

بنم بی‌تابی نظاره مه ای لاله خد شمدی / فغان کیم جنبش مژکانلرمدر دسترد شمدی
بیلمز عارفك موتندن اول قدر آثاری / محك خاك ایله سنجیده‌در نقد خرد شمدی
بن جاه حیلدن جذب ایدرلر یوسف کامی / تواضع پیشه‌در سرتاسر ارباب حسد شمدی
همای اوج دانش استخوا نزار مباهاته / کاوی اعتبار بن ایلمز وصاف مدد شمدی

هدایی قدیم	شهلا کوزی کوزتمیه لی اولدی دل خراب	وای اول عمارتك كه علیل اوله ناظری
سیدوهبی	فروغ دولت امساك مشربانك خانق	زوالنی کوزه در آفتاب روزه کبی
وله	برامتز ایلدی سبقت نیجه کحیلانی	زمانه ده واسدز نالز آلدی میدانی
یحیی افندی	شوق برمیدر نشاط افزا بنم مستانه سی	عشق بر کنجینه در کوکلم آنك ویرانه سی
وله	سوز دلدن بیخبردر صاغسكز جانانه یی	شمعی یاقه زمی اول آتش کیم یاقار پروانه یی
لاادری	قلب عاشق کبی ویران ایتدیلر میخانه یی	بیوفالر عهدینه دوندردیلر پیمانه یی
لا	اوتوندك کوشهٔ تاریك محنتده بو مهجوری	دوشرمی ساکا بویله بیوفالقلر کوزم نوری
لا	بنی یاد ایتمز اولدك برسلامکله کوزم نوری	اوتوندکمی عجب بن عاشق شیدای مهجوری
لا	برنیم نشئه صهبای بوجهانك بهارینی	برساغر کشیده به طوت لاله زارینی
لا	کیمی سودی خدا کیمی سودا ده قودی	کلی آرایش ایدوب بلبلی غوغاده قودی
لا	درت اولدی کوزم کوزلمدن مقدم یاری	کوزلك طاقارم کورمك ایچون روی نکاری
لا	طاقتم یوق رو برو عرض ایتمکه احوالمی	باد شاهم باری مکتوبمدن آکاه حالمی
لا	عاقل ایسك دیمه فرهاد ایله مجنونه دلی	ایلسك خلقه نظر هر بری بر کونه دلی
لا	عبادتخانه مزای صوفی عشرتخانه در شمعی	فروزان کوردیکك قندیللر پیمانه در شمعی
لا	آرزو ایلر کندنکا کل جانانه یی	باغلاسك زنجیرلر طوتماز دل دیوانه یی
لا	بویله کورمکدن سنی محروم اولیدم کاشکی	کلمیدم عالمه معدوم اولیدم کاشکی
لا	عالمده سنکله بولورم لذت جانی	سن اولمیجق بن نیدرم جان وجهانی
لا	شاد ایدر غمکین دلی الله بر یوزدن دخی	فتح ایدر هر مشکلی الله بر یوزدن دخی
لا	بکچدی کونم فراق ایله جانان کورنمدی	اقشاملر اولدی اول مه تابان کورنمدی
لا	دراز ایتسون فلك شمدنکرو دامان مقصودی	که بن نومید اولوب قطع ایلدم دست تمنایی
لا	مجنون ایله برمکتب عشق ایچره اوقوردق	بن مصحفی ختم ایتدم او واللیلده قالدی
لا	ابنای زمان مائل الفاظ فتندر	کهواره ده کی کودککك شرینه نی
لا	بیهوده دوشدك اوستنه چون شبنم اول کلك	زحمت هوایه کتمدی کوندن عیان ایدی
لا	قوایه کلدی خال چون کوردی موی سفید	کم اولدی راحتز لیلز نهار اوله لی
لا	نصیبمز بوفناده سهام کربت ایمش	کمان چرخ بزی آتدی بردیاره دخی
لا	روزکار ایلر آنی جنتده اولسه سرنکون	کیم که قید سرفرازی به دوشر طوبا کبی
لا	عشق اردی اول دوشر معشوقه صکره عاشقه	شمعی کور کیم یانمدن یاندرمدی پروانه یی
لا	برجام وار کون ایله چرخ دسیسه کار	مست خراب غفلت ایدر اهل دولتی
لا	(کونده بیك کز اولنك فرقت قوشلر آدینی)	

فهرست شاهان آل عثمان

همدمی

خطازدن امین ایله الهی آل عثمانی	چون ایتدك بونلری سن اهل اسلامك نكهبانی
بونسل پاك ایله دین محمد تقویت بولدی	شرفبخش اولدی دهره بونلرك آیین وارکانی
اطاعت اوزره درشرع مبینه دائما بونلر	قویدر حق بوکیم بوخاندانك صدق وایمانی
عدالتله شجاعتله سخاوتله مروتله	نظام عالم ایچون ایتدیلر سعی فراوانی
آروب بونلرك تاریخنی دقت ایدوب جمله	کتوردم نظمه الطف حق ایله فهرست شاهانی
اوله تا هرکسك خاطرنشانی جمله تاریخ	کلام هر سوزکه نظمه واردر آنك حفظه امکانی
ایدوب موزون وهموار اولدی برشهنامهٔ اجمال	رجام اولدر اوله معذورا کروار ایسه نقصانی
قونك اولی سلطان (عثمان) بن ارطغرل	که اولدر جمله دن اول قویان رسم جهانبانی
علاء الدین سلجوقی ایدوب طبل وعلم ارسال	محقق التیوز طقسان طقوزدر خطبه عنوانی
یکرمیله یدی یل سلطنت سوردی عدالتله	بودولتده بو وضع ایتدی قوزتیب دیوانی
جهان بی قادن عزم ایدوب اول سرور عالم	یرینه کوردی لایق اوغلی سلطان (اورخانی)
جلوس ایتدی یدی یوزله یکرمی آلتی سالنده	سعادتله اوتوزایش یل جهانك اولدی سلطانی
غزایه صرف ایدوب اوقاتی هیچ طورمدی خالی	مسخر ایلدی تدریج ایله اطراف بلدانی
بوکلزار فنادن اولدی ایتدی عاقبت رحلت	اوسروباغ دولت کیتدی عقبایه خرامانی
جلوس ایدوب یرینه اوغلی سلطان (مراد) آنك	تماما روم ایلین فتح ایتدی آچدی کافرستانی
جلوسینه یدی یوز داخی التمش برداولور تاریخ	بودر الحق سلاطینك شجیعی مرد میدانی
اوتوزبر یل سوروب دولت غزا یولنده سروردی	شهادتله اوسرور حاصل ایتدی قرب رحمانی
شهید اولدی چون اول سلطان غازی عسکر اسلام	جلوس ایتدردیلر فی الحال اوغلی (یلدرم) خانی
جلوسینه یدی یوز داخی طقسان ایکیدر تاریخ	شجاعتده سلاطین ایچره آنك یوقدر اقرانی
نه دم عزم ایلیوب میدانه آت صالسیدی کفاره	صانیردك برق خاطفدر النده تیغ برانی
سریر سلطنتده ایلدی اون دردی چون تکمیل	سکزیوز بشده آخر ایتدی ترك عالم فانی
سلیمان بکله موسی بك سوروب برنیجه یل دولت	ایکیسیده آنوب طوندی واوب خالی بو میدانی
سکزیوزله اون آلتیده ظهور ایتدی (محمد) خان	تکاب ایلیوب دفع ایلدی غوغای اخوانی
سکز یل مستقلا پادشاه اولدی ایدوب رحلت	سپارش ایتدی اوغلی خان (مراد)، جمله ارکانی
جلوسینه سکز یوزله یکرمی درت اولور تاریخ	اولوبدر خان مراد اوله بو اسمله ثانی
قرار ایتدی اوتوز یل الی آی دولت سرورنده	غزار ایتدی کفاره چکوب شمشیر برانی
تمام اولدی آنکده دوری رحلت ایتدی دنیادن	قویوب سلطان (محمد) خان ثانی یه بو میدانی
جلوس ایتدی سکزیوز اللی بشده اول شه عادل	اوتوز بر یل جهانده کروفرله سوردی دورانی
بودر استانبول فتح ایلین غازی محمد خان	نوله اجدادینه غالب اولورسه شوکت وشانی
جهانده دفع ورفعه همت ایتدی ظلمات کفری	ضیای سیف ایله روی زمینی قیلدی نورانی
ایروب پایانه عمری اول دخی عزم بهشت ایتدی	یرینی اوغلی سلطان (بایزید)، کوردی ارزانی
سکزیوز سکسان آلتیده جلوس ایتدردر اول سلطان	اولدر حقك ولیسی آنده در اسرار پنهانی

همدمی

آنك داخی زماننده نیجه فتح وفتوح اولدی
قیروب کفاری اجرا ایلدی آیین شاهانی
اوتوز ایکی سنه دولتله سلطان جهان اولدی
فراغت ایتدی آخر ترك ایدوب بو دار احزانی
یرین سلطان (سلیمه) ایلدی تکلیف صوك دمده
بیلور کیم کیمسه‌یه باقی دکل بو چرخ گردانی
جلوس ایتدی طقوز یوز اون سکزده چونکه اول غازی
شجاعتنده توله ترجیح ایدرسم جمله‌دن آنی
آلوب مصری عجم اقلیمنه صکره سفر قیلدی
شکست ایدوب قاچردی چالدرانده شاه ایرانی
سکز ییل هم سکز آی اولدی آکا سلطنت روزی
قویوب کیتدی یرینه عاقبت سلطان (سلیمانی)
جلوسینه طقوز یوز هم یکرمی التیدر تاریخ
بونك ایام عدلنده بو دولت بولدی میزانی
جهانده خان سلیمان قرق سکز ییل پادشاه اولدی
ولایتلر مسخر ایلیوب آرتوردی عنوانی
جهان معمور و آبادان اولوب خلق اولدی آسوده
زماننده ظهور ایتدی نیجه آثار سبحانی
بوده کیتدی جهاندن تاج و تختی ترك ایدوب آخر
یرینه خان (سلیم) اولدی بودر اولکیه ثانی
جلوسینه طقوز یوز یتمش ایله درت اولور تاریخ
بودر بو نسل پاکك حق بو کیم سلطان ذیشانی
زماننده بونك قبرس کبی بر اولکه فتح اولدی
بونك شمشیری کفار فرنکه وردی خسرانی
سکز ییل هم بش آی اول سرور عالم سوروب دولت
سفر قیلدی جهاندن مسکن ایتدی باغ رضوانی
آنك مسند نشینی خان (مراد) ثالث اولمشدر
بودر جمله سلاطینك گزینی اهل عرفانی
طقوز یوز هم دخی سکسان ایکی یکدی چو هجرتدن
جلوس ایدوب میسر اولدی آکا تاج خاقانی
اولوب ثابت قدم تختنده زحمت چکمیوب اصلا
ایدوب سردارین ارسال آلدیلر تبریز و شروانی
یکرمی ییل سکز آی عالمه حکم ایتدی عدل اوزره
قویوب کیتدی اوداخی عاقبت بو کهنه ایوانی
آنکده اوغلی کیم سلطان (محمد) خان ثالثدر
جلوس ایتدی بیك اوچده اولدی جاری امر و فرمانی
بو دولتده بودر خنکار غازی فاتح اکری
قران کفاری سرتاپا ایدوب جنك فراوانی
طقوز ییل لتمش اوچ کون سلطنت سوردی ایدوب رحلت * بو مهمانخانه‌نك برقاچ کون اولدی اوداده مهمانی
یکوب آنك یرینه عدل ایله سلطان (احمد) خان
یکیدن اولدی احیا حق بو کیم آیین عثمانی
جلوسی هجرتك بیك اون ایکیسنده اولوب واقع
اکا بو سلطنت اولدی خدانك لطف و احسانی
زماننده اناطول سمتنك اطراف و اکنافن
جلالی اشقیاسی جمله ایغشدی تالانی
توکل ایلیوب اللهه ایتدی برقوان ارسال
یکوردی تیغ قهرندن سراسر اهل طغیانی
حکومت قیلدی اون درت ییله درت آی ایلیوب رحلت * جلوس ایتدردیلر آنك یرینه (مصطفی) خانی
جلوسی بیك یکرمی آلتیده واقع اولوب آنك
میسر اولدی آکا گرچه فرو بخت سلطانی
نه حال ایسه جلوسندن اوچ آی اوچ کون ولی صکره
ایدوب غوغای عالمدن فراغت چکدی دامانی
آنك آردنجه (عثمان) خان ثانی پادشاه اولدی
حقیقتده بودر بو خاندانك شیر غرانی
جلوسی بیك یکرمیله یدیده واقع اولمشدر
اولوب درت ییله درت آی اون کون آنك جمله دورانی
غزا یولنده بذل همت ایتدی اول شه غازی
جهان سرورلکی اثبات ایدوب کوستردی برهانی
نه چاره بیلسون اما که بختی اولمدی یاور
جهاندن آلمدی کامی فلك قیلدی هبا آنی
بو حالت چون ظهور ایتدی قوتك اتفاقیله
جلوس ایتدردیلر تکرار سلطان (مصطفی) خانی
نه فتنلرله غوغالر اولوبدر بیك اوتوز برده
اون آلتی آی زمانه کوستروب دوی پرشانی

همدمی

مشوش اولدی چون احوال عالم کوردیلر آخر
کلوب بر یره جمع اولدی بو جمله دولت اعیانی
جلوس ایتدردیلر سلطان (مراد) رابعی اول دم
امور سلطنت بولدی ینه اولکی میزانی
یکوب تخته بیك اوتوز ایکیده اول خسرو غازی
بو دولت اولدی اول شاه گزینه حقك احسانی
مهابتله صلابتله اولوب اجدادینه غالب
بودر صاحب قرانی عالمك سام زمانی
عدونك کسدی عرقن اشقیادن انتقام آلدی
الندن اول گروهك هیچ بری قورتارمدی جانی
ایدوب اظهار قدرت فتنهٔ یأجوجه سد چکدی
سزادر آکا دیرلرسه اکر اسکندر ثانی
روان ایله آلوب بغدادی قهر ایتدی قزلباشی
قالیدی صاغ اکر آلوردی ایران ایله تورانی
جهانده اون یدی ییل کامرانلق ایلیوب آخر
نهایت بولدی امر حق ایله آنکده دورانی
جلوس ایتدی قرنداشی یرینه خان (ابراهیم)
بونکده اولدی هفت اقلیمه جاری امر و فرمانی
اولوب بیك قرق طقوزده اکا روزی تخت فیروزی
کتوردی صدره آخر روزکار اول ظل یزدانی
بحمد الله زماننده کرید جانبه فتح اولدی
آزاقده خود قزاقلر طوتدیلر سمت گریزانی
طقوز ییلدن اوچ آی اکسك حکومت ایلیوب آخر
فراغت ایتدی آکا کشف اولوب بر سر وجدانی
نصیب اولدی شهادت عاقبت اول شاه مظلومه
نه چاره بو ایمش چون تا ازل تقدیر ربانی
آنك فرزند عالیشانی دولتله سعادتله
یکوب اورنك شاهی یه مشرف قیلدی دیوانی
جلوس خان (محمد) ایلدی آسوده دنیانی
دیدی تاریخنی ارباب نظمك پرسخندانی
اودر خنکار غازی پادشاهانك سرافرازی
دلم مدح ایتمده قاصر او سلطان ابن سلطانی
سمی فخر عالم پادشاه اعدل و اکرم
شهنشاه معظم وارث ملك سلیمانی
محمد خان رابع پادشاه مشرق و مغرب
آنکدر تاج خاقانی آنکدر تخت سلطانی
سعادتله سریر دولت اوزره جانشین اولسه
کورن بدر اولدی ظن ایلر فلکده ماه تابانی
سوار اولسه اکر رخش همایونه صانورلر هب
اسد برجینه تحویل ایلمشدر مهر رخشانی
جلوس اثنارنده گرچه اولمشدر براز فترت
قوسن برطرف قیلدی ایدوب تدبیر آسانی
اثر دورنده هرگز قالمامشدر فتنه‌دن اصلا
مگر ارباب حسنك رخلرنده خال فتانی
صد الله یکی باشدن جهانی ایلدی معمور
ینه بولدی نظامن دولتنده عالم فانی
بونك بر شکرینی ممکن میدر هرگز ادا ایتمك
خدا وردی زه بر پادشاه پاك اذعانی
بتر ای همدمی شمدنکرو کل صدق ایله ال آچ
دعایه باشله کیم فهرست شاهان بولدی پایانی
الهی ایله ارواح سلاطینی دمادم شاد
الهی سن خطالردن امین ایت شاه دورانی

الهی عمرین افزون ایله آنلر برده یاتدقجه
الهی سن قبول ایله دعای مستمندانی

ذیل رشید

سلفده همدمی مرحوم ایدوب فهرست شاهانی
ایرشدرمش ایدی سلطان محمد وقتنه آنی
فتوحاتی ظهورندن مقدم ایلمش رحلت
انیس و همدمی اوله جنانك حور و غلمانی
دیدم لایق دکلدر قاله بو یله اول اثر ناقص
بورسم اوزره آنی تذییله قیلدم خامه جنبانی
محمد خان رابع قرق بچق ییل پادشاه اولدی
توله اجدادینه اولسه فتوحاتیله رجحانی

كريدبصره وارات جهرينى قانچه يانوه او بوار
شكار دولتى آلدى اندن روزكار آخر
محمد خان غازينك يرينه ايتدبلر اجلاس
چوكچدى تخته بيك طقسان طقوزده فروشوكتله
بلغراد آلنوب عهدنده قيلدى عالمى تسخير
ايدنجه دار فانيدن بقايه عاقبت رحلت
جلوسينه آنك بيكيوز ايكنجى ساليدر تاريخ
زمان دولتنده خلق عالم بولدى آسايش
جهان ملكى دكل باقى آكاده قالمدى آخر
جلوسى تخته واقع اولدى بيكيوز التى سالنده
بوزوب طابور كفارى ليوايى دخى آلدى
وفا سن كورمدى دهرك الينى چكدى دولتدن
سرير ملكى تشريف ايتدى سلطان (احمد) ثالث
سعادتله جلوس ايتدكده تخته بيكيوز اون بشده
پريشان اولدى خوفندن آنك مسقوكبى دشمن
سفر اولدى ونديك سمتى اوزره برا و بحرا
بودر اميد من حقدن آنكده يا نشد قالماز
جهان صلح وصلاح ايله اوبوزدن اولدى آسوده
اولوب سور همايون بيكيوز اوتوز ايكى سالنده
اوتوز بشده سفر اولدى قزلباش اوستنه زيرا
آلوب اول داخى تفليسى همدان ايله تبريزى
دخى نيجه فتوحاته موفق ايلدى مولى
نيجه عالى مقام وقصر آباد اولدى وقتنده
شكايت يوق آنك دورنده فرياد ايتدى كيمسه
فراغت ايتدى غوغاى دهردن ايلدى عزلت
حياتنده برادر زاده سى سلطان (محمود).
جلوسى اولدى بيكيوز قرق اوچنجى سالده واقع
معين دين ودولت حضرت سلطان محمود خان
شهنشاه بلند اختر سكندر رأى ودارا فر
عدالتله شجاعتله ايده دنيايى آسوده
جلوسى سالنه اولدى آنك تاريخ قطب الارض

اودر فتح ايلين بونلركبى مشهور بلدانى
سبب كينه ورچرق كوردى خلقه اوبله سلطانى
حياتنده قرنداشى اولان سلطان (سليمانى)
من بن ايلدى اوج يل طقوز آى صدر ديوانى
اودر اول كجن سلطان سليمان خان ايچون ثانى
كچوب تختى منور ايتدى سلطان (احمد) ثانى
اوده اوج يل طقوز آى اولدى شاه عالم فانى
ظهور ايتدى دعا سبله نيجه آثار سبحانى
براقدى تختى سلطان (مصطفى) يه چكدى دامانى
سكز يل طقوز آى اون يدى كون عالمده عنوانى
بو ذات پرشكوهك كلدى دولتده اقرانى
ظهور ايتدى اوبوزدن آكا حقك امر و فرمانى
قرنداشى حياتنده آكا تخت اولدى ارزانى
وجودى ايله زينت بولدى تاج وتخت عثمانى
بوزوب طابورينى آلدى آزاق ايله طباغانى
موره يى فتح ايدوب قيردى عدوى تيغ برانى
اوا ثنالرده نيجه برابكى كون ايتدى طغيانى
فراموش ايتدبلر غمله كچن ايام دورانى
بيان ايتدى آنك تفصيلنى عصرك سخندانى
كلوب آلدى اودمده ميراويس اوغلى صفاهانى
روانى كنجه يى لورى مسخر قيلدى ايرانى
اوشاهنشاه ذيشانى اوسلطان ابن سلطانى
يابار دى براشارت ايلسه بيك قلب ويرانى
مكر كلشنده بلبل ايده جوركاهدن افغانى
يكرمى يدى يل اوزر آى اولدى شوكت وشانى
ويروب تاج ايله تختى عاقبت ترك ايتدى عنوانى
شرفياب ايتدى تخت دولتى اول ظل يزدانى
زمانك پادشاهى عالمك خورشيد رخشانى
سعادتله سزادر آكا تاج وتخت عثمانى
موافق اوله هر تدبيرينه تقدير ربانى
الهى مركزنده دائم ايله شاه دورانى

رشيدا مهر وعه تاكيم ضيا بخش اوله عالمده
خطالردن امين اتسون خدا شاه جهانبانى

مقدم همدمى ايله رشيد ايتمش ايدى تنظيم
جهانده بركوزل ايفاى نام ايتمشده كيتمشلر
كلوب محمود اول عصرينه خاموش اولوب قالمش
موفق اولمامش يوز اللى يلدر كيمسه تذييله
جلوس ايتدكده خان محمود اول اختلال اوزره
اورتيه زوربه لر يوز بولدى كيم برباغلى قصابه
اوسلطان غيورك همتيله آززمان ايچره
عراقه نيجه يه روسه يايى اردو سوق ايتدى
مراد رابع مشهوردن صكره بودولتده
سعادت ايله يكرمى بش سنه شاه جهان اولدى
ثباتى كوركه بر جمعه نماز بن خستيه قيلمشدى
سنه التمش سكز اولدقده اللى التى ياشنده
نيچون غصب ايتدى بيلم جامعين سلطان محمودك
جلوسندن كچوب اون برآى اوچ يل رشته عمرى
يرينه كلدى سلطان (مصطفى) قرق ايكى ياشنده
جلوسنده سفاهت بابنى سد ايليوب امرى
امور دولتى تنظيم واصلاح ايلدى الحق
نيجه اولماز امورنده موفق كيم نصيب ايتدى
دريغا صكره دن احوال دولت اولدى پك مختل
امور سلطنت حيفا كه نا اهل اللره دوشدى
آچلدى جهل ايله روسيه اوزره حرب بى هنكام
اوجاقلو عسكر امنت كه دشمندن قاچوب هر بار
چيقوب الدن كلى بندرله آقكرمان وابرائيل
اوچنجى مصطفى خان ايتدى بواكدارايله رحلت
زمام حل وعقدى اللى ياشنده ايكن مولى
جلوسينه اولور يدى يوز ايله سكسان يدى تاريخ
جلوس ايتدكده اول سلطان زاهد تخت اجلاله
طوز اتمك خائنى اولمغله عسكر عاقبت بولدى
قريمى ايلنجه صكره دن روسيه استيلا
بوياندن نيجه ده نقض ايليوب عهدين هجوم ايتدى
خوتين الدن كيدوب روسيه حصر ايتدى ازى حصنن
اوشاه اون آلتى يلدن صكره آلتمش آلتى ياشنده

خلاصه وجهله تاريخ نسل آل عثمانى
خدانك هر برى اولسون قرين عفو وغفرانى
رشيد نكته دانك خامه فرخنده عنوانى
جناب حق بوعبد عاجزه صاقلار ايمش آنى
اوجاقلونك كذار ايتمشدى حدى بغى وعصيانى
امارت ايله توجيه ايتدبلر افلاق وبغدانى
كسلدى عرقى ارباب شقانك بتدى طغيانى
اوتشويشات ايچنده دولتك اولدى نكهبانى
جلادتده اوشاهك كلمشدى مثل واقرانى
نشيمن ايلدى التمش ياشنده باغ رضوانى
آت اوستنده كلوركن قيلدى ترك عالم فانى
حق ايتدى دهره سلطان دادرى سلطان (عثمانى)
دكل ايدى بووضعى لايق اوضاع سلطانى
سنه بيكيوز ايله يتمش براولدى بولدى پايانى
كه سلطان احمد مغفورك ايدى نجل ذيشانى
لباس واحتشام خلقه قويدى حد وميزانى
عمارت قيلدى اقدامى نيجه امصار وبلدانى
آكا راغب كبى برصدر اعظم لطف يزدانى
بقايه ايلمكله ارتحال اول آصف ثانى
مهمات خطوب دولته كلدى پريشانى
تدابير ومهماتك بيلنددى صكره نقصانى
قوشارلار ايدى يغما ايتمكه اردوى سلطانى
اوقلبك پريشان اولدى بيك بيك اهل ايمانى
جلوسندن اون آلتى يل كچوب با مرسبحانى
شرفله دادرى (عبد الحميد). قيلدى ارزانى
كلمش ايدى دولتك حال پريشانى
خروش اوزره ايدى حالا جهانك حال بحرانى
كشاكشلر براز قيتارجه عهدى ايله يابانى
بنه دولتجه حربك اقتضا ايتمشدى اعلانى
مكرسه وار ايمش روسيه ايله عهد ويمانى
كچوردى سيفدن بريكرمى بشبيك اهل ايمانى
بو آلام ايله اولدى تارك آلايش فانى

بك ايكى يوز اوچنجى يلده اوغلى مصطفى خانك / (سليم) ثالث اولدى زيور تخت جهانبانى
همان عقد ايلدى روسيه ونمچه ايله صلحى / بوعسكرايله يلدى چونكه حربك بوقدرامكانى
اوشاه عاقل ادراك ايتدى كيم بوحال ايله البت / پراكنده اولور بودولتك تركيب اركانى
نظام استرايدى فن جديد عسكرى اوزره / معلملر كتوردى اوروپادن امر وفرمانى
معلا قشلهلر ناديده مخزنلر بنا ايتدى / كه آثارى هنوز حيران ايدر باقدقجه انسانى
مجدد حوضلر انبارلر آلات ياپدردى / بتون ترسانهنك اكمال اولندى نيسه نقصانى
نه قاليونلر نه اوچ انبارليلر اينددردى دريايه / عروجه باشلامشدى آسمانه دولتك شانى
فرانسز حيله ايله ايلشكن مصرى استيلا / قليج چالدى عدويه عنوة فتح ايلدى آنى
هنرمند اولمغين كندى ايدردى تربيت بالذات / زمانندە اولان ارباب فضل وعلم وعرفانى
اوجاقلو زمرەسى اول پادشاهه اولديلر دشمن / كه بوغدى هيچ برينك ذره دكلو عقل واذعانى
بلا بى دفعه وار كن اقتدارى ايتدى مصروف / كمال حلمى راضى اولمدى آقيتمغه قانى
سكز آى اون سكز يل چونكه كچمشدى جلوسندن / كدورات فلك يقدردى عالمدن اوخاقانى
رضاسيله وروب خان مصطفاى رابعه تختى / چكلدى كندى كنج انزوانك اولدى مهمانى
جلوس (مصطفى) خان بيك ايكيوز يكرمى ايكيدر / كه ذنى ايدى خان عبدالحميدك نجل ذيشانى
كچوب بر يل ايكى آى جيقدى يا پراقدار وقوعاتى / شهيد ايتدى دريغا خان سليمى برآلاى جانى
اوكون هم خلع اولندى مصطفى خان هم نصب اولدى / برينه دادرى (محمود) خانه تخت سلطانى
بيك ايكيوز يكرمى اوچده يكرمى درت ياشنده / جهانه پادشاه ايتدى آنى تقدير سبحانى
براز صكره آچوب روسيه حربى مستفيد اولدى / بيلوردى يكيچرينك چونكه دائم ايدى طغيانى
اوشه درعيه نى آلدى كسلدى عرق وهابى / كه بونلار خيلى دملردر قارشدرمشدى عربانى
بغات وسركشانى هرطرفده پايمال ايتدى / اولندى همتيله دولتك تطهير دامانى
ال التندن ايدوب تحريك روسيه رعايايى / موره خلق اونوز آلتيده ايتمشلردى عصيانى
عجبدر آوروپايى ايليوب روسيه لو اغفال / فرانسز انكلبزده موسقوك اولشدى اعوانى
ناوارينده اوچى بردن ياقوب دولت طوننماسن / نهايت ايتديلر تأسيس استقلال يونانى
تحمل ايتدى اول شاه اون سكز يل چكدى زحتلر / اوجاقلويى ولكن اولمدى اصلاحك امكانى
غزاى اكبر اولدى قرق برنجى سالده تاريخ / اوجاغى قالدروب اول پادشه سوندردى نيرانى
مجدد دينسه لايقدر اوخاقان ظفر كاره / بكيدن ايلدى تمهيد اسباب جهانبانى
نظام اوزره ايدوب تنظيم عسكر ايلدى اكمال / مهماتك وار ايدى بحروبرده خيلى نقصانى
نهايت بيك ايكيوز اللى بشده ارتحال ايتدى / دكلدر چونكه باقى كيمسه يه بوعالم فانى
سرير پادشاهى اون سكز ياشنده باالاقبال / بوتقريب ايله خان (عبدالمجيد) اولدى ارزانى
جلوس ايتدكده اول شاه ايلدى اعلان تنظيمات / امين ومطمئن قيلدى سراسر زيردستانى
كلوب يوز سوردى باب دولته والئ مصر آخر / بكن احوالدن عرض ايليوب روى پشيمانى
خيانت ايلدى اعلان حرب ايتمكسزين موسقو / طوغانى سينوبده ياقدى خالى بوالدى ميدانى
باطومده طونه ده اولدى مظفر عسكر اسلام / هزيمت كوردى خصمك لشكر بيحدو پايانى

فرانسز انكليز ساردينيا اولدى دولته ياور / كتوردبلر طونتالر ايله جند فراوانى
سيواستوپول آلندى طوتندى دشمن دامن صلحى / كه ادراك ايلدى بوقدرخلاصك غيرى امكانى
اوشه بيك ايكيوزيتمش بدى ذى الحجه سنده ايدى / كه قرق برياشلرنده ايتدى ترك عالم فانى
مقام اولدى صالى كون دادرينه عزوشوكتله / سرير سلطنت برموجب قانون عثمانى
شهنشاه جهان (عبد العزيز) معدلت فرما / حيات جسم دولت پرتو تخت جهانبانى
زماننده ترقى بولدى دولت بنده لايقدر / ايدرسم مطلع مخصوص ايله توصيف اوخاقانى

جهانك جانى دورانك پناهى عالمك جانى
زمينك ماه تابانى زمانك مهر رخشانى

جلوسندن بروا صلاح ملكه حصر وقت ايتدى / كورادى هر ايشنده فيض توفيقات ربانى
قواى دولته جان ويردى اجرا آنى پيدرپى / نظامه كيردى اول عسكرك حال پريشانى
مجدد كيوه كيدردى سراسر عسكره لطفى / غريق نعمت ايتدى جمله بى الطاف واحسانى
صنوف عسكرى اولادى بيلكه اوشاهنشاه / اوصنفه باعث فخر اولديلار اولاد ذيشانى
معلا قشلهلر ياپدردى اقداميله هر يرده / حضور جيش ايچون بذل ايلدى محصول امكانى
نجه يوز بيك توفكلر طوپلار آلدى جمله نو ايجاد / عجمى دتره سه اعداسنك قلب هراسانى
ايكى دار السلاح انشا اولندى معظم صمادن / ويرر انسانه دهشت هر برينك شكل بنيانى
هله ترسانه يى ترسانه ايتدى همت پاكى / بابلماز شيلرى ياپدردى آنده امر وفرمانى
آلندى يكرميدن افزون سفاين جمله آهندن / بويوزدن دولتك كلدى يرينه شوكت وشانى
ايكى آهن مكى ترسانه ده ياپدردى از جمله / ايدوب اسبابن استحضار اقدام فراوانى
طريق ثروت آچدى هر طرفده ياپدروب يوللر / دمور يوللرله اعمار ايلدى امصار وبلدانى
سلقده اولمدى كيمسه موفق بويله آثاره / نوله اول پادشاهك اولسه اسلاف اوزره رجحانى
نه ممكن ايلمك تعداد آثار همايونن / كه صايمق قابل اولماز موجهٔ درياى عمانى
ضيا ال قالدروب دركاه بارى يه خلوص اوزره / ادا ايله دعاى دولت شاه جهانبانى
جهان طوردقجه طورسون تختگاه عزوشوكتده / اوله هر ايشنده مظهر تأييد ربانى

اولوب هر آنده بيك خيره موفق فوزونصرتله
جهانده بيك سنه محيئ دولت اوله عنوانى

بسم الله الرحمن الرحیم

اشعار فارسی

ساقی نامه

ابوتراب

ساقی بده آن باده که ماه شب تار است   آن باده که گلگونهٔ ایام بهار است
آن باده که چون قطرهٔ باران بهاری   شوینده گرد از رخ گلهای عذار است
آن می که زبس روشنی از سینهٔ مستان   چون شعلهٔ فانوس نهان در شب تار است
آن می که زعکسش بدل مست پس از مرگ   گوئی که بدخشان بته سنگ مزار است
در مجمع اجسام بساط دل چشم است   درمجلس ارواح گل جیب و کنار است
آن باده که بروی چوفتد پرتو خورشید   گوئی که برآینهٔ خورشید غبار است
ما گل نشناسیم که پیش نظر ما   خاك می گلرنك به از خون بهار است

ما خشك لبان تشنهٔ دیدار شرابیم
چون کاسهٔ ما گشت تهی خانه خرابیم

ساقی بده آن شمع سرا پردهٔ جان را   آن شعله که از عکس کند شعله دخان را
چون سینهٔ عاشق سرانگشت بسوزد   گر دست به پهلو بنهی شیشهٔ آن را
آن مهر که چون پرتوش افتد بمعادن   یاقوت کند پارهٔ سنك یرقان را
درجدول اگر عکس گل چهره‌ش افتد   برخار چمن شعله کند آب روان را
تا حشر از و لالهٔ بیداغ بروید   زین باده اگر آب دهی لاله ستان را
آن باده که مستان بکه بردن نامش   در چشمهٔ خورشید بشویند دهان را
آن باده که ما زندهٔ جاوید ازوئیم   گومرگ درآغوش بکش شاهد جان را

ما خشك لبان تشنهٔ دیدار شرابیم
چون کاسهٔ ما گشت تهی خانه خرابیم

ساقی بده آن باده که خون دل کانست   آن می که چوجان در بدن شیشه نهانست
آن باده که در دیدهٔ کم کردهٔ راهش   چون آتش طور از شجر تاك عیانست
روشنگر آیینهٔ عیش دل ما شو   زان می که بنور رخش شعله دخانست
شمع لگن شیشه که چون چهره برافروخت   پروانهٔ جان گرد سرش در طیرانست
آن بادهٔ صافی که زعکسش بتوان دید   آن راز که در سینهٔ افلاك نهانست
ما طاقت هجران می ناب نداریم   برهفتهٔ ما بارشب جمعه گرانست
مخمور چودر محکمهٔ حشر در آییم   اول سخن ازدعوی غبن رمضانست

ما خشك لبان تشنهٔ دیدار شرابیم
چون کاسهٔ ما گشت تهی خانه خرابیم

ابوتراب

مطرب نفسی همنفس درد کشان شو   از باده لبی ترکن ومضراب زبان شو
در بزم درا و بهلال سرتا خن   برهمزن هنگامهٔ ماه رمضان شو
در کینهٔ ما چرخ بزهاد شریکست   درعیش توهم از خدم پیرمغان شو
چون کاسهٔ همسایه بهر جام که گیری   از نغمه عوض بخش دل درد کشان شو
آن نغمه که درسینهٔ طنبور نهانست   در جرعهٔ تأثیرکن وساقی آن شو
ساقی نفسی شد که رخ جام ندیدیم   چون مهر بمشاطگی دلشدگان شو
بی ساقی و بی مجلس ما نور ندارد   برخیز برآوردن خورشید روان شو

ما خشك لبان تشنهٔ دیدار شرابیم
چون کاسهٔ ما گشت تهی خانه خرابیم

ما داشد کانرا چمن عیش مقام است   آن روضه که سروگلش از شیشه وجام است
باغی که زعکس رخ گلهاش مه نو   تا روز براو رسد ماه تمام است
آن بقعهٔ پرفیض که از کثرت انوار   چون شام از انجا گذرد صبح حرام است
درمیکده ساقی دل ما برد شما تا   نشنید که در صحن حرم صید حرام است
درویشی میخانه کم ز سلطنتی نیست   اینجا بدل تاج ونگین شیشه وجام است
ساقی دل مفلس شد کانرا بکف آور   زان نقد که اکسیر زرناقص کام است
روزی که بود جام تهی درنظر ما   خورشید نهان در پس صد پردهٔ شام است

ما خشك لبان تشنهٔ دیدار شرابیم
چون کاسهٔ ما گشت تهی خانه خرابیم

ساقی بده آن می که بنور گهر خویش   پشت شجر طور شکست از ثمر خویش
آن باده که پروانه جواب ارکند ازوی   گیرد سرصد شمع بمقراض پر خویش
آن شاهد بدخو که چوعارض بفروزد   خورشید تعقل نکند بر زبر خویش
تا آفت چشم بد زهاد نه بیند   سوزد براو شعله سپند شرر خویش
از جامش اگر رابعهٔ نور نگیرد   خورشید ببازار بیارد قمر خویش
درکاسهٔ سر عقل شو دمست پویش   خشت سرخم گر بنهی زیرسر خویش
درکار دل سوختگان کن می نابی   تا چند بسازیم بخون جگر خویش

ما خشك لبان تشنهٔ دیدار شرابیم
چون کاسهٔ ما گشت تهی خانه خرابیم

در کوی خرابات بلارا گذری نیست   بردرد کشان خیل الم را ظفری نیست
میخانه سپهریست بروجش همه ناری   وین طرفه که درساحت او شورشری نیست
چرخیست منور که طلوع مه ومهرش   موقوف بآمدشد شام وسحری نیست
افروختن می زفروغ لب ساقیست   وین طرفه که برباده نگرا ضرری نیست
میخانه گلستان شد وخم گان گهر شد   ساقی بکه فیض کم ازماه وخوری نیست

ابوتراب

ساقی بده آن باده که در پاکی وگرمی   چون قطرهٔ اودر دل آتش شرری نیست
آبی که چو بر آتش سوزنده فشانی   یاقوت صفت قطرهٔ اورا ضرری نیست

ما خشك لبان تشنهٔ دیدار شرابیم
چون کاسهٔ ماکشت تهی خانه خرابیم

هر چند که در حلقهٔ ارباب نشستیم   کوئی که کتان پوش بمهتاب نشستیم
دیدیم که از صحبت ما سخت ملولند   کر پهلوی آن طائفه درخواب نشستیم
شد عمر بتلخی زکف از بس که بهر دم   در مرك وفا داری احباب نشستیم
تا ژاله صفت لطمه خور بحر نکردیم   چون قطرهٔ نیسان بته آب نشستیم
با مردم چشم ازهمه کس کوشه کرفتیم   برخوان دل خود بمی ناب نشستیم
کردیم می صاف زخون جکر خویش   آسوده زدرد سر اصحاب نشستیم
ساقی بده آن می که زدلکرمی حفظش   باکشتی صدپاره بغرقاب نشستیم

ما خشك لبان تشنهٔ دیدار شرابیم
چون کاسهٔ ماکشت تهی خانه خرابیم

بیرون کنم ازسینه غم خصم دژم را   درکعبه چرا جای دهم خیل صنم را
باطبع من ای مدعی ازشعر چه لافی   برشعله چرا جلوه دهی شاخ بقم را
خودرا بمن ار خصم بسنجد عجبی نیست   چون جای بپهلوی وجودست عدم را
هرچند دهد مشك برابر نتوان کرد   با آهوی صحرای خطا صید حرم را
کالکم بود آن شعله که از دود وی افتاد   آتش بدرون کرم زبانان عجم را
ازدست عدو مفلس ءیشم مکر ازلطف   ساقی بکشاید درکنجینهٔ غم را
ساقی دوسه جام ازپی هم قسمت ماکن   تا برق شود خرمن دیرینهٔ غم را

ما خشك لبان تشنهٔ دیدار شرابیم
چون کاسهٔ ماکشت تهی خانه خرابیم

من کیستم آشفته دلی خانه خرابی   در بحر غم افتاده چوماهی بسرابی
در دهر بود خانهٔ ویرانهٔ جسمم   چون دردم طوفان بسر بحر حبابی
بر چرخ بود کوکب سیارهٔ بختم   چون نقطهٔ بیهودهٔ کاتب بکتابی
پیوسته بود برسر سیلاب سرشکم   این چرخ نکون همچو پلی برسر آبی
یك لحظه نکردم زکرفتاری غفلت   کاری که بمحشر بودم چشم ثوابی
دانم که بصحرای قیامت چو درآیم   افتند بدنبال سرم خیل عذابی
با این همه چون شعله نیابم ضرر ازنار   کرساقی کوثر دهدم جام شرابی

ما خشك لبان تشنهٔ دیدار شرابیم
چون کاسهٔ ماکشت تهی خانه خرابیم

حافظ شیرازی

در عشق تو ای صنم چنانم   کز هستی خویش در کمانم
هر چند که زار وناتوانم   کر دست دهد هزار جانم

در پای مبارکت فشانم

کو بخت که از سر نیازی   درحضرت چون تو دلنوازی
معروض کنم نهفته رازی   هیهات که چون تو شاهبازی

تشریف دهد بآشیانم

هر چند ستمکری ترا خوست   کم کن تو بدی که آن نه نیکوست
کرزانکه دلت نه آهن وروست   آخر بسرم کذرکن ای دوست

انکار که خاك آستانم

کفتم که چو کشتیم بزاری   زین پس ره مرحمت سپاری
بردل رقم وفا نکاری   تو خود سر وصل ما نداری

من طالع وبخت خویش دانم

ای بسته کمر زدور ونزدیك   برهیچ بخون ترك وتاجیك
کر خانه محقر است وتاریك   در مسکن اخلص الممالیك

بردیدهٔ روشنت نشانم

من ازتو بجز وفا نجویم   بیرون زکل وفا نبویم
الا ره بندکی نپویم   اسرار تو پیش کس نکویم

واوصاف تو پیش کس نخوانم

کیرم نه در وفا کشودیم   نه مهر بمهر بر فزودیم
نبود هر آنچه می نمودیم   آخر نه من وتو یار بودیم

عهد تو شکست ومن همانم

کر سر ببری بتیغ تیزم   ازکوی وفات برنخیزم
درزانکه کشند ریزه ریزم   من مهرهٔ مهر تو نریزم

الا که بریزد استخوانم

آنها که نشان عشق جویند   جز راه مزار ما نپویند
خاك من زار چون ببویند   کر نام تو برسرم بکویند

فریاد بر آید از روانم

کر بکذردم زپیش خیلی   هر یك بصفا به از سهیلی
از تو نکنم بغیر میلی   مجنونم اکر بهای لیلی

ملك عرب وعجم ستانم

کشتم صنما درآرزویت   آشفته وتیره دل چو مویت
هر چند نمی رسم بکویت   شب نیست که از فراق رویت

زاری بفلك نمی رسانم

حافظ شیرازی

ای وصل تو اصل شادمانی   مانی بنشاط جاودانی
بر حافظ خود چه می فشانی   هر حکم که بر سرم برانی
سهلست ز خویشتن مرانم

ترجیع بند

خسرو ناصر

ای رخت آفتاب کشور دل   تاب زلفت همه منور دل
زلف تو خواب برده از ره عقل   خال تو خاك كرده بر سر دل
طعنهٔ سنبلت زخون جگر   مستی نرگست زساغر دل
عشق دریا ودل در او صدفست   عقل غواص وروح گوهر دل
پر شد از غصهٔ تو لوح وجود   نبرد قصهٔ تو دفتر دل
دوش تا بلبلان عالم غیب   میزد این داستان کبوتر دل
که جهان پرتویست از رخ دوست
جملهٔ کاینات سایهٔ اوست

ای رخت محرم طلب کاران   چشم مستت بلای هشیاران
ابروی تو مقام مهجوران   حاجب تو دوای بیماران
عارضت خوابگاه مخموران   گیسویت منزل گرفتاران
جرعهٔ جام توکسی که چشید   گشت سقای کوی میخواران
کاروان گو که تاروان نشود   که روان شد ز چشم اوباران
سخن دوست رانهان می گفت   مطربی در میان خماران
که جهان پرتویست از رخ دوست
جملهٔ کاینات سایهٔ اوست

بیدلست آنکه نیست همدم عشق   که بهردم همی زند دم عشق
بی زبانست ورازمی گوید   گو بیکی رازدار محرم عشق
چنك رابین پلاس پوشیده   موئی اندا خته زماتم عشق
می خورد زخم وزاری نالد   می سراید شکایت غم عشق
زلک مه روی باده نوش کجاست   تا دمد ساغر دمادم عشق
دوش سرمست وجام باده بدست   می گذشتم بسوی عالم عشق
که جهان پرتویست از رخ دوست
جملهٔ کاینات سایهٔ اوست

ترك نیلی کمان وزرکش پوش   آفتابیست مشتری در گوش
لعل او در کنار آب حیات   گوهرش در میان چشمهٔ نوش
من قلندر مزاج قلاشم   روز وشب کوزه میکشم بردوش
طالب واصلان دردی کش   ساکن آستان باده فروش
دی بباغی همی گذر کردم   دیدم از شوق بلبلی خاموش

خسرو ناصر

نظرش چون بسوی من افتاد   از دل خسته بر کشید خروش
که جهان پرتویست از رخ دوست
جملهٔ کاینات سایهٔ اوست

منم آن رند عمر داده بباد   که چو من عمر کس بباد نداد
بندهٔ ساکنان دیر نشین   گشته از بند روزگار آزاد
از دوا فارغ وز درد ایمن   در بلا خرم وز غمها شاد
بهر می چون قدح میان بسته   یافته از سر انجمانه گشاد
یار بامن قرین ومن مهجور   کس بدین بخت در زمانه نزاد
سرم از ناله آشکارا شد   رازم از خون دل برون افتاد
چون بکلی زخود فنا گشتم   باز گویم زهر چه باد آباد
که جهان پرتویست از رخ دوست
جملهٔ کاینات سایهٔ اوست

ما خراباتیم ورند وگدای   که نداریم غیر میکده رای
ایمن از کفر ودین وراحت ورنج   فارغ از بوستان وباغ وسرای
شیفته لعبتان باده پرست   بندهٔ مطربان نغمه سرای
که بمالیم مطربانرا پای   که ببوسیم ساقیانرا دست
خالی ازعشق مانه پنداری   آشیان خراب وپر همای
در سجود است خاك بنشسته   دور گوهست آسمان برپای
کاروانی مرا به پیش آمد   این ندا بر کشید بانك درای
که جهان پرتویست از رخ دوست
جملهٔ کاینات سایهٔ اوست

دیشب اندر نگار خانهٔ خواب   دیدم آن ماه را ز چشمهٔ آب
خال او از حبش فتاده بروم   لعل او در شکر سرشته شراب
ترك چشمش گرفته چین وخطا   چین زلفش ببسته راه صواب
برد درمان ودین ماچه عجب   کان یکی در تب است واین در تاب
چهره وزلف او نمود بمن   آیت رحمت ونشان عذاب
بیخود ازجام عشق وقت سحر   میگذشتم بتربت احباب
چون ز اسرار عشق پرسیدم   کلهٔ زان میانه داد جواب
که جهان پرتویست از رخ دوست
جملهٔ کاینات سایهٔ اوست

ای رخت ساقی ولب تو مدام   عالمی مست گشته از یکجام
باده برباد غمزهٔ تو حلال   باده بی بوی طرهٔ تو حرام
جان چو ساغر رسانده‌ام بلب   وزلب تو نمیرسیم بکام

خسرو ناصر

ما ز اسلام و کفر بیرونیم ‖ کافر و کفر و مؤمن و اسلام
بر در دیر عاشق دیدم ‖ فارغ از دین و کفر و شاه و غلام
پیش او رفتم و بداده سلام ‖ از سر لطف خود جواب سلام
قفل از درج لعل چون بکشاد ‖ قند بار ید درمیان کلام

که جهان پرتویست از رخ دوست
جملهٔ کاینات سایهٔ اوست

دوش سرمست فارغ دنیی ‖ میکذ شتم ز عالم علوی
نظرم چون بسوی دیر فتاد ‖ لات را دیدم آنکه از عزی
همه از جام عشق مست و خراب ‖ همه مولای حضرت مولی
همچو ناصر سبو نشان دیدم ‖ بر در دیر ساخته مأوی
بیدلی بر رواق دیر آمد ‖ در سر او نه زهد و نه تقوی
یك زمان ذکر دوست کرد بیان ‖ یکزمان درس عشق کفت املی
باده نوشان درآمدند بجوش ‖ در و دیوار بر کشید ندی

که جهان پرتویست از رخ دوست
جملهٔ کاینات سایهٔ اوست

ترجیع بند

خواجوی کرمانی

ای غمت مرغ آشیانهٔ دل ‖ خال و زلف تو دام و دانهٔ دل
نرکس نیم مست مخمورت ‖ باده نوش شرابخانهٔ دل
با سر زلف تست پیوندش ‖ زان مطول بود فسانهٔ دل
راستی را خطا نمی افتد ‖ تیر چشم تو بر نشانهٔ دل
دمبدم بین که میرود بیرون ‖ سیل خوناب از آشیانهٔ دل
خواب در چشم من نمی آید ‖ هر شب از آه عاشقانهٔ دل
مطرب عشق میزند هردم ‖ چنك در پردهٔ چغانهٔ دل
ای که دانی زبان مرغان را ‖ شنو از مرغ آشیانهٔ دل

که جهان صورتست و معنی دوست
ور بمعنی نظر کنی همه اوست

دوش عزم شراب میکردند ‖ بصبوحی شتاب میکردند
درد نوشان ز بهر نقل صبوح ‖ دل بریان کباب میکردند
ماه رویان ز بهر یاقوتی ‖ طلب لعل ناب میکردند
ابر را آفتاب می بستند ‖ مهر را مه نقاب میکردند
خاك را جرعه می چشانیدند ‖ خاکیان کار آب میکردند
جعد را پیچ و تاب میدادند ‖ غمزه را بیم خواب میکردند

خواجوی کرمانی

در شب تیره ماه یکشبه را ‖ چشمهٔ آفتاب میکردند
هر زمان ملهمان عالم غیب ‖ سوی جانم خطاب میکردند

که جهان صورتست و معنی دوست
ور بمعنی نظر کنی همه اوست

ترك من مشك بر سمن میزد ‖ سبزه زنك بر ختن میزد
لعل دریاش او بدر پاشی ‖ طعنه بر لؤلؤ عدن میزد
کل رخسار عنبرین بو یش ‖ خنده بر برك نسترن میزد
تا دل مشك چین شکسته شود ‖ تاب بر زلف پرشکن میزد
بط ساقی بآب آتش رنك ‖ آب بر آتش حزن میزد
جام می آب کار من میبرد ‖ بانك نی عقل و رای من میزد
از فرا مرغ خوش نوا میکفت ‖ وین غزل ماه چنکزن میزد

که جهان صورتست و معنی دوست
ور بمعنی نظر کنی همه اوست

منم آن رند مفلس قلاش ‖ که شدم در جهان برندی فاش
آستان روب خانهٔ خمار ‖ مهره کردان حلقهٔ اوباش
کشتهٔ لعل لعبت ساقی ‖ کشتهٔ چشم شاهد جماش
ما کدایان خانه بر اندازیم ‖ فارغ از خانه و بری ز معاش
زهد و تقوی خلاف مستوریست ‖ تو برو مست کرد و زاهد باش
اهل صورت ز نیکی مصنوع ‖ نقش بینند و اهل دل نقاش
چشم ساقی بعشوه میکوید ‖ با من لاابالی او باش

که جهان صورتست و معنی دوست
ور بمعنی نظر کنی همه اوست

مهر رویش نکر ز پردهٔ کل ‖ پرتو افکنده بر سرا چهٔ دل
بندهٔ را که او قبول کند ‖ پیش آزادکان شود مقبل
هر که محبوب روی لیلی ماست ‖ نشود نزد عاقلان عاقل
اهل صورت به تیغ کشته شوند ‖ اهل معنی بغمزهٔ قاتل
رفت مجنون و ماچنین در خواب ‖ آه از ین عمر رفته بر باطل
ماه محمل نشین ما یك دم ‖ ز برا نداز دامن محمل
وصل و هجران حجاب راه تواند ‖ بکذر از هر دو تا شوی واصل
دوش در کوش جان من میکفت ‖ هردمی هاتفی ز کوشهٔ دل

که جهان صورتست و معنی دوست
ور بمعنی نظر کنی همه اوست

ما خراباتیم و عاشق و مست ‖ جان شیرین نهاده بر کف دست

خواجوی کرمانی

حلقه کوش سکان دیر نشین ‖ جرعه نوش بتان باده پرست
بند بیهوده تابکی که کنون ‖ کارم از دست رفت وتیرازشست
تا ابد کی بهوش باز آید ‖ هرکه بیخود شد از شراب الست
می پرستان زباده بیهوشند ‖ عارفان از جمال ساقی مست
آخر ای فتنهٔ زمان بنشین ‖ که برآمدفغان زاهل نشست
کرنیا شد جهان وهرچه درواست ‖ چه توهستی هرآنچه باید هست
ازکمان ابروان روحانی ‖ این ندا میرسد بدل پیوست

که جهان صورتست ومعنی دوست
ور بمعنی نظر کنی همه اوست

باز بلبل ببوستان آمد ‖ بوی انفاس دوستان آمد
شاهد لاله روی وکلرخ من ‖ بتفرج بکلستان آمد
چون خروس سحرفغان میداشت ‖ بلبل مست در فغان آمد
شمع میکفت رازی ازغم دل ‖ آتشش برسرز بان آمد
باتو هیچش بدست نیست ولیك ‖ فکرت چیست در میان آمد
مردم دیده چون لب تو بدید ‖ دردمش آب از دهان آمد
روح را ازدرون پردهٔ دل ‖ این ترنم بکوش جان آمد

که جهان صورتست ومعنی دوست
ور بمعنی نظر کنی همه اوست

ای زرویت جهان چو خلد برین ‖ چین زلفت نکار خانهٔ چین
ابرویت بر کر کشیده کمان ‖ کیسویت بردلم کشیده کمین
رفت فرهاد وهمچنان باقیست ‖ در سرش شورشکر شیرین
دیشب ازجام عشق مست وخراب ‖ با صبوحی کشان دیر نشین
همچو عیسی بکرد عالم جان ‖ رخ نهادیم سوی چرخ برین
بردر دیر معتکف بودند ‖ همچو (خواجو) هزار بیدل ودین
چون رسیدیم بمیانهٔ قدس ‖ دیدهٔ شوق بربسار و یمین
بردر دل شدیم و حلقه زدیم ‖ زوجوابی نیامد الا این

که جهان صورتست ومعنی دوست
ور بمعنی نظر کنی همه اوست

مربع

شعدی

آن ماه دوهفته درنقابست ‖ یا حوری دست در خضابست
وان وسمه برابروان شیرین ‖ یاقوس قزح برآفتابست

سعدی

ای شهرهٔ شهر وفتنهٔ خیل ‖ فی منظرك النهار والليل
هرکو نکند بصورتت میل ‖ درصورت آدمی دوابست

کرچه تو امیر وما اسیریم ‖ ورچه تو بزرك وما حقیریم
کرچه تو غنی وما فقیریم ‖ دلداریٔ دوستان ثوابست

سیلاب زسرکذشت مارا ‖ زاندازه بدر مبر جفارا
بازآی که ازغم تو مارا ‖ چشمی وهزار قطره آبست

ای داروی دلپذیر دردم ‖ اقرار به بنده کیت کردم
دانی که من ازتو برنکردم ‖ چندانکه خطا کنی صوابست

ای روی تو ازبهشت بابی ‖ دل بر نمك لبت کبابی
کفتم بزنم برآتش آبی ‖ این آتشرا نه جای آبست

ای سرو روان وکلبن نو ‖ مه طلعت وآفتاب پرتو
بستان وبده بکو وبشنو ‖ شبهای چنین نه وقت خوابست

این کرسنه کرك بی ترحم ‖ خود سیر نمی شود ز مردم
اینای زمان مثال کندم ‖ وین دور فلك چوآسیابست

تندیٔ وبدی وزشتخوئی ‖ چندانکه همی کنی نکوئی
فرمان برمت بهرچه کوئی ‖ جان برلب وکوش برخطابست

ساقی قدحی قلندری دار ‖ درده بمباشران هشیار
دیوانه بحال خویش بکذار ‖ کاین مستیٔ مانه از شرابست

سعدی تو چه مرد وصل اوئی ‖ تالاف زنی وقرب جوئی
ای تشنه بخیره چند پوئی ‖ کاین ره که تومیروی سرابست

درنعت نبی علیه السلام

سلطان سلیم اول

خورشید عکس آینهٔ روی مصطفاست ‖ پیوند هردو کون بیك موی مصطفاست
این شعلهای نورمه ومهر صبح وشام ‖ دندانهای شانهٔ کیسوی مصطفاست
عالم که دارد از نفس صبح روشنی ‖ کردی زخاك راه بیك کوی مصطفاست
باشد پناه امت هردرد مند را ‖ کرقوت دلیست زپهلوی مصطفاست
خوشدل کسی که داد دل وجان بمهراو ‖ خوش خاطر آنکه خاطراو سوی مصطفاست
جان صبا زطوق جهان تازه کشت کفت ‖ کین بوی جان زسنبل کیسوی مصطفاست

اوشاه مرسل است ورسولان تمام خیل
مقصود اوست کون ومکان در رهش طفیل

خوبیٔ عالم از کل رخسار مصطفاست ‖ انوار هردو کون زدیدار مصطفاست
صد سر بحبهٔ ودو صد جان به نیم جو ‖ انجاکه عشق کرمی بازار مصطفاست

سلطان سليم اول

شاهنشه آن گدا كه بود خاكراه او — آزاد بنده‌ٔ كه گرفتار مصطفاست
اين روشنی كه هست ظهور كمال عشق — يك لمعه از تشعشع انوار مصطفاست
طوبی گرفته دست بسر ايستاده محو — حيران نخل قامت رفتار مصطفاست
آن سينه شادكز غم اوساخت دل حزين — وآن جان عزيزكز پی ايثار مصطفاست
جبريل ازان زچرخ فرو نايد اين زمان — كو شرمسار مانده‌ٔ گفتار مصطفاست

دور از درش فغان كه بجانم زز بستن
خاشاك بهر غم شدم ازخون گريستن

قصر بهشت بهر محبان مصطفاست — موجود هرچه هست زاحسان مصطفاست
پا برسر سپهر نهد همچو آفتاب — دست اميد هركه بدامان مصطفاست
بدر منير را كه بانگشت ساخت شق — يك خشت پاره ايست كه ازخوان مصطفاست
چندين حكايت شب معراج وقدر آن — شرحی زوصف موی پريشان مصطفاست
نوری كه دفع ظلمت عصيان ما كند — آخر طلوع اوزگريبان مصطفاست
لعل وگهر زكان بدر آرند امتنان — كان خون بهای گوهر دندان مصطفاست
آن دل منوراست كه خونست درغمش — وآن ديده روشنست كه حيران مصطفاست

معشوق عشق وعاشق جانبخش ودلنواز
شاه شفيع احمد ومحمود وهم اياز

صبح اميد طلعت زيبای مصطفاست — اسرار غيب دردل دانای مصطفاست
گو هيچكس مكن طلب خلعت كمال — كين جامه راست برقدوبالای مصطفاست
انجاكه هست منزل حال وكمال عشق — صدسر فدای خاك كف پای مصطفاست
گر آگهی زمعنی‌ٔ والشمس والضحی — تعريف ماه روی دلارای مصطفاست
بی شك خدا شناس بود در ره يقين — درويش عاشقی كه شناسای مصطفاست
بنگر بچرخ وكوكبه‌ٔ لشكر نجوم — كانها فروغ گوهر والای مصطفاست

دائم دل شكسته‌ٔ من در هوای تست
وارسته از بلای خود ومبتلای تست

ای دل حيات روح بانعام مصطفاست — وآغاز كائنات زانجام مصطفاست
سيمرغ جان من كه رميدست ازدو كون — منت خدای راكه بجان رام مصطفاست
كوثرنمی زچشمه‌ٔ احسان رحمتش — آب حيات قطره‌ٔ ازجام مصطفاست
گردون چگونه راست كندقد همچو چنگ — كوتا برو زحشر دراكرام مصطفاست
بوجهل منكر سخن اهل حق چراست — اين گفت وگوی ماهمه الهام مصطفاست
با اين زبان زبردن نامش حيا كنم — دائم اگر چه ذكر دلم نام مصطفاست
خورشيد گرم گام در ين چارمين قفس — پران كبوتريست كه دردام مصطفاست

ای شه بامتنان خود اجری عظيم بخش
وآنكه شراب عشق بجان سليم بخش

نعت نبوی

شفائی

ای نعت توشافع مقالات — مشاطه‌ٔ چهره‌ٔ خيالات
شادابی بوستان شرعت — نم سوخت جوی احتمالات
از عزم تو حدس خورده مهماز — دركوچه‌ٔ تنك انتقالات
عقل از تو عيار نقص وفوت — افشانده دامن كمالات
بادعوی امتناع مثلت — امكان آويخت درمحالات
ای ذات تو مطلع تعين — ای بحث تو مطلع رسالات
از منطق معجز انتظامت — ملزم شده كفر در سؤالات
باعلم لدنی احتسابت — اندوخته‌ٔ خرد جهالات
هر نقطه زصفحه‌ٔ وجودت — فرقان كمال را جلالات

ای سينه‌ٔ تو خزينه‌ٔ علم
باليده چودل بسينه‌ٔ علم

ای بالش مهر تكيه گاهت — وی تارك جبرئيل راهت
اعجاز حصار ملك شرعت — اقبال طليعه‌ٔ سپاهت
آتشزنه‌ٔ هلال وقفت — برمطبخ عرش اشتباهت
گنجور حيات هر حديثت — اكسير وجود هر نگاهت
آنها كه پناه امتانند — فردا جوشنده دربناهت
تومخبر صادقی وبرصدق — تصديق ملائكه گواهت
درديده‌ٔ كبريات يكسان — درباغ جهان گل وگياهت
مبعوث براحمری واصفر — ای بنده سفيد وهم سياهت
همچون درمرحمت بودباز — چشم كرم سؤال خواهت

ای همت تونهاده برخوان
چون حقه‌ٔ چرخ صدنمكدان

ای زنده بتو روان اسلاف — صيت توگرفته قاف تاقاف
توزاده‌ٔ قدمی وهيولی — بيهوده زقرب ميزنند لاف
خون دل مادر تقدس — ازديده مكيده‌ٔ نه ازناف
آنها كه بجنگ باتو چون دال — شمشير بسر خورند چون كاف
ترسم كه شود زكفردم سرد — دوزخ برخصم تيره اعراف
كونين يك سؤال دادن — نزد كرم تو نيست اسراف
هر روز سه بار خواند ايام — دربزم نوال تو لايلاف
ای بال ملايك ازدم انگشت — درصومعه‌ٔ تو بوريا باف
نيك وبدنقد اختران را — نقاد طبيعت تو صراف

ای لطف تو كيميای هستی
يكموی تو خونبهای هستی

شفائی

در رشتهٔ توفلك دكانى — هر ذره زعالمت جهانى
هر ذره زمحور سپهرت — حامل بزمين وآسمانى
خورشيد بجاى سوى فقرت — بى سكه زربست نانانى
شبر فلكست برآستانه — دم لابه كند باستخوانى
بانيم نفس زمدت تو — طول امل زمانه آنى
ازبندر وحى بادل تو — هرروز نزول كاروانى
كلدستهٔ طبع خرمت را — هر لحظه بهار بى خزانى
اى كاش بجو شد از وجودم — لب‌زيراب وزبان دهانى
نعت توچنين بنطق كويد — آخر چه عجب زنكته دانى

عيسى درمهد اكر سخن كفت
طفلست ثنادر انجمن كفت

اى كون مكان معظم ازتو — وى هردو جهان مكرم ازتو
مسجود فرشته كشت چون كشت — آغشتهٔ نور آدم ازتو
كسرا نرسد شفاعت خلق — اين خطه بود مسلم ازتو
فردا كه مكارم شفاعت — جوشند زخاك باهم ازتو
يك زخم كنه عجب كه ماند — محروم زقرب مرهم ازتو
كر هردو جهان فنا پذيرد — يك دانه زخرمنى كم ازتو
ازشام سياه روز نرباد — صبحى كه نميزند دم ازتو
سر بستهٔ بهر خازن تست — سرتاسر من مسلم ازتو
در كيسهٔ مانماند چيزى — مائيم ونمود ى آن هم ازتو

عمريست كه درسراى ناچيز
خالى زخودم وازتو لبريز

اى بالعرض و جودت افلاك — كردى زره توتودهٔ خاك
بير اهن يوست برتن ماه — از پنجهٔ معجز توشد چاك
تو غايت خلق بحث اينك — لولاك لما خلقت الافلاك
كم شد كهرى كراز محيطت — دريای تراكجا شود باك
انجم زفلك مكبر تاوان — كل رانشود قصاص خاشاك
دركام ودهان آفرينش — صلوات ترا خواص مسواك
كر ياد كند زلطف عذبت — شيرين كردد مذاق زباك
انكار تو واطاعت تو — معيار بلا ودست ادراك
درراه توكرد خانه زاديم — زين دربكجا رويم حاشاك

پرواز كنم جو درهوايت
بازآيم وسرنهم بپايت

شفائی

دركوى توآسمان كدائى — باجود تو بحر بى نوائى
باعالم جان كه مولد تست — پيغولهٔ قدس روستائى
برقامت همت تو افلاك — طفلانه قباى نارسائى
خلقت بزكات طبع شاداب — بخشنده مسيح را صبائى
از فضلهٔ طوبى رياضت — دادند كليم راعصائى
از پرتو خاطر منيرت — بيند خورشيد پيش پائى
در معرض بى نيازى تو — خاموشى بهترين ثنائى
كر نغمهٔ دلنشين ندارم — بپذير صفير آشنائى
آهنك زبور ولحن داود — در مجلس وجد تو نوائى

از بلبل خانه زاد بستان
يك ناله به از هزار دستان

ازمن سرو برك مدح كفتن — دعوى بلاغتست الكن
مائيم سفاله پاره چندى — روكردهٔ چارسوى معدن
دركف دارم چراغ آهى — چون تحفه برم بشار ايمن
خود ذات تو نيست حاش لله — محتاج باين فضولى من
كرذره كند ستايش مهر — سازد مقدار خويش روشن
بسيار منست اندك تو — يك دانه بود زمور خرمن
اين عرصه كه برهما بود دام — دنياست بچشم تنك سوزن
بپذير اكرچه بس حقيراست — يكقطره بدستكاه بهمن
مپسند كه منفعل برم باز — اين خاك سيه بسوى كلخن

شايد كه زلطف مصطفائى
حسان عجم شود شفائى

مرثيه

صباحى

افتاد شامكه بكنار افق نكون — خورچون سر بريده ازين طشت واژكون
افكنده چرخ مغفر زرين وازشفق — درخون كشيده دامن خفتان نيلكون
اجزاى روزكار زبس ديد انقلاب — كرديد چرخ بى حركت خاك بى سكون
كند امهات اربعه زآباى سبعه دل — كفتى خلل فتاد بتركيب كاف ونون
امادهٔ قيامت موعود هركسى — كايزدوفا بوعده مكر ميكند كنون
كفتم محرم است ونمود از شفق هلال — چون ناخنى كه غمزده آلايدش بخون
ياكو شوارهٔ كه سپهرش زكوش عرش — هرساله در عزاى شه دين كشد برون

صباحی

باساغربست پیش لب آورده آفتاب || بربادشاه تشنه لبان کرده سرنکون

جان امیر بدر وروان شه حنین

سالارسروران وسرازتن جدا حسین

افتاده رایت صف پیکار کربلا || لب تشنه صید وادی خونخوار کربلا

آن روز روزآل نبی تیره شد که تافت || چون مهرا زسنان سر سردار کربلا

پژمرده غنچهٔ لب میکونش ازعطش || وزخونش آب خورده خس وخار کربلا

لخت جگر نوالهٔ طفلان بی پدر || وزآب دیده شربت بیمار کربلا

ماتم فکند رحل اقامت دمی که خاست || بانك رحیل قافله سالار کربلا

شدکار این جهان زوی آشفته بادکر || درکار این جهان چه کند کار کربلا

کویم بو سرکذشت شهیدان که دست چرخ || از خون نوشته بردر ودیوار کربلا

افسانهٔ که کس نتواند شنیدنش

یارب براهل بیت چه آمدزدیدنش

چون شد بساط آل نبی اززمانه طی || آمد بهار کلشن دین را زمان دی

یثرب بباد رفت به تعمیر ملك شام || بطحا خراب شد بتمنای ملك ری

سر کشته بانوان حرم کرد شاه دین || چون دختران نعش به پیرامن جدی

نه مانده غیراوکسی ازیاوران قوم || نه زنده غیراو تنی ازهمرهان حی

آمد بسوی مقتل وبرهرکه میکذشت || می شست زاب دیده غبار ازعذار وی

بنهاد روبروی برادر که یا اخا || دربرکشیدتنك پسررا که یابنی

غمکین مباش کامدت اینك ازقضا || دل شاد دار مسرمت این زمان زپی

آمد بسوی معرکه آنکه زبان کشود

کفت این حدیث وخون دل آسمان کشود

منسوخ شد مکر بجهان ملت نبی || یادر جهان نماند کس از امت نبی

مارا کشند ویادکنند ازنبی مکر || ازامت نبی نبود عترت نبی

حق نبی چه کونه فراموش شدچنین || نکذشته است این قدر از رحلت نبی

اینك بخون آل نبی رنك کرده اند || دستی که بود درکرو بیعت نبی

یارب تو آکهی که رعایت کسی نکرد || درحق اهل بیت نبی حرمت نبی

این ظلم راجواب چه کویند روز حشر || برکوفیان تمام بود حجت نبی

ماراچو نیست دست مکافات دادما || کیرد زخصم حکم حق وغیرت نبی

پس کفت این حدیث وجوابش کسی نداد

لب تشنه غرق خون شدوآبش کسی نداد

چون تشنکی عنان زکف شاه دین کرفت || ازپشت زین قرار بروی زمین کرفت

بس بیحیائی آه که دستش بریده باد || ازدست داددین وسرازشاه دین کرفت

داغ شهادت علی ایام تازه کرد || ازنو جهان عزای رسول امین کرفت

صباحی

درطشت مجتبی جکر پاره پاره ریخت || پهلوی حمزه چاك زمضراب کین کرفت

هم پای پیل خاك حرم رابباد داد || هم اهرمن زدست سلیمان نکین کرفت

ازخاك خون ناحق یحیی کرفت خوش || عیسی زدار راه سپهر برین کرفت

کشتند انبیا همه کریان وبوالبشر || برچشم تر زشرم نبی آستین کرفت

کردند پس به نیزه سری را که آفتاب

پوشید درسحاب رخ زرد ازحجاب

شد برسر سنان چو سرشاه تاجدار || افکند آسمان بزمین تاج زرنکار

افلاك راز سیلی غم شد کبود روی || آفاق را زاشك شفق سرخ شد کنار

ازخیمها زآتش بیداد خصم رفت || چون ازدرون خیمه کیان برفلك شرار

عریان تن حسین وبتاراج داد چرخ || پیراهنی که فاطمه اش رشته بود وتار

نکرفته غیربند کران دست اوکسی || آن ناتوان کز آل عبامانده یادکار

رخها بخون خضاب عروسان اهل بیت || کشتند بی جهاز بجمازها سوار

آن یك شکسته خار اسیریش برجکر || وین یك نشسته کرد یتیمیش برعذار

کردند ره بکوفه پس آنکه زخیمه کاه

وین خیمهٔ کبود شد ازآه شان سیاه

چون راه شان بمعرکهٔ کربلا فتاد || کردون بفکر شورش روز جزا فتاد

اعضای چرخ منتظم ازیکدکر کسیخت || اجزای خاك متصل ازهم جدا فتاد

تابان به نیزه رفت سر سروران دین || جازهای پرده کیان ازقفا فتاد

ازتند باد حادثه دیدند هرطرف || سروی زپا درآمدونخلی زپا فتاد

مانده بهرطرف نکران چشم حسرتی || درجستجوی کشتهٔ خود تاکجا فتاد

تاکه نکاه پردکی حجلهٔ بتول || برپارهٔ تن علی مرتضا فتاد

بیخود کشید نالهٔ هذا اخی چنان || کزناله اش بکنبد کردون صدا فتاد

پس کرد رو به یثرب وازدل کشیدآه

نالان بکریه کفت ببین یامحمدا

این رفته سر به نیزهٔ اعدا حسین تست || وین مانده برزمین تن تنها حسین تست

آن آهوی حرم که تن پاره پاره اش || درخون کشیده دامن صحرا حسین تست

این مهر منکسف که غبار مصیبتش || تاریك کرده چشم مسیحا حسین تست

آن ماه منخسف که براوزاشك اهل بیت || کوئی کسسته عقد ثریا حسین تست

این پرکشاده مرغ همایون بسوی خلد || کش برز تیرمسته راعضا حسین تست

این سر بریده ازستم زال روزکار || کزیاد برده ماتم یحیی حسین تست

این لاله کون عمامه که درخلد بهراو || معجر کبود ساخته زهرا حسین تست

اندك چو کرددل تهی ازشکوه بارسول

کیسو کشاده دید سوی مرقد بتول

صباحی

کای بانوی بهشت بیا حال ما ببین   مارا بصد هزار بلا مبتلا ببین
وز انتظار وعدهٔ محشر چه مانده دیر   بکذر بما وشور قیامت بیا ببین
بنکر بحال زار جوانان هاشمی   مردانشان شهید و زنان در عزا ببین
آن کلبنی که از دم روح الامین شکفت   خشك از سموم بادیهٔ کربلا ببین
وان سینهٔ که مخزن علم رسول بود   از شست کین نشانه به تیر جفا ببین
وان کردنی که داشت حمائل ز دست تو   چون بسملش بریده به تیغ جفا ببین
با این جفا نبند بشیمان و فا نکر   با این خطا زنند دم از دین چها ببین
لختی جو داد شرح غم دل بما درش
آورد رو به پیکر پاك برادرش
کای جان پاك بی‌تو مرا جان بتن دریغ   از تیغ ظلم کشته تو و زنده من دریغ
عریان چراست این تن بی سر مکر نبود   بر کشتکان آل پیمبر کفن دریغ
شیر خدا بخواب خوش و کرده کرك چرخ   رنکین بخون یوسف من پیرهن دریغ
خشك از سموم حادثه کلزار اهل بیت   خرم ز سبزه دامن ربع و دمن دریغ
آل نبی غریب و بدست ستم اسیر   آل زیاد کامروا در وطن دریغ
کرد آفتاب یثرب و بطحا غروب و تافت   شعری ز شام باز و سهیل از یمن دریغ
غلطان ز تیغ ظلم سلیمان بخاك و خون   وز خون او حنا بکف اهرمن دریغ
کفتم ز صد یکی بتو حال دل خراب
تا حشر ماند در دل من حسرت جواب
ترسم دمی که پرسش این ماجرا شود   دامان رحمت از کف مردم رها شود
ترسم که در شفاعت امت بروز حشر   خاموش از این کناه لب انبیا شود
ترسم کز این جفا نتواند جفا کشی   در معرض شکایت اهل جفا شود
آه از دمی که سرور لب تشنکان حسین   سر کرم شکوه با سر از تن جدا شود
فریاد از آن زمان که ز بیداد کوفیان   هنکام داد خواهی خیر النسا شود
باشد کرا ز دامن محشر امید عفو   چون داد خواه شافع روز جزا شود
مشکل که تر شود لبی از بحر مغفرت   کرنه شفیع تشنه لب کربلا شود
کی باشد این که کرم شود کیرو دار حشر
تا داد اهل بیت دهد کردکار حشر
یارب بنای عالم از این پس خراب باد   افلاك را درنك و زمین را شتاب باد
تا روز داد خواهی آل نبی شود   از پیش چشم مرتفع این نه حجاب باد
آلوده شد جهان همه از لوث این کناه   دامان خاك شسته ز طوفان آب باد
بر کام اهل بیت نکشتند یك زمان   در مهد چرخ چشم کواکب بخواب باد
لب تشنه شد شهید جکر کوشهٔ رسول   هر جا که چشمه ایست بعالم سراب باد
از نوك نیزه تافت سر آفتاب دین   در پردهٔ کسوف نهان آفتاب باد

صباحی

هرکه داش بحسرت آل نبی نسوخت   مرغ دلش بر آتش حسرت کباب باد
در موقف حساب صباحی چو پا نهد
جایش بسایهٔ علم بوتراب باد

ضیای اصفهانی

ای بت هرزه کرد و هر جائی   وی برآورده سر برسوائی
هرزه کردی و باده پیمائی   عاقبت میکشد برسوائی
بسکه کفتم زبان من فرسود
چکنم پند من ندارد سود
کرچه در پاکی تو نیست شکی   این نمی داند از هزار یکی
شب اکر با مسیح در فلکی   مورد تهمتی اکر ملکی
لب بد کو نمی توان بستن
از بد او نمی توان رستن
کی کمان داشتم که آخر کار   ننك و ناموس را نهی یکبار
همه جا در شوی و باده کسار   ساده روئی ترا بباده چه کار
یار هر کس مشو ز بی مغزی
کج منه پا وکرنه میلغزی
من بیچاره مردم از وسواس   که تو خودرا چرا نداری پاس
حسن خودرا ز کس مکیر قیاس   کفتمت قدر خویشتن بشناس
که اکر با فرشته مقرونی
صرفه او می برد تو مغبونی
آنکه پیشت نشسته شام و سحر   که منم پاك باز و پاك نظر
نکنی عشق پاك او باور   که هوس پیشه است و افسونکر
این همه سعی نیست بیغرضی
هست البته در دلش مرضی
آنکه کوید که در تو مفتونم   در تماشای صنع بیچونم
من درین شیوه از وی افزونم   اکر این راست است ملعونم
در خواهش بروی او واکن
قدرت ایزدی تماشا کن
این هوس پیشکان کام طلب   همه دوشاب دل تو شکر لب
با کروهی چنین به بزم طرب   میکشی جام باده شب همه شب
همه آلوده اند و دامن چاك
چون توان کرد حفظ دامن پاك
شب که در بزم غیر استادی   همه کس را رون فرستادی

ضیای اصفهانی

می کشید ی ومست افتادی   خویشتن رابدست اودادی
باتوآن بی ادب چها که نکرد
هرچه میخواست ازبکجا که نکرد
باچنین کامجوی مطلب دوست   رفتن ومی کشید نت نه نکوست
ورنه چون باده رفت دررك وپوست   بیقین انچنانکه عادت اوست
داروی بیهشی بکار کنـد
من نکویم دکرچـه کار کند
توکه میخـوارهٔ وباده پرست   چه روی چون پیاله دست بدست
نقل می در اوتاغ ماهم هست   میتوان خفت پیش ماهم مست
غیرت عشـق رفت جانم ده
رخ زمی برفروز وکامم ده
آنچـه می کفتمت نه پذ رفتی   چون کل ازتاب باده بشـکفتی
باخس وخار درچمـن خفتی   ننك وناموس را دعاکـفتی
همه جا این زمان فسانهٔ تست
کوشها جملـه برترانهٔ تست
درفضـای چمن بنـالهٔ نی   باحریفـان سـفله نوشی می
غافـلی ازخود اینچنـین تا کی   واقف خویش باش کفتم هی
کـبنك بوشکان میدانی
درکـین تواند می دانی
باکسی باده دراباغ مـکن   سرو وسبر چار باغ مـکن
ورروی زیر پل سراغ مـکن   جـکر ما چولاله داغ مـکن
باکس انجا سرومکو سهل است
رفتن چون تونی دران جهل است
زیر پل منـزل خطرناك است   مسـکن لوطیان بی باك است
غنچه کانجارود چوکل چاك است   دکر انجا حسا بهـا پاك است
مکن انجا باستراحت میـل
مـفکن بار خانه درره سـیل
همرهی باشـان ساده مکن   ور کنی میـل جام وباده مکن
درداد وسـتد کشـاده مکن   ازتوعیب است این اراده مکن
تو بکجـا دلبران شـهر بکجا
نه که راضی شوی باین سودا
کـرضبـا خاطر ترا آزرد   این درشـتی وزمی ازحد برد

ضیای اصفهانی

پیش ازین غم نمی تواند خورد   رفت ویوسف بدست کرك سپرد
انچه کـردی اکر هنوز کم است
هرچه خواهی بکن مرا چه غم است

مرثیه

محتشم کاشانی

بازاین چه شورشست که درخلق عالم است   بازاین چه نوحه وچه عزا وچه ماتم است
بازاین چه رستخیز عظیمست کز زمـین   بی نفخ صور خاسته تاعرش اعظمـست
این صبح تیره باز دمید از کجا کـزو   کارجهان وخلق جهان جمله درهم است
کویا طلـوع میکند از مغرب آفتـاب   کـاشوب در تمامیٔ ذرات عالم است
کـر خوانمش قیامت دنیا بعید نیست   این رستخیز عام که نامش محرم اسـت
در بارکاه قدس که جای ملال نیـست   سرهای قدسیان همه برزانوی غم است
جن وملك بر آدمیـان نوحه میکنـند   کویا عزای اشرف اولاد آدم اسـت
خورشید آسمان وزمین نور مشرقین
پروردهٔ کنار رسول خدا حسـین
کشتی شـکـست خوردهٔ طوفان کربلا   درخاك وخون فتاده بمیدان کـربلا
کرچشم روزکار بروفاش میکریـست   خون میکـذشت از سرایوان کربلا
نکرفت دست دهر کلابی بغـیر اشـك   زان کل که شدشکفته به بستان کربلا
ازآب هم مضایقه کردند کـوفیان   خوش داشـتند حرمت مهمان کربلا
بودند دیو ودد همه سیراب ومی مکید   خاتم زقحط آب سلیمـان کـربـلا
زان تشـنکان هنوز بعیوق مـیرسد   فریاد العطش زبیـابان کـربـلا
آه ازدمیکه لشـکر اعدانکردهٔ شرم   کردند رو بخیمهٔ سلطان کـربلا
اندم فلك بر آتش غیرت سـپند شد
کزخوف خصم درحرم افغان بلند شد
کاش آنزمان سرادق کردون نکون شدی   وین خرکه بلند سـتون بی ستون شدی
کاش آنزمان برامـدی ازکوه تابکوه   سـیل سیاه روی زمین قیر کون شدی
کاش آنزمان زآه جکر سوز اهل بیت   یکشعله برق خرمن کردون دون شدی
کاش آنزمان که این حرکت کرد آسمان   سیماب وارروی زمین بی سـکون شدی
کاش آنزمان که پیکر اوشد درون خاك   جان جهـانیان همه ازتن برون شدی
کاش آنزمان که کشتیٔ آل نبی شکست   عالم تمـام غرقهٔ دریای خون شـدی
این انتقـام اکر نفتـادی بروز حشر   بااین عمـل معاملهٔ دهر چـون شدی
آل نبی چـو دست تظـلم بر آورند
ارکـان عرش را بتزلزل دراورند

برخوان غم چو عالمیا نرا صلا زدند   اول صلا بسلسلهٔ انبیا زدند
نوبت باولیا چورسید آسمان طپید   زان ضربتی که برسر شیرخدا زدند
بس آتشی زا خکر الماس ریزها   افروختند و بر حسن مجتبا زدند
پس آن سرادقیکه ملك محرمش نبود   کندند ازمدینه ودر کربلا زدند
وز تیشهٔ ستیزه دران دشت کوفیان   بس نخلها زکلشن آل عبا زدند
پس ضربتی کزان جکر مصطفی درید   برحلق تشنهٔ خلف مرتضا زدند
اهل حرم دریده کریبان کشاده موی   فریاد بردر حرم کبریا زدند

روح الامین نهاده بزانو سر حجاب
تاریك شد زدیدن اوچشم آفتاب

چون خون حلق تشنهٔ او برزمین رسید   جوش اززمین بذروهٔ عرش برین رسید
نزدیك شد که خانهٔ ایمان شود خراب   ازبس شکستها که بارکان دین رسید
نخل بلند او چه خسان برزمین زدند   طوفان برآسمان زغبار زمین رسید
باد آن غبار را بمزار نبی رساند   کرد از مدینه برفلك هفتمین رسید
یکباره جامه درخم کردون به نیل زد   چون این خبربعیسی کردون نشین رسید
پرشدفلك زغلغله چون نوبت خروش   ازانبیا بحضرت روح الامین رسید
کرد این خیال وهم غلط کارکین غبار   تادامن جلال جهان آفرین رسید

هست ازملال کرچه بری ذات ذوالجلال
اودر دلست وهیچ دلی نیست بیملال

ترسم جزای قاتل اوچون رقم زنند   یکباره برجریدهٔ رحمت قلم زنند
ترسم کزین کناه شفیعان روز حشر   دارند شرم کزکنه خلق دم زنند
دست عتاب حق بدرآید زآستین   چون اهل بیت دست براهل ستم زنند
آه ازدمیکه باکفن خونچکان زخاك   آل علی چوشعلهٔ آتش علم زنند
فریاد ازان زمانکه جوانان اهل بیت   کلکون کفن بعرصهٔ محشر قدم زنند
جمعی که زد بهم صفشان شور کربلا   درحشر صف زنان صف محشر بهم زنند
از صاحب حرم چه توقع کنند باز   آن ناکسان که تیغ بصید حرم زنند

پس برسنان کنند سری را که جبرئیل
شوید غبار کیسویش ازآب سلسبیل

روزی که شد بنیزه سرآن بزرکوار   خورشید سربرهنه برآمد زکوهسار
موجی بجنبش آمدو برخاست کوه کوه   ابری ببارش آمد وبکریست زار زار
کفتی تمام زلزله شد خاك مطمئن   کفتی فتاده ازحرکت چرخ بیقرار
عرش آنچنان بلرزه درآمد که چرخ پیر   افتاد درکمانکه قیامت شد آشکار
آن خیمهٔ که کیسوی حورش طناب بود   شد سرنکون زباد مخالف حباب وار
جمعی که پاس محملشان داشت جبرئیل   کشتند بی عماری ومحمل شترسوار

باآنکه سرزد این عمل ازامت نبی   روح الامین زروی نبی کشت شرمسار
وانکه زکوفه خیل حرم روبشام کرد
نوعی که عقل کفت قیامت قیام کرد

برحربکاه چون ره آن کاروان فتاد   شور نشور درهمه کون ومکان فتاد
هم بانك نوحه غلغله درشش جهت فکند   هم کریه برملائك هفت آسمان فتاد
هرجاکه بود آهوئی ازدشت پاکشید   هرجا که بود طایری از آشیان فتاد
شد وحشتی که شور قیامت بکردرفت   چون چشم اهل بیت بران کشتکان فتاد
هرچند برتن شهدا چشم کارکرد   برزخمهای کاریٔ تیغ وسنان فتاد
ناکاه چشم دختر زهرا دران میان   برپیکر شریف امام زمان فتاد
بی اختیار نعرهٔ هذا حسین ازاو   سرزد چنانکه آتش ازودرجهان فتاد

پس بازبان پرکله آن بضعة البتول
رو درمدینه کرد که یاایها الرسول

این کشتهٔ فتاده بهامون حسین تست   وین صیددست وپازده درخون حسین تست
این نخل تر کزآتش جانسوز تشنکی   دوراززمین رسانده بکردون حسین تست
این ماهی فتاده بدریای خون که هست   زخم ازستاره برتنش افزون حسین تست
این غرقهٔ محیط شهادت که روی دشت   ازموج خون اوشده کلکون حسین تست
این خشك لب فتاده وممنوع از فرات   کزخون اوزمین شده جیحون حسین تست
این شاه کم سپاه که باخیل اشك وآه   خرکاه ازین جهان زده بیرون حسین تست
این قالب طپان که چنین مانده برزمین   شاه شهید ناشده مدفون حسین تست

پس روی در بقیع بزهرا خطاب کرد
مرغ هوا وماهی دریا کباب کرد

کای مونس شکسته دلان حال مابین   مارا غریب وبیکس وبی آشنا ببین
اولاد خویشرا که شفیعان محشرند   دروَرطهٔ عقوبت اهل جفا ببین
درخلد برحجاب دوکون آستین فشان   کاندر جهان مصیبت مارا بیا ببین
نی نی درآ چوابر خروشان بکربلا   طغیان سیل فتنه وموج بلا ببین
تنهای کشتکان همه درخاك وخون نکر   سرهای سروران همه برنیزها ببین
آن سرکه بود برسردوش نبی مدام   یك نیزه اش زدوش مخالف جدا ببین
آن تن که بود پرورشش درکنارتو   غلطان بخاك معرکهٔ کربلا ببین

یابضعة الرسول زابن زیاد داد
کوخاك اهل بیت رسالت بباد داد

ای چرخ غافلی که چه بیداد کردهٔ   وزکین چها درین ستم آباد کردهٔ
برطعنت این بس است که باعترت رسول   بیداد کرده خصم وتوامداد کردهٔ

محتشم

ای زادهٔ زیاد نکرد است هیچ که   نمرود این عمل که توشداد کردهٔ
بهر خسی که بار درخت شفا وتست   درباغ دین چه باکل وشمشاد کردهٔ
حلقی که سوده لعل لب خودنبی بران   آزرده اش زخنجر فولاد کردهٔ
باد شمنان دین نتوان کرد آنچه تو   بامصطفی وحیدر واولاد کردهٔ

ترسم ترا دمیکه بمحشر در آورند
از آتش تو دود زمحشر بر آورند

خاموش محتشم که دل سنك آب شد   بنیاد صبر وخانهٔ طاقت خراب شد
خاموش محتشم کهازین حرف خونچکان   مرغ هواوماهی دریا کباب شد
خاموش محتشم کهازین حرف سوزناك   اشك دو چشم مستمعان در تاب شد
خاموش محتشم که ازین شعر کریه خیز   روی زمین‌زاشك‌جکرخون‌خضاب شد
خاموش محتشم که زشور تو آفتاب   از کرد راه ما تیان ماهتاب شد
خاموش محتشم کهفلك بسکه خون‌کریست   دریا هزار مرتبه کاکون حباب شد
خاموش محتشم که زکرد غم حسین   جبریل را زروی پیمبر حجاب شد

تاچرخ سفله بود خطائی چنین نکرد
باهیچ آفریده جفائی چنین نکرد

ساقی نامه

نفعی ارضرومی

ساقی بده‌آن جام که‌خورشید بهاراست   آن باده که مهتاب فروز شب تار است
آن شعله که تاب نکه افروز فروغش   آب رخ کلهای کلستان عذار است
آن آتش رخشنده که چون صبح تجلی   ازشعلهٔ اومهربکی مرده شرار است
آن مهرجهانتاب که درعالم عشرت   هرکاه که ازمشرق جم‌شعشعه باراست
از پرتو او باهمه تنکی دل تاریك   چون عرصهٔ پهنای فلك‌آینه زاراست
درده قدحی زان می وبکبوسه زلب هم   زیراغرض ازصحبت می‌بوس وکناراست
رندان جهانیم که بی باده ودلبر   کلزارجنان درنظرماخس وخاراست

ما عاشق شوریده ومستان خرابیم
تا عشق بتان هست اسیر می نابیم

ساقی بده آن شعلهٔ رنکین وروانرا   تا آب دهم لاله ستان دل وجانرا
آن شعله که کر برفلك افتدتف وتابش   آتش فکند خارره کهکشانرا
آن باده که از پرتوانوارجلی   هم پنجهٔ خورشید کند برك زرانرا
آن‌مایهٔ پیرایهٔ عالم که زفیضش   خاصیت نوروز دهد طبع خزانرا
سرمایهٔ مردی که کر اندیشه کند یاد   برمعدن الماس زند تیغ زبانرا
یادش کذرد کرزدل غمزهٔ خوبان   برهم شکند کارکه کون ومکانرا

نفعی

کرعاشق بیتاب کشد جرعهٔ جامش   آماده شود معرکهٔ ناز بتانرا

ماعاشق شوریده ومستان خرابیم
تاعشق بتان هست اسیرمی نابیم

مطرب نفسی برکش وبنواز نغم را   ازنغمهٔ ترآب بپاش آتش غم را
آن نغمهٔ داود اکر بشنود اورا   درلب شکند پای برون رفتن دم را
آن نغمه که باجنبش رقصش برهاند   هردلکه کرفتار شود زلف صنم‌را
آن‌نغمه که باشوق سماعش دل‌عشاق   تن در ندهد حلقهٔ کیسوی بخم را
هرغنچهٔ او بلبل کوینده شودکر   زین نغمهٔ ترآب دهی باغ ارم را
ماست سراسیمهٔ کیف نغماتیم   ساقی تو فراموش مکن لطف وکرم‌را
برخیز بعشق نفس مطرب مجلس   یك جام بده تانکشم منت جم را

ماعاشق شوریده ومستان خرابیم
تاعشق بتان هست اسیرمی نابیم

ساقی بده‌آن جام کهسرچشمهٔ جانست   وان‌باده کهسرمایهٔ‌شوق‌دوجهانست
آن باده که ازخاصیت‌فیض‌نشاطش   جان‌در بدن‌مردهٔ‌غم‌رقص کنانست
آن‌شمع طربخانهٔ جمشید که خورشید   درسینهٔ پروانهٔ اوسوز نهانست
آن شعله که پروانهٔ پرسوختهٔ او   چون‌مهرجهانتاب‌فلك نورفشانست
شمعیست که‌پروانهٔ اوروح مسیح‌است   خاکستر پروانه اش ازجوهر جانست
مهریست که‌دامنکش‌بزم‌شب‌قدراست   ماهیست که‌همکاسهٔ عید رمضانست
هم روشنی چشم دل عاشق دیدار   هم صیقل آینهٔ دیدار بتانست

ماعاشق شوریده ومستان خرابیم
تاعشق بتان هست اسیرمی نابیم

مطرب بدم تازه سرآغاز نوا کن   کلزار صفارا مدد نشو ونما کن
از پرتو می رفت سیاهی شب غم   توهم نفسی برکش ونوروز صبا کن
تنها به پس پرده مکش بکرسخن را   از پیری اندیشهٔ ماشرم وحیاکن
هرراز که درسینهٔ افلاك نهان بود   باجذبهٔ دم برکش وبانغمه ادا کن
دلکیرشدیم ازغم آن زلف مسلسل   یکره بدم نغمه هواداری ماکن
زین غم برهان وبکره کیری نغمه   جان ودل مابستهٔ زنجیر هواکن
مطرب نکند یاری ما کر بچنین دم   ساقی تو بیك‌جام ازین‌غصه‌رهاکن

ماعاشق شوریده ومستان خرابیم
تاعشق بتان هست اسیرمی نابیم

ساقی‌دم عیش است‌صفای دکرانداز   بنیاد پریشانی غم را زسرانداز
تاپاك شود انجمن ماز کدورت   بازور نشاط می الم را بدر انداز
درده بکف راست قدح را وبعشق   از دورچپ انداز فلك بیخبرانداز

نفعی

تانسبت کردش نبود دور فلک را
در دور تسلسل ره ورسم دکر انداز
آن شعلهٔ رنکین ورواترا که بکفتم
این دم ره لاله ستان جکر انداز
ما آتش محضیم بکرمی محبت
زان شعله همان دردل مابك شرر انداز
اما توکرامت کن ومشنو سخن ما
درد ته خم را همه در جام در انداز

ماعاشق شوریده ومستان خرابیم
تاعشق بتان هست اسیرمی نابیم

مطرب بکش آن نغمه که زنجیر جنونست
مستانه کیم امشب ازاندازه برونست
مستی نه باندازهٔ می میکند آن رند
کودر روش نکته فلاطون فنونست
یك نغمه بکش زود ومسلسل بکش ازا
کز غایت شوریده کیم بیم جنونست
آن نغمهٔ بپیچ که چون طرهٔ معنی
بر کردن دل سلسلهٔ سحر وفسونست
آن نغمهٔ دلدوز که بانشتر تأثیر
مرهم نه ریش دل ارباب درونست
آن نغمه که چون نغمهٔ ناقوس محبت
باقافلهٔ کعبهٔ دل را همنونست
ساقی توهم آشفته مشو ازدم مطرب
می ده تو که دوران فلك بوقلمونست

ماعاشق شوریده ومستان خرابیم
تاعشق بتان هست اسیرمی نابیم

ساقی چه درنکست چرا جام نکردد
هرکاه چنین دم چو در ایام نکردد
در دور زمان نیست زمانی که درآندم
پیمانهٔ رندان می آشام نکردد
قندیل حرم نیست که روشن نشود روز
خورشید فلك نیست که درشام نکردد
نه جام هلالست که در بزم شب عید
میکردد اکر تابسر انجام نکردد
نه کاسهٔ چرخست که در مجلس عالم
هرکه بمراد دل ناکام نکردد
میکردد اکر خوب وکرنه دل یاران
باعربده خیزد همه آرام نکردد
می ده که در آیین خراباتی ما رند
چون کفر به پیرامن اسلام نکردد

ماعاشق شوریده ومستان خرابیم
تاعشق بتان هست اسیرمی نابیم

مادردکشان خاك در پیرمغانیم
آب رخ جمعیت رندان جهانیم
از ساقی اندیشهٔ ماهیت رندی
عکس افکن مرآت دل یکدکرانیم
بیرون نشد ازمیکده پای هوس ما
تا ازغم دل در کرو رطل کرانیم
از رنك ربانیست اثر در روش ما
هرکونه محبت که به بینیم همانیم
بااین همه از غایت شوریدکی دل
آیین مدارا نشناسیم وندانیم
زیرا همه درشیوهٔ اندیشهٔ رندی
سردرقدم نفعی شمشیر زبانیم
کرناز کند ساقی دوران بیکی جام
باتیغ زبان جام پیاپی بستانیم

ماعاشق شوریده ومستان خرابیم
تاعشق بتان هست اسیرمی نابیم

ساقی نامه

وحشی

ساقی بده آن باده که اکسیر وجوداست
شوینده آلایش هر بود ونبوداست
بی زیبق وکوکرد که اصل زرکانیست
مفتاح در کنج طلا خانهٔ جوداست
بی کرمی خورشید وکم و بیش وحرارت
کازاداز وهرچه فرازاست وفروداست
قرعی نه وانبیقی وحلی ونه عقدی
در بوته کدازد زرونی نارونه دوداست
سیماب در رعاقد ونابسته بر آتش
وزهردو عجب این که نبود ونه نموداست
هم عهد درو سود وزیان همه عالم
این طرفه که دروی نه زیانست ونه سوداست
در عالم مستی که زهستی بدر آییم
ماراچه زیان ازعدم وسودوجوداست

ماکوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

مطرب بنوای ره ما بخبران زن
تاجامه درانیم ره جامه دران زن
آورد خمی ساقی وپیمانه بران زد
تونیز بجو ساز خود وزخمه بران زن
آن زخمه که بی حوصله ازشحنه هراسد
خنجر کن وزخمش بدل بی جکران زن
آن نغمه برآور که فتد مرغ هوائی
زان رشته کره بر بر بیهوده پران زن
بانکی که کلاه ازسر عیوق برافتد
بر طنطنهٔ کوکبهٔ تاجوران زن
این میکده وقفست وسبیلست شرابش
بر جله صلائی زکران تابکران زن
بکذار که مابیخود ومدهوش بیفتیم
این نغمهٔ مستانه بکوش دکران زن

ماکوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

ساقی بده آن می که زجان شور برآرد
برد ارانا الحق سرمنصور برآرد
آن می فروغش شده خضر ره موسی
آتش زنهاد شجر طور برآرد
آن می که افق چون شودش دامن ساغر
خورشید زجیب شب دیجور برآرد
آن می که چونه ماندو فشانند بخاکش
صدمردهٔ سرمست سراز کور برآرد
آن می که کر آهنك کند بردر ماتم
ماتم زشعف زمزمهٔ سور برآرد
آن می که چو تفسیده کند طبع فسرده
صد العطش ازسینهٔ کافور برآرد
آن می بکسی ده بمیخانه نرفتست
تاآن مبش ازمست وزمستور برآرد

ماکوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

کومطرب خوش نغمه که آتش ازآید
کان نغمه برآرد که زجان شور برآید
آن نغمه که چون شعله فروزد بدر کوش
ازراه نفس بوی کباب جکر آید
آن نغمه که چون کام نهد بر کذر هوش
جان رقص کنان برسرآن رهکذر آید
آن نغمهٔ شیرین که بردروح بسویش
مانند مکس کو بسلام شکر آید

آن نغمهٔ پرحال که درکوی خوشان ‖ هر نالهٔ ش ازعهده صدجان بدرآید
زان نغمه خبرده بنا جای مسجد ‖ نه آنکه چوما ازدوجهان بی خبرآید

ماکوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

دیراست که ما معتکف دیر مغانیم ‖ رندیم وخراباتی وفارغ زجهانیم
لای نه خم صندل سرساخته یعنی ‖ ایمن شده ازدردسر کون ومکانیم
چون کاسه شکستیم نه برماند ونه خالی ‖ بی کیسهٔ بازارچه سودوچه زیانیم
ماهیچ بهابنده کم ازهیچ نیرزیم ‖ هرچند که اندر کرو رطل کرانیم
شبریم سراز رحت ساطور کشیده ‖ قصاب غرض را نه سك پای دکانیم
پروانهٔ ازشعلهٔ ما داغ ندارد ‖ هرچند که چون شمع سراپای زبانیم
هشیارشودهر کەدرین میکده مستاست ‖ اماد کرانند چنین ما نه چنانیم

ماکوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

رندان خرابات سر زر نشناسند ‖ چیری بجزاز باده وساغر نشناسند
بخودشده وبرده وجودوعدم از یاد ‖ درو یش نداند وتوانکر نشناسند
رطلی که بغلطند شناسند و دکرهیچ ‖ دور فلك وکردش اختر نشناسند
یاران کم آزار نظر بسته زصیدند ‖ غیرازمی چون خون کبوتر نشناسند
دشنام ودعارا برایشان اثری نه ‖ شادی زغم وزهر زشکر نشناسند
باندکه درظلمت میخانه حبایست ‖ آن چشمه که میجست سکندرنشناسند
هستند شناسای می ومیکده جویان ‖ فردوس ندانسته وکوثر نشناسند

ماکوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

تاراه نمودند بمادیر مغانرا ‖ خوش میکنارا نیم جهان کذرانرا
ازمغبچکان بسکه درغلغل شادیست ‖ نشنیده کس آوازهٔ اندوه جهانرا
دیری نه بهشتی زمی ومغبچه دروی ‖ از کوثر وازحور فراغت دل وجانرا
آن دیر که هرمست که انجاکذرانداخت ‖ خودکم شدو کم کرد زخودنام ونشانرا
دیری که سراز سجدهٔ بت بازنیاورد ‖ هرکس که در وخورد یکی رطل کرانرا
مسجد نه که دروی می ومیخواه نکنجد ‖ صدجوش درین دیرهمین را وهمانرا
غلطیده چوما پیش بتی مست بیوقت ‖ هر کوشه هزاران دل سرمست بتانرا

ماکوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

ترسابچهٔ کزمی وجامش خبرم نیست ‖ خواهم برمش نام ولی آن جکرم نیست
کافرشدم ازبس کنمش سجده بت پیش ‖ انست که زناری ازو در کم نیست

ناقوس نوازم که مناجات بت اینست ‖ درحلقهٔ تسبیح شماران کذرم نیست
انجاکه صلیب است وعمودار سردار ‖ پایم شدوکم کشت وسراغی زسرم نیست
کرخدمت خنزیر کند امرچه تدبیر ‖ کیرم ره خدمت که طریقی دکرم نیست
شبخی بس صدچله پی دختر ترسا ‖ این کرد ازو غیرت دین بیشترم نیست
ترسا بچه کوتاکه ازین مست ترمساز ‖ تابستن زنار بکویم خبرم نیست

ماکوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

کرعشق کند امرکه زنار به بندیم ‖ زنار مغان برسر بازار به بندیم
صدبوسه بهرتار نهیم ازسر تعظیم ‖ تسبیح بنش بسر هرتار به بندیم
کرصومعه داران مقلد نه پسندند ‖ هر چند کشایند دکربار به بندیم
درصدق محبت بود این پیشه ورنه ‖ آن به که زدعوی درکفتار به بندیم
معلوم که بردل چه درلطف کشاید ‖ آن عشق که برخویش بمسمار به بندیم
برلب تری باده وخشت ازخم اوخاق ‖ پیداست چه طوق ازدرخمار به بندیم
آن باده خوش آید کەرود برسروبرکوش ‖ راه سخن مردم هشیار به بندیم

ماکوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

خواهم که شب جمعهٔ ازخانهٔ خمار ‖ آیم بدر صومعهٔ زاهد دیندار
در بشکنم ودر پس هر پردهٔ زرقی ‖ بیرون فکنم ازدر اوصدبت پندار
برتن درمش خرقهٔ سالوس وزان زیر ‖ آرم بدر صومعه صد حلقهٔ زنار
تاخلق بدانند که بیت الصنمی هست ‖ آیات کلام صمدش بردر و دیوار
مردان خدارخت کشیده بکنارند ‖ بس نجربه کردیم همان رندقدح خوار
این صومعه داران زمانی همه زرقند ‖ چیزی بمیان نیست بجزجبه ودستار
می خوردن ماعذرسخن کفتن ماخواست ‖ برمست نکیرند سخن مردم هشیار

ماکوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

رفتم بدرمدرسه وکوش کشیدم ‖ حرفی که بانجام برم من نشنیدم
صداصل سخن رفت دلایلش همه مدخول ‖ ازشك کمانی بیقینی نرسیدم
بس عقده که حل کشته بروهیچ نبسته ‖ یکدر نکشودند زصد قفل وکلیدم
کفتند درون آی وبه بین ماحصل کار ‖ غیرورق چند سیه کرده ندیدم
جستم می مقصود زسرحلقهٔ مجلس ‖ آن میطلبی کفت که هرکز نچشیدم
دیدم که درودردسری بودودکرهیچ ‖ بادرد کشان باز بمیخانه دویدم

ماکوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

وحشی

المنة لله که ندارم زر و سیمی
سفلی نه که ناغیر برد مائده خلد

نه عامل دیوان ونه پادرکل زندان
مائیم وهمین خلق و پوشیدن دلق

بهر شکمی کوست پی مز بله مزدور
وانجا که بود سیری چشم دل قانع

کرروح غدا کیرد از ین باده که ماراست
ماکوشه نشینان خرابات السنیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

کز بخل خسیسی شوم از حرص لئیمی
باید زپی جان خودافروخت جحیمی

نه بسته امیدی ونه خسته بیمی
یك کوشه نان بس بود و پاره کلیمی

در یوزه هرسفره بود عیب عظیمی
ده روز بسازم نه بقرضی که به نیمی

صد سال توان زیست بهر یك نسیمی

دارم ز زمان شکوه نه از اهل زمانه
کو مطرب وسازی که بکویم بترانه

خواهم که سرآوازه از تازه کنم ساز
کارند بیازار باواز جفا نه

سر کندن وانداختنش راچه توان کفت
مرغی که نه آبی طلبیداست ونه دانه

درعهد که بوداست که یکبارشنوداست
تاریخ جهان هست فسانه بهبانه

بلبل هدف تیر نمودن که تواند
خاصه که بود بلبل مشهور زبانه

جرعشق ومحبت کنهم چیست چه کردم
ای تیر غمت را دل عشاق نشانه

ساقی سخن مست در اوست بده می
تادرد سروشکوه کشد باز میانه

ماکوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

وحشی مکر آن زمزمه ازچنك برآید
کر عهده شکر می ساقی بدر آید

آن ساقی باقی که بی جرعه کش او
خورشید قدح سازوفلك شیشه کرآید

آن درد که درمیکده او بسفالیست
لطفیست که کردست چودرجام درآید

خواهد زسبوی می اوتاج سرخویش
آنکس که صدش بنده زرین کمرآید

در کوچه میخانه اوکرفکنی راه
بس خضر سبوکش که ترادرنظر آید

کر در بزنی صدقدحت پیش دوانند
آن وقت که آواز خروس سحر آید

کومیرشبش کیرو بزن سخت و بیرحت
مستی که شبانکاه ازانجا بدر آید

ماکوشه نشینان خرابات السنیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

توحید باری

هاتف اصفهانی

ای فدای توهم دل وهم جان
وی نثار رهت هم این وهم آن

دل فدای توچون توئی دلبر
جان نثار توچون توئی جانان

دل رهاندن زدست تومشکل
جان فشاندن بپای تو آسان

راه وصل تو راه پرآسیب
درد عشق تو درد بی درمان

هاتف

بندکانیم جان ودل برکف
چشم برکوش وحکم بر فرمان

کردل صلح داری اینك دل
ورسر جنك داری اینك جان

دوش از شور عشق وجذبه دل
هرطرف می شتافتم حیران

آخر کار شوق دیدارم
سوی دیر مغان کشید عنان

چشم بد دور خلوتی دیدم
روشن ازنور حق نه از نیران

هرطرف دیدم آتشی کان شب
دید در طور موسی عمران

پیری انجا بهآتش افروزی
بادب کرد پیر مغبچکان

همه سیمین عذار وکل رخسار
همه شیرین زبان وتنك دهان

چنك وعود ونی ودف و بربط
شمع ونقل ومی وکل وریحان

ساقی ماهروی ومشکین موی
مطرب بذله کوی وخوش الحان

مغ ومغزاده موبد ودستور
خد متشرا تمام بسته میان

من شرمنده از مسلمانی
شدم انجا بکوشه پنهان

پیر پرسید کیست این کفتم
عاشق بیقرار وسر کردان

کفت جامی دهیدش ازمی ناب
کرچه ناخوانده باشد این مهمان

ساقی آتش پرست وآتش دست
ریخت در ساغر آتش سوزان

چون کشیدم نه عقل ماندنه هوش
سوخت هم کفر ازان وهم ایمان

مست افتادم ودران مستی
بزبانی که شرح آن نتوان

این سخن می شنیدم از اعضا
همه حتی الورید والشریان

که یکی هست وهیچ نیست جزاو
وحده لا اله الا هو

از توای دوست نکسلم پیوند
وربه تیغم برند بند ازبند

الحق ارزان بود زماصد جان
وزدهان توئیم شکر خند

ای پدر پند کم ده ازعشقم
که نخواهد شد اهل این فرزند

من ره کوی عافیت دانم
چکنم کاو فتاده ام بکمند

پند آنان دهند خلق ای کاش
که زعشق تومی دهندم پند

در کلیسا بدلبری ترسا
کفتم اودل بدام تو دربند

ای که دارد بتار زنارت
هر سرموی من جدا پیوند

ره بوحدت نیافتی تاکی
ننك تثلیث بریکی تاچند

نام حق یکانه چون شاید
که اب وابن وروح قدس نهند

لب شیرین کشود وبامن کفت
وز شکر خند ریخت ازلب قند

که کراز سر وحدت آکاهی
تهمت کافری بما مپسند

درسه آینه شاهد ازلی
پرتو ازروی تابناك افکند

سه نکردد بریشم اراورا
پرنیان خوانی وحریر و پرند

هاتف

مادرین گفت و کوکه زیك سو — شد زنا قوس این ترانه بلند

که یکی هست و هیچ نیست جز او — وحده لا اله الا هو

دوش رفتم بکوی باده فروش — ز آتش عشق دل بجوش و خروش
محفلی نغز دیدم و روشن — میر آن بزم پیر باده فروش
چاکران ایستاده صف در صف — باده‌خواران نشسته دوش بدوش
پیر در صدر و میکشان گردش — پاره‌ای مست و پاره‌ای مدهوش
سینه بی کینه و درون صافی — دل پر از گفت و گوی و لب خاموش
همه را از عنایت ازلی — چشم حق بین و گوش راست نیوش
سخن این بآن هنیئا لك — پاسخ آن باین که بادت نوش
گوش بر چنك و چشم بر ساغر — آرزوی دو کون در آغوش
بادب پیش رفتم و گفتم — ای ترا دل قرارگاه سروش
عاشقم دردمند و حاجتمند — درد من بنگر و بدرمان کوش
پیر خندان بطنز بامن گفت — ای ترا پیر عقل حلقه بگوش
تو کجا ما کجا ای از شرمت — دختر رز نشسته برقع پوش
گفتمش سوخت جانم آبی ده — و آتش من فرو نشان از جوش
دوش می سوختم ازین آتش — آه اگر امشبم بود چون دوش
گفت خندان که هین پیاله بگیر — ستدم گفت هان زیاده منوش
جرعهٔ در کشیدم و گشتم — فارغ از رنج عقل و زحمت هوش
چون بهوش آمدم یکی دیدم — مابقی را همه خطوط و نقوش
ناگهان در صوامع ملکوت — این حدیثم سروش گفت بگوش

که یکی هست و هیچ نیست جز او — وحده لا اله الا هو

چشم دل باز کن که جان بینی — آنچه نادیدنیست آن بینی
گر باقلیم عشق رو آری — همه آفاق گلستان بینی
بر همه اهل آن زمین بمراد — گردش دور آسمان بینی
آنچه بینی دلت همان خواهد — و آنچه خواهد دلت همان بینی
بی سر و پا گدای آن جا را — سر ز ملك جهان گران بینی
هم دران پا برهنه جمعی را — پای بر فرق فرقدان بینی
هم دران سر برهنه قومی را — بر سر از عرش سایبان بینی
گاه وجد و سماع هر یك را — بر دو کون آستین فشان بینی
دل هر ذرهٔ که بشکافی — آفتابیش در میان بینی
هر چه داری اگر بعشق دهی — کافرم گر جوی زیان بینی

هاتف

جان گدازی اگر بآتش عشق — عشق را کیمیای جان بینی
از مضیق جهات در گذری — وسعت ملك لامکان بینی
آنچه نشنیده گوش آن شنوی — آنچه نادیده چشم آن بینی
تا بجائی رساندت که یکی — از جهان و جهانیان بینی
با یکی عشق ورز از دل و جان — تا بعین الیقین عیان بینی

که یکی هست و هیچ نیست جز او — وحده لا اله الا هو

یار بی پرده از در و دیوار — در تجلیست یا اولی الابصار
شمع جوئی و آفتاب بلند — روز بس روشن و تو در شب تار
گر ز ظلمات خود رهی بینی — همه عالم مشارق الانوار
کوروش قائد و عصا طلبی — بهر این راه روشن و هموار
چشم بگشا بگلستان و ببین — جلوهٔ آب صاف در گل و خار
ز آب بی رنگ صد هزاران رنگ — لاله و گل نگر درین گلزار
پا براه طلب نه و از عشق — بهر این راه توشهٔ بردار
شود آسان ز عشق کاری چند — که بود نزد عقل بس دشوار
یار گو بالغدو والاصال — یار جو بالعشی والابکار
صد رهت لن ترانی ار گویند — باز میدار دیده بر دیدار
تا بجائی رسی که می نرسد — پای اوهام و پایهٔ افکار
بار یابی بمحفلی کانجا — جبرئیل امین ندارد بار
این ره آن توشهٔ تو آن منزل — مرد راهی اگر بیا و بیار
ورنهٔ مرد راه چون دگران — یار میگوی و پشت سر میخار
هاتف ارباب معرفت که گهی — مست خوانند شان و گه هشیار
از می و جام و ساقی و مطرب — از مغ و دیر و شاهد و زنار
قصد ایشان نهفته اسراریست — که بایما کنند و گاه اظهار
پی بری گر براز شان دانی — که همین است سر آن اسرار

که یکی هست و هیچ نیست جز او — وحده لا اله الا هو

قطعات فارسی

ابن یمین

خرد چون کند دوستی باکسی
شبان بره آن به که دارد نگاه
که باد شمنان باشد اورا صفا
ازان سگ که باگرگ شد آشنا

خواجهٔ جمال

جواد کنی وعادل دل که در قسمت
که جام باده بساقی دهت بدست نهی
زبخل وظلم نیامد نصیب او الا
بتیغ سر بزند کلك را نکرده خطا

سعدی

رزق هرچند بیگمان برسد
گرچه کس بی اجل نخواهد مرد
شرط عقلست جستن از درها
نومرو دردهان اژدرها

وله

چو از قومی یکی بی دانشی کرد
نمی بینی که گاوی در علف زار
نه کهرا منزلت ماند نه مهرا
بیالاید همه گاوان دهرا

حکیم سنائی

کوئی که بعد ماچه کنند وبکجا روند
خود یاد ناوری که چه کردند وچون شدند
فرزندگان ودخترگان یتیم ما
آن مادران وآن پدران قدیم ما

طوق تبریزی

ای مطلع خورشید رخت صبح تجلی
از فرط هویدائی خود برهمه پنهان
ازمطلع ذرات چو خورشید هویدا
وزغایت پنهانی خود برهمه پیدا

هلالی خراسانی

نمی توان بجفا ترك دوستداری ما
بسی چو ابر بهاری گریستیم وهنوز
که از جفای تو بنشست بانو یاری ما
کلی نرست زباغ امید واری ما

لاادری

گر صد هزار سال همه خلق کائنات
آخر بعجز معترف آیند کای اله
فکرت کنند درصفت عزت خدا
دانسته شد که هیچ ندانسته ایم ما

لا

سخن بمدح تو آراستن غرض آنست
وگرنه منقبت آفتاب معلومست
که نزد اهل هنر رونق بود مارا
چه حاجتست بمشاطه روی زیبارا

ابن یمین

ای دل جهان بکام تو گر نیست گو مباش
خوش باش اگرچه روز بشب شد بناخوشی
منت خدایرا که جهان هست منقلب
آخر نه شامرا سحری هست در عقب

لاادری

بادم بادصبا گر نیستی احسان ابر
گرندست تربیت بودی وفیض ماه وخور
تربیت باید سخن را زانکه دست تربیت
کی دمیدی گل زخار وچون گرفتدی گلاب
ژاله کی گشتی در وخون چون سرشتی مشکناب
خاك را مردم کند والله اعلم بالصواب

لا

چو گل می شگفتم بوقت بهار
به پیری نمی یابم ازوی فرح
یقین شد مرا کز طریق خواص
یك جرعه می درزمان شباب
وگر چند ازو مست گردم خراب
فرح در شبابست نه در شراب

(درهنگام)

درهنگام رحلتش گفته

ابن یمین

زدم ازکتم عدم خیمه بصحرای وجود
بعد ازانم کشش نفس بحیوانی بود
بعد ازان درصدف سینهٔ ایشان بصفا
باملائك پس ازان صومعهٔ قدسی را
بعد ازان ره سوی او بردم چون ابن یمین
وز جمادی به نباتی سفری کردم ورفت
چون رسیدم بوی ازوی گذری کردم ورفت
قطرهٔ هستی خودرا گهری کردم ورفت
گرد بر گشتم ونیکو نظری کردم ورفت
همه او گشتم وترك دگری کردم ورفت

وله

گرنوازد فلکت غره مشو ازپی آن
وربلندی دهدت بخت بدان نیز مناز
که صعودی نبود کش نه هبوطی زپیست
کارتفاعی نبود کش نه سقوطی زپیست

وله

شنیدم صفات تو عاشق شدم
بیاد تو برخاست صبر از دلم
بدیده ندیده رخ فرخت
چها خیزد آیا چو بینم رخت

اثیرالدین اخسیکتی

پشت بر کار جهان آر که کار این کاراست
ساقیا عالم خاکی گذرانست چو باد
روی درروی نشاط آر که روز این روزاست
درده آبی که در وآتش آتش سوزاست

انوری

در حدود ری یکی دیوانه بود
درتموز ودر بهار ودر خزان
گفتی ای آنانکه عیش آماده اند
قاقم وسنجاب در سرما سه چار
گر شمارا بانوائی بدچه شد
راحت وهستی ورنج ونیستی
روز وشب گردی بسوی دشت گشت
سوی بازار آمدی ازسوی دشت
هرزمانی زیر این زرینه طشت
توزی وکتان بگرما هفت هشت
ورچه مارا بینوائی بدچه گشت
برشما بگذشت وبرما هم گذشت

وله

ای خواجه درازیت رسیداست بجائی
گر عمر تو چون قد تو بودی بدرازی
گر اهل سموات بگوشت برسد صوت
تو زنده بماندی وبمردی ملك الموت

وله

کیمیائی کنم ترا تعلیم
رو قناعت گزین که در عالم
کاندر اکسیر ودر صناعت نیست
کیمیائی به از قناعت نیست

شیخ اوحدی

مرا سربلندی زسودای اوست
سرم جای شور وتنم جای شوق
سری دوست دارم که در پای اوست
لبم جای ذکر ودلم جای اوست

جامی

شنیدهٔ که معزی چه گفت باسنجر
مدیح مزپی نشر مناقبی که تراست
عطیهٔ تو که وافی بجوع آز نبود
چو ذکر جودت اشعار ومنت صله رفت
بشرق وغرب رفیق هزار قافله رفت
ز حبس معده چو آزاد شد بمزبله رفت

جمال الدین

هست سین سؤال وطاء طمع
وین عجب ترنگر که در قرآن
آنچه از شعر مقصد شعراست
طاء وسین بدأ سورهٔ شعراست

راقب اردبیلی

ای دل قرار گیر نه وقت طپیدنست
ای دیده خون مبارکه هنگام دیدنست
می در قدح کنید حریفان وکل بجیب
رسم عزای مانه کریبان دریدنست

وله

دوستی کن که هرکه دوست بود
هیچ کس درجهانش دشمن نیست
تانکردند دوست آتش وموم
شب تاریک جمع روشن نیست

سعدی

کویند برکنار چناری کدو بنی
برست وبر دوید برو بر بروز بیست
پرسید از چنار که توچند سالهٔ
کفتا چنار سال مرا بیشتر زسیست
خندید وکفت من زقد تو به بیست روز
بکذاشتم بکو که ترا کاهلی زچیست
دادش چنار پاسخ خوبی که درکذر
کامروز باتوام نه خصومت نه داوریست
فردا که برمن وتو وزد باد مهرکان
آنکه شود پدید که نامرد ومرد کیست

وله

ماه را دید مرغ شب پره کفت
شاهدت روی ودلپذیرت خوست
وانکه خلق آفتاب کویندش
راست خواهی بچشم من نه نکوست
کفت خاموش شوکه من نکنم
دشمنی باوی ازبرای تو دوست

وله

تن آدمی شریفست بجان آدمیت
نه همین لباس زیباست نشان آدمیت
اکر آدمی بچشم است ودهان وکوش وبینی
چه میان نقش دیوار ومیان آدمیت

وله

پادشاهی کو روادارد ستم برزیر دست
دوستدارش روز سختی دشمن زورآوراست
بارعیت صلح کن وزجنك خصم ایمن نشین
زانکه شاهنشاه عادل رارعیت لشکراست

وله

صلاح واقعه پیش از وقوع باید کرد
دریغ سود ندارد چورفت کارازدست
بروز سلامت سلاح جنك بیار
وکرنه سیل چوبکرفت سرنشاید بست

وله

هرکز پرطاوس کسی کفت کهزشت است
بادیو کسی کفت که طاوس بهشت است
نیکی وبدی درکهر مردسرشت است
از نامه نخوانند بجز آنکه نوشت است

وله

توانم آنکه نیازارم اندرون کسی
حسود راچه کنم کوزخود برنج دراست
بمیر تا برهی ای حسود کین رنجیست
که از مشقت آن جز بمرك نتوان رست

وله

پشه چو پر شد بزند پیل را
باهمه تندی وصلابت که اوست
مور چکان را چو بود اتفاق
شیر ژیان را بدرانند پوست

وله

ای سیر ترا نان جوین خوش ننماید
معشوق منست آنکه بنزدیك توزشت است
حوران بهشتی را دوزخ بود اعراف
ازدوزخیان پرس که اعراف بهشت است

وله

چه سالهای فراوان وعمرهای دراز
که خلق برسرما اززمین بخواهد رفت
چنانکه دست بدست آمدست ملك بما
بدستهای دکرهم چنین بخواهد رفت

وله

آنکه قرارش نکرفتی وخواب
تاکل ونسرین نفشاندی نخست
کردش کیتی کل رویش بریخت
خاربنان برسر خاکش برست

سعدی

بانو مرا سوختن اندر عذاب
به که شدن با دکری در بهشت
بوی پیاز از دهن خوبروی
نغزتر آید که کل از دست زشت

وله

سفر کن چو جائیت ناخوش بود
کزین جای رفتن بدان تنك نیست
وکر تنك باشد ترا جایکاه
خدای جهان را جهان تنك نیست

وله

شهی که حفظ رعیت نکاه می دارد
حلال باد خراجش که مزد چوپانیست
وکرنه راعی خلقست زهر مارش باد
که هرچه میخورد اوجزیت مسلمانیست

وله

هم رقعه دوختن به والزام کنج صبر
کز بهر جامه رقعه برخواجکان نوشت
حقا که با عقوبت دوزخ برابر است
رفتن به پایمردی همسایه در بهشت

وله

صاحب کمال راچه غم ازنقص مال وجاه
چون ماهپیکری که برو سرخ وزرد نیست
مردی که هیچ جامه ندارد باتفاق
بهتر زجامهٔ که درو هیچ مرد نیست

وله

آنرا که سیرتی خوش وسریست باخدای
بی نان وقف ولقمهٔ دریوزه زاهد است
انکشت خوبروی وبناکوش دلفریب
بی کوشوار وخاتم فیروزه شاهد است

وله

چون مرد درفتاد زجای ومقام خویش
دیکر چه غم خورد همه آفاق جای اوست
شب هرتوانکری بسرائی همی رود
درویش رابجا که شب آمد سرای اوست

وله

اکر خود بردرد پیشانی پیل
نه مرد است آنکه دروی مردمی نیست
بنی آدم سرشت ازخاك دارد
اکر خاکی نباشد آدمی نیست

وله

پندم اکر بشنوی ای پادشاه
در همه دفتر به ازین پند نیست
جز به خردمند مفرما عمل
کرچه عمل کار خردمند نیست

وله

پادشه پاسبان درویش است
کرچه نعمت بفر دولت اوست
کوسفند ازبرای چوپان نیست
بلکه چوپان برای خدمت اوست

وله

سالها برتو بکذرد که کذر
نکنی سوی تربت پدرت
توبجای پدرچه کردی خیر
تاهمان چشم داری از پسرت

وله

هرکه درخردیش ادب نکنند
دربزرکی فلاح ازو برخاست
چوب تر راچنانکه خواهی پیچ
نشود خشك جز بآتش راست

وله

کر سفیهی زبان دراز کند
که فلانی به فسق ممتاز است
فسق ما بی بیان یقین نشود
او باقرار خویش غماز است

سلمان ساوجی

درون زغیر بپرداز وساز خلوت دوست
که اوست مغز حقیقت برون او همه پوست
مشو بنقش ونکار جمال او قانع
که حسن طلعت آن کل چوغنچه توبرتوست

ادیب صابر

قدر مردم سفر پدید کند
خانهٔ خویش مرد را بنداست
تابه سنك اندرون بود کوهر
کس چه داند که قیمتش چنداست

عرفی

در مجلسی که شرم و ادب نیست فیض نیست
زان رو مرا بصحبت بیگانه خوشتراست

کفران نعمت کله مندان بی ادب
درکیش من زشکر گدایانه خوشتراست

عطار

ای بی نشان محض نشان از که جویمت
گم گشته در تو هر دو جهان از که جویمت

در جست و جوی تو دلم از پرده برفتاد
ای در درون پردهٔ جان از که جویمت

فضولی

چون خاک کربلاست فضولی مقام من
نظمم بهر کجا که رود حرمتش رواست

زر نیست سیم نیست گهر نیست لعل نیست
خاک است شعر بنده ولی خاک کربلاست

قدسی کربلائی

غریب کوی توام چشم بر رعایت تست
امیدوار بلطف تو و عنایت تست

تو شهریار جهانی و از تو عیبی نیست
نظر بحال غریبی که در ولایت تست

کلیم کاشانی

بدنامی حیات دو روزی نبود بیش
آن هم کلیم با تو بگویم چسان گذشت

یک روز صرف بستن دل شد باین و آن
روز دگر بکندن دل زین و آن گذشت

لاله خاتون حاکمهٔ کرمان

من آن زنم که همه کار من نکوکاریست
بزیر مقنعهٔ من بسی کلهداریست

درون پردهٔ عصمت که تکیه گاه منست
مسافران صبا را گذر بدشواریست

جمال سایهٔ خود زان دریغ می دارم
ز آفتاب که او شهرگرد بازاریست

نه هر زنی که بدو مقنعه است کدبانوست
نه هر سری بکلاهی سزای سرداریست

اگرچه بر همه عالم مرا خداوندیست
ولی بنزد خدا پیشه ام پرستاریست

مائل

نسیم صبح بر مجروح نیشست
حریرین جامه بر بیمار بار است

نوا در گوش محزون بانگ نوحه است
شکر در کام غمگین زهر مار است

گهر در چشم محنت دیده سنگ است
چمن در پای ره کگر ده خار است

مغربی

دو عالم چیست نقش صورت دوست
چه جای نقش صورت بلکه خود اوست

ز صد آیینه یک روی مقابل
اگر چه صد نماید لیک یک دوست

منوچهری

آمد شب و از خواب مرا رنج و عذابست
ای دوست بیار آنچه مرا داروی خوابست

من خواب ز دیده بمی ناب ربایم
آری عدوی خواب جوانان می نابست

مغزم عجب آید که چگونه بردش خواب
آن را که بکاخ اندرک شیشه شرابست

وین نیز عجب‌تر که خورد بادهٔ بی چنگ
بی نغمهٔ ریزش بمی ناب شتابست

اسبی که صفیرش نزنی می نخورد آب
نه مرد کم از اسب و نه می کمتر از آبست

نه نقل بود ما را نی دفتر و نی نرد
وین هر سه درین مجلس ما در نه صوابست

دفتر بدبستان بود و نقل ببازار
وین نرد بجائی که خرابات و خرابست

ما مرد شرابیم و کبابیم و ربابیم
خوش آنکه شرابست و کبابست و ربابست

حکیم ناصر خسرو

روزی ز سر سنگ عقابی بهوا خاست
از بهر طمع بال و پر خویش بیاراست

از راستی بال منی کرد و چنین گفت
امروز همه روی زمین زیر پر ماست

چون من که تواند که پرد در همه عالم
چه کرکس و چه فقنس و سیمرغ که عنقاست

(براوج)

حکیم ناصر خسرو

براوج چو پرواز کنم از نظر تیز
بینم سر موئی همه گر در ته دریاست

گر بر سر خاشاک یکی پشه بجنبد
آن پرزدن پشه همان در نظر ماست

بسیار منی کرد و ز تقدیر نترسید
بنگر که ازین چرخ جفا پیشه چه برخاست

ناگه ز قضا سخت کمانی ز کمین گاه
تیری ز قضا و قدر انداخت بر او راست

بر بال عقاب آمد آن تیر جگر دوز
کز عالم علویش بسفلیش فرو کاست

بر خاک بیفتاد و بغلطید چو ماهی
وانگه نظر خویش گشود از چپ و از راست

اینش عجب آمد که ز چوبی و ز آهن
این تندی و تیزی و پریدن ز کجا خاست

چون نیک نظر کرد پر خویش در آن دید
گفتا ز که نالیم که از ماست که بر ماست

ناصر تو منی را ز سر خویش بدر کن
بنگر که عقابی که منی کرد چها خاست

نجم الدین کبری

گر جهودی قراضهٔ دارد
خواجهٔ نامدار فرزانه است

وانکه دین دارد و ندارد مال
گر همه بوعلیست دیوانه است

نجیب

در جهان چون لذت عیش جوانی هیچ نیست
وان هم از روی حقیقت گر بدانی هیچ نیست

راتب دنیا مخور ورنه بدوده نقد جان
زانکه در بازار عالم رایگانی هیچ نیست

وصاف

ما خود چه دیده ایم ازین چرخ گوژپشت
یاد رعنا بداشت و یا بی خطا بکشت

چون عاقبت فناست جهان دورنگ را
گو زشت و خوب باشد و گو نرم و یا درشت

وفا

اشعار فقر بر حاتم چه لازمست
اظهار درد پیش مسیحا چه حاجتست

بیمار اگر فضول نباشد طبیب را
آموختن طریق مداوا چه حاجتست

کافیست بر حاجت ما ز تو یک سخن
این است اگر سخن سخن ما چه حاجتست

لا

شنیدهٔ تو که محمود غزنوی شبدی
نشاط کرد شبش جمله بر سمور گذشت

یکی برهنه درش شب سر تنور گزید
سر تنور بران مستمند عور گذشت

صباح نعره برآورد و گفت ای محمود
شب سمور گذشت و شب تنور گذشت

لا

عاشق نبودهٔ و بدردم نمی رسی
آگه نهٔ که هجر کدام انتظار چیست

در عاشقی بروز نیاوردهٔ شبی
واقف نهٔ که محنت شبهای تار چیست

لا

نازم بچشم خود که جمال تو دیده است
افتم بپای خود که بکویت رسیده است

جان و جهان فدای دل خویشتن کنم
کز جام تو شراب محبت چشیده است

لا

از مرگ حذر کردن دو روز روا نیست
روزی که قضا باشد و روزی که قضا نیست

روزی که قضا باشد کوشش نکند سود
روزی که قضا نیست درو مرگ روا نیست

لا

فغان ز آفت این رنج ساز و راحت سوز
فغان ز گردش این جانشکار و جورپرست

که صورتی که بعمری نگاشت خود بسترد
که گوهری که بسی سال سفت خود بشکست

لا

این که دائم دولت دنیا بنادان میرسد
از برای انتظام ملک عین حکمتست

می تواند یافت دانا قرب نادان را بعقل
لیک نادان را حصول قرب دانا زحمتست

لا
مشکلی دارم شها خواهم کنم پیش تو عرض
سیم وزر انعام کردی لیك از خازن مرا

لا
به هست ونیست مرنجان ضمیر وخوش دل باش
ازین رباط دودر چون ضرور تست رحیل

لا
از دهر جفا پیشه وفائی نتوان یافت
زخم دل مجروح جکر سوختکان را

لا
خاك شد انكس كه درین خاك زیست
هر ورق چهرهٔ آزاده ایست

لا
عمر مردم اکرچه بر کذر است
زنده رمتم بشعر فرد وسیت

لا
از حسن نفیس نیست مردم
زیبا صنمی که هست بدخو

لا
طلب کردن علم ازان فرض شد
کسی ننك دارد از آموختن

سعدی
دست سلطان دکر کجا بیند
تشنه را دل کجا بخواهد آب

لا
ای حاصلت زحاصل این روزکار هیچ
کر هیچ برقرار نماند عجب مدار
ازهرچه ماحساب مرادی کرفته ایم
ذرات کائنات همه آمد وشداست
در مجلس زمانه مشوزود مست از
راحت مخواه امن مجوزانکه کس ندید

سعدی
چو خوش باشد آواز نرم وحزین
به ازروی خوبست آواز خوش

کسائی کرمانی
جنازهٔ توندانم کدام حادثه بود
ازآب دیده چوطوفان نوح شد همه شهر

ابن یمین
اکر زباغ رعیت ملك خورد سیبی
به نیم بیضه که سلطان ستم روادارد

زانکه زین مشکل مرا صدداغ حسرت در دلست
هم کرفتن مشکل وهم نا کرفتن مشکلست

که نیستیست سرانجام هرکمال که هست
رواق وطاق معیشت چه سربلند وچه پست

درکردش ایام صفائی نتوان یافت
سازنده تر از صبر دوائی نتوان یافت

خاك چه داند که درین خاك چیست
هر قدمی فرق ملك زاده ایست

عمر ثانی مدایح شعر است
ورنه زودر جهان نشان کجاست

از جوهر مردمی نفیس است
چون خوب خط غلط نویس است

که بی علم کس را بحق راه نیست
که از ننك نادانی آکاه نیست

چون بسرکبن دروافتاد ترنج
کوزه بکذشته از دهان سنج

ازروزکار هیچ توقع مدار هیچ
برهیچ هیچ حال نکیرد قرار هیچ
دیدیم بود فذلکهٔ آن شمار هیچ
داند خرد پژوه که ناید بکار هیچ
کزجرعه اش ندید کسی جزخمار هیچ
در حیز وجود ازین خاربار هیچ

بکوش حریفان مست صبوح
که آن حظ نفس است واین قوت روح

که دیدها همه مصقول کرد ودل مجروح
جنازهٔ تو دران آب هم چوکشتی نوح

برآورند غلامان اودرخت ازبیخ
زنند لشکریانش هزار مرغ بسیخ

کر بد کند زمانه تو نیکوخصال باش
ابن یمین زموج حوادث مترس ازآنك

مرد باید که درجهان خودرا
هرچه باید ازان خصم برد

همدمی کفت صبر کن زیرا
آب رفته بجوی باز آید
کفتم آب ار بجوی باز آید

آن روزکار وصل کو که مرا یار بود
دائم شمار وصل همی بر کرفت دل

هر بلائی که ز آسمان آید
بر زمین نارسیده می کوید

فریاد من ازدست طبیب است که دانست
کفتم قدمی رنجه کند بهر عیادت

سحر بلبل حکایت باصبا کرد
من از بیکانکان هرکز ننالم

کردون درآفتاب سلامت کرا نشاند
خیاط روزکار ببالای هیچ کس

کویند صبر کن که تراصبر بردهد
من عمر خویشتن بصبوری کداشتم

مرد آزاده بکیتی نکند میل دوکار
زن نخواهد اکرش دختر قیصر بدهند

ازضعف بهرجا که نشستیم وطن شد
هرسنك که برسینه زدم نقش تو بکرفت

ناکهان بانك درسرای افتد
دوستان آمدند تالب کور
وانکه او دوستتر داری
آنکه پیوسته باتو خواهد بود
نیك دریاب وبد مکن زنهار

هر کجا دردمندی ازسر شوق
چارپانی برآورد فریاد
حیف باشد صفیر بلبل را
کاج بلبل خوش بنشتی

ابن یمین
بکذشت زین سپس بتر این نیز بکذرد
هر چند هست باخطر این نیز بکذرد

وله
همچو شطرنج باز پندارد
وانچه دارد نکاه می دارد

انوری
صبر کار تو خوب وزود کند
کار بهتر ازانچه بود کند
ماهی مرده را چه سود کند

وله
من بر کنار زین غم واو درکنار بود
این هجر بیشمار کی اندر شمار بود

وله
کرچه بادبکری قضا باشد
خانهٔ انوری کجا باشد

سید جلال بن عض...
درمان دل ریشم ومرهم نفرستاد
مردیم وکسی نیز بمانم نفرستاد

حافظ
که عشق روی کل باما چها کرد
که بامن هرچه کرد آن آشنا کرد

خاقانی
کاخر چو صبح اولش اندك بقا نکرد
پیراهنی ندوخت که آخر قبا نکرد

دقیقی سمرقندی
آری دهد ولیك بعمر دکر دهد
عمری دکر بباید تا صبر بر دهد

روحانی سمرقندی
تا همه عمر زآفت بسلامت باشد
وام نستاند اکروعده قیامت باشد

سراج اصفهانی
وزکریه زهرجا که کذشتیم چمن شد
آن هم صنم بهر پرستیدن من شد

سعدی
که فلان را محل وعده رسید
قدمی چند وباز پس کردید
مال ملك وقباله برد کلید
عمل نیت ونفس پاك وپلید
که بد ونیك باز خواهی دید

وله
کوش برنالهٔ حمام کند
وان تلذذ بر وحرام کند
که زفیر خر ازدحام کند
تاخر آواز خود تمام کند

سعدی

مرترا چون دو کار پیش آید   که ندانی کدام باید کرد
هرچه دروی مظنهٔ خطرست   آنت باحود حرام باید کرد
وانکه بی خوف وبی خطر باشد   بهمانت قیام باید کرد

وله

هیچ فرصت ورای آن مطلب   که کسی مرك دشمنان بیند
تانمیرد یکی بنا کامی   دیکری شاد کام ننشیند
توهم ایمن مباش وغره مشو   که فلك هیچ دوست نکزیند
شاد کامی مکن که دشمن مرد   مرغ دانه بکان بکان چیند

وله

چون بود اصل کوهری قابل   تربیت را درو اثر باشد
هیچ صیقل نکو نخواهد کرد   آهنی راکه بدکهر باشد
سك بدریای هفتکانه مشوی   چونکه تر شد پلیدتر باشد
خر عیسی اکر بمکه رود   چون بیاید هنوز خر باشد

وله

بس نامور بزیر زمین دفن کرده‌اند   کز هستیش بروی زمین یك نشان نماند
وان پیر لاشه را که سپردند زیر خاك   خاکش چنان بخورد کزو استخوان نماند
زنده است نام فرخ نوشیروان بخیر   کرچه بسی کذشت که نوشیروان نماند
خیری کن ای فلان وغنیمت شمار عمر   زان پیشتر که بانك برآید فلان نماند

وله

مرد درویش که بارستم وفاقه کشید   بدرمرك همانا که سبکبار آید
وانکه در نعمت ودر راحت وآسایش زیست   مردنش زین همه شك نیست که دشوار آید
بهمه حال اسیری که زبندی برهد   بهترش دان زامیری که کرفتار آید

وله

اکر ملازم خاك درکسی باشی   چون آستانه ندیم خسیث باید بود
زبهر نعمت دنیا که خاك برسراو   برین مثل که کفتم بسیت باید بود
هزار سال تنم کسی بدان نرسد   که یکزمان بمراد کسیث باید بود

وله

از صحبت دوستان برنجم   کاخلاق بدم حسن نمایند
عیبم هنروکمال بیند   خارم کل وباسمن نمایند
کودشمن شوخ چشم وچالاك   تاعیب مرا بمن نمایند

وله

بهوای کسی دروغ مکوی   ورترا دوست ترزجان کردد
که وی از بهر چند مصلحتی   آن زمان برتو مهربان کردد
لیك درحق توهم اوباید   اولین کس که بدکمان کردد

وله

دانی که برنکین سلیمان چه نقش بود   دردل جهان مبند که باکس وفانکرد
خرم تنی که حاصل عمر عزیزرا   بادوستان بخورد وبدشمن رهانکرد

وله

چون در پسر موافقت ودلبری بود   اندیشه نیست کرپدرازوی بری بود
او کوهراست کوصدفش درمیان مباش   دریتیم راهمه کس مشتری بود

سعدی

تشنهٔ سوخته درچشمهٔ حیوان چو رسد   تو مپندار که از پیل دمان اندیشد
ملحد کرسنه وخانهٔ خالی برخوان   عقل باور نکند کز رمضان اندیشد

وله

نیك ارکنی بجای تو نیکی کنند باز   وربد کنی بجای تو ازبد بتر کنند
امروز نیستی زبد ونیك باخبر   روزی بود که ازبد ونیکت خبر کنند

وله

دیو اکر صومعه داری کند اندر ملکوت   هم چو ابلیس همان طینت ماضی دارد
ناکس است آنکه بدراعه ودستار کس است   دزد دزداست اکرجامهٔ قاضی دارد

وله

ای مرغ سحر عشق زپروانه بیاموز   کان سوخته راجان شد وآواز نیامد
این مدعیان درطلبش بی خبرانند   کان راخبری شد خبری باز نیامد

وله

کر خردمند ازاوباش جفائی بیند   تادل خویش نیازارد ودرهم نشود
سنك بدکوهر اکر کاسهٔ زرین شکند   قیمت سنك نیفزاید وزرکم نشود

وله

کسی بحمد وثنای برادران عزیز   زعیب خویش نباید که بی خبر باشد
زدشمنان شنوای دوست تاچه می کویند   که عیب در نظر دوستان هنر باشد

وله

درین امید بسر شد دریغ عمر عزیز   که آنچه دردلمست ازدرم فراز آید
امید بسته برآمد ولی چه فائده زانك   امید نیست که عمر کذشته باز آید

وله

با وفا خود نبود درعالم   یا مکر کس درین زمانه نکرد
کس نیاموخت علم تیر ازمن   که مرا عاقبت نشانه نکرد

وله

شدغلامی که آب جوی آرد   آب جوی آمد وغلام ببرد
دام هربار ماهی آوردی   ماهی این بار رفت ودام ببرد

وله

زورت ار پیش میرود باما   باخداوند غیب دان نرود
روزمندی مکن براهل زمین   تادعائی برآسمان نرود

وله

ده که کرمرده بازکردیدی   بمیان قبیله وپیوند
رد میراث سخت تربودی   وارثان را زمرك خویشاوند

وله

مشو ایمن که تنك دل کردی   چوز دستت دلی به تنك آید
سنك بر باره حصار مزن   که بود کز حصار سنك آید

وله

پابدان یار کشت همسر لوط   خاندان نبوتش کم شد
سك اصحاب کهف روزی چند   پی نیکان کرفت ومردم شد

وله

تاتوانی درون کس مخراش   کاندرین راه خارها باشد
کار درویش مستمند براد   که ترانیز کارها باشد

وله

تاسکان را وجوه پیدا نیست   مشفق ومهربان یکدکر ند
لقمهٔ درمیان شان انداز   که تهیکاه یکدکر درند

سعدی	آسیا سنگ ده هزار منی	بد و مرد از میان بگردانند
	لیکن از زیر بر زبر بردن	بهزار آدمیش نتوانند
وله	خر بسعی آدمی نخواهد شد	ورچه در پای منبری باشد
	وآدمی کو بتربیت نکشند	تا بصد سالگی خری باشد
وله	کس نباید بزیر دیواری	که بر آن صورتت نگار کنند
	گر روا در بهشت باشد جای	دیگران دوزخ اختیار کنند
وله	چه خورد شیر شرزه در بن غار	بازافتاده را چه قوت بود
	گر تو درخانه صید خواهی کرد	دست و پایت چو عنکبوت بود
وله	هر که بر خود در سؤال گشود	تا بمیرد نیاز مند بود
	آز بگذار و پادشاهی کن	گردن بی طمع بلند بود
وله	بندگان را زحد بدر منواز	این سخن سهل تری گوید
	کانکه باخود برابرش کردی	زود باشد که برتری جوید
وله	حذر کن زدود درونهای ریش	که ریش درون عاقبت سر کند
	بهم بر مکن تا توانی دلی	که آهی جهانی بهم بر کند
وله	نه بینی که پیش خداوند جاه	ستایش کنان دست بر بر نهند
	وگر روز کارش در آرد زپای	همه عالمش پای بر سر نهند
وله	دوستان سخت پیمان را زدشمن باك نیست	شرط پیمانست کز پیوند یارش نگسلد
	صد هزاران خیط یکتو را نباشد قوتی	چون بهم بر تافتی اسفندیارش نگسلد
وله	آنکس که بدینار و درم خیر نیندوخت	سر عاقبت اندر سر دینار و درم کرد
	خواهی متمتع شوی از نعمت دنیا	با خلق کرم کن که خدا با تو کرم کرد
وله	اگر صد جرم دارد مرد درویش	یکی از صد رفیقانش ندانند
	وگر یك ناپسند آید ز سلطان	ز اقلیمی باقلیمی رسانند
وله	نیاساید مشام از طبلهٔ عود	بر آتش نه که چون عنبر ببوید
	بزرگی بایدت بخشندگی کن	که دانه تا نیفشانی نروید
وله	چو کم خوردن طبیعت شد کسی را	چو سختی پیشش آید سهل گیرد
	وگر تن پرور است اندر فراخی	چو تنگی بیند از سختی بمیرد
وله	الا تا نشنوی مدح سخنگوی	که اندك مایه نفعی از تو دارد
	اگر روزی مرادش بر نیاری	دو صد چندان عیوبت می شمارد
وله	چو دولت خواهد آمد بندهٔ را	همه بیگانگانش خویش کردند
	چو بر گردد بروز نیك بختی	در و دیوار بروی نیش کردند

سعدی	چند گوئی که بد اندیش وحسود	عیب جویان من مسکینند
	نیك باشی وبدت می گویند	به که بد باشی ونیکت بینند
وله	تا مرد سخن نگفته باشد	عیب و هنرش نهفته باشد
	هر بیشه گمان مبر که خالیست	شاید که پلنك خفته باشد
وله	از دست تهی کرم نیاید	هر چند دلش جواد باشد
	مسکین چه کند سوار چالاك	کش اسب نه بر مراد باشد
وله	یاد دارم ز پیر دانشمند	تو هم از من بیاد دار این پند
	هر چه بر نفس خویش نپسندی	نیز بر نفس دیگران مپسند
وله	ای بسا اسب تیز تك که بمرد	خرك لنك جان بمنزل برد
	بسکه در خاك تندرستان را	دفن کردند و زخم خورده نمرد
وله	هیچ دانی که آب دیدهٔ پیر	از دو چشم جوان چرا نچکد
	برف بر بام سالخوردهٔ ماست	آب در خانهٔ شما نچکد
وله	نه مرد است آن بنزدیك خردمند	که با پیل دمان پیکار جوید
	بلی مرد آن کس است از روی تحقیق	که چون خشم آیدش باطل نگوید
وله	زود مرغ سوی دانه فراز	چون دگر مرغ بیند اندر بند
	پند گیر از مصائب دگران	تا نگیرند دیگران ز تو پند
وله	ای غره برحمت خداوند	در رحمت او کسی چه گوید
	هر چند مؤثر است باران	تا دانه نیفکنی نروید
وله	دلبر آنکه که خوبروی بود	تلخ وگفتار وتند خوی بود
	چون پریش آمد وبلعنت شد	مردم آمیز ومهر جوی بود
وله	ناکسان را فراستی است عظیم	گرچه تاریك طبع وبدخویند
	چون دو کس مشورت کنند بهم	گویداین عیب من همی گویند
وله	کس نبیند که تشنگان حجاز	بر لب آب شور گرد آیند
	هر کجا چشمهٔ بود شیرین	مردم ومرغ ومور گرد آیند
وله	آنرا که غمی چون غم مانیست چه داند	کز شوق توام دیده چه شب میگذراند
	سوز دل یعقوب ستمدیده زمن پرس	کاحوال دل سوخته هم سوخته داند
سلمان ساوجی	شاها مرا باسپی موعود کرده بودی	در قول پادشاهان قلبی مکر نباشد
	اسپی سیاه وپیرم دادند ومن برانم	کاندر جهان سیاهی زو پیرتر نباشد

سلمان ساوجی	آن اسب باز دادم تا دیکری ستانم	برصورتی که کس را زان سر خبر نباشد
	اسب سیاه خود رفت رنگ دکر نیامد	آری پس از سیاهی رنگ دکر نباشد
وله	الا فکی دوسه زن پیش داشت بندهٔ تو	بوجه قرض یکایك بقرض خواهان داد
	کنون تصور آن می کند که برتابد	بسوی ساوه عنان عزیمت از بغداد
	پیاده رخ بره آورده مانم از حیرت	توشه‌واری واسبی بمات باید داد
شرف قزوینی	خوش آن زمانکه غیر منت همزبان نبود	رازدلی که داشتی ازمن نهان نبود
	از کفتکوی غیر بمن بدکمان شدی	این بدکمانی از تو مرا درکمان نبود
شمس الدین قمی	درخدمت ای صدر فلک مرتبه دزدیست	کوزهر بسحر از دهن مار بدزدد
	پرواهر دزدی چوبتی جست بپوشد	ازکون برهنه دوسه شلوار بدزدد
	کرحبس کنندش بیکی خانهٔ تاریك	چون کاهربا کاه زدیوار بدزدد
	طرار زسر دزدد دستار ولیکن	اوخود سرطرار زدستار بدزدد
	عیار ز دینار یکی حبه رباید	اوخود زیکی حبه دودینار بدزدد
	ور سوی مزاری دود ازبهر زیارت	ازمرده کفن وزکفن آهار بدزدد
	آویختنش سخت صوابست ولیکن	می ترسم زان کورسن ودار بدزدد
قاضی شمس الدین	کم نشین بابدان که صحبت بد	کرچه پاکی ترا پلید کند
	آفتاب ار چه روشنست اورا	پارهٔ ابر ناپدید کند
صاین الدین شیرازی	مراخدای زملك زمانه ملکی داد	که ازتغلب کس انتقال نپذیرد
	دلم زخوان غناآن نواله یافت بلطف	که ازبهشت وزطوبی نوال نپذیرد
	هرآنکه این همه شاهی وکنج ودولت یافت	عجب مدارا کر ازخواجه مال نپذیرد
	که هرکه بی تعبی کنج شایکان یابد	زدست سفله بمنت سفال نپذیرد
ادیب صابر	وقت بهار باده مخور جز ببوستان	ازباده آن بهشت که دربوستان خورند
	بادوستان خور آنچه تراهست بیش ازان	بعدازتو دشمنان توبادوستان خورند
وله	عزیزنامهٔ میمون تو بمن برسید	چنانکه بر از تیره شب رسد خورشید
	سپید دیده سیه روی بودم ازغم تو	سپید کشت سیاه وسیاه کشت سپید
اقامحمد صادق	چندروزی ترك آن نامهربان خواهم کرد	طاقت خودرا واورا امتحان خواهیم کرد
	یابدل کندن زدستش جان برون خواهیم برد	یابجان کندن دلش رامهربان خواهیم کرد
صدرالدین نیشابوری	چه درداست اینکه عشقش نام کردند	وزا وآشوب خاص وعام کردند
	هرآنچه اندر زمانه درد دل بود	بهم بردند وعشقش نام کردند
ظهیرفاریابی	اکرقبول نکردم عطات معذورم	چوپیش رای توان نکته آشکارشود
	که ابر قطره بدریا ازان فرستد باز	که تا بوقت دکر درشاهوار شود

فردوسی	بیابگوی که پرویز اززمانه چه خورد	بروبپرس که کسری زروزکار چه برد
	کراونهاد خزاین بدیکری بکذاشت	وراین کرفت ممالك بدیکری بسپرد
	نه هرکه مال نبودش بعافیت نه زیست	نه هرکه مال جهان داشت عاقبت نه بمرد
فلکی شروانی	جانا بجز غم تودلم را هوس مباد	جزتو کسم زجور توفریاد رس مباد
	کفتی که تازنزد تودورم چه کونهٔ	دوراز تو آنچنانکه منم هیچ کس مباد
کمال اسماعیل	مدحتی کفته‌ست که چون زبور	درهمه مجلسی کشند بدید
	خلعتی دادیم که چون عورت	ازهمه کس ببایدم پوشید
لطف الله نیشابوری	طالعی دارم آنکه از پی آب	کر روم بحر بحر بر کردد
	وربدوزخ روم پی آتش	آتش از یخ فسرده تر کردد
	ورزکوه التمس سنك کنم	سنك نایاب چون کهر کردد
	وربدشت از برای خاك روم	خاك انجا بسرخ زر کردد
	باهمه نیز شکر باید کرد	که مبادا ازین بتر کردد
مختاری غزنوی	مرا بغربت بسیار دوستان بودند	بنامهٔ زمن آن قوم رانیامد یاد
	مکر که جمله بمردند ونیز شاید بود	خدای عزوجل جمله را بیامرزاد
مهری خاتون	حل آن نکته که بر پیرخرد مشکل بود	آزمودیم بیك جرعهٔ می حاصل بود
	کفتم ازمدرسه پرسم سبب حرمت می	درهرکس که زدم بیخود ولایعقل بود
نجم الدین کبری	خواجکان درزمان معزولی	همه شبلی وبایزید شوند
	بازچون برسرعمل آیند	همه باشمر و یزید شوند
نزاری قهستانی	تو رنجوری وشد رخسار من زرد	تومی نالی ومن می میرم ازدرد
	علاج خود هم ازدیدار خود کن	لب کل در شکر بهرچه پرورد
	مباد ازچشم بد برابرویت چین	مباد از باد کل بردامن کرد
نوری اصفهانی	آصفا قاعدهٔ مردم شاعر اینست	که بآیین طرب زحمت احباب دهند
	دربزکان روش آنست که در هروقتی	بکم وبیش مراددل اصحاب دهند
	روش آن نیست که لب تشنهٔ آمالی را	بکذارند که سال دکرش آب دهند
	بعد ازین لطف توبامن بچه ماند دانی	نوشدارو که پس ازمرك بسهراب دهند
لاادری	هرکه راکرد خدا بهربلندی پیدا	کربری زیر زمین فرق بکردون ساید
	وانکسی کزپی پستیش پدید آوردند	دربلندی بسر آوردن او کی شاید
	آتش ارچند کی پست کند سر بفلاك	آب هرچند ببالا بری زیر آید
لا	هرکه او بادهٔ صبوح خورد	فلکش دولت وفتوح دهاد
	وانکه قدر صبوح نشناسد	ایزدش توبهٔ نصوح دهاد
	مخمور را خدای عزوجل	کنج قارون وعمر نوح دهاد

لادری

این نقطه زسرعت تحرك
رو نقطهٔ آتشین بكردان
این دائره غیر نقطهٔ نیست

لا

روزكاریست كه ازغایت بیداد دراو
چشم نیكی زكه داریم بعهدی كه دراو

لا

آرنست این كه همه چیز چنین نابابست
كاردنیا كه تودشوار كرفتی برخود

لا

شكوه ملكت وسلطنت اكرچه خوش است
خزانهٔ درر وزر لطیف ومحبوب است

لا

كه كرد درهمه عالم كال ظلم نه
كه در زمانهٔ بی اعتبار كرد ستم

لا

مرالبان تو باید شكر چه سود كند
چو یوسفم تو نباشی مرابه مصرچه كار

لا

حیات خوش ممات خوش كسی راست
تكلف كرنباشد خوش توان زیست

لا

نهادی برسربالین من پای
مرا كردی بدرد دل كرفتار

لا

چو قدرت دادت ایزد بركنهكار
كه مجرم كشتهٔ افعال خویش است

لا

این نقطه زكردشی كه دارد
بكذر زخیال وو هم بنكر

لا

نیم جائی كه هست پیش كشم
نبود لایق نثار تولیك

لا

پشت دفتر زبهر آن باشد
یاد كاری كه یار بنویسد

لا

هركه باما عداوت آغازد
وانكه ازحكم مابه پیچد سر

لا

پایهٔ شعر بین كه چونزنبی
بهر تصحیح نسبت قرآن

صد دائره هرزمان نماید
تا دائرهٔ روان نماید
لیكن بنظر چنان نماید

نیست ممكن كه كسی راسر وسامان باشد
كه كركسی بدنكند غایت احسان باشد

آركم كن توكه زخ همه آسان كردد
كرتو برخویشتن آسان كنی آسان كردد

چه پنج روزه چه صدساله چون بباید مرد
ولی چه سود كه باخویشتن نشاید برد

كه تیرلعنت جاوید را نشانه نشد
خیال بست كه خود عبرت زمانه نشد

مرا میان تو باید كرچه سود كند
چو همرهم تو نباشی سفرچه سود كند

كه دنیارا بدنیادار بسپرد
تعلق كرنباشد خوش توان مرد

سرت بالین بیماری نبیند
دلت درد كرفتاری نبیند

بعفوش بنده كن تابنده كردد
چو بوی عفو یابد زنده كردد

برصورت دائرهٔ برآید
تا دائرهٔ نقطهٔ نماید

كه بدست من این قدر باشد
كار ماینده ماحضر باشد

تاز هركس در ونشان باشد
بهتر ازعمر جاودان باشد

جز بسركش زمانه ننوازد
دست غیش زپا دراندازد

نفی نعت پیمبری كردند
تهمت او بشاعری كردند

شنیدهٔ ام كه بقصاب كوسفندی كفت
جزای هرتن خاری كه خورده ام دیدم

درآن زمین كه تو درچشم خلق خوارشدی
درخت اكر متحرك شدی زجای بجای

ای زمشكین طرهات برهردلی بندی دكر
كرپدر خورشید ومادرماه باشدفی المثل

یكی همیشه همی كفت راز باخانه
شبی بناكه خانه برو فرود آمد
نكفتمت خبرم كن بوقت افتادن
نكردیم خبرای خانه حق صحبت كو
جواب دادمراورا فصیح آن خانه
زهرطرف كه دهن باز كردمی زشكاف
همی زدی بدهانم زحرص مشت كلی
زهرطرف كه كشادم دهن فرو بستی
بدان كه خانه تن تست ورنجها چوشكاف
دهن كشاید تن تابكوید ت رفتم
مثال كاه كل است این مزور مجون

مسیح وقتی ازین خسه دم دریغ مدار
كرت قدم بعیادت نمی نهی باری

دانی شها كه دور فلك را هزار سال
كر زیردست هركس وناكس نشانیم
بحر است مجلس تو ودربحر بی خلاف

چاكران توكه دررزم چوخیاطانند
بكز نیزه تن خصم همی پیمایند

بردند پیمبران وپاكان
دل تنك مكن كه پنك وسندان
قدر زر وسیم كم نكردد

هركه راجامه پارسا بینی
ورندانی كه درنهادش جیست

لادری

دران زمان كه بخنجر سرش زتن ببرید
كسی كه پهلوی جریم خوردچه خواهد دید

انوری

مكن درنك درانجا برو بجای دكر
نه جور اره كشیدی ونه جفای تبر

جامی

رشتهٔ جان رابهرموی تو پیوندی دكر
برزمین نایدبخوبی چون توفرزندی دكر

مولانا جلال الدین رومی

مشو خراب بناكه مرابكن اخبار
چه كفت كفت بجاشدوصیت بسیار
كه چاره سازم من باعیال خود بفرار
فرو فتادی وكشتی مرا بزاری زار
كه چند چندخبر كردمت بلیل ونهار
كه طاقتم برسیده است وقت شد هشدار
شكافها همه بستی سراسر دیوار
نهشتیم كه بكویم چه كویم ای معمار
شكافها تو كوید كه وقت شد هشدار
طبیب آید وبندد بوره كفتار
هلا تو كاه كل اندرشكاف می افشار

خواجوی كرمانی

زپادر آمدم ازمن قدم دریغ مدار
تفقدی زربان قلم دریغ مدار

رشید وطواط

چون من یكانهٔ نماید بصد هنر
انجا دقیقه ایست بدانم من ایتقدر
لؤلؤ بزیر باشد وخاشاك برزبر

وله

كرچه خیاط نیند ای ملك كشوركیر
تاببرند به شمشیر وبدوزند به تیر

سعدی

ازبی ادبان جفای بسیار
پیوسته درم زنند ودینار
وآهن نشود بزرك مقدار

وله

پارسادان ونیك مردانكار
محتسب را درون خانه چه كار

سعدی
ندهد هوشمند روشن رای
بوریاباف اکرچه بافنده است

وله
خیز وغنیمت شمار جنبش باد ربیع
وقت بهار است خیز تا بتماشا رویم

وله
چورنج برنتوانی کرفت ازرنجور
هزار شربت شیرین ومیوهٔ مشموم

وله
ببارکاه اجل عاجز اند حیله وجهد
چوهست زادن ماراز برای طعمهٔ مرك

وله
دلقت بچه کار آید وتسبیح مرقع
حاجت بکلاه تتری داشتنت نیست

وله
کاش آروز که درپای توشد خاراجل
تابدین روزجهان بی تو ندیدی چشمم

وله
هرکه خیری کرد وموقوفی کذاشت
نام نیك رفتکان ضایع مکن

وله
نیم نانی کر خورد مرد خدای
هفت اقلیم اربکیرد پادشاه

وله
آن شنید ستی که روزی تاجری
کفت چشم تنك دنیا داررا

حکیم سنائی
این جهان برمثال مرداریست
این مروراهمی زند مخلب
اخرالامر بکذرند هم

ظهیرفاریابی
چون روزبین طلیعهٔ شب کشت آشکار
پیدا شد ازکنارهٔ میدان آسمان
دیدم ززرپخته درین اوح لاژ ورد
روی فلك چو لجهٔ دریا وماه نو
یارمثال ماهی یونس میان آب
یاهم چویونس آمده بیرون زبطن حوت

عنصری
یا کشائی یا به بندی یاستانی یادهی
آنچه بستانی ولایت آنچه بدهی خواسته

بفرو مایه کارهای خطیر
نبرندش بکار کاه حریر

نالهٔ موزون مرغ بوی خوش لاله زار
تکیه برایام نیست تادکر آید بهار

قدم زرفتن وپرسیدنش دریغ مدار
چنان مفید نباشد که بوی صحبت یار

ببارکاه قضا باطلند جد وحذر
همان بهست که آدم نزاید ازمادر

خود را زعملهای نکوهیده نکه دار
درویش صفت باش وکلاه تتری دار

دست کیتی بزدی تیغ هلاکم برسر
این منم برسرخاك تو که خاکم برسر

رسم خیرش همچنان برجای دار
تابماند نام نیکت پایدار

بذل درویشان کند نیم دکر
همچنان دربند اقلیمی دکر

دربیابانی بیفتاد از ستور
یاقناعت پرکند یاخاك کور

کرکسان اندر وهزار هزار
اومرا بیزا همی زند منقار
وزهمه بازماند این مردار

آفاق ساخت کسوت عباسیان شعار
شکل هلال چون سرچوکان شهریار
نونی که کفتهٔ بقلم کردهٔ نکار
مانند کشتیٔ که زدریا کند کذار
آهنك درکشیدن اوکرده ازکنار
افتاده برکنارهٔ دریا نحیف وزار

تاجهان درکار باشد داعماد رروزکار
آنچه بندی دست دشمن آنچه بکشائی حصار

آدمی کورا نباشد تجربت
مخورد مسکین نمك برجای قند
مختصر کویم بهرکاری که هست

بهنکام زمی وهنکام تندی
بچشم وبموی وبسم وسرین که
بکبر پلنك وبرفتار شاهین
به آب اندرون هم چولؤلؤ بیضا
زبالا به پستی فضای الهی
چنان دشتهارا بهم درنوشتی

تکاوری که ندارد خبرزمین زسمش
هزار دائره برنقطهٔ پدید آرد
بخوش روانی برآب بکذرد چوحباب
چوکرم کشت نبارد جنبید بااورق

درسرآید زسبك پائی اومردم چشم
همچو فکرت زجهانی بجهانی بردت

سپاهی به هیئت چوامواج دریا
به نیزه همه حافظ عهد رستم
زتف سنان تو تازاده دشمن
کسی کزسنان تو جان داده باشد
پلنك از نهیب سنانت بخواهد

اشهبی کردسمی پهن بری خردسری
بکه جستن باد وبکه رفتن ابر
سست بودی چوبجستی براوکردش چرخ
شخنوردی که بنسند پش نبودی نکبا
ازفرازاوسوی پستی نشدی جزچوقضا

شده آن اسب چون کبك وهما وطوطی وکنجشك
بوقت جستن وناورد وسبق وحمله درمیدان

بهنکام نبرد ورامش وبازی وآرامش
زقدر وحشمت واقبال وجاه تو ورا زیبد

قاآنی
برچنان آدم شرف دارد ستور
طعم شیرین رااکمی داند زشور
کور بینا بهتر ازبینای کور

حکیم قطران
سبك تر زکشتی کران تر زلنکر
چوجزع وچومشك وچوپولاد ومرمر
بقد هیون وبزور غضنفر
به آتش درون هم چویاقوت احمر
زپستی به بالا دعای پیمبر
که انکشت مردم ورقهای دفتر

کمال
که ازبرش یکی پای رفتیا بچهار
مکرقوایمش از آهنست چون پرکار
بکرم تازی زآبش برون جهد چوشرار
چوتند شد نتواند برو نشست غبار

وله
چونك خواهد که بکردش رسد ازراه نظر
که ترا ازحرکاتش نبود هیچ خبر

لا
کروهی به عدت چو اعداد اختر
به خنجر همه وارث رسم حیدر
چو سیماب بکریزد ازناف مادر
زبیم سنان تونیابد به محشر
بخواهشکری پروبال ازکبوتر

لا
کوش اوراست چوپیکان وبرش هم چوسپر
بکه پو به ونعره چو درخش وتندر
کند بودی چوبرفتی براوسیر قمر
راهواری که به تیزیش نبودی صرصر
وزنشیب اوشوی بالانشدی جزچوقدر

لا
نکورفتاروخوش دیدارو زیرك طبع وحیلت کر
بسم خارا بنعل آتش برك آهن بتك صرصر

لا
زحل کین وعطارد وهم وزهره طبع ومه پیکر
رکاب ازماه وزین خورشید ومیدان چرخ نعل اختر

لاادری

تیز چشمی کز غبارش چشم کیوان کشت کور
طبع او بشناخت مقصد راهمی پیش از ضمیر

لا

خردموی وزاغ چشم وپهن روی وکردسم
آب باوی در شتـاب وخاك باوی در درنك

لا

برسمندی هم چوعمر اندرمسرت تیزرو
ازعنانش بافته رضوان دوکیسوبند حور

لا

سواداو به صفت چون مزید مینارنك
صبا نموده بخـا کش طراوت طـوبی

لا

زمانه عزم وقضـا قوت وقدر قدرت
زمین توان وهـوا صفوت واثیر نهیب

لا

بنش رسیده بماهی سرش رسیده بماه
قیاس خندق و پسنیش درکذشته زحد

لا

داده بنات نعش بسـوی غروب روی
مانـنده بطی که به آب آید ازهوا

لا

سپهر ازدور کـفتی سبز بحر بست
چـو فند قهـاء سیم اندوده پروین

لا

سپیده دم که شهنشـاه لاجورد سیر
جهـان تیره دل از مقدم سحر می شد

لا

مرد خردمند هـنر پیشـه را
تابه یـکی تجربه آموخـتی

لا

ای که تو کوئی که کاش عمردوبودی که شخص
کرتو بصد عمر نوح تجربه حاصل کنی

لا

من اینجا دیر ماندم خوار کـشتم
چو آب اندر چـمن بسیار ماند

لا

عنـکبـوت ضعیف نتـواند
رزق اورا پری وبالی داد

لا

بپـای وبـال وبیار وبتـاب
مراد ونشـاط وخزان وجهـان

خرد کوشی کزصهیلش کوش کردون کشت کر
کام اودریافت منزل راهمی پیش از بصر

تیز کـوش ودور بین ورهنورد وراهوار
چرخ باوی درنورد وابرباوی درشـکار

یلقانی چون جوانی در تمتـع ساز کار
وزرکابش ساخته سلطان انجم کوشوار

هوای او بمثل چون نسـیم جان پرور
هوا سرشـته در آبش حلاوت کوثر

ستاره زینت وخورشید رای وچرخ آثار
جهـان مکانت ودریا نوال وکوه وقار

فتاده مردم ازودر ضـلالت ازبن وسر
شمار برج وبلندیش برکـذشته زمر

برچرخ آبکون سـراو زیروتن زبر
کردن دراز کرده وبرهم کشـیده پر

فسرده وانکهی کـشته نکونسار
به پیروزه طبـق برهفت بشمـار

سوار کشت برین سبز خنك باد مسیر
چوزنکی متبسم عذار شسته به شیر

عمر دوبایسـت درین روزکـار
در دکری تجربه بردی بکار

تجـربه اولش دردوم آید بـکار
بیشـتر ازآن بود تجربه روزکـار

عزیز ازماندن دایم شـود خـوار
عفـونت کیرد از آرام بـسیار

کـه زود چون درندکان بشـکار
نابدامش دراوفتـند ناچـار

چو کوه وچو سرو وچوا برو چو خور
بساب وببین وبپاش وبخـود

من یکی کـوهرم فتـاده بخـاك
کرچـه باشـد بنزد همت تو

جزای نیـك وبد خلق باخدای انداز
توراستی کن وباکردش زمانه نسـاز

پدرکه جان عزیزش بلب رسید چه کفت
بدوست کرچه عزیزاست رازدل مکشای

اینکه مشتـاق منزلی مشتـاب
اسـب تازی دونك رود بشـتاب

آنکه چون پسـته دیدمش همه مغز
پارسـایان روی برمخلـوق

کـار ساز ممـالکی شـاها
دوستـان را چوتیغ خود برکش

رفـتی ومن مـلازم این منزلم هنوز
راندی چوبرق محمل خود کرم من چوابر

شمشیر نیك زآهن بد چون کند کسی
باران که درلطافت طبعش خلاف نیست

اکرچه شاهی واسباب سلطنت همه هست
جهانیـانرا خواهی که ازتو می ترسند

دمی چنـد کـفتم برآرم بکام
دریغـاکـه برخوان الوان عمر

بدیدار مردم شدن عیب نیسـت
اکر خویشـتن راسلامت کـنی

این چه شـهراست سراسر آشوب
باچنـان شـهر سقی الله دوزخ

از حسد تااهـلم ارکوید بدی
حاسدان هستند ومارا باك نیست

یکی امروز کـامران بینی
روزکـی چنـد باش تابخورد

فرق شـاهی وبنـدکی برخاست
ارکـی خاك مرده باز کـنـد

لاادری

ازره تربیت مرا بردار
کـوهر ازخاك برکرفـتن عار

سعدی

که دست ظلم نماند چنانکه هست دراز
که مکرهم بخـداوند مکر کرددباز

وله

بکی نصیحت من کوشدار جان عزیز
که دوست نیز بکوید بدوستان عزیز

وله

پنـد من کـار بند وصبر آموز
اشـتر آهسـته میرود شـب وروز

وله

پوست برپوست بود همـچو پیـاز
پشت بر قبـله می کـنند نمـاز

لاادری

کـار هـارا بوقت خود می سـاز
دشمنـانرا چـوتیر دور انداز

لا

زاب مژه بکوی تو پادرکلـم هنوز
درکـریه وفغان زپی محملم هنوز

سعدی

ناکس به تربیت نشود ای حکیم کس
درباغ لاله روید ودرشوره زارخس

وله

زآه نالهٔ مظلـوم سـوزناك بـترس
تونیز بی سخـن ازکردکار پاك بترس

وله

دریغـاکـه بکرفت راه نفس
دمی چنـد خوردیم وکفتند بس

وله

ولیـکن نه چنـدان که کویند بس
سلامت نبـاید شـنیدن زکـس

فخری

وین چه قومـست سراپا تلبیس
باچنـین قوم عفی الله ابلیس

ابن یمین

زان بودکـزمن بدل دردیستش
بی هنر آنکس کـه حاسد نیستش

سعدی

دیکری را دل ازمجـاهده ریش
خاك مغـز سرخیـال اندیش
چون قضـای نوشـته آمد پیش
نشنـاخد توانـکر ازدرویش

سعدی

شاهد انجا که رود عزت وحرمت بیند — وز براند بقهرش پدر ومادر خویش
پر طاوس بر اوراق مصاحف دیدم — کفتم این منزلت قدر تومی بینم بیش
کفت خاموش که هر کس که جمالی دارد — هر کجا پای نهد دست ندارندش پیش

وله

هر که فریادرس روز مصیبت خواهد — کو در ایام سلامت بجوانمردی کوش
بندهٔ حلقه بکوش ار ننوازی برود — لطف کن لطف که بیکانه شود حلقه بکوش

وله

شخصم بچشم عالیان خوب منظراست — وز خبث باطنم سر خجلت فتاده پیش
طاوس را بنقش ونکاری که هست خلق — تحسین کنند واو خجل ازپای زشت خویش

وله

به آدمی نتوان کفت ماند این حیوان — بجز دراعه ودستار ونقش بیرونش
بکرد درهمه اسباب ملك وهستی او — که هیچ چیز نبینی حلال جز خونش

وله

پرورد کار خلق خدائی بکس نداد — تا هم چو کعبه روی بمالند بردرش
ازمال ودستکاه خداوند عز وجاه — چون راحتی بکس نرسد خاك برسرش

وله

در عمل کوش وهرچه خواهی پوش — تاج برسرنه وعلم بردوش
زاهدی در پلاس پوشی نیست — زاهد پاك باش واطلس پوش

وله

نکوید از سر بازیچه حرفی — کز ان پندی نکیرد صاحب هوش
اکر صد باب حکمت پیش نادان — بخوانند آیدش بازیچه در کوش

وله

مشمر بود ملك آن پادشاه — که اورا نباشد خردمند پیش
خردمند کو پادشاهش مباش — که او پادشاهست بر ملك خویش

وله

نه بیند مدعی جز خویشتن را — که دارد پردهٔ پندار در پیش
کرش چشم خدا بینی ببخشند — نه بیند هیچ کس عاجزتر از خویش

وله

ملکداری را دیانت باید وفرهنك وهوش — مست وغافل کی تواند عاقل وهشیار باش
پادشاهان پاسبانانند خفتن شرط نیست — یا مکن یاچون حراست میکنی بیدار باش

قاآنی

پند پیران در جوانی کوش دار — پیش ازان کت رنجها آید به پیش
سعی کن تامرهمی آید بدست — پیش ازان کت دل تبه کردد زریش
دیدهٔ فصاد کاول در بغل — پنبه را بیرون کند آنکاه نیش

نظیری نیشابور

یادر درون قبهٔ این آسمان مباش — یا ازحوادثی که رسد دلکران مباش
کس را خط دوام فراغت نداده اند — بار جهان اکر نکشی درجهان مباش

نوایی

ای که کفتی بریزید وآل او لعنت مکن — زانکه شاید حق تعالی کرده باشد رحمتش
آنچه باآل نبی او کرد کر بخشد خدا — هم ببخشاید تراکر کرده باشی لعنتش

همام

پس ازسالی بخوابت دیده ام دوش — مبادا یادت ازجانم فراموش

لا

هنوزم هست دیدار تو درچشم — هنوزم هست کفتار تودر کوش
فراموشم بکجا کردی که چون نور — میان دیده چون جانی در آغوش

لا

تندرستانرا نباشد درد ریش — جز بهمدردی نکویم دردخویش
کفتنی از زنبور بی حاصل بود — بایکی در عمرخود ناخورده نیش
تاترا حالی نباشد هم چوما — حال ما باشد ترا افسانه پیش

لا

چون قبهٔ کسری بتصاویر مزین — چون نامهٔ نامی بتماثیل منقش
چون چشم فلك روشن وچون خلد برین — چون بیت حرم فرخ وچون باغ ارم خوش

لا

ازان کافتاب مهتا بود چرخ — زروی زمین سایه بردا شتش
جهانرا همین یك جوا نمرد بود — فلك هم حسد بردو نکذا شتش

سلمان ساوجی

ای وزیری که ملك وجاه تراست — ازسماوات وارض افزون عرض
اززمانه شکایتی دارم — برضمیر توکرد خواهم عرض
چون روا باشد ای خلاصهٔ عصر — کی سزا باشد ای خلیفهٔ ارض
که درایام دولت توکسی — که دعای تو باشد اورا فرض
نخورد هیچ چیز الاغم — نکند هیچ کار الا قرض

عبید زاکانی

مردم بعیش خوش دل ومن مبتلای قرض — هر کس بذوق وشغلی ومن دربلای قرض
قرض خدا وقرض خلایق بکردنم — آیا ادای فرض کنم یا ادای قرض

کمال

مرا دوستی کفت قانع شوای یار — که همواره غمکین بود مردطامع
قناعت نکو باشد آری ولیکن — هم آخر بچیزی توان بود قانع

سعدی

دربیابان خشك وریك روان — تشنه را در دهان چه درچه صدف
مرد بی توشه کاوفتاد زپای — در کمربند اوچه درچه خزف

وله

ازان کز تو ترسد بترس ای حکیم — وکربا چو او صد برائی بجنك
نه بینی که چون کربه عاجز شود — برآرد بچنکال چشم پلنك
ازان مار برپای راعی زند — که ترسد سرشرا بکوبد بسنك

وله

سکی را لقمهٔ هرکز فراموش — نکردد کرزنی صد نوبتش سنك
وکر عمری نوازی سفلهٔ را — بکمتر چیزی آید باتو در جنك

وله

کسی که لطف کند باتو خاك پایش باش — وکر ستیزه کند دردو چشمش آکن خاك
سخن بلطف وخوشی بادرشتخوی مکو — که زنك خورده نکردد بنرم سوهان پاك

کمال الدین اسماعیل

غله کامسال داد خواجه مرا — کرنه بد جمله بود اکثر خاك
نسبت خاك وکندمش باهم — همچنان بدکه تخم اندر خاك

كمال الدين اسماعيل

خاك مردم خورد ندانستم
كردم انديشه تاچرا فرمود
آدمى راچو خاك سبز كند

حافظ

خوش خبرباش اى نسيم شمال
يا بريد الحمى حماك الله

سعدى

هم چنان در فكر آن بيتم كه كفت
ريزپايت كرندانى حال مور

وله

مير طبال بابسرمى كفت
مير بارين ومير پيراريں

كمال

آباد بران بارهٔ ميمون همايون
صرصرتك بولادرك صاعقه رفتار
ديويست كه جنك وشهابيست كه سير
درمعركه اطراف زمين ازحركاتش

كمال الدين اسماعيل

اى درمحيط عشقت سر كشته نقطهٔ دل
زلف توبرشاكوش ثعبان ودست موسى

نورى اصفهانى

جهانيان بهتضرع اكر نكردندى
كسى بعهد سخاى تو برنيا وردى

٧

چهار چيز كه اصل منافعست ومنال
بقا بتلخى مرك وعمل به خجلت عزل

٧

نيافريد خدادرجهان بقدرت خويش
چكونه پس نكندمردهوشيار اعراض

٧

بروز آنكه بود وقت نكبتى ازچرخ
بود مناسب آن كار نخوت واعجاب

٧

شاها بقاى عمر توبادت هزار سال
سالى هزارماه ومهى صدهزارروز

٧

وفاز عمروم اداز جهان وبهره زمال
من اين خيال تصوركنم فلك كويد

كه خورد مردم اى برادر خاك
خواجه باكندم برابر خاك
كرد وجه غذاى من برخاك

كه بما ميدهى نشان وصال
مرحبا مرحبا تعال تعال

پيلبانى درلب درياى نيل
هم چو حال نست زيرپاى پيل

اى پسر طبل زن به استعجال
همه بطال وما همى طبال

خوش كام چوافلاك وره انجام چودلدل
كردون تن عفريت دل كوه تحمل
چرخست كه زين وزمين است كه جل
چون نقطهٔ سيماب نمايد ززلزل

وى ازجمال رويت خون كشته مركز كل
خال توبرز نخدان هاروت وچاه بابل

زكردكارجهان زندكانى توسؤال
كف نياز بدركاه ايزد متعال

نبرزد او بچهار دكر بآخر حال
كنه بشرم وندامت عطا بذل سؤال

بلند تركهرى خوبتر ازآلت عقل
زهرچه آن به طبيعت كنداز الت عقل

بوقت آنكه رسد روز دولتى بزوال
بودمحرض اين حال طيش واستعجال

اقبال درپناه تومدت هزار سال
روزى هزارساعت وساعت هزارسال

حضور وقت زايام وفرصت ازمنه وسال
زهى تصورباطل زهى خيال محال

نبك بندى سه چار فرموداست
اولين آنكه هركه مالش نيست
دومين آنكه هركه جفتش نيست
سيومين آنكه نيست فرزندش
چارمين آنكه هركه اين هرسه

جماعتى كه همه كارشان بروز وشب
زبهرآن كه زمى توبه كرده اند اول
اكركريمى وصاحب دلى هنرمندى
پيالهٔ دوسه ازمى تناولى سازد
هزار طعنه زنند وهزار بدكويند

هزارچشم دكربايدم كه وام كنم
اكربوقت نمازم بهپيش مى آيم

دوشينه بكوى مى فروشان
آكنون زخمارسر كرانم

چون الف چيزى ندارم درجهان
اى دريغا كاشكى بى بودمى

كه كه زآب ديده خرسند كردمى دل
من اين همه ندانم دائمكه مى برآيد

كار جهان نكركه جفاى كه ميكشم
اين نعرهاى كرم زعشق كه ميزنم

دختران كه بكر فكرمنند
هركه كابين نداد عنين بود

سكى شكايت ايام باسكى ميكفت
نه آشيان چومرغان نه غله چون موران
كرم دهند خورم ورنه ميروم آزاد
مرانه برك زمستان نه عيش تابستان
هزار سنك پريشان بيكنه بخورم
نه دررياضت وخلوت مقام ميسازم

ابن يمين

شاه كسرى سرملوك عجم
هيچ كامى نيابد ازعالم
نيستش دل به هيچ رو خرم
نيست تاهست پشت اوبحكم
نيستش نيستش بكى غم

ابوعلى سينا

اواطهاست وزنا وفساد وكسب حرام
بنزد عام همه عافلند ونيكونام
بجند فضل وهنر كشته شهرهٔ ايام
زبهر حفظ مزاج وبراى هضم طعام
كه كنده باد زبوخاان مردم عام

آذرى

بماه روى تونظاره تاتمام كنم
عازرا بكذارم ترا سلام كنم

اكبرشاه

بپيمانهٔ مى بزر خريدم
زردادم ودردسر خريدم

الف ابدال

تابدست آرم تذروخوش خرام
تايكى درزيرمن بودى مدام

انورى

كارم چنان شد اكنوركان هم نمى توانم
جانم درآرزويت اى آرزوى جانم

وله

دل رابه پيش عشق ووفاى كه ميكشم
اين طعنه هاى سرد براى كه ميكشم

بنائى

هريكى رابشوهرى دادم
زوكر منم بديكرى دادم

سعدى

نه بينيم كه چه بركشته حال مسكينم
قناعتم صفت ورد بارى آيينم
نه همچون آدميان خشمناك بنشينم
كه فابنست همين پوستين باربنم
كه اوفتاده نه بينى برابروان چينم
كه جابكا كاوخت وسك باليم

سعدی	بلعمی که نشاول کنم زدست کسی	دوات کر بزند بعد ازان بزنینم
	چو کربه در نیابم زدست مردم چیز	ور اوفتاده بود ریزه ریزه برچینم
	بجان من که نشیند درین مقام رضا	برابر است کلستان وتل سر کینم
	مرا که سیرت زین جنس وخوی این صفتست	چه کرده ام که سزاوار سنك ونفرینم
	جواب داد کزین بیش نعت خویش مکوی	که خیره کشت زوصفت زبان تحسینم
	همین دو خصلت ملعون کفایتست ترا	فریب دشمن ومردار خوار می بینم
وله	کلی خوشبوی درحمام روزی	رسید ازدست محبوبی بدستم
	بدو کفتم که مشکی یا عبیری	که از بوی دلاویز تو مستم
	بکفتا من کلی ناچیز بودم	ولیکن مدتی باکل نشستم
	کمال همنشین بامن اثر کرد	وکرنه من همان خاکم که هستم
وله	خری را ابلهی تعلیم می داد	برو برصرف کرده عمر دایم
	حکیمی کفتش ای نادان چه کوشی	درین سودا بترس از لوم لایم
	نیاموزد بهایم از تو کفتار	تو خاموشی بیاموز از بهایم
وله	ندانستی که بینی بند برپای	چو در کوشت نیاید پند مردم
	دکر ره کر نداری طاقت نیش	مکن انکشت درسوراخ کژدم
وله	توان شناخت بیك لحظه درشمائل مرد	که تا کجاش رسید است پایکاه علوم
	ولی زباطنش ایمن مباش وغره مشو	که خبث نفس نکردد بسالها معلوم
وله	ضرور نیست که آحادرا سری باشد	وکرنه ملك نکیرد بهیچ کونه نظام
	بشرط آنکه بداند سر اکابر ملك	که بیوجودرعیت سریست بی اندام
وله	نه براشتری سوارم نه چوخر بزیربارم	نه خداوند رعیت نه غلام شهریارم
	غم موجود وپریشانی معدوم ندارم	نفسی میزنم آسوده وعمری بسرارم
وله	کرشمه زر جعفری دارد	مردبی توشه برنکیرد کام
	در بیابان خشك وریك روان	شلغم پخته به زنقرهٔ خام
وله	آن ستمدیده شنیدی که بخونخوار چه کفت	ملکا جور مکن چون بجوار تو دریم
	کاه ازدست ستمکار بسلطان ببرند	چون ستمکار تو باشی که پیش که بریم
وله	خوق درملك خدا ازهمه جنسی باشد	زاهدان خرده مکیرید که ما رندانیم
	هرکسی راعملی هست امیدی دارد	ما کدائیم درین ملك نه بازرکانیم
وله	طبیب وتجربت سودی ندارد	چو خواهد رفت جان ازجسم مردم
	خرمرده نخواهد خواست برپای	اکر کوشش بکیرد خواجه وردم
شطاح	اکر آهی کشم صحرا بسوزم	جهان را جمله سرتا پا بسوزم

(بسوزم)

شطاح	بسوزم عالم ار کارم نسازی	چه فرمانی بسازی یا بسوزم
باباطاهر عریان	سوته دلهای بوره تا بنالیم	زعشق آن کل رعنا بنالیم
	بشیم با بلبل شیدا بکلشن	اکر بلبل تنالد ما بنالیم
ظهیر	منم امروز دلی زانده کیتی بدونیم	همه آنست هنوزم که بجان باشد بیم
	نه مرا مسکن ومأوی نه مرا خانه وجا	نه مرا مونس وغمخور نه مرا یار وندیم
	بردلم حسرت اصحاب بلائیست بزرك	برتنم فرقت احباب عذابیست الیم
	که کمان برد که افتم من مسکین هرکز	درچنین رنج ومشقت زچنان نازونعیم
	چون زرار یاد کنم چهره برافشاند زر	ورغم سیم خورم دیده فرو بارد سیم
	شب ستاره شمرم بردو رخم زان باشد	زخم ناخن چو حروفی که بود برتقویم
عراقی	آن بخت کو که بردر تو باز بکذرم	وان دولت ازکجا که در آئی توازدرم
	میخواستم که باتو برارم دمی بکام	نکذاشت روزکار که کردد میسرم
	ازعمر من کنون که نماند ست جزدمی	باری بیا که باتو دمی خوش برآورم
وله	ازصفای می ولطافت جام	درهم آمیخت رنك جام ومدام
	همه جامست ونیست کوئی می	یا مدامست ونیست کوئی جام
عطار نیشابوری	پادشاها من بدرکاهت پناه آورده ام	در حریم حضرتت روی سیاه آورده ام
	چارچیز آورده ام که هیچ درکنج تو نیست	احتیاج وعجز وتقصیر وکناه آورده ام
عماد الدین حروفی	من کیستم که دعوی سودای او کنم	یا آرزوی روی دلارای او کنم
	اینم نه بس که درچمن دل بچشم جان	چون بکذرد زدور تماشای او کنم
کمال اسماعیل	کرخواجه زبهرما بدی کفت	ما چهره زغم نمی خراشیم
	ما غیر نکوئیش نکوئیم	تا هردو دروغ کفته باشیم
محمد بن عبد الرزاق	باز چشمت جفا بیاموزم	یالبت را وفا بیاموزم
	تو زمن شرم ومن زتو شوخی	بیا بیاموز یا بیاموزم
لا	نباشد شادیی بی محنت وغم	که درین غم کل وخار است باهم
	درین مجلس چرا خرم نشینم	که خود عیش مدام اوست یکدم
	ز آسمان ز دیناکی توان یافت	که تا زخمی نزد ننهاد مرهم
	مه وسالش فزاینده غم ودرد	شب وروزش کزاینده چوارقم
	سعادت آن کسی برد اززمانه	که پیش ازمرك مرد وزیست خرم
لا	کشتی تو وکشتند ترا وانکه ترا کشت	هم کشته شد از کردش ایام سرانجام
	بردی تو وبردند زتو وانکه زتو برد	بردند ازو حاصل ایام بناکام

ابن حسام

ای رفته آستان تو رضوان باستین
جاروب فرش مسند تو زلف حور عین
باد صبا زنکهت زلف تو مشکبوی
خاك عرب ز نزهت قبر تو عنبرین
ازامل آبدار تو ارواح را شفا
وز زلف تابدار تو حبل المتین متین
ذات تو همچو نام کریم تو مصطفی
حسن تو همچو خلق عظیم تو نازنین
ماه منیر مملکت آرای طا وها
شاه سریر مسند اعلای یاوسین
چابکسوار شبرو اسری بعبده
کاندر رکاب تو نرسد شهپر امین
عیسی عصر قصر دنی درمقام قرب
مهدی مهد عهد نخستین وآخرین
بابای مهربان بنی آدم وشفیع
فرزند آدم ازهمه لیکن خلف ترین
ای برسر برکنت نبیا نهاده پای
آدم نبد هنوز مخمر بماء وطین
ای مالك ممالك ایاك نعبد
وی سالك مسالك ایاك نستعین
دوبت برآسمان لعمرك مه تمام
در باغ فاستقم قد تو سرو راستین

ابن یمین

چهار چیز دهد آب روی مرد بباد
باختیار مباش ای پسر مباشر آن
یکی دروغ ودوم صحبت عوام الناس
سیم مزاح وچهارم شراب بادمان

وله

هرکسی را چنانکه هست بدان
پس بدان قدر دوستی میکن
در عمل کوش وترك قول بکیر
کار کرده نمی شود بسخن

ازرقی

ساقی بیار لعل میی کز فروغ آن
اندیشه لاله زار شود دیده کلستان
کر بکذرد پری بشب اندر شعاع او
ازچشم آدمی نتواند شدن نهان
خوشبوی تر زعنبر ورنکین تر از عقیق
روشن تر از ستاره وصافی تر از روان

آکهی یزدی

نه ترا خشك لب از روزه توانم دیدن
نه لبت را بلب کوزه توانم دیدن
من که یکدم نتوانم بغمی دید ترا
کی باین محنت سی روزه توانم دیدن
ماه خیرات وزکاتست چنان کن که کهی
روی خوب تو بدر یوزه توانم دیدن

بنائی

زر که در معدنست مسکن آن
می برآید بسعی وکان کندن
لیك چون اوفتد بدست بخیل
برنیاید مکر بجان کندن

جامی

بدندان رخنه در پولاد کردن
بناخن راه درخارا بریدن
فرورفتن به آتشدان نکونسار
به نوك دیده آتشپاره چیدن
به فرق سر نهادن صد شتربار
زمشرق جانب مغرب دویدن
همه برجامی آسان تر نماید
زبار منت دونان کشیدن

وله

نامهای چارده معصوم دریك بیت من
کفته خواهم تا بماند یادکار از بعد من
مصطفی با مه محمد مرتضی با سه علی
جعفر وموسی وزهرا یك حسین ودو حسن

جوهری

رود چو آب فرو برزمین زبار کران
اکر کذر کند از زیر نخل سایه فکن
نخورده کاه ونديده جو ونکرده کنار
بغیر یال وبالش نیست در کردن
اکر کره نزنم بردمش زکثرت ضعف
بسان رشته نوا ندکذارد ازسوزن

حسن اردشیر

چه خوش باشد صبوحی یاد لارام
لبالب ازقدح دم در کشیدن
چو غنچه هردو دریك پیرهن تنك
بهم پیچیدن ودم در کشیدن

رضا پاشا والی مصر

دو رفیق مخالفیم ای چرخ
وضع مارا بهم برابر کن
یا بیاموز مردمی اورا
یا مرا نیز مثل اوخر کن

سعدی

هان ای نهاده تیر جفا درکمان ظلم
اندیشه کن زناوك دلدوز درکمین
کرتیر تو زجوشن پولاد بکذرد
پیکان آه بکذرد ازکوه آهنین

وله

نکوئی بابدان کردن وبالست
ندانند این سخن جز هوشمندان
زبهر آنکه باکرکان نکوئی
بدی باشد بجای کوسفندان

وله

متاب ای پارسا رواز کنهکار
ببخشا بندکی دروی نظر کن
اکرمن ناجوانمردم بکردار
تو برمن چون جوانمردان کذر کن

وله

زمین شوره سنبل برنیابد
درو تخم عمل ضایع مکردان
نکوئی بابدان کردن چنانست
که بد کردن بجای نیك مردان

وله

عالم اندر میانهٔ جهال
مثلی کفته اند صدیقان
شاهدی درمیان کورانست
مصحفی در سرای زندیقان

وله

در مبرو وزیر وسلطانی
بی وسیلت مکرد پیرامن
سك ودربان چو یافتند غریب
این کریبان بکیرد آن دامن

وله

چو میدانستی افتادن به ناچار
نبایستی چنین بالا نشستن
به پای خویش رفتن به بودی
کز اسب افتادن وکردن شکستن

ضیاء الدین فارسی

صبحست خیز ومیل بجام شراب کن
تنکست وقت کار طرب را شتاب کن
زان پیش کافتاب زمغرب کند طلوع
در مشرق پیاله می آفتاب کن

کمال اسماعیل

نکاوری که بیك حمله زیر پای آرد
اکر درازی امید باشدش میدان
زمین نورد چو شوق وفراخ رو چو هوس
سبك کذر چو جوانی وفیتی چو روان

مسعودی

ازبسکه تو درهند ودر ایران زدهٔ تیغ
وزبسکه درین هردوزمین ریختهٔ خون
زین هردوزمین هرچه کیاروید تاحشر
بخش همه روئین بود وشاخ طبرخون

مسیح کاشی

آن قدر بار کدورت بدلم جمع شداست
که اکر پایم ازین پیچ وخم آید بیرون
لنك لنكان دردروازهٔ هستی کیرم
نکذارم که کسی ازعدم آید بیرون

ناصرخسرو

ناصر خسرو براهی میگذشت
مست ولایعقل نه چون میخوارگان
دید قبرستان و مبرز دو برو
بانك برزد گفت کی نظارگان
نعمت دنیا ونعمت خواره بین
اینش نعمت اینش نعمت خوارگان

شیخ نظامی

وصل زن هرچند باشد پیش مرد کامجوی
روح وراحت را کفیل وعیش وعشرت را ضمان
لیك با وشمع صحبت درنمی گیرد ازانك
من سخن ازآسمان میگویم اوازریسمان

لا

الهی راست گویم فتنه ازتست
ولی از ترس نتوانم چخیدن
لب ودندان ترکان ختارا
بدین خوبی نه بایست آفریدن
باهو میدهی قوت که بگریز
بتازی هی زنی اندر دویدن
بزانو قوت رفتار دادی
بدنبال نکو رویان دویدن
اگر خواهی که اینهارا نپرسم
مرا بایست پس خر آفریدن

لا

نعل درآتش ازسمش صخرهٔ قلهٔ احد
ریخته چوجوازتکش خرمن راه کهکشان
رخنه کند بجبههٔ طاق سپهر نیلگون
دراشکند بصدمهٔ قبهٔ قصر اردوان
ساعدزهره ازسمش رشك بدست وغصه خور
طرهٔ حور بردمش شیفته است وشعرخوان
درفکند بشیههٔ چون دم صور اولین
مصحف مشتری زیدزخمهٔ زهره ازبنان
چرخ فراخ دائره حلقه چوتنگ اوست بس
ما نوش ضیاء زین شکل مجره اش عنان

لا

آهو زتو آموخت به هنگام دویدن
دم کردن واستادن وواپس نگریدن
شمع از تن و پروانه زمن گل زمن آموخت
افروختن وسوختن وجامه دریدن

لا

برنج ار بکاهم ننالم زغم
ز چرخ ار بمیرم نخواهم امان
چو کوراست گیتی چه چیز زهمز
چو کراست گردون چه سود ازفغان

لا

زدشمنان کهن دوستان نو کردن
بدست دیو بود عقل را گرو کردن
زمرده زنده شدن ممکنست وممکن نیست
زدشمنان کهن دوستان نو کردن

ابن یمین

دوقرص نان اگر ازگندمست وگر ازجو
دوتای جامه اگر کهنه است وگر ازنو
بچار گوشهٔ دیوار خود بخاطر جمع
که کس نگوید ازینجا بخیز وانجا رو
هزار بار نکوتر بنزد ابن یمین
زفر سلطنت کیقباد و کیخسرو

سعدی

کسی راکه عادت بود راستی
خطا گر کند درگذارند ازو
وگر نامور شد بنا راستی
وگر راست باور ندارند ازو

قادری کابلی

جهان چیست ماتمسرائی درو
نشسته دوسه ماتمی روبرو
جگر پارهٔ چند برخوان او
جگر خوردهٔ چند مهمان او

لا

ای پیش ازانکه درقلم آید ثنای تو
واجب براهل مشرق ومغرب دعای تو
ای دربقای عمر توخیر جهانیان
باقی مباد هرکه نخواهد بقای تو

لادری

تا آفتاب میرود وصبح بردمد
یارب بخیر باد صباح ومسای تو
یارب رضای او تو برآور بفضل خویش
کوروز وشب نمی طلبد جز رضای تو

میرابوالقاسم

شرب مدام شد چو میسر مدام به
چون می حرام گشت بماه حرام به
یکبوسه ازرخت ده ویکبوسه ازلبت
تا هردورا چشیده بگویم کدام به

جامی

بمه آن رخ چرا کنم تشبیه
ترك تشبیه تا مو چه به
گرچه باشد مشبه به خوب
هست بسیار از ومشبه به

خیالی

ای تیرغمت را دل عشاق نشانه
خلقی بتو مشغول وتوغائب زمیانه
که معتکف دیرم وگه ساکن مسجد
یعنی که ترا میطلبم خانه بخانه
حاجی بره کعبه ومن طالب دیدار
اوخانه همی جوید ومن صاحب خانه
مقصود من از کعبه وبتخانه توئی تو
مقصود توئی کعبه و بتخانه بهانه
هر کس بزبانی صفت حمد توگوید
عاشق بسرود غم ومطرب بترانه
تقصیر خیالی به امید کرم تست
یعنی که گنهرا به ازین نیست بهانه

میرزا سامی

ای همچو پری ازمن دیوانه رمیده
صدبار مرا دیده وگویا که ندیده
ای وای بران عاشق محروم که هرگز
نی با تو سخن گفته ونی از توشنیده

سعدی

شور بختان به آرزو خواهند
مقبلان را زوال نعمت وجاه
گر نه بیند بروز شب پره چشم
چشمهٔ آفتاب راچه گناه
راست خواهی هزار چشم چنان
کور بهتر که آفتاب سیاه

وله

تادل دوستان بدست آری
بوستان پدر فروخته به
باید اندیش هم نکوئی کن
دهن سك بلقمه دوخته به

وله

چون بقوت حریف خصم نهٔ
حیله ومکر رازدست منه
که بحیلت کمان قوت را
میتوانی که بکلانی زه

باباطاهرعریان

چومن یك سوته دل پروانهٔ نه
بعالم همچو من دیوانهٔ نه
همه ماران ومورا ن لانه وین
من دیوانه را ویرانهٔ نه

عرفی

ای نه فلك زخوشهٔ صنع تودانهٔ
وز قصر کبریای توعرش آستانهٔ
ذات تو قادراست به ایجاد هر محال
الا به آفریدن چون خود یگانهٔ

فردوسی

اگر بدانش اندر زمانه لقمان وار
سرای پردهٔ حکمت برآسمان زدهٔ
وگر سپهبد سیصد هزار شهر شوی
وگر برهمن سیصد هزار بتکدهٔ
به پیش ضربت مرگ این همه ندارد سود
همی ببایدرفتن چنانکه آمدهٔ

ابن یمین

من ونفس نفیس وفقر وفاقه
نمی خواهم غنی گشتن بخواری
بود جان دادنم درآب بهتر
ازان کز غوك باید جست یاری
گرسنه گر بمیرد کرك ازان به
که زاغ اورا کند سیر ازشکاری

ابن یمین
اکر دو کاو بدست آوری ومزرعهٔ
بر آن قدر چو کفاف معاش تو بشود
هزار بار ازان به که ازپی خدمت

وله
دیده ام اکثر ممالک را
سایه همسایه کیر اکر خواهی

وله
اکر خاطرت میل کاری کند
ازین پیشتر عاقلان کفته اند

ابو الفرج رونی
عنقای مغربست درین دور خرمی
چندانکه کرد عالم صورت بر آمدیم
هر کس بقدر خویش کرفتار محنتست

انوری
کر جان ودل بدست غم تو ندادمی
کر بد تو خواست بود مرا عمر کاشکی

وله
تو وزیری ومـن حکوی تو من
تو وزارت بمن سپار ومرا

سید جلال بن عضد
چار چیز است که در سنک اکر جمع شود
پاکی طینت واصل کهر واستعداد
با من این هر سه صفت هست ولی میباید

جلال الدین جعفری
در ایام محنت بهم بوده ایم
نپرسم ترا ونپرسی مرا

خاقانی
عمر پایست رخنه سر حادثه سیل پل شکن
آنکه غم جهان خورد کی زحیات بر خورد

خواجوی کرمانی
زتو باتو راز کـویم بزبان بیزبانی
زتو دیده چون بدوزم که توئی چراغ دیده

فخر رازی
اکر باتو نسـازد دشمن ای دوست
کرت رنجی رسد مخراش ومخروش
وکر نه چنـد روزی صبر فرمای

سعدی
شنیده ام که فقیهی بد شنبائی کفت
ازین طرف دو بدانکی کر اختیار کنی
سؤال کرد که چندین تفاوت ازپی چیست
بکفت ازان چه تو بینی حلال وملک منست
وزان دکر پسرانم بغارت آوردند

یکی امیر ویکی را وزیر نام کنی
روی ونان جوی از یهود وام کنی
کمر بندی وبر مردکی سلام کنی

به ندیدم زملک تنهائی
که چو ابن یمین براسائی

کران کار داری امیـد بهی
فارسل حکیما ولا توصه

خاص ازبرای محنت ورنجست آدمی
غمخواره آدم آمد وبیچاره آدمی
کس را نداده اند برات مسلمی

پای نشاط برسر کیوان نهادمی
هرکز نبودمی وزمادر نزادمی

دست من به عطا روا بینی
مدحتی کوی ناعطا بینی

لعل ویاقوت شود سنک بدان خارائی
تربیت کردن مهر از فلک مینائی
تربیت ازتو که خورشید جهان آرائی

رسیدی بدولت بجاکی رسی
من از بیکسی وتو از ناکسی

کوش که نارسیده سیل ازپل رخنه بکذری
پس تو غم جهان مخور تازحیات بر خوری

بتو از توراه جویم بنشان بینشانی
زتوی کناره کیرم که تو درمیان جانی

تو می باید که بادشمن بسازی
توکل کن بلطف بی نیازی
نه اوماند نه تو نه فخر رازی

که هیچ خربزه داری رسید، کفت آری
وزان چهار بدانکی قیاس کن باری
که فرق نیست میان دو نوع بسیاری
نیامد است بدستم بوجه آزاری
حرام را نبود نزد شرع مقداری

فقیه کفت حکایت در ازخواهی کرد

نظر کردم بچشم رای وتدبیر
نکویم لب ببند ودیده بر دوز
زمانی بحث علم ودرس تنزیل
زمانی شعر وشطرنج وحکایات
خدا بیت آنکه ذاتش بیمثالست

اکر ممالک روی زمین بدست آری
وکر خزائن قارون وملک جم داری

ضمیر مصلحت اندیش هرچه پیش آید
اکرچه رای تو در کارها بلند بود

راغب دنیا مشو که هیچ نیرزد
حاجت خلق ازدر خدای برآید

نخواهی کز بزرکان جور بینی
اکر طاقت نداری صدمهٔ پیل

آن مکن در عمل که در عزلت
در همه حال نیک محضر باش

رحم الله معشر الماضین
آن عزیزان چوزنده می نشوند

یاران بکجا وه غم نـدارند
ای ماه محفه سر فـرود آر

هر آن باغی که نخلش سر بدر بی
بباید کندنش از بیخ وازبن

نسیمی کز بن آن کاکل آئی
چو شو کیرم خیالت رادر آغوش

بار خدایا اکر زروی خدائی
ازچه سعیدا وفتاد وزچه شقی شد
نعمت منعم چراست دریا دریا

سعدی
ازین حرام ترت هست صد بدینساری

وله
نـدیدم به زخاموشی خصـالی
ولیکن هرمقامی را مقالی
که باشـد نفس انسانرا کمالی
که خاطر را بود دفع ملالی
نکردد هرکز از حالی بحالی

وله
وز آسمان ربائی کلاه جباری
نیرزد آنکه وجودی زخود بیازاری

وله
بتجربت بزند بر محک دانائی
بلند تر بود ازرای هر کسی رائی

وله
هردو جهان پیش چشم همت عالی
مرد خدارا چه کار بردر والی

وله
عزیزمن بخردان بربخشای
چرا باید که بر موران نهی پای

وله
خوار ومذموم ومتهم باشی
تا همه وقت محترم باشی

وله
که بمردی قدم سپردندی
کاش این ناکسان بمردندی

وله
از منقطعان کاروانی
تا حال پیادکان بدانی

باباطاهر
مداش باغبان خون جکربی
وکر باش همه لعل وکهربی

وله
مرا خوشتر زبوی سنبل آئی
سحر از بسترم بوی کل آئی

ناصر خسرو
طینت آدم همه جبل سرشتی
زاهد محرابی وکشیش کنشتی
محنت مفلس چراست کشتی کشتی

نزاری

اکرت معیشتی هست وکفاف کامرانی
بغنیمت جوانی ز بهار عمر برخور
دم نقدخوش برآور بیرازغم جهان دل
بمراد خویش برخور زدرخت زندکانی
کنه خوشتراز بهاراست ونه خوشتراز جوانی
زمیان دل رضاده بقضای آسمانی

رباعیات فارسی

بابا افضل کاشی

بازا بازا هرآنچه هستی بازآ
این درکه ما درکه نومیدی نیست
کر کافر ورند وبت پرستی بازآ
صد بار اکر توبه شکستی بازآ

امیدی طهرانی

ای ازتو بلند قدر کاشانهٔ ما
ازسایهٔ دولتت کنون میخواهم
آباد بدولت تو ویرانهٔ ما
همسایهٔ آسمان شود خانهٔ ما

جامی

که باده وکه جام خوانیم ترا
جزنام تو برلوح جهان حرفی نیست
که دانه وکه دام خوانیم ترا
ایا بکدام نام خوانیم ترا

حافظ

عیب است عظیم برکشیدن خودرا
ازمردمک دیده بباید آموخت
وز جملهٔ خلق برکزیدن خود را
دیدن همه کس راوندیدن خود را

حالتی

تب دور زجسم ناتوانت بادا
ازبردن نام دشمنان شرمم باد
جان همه کس فدای جانت بادا
درد تو نصیب دوستانت بادا

شوقی تبریزی

دردا که فراق ناتوان ساخت مرا
ازضعف چنان شدم که بربالینم
بر بستر ناتوانی انداخت مرا
صد بار اجل آمد ونشناخت مرا

نیازی

ازآتش هجر سوخت چون پیکرما
آمد که زند برآتش ما آبی
ما ئل بوفا ومهرشد دلبر ما
وقتی که بباد رفت خاکستر ما

کاتبی نیشابوری

این مردن وحشر باغ وراغست مرا
آن خلق بمیراند واین زنده کند
نی درد ازین هردونه داغست مرا
چون من نیم ازهردو فراغت مرا

کمال اسماعیل

دردیست اجل که نیست درمان اورا
شاهی که بحکم دوش کرمان میخورد
برشاه ووزیر هست فرمان اورا
امروز همی خورند کرمان اورا

لاادری

منمای باین خلق مجازی خودرا
خودمی بینی که اهل مجلس کورند
مشهور مکن بنکته سازی خود را
ای شمع بهرزه میکذاری خود را

اثیراخسیکتی

تا بودم ازان دوزلف مشکین دوتاب
اکنون چه کنم که بخت برکشتهٔ من
از آتش دل زدیده می ریزم آب
کفتار بنامه کرد ودیدار بخواب

امین طهرانی

ای ماهلقا شب وصالست امشب
ماراوترا خواب وخیالست امشب
هجران ترا وقت زوالست امشب
جز خواب همه چیز حلالست امشب

بیدار قهستانی

بابط میکفت ماهیی درتف وتاب
بط کفت چومن قدید کشتم توکباب
باشد که بجوی رفته باز آید آب
دنیا پس مرك ماچه دریاچه سراب

مولانا جلال الدین رومی

سبحان الله من ونوای درخوشاب
من بخت توام که هیچ خوابم نبرد
پیوسته بخفا اقیم اندر هرباب
تو بخت منی که برنخیزی ازخواب

فدائی نوربخش

ازباغ جنان فتاد دردام عذاب
مرغان بهشتیم عجب نبود اکر
آدم زپی کندم ومن بهر شراب
اوازپی دانه رفت ومن ازپی آب

ابن یمین

افسوس که عمرمن زهشتاد کذشت
چون آخر کارها فنا خواهد بود
بکذشت چنانکه بکذرد باد بدشت
پس مدت عمرماچه هشتاد وچه هشت

وله

کرکار تونیکست بتدبیر تونیست
تسلیم ورضا پیشه کن وشاد بزی
ورنیز بداست هم بتقصیر تونیست
چون نیك وبد قضا بتقدیر تونیست

ابوالسعود افندی

حقا نظر شاه جهان حق بین است
نزد عقلا این مثل دیرین است
رایش سند شرع عماد دین است
هرکار که خسرو بکند شیرین است

ابو اسماعیل

من بندهٔ عاصیم رضای توکجاست
مارا تو بهشت اکر بطاعت بخشی
تاریك دلم نور وضیای توکجاست
آن بیع بود لطف وعطای توکجاست

ابوسعید

سرتاسر دشت خاوران سنکی نیست
درهیچ زمین وهیچ فرسنکی نیست
کزخون دل ودیده درو رنکی نیست
کز دست غمت نشسته دلتنکی نیست

ابوسعید ابوالخیر

غازی زپی شهادت اندرتك وپوست
در روز قیامت این بدان کی ماند
غافل که شهید عشق فاضلتر ازوست
کین کشتهٔ دشمنست وآن کشتهٔ دوست

وله

راه توبهر روش که پویند خوشست
روی توبهر دیده که بینند خوشست
کوی توبهرجهت که جویند خوشست
نام توبهر زبان که کویند خوشست

وله

هرکز المی چو فرقت جانان نیست
کرترك وداع کرده ام معذورم
دردی بتراز واقعهٔ هجران نیست
توجان منی وداع جان آسان نیست

وله

جسمم همه اشك وچشمم بکریست
ازمن اثری نماند این عشق زچیست
درعشق توبی جسم همی باید زیست
چون من همه معشوق شدم عاشق کیست

ابوعلی سینا
می دشمن مست ودوست هشیار است
در بسیارش مضرت اندك نیست
اندك تریاق وبیش زهر مار است
در اندك او منفعت بسیار است

آصفی
ان دمکه تهی جام من از صهبا نیست
روزی که نبود جام جم پیدا کرد
شادم که مرا هیچ غم فردا نیست
امروز هست جام جم پیدا نیست

بابا افضل کاشی
این شور ببین که درجهان افتاد است
به زان نبود که ما کناری کیریم
خلق از پی سود درزیان افتاد است
ای وای بر انکه درمیان افتاد است

وله
تا کوهر جان درصدف جان پیوست
کوهر چوتمام شد صدف تا نشکست
از آب حیات صورت آدم بست
برطرف کلهکوشهٔ سلطان ننشست

وله
ای جملهٔ خلق را زبالا وز پست
بردرکه عدل توچه درویش وچه شاه
آورده بفضل خویش از نیست بهست
درخانهٔ عفو توچه هشیار وچه مست

وله
کفتم همه ملك حسن سرمایهٔ تست
کفتا غلطی زمانشان نتوان یافت
خورشید فلك چوذره درسایهٔ تست
ازما تو هرآنچه دیدهٔ بایهٔ تست

الهی
رخسار توآب دررخ کل نکذاشت
تا همچو بهار در کلستان رفتی
زلف توشکن بجعد سنبل نکذاشت
کل نوبت فریاد به بلبل نکذاشت

بهاءالدین
آن ترك پری چهره که باغ دلم اوست
کفتی بنشانش که بپا ایستاد است
که راحت جان وکاه داغ دلم اوست
چونش بنشانم که چراغ دلم اوست

جامی
بیتاب شد ازتب ورق نسرینت
توخفته بسان چشم ومن چون ابرو
بی آب زنخدانه اب شیرینت
باقد خمیده برسر بالینت

مولانا جلال الدین رومی
اطراف رخش مشك سیه بکرفتست
روی توکه ماهست ور اسبنه چوطشت
کوئی دو تو به راکنه بکرفتست
زان طشت همی زنم که مه بکرفتست

وله
کوچك بودن بزرك را کوچك نیست
کر زانکه پدر حدیث کودك کوید
هم کودکی از کمال خیزد شك نیست
عاقل داند که آن پدر کودك نیست

حالتی تبریزی
پیرم زعصا وعینکم ناچار است
نی دیده بجای خویش ماندست ونه پای
امسال مرا ناسنی بر بار است
پایم دردست ودیده درد ستار است

حسین یزدی
علم جهاست وشیوه بو جهلیست
هرجا که روم رونق بازار منست
کارم نه باکره است ونی دهاست
مز بی هنرم متاع من جهایست

وله
لبریز زباده ساغر جهالست
اوضاع جهان اکر بدین منوالست
بیمانهٔ ماز غصه مالا مالست
نیکست که رسم عمر استعجالست

(یك ذرهٔ)

سالم
یك ذرهٔ اختیار درهست تو نیست
تدبیر چو کعبتین وتقدیر چو نقش
لیکن معقول فطرت پست تو نیست
در دست تو هست ولیك در دست تو نیست

راهب
راهب بمن آن ستیزه خو یار نشد
آمد بسر رحم پس از مردن من
وز نالهٔ من دلش خبردار نشد
نادیده نخفت بخت بیدار نشد

شیخ سعدالدین حموی
ای قد تو معتدل نه بالا ونه پست
بالجمله چنانی که چنان می باید
وی چشم تو مخمور نه هشیار ونه مست
کس راچو تو محبوب نه بودست ونه هست

سعدی
کردرهمه شهر یکسر نیشترا ست
باانهمه راستی که میزان دارد
دربای کسی رود که درویشتر است
میل ازطرفی کند که آن بیشتر است

وله
زانکه ترا برمن مسکین نظر است
کرخود همه عیبها بدین بنده در است
آثارم از آفتاب مشهورتر است
هرعیب که سلطان بپسندد هنر است

وله
دوران بقا چوباد صحرا بکذشت
بنداشت ستمکر که جفا برما کرد
تلخی وخوشی وزشت وزیبا بکذشت
درکردن او بماند وبرما بکذشت

وله
ازتو بکه نالم که دکر داور نیست
آزاکه تورهبری کنی کم نشود
وزدست تو هیچ دست بالاتر نیست
وانراکه تو کم کنی کسش رهبر نیست

وله
تدبیر صواب ازدل خوش باید جست
شمشیر قوی نیاید از بازوی سست
سرمایهٔ عافیت کفافست نخست
یعنی زدل شکسته تدبیر درست

حکیم سنائی
کرقصد هلاك من شفای دل تست
باینده بکوهر چه هوای دل تست
مقصود من ازجهان رضای دل تست
تاباتو چنان زید که رای دل تست

شعیب جوشقانی
در عالم عاشقی حساب دکر است
درمذهب ما نیاز باشد نه نماز
رسم دکر است واحتساب دکر است
پیغمبر عشق راکتاب دکر است

طالب آملی
هوشست که سرمایهٔ صد دردسر است
در بیضه نمی کنند مرغان فریاد
فارغ بال آنکه ازجهان بیخبر است
هرچند که بیضه ازقفس تنکتر است

ملك شمس الدین
بادشمن من چو دوست بسیار نشست
پرهیز ازان عسل که بازهر آمیخت
بادوست نشایدم دکربار نشست
بکریز ازان مکس که بامار نشست

شمس الدین حداد
کردرد کند پای فلك پیمایت
چون ازسر دشمنت بجان آمده درد
سرپست در پی عرضه کنم بردایت
آمد بتظلم که فتد در پایت

باباعراقی
عالم زلباس شادیم عریان یافت
هرشام که بکذشت مرا غمکین دید
بادیدهٔ پرخون ودل بریان یافت
هرصبح که خندید مرا کریان یافت

وله
افسوس که ایام جوانی بکذشت
تشنه بکنار جوی چندان خفتم
سرمایهٔ عیش وشادمانی بکذشت
کزجوی من آب زندکانی بکذشت

عرفی

در پای رموز باده کس را ره نیست
هشیار است کسی چه داند می چیست
در پرده رازی کسی را ره نیست
ور مست شود نیز ز حال آگه نیست

عطار نیشابوری

بس قصه که بر خلق شمردم ز غمت
گر شادی تو در غم این مسکینست
بس غصه که زیر خاک بردم ز غمت
تو شاد بزی که من بمردم ز غمت

وله

چندین امل تو آخر ای غافل چیست
چون عاقبت کار همه کم شدن است
چون رفتنی در این جهان منزل چیست
آخر ز پدید آمدنت حاصل چیست

وله

چون نیست کسی در دو جهان دمساز
در حاضر بت ز خویش غایب شده ام
کس نتواند شناخت هرگز رازت
ای حاضر غایب ز که جویم بازت

وله

جان محو شد و بهیچ رویت نشناخت
ای از سر موی دو جهان کرده پدید
دل در خون گشت و خاک کویت نشناخت
کس در دو جهان یکسر مویت نشناخت

امیر علی

از زخم سر دو زلف عنبر بویت
ز انگشت نمای هر کسی بر رخ تو
آزرده شود همی گل خود رویت
ترسم که نشان بماند اندر رویت

فدائی

تا چشم کشایم بجمال تو خوشست
هیچ از تو بجز فراق تو ناخوش نیست
ور دیده ببندم بخیال تو خوشست
وان نیز بامید وصال تو خوشست

فریدالدین هندی

شب نیست که خون دل غمناک نریخت
یک شربت آب خوش نخوردم در همه عمر
روزی نه که آب روی من پاک نریخت
کان باز ز راه دیده بر خاک نریخت

کمال اسماعیل

تا روز مرا ز چشم بارند که بست
نی وقت خوشی و لذت بند کیست
تا شب ز دلم رنج و را کنند کیست
پس مرک چه باشد اگر این زند کیست

کمال اسماعیل

دل خون شد و شرط جانگدازی اینست
با این همه هیچ دم نمی آرم زد
در حضرت او کمینه بازی اینست
شاید که ترا بنده نوازی اینست

وله

دی اسب مرا گفت درینت چه شکست
نی آب درو نه سبزه نه دانهٔ جو
کاصطبل تو از زاویهای فلکست
این جای ستور نیست جای ملکست

کمال خجندی

دندان ترا چو درد پنهان بگرفت
چون جمله دوای دردها در لب تست
آن درد مرا در دل و در جان بگرفت
آن لب باید بزیر دندان بگرفت

محمود

دل گفت مرا علم لدنی هوس است
گفتم که الف گفت دگر هیچ مگوی
تعلیم کنم اگر ترا دسترس است
در خانه اگر کس است یکحرف بس است

مسعود سعد سلمان

در ماه چه روشنی که در روی تو نیست
مشک ختنی چو زلف خوشبوی تو نیست
در خلد چه خرمی که در کوی تو نیست
یکسر هنری عیب تو جز خوی تو نیست

معین الدین

ایام بقا چو باد نوروز گذشت
تا چشم نهادیم بهم صبح رسید
روزان و شبان بمحنت و سوز گذشت
تا چشم گشودیم زهم روز گذشت

مغربی

کس نیست کز و بسوی تو راهی نیست
یک ذره ز ذرات جهان نتوان یافت
بی هستی تو سنگ و گل و کاهی نیست
کاندر دل او ز مهر تو ماهی نیست

مهستی بیکم

در خانهٔ تو آنچه مرا شاید نیست
گوئی همه چیز دارم از مال و منال
بندی ز دل رمیده بگشاید نیست
آری همه هست آنچه می باید نیست

ولها

مارا بدم پیر نگه نتوان داشت
آنرا که سر زلف چو زنجیر بود
در حجرهٔ دلگیر نگه نتوان داشت
در خانه بزنجیر نگه نتوان داشت

نجم الدین کبری

هر سبزه که در کنار جوئی رسته است
پا بر سر لاله ها بخواری ننهی
گوئی ز رخ فرشته خوئی رسته است
کان لاله ز خاک ماهروئی رسته ست

خواجه نصیر

اجزاء پیالهٔ که درهم پیوست
چندین سر و پای نازنین و دل دست
بشکستن آن روا نمیدارد دست
از بهر چه ساخت و ز برای چه شکست

سید نظام الدین

ای ماه خجل ز روی شهر آرایت
سر تا پایت چنانک می باید هست
وی سرو سهی شیفته بر بالایت
سر تا پایم فدای سر تا پایت

شیخ نظامی

ده بار زنه سپهر و از هشت بهشت
کز پنج حواس و چار ارکان و سه روح
هفت اخترم از شش جهت این نامه نوشت
ایزد بدو عالم چو تو یک کس نسرشت

ملا وارسته

بی جذبهٔ دوستان ز جا نتوان رفت
فریاد مؤذن بشنو تا دانی
هر راه که نیست رهنما نتوان رفت
ناخوانده بخانهٔ خدا نتوان رفت

لا

خاکی که بزیر پای هر حیوانیست
هر خشت که بر کنگرهٔ ایوانیست
زلف صنمی و عارض جانانیست
انگشت وزیری و سر سلطانیست

لا

گل صبحدمی بخود بر آشفت و بریخت
بد عهدی چرخ بین که گل در ده روز
با باد صبا حکایتی گفت و بریخت
سر بر زد و غنچه گردو بشکفت و بریخت

لا

شاها می عمرت همه از جام بریخت
خونی که بریخت از عدو خنجر تو
گلبرگ حیاتت نه بهنگام بریخت
گردیدهٔ دوستانت ایام بریخت

لا

هر نقش که بر تختهٔ هستی پیداست
دریای کهن که برزند موجی نو
آن صورت آنکیست کان نقش آراست
موجش خوانند در حقیقت دریاست

لا

بیچاره کسی که شهر بزدش وطنست
زین هر دو بتر کسی که اهل سخنست
بیچاره تر آنکه نقشبندیش فنست
ناچار کسی که هر سه دارد چو منست

لا

زان لطف و مراعات که بر بنده تراست
گر شکر شوم شکر تو نتوانم گفت
بشنو سخنی که راست می گویم راست
ور عذر شوم عذر تو نتوانم خواست

لا

گفتم که مگر ماه تو در مشق گریخت
گفتا که چو مشاطه رخم می آراست
وین غالیه بر روی تو از مشک که بیخت
از هوش برفت و سرمه بر آینه ریخت

لا

بر مادر وصل بسته میدارد دوست
جانرا بفراق خسته میدارد دوست
من بعد من وشکستگی ودر دوست
چون دوست دل شکسته میدارد دوست

لا

آنی تو که خضر طالب صحبت تست
پرآب حیات ساغر عشرت تست
تودیدهٔ عالمی ومردم همه را
چون صاد همیشه چشم بر صحبت تست

ابوعلی سینا

بنکر زجهان تاچه طرف بستم هیچ
وز حاصل ایام چه دردستم هیچ
شمع طربم کبر چو بنشستم هیچ
خود جام جمم کبر چو بشکستم هیچ

لا

بمنود بمن یار میان یعنی هیچ
درپاش فکندم دل وجان یعنی هیچ
کویند که درمدرسه تحصیلت چیست
فکر دهن تنك بتان یعنی هیچ

خیام

چون عمر بسر رسد چه بغداد وچه بلخ
پیمانه چو پر شود چه شیرین وچه تلخ
افسوس که بعد ازمن وتوماه بسی
از سلخ بغره آید از غره بسلخ

ابن یمین

منکر که دل ابن یمین پرخون شد
بنکر که ازین سرای فانی چون شد
مصحف بکف وچشم برهروی بدوست
با پیك اجل خنده زنان بیرون شد

ابوسعید ابوالخیر

برخیز که عاشقان بشب راز کنند
کرد در وبام دوست پرواز کنند
هرجا که دری بود بشب می بندند
الا در دوست که شب باز کنند

سلطان ابویزید آل مظفر

از واقعهٔ تراخبر خواهم کرد
آنرا بدوحرف مختصر خواهم کرد
باعشق تو درخاك نهان خواهم شد
بامهر توسر زخاك بر خواهم کرد

وله

برهرکه حسد بردی اسیر توشود
وز هرکه فرو خوری اسیر توشود
تا بتوانی تو دستکیری من کن
کان دست کرفته دستکیر توشود

امام هروی

تادار وی درد تو مرا درمان شد
پستیم بلندی شد وکفر ایمان شد
جان ودل وتن هرسه حجاب من بود
تن دل شد ودل جان شد وجان جانان شد

ابوعلی سینا

کفر چو منی بلاف آسان نبود
محکمتر ازایمان من ایمان نبود
دردهر چو من یکی واوهم کافر
پس درهمه دهر یك مسلمان نبود

ارزقی

پیچیدن افعی بکمندت ماند
آتش بستان دیو نبندت ماند
اندیشه بجستن بسمندت ماند
خورشید بافسر بلندت ماند

اوحد الدین کرمانی

ای دائرهٔ کون ومکانرا مقصود
کشتم عدم ازتو کشته صحرای وجود
تو نقطهٔ این دائره عالم پرکار
پیرامن تونهاده سرها بسجود

بدرالدین جاجرمی

کفتم سخنت شکسته وش چون آید
با آنکه همه جون در مکنون آید
کفتا سخن ازچنین دهانی که مراست
کر نشکنمش چکونه بیرون آید

ثنائی خواجه حسن

آزار کرت بدر شهوار رسد
کی ازستم چرخ ستمکار رسد
تنکست ترا دهان وازتنکی جا
ناچار بساکنانش آزار رسد

جامی

هرکس که سفر کند پسندیده شود
خاك قدمش چوسرمه دردیده شود
باکیزه تر ازآب نباشد چیزی
هرجا که بسی ماند کندیده شود

مولانا جلال الدین ر

ازنی شکر ای جان بمدارا سازند
وز برك درخت توت دیبا سازند
آهسته مکن شتاب صبری بنمای
کز غوره بروزکار حلوا سازند

وله

انرا منکر که ذو فنون آید مرد
درعهد ووفا نکر که چون آید مرد
ازعهدهٔ عهد اکر برون آید مرد
ازهرچه کمان بری فزون آید مرد

وله

آنکس که زچرخ نیم نانی دارد
وزبهر مقام آشیانی دارد
نی طالب کس بود نه مطلوب کسی
کو شاد بزی که خوش جهانی دارد

وله

درسینهٔ هرکه ذرهٔ دل باشد
بی عشق تو زندکیش مشکل باشد
بازلف چو زنجیر کره برکرهت
دیوانه کسی بود که عاقل باشد

وله

درراه طلب رسیدهٔ می باید
دامن زجهان کشیدهٔ من باید
بینائی خویش را دواکن ورنی
عالم همه اوست دیدهٔ می باید

حافظ

ازچرخ بهرکونه همی دار امید
وزکردش روزکار میلرز چوبید
کفتی که پس ازسیاه رنکی نبود
پس موی سیاه من چرا کشت سفید

وله

بامی بکنار جوی می باید بود
وزغصه کناره جوی می باید بود
این مدت عمرما چو کل ده روز است
خندان لب وتازه روی باید بود

وله

جانم بفدای آنکه او اهل بود
سر در قدمش اکر نهی سهل بود
خواهی که بدانی یقین دوزخ را
دوزخ بیقین صحبت نااهل بود

حالتی قاسم

جانم باب ازامل خموش تورسید
ازامل خموش باده نوش تورسید
کوش نوشنیدیم که دردی دارد
درد دل من مکر بکوش تورسید

خیام

کویند که فردوس برین خواهد بود
وانجا می ناب وحورعین خواهد بود
کرمای ومعشوق کزیدیم چه باك
چون عاقبت کار چنین خواهد بود

وله

تازهره ومه درآسمان کشت پدید
بهتر زمی لعل کسی هیچ ندید
من درعجبم زمی فروشان کاینسان
زین به که فروشند چه خواهند خرید

وله

کرمی نوشد کدا بپیری برسد
وردوبهکی خورد بشیری برسد
وپیر خو دجوانی ازسر کیرد
ورزانکه جوان خورد بپیری برسد

خیام

صیاد ازل که دانه در دام نهاد
صیدی بگرفت وآدمش نام نهاد
هر نیك وبدی که میرود در عالم
او میکند وبهانه بر عام نهاد

وله

آنانکه محیط فضل وآداب شدند
در جمع کمال شمع اصحاب شدند
ره زین شب تاریك نبردند برون
گفتند فسانهٔ ودرخواب شدند

وله

عمرت تاکی بخود پرستی گذرد
یادر عدم نیستی وهستی گذرد
آن عمر که مرك باشد اندر پی آن
آن به که بخواب یا بمستی گذرد

وله

می خور که زتو کثرت وقلت ببرد
واندیشهٔ هفتاد ودو ملت ببرد
پرهیز مکن زکیمیائی که ازو
یك جرعه خوری هزار علت ببرد

ذوقی

از بخت بدم امید تو ببد شود
گر بنشانم درخت گل بید شود
بر کلبهٔ تار ما نیفتند پر تو
گر جرم فلك تمام خورشید شود

فخر رازی

هرگز دل من زعلم محروم نشد
کم ماند زاسرار که مفهوم نشد
هفتاد ودوسال فکر کردم شب وروز
معلومم شد که هیچ معلوم نشد

راغب پاشا

صائب که دل اهل سخن راخون کرد
تاراج معانی از پی مضمون کرد
مانندهٔ حقه باز حرفی که شنید
ازگوش گرفت واز دهن بیرون کرد

خواجه رشیدالدین همدانی

پیریم ولی چو بخت دمساز آید
هنگام نشاط وطرب وناز آید
از زلف دراز تو کمندی مکنیم
برگردن عمر رفته تاباز آید

زبانی

در سینه ام آه سرکشی بود چه شد
درجان دغی زبهوشی بود چه شد
طور دلم از تجلی عشق تهیست
در وادی ایمن آتشی بود چه شد

میرزا سامی

کابست مرا اگر فلك پست دهد
دردمنش از پی هردو یکی هست دهد
یا همت من کند چو دستم کوتاه
یا آنکه بقدر همتم دست دهد

سحابی

گفتار گزان مسیح دم می آید
چون روح روان بغتنم می آید
یارب سخنت کان دهن میگوید
یا جان منست از عدم می آید

سرمد

سرمد اگرش وفاست خود می آید
گر آمدنش رواست خود می آید
بیهوده چرا در طلبش می گردی
بنشین اگر او خداست خود می آید

سعدی

انرا که نظر بروی هر کس باشد
در دیدهٔ صاحب نظران خس باشد
قاضی بدو شاهد بدهد فتوی شرع
در مذهب عشق شاهدی بس باشد

وله

مشنو که مرا از تو صبوری باشد
یاطاقت دوستی ودوری باشد
لیکن چه کنم گر نکنم صبر وشکیب
خرسندی عاشقان ضروری باشد

سعدی

هر کس که درست قول وایمان باشد
اورا چه غم از شحنه وسلطان باشد
وان خبث که در طینت ثعبان باشد
اورا به ازان نیست که پنهان باشد

وله

دانی که چه گفت زال بارستم گرد
دشمن نتوان حقیر وبیچاره شمرد
دیدیم بسی آب زسر چشمهٔ خرد
چون بیشتر آمد شتر وبار ببرد

وله

بس چون تو ملك زمانه رخت نشاند
هر یك بمراد خویشتن کامی راند
از جمله بماند ودور گیتی بتو داد
دریاب که از تو هم چنین خواهد ماند

وله

آنانکه بکنج عافیت بنشستند
دندان سك ودهان مردم بستند
کاغذ بدریدند وقلم بشکستند
وز دست وزبان حرف گیران رستند

وله

نه هر که طراز جامه بردوش کند
خودرا زشراب کبر مدهوش کند
بد اصل بود که یار درویشی را
دروقت توانگری فراموش کند

وله

نادان همه جا با همه خانی آمیزد
چون غرفه بهرچه دید دست آویزد
با مردم زشت نام همراه مباش
کز صحبت دیگران سیاهی خیزد

وله

گر تیر جفای دشمنان می آید
دلتنگ مشو که دوست می فرماید
بربار ذلیل هر ملالت کاید
چون یار عزیز می پسندد شاید

سلمان

چون گل دهنی زمانه پرخنده نکرد
کش باز بخون جگر آکنده نکرد
چون غنچهٔ گل دمی دلی جمع نشد
کایام همان دمش پراکنده نکرد

شاه سلیمان

مردان خدا میل بهشتی نکنند
خودبینی وخویشتن پرستی نکنند
آنجا که مجردان حق می نوشند
خمخانه تهی کنند ومستی نکنند

شاه جهان

خواهی که ترا رتبهٔ ابرار رسد
مپسند بهرکس از تو آزار رسد
از مرك میندیش وغم رزق مخور
کاین هردو بوقت خویش ناچار رسد

شیخ شطاح

تمثال رخ ترا بچین بردستند
آنجا که مصوران چابك دستند
در پیش مثال روی تو بنشستند
انگشت گزیدند وقلم بشکستند

شهاب الدین سهروردی

بخشای بانکه بخت یارش نبود
جز خوردن اندوه تو کارش نبود
از عشق تو حالتیش باشد که دران
هم باتو وهم بی تو قرارش نبود

وله

هجر تو نقاب خوابم از دیده کشاد
خوناب دل کبابم از دیده کشاد
یاد تو چون آتش است اندر دل من
حالی که در آمد آبم از دیده کشاد

وله

ظالم چو کباب از دل درویش خورد
چون درنگری زپهلوی خویش خورد
دنیا عسلست هر که زو بیش خورد
خون افزاید تب آورد نیش خورد

شاه طاهر قمی
کر کسب کمال می کنی می کذرد
دنیا همه سر بسر خیالست خیال
ور فکر محال می کنی می کذرد
هر نوع خیال می کنی می کذرد

طلعت
طلعت بروز بملکت چین ارزد
ارزد بزار ترش شود باشیرین
بر صد عمل زاهد خود بین ارزد
چون تلخ شود بجان شیرین ارزد

عاشق
نه راحت و نه رنج جهان خواهد ماند
کار ار بتاراج خزان خواهد رفت
خوش باش که نه این و نه آن خواهد ماند
این بستی در باغبان خواهد ماند

عطار نیشابوری
ای صبح اکر ز هوس خواهی زد
عمریست که تا تو همدمی یافته
از همدمی کدام کس خواهی زد
وار هم کاذب با که نفس خواهی زد

وله
هر کو رخ تو بدید حیران ماند
وانکس که سر زلف پریشان تو دید
وز لعل لب تو لب بدندان ماند
کافر باشد اکر مسلمان ماند

وله
عشقت بهزار پادشاهی ارزد
آرا که رخی بود بدین زیبائی
وصل تو زماه تا بماهی ارزد
انصاف بده که هرچه خواهی ارزد

وله
راهی که درو پای ز سر باید کرد
خواهی که درین راه خبردار شوی
ره توشه درون خون جکر باید کرد
خود را ز دو کون بیخبر باید کرد

وله
صد مرحله زانسوی خرد خواهم شد
آن زیبائی که در پس پرده منم
فارغ ز وجود نیك و بد خواهم شد
ای بیخبران عاشق خود خواهم شد

وله
در عشق توام شادی و غم هیچ نبود
هر حیله که بود کردم و آخر کار
پندار وجود و هم عدم هیچ نبود
معلومم شد کان همه هم هیچ نبود

وله
کی پشه تواند که ز پا بیند
هر قطره که همرنك نشد با دریا
با مور چه کلشن خضرا بیند
او در دریا چکونه دریا بیند

مهدی
آمد رمضان نه صاف داریم و نه درد
در خانهٔ ما چو خوردنی چیزی نیست
از چهرهٔ من کرسنکی رنك ببرد
ای روزه برو ورنه ترا خواهم خورد

فردوسی
تا چند نهی در دل تو غصه و درد
زان پیش که کرد دنفس کرم تو سرد
تا جمع کنی سیم سفید و زر زرد
با دوست بخور که دشمنت خواهد خورد

فریبی اصفهانی
یاران باهم چو عیش بنیاد کنید
شکرانهٔ عیش و کامرانی کاهی
وز صحبت هم خاطر خود شاد کنید
از حسرت و ناکامی ما یاد کنید

فکری
تا کی جکرم ز غصه خون خواهد شد
روزم بخیال آنکه تا شب چه شود
روز و شبم اندوه فزون خواهد شد
شب در غم آنکه روز چون خواهد شد

فخری
من می خورم و هر که چو من اهل بود
می خوردنم ایزد از ازل میدانست
می خوردن من بنزد او سهل بود
کر می نخورم علم خدا جهل بود

کمال اسمعیل
کر درد کند پای تو ای حور نژاد
این درد نیست بر منش رحم آمد
غمکین نشوی که هرکزت درد مباد
روی بهر شفاعتم بپای تو نهاد

لاله خاتون
بس غصه که از چشمهٔ نوش تو رسید
در کوش تو دانهای دری بینم
تا دست من امروز بدوش تو رسید
آب چشمم مکر بکوش تو رسید

سید محمد جامه باف
آن قوم که با خاطر خرم کذرند
در بحر جهان کذران هم چو حباب
بر باد نشاط فارغ از غم کذرند
چندان که بهم رسید از هم کذرند

وله
چون کردش چرخ راه داری نبود
خواهم که چنان روم که از رفتن من
در رفتن و ماندن اختیاری نبود
بر خاطر ماندکان غباری نبود

مشتاق اصفهانی
غم بیحد و درد بیشمار و من فرد
یا درد باندازهٔ درمان بفرست
یارب چه کنم که صبر نتوانم کرد
یا حوصله بده باندازهٔ درد

مغربی
پیش از پس و پیش کاین پس و پیش نبود
این ما و منی و این شمائی و توئی
این ملت و دین و مذهب و کیش نبود
در حضرت او بجز یکی بیش نبود

منوچهری
هر کار که هست جز بکام تو مباد
هر سکه که هست جز بنام تو مباد
هر خصم که هست جز بدام تو مباد
هر خطبه که هست جز بنام تو مباد

مولوی معنوی
تا رهبر تو طبع بدآموز بود
تو خفته بصبح و شب عمرت کوته
بخت تو مپندار که فیروز بود
ترسم که چو بیدار شوی روز بود

مهری خاتون
شوی زنك جوان اکر میر بود
آری مثلست این که زنان میکویند
چون پیر بود همیشه دلکیر بود
در پهلوی زن تیر به از پیر بود

مهستی بیکم
ایام بر آنست که تا بتواند
عهدی دارد فلك که تا کرد جهان
یکروز مرا بکام دل ننشاند
خود میکردد مرا همی کرداند

نصیر طوسی
موجود بحق واحد و اول باشد
هر چیز جز او که آید اندر نظرت
باقی متوهم و مخیل باشد
نقش دومین چشم احول باشد

ولی دشت بیاضی
دی عهد شکستهٔ وفا داده بباد
اول تو چنان بدی که کس چون تو نبود
مادر همه شهر بیوفائی بشو داد
آخر تو چنان شدی که کس چون تو مباد

ولی دشت بیاضی

ای عشق بدرد تو سری می باید
من مرغ پسك شعله کابم بگذار
صید تو نه من قوی تری می باید
این آتش را سمندری می باید

وله

امی لقبی کز انبیا اعلم بود
زان سایه نبود همراه که بود
احمد نامی که سرور عالم بود
محرم جانی که سایه نامحرم بود

لا

علمی که حقیق است درسینه بود
صد خانه پر از کتاب سود ندهد
درسینه بود هرآنچه درسی نه بود
باید که کتاب خانه در سینه بود

لا

مارا نبود دلی که خرم گردد
شادی زمانه گرېما روی نهد
خود بر سر کوی ماطرب کم گردد
باد دل ما برو وزد غم گردد

لا

بیشم سر باده واب جوی نماند
درکوی نشاط خانهٔ بود مرا
بیشم هوس روی خوش وموی نماند
آن خانه خراب گشت وآن کوی نماند

لا

ازدوریت ای تازه گل باغ مراد
گربان چوپیالهٔ پرم درکف مست
چون غنچهٔ جده خنده ام رفته زیاد
نالان چو سبوی خالیم در ره باد

لا

هردرد دلی که ازقضا می آید
چون روزی مقبلان غم وغصهٔ ما
برجان ودل خستهٔ مامی آید
پیدا نبود که ازکجا می آید

لا

گیرم که فلك همدم وهمراز آید
یاران گذشته ازکجا جمع شوند
ایام نشاط وطربم باز آید
وین عمر گذشته ازکجا باز آید

لا

بس بلبل باغ طرب پاك نهاد
ای بس صدف درمعانی که فلك
کاپام ورا چو خار وخاشاك نهاد
برگوشهٔ صند وچهٔ خاك نهاد

لا

گر درد لت ازکسی شکایت باشد
زنهار بانتقام مشغول مشو
ور درد دلت ازو بغایت باشد
بد را بدی خو یش کفایت باشد

لا

آن کو بجهان گوهر نایابی بود
کونی که نبود وخود نیامد بجهان
وزهیبت اوعدو چو سیمابی بود
بیدار شرای دیده مگر خوابی بود

لا

آن دولت واشتهار کونی که نبود
شد ملك کرم خراب سبحان الله
وان شوکت وآن یسار کونی که نبود
دیار دران دیار کونی که نبود

لا

بی لطف تومن قرار نتوانم کرد
گر برتن من زبان شود هرموی
احسان ترا شمار نتوانم کرد
یك شکرتو ازهزار نتوانم کرد

لا

قصاب زکشته کارد چون برگیرد
گربارد گر برگلوی کشته نهد
اندر لب ودندان چو شکر گیرد
از ذوق لبش زندگی ازسر گیرد

لا

ازشبنم عشق خاك آدم گل شد
سر نشتر عشق بررك روح زدند
صدفتنه وشوردرجهان حاصل شد
یك قطره چکید ونامش دل شد

لا

زاول که مرا عشق نگارم نو بود
کم گشت مرا ناله چو عشقم بفزود
همسایه بشب زنالهٔ من نه غنود
چون هیمه همه سوخت کم گرددود

لا

دیده زفراق توزبان می بیند
با این همه من زدیده ناخشنودم
برچهره زخون دل نشان می بیند
کو بی رخ توچرا جهان می بیند

لا

آباء تو از ظلم ابا فرمودند
امروز که جای خویش دادند بتو
اجداد توا احوال جهان پیمودند
باید که چنان شوی که ایشان بودند

لا

گر تیغ تو یکدم از میان برخیزد
از بستر تب که جای بد خواه تو باد
صحت همه را زمال وجان برخیزد
برخیز سبك ورنه جهان برخیزد

لا

دستی که زدیدنش ترا ننك آید
هرکارکه عاراست وملال افزاید
دروقت ضرورت بوسه دادن شاید
درحالت احتیاج بد نماید

لا

چشمان تونرك می پرستی نکنند
تابودن زلف ازخدا خو استدام
اندیشه زخونریزی ومستی نکنند
تابوالهوسان دراز دستی نکنند

لا

غم بالطف توشادمانی گردد
گر باد بدوزخ برداز کوی توخاك
عمر ازنظر توجاودانی گردد
آتش همه آب زندگانی گردد

لا

مستقبل عالم بتر ازماضی شد
این ازهمه طرفه تر که درعالم دون
عالم بخرابی جهان راضی شد
گوساله وزیر گشت وخرقاضی شد

لا

زان پیش که ازدوکون آثار نبود
معشوقه وعشق ومابهم می بودیم
برلوح وجود نقش اغیار نبود
درگوشهٔ خلوتی که دیار نبود

لا

گردست بخل برنهی جود شود
ورنام تو بربام فلك بنویسند
وربای بخار برنهی عود شود
هرعاقبتی که هست محمود شود

لا

سیلی زه سوز سینه می اندوزد
جانا من وتو دوشمع بودیم بهم
دود دل من جامهٔ غم می دوزد
یك شمع بمرد ودیگری می سوزد

لا

یاران موافق همه ازدست شدند
بودند تنك شراب درمجلس عمر
دربای اجل یکان یکان پست شدند
دردا که زما پیشترك مست شدند

ولانا جلال الدين رومى

چون بت رخ تست بت پرستى خوشتر
چون باده زجام تست مستى خوشتر
در هستى عشق تو چنان نيست شدم
كان نيستى از هزار هستى خوشتر

وله

مجنون و پريشان تو أم دستم كير
سركشته و حيران تو أم دستم كير
هر بى سر و پاى دستكيرى دارد
من بى سر و سامان تو أم دستم كير

وله

طبعم چو حيات يافت از جلوهٔ فكر
آورد عروس نظم در حجلهٔ ذكر
در هر بيتى هزار دختر بخود
هر يك بمثال مريم آبستن و بكر

حافظ

ايام شبابست شراب اوليتر
هر عاشق سرمست خراب اوليتر
عالم همه سر خرابست و يباب
در جاى خراب هم خراب اوليتر

سعدى

چون خيل تو صد باشد و خصم تو هزار
خود را بهلاك مى سپارى مسپار
تا بتوانى برآور از خصم دمار
چون جنك ندانى آشتى عيب مدار

سهيلى

برخيز و لواى دولت افراشته كير
دنيا همه در زير نكين داشته كير
آفاق ازان خويش داشته كير
آخر زجهان رفته و بكذاشته كير

ضيا الدين كاشى

از خلق زمانه پا كشيدن خوشتر
در كوشهٔ عزلت آرميدن خوشتر
زنهار ضيا علاج چشمت نكنى
اوضاع زمانه ناديدن خوشتر

قاآنى

آشفته سخن چو زلف جانان خوشتر
چون كار جهان بى سر و سامان خوشتر
مجموعهٔ عاشقان بود دفتر من
مجموعهٔ عاشقان پريشان خوشتر

مقصود هروى

بوى كل و مل نواى مرغان بهار
حاضر همه و تو غائب اى زيبا يار
انجا كه تو غائبى ازينهام چه حظ
وانجا كه تو حاضرى ازينهام چه كار

ميرزا نظام شيرازى

آن شوخ كه كرد بدهٔ تيش مانع سير
پرشد زدعاى صحنش مسجد و دير
شب زرد و روز كرم كردد كويا
روز ازدل من كذشت و شب ازدل غير

هاتف

بازاى و بكنج فرقتم فرد نكر
وز درد فراق چهره ام زرد نكر
از مرك دواى درد خود ميجويم
بيمار نكر دوا نكر درد نكر

لا

سررشتهٔ دولت اى برادر بكف آر
وين عمر كرامى بخسارت مكذار
دائم همه جا با همه كس در همه كار
ميدار نهفته چشم دل جانب يار

خواجه افضل

تاريك شد از هجر دلفروزم روز
شب نيز شد از آه جكرسوزم روز
شد روشنى از روز و سياهى ز شبم
اكنون نه شبم شب است نه روزم روز

سعدى

آمد آمد آنكه رفت او هركز
خالى نبد آن آب ازين جو هركز
او معدن مشك و ما همه بوى ويم
از مشك جدا نو ديدهٔ بو هركز

سعدى

نامردم اكر سرزنم از مهر تو باز
خواهى بكشم بجور و خواهى بنواز
ور بكريزم زدستت اى مايهٔ ناز
هرجا كه روم پيش تو مى آيم باز

عايشهٔ سمرقندى

با من چو شب وصل تو بكشايد راز
تا كاه هم از شام كند صبح آغاز
با اين همه كر عوض كنندم هم
كوتاه شبى ازان بصد عمر دراز

لا

اى دل خبر وصال يار آمد باز
آرام بجان بيقرار آمد باز
كوئى كه بكلزار خزانديدهٔ عمر
اميد رسيدن بهار آمد باز

لا

اى وصل ترا عمر بها چون شب و روز
هجران تو ره زن بقا چون شب و روز
تا كى بامید وصل پويان باشيم
اندر پى هم ز هم جدا چون شب و روز

لا

غافل منشين كه اين زما نيست عزيز
هر دم كه برآيد از تو جانيست عزيز
عمرى كه بيايد و بخواهد رفتن
ضايع مكنش كه ميهمانيست عزيز

ابو سعيد ابو الخير

الله بفرياد من بيكس رس
فضل و كرمت يار من بيكس بس
هر كس بكسى و حضرتى مى نازد
جز حضرت تو ندارد اين بيكس كس

قاضى اسد كاشى

اى آنكه توئى محرم راز همه كس
شرمندهٔ ناز تو نياز همه كس
چون دشمن و دوست مظهر ذات تواند
از بهر تو ميكشيم ناز همه كس

اوحدى كرمانى

اى آمده كريان تو و خندان همه كس
وز آمدن تو كشته شادان همه كس
امروز چنان باش كه فردا چو روى
خندان تو برون روى و كريان همه كس

پيامى آملى

از ما خبر رسوم و آداب مپرس
زنهار سخن ازين در و زين باب مپرس
اوضاع زمانه چون پريشان خوابيست
تعبير موافق ازين خواب مپرس

خيام

از حادثهٔ زمان زاينده مترس
وز هرچه رسد چو نيست پاينده مترس
اين يكدم نقد را بعشرت كذران
از رفته مينديش وز آينده مترس

وله

ماييم درين كنبد ويرانه اساس
جويندهٔ رخنه همچو مورى در طاس
آكاه نه از منزل اميد و هراس
سركشته و چشم بسته همچو كاو خراس

سعدى

چون زهرهٔ شيران بدرد نعرهٔ كوس
بر باد مده جان كرامى بفسوس
با آنكه خصومت نتوان كرد بساز
دستى كه بدندان نتوان برد ببوس

سنجر كاشى

من عاشق خدمتم نه از اهل هوس
دلكير زخانه همچو مرغم ز قفس
تا سجدهٔ شكر خدمتت بكذارم
از در كه تو مرا چنين دارى بس

فخرى كاشى

اى جملهٔ بيكسان عالم را كس
يك جو لطفت تمام عالم را بس
من بيكسم و كسى ندارم جز تو
از لطف بفرياد من بيكس رس

مسعود سعد سلمان

روکاینهٔ بخت تو زداید کس
با آنچه کند خدای برناید کس
روز بت نکاهد و نیفزاید کس
آن در که خدای بست نکشاید کس

لا

از مرک تن ای حکیم چندین مهراس
هم نور تو و هست وکرنه این مرک
برخیز زخواب جهل و بنکر بقیاس
پیوستن غفلت و بریدن ز حواس

مولانا جلال الدین رومی

آن دل که من آن خویش پنداشتمش
بکذاشت مرا بتا و آمد بر تو
بالله به هیچ دوست نکذاشتمش
نیکو دارش که من نکو داشتمش

وله

آنکس که نظر کند بچشم مستش
وآنکس که بانکشت نماید رخ او
از رشک دعای بد کنم پیوستش
کی دست رسم بود ببرم دستش

وله

دل یاد تو آرد برود هوش از هوش
دیدار ترا چشم همی دارد چشم
می بی لب نوشین توی کردد نوش
کفتار ترا کوش همی دارد کوش

وله

که باده لقب نهادم وکه جامش
که دانه وکاه صید وکاهی دامش
کاهی زر پخته کاه سیم خامش
این جمله چراست تا نکویم نامش

خیام

خیام اکر باده پرستی خوش باش
چون عاقبت کار جهان نیستی است
با لاله رخی اکر نشستی خوش باش
انکار که نیستی چو هستی خوش باش

سعدی

سودی نکند فراخنای بر و دوش
کاو ازمن وتو فراخ تر دارد چشم
کر آدمیی عقل و هنر پرور و هوش
پیل از من و تو بزرکتر دارد کوش

خواجه شمس الدین

در ماتم تو چرخ برآمد بخروش
دور تو نبود بندی جام پدر
من در غم تو چه کونه باشم خاموش
ای جان پدر جام پدر کردی نوش

عطار نیشابوری

کرعقل تو کاملست خود خور غم خویش
کس ماتم تو چنانک باید نکند
هر کس علمی دید و تو در عالم خویش
بر خود بکری و خود بکن ماتم خویش

لا

در عهد تو چون ذره باشد دل خوش
دانی که چرا نشانی یابم از آن
از ساحت خوشدلی جدا شد دل خوش
سیمرغ و وفا و کیمیا شد دل خوش

لا

سیرم زحیات محنت آکندهٔ خویش
صاحب نظری کجاست تا بنمایم
وز روزی دریوزهٔ پراکندهٔ خویش
صد کریهٔ زار زیر هر خندهٔ خویش

لا

دریا چو محیط است کف خواجه لقط
پروردهٔ تو که و مه و دون و وسط
پیوسته بکرد نقطه میکیرد خط
دولت نه دهد خدا کسی را بغلط

لا

صد سر برهٔ سپید چون سینهٔ بط
از کلهٔ خاص ما نه از جای غلط
کز رنک دکر نباشدش هیچ نقط
بدهد کله بان ما بدارندهٔ خط

لا

ای دشمن شرع را بغم کشته چو شمع
بادا زمهابت سپاهت دشمن
بد خواه ترا باد بدم کشته چو شمع
هم ریخته هم سوخته هم کشته چو شمع

مولانا جلال الدین رومی

بلبل آمد بباغ و رستیم ززاغ
چون سوسن و کل زخویش بیرون آییم
آییم بباغ با تو ای چشم و چراغ
چون آب روان رویم از باغ بباغ

له

آن طاق که نیست جفتش اندر آفاق
پس کفت مرا طاق بخواهی یا جفت
یابنده بساخت جفت وطاق زوفاق
کفتم بتو جفت واز همه عالم طاق

آذر

ای بسته در صلح وکشاده در جنک
فرقت آری میان جنک من و تو
از جنک من و تو کار بر من شده تنک
تو سنک زنی بشیشه من شیشه بسنک

جامی

هر روز روم سوی کلستان غمناک
شاید که بکوید کل نورستهٔ ز خاک
چون غنچه کریبان صبوری زده چاک
با من خبری زان کل نورفته بخاک

وله

شد فصل بهار و کشتم از غصه هلاک
کلها همه سر زخاک بیرون کردند
دارم جکر کباب و چشم نمناک
الا کل من که سر فرو برده بخاک

مولانا جلال الدین رومی

در دامن عشق زن ای دلشده چنک
رومی بسوی روم رود زنک بزنک
میوه زدرخت خویش سازد آونک
انکور زانکور همی کیرد رنک

ظهیر فاریابی

ای خیمهٔ دولت کذشته از افلاک
دشمن چو طناب خیمه پیچان و چو میخ
چون دامن خیمه دل بدخواه تو چاک
سر کوفته و تیره فرو رفته بخاک

عاشق

کردون که کهی شاد کند که غمناک
بس کل که بموسم بهاران در باغ
از محنت و رنج ما نمیدارد باک
از خاک برآورد و فرو برد بخاک

فکری سید محمد جامه باف

در مزرع دهر کز نشاط آمده پاک
چون دانهٔ کندم همه زان بادل چاک
دهقان اجل ز بخت جز تخم هلاک
از خاک بر آمدند و رفتند بخاک

شاه نظر اصفهانی

با ما سر خصم را بکوبیم بسنک
القصه درین سرای پرنیرنک
با اون ما بدار سازد آونک
یکمرده بنام به که صد زنده به ننک

لا

ای لالهٔ دلسوختهٔ دامن چاک
از خاک که تو برآمدی چیست خبر
داری رخ پر داغ و دل آتشناک
زان کل که بتازکی فرو رفت بخاک

لا

از بیدرمی رسید عیسی بفلک
کر زانکه بسیم و زر کسی به بودی
وز بادرمی رسید قارون بدرک
عیسی بدرک بودی و قارون بفلک

ابو علی سینا

از قعر کل سیاه تا اوج زحل
بیرون جستم زقید هر مکر و حیل
کردم همه مشکلات عالم را حل
هر بند کشوده شد الا بند اجل

مولانا جلال الدين رومى
عشق بكمال ودل بانى بجمال
زين نادره زبكجا بود هركز حال

وله
يك نكته شنو زبنده اى نقش چكل
درچشم تو نيستم تو درچشم منى

عتابى
اى شاه ستاره خيل خورشيد اقبال
ايام تو عيد است در و روزه حرام

مظفر حسين كاشى
ازفيض بهارشد كلستان همه كل
ماخون جكر خوريم وياران همه مى

لا
پرسفله جهان ناكس مهر كسل
بس زلف چو مشك ازوست درنافهٔ خاك

لا
مى دان كه نه علم دست كيرد نه عمل
آن طائفه را كه ازخرى بى خبرند

ابو اسماعيل
مست توأم ازباده وجام آزادم
مقصود من از كعبه وبتخانه توئى

اثير الدين ادمانى
اى چرخ زكردش تو خرسند نيم
كر چشم نور بى هنزونا اهلست

پور بهاى جامى
كر شد كهرى زدرج سينت كم
صد ماه زاطراف درخت مى تابد

جسمى همدانى
دى آمد وما بى سر وسامان مانديم
پوشيد جهان قبائى زبنفهٔ برف

مولانا جلال الدين رومى
رفتى وز رفتن تو من خون كريم
نى خود چو تو رفتى بى تو ديده برفت

وله
كردل طلبم بسر كويت بينم
ازغايت تشنكى اكر آب خورم

وله
ماخواجهٔ ده نه ايم ماقلا شيم
نى نى چو قلم بدست آن نقاشيم

وله
هرچيز كه آن خوش است نهيست مدام
ورنى مى وچنك وصوت خوب وسماع

دل پر سخن وزبانم ازكفتن لال
من تشنه و پيش من روان آب زلال

هرچند كه راهست زدل جانب دل
تومردم ديدهٔ ومن مردم كل

وى از پى سجدهٔ تو كردون چو هلال
بزم تو بهشت است درو باده حلال

دامان همه كل شد وكريبان همه كل
مادست بسر زنيم وياران همه كل

هان تا نتهى دل ونباشى غافل
بس روى چو كل ازوست در پردهٔ كل

جز جاذبهٔ حضرت حق عز وجل
اززمرهٔ انعام شمر بلهم اضل

صيد توأم ازدانه ودام آزادم
ورنه من ازين هردو مقام آزادم

آزادم كن كه لايق بند نيم
من نيز چنان اهل وهنرمند نيم

درحسن نكشت هيچ تمكينت كم
كو باش ستارهٔ زير و بنت كم

عريان چو درخت درزمستان مانديم
الامن وآسمان كه عريان مانديم

وزغصهٔ افزون توافزون كريم
چون ديده برفت بعدازان چون كريم

ورجان طلبم درخم مويت بينم
درآب همه خيال رويت بينم

ماصدر سرانه ايم ما او باشيم
مانيز ندانيم بكجا مى باشيم

تامى نشود دليل اين مردم عام
برخاص حلال كشت و برعام حرام

بى باده مباش ناتوانى يكدم
ابليس اكر باده بخوردى يكدم

مائيم كه هركز دم بى غم نزديم
بى شعلهٔ آه لب زهم نكشوديم

بى روى تو اى مردم كاشانهٔ چشم
توجاى دكر كرفتهٔ خانه ومن

آن دوست كه ديدنش بيارايد چشم
مارا زبراى ديدنش بايد چشم

من شاخ درخت سايه پرور دينم
كر پر سر سر كشان بزور بازو

ترسم كه زحسرت جمالت ميرم
هرچند كه باشم بخيالت زنده

درعشق تو بسكه ناصبور افتادم
ازشومى بخت بد بسيك لغزيدن

اى شوخ اكر باتو نشينم ميرم
القصه جنانم كه رخ خوب ترا

غلمان وبهشت راكه من بنده شوم
كر ميرم واختيار بامن باشد

من زين دل بيخبر بجان آمده ام
چون كار جهان بامن وبى من يكسان

مائيم در اوفتاده چون مرغ بدام
سركشته درين دايرهٔ بى در و بام

پر بوى يقين درين بيابان رفتيم
عمرى شب وروز در تفكر بوديم

ازسردى دى فسرده مانند بخم
آن كونه نشسته ام كه مى نشناسد

ازبند رحم به بند مهد افتادم
اكنون شه شرق جابزندان دادم

خيام
كز باده شود عقل ودل و دين محكم
كردى دو هزار سجده پيش آدم

خواجه رشيد الدين همدانى
خورديم بسى خون دل ودم نزديم
بى قطرهٔ اشك چشم برهم نزديم

سالك
پر بودهٔ حسرت است پيمانهٔ چشم
بهر تو سفيد كرده ام خانهٔ چشم

سعدى
بى ديدنش ازكريه نياسايد چشم
وردوست نه بينم بچه كار آيد چشم

سلطان سليم اول
من هيچ حريص باده وزرد نيم
مجز نتهم همچو زنان مرد نيم

شوقى
محروم زدولت وصالت ميرم
مى ترسم ازانكه درخيالت ميرم

شهودى رمال
وزبادهٔ شوق بى شعور افتادم
صد ساله زخاطر تو دور افتادم

محمد صالح
ور از تو مفارقت كزينم ميرم
بينم ميرم وكرنه بينم ميرم

عاشق اصفهانى
بااين دل ودين عجب ارزنده شوم
تيز تو ربش من اكر زنده شوم

عطار نيشابورى
وزجان ستمكش بفغان آمده ام
پس من بچه كار درجهان آمده ام

وله
دل خستهٔ روزكار وآشفته مدام
ناآمده برمراد ونارفته بكام

وله
وزعالم تن بعالم جان رفتيم
سركشته درآمديم وحيران رفتيم

كمال اسماعيل
زانو پس كوش برده همچو ملخم
كس موى زهار من زموى زنخم

مسعود سلمان
پس برد بزندان ادب استادم
پس من زبراى بند وزندان زادم

مشتاق اصفهانی
پیدا چو گهر زقطرهٔ آب شدیم
بودیم بخواب در شبستان عدم
وانگاه نهان چون در نایاب شدیم
بیدار شدیم وباز درخواب شدیم

مطربه خاتون
در ماتمت ای شاه سیه شد روزم
تیغ توبجاست ای دریغا تامن
بی روی تو دیدگان خود بردوزم
خون ریختن ازدیده یا وآموزم

لاادری
ماتیم که بی ساقی وبی می مستیم
در سور بهار وماتم دی مستیم
درکوچهٔ فقرو درمجلس کی مستیم
مستیم وعیان نیست که تاکی مستیم

لا
گرمن نه جمله جهان کردستم
گفتی که بروز عجز دستت گیرم
عفو تو امیدست که گیرد دستم
عاجزترازین مخواه که اکنون هستم

لا
بی یار زیم هرچه وفادار ترم
باهر که وفاومردمی بیش کنم
آزرده ترم هرچه کم آزار ترم
سبحان الله بچشم اوخوار ترم

شیخ ابوالحسن بسطامی
اسرار ازل رانه تودانی ونه من
هست ازپس پرده گفتگوی من وتو
وین حرف معما نه توخوانی ونه من
گر پرده برافتد نه تومانی ونه من

ابوعلی سینا
گاویست درآسمان نامش پروین
بکشای دوچشم خرد ازروی یقین
وان گاود گر فروشده زیر زمین
زیر وزبر دوگاو چندین خربین

اخسیکی
خورشید بلند را به پست آوردن
تسبیر شده راباز بشست آوردن
برلشکر تقدیر شکست آوردن
بتوان نتوان ترا بدست آوردن

آذری
ای تازه گل نیاز پروردهٔ من
خواهم که ترا خدای رحمی بدهد
وی آفت جان برلب آوردهٔ من
تابگذری از گناه ناکردهٔ من

اشرفی سمرقندی
دلبستهٔ روزگار پرزرق شدن
چون مردم آشناور اندر گرداب
باشیفتهٔ بقای چون برق شدن
دستی زدنست وعاقبت غرق شدن

مولانا جلال الدین رومی
ازبسکه فساد وابلهی زاد ازمن
من طالب داد وجمله بیداد ازمن
درعمر دمی نگشت دل شاد ازمن
فریاد من ازجمله وفریاد ازمن

وله
ای عشق تودر جان کسی وانکس من
گوئی بینم لب تراچون لب خویش
ای درد تو درمان کسی وانکس من
مجروح بدندان کسی وانکس من

وله
روزی گذرکنی بخربشتهٔ من
تاپاك زنم زخاك آغشتهٔ من
بنشین وبگو که ای بغم کشتهٔ من
کای یوسف روزکار گم گشتهٔ من

وله
فرخ باشد جمال سلطان دیدن
من سلسلهٔ عشق تو دیدم درخواب
جان زنده شود زروی جانان دیدن
یارب چه شود خواب پریشان دیدن

مولانا جلال رومی الدین
ای دوست قبولم کن وجانم بستان
باهرچه دلم قرار گیرد بی تو
مستم کن وزهر دوجهانم بستان
آتش بمن اندر ده وآنم بستان

وله
ای زخم توخوشتر ازدوای دگران
ای جور تو بهتر ازوفای دگران
امساك توبهتر ازعطای دگران
دشنام توبهتر ازثنای دگران

حافظ
سر تاسر آفاق بپاون سودن
صدسال اگر اسیر زندان بودن
نه طاق فلك بخون دل اندودن
زان به که دمی همدم نادان بودن

وله
امروز درین زمانهٔ عهد شکن
تنهائی راز ازگر فتم دامن
گو دوست که عاقبت نگردد دشمن
تادوست نبیندم بکام دشمن

سعدی
امروزکه دستگاه داری وتوان
پیش ازتو ازان دیگری بود جهان
بیخی که بوسعادت آرد بنشان
بعد ازتو ازان دیگری باشد هان

وله
بشنو باراذت سخن پیر کهن
خواهی که کسی را نرسد برتو سخن
نافهم مکنی کارجهان راسروبن
بنگر تو وهرآن که نه نیکوست مکن

شاه شجاع
محمود برادرم شه شیر کمین
کردیم دوبخش تاباساید ملك
میکرد خصومت زبی تاج ونگین
اوربز زمین گرفت ومن روی زمین

شفای اصفهانی
ای توسن چرخ رابداغ توسرن
تو پرتو آفتابی ونیست عجب
غم نیست اگرفتادی ازخانهٔ زین
گر پرتو آفتاب افتد بزمین

عرفی
ای مرك مرازیار شرمنده مکن
یار آید وجان رود خدایا نفسی
نومیدم ازان گوهر ازرنده مکن
مهلت ده ودر قیامتم زنده مکن

عطار نیشابوری
کدست خوش زمانه خواهیم شدن
چون نیست بجز فسانهٔ کار جهان
کپیش بلانشانه خواهیم شدن
درخواب بدین فسانه خواهیم شدن

وله
جان نتواند زعشق برجای بدن
کاری عجب اوفتاد مارا باتو
تن نتواند زعجز برپای بدن
نه روی گریختن نه یارای بدن

وله
می پنداری که جان توانی دیدن
هرگاه که پیش تو گردد بکمال
اسرار همه جهان توانی دیدن
کوری خودآزمان توانی دیدن

فیضی هندی
خواهم بتو عرض بی نوائی کردن
هرچند که شاه بی طلب می بخشد
نالیدن وبخت آزمائی کردن
شرطست درین راه گدائی کردن

کمال خجندی

دی کز سراسب ای قمر زهره جبین
نوبرك كلی واسب توباد صبا

کرزانکه فتادی نبود عیب توزین
ازباد صبا برك كل افتد بزمین

لطف‌الله نیشابوری

فریاد زدست فلك بی سرو بن
با این همه هیچ نمی یارم کفت

کاندر برمن نه نو بماند ونه کهن
کرزین بترم کند که کوید که مکن

مشرب

پل برزبر محیط قلزم بستن
نیش دم مار و دم کژدم بستن

راه روش بچرخ وانجم بستن
بتوان نتوان زبان مردم بستن

مهستی

ازضعف تن آن چنان توانم رفتن
بکداخته ام چنانکه کرآه زنم

کز دیدهٔ خود نهان توانم رفتن
باآه برآسمان توانم رفتن

لا

لایق نبود قطره بعمان بردن
اماچه کنم که رسم موران باشد

خارو خس صحرا بکلستان بردن
پای ملخی نزد سلیمان بردن

لا

دی ازسراسب کرفتادی بزمین
توقطرهٔ رحمتی وکالکون توابر

غمکین نشود خاطرت ای مهر جبین
ازابر فتد قطرهٔ رحمت بزمین

بو محمد ابن سلطان محمود

رفتی و دل خسته مشوش بی تو
تو رفته ومن آمده ام بی تو بجان

عیش خوش من شد آه ناخوش بی تو
تو در آبی ومن در آتش بی تو

بابا افضل کاشی

کم کوی بجز مصلحت خویش مکو
دادند دو کوش ویك زبانت زآغاز

چیزی که نپرسند تو خود پیش مکو
یعنی که دو بشنو و یکی بیش مکو

باقر خورده

سلطان رسل که نور بد مایهٔ او
امروز نشد سایه فکن تا باشند

معراج بلند کشت از پایهٔ او
فردای قیامت همه در سایهٔ او

بهائی

رویت که زباده لاله میرویدازو
دستی که پیالهٔ زدست تو کرفت

از تاب شراب ژاله میرویدازو
کر خاك شود پیاله میرویدازو

مولانا جلال الدین رومی

فرزانهٔ عشق را تو دیوانه مکو
دریای محیط را تو پیمانه مکو

هم خرقهٔ روح را تو بیکانه مکو
اوداند نام خودتوافسانه مکو

وله

عشقست که کیمیای شرقست درو
در باطن من زفر اودریا بنشست

ابریست که صد هزار برقست درو
کین جملهٔ کائنات غرقست درو

وله

رشك آیدم ازشانه وسنك ای دلجو
آن در سر زلف تو چرا آویزد

تا با تو چرا رود بکرمابه فرو
وین برکف پای تو چرا مالد رو

وله

چون پاك شد از خودی سینهٔ تو
بی آینه روی خویش توانی دید

خود بین کردی زیارد برینهٔ تو
دریار نکر که اوست آینهٔ تو

خیام

ناکرده کناه درجهان کیست بکو
من بدکنم وتوبد مکافات کنی

وانکو که کنه نکرد چون زیست بکو
پس فرق میان من وتوچیست بکو

رودکی

ای ازکل سرخ رنك بربوده وبو
کلرنك شود چوروی شوئی همه جو

رنك از پی رخ ربوده بوازپی بو
مشکین کردد چو موفشانی همه کو

شهودی رمال

کردون که بلاچو برك می‌بارد ازو
عمریست که بی‌تو همنشینم دارد

ناکامی اهل درك می‌بارد ازو
بازندکیٔ که مرك می‌بارد ازو

فارغی

ای چشم جهان بین مرا نور ازتو
دوری توکرده است بیمار مرا

ایام مرا ساخته مهجور ازتو
نزدیك بمردن شده ام دور ازتو

فکری شید محمد جامه باف

ای آنکه زسر تابقدم جانی تو
کرچشم ترا بقدر درد است مثال

درمصروفا یوسف کنعانی تو
چون مردم چشم دردمندانی تو

لا

جامی که شراب ارغوانیست درو
وآن باده که صد جان نهانیست درو

آبیست که آب زندکانیست درو
پیریست که آتش جوانیست درو

ابو سعید ابو الخیر

ای روی توماه عالم آرای همه
کر با دکران بهازمنی وای بمن

وصل توشب وروز تمنای همه
ورباهمه کس همچون منی وای همه

شیخ احمد جامی

چشمم که سرشك لاله کون آورده
نی نی بنظاره اش دلخون شده ام

بر هر مژه قطره های خون آورده
از روزن دیده سربرون آورده

ثنائی

ای خاك نشین درکه قدر توماه
درکوی توزان خانه کرفتم که مباد

دست طلب ازدامن وصلت کوتاه
آرزده شود خیالت ازدوری راه

مولانا جلال الدین رومی

ای آنکه بجان این جهانی زنده
بی عشق مباش تانباشی مرده

شرمت بادا چرا چنانی زنده
درعشق بمیر تابمانی زنده

وله

ای سرو زقامت توقد دزدیده
بردار یکی آینه ازبهر خدای

کل پیش رخ تو پیرهن بدریده
تاچون تو خوری شنیدهٔ یادیده

وله

ای در طلب کرهکشائی مرده
ای برلب بحرتشنه درخواب شده

ازوصل بزاده درجدائی مرده
ای برسرکنج وازکدائی مرده

وله

بازیچهٔ قدرت خدائیم همه
بیکدکر این زیادتی جستن چیست

اوراست توانکری کدائیم همه
آخرزدر یکی سرائیم همه

وله

ای ازسرسودای تومن شوریده
ازجمله خوشیهای بهارم بی تو

رفتم بچمن جامه چوکل بدریده
جزآب روان نیامد اندر دیده

جامی

عمری که بتلخی کذرد کوته به
یاران که حق نان ونمك نشناسند

شیری که شکاری نکند روبه به
از یوسف مصری بود اندر چه به

رودکی
چون کاردلم ززلف او مانده گره
امید زگریه بود افسوس افسوس
بر هر رگ جان صد آرزو مانده گره
کانهم شب وصل درگلو مانده گره

سحابی
ای زاهد وعاشق ازتو درناله وآه
کس نیست که ازتوجان تواند بردن
دور ازتو ونزدیک تراحال تباه
آن رابتغافل کشی این رابنگاه

سلمان ساوجی
ازبسکه شکستم وبازبستم توبه
دیروز بتوبهٔ شکستم ساغر
فریاد همی کند زدستم توبه
امروز بساغری شکستم توبه

عبدالله انصاری
یارب دل مارا تو برحمت جان ده
این بنده چه داند که چه می باید خواست
درد همه را بصابری درمان ده
داننده توئی هرآنچه خواهی آن ده

عسجدی
از شرب مدام ولاف مشرب توبه
دل در هوس گناه وبرلب توبه
وزعشق بتان سیم غبغب توبه
ازتوبهٔ نادرست یارب توبه

عطار نیشابوری
هرروز برانم که کنم شب توبه
اکنون که شکفت برگ گل وبرگم نیست
ازجام پیاپی ولبالب توبه
درموسم گل زتوبه یارب توبه

وله
ای ازتن منقلب گذر ناکرده
گوهر نشوی تاسفر جان نکنی
جانرا بسفر اهل بصر ناکرده
گوهر نشود قطره سفر ناکرده

وله
ای مانده بجهان این جهان زنده
چون زیستن تو مرگ تو خواهد بود
تاکی باشی بزندگانی زنده
نامرده بمیر تابمانی زنده

وله
باشادی دوکون غم انکار همه
خواهی که وجود اصل تابد برتو
یاملک جهان مسلم انکار همه
کونین بکلی عدم انکار همه

کمال اسماعیل
گرلاف زنم که یار خوش خوست نه
زین نادره ترکه ازبرای تو مرا
یاما بوفا وعهد نیکوست نه
شهری همه دشمنند وتودوست نه

ملامراد قزوینی
ای مولوی ازکبر دماغت کنده
چندان حرکت بکن که ازروی قیاس
گاهی که کند برتو سلام این بنده
معلوم شود که مردهٔ یازنده

مغربی
بدکردم واعتذار بدتر زگناه
دعوی وجود ودعوی قدرت وفعل
چون هست درین عذر سه دعوی تباه
لاحول ولاقوة الا بالله

لا
یک قطره می لعل زصد جان به
جوری که رود میان ساقی وحریف
یک جرعه می تلخ زصد جانان به
نزدیک خرد زعدل نوشیروان به

اثیرالدین اخسیکتی
که از پرپشهٔ همائی سازی
درهم شکنی کاسهٔ سرکسری را
که طعمهٔ مور اژدهائی سازی
نادستهٔ کوزهٔ گدائی سازی

شیخ احمد جامی
که ترک وجود غم فزاینده کنی
آیندهٔ عمر خواهی زرفته فزون
که آرزوی حیات پاینده کنی
دررفته چه کردی که در آینده کنی

ازرقی
تامن شدم ازهوا قرین هوسی
فریاد رسم نیست بغیر ازتو کسی
جزناله زبنده برنیامد نفسی
فریاد زدست چون توفریاد رسی

بایزید بسطامی
گرآمدنم زمن بدی نامدمی
به زین بند غمی که درین کون وفساد
ورنیز شدن زمن شدی کی شدمی
نی آمدمی نی شدمی نی بدمی

میرنشیبهی
برمسند حسن چون نشست آوردی
دست توشنیده ام که دردی دارد
هنگامهٔ مهر را شکست آوردی
آزرده دلی مگر بدست آوردی

مولانا جلال الدین
ای نسخهٔ اسرار الهی که توئی
بیرون زتو نیست هرچه درعالم هست
وی آینهٔ جمال شاهی که توئی
درخود بطلب هرآنچه خواهی که توئی

وله
برخیز وبزد آن نکونام درآی
زین دام برون جه ودران دام درآی
درصحبت آن یار دلارام درآی
از دراگرت براند ازبام درآی

وله
مائیم درین زمان زمین پیمائی
چون کشتی یاوه گشته دردریائی
بگذاشته هرشهر بشهر آرائی
هرروز بمنزلی وهرشب جائی

وله
ای دردل هرکسی زمهرت تابی
جاوید شبی باید وخوش مهتابی
وی ازتو تضرعی بهر محرابی
تاباتو غم تو گویم ازهر بابی

وله
خواهی که درین زمانه فردی گردی
این راجز ازصحبت مردان مطلب
یادرره دین صاحب دردی گردی
مردی گردی چو گرد مردی گردی

وله
خودراچو دمی زیار محرم یابی
زنهار که ضایع نکنی آن دم را
درعمر نصیب خویش آن دم یابی
زیراکه چنان دمی دگر کم یابی

وله
ای برسر ره نشسته ره میطلبی
درچاه زنخدان چنان یوسف حسن
درخرمن مه فتاده مه میطلبی
خوددلو توئی یوسف وچه میطلبی

وله
ای حیف که پیش کرزنی طنبوری
یافند نهی در دهن رنجوری
یایوسف همخانه شود باکوری
یاجفت شود مخنثی باحوری

وله
ای طالب دنیا تو یکی مزدوری
وی شاد بهر دو عالم ازبیخبری
وی عاشق خلق ازین حقیقت دوری
شادی غمش ندیدهٔ معذوری

وله
بایار بگلزار شدم رهگذری
دلدار بمن گفت که شرمت بادا
برگل نظری فکندم ازبیخبری
رخسار من اینجا وتو درگل نگری

وله
بد میکنی ونیک طمع میداری
باآنکه خداوند کریمست ورحیم
هم بدباشد سزای بدکرداری
گندم ندهد بارچو جو میکاری

وله
زاهد بودم ترانه گویم کردی
سجاده نشین باوقارم دیدی
سرفتنهٔ بزم وباده جویم کردی
بازیچهٔ کودکان کویم کردی

وله
هر كس كسكى دارد وهر كس يارى
مائيم وخيال يار واين كوشهٔ دل
هر كس هنرى دارد وهر كس كارى
چون احمد و بوبكر بكوشهٔ غارى

وله
اى آنكه زخاك تيره نقشى سازى
كه مات كنى وكه بدادى قائم
هر لحظه برو شكل دكر اندازى
احسنت زهى صنعت باخود بازى

مولانا جلال الدين رومى
اى قاصد جان من بجان مى ارزى
اين عالم كهنه آن ندارد بى تو
جان خود چه بود هر دو جهان مى ارزى
آن از تو طلب كنم كه آن مى ارزى

وله
دى بود چنان دولت وروز افروزى
افسوس كه در دفتر ما دست خداى
امروز چنين آتش عاشق سوزى
آن داروزى نبشت واين داروزى

وله
از خلق زراه تيز كوشى نرسى
زين هر دو اكر سخت بكوشى نرسى
وز خود زسر سخن فروشى نرسى
از خلق وز خود جز بخموشى نرسى

وله
چون جمله خطا كنم صوابم تو بسى
من ميدانم كه چون بخواهم رفتن
مقصود ازين عمر خرابم تو بسى
كويند چه كردهٔ جوابم تو بسى

وله
نى كفت كه پاى من بكل بود بسى
صد زخم كران بخوردم از دست كسى
ناكاه بريدند سرم در هوسى
معذورم دار اكر بنالم نفسى

وله
تا چند زجان مستمند انديشى
آنچه از تو توان ستد همين كالبد است
تاكى زجهان پر كزند انديشى
يك مزبله كو مباش چند انديشى

وله
دوش از سر عاشقى واز مشتاقى
چون جام جمال خويش بنمودى من
ميكردم التماس مى از ساقى
من نيست شدم بماند ساقى باقى

وله
وقتست مرا عمر درين مشتاقى
من كف زنم تا تو نباشى مطرب
احسنت زهى طراوت ورواقى
من مى نخورم تا تو نباشى ساقى

وله
عاينت حمامهٔ نحاكى حالى
اونالهٔ همى كرد ومنش مى كفتم
تبكى وتنوح فوق غصن عالى
مى نال درين پرده كه خوش مى نالى

وله
كر عاشق زار روى تو نيستمى
كفتى كه مدايست پدرم وخيز وبرو
چندين بدر سراى تو نه ايستمى
اى دوست اكرنه ايستمى نيستمى

وله
شمعيست دل مرد برافروختنى
اى بيخبر از ساختنى وسوختنى
جاكيست زهجر دوست بردوختنى
عشق آمدنى بود نه آموختنى

وله
در دل نكذارمت كه انكار شوى
درجان كنمت جاى نه در ديده ودل
در ديده ندارمت كه بس خوار شوى
تا در نفس باز پسين يار شوى

وله
از كم خوردن زيرك وهشيار شوى
پرخوارى تو جمله زپرخوارى تست
وز پر خوردن ابله وبى كار شوى
كم خوار شوى اكر كم خوار شوى

مولانا جلال الدين رومى
اندر ره حق چو جست وچالاك شوى
عرش است نشيمن تو شرمت نايد
نور فلكى باز با فلاك شوى
چون سايه مقيم خطهٔ خاك شوى

وله
اى عشق تو عين عالم حيرانى
حال من دلسوخته تاكى پرسى
سرمايهٔ سوداى تو سركردانى
چون ميدانى تو كه به زمن ميدانى

وله
تا در طلب كوهر كانى كانى
اين نكته ورمز اكر بدانى دانى
تا در هوس لقمهٔ نانى نانى
هرچيز كه در جستن آنى آنى

حافظ
باشاهد شوخ وشنك وبا مطرب ونى
چون كرم شود زباده ما را رك وپى
كنجى وفراغتى ويك شيشهٔ مى
منت نبرم يك جو از حاتم طى

وله
يارب چو بر آرندهٔ حاجات توئى
من سر دل خويش بتوى كويم
هم قاضى وكافى مهمات توئى
چون عالم اسرار خفيات توئى

وله
بردل غم روزكار تاكى دارى
يارى وشرابى طلب وپاى كلى
بكذار جهان وهر چه در وى دارى
در دست كنون كه جرعهٔ مى دارى

وله
اى دوست بكام دشمنم كردى
در كيش تو من راست بدم همچون تير
بودم چو بهار چون خزانم كردى
قربان شومت چرا كمانم كردى

وله
اى كاج كه بخت سازكارى كردى
از دست جوانيم چو ربود عنان
يادور زمانه بازيارى كردى
پيرى چو ركاب پايدارى كردى

ظهير فاريابى
اى نوبت نو كذشته از چرخ بسى
آوازهٔ نوبتت بهر كس برساد
بى نوبت تو مباد عالم نفسى
ليكن مرساد از تو نوبت بكسى

عطاء الملك
روزى دوسه سر دفتر تزوير شدى
اعضاى تو هر يكى كرفت اقليمى
جوشندهٔ مال وملك وتوقير شدى
فى الجمله بيك هفته جهانكير شدى

عطار نيشابورى
كيرم كه جهان بكام ديدى وشدى
چيزى كه تراهوا بران مى دارد
زلف همه دلبران كشيدى وشدى
انكار بر آن چيز رسيدى وشدى

فدائى
بازآى كه باسوز وكدازم بينى
نى نى غلطم كه خود فراق تو مرا
بيدارى شبهاى درازم بينى
كى زنده كذارد كه تو بازم بينى

قتالى
از دفتر عشق را زمخوان ومكوى
خواهى كه دل ودين بسلامت ببرى
مركب پى اين قافله رامپران ومكوى
مى بين ومكن ظاهر ومى دان ومكوى

وله
كر برسر نفس خود اميرى مردى
مردى نبود فتاده را پاى زدن
وربر دكرى نكته نكيرى مردى
كر دست فتاده بكيرى مردى

كمال اسماعيل
درد بدهٔ روزكارنم پابستى
باما يهٔ غم چو عمر كم پابستى
باباغم اوصبر بهم پابستى
باعمر باندازهٔ غم پابستى

وله
شادی مطلب زعالم وشاد بزی
تازنده ازمرك نباشی ایمن
تن درغم گردون نه وآزاد بزی
یکبار بمیر وتا ابد شاد بزی

قاضی مجدالدین
خواهی که میان خلق قاضی باشی
باخلق خدا حکم چنان کن که اگر
باقی باشی کهی وکه ماضی باشی
آن باتو کند کسی توراضی باشی

مسعودسعدسلمان
نه هست مرا بشادئی دسترسی
صدغم دارم نهفته درهر نفسی
نه گفت توانم غم خودرا بکسی
درمن نگرید وشکر گوید بسی

مؤمن حسین
قدخم کند وچهره زرری پیری
گفتم که بتو کدام پیری بامرك
درهم شکند صولت شیری پیری
پیر خردم گفت که پیری پیری

نجم الدین کبری
بافاقه وفقر همنشینم کردی
این مرتبهٔ مقربان درتست
بی مونس ویار وهمنشینم کردی
آیا بچه طاعت ابنچنینم کردی

لا
ای آنکه بملك باقتی دسترسی
صد تیغ سیاست آن خرابی نکند
دولت طلبی کم کن وآزار کسی
کازردهٔ محنتی برآرد نفسی

لا
ای آنکه بحسن ودر لطافت ماهی
شاخ گلی از پستی خود عار مدار
هر چندکه کوتاه قدی دلخواهی
عرمنی از بهر همین کوتاهی

لا
ای کردش چرخ چند آری وری
برقامت شاهی چوقبائی دوزی
هستی زوفا و عهد یکباره بری
باز از پی ماتمش صد جامه دری

لا
تاکی فلکا کرد جهان میکردی
خاك آدم کشت وآدمی خاك شدند
روزان وشبان براین وآن میکردی
در دورجهان توهمچنان میکردی

لا
هرزور کند چرخ فلك بیدادی
این شاهد ملك خوش عروسیست ولی
هرلحظه رهین غم کند آزادی
هرروز درآغوش کند دامادی

لا
ای دل که همیشه عرضهٔ آفاتی
ازمانده ورفته غم مخور زیراك
درعرصهٔ تن زدست غم شهماتی
ما مر مضی وما سیأتی یاتی

لا
گرحسن تو برفلك زند خرگاهی
ورلطف تو برزمین بیابد راهی
ازهر برجی جدا بتابد ماهی
صد یوسف سر برآردازهرچاهی

لا
ازکبر مدار هیچ دردل هوسی
چون زلف بتان شکستگی عادت کن
کزکبر بجائی نرسید است کسی
تاصید کنی هزار دل هرنفسی

لا
یارب درخلق تکیه گاهم نکنی
موی سیهم سپید کردی زکرم
محتاج گدا وپادشاهم نکنی
باموی سپید روسیاهم نکنی

لا
در مرد چوبد نظر کنی زن بینی
نقش خود تست آنچه در من بینی
حق باطل ونیکخواه دشمن بینی
باشمع درآ که خانه روشن بینی

ابیات فارسی

ابوتراب
جان در تن ما سوخت ز تاب نفس ما
افسوس که تابوت شد آخر قفس ما

ابوطالب
نشوه ازباده ندیدیم وطرب ازمستی
خاك مخترزدهٔ بود گل ساغر ما

وله
در فرقت تو زنده نه از سخت جانیم
جان ازکمال ضعف نیابد باب مرا

میرزا احمد قزوینی
میسرکی شود وصل توای نامهربان مارا
که ازخویشان تراییم است وازبیگانگان مارا

اختری
روز محشر گربود دست شهیدان ترا
کارخواهد بودمشکل طرف دامان ترا

اسیرهمایون
بدست آینه داد آنکه دلستان مرا
یکی دوساخت بلائی که بود جان مرا

اسیری اصفهانی
گرفتم این که کشایند پای بستهٔ ما
چه می کنند ببال وپرشکستهٔ ما
گواه این که نه رند ونه زاهدیم بس است
پیالهٔ تهی وسبحهٔ گسستهٔ ما

آصفی
بامن سخنت نیست ولی بهر تسلی
گویم بدل خود ززبان توسخنها

امیدی طهرانی
رقیبان دور کردند ازسرکویت غریبا نرا
رمانیدند از گلزار زاغان عندلیبا نرا

اهلی شیرازی
برفلك هرشب رسانم برق آه خویشرا
تابسوزم کوکب بخت سیاه خویشرا

وله
دوچشمم فرش آن منزل که سازی جلوه گاه آنجا
بهرجاپانهی خواهم کهباشم خاك راه آنجا

آهی
خسته بودم آمدی وزلطف پرسیدی مرا
گرنمیدیدی مرا دیگرنمیدیدی مرا

بنائی
تابوت من آهسته زکویش گذرا نید
چون نیست امیدی که بیایم دگر آنجا

بیدل
باوج کبریا کز پهلوی عجز است راه آنجا
سرموئی گرانیجاخم شوی بشکن کلاه آنجا

بینش جعفربیك
بی اختیار ناله زدل برکشم چونی
در دست دیگراست عنان نفس مرا

میرتشبیهی
کف پابهر زمینی که رسد تونازنین را
بلب خیال بوسم همه عمرآن زمین را

نفته
همزدل دزدید صبر وهم دل دیوانه را
دزدما باخانه می دزدد متاع خانه را

جامی
زد برفتار خوش قدت ره ما
تو همائی ونیست ظل هما

وله
دنیا نه متاعیست که ارزد بنزاعی

جسمی همدانی
اشك چشم باعث تسکین سوز دل نشد

شهزاده جم
ساقی قدح دور بیاور زمان خوشست

جنونی قندهاری
وسیله جرم محبت بس است خونم ریز

حافظ
ساقی بنور باده برافروز جام ما
مادر پیاله عکس رخ یار دیده ایم
ترسم که صرفهٔ نبرد روز باز خواست
هرکز نمیرد آنکه دلش زنده شد بعشق

وله
دل میرود زدستم صاحبدلان خدارا
آیینهٔ سکندر جام میاست بنکر
درکوی نیك نامی مارا کذر ندادند
آسایش دو کیتی تفسیر این دو حرفست

وله
اکر آن ترك شیرازی بدست آرد دل مارا
حدیث ازمطرب ومی کو وراز دهر کمترجو

رفع الله قدره ابدا
جز دو زلف تودام ظلهما

باخصم مدارا کن وبادوست مواسا

آتشی دارم که درآب روان سوزد مرا

دوری رسد که برکذردهم زمان ما

اکر زندکی من برد (سود) ملال ترا

مطرب بکو که کار جهان شد بکام ما
ای بی خبرز لذت شرب مدام ما
نان حلال شیخ زآب حرام ما
ثبت است برجریدهٔ عالم دوام ما

دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا
تا برتو عرضه دارد احوال ملك دارا
کر تو نمی پسندی تغییر کن قضارا
بادوستان تلطف بادشمنان مدارا

بخال هندویش بخشم سمرقند وبخارارا
که کس نکشود ونکشاید بحکمت معمارا

وله
نصیحت کوش کن جانا که ازجان دوستر دارند
جوانان سعادتمند پند پیر دانارا
من از آن حسن روز افزون که یوسف داشت دانستم
که عشق از پردهٔ عصمت برون آرد زلیخارا

وله
شب تاریك وبیم موج وکردابی چنین هایل

وله
صلاح کار کجا ومن خراب کجا

وله
همچوهاروتیم دائم دربلای عشق زار

وله
یارمردان خداباش که درکشتی نوح

وله
بشکر صحبت اصحاب وآشنائی بخت

وله
عزم دیدار تودارد جان برلب آمده

حیدر دهلوی
کر میسر نشود بوسه زدن پایشرا

حیدر طهماس
چشمهٔ حیوان کجا لعل لب جانان کجا

خادم ابوالمعالی
زدولت نیست جز تشویش خاطر حاصل دیکر

کجا دانند حال ماسبکباران ساحلها

ببین تفاوت ره از کجاست تابکجا

کاشکی اول ندیدی دیدهٔ ماروت را

هست خاکی که بآبی نخرد طوفانرا

بیاد دارغریبان دشت وصحرارا

بازکردد یابرآید چیست فرمان شما

هرکجا پای نهد بوسه زنم جایشرا

هردو جانبخشند اما این کجا وآن کجا

بزکی مایهٔ طوفان بود پیوسته دریارا

بورخ نشسته کرد غریبی بسی مرا

ازما سلام وازتو تغافل زحد کذشت
آفت جمال شاهد ساقیست بیهده
اشکم برون می افکند راز درون پرده را

دراین کلشن کسی لاف تجرد می تواندزد

بسان چشم که کرید برای هرعضوی

کینهٔ دشمن حصار پاسبانی شدمرا
تغافل عاشق بیتابرا بیتابتر سازد

تنك دارد ناتوانیها زبس دربر مرا
مشتاقی وصبوری ازحد کذشت یارا
باری بچشم احسان درحال مانظر کن
یارب توآشنارا مهلت ده وسلامت
چون تشنه جان سپردم دیکرچه سوددارد
سلطان که خشم کیرد بربندکان حضرت

تفاوتی نکند قدر پادشائی را
اکر توروی نپوشی بدین لطافت وحسن

رفتیم اکر ملول شدی از نشست ما
باچون خودی درافکن اکر پنجه میکنی
اکر توفارغی از حال دوستان یارا
دیده را فایده اینست که دلبر بیند
روی خوش وآواز خوش دارند هریك لذتی

زشراب لعل نوشین من رند بی نوارا
زوجود خود ملولم قدحی بیارساقی
بخدا که خون رزرا بدوعالم ارفروشی
دل من بیاربآمد زشکنج بند زلفت

ای زسودای سرزلف توحیرانی ما
شانهٔ سنبل مشکین توشد پنجهٔ غیر
دوراز خاك درت رونق شاهی جستیم
ای مهر جان عالم بنماجمال مارا
کم کن جفا که چندان ازنیکوان نکونیست
تاخاك دیدهٔ غیر زان خاك درفرازد

خواجه زاده کابلی
نبود عجب اکر نشناسد کسی مرا

خسرو دهلوی
کویی تغافلست جواب وسلام ما

وله
بدنام کرده اند بمستی شرابرا

وله
آری شکایتها بود ازخانه بیرون کرده را

ذوقی
که بردوش صبا بینم چوبلبل آشیانشرا

راضی فصاحت خان
غمی بهرکه رسد میکند ملول مرا

راقم
آنچه رهزن میشمردم کاروانی شد مرا

راهب
بفریاد آور خاموشی یوسف زلیخارا

رضا
مستی من نقش دیباساخت بربسترمرا

سعدی
کرتو شکیب داری طاقت نماند مارا
کرخوان پادشاهان راحت رسد کدارا
چندانکه بازبیند دیدار آشنارا
آب ازدوچشم دادن برخاك من کیارا
حکمش رسد ولیکن حدی بود جفارا

وله
کرالتفات کند کمترین کدائی را
دکر نه بینی درشهر پارسائی را

وله
فرمای خدمتی که برآید زدست ما
ماخود شکسته ایم چه باشد شکست ما

وله
فراغت ازتو میسر نمیشود مارا

وله
ورنه بیند چه بود فایده بینائی را

وله
بنکر که لذت چون بود محبوب خوش آوازرا

سلمان
مددی که چشم مستت بخمار کشت مارا
برهان مرا ازمائی زخودی خود خدارا
بخریم وهردو عالم بدهیم خونبهارا
مشکن که دردل شب اثری بود دعارا

سلطان سلیم اول
برسر کوی غمت حشمت سلطانی ما
حق علیم است کزانست پریشانی ما
بجز این نیست درایام پشیمانی ما

وله
برفع زرو برافکن ملك جهان بیارا
بیکانه وار دیدن یاران آشنارا
خواهم که راه نبود دررکهت صبارا

سلطان سلیم اول تنم افکار شد از تیغ غم افکار تربادا
غم عشقش کشیدن تا بپا شد بر کسی آسان
بوادی وفا که بجاده و بجویند اهل درد
وله در سفر گذشت و این بی سر و سامانی ما
کشور دهر گشودیم بهمت آسان
وله گر بداند غم که من چون میزیم از غم جدا
جان زارم را نمی پرسد ز غم جان می کنم
وله تب چه گرمی می دهی خورشید رخسار مرا
گر نکردم پرسش آن مه سلیمی عیب نیست
وله املاك نیست لایق تخت و سریر ما
وله چو از خود می روم گاهی که یاد آرم وصالش را
وله ز آه و ناله تاکی پیش مردم بد کنم خود را
وله خواهد سحری رفت به سیران شه خوبان
وله عیب نبود ای شه خورشید رویان در وفا
وله منم چو سایهٔ ابر بلا تن بجهان
وله دروه کعبهٔ مقصود بامید وصال
وله می بردنام تو و آتش بجانم می زند
سلیم طهرانی شراب نقل نخواهد بگیر ساغر را
شاپور نیامدی تو و درویش اشتیاق امروز
شرف قزوینی کو باده تا بشیشهٔ گردون زنیم سنك
وله بقدر سعی باید هر کس از فیض ازل بهره
شکیب شیرازی نالهٔ مرغ قفس می برد از کار مرا
شوکت زور ملایمت ز درشتی فزونتر است
وله رو بم بسوی غربت و دل جانب وطن
شهیدی قمی بطوف میکدها روز بی نوائی ما
صائب گل اندامی که می دادم بخون دیده آبش را
در آغوش نسیم صبحدم بی پرده چون بینم
بدست غیر چون بینم عنان طفل خود رائی
بخونم زد رقم نادر قلم شد آشنا دستش
نهالی را که من چون تاك پروردم بخون دل
چو شد زهر عادت مضرت نبخشد
نکرد آسمان راست قامت در اینجا
وله دشمن خونخوار را کوته باحسان ساز دست

بلا و محنتم بسیار شد بسیار تربادا
چنین کامروز دشوار است ازان دشوارتر بادا
الهی هرکه شد بیمار از و بیمارتر بادا
بهر جمعت دلهاست پریشانی ما
گرچه دشوار نماید بتو آسانی ما
رحم کردی و نگشتی از دلم یکدم جدا
هیچکس هرگز مبادا زیار در عالم جدا
تابکی سوزی در آتش جان بیمار مرا
زانکه قدر پرسش او نیست مقدار مرا
ریز قدم سپهر بود یك حصیر ما
زچشم خویش هردم عذر میخواهم خیالش را
برابرده قدح ساقی که تا بیخود کنم خود را
ای دیده مخواب آب زن امشب همه در را
گاه گاهی گر بپرسی عاشق دیرینه را
نهاده سر بهوای تو در بیابانها
ای خوش آن روز که تابوت بود محمل ما
خواهم از غیرت بسوزانم زبان خویش را
که احتیاج شکر نیست شیر مادر را
امید واری من ساخت شرمسار مرا
تاکی زمانه سنك زند بر سبوی ما
اگر ظرف تو کم گیرد گناهی نیست دریا را
که از زن پیش دلی بود گرفتار مرا
آینه است در نظرم سنك آسیا
افتاده گاه من بمیان دو کهربا
سفال چرخ بود کاسهٔ گدائی ما
چسان بینم که گیرد دیگری آخر کلابش را
گل روئی که من واکرده ام بند نقابش را
که وقت نی سواری میگرفتم من رکابش را
بری روئی که می بردم بمکتب من کتابش را
چسان بینم بجام دیگر ار صائب شرابش را
برك آشنا کن بتدریج جان را
توخواهی کنی راست کار جهان را
هیچ زنجیری به از سیری نباشد شیر را

ریشهٔ نخل کهن سال از جوان افزونتر است
کلید فتح بود از دل شکسته که دارا
به محفل تو که خامش بود سپند انجا
حاجت بخون گرم جگر نیست داغ را
قسمت ما چون کمان از صید خود خمیازه است
چند آبرو توان ریخت بر آستان خورشید
هر سری دارد درین بازار سودای دگر
تهی دستان قسمت را چه سود از رهبر کامل
دلم با کسی دامان غنچه می لرزد
مزن چین بر جبین آینه سان از هر که بد بینی
سبحه بر کف توبه بر لب دل پر از شوق گناه
مقام گوهر شهوار در گنجینه می باید
یارب که دعا کرد که چون قافلهٔ موج
گفتگوی کفر و دین آخر بیکجا میکشد
از تبرآه مظلوم ظالم امان نیابد
چارهٔ ناخوشی وضع جهان بی خبریست
چو خاك اگرچه ندارد وجود من قدری
شکوفه باثمر هرگز نگردد جمع در یکجا
ده در شود گشاده اگر بسته شد دری
ساده لوحان زود میگیرند رنك همنشین
چون داغ لاله سوخته تا نیست روزیم
گردش اقبال دارد لغزش ادبارها
خشمست خوردن من و عیب است پوشیم
موج از حقیقت گهر بحر غافل است
نه بچشم و دل تنها نگرانیم ترا
به بستر افکند بیماری چشمت مسیحا را
روز وصل است بکش تیغ و بکش زار مرا
هرشب از محنت هجران تو می میرم و باز
تاقیامت برندارم سر ز شادی از سجود
گر ندارند صفا با تو زنا صافی تست
خارخند از خار خار عرض مطلب لالها
گرنه فریب وعدهٔ روز جزا بود زنو

صائب بیشتر دلبستگی باشد بدنیا پیر را
وله درگشادهٔ روزیست چشم بسته گدا را
وله گراست زهره که سازد صدا بلند انجا
وله روغن زخود بود گهر شبچراغ را
وله هرچه داریم از برای دیگران داریم ما
وله زان از کلف مبراست پیوسته دل قمر را
وله هر کسی بندد بآیین دگر دستار را
وله که خضر راز آب حیوان تشنه باز آرد سکندر را
وله که بلبلان همه مستند و باغبان تنها
وله بروی خود میاور وضع ناهموار دشمن را
وله معصیت را خنده می آید ز استغفار ما
وله بیاض از سینه باید ساخت شعر انتخابی را
وله آسایش منزل نبود در سفر ما
وله خواب یك خوابست لیکن مختلف تعبیرها
وله پیش از نشانه خیزد از دل فغان کمان را
وله اوست بیدار که در خواب گرانست انجا
وله برای کوری دشمن نگاه دار مرا
وله محالست آنکه باهم نعمت و دندان شود پیدا
وله انگشت ترجمان زبان است لال را
وله صحبت طوطی سخنور میکند آیینه را
وله آن هم فلك بخون جگر می دهد مرا
وله یك دو خطوه باز رفق پر دهد وفا را
وله اینست از زمانه لباس و غذا مرا
وله حادث چه گونه درك نماید قدیم را
صادق بیك همچو دام از همه اعضا نگرانیم ترا
امیر محمد صالح ستون سر کند اعجاز حسنت دست موسی را
وله بشب هجر مکن باز گرفتار مرا
میکند باد سحر زنده ببوی تو مرا
ملا صبحی دست اگر روزی دهد بوسیدن آن پا مرا
حکیم صدرالدین صاف شو یا همه ناصاف ببینی همه را
صفی قلی بیك چشم گویای تو می فهمد زبان حالها
ضمیری اصفهانی سوی بدن که آورد جان گریز پا را

طالب آملی	خانه پر شد زجمال تو بترسم که زرشک	دست خورشید گریبان بدرد روز ترا
وله	هر که بگذشته ازین کوچه به بند افتادست	طایر بی قفس ودام کدامست اینجا
طغرا	ناله برآید ازورق گریه کنان رود قلم	کاتب اگر رقم کند حال دل خراب ما
ظاهر	وه چه شود اگر شبی برلب من نهی لبی	تا بلب تو بسپرم جان بلب رسیده را
ظهیر فاریابی	اگر مرا زهنر نیست راحتی چه کنم	زرنگ خویش نباشد نصیب حنارا
وله	کمال هستی او خود زشرح مستغنیست	بماهتاب چه حاجت شب تجلی را
عالی	داری هوس که غیر برای تو جان دهد	آه این چه آرزوست مگر مرده ایم ما
عبدالواسع جبلی	منسوخ شد مروت ومعدوم شد وفا	از هر دو نام ماند چو سیمرغ وکیمیا
عرفی	بهر سو می دوم بوی چراغ کشته می آید	مگر وقتی مزار کشتگان عشق بود اینجا
وله	در بهشتم کن خدایا تا تمام شرمسار	ترسم از شرم گنه دوزخ برون آرد مرا
علی نائب	می رود عمر وپس از رفتن شود واقف کسی	تا نگردد ساعتی ساعت نمی دارد صدا
قاضی عیسی	آرزوی دل مشتاق بسوی تو مرا	می کشد هردم وره نیست بکوی تو مرا
غازی قلندر	جزای یک شب هجران اگر دهد ایزد	سوی بهشت برم کافر ومسلمان را
غنی کشمیری	نصیبی نیست از اهل سخا برگشته بختان را	که هرگز پر نسازد کاسهٔ گرداب دریا را
وله	سنگین دل است آنکه بظاهر ملایمست	پنهان درون پنبه ببین پنبه دانه را
وله	مرگ گوارا شود موی چو گردد سفید	لذت دیگر بود خواب دم صبح را
وله	عبادتی بجهان به زخاکساری نیست	به از وضوی عزیزان بود تیمم ما
غنی	سعی بهر راحت همسایگان کردن خوش است	بشنود گوش ازبرای خواب چشم افسانه را
وله	صاحب سخن بجنبد از بهر قوت هرجا	دایم بخانهٔ خود روزی رسد زبان را
فضولی بغدادی	باز خونبار است مژگانم نمی دانم چرا	اضطرابی هست درجانم نمی دانم چرا
	یار می دانم که می داند دوای دردمن	لیک می گوید نمیدانم نمیدانم چرا
قاسم	چنین که جسم ضعیفم بناله آهنگ است	بجای تار توان بست بارباب مرا
وله	کس زمجنون سؤال قرآن کرد	گفت اسری بعبده لیلا
قدسی	نفس زسینه چنان بی تو میکشم دشوار	که گوئی ازدل خود می کشم خدنگ ترا
قراری کرمانی	میرم از نومیدی وشادم که نومید از تو ساخت	تلخی جان کندنم امیدواران ترا
قوسی	جائی که توئی نیست کسی را گذر انجا	ازمن که تواند برساند خبر انجا
کاتبی نیشابوری	شبی که ماه رخت شد چراغ خلوت ما	گداخت شمع نیاورد تاب صحبت ما
گرامی	رزق اگر برآدمی عاشق نباشد پس ببین	اززمین گندم گریبان چاک می آید چرا
کلیم	پس ازدرد جدائی محنت ایام ننماید	زآتش هیچ روانیست دوراز آب ماهی را

وله	کلیم الفت بخار این چمن بهتر زگل باشد	که دامنگیریش دارد نشان مهربانی را
وله	سخت گیری با گرفتاران ندارد عاقبت	نیست اززندان خلاصی زین سبب زنجیررا
وله	نباشد نیک باطن درپی آرایش ظاهر	بنقاش احتیاجی نیست دیوار گلستا نرا
کمال خجندی	منع کمال ازعاشقی جان برادر تابکی	پند پدر مانع نشد رسوای مادرزاد را
گوهر بیگم	اگر بشانه دهم زلف عنبر آسارا	بدام زلف کشم آهوان صحرارا
آذربایجانی	گذار من بکلیسا اگر فتد روزی	بدین خویش کشم دختران ترسارا
	بیک نگاه دوصد مرده می کنم زنده	خبر دهید زاعجاز من مسیحارا
اسانی شیرازی	بلاست زلف توکس دربلا مباد آنجا	بغیر من دگری مبتلا مباد آنجا
محبی سلطان سلیمان	دیده از آتش دل غرقهٔ آبست مرا	کاراین چشمه زسرچشمه خرابست مرا
مختاری غزنوی	جان من بستان وجانی ده مرا ازبوسهٔ	تا دهم باز از برای بوسهٔ دیگر ترا
مخلص	صد مراتب به زذکر سبحهٔ اهل ریاست	دانه کردن ازبرای میکشان انگوررا
وله	چون گرفتی بیت شاعر درعطاسستی مکن	تا کسی مضطر نباشدکی فروشد خانه را
وله	خانهٔ ظالم چوویران شدچراغان می‌شود	شمع میسازند مردم خانهٔ زنبور را
وله	درجهان ازراستی نبود بزرگانرا گریز	دستگیری ازعصا بهتر نباشد پیررا
مسیح کاشانی	گشتیم پیر وگشت جوان تر امید ما	شرم ای دل سیاه زموی سفید ما
مشتاق اصفهانی	خدارا بهرحرفی آن دولعل دلگشابگشا	اگر از بهرما نگشائی از بهرخدا بگشا
	نخواهم رفت جائی مرغ دست آموز صیادم	تو روزی از برای امتحان بندم زپا بگشا
مشفقی بخاری	بگویش رفتم وخاری بپای من شکست آنجا	بحمدالله که تقریبی شداز بهرنشست آنجا
نادم	بیچاره ترز ماست برو رحم واجب است	هرکس که گوید ازخوشی روز کار ما
نجیب	زآب آموختم در دهر رسم آشنائی را	که درهررنگ شامل میشود بنگرصفائی را
ندائی	بکوی او چو رسی پا منه بخاک آنجا	که خاک ره شده بسیار جان پاک آنجا
میرزا نظام	گرفلک بامن هم آغوشش نماید دورنیست	باغبان برچوب بندد کابن نوخیز را
نظم جوهری	کسی بکعبهٔ مقصود دیده بگشاید	که میل سرمه کشد خار این بیابانرا
نظیری	گردم زشکوه منع دل زار خویشرا	انداختم بروزجزا کار خویشرا
	جرم منست پیش تو گر قدرمن کم است	خود کرده ام پسند خریدار خویشرا
وله	درس ادیب اگر بود زمزمهٔ محبتی	جمعه بمکتب آورد طفل گریز پای را
نفعی رومی	ما بلبل آشفته و عالم قفس ما	ازنالهٔ دل نغمه تراشد نفس ما
	زندان خدائیم که ازعشق جبلی	تحقیق تراود زهوا وهوس ما
	آن قافلهٔ کعبهٔ عشقیم که در راه	توحید درونست فغان جرس ما
	ماست سراسیمه وصد شکر که ازما	صد مرتبه سرمست نماید عسس ما

نفعی	سیمرغ فلك بال فرومی هلد ازبیم	آن دم که بپرواز درآید مگس ما
	ماغرقهٔ کرداب فنائیم وبکردد	بیهوده بکرد سرما خار وخس ما
	نفعی مکش ازکوشهٔ دامان خدادست	جزلطف خدادر دوجهان نیست کس ما
نورس افندی	شیرین که بود خاطر اومائل خسرو	فرهاد چه حاصل کنداز کوهکنیها
ذ حی اصفهانی	خجل ازروی شفاخانهٔ امید شدم	بسکه رفتم بعلاج دل صد چاك انجا
نیکی اصفهانی	خوش آن زمان که بامید دستکیر بها	بپایش افتم وسازم بهانه پیریها
واثق نیشابوری	کر بدم دست بدامان نکویان زده‌ام	بهرخاری نتوان سوخت کلستانی را
واصل	جاهل بخموشی مکر ازعیب برآید	جزبستن لب نیست دوابوی دهن را
واعظ	رسد بر اهل ایمان بیشتر آزار از دنیا	کزندی نیست ازدندان جزانکشت شهادترا
وله	بسکه حرف حق کسی دردهر نتواند شنید	کیردوال درآذان کفتن مؤذن کوش را
خواجه وجدی	تراخواهم نخواهم رحمت کرامتحان خواهی	دررحمت رویم بدودرهای بلابکشا
وحید طاهر	چنان کز سنك وآهن آتش سوزان شود پیدا	زنی کرهردوعالم راباهم جانان شود پیدا
وله	نیست ازراحت نصیبی مردم هشیار را	خواب آسایش نباشد دیدهٔ بیدار را
وله	اشك ریای زاهدان ریخت بخانهٔ خدا	قحبه مسجد افکند طفل حرامزاده را
وله	برتواضعهای دشمن تکیه کردن ابلهیست	پای بوس سیل ازپا افکند دیوار را
وله	همچو شاخی که شکستن بود ازبر ثمری	دشمن خانکی همچو هنرنیست مرا
وله	درباهمکی درکرهٔ قطره نهان است	خودرا چوشناسی بشناسی همه کس را
وله	ازمرك خود فقیر ننالد چو اغنیا	آواز نیست رفتن پای برهنه را
وله	نمی‌رنجم اکر ازخاطر یاران فراموشم	که خودکم کرده‌ام ازبیشعوری راه دلهارا
وله	زبان جاهلان ازلب کشودن بسته ترکردد	صباح عیدامادی شب مرك است عنین را
وله	خدمت دونان کند اشراف درآغاز کار	دست باشد خادم پا طفل نورفتار را
وله	بمردم تاکه دولت یار باشد عیب ننماید	نبیند هیچکس درآسمان ازمرغ لنکی را
وله	خردی کزین که خرد زآفت مسلم است	کشتی چوبشکند چه زبان تخته پاره را
وله	کسی که بوی حقیقت شنیده می داند	که ازکلاب سرشتند خاك بلبل را
هاشمی بخاری	نیاز سرمه مکش چشم بی‌ترحم را	نشسته کیر بخاك سیاه مردم را
هلالی	ازان تنهائی وملك غریبی شد هوس مارا	که روزی چند نشناسیم ماکس راوکس مارا
وله	پیش تو دعاکفتم ودشنام شنیدم	هرکرازی بهترازین نیست دعا را
یغما	چارهٔ تیره شب هجر دعای سحراست	دانم اماکه سحر نیست شب هجرانرا
وله	زالتزام عقل شد دیوانکی حاصل مرا	بعدازین دیوانه خوان بینی اکرعاقل مرا
لا	نه هوای باغ سازد نه کنار کشت مارا	نوبهر کجاکه باشی بودآن بهشت مارا

لا	نه شکوفهٔ نه برکی نه ثمر نه سایه دارم	همه حیرتم که دهقان بچه کار کشت مارا
لا	خم زمانه تهی شد زمی پرستی ما	کفاف کی دهداین باده‌ها بمستی ما
لا	نه چوفرهاد بود کوهکنی پیشهٔ ما	سنك ماسینهٔ ما ناخن ماتیشهٔ ما
لا	بهرلك جرعهٔ می منت ساقی نکشیم	اشك ما بادهٔ ما دیدهٔ ما شیشهٔ ما
لا	عشق شیر بست قوی پنجه ومیکو بدفاش	هرکه ازجان کذرد بکذرد از بیشهٔ ما
لا	نعمت دیده نخواهم که بماند پس ازین	ماندچون دیده ازان نعمت دیدار جدا
لا	بکجاست جاذبهٔ طالع سلیمانی	که آورد بسرای من آن پری رورا
لا	مرادی بدکذشت ازچرخ وامروز	زدی بدترکذشت ایوای فردا
لا	فلك را دشمنی باما بجانست	مکر بازهره بکرفتست مارا
لا	بمحشر دامن آن طفل را کیرم مکر ایزد	بدامن پاکیش بخشد من آلوده داما نرا
لا	بهار عمر ملاقات دوستدارانست	چه حظ برد خضرازعمر جاودان تنها
لا	اشکر ضعیف ومعرکه پردشمن است لیك	داریم دل قوی که توئی پادشاه ما
لا	نباشد دردل مرغ قفس جزفکرازادی	بکجا اندیشهٔ آب وغم نانست دلهارا
لا	بسکه غواصی دریای تفکر کردیم	سرنهان شد چوکهر درصدف زانوها
لا	بما جز عشق بدخو یان نیاموخت	خدا نیکی دهاد استاد مارا
لا	مردم بشهر خویش ندارد خطر بسی	کوهر بکان خویش ندارد بسی بها
لا	چه پرسی ازدل مجروح وحال بدترما	زخاکپای تودوریم خاك برسرما
لا	کی توان کردن جدا رنك محبت ازدلم	ساغرم کر بشکند چون کل نریزم باده را
لا	رونق دهد بمردم بیغز روزکار	دریا بروی آب برآرد حباب را
لا	براه عشق قدم چون الفهی مجرد شو	برهنکی بود اسباب ره شناور را
لا	هم از کمال بود کسرشان اهل هنر	کرانی ثمرمن شکست شاخ مرا
لا	کامجو یارا زناکامی کشیدن چاره نیست	بزمستان صبر باید طالب نوروز را
لا	عنقا شکار کس نشود دام باز چین	کانجا همیشه باد بدست است دام را
لا	مارابه نیاز آرد واورا بسر ناز	هرموج رنك دکراست آب عنب را
لا	اکر دیدار نمائی وجنت را بیارائی	برای هیمهٔ دوزخ کشند ازروضه طوبی را
لا	درکلستان محبت عاقبت چون فاخته	برسر سروی نهادم خانمان خویشرا
لا	تانخوت سعادت بیرون رود زمغزش	باسك شریك روزی کردند ازان همارا
لا	نه آسانست برکردن کرفتن کارعالم را	سلیمان باردیکرچون کرفت ازدیوخاتم را

لا	بخط امیدها دارد دل بی طاقت عاشق	که وقت شام صبح عید باشد روزه دارانرا
لا	بهرچه هست ضرورست داده آندانرا	بس است آب دهن آسیای دندانرا
لا	(سخن گزروی درد آید کند تأثیر دلهارا)	(طرفه شاگردی که درسی میدهد استادرا)
لا	(بردستهٔ گل نیز ببندند گیارا)	(آمد بهار خرم ونامد نگار ما)
لا	(سك دشمنست برسر روزی گدایرا)	(مشکن مرا که میکشنی بال خویش را)
اهلی شیرازی	بامن ناصبور را نزد خود ازوفا طلب	یا بگو که پاك دامنی صبرمن ازخدا طلب
میرحسن ابجاد	حرف سنگینی هجران توانشا کردم	سطر درصفحه فرو رفت چوزنجیر درآب
حافظ	خفته برسنجاب شاهی نازنینی راچه غم	گرزخار وخاره سازد بستر وبالین غریب
راغب پاشا	بازتیغ ماکند خون گریه آخر برسرش	باکسی هرگز مبادا انتقام مانصیب
	کی زامید وصالش دست بردارم بمرك	گرنمی باشد دراینجا میشود آنجانصیب
اقارضا	درتنور و آسیا ثابت است ازحکمت دوباب	کانچه رزق ماست نه آتش خورد آرانه آب
رفیق اصفهانی	اهل وطن تمام بهم یار ومن غریب	چون من کسی ندیده کسی دروطن غریب
وله	زدیروزم بترامروز وازدیشب بترامشب	چه خواهم کرد فردا گر بمانم تاسحرامشب
سلمان	ازلب لعل توام کار بکامست امشب	دولتم بنده واقبال غلامست امشب
	آسمان گوبنشان مشعلهٔ ماه تمام	که زمین رامه روی توتمامست امشب
	باده دردین من امروز حلالست ای دوست	خواب درچشم من ای یار حرامست امشب
سلطان سلیم اول	فکرمی کردم شبی کان ماه راببینم بخواب	من دراین بودم که شدناگه طلوع آفتاب
وله	بوسه جستم گزیدی ای جان لب	یعنی ازپی نشان نشان مطلب
وله	دید چشم تومرا خسته شداز دیدن من	وه که بیمار شداز دیدن بیمار طبیب
وله	صدملامت میکشد دربند زلف اودلم	وای برشخصی که هم مظلوم باشد هم غریب
شاپور	نخواهد روزشد تانیم جانی درتنست امشب	بفردای قیامت گوییا آبستنست امشب
صائب	معیار دوستان دغل روز حاجت است	قرضی برسم تجربه ازدوستان طلب
وله	باحتیاط زدست خضر پیاله مگیر	مباد آب حیاتت دهد بجای شراب
وله	سربسرچشم شودهر که زخود پوشد چشم	کوررانیست تمنای عصائی درخواب
وله	درمیان اهل دنیا مردم دانا غریب	همچوانگشت شهادت درکف ترساغریب
طالب	نمی شدسیرچشمش ازشکر خواب	مگر دیدار خودمی دیددرخواب
بابافغانی	وصالم هست امارخصت بوس وکنارم نی	گلم درخوابگاه وخاردرپیراهنست امشب
قطران	کسی که خستهٔ تیغ توگشت به نشود	اگر خضر بودش خادم ومسیح طبیب
قاآنی	دوز بر فلك نشاط ماچیست	رقص بره ودکان قصاب

منصف	کر شکار افکن من دام بصحرا فکنند	ماهیانرا نتوان داشت بزنجیر در آب
ناصرعلی	اهل دنیارا زغفلت زنده می پنداشتم	خفته دایم مرده کانرا زنده می بیند بخواب
بابانصیبی	شدچو مهمان من آن شمع دلفروز امشب	کاش تاروز قیامت نشود روز امشب
نظیری	درطبع دوستان زحسد راستی نماند	انصاف اگرطلب کنی ازدشمنان طلب
نورس افندی	مژگان تودوصف شده وسجده میکنند	صفی بماه توصف دیگر برآفتاب
هلالی	دردبیماری واندوه غریبی مشکل است	وای مسکینی که هم بیمار باشد هم غریب
لا	خرد رامی ببندد چشم را خواب	گنه راعفو شوید جامه را آب
لا	نمایند هرشب خرانرا بخواب	که بالانگرانرا ببرد است آب
لا	شبان چون شد خراب ازبادهٔ ناب	رمه در معدهٔ گرگان کند خواب
لا	ای گل بقدر یك دوتبسم بباغ باش	پرواز کرده میرسد ازشوق عندلیب
لا	آفتاب ازخاك بردارد بلطف ارذره را	هیچ نقصانی نباشد جز کمال آفتاب
لا	آفتاب اندر بدخشان لعل سازدسنك را	جز بخاموشی چه گوید سنك شکر آفتاب
لا	همه دعای توگویم بوقت بیداری	همه خیال تو بینم چوباشم اندر خواب
لا	خنده می بینی ولی ازگریهٔ دل غافلی	خانهٔ ماندرون ابراست وبیرون آفتاب
ابن یمین	پادشاهی نزد اهل معرفت آزادگیست	هرکه بندآرزو بگشاداز دل پادشاست
	جستن گوگردسرخت عمرضایع کردنست	روی برخاك سیه آور که یکسر کیمیاست
وله	بیگانه را برسم تکلف کند دوست	جائی که دوستی است تکلف چه حاجت است
ابوالفرج	که براحوال زار من نگریست	که بر احوال زار من نگریست
وله	در ایام غمت بی غم تنی نیست	زخون دیده خالی دامنی نیست
	زشور بلبلانم گشت معلوم	که گل چیدن کم ازخون کردنی نیست
وله	دلم را درخم زلفت مکانست	پریشانی حال زلف ازانست
	گر بزد مرغ هرجا دام بیند	من آن مرغم که دامم آشیانست
	هرکجا شیرین بعزم سیردرهامون گذشت	اشك گرم کوهکن صدگام ازگلگون گذشت
وله	دانهٔ سیاره اش شکل شرر دارد مگر	برق آه بیدلی برخرمن گردون گذشت
وله	نه گرد باد نمایان بگرد هامونست	بخاك بادیه آلوده روح مجنونست
وله	در روزگار هرکه عزیزاست خوارتست	این رسم تازه ایست که در روزگارتست
اثیرالدین اخسیکی	شادم بغم تو گرچه شادی	در مذهب عاشقان حرام است
آذری	یارما گرآستین افشان درآید درسماع	کس نبیند خرقه پوشی باگریبان درست
ارشد کازرونی	زهجر تلختر آبی نداشت جام سپهر	وگرنه دست قضا برگلوی ما می ریخت
آصفی	زبخت دردمی ومحتسب زدیر گذشت	رسیده بود بلائی ولی بخیر گذشت
وله	کام خسرو ازلب شیرین شورانگیز یافت	کوه را فرهاد کند ولعل را پرویز یافت

آفرین اصفهانی
زکشتنم خبری نیست این قدر دانم — که تخته پاره چندی بساحل افتاداست

اقدسی
بازم ازغصه بدل عقده مشکل بشکست — جوش زد گریه مگر آبله دردل بشکست
نخلها کشت کز و غنچه حسرت بشکفت — استخوانهای شهید تو که دردل بشکست
شور برخاست مگر کعبه مقصود نمود — نور زد شعله مگر دامن محمل بشکست
اقدسی ناله خونین بدلت گشت گره — درگلوی تو مگر خنجر قاتل بشکست

اکبرشاه
شبنم مگو که بورق گل فتاده است — کان قطرها زدیده بلبل فتاده است

اهلی شیرازی
باورم ناید که شد در پوست مجنون سوی دوست — عاشق اندر پوست کی گنجد چو بیند روی دوست

وله
زلف توخواستم که بگیرم دلم ربود — آنم بدست نامد واینم زدست رفت

وله
حدیث شوق همین بسکه سوختم بی تو — سخن بکیست دگرها عبارت آرائیست

آهی
فسانه ام بتو معلوم چون شود که ترا — هنوز حرفی ازان ناشنیده خواب گرفت

ایمن
مائیم گرازل غم ودرد آشنای ماست — ما از برای محنت ومحنت برای ماست

باقر
بی تو شب ماه تیره روزان — چون چشم سفید گشته تار است

بنائی
ازخوردن می منع کنندم که حرامست — چیزی درین شهر حلالست کدامست

بیخود
گویند زمین زسر گاوست بلی — گاواست کسی که بار دنیا برداشت

بیدل
التفات بی غرض سررشته تسخیرماست — صید ما خواهی برون ازدام باید دانه ریخت

وله
تنم زقید لباس تکلف آزاد است — برهنگی به تنم خلعت خدا دادا ست

تأثیر
گفتم انیس غیر مشو دور عرق شوی — جانا مراد ازین سخنم آبروی تست

تاج الدین شنوی
اگرتنست بجز خسته هوای تونیست — اگردلست بجز تشنه بلای تونیست
زفرق تا بقدم ذره نمی بینم — که آن ازان تو ای دوست یا برای تونیست

تسلیمی
گویند بهاری شد وگل آمد ورفت — ما بی تو ندانیم که کی آمد وکی رفت

تنها
برسینه زدم چاك که دل تنگ نباشم — فریاد که از بهر من آن هم قفسی شد

جامی
نه چنان گرفت خانه بدل من آرزویت — که دگر بخانه رفتن کنم آرزو زکویت
بهوای رنگ و بویت چه روم بطرف بستان — نه شکوفه راست رنگت نه بنفشه راست بویت
زغمت شدم خیالی و بدین خیال شادم — که خیال وارگاهی گذرم نهفته سویت
زغزل سرائی خود نبود مراد جامی — بجز این که روزگارش گذرد بگفت وگویت
ببزم زنده دلان ذکر دی وفردائیست — صفای وقت توجز باده مصفا نیست

وله
عجب بروی تو مستغرقم نمیدانم — که غیر تو بجهان هست دیگری یا نیست
جهان فروع وتو اصلی اگر بچشم یقین — نظر کنم همه اصل است فرع اصلا نیست
چو موج هرکه بدریا فرو رود داند — که موج اگرچه نه دریاست غیر دریا نیست

جامی
هزارقافله بیدل پی است در ره عشق — عجبتر که پی یك رونده پیدا نیست
لاله بین دربیستون چون غرق خون افتاده است — گوئی از کان آتشین لعلی برون افتاده است

وله
نی غلط کردم که ازسوز درون کوهکن — شعله در دامان کوه بیستون افتاده است
بیا که دل زغمت خون ودیده پرخون است — ببین زدیده پرخون که حال دل چونست

وله
نبود عاشق لیلی بغیر یك مجنون — ترا بهر سرموئی هزار مجنون است

جمعی
زیستنم باتو میسر مباد — بی تو اگر زیستنم آرزوست

مولانا جلال ال
رومی
جگر شکافد ودل کاهد وزبان سوزد — نعوذ بالله ازان می که درایاغ منست
بنمای رخ که باغ گلستانم آرزوست — بگشای لب که غنچه خندانم آرزوست
دستی بجام باده ودستی بزلف یار — رقصی چنسان میانه میدانم آرزوست

وله
دی شیخ باچراغ بگردید دور شهر — کز دیو ودد ملالم وانسانم آرزوست
چه گوهری تو که کس را بکف بهای تونیست — جهان چه دارد درکف که آن عطای تونیست

وله
نثار خاك توخواهم بهردمی دل وجان — که خاك برسر جانی که خاکپای تونیست
اندرا عیش بی تو سامان نیست — کیست کو بنده توازجان نیست
ای تو درجان چوجان مادر تن — سخت پنهان ولیك پنهان نیست
دست برهر کجا نهی جان است — دست برجان نهادن آسان نیست

وله
بعد ازوفات تربت مادرزمین مجو — درسینه های مردم عارف مزار ماست

(گره در ابروی لیلی هلاك مجنون است)

جلال دوانی
درد خمار دارم ودرمان من میست — می ده که می زبهر مداوا حرام نیست

جلال بن عضد
کسی که دل بنوداد ازجفای دهررست — که هرکه بنده تست ازدوعالم آزاداست

شهرزاده جم
دریغ درهوس این عمر بیوفا بگذشت — مگر که باد هوا بود درهوا بگذشت
چو برف برسر کوهی نشسته موی بسر — بسر گذشت نظر کن زسرچها بگذشت
غلام همت آنم درین جهان که نکرد — نظر بخانه گیتی وزین سرا بگذشت
هواوبوالهوسی تابکی بگوای جم — رسید مدت پیری دم صبا بگذشت

وله
بجانی ای که رویت همچو ماهست — فدای خاك پایت هرچه ماهست
نورفتی آمدم من بر هلاکم — بیا ای دوست ورنه رفتم ازدست
تو سرور اسی رستی زآسیب — هرآنکو راست باشد ازبدی رست

حاجی میرزا اغا
نهفته سوی خودم خواند وپاسبان نگذاشت — بمهرآمده بود آن مه آسمان نگذاشت

حافظ
حاصل کارگه کون ومکان این همه نیست — باده پیش آر که اسباب جهان این همه نیست
ازدل وجان شرف صحبت جانان غرض است — همه آنست وگرنه دل وجان این همه نیست

حافظ

دولت آنست که بی خون دل آید بکنار — ورنه باسعی و عمل باغ جنان این همه نیست

پنج روزی که درین مرحله مهلت داری — خوش بیاسای زمانی که زمان این همه نیست

و له

خلوت گزیده را بتماشا چه حاجتست — چون کوی دوست هست بصحرا چه حاجتست

جانا بحاجتی که تراهست باخدای — کاخر دمی بپرس که ما را چه حاجتست

ارباب حاجتیم و زبان سؤال نیست — درحضرت کریم تمنا چه حاجتست

جام جهانماست ضمیر منیر دوست — اظهار احتیاج خود آنجا چه حاجتست

ای پادشاه حسن خدارا بسوختیم — آخر سؤال کن که گدارا چه حاجتست

و له

خوشتر زعیش و صحبت و باد بهار چیست — ساقی کجاست گو سبب انتظار چیست

هر وقت خوش که دست دهد مغتنم شمار — کس را وقوف نیست که انجام کار چیست

پیوند عمر بسته بموئیست هوشدار — غمخوار خویش باش غم روزکار چیست

سهو و خطای بنده چو گیرند اعتبار — معنی عفو و رحمت کردگار چیست

و له

آن سیه‌چرده که شیرینی عالم با اوست — چشم میگون لب خندان دل خرم با اوست

گرچه شیرین دهنان پادشهانند ولی — او سلیمان زمانست که خاتم با اوست

خال مشکین که بران عارض گندمگونست — سر آن دانه که شد رهزن آدم با اوست

و له

بندهٔ پیر خراباتم که لطفش دایمست — ورنه لطف شیخ و زاهد گاه هست و گاه نیست

هر که خواهد گو بیا و هر که خواهد گو بگو — کبر و ناز و حاجب و دربان این درگاه نیست

هر چه هست از قامت ناساز بی اندام ماست — ورنه تشریف تو بر بالای کس کوتاه نیست

و له

غلام همت آنکه زیر چرخ کبود — زهر چه رنگ تعلق پذیرد آزاد است

نشان عهد و وفا نیست در تبسم گل — بنال بلبل مسکین که جای فریاد است

گدای کوی تو از هشت خلد مستغنیست — اسیر بند تو از هر دو عالم آزاد است

و له

جز آستان توام در جهان پناهی نیست — سر مرا بجز این در حواله گاهی نیست

مباش در پی آزار و هر چه خواهی کن — که در شریعت ما غیر ازین گناهی نیست

و له

بنال بلبل اگر با منت سر یاریست — که ما دو عاشق زاریم و کار ما زاریست

سحر کرشمهٔ وصلش بخواب می دیدم — زهی مراتب خوابی که به ز بیداریست

و له

روان منظر چشم من آشیانهٔ تست — کرم نما و قدم نه که خانه خانهٔ تست

بتن مقصرم از دولت ملازمتت — ولی خلاصهٔ جان خاک آستانهٔ تست

و له

یارب سببی ساز که یارم بسلامت — باز آید و برهاندم از چنگ ملامت

امروز که در دست توام مرحمتی کن — فردا چو شوم خاک چه سود اشک ندامت

و له

دارم امید عاطفتی از جناب دوست — کردم جنایتی و امیدم بعفو اوست

عمریست تا ز زلف تو بوئی شنیده‌ام — زان بوی در مشام دل من هنوز بوست

حافظ

جان فدای نظرت باد که در باغ نظر — چمن آرای جهان خوشتر ازین غنچه نبست

من همان دم که وضو ساختم از چشمهٔ عشق — چار تکبیر زدم یکسره بر هر چه که هست

و له

یارب این شمع دلفروز ز کاشانهٔ کیست — جان ما سوخت بپرسید که جانانهٔ کیست

و له

گل در بر و می بر کف و معشوق بکام است — سلطان جهانم بچنین روز غلام است

و له

زگریه مردم چشمم نشسته در خونست — ببین که در طلبت حال مردما چونست

و له

حسنت باتفاق ملاحت جهان گرفت — آری باتفاق جهان می توان گرفت

و له

کنون که می دمد از بوستان نسیم بهشت — من و شراب فرحبخش و یار حور سرشت

و له

اگر بزلف دراز تو دست ما نرسد — گناه بخت پریشان و دست کوته ماست

و له

ازین رباط دو در چون ضرورتست رحیل — رواق و طاق معیشت چه سربلند و چه پست

مزن زچون و چرا دم که بندهٔ مقبل — قبول کرد بجان هر سخن که سلطان گفت

روز اول که سر زلف تو دیدم گفتم — که پریشانی این سلسله را آخر نیست

هر که که دل بعشق دهی خوش دمی بود — در کار خیر حاجت هیچ استخاره نیست

درین چمن گل بیخار کس نچید آری — چراغ مصطفوی با شرار بولهبیست

عدو شود سبب خیر اگر خدا خواهد — خمیر مایهٔ دکان شیشه گر سنگ است

حالی

چون ننالم که درین سینه دل زاری هست — راحتی نیست دران خانه که بیماری هست

حالتی طهرانی

دلم از سینه بتنگ است الهی برهان — هر کجا در قفس مرغ گرفتاری هست

و له

بمن روز جدائی وعده‌ها کردی و می ترسم — که آرا برده باشد امتداد هجر از یادت

میرحزینی

غمگین نمی شوم ز وفای تو با رقیب — از بسکه بر وفای توام اعتماد نیست

حسرت

جان پیوسته بحق را خطر از دشمن نیست — هیچ حرزی چو دل خود بخدا بستن نیست

حسن خان

بروی لاله و گل خواستم که می نوشم — ز شیشه تا بقدح ریختم بهار گذشت

و له

ای که می بینی خموشم در وداع دوستان — گر زبان شرم داری هر نگاهم ناله ایست

حسن دهلوی

تشنهٔ دیدار یارم چند گوئی از بهشت — هر چه شیرین جوی شد با جوی شیرین کار نیست

و له

در گور برم از شب گیسوی تو موئی — تا سایه کند بر سر من روز قیامت

و له

گل برگ نریزد چو تو آئی بتماشا — بیمار نمیرد چو تو آئی بعیادت

میرحضوری

بجرم آنکه نمردم ز ذوق روز وصال — فراق آنچه بمن می کند سزای منست

حقیری تبریزی

دوش در مجلس حدیث آن لب میگون گذشت — من ز خود رفتم ندانستم که صحبت چون گذشت

خاقانی

درین عهد از وفا بوئی نماند است — بعالم آشنا روئی نماند است

فلک جانی بموی آویخت جانم — کز آنجا تا اجل موئی نماند است

و له

انصاف درجبلت آدم نیامد است — راحت نصیب گوهر آدم نیامد است

و له

عیسی دم است یار دم از من دریغ داشت — بیمار او شدم قدم از من دریغ داشت

خسرو دهلوی
آب حیات من که نم ازمن دریغ داشت　　خاک رهش شدم قدم ازمن دریغ داشت
من درسر قلم زدم آتش زسوز دل　　او دودهٔ سرقلم ازمن دریغ داشت
بر دیگران نوشت بسی نامهٔ وفا　　درحاشیه سلام هم ازمن دریغ داشت

وله
بازشب آمدوخواب ازسرما بیرون رفت　　تاشبم چون گذرد روزندانم چون رفت
سر ببالین ننهادم بفراق توشبی　　که نه تاروز زبالین زدوچشم خون رفت
دوخداوند بیک خانه موافق نبود　　تودرون آمدیم دردل وجان بیرون رفت

وله
خوش خلعتیست جسم دریغ استوار نیست　　خوش حالتیست عمر ولی پایدار نیست
خوش منزلیست عرصهٔ روی زمین دریغ　　کانجا مجال عیش ومقام قرار نیست
هرچند بهترین صور شکل آدمیست　　لیکن همیشه سروقد وگلعذار نیست
مردی که درشمار بوداین زمان کجاست　　کورا ازین زمانه غم بی شمار نیست

وله
خم تهی گشت وهنوزم جان زمی سیراب نیست　　آخرای دل خون خودخور کرشراب ناب نیست
کروصال یارنبود باخیالش هم خوشم　　خانهٔ درویش را شمعی به ازمهتاب نیست

وله
عشق خصم من بس است ای چرخ توزحمت مکش　　هرکجا جلاد باشد حاجت قصاب نیست

وله
گفته بودی خسروا درخواب رخ بنمایمت　　این سخن بیگانه را کو آشنا را خواب نیست
ای آرزوی دیده دلم در هوای تست　　جانم اسیر سلسلهٔ مشکسای تست

وله
ماجان فدای خنجر تسلیم کرده ایم　　خواهی بدار خواه بکش رای رای تست

وله
سواد چشم مرا بی تو روشنائی نیست　　زخود جداشدم وازتوام جدائی نیست

وله
ساقیا می ده که امروزم سر دیوانگیست　　دور بر گردان که عمر کم ازتهی پیمانگیست

وله
شد زلف را نصیب که بوسید پای تو　　عمر دراز بهر چنین روزها خوشست

وله
چون رشته کسیخت میتوان بست　　اما گرهش درمیان هست

خواجو
نفس رسید بآخر هوس نماند جزاین　　که بشنوم زتوکاین مردن از برای منست
بپیش صاحب نظران ملک سلیمان باداست　　بلکه آنست سلیمان که زملک آزاداست
دل بدین پیره زن عشوه گر دهر مبند　　نوعروسیست که درعقد بسی داماداست
آنکه شداددر ایوان زرافکندی خشت　　خشت ایوان شه اکنون زسر شداداست
خاک بغداد بمرگ خلفا می گرید　　ورنه این شط روان چیست که در بغداداست
ورز لالهٔ سیراب بود دامن کوه　　مروای خواجه که آن خون دل فرهاداست
همچو نرگس بکشا چشم وببین دردل خاک　　چندروئی چوگل وقامت چون شمشاداست
حاصلی نیست بجز غم زجهان خواجورا　　شادی جان کسی کوزجهان آزاداست

وله
کس نیست که دردل غم عشق تو ندارد　　کازا که غم عشق کسی نیست کسی نیست

ذوقی
مکن تغافل ازین بیشتر که من ترسم　　گمان برند که این بنده بی خداونداست

ذوقی
همنشینم بخیال تو وآسوده دلم　　کین وصالیست ازپی غم هجرانی نیست

وله
یاد ایامی که بهر خاطر من با رقیب　　بود اوراسر گرانیها که اکنون بامنست

وله
چه آفتی تو ندانم که درجهان امروز　　محبت تو دوکس باهم آشنا نگذاشت

راضی
یک چند چوگل نازدم بوددرین باغ　　چیدند مرا غنچه وآنهم زمیان رفت

وله
همیشه برلب فواره این سخن جاریست　　کهاوج منصب دنیای دون نگونساریست

رحیمی
بجرم عشق توام میکشند وغوغائیست　　تونیز بالب بام آکه خوش تماشائیست

میرزا رستم
پیریم وحرف عشق زمابس غنیمت است　　ازشاخ کهنه میوهٔ نورس غنیمت است
مهمان یک دو روزهٔ این بزم غربتیم　　غافل مشوکه صحبت مابس غنیمت است
دل بدمکن که عمر نیاید به هیچکس　　کین یک نفس که خوش گذرد بس غنیمت است

رشکی
رفتم واندوه هجران ترا بردم بخاک　　تابه بینم بی توحال خفتگان خاک چیست

آقا رضا
درستم قوت نمی خواهد سرشت بدنها　　پشه هم درحد ذاتش خودکم ازنمرودنیست

رفیع حسن بک
عمراگرخوش گذرد زندگی خضر کم است　　ور بتلخی گذرد نیم نفس بسیار است

رکن الدین سمنانی
گویم آیین وفا ومهر درعالم کست　　بازمی گویم که شاید بوده باشد عالمست

روحی
زقامت تو بعالم قیامتی برخاست　　قیامتست قدت گر بود قیامت راست

زکی همدانی
هرکجا باشد دلش زاندیشهٔ ماجمع باد　　آنکه مارا درفراق خود پریشان کرد ورفت

زین العابدین
چاره جوئی کرد برمن کار را دشوارتر　　خواستم خاری زپا بیرون کنم سوزن شکست

زینت
گروعدهٔ دوزخ است واگر خلد شادباش　　بیرون نمی برند ترا از دیار دوست

سرمد
همچو دور افتادهٔ کاخر بیار خود رسد　　دست تادرگردن من کرد تیغش خون گریست

سرور
بر بلندان سخن بسوی خود است　　تف بروی فلک بروی خود است

سعدی
این باد بهار بوستانست　　یابوی وصال دوستانست
ای مرغ بدام دل گرفتار　　باز آی که وقت آشیانست
گوشم هر روز از انتظارت　　بر راه ونظر در آستانست
با این همه دشمنی که کردی　　باز آی که دوستی همانست

وله
گر جان طلبی فدای جانت　　سهلست جواب امتحانت
سوگند بجانت ار فروشم　　یکموی بهر که در جهانت
با آنکه تو مهر کس نداری　　کس نیست که نیست مهربانت
بس فتنه که از زمین بخیزد　　از روی چو ماه آسمانت
بی یاد تو نیستم زمانی　　تا یاد کنم دگر زمانت

وله
صبحدمی که برکنم دیده بروشنائیت　　بردر بندگی زنم حلقهٔ آشنائیت

سعدی
سربسر بر سلطنت بنده فرونیاورد
پرده اگر برافکنی وه که چه فتنها بود
گوشهٔ چشم مرحمت برصف عاشقان فکن
وله
اتفاقم بسر کوی کسی افتاده است
خبر ما برسانید بمرغان چمن
پای بند تو تحمل چکند گرنکند
وله
ای یار نازنین که دل اندر هوای تست
گر تاج می نهی غرض ماقبول تو
وله
نه اختیار منست این معاملت لیکن
درون خلوت ما غیر درنمی گنجد
وله
این توئی باسرو بستانی برفتار آمده است
وه که گر من باز بینم روی یار خویشرا
وله
گر برقعی فرو نگذاری بدین جمال
گریك نظر بگوشهٔ چشم عنایتی
وله
ازجان برون نیامده جانانت آرزوست
بردر گهی که نوبت اذنی همی زنند
وله
ای پیك پی خجسته که داری نشان دوست
حال ازدهان دوست شنیدن چه خوش بود
وله
دردیست درد عشق که هیچش طبیب نیست
هرکو شراب شوق نخورداست ودرددرد
وله
چون ملك گدایان بجهان سلطنتی نیست
سنگی وگیاهی که درو خاصیتی هست
وله
صحبت یارعزیز حاصل دور بقاست
برق یمانی بجست باد بهاری بخاست
وله
آنرا که جای نیست همه شهرجای اوست
بی خانمان که هیچ ندارد بجز خدای
وله
نمی دانم حدیث نامه چونست
وله
گر آب چاه نصرانی نه پاکست
وله
راستی موجب رضای خداست
وله
مسکین خرا گرچه بی تمیز است
وله
هرکه درسایهٔ عنایت اوست

گر بنوازی گری رسد تو بنی از گدا نیست
چون بس پرده میرود اینهمه دلربائیت
تاشب رهروان شود روز بروشنائیت
که درآن کوی چومن کشته بسی افتاده است
که هم آواز شمادر قفسی افتاده است
آنگبین است که دروی مگسی افتاده است
جان نیز اگر قبول کنی هم برای تست
ورتیغ می زنی طلب مارضای تست
رضای دوست مقدم براختیار منست
برو که هرچه نه یار منست بار منست
یا ملك برصورت انسان بگفتار آمده است
مرده بینی که درعالم دگر بار آمده است
درشهرهر که کشته شود درضمان تست
باماکنی وگرنکنی حکم ازان تست
زنار نابریده و ایمانت آرزوست
موری نهٔ وملك سلیمانت آرزوست
باما مگو بجز سخن دلستان دوست
یا ازدهان آنکه شنیداز دهان دوست
گردرد مند عشق بنالد غریب نیست
آنست گزحیات جهانش نصیب نیست
مجموع تراز ملك رضا مملکتی نیست
از آدمی به که درو منفعتی نیست
یکدمه دیدار دوست هردوجهانش بهاست
طاقت مجنون نماند خیمهٔ لیلی کجاست
درویشرا کجا که شب آمدسرای اوست
اورا گدا مگوی که سلطان گدای اوست
همی بینم که عنوانش بخونست
جهود مرده می شویم چه باکست
کس ندیدم که گم شد ازره راست
چون بارکشد همین عزیز است
گنهش طاعتست دشمن دوست

سعدی
بخت ودولت بکار دانی نیست
وله
عذر من برعذار من پیداست
وله
چه کند زورمند وارون بخت
وله
دست بیچاره چون بجان نرسد
وله
گر ما را بدست اندر درم نیست
وله
مارا بجهان خوشتر ازین یکدم نیست
وله
ای آنکه باقبال تودر عالم نیست
وله
چنان بروی توآشفته ام ببوی تومست
وله
جان وتنم ای دوست فدای دل وجانت
وله
افسوس بران دیده که روی تو ندیداست
وله
آخر ای کعبهٔ مقصود کجا افتادی
وله
گویند بدوری بکن از یار صبوری
وله
بس گرسنه خفت وکس ندانست که کیست
وله
شخصی همه شب برسر بیمار گریست
وله
ترسم نرسی بکعبه ای اعرابی
وله
ما از تو بغیر از تو نداریم تمنا
وله
گرمنزلتی دارم برخاك درت میرم
وله
هرچه رود برسرم چون تو پسندی رواست
وله
دل هر که صید کردی نکشد سر از کمندت
وله
همراه اگر شتاب کند همره تونیست
وله
قارون هلاك شد که چهل خانه گنج داشت
وله
مرا بمرك عدوجای شادمانی نیست
وله
زمن مپرس که ازدست او دلت چونست
وله
قادری برهرچه میخواهی بجز آزار من
وله
بر تو نیکان نگیرد هر که بنیادش بداست
وله
بجهان خرم ازانم که جهان خرم ازوست
وله
تو بکجا نالی ازین خار که در پای تونیست
وله
نانم افزود وآب رویم کاست
سلمان ساوجی
چند گریم درفراقت کابم از سرد رگذشت
وله
بیمار غمت را بجز از صبر دوا نیست

جز بشاید آسمانی نیست
بعد ازینم چه عذر باید خواست
بازوی بخت به که بازوی سخت
چاره جز پیرهن دربدن نیست
درم داران عالمرا کرم نیست
گرنیك وبد اندیشه وازکس غم نیست
کبرم که غمت نیست غم ماهم نیست
که نیستم خبر ازهرچه در دوعالم هست
موئی نه وشم بهمه ملك جهانت
بادیده و بعد ازتو بروئی نگریداست
که خود ازهیچ طرف حد بیابان تونیست
در مهر تفاوت نکند بعد مسافت
بس جان بلب آمد که بروکس نگریست
چون روز شد او بمرد و بیمار بزیست
این ره که تو میروی بترکستانست
حلوابکسی ده که محبت نچشیداست
باشد که گذر باشد یکروز برین خاکت
بنده چه دعوی کند حکم خداوندراست
نه دگر امید دارد که رها شود زبندت
دل درکسی مبند که دلبسته تونیست
نوشیروان نمرد که نام نکو گذاشت
که زندگانی مانیز جاودانی نیست
ازو بپرس که انگشتها پر از خونست
زانکه گرشمشیر برفرقم نهی آزار نیست
تربیت نااهل راچون گردکان درگنبداست
عاشقم برهمه عالم که همه عالم ازوست
باچه غم داری ازین درد که درجان تونیست
بینوائی به از مذلت خواست
شدپایان عمرو پایانی ندارد سرگذشت
صبراست دوای من ودرداکه مرانیست

سلطان سليم اول	شه ممالك دردم بلا پناه منست	غمم که بحد و پایان بود سپاه منست
وله	شبم زروزن اگر ماه آسمان تابد	جهم زجای تصور کنم که ماه منست
	دم از محبت زلفت زدم خطائی شد	ولیك عفو تو افزونتر ازگناه منست
وله	دمی گرچو میزد تیر ليلی بردل مجنون	دل دیوانهٔ من آن زمان یارب کجا بوداست
	سليم ازوادی غم گر بخت شادی افتادی	چه رنجی گر ازل این نوع تقدیر خدا بوداست
وله	نه سایه است که همراه قد یار منست	من از وفا شده ام خاك وآن غبار منست
وله	آنکه در پای غم افتادست دامان منست	وانکه افتاداست بردامن گریبان منست
	زخمهای سینه ام از غیرمی پوشم بداغ	زانکه آنهاباد کار تیغ جانان منست
وله	اگرچه خسته مجنون شحنهٔ دشت بلا بوداست	نه همچو زمن بعشق ماهرويان مبتلا بوداست
	نکه می داشتم ازغم دل خودرا واکنی	که من نابودواو خودبادل وجان آشنابوداست
سليم	منکه مایهٔ جمعیتم پریشانیست	چوشعله زینت من درلباس عریانیست
وله	بهترين گوهر گنجينهٔ هستی سخن است	گرسخن جان نبودمرده چراخاموش است
شاپور	طوفان گریهٔ که مراپی تو هردم است	وصل اربعمر نوح تلافی کند کم است
شانی	اسیر درد زار غربت رهائی نیست	شکستهٔ تو مقید بمومیائی نیست
وله	دیگری را در پریشانیٔ شریك ماهکن	گرمرادت شهرهٔ حسن است يك رسوابس است
وله	ز بسکه دیده بنظارهٔ تو حیران بود	تمام روز وصلم یك نگاه گذشت
وله	عدوح اگر بجا بزه قارون كندمرا	مرهم بهای زخم زبان حسودنیست
وله	راهیست ره کعبهٔ مقصود که آنجا	جز بر اثر آبلهٔ پانتوان یافت
شرف الدين على	ما نیم کزازل غم ودرد آشنای ماست	ما ازبرای محنت ومحنت برای ماست
شرف قزوینی	آمد بپرسش من ودردم فزود ورفت	صبری که من نداشتم آنهم ربود ورفت
	آخر شرف براه سگان توجان سپرد	رسم وفا بمردم عالم نمود ورفت
وله	سرگران باغیرو باخود مهربان می خواهمت	پیش ازین بامن چنان بودی چنان می خواهمت
شصت کله	آمدشب وازخواب مرارنج وعذابست	ای ترك یارآنچه مرا داروی خوابست
	من خواب زدیده بمی ناب ربایم	آری عدوی خواب جوانان می نابست
	سختم عجب آید که چگونه بردش خواب	آزاکه بکاخ اندر يك شیشه شرابست
	وین نیز عجب تر که خورد بادهٔ بی چنك	بی چنك وربابش بمی ناب شتابست
	اسبی که صفیرش نزنی می نخورد آب	نی مرد کم ازاسب ونه می کمتر از آبست
	مامرد شرابیم وکبابیم ورباییم	خوش آنکه شرابست وکبابست وربابست
شفائی	روزی از وجواب سلامی شنیده ایم	مردیم وآن غرور همان دردماغ ماست
وله	بدوستی تو خصمند عالمی بامن	هزاردشمن ویك دوست مشکل افتاداست

شمیم اصفهانی	زسوزعشق نوازانکه نیم جائی هست	چوشمع تانفس آخرش زبانی هست
شوکت	از بهر قطع کردن نخل حیات تو	چون ارهٔ دوسرنفس اندرکشاکش است
وله	مینای غنچه پرزشراب تبسم است	امشب کدام غنچه لب ازگلستان گذشت
صائب	نامرادی زندگی برخویش آسان کردنست	ترك جمعیت دل خودرا بسامان کردنست
	می فشانم هرچه می گیرم چوابر نوبهار	بامن احسان باتمام خلق احسان کردنست
وله	اگرنمی طپدم دل زآرمیدن نیست	که تنگنای جهان جای دل طپیدن نیست
	طپیدن دل سیاره می کند فریاد	که این شکسته بناجای آرمیدن نیست
وله	شب که مجلس بحدیث سرزلف تو گذشت	هرکه برخاست زجا سلسله برپا برخاست
	روح سرگشتهٔ مجنون غبار آلود است	گردبادی که ازین دامن صحرا برخاست
وله	ازنرگس بیمار بود نازکی حسن	معموری آفاق زدلهای خرابست
	این عالم پرشور که آرام ندارد	از دامن صحرای تو يك موج سرابست
وله	بلای مردم آزاد لاف یکتائیست	اگر بسرو شکستی رسد زرعنائیست
وله	نغمهٔ شیرین درمذاقم بی شراب تلخ نیست	زاهد خشك بیست سازانجا که آب تلخ نیست
وله	یوسف ازبیمهری اخوان بچاه افتاده است	بی حسد نبود برادر گرپیمبرزاده است
وله	چه سود از ین که گنجینهٔ جهان ازتست	نه علم هرچه عمل میکنی همان ازتست
وله	خشتی مرازکوی تو درزیر سربس است	سرمایهٔ فراغت من اینقدر بس است
وله	هستی دنیای فانی انتظار مردنست	ترك هستی زانتظار نیستی وارستنست
وله	هشیار زیستن نه زقانون حکمت است	درکارخانهٔ که نظامش زغفلت است
وله	ترازجان غم مال ای عزیز بیشتراست	علاقهٔ توبدستار بیشتر زسر است
وله	باکمال قرب ازجانان دل ماغافلست	زنده ازدریاست ماهی وزدریا غافلست
وله	روی هفتادودوملت جز بران درگاه نیست	عالمی سرگشته اند وهیچکس گمراه نیست
وله	می کنند اهل هنر نام بزرگانرا بلند	بیستون آوازهٔ گرداشت ازفرهادداشت
وله	سخن تلخ اگر میگذارانی مردی	دعوی حوصله تنها بقدح نوشی نیست
وله	پیش ازانی که بجرم جومنی پردازی	کم ازانم که مراعذرگنه باید خواست
وله	کرم آنست کزآوازهٔ احسان گذرد	هرکه این بادیه را طی نکند حاتم نیست
وله	من آن حریف تنك روزیم که چون مه عید	تمام دور نشاطم بیك پیاله گذشت
وله	دل من وتو زهم صحبتان دیرین اند	مرا بظاهر اگر باتو آشنائی نیست
وله	نیست بارآمدن ازفکر خیال تومرا	بارفیقان موافق سفر دور خوش است
وله	مشت آبی میکند خواب گران راتارمار	قطرهٔ اشکی بی ویرانی عالم بس است
وله	گریهٔ شمع ازبرای ماتم پروانه نیست	صبح نزدیکست درفکرشب تارخوداست

صائب — از شیر مادر است مرامی حلال تر ‖ زین اتمهٔ غمی که مرا درکلو کرفت

وله — این پریشان سفرانی که درین دایره اند ‖ همه را روی توجه بدر خانهٔ اوست

وله — عمر کوته ترازانست که غم باید خورد ‖ مدت خندهٔ برق کذران این همه نیست

وله — ای برق بیروت پارا شمرده بکذار ‖ هر خار این بیابان رزق برهنه پائیست

وله — خاکست جای سفله اکر بر فلك رود ‖ معراج خار تاسر دیوار بیش نیست

وله — زجهان ناز معشوق ونیاز عاشق ‖ بادهان بی زبان باهر زبانی آشناست

وله — ازحرف خود بتیغ نکردیم چون قلم ‖ هرچند دل دونیم شود حرف مایکیست

وله — امتیاز از میان چو برخیزد ‖ بیضهٔ مور مهرهٔ ماراست

وله — زروزکار جوانی خبرچه می پرسی ‖ چو برق آمد وچون ابر نوبهار کذشت

وله — این جذبهٔ که ازکف مجنون عنان ربود ‖ اول زمام محمل لیلی کسسته است

وله — دست کستاخی من جرأت دیکر دارد ‖ کل ازان شاخ نچینم که نکهبانش نیست

وله — رفتن ازعالم پرشور به از آمدنست ‖ غنچه دلتنك بباغ آمد وخندان برخاست

وله — نسبت دنیا بزندان بس همین کز قید آن ‖ هر که شد آزاد میل باز کردیدن نداشت

وله — درمبند وزکه چون خانه پرازشهد بود ‖ آن زمان وقت جلای وطن زنبور است

وله — نی درین بستان سراناپرك داردبی نواست ‖ برك را ازخود بیفشان کرنوامی بایدت

وله — کفارهٔ شراب خوریهای بی حساب ‖ هشیار درمیانهٔ مستان نشستن است

وله — دلیل عزت اهل سخن همین کافیست ‖ که خرد های قلم ریز بایابد ربخت

وله — آنچه باید کم نمی کردد که در ایام دی ‖ نخلهای برك کرددسایه چون درکارنیست

وله — (نهال قدجوانان عصای پیرانست) ‖ (سخن هست لیکن خریدار نیست)

صفی — بی آسلی ما ازتو نامه کافی نیست ‖ که شان هجرترا وصل هم تلافی نیست

ضمیر اصفهانی — مستم وسیری دلم را ازشراب ناب نیست ‖ همیچوعکس افتاده ام درجام وجان سیراب نیست

ضیای قزوینی — فغان که می دم وباری درین دیارم نیست ‖ نشان پای کسی برسر مزارم نیست

طالب — نامهٔ هر هوس دریدهٔ ماست ‖ لب هر آرزو کزیدهٔ ماست

وله — کس نیامد بجهان کزغم ابنای جهان ‖ کف زنان رقص کنان تاعدم آباد نرفت

طاهر — دل چوافسرده شدازسینه بدر باید کرد ‖ مرده هرچند عزیزاست نکه نتوان داشت

طبعی — در وادی ما که جز بلا نیست ‖ صد برق حریف یك کیاهیست

آبی که نصیب ما شفانست ‖ جز در دم خنجر بلا نیست

بیکانهٔ آنچنان که پشت ‖ کفری چونکاه آشنا نیست

از کثرت کشتکان نازت ‖ درکوی تو هیچ نقش پانیست

منمای باآفتاب خودرا ‖ کان شوخ نکاه را حیائیست

صدکنج کهر فشاند طبعی ‖ شرمندهٔ نیم مرحبا نیست

ازحال ماخبر بدل غافل تو نیست ‖ تودرهمه دلی وکسی دردل تو نیست — طوقی تبریزی

دشنام تومرده | زنده سازد ‖ درهیچ دعا چنین اثر نیست — وله

سك کاشی به از اکابر قم ‖ باوجودی که سك به ازکاشیست — طهماسب شاه

سعی کن کرتو بدی دردل کس جانکنند ‖ جای داغ ارچه شود نیك نشانش باقیست — عبدالله سلطان

مابی تحصیل یارو یار دردل بوده است ‖ حاصل تحصیل ماتحصیل حاصل بوده است — عادل خان

جزدام تو جای دیکرم نیست ‖ حاجت بشکستن پرم نیست — عبدالمجید

بربام حرم نمی نشینند ‖ مرغی که پرد زطرف بامت — وله

بی تومستان ترا باده کلوکیر شده است ‖ آب درخلق اسیر آن توزنجیر شده است — عجزی تبریزی

آمدبهار وکل شد ونوروزهم کذشت ‖ کرد سرت نکشتم وامروزهم کذشت — عذری

بعقل مشوره تاکی کنم ایاغ کجاست ‖ پیالهٔ که مشوش کند دماغ کجاست — عرفی

سخنی نیست که خاموشی ازان بهترنیست ‖ نیست علمی که فراموشی ازان بهترنیست — وله

شکستن دل ماکار زوربازو نیست ‖ هلاك اهل وفا جز بنوشدارو نیست — وله

بلوح مشهد پروانه این رقم دیدم ‖ که آتشی که مرا سوخت خویشراهم سوخت — وله

این زمزمه باجله نه ازروی شعور است ‖ کفتم سخنی چند وزکفتن خبرم نیست — وله

کرچه میخواری کنهکاریست اماچون کنم ‖ توبه هم درمذهب رندان کناه دیکراست — عصمت بخاری

آن به که بفکرد هنت صرف شود عمر ‖ چون عاقبت کارجهان جزبعدم نیست — وله

شاند عالمی که مرا هر زمان غمیست ‖ دارم غمی که باعث شادی عالمیست — علائی اشتبانی

دیروز پریشانی خودرا بتو کفتم ‖ امروز پریشان ترا زانم که توان کفت — وله

این چه درداست که برجان من دل ریش است ‖ وین چه سوزاست که زآتش دوزخ بیش است — عماد فقیه

بکو بخواب که درچشم من مبادا دیکر ‖ جزیرهٔ که مقام تو بود آب کرفت — وله

خیال لعل تو ازدل نمی رود بیرون ‖ نمی توان نمك سوده ازکباب کرفت

ازادب دوراست رفتن بی طلب نزدیك دوست ‖ ورنه پای شوق را مانع در ودیوار نیست — عمادی

کند در هرقدم فریاد خلخال ‖ که حسن کارخان بادررکابست — غنی

شعراکر اعجاز باشد بی بلندوپست نیست ‖ دربد بیضا همه انکشتها یکدست نیست — وله

برروی زمین هیچ کس آسوده نباشد ‖ کنجی بود آرام که درزیر زمین است — وله

خلق سرکردان همه ازقحط آب ودانه اند ‖ هر کرا دیدیم غیرازآسیا درکردش است — وله

وضع زمانه قابل دیدن دوباره نیست ‖ رو پس نکرد هرکه ازین کاروان کذشت — وله

سیاه بختی ازان بیشتر نمی باشد ‖ کمجلس دکران روشن ازچراغ منست — فرقتی

دیدم که یار میرود واز پیش رقیب ‖ کفتم که عمر می رود ومرك درقفاست — فریدون

کهی که بردلت ازدیکری غباری هست ‖ مکر بخاطرت آید که خاکساری هست — فسیحی

فصیح	غمهای مرده در دل مازنده کرد هجر	کو یا شب فراق تو روزقیامت است
باباففانی	وقت کلم تمام باه وفغان گذشت	چون بگذرد خزان که بهارم چنان گذشت
فیضی هندی	من براهی میروم کانجا قدم نامحرمست	درمقامی حرف می کویم که دم نامحرمست
	ما اگر مکتوب ننویسیم عیب مامکن	در میان راز مشتاقان قلم نامحرمست
وله	شرح جفای دوست نه بهر شکایت است	مقصود ذکر اوست نه کره حکایت است

قاآنی
یاری مراست رند وبذله کو شوخ ودلربا خوب وخوش سرشت
طره اش عبیر پیکرش حریر عارضش بهار طلعتش بهشت
موی عارضم داشت رنك قیر در فراق اوشد برنك شیر
در جوانیم عمرگشت پیر دهر پنبه کرد چرخ هرچه رشت
خواهم از خدای در همه جهان یکقفس زمین یکنفس زمان
تابکام دل می خورم دران بی حریف بدبی نکار زشت
خوش دهد بهار نشأ سرخ مل که کنار رود که فراز پل
که بزیر سرو که بپای کل که بصحن باغ که بطرف کشت
مرد چون شناخت مغزرا زپوست هرچه بنکرد نیست غیردوست
هرکجا رود ملك ملك اوست خواه در حرم خواه درکنشت

وله	چه شیرین کفت خسرو این عبارت	که نبود وصل شیرین بی مرارت
	زما صد جان وزان لب یك عبارت	زماصد دل وزان مه یك اشارت
وله	بچشم من همه آفاق بر کاهی نیست	سرم خوش است بحمدالله ار کلاهی نیست
قاسم انوار	همه درداست درین واقعه پس درمان چیست	چاره کارمن خسته وسر کردان چیست
وله	مشکل همه اینست که در عالم تمیز	آنراکه دوا بینی درد توهما نست
وله	(در بزم یار باده ناخوشکوار نیست)	
قاسم بیك	چون نالیم که درسینه دل زاری هست	راحتی نیست دران خانه که بیماری هست
قدسی مشهدی	هر که امشب می نمی نوشد بماه خوب نیست	پارسادر حلقه رندان نشستن خوب نیست
وله	من که شمع محفل قربم سراپا سوختم	حال بیرون ماند کان زه یارب چون گذشت
کاتبی	زچشم ودل بدن خاکیم درآتش وآبست	بچشم بین وبدل رحم کن که کارخرابست
کاکای قزوینی	کل همان به که بهر حرف نینداز د کوش	ورنه درد سرمرغان چمن بسیاراست
کلخنی	آنکه بعالم زمن افتاده تری نیست	آزار من دلشده چندان هنری نیست
کلیم کاشی	درکنار نامه اغیار یادم کرده	تابدانم بعدازین قدرفرامش کاریت
وله	روز محشر باز کشت جان بتن از شوق تست	ورنه مسکین عمرها این تنکنار ادیده است

کلیم	یك مرغ فارغ البال دراین چمن ندیدیم	درقید دام اگر نیست دربند آشیانست
وله	صیاد آرزو بهوای ونو پیر شد	ای طایر مراد ترا آشیان بکجاست
وله	حال من بی برك ونوارا چه شناسد	آن سرو که آکاه زتاراج خزان نیست
وله	چون روزه خوری جانب میخانه روان شو	بهتر زسفر چاره برای رمضان نیست
وله	از سایه می کریزم وز آینه می رمم	هرجادو کس بهم رسد آن محشر منست
وله	تمتعی نبرند اغنیا زنعمت خویش	که باغبان نشناسد که قدر کلشن چیست
وله	ای دل دویدن از پی هر بی وفا بس است	کر توهنوز سیر نکشتی مرا بس است
وله	آنکس که مایه دار بود خودنمای نیست	هرکز کل شکفته بسر باغبان نداشت
وله	ز درد فقر دلا غبنی اکر داری	مخواه مرگ که خواهش بجز کدائی نیست
وله	یکنفس هشیار بودن عمرضایع کردنست	کرنداری باده باید خویشرا دیوانه ساخت
وله	بست فطرت هوس کوشه عزلت نکند	تاکدا برسرره نیست دلش خرم نیست
وله	روشندلان فریفته رنك و بونیند	آینه دل بهیچ جمالی نبسته است
وله	بسکه نادیدنی ازمردم عالم دیدم	روشنم کشت که آسایش نابینا چیست
وله	بهشت حق وطن آدم است دلخوش دار	که ماند ازپدر این باغ وقف اولاد است
کال اصفهانی	لاله رانازم که باداغ تو میروید زخاك	خاك برسرباد عشقی را که مادرزاد نیست
وله	از حلقه کوش اومرا شد معلوم	کانجا که زراست کوش می باید داشت
ککوی کشمیری	کرفته زخم دلم درد هسان خدنك ترا	بلذتی که مکد طفل شیرخوار انکشت
کوکبی	باکاینات کرده ام آن دوستی که یار	درهردلی که جای کند آن دل من است
اسانی	جز ناله انیس دل بیمار کسی نیست	آن هم نفسی هست زضعف ونفسی نیست
وله	مردن بخاکپای تو باجان برابر است	خاك درت بچشمه حیوان برابر است
	هرکز غبار خاطر موری نبوده ایم	این سلطنت بملك سلیمان برابر است
وله	ای همنفسان آتشم ازمن بکریزید	هر کس که بمن دوست بود دشمن خویش است
مجرم شاملو	اسیر بستر دردی شدم که نتوانم	زضعف بی مدد ناله زجا برخاست
محیی لاری	دوست جای دیکرومن مانده ام درکوی دوست	کز درودیوار کوی دوست آید بوی دوست
محمدپاشا ابوحنظه	باید سرخود پای منه دره عشق	کاندرین مرحله سرباختن اول قدمست
مخلص	درخور خود می طلبد صاحبی	دولت ازان دربدر افتاده است
وله	آفت طلبی چون دل خود رای ندیدم	هرجاکه صف آراست بلائی عیانست
زیب النساء مخفی	بیگانه وار میکذری ازدیار چشم	ای نوردیده حب وطن دردل تونیست
مخلصی	نه کاکلست که برفرق دلستان منست	که جمع کشت بهم رشتهای جان منست
مسعود سعد سلمان	کسی خسی افتدت بدیده مثال	سوی آنکس نکرکه نابیناست

مسیح	تمام عمرم باشاهد دوساله گذشت	حباب دارم اعمر درپیاله گذشت
مشرقی	شاید سپهر دور کند بر مرادما	عالم بیک قرار نماند است حالت
مظهر کشمیری	مردم دیده بپای قلم افتد هر دم	کهمرا نقطهٔ حرفی کن وبابار فرست
میرمعصوم	کاتب صنع که برروی تو ابرو بساخت	بهر سنجیدن حسن توتراز وبساخت
معارف	خواستم کزکوچهٔ دیوانگی بیرون روم	تاقدم برداشتم زنجیر نالیدن گرفت
مغربی	چوباده چشم تو خورداست دل خراب چراست	چوخال تست برآتش جگر کباب چراست
	چو نیست غیر تو کس از که میشوی پنهان	چوناظر تو توئی بررخت نقاب چراست
	زباد پرس که دریا زکیست آشفته	زبحر پرس که کشتی در اضطراب چراست
	چوماهر آنچه تودادی بماعمان خوردیم	زباده هیچ نخوردیم پس حساب چراست
وله	آنچه کفراست برخلق برمادین است	تلخ وترش همه عالم برماشیرین است
	چشم حق بین بجز ازحق نتواند دیدن	باطل اندر نظر مردم باطل بین است
وله	این جوش که ازمیکده برخاست چه جوش است	این جوش مکر ازخم آن باده فروش است
	دل باده بکجا خورد ندانم شب دوشین	کو بیخبرو مست وخراب شب دوش است
منصف	مارا بخبر کبری کوی توچه حاجت	چشم دل ماهیچ کم ازقبله نمانیست
مولی اصفهانی	دم مرگ گفتی ببالینت آیم	اگر مرحمت میکنی وقت تنگ است
مهری	طفل اشکم مدام درنظر است	چه توان کرد پارهٔ جگر است
مهستی	آن جفت که طاقت قد وسایهٔ تست	وآن طاق که جفت است جز ابروی تو نیست
میلی	غافل بمن رسید ووفارا بهانه ساخت	افکند سر بپیش وحیارا بهانه ساخت
	رفتم بمسجد ازپی نظارهٔ رخش	دستش برو گرفت ودعارا بهانه ساخت
	زاهد نداشت تاب جفای پری رخان	کنجی گرفت وترس خدارا بهانه ساخت
	تااز جفای او زهم خون من نریخت	بی رحم ترس روزجزارا بهانه ساخت
	ازبزم ناز آمدن من برون رود	برخاست گرم ودادن جارا بهانه ساخت
نادم	گربمرگ ماخوشی بخرام ببالین ما	دیر میرد چو حسرت بردل بیمار هست
	درویش را که ملک قناعت مسلمست	درویش نام درد وسلطان عالمست
ناصر بخاری	مارا هوس صحبت جان پرور یاراست	ورنه غرض ازباده نه مستی نه خمار است
	آتش نفسان قیمت میخانه شناسند	افسرده دلانرا بخرابات چه کار است
	در مدرسه کس را نرسد دعوی توحید	منزلگه مردان موحد سردار است
	تسبیح چه کار آید وسجاده چه باشد	مرکب بی طاقت روح این همه باراست
	ناصرا گر ازهجر بنالد عجبی نیست	مهجور زیاراست وپریشان زدیاراست
ناظم هروی	سپهر مردم دونرا کند خریداری	بخیل سوی مناهی رود که ارزانست

ناصر بخاری	درهم شود زبهر درم حال آدمی	آری تمام صورت درهم چو درهم است
نصرت	غنچه تا وا شود از هم پاشد	فرصت عیش همین مقدار است
نعمة الله کوهستانی	ای عاشقان ای عاشقان مارا بیان دیگراست	ای عارفان ای عارفان مارا نشان دیگراست
	ای بلبلان ای بلبلان مارا نوای خوش بود	زانرو که این گلزار ما از بوستان دیگراست
	ای خسرو شیرین سخن وی یوسف گلپیرهن	ای طوطی شکرشکن مارا زبان دیگراست
	تاعین عشقش دیده ام مهرش بجان بگزیده ام	در آشکار ودر نهان مارا عیان دیگراست
	خورشید جمشید فلک برآسمان چرخ تست	مهر منیر عاشقان برآسمان دیگراست
	اقلیم دل شد ملک جان شهر تن آمد این جهان	کون ومکان عارفان درلامکان دیگراست
	رندودر میخانها صوفی و کنج صومعه	مارا سر برسلطنت برآستان دیگراست
	سیدمرا جانان بود هم درد وهم درمان بود	جانم فدای جان او کواز جهان دیگراست
نفعی	سوز غم آتش وسینه جهان آتشست	دود آه پر شرارم آسمان آتشست
	خانه زاده غمم از ابنای جنسم کس نماند	کوهرم یکتا چراغ دودمان آتشست
	کی بمیرد آتش عشقم که از سوز درون	خون گرمم دربدن روح روان آتشست
	بلبل عشقم که در دور گل از آسود کی	چون سمندر آشیانم درمیان آتشست
	سوخت نفعی هر که بشنید آتشین گفتارتو	هندوی کلک توگویا ترجمان آتشست
نظام	باصد هزار دیده بگرد جهان سپهر	جویای آدمیست ولی آدمی کجاست
وله	دل که افسرده شد از سینه برون باید کرد	مرده هرچند عزیزاست نگه نتوان داشت
نظامی	دشمن قوی وکار دل من تنزل است	دردی که بی دواست علاجش تحمل است
ملانظیری	ذوقی بکمال است ووصالی بدوام است	امروز مرا منزلت عشق تمام است
	برصوفی بی وجد حرام است عبادت	برشیشه که خالیست زمی سجده حرام است
	می گریم وازگریه چو طفلم خبری نیست	دردل هوسی هست ندانم که کدام است
وله	که تجلی مانع است وگاه هجران حائل است	حیرت اندر حیرت است ومشکل اندر مشکل است
وله	نشست پهلوی من وزرقیب جام گرفت	گل تلافی من رنگ انتقام گرفت
وله	زبسکه کشته ام ازدرد انتظار ضعیف	نگه را برخت قوت رسیدن نیست
وله	تنهانه من بداغ غمش مبتلا شدم	بهر که بنگری بهمین داغ مبتلاست
وله	هرگز عطای ساقی مارا کرانه نیست	ازتنگ ظرفیست که پیمانه پرشده است
وله	بزیر بار تعلق نرفته ام هرگز	سبوی باده بدوشم بجای فرزند است
وله	زفرق تابقدم هرکجا که می نگرم	کرشمه دامن دل میکشد که جا اینجاست
وله	پیش جاری نیست گرخون شکاری سرخ نیست	آفتی بود این شکار افکن کزین صحرا گذشت
وله	پایم به پیش ازسران کو نمی رود	یاران خبر دهید که این جلوه گاه کیست

ملانظیری	رنجیدن وز بزم تو رفتن گناه من	ساغر زدست غیر گرفتن گناه کیست
قاضی نور	هر بلبلی برای گلی آفریده اند	پروانه عندلیب گلستان آتش است
نورس افندی	بزرگی را شرف رنگین تر از جاب خواطر نیست	که مقناطیس اگر جالب نباشد آهن خامست
نوری اصفهانی	از بوالعجبیهای محبت عجبی نیست	گر سر زند از هندوی بتخانه کرامت
نیاز اصفهانی	گر گرفتارم نخواهی زلف چون زنجیر چیست	ور نداری قصد من ابروی چون شمشیر چیست
	خواب می دیدم که پی بردم باب زندگی	لعل جان پرورز هم بگشا بگو تعبیر چیست
	ازاب شیرین همی با کوهکن می گفت عشق	جوی خون از دیده باید راند جوی شیر چیست
وله	برروی مهت زلف سیه همچو سحاب است	وین طرفه که باران وی از چشم پر آب است
	درعین وصالت بتوام نیست وصولی	همچون شتر تشنه که بارش همه آب است
نیازی	فغان زین دل که دایم در فغان است	دل است این یا درای کاروان است
نیکی اصفهانی	جان فشانیها بخاکپای یارم آرزوست	وه که یك جان دارم و در دل هزارم آرزوست
واقف خلخالی	در انتظارت آب شد دل اشکم ازهامون گذشت	دست از دهن برداشتم فریاد از گردون گذشت
	در وادی آوارگی نی همدلی نی همدمی	همدل کجا یابد کسی فرهاد شد مجنون گذشت

چندین بهار و روز خوش بگذشت و ایام خزان * نگذشت هرگز در دلم کاین چون گذشت آن چون گذشت

وحشی	می بعض طفل مزاجند عاشقان ورنه	علاج درد تغافل دو روز پرهیز است
وله	سر زلف تو نباشد سر زلف دگری	از برای دل ما قحط پریشانی نیست
وله	شکایتم ز تو ای کم عذار بسیار است	مروم و که مرا با تو کار بسیار است
وله	برپاره کاغذی دو سه خط میتوان کشید	دشنام و هرچه هست غرض یادکار تست
وحید طاهر	از عکس رخت جیب قبا آینه زار است	پیراهن از اندام تو ابر بهار است
	ترسم بتن نازکت آسیب رساند	امروز ترا جامه برگ گل خار است
وله	میشود ایمن ز سنگ آنکس که بنشیند زپا	هر که برافتاده گیرد سخت از سنگ کمتر است
وله	باعث افزونی قسمت نمی باشد شعور	آمد و رفت نفس در خواب و بیداری یکیست
وله	از بهر قطع کردن نخل حیات ما	چون ارهٔ دو سر نفس اندر کشاکش است
وصاف	ز منصب ار همه کس را فزون شود منصب	تونی که منصبت از منصب تو منصب یافت
وصالی	مستانه می گذشت وصالی بکوی دوست	انجا رسید و مستی یار ا بهانه ساخت
وقوعی	درد یاری که تونی بودنم انجا کافیست	آرزوهای دگر غایت بی انصافیست
هلالی	ای که می پرسی ز من کان ماه را منزل کجاست	منزل او در دلست اما ندانم دل کجاست

یتیم همدانی	کوه غم بر دل نشست و آه سردی بر نخاست	آسمانی بر زمین افتاد و گردی بر نخاست
یحیی لاهیجی	درد دل من نهفتنی نیست	وین درد دگر که گفتنی نیست
	بگذشت بهار و وانشد دل	این غنچه مگر شکفتنی نیست
یغما	مرد در میکده یغما و پی تاریخش	کلك رحمت جعل الجنة مثواه نوشت
یقینا	راستی با کجروان کردن خطاست	عکس سرو از آب موج ازدهاست
یوسف	دنیا تمام رزمگه حرص و خست است	کو جیفهٔ که بر سر او صد شهید نیست
لا	شبوها نیست نهان لیلی را	که همین آنکه ازو مجنون است
	دشمنا نیست قوی پنجه مرا	که ازان جمله یکی گردون است
لا	تنها نه سینه ام ز تف اضطراب سوخت	دردل شکیب خون شد و در دیده خواب سوخت
لا	چون شیشه گریست توبهٔ مایوست	دشوار توان کردن و آسان بشکست
لا	دریا دلیم و سینهٔ ما معدن دراست	گر دست ما تهیست ولی چشم ما پراست
لا	این نکتهٔ سربسته بیادم ز حباب است	کاین عمر یك چشم زدن نقش سراب است
لا	خانهٔ زرین چه سازی رای زرین بایدت	عدل باید ملك را آن کن اگر این بایدت
لا	بیارم وجز خاك فنا بستر من نیست	بی یارم و کس غیر اجل بر سر من نیست
لا	روی دل از دو طائفه بر تافتن نکوست	از دوستان دشمن و از دشمنان دوست
لا	ای پرده دار پرده فروهل که بار نیست	امروز روز دیدن آن شهریار نیست
لا	گر روز از صف ما هر که مرد غوغا نیست	کسی که کشته نشد از قبیلهٔ ما نیست
لا	بیمار غمت را بجز از صبر دوا نیست	صبر است دوای من و دردا که مرا نیست
لا	هرچه ما را رسد از لعل دلارام خوش است	گر سلامی نبود لذت دشنام خوش است
لا	درین سرای مصیبت که غیر ماتم نیست	دلی کجاست که زیر شکنجهٔ غم نیست
لا	وداع چون تو نگاری نه کار آسانست	هلاك عاشق مسکین فراق جانانست
لا	فریاد بسی کردم و فریاد رسی نیست	گویا که درین گنبد ویرانه کسی نیست
لا	میان سبحه و زنار فرق لایق نیست	یکیست رشته اگر نالها موافق نیست
لا	احوال درد مندی ما بی نهایت است	هنگام دستگیری و وقت عنایت است
لا	فراق یار چنان زار و ناتوانم ساخت	که چند بار اجل آمد و مرا نشناخت
لا	آنها که بد کنند سزاوار دوزخ اند	دوزخ چه کرده است که شایسته منست
لا	جناغ باده که بامن کشیده بودی دوش	ترا اگرچه فراموش شد مرا یاد است
لا	گفتگوی مردم عالم سراسر نشتر است	بستر آسایش ما پردهٔ گوش کر است
لا	باستان عزت که آن پناه منست	که جان و دل بتو دارم خدا گواه منست

استخوان سر که بردندان بگورستان دراست ... خنده دارد بر کسی کو راغروری در سر است

هر زبانی که نه ذکر تو کند گویا نیست ... هر دلی کو نه بفکر تو بود گویا نیست

گوینده را چه غم که نصیحت قبول نیست ... گر نامه رد کنند گناه رسول نیست

با ضعف و ناتوانی پیوسته کرم کار است ... چون عنکبوت هر کس بر کار خود سوار است

نگه دار فرصت که عالم دمیست ... دمی پیش دانا به از عالمیست

جهانرا چه سازی که خود ساختست ... جهاندار از آن دل بپرداختست

یاران قدح را که یار آمداست ... درخت امیدم ببار آمداست

دلی را که عشقش گریبان گرفت ... ملامت مکن گر بیابان گرفت

اگر سال گردد هزار و دویست ... بجز خاک تیره ترا جای نیست

زدست ستم کس درین باغ نیست ... که چون لاله در سینه شر داغ نیست

هر شب سر قتل و تاراج داشت ... سحر که نه تن سرنه سرتاج داشت

خطابت بنده را از خاک برداشت ... سرم براوج علیین برافراشت

لب نگشانی اگرت هوش هست ... کز پس دیوار بسی گوش هست

روایی در قفای هر کسادیست ... مرادی در پی هر نامرادیست

چو نیک و بد بخواهد هر دو بگذشت ... خنک آنکس که نیکی کرد و بگذشت

هر کرا چشم بر حبیب منست ... گر بود چشم من رقیب منست

بخت بد و همت عالی بلاست ... وای بر آنکس که درو مبتلاست

سخنی در نهان نباید گفت ... که بهر انجمن نشاید گفت

رشتهٔ بر گردنم افکنده دوست ... میکشد هرجا که خاطر خواه اوست

نیش عقرب نه از ره کین است ... مقتضای طبیعتش این است

روز پیری اگر چه پرنور است ... چون شب مظلم جوانی نیست

پرستشی کن ز روی دلداری ... که مرا بیش ازین تمنا نیست

گرچه این حال صعب واقعه ایست ... چه توان حکم کردگار اینست

خطش گوئی نسیم نوبهار است ... که از وی گلشن جان تازگی یافت

این مناصب که دیدهٔ جز نیست ... کار گلی هنوز درقدراست

مرد باید که بوی داند برد ... ورنه عالم پر از نسیم صباست

هرکه زر دید سر فرو آرد ... ور ترازوی آهنین دوش است

میان ماه من تا ماه گردون ... تفاوت از زمین تا آسمانست

بازلف بشانه کرد دلدار ... یا بوی نسیم نوبهار است

بطفلی خدمت پیری نکردیم ... به پیری خدمت طفلی ضرور است

(دوست)

دوست آوارگی همی خواهد ... رفیق حج بهانه افتاده است

ذکر القسات ار کنم آغاز ... بگذرد عمر و هیچ نتوان گفت

زسر بگذشت بی تو آب چشم ... یکی از سر گذشتم بی تو این است

آنرا که کفل نرم است در عزت و راحت ... وانرا که برخ شرم است در رنج و عذاب است

رسیده عشق بجائی که کفر اگر نبود ... ترا پرستم و گویم خدای من اینست

من ناله ز بیگانه ندارم که دلم را ... هر غم که رسیداست هم از خویش رسیداست

سبب مپرس که چرخ از چه سفله پرورشد ... که کام بخشی اورا بهانه بی سببیست

نصرت ازو طلب که بمیدان قدرتش ... هر ذره پهلوانی و هر پشه صفدریست

کیمیا خواهی زراعت کن که گفتند اهل عقل ... زرع ثلثانش زراست و ثلث دیگر هم زراست

کس در همهٔ شهر یک نیشتر است ... در پای کسی رود که درو بیشتر است

اینجا که ایاز است برون از عمدی نیست ... باقی همه الطاف خداوند جهانست

بدرد و صاف ترا کار نیست خوش درکش ... که هرچه ساقی ما کرد عین الطافست

سعی کن کز تو بدی در دل کس جا نکند ... جای داغ ارچه شود نیک نشانش باقیست

هر که دارد شعلهٔ ادراک باشد خاکسار ... زیر خاکستر بود هرجا که آتشپاره ایست

چون ماهی ضعیف که افتد در آب تند ... در اختیار خویش مرا اختیار نیست

در کهنسالی بود حرص خسیسان بیشتر ... تا نگردد خشک دست خار دامنگیر نیست

آنکه میدارد بجای چشم چون عینک ترا ... از نظر اندازدت وقتی که محتاج تو نیست

چشم یاری روز بد زین آدمی رویان مدار ... سایه در تاریکی شب با کسی همراه نیست

ظالمانرا نیست از اسباب خود یکجو نصاب ... حاصل آغوش داس از دانه جز خمیازه نیست

گرچنین برزده بینی خط من عیب مکن ... که مرا محنت ایام چنین برزده است

دو سه یارم موافق تو هم ای دوست بیا ... منم و فکر و خیال تو کس دیگر نیست

ناکسی گر از کسی بالا نشیند عیب نیست ... روی دریا پر خس و پایین دریا گوهر است

امشب ای ساقی که دست از تست انعامی بکن ... کس چه میداند که چون فردا شود دوران کیست

ما آب روی فقر و قناعت نمی بریم ... با پادشه بگوی که روزی مقدر است

درخواب عاشق آمدی و پای نازکت ... چندان بدیده سود که رنگ از حنا گرفت

دلم زخار غمت صد هزار جا ریش است ... کسی که با تو بود دوست دشمن خویش است

گر شکر شوم شکر تو نتوانم گفت ... ور عذر شوم عذر تو نتوانم خواست

بر من بگذشت دوش چون آب روان ... آن آب روان هنوز در چشم منست

آه از ین طالع برگشته که هر روز مرا ... ره بجائی نشاید بلا بیشتر است

بکر بخته ام دواسبه از پیش غمت
مردی که هیچ جامه ندارد باتفاق
انجاکه مرادست رسد نیست مرادی
بی ساقی وشراب غم دل نمی رود
غمکین نشود طبع گل از نالهٔ بلبل
این آدمی که زبدهٔ ارکانش می نهند
فرزند عاق ریش پدر گیرد ابتدا
چون کمر بکشود شد خورشید از جوزا برون
فساد زلف سیاهش بزیر پا آری
ضرورتست وگرنه خدای می داند
از اشك گرم وسینهٔ سوزان مامپرس
در عهد شیب شکوهٔ نسیان چرا کنیم
در باغ هزار گل بروید لیکن
گرچه تو ترکم کنی ترك تو نتوان گرفت
ظهور خشم بزرگان تهی ز رحمت نیست
عمری بدر صومعهٔ شیخ نشستیم
نیست پروای عدم دل زدهٔ هستی را
قتل عامی آرزو دارم هلاکو خان کجاست
آما گر مستی نبودی هر حرامی چون شراب
منت منه چو توشه بسایل دهی که او
بدیدن از تو قناعت نمی توان کردن
بحر یست زندگی ونهنکش حوادث است
ما آب روی خویش بگوهر نمی دهیم
در فنا نیز توان فیض ز درویشان برد
رهبر چون نمی کند از خون عاشقان
تا یکی گشت چمن دزدیده کردن چون صبا
آمد ورفت نفس پست وبلند این رهست
سر توحید ز زنجیر شود معلومت

وز من بدو منزل غم تو پیشتر است
بهتر ز جامهٔ که در وهیچ مرد نیست
وانجا که مرادست مرادست رهی نیست
این درد را طبیب یکی ودوا یکیست
فریاد گدا رونق بازار کریم است
پیوسته در کشاکش این چار اژدهاست
نسل نبهره دست بمادر کشد نخست
مه ببرج عقرب آمد چونکه بر رخ زلف بست
مقرراست که پای چراغ تاریك است
که ترك صحبت یاران نه اختیار منست
برقی بجست وکشتی ما را در آب سوخت
کم نعمتیست این که جوانی پناه نیست
از شوره اگر گلی براید عجب است
ورچه دلم بشکنی عهد تو نتوان شکست
غبار چهرهٔ گردون نشان باران است
جز غیبت رندان نشنیدیم کرامت
از قفس مرغ بهر جا که رود بستانست
کز حدود شرق تا سرحد مغرب گشتنیست
آن زمان معلوم گردد در جهان هشیار کیست
حمال توشهٔ ره دور ودراز تست
حکایتی وکرم هست وجای گفتن نیست
تن کشتی است ومرك بساحل رسیدنست
بخل بجا بهمت حاتم برابر است
نمد سوخته بر زخم کم از مرهم نیست
چشم ترا سزاست که بیمار مانده است
گل بتکلیف رضای باغبان چیدن خوش است
تا نفس باقیست راه زندگی هموار نیست
صد دهن نغمه سرا باشد ولك آواز است

مست آنچنان خوش است که گوید بروز حشر
در خانهای کهنه بود مور ومار بیش
جرم بی اندازه می خواهد عطای بی شمار

(دشمن دانا به از نادان دوست)
(قرب جانی چو شود بعد مکانی سهل است)
(چاره خاموشیست شعری را که از تحسین گذشت)
(در امر خیر حاجت هیچ استخاره نیست)
(اگر گناه بخشند شرمساری هست)
(زهر طرف که شود کشته سود حکام است)
(بکشامیان که رنج جهانرا کنار نیست)
چون کنم خود کرده ام خود کرده را تدبیر چیست
(معشوق خوبروی چه محتاج زیور است)
(این نیز هم از طالع شوریدهٔ ماست)
(کس نگوید که دوغ من ترش است)
(بازی هر شهر بمقدار حکیست)
(آواز دهل شنیدن از دور خوش است)
(در خانهٔ مور شبنمی طوفانست)
(اژدها را چو کاو تنك بگیرند عصاست)
(دامنش وقتی بدست آمد که گیرائی نداشت)
(بهتر ز سفر چاره برای رمضان نیست)
(چون تیغ اجل رسد سپرها هیچست)
(تنم اینجا ودل آنجاست که جانان آنجاست)
(داروسبب درد شد این را چه علاجست)

روز میدان از زبان تیغ باشد بحث ما
عاشقم مجنون صفت افتاده در ویرانهٔ
ز آدم تا باین دم بحث عشق است

من کیستم شما چه کسانید این چه جاست
حرص وامل به طینت پیران فزونتر است
پیش عفوت قلت تقصیر ما تقصیر ماست

(چه غم ز حیلهٔ دشمن که دوست جانب ماست)
(به از این کس نگفت ونتوان گفت)
(هر جا که گل است جفت خار است)
(این چنین لعل معقد لایق آن گردنست)
(صاحب هنر بهیچ مکانی غریب نیست)
(از پشیمانی چه سود آخر چو کار از دست رفت)
(شکوه بسیار است اما ذت اظهار نیست)
(در راه عشق مرحلهٔ قرب وبعد نیست)
(پیغام آشنا نفس روح پرور است)
(ناید ز دل شکسته تدبیر درست)
(هر جغد بی پروبال در چشم خود همائیست)
(از قفس مرغ بهر جا که رود بستانست)
(از باد هوا آمد و با باد هوا رفت)
(ما را چه از این قصه که گاو آمد وخر رفت)
(هر کار که موقوف محالست محالست)
(ای مردمك دیدهٔ من جای تو خالیست)
(حال من بیچاره چه محتاج بیان است)
(در عفو لذتیست که در انتقام نیست)
(برکنده به آن ریش که در دست زنانست)
(اطناب در مکالمهٔ دوست خوشتر است)

کار طفلانست کردن بر سر هر کار بحث — سلطان سلیم اول
که کنم با خود سخن که باد رود بوار بحث — وله
نشد آگه کس از اصل حوادث — وله

شعر	شاعر
براه عشق منزل بیشما راست	سلطان سلیم اول
برسنك خاره زد کهر آبدار خویش	صائب
بیار ساقی باقی بریز رمن حادث	مغربی
درآ بمجلس مردان بخور شراب تجلی	
هیچ کفتم آن دها نرا یارشد بریچ وتاب	اسیر
ای ز تو قیل وقال ما همه هیچ	جامی
مالك الملك کاشنات توئی	
خالی ازفضل برکمال تونیست	
سابلان سماط جود تونیم	
بی نسیم قبول طاعتت	
برون ز جام دمادم بجوی همدم هیچ	خسرو دهلوی
بیا وبادهٔ روشن روان بنوش که هست	
غمت حاصلم ازعمر وهم بدین شادم	
دلم زمهر توچون ذرهٔ وآن هم خون	
دم ازجهان مزن وهمدمی طلب خسرو	
ساکن کوی تونبود بکلستان محتاج	سلطان سلیم اول
ای خوش آن عاشق درویش که درملك جنون	
خسروانشکر عشق است سلیمی امروز	
اکر میان دو دل هست دوستی بقرار	صائب
ای بسا روها که کرداز رنك خجلت غازهٔ	وله
آنچه شیر ازا کند روبه مزاج	جلال الدین رومی
بجز آنجا که کند قوت خودرا ظاهر	کلیم
همه دنیا زر ومحاسب تو	لا
دنیا هیچ است وکار دنیا همه هیچ	لا
در پیش رند تختهٔ میخانه به ز تخت	سلطان سلیم اول

نباشد واحد واثنین وثالث
هرکاملی که کرد بناقص عیار بحث

می قدیم که تاوارهم زدست حوادث
شراب مرد تجلی بود نه ام خبایث

ازغضب کفتاچه کفتی باز کو کفتم که هیچ

فهم ووهم وخیال ما همه هیچ
دعوی ملك ومال ما همه هیچ
لاف فضل وکمال ما همه هیچ
بی جوابت سؤال ما همه هیچ
طاعت ماه وسال ما همه هیچ

بجز صراحی ومطرب مخواه محرم هیچ
بجنب جام می لعل خاتم جم هیچ
که کرچه هست غمم نیست ازغمم غم هیچ
تنم زعشق تو چون سایهٔ وآن هم هیچ
بحکم آن که جهان یکدمست وآن دم هیچ

نیست مشتاق تو باروضهٔ رضوان محتاج
ساخت بادردوغم ونیست بدرمان محتاج
نه بتخا نیست مقید نه بتخا قان محتاج

نمی شوند بآمد شد خبر محتاج

نخل عزتهابسی از پا درآرد احتیاج

احتیاج است احتیاج است احتیاج

بمددکاری موراست سلیمان محتاج

همه برکبری ونداری هیچ

ای هیچ زبهر هیچ برهیچ مپیچ

بکدم که بکذرد بخوشی به زعمر نوح

مستانه چشم یاردرآمدزخواب سرخ
بکذشت خنجرش زدل پاره پاره ام

هست دربن بادیهٔ دیولاخ
کرمهای تومارا کرد کستاخ

ای دل غم جهان مخور این نیز بکذرد
کرید کند زمانه تونیکو خصال باش
وردور روزکار نه بروفق رای تست

هرعصائی نه اژدها کردد

صورتکر جمال تو بنهاد نقطهٔ
ماننده دو مصرع یك بیت ماوتو
دمی کز کل تن آدم سرشتند

هر بلاکاید ازان قامت بالاآید
مراهرشب چودزدان خواب کرد چشم ترکردد
بادمی دارکه ازمات نمی آیدباد
در حیرتم ازدرد کشان کرهمه عالم
مرا عجز وترا بیداد دادند
برهمن را وفا تعلیم کردند
کران کردند کوش کل پس آنکاه
مرغان اولی اجنحه کاندرطیرانند
شاه غزنوی شد زجان رهی مرایازرا ماه خرکهی

عمرها قدترا خامهٔ تقدیر کشید
بمد قدتو مصورچو به ابرو پرداخت
دل اسیرت ازعدم آمد بوجود
لاغری بین که دراندیشهٔ نقشم نقاش

خوشست این باغ امابا غبانش حیف نتواند
هلال عید براوج فلك هویدا شد
چندان میم دهید که بیهوشی آورد
زکرداب دوچشم صدحباب شوق برخیزد
کوند دل باز مه نامهربان مده

شعر	شاعر
خوبکرده روی کشته زتاب شراب سرخ	سلطان سلیم او
وزسوز سینه کشت چوسیخ کباب سرخ	
خانهٔ دل تنك وغم دل فراخ	لا
باین امیدهای شاخ برشاخ	لا
کیتی چوهست برکذر این نیز بکذرد	ابن یمین
بکذشت ازین بسی بتر این نیز بکذرد	
اندوه مخور که بی خبر این نیز بکذرد	
هرکیاهی نه کیمیا باشد	ابوالفرج
ازبهر امتحان قلم آفتاب شد	شیخ ابوالقاسم
درصورتیم اکرچه دو درمعنی ایم فرد	ابوتراب
بهردل اندکی غم هم سرشتند	وله
چه توان کرد بلائی که زبالاآید	احمد استانبولی
دلم راباغمت بیدار بیند باز برکردد	علی احمد
ای امیدمن وعهد توسراسر همه باد	اخسیکی
دارند خبر کرچه زخود بی خبرآنند	آذر
بهرکس هرچه باید داد دادند	وله
صنم را بیوفائی یاد دادند	
به بلبل رخصت فریاد دادند	
از حیرت مرغان قفس بی خبرانند	وله
حسن بنده رامیدهد شهی عشق شاهراینده می کند	وله
قامت بود قیامت که چنین در کشید	ازل
شد چنان مست که برروی توشمشیر کشید	
چون شکاری که مصوربسر تیر کشید	
آن قدر ماند که تصویر مراپیر کشید	
کلی برشاخسار وبلبلی درآشیان بیند	اسیری
کلبند میکده کم کشته بود پیدا شد	آصفی
شاید که یادمن بفراموشی آورد	وله
وزان هریك برای دیدنت چشم دکر کردد	وله
دل آن زمان ربود که نامهربان نبود	اصلی

رزا شریف الهام

وعده کر یك نفس بود عمر بست — بلکه عمر این قدر وفا نکند

انوری

آن روزکار کو که مرا باریار بود — من بر کنار ازغم واو بر کنار بود

دایم شمار وصل همی بر کرفتمی — این هجر بی شمار بکی درشمار بود

وله

روزکاری میکذارام روز هر نوعی که هست — کانچه هر دم برخود آسان کرد آسان بکذرد

انیسی

بخت را بنکر که دوش از بیخودی در بزم وصل — صد سخن کفتیم وآخر مدعا ناکفته ماند

اوحدی

خوبرویان جفا پیشه وفا نیز کنند — بکسان درد فرستند ودوا نیز کنند

پاد شاهان ولایت چوبه نخجیر روند — صیدرا پای به بندند ورها نیز کنند

توخطا نی بچهٔ ازتو خطانیست عجب — کالك ازاهل صوابند خطا نیز کنند

نظری کن بمن خسته که ارباب کرم — بضعیفان نظر ازبهر خدا نیز کنند

کر کند میل بخوبان دل من عیب مکن — کاین کناهیست که درشهر شما نیز کنند

بزبان کر رود نام منت باکی نیست — پادشاهان بغلط یاد کدا نیز کنند

اوحدی کر نکند یاد زما یار مرنج — ماکه باشیم که اندیشهٔ ما نیز کنند

وله

جهار ازباد نوروزی جوان شد — چمن درسایهٔ سنبل نهان شد

قیامت می کند بلبل سحر کاه — مکر کل فتنهٔ آخر زمان شد

صبا در طرهٔ شمشاد پیچید — بنفشه خاك پای ارغوان شد

بهار آمد بیا وتوبه بشکن — که در فصل دکر صوفی توان شد

وله

بی توام خانهٔ دل غمکدهٔ را ماند — دل درو هر دم ماتمزدهٔ را ماند

اومانی

تاسوی رخت دیددلم جمله نظر شد — خون کشت وچواشك زکذر دیده بدرشد

ازعمر شب وروز خوش اوراست حقیقت — کش بارخ وزلف توشب وروزبسر شد

ازشوق بنا کوش وبیان تودل من — چون حلقهٔ کوش وکرت زیر وزرشد

اهلی شیرازی

ازمرك رقیبان توخرم نتوان بود — خوش حال بمرك همه عالم نتوان بود

وله

عجب که شمع شبی درسرای من سوزد — من آن نیم که کسی ازبرای من سوزد

وله

جانم بروز واقعه در کوی اوکنید — اوقبلهٔ منست رخم سوی اوکنید

وله

خوش آنکه مست شوی تابهانه برخیزد — توباشی ومن وشرم ازمیانه برخیزد

وله

ای نوردیده رفتی وبی نوردیده ماند — مژکان چوآشیانهٔ مرغ پریده ماند

وله

زشوق کعبهٔ مقصود آن قدر رفتم — که خار بادیه ها ره در استخوانم کرد

ایما

درحقیقت دشمنی دشمن تراز فرزند نیست — خشك کردد هر کیاهی تخم چون پیدا کند

باقرخرده

زبی تمیزی این روزکار نیست عجب — اکر نکین سلیمان باهر من بخشد

درویش بهشتی

خبر از کریه نداریم ولی روز وداع — بینو هرجا که نشستیم لب دریا بود

بیدل

اکر دشمن تواضع می کند ایمن مشو بیدل — بخونریزی شود بی باك شمشیری که خم دارد

﴿ هنوز ﴾

نجلی بخاری

هنوز لب بدعا ناکشوده از صد جا — رسید مژده که درهای آسمان بستند

توفیق

تابع اقبال واد باراست ابنای زمان — بخت اکر یاری نکرد ددوست دشمن میشود

جامی

دل نه خرم سبزه وکل درنظر خرم چه سود — دردرون جان جراحت وزبرون مرهم چه سود

صورت آدم تن ومعنیش جان روشن است — معنی آدم نداری صورت آدم چه سود

دل پراکنده است چشم ازاین وآن بستن که چه — خانه راصد رخنه دیوار ودر محکم چه سود

پیش چشم تیز بین عالم ندارد نقش غیر — نیستی چون تیزبین نظارهٔ عالم چه سود

روزهجرم سوخت کم ده وعدهٔ شبهای وصل — سبزه چون شد خشك بروی ریزی شبنم چه سود

جز در انکشت سلیمان نیست خاتم را اثر — چون نه انکشت سلیمانی بود خاتم چه سود

وله

دوراز آن لب اشك من سرخ است وچشم زسفید — کم فتدزینسان شراب لعل را ساغر سفید

کریهٔ دایم سیاهی را نبرد ازبخت من — زاغ را بسیاری باران نسازد پرسفید

صفحهٔ ازمصحف خوبیست آن روی وعذار — یك طرف ازوی نوشته یکطرف دیکر سفید

ای که می پرسی زراه کعبهٔ وصلم نشان — زاستخوان کشتکان راهیست سرتاسر سفید

وله

رفتی ودل زهجر تو باسوز وآه ماند — دیده زانتظار قدومت براه ماند

رفتی وبی جمال تو ویرانهٔ مرا — نی روزتاب مهرونه شب نور ماه ماند

ازمهرومه چه روشنی آنرا که بی رخت — درپیش دیده پردهٔ زبخت سیاه ماند

وله

مغان که دانهٔ انکور آب میسازند — ستاره می شکنند آفتاب میسازند

وله

برمن ازجورتو هر چند که بیداد رود — چون رخ خوب تو بینم همه ازیاد رود

پوربهاجامی

یارب این یك قطره خون کوراهمی خوانند دل — تاکی ازبیداد مهرویان ستم خواهد کشید

جانی

اکر بیار من ازمن کسی دعا برساند — دعاکنم که خدایش بمدعا برساند

جعفربك

هر شکاف خرابهٔ دهنیست — که بمعمورهٔ جهان خندد

جعفری

نکرد یاد من آن یار ومن بابن خود را — دهم فریب که باقاصد اعتماد نکرد

مولانا جلال الدین رومی

مرا لبان تو باید شکر چه سود کند — مراجمال تو باید قمر چه سود کند

چو یوسفم تونباشی مرا بمصر چه کار — چو همرهم تونباشی سفر چه سود کند

چوآفتاب تو نبود زآفتاب چه نور — چو منظرم تو نباشی نظر چه سود کند

مرا بجز نظر تو نبود ونیست هنر — عنایتت چو نباشد هنر چه سود کند

لقای توچو نباشد بقای عمر چه سود — پناه توچو نباشد سپر چه سود کند

وله

بروز مرك چوتابوت من روان باشد — کمان مبر که مرا درد این جهان باشد

جنازه ام چوبه بینی مکو فراق فراق — مرا وصال وملاقات آن زمان باشد

مرابکور سپاری مکو وداع وداع — که کور پردهٔ جمعیت جنان باشد

مولانا جلال الدین رومی

فروشدن چو بدیدی برآمدن بنکر
غروب شمس وقمررا چرا زیان باشد

کدام دانه فرورفت در زمین که نرست
چرا بدانهٔ انسانت این کمان باشد

وله

بر استانهٔ اسرار آسمان نرسد
پیام فقر و یقین هیچ نردبان نرسد

وله

چوغوره رست زخامی خویش شد شیرین
چوماه روزه به پایان رسید عید شود

وله

تدبیر کند بنده وتقریر نداند
تدبیر بتقدیر خداوند نماند

وله

اکر عالم همه پرخار باشد
دل عاشق همه کلزار باشد

وله

روزم بعیادت شب آمد
جانم بزیارت لب آمد

جلال الدین عضد

عاشقان اول قدم برهردو عالم میزنند
بعدازان درکوی عشق ازعاشقی دم می زنند

جرعه نوشان بلارا شادمانی درغمت
شادمان آن دل که دروی سکهٔ غم می زنند

تابرآید ازکدائی نام ما درکوی دوست
کوس سلطانی مادر هردوعالم می زنند

ازخیالات وحش تسکین همی یابد دلم
حوریان قدس آبی برجهنم می زنند

ساکنان آستان عشق مانند جلال
ازفراغت پشت پا برملکت جم می زنند

وله

باز ازشکوفه کشت فضای چمن سفید
اطراف دشت کشت زبرك سمن سفید

شهزاده جم

که می کذشت که بوی بهار می آید
زلاله زار مکر کلعذار می آید

دلم زروضهٔ کویت فغان کنان برسید
چومرغ زارکه ازمرغزار می آید

چه باك بهرکات بلبلان اکر میرند
هزار اکر برود صد هزار می آید

چو بیدلی که زداغش نشانه بردل نیست
زقبر روز جزا شرمسار می آید

وله

ای غنچه لب قدتو چون منتها برآید
هم سروها برویدهم لالها برآید

هرکس شبی بفکری خورشید که برآید
ما تاسحر برانیم یار ازکجا برآید

خط رخت اجل را آخر به پیش آورد
کرچه مثل برآنست مرك ازقفا برآید

چند انکه مهرخودرا سنجد بکفهٔ زر
هرکز نمی تواند باتو برابر آید

اودر سرا نشسته عالم ازو بغوغا
آه آن صنم خرامان کرازسرا برآید

کراز جفا بمیرم بعد ازهزار سالی
ازخاك تربت ما بوی وفا برآید

ای غمزه ازجفایت دارم دفینهٔ چند
بشکاف سینهٔ جم بنکرچها برآید

وله

سیمین تنان که طعنه بروی قمر زدند
جله بپیش حسن تو برخاك سرزدند

شادم ازآنکه روزقیامت نشان ماست
آن غمزه هاکه تیر بلا برجکر زدند

نکذاشتند تاقدت همعنان شوند
آخر بپای سروو صنوبر تبر زدند

بانك اجل زقافلهٔ عشق در رسید
هان ای جم فتاده که طبل سفرزدند

وله

اکرچه عمر به نیکو لباس می ماند
چوکوتهی نکری برلباس می ماند

بیار باده که آخر خراب خواهد شد
اکرچه عمر بمحکم اساس می ماند

ازان چوخوشه دلم کشت پارهٔ غم
خیال شکل هلال بداس می ماند

شهزاده جم

قدضعیف من اندر میان سیل سرشك
درون نیل بنیل قیاس می ماند

لب زحقهٔ یاقوت برز جوهر پاك
جم شکسته بجوهر شناس می ماند

حافظ

رسید مژده که ایام غم نخواهد ماند
چنان نماند وچنین نیز هم نخواهد ماند

من ارچه درنظر یار خاکسار شدم
رقیب نیز چنین محترم نخواهد ماند

غنیمتی شمر ای شمع وصل پروانه
که این معامله تاصبحدم نخواهد ماند

سرود مجلس جمشید کفته اند این بود
کهجام باده بیاور که جم نخواهد ماند

برین رواق زبرجد نوشته اند بزر
که جز نکوئی اهل کرم نخواهد ماند

وله

خوش است خلوت اکر یار یارمن باشد
کهمن بسوزم واو شمع انجمن باشد

من آن نکین سلیمان بهیچ نستانم
که کاه کاه برو دست اهرمن باشد

همای کوهکن سایهٔ شرف هرکز
بران دیارکه طوطی کم اززغن باشد

هوای کوی توازسر نمی رود مارا
غریب را دل سرکشته باوطن باشد

بیان شوق چه حاجت که شرح آتش دل
توان شناخت زسوزی که درسخن باشد

وله

عشقت نه سرسریست که ازسر بدرشود
مهرت نه عارضیست کهجای دکرشود

عشق تودر وجودم ومهر تودر دلم
باشیر اندر آمد وباجان بدر شود

روزی اکر غمی رسدت تنکدل مباش
روشکرکن مبادکه ازبد بتر شود

کویند سنك لعل شود درمقام صبر
آری شود ولیك بخون جکر شود

در تنکنای حیرتم ازنخوت رقیب
یارب مباد آن که کدا معتبر شود

وله

یاد باد آنکه نهانت نظری باما بود
رقم مهر تو درچهرهٔ ما پیدا بود

یادباد آنکه صبوحی زده درمجلس انس
جزمن ویار نبودیم وخدا باما بود

یادباد آنکه چویاقوت قدح خنده زدی
درمیان من ولعل تو حکایتها بود

یادباد آنکه رخت شمع طرب می افروخت
وین دل سوخته پروانهٔ بی پروا بود

وله

دمی باغم بسربردن جهان یکسر نمی ارزد
بمی بفروش دلق ماکزین بهتر نمی ارزد

شکوه تاج سلطانی که بیم جان دروردج است
کلاه دلکش است امابترك سرنمی ارزد

چوحافظ درقناعت کوش وازدنیای دون بکذر
کهیك جومنت دونان دوصدمن زرنمی ارزد

وله

برآستان جانان کرسر توان نهادن
کلبانك سربلندی برآسمان توان زد

شدرهزن سلامت زلف تووین عجب نیست
کرراهزن توباشی صدکاروان توان زد

ازشرم درحجابم ساقی تلطفی کن
باشدکه بوسهٔ چندبرآن دهان توان زد

وله

کل بی رخ یار خوش نباشد
بی باده بهار خوش نباشد

طرف چمن وهوای بستان
بی لاله عذار خوش نباشد

حافظ — بایار شکرلب وگل اندام — بی بوس وکنار خوش نباشد
وله — ازصدای سخن عشق ندیدم خوشتر — یادکاری که درین کنبد دوار بماند
محتسب شیخ شدوفسق خوداز یادببرد — قصهٔ ماست که درهر سر بازار بماند
داشتم دلق وصدعیب مرامی بوشید — خرقه رهن می ومطرب شد وزنار بماند
وله — روز وصل دوستداران یاد باد — یاد باد آن روز کاران یاد باد
کرچه یاران فارغند ازیاد من — از من ایشانرا هزاران یاد باد
وله — درنمازم خم ابروی تو بیاد آمد — حالتی رفت که محراب بفریاد آمد
زیربارند درختان که تعلق دارند — ای خوشا سروکه ازبار غم آزاد آمد
وله — دیراست که دلدار پیامی نفرستاد — ننوشت کلامی وسلامی نفرستاد
بس تجربه کردیم درین دیر مکافات — بادردکشان هرکه در افتاد برافتاد
وله — مابدان مقصد عالی نتوانیم رسید — هم مکر پیش نهد لطف شماکامی چند
عیب می جمله بکفتی هنرش نیز بکو — نفی حکمت مکن ازبهر دل عامی چند
وله — واعظان کاین جلوه درمحراب ومنبر می کنند — چون بخلوت میروند آن کاردیکر میکنند
مشکلی دارم زدانشمند مجلس بازپرس — توبه فرمایان چراخودتوبه کمتر میکنند
وله — تنت بناز طبیبان نیازمند مباد — وجود نازکت آزردهٔ کزند مباد
هرآنکه روی چوماهت بچشم بد بیند — بجز باتش غم جان اوسپند مباد
وله — باهیچکس نشانی زان دلستان ندیدم — یامن خبر ندارم یا اونشان ندارد
ذوقی چنان ندارد بی دوست زندکانی — بی دوست زندکانی ذوقی چنان ندارد
وله — دیدم بخواب خوش که بدستم پیاله بود — تعبیر رفت وکار بدولت حواله بود
چل سال رنج وغصه کشیدیم وعاقبت — تدبیر آن بدست شراب دوساله بود
وله — جمال یار ندارد نقاب وپرده ولی — غبار ره بنشان تانظر توانی کرد
توکزسرای طبیعت نمی روی بیرون — کجا بکوی حقیقت کذر توانی کرد
وله — کس ندانست که منزلکه دلدار کجاست — این قدر هست که بانك جرسی می آید
هیچکس نیست که در کوی تواش کاری نیست — هرکس اینجا بامید وهوسی می آید
وله — بیاکه ترك فلك خوان روزه غارت کرد — هلال عید بدور قدح اشارت کرد
وله — یاری اندر کس نمی بینیم یارانرا چه شد — دوستی کی آخر آمد دوستداران راچه شد
وله — دست ازطلب ندارم تاکام من برآید — یاتن رسد بجانان یاجان زتن برآید
وله — نه هرکه چهره برافروخت دلبری داند — نه هرکه آینه سازد سکندری داند

حافظ — یادباد آنکه سرکوی توام منزل بود — دیده راروشنی ازخاك درت حاصل بود
وله — ساقی حدیث سرو وکل ولاله میرود — وین بحث باثلثهٔ غساله میرود
وله — قتل این خسته بشمشیر تو تقدیر نبود — ورنه ازغمزهٔ جادوی تو تقصیر نبود
وله — آنانکه خاك را بنظر کیمیا کنند — آیا بود که کوشهٔ چشمی بما کنند
وله — همای اوج سعادت بدام ما افتد — اکر تراکذری برمقام ما افتد
وله — می خورکه شیخ وحافظ ومفتی ومحتسب — چون نیك بنکری همه تزویر می کنند
وله — بی خارکل نباشد وبی نیش نوش هم — تدبیرچیست وضع جهان این چنین فتاد
وله — چوشمع هرکه بافشای راز شد مشغول — بسش زبانهٔ مقراض درزبان کیرد
وله — زاصبا ومرا آب دیده شد غماز — وکرنه عاشق ومعشوق رازدارانند
وله — باخرابات نشینان زکرامات ملاف — هرسخن وقتی وهرنکته مکانی دارد
وله — باده بامحتسب شهر ننوشی زنهار — بخورد باده ات وسنك بجام اندازد
وله — شاها روا مدارکه مقبول من اراد — کردد بروزکار تو فعال ما یرید
وله — رشتهٔ تسبیح اکربکسست معذورم بدار — دستم اندر ساعد ساقی سیمین ساق بود
وله — چه کند کر پی دوران نرود چون پرکار — هرکه در دایرهٔ کردش ایام افتاد
وله — خوش بود کر محك تجربه آید بمیان — تاسیه روی شود هرکه دروغش باشد
وله — چون طهارت نبود کعبه وبتخانه یکیست — نبود خیر دران خانه که عصمت نبود
وله — آنکه برنقش زداین دایرهٔ مینائی — کس معلوم که در پردهٔ اسرارچه کرد
وله — فیض روح القدس ارباز مدد فرماید — دیکران هم بکنند آنچه مسیحا می کرد
وله — من ازبیکانکان هرکز ننالم — که بامن هرچه کرد آن آشنا کرد
وله — (کی شعرتر انکیزد خاطر که حزین باشد — (الله الله که تلف کردو که اندوخته بود)
حالتی — کفتم وداع ودرسرهوس سفر ندارد — زوداع جزهلاکم غرض دکر ندارد
وله — چه خوش باشد دوروزی یاراکرراه سفرکیرد — کناباز آمدن هربوالهوس یاردکر کیرد
وله — کوش توشنیده ام که دردی دارد — درد دل من مکر بکوش تورسید
حریفی — ندانم آن کل خودرو چه رنك وبو دارد — که مرغ هرچمنی کفتکوی او دارد
حزین — ای وای براسیری کزیاد رفته باشد — دردام مانده باشد صیاد رفته باشد
شادم که ازرقیبان دامن فشان کذشتی — کومشت خاك ماهم برباد رفته باشد
میرحزینی — یك دیدنت تلافی صدساله فرقت است — کردرغم فراق تومرکم امان دهد
حسن دهلوی — ساقیا می ده که ابری خاست ازخاور سفید — سروراسرسبز شدصد برك راچادر سفید
باده ازجام بلورین ده مراکرمی دهی — خون می آید شراب لعل را ساغرسفید
ابرچون چشم زلیخا بهریوسف ژاله بار — ژاله هاچون دیدهٔ یعقوب پیغمبر سفید
عنکبوت غار راکفتم که این پرده چه بود — کفت مهمان عزیز آمدکه کردم در سفید

سید حسن
آخر دلم بازروی خویشتن رسید / وانچه ازخدای خواسته بودم بمن رسید

حسن قزوینی
چواز کنار من آن غمکسار برخیزد / غمی بقصد من ازهرکنار برخیزد
تو ناجدا شدی ازمن زمانه سوخت مرا / چنین بود چوکل از پیش خار برخیزد

حیدای همدانی
صبرکردم ساختم هجران کشیدم سوختم / آنچه می بایست کردم طالعم یاری نکرد

حیرتی
قضا که صورت یوسف چنان لطیف رقم زد / برای صورت خوب توامتحان قلم کرد

خاطری کاشانی
کی بسلطانی قناعت را فروشم کز هما / کردهی صد عقد کوهر استخوان نتوان خرید

خاقانی
بلبلم درآن کاشنی که چون زاغ گریه کل خنده می زند / بن زگریه ام گر کشد چه غم کان زخنده ام زنده می کند

خسرودهلوی
اگر چشم تو روزی رمه افتد / مه از خورشید باشد درته افتد
وگر شکل زنخدانت به بیند / روان آب حیوان درچه افتد
چودر خندیدن آید باغ رویت / کل اندر دیدهٔ مهر و مه افتد
کند پیوند عمر ازصبح رویت / چو روزی عمر کل را کوته افتد
دلم را درسر زلفت ره افتاد / غریبانرا بهندوستان ره افتد
فغان ای جان که خسرو در فراقت / چنان افتاد کانش درکه افتد

وله
امشب مه ما بنزد مابود / ماهش بوبال مبتلا بود
میرفت ولی زآب چشمم / زنجیر سلاسلش بپا بود
هنگام سحر کشید گیسو / شب رفت وهنوز شب بجا بود
درخواب خیال ماند خسرو / کین حال مرا بود ویا بود

وله
یاران که بوده اند ندانم کجا شدند / یارب چه وقت بود که ازما جدا شدند
گرنو بهار آید وپرسد زدوستان / کو ای صبا که آن همه کلها کجا شدند
ای کل که آمدی ززمین کوچکونه اند / آن روبها که درته کرد فنا شدند
آن سروران که تاج سرخلق بوده اند / اکنون نظاره کن که همه خاک باشدند
آنان که کیمیای جهانشان فریب داد / بگذاشتند گنج ورز و کیمیا شدند

وله
دل شد زدست و برمژه ازخون نشان بماند / جان رفت ویار کشده برجای جان بماند
دنبال یار رفته روان کردم آب چشم / آن رفته خود نیامد واشکم روان بماند
مارا وداع کرد دل ودین وهرچه بود / الاسر نیاز که برآستان بماند
خسرو زآه گرم بر آتش نهاده نعل / برهر زمین که ازسم اسبش نشان بماند

وله
بکوی عاشق ازعافیت نشان ندهند / هرآنکسی که بدو این دهند آن ندهند
گرت بتی وشرابیست وقت راخوش دار / که درجهان بکسی عمرجاودان ندهند

خسرودهلوی
کوش من از پی نام تو بهر کوی بماند / چشم من از پی روی تو بهر سوی بماند
سر بسی بردر ودیوارزدم همچو صبا / که گذشت آن کل خندان من وبوی بماند

وله
از یاد لبت شکر توان کرد / وز رنگ رخت قمر توان کرد
یک موی تو عاریت توان خواست / وین عمر دراز زتوان کرد

وله
یک بار نزاد یدم جان شده باز آمد / ازدیده مشو یک سو تاباز برون ناید
توحال دلم پرسی من دررخ تو حیران / خواهم که سخن کویم آواز برون ناید

وله
روم زضعف بهر جانبی که آه رود / چو عنکبوت که برتار خویش راه رود

وله
چنان زهرفراق ریختی درساغر عمرم / که مرگ ازتلخی جان کرد جان من نمی کردد

وله
بگرد دیدهٔ خود خار بستی ازمژه کردم / که نه خیال تو بیرون رود نه خواب درآید

وله
من ناتوان زیاد کسی کشتم ای طبیب / آن دارویم بده که فراموشی آورد

وله
خونم از گریهٔ خود گرچه همه خون دل است / زانکه بوی توز هرقطرهٔ خون می آید

وله
بلب آمداست جانم تو بیا که زنده مانم / پس ازآنکه من نمانم بچه کار خواهی آمد

وله
تیرش بدل چاکم چون خواست که بنشیند / جان ازپی تعظیمش برخاست که بنشیند

وله
نظرازدور در جانان بدان ماند که کافررا / بهشت ازدور بنمایند وآن سوز دگر باشد

وله
ازمال دون طمع که در ماندگی رواست / مدفوق را دوی پسین شیر خر بود

وله
بهار بی رخ کلرنگ تو چه کار آید / مرا یک آمدنت به که صد بهار آید

وله
شوق چو باقی بود یار چه خوب وچه زشت / دوست چو صافی بود باده چه صافی چه درد

وله
ستم درعهد توزان گونه خونی شد که هرساعت / اجل بهر شفاعت آید ودست ستم گیرد

وله
غمت مباد چه می پرسی ازحکایت من / دل تو طاقت این گفتگو کجا دارد

وله
آنرا که غمی باشد وگفتن نتواند / شب تا بسحر نالد وخفتن نتواند

وله
ساکنان سرکوی تو نباشند بهوش / کان زمینیست که ازوی همه مجنون خیزد

وله
بهر زمین که چو آب حیات می گذری / دهان مرده بزرزمین پرآب شود

خضر لاری
بنده ام آن می پرستی را که در باغ جهان / شد چو نرگس بهوس یک جام نتوانست کرد
بخنم آورده بصد خون جگر تا در دوست / مژه بر هم مزن ای دیده که آبم نبرد

خضر قزوینی
زرفتن تو دلی باز پس نمی ماند / تومیروی ودرین شهر کس نمی ماند
بخت است رام کردن مرغ دلی که او / رم ازطپیدن دل صبا دمیکند

خطائی شاه اسماعیل	بیستون نالهٔ زارم چو شنید از جا شد	کرد فریاد که فرهاد دگر پیدا شد
خواجو	پیش صاحب نظر آن ملك سلیمان باداست	بلکه آنست سلیمان که ز ملك آزاداست
	آنکه گویند که بر آب نهاد است جهان	مشنوای خواجه که تا درنگری برباداست
	خیمهٔ انس مزن بردراین کهنه رباط	کهاساسش همه بی موقع و بی بنیاداست
	دل برین پیره زن عشوه گر دهر مبند	نوعروسیست که درعقد بسی داماداست
	هر زمان مهر فلك بردگری می افتد	چه توان کرد که این سفله چنین افتاداست
	خاك بغداد بخون شهدامی گرید	ورنه این شط روان چیست که در بغداداست
	آنکه شداد بر ایوان زر افکندی خشت	خشت ایوان شده اکنون زسر شداداست
	گر پر ازلالهٔ سیراب بود دامن کوه	نیست آن لاله که خون جگر فرهاداست
	حاصلی نیست بجز غم زجهان خواجو را	خرم آنکس که بکلی زجهان آزاداست
درکی قمی	وفا کرشمه جفا صلح وجنك ناز وعتاب	نگاه گوشهٔ چشم احتمالها دارد
ذوقی کاشانی	آنچنان بیخود بزم از جام حیرت نیستم	کان تغافلهای پیدرپی خبر دارم کند
وله	بتعظیم نسیمی کز سر کوی تومی آید	غبار از خاطر آزرده بی تابانه برخیزد
راسخ	نکند سنجان راسخنور بر سر کار آورد	بلبلان را بلبل دیگر بگفتار آورد
وله	آنرا که زور بازو و کسب هنر بود	دست پر آبله صدف پر گهر بود
راهب	آسوده خاطران چمن راچه آگهی	زان نالهٔ که مرغ گرفتار میکند
وله	خوشا فراغت مرغی که آشیان دارد	بگلشنی که نه گلچین نه باغبان دارد
رحیمی	بهای خون من وخونبهای صدچومنست	که من بخون طپم وقاتلم نظاره کند
محمد رضا	چوآن بلبل که ازدستان اسیرامی درقفس افتد	گرفتار قبول خلق گشتم ازبان خود
رفیق اصفهانی	زکوی اوبرمن زان خبرنمی آید	که هر که میرود انجا دگرنمی آید
وله	کی جز تو در دل من دلدار دیگر آید	بیرون نمی روی تو تا دیگری در آید
وله	نه خودبا من جفا آن بی وفا کرد	که باهرکس وفا کردم جفا کرد
رندی	گریبان چاکی عشاق از ذوق فنا باشد	الف درسینهٔ گندم زشوق آسیا باشد
زودی	بس تجربه کردیم درین دیر مکافات	بادردکشان هر که درافتاد برافتاد
وله	بروز تجربهٔ روزگار بهره بگیر	که بهر دفع حوادث ترا بکار آید
رهی	ازخرابی می گذشتم منزلم آمد بیاد	دست و پاگم کردهٔ دیدم دلم آمد بیاد
زکی	بال بستند ورها ندند زقید قفسم	پرشکستند ونوید طیرانم دادند
	روزکاری بخموشی زجگرخون خوردم	نادمی رخصت فریاد وفغانم دادند

زمانی	شب عیش وشادمانی بگذشت وروزها شد	چه شبی نوای شب غم که ترا سحر نباشد
سالك یزدی	دوستان در بوستان چون عزم گلچیدن کنند	اول ازیاران دور افتاده یاد من کنند
سراج قمی	بکجا کسی که مرادر صبوح دست دهد	یکی قدح بمن پیر نیم مست دهد
سعدی	ای ساربان آهسته ران کارام جانم میرود	وان دل که باخود داشتم بادلستانم میرود
	من مانده ام مهجور ازو بیچاره ورنجور ازو	گوئی که نیشی دورازو دراستخوانم میرود
	بگذشت یاردلکشم بگذشت عیش ناخوشم	چون مجمری دارآتشم کزسر دخانم میرود
	گفتم بنیرنك وفسون پنهان کنم رازدرون	پنهان نمی ماند که خون برآستانم میرود
	دررفتن جان ازبدن گویند هرنوعی سخن	من خودبچشم خویشتن دیدم که جانم میرود
وله	چه کسی که هیچکس را بتو برگذرنباشد	که نه درتو بازماند مگرش نظرنباشد
	نه طریق دوستانست ونه شرط مهربانی	که زدوستی بمیرند وترا خبرنباشد
	چه خوشست مرغ وحشی که جفای کس نه بیند	من ومرغ خانگی رابکشند وپرنباشد
	چه وجود نقش دیوار وچه آدمی که باا و	سخنی زعشق گویند ودروا ثر نباشد
	شب وروز رفت باید قدم روندگانرا	چو بایمنی رسیدند دگر سفرنباشد
وله	ناچار هر که صاحب روی نکوبود	هرجا که بگذرد همه چشمی بروبود
	ای گل تونیز خاطر بلبل نگاه دار	کانجا که رنك وبوی بود گفتگو بود
	نفس آرزو کند که ثواب پر لبش نهی	بعد ازهزار سال که خاکش سبو بود
	من باز ازتو برنتوانم گرفت چشم	کم کرده دل درآینه درجستجو بود
وله	جنك ازطرف دوست دل آزار نباشد	یاری که تحمل نکند یار نباشد
	آن به که نظر باشد وگفتار نباشد	تامدعی اندر پس دیوار نباشد
	مرغان قفس را المی باشد وذوقی	کان مرغ نداند که گرفتار نباشد
	آنرا که بصارت نبود یوسف صدیق	جانی بفروشد که خریدار نباشد
وله	خوبان جفا پیشه وفانیز کنند	صیدرا پای به بندند ورهانیز کنند
	گرکند میل بخوبان دل مامنع مکن	کاین گناهیست که درشهر شمانیز کنند
وله	یارب شب دوشین چه مبارك سحری بود	کورا بسر کشتهٔ هجران گذری بود
	درعالم وصفش بجهانی برسیدم	کاندرنظرم هردوجهان مختصری بود
وله	که برگذشت که بوی عبیر می آید	که میرود که چنین دلپذیر می آید
	نه آنچنان بتومشغولم ای بهشتی رو	که یاد خویشتنم درضمیر می آید
وله	ترا با دیدن ما غم نباشد	که درخلت به ازما کم نباشد
	من ازدست تو درعالم نهم روی	ولیکن چون تو درعالم نباشد
وله	هرچه مرا آرزوست دیر میسر شود	وین چه مرادوسراست عمر درین سرشود

سعدی — ای نظر آفتاب هیچ زبان داردت — کر در و دیوار ما از تو منور شود
وله — تو خود از کدام شهری که ز دوستان نپرسی — مکر آندران ولایت که توئی وفا نباشد
وله — تو در آینه نظر کن که چه دلبری ولیکن — چو تو خویشتن به بینی نظرت بما نباشد
وله — شرف مرد بجود است و کرامت بسجود — هر که این هر دو ندارد عدمش به ز وجود
وله — همای بر همه مرغان ازان شرف دارد — که استخوان خورد و جانور نیاز آرد
وله — آخر ای سنکدل و سیب زنخدان تاچند — تو ز ما فارغ و ما از تو پریشان تاچند
وله — نیافرید خدایت بخلق حاجتمند — بشکر نعمت آن در بروی خلق مبند
وله — سلطان چو بمنزل کدایان آید — کر رو سر بوریا نشیند شاید
وله — آنکس که توانکرت نمی کرداند — او مصلحت تو از تو بهتر داند
وله — کر هیمه عود کردد و کر سنک در شود — مشنو که چشم آدمی تنک پر شود
وله — پیش که بر آورم ز دستت فریاد — هم پیش تو از دست تو میخواهم داد
وله — هر که عیب دکران پیش تو آورد و شمرد — بی کمان عیب تو پیش دکران خواهد برد
وله — اکر بهر سر موئت هنر دو صد باشد — هنر بکار نیاید چو بخت بد باشد
وله — با کرسنکی قوت پرهیز نماند — افلاس عنان از کف تقوی بستاند
وله — اکر خدای نباشد ز بندهٔ خشنود — شفاعت همه پیغمبران ندارد سود
وله — برنج و سعی کسی نعمتی بچنک آرد — دکر کس آید و بی رنج و سعی بردارد
وله — دونان چو کلیم خویش بیرون بردند — کویند چه غم کر همه عالم مردند
وله — بس قامت خوش که زیر چادر باشد — چون باز کنی مادر مادر باشد
وله — دیدار یار غایب دانی چه ذوق دارد — ابری که در بیابان بر تشنهٔ ببارد
وله — در کرک نکه مکن که بزغاله برد — یکروز نکه کن که پلنکش بدرد
وله — دلارامی که داری دل درو بند — دکر چشم از همه عالم فرو بند
وله — نه چندان آرزومندم که وصفش در میان آید — وکر صد نامه بنویسم حکایت بیش ازان باشد
وله — اکر صد ساله کبر آتش فروزد — اکر یکدم در و افتد بسوزد
وله — مرغ پر نارسته چون پران شود — لقمهٔ هر کربهٔ دران شود
وله — سک هم از کوچکی پلید بود — اصل ناپاک ازو پدید بود
وله — کر ز هفت آسمان کزند آید — همه بر عضو دردمند آید
وله — هر که شاه آن کند که او کوید — حیف باشد که جز نکو کوید
وله — عاقبت کرک زاده کرک شود — کر چه با آدمی بزرک شود
وله — پارسا بین که خرقه در بر کرد — جامهٔ کعبه را جل خر کرد
وله — اکر ز دست بلا بر فلک رود بدخوی — ز دست خوی بد خویش در بلا باشد

سعدی — کر فراقت نکشد جان بوصالت بدهم — تو کرو بردی اکر جفت و اکر طاق آمد
وله — سعدیا مرد نکو نام نمیرد هرکز — مرده آنست که نامش بنکوئی نبرند
وله — یادت نمی کنم بهمه عمر زانکه یاد — آنکس کند که دلبرش از یاد میرود
وله — غریب مشرق و مغرب باآشنائی تو — غریب نیست که در شهر ما مقام کنند
وله — شرط عشق است که از دوست شکایت نکنند — لیکن از شوق حکایت بزبان می آید
وله — هر کس سر سودائی دارند و تمنائی — من بندهٔ فرمانم تا دوست چه فرماید
وله — کر جمله صنمها را صورت بتو مانستی — شاید که مسلمانرا قبله صنمی باشد
وله — مرا چو با تو که مقصودی آشتی افتاد — چه باک کر همه عالم بجنک برخیزند
وله — تو همچو کعبه عزیزی او فتادهٔ در اصل — که هر که وصل تو خواهد جهان به پیماید
وله — ظالم نماند و قاعدهٔ ظلم او بماند — عادل برفت و نام نکو یادکار کرد
وله — آن نه می بود که دور از نظرت میخوردم — خون دل بود که از دیده بساغر می شد
وله — عهدها داشتهٔ با من و من از تو امید — ای امید من و عهد تو سراسر همه باد
وله — جان من جان من فدای تو باد — هیچت از دوستان نیاید یاد
وله — (ماه نو هر که به بیند بهمه کس بنماید) — (بالای درازرا خرد کم باشد)
وله — چون خاک شوم و ز کل من خار برآید — زان خاک ببوی تو همه کل به برآید
سلمان — کیرم که برآید ز سر و خاک و کلم خار — خار غمت از پای دلم کی بدر آید
کر خار سر کوی تو چون مشک ببوید — زان خار معطر همه خون جکر آید
از عمر بسی رفت و ندانم که چه باقیست — وین نیز بهر نوع که باشد بسر آید
کار من سودا زده عشق است ز سلمان — جز عشق مپندار که کار دکر آید
وله — ما را بجز خیالت فکر دکر نباشد — در هیچ سر خیالی زین خوبتر نباشد
دانم که آه ما را باشد بسی اثرها — لیکن چه سود کان وقت از ما اثر نباشد
در خلوتی که بیند عاشق جمال جانان — باید که در میانه غیر از نظر نباشد
وله — مجموع درونی که پریشان تو باشد — آزاد اسیری که بزندان تو باشد
وله — در ملک فقر دارد درویش پادشاهی — قانع بهرچه باشد راضی بهرچه آید
وله — بی عمر و زندکانی روزم کذشت و حالم — داند کسی که روزی بی عمر بکذراند
وله — آن مصر مملکت که تو دیدی خراب شد — وان نیل مکرمت تو دیدی سراب شد
وله — جان شیرین کر قبول چون تو جانانی بود — کی بجانی بازماند هر کرا جانی بود
وله — (تا جهان بود چنین بود و چنین خواهد بود)
سلطان سلیم اول — بی لبت یکدم مرا هر جا که منزل میشود — اشک میریزم که لعل از خاک حاصل میشود
در غمت جان میدهم ای عمر بکذار از سرم — ورنه با نی کار من بسیار مشکل میشود
همچو من پروانه مجنونیست از شمع رخت — دود از او در کردن جانش سلاسل میشود

سلطان سلیم

در وصل توام وه که رسیدن نکذارند
باد نفسی ماند همین ازمن خاکی
ور زانکه رسم کفت وشنیدن نکذارند
ترسم که بکوی تو وزیدن نکذارند

وله

مه مرا بشبانکه که عزم خانه شود
بود کهپای سکش هرکهی توان بوسید
مرا بخود نبرد جان من روانه شود
خوش آن دمی که سرم خانهٔ آستانه شود

وله

هرکه اونیر فراقت بدل پرغم خورد
همه ازعالم فانیست سلیمی غم من
نه دکر شربت هجران نه غم مرهم خورد
من نه آن نوع کسی ام که غم عالم خورد

وله

چندانکه بدفع غم دل پیش بکویم
چون عمر دود هردم ونابد بسر من
غم در دل افکار حزین بیشتر آید
عمری که چنین است بهاست ار بسرآید

وله

تا چند کشم محنت تن با تن مجروح
ای کاش که جان زین تن مجروح برآید

وله

رفتیم ودل مقیم بران آستان بماند
جان رمیده بیدل و بی خانمان نماند

وله

مکو درعشق اشك سرخ وروی زرد می باید
کمان درعاشقی دخلی نباشد درد می باید

وله

روزم چنان چوشب شده ازغم که سایه ام
نزدیك شد که ازمن دیوانه رم کند

وله

نشان عاشقی ازخویشتن بیکانکی باشد
فغان وناله و بیهوشی و دیوانکی باشد

وله

عیداین نوع کذشت ودل من شاد نشد
جان محنت زده ازبند غم آزاد نشد

وله

کرمن نه حیران توام این دیده کریان ازچه شد
دلبستهٔ زلفت نیم حالم پریشان ازچه شد

سلیم

رشکم زکفتکوی تو خاموش می کند
نامت نمی برم که دلم کوش می کند

سنائی

آن چنان زی که چو میری برهی
نه چنان زی که چو میری برهند

وله

کسی که عزت عزلت نیافت هیچ نیافت
کسی که روی قناعت ندید هیچ ندید

سهیلی

کویند روز حشر به پایان نمی رسد
صدروز آن بیك شب هجران نمی رسد

شاپور

شکارافکن زراهی کان شکارانداز می آید
بهرتن مرغ روح ازشوق درپرواز می آید

وله

حرف بدعهدی کل بادزمن نشنیداست
عندلیبان ززبانم سخنی ساخته اند

وله

نیست عاشق یافتن آسان غنیمت دان مرا
غنچه را دل خون شود تابلبلی پیدا کند

وله

می کفت دل ازعشق توآهسته سرودی
این زمزمه آتش شد ودرخشك وتر افتاد

وله

خانهٔ جسمم زبس فرسوده کشت ازروزکار
نورخور سقفم شکست وسایه دیوارم فکند

شاکرای طهرانی

شب فراق توازجوش کریه همچوحباب
بهرکجا که کشودیم دیده دریا بود

شانی

بی تو هرمی که زجامم بکلو می ریزد
بکلو ناشده از دیده فرومی ریزد

وله

بهار آمد وازاشتیاق مجلس تو
شراب درخم وکل درقبا نمی کنجد

وله

بختم اکر تلافی شبهای غم کند
یك روز خوش بمردم عالم نمی رسد

وله

کر دور باش برق تجلی دهد رهش
جبریل بچراغ تو پروانکی کند

شانی

چرا چوماه نوم چهره دیر نمائی
من آفتاب ندیدم که ماه ماه برآید

وله

رتبهٔ فیض شهادت بین که جبریل امین
رشك برپروانهٔ شمع مزارم می برد

وله

لیلی خبر ندارد از آب چشم مجنون
صحرانشین چه داند دریاچه جوش دارد

شرف الدین

جور وجفا زیار ستمکر چه خوش بود
جنك وعتاب وناز زدلبر چه خوش بود

وله

قربانکت شوم زخیالت کهی بپرس
کان دورمانده باشب هجران چه می کند

حکیم شفائی

پرستاری ندارم برسر بالین بیماری
مکر آهم ازین پهلو بآن پهلو بکرداند

وله

از رد وقبول دکرانش چه تفاوت
آن بنده که در چشم خریدار درآید

وله

مرغی چو همای دل من کشته شکارت
شکرانهٔ این صید تهی کن قفسی چند

شمس الدین کاشی

ماه رویا دلم ازهجرتو خون خواهد شد
چون یك روزه فراق توچنین شد حالم
وز ره دیده زشوق تو برون خواهد شد
آه اکر مدت هجر توفزون خواهد شد

شمسی بدخشی

چشمان من برویت در عاشقی چنانند
کز رشك یکدکر را دیدن نمی توانند

شوکت

رفتی وبی رخت اثر ازکلشنم نماند
رنکم چنان پرید که خون در تنم نماند

وله

نشد ازکفتکو حاصل مرا غیراز پشیمانی
دولب را چون بهم آرم کف افسوس من باشد

شهیدی

شکایت از تو جفاجو بکجا برم چه کنم
تو دادرس تو ستمکر مرا که داد دهد

صائب

ترا چون صبح خندان آفریدند
مرا چون ابر کریان آفریدند
بلاهای سیه را جمع کردند
ازان زلف پریشان آفریدند
لطافتهای عالم کرد کردند
ازان سیب زنخدان آفریدند
اکر در حسن خوبان هست آنی
سراپای ترا زان آفریدند

وله

یوسف شود آنکس که خریدار تو باشد
چون برق سبك سیر شود شمع مزارش
عیسی شود آن خسته که بیمار تو باشد
هرسوخته جانی که طلبکار تو باشد

وله

تا مرا جان هست درتن درد می باید کشید
هرچه می خواهی طلب کن صائب ازشاه نجف
دست را ازسفرهٔ نامرد می باید کشید
کر کسی منت کشد ازمرد می باید کشید

وله

حرص را تشنکی افزون بزر ومال شود
تا نمیرد زردد نکشد پای حریص
چشم آئینه بجا سیر زتمثال شود
راحت مور درانست که پامال شود

وله

اکر کلام نه ازآسمان فرود آید
چرا بهر سخنی خامه درسجود آید

وله

بسکه درسینهٔ من تیرپی تیر آید
نفس ازدل چوکشم نالهٔ زنجیر آید

وله

آدمی پیر چوشد حرص جوان میکردد
خواب دروقت سحرکاه کران میکردد

وله

توان سیر طاوس کرد از هر پر زاغی
اکر آیینهٔ انصاف در پیش نظر باشد

صائب: اگر بگذار تا ایمن شوی از مرگ گمنامی / که ازآینه اسکندر حصارآهنین دارد

وله: خموشی حجت ناطق بود جویای گوهر را / کهازغواص درد دریانفس بیرون نمی آید

وله: میشود سوز محبت ازخموشی مایه دار / چون سرخم بازباشد جوش صهبا کم شود

وله: بزرگ اوست که برخاك همچو سایهٔ ابر / چنان رود که دل مور را نیازارد

وله: عشق چون برسرکس حملهٔ بیدادآرد / اولش قوت بگریختن از پا ببرد

وله: یا سبو یا خم می یا قدح باده کنند / یك کف خاك درین میکده ضایع نشود

وله: ازطبع سر که تندی بیرون نمی برد سال / جاهل همان گزنداست هرچند پیرباشد

وله: حریص را نکند نعمت دو عالم سیر / همیشه آتش سوزنده اشتها دارد

وله: پیرانه سر همای سعادت بمن رسید / وقت زوال سایهٔ دولت بمن رسید

وله: شد مهربان سپهر بمن آخر حیات / در وقت صبح خواب فراغت بمن رسید

وله: برباد دهد همچو حباب افسر خودرا / بیمغز اگر صاحب افسر شده باشد

وله: دوستان از دیدهای عیب بین پوشیده است / عیب خودرا از زبان دشمنان باید شنید

وله: میکند تأثیر دیگر در دل روشن سخن / چهرهٔ نازك یك بیجا نه رنگین میشود

وله: اختلاط دیده عینك را حروف آموز کرد / صحبت روشن ضمیران کور رابینا کند

وله: از پشیمانی سخن درعهد پیری می زنم / لب بدندان می گزم اکنون که دندانم نماند

وله: نخل بهتر زسخنانی که باآواز بود / تیرکی به زچراغیست که فریاد کند

وله: راست آید کار دولت دایم از ناراستی / درسواری پای چپ رابیش می باید نهاد

وله: میشود غارتگر جان چون کمال افتد زیاد / شاخ نازك بشکند چون بیشتر بار آورد

وله: ممسك ازمال فراوان نبرد بهره زیاد / گرجهان بحر شود سگ بزبان آب خورد

وله: درین چمن بنسب نیست زادگی صائب / زخار وخس گل آتش عذار پیداشد

وله: سپهر نیك وبد از یکدگر جدا نکند / تمیز گندم وجو از هم آسیا نکند

وله: مرا زیادتو برد وترا زدیدهٔ من / ستم زمانه ازین بیشتر چه خواهد کرد

وله: اگر مجنون منم پس کیست درروی زمین عاقل / اگرعاقل توئی دیوانه درعالم نمی باشد

وله: مرا بروز قیامت غمی که هست اینست / که روی مردم عالم دوباره باید دید

وله: سیر چشمی و بزرگی نشود باهم جمع / مور بی پای ملخ پیش سلیمان نشود

وله: ززیر دامن مجمر شمیم عود رسوا شد / هنرور گرشود پنهان هنر پنهان نمی ماند

وله: بزخمی دارد شراکت ملك تنك بیغمی / زین سبب اطفال دایم دشمن دیوانه اند

وله: (هرکه زخمی خورد البته فغانی دارد / باشد سخن غریب اگر راست میشود)

امیرصالح: ای خوش آن دمکه فراغ ازهمه کارم باشد / گوشهٔ باشد ومن باشم ویارم باشد

صبوری تبریزی: ازرشك که سوزم زکه پنهان کنمت آه / در هیچ دلی نیست که جای تونباشد

ضمیری اصفهانی: چومی بینم کسی ازکوی اودلشاد می آید / فریبی کاول ازوی خورده بودم یادمی آید

وله: دور ازتوگر به هم نتوانم بکام کرد / ترسم که سیل اشك ازین دورتر برد

وله: شادم که داده وعده بفردای محشرم / کان روز هیچ وعده بفردا نمی شود

وله: بگرد خاطرم ای خوش دلی چه می گردی / کدام روز مرا باتو آشنائی بود

طالب آملی: دل خضر چشمه ایست که آبش کسی ندید / جان مست ساغری که شرابش کسی ندید

وله: لب از گفتن چنان بستم که گوئی / دهن بر چهره زخمی بود وبه شد

وله: خمارمستی طالب زبی شرابیهاست / وگرنه کیست که هشیاری اختیار کند

وله: درهوا ازدود مکتوبم کبوتر زاغ شد / نامهٔ احوال گویا نامهٔ اعمال بود

وله: گنبد داخل اجزای نوشدا روی ما / هرآن گیاه که برکش به نیشتر ماند

طالع: چون غنچهٔ گل مشت زری گر بکف افتاد / توکیسهٔ کم حوصله در پوست نگنجد

طاهر: دویار همدم اگر دل نهند چون مقراض / برند از همه عالم ولی زخود نبرند

طبعی: بخاك بسکه تمنای گلرخان بردم / توان زتربت من آرزو بدامان برد

وله: گریاد لب او جام دهد باده فروش / توبه خمیازه کشان تادر میخانه رود

شاه طهماسب: زلف خم گشته بگوش تو سخن می گوید / مو بمو حال پریشانی من می گوید

ظهیر فاریابی: عروس ملك کسی در کنار گیرد تنگ / که بوسه برلب شمشیر آبدار دهد

عالی: آن ترك سرخ جامه سوار سمند شد / یاران حذر کنید که آتش بلند شد

عجزی: سر شکریزی مژگانم اختیاری نیست / زاشتیاق تو خون درجگر نمی گنجد

عراقی: عمری گذشت وبیش مرا یك نفس نماند / خوش باش گرجفای تو این نیز بگذرد

آئی بناز وبرگذری بازتکبری / ای جان من فدای تو این نیز بگذرد

بگذاشت زآنکه دوست همی داشتی مرا / دیگر شداست رای تو این نیز بگذرد

وله: نخستین باده کاندر جام کردند / زچشم مست خوبان وام کردند

برای صید مرغ جان عاشق / ززلف فتنه جویان دام کردند

بعالم هرکجا رنج وبلا یست / بهم بردند وعشقش نام کردند

عرفی: درقبول نظر عشق هزاران شرط است / اول ازعافیت رفته ندامت باید

وله: غلط است اینکه گویند زدل رهست دل را / دل من زغصه خون شد دل تو خبر ندارد

دم رفتن است عرفی برخش نظارهٔ کن / کهامید بازگشتن کس ازین سفر ندارد

وله: میان حسن ومحبت یگانگیست چنان / که در میانه بغیر از حیا نمی گنجد

عزالدین محمود: همدمان باتو زیاری غم من می گویند / من درین غم که چرا باتو سخن می گویند

عصمتی خاتون: مگر رسوای عشق ازمردم عالم غمی دارد / که عاشق گشتن ورسوا شدن هم عالمی دارد

شیخ عطار: ترسابچهٔ ازتو قصد دل وجانم کرد / سودای سر زلفش رسوای جهانم کرد

شیخ عطار: دل دادم وبد کردم یك دزد بصد کردم / این کارچوخود کرده باخود چه توانم کرد

علاء الدین سمنانی: لبهای توچون کل است دشنام چوباد / هر باد که بر کل کذرد خوش باشد

علی نقی: ترسم که دل از مژده آرام نگیرد / کامی نکند حاصل وناکام بمیرد

قاصد مرسان مژده بدل زود مبادا / کم حوصله از لذت پیغام بمیرد

ای وای بران مرغ کرفتار که روزی / صیاد شود غافل ودردام بمیرد

عمعق: عاشقانرا چو کرم ابریشم / خانه هم کور وهم کفن باشد

عنوان: عاشق نکشته که بدانی خدنك ناز / در مغز استخوان چه قدر کارمی کند

وله: مطلب بدی زنیکان که زنیك بد نیاید / به بدی چه کاراورا که نکوسرشت باشد

غازی قلندر: نام لیلی بسر تربت مجنون مبرید / بکذارید که دیوانه قراری کیرد

غنی: فیض سخن بمرد سخنکو نمی رسد / از نافه بوی مشك باهو نمی رسد

وله: زتحریك زبان دایم بهر سو میرود شعرم / چه مرغ است این که ازیك بال درپروازمی آید

وله: درفیض سخن هرکز بدست سعی نکشاید / بدندان وانمی کردد کره چون برزبان افتد

وله: زشعر من دکران کامیاب ومن محروم / زبان چو کوش بجالذت سخن یابد

وله: بود کوباطفل نورفتار شعر تازه ام / از زبانم تا برون شد برزبانها اوفتاد

وله: خوانند اهل دولت بیدار بخت خودرا / جزفتنه نیست این بخت بیدار کو نباشد

وله: در روزکار مهر نمانده است باکسی / ترسم که آفتاب هم از آسمان رود

غیرتی: بی مژده وصال نخیزد شهید عشق / صدبارا کر فرشته رحمت ندا کند

فاخر مکین: زضعف رشته آهم کسسته می آید / نفس زسینه بصدجا نشسته می آید

فارغ تبریزی: هزار خسته درین شهر راطبیب یکیست / به پرسش که رود چاره کدام کند

فرصت: خاطرم از پستی این سقف زنکاری کرفت / دامن این خیمه کوتاه رابالا کشید

فصیحی هروی: بباده صوفی ماصاف ازریا نشود / که تارسبحه بمضراب خوشنوا نشود

اکر بخلد روم سوز دل همان باقیست / سموم بادیه در کلستان صبا نشود

وله: چشم ترا زمستی ناز آفریده اند / زلف ترا زعمر دراز آفریده اند

شمعیم وخوانده ایم خط سرنوشت ما / مارا برای سوز وکداز آفریده اند

بابافغانی: مقیدان تواز ذکر غیرخاموش شدند / بخاطری که توئی دیکران فراموش شدند

وله: عشق درهر مشربی کیفیتی دارد غریب / یك شراب است این ولیکن نشئه دیکرکون دهد

وله: نه بخانه دل قرار ونه بکوی یار کیرد / بکجا روم ندانم که دلم قرار کیرد

فیضی هندی: باز پیرایه برجهان بستند / حله بر روی بوستان بستند

می پرستان بباده وشاهد / رفته درهای کلستان بستند

فیضی هندی: شاخ کل کل شکفته پنداری / برحنا دست شاهدان بستند

دامن کل فتاده بر نرکس / کوئیا چشم ناتوان بستند

تانیفتند زبوی کل برخاك / حوررا پای درجنان بستند

ازپی بندکی سروقدان / دست شمشاد نوجوان بستند

درچمن از ترانه بلبل / دوستان تازه داستان بستند

وله: خوش آن بهار که مستان چوکشت لاله کنند / سمنبران کف دست مراپیاله کنند

فدای سحر سیه نرکسان شوم که بناز / نکاه بافته دام ره غزاله کنند

وله: دشمنان باز بهم انجمنی ساخته اند / اززبانم بتکلف سخنی ساخته اند

یارب آن تازه کل کلبن امید کجاست / که بهرکوشه زبویش چمنی ساخته اند

رشکم آید بمقیمان نهانخانه خاك / که زاسباب جهان باکفنی ساخته اند

وله: بی غمزه صید شیران نتوان نمود ورنه / هرآهوئی که بینی چشم سیاه دارد

جائی که قرعه غلطد آن چشم عشوه سازان / آنجا حریف باید تادل نکاه دارد

هرتشنه لب نه بینی آب حیات یابد / هرکاروان ندانی یوسف بچاه دارد

وله: هلال عید که چندین برو نکاه افتد / خمیده است که برپای پادشاه افتد

وله: عرق ازان تن نازك درآفتاب چکد / چون آن کلی که درآتش ازو کلاب چکد

وله: کرسوی حرم آن بت بکره نظر اندازد / هم قبله بکرداند هم کعبه براندازد

وله: ای نوردیده رفتی وبی نوردیده ماند / مژکان چون آشیانه مرغ پریده ماند

وله: کامبخشیست درین بزم که جان می بخشد / برکدایان خرابات جهان می بخشد

وله: این شمع کیست که ازدور شد بلند / ون آتشی که درشب دیجور شد بلند

قادری: هرخم وپیچی که شد ازتار زلف یارشد / دام شد زنجیر شد تسبیح شد زنار شد

قاسم انوار: کر بسر بیمار درآئی بعیادت / صدسال بامید تو بیمار توان بود

قاسم: دلم کشود کشادم چونامه ات کوئی / کلید باب کلستان دلکشائی بود

قانعی: بخم باده نمك محتسب زخامی کرد / باهل میکده آخر نمك حرامی کرد

قدسی: اینجا غم محبت آنجا سزای عصیان / آسایش دوکیتی برما حرام کردند

قراری: کم رزق رازنعمت قارون نصیب نیست / برکنج خفته مار وهمان خاك میخورد

کاتبی: چو بی نقاب شوی ماه درنقاب شود / فکن نقاب که هرذره آفتاب شود

کاظم قمی: یك ناله مستانه زجائی نشنیدم / ویران شود آن شهرکه میخانه ندارد

کلخنی: ای مردکان زخاك یکی سربدر کنید / برحال زنده بتر ازخود نظر کنید

کلیم کاشی: هرکه که سنك حادثه ازآسمان رسد / اول بلا بمرغ بلند آشیان رسد

وله: مراسوز که نازت زکبریا افتد / چوخس تمام شود شعله هم زپا افتد

شاعر	مصراع اول	مصراع دوم
کلیم	زاهد چه بلائی تو که این رشتهٔ تسبیح	از دست تو سوراخ بسوراخ گریزد
وله	کهر حزف بود آنجا که جوهری نبود	هنر غریب شد آنجا که امتیاز نبود
وله	جذبهٔ حرص بطبعی که کند پنجه فرو	از گدا کاسه واز کور عصا میگیرد
وله	ای جرس تابکی از ناله کاو پاره کنی	کس درین بادیه دیدی که بفریاد رسد
وله	بلندی بایدت مگذر ز پستی	ره معراج یوسف چاه باشد
وله	درزاهدی ورندی دردست کس عنان نیست	این شیشه گاه باده گاهی گلاب دارد
وله	نمی دانم کدامین تیر مژگانش هلاکم کرد	دوصف بریکدگر خوردند قاتل ازمیان کم شد
وله	قفس بدیدهٔ مرغ اسیر تاریك است	چه شد که بام ودراو تمام روزن شد
وله	هواداران کروهی دیگرند وعاشقان دیگر	نگیرد جای بلبل گل اگر صد باغبان دارد
وله	آنکس که مایه داربود خود نمای نیست	هرگز کسی گلی بسر باغبان ندید
وله	ز بی نصیبی اهل هنر عجب دارم	که استخوان بگلوی همائمی گیرد
وله	زود رفت آنکه زاسرار جهان آگه شد	زدبستان برود هر که سبق روشن کرد
کمال اصفهانی	سرو سهی بجای کجا سر برآورد	برهر زمین که سایهٔ قدت گذار کرد
وله	بیا بیا که فراقت مرا بجان آورد	بیا که بیتو نفس برنمی توان آورد
کمال خجندی	شب که درخلوتم آن شمع شکرلب باشد	خو هم از بخت که روزم همگی شب باشد
کمالی سبزواری	دل به نیرنك وفسون از همه کس نتوان برد	دوستی کن که محبت زمحبت خیزد
لطف الله	جهانی مختصر خواهم که دروی	همین جای من وجای تو باشد
محتشم	هیچ میگوئی اسیری داشتم حالش چه شد	خستهٔ من نیمجانی داشت احوالش چه شد
محرم	بحیرتم که تماشای خودچه گونه کنی	که از فروغ تو آینه آفتاب شود
محمود	باخیال کارتخی سر در کفن خواهیم کرد	تاقیامت عیش دریك پیرهن خواهیم کرد
خواجه مسعود	بدور نرکس تو سرخوشی لاله چه باشد	معین است که مستی یك پیاله چه باشد
وله	بی تو چون در گریه خوابم می برد	خواب می بینم که آبم می برد
مخلص هندی	جهانی مختصر خواهم که دروی	همین جای من وجای تو باشد
مسرور قزوینی	مرا هر روز در هجر تو از سالی فزون باشد	فراقت عمر افزون می کند وصل تو چون باشد
مظهر خوئی	چشمان نیم مست تو بیهوشی آورد	خمیازهٔ تو باد هم آغوشی آورد
	مگذار خط ز دور رخت سر برون زند	یمنی ندارد آنکه سیه پوشی آورد
میر معصوم	کو بندیشش آید از هر چه کس گریزد	از یار میگریزم شاید که پیشم آید
وله	پس از مردن مرا آن سرو قامت بر مزار آمد	قیامت آمد اما بعد چندین انتظار آمد
معلوم تبریزی	جواب نامه ام از بس زجا نان دیر می آید	جوان گر میرود قاصد ز کویش پیر می آید

شاعر	مصراع اول	مصراع دوم
مغربی	ز قدت سرو بستان آفریدند	ز رویت ماه تابان آفریدند
	ز حسن روی تو تابی عیان شد	ازان خورشید رخشان آفریدند
	ز چشم فتنه جوی دلفریبت	هزاران چشم فتان آفریدند
	لب ودندان اورا چون بدیدند	در ویاقوت ومرجان آفریدند
	ز خط وعارض ونور جبینش	شب وشمع وشبستان آفریدند
	چوعکس زلف ورخسارش نمودند	بگیتی کفر وایمان آفریدند
	یکی را بهر طاعت خلق کردند	یکی را بهر عصیان آفریدند
	چوحسن خویشتن را جلوه دیدند	جهانی پر ز خوبان آفریدند
وله	تا که خورشید من ازمطلع جان پیداشد	از فروغش همه ذرات جهان پیداشد
	تا که ازچهرهٔ خود باز برانداخت نقاب	از صفای رخ او کون ومکان پیداشد
	تا بگفتار در آمد لب شیرین بتم	درجهان ولولهٔ شور وفغان پیداشد
	یارب آن روی چه مهریست که زیر نو او	هرچه در کتم عدم بودنهان پیداشد
وله	کوهری ازموج بحر بیکران آمد پدید	هرچه هست وبود ومی باید در آن آمد پدید
	کوهری دیگر برون انداخت موجی ازمحیط	کرشعاعش معنی هردوجهان آمد پدید
	بازموجی ازمحیط انداخت بیرون کوهری	کرصفای اوجهان وجسم وجان آمد پدید
وله	صبح ظهور دم زد وعالم پدید شد	مهر رخت ز مشرق آدم پدید شد
	برملاك نیستی لب لعلت چه سحر کرد	یکدم دمید وعالم ازان دم پدید شد
	تاشد یقین که شادیت اندرغم دل است	دلرا هزار خرمی ازغم پدید شد
وله	اگر زجانب ما ذات نیاز نباشد	جمال روی ترا هیچ عز وناز نباشد
	زسوز عاشق بیچاره است ساز جمالت	جمالرا اگر آن سوز نیست ساز نباشد
	به پیش ناز تو گرما نیاز وریم نیازی	میان عاشق ومعشوق امتیاز نباشد
وله	ای کلیم دل زطور خویش پابیرون منه	ازکلیم خویش پابیرون نمی باید نهاد
	حسن وعشق دوست رالیلی ومجنون مظهرند	تهمتی برلیلی ومجنون نمی باید نهاد
وله	رخ زیبای ترا آینهٔ می باید	که رخت را بتو زانسان که توئی بنماید
	چون نظر بررخ زیبای تومی اندازم	حسن مجموع جهان درنظرم می آید
وله	دلی دارم که دروی غم نگنجد	چه جای غم که شادی هم نگنجد
وله	دلم از بند من بیدل رها شد	نمی دانم کرا دید وبکجا شد
مفلح اصفهانی	بهشت آنجاست کازاری نباشد	کسی را با کسی کاری نباشد
میری استانبولی	سحر فرعون به نیرنك خیالی چه کند	چون کلیم از پی اعجاز عصا بر گیرد
میلی	چویارا زمن رمید آرام جان من که خواهد شد	چو اونا مهربان شد مهربان من که خواهد شد
وله	بیرون نرفت لذت وصل تو از دلم	هر چند هجر در صدد انتقام شد

ناصرالدین شاه ایران

دوست نباید که زدوست در گله باشد
آنکه پریشان نمود طرهٔ لیلی
تند مران ای امیر قافله شاید
دیدهٔ عاشق بغیر دوست نه بیند

نظامی

دوش رفتم بخرابات مراراه نبود
بانبد هیچکس ازباده فروشان بیدار
پاسی از شب چو بشد بیشترك یا کمتر
گفت خیراست درین وقت کرامیخواهی
گفتمش دربگشا گفت برو هرزه مگوی
این نه مسجد که بهرلحظه درش بگشایند
این خرابات مغانست درو رندانند
هرچه درجملهٔ آفاق درآنجا حاضر
گرتو خواهی که دل ازصحبت ایشان بزنی
سرزر هیچ ندارند درین بقعه محل
سالها بردر دل همچو ایازی باید
طاعت آن نیست که برخاك نهی پیشانی

نظری

کاش خوبان همه ازعاشق خودجان می طلبند

وله

زغیرت سوختم وزشرم دودی برنیاوردم

ثنائی هندی

مراهرشب چودزدان خواب کردچشم تر گردد

نورجهان بیگم

بقتل چون منی گرخاطرت خشنودمیگردد

نورس افندی

ای خوش آن روز که باهیچ کسم کارنبود

وله

مراچو برك حنا بخت سبز می باید

نورس قزوینی

کاهش عشق رسیداست بجائی که زضعف

نوری اصفهانی

ازما بحلی لیك مباد این همه بیدار

نوعی خبوشانی

زبان شوق ندانم چه درد نامه نوشت

واهب اصفهانی

دوش درمیخانه یك جام شرابم زنده کرد

وله

آتش افسردهٔ ازکاروان وامانده ام

مرد نباید که تنك حوصله باشد
خواست که مجنون اسیر سلسله باشد
خسته دلی درمیان قافله باشد
مشرق ومغرب اگرچه فاصله باشد

میزدم نعره وفریاد کس ازمن نشنود
یانه من هیچکسم هیچ کسم در نگشود
رندی ازغرفه برون کردسر ورخ بنمود
بی محل آمدنت بردرما بهرچه بود
کاندرین وقت کسی بهرکسی درنگشود
که نودر آئی واندرصف پیش آئی زود
شاهدوشمع وشراب وشکرونای وسرود
مؤمن وارمنی وگبرونصاری ویهود
خاك پای همه شوتا که بیابی مقصود
سودشان جمله زیانست وزیانشان همه سود
تامیسر شودش خدمت سلطان محمود
صدق پیش آر که ابلیس بسی کرده سجود

تابهر بوالهوسی عاشق آسان نشود
الهی آتشی در خانهٔ ناموس وننك افتد
دلم رابا غمت بیدار بیندبازبر گردد
بجان منت ولی تیغ توخون آلود میگردد
درسرم فکر وخیال دل ودلدار نبود
که دوست دست خودازخون من بیالاید
سایه درراه اسیران تو دیوار شود
درحوصلهٔ حلم خداوند نگنجد
که نوك خامه بمژگان خونچکان ماند
ماهیٔ بودم بخاك افتاده آبم زنده کرد
همرهانم رفته خاکستر نشینم کرده اند

دعاهای سحر گو بند میدارد اثر آری
ای مصور صورت او گرکشی بی ناز کش
طریق گریه به ازماکسی نمی داند
بودبرپای چون تیرهوائی وقت افتادن
اینچنین گر هرزنی رانمزل در قفاست
پاکی طینت هرکس زکلامش پیداست
چومن دیوانه هرگزقدم دردشت غم ننهاد
یاد باد آنکه دوای دلم آزار تو بود
یاد باد آنکه زبهر نگهی می مردم
یادباد آنکه زهر قید هوسناك دلم
چه حالتست ندانم چه آتشی یارب
لعل جانبخشت که یادازآب حیوان می دهد
نمی توان بتو شرح بلای هجران کرد
اهل معنی همه درصورت توحیرانند
ازعمر نمانده است مراغیردمی چند
تاباد دهم اهل درم راکرمی چند
ای دل زخود برون شو یاراست دیدی آمد
گربایدت سلامت زان خط وزلف بگذر
پاسی گذشت ازشب روز طرب نیامد
نیشم نشست بر دل نحل عسل ندیدم
کاهید هجر آن مه جان و تن فکارم
سفر گزیدم ودفع صداع خواهم کرد
نظرکنان بتوخواهم نهان شد ازنظرت
بنگاهی همه احوال نهان می داند
باکم زننك نیست که مستم گرفته اند
نه ازرفیق وفا ونه ازحبات امید
من ازبعشق توفانی شوم بقای تو باد
فغان وناله وزاروسرشك دیده چه سود
بعید شاد ازان نیستم که یار بعید
همان زمان که جهان نورچشم خود گم کرد

وحشی

اثر میدارد اماکی شب عاشق سحردارد

وله

چون بنازش میرسی بگذارمن خواهم کشید

وحید

چراکه دیده دربن کار کرده ایم سفید

وله

بهنگام ترقی هرکه چشمی زیربادارد

وله

سخت میرسم گدائی بادشاهی آورد

وله

بصدا فهم شودچینی اگرمودارد

وصالی

درآن وادی که من سرمی نهم مجنون قدم ننهاد

ولی دشت بیاضی

کام شیرین کن من تلخی گفتارتوبود
زندگی بخش دلم وعدهٔ دیدارتو بود
بود آزاده دوروزی که گرفتار تو بود

هلاکی همدانی

که هرکه دورتراست ازتو بیشتر سوزد

هلالی

زنده راجان می ستاند مرده راجان می دهد

وله

فتاده ام ببلائی که شرح نتوان کرد

همایون

مو شکافان همه درزلف توسرگردانند

یغما

وقت است اگر رنجه نمائی قدمی چند
چون گل بکفم نیست دریغا درمی چند

وله

جزبذل جانه مکن کارکار است دیدی آمد
موراست دیدی آو بخت ماراست دیدی آمد

وله

مه درافق فرو شد خورشید شب نیامد
خارم خلید در پانخل رطب نیامد
باوعده های بسیار رفت وعجب نیامد

لا

حیا زاو ترا یك وداع خواهم کرد
جبین قفا سفری اختراع خواهم کرد

لا

چشم بد دور زچشمی که زبان می داند

لا

داغم ازین که شیشه زدستم گرفته اند

لا

نه ازسپهر بشارت نه از زمانه نوید

لا

هزارجان من وصدچو من فدای تو باد

لا

چو دادنی همه دادند و بودنی همه بود

لا

مباد هیچکس ازیارخود بعید بعید

لا

هزا رفته زهر گوشه روبمردم کرد

لا	بخت اگر یاری کند خشخاش سندان بشکند	ورنه آید جان من پالوده دندان بشکند
لا	چه کم شود ز نوای مه که بر منت گذر افتد	که تا بروزنم از روی آفتاب در افتد
لا	وفات به ز حیاتت اگر حیات نباشد	حیات هیچ نیرزد اگر وفات نباشد
لا	جان شیرین گر قبول چون تو جانانی بود	کی بجانی باز ماند هر که را جانی بود
لا	محالفان تو اجز بلا خدا ندهاد	بلاست خصم بلا را بجز بلا ندهاد
لا	کدام سرو سهی را زمانه آبی داد	که باز خشك نگردش بآتش بیداد
لا	فزون ز تو شد شکرپاره بار خرباشد	برون ز گوشه بهشت ارم سقر باشد
لا	در خاك نهاده چون توانم دیدن	آنکس که مرا زخاك برداشته بود
لا	آن به که هر کسی بجهان کار خود کند	وآنکس که کار خود نکند نیك بد کند
لا	مرا خاریست در دل کان بسوزن بر نمی آید	دلم خون گشت واین خار از دل من بر نمی آید
لا	دست فنا زدامن عمرش بعید باد	روزش چو سال نو همه نوروز و عید باد
لا	تا جمال تو درین پرده نهان خواهد بود	جنگ هفتاد دو ملت بعیان خواهد بود
لا	این چه صبح است که از مطلع شادی بدمید	این چه باد است که از گلشن دولت بوزید
لا	نیکو مثلیست این که هر کو بد کرد	بد باد گری نگردهم با خود کرد
لا	زلف سر برده بگوش تو سخن می گوید	گویا حال پریشانی من می گوید
لا	خاکم بر هت درنه باشد چه بجا شد	نقش قد مت دیدهٔ ما شد چه بجا شد
لا	بهای بوسه اش سر می دهم گرزر نمی گیرد	خیالی کرده ام با خویش اما سر نمی گیرد
لا	حسن توازدمیدن خط کامیاب شد	پیغمبر جمال تو صاحب کتاب شد
لا	فلك بازن طبیعت آشنائی بیشتر دارد	بلی مادر بدختر دوستی بیش از پسر دارد
لا	گر هست وصال زود تر باد	ور نیست حیات مختصر باد
لا	بی باده بهار خوش نباشد	گل بی رخ یار خوش نباشد
لا	هست درین دایرهٔ لا زورد	مرتبهٔ مرد بمقدار مرد
لا	چراغی را که ایزد بر فروزد	هر آنکه پف کند ریشش بسوزد
لا	سخن را پایه گر اعجاز باشد	طراز خلعتش ایجاز باشد
لا	دوات تیز رستخیز بود	دولت آنست کافت و خیز بود
لا	خدا کشتی آنجا که خواهد برد	اگر ناخدا جامه بر تن درد
لا	این دوروزه حیات نزد خرد	چه خوش و ناخوش وچه نیك وچه بد
لا	چو دولت یار شد لشکر نباید	چو حق یاری دهد خنجر نباید
لا	در خشیدن ماه چندان بود	که خورشید تابنده پنهان بود
لا	سفره همان به که بتنها خورند	خاك بران سفره که تنها خورند

اصفهان نیمهٔ جهان گفتند	نیمی از وصف اصفهان گفتند	لا
اندران شهری که موش آهن خورد	باز بران در هوا کودك برد	لا
وحی را کس جواب ننویسد	ور نویسد صواب ننویسد	لا
خرابی که در کار شاهان بود	ز تدبیر دستور نادان بود	لا
گر ز هفت آسمان گزند آید	راست بر عضو مستمند آید	لا
دل خود تنگ میخواهم که دروی	نمیخواهم بجز جای تو باشد	لا
دختر اندر شکم پسر نشود	مهستی را چو دل پسر خواهد	لا
چون رشته گسست میتوان بست	لیکن بمیان گره بماند	لا
کار سوزن نیاید از شمشیر	زان سبب کین بدوزد آن بدرد	لا
نازی ز تو باشد وعتاب ازما	بی ناز و عتاب دوستی نتوان کرد	لا
می توان کشت زنده را لیکن	کشته را زنده باز نتوان کرد	لا
چنان آمیزشی کرد است باغیر	که هرگز در دلم بی او نباید	لا
از بیاض و سیاه نامهٔ تست	چشم عیش مرا بیاض و سواد	لا
کشنده ز مرض منت طبیبا نست	خوشست درد که بی منت دوا افتد	لا
بامصحف شریف ندارند نسبتی	زندان قسم بقبضهٔ شمشیر و نان کشند	لا
دشمن دوست نمارا نتوان کرد تمیز	شاخ را مرغ چه داند که قفس خواهد شد	لا
مکن ز غصه شکایت که در طریق طلب	براحتی نرسید آنکه زحمتی نکشید	لا
در قبضهٔ سعی است کلید در روزی	شیر از کشش طفل ز پستان بدر آید	لا
زرشك طالع تردامنان داغم درین گلشن	که شبنم خانه از گل بلبل از خار آشیان دارد	لا
هر کرا در چشم خود با ناز پروردم چو اشك	عاقبت بی آبروئی کرد و بردویم دوید	لا
هر که دارد جوهری با کفر و دین هم مشربست	چوب گاهی تختهٔ زردو گهی منبر شود	لا
هلاك مشرب آینه می توان گشتن	که با سیاه سیاه است و با سفید سفید	لا
ازان بکشور خوبی سر آمد است آن زلف	که در نسب ز دو جانب با آفتاب رسد	لا
بخل بهتر ز سخائی که با آواز بود	تیرگی به ز چراغیست که فریاد کند	لا
طوطی بمعنی سخن خود نمی رسد	هر کس سخنور است سخندان نمی شود	لا
جبین بر خاك اگر بزدم مردم آبرو مارا	بقدر یك نیم خاك در دنیا نمی ماند	لا
توان شناخت غبار وجود عاشق را	که بیخودانه فتد بی دلانه برخیزد	لا
هر در که لب در صدف گوشم ریخت	هجران تو ام زدیدگان بیرون کرد	لا
من از خیال تو شرمنده ام که او هر شب	برای بنده ز کاشان باصفهان آید	لا
برون ز سواد قلت چشم خردرا	کس آب سیه دید که نور بصر آرد	لا

لا صاحب نظر آنست که چون مردم چشم / برجمله نظر دارد وخود بین نبود
لا بسیار تماست در بن خاطر مهجور / کر دور فلك نقش دکر کونه نه بندد
لا زکعبه آیم و رشك آیدم زخوبانی / که از زیارت دلهای خسته می آیند
لا هرچه بر صفحهٔ اندیشه کشد کلك خیال / عالم مدح تو بالاتر ازان ساخته اند
لا هرهوسناکی که سوزد داغ زاهل عشق نیست / دیوا کر انکشتری یابد سلیمان کی شود
لا کر ترك وداع کرده ام معذورم دار / توجان منی وداع جان نتوان کرد
لا چو قدرش بر فلك بکذشت کردونی ز بادت شد / چوز آتش درجهان آمد جهانی درجهان آمد
لا کف ابر بهاری را بجودش نسبتی کردم / ز برقش خنده پیدا کشت وازرعدش فغان آمد
لا ازغلط بخشی ابنای زمان نیست عجب / کز کهر آب ستانند و بدریا بخشند
لا شب آدینه بدر بوزهٔ میخانه رویم / زانکه ازهفته همین شب بکدا می افتد
لا کسی بکردن مقصود دست حلقه کند / که بیش تیر بلاها سپر تواند بود
لا مشو ملول که فتاح باب مشکلها / دری که برتو ببندد هزار بکشاید
لا عزت آن یافت که بر کند دل ازمهر جهان / راحت اوبد کزو دست طمع بازکشید
لا همیشه درکه عالی بادشاهی تو / جو قبله مقصد حاجات اهل عالم باد
لا ننشسته یکی مربده آشوب دکر خاست / نارفته یکی فتنه بلای دکر آمد
لا آخر همه کدورت کلچین و باغبان / کردد بدل بصلح جو فصل خزان شود
لا حال دل زلیخا آنکس نکو شناسد / کو از برای یوسف دستی بریده باشد
لا هرجام مراد راکه بردست نهم / کردون بحسد خسی دران اندازد
لا کی دیدهٔ دو دوست که جوزا صفت شدند / کایام شان جو نعش یك ازیك جدا نکرد
لا همت باز خشن برتر ازانست که او / هدهد مرده وشب برك اعمی کیرد
لا کلیم بخت کسی راکه بافتد سیاه / باآب زمزم و کوثر سفید نتوان کرد
لا چندان بزیر بارکناهم که روز حشر / جرم کناه من بجزاکم نمی شود
لا آنراکه داده اند هم امروز داده اند / وانراکه نیست وعده بفرداش می دهند
لا هیچکس عقدهٔ ازکار جهان باز نکرد / هرکه آمد کرهی چند برین تار فزود
لا نه دربرابر چشمی نه غایب ازنظری / نه یاد میکنی ازمن نه میروی ازیاد
لا چون شهید عشق دردنیا وعقبی سرخ روست / خوش دمی باشد که ماراکشته زین میدان برند
لا کوئی من و او دوشمع بودیم بهم / یك شمع برد ودیکری می سوزد
لا دفتر آزادکان برسیدم ازابنای دهر / دفتری دردست من دادند سرتاسر سفید
لا نقصان ماکمال شود عیب ماهنر / لطف دمی که رو بخطا پوشی آورد
لا کفتم که برآید آبی ازچاه امید / افسوس که دلو نیز درچاه افتاد
لا توانکری همه عیبی چنان بپوشاند / که عیبهات یکباری هنر بینند

لا بدست بنده ازین حل وعقد چیزی نیست / خدای بندد کار و خدای بکشاید
لا بیمار شدم تانو ببالین من آئی / تاخلق بکو بند که عرش بسر آمد
لا مرا زیاد توبرد وترا زدیدهٔ من / ستم زمانه ازین بیشتر چه خواهد کرد
لا نمی دانم شفاعتخواه جرم کیست زلف او / که بی تابانه هرساعت بپای یارمی افتد
لا بکویش خاك شد عاشق ولی باصد غم وحسرت / هنوزش جان بکردآن درو دیوار میکردد
لا ازدام مکر خصم بحیلت توان کریخت / قد بصلح الحدید کما قیل بالحدید
لا تارسم تهنیت بود اندرجهان بعید / هربامداد برتو چوعید خجسته باد
لا همیشه خازن شهد است ازحلاوت عیش / کسی که خانه جوزنبور مختصر کردد
لا بیدلی بهر کدامین روز می باشد دکر / میرود یار از برم دل میرود جان میرود
لا دلم خزینهٔ اسرار بود دست قضا / درش ببست وکلیدش بدلستانی داد
لا هرکس که دروفای تو سوکند بشکند / پشت دلش بزخم حوادث شکسته باد
لا درامید رویم بکینه حاجب بخت / چنان ببست که نتوانمش بسعی کشود
لا بران فلك زده رحمیست که وقت عرض تمنی / که دست شرم نهد بند بر زبانش ورزد
لا صورت نه بست سینهٔ ماکینه ازکسی / آیینه هرچه دید فراموشی می کند
لا روی کردان نشود صافدل ازدشمن خویش / آخر آیینه ببالین نفس می آید
لا دلاچو پیر شدی حسن ونازکی مفروش / که این معامله باعالم شباب رود
لا ازان طرف نپذیرد کمال اونقصان / وزین طرف شرف روزکار ما باشد
لا کرزر بدی مراهمه کارم جوزر بدی / ازبیم زیست کار که چون زر نمی شود
لا عشق را بود پنجه آهنین چون برآورد برز آستین / صد هزار شه چون سبکتکین پیش خویشتن بنده می کند
لا سرایت میکند برظالمان آزار مظلومان / که فریاد ازدل سخت کمان بیش ازنشان خیزد
لا بکذاشته ام مصلحت خویش بدو / کربکشد وکر زنده کند اوداند
لا شاید اردرغم این واقعه حوران بهشت / برسرخاك توبادام سیاه افشانند
لا هلاك حسن خدادادا وشوم که سراپا / جوشعر حافظ شیراز انتخاب ندارد
لا غلام همت آن عارفان باکرمم / که یك صواب ببینند وصد خطا بخشند
لا رفتند بلبلان خوش الحان زباغ دهر / زاغ وزغن ملازم این بوستان شدند
لا باصد خواری ببایدساخت باخارغمش / یاقدم درمحنت آباد عدم باید نهاد
لا رسم عاشق کشی وشیوهٔ شهر آشوبی / جامهٔ بود که برقامت اودوخته بود
لا باصافدل مجادله باخویش دشمنیست / هرکو کشد باینه خنجر بخود کشد
لا مغز توأم چون جدا افتد کج آید درنظر / پرده پوش عیبها باشد لباس اتحاد
لا بیان شوق چه حاجت که شرح آتش دل / توان شناخت زسوزی که درسخن باشد
لا آرام نیست قافلهٔ ممکناترا / ازذره ذره بانك درامیدوان شنید
لا حضور خاطر اکر درنماز شرط شداست / عبادت همه روی زمین قضا دارد

لا دردم نهفته به زطبیبان مدعی
لا نساز را بحقیقت قضاوود ممکن
لا ازدیدن من شاد شود خاطر مجنون
لا دست از کرم بعذر تنك مایکی مدار
لا هر که رادادم زعزت جای بر بالای چشم
لا لب شیرین بکام خسرو شد
لا (کافری رونق دکر دارد)
لا (نومید شده د ابر باشد)
لا (ازان برهنز بی هنز چون بود)
لا (تلخی ماتم بجاشیرین بحلوا می شود)
لا (غلام خاطر آنکه بی تفصیل می داند)
لا (بلای دردمندان ازدر ودیوارمی آید)
لا (ازلشکر مستعار فتحی ناید)
لا (چون دزد درفت مشعلهٔ پاسبان چه سود)
لا (مرا بخر که خریدار من زیان نکند)
لا (دست ازطلب ندارم تاکام من برآید)
لا (برکی درآب کشتی صدمور می شود)
لا (موردرخانهٔ خودحکم سلیمان دارد)
لا (برمست نکیرد آنکه هشیار بود)
لا (حاشاکه این متاع کرامی زیان کند)
لا (سك نخواهد که نصیبی بکدائی برسد)
لا (شیوه ها میکند که خرنکند)
لا (هرکس مصلحت خویش نکومی داند)

صائب
از حب جاه خواری دنیا شود لذیذ
خوش کن بشور عشق دهن تاچوماهیان
این تلخی سپهر زراه مروت است

ثانی
اکر بجرم محبت رویم در دوزخ

ابوسعید ابوالخیر
چیست ازین خوبتر درهمه آفاق کار

آذری
ای برون از عقل ما عشق ترا رای دکر
هست در میدان میقات کمال کبریات

باشد که ازخزانهٔ غیبش دواکنند
وایك صحبت جانان قضانمی دارد
دیوانه جودیوانه ببیند خوشش آید
برکی درآب کشتی صدمور میشود
عاقبت مانند ابرو تیغ بررویم کشید
کوه بیهوده میکند فرهاد
لا (روی اسلام نمایددل کافر دارد)
لا (آمین نمی کنم که دعا مستجاب شد)
لا (زری که پاك بود زامتحان چه غم دارد)
لا (این روز بپایان رسداین شب بسر آید)
لا (غنچه را دل خون شودتابلبلی پیداکند)
لا (شدنی شد دکرچه خواهد شد)
لا (سزای کشتن است آن سك که پای آشناکیرد)
لا (چوقطره سیل شرد کوهها بکرداند)
لا (این خانه ازسلام تودار السلام شد)
لا (سك کزنده همان به که آشناکردد)
لا (سربار دکر زتن نروید)
لا (کفتن نمی توانم دیوارکوش دارد)
لا (محنت زده را زهر سوئی سنك آید)
لا (عادت بهردوا که کنی بی اثر شود)
لا (ستاره سوختکان نقدردان یکد کرند)
لا (زسقف خانهٔ درویش دایم خاك می ریزد)
لا (چون شود معزول عامل سبحه کردانی کند)
از زور نشوه تلخی صهبا شود لذیذ
این میوه های خام تمنا شود لذیذ
تاپرتو زهر مرك چوحلوا شود لذیذ
جیم شربت صحت شود عذاب لذیذ
دوست رسد نزد دوست یار بنزدیك یار
کفتکوی ماهمه جانی وتوجای دکر
صدهزاران طوروبرهرطورموسای دکر

کر بقدر همت عشاق خود سازی مقام
باخر بداران بهاکن باغ جنت راکه هست
هرکسی را از تو درجنت تماشائی بود
کرچنین مستان ببازار قیامت بکذریم
ندیدم از فلك آسایشی مکر ایام
میانهٔ من و یوسف همین قدرفرق است
بیار ساقی بادت فدا سر ودستار
درآی مست وخرامان وساغراندردست
بیار جام که جانم ز آرزومندی
عشق جانت وعشق تو جان تر
کافر بهای زلف کافر تو
کفتمش تیری زدی برسینه کفت آری دکر
ای قیامت کرقیام الیست ورفتن اینچنین
کر کشی صدبارجم بارا کو بدت صدبارا و
رسید ازدیدن تو دیده را نور
چو برخاك رهت افتاد خورشید
چون شود درد من ترا ظاهر
همچو من یك کدای بی سروپا
بی نوائی جم مکن تعیب
بودهٔ یك قطره آب و پس شوی یك مشت خاك
یوسف کمکشته بازآید زکنعان غم مخور
دور کردون کرد وروزی برمرادما نکشت
شکر آنراکه تودرعشرتی ای مرغ چمن
سعی نابرده درین راه بجائی نرسد
چو ذکر خیر طلب می کنی سخن اینست
عید آمد و افزود غم را غم دیکر
مراز زادن دختر چه خرمی باشد
منم بخانه تن اینجاوجان بجای دکر
ببوستان روم ازغم ولی چه سود که هست

آذری
برتر از جنت بباید ساخت مأوای دکر
مفلسانت را در بن بازار سودای دکر
ماتمی خواهیم جزرویت تماشای دکر
برسرهرکو برانکیزیم غوغای دکر

امینای نجفی
فکند عشرت مارا بروزکار دکر

میرزاجعفر
که اوعزیز پدر بود ومن ذلیل پدر

مولانا جلال الدین رومی
زهر بجاکه دهد دست جام جان دست آر
روامبین چوتو ساقی وما چنین هشیار
زخویش نیز برآمد چه جای صبر وقرار

وله
لطف درمان وازتو درمان تر
کشته زایمان جمله ایمان تر

شهزاده جم
ای شکر کفتار من بالله کفتاری دکر
زودمبرد همچو من پیش تو بسیاری دکر
ای صنم باری دکر باری دکر باری دکر

وله
زچشم نیکوانت چشم بد دور
برآمد نعرهٔ نور علی نور

وله
نامه عاجز ازو قلم قاصر
کی خطوری کند بران خاطر
بی نوائیت کار هرشاعر

جمال الدین اصفهانی
درمیانه چیست این آشوب وچندین کار زار

حافظ
کلبهٔ احزان شود روزی کلستان غم مخور
دائما یکسان نباشد حال دوران غم مخور

وله
با اسیران قفس مژدهٔ کلزار بیار
مرد اکر می طلبی طاعت استاد ببر

وله
که در بهای سخن سیم وزد دریغ مدار

حیرتی قزوینی
ماتمزده را عید بود ماتم دیکر

خاقانی
که کاش مادر من هم نزادی ازمادر

خسرو دهلوی
بدل توئی وسخن در زبان بجای دکر
دلم بجای دکر بوستان بجای دکر

خسرو دهلوی	جهان ز بروز بر بسکه پیش من کوتی	زمینست جای دکر و آسمان بجای دکر
	نشان بسوی تو برسند ومن ز بس غیرت	توجای دیکر وکویم نشان بجای دکر
	بکو چکونه توان زنده کفت خسرورا	که او بجای دکرماند وجان بجای دکر
وله	رخ کل خوشست وازوی رخت ای نکار خوشتر	چه بود کلی که رویت زدو صد بهار خوشتر
	چه روم بباغ و بستان چو بشو کلی نماند	زکلی که بی تو بینم بدودیده خار خوشتر
	یکی سخن که کوتی بزید دو باره مرده	که زآب زندکانی دولبت دوبار خوشتر
	منم وشبی و بادل همه شب حکایت تو	که غم دراز کفته بشبان تار خوشتر
	چوغلام تست خسرو زیدومرد بفرما	توازین دو کوی بیشت که کدام کار خوشتر
وله	من نه آنم کز درت سر برکنم تازنده ام	کر اجل ازکوی تو دورم کند معذوردار
دردی سمرقندی	نهم بزخم بیکانش دمادم مرهم دیکر	که بهر تیر دیکر زنده باشم تادم دیکر
رکن الدین	بهرکجا که من ودل بهم دچار شدیم	دلم براه دکر رفت و من براه دکر
مخفی زیب النساء	بهر یك قطرهٔ آبی جکرت بشکافند	ای صدف تشنه بمیر وسوی نیسان منکر
حکیم سعیدخان	کر بجانان زندهٔ از رفتن جان غم مخور	جان ستانند از تو درمردن نه جانان غم مخور
سعدی	برك درختان سبز در نظر هوشیار	هر ورقی دفتریست معرفت کردکار
	روز بهاراست خیز تاتماشا رویم	تکیه برایام نیست تادکر آید بهار
	دور جوانی کذشت موی سیه شد سپید	برق یمانی بجست کرد نمود استوار
	وعده که کفتی شبی باتو بروز آورم	شب بکذشت زحساب روز برفت ازشمار
	زحمت ای نیکنام پای برآید بسنك	شیشهٔ پنهان بیار تا بخوریم آشکار
وله	ای صبر پای دار که بیمان شکست یار	کارم زدست رفت و نیامد بدست یار
	برخاست آه ازدل ودرخون نشست چشم	یارب زمن چه خاست که بین نشست یار
	باما چو روزکار پراکندکی مکن	ماخود بسیم بی تو پراکنده روزکار
وله	نخست اندیشه کن وآنکاه کفتار	که نامحکم بود بی اصل دیوار
وله	چه داند خوابناك مست مخمور	که شب را چون بروز آورد رنجور
وله	راحت نفس رنج پایدار مخور	شب شراب نیرزد به بامداد خمار
وله	چه خوش کفت آن تهی دست سلحشور	جوی زر بهتر از پنجاه من زور
سلمان	می برد سودای چشم مستش ازراهم دکر	ازکجا پیدا شد این سودای ناکاهم دکر
	هست درمن آتشی لیکن نمیدانم که چیست	این قدر دانم که همچون شمع می کاهم دکر
	هرشبی کویم که فردا ترك این سودا کنم	باز میکردد هوائی هرسحرکاهم دکر
	زندکانی درفراقت کرچنین خواهد کذشت	بعد ازینم زندکانی بس نمیخواهم دکر

سلمان	ای عمر رفته باز نمی آئی ازسفر	وی بخت خفته هیچ نداری زما خبر
	ماهمچنان هوای تو داریم در دماغ	ماهمچنان خیال تو داریم در نظر
	دل رفت وعمر رفت وروان رفت بعد ازین	مائیم وآب چشم ورخ زردو چشم تر
	رفتی ودر پی تو نه تنها دلست وبس	جان عزیز نیز روانست براثر
سلطان سلیم اول	کشت چشم کافرش غارتکر ایمان دکر	فتنه‌ها افکند در دین مسلمانان دکر
	جان دهد هرکس چشد جام از کف ساقی درد	لیك یارب زخ این شربت مکن ازان دکر
صائب	ای ز رویت هرنکاهی راکلستان دکر	در دل هر ذرهٔ خورشید تابان دکر
	بیقراری هرکرا بیچید بهم چون کردباد	می کند هر لحظه جولان در بیابان دکر
	لامکانی شو که تبدیل مکان آب و کل	نقل کردن باشد از زندان بزندان دکر
وله	ازسنکلاخ دنیا ای شیشه یار بکذر	چون سیل نو بهاران زین کوهسار بکذر
	برك نشاط عالم خاکی بخون سرشت است	چون باد بی تأمل زین لاله زار بکذر
	آبی که ماند درجو آخر غبار کردد	کرتشنهٔ محیطی از جو یبار بکذر
وله	برق سبك عنان نرسد درشتاب عمر	زنهار دل مبند بعهد شهاب عمر
	داغم زعمر کوته و رعنائی امل	می بود کاش طول امل در حساب عمر
وله	بخیهٔ منت جراحترا کند ناسور تر	رشته ازمرهم مخواه وسوزن ازعیسی مکیر
	میشود آخر بیابان مرك جو یای سراب	رحم اکر برپای خودداری پی دنیامکیر
وله	زشور عشق دروجدند ذرات جهان یکسر	اکر یائی نکو بی آستینی برفشان آخر
	نمی دانی چه کرکان ای شبان بی خبرداری	شمار کوسفندان کن برای امتحان آخر
وله	چون علم شد سرنکون لشکر پریشان می شود	پای چون لغزید امید ازهواداران مدار
	درخزان ازعندلیبان بانك افسوسی نخاست	چون ورق برکشت چشم یاری ازیاران مدار
وله	نکوبت که دل ازحاصل جهان بردار	بهرچه دست رهت نیست دل ازان بردار
وله	سود ندهد عامل بیدادکررا کارخیر	شاهد ظلم است ازاهل عمل آثار خیر
وله	هرکس که درجبلت اونیست زادکی	تغییر وضع می کند ازجاه بیشتر
وله	مروت نیست بار وردهٔ خود دشمنی کردن	اکر کارا بدست خود نچیند باغبان بهتر
وله	کاش درزندکی ازخاك مرا برمیداشت	آنکه برتربت من سایه فکند آخر کار
وله	(بقدر روزنه افتد بخانه نور قمر)	(حکمت شنیدن ازاب لقمان صوابتر)
عبدالنبی	پیش عفوش قلت تقصیر ما تقصیر ماست	جرم بی اندازه میخواهد عطای بیشمار
عمادی	فرشته ایست برین بام لاژورد اندود	که پیش آرزوی خلق می کشد دیوار
کاکا	امیدوار وصل راهجران نیاید درنظر	سوی وطن رهکرده راسهل است تشویش سفر

کلیم — این قدر در دل نشست از دوست از دشمن غبار — کز برون چون اخگرم کرد به پیراهن غبار
کرد غم را بادل پرخنهٔ ما الفتیست — باشد آری آشنا باچشم پروزن غبار
بسکه دل رنجید از وچشم نیارد دیدنش — آید از کرد سرادر دیدهٔ روزن غبار
آستان وصدر را هرگز زهم نشناختیم — بی تکلف هرکجا باشد کند مسکن غبار
کمال الدین — زبان عذر ندارم ازانکه پس خجلم — زنوع نوع صداع وزکونه کون تقصیر
مخلص کاشی — طاس حسام است این دنیای دون — هر زمان در دست ناپاك دگر
مغربی — یار ما هرساعتی آید ببازاری دگر — تابود حسن وجمالشرا خریداری دگر
یار مارا هیچکس اورا نداند هرزمان — آید از خلوت برون درکسوت یاری دگر
کسوت دیگر بپوشد جلوهٔ دیگر کند — مظهر دیگر نماید بهر اظهاری دگر
چشم مستش عین چشم دلبران کردد کتا — مست چشم اوشود هر لحظه هشیاری دگر
روی اورا دیده گرصدبار بیند هرنفس — در پی آن باشد اوتا بیندش باری دگر
من نیم تنها گرفتار واسیر زلف او — زلف اودارد بهر مویی گرفتاری دگر
نظامی — از تراب تن نگردد روح دانا خاکسار — مرغ در پستی نیفتد از شکست شاخسار
نورجهان بیگم — ترا نه تکمهٔ لعل است برلباس حریر — شداست قطرهٔ خون منت گریبانگیر
هاتف — نباشد چو داماد شایسته آن به — که درخانهٔ خود شود پیر دختر
لا — ای روی تو چون آتش وای موی تو چون مار — بی روی تو در نارم و بی موی تو بیمار
لا — دلرا بدل رهیست درین گنبد سپهر — از کینه کینه خیزد وازروی مهر مهر
لا — شاه خاور چو برآرد بفلك رایت نور — هرکسی مبطلبد بهره چه نزدیك وچه دور
لا — بعید شاد همه خلق ومن بعید زیار — چومن بعید زیارم مرا بعید چه کار
لا — افسوس زعیش تنك وتشویش فراخی — آه از عمل دراز وکوتاهی عمر
لا — آوردمت ای عمر به پیری بکنار — زیراکه به پیری بکنار آید عمر
لا — جواهری که بیفکند ساعد قاش — بندد دست بدست از برای گردن حور
لا — چو رنج برنتوانی گرفتن از رنجور — قدم زرفتن وپرسیدنش دریغ مدار
لا — بیرون این قفس همه باغست ونوبهار — مرغان صفیرزن که گذشت ازحد انتظار
لا — که لب بسوی باده وکه دست سوی گل — که گوش سوی مطرب وکه چشم سوی یار
لا — یا برمراد برسر گردون نهیم پای — یامرد وار برسر همت نهیم سر
لا — حدیث وقف بجائی رسید درشیراز — که نیست جز سلس البول اندر وادرار
لا — چون دست من بکنه عبارت نمی رسید — پوشیده خوشتراست کف پای اختصار
لا — مطبع رای رفیع تو باد بخت بلند — غلام بخت جوان تو باد عالم پیر

لا — دردیده می نیاید ازین غصه جز سرشك — بردل نمی نشست ازین وقعه جز غبار
لا — هزار فتنه برانگیخت نرکس خفته — نعوذ بالله اگرزان یکی شود بیدار
لا — زتیغ کشته هوا همچو میغ آتشبار — زتیر کشته زمین همچو باغ آهنبر
لا — لذیذ بود حکایت دراز ترگفتم — چنانکه حرف عصا گفت موسی اندرطور
لا — قاصد رسید ونامه رسید وخبر رسید — ای دل بگو ترا بکدامین کنم نثار
لا — در صد هزار قرن سپهر پیاده رو — نارد چوتو سوار بمیدان روزگار
لا — قضاز آسمان چون فرو هشت پر — همه عاقلان کور گشتند وکر
لا — اگر صد بماند وگر صد هزار — همین است روز وهمین است کار
لا — پسر اینچنین باید ازآن پدر — پدر را روان شاد باد از پسر
لا — دلیری که تند بشد ازپیل وشیر — تو دیوانه خوانش مخوانش دلیر
زگردون چنان کردجاهش گذار — کز ونیست بر ترمکر کردگار
لا — هرکه آمد درین سرای غرور — همرهش محنت است ومنزل گور
لا — ریك در کفش وکیك درشلوار — بهتر است از رفیق ناهموار
لا — عاشقم بی دلم غریب واسیر — کارم از دست رفت دستم گیر
لا — تیغ بباید زدنش بر جگر — هرکه زبانش دگر ودل دگر
لا — چوباز اندر کبوتر خانه باشد — زحیلتها چه ماند با کبوتر
لا — چنان بود پدری کش چنین بود فرزند — چنین بود عرضی کش چنان بود جوهر
لا — (بی خار حسد نیست گل فضل وهنر) — (چون یار بدست آمد خلوت زهمه بهتر)
لا — (آتش کند هر آینه صافی عیار زر) — (جرم بازنده چه باشد که بد افتاد قمار)
لا — (دولت آنست که بیخون دل آید بکنار) — (یك لحظه بحیانی وباقی همه حضور)
آفتابی — بیماری من چون سبب پرسش اوشد — می میرم ازین غم که چرا بهترم امروز
مولانا جلال الدین رومی — تو بکشا چشم تاهستی ببینی — تومه را نور بخشیدن میاموز
توعقل خویش را ازمی نکه دار — تومی راعقل دزدیدن میاموز
بنیمان فراقشرا بخندان — بتیمان را تونالیدن میاموز
حافظ — مرا بکشتی باده درافکن ای ساقی — که گفته اند نکوئی کن وبآب انداز
خسرو دهلوی — تن پیرگشت وآرزوی دل جوان هنوز — جان بر لبست ونام توام برزبان هنوز
داعی — مردم زهجر یار ومرا چشم تر هنوز — یعنی نگرده ام زتو قطع نظر هنوز
سعدی — ساقی سیمتن چه خسپی خیز — آب شادی بر آتش غم ریز
بوسه بر کنار ساغر ده — پس بگردان شراب شهد آمیز
توبه راشور میکند درحلق — یار شیرین زبان شور انگیز

مصراع اول	مصراع دوم	شاعر
دشمنان را بحال خود بکذار	تا قیامت کند رستاخیز	سعدی
متقلب درون جامه ناز	چه خبرد ارد از شبان دراز	وله
وقت ضرورت چو نماند کریز	دست بکیرد سر شمشیر تیز	وله
آبکینه همه جاهست ازان قدرش نیست	لعل دشوار بدست آید ازا نست عزیز	سلطان قزوینی
فغان که مایهٔ بیداری هزار شب است	حکایتی که ازان لب شنیده ام امروز	سلطان سلیم اول
یکره بسرم آمدی وکار تمام است	کر بر سرم آئی بکرم بارد کرباز	سلطان سلیمان اول
چون می خوری وروی تو کردد جهان فروز	خورشید بی فروغ شود چون چراغ روز	شاپور
مست شراب صحبت جانانه ام هنوز	بیرون نرفته بوی کل از خانه ام هنوز	شفائی
آهسته صبا دست دران پیرهن انداز	یك کل زکریبانش بدزد و بمن انداز	وله
سوز دلم ازیك دو سه ساغر ننشیند	یکباره مرا تشنه بچاه ذقن انداز	
ای کل چو کریبان دری از مستی خوبی	پیراهن صد پاره بمرغ چمن انداز	
دزدیده نکاهی که رقیبم نه پسندد	قربان سرناز کن وسوی من انداز	
غمزهٔ در کار من کردی و کشتم نیم کش	ساقیا پیمانهٔ دیکر که هشیارم هنوز	فیضی هندی
کرت هواست که چون آفتاب نوردهی	چو شمع تا بسحر که بیك قدم برخیز	کمال
شبی چو روز فراق بتان سیاه و دراز	درازتر زامید و سیاهتر زنیاز	مسعود سعد سلمان

(اکر زمانه نسازد تو با زمانه بساز) — وله

مصراع اول	مصراع دوم	شاعر
کری تو بکدو روز صبورم عجب مدار	چون شاخ نوبریده ندارم خبر هنوز	مسیح کاشی
یکانه بلبلیم درین کلستان هنوز	نشنیده است نالهٔ ما باغبان هنوز	میرمغفور
زبان شکوه دراز ازغم زمانه مساز	زمانه رابه بد اندیشیت بهانه مساز	نابی
زنطنز آمد رخت خرد ما زنطنز	زنطنزم زنطنزم زنطنزم زنطنز	ادیب نطنزی
جام کبر اختر افتاده بافلاك انداز	روح شو عاریت خاك سوی خاك انداز	نظیری
کرچه ذرات جهان طور تجلی شده است	لیکن آن حسن نظر سوز نهانست هنوز	لا
مرا چو منزل دل ساحت قناعت شد	بمال وجاه چه حاجت باین وآن چه نیاز	لا
سر بادشاهان کردن فراز	بدرکاه او بر زمین نیاز	لا
چو مژکان خوبان دو صف رزمساز	یکی درنشیب ویکی در فراز	لا
ازنرکس خود بپرس که زلفت چند است	آهنك درازشب زبیماران پرس	اشهری

مصراع اول	مصراع دوم	شاعر
زاستغنای کوران سرمه ازقیمت نمی افتد	چه خواهد شد اکر ازچشم ناکس خوار باشد کس	تسلیم
کلعذاری زکلستان جهان مارا بس	زین چمن سایهٔ آن سرو روان مارا بس	حافظ
نقد بازار جهان بنکر و آزار جهان	کر شمارانه بس این سود وزیان مارا بس	
بنشین برلب جوی وکذر عمر ببین	این اشارت زجهان کذران مارا بس	
قصر فردوس بپاداش عمل می بخشند	ما که رندیم وکدادیر مغان مارا بس	
بیکی جرعه که آزار کسش درپی نیست	زحمتی میکشم ازمردم نادان که مپرس	وله
فلك بمردم نادان دهد زمام مراد	تو اهل فضلی ودانش همین کناهت بس	وله
کاردلم ازدست رفت ای دلربا فریادرس	تنها فراقم میکشد آخر بیا فریادرس	خسرودهلوی
ظلمت شب تا صبحکه برما که نتوان کفت وه	بکذشت چون ازاوج مه فریاد ما فریادرس	
تا چند بر من دمبدم از هجر عاشق کش ستم	بهرمنت کر نیست غم بهر خدا فریادرس	
تا از تو دلبر مانده ام بیخواب و بیخور مانده ام	چون در غمت درمانده ام درمانده را فریادرس	
شد جام عیشم بی صفا جان شد لکدکوب جفا	بکذشت چون عمر از وفای بیوفا فریادرس	
آن هر دو چشم دلستان از عالمی بربود جان	یك جان خسرو را ازان هر دو بلا فریادرس	
امشب مکر بوقت نمی خواند این خروس	عشاق بس نکرده هنوز از کنار وبوس	سعدی
پستان یار در شکن زلف تابدار	چون کوی عاج درخم چوکان آبنوس	
یکشب که چشم فتنه بخوابست زینهار	بیدار باش تا نرود عمر در فسوس	
تا نشنوی زمسجد آدینه بانك صبح	یا از در سرای اتابك غریو کوس	
لب ازلب چو چشم خروس ابلهی بود	برداشتن بکفتهٔ بیهودهٔ خروس	
شانه می آید بکار زلف در آشفتکی	آشنا یارا در ایام پریشانی بپرس	سلیم
درچشم کند خانه مکس را چو دهی روی	باسفله همان به که مدارا نکند کس	صائب
باین دو دیده زحسنت چه می توان دیدن	هزار دیده نداریم صد هزار افسوس	کلیم کاشی
خموشیت کره افکند دردل همه کس	بکو حدیثی وبکشای مشکل همه کس	محتشم
بس قحط مردمیست دراین دیر دون اساس	نسناس در حساب مصاحب بود زناس	مخلص
رفتم زآستانت این روسیاهیم بس	امابدل نرفتم این عذرخواهیم بس	مقصود
اول وآخر قرآن زچه با آمد وسین	یعنی اندر ره دین رهبر تو قرآن بس	لا

(اندرین ملك چو طاوس بکار ند مکس) — لا

مصراع اول	مصراع دوم	شاعر
کلستانیست خرم دیده ام ازعکس رخسارش	زمژکان خارها بکرفته ازاطراف دیوارش	بنائی
بکن ای بخت یکره استخوانم زیر دیوارش	که غوغای سکان سازد زحال من خبردارش	بیانی
ای دل متاع جان بلب لعل یار بخش	نقد خرد بجام می خوشکوار بخش	جامی

جامی
بغای رخ که منتظر جان سپر دیم

جنانی
به پیش شمع اکر پروانه سوزد نیست دشوارش

جسمی
کوشش تدبیر ما مانع تقدیر نیست

حافظ
بدور لاله قدح کیر و بی ریا می باش
کرت هواست که چون جم سر غیب رسی
نکو بعت که همه سال می پرستی کن
چو غنچه کرچه فرو بستکیست کار جهان
وفا بجوی ز کس ور سخن نمی شنوی

وله
فکر بلبل همه آنست که کل شد یارش
دلربائی همه آن نیست که عاشق بکشد
صوفی سرخوش ازین دست که کج کرد کلاه
جای آنست که خون موج زند در دل لعل

وله
زان باده که درمیکدهٔ عشق فروشند
تا بردلش از غصه غباری ننشیند
از راه تواضع بفلك رفت مسیحا

وله
زلف بر باد راچو کنی تار تار بخش
ای آنکه ره بمشرب مقصود برده

وله
در عهد پادشاه خطا بخش وجرم پوش
عشق است ومفلسی وجوانی ونو بهار

وله
ما آزموده ایم درین شهر بخت خویش

وله
شب صحبت غنیمت دان وداد خوشدلی بستان

وله
ای که اندر بند زلفش از پریشانی منال

جان مرا خلاص ازین انتظار بخش
چه باك از سوختن آنرا که بر بالین بود یارش
چون شدنی میشود زحمت بی جا مکش
بیوی کل نفسی همدم صبا می باش
بیا و همدم جام جهان نمای باش
سه ماه می خور ونه ماه پارسا می باش
تو همچو باد بهاری کره کشا می باش
بهرزه طالب سیمرغ وکیمیا می باش
کل در اندیشه که چون عشوه کند در کارش
خواجه آنست که باشد غم خدمتکارش
بدو جام دکر آشفته شود دستارش
زین تغابن که خزف میشکند بازارش
ما رادو سه ساغر بده وکو رمضان باش
ای سیل سرشك ازعقب نامه روان باش
یا ذره تنزل کن وخورشید مکان باش
تاری بعاشقان سیه روزکار بخش
زین بحر قطرهٔ بمن خاکسار بخش
واعظ قرابه کش شد وزاهد پیاله نوش
عذرم بذیر وجرم بذیل کرم بپوش
بیرون کشیده باید ازین ورطه رخت خویش
که مهتابی دلفروزاست وطرف جویباری خوش
مرغ زیرك چون بدام افتد تحمل بایدش

وله
هزار کرنه سخن در دهان واب خاموش

حسابی
بخانهٔ اش روم واین کنم بهانهٔ خویش

حزنی
بامن بکو که دل چو شکایت کند زتو

حلمی
نخواهم سایه افتد بر زمین از نخل بالایش

خسرو دهلوی
هر کس نشسته شاد بکام وهوای خویش
فرداست او به بند جدائی دلا بیا
یك چشم صد نمی شود از بهر دیدنت
خسرو ز خویش بهر تو بیکانه شد چنانك

که مست بودم وکردم کمان خانهٔ خویش
شرمنده از کدام وفای تو سازمش
که پندارم زپا افتاده افتاده در پایش
بیچاره من اسیر دل مبتلای خویش
کامروز نوحهٔ بکنم از برای خویش
تا صد خیال خویش نشانم بجای خویش
کوئی که هیچ کاه نبود آشنای خویش

عمرم شد وروزی برخت سیر ندیدم
کر مرا دنیا نباشد خاکدانی کو مباش
خرمنیم در آخر قسمت کیاهی کو مباد
وه که آتش در جهان زد عشق شور انکیز من
کر بدوزخ در بسوزم خاکساری کو بسوز
سعدیا درکاه عزت راچه می باید سجود
رفتی ونمی شوی فراموش
پایت بکذار تا ببوسم
مراد اهل حقیقت لباس ظاهر نیست
ای رو بهك چرا ننشستی بجای خویش
یا چو دیدارم نمودی دل نبایستی ربود
اکر دلدار بی مهر است من هم غیرتی دارم
نخوا هم بکذرد سوی چمن باد از سر کویش
اکر صدبار برخیزد همان برخاك بنشیند
چوب را آب فرو می نبرد حکمت چیست
چون شیشهٔ شکسته وناك بریده ام
همراه بد زرهزن بیکانه بدتراست
ازهر صدا نبارم چون کوه لنکر خویش
شمع حریم عشقم پروای کشتنم نیست
ازخشك سال ساحل اندیشهٔ ندارم
انجام بت پرست بود به زخود پرست
برصلح وجنك اهل جهان اعتقاد نیست
کر بشست پا بعالم صورت نمی زنی
دل زتن چون دور شد وامیشود غمکین مباش
کرترا از کار کردن فرصت کفتار نیست
کرترا در پردهٔ دل هست حسن یوسفی
زخارزار تعلق کشیده دامان باش
قد نهال خم ازبار منت ثمراست
درین دو هفته که چون کل درین کلستانی

خسرو
زیرا که تو می آئی ومن میروم از هوش

سعدی
نسر طایر همتم زاغ آشیانی کو مباش
ملك نیم رخوانچهٔ رزق استخوانی کو مباش
چون من اندر آتش افتادم جهانی کو مباش
ور بهشت اندر نیابم بوستانی کو مباش
کرد خاك آلودهٔ بر آستانی کو مباش

وله
می آئی ومی روم من از هوش
چون دست نمی رسد در آغوش

وله
کر بخدمت سلطان یند وصوفی باش

وله
باشیر پنجه کردی ودیدی سزای خویش

وله
یا تبا بستی نمود اول مرا دیدار خویش

شابور
کراو رفت ازنظر من نیز خواهم رفتن ازیادش

شرف الدین
که تا که بوی او کیرد کل وغیری کند بویش

وله
ببال دیکری هر کس بود چون تیر پروازش

وله
شرمش آید زفرو بردن پروردهٔ خویش

وله
عاجز بدست کریهٔ بی اختیار خویش

وله
باهر نیاز موده رفیق سفر مباش

صائب
بحر کران وقارم در پاس کوهر خویش
بسیار دیده ام من در زیر پا سر خویش
پیوسته در محیطم از آب کوهر خویش

وله
در قید خود مباش وبقید فرنك باش
چون صلح میکند مهیای جنك باش
تا حشر در شکنجهٔ این کفش تنك باش

وله
کور رافر زند بینا میشود غمکین مباش
رفته رفته کار کویا میشود غمکین مباش
مشتری بسیار پیدا میشود غمکین مباش

وله
بهر چه میکشدت دل ازان کریزان باش
ثمر قبول مکن سرو این کلستان باش
کشاده روی تر ازاز می پرستان باش

صائب	ممیز نیک و بد روزگار کار تو نیست	چو چشم آینه در خوب و زشت حیران باش
	کدام جامه به از پرده پوشی خلق است	بپوش چشم خود از عیب خلق عریان باش
	گرت هواست که باخضر همنشین باشی	نهان ز چشم سکندر چو آب حیوان باش
	درون خانهٔ خود هر گدا شهنشاهیست	قدم برون منه از حد خویش و سلطان باش
وله	شمع برخاک شهیدان گر نباشد گو مباش	لاله در کوه بدخشان گر نباشد گو مباش
	فرش ما افتادگی اسباب ما آزادگیست	خانهٔ ما را نگهبان گر نباشد گو مباش
	زینت ظاهر چه کار آید دل افسرده را	نقش بر دیوار زندان گر نباشد گو مباش
طالب	در حفظ آبروز گهر باش سخت رو	کین آب رفته باز نیاید بجوی خویش
عاشق اصفهانی	فسانه از پی خوابش کنم بهانهٔ خویش	باین بهانه مگر کویمش فسانهٔ خویش
عرفی	بادامن درکش ای دل از جهان ذات مکش	سهو کردم بشکن و از دامنت منت مکش
وله	لاف مردی میزنی در انجمن یا دوست باش	خویشتن را چون زنان بیهوده در خلوت مکش
وله	بعمرها ننهم پا برون ز خانهٔ خویش	نگاهبان خودم من بر آستانهٔ خویش
وله	می آید و می بارد از و ناز و تغافل	ای دیدهٔ امید بحسرت نگران باش
عصمت بخاری	سرخوش از کوی خرابات گذر کردم دوش	بطلبکاری ترسا بچهٔ باده فروش
	پیشم آمد بسر کوچه پری رخساری	کافری عشوه گری زلف چو زنار بدوش
	گفتم این کوی چه کویست ترا خانه کجاست	ای مه تو خم ابروی ترا حلقه بگوش
	گفت تسبیح بخاک افکن و زنار ببند	سنگ بر شیشهٔ تقوی زن و پیمانه بنوش
	بعد از آن پیش من آتا بتو گویم رمزی	راه اینست اگر بر سخنم داری گوش
	زود دیوانه و سرمست دویدم پیشش	بمقامی برسیدم که نه دین ماند و نه هوش
	دیدم از دور گروهی همه دیوانه و مست	وز تف بادهٔ عشق آمده در جوش و خروش
	بی دف و ساقی و مطرب همه در رقص و سماع	بی می و جام و صراحی همه در نوشانوش
	چون سر رشتهٔ ناموس بشد از دستم	خواستم تا سخنی پرسم از آن گفت خموش
	این نه کعبه است که بی پا و سرانی بطواف	وین نه مسجد که در وی بی ادب آئی بخروش
	این خرابات مغانست در و مستانند	از دم صبح ازل تا بقیامت مدهوش
	گر تراهست در ین شیوه سر یکرنگی	دین و دانش بیکی جرعه چو عصمت بفروش
عماد کرمانی	هرگز نرود تا بصری دارم و سمعی	رفتار تو از چشم و گفتار تو از گوش
فیضی هندی	خوش آن غمی که بدلها نهان کند آتش	خوش آن دلی که درو آشیان کند آتش
	که آتش است ندانم غمش که عاشق از آن	بیک شراره جهان تا جهان کند آتش
	دلم که دید در آتش نشانهٔ رخ دوست	سزد که قبلهٔ خود جاودان کند آتش
	یکی بپهلوی آتش خدا را بنشین	که سوز من بتو خاطر نشان کند آتش
	هزار نالهٔ سوزنده بر زبان دارم	سزد اگر بخودم همزبان کند آتش

(دلم)

فیضی هندی	دلم بعالم بالا همی کند پرواز	چنان که رو بسوی آسمان کند آتش
	چکاند از دل من قطره قطره خون غم عشق	کباب را سزد ار خونچکان کند آتش
	بروز هجر دلم خون شد از هجوم غمش	بدان نمونه که شب کاروان کند آتش
	ستمبرا مزن آتش بجان من نه رواست	که در حریم چمن باغبان کند آتش
	رخ چو برگ گل از خوی خویشتن مفروز	شنیدهٔ که بگلشن زبان کند آتش
	با آزمایش سوزان دلم چه دست بری	ندیده ام که کسی امتحان کند آتش
	چنین که آتش من دمبدم زبانه زند	مرا بسوز درون داستان کند آتش
وله	هرجا سخن طراز و عبارت فروش باش	در بزمگاه ماچو رسیدی خموش باش
	بدمست را بکاسهٔ سر شیشه بشکنند	از جام ماچو باده بنوشی بهوش باش
وله	بر سر تربت ما ناله و فریاد مکن	کشته آن نیست که دیگر شنوند آوازش
قدسی	دلم خون شد چو دیدم حلقه حلقه گشته گیسویش	گمان بردم که هر یک چشم حیرانیست بر رویش
قصاب	گردد بلند مرتبه ز افتادگی غبار	خواهی که سرفراز شوی خاکسار باش
کلیم	علاج ناز طبیبان نمی توان کردن	وگرنه هر مرض مهلکی دوا دارد
محوی	رهی در پیش دارم کاخر عمر است انجامش	بهرجا میرسم آسایش دهد منزل کنم نامش
مسیح کاشی	گرفلک یک صبحدم با من گران باشد سرش	شام بیرون میروم چون آفتاب از کشورش
میرمغفور	بشوق کوی تو آیم چنان ز خانهٔ خویش	که مرغ از قفس آید با آشیانهٔ خویش
مقصود کاشی	صبا آورد بکف چوگان زلف عنبرافشانش	ببازی می زند هر لحظه بر گوی زنخدانش
مکتبی	بستر راحت چه اندازیم بهر خواب خوش	ما که چون دل دشمنی داریم در پهلوی خویش
ملک قمی	چمن بروی تو هر حسرتی که خورد فرو	گره شد و بدر افتاد غنچه شد نامش
ناصرعلی	کریم را نرسد بهرهٔ ز مایهٔ خویش	هما چه گونه نشیند بزیر سایهٔ خویش
نزاری	زاری مکن که شیر اندک دهد	مادر مشفق بفرزند خموش
نظیری	آنچه در رخسار گل آبست در شمع آتشست	عندلیب گرمی خواهند رو پروانه باش
نورجهان بیگم	نام تو بردم و زدم آتش بجان خویش	در آتشم چو شمع زدست زبان خویش
وحشی	ترک ما کردی برو همصحبت اغیار باش	یار ما چون نیستی با هر که خواهی یار باش
وحید	چاره سازان جهان از چارهٔ خود عاجزند	آب نتواند که شوید گرد از رخسار خویش
ملاولی	هر شب بفغان می برم از چشم کسان خواب	تا مردم آسوده نبینند بخوابش
یارک قزوینی	چو عندلیب برد گل با آشیانهٔ خویش	بدست خویش زند آتشی بخانهٔ خویش
لا	افغان که بعد صد طلب و جستجوی خویش	پر خون برم ز چشمهٔ حیوان کدوی خویش

دل رشتهٔ جان بسته بزلف چوکمندش — تا مائل غیری نشود سرو بلندش (لا)

دعائی می کنم یارب باین آلوده دامانی — مکن شرمنده پیش قدسیانم ازدعای خویش (لا)

بمستی داشت قصد کشتن من چشم شهلایش — قدش برخاست بهر عذر وزلف افتاد برپایش (لا)

راحت دنیا نیابی تا نسازی بادروغ — شب اکر خوابت نیابد کوش بر افسانه باش (لا)

بدرد دوری اکر مبتلا شدیم سزاست — چوروز وصل نکفتیم شکر نعمت خویش (لا)

بسی بسکام دل دشمنان شود آنکس — که نشنود سخن دوستان نیك اندیش (لا)

دیدار ترا چشم همی دارد چشم — کفتار ترا کوش همی دارد کوش (لا)

چون نباشم در کلستان لاله کوهر کز مرو — چون درافتم ازچمن شمشاد کو هر کز مباش (لا)

خوبان همه نور یك چراغند — پروانهٔ هر چراغ می باش (لا)

عیب خودرا صلاح چون نکنی — باری ازعیب دیکران خاموش (لا)

بی تابی دل هر نفسم سوی تو آرد — شرمنده ام ازآمدن بی سبب خویش (لا)

درمانده ام بدرد دل بی علاج خویش — وین بدمزاجی دل کودك مزاج خویش (لا)

کسرانه بینم روز من جز سایه در پهلوی خویش — آن هم چو بینم سوی او کرداند ازمن روی خویش (لا)

بعد مردن ببر ای باد بجائی خاکم — که فشانند مصیبت زدکان برسر خویش (لا)

(باهر که بدی کردی تامرك بیندیش) — (چون بنده خری بهر خطا مفروشش) (لا)

هزار جان مقدس فدای آن دل باد — که دست باز ندارد زدامن اخلاص (لا)

مده کوش درقول صاحب غرض — که از کینه در سینه دارد مرض (سعدی)

کر بکویم زنظر دوست نهانست غلط — ور بکویم که بهرد یده عیانست غلط (عرفی)
میکشد زارم واصلا کنهی نیست مرا — ور بکویم که مراد شمن جانست غلط
جز کمان هیچ ندارم بکف ازصدق خبر — ور بکویم که همین محض کمانست غلط

چراغ صبح بیك جلوه میشود خاموش — مرا بموسم پیری زاعتبار چه حظ (صائب)

زآسمان طلبیدم نشان راحت کفت — اکر سؤال غلط باشد ازجواب چه حظ (عرفی)

نشاط فارغ واندوه عاشق است شراب — اکر ملال نیفزاید ازشراب چه حظ (عرفی)

چوروی ساده نباشد زجام باده چه حظ — زبادهٔ که ننوشی بروی ساده چه حظ (فیضی هندی)

هنر نمی خرد ایام ازین شکسته دلم — بکجا روم بتجارت بدین کساد متاع (حافظ)
ز مسجدم بخرابات می فرستد عشق — حریف بادهٔ رسیدای رفیق تو بوداع

رشتهٔ صبرم بمقراض غمت ببریده شد — همچنان درآتش عشق تو خندانم چوشمع (وله)

روشن شود چراغ همه کر زاتفاق — دلسوز هم شوند رفیقان چوتار شمع (راسخ)

(بسکه)

بسکه میریزد سرشك ز چشم گریانم چوشمع — چاك زآب دیده میکردد کریبانم چوشمع (شابور)
رشتهٔ جان مرا تاعشق درسوزن کشید — شعله شد سوزن زسوز رشتهٔ جانم چوشمع
برچراغ هردوعالم آستین افشان کذشت — جلوهٔ قدی که کشت ازباد دامانم چوشمع

زود عاجز شود ازدیدن یوسف چشمی — که بدیدار نکردد چو زلیخا قانع (صائب)

دارم امشب کرمیٔ درسر که نشینم زپای — تا سراپای وجود خود نسوزانم چوشمع (لا)

ابلهی کوروز روشن شمع کافوری نهند — زود بینی کش بشب روغن نباشد درچراغ (سعدی)

(جهان دیده بسیار کوید دروغ) (لا)

کر لشکر عدو شود ازقاف تابقاف — بالله هیچ روی نمی تابم ازمصاف (سلطان سلیم اول)
چون آفتاب ظلمت کفر ازجهان برم — کاهی که صبح تیغ برون آرم ازغلاف
کر نعره برکشد زجکر شیر نر بجنك — دوزم دلش بسوزن پیکان جان شکاف
کر روبرو شود بکه رزم مدعی — داند که نیست دعوی مردان زروی لاف
باید براستی بمیان آمد ارنه خلق — کویند بیشمار سخن ازسر کذاف
درپیش تیر وتیغ عدو پایدار نیست — کار زهکران نکند هر حصیر باف
دارد حسود کین سلیمی وکرنه هست — مارا بمثل آینهٔ تیغ سینه صاف

مدار چشم ازین کور باطنان انصاف — که کشته است بمعنا هم آشیان انصاف (صائب)
بسیم قلب خرید ماه کنعان را — نمی دهند هنوز اهل کاروان انصاف
شکر بسعی بهار اززمین شوره نرست — مجو زمردم این تیره خاکدان انصاف
زبس بفرق لکد خوردم وننالیدم — ببرد باری من داد آسمان انصاف

زلنکروئی دریاست بی نیاز صدف — کند بار کهربار لب فراز صدف (وله)
زخوان عالم بالاست روزی دل پاك — نمی کند دهن خودبه بحر باز صدف

مه وخورشیدرا درسجدهٔ خود دید درطفلی — بکجا حسن زنان مصر کرددرهزن یوسف (وله)

هر که دستش رزبان سبقت کند مرد است مرد — و نه هرناقص جوانمرد است درمیدان لاف (وله)

صفای روح بود بادهٔ رحیق الحق — که رنك وبوش کند رنك وبوی کل را دق (ابوعلی سینا)
غلام آن می صافم که ازرخ خوبان — بیك دو جام برآرد هزار کونه عرق
بطعم تلخ چو پند پدر ولیك مفید — به پیش مبطل باطل بنزد دانا حق
حلال کشته بفتوی عقل بردانا — حرام کشته باحکام شرع براحمق
چو بوعلی تو اکرمی خوری حکیمانه — بحق حق که وجودت شود بحق ملحق

شاعر	مصراع اول	مصراع دوم
سعدی	بنان خشك قناعت كنیم وجامهٔ دلق	كه بارمنت خودبه كه بار منت خلق
سلمان	ای بدیدار توام دیدهٔ كریان مشتاق	زاشتیاق لب لعلت بلبم جان مشتاق
	دل بعشق توچوپروانه باتش مائل	جان بدرد توچو بیمار بدرمان مشتاق
صائب	آسمان كهنه سبو نیست زمیخانهٔ عشق	بحر یك قطرهٔ تلخ است زپیمانهٔ عشق
	عالمی حلقه صفت چشم برین دردارند	تابروی كه كشاید در میخانهٔ عشق
	شیشهٔ چرخ چه پروای شكستن دارد	سنك طفلان چه كند باسر دیوانهٔ عشق
وله	ازپی رزق اهل عقل كردجهان می دوند	از جكر خود بودروزی مهمان عشق
وله	ستاده اند بامید كوشهٔ چشمی	هزاریوسف مصری برآستانهٔ عشق
حافظ	اكرشراب خوری جرعهٔ فشان برخاك	ازان كناه كه نفعی رسد بغیرچه باك
وله	چرخ برهم زنم ار غیر مرادم كردد	من نه آنمكه زبونی كشم از چرخ فلك
وله	اكر تو زخم زنی به كه دیكری مرهم	وكر توزهر دهی به كه دیكری تریاك
سعدی	كربه شیراست دركرفتن موش	لیك موش است درمصاف پلنك
صائب	زبسكه كردنهان چرخ نقدجان درخاك	هزار چشمهٔ حیوان بودروان درخاك
	جماعتی كه نخوردند آب زنده دلی	چوتخم سوخته ماندندجاودان درخاك
	زاكه دست تصرف بزیر سنك بود	چه سودازین كه بود كنج بیكران درخاك
وله	عاشق سركشته راازكردش دوران چه باك	موج دریادیده راازشورش طوفان چه باك
	پاك دامانیست باغ دلكشا آزاده را	یوسف بی جرم راازتنكی زندان چه باك
طالب	كرشمه نازك ولب نازك وسخن نازك	زفرق تاقدم همچو طبع من نازك
لا	نارسیده بلبم جرعهٔ از ساغر عیش	میزند دست جفاجام مرادم برسنك
كاتبی	(آتش اندر بیشه چون افتد نه ترماند نه خشك)	(یك مرده بنام به صد زنده به ننك) لا
اشرف	زینهٔ نشو ونما ازبس بلندافتاده است	خار اكردر پارود میربدازدستاركل
	همچوآن شمعی كه ازشمع دكر روشن شود	كرعصا برشاخ كل بكذاری آرد باركل
جلال دوانی	مراتجربه معلوم شد درآخر حال	كه قدرمرد بعلم است وقدرعلم بمال
حافظ	بعهد كل شدم ازتوبهٔ شراب خجل	كه كس مباد زكردار ناصواب خجل
وله	پای مالنك است ومنزل چون بهشت	دست باكاه وخرما بر نخیل
وله	كجا روم چكنم چاره از كجا جویم	كه كشته ام زغم ودرد روزكار ملول
خسرو دهلوی	بجمع مال خود عمرت همهٔ رفت	مكر دركور خواهی خوردن آنمال

برچهار بحر

شاعر	مصراع اول	مصراع دوم
زونق	ای رخ وابروی تو بدر وهلال	شاهد خوبی تو حسن وجمال
	طرهٔ كیسوی تومشك ختن	نركس جادوی تو چشم غزال
	مظهر نورتو در ابر مطیر	جلوهٔ حسن تو براوج كمال
	شاهد خوبی تو كشته پدید	نیست برابروی توهندوی خال
	نیر حسن تو براوج فلك	مدحت روی تواز امر محال
	منفعل ازخط تو سبزهٔ خطان	رخ كل وخوش قدتوسرو جمال
	بستهٔ كیسوی تو جان ودلم	می كشم از سوی تورنج وملال
	زینت كوی تو ازاشك منست	چشمهٔ دیده به ازآب زلال
	ساكن كوی تو ازآن تمیز	رونق خسته برامید وصال
	فاعلاتن فاعلات فاعلات	فاعلاتن فعلاتن فعلات
	فاعلاتن مفاعلن فعلات	مفتعلن مفتعلن فاعلات
لا	ایام توعیداست دران روزه حرام	بزم تو بهشت است دران باده حلال
غنی	پیرهن كل تن كل وعارض كل ودلدار كل	باغبان صنع بسته دستهٔ زین چار كل
	پیكر ساقی سراپا كوئی از كل ساختند	دست كل پاكل بدن كل چهره كل رخسار كل
ابن كمال	سودای خطت كز تو رسد بردل چاكم	سنبل شود وبوی دهد از سر خاكم
احمد استانبولی	زخوناب جكر چون لاله پرخون دامنی دارم	بسینه چاكها از دست كل پیراهنی دارم
اشرف استانبولی	بطاعات صدساله نتوان خریدن	زمن وقت مستی نیازی كه دارم
میر اصلی	نیاز عاشقان معشوق را برناز می دارد	توسرتاپا وفا بودی ترامن بیوفا كردم
اقدسی	نسیم زلف تو از نوبهار میشنوم	نشان روی تواز لاله زار میشنوم
امینا	فرصتم كی شد كه آرم دامن وصلش بكف	ازكریبان دست اكربرداشتم برسر زدم
انوری	بیا كه باسر زلف تو كارها دارم	زعشق روی تو درسر خمارها دارم
	بیا كه درپس زانو زچند روزه فراق	هزار ساله فزون انتظارها دارم
	بیا كه چون تو بیائی بوقت دیدن تو	زدیدكان قدمت رانثارها دارم
	بیا كه بی رخ كلرنك وزلف كلبویت	شكسته دردل ودردیده خارها دارم
وله	كارجهان نكر كه جفای كه میكشم	دل پیش عشق یار وبلای كه میكشم
اهلی شیرازی	چوباررخت سفر بست من چه كار كنم	وداع عمر كنم یاوداع یار كنم

شاعر	مصراع اول	مصراع دوم
اهلی	شرمنده زآسمان وزمینم که بهر تو	تا کی بسجده افتم وتا کی دعا کنم
آهی	می شدم در طلب او ونمی پرسیدم	خبر او زکسی تا که نکوید دیدم
باذل	دل داشتیم دادیم جان بود عرض کردیم	چیزی که دوست خواهد صبراست وماندارم
تلوك چند	لاغر بیاد موی میانش چنان شدم	کز چشم خویش چون نظر خود نهان شدم
جامی	هرجا که کنم خانه همخانه ترا یابم	هر کز زوم جائی کانجا نه ترا یابم
وله	نی بی تو برك زیستن نی مرك من در دست من	اکنون بجای خویشتن حیرانم آیا چون کنم
میرزاجامی	بدام افتاد نی درطالع پرواز می بینم	همان بهتر که بال خویشتن در آشیان بندم
	کذارم دیده برهم چون کنم نظاره بررویش	که باخاشاك مژکان رخنهای کلستان بندم
جسمی همدانی	به کریه زادم وبا کریه ازجهان رفتم	درین خرابه چنان آمدم چنان رفتم
مولانا جلال الدین رومی	ای تو به ام شکسته از تو کجا کریزم	ای در دلم نشسته از تو کجا کریزم
	ای نور هردودیده بی تو چه کونه بینم	وی کردنم ببسته از تو کجا کریزم
	کربندم این بصررا وربکسلم نظررا	ازدل نه کسسته از تو کجا کریزم
وله	نظری بکارمن کن که زدست رفت کارم	بکسم مکن حوالت که بجز تو کس ندارم
	چه شود که درآید آخر بشرابخانهٔ تو	اکر ازشراب وصلت ببری زسر خمارم
	چونیم سزای شادی زخودم مدار بی غم	که درین میان همیشه غم تست غمکسارم
وله	باز این پستی سوی بالا شدم	طالب آن کوهر زیبا شدم
	چار بودم سه شدم اکنون دوام	از دوئی یکذ شتم ویکتا شدم
	غوره بودم مدتی در باغ جان	جوش کردم بادهٔ حمرا شدم
	مدتی کردم عطارد رایکی	مدتی همشیرهٔ جوزا شدم
حافظ	فاش میکویم واز کفتهٔ خود دلشادم	بندهٔ عشقم وازهردو جهان آزادم
	من ملك بودم وفردوس برین جایم بود	آدم آورد درین دیر خراب آبادم
	طایر کلشن قدسم چه دهم شرح فراق	که درین دامکه حادثه چون افتادم
	کوکب بخت مرا هیچ منجم نشناخت	یارب ازمادر کیتی بچه طالع زادم
	نیست برلوح دلم جز الف قامت یار	چه کنم حرف دکر یاد نداد اوستادم
وله	این چه شوراست که در دور قمر می بینم	همه آفاق پراز فتنه وشر می بینم
	دختران را همه جنکست وجدل بامادر	پسران را همه بدخواه پدر می بینم
	ابلهان را همه شربت ز کلابست وشکر	قوت دانا همه ازخون جکر می بینم
	اسب تازی شده مجروح بزیر پالان	طوق زرین همه درکردن خر می بینم
وله	دیدار شد میسر وبوس وکنار هم	از بخت شکر دارم واز روزکار هم
وله	درپس آینه طوطی صفتم داشته اند	هرکه استاد ازل کفت بکو می کویم

شاعر	مصراع اول	مصراع دوم
حافظ	سخن درست بکویم نمی توانم دید	که می خورند حریفان ومن نظاره کنم
و	ذرهٔ خاکم ودر کوی توام وقت خوش است	ترسم ای دوست که بادی ببرد ناکاهم
وله	پدرم روضهٔ رضوان بدو کندم بفروخت	ناخلف باشم اکر من بجوی نفروشم
وله	آنچه در مدت هجر تو کشیدم هیهات	دریکی نامه محالست که تحریر کنم
حافظ عجم	ازقد همچون کمان آهی چوتیر انداختم	چرخ راکردم مکافات ومعلق ساختم
حیدر معمائی	دی وعده کردونامد بی وعده آمد امروز	هم سوختم زانتظارم هم ساخت شرمسارم
حیرتی کاشی	فراغتی فلکم داد قرض روزی چند	بدور عشق تو آن قرضها ادا کردم
خواجوی کرمانی	شب در اندیشهٔ آن غمزه دلم رفت بخواب	رخنها در جکرم بود چو بیدارشدم
خسرو دهلوی	من این آه جکرسوز ازدل پیمان شکن دارم	چرا ازدیکری نالم که درد ازخویشتن دارم
وله	برون آمدی جانا که بسیار آرزو دارم	وداع عمر نزدیکست دیدار آرزو دارم
وله	بیا تا بی کل وصهبا نباشیم	که کل باشد بسی وما نباشیم
وله	زین پای ادب نیست که در کوی تو آیم	سازم زدو دیده قدم وسوی تو آیم
درویش دهکی	برمثال صورت دیوار بیجان مانده ام	پشت بردیوار ودر روی تو حیران مانده ام
دیری	زمسجد فارغم امروز ودر میخانه می رقصم	بدستی شیشه ودست دکر پیمانه می رقصم
وله	جدا زروی تو نور بصر نمی خواهم	خوشم به تیره شب خود سحر نمی خواهم
وله	غیرت آنست که من هم زمیان برخیزم	با نکاه تو نکه را چو هم آغوش کنم
ذهنی کاشانی	غم چو شد سایه فکن سایه نشین من بودم	هرکجا پای ستم رفت زمین من بودم
رفیعی	عزم سفر کرد یار ماز میان می رویم	او اکر ازشهر رفت ماز جهان میرویم
سید رکن الدین	یا یاد آنکه ما جوان بودیم	برخور ازوصل دوستان بودیم
	یاد باد آنکه ما ویار بهم	در کلستان وبوستان بودیم
	بربساط نشاط درهمه وقت	خوشتر ازهر که درجهان بودیم
زبانی	تا کی پی دیدار مه یوسف خویش	چون سنك نشان برسر فرسنك نشینم
زکی همدانی	نه قدم راه شناس ونه طلب مقصد جوی	کرد بادم که درین بادیه سرکردانم
سلمان	بحق صحبت دیرین که تا ازصحبت دورم	زعمر خویش محرومم زجان خویش مهجورم
وله	من هرچه دیده ام زدل ودیده دیده ام	کاهی زدل بود کاه کاهی زدیده ام
وله	عشق تو بود بامن روزی که من نبودم	کم کشته بودم ازخود عشق تو ره نمودم
	خاشاك راه بودم درکوی دوست عمری	سیل محبت آمد ناکاه در ربودم
سعد بن زنکی	در رزم چو آهنیم ودر بزم چوموم	بر دوست مبارکیم وبر دشمن شوم
سعدی	من ازان روز که دربند توام آزادم	پادشاهم چو بدست تو اسیر افتادم
	همه غمهای جهان هیچ اثر می نکند	در من از بسکه بدیدار عزیزت شادم

سعدی
خرم آن روز که جان می رود اندر طلبت
من که در هیچ مقامی نزدم خیمهٔ انس
تا خیال قد و بالای تو در چشم منست
سعدیا حب وطن گرچه حدیثی است صحیح

وله
رفیق مهربان و یار همدم
نظر بر نیکوان رسمیست معهود
تو گر دعوی کنی پرهیزکاری
حدیث عشق اگر گوئی گناهست

وله
گر دست دهد هزار جانم
آخر بسرم گذر کن ای دوست
هر حکم که بر سرم برانی
تو خود سر وصل ما نداری
هیهات که چون تو شاهبازی
گر خانه محقر است و تاریك
آخر نه من و تو دوست بودیم

وله
در آن نفس که بمیرم در آرزوی تو باشم
بوقت صبح قیامت که سر ز خاك برآرم
حدیث روضه نگویم گل بهشت نبویم

وله
بتو از نظر حرامست و بسی گناه دارم
نه فراغت نشستن نه شکیب رخت بستن
تن من فدای جانت تن بنده و آستانت

وله
ما روی دوستان از بوستان آسوده ایم
رنجها بردیم و آسایش نبود اندر جهان

وله
دل پیش تو و دیده بجای دگرستم
می خواستمت پیشکشی لایق خدمت

وله
از دشمنان برند شکایت بدوستان

وله
کس تیغ بر کشد که محبان همی زنم

وله
هنرور که بختش نباید بکام

وله
گر همین سوز بود بر من مسکین در گور

تا بباشد عزیزان بمبارك بادم
پیش تو رخت بیفکندم و دل بنهادم
گر خلایق همه سروند چو سرو آزادم
نتوان مرد بسختی که من اینجا زادم

همه کس دوست میدارند و من هم
نه این بدعت من آوردم بعالم
من این دعوی نمی دارم مسلم
گناه اول ز حوا بود و آدم

در پای مبارکت فشانم
انگار که خاك آستانم
سهل است ز خویشتن برانم
من عادت بخت خویش دانم
تشریف دهد با آشیانم
بر دیدهٔ روشنت نشانم
عهد تو شکست و من همانم

باین امید دهم جان که خاك کوی تو باشم
بگفتگوی تو خیزم بجستجوی تو باشم
جمال حور نجویم دوان بکوی تو باشم

چه کنم نمی توانم که نظر نگاه دارم
نه مقام ایستادن نه گریزگاه دارم
چه مرا به ز گدائی چو تو پادشاه دارم

گر بهار آید و گر باد خزان آسوده ایم
زلك آسایش گرفتیم این زمان آسوده ایم

تا خصم نداند که ز رامی نگرستم
جان نیز حقیر است ندانم چه فرستم

چون دوست دشمنست شکایت کجا بریم
اول کسی که لاف محبت زند منم
بجائی رود کش ندانند نام
خاك اگر باز کنی سوخته یابی کفنم

هزار مرتبه رفتم ز مصر جانب کنعان
آن نه رویست که من وصف جمالش دانم
ای خوش آن دم که بروی تو نظر باز کنم

لشکر از تخت ستانبول سوی ایران تاختم
شد غلام همتم از جان و دل والی مصر
کرد از ملك عراق این مژده آهنك حجاز
ماوراء النهر از تیغم شده غرقاب خون
آب آمو از سر هر مو روان شد خصم را
شاه هند از لشکر فرزانه ام شد پیل مات
ای سلیمی شد بنامم سکهٔ ملك جهان

نه بی آن مه غم از درماندگی خویشتن دارم
نگو بیدم که از چشمش به بیماری نترسیدی
نمی خواهم سلیمی پادشاهی بندهٔ یارم

نیم غمگین اگر بخت سیه آواره ام دارد

دم واپسین زلیخا بهمین ترانه دم زد
سوزی چه مرگ مطلبی از خدا که نیست
شود شراره اگر قطره در دهان گیرم
من از نگاه تو محرومم از نظارهٔ تو

تا خط وسلسلهٔ زلف تو پیوست بهم
دست بردم بدل خسته که تیرش بکشم

چوبردهٔ بر آن شوخ نامم ای بد گو

در مجلس رندان می آشام شکفتیم
مانند گیاهی که سر از راه برآید
دامان صبا در کف صد غنچه گرو بود
چون غنچه که نشکفته و از شاخ بچینند
در کنج لب درد چو تبخاله شفائی

با زبانم یار و با آسودگی دشمن شدم
اشك شد دامان طلب لخت جگر مژگان نشین

ناله از منقار بلبل شستم و از بو نسیم
دست رد را بر پرواز رمیدن دانم

سعدی
بغیر چشم زلیخا کسی براه ندیدیم

وله
این حدیث از دگری پرس که من حیرانم

حکیم سعید
حال من برسی و من بیخودی آغاز کنم

سلطان سلیم اول
سرخسر را افرقهٔ خون ملامت ساختم
تا لوای خسروی بر نه فلك افراختم
جنك نصرت را چو در بزم ظفر بنواختم
چشم دشمن را ز کحل اصفهان پرداختم
شد عرق ریز تب غم چون نظر انداختم
بر بساط ملك چون شطرنج دولت باختم
تا چو زر در بوتهٔ مهر و وفا بگداختم

سلطان سلیم اول
نمی میرم بلا از زندگی خویشتن دارم
که من خود خجالت از شرمندگی خویشتن دارم
که من شاهنشهی از بندگی خویشتن دارم

سلیم اصفهانی
چو خال روی خوبان خوش تمام هر کجا رفتم

سنجر
که بجذبهٔ محبت پسر از پدر گرفتم

سوزی
آسودگی نصیب تو درزیر خاك هم

شاپور طهرانی
کنم کباب کسی را که بر زبان گیرم

شجاع
تو چشم بر من و من ا چشم بر زمین دارم

شرف هندی
داد اسباب پریشانی ما دست بهم
تیر دیگر زد و بردوخت دل و دست بهم

شرف قزوینی
هر آنچه در حق من گفتهٔ بحل کردم

شفائی
دلتنك نشستیم و بیك جام شکفتیم
زیر قدم محنت ایام شکفتیم
بی منت باد سحری شام شکفتیم
دور از وطن خویش بناکام شکفتیم
پژمرده دمیدیم و بناکام شکفتیم

شکوهی
مرهم صد داغ بودم داغ صد گلخن شدم
فرصتم بادا که خویش آمادهٔ شیون شدم
با فریب زلف و رویش آفت گلشن شدم

شوکت
که ز هر جای یك جنبش مژگان رفتم

شاعر	مصراع اول	مصراع دوم
شوکت	اختلاف اهل مذهب از برای جنت است	بهر میراث است این جنگ برادرها بهم
شهیدی	بگمان ز رشك میرم که بود در انتظارش	بسر رهش سواری چو عنان کشیده بینم
	حسدم کشد که ترسم ز پیش دویده باشد	رهش بروی هر کس که عرق دویده بینم
وله	نخلد در جان من خاری از آن گل چون کنم	خار خار جان نه خار پاست تا بیرون کنم
صائب	ز خال گوشه ابروی یار می ترسم	ازین ستاره دنباله دار می ترسم
وله	در ته یك پیرهن از یار دور افتاده ام	آه کز نزدیکی بسیار دور افتاده ام
وله	می برد چشمم بخواب نیستی همچون شرار	از تو تا ای آتشین رخسار دور افتاده ام
وله	در آن شبها که از یاد تو ساغر بود در دستم	ز هر ناخن هلال عید دیگر بود در دستم
وله	اگرچه نیك نیم خاك پای نیکانم	عجب که تشنه بمانم سفال ریحانم
وله	شریف را بنجیبان رجوع می افتد	که برگ کاه بود داروی پریدن چشم
وله	ز انقلاب چرخ میلرزم بآب روی خویش	جام لبریزم بدست رعشه دار افتاده ام
وله	روی بر تافته از من ز مسلمانی نیست	من که ابروی ترا قبله خود ساخته ام
وله	نیم خارج ازین بستان سرا هر چند غمناکم	اگر همخنده گل نیستم همگریه تاکم
طالب	گر سجود گل کنم بر منت بلبل خطاست	من که در آتش پرستی امت پروانه ام
ظهوری	من دانم و دل داند این نامه چها دیدم	صد بار ز بیتابی واکردم و پیچیدم
عاشق	کسی بطالع من طالعی ندید و نبیند	بگلشن و قفس و دام و آشیانه غریبم
عصمت بخاری	بروز وصل همی کشت ذوق دیدارم	کنون تصور آن روز کار می کشدم
فایض	بجست و جوی تو هر دم ز ناامیدی دل	نفس نفس بنشینم زمان زمان بروم
ملا فاخر	مشرب آینه داریم در آمیزش خلق	روی از هر که نه بینیم نگاهش نکنیم
فردوسی	وزیر شاهی و اسبان پیل تن بکمندت	بگو که رخ بکه آرم پیاده ماندم و ماتم
قزوینی	غم دکان هر جا گشاید مزد بازارش منم	هر کجا حسرت فروشد کس خریدارش منم
وله	در دل بی رحم خوبان چون کنم یارب اثر	آه مظلومان نیم اشك یتیمان نیستم
فنونی	ضعف تنم رسید بجائی که میتوان	بستن بجای نامه ببال کبوترم
فصیحی	کی مسیحا داشت در بار آنچه ما میخواستیم	عافیت بودش متاع و ما بلا میخواستیم
	بردم موسی بهر آمین گفتنم همره بطور	او دعا می کرد و ما عذر دعا میخواستیم
	کفر و دین مقصد شود از خدمت دیر و حرم	مشت خاکی داشتیم و کیمیا میخواستیم
دعائی مطاوب	خوش آن ساعت که خود را بر سر دار فنا بینم	سرم گردد بلند و عالمی را زیر پا بینم
فقیر	از خاطر ما آنچه نرفته است توئی	در خاطر تو آنچه نیاید مائیم
فیضی هندی	بلند مرتبه زین خاك آستان شده ام	غبار کوی توام گر بر آسمان شده ام
وله	سر بر نزد ز شاخ امیدم گل مراد	تا کی هوس بکارم و حسرت درو کنم
قدری شیرازی	اگرچه تا بقیامت در انتظار تو باشم	ز من چو بگذری آن روز شرمسار تو باشم

شاعر	مصراع اول	مصراع دوم
قصاب	ما اسیران همه مرغان خوش الحان همیم	همزبان قفس و همدم بستان همیم
	عندلیب و من و پروانه نداریم نزاع	آخر این قوم جگر سوخته یاران همیم
	جمع گردیده بیك جا همه چون رشته شمع	همه دلسوز هم و سر بگریبان همیم
	لیلی ما همه در عالم معنیست یکی	در حقیقت همه مجنون بیابان همیم
کاتبی	ای خوش آن روز که از ننگ دل و جان برهم	هر تعلق که بجز عشق بود زان برهم
	درد سر تا بکی و محنت سامان تا چند	ترك سر گیرم و از محنت سامان برهم
کلیم	کس نمی داند که چون پروانه مأوایم کجاست	شمع حسنی هرکجا افروخت پیدا میشویم
وله	بود مکتوب معمائی بنام زندگی	چون گشودم غنچه دل وا شد و جان یافتم
وله	بد طالعی ببین که من و دوست چون دو چشم	همسایه ایم و خانه هم را ندیده ایم
کمال خجندی	گفت یار از غیر ما پوشان نظر گفتم بچشم	وانگهی دزدیده در ما می نگر گفتم بچشم
	گفت اگر گردی شبی از روی چون ماهم جدا	تا سحرگاهان ستاره می شمر گفتم بچشم
	گفت تیرم را بجا جا میدهی گفتم بجان	گفت بالاتر از آن جائی دگر گفتم بچشم
	گفت اگر گردد لبت خشك از دم سوزان ما	باز میسازش چو شمع از دیده تر گفتم بچشم
	گفت اگر بر آستانم آب خواهی زد ز اشك	هم بمژگانت بروب آن خاك در گفتم بچشم
	گفت اگر سر در بیابان غم خواهی نهاد	تشنگان را مژده از ما ببر گفتم بچشم
	گفت اگر داری هوای درد وصل ما کمال	قعر این دریا بپا سر بسر گفتم بچشم
کمال اصفهانی	یاد باد آنکه حریفان همه با هم بودیم	دوستانی که همه یکدل و محرم بودیم
وله	هریکی عالمی از فضل و هنرمندی و باز	فارغ از نیك و بد گردش عالم بودیم
	در لطافت همه چون باد صبا سست عنان	در وفا کوه صفت ثابت و محکم بودیم
	آنچنان فارغ و آزاده بدیم از غم دل	که تو گفتی که نه از عالم و آدم بودیم
وله	گر جز سوی تو مردم چشمم نظر کند	رویش سیاه کرده بعالم برآورم
وله	چه می پرسی ز بی سامانیم عمریست چون کاکل	سیه بختم پریشان روزگارم خانه بردوشم
مادهورام	در و دیوار من آینه شد از کثرت شوق	هر کجا می نگرم روی ترا می بینم
مؤیدزاده	هر تیر سه پر کز تو رسد بر دل چاکم	مرغی شود و رقص کند بر سر خاکم
محب علی شه	گدائی در بیگانه منفعت دارد	رهم غلط شد و در کوی آشنا رفتم
محتشم	مفتون چشم کم نگه پرفنت شوم	مجنون آهوانه نگه کردنت شوم
محمد قولی قزوینی	چو عینك میکنم اطفال مردم را نگهبانی	ز وصل خوبرویان چیز دیگر نیست منظورم
زیب النسا مخفی	نهال سرکش و گل بیوفا و لاله دو رنگ	درین چمن بچه امید آشیان بندم
	از صد قدم بناوك انداختی مرا	قربان دست و بازوی صیدافکنت شوم
مسرور قزوینی	ای ساکنان کوی خرابات همتی	من میروم بکعبه شما را دعا کنم

مشتاق

از کوی تو روزی که ز بیداد تو رفتم

ملك

پیاله بوسر کوثر شکست دست کناهم
توحاضروکله بسیاروغیر کرم حکایت

مغربی

تا مهر تو دیدیم ز ذرات کذشتیم
چون جمله جهان مظهر آیات وجودند
باما سخن از کشف و کرامات مکوئید
درخلوت تاریك ریاضات کشیدیم
دیدیم که اینها همکی خواب وخیالست
ای شیخ اکر جمله کرامات تو اینست
دردسر ارشاد زما دور کن ای پیر
بسیار زاحوال و مقالات ملافید
ازخانقه وصومعه ومدرسه رستیم
از مدرسه ودرس ومقامات بجستیم
از کعبه وبتخانه وزنار وچلیپا
اینها بحقیقت همه آفات طریقند
ما ازپی نوری که بود مشرق انوار

وله

هرسوکه دویدم همه سوی تودیدم
هرقبله که بکزید دل ازبهر عبادت
تامهر رخت برهمه آفاق بتابید
درظاهر وباطن بمجاز و بحقیقت
هر عاشق دیوانه که درجمله کنیست
سرحلقهٔ رندان خرابات مغانرا

وله

دیدهٔ وام کنم ازتو برویت نکرم
چون تراهر نفسی جلوه بحسنی دکراست
تازمن هست اثرازتو نیابم اثری
نتوانم بسرکوی تو کردن پرواز
بوی جانبخش تو همراه نسیم سحراست

وله

ازخانقه وصومعه ومدرسه رستیم
سجاده وتسبیح بیکسوی فکندیم
درکوی مغان نیست شدیم ازهمه هستی
ماست وخرابیم وطلبکار شرابیم

فریادکه اول قدم ازیاد تو رفتم
فتیله بردل دوزخ نهاد شعلهٔ آهم
تمام کوش وسراپازبان وجمله نکاهم

ازجمله صفات ازپی آن ذات کذشتیم
اندر طلب از مظهر آیات کذشتیم
چون مازسر کشف وکرامات کذشتیم
در واقعه ازسبع سماوات کذشتیم
مردانه ازین خواب وخیالات کذشتیم
خوش باش که زین جمله کمالات کذشتیم
کز پیر ومریدی ومرادات کذشتیم
باما که زاحوال و مقامات کذشتیم
زاوراد رهیدیم وزاوقات کذشتیم
ازشبهه وتشکیك وموالات کذشتیم
وز میکده وکوی خرابات کذشتیم
مادرطلب ازجملهٔ آفات کذشتیم
ازمغربی کوکب ومشکات کذشتیم

هرجاکه رسیدیم همه کوی تودیدیم
آن قبلهٔ دل را خم ابروی تودیدیم
ذرات جهانرا همه روسوی تودیدیم
خلق دوجهان راهمه روسوی تودیدیم
برپای دلش سلسلهٔ موی تو دیدیم
دل درشکن حلقهٔ کیسوی تو دیدیم

زانکه شایستهٔ دیدار تو نبود نظرم
هرنفس زان نکران برتو بچشم دکرم
کاشکی دردوجهان هیچ نبودی اثرم
تا زاقبال توحاصل نبود بال وپرم
زان سبب مردهٔ انفاس نسیم سحرم

درکوی مغان بامی ومعشوق نشستیم
درخدمت ترسابچه زنار ببستیم
چون نیست شدیم ازهمه هستی همه هستیم
باآنکه چوماست وخرابیم خوشستیم

اکرچه پادشه عالم کدای توام
جهان که بندهٔ از بندکان حضرت تست
مرانکر که بمن ظاهراست جمله جهان

برمراددوست باصد مدعی سرمی کنم
مامی نه از برای طرب نوش کرده ایم
باهرکه حرف دوستی اظهارمی کنم

هرناوك نی کز تو رسد بردل چاکم

چوا برمن بهوای تو ازجهان رفتم

خون میچکد هنوز ز سر پنجهٔ امید

تدبیرکنم هرشب تادل زتو برکیرم
دل باتو برآویزم کاآمیختهٔ باجان

بحر پر کوهر عشقم دل جو شان دارم
یك شررکم نشد از آتش عشقم دردل
تکیه برتخت سلیمان نزنم ازهمت

ماکه بادر ره پر شور خرابات زدیم
قدسیان درحرم عرش سراسیمه شدند
ساقی ازآتش می آب درآتشکده زد
چون ندیدیم ز سالوس وریا منفعتی
نکرانیم بمستقبل وماضی نورس

یارکفت ازعشق خاکی کن کهرکفتم بچشم
کفت اکر تیری زمژکان ستم اندازمت
کفت اکر آرد ترا کردی صبا ازکوی ما
کفت راه کوی ما از زایران شد پرغبار

نمی دانم کراکم کرده ام کافتاده در عالم

کنتی که فلان هرکز احوال تومی پرسد

کرچه ازپیکان تیر خود رابه پیکان بسته ام

زشرح اشتیاق دوست تا حرفی بیان کردم

دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند
دل پرحسرت کوی تو برکردیدم ورفتم
صد فصل بهار آمد و بیرون ننهم پای

مغربی

تو از برای منی ومن از برای توام
ازان فدای من آمد که من فدای توام
چراکه مظهر جام جهان نمای توام

نادم

بهر یك بت سجدهٔ یك شهر کافرمی کنم

وله

خودرا بدین بهانه فراموش کرده ایم

نافع فیٔ

خوابیده دشمنیست که بیدارمی کنم

نجاتی استانبولی

نائی شود وناله کند برسرخاکم

نسیمی

کای نچیدم وکریان زکلستان رفتم

نطقی نیشابوری

قفل در مردانه آسان کشوده ام

نظامی

چون روز برآرد سرمهرتوز سرکیرم
جان دکرم باید تادل زتو برکیرم

نفعی

مایه ازخاك درباده فروشان دارم
کرچه ازدیده دودریای خروشان دارم
هوس سلطنت خانه بدوشان درام

نورس افندی

چار تکبیر بشش دیر مکافات زدیم
حلقه ازبس بدرقاضی حاجات زدیم
ماصبوحی زده آتش بخرابات زدیم
چاك درخرقهٔ طامات وخرافات زدیم
پشت پا برسرمایانی ومافات زدیم

وله

داغ مارادار پنهان درجکر کفتم بچشم
دار بش درسینه باجای دکر کفتم بچشم
دورچون کلش میداز ازنظر کفتم بچشم
خاك اوراکن باب دیده ترکفتم بچشم

وله

چومجنون درجرس فریادودرنی ناله میجویم

نوری اصفهانی

این بختم اکر بودی بیار نمی کشتم

واصل

درریاض آفرینش رشتهٔ کلدسته ام

واعظ

سراپاخویشتن راچون قلم صرف زبان کردم

وحشی

ازکوشهٔ بامی که پریدیم پریدیم

وله

نشد پابوس روزی آستان بوسیدم ورفتم

وله

ترسم که بیائی تو ودر خانه نباشم

وصال	داده چشمان تو در کشتن ما دست بهم	فتنه برخاست چو بنشست دو بدمست بهم
	دو بنا گوش تو شد سبز و مرا بخت سیاه	تیره آن روز که این هر دو دهد دست بهم
	شیخ پیمانه شکن توبه بما تلقین کرد	آه ازین توبه و پیمانه که بشکست بهم
	هر دو ضد را بفسون رام توان کرد وصال	غیر آسودگی و عشق که ننشست بهم
هلالی	هر شبی گویم که فردا ترك این سودا کنم	باز چون فردا شود امروز را فردا کنم
امیرهمایون	خوش دمی کز بدن آن سرو ناز از خود روم	با خود آیم بنفش استاده باز از خود روم
یغما	جدا ز لعل تو هر جام لعلگون که کشیدم	گذر نکرده ز لب خون شد و ز دیده چکیدم
وله	کدام بادهٔ زمینای دهر شد بگلویم	که خون نگشت و ز مژگان فرو نریخت برویم
وله	رفتی تو و رفت از دل بی تاب توانم	باز آی که آید بتن خسته روانم
لا	خوشا وقتی که با دلدار بودیم	زباغ وصل برخوردار بودیم
	خوشا شبها که با آن ماه تا روز	چو بخت خویشتن بیدار بودیم
	خوشا آن وقت و خرم آن زمانی	که با او محرم اسرار بودیم
	خوشا آن نوبهار شادمانی	که با آن سرو گلرخسار بودیم
لا	بدستی جام و دستی دستهٔ گل	خرامان در صف گلزار بودیم
	تمام دردم و پیش تو شکوه سر نکنم	تمام آتشم و دردات اثر نکنم
	وفا شدم که فراموش کردهٔ از من	محبتم که بگرد دلت گذر نکنم
لا	بسکه فرسود ز هجرت تن غم فرسایم	گر نهی طوق بگردن فتد اندر پایم
لا	نیست بکوی گناهم عیان توقسم	خبر از هیچ ندانم بدهان توقسم
لا	ما چون کتاب بیهده گویا نمی شویم	تا همدمی بما نرسد والمی شویم
لا	شوقی نگر که قطره بدریا همی برم	خرمهره پیش تو لؤلؤ و لالا همی برم
لا	هم گنج داری هم خدم بیرون چه از کنم عدم	برفرق آدم نه قدم بربام عالم زن علم
لا	چون نامه ات رسید گشادم گریستم	آمد ز روز وصل تو یادم گریستم
لا	ما [illegible] گوشه نشینان خرابات الستیم	تا بوی می هست درین میکده مستیم
لا	مانندهٔ شمعم که جهان افروزم	روشن دارم جهان و خود را سوزم
لا	من پیر ماه و سال نیم یار بی وفاست	بر من چو عمر می گذرد پیر از آن شدم
لا	دل بدستم بود میگشتم بگرد کوی یار	بیخبر بودم ندانستم کجا انداختم
لا	ای توبه مرحمت کن و تا پای خم بیا	آخر تو هم شکسته و ما هم شکسته ایم
لا	نه بهر درد من این چشم خونفشان بستم	نظر بغیر تو حیف است بهر آن بستم
لا	اگر بنطق درآیم توئی همه سخنم	وگر خموش شوم جز تو نیست در یادم
لا	دعای تو خواندم بهر جا رسیدم	ثنای تو گفتم بهر جا نشستم
لا	از گرفتاران این گلشن چه می پرسی که من	همچو سرو آزاد کارا پای در گل یافتم

لا	اول ز رشك بحر منم سرمه داغ بود	چون خواب رفته رفته بچشمش گران شدم
لا	دری که درین گوش تو شاه می بینم	ستاره ایست که پهلوی ماه می بینم
لا	بشوق بزم وصالت دو بده می آیم	زبهر دیدن رویت چو دیده می آیم
لا	سرشکم آمد و عیبم بگفت رو باروی	شکایت از که کنم خانگیست غمازم
لا	مرا در خانه سروی هست کاندر سایهٔ قدش	فراغ از سرو بستانی و شمشاد چمن دارم
لا	فرما اشارتی که دو چشم امید را	بر گوشه‌های آن خم ابرو نهاده ایم
لا	چون خاتم آن در معانی بگشودم	بوسیدم و بر مردمك دیده نهادم
لا	سراسر جوهرم چون تیغ اما در کف گیتی	زمن کاری نیاید حربهٔ نامردرا مانم
لا	چند گوئی که چه کردی شب هجران با خود	خار در دیده و آتش بگریبان کردم
لا	همه نعمت بسگان داده و دولت بخران	ما مگر بهر تماشای جهان آمده ایم
لا	شب نیست کز فراق تو صد میل آتشین	از سوز دل بدیدهٔ روزن نمی کشم
لا	حد قدرش بتصور نتوان دانستن	که کسی عرصهٔ افلاك نه بیهوده بگام
لا	بوسیدم و بر مردمك دیده نهادم	بپیچیدم و تعویذ دل سوخته کردم
لا	کرم بباغ ارم کرم بود و کرم بخورد	بگوش هر که بگفتم کرم بگفت کرم
لا	آه من حلقه شود در من و من حلقهٔ آه	میزنم بر در امید مگر باز کنم
لا	درغم افتادم و زاندوه غم آزاد شدم	در بلا ماندم و زاندوه بلا وارستم
لا	بخاکپای عزیزت قسم که در همه عمر	خلاف رای منیر تو یك نفس نزنم
لا	هرشب از سوز درون بر حال بیماری خویش	گاه می گریم چو شمع و گه تبسم می کنم
لا	چه بودی گر بخفتی دیده کانم	ترا دیدی بخواب اندر روانم
لا	جایگاه خالی و سیم تمام	نسر طایر را در اندازد بدام
لا	بتقصیری که از حد بیش دارم	خجالت را شفیع خویش دارم
لا	از ضعیفی دست و تنگی جای	نیست ممکن که پیرهن بدرم
لا	من چنان بوده ام که اکنونی	تو چنان بودهٔ که اکنونم
لا	هست چهل سال که می پوشمش	کهنه نشد جامهٔ عریانیم
لا	هر که بیند مرا شکست دهد	ورق انتخاب را مانم
لا	شاید برسد بدامنت دست	صحرا صحرا غبار دارم
لا	(آه ازین طالع که در دریا آتش سوختیم)	(گیرم که خدا جامه دهد کو اندام)
لا	(حیران حقه بازی این هفت چنبرم)	(اگر سمینم اگر لاغرم شکار توام)
ازرق	برکف نهید لعل می کز خیال او	اندیشه لاله زار شود دیده گلستان
	ور بگذر پری بشب اندر شعاع او	از چشم آدمی نتواند شدن نهان
	مانندهٔ سیاوش ساقی زعکس آن	آتش بناه ساخته از بهر امتحان

ازرق
زان شرابی بایدا کنون روشن و یاقوت رنك / کز فروغش نیم کون ساغر شود یاقوت سان
از صراحی چون بجام اندر شود کوئی مکر / در بلورین پیکری کردند یاقوت روان

اقدسی
عجبست از تو سویم نکهی بناز کردن / تو کجا و بر اسیران در رحم باز کردن
سر قاتلی بکردم که زشیون ملایك / بجنازهٔ شهیدش نتوان نماز کردن
زغمت جهان چنان شد که صباحمی تواند / به تبسم نهانی لب غنچه باز کردن

انوری
ای باد صبحدم خبری ده زیار من / کز هجر او شد است پراکنده کار من
او بود غمکسار من اندر همه جهان / او رفت و نیست جز غم او غمکسار من
بیکار نیستم که مرا عشق اوست کار / بی یار نیستم چو غمش بود یار من

وله
بعمری آخرم روزی وفا کن / ببوسی حاجتم زان لب روا کن
برنجم از تو رنجم را شفا بخش / بدردم از تو دردم را دوا کن

وله
من توانم که نکویم بدکس درهمه عمر / نتوانم که نکویند بد من دکران

آهی
زغیرت چون نمردم بردات آمد کران از من / ندانستم اکر کردم کناهی بکذران از من

میرزا جعفر
شده ام اسیر شوخی که وضو بمذهب او / چو بخون دل نباشد نتوان نماز کردن

مولانا جلال الدین رومی
یارب من بدامی چیست مراد یار من / بسته ره کریز من برده دل وقرار من
یارب من بدامی عاقبت این کجا رسد / یارب بس دراز شد این شب انتظار من
یارب من بدامی تابکجام می کشد / بهرچه کار می کشد هرطرفی مهار من
بازنکار می کشد چون شتران مهار من / یار کشیست کار او بار کشیست کار من
پیش دو قطارها کرد مرا و می کشد / آن شتران مست را جمله درین قطار من
اشترمست اومنم خار پرست اومنم / کاه کشد مهار من کاه شود سوار من
یار من و حریف من خوب من و لطیف من / جست من و ظریف من باغ من و بهار من
ای تن من خراب تو دیدهٔ من سحاب تو / ذرهٔ آفتاب تو این دل بی قرار من
نور دودیدهٔ منی دور مشو زچشم من / شعلهٔ سینهٔ منی کم مکن ازشرار من

وله
تا تو حریف من شدی ای مه دلستان من / همچو چراغ من جهد نور دل از دهان من
ذره بذره چون کهر ازتف آفتاب تو / زر شده است سربسر این تن همچو کان من
بیشتر آدمی بنه آن بوسینه بوبرم / کرچه که در یکانکی جان تو است جان من
چون نکرم بغیر تو ای بدو دیده سیر تو / خاصه که در دو دیده شد نور تو پاسبان من

وله
ای یار من ای یار من ای یار بی زنهار من / ای دلبر و دلدار من ای محرم وغمخوار من
ای در زمین مارا قمر ای نیمشب مارا سحر / ای در خطر مارا سپر ای ابر شکر بار من
ای شبروانرا مسئله ای بیدلانرا سلسله / ای قبلهٔ هرقافله ای قافله سالار من
خوش میروی درجان من خوش میکنی درمان من / ای دین و ای ایمان من ای بحر کوهر دار من

مولانا جلال الدین رومی
جان منی جان منی جان من / آن منی آن منی آن من
شاه منی لایق سودای من / قند منی لایق دندان من

مولانا جلال الدین رومی
نور منی باش درین چشم من / چشم من و چشمهٔ حیوان من
ای رسن زلف تو پابند من / چاه زنخدان تو زندان من
از دو پراکنده توچونی بکو / زلف تو و حال پریشان من

وله
باما صنما دل یکدله کن / کر دل ندهم آنکه کله کن
مجنون شده ام از بهر خدا / زان زلف دوتایك سلسله کن
ای موسی جان چوپان شدهٔ / برطور بیا ترك کله کن
نعلین هوا بنداز زپا / در دشت طوی با آبله کن
در مذهب ما می نیست حرام / از مفتی عشق رومسئله کن

شهزاده جم
کرعیان سازم ترا رازنهان خویشتن / شمع وش خودرا بسوزم از زبان خویشتن

جوهری
خوشبوی تر زعنبر ورنکین تر ازعقیق / صافی تر از ستاره وروشن تر از روان
روحیست بی کثافت وشمسیست بی کسوف / نوریست بی تغیر وناریست بی دخان

جامی
مارا زخاك کویت پیراهنست برتن / آن هم زآب دیده صد چاك تابدا من

حافظ
دانی که چیست دولت دیدار یار دیدن / درکوی او کدائی برخسروی کزیدن
فرصت شمار صحبت کزاین دوراهه منزل / چون بکذریم دیکر نتوان بهم رسیدن

وله
صبح است ساقیا قدحی پرشراب کن / دور فلك درنك ندارد شتاب کن
زان بیشتر که عالم فانی شود خراب / مارا زجام بادهٔ کلکون خراب کن
روزی که چرخ ازکل ماکوزها کند / زنهار کاسهٔ سرما پرشراب کن

حزنی
توان بهجر توآسان وداع جان کردن / ولی وداع توآسان نمی توان کردن

حقیقی شیرازی
فکر زلفت کرچنین دایم فزون خواهد شدن / زاهدانرا سبحه زنجیر جنون خواهد شدن
ماکه ازیك روزه فرقت اینچنین درآتشیم / روزکاری کر جدا افتیم چون خواهد شدن

خاقانی
سروقد ولاله روی ماهرخ ومشکبوی / چنگ زن و باده نوش رقص کن وشعر خوان
نسخهٔ اسرار غیب دفتر او برکنار / قاسم ارزاق خلق خامهٔ اودر بنان

خسرو
ماه من در مکتب ومن برسر ره منتظر / ای معلم یك زمان آن سرورا آزاد کن

وله
ماچون نمی رسیم بآن آرزوی دل / یارب تو آرزوی دل ما بمارسان

خواجو
ای صبا غلغل بلبل بکلستان برسان / قصهٔ مور بدرکاه سلیمان برسان
بلبلانرا خبری ازکل صدبرك بیار / تشنکانرا بلب چشمهٔ حیوان برسان
قصهٔ غصهٔ درویش اکر راه بود / بمقیمان سراپردهٔ سلطان برسان
سخن شکر شیرین برفرهاد بکوی / خبر یوسف کمکشته بکنعان برسان
داغ کرمان زدل خستهٔ خواجو برکیر / خبر درد دل ایوب بکرمان برسان

درویش دهکی	همچون سك شكار در بن دشت بیكران	تاچند خون خوری ودوی بهر دیگران
راسخ	حسن مه را باتو سنجیدم بمیزان قیاس	پله‌ٔ مه برفلك رفت وتوماندی بر زمین
زایر	ماند آن درخت که رست ازمزارشیخ	هرکس رسیده تازه گره زد بکارمن
سعدی	من گرسنه دربرابرم سفره‌ٔ نان	همچون عزیم بردر حمام زنان
وله	بگذار تابگریم چون ابر در بهاران	کزسنك ناله خیزد روز وداع یاران
وله	گرگدا پیشرو لشکر اسلام بود	کافر ازبیم توقع برود تادرچین
وله	خوش آن ساعت نشیند دوست بادوست	که ساکن گردد آشوب رقیبان
	سزای دشمنان آن به که بینند	حبیبان روی برروی حبیبان
	دوتن درجامه‌ٔ چون پسته در پوست	بر آورده دوسراز یك گریبان
وله	آخر نگهی بسوی ما کن	دردی بتفقدی دواکن
	بسیار خلاف وعده کردی	آخر بغلط یکی وفا کن
	مارا تو بخاطری همه روز	یکروز تونیز یاد ماکن
سلمان	مفتاح فتوح ازدر میخانه طلب کن	کام دوجهان درلب جانانه طلب کن
	آن یار که درصومعه جستی ونديدی	باشد که توان یافت بمیخانه طلب کن
	نرگان چشم مست آورده اندر ستمی	ازخون شراب دادن وزدل کباب خوردن
	میراحساب فردا خواهند کرد وخواهم	زامروز تابفردا می بی‌حساب خوردن
سلطان سلیم اول	ابروان تو وچشمان تو ای زهره جبین	آهوانند زده شاخ بشاخ ازسرکین
وله	مرده‌ام دروادی هجران بماند اعضای من	داغهای تازه زاغانند سرتا پای من
محمدقولی سلیم	فلك بجنك فكند است تا جدارا ترا	خروس‌بازی این پیررا تماشاکن
صائب	روی درمیخانه کن وآرامش دلها ببین	عالمی رافارغ از اندیشه‌ٔ فردابیین
	این تعین چون حباب از بسته چشمیهای تست	چشم بگشا هیچی‌ٔ خودرادرین دریابیین
وله	زکات صحت چشم است خسته پرسیدن	نگاهبانی عمراست پیش پادیدن
	جهان بهشت شد ازنوبهار باده بیار	که در بهشت حلال است باده نوشیدن
	بپوش چشم زاوضاع روزگار که نیست	لباس عافیتی به زچشم پوشیدن
وله	چون غنچه هرکه درخون ننشست تابگردن	ازمی نشد چومینا سرشار تابگردن
	چون شمع هرکه افراشت گردن بافسرزر	دراشك خود نشیند بسیار تابگردن
وله	پیش ازین بررفتگان افسوس میخوردند خلق	میخورند افسوس درایام مابرماندگان
وله	روی درنقصان گذاردرماه چون گردد تمام	چون شود لبریز جامت ازخمار اندیشه کن
وله	لباس کهنه قدردرد مندان کم نمی‌سازد	اگرجوهرشناسی تیغرا عریان تماشاکن
وله	بازسیلاب حوادث رونیابد تافتن	یابابد خانه درصحرای امکان ساختن

فیضی هندی	رفیق گربود یکدل بسان شیشه‌ٔ ساعت	نثار یکدگر جان درمحبت می توان کردن
فردوسی	غریبی دربساط دهر همچون مهره‌ٔ شطرنج	برای خانه تاکی جنك باهمسایگان کردن
غنی	شکوهی نماند دران خاندان	که بانك خروس آید از ماکیان
صادق	مرابااین دوچشم ازدیدنش سیری نشد یارب	پی نظاره هرمو برتنم چشم دگر گردان
شیخ فیضی	تیره گون شد آسمان ازابر ومیناگون زمین	شدزمین چون آسمان وآسمان شدچون زمین
قتیل	هجر توکرده بود سیه روزکار من	عمر اجل دراز که آمد بکار من
قراری	مرگ است دوری ازعدم تشویش هستی دیده‌را	یارب زخواب هستی درحشر بیدارم مکن
قمرالدین	اخترسحر پایه بنا گوش توگوهر	باشبنمی افتاده ببرك سمنست این
کاتبی	بگذارمی بسیم خریدن که جاهلیست	آتش بزر خریدن ودر خویشتن زدن
کلیم	بامن آمیزش اوالفت موجست وکنار	روزوشب بامن وپیوسته گریزان ازمن
وله	کوتاه گشته ازهمه جارشته‌ٔ امید	ازبسکه روزکار گره زد بکار من
کمال خجندی	چشم اگراینست وابرواین ونازوشیوه [غمزه] این	الوداع ای زهدوتقوی الفراق ای عقل ودین
محتشم	شاهراه عدم چه هموار است	چشم پوشیده میتوان رفتن
مشفقی	قاصدی مژده‌ٔ بهاری اغیار آورد	جان فدایش که رساند خبری بهتر ازین
معنی جوینی	اززلف پریشان تو آشفته ترم من	درکوی تو سرگشته چو باد سحرم من
	چون گل بهوای تو گریبان بدریده	شب تا بسحر غرقه بخون جگرم من
مؤمن	غبار نیست که برگردعارض ترشست این	گذشته پادشه حسن گرداشکرشست این
	بتی بلوح مزارم خطی نوشته بخونم	که این شهید نگاه منست محضرشست این
	نه جای آبله است آن بصفحه‌ٔ گل رویش	باآیه آیه‌ٔ مصحف قسم که جوهرشست این
	کتاب نیست که می‌خواند او بمکتب خوبی	کند حساب شهیدان خویش دفترشست این
	هرآنکه دیدشکاف دلم بسینه همی گفت	کمرحبا بحریفی که ضرب خنجرشست این
میلی	آهوز تو آموخته هنگام دویدن	رم کردن وایستادن ووا پس نگریدن
	شمع ازمن وپروانه زمن گل زمن آموخت	افروختن وسوختن وجامه دریدن
میرنجات	قربان توشوم که ندانسته‌ٔ هنوز	اخلاص من محبت من اعتقاد من
نظیری	چه خوشست ازدو یکدل سرحرف بازکردن	سخن گذشته گفتن گله رادرازکردن
	نه چنان گرفته‌ٔ جا بمیان جان شیرین	که توان ترا وجانرا زهم امتیاز کردن
وله	هرچند بی بهایم گنجشك این سرایم	قربان سرنیرزم برگرد دام گردان
وصال	بهل تا آرمت دستی بگردن	نگاهی گر بود بر گردن من

هما یون
بکا

امشب وصل او خوشم ای صبح دم مزن
نکر دد نرم از معزول کردیدن دل ظالم
پیوند دولت آمد از چون توئی بر بدن
هلال روزه نمود از سپهر آینه کون
هر که کوید عاشقم آتش فتد در جان من
ای خاك درش وسمهٔ ابروی دل وجان
تریاق وزهر هست مرا بر سر زبان
نه پای رفتنی نه جای ماندن
نه بیند زمن دشمن بد کمان
بفرمانت توان ازجان کذشتن
در دهان دار تا بود خندان
از دشمن خود چنین نترسم
هر مدتی نظر بکسی می کند سپهر
خدای عز وجل بی سوابق نعمت
باوجود لب جانبخش تو ای آب حیات
بخت نبود یاورم سود نداشت کوششم
تسبیح خارجی که نه در ذکر حیدر است
شکفت تازه کلی در فضای روضهٔ دل
دینار ودرهم برمیان بندی وکوئی بی زرم
من نه باختیار خود می روم ازقفای او
نه کرد بد که نه بد دید بدکنش آخر
از روز کار نیست جز اینم مراد هیچ
در کار خصم خفته نباشد بهیچ حال
می چون بلبت رسد زشرم آب شود
چون بیکی پاره پوست ملك توانی کرفت
عضوی زتو کر دوست شود بادشمن
آری جو بانك جلجل باز آید ازهوا
نوشتهٔ که بمن حال خویش را بنویس
کسی ندیده فرازش مکر بچشم ضمیر

نوعی خبوشانی
(حیف دانا مردن وافسوس نادار زیستن)
(این نه رویست که در دربماند پنهان)

وی آسمان تونیز شبی را سحر مکن
همان سخت است دندانی که افتد از دهن بیرون
سر مایهٔ سعادت روی ترا دیدن
چنانکه میکشی از آب زر بر آینه نون
زانکه میترسم که باشد عاشق جانان من
وی خار غمش شانهٔ کیسوی دل وجان
این بهر دوستان بود آن بهر دشمنان
درین ره حیف رفتن وای ماندن
بجز روی شمشیر وپشت کمان
چرا از جرم کس نتوان کذشتن
چون کرانی کند بکن دندان
کز دشمن یار ویار دشمن
هر نوبتی زمین بکسی می دهد زمان
چو کرد باتو نکوئی توهم نکوئی کن
حیفم آید سخن از چشمهٔ حیوان کفتن
چون نبود اجابتی هرزه بود دعای من
بر کردن سکان جهنم طناب کن
وزید باد طرب در هوای عرصهٔ جان
خواهی که اسلامت بود در وقطع این زنار کن
آن دو کندم بر ن میکشدم کشان کشان
درین نصیحت نیکو ببین ونیکی کن
یارب توان مراد بروزی بمن رسان
زیرا چراغ دزد بود خواب پاسبان
بس باده ترا حلال باشد خوردن
حیف بود در دکان کوره ودم داشتن
دشمن شمر وتیغ دوکش زخم دوزن
کنجشك زود باز کریزد با آشیان
نوشتنی نبود حال من بیا وببین
کسی زفته نشیش مکر بپای کمان

(ازدوست یك اشارت ازما بسر دویدن)
(آشکارا حال این بس وای بر بیکانکان)

(غافل از آتش افروخته نتوان بودن)

ای مردمان بکوئید آرام جان من کو
نامش همی نیارم بردن به پیش هر کس
در بوستان شادی هر کس بچیدن کل
هر کس بخانمانی دارند مهربانی
ای دلبر مه پیکر فریاد زدست تو
من بهر تو افتادم آواره وناشادم
بهر تو همی پویم آواره همی جویم
هر کس زتو کیرد نور در هجر منی مهجور
در حشر چو برخیزم کریان تو بکیر یزم
جم بهر تو دردام است ازجام تو ناکام است
ای آفتاب آینه دار جمال تو
در اوج نازونعمتی ای آفتاب حسن
دولت عشق بین که چون از سر فخر واحتشام
دلق کدای عشق را کنج بود در آستین
عشق تو سرنوشت من خاك درت بهشت من
کابن عیش می دمد ساقی کلعذار کو
آباد رین خیال که دارد کدای شهر
آخرای چشم جهان بین مرا نور ازتو
جان شیرین منی تاشده دوراز من
بخیالی شده راضی دل مسکین زوصال
آرزو می کند ای چشمهٔ نوشین حیات
کر مطربی رودی زندبی می ندارد آبرو
خوردن بکار وکرزه باشد طریق صوفیان
ستاره ایست در کوش آن هلال ابرو
ای حاصل صد مدعا هر جنبش مژکان تو
غرق عرق شده رخ چون آفتاب تو
هر لوح مزاری زفرا مشکدهٔ خاك
سپاه غیرت حق باشکستکان یاراست
میرسد چون عطسه بی تمهید کلبانك رحیل

(یارب دعای خسته دلان مستجاب کن)

انوری
راحت فزای هر کس محنت رسان من کو
که که بناز کویم سرو روان من کو
آن کل که نشکنندش در بوستان من کو
من مهربان ندارم نامهربان من کو

شهزاده جم
وی همی صنما کافر فریاد زدست تو
هر کز نکنی یادم فریاد زدست تو
هر جای همی کویم فریاد زدست تو
سوزد چو چراغ ازدور فریاد زدست تو
بر دامنت آویزم فریاد زدست تو
دیوانه وبدنام است فریاد زدست تو

حافظ
مشك سیاه مجمره کردان خال تو
یارب مباد تا بقیامت زوال تو

وله
کوشهٔ تاج سلطنت می شکند کدای تو
زود بسلطنت رسد هر که بود کدای تو
مهر رخت سرشت من راحت من رضای تو

وله
باد بهار می وزد بادهٔ خوشکوار کو

وله
روزی بود که یاد کند پادشاه ازو

ریاضی سمرقندی
زروی حسن بخورشید میزند پهلو

سلمان
چند باشد سر سودازده مهجور ازتو
شمع وار ازهوست سوخته ام دور ازتو
بجوابی شده راضی من مهجور ازتو
شربتی آب جکر تشنهٔ مخمور ازتو

وله
ور بلبلی عیش کند بی کل مبادش رنك وبو
رندان درد آشام را پیمانه باید یا سبو

شانی
سرمایهٔ صد آرزو هر خندهٔ پنهان تو

شهیدی
طوفان حسنی وهمه عالم خراب تو

صائب
دستت برون آمده بهر طلب تو

وله
چو قبح روی دهد از پی سپاه مرو

وله
از سرانجام سفر در هر نفس غافل مشو

صائب هرچه بخشد عالم ناسازمی کیرد زتو
وله طومار درو داع عزیزان رفته است

امیرصالح هرچه داری شب نوروز بمی سازکرو
فیضی هندی خوش آن زمان که یکی بود خانهٔ من وتو
وله محمل عمرم بملك نیستی نزدیك شـد
خواجه حاجی محمد ازشوق نرکس تو که هستیم مست ازو

مغربی کاه ماهی وکه سماکی تو
هر زمان کسوت دکر بوشی
هیچکس مرترا نیاورد است
جز تو کس نیست تارا بیند
زان کس نیستی که زان خودی
مغربی تو ترا نمی دانی

وله بیا دلا بکجا خوردهٔ شراب بکو
جهاز بشکل سرابست پیش آب وجود
وله توکشتیٔ که زامواج بحر مضطربی
بتا چو غیر توکس نیست تارا بیند
نجیب الدین ای جان پاك درنظر آب دیده شو
ای زهره برخلاف طبیعت بنال زار
ای سعد چرخ برسراین خاك خیمه زن

میرزا نظام پیش توجای دارم ومیرم از آرزوی تو
بسکه نظاره دشمنی منتظرم که یك زمان
شب همه شب زخون دل خاك درتو ترکنم

والهی قمی ماراچه کار بادل وبا اختیار دل

هلالی سازم قدم زدیده وآیم بسوی تو
روی توخوب وخوی تو بد آه چون کنم
دورنهٔ که تاکنم شکوه زدرد دوریت
لا درهجر توآب چشمم ازسر بکذشت
لا (کرچرخ فلك نان دهدم دندان کو)

شیخ ابوالحسن آذری اکرغم راچو آتش دود بودی
کربار دکروصل توخواهم عجبی نیست

غیر صبرت هرچه کیری بازمی کیرد زتو
این مهاتی که عمر دراز است نام او

غم فردا چه خوری روز تو وروزی تو
نبود راه جدائی میانهٔ من وتو
ای اجل وقتست اکرآئی باستقبال او
چندان کریست دیده که شستیم دست ازو

می نکوئی چنین جرائی تو
بلباس دکر برآئی تو
خود بخود آمدی خدائی تو
زچه برقع نمی کشائی تو
هیچکس را نهٔ ترائی تو
بحقیقت بدانکه مائی تو

زچشم مست که کشتی چنین خراب بکو
بشکل آب چراشد عیان سراب بکو
کدام باد فکندت در اضطراب بکو
چراست روی تو پیوسته در حجاب بکو
ای صبر وقت نیست تواندر حجاب شو
کیسو ببر بتعزیت آفتاب شو
وی رشتهٔ مجره برانرا طناب شو

شرم نمی کذاردم تانکرم بسوی تو
ملتفت کسی شوی تانکرم بروی تو
تابرد بهیچ سو باد غبار کوی تو

مایکسان ازو دل ازو اختیار ازو

تاهر قدم بدیده کشم خاك کوی تو
ای کاش همچو روی تومی بود خوی تو
آه که میکشد مرا هجر تو درحضور تو
ابنست یکی زسرکذشتم بی تو
(کرکناه ابنست نتوان کردن استغفار ازو) **لا**

جهان تاریك بودی جاودانه
باشد همه کس را هوس عمر دوباره

ای سرو راستین کله کج نهادهٔ
ازجنس آب وخاك نهٔ ازچه کوهری
نازکتری زبرك سمن ورنه کفتمی
وصف تراچنانکه توئی چون کنم خیال
رفت آن سوار وصبر وخرد دررکاب او
برخواستم که دست زنم درعنانش کفت
خود رامیان راه فکندم بعشوه کفت
موی سیاه رابهوس کرده ام سفید
ازروی یارظاهر ومظهر یکیست لیك
ای زده سنبل خوشت برسرکل کلالهٔ
بررخ چون کل توخوی ازتب وتاب وجوش می
من که زجام مهر موست شدم بجرعهٔ

سرمست جام عشقم بی باده وپیاله
ای نحوی هوائی تاچند جاه زید
ای منطقی بی دین عمرت کذشت ضائع
دیکر حکیم کافر لعنت براعتقادش
مشغولهٔ اطبا درکفت وکوی قانون
مفتی قلم کرفته کانجا ضمان باشد
من این وآن ندانم سرمست جام عشقم

سرو توهمیشه نوجوان به
برکردن غمزه زلف بفکن
سایه بفکن ززلف برخال
بیماری آن دو زلف شادم
چون خاك شوم زپهلوی ما
باناله خوشست جم همیشه

ای ازفروغ رویت روشن چراغ دیده
همچون تو نازنینی سرتا بپا لطافت
میلی اکر ندارد باعارض توابرو
کربرلبم نهی لب یابم حیات باقی
آن آهوی سیه چشم ازدام مابرون شد

جامی وی تازه کل که پرده زعارض کشادهٔ
وز نوع انس وجن نهٔ وازکه زادهٔ
برشکل سرو ربخته ازسیم سادهٔ
کزهرچه درخیال من آید زیادهٔ
ای اشك خون کرفته توچون ایستادهٔ
زنیسان چراعنان دل ازدست دادهٔ
جامی برو چه درپی ماسر نهادهٔ
وله روی سفید را بکنه کرده ام سیاه
وله در حکم عقل این دکرآن دیکر آمده
سید جلال دیده ندیده جز رخت زیرکلاله لالهٔ
خوشتر ازانکه برفتد برسر لاله ژالهٔ
حال چه کونه باشد ارنوش کنم پیالهٔ

مولانا جلال الدین رومی کفتم زمن چه خواهی کفتا که سوزوناله
وی مقری کسانی تاکی غم اماله
فکرت بقول شارح خاطر سوی بطاله
کوید بتو حوادث بردهر کون حواله
بحث فقیه نادان درشرکت کفاله
قاضی بفکر مانده کاین بیع شد اقاله
مطرب بزن نوائی ساقی بده پیاله

شهزاده جم اشکم برهش چوجو روان به
سرکردن دزد ریسمان به
سلطان حبش بسایان به
ظالم همه دم چو ناتوان به
پیش سك کویت استخوان به
بلبل همه دم چو در فغان به

حافظ مانند چشم مستت چشم جهان ندیده
کیتی نشان ندیده ایزد نیافریده
پیوسته ازچه باشد چون قدمن خمیده
آن دم که جان شیرین باشد بلب رسیده
یاران چه چاره سازیم بااین دل رمیده

حافظ
روش رفتم بدر میکده خواب آلوده / خرقه زدامن وسجاده شراب آلوده
آمد افسوس کنان مغبچهٔ باده فروش / کفت بیدار شو ای رهرو خواب آلوده
شست وشوئی بکن آنکه بخرابات خرام / تانکردد ز تو این دیر خراب آلوده
بطهارت کذران منزل پیری ومکن / خلعت شیب بتشریف شباب آلوده
بهوای لب شیرین دهنان چندکنی / جوهر روح بیاقوت مذاب آلوده
آشنایان ره عشق درین بحر عمیق / غرقه کشتند ونکشتند بآب آلوده
پاك وصافی شو وازچاه طبیعت بدرآی / که صفائی ندهد آب تراب آلوده

وله
عید است وموسم کل ساقی بیار باده / هنکام کل که دیدیی می قدح نهاده
صوفی کەدی نصیحت میکرد عاشقانرا / امروز دیدمش مست تقوی بباد داده

وله
برو این دام برمرغ دکرنه / که عنقارا بلند است آشیانه

خسرو دهلوی
آن دل خراب شد که نوآباد دیدهٔ / وان سینه غم کرفت که نوشاد دیدهٔ

وله
بس در طلب کوشش بی فایده کردیم / چون طفل دوان از پی کنجشك پریده

وله
مردم چه بیوفاست خوشا آهوان دشت / کارا مکاه خویش بویرانه ساخته

وله
سزای هرکسی از راه نسبتی باشد / قلم بکارد تراشند وکنند ، بانیشه

سعدی
ای صورتت زکوهر معنی خزینهٔ / مارا زداغ عشق تو بردل دفینهٔ
دانی که آه سوختکان را بود اثر / مکذار نالهٔ که برآید زسینهٔ
سر در نیاورم بسلاطین روز کار / کرمن زبندکان تو باشم کمینهٔ
تدبیر نیست جز سپرانداختن که خصم / سنکی بدست دارد وما آبکینهٔ

وله
ای که زدیده غائبی دردل مانشستهٔ / حسن توجلوه می کند وبی همه پرده بستهٔ
خاطر عام بردهٔ خون خواص خوردهٔ / ماهمه صیدکردهٔ خود زکمند جستهٔ

وله
دی برزند زمشرق شمع فلك زبانه / ای ساقی صبوحی درده می شبانه
عقلم بدزد لختی چند اختیار دانش / هوشم ببر زمانی تاکی غم زمانه

وله
درکوی تومعروفم وازروی تومحروم / کرك دهن آلوده ویوسف ندریده

سلطان سلیم اول
سرتابه پای توهمه مطبوع طبع ماست / کویا برای خاطر ما آفریدهٔ

رکن الدین سنجری
آن حلقه کوئی بر سماکرداز کرجوزا جدا / نیمی ازان زیرقبا نیمی بدیدار آمده

شفائی
دل داده ام ازدست خدایا بجکرم ده / پروانهٔ پرسوخته ام بال وپرم ده
کو بخت شفائی که دهدساقی دوران / صد ساغر پیدر پی وکوبم دکرم ده

صائب
آن خوش پسر برآمد ازخانه می کشیده / مائل باوفتادن چون میوهٔ رسیده
مالیده آستین را تابوسکاه ساعد / تاناف پیرهن را چون صبحدم دریده

صائب
مژکان زشوخ چشمی برهم نهاده شمشیر / ازترس جان نکاهش درکوشهٔ خزیده

وله
برقی زابرجسته هرجاکه رم نموده / سروی زخاك رسته هرجاکه آرمیده

صبری
بریده بادز بان کسی که دست مرا / زدامن تو بتیغ زبان جدا کرده

طالب
چنان هوازنم اشك من رطوبت یافت / که تافلك زلبم آه میرود بشناه

عرفی
خاك ازفلك بخواه ومراد اززمین مجوی / ماه از زمین بجوی ووفا زآسمان مخواه

عفتی بیکم
قامت سروکه درآب نمودار شده / کرده دعوی بقد یار ونکونسار شده

فیضی هندی
بزم نشاط دوران چون نیست جاودانه / ساقی بده پیاله مطرب بزن ترانه
کاهی بسوی لیلی تانامهٔ بیارند / مرغان بفرق مجنون کردند آشیانه

وله
خواهی من دیوانه راشیرین شود شورجنون / سنك ستم تنها مزن دشنام هم چندی بده

وله
ای برق خنده ریز بکشتی شکستکان / معذور دارمت که بساحل نشستهٔ

فغانی
نخل قدت که ازچمن جان برآمده / شاخ کلی بصورت انسان برآمده
ازفرق تاقدم همه جانست آن نهال / کویا زآب چشمهٔ حیوان برآمده

قیدی
ای قدم ننهاده هرکز ازدل تنکم برون / حیرتی دارمکه چون درهردلی جاکردهٔ

کاتبی
قدبلند من بین دستار پاره پاره / چون آشیان لقلق برکلهٔ مناره

کلیم
دلی شکفته نماندست درجهان ورهست / کلیست چیدنش ازیاد باغبان رفته

کمال اصفهانی
ای رنك عارض توآتش برآب بسته / وی چین طره هایت ازمشك ناب بسته
جادوی غمزهٔ تو بکشاده دست صنعت / برعارض تو از خط نقشی برآب بسته
نرکس زشرم چشمت در پیش سرفکنده / غنچه زدست حسنت بررخ نقاب بسته

ماد هورام
دردیدهٔ جانم چوتوئی مردم دیده / عالم بتومی بینم وروی تو ندیده

مدهوش
مونیست درسرم همه خار محبت است / یك یك بپا خلیده وازسر بدرشده

معصوم
نه دیده قطرهٔ خون ازجکر برآورده / بدیدن تو دل از دیده سر برآورده

مغربی
آن ماه مشتریست ببازار آمده / خودرا زدست خویش خریدار آمده
آن کل خجست سوی کلستان شده روان / وان بلبلیست جانب کلزار آمده
ازقد وقامت همه خوبان دلربا / آن سروقامت است برفتار آمده
پنهان ازین چمن زسرا پردهٔ نهان / مطلوب خویش راست طلبکار آمده
آن یك زروی اوست بتسبیح مشتغل / وین یك زموی اوست بزنار آمده
یك باده بیش نیست در قداح کائنات / زاقداح باده مختلف آثار آمده

نشاط
بباغی داشت بلبل این ترانه / که دور از کل قفس به زآشیانه

نظامی
بحوالی دوچشمت حشم بلانشسته / چوقبیله کرد لیلی همه جابجا نشسته

شاعر		
نظیری	ز سم که در روزجزا کیرند خلق دامنت	بردیگران باری مکن جوری که برما کردهٔ
هلالی	بلبل بباغ وجغد بویرانه ساخته	هرکس بقدر همت خود خانه ساخته
وله	یارب ان زلفست برروی توباخودباغبان	سنبل زچیده و برآفتاب انداخته
لا	خواهی شری پشیمان ای شه زقتل بنده	بادابن سخن بکوشت مامرده وتوزنده
لا	دلاکدائی ورندی زپادشاهی به	دمی فراغت خاطر زهرچه خواهی به
لا	باجله خوش بهای جهانم بی تو	جزآب روان نیامد اندر دیده
لا	کشاده چشم بدیدار اوزمین وزمان	نهاده کوش بکفتار اوسپهر وسپاه
لا	کلاه کوشهٔ خورشید چون نمود اذ دور	ستاره کان همه ازسرفرو نهند کلاه
لا	زعکس آتش تیغت زبیم بکریزد	بسان زیبق ازاصلاب دشمنان تو باه
لا	بغیر کاهربا درزمان معدلتش	کسی بغصب نیارد ربود برکی کاه
لا	نی دیو بی جنازه بطول آن کذشته	نی غول بی قلاغوز درعرض اوچیده
لا	درهرچه بنکرم تو نمود ار بودهٔ	ای ناموده رخ توچه بسیار بودهٔ
لا	دست کل پاکل بدن کل چهره کل رخسار کل	ای سرت ازپا عجب خودراکلستان کردهٔ
لا	ای صبحدم چه شدکه کریبان دریدهٔ	وی شب چه حالت است که کیسو بریدهٔ
لا	(این خارهم ازان کل رجیب جان خلیده)	(هرکس بخواب راحت من مبتلا نشسته)
لا	(جوی طالع زخروار هنربه)	(ازخلال آسوده است آنکس که بی دندان شده)
ابن یمین	چه سود آنکه که ماهی مرده باشد	که باز آید بجوی رفته آبی
اثیر ادمانی	چه بد کردم چه شد ازمن چه دیدی	که ناکه روی ازمن درکشیدی
آذر	بآن کنا که بیکانه راکسی نکشد	توبی وفا همه باران آشنا بکشی
اذرقی	مبکنی جور وجفا مهر ووفا میکوئی	توجها میکنی ای شوخ جها میکوئی
انوری	ای غایت عیش این جهانی	ای اصل نشاط وشادمانی
	کر روح بودلطیف روحی	ورجان باشد عزیز جانی
	کفتی که چه کونهٔ توبیما	دور ازتو بسا چنانکه دانی
	ازدرد توسخت ناتوانم	رنجی برکیر اکر توانی
وله	یك زمان ازغم نیاسایم همی	تاکه هستم باده پیمایم همی
	میکنم تدبیر کونا کون ولی	بستهٔ تقدیر نکشایم همی
	می روم هرجاومی جویم مراد	عاقبت نومید بازآیم همی
وله	مراوقتی خوش است امروز وحالی	قدحها پرکنید وشیشه خالی
	که داند تاچه خواهد بود فردا	بزن رودی بیاور باده خالی
	زطبع خود نخواهد کشت کردون	اکر روشکر کونی یابنالی

شاعر		
انوری	کر مرا روز کار بایستی	کاربا یار خود نکارستی
	پس ازین روی انتظارم نیست	کاشکی روی انتظارستی
وله	ای دیر بدست آمده بس زود برفتی	آتش زدی اندرمن وچون دودبرفتی
	چون آرزوی تنکدلان دیررسیدی	چون دوستی سنکدلان زود برفتی
اوحی	پیش دانا مسندجم خاك یاکهواره است	پادشاهی عالم طفلیست یادیوانکی
جامی	بسکه درجان فکاروچشم بیدارم توئی	هرکه پیدا میشود ازدور پندارم توئی
وله	لی حبیب مدنی عربی قرشی	که بوددردوغمش مایهٔ شادی وخوشی
	فهم رازش نکنم اوعربی من عجمی	لاف مهرش چه زنم اوقرشی من حبشی
	ذره وارم بهواداری او رقص کنان	تاشد اوشهرهٔ آفاق بخور شید وشی
	کرچه صدرحله دوراست زپیش نظرم	وجهه فی نظری کل غداة وعشی
	صفت بادهٔ عشقش زمن مست مپرس	ذوق این می نشناسی بخدا تانچشی
	مصلحت نیست مرا سیری ازان آب حیات	ضاعف الله به کل زمان عطشی
	جامی ار باب وفا جزره عشقش نروند	سرمبادت کراز ین راه قدم بازکشی
وله	کذشت شوکت محمود ودر زمانه نماند	جزاین فسانه که نشناخت قدر فردوسی
مولانا جلال الدین رومی	ای که ازین تنك قفس می بری	رخت به بالای فلك می بری
	زندکی تازه ببین بعد ازین	چند ازین زندکی سرسری
	درهوس مشتریت عمر رفت	ماه ببین وبره از مشتری
	دلق شبشتاك براند اختی	جان برهنه شده خود خوشتری
	در عوض دلق تن چار میخ	بافته اند ازصفت ششتری
	جامهٔ این جسم غلامانه بود	کبرکنون پیرهن مهتری
	مرك حیاتست وحیاتست مرك	هرکس نماید نظر کافری
وله	بوی باغ وکلستان آید همی	بوی یار مهربان آید همی
	از نثار جوهر یارم مرا	آب دریا تامیان آید همی
	زان درو دیوارهای کوی دوست	عاشقانرا بوی جان آید همی
	با خیال کلستانش خار زار	زم نراز پرنیان آید همی
وله	صنما چه کونه کویم که تونورجان ماتی	که چه طاقتست جانرا چوتونورخودنمائی
وله	بوصال می بنالم که چه بی وفاقرینی	بفراق می بزارم که چه یاربی وفائی
وله	ماراچو مریم بی سبب ازشاخ می آیدرطب	ماراچوعیسی بی طلب درمهدآیدسروری
وله	کرباغ ازووا قف بدی ازشاخ زخون آمدی	ورعشق ازوآکه بدی ازچشم جیحون آمدی
	کرسربرون کردی مهش روزی زقرص آفتاب	ذره بذره درهوالیلی ومجنون آمدی

مولانا جلال الدين رومى

در غم یار یار بایستی
زانچه کردم کنون پشیمانم
تا بدانستمی ز دشمن دوست
چون بمیری بمیرد این هنرت

وله

زاول بامداد سر مستی
صورت عقل جمله داتنگیست
باده خوردی و برفلك رفتی

وله

ای بی تو حرام زندکانی
بی روی خوش توزنده بودن
با زهر تونی وزهر دنیا
کوهر تو واین جهان چوحقه

جلالی شهزاده جم

بنده غریب شهرتست ای توغریب درجهان
چون دامنی ندارد پیراهن غریبی
خواهی اگر بدانی احوال دردمندان
کس هامش نکیرد جز طالع سیاهم

حافظ

شهریست پرظریفان وزهر طرف نکاری
در بوستان حریفان مانند لاله وکل
چشمی که دیده باشد ازروح آفریده
چون من شکسته را از پیش خود چه رانی
می بیغش است بشتاب وقتی خوشست درباب
ازباده وصالت کرجرعه بنوشم
مانده ایم وعاجز توحاکمی وقادر
هرتاره موی حافظ دردست زلف شوخیست

وله

پدید آمد رسوم بی وفائی
برند از فاقه نزد هرخسیی
کسی کو وفا ضلست امروز در دهر
ولیکن جاهلست اندر تمم
وکر شاعر بکوید شعر چون آب
نبخشندش جوی از بخل وامساك

وله

ای پادشه خوبان داد ازغم تنهائی
ای درد توام درمان پربستر ناکامی

با غم راکنار بایستی
دل امسال پار بایستی
زندکانی دوبار بایستی
زین هنرهات صار بایستی
ورنه دستار کژ چرا بستی
صورت عشق نیست جز مستی
مست کشتی وبند بشکستی

خود بی توکدام زندکانی
مرکست بنام زندکانی
دانه تو ودام زندکانی
باده تو وجام زندکانی

از توغریب کی بود رسم غریب پروری
چون دانهٔ بکیرد ازخرمن غریبی
یکسو نظر بینداز از روزن غریبی
مسکین جم اربمیرد در مسکن غریبی

یاران صلای عشق است کرمیکنید کاری
هر یك کرفته جامی بریاد روی یاری
زین خاکیان مبادا بردامنش غباری
کم غایت توقع بوسیست باکناری
سالی دکرکه دادر امید نوبهاری
تازنده ام نورزم آیینه هو شیاری
کرمیکشی بزورم ورمیکشی بزاری
مشکل بود نشستن در ابچنین دیاری

نماند ازکس نشان آشنائی
کنون اهل هنر دست کدائی
نمی بیند زغم یکدم رهائی
متاع اوچوهست این دم بهائی
که دلازان فزاید روشنائی
اکرخود فی المثل باشد سنائی

دل بی تو بجان آمد وقتست که بازآئی
وی یاد توام مونس درکوشهٔ تنهائی

مشتاقی ومهجوری دور از توچنانم کرد
دایم کل این بستان شاداب نمی ماند

جان فدای توکه هم جانی وهم جانانی
تابماند زروشاداب نهال قد تو
کرچه دوریم بیاد توقدح می نوشیم

ای که مهجوری عشاق روا میداری
تشنهٔ بادیه را هم بزلالی دریاب
ساغرما که حریفان دکر می نوشند
ای مکس حضرت سیمرغ نه جولانکه تست
تو بتقصیر خود افتادی ازین درمحروم

این خرقه که من دارم دررهن شراب اولی
چون عمر تبه کردم چندانکه نکه کردم
چون پیرشدی حافظ ازمیکده بیرون آی

بشنواین نکته که خودرا زغم آزاده کنی
تکیه برجای بزرکان نتوان زد بکزاف
آخر الامر کل کوزه کران خواهی شد

بصوت بلبل وقری اکر ننوشی می
چوکل نقاب برافکند ومرغ زدهوهو
چوهست آب حیاتت بدست تشنه ممیر
نوشته اند برایوان جنة المأوی
سخن نماند سخن طی کنم شراب کجاست

محرم هاتف میخانه بدولت خواهی
همچو جم جرعهٔ می کش که زسر ملکوت
بردر میکده رندان قلندر باشند

سینه مالامال درداست ای دریغا مرهمی
چشم آسایش که دارد ازسپهر تیزرو
آدمی در عالم خاکی نمی آید بدست

ز دلبرم که رساند نوازش قلمی
نمی کنم کلهٔ لیکن ابر رحمت دوست
بیا که وقت شناسان دوکون بفروشند

حافظ

کردست بخواهد شد دامان شکیبائی
درباب ضعیفانرا دروقت توانائی

وله

سرفدای تو وکرنه من وسرکردانی
واجب آنست که بردیدهٔ ما بنشانی
بعد منزل نبود در سفر روحانی

وله

عاشقانرا زبرخویش جدا میداری
بامیدی که درین ره بخدا میداری
ما تحمل بکنیم ارتو روا میداری
عرض خود می بری وزحمت ما میداری
ازکه می نالی وفریاد چرا میداری

وله

وین دفتر بیمعنی غرق می ناب اولی
درکنج خراباتی افتاده خراب اولی
رندی وهوسناکی درعهد شباب اولی

وله

خون خوری کرطلب روزی ننهاده کنی
مکر اسباب بزرکی همه آماده کنی
حالیا فکر سبو کن که پرازباده کنی

وله

علاج کی کنمت آخر الدوا الکی
منه زدست پیاله چه میکنی هی هی
فلاتمت ومن الماء کل شئ حی
که هرکه عشوهٔ دنی خرید وای بوی
بده بشادی روح روان حاتم طی

وله

کفت باز آی که دیرینهٔ این درکاهی
پرتوجام جهان بین دهدت آکاهی
که ستانند ودهند افسر شاهنشاهی

وله

دل زتنهائی بجان آمد خدایا همدمی
ساقیا جامی بیاور تا بیاسایم همی
عالمی دیکر بباید ساخت وزنو آدمی

وله

بکجاست پیك صبا کرهمی کند کرمی
بکشتزار جکر تشنکان نداد نمی
یك پیاله می صاف وصحبت صنمی

حافظ
ساقیا سایهٔ ابراست و بهار و لب جوی
روی جانان طلبی آینه را قابل ساز
بیشتر زانکه شوی خاك در میکده ها

وله
دلم که گوهر اسرار حسن و عشق در وست
دم از ممالك خوبی چو آفتاب زدن
دران شمایل مطبوع هیچ نتوان گفت

وله
آن روز دیده بودم این فتنه ها که برخاست
در حلقهٔ مغانم دوش آن پسر چه خوش گفت

وله
مخمور جام عشقم ساقی بده شرابی
عشق رخ چو ماهش در پرده راست ناید

وله
عمر بگذشت به بی حاصلی و بوالهوسی

وله
آندم که با تو باشم یك سال هست روزی

وله
مسند بگلستان بر تا شاهد وساقی را

وله
ساغری نوش کن و جرعه بر افلاك افشان

وله
جهل من و علم تو فلك را چه تفاوت

وله
بگیر دامن جمعیتی وکاری ساز

حسن بیك
سحر آمدم بکویت بشکار رفته بودی

میر حیدر
همه شب درین خیالم که رسم بوصل روزی

خادم اصفهانی
بمن دشوار شد آخر ره میخانه پیمودن

خاقانی
گر بقدر سوزش دل چشم من بگریستی

دیدهای بخت من بیدار بایستی کنون
آنچه از من شد گر از ملك سلیمان گم شدی

خسرو دهلوی
ای بی غم از دل ما بسیار شد جدائی
داند چگونه باشد شبهای دردمندان
شبهای عاشقانرا شمع مراد نبود
از حسرت جمالت جانم ز پا در آمد

وله
بی من ای بی تو بجان آمده جانم چونی
پیش ازین گرچه جفاهات بسی بود ولیك
تو مرا در غم خواهی و منت در شادی

مرا گویم چه کن ار اهل دلی خود تو بگری
ورنه هر گز گل و نسرین ندمد ز آهن وروی
بگذر وروزی بسرا پردهٔ میخانه بپوی

توان بدست تو دادن گرش نکو داری
ترا رسد که غلامان ماهرو داری
جز این قدر که رقیبان تند خو داری

گر سرکشی زمانی با ما نمی نشستی
با کافران چه کارت گر بت نمی پرستی

پر کن قدح که بی می مجلس ندارد آبی
مطرب بزن نوائی ساقی بده شرابی

ای پسر جام میم ده که به پیری برسی
وآندم که بی تو باشم یکروز هست سالی
لب گیری ورخ بوسی می نوشی وگل بوئی
چندی چند از غم ایام جگر خون باشی
انجا که بصر نیست چه خوبی وچه زشتی
که هیچ کار میسر نشد به تنهائی

تو که سك نبرده بودی بچه کار رفته بودی
همه روز امید وارم که شبی بخوابم آئی
باین پیری بکوی میفروشم خانه بایستی
بر دل من مرغ وماهی تن بتن بگریستی
تا ابد بدی حال من بر حال من بگریستی
بر سلیمان هم پری هم اهرمن بگریستی

شادی برویت از چه با غمگسارنانی
آنکس که خفت روزی بر بستر جدائی
در سوز خویش بیند پروانه روشنائی
ای دستگیر جانها آخر بگو کجائی

ازبی کاهش من روز بروز افزونی
نه چنین بود ازین پیشترك کاکنونی
من چنانم که تو خواهی تو ندانم چونی

حال خونابهٔ خسرو دل خسرو داند
ای جان زتن رفته بتن بازکی آئی
جان تو که از دیدن روی تو بمردم
کسی نماند که دیگر به تیغ ناز کشی
بسکه نادیدنی از مردم دنیا دیدم
چوری بطور همت ارنی مگو و بگذر
بمرخود مژه برهم نمی زند تصویر
نمی خواهم که کس یابد زسر حالم آگاهی
بوی جوی مولیان آید همی
ریك آموی ودر شتهای او
ای بخارا شاد باش وشادزی
شاه ماهست وبخارا آسمان
میر سرواست وبخارا بوستان
ای بصد معنی زشاهان جهانت برتری
شب است وشاهد وشمع وشراب وشیرینی
بشرط آنکه منت بنده وار در خدمت
چو صبرم از تو میسر نمیشود چه کنم
بحکم آنکه مرا هیچ دوست چون تو بدست
برنك وبوی بهار ای فقیر قانع شو
تفاوتی نکند گر ترش کنی ابرو
میان ما وشما عشق در ازل بوده است
ای صوفی سرگردان در بند نکو نامی
ملك صمدیت راچه سود وزیان دارد
زهدت بچه کار آید گر راندهٔ درگاهی
بیچارهٔ توفیق اند هم صالح وهم طالح
جهدت نکند آزادای صید که در بندی
جامی چه بقا دارد در رهگذر سنگی
این ملك خلل گیرد گرخود ملك رومی
ای نفس اگر بدیدهٔ تحقیق بنگری
ای پادشاه وقت چو وقت فرا رسد
گرپنج نوبتت بدر قصر می زنند

خسرو دهلوی
تو چه دانی که نه در آب ونه اندر خونی

وله
وی سرو خرامان بچمن بازکی آئی
تازنده شوم باز بتن بازکی آئی

وله
مگر که زنده کنی خلق را وباز کشی

خراب
رشکها می برم از لذت نابینائی

رضی الدین
که نیر زد این تمنا بجواب لن ترانی

رفیعی
مگر زچشم من آموخت طرز حیرانی

روحی
وگرنه عالمی سوزم بیك آه سحر گاهی

رودکی
بوی یار مهربان آید همی
زیر پایم پرنیان آید همی
شاه سویت میهمان آید همی
ماه سوی آسمان آید همی
سرو سوی بوستان آید همی

سعدای اصفهانی
برنوشهی ختم وبرخیر البشر پیغمبری

سعدی
غنیمت است دمی روی دوستان بینی
گر ببندم ونوشاه وار بنشینی
بخشم رفتم وباز آمدم بمسکینی
ببند ونوبه از من هزار بگزینی
جو باغبان نگذارد که سیب وگل چینی
هزار تلخ بگوئی هنوز شیرینی
هزار سال بر آید همان نخستینی

وله
تادرد نیاشامی زین درد نیارامی
گر حافظ قرآنی ور عابد اصنامی
کفرت چه زیان دارد گر نیك سرانجامی
درماندهٔ تقدیر اندهم عارف وهم عامی
سودت نکند پرواز ای مرغ که در دامی
دور فلك آن سنگست ای یار تو آن جامی
وین روز بشام آید گر پادشه شامی

وله
درویشی اختیار کنی بر توانگری
تونیز باگدای محلت برابری
نوبت بدیگری بگذاری وبگذری

سعدی

دنیا زنیست عشوه کر ودلستان ولی
آهسته روکه برسر بسیار مردم است
آبستنی که این همه فرزند زادو کشت

وله

چون شرح حال بستان ای باد نوبهاری
ای کنج توشه‌رو برخستکان نکه کن
یا خاوتی برآور یا برقعی فروهل
هرساعت از لطیفی رویت عرق برآرد
عود است زیردامن یا کل درآستینت

وله

خرم صباح آنکه تو دروی نظر کنی
آزاده بنده که بود در رکاب تو
ای آفتاب روشن وای سایهٔ همای
مقدور من سر یست که در پایت افکنم
کفتی که دیر وزود بحالت نظر کنم

وله

ای که بحسن قامت سرو ندیده ام سهی
جور مکن که حاکمان جور کنند بر رهی
از نظرت کجا رود ور برود تو همرهی
شاید اکر نظر کنی ای که زدرد دم آکهی
سعدی و عمرو وزید را هیچ محل نمی دهی

وله

سرو سیمینا بصحرا میروی
جان نخواهد بردن از تو هیچ دل
کر قدم برچشم من خواهی نهاد
کر تماشا میکنی درخود نکر
دیدهٔ سعدی و دل همراه تست

وله

ای سرو حدیقهٔ معانی
پیش تو باتفاق مردن
آنرا که تو از سفر بیانی
کر ز آمدنت خبر بیارند

وله

بسیار سفر باید تا پخته شود خامی
کر پیر مناجاتی ور رند خراباتی
ای درد دل ریش من مهرت چو روان در تن
باشد که تو خود روزی از ما خبری پرسی

با هیچکس بسر نبرد عهد شوهری
این جرم خاك را که تو امروز برسری
دیکر چه چشم داری ازو مهر مادری

کز بلبلان برآمد فریاد بیقراری
مرهم بدست وما را مجروح میکذاری
ورنه بشکل شیرین شور از جهان برآری
چون برشکوفه بارد باران نوبهاری
یامشك در کریبان بنمای تا چه داری

فیروز روز آنکه تو بروی کذر کنی
خرم ولایتی که در آنجا سفر کنی
ما را نکاهی از تو تمناست ار کنی
کر زانکه التفات بدین مختصر کنی
آری کنی چو بر سر خاکم کذر کنی

کر همه دشمنی کنی از همه دوستان بهی
شیر که پای بنده شد تن بنهد برو بهی
رفت و رها نمی کند آمد و ره نمی دهی
ورنکنی اثر کند درد دل سحرکهی
وین همه لاف میزنیم از دهل میان تهی

نیك بدعهدی که بی ما میروی
شهر بکرفتی بصحرا میروی
دیده پرده می نهم تا میروی
کی بخوشتر زین تماشا میروی
تا نه پنداری که تنها میروی

جانی و لطیفهٔ جهانی
خوشتر که پس از تو زندکانی
حاجت نبود بار مغانی
من جان بدهم بمژد کانی

صوفی نشود صافی تا در نکشد جامی
هریك قلمی رفتست بروی بسرانجامی
آخر ز دعا کوئی یاد آر بدشنامی
ورنه که برد هیهات از ما بتو پیغامی

توهیچ عهد نبستی که عاقبت نشکستی
بنای مهر نمودی که پایدار نباشد
دلم شکستی ورفتی خلاف شرط محبت
کرت کسی بپرسد ملامتش نکنم من

ای برق اکر بکوشهٔ آن بام بکذری
کوتشنکان بادیه را جان بلب رسید
رفتی وهمچنان بخیال من اندری
بادل بمادهی چو دل ما بدست تست

کل نسبتی ندارد باروی دلفریبت
کرقید می کشانی بندی نمی کریزد
عمری دکر بباید بعد از فراق ما را
خیرت خراب ترکرد جراحت جدائی
توجه ارمغانی آری که بدوستان فرستی
چه کند اکر تحمل نکند زیر دستان

ای ماه سرو قامت شکرانهٔ سلامت
شیری در بن فضیت کمتر شده زموری
سعدی بهرچه آید کردن بنه که شاید

همه عمر برندارم سر از بن خمار مستی
تونه مثل آفتابی که حضور وغیبت افتد
نظری بدوستان کن که هزار بار از ان به
صاحب نظر نباشد دربند نیکنامی

ای نقطهٔ سیاهی بالای خط سبزش
ترك عمل بکفتم واین شدم زعزلت

فدای جان تو کر من فدا شوم چه شود
مرا کناه نباشد نظر بروی جوانان
من ای صباره رفتن بکوی دوست ندارم

هرسلطنت که خواهی میکن که دلپذیری
کفتم مکر برفتی غایب شوی زچشمم
اورا نمی توان دید از منتهای خوبی

سعدی

مرا برآتش سوزان نشاندی ونشستی
مرا به بند بدستی خود از کمند بجستی
باحتیاط رواکنون که آبکینه شکستی
تو هم در آینه بنکر که خویشتن بپرستی

وله

جائی که باد زهره ندارد خبر بری
تو خفته در کجاوه بخواب خوش اندری
کوئی که در برابر چشمم مصوری
یا مهر خویشتن ز دل ما بدر بری

وله

تو درمیان کلها چون کل میان خاری
دربند خوبرویان خوشتر که رستکاری
کاین عمر صرف کردیم اندر امیدواری

وله

چه خیال آب روشن که بتشنکان نمائی
چه ازان به ارمغانی که تو خویشتن بیائی
تو هر آن ستم که خواهی بکنی که پادشائی

وله

ازحال زیردستان میپرس کاه کاهی
کوهی در بن ترازو کمتر شده زکاهی
پیش که دادخواهی از دست پادشاهی

وله

که هنوز من نبودم که تو در دلم نشستی
همه کان روند وآیند و تو همچنان که هستی
که بحیتی نویسی وهدیتی فرستی

وله

خاصان چه باك دارند از کفتکوی عامی
خوش دانهٔ ولیکن بس درکنار بامی
بی چیز را نباشد اندیشهٔ حرامی

وله

برای عید بود کوسفند قربانی
که پیر داند مقدار روزکار جوانی
تو میروی بسلامت سلام من برسانی

وله

دردست خوبرویان دولت بود اسیری
آن نیستی که رفتی آنی که درضمیری
ما خود نمی نمائیم از غایت حقیری

سعدی — اکرم حیات بخشی وکرم هلاك خواهی … سر بندکی بخدمت بنهم که پادشاهی
من اکر هزار خدمت بکنم کناهکارم … تو اکر هزار چون من بکشی که بیکناهی
بکسی نمی توانم که شکایت توکویم … همه جانب تو کیرند و تو آن کنی که خواهی

وله — نه طریق دوستانست و نه شرط مهربانی … که بدوستان یکدل سر دست بر فشانی
دلم از تو چون برنجد که بوهم درنکنجد … که جواب تلخ کوئی تو بدین شکر دهانی

وله — بخت آینه ندارم که درومی نکری … خاك بازار نیرزم که برو می کذری
من چنان عاشق رویت ز من بیخبرم … تو چنان فتنهٔ خویشی که زما بیخبری

وله — شاخی که سر بخانهٔ همسایه می برد … تلخی برآورد مکر از بیخ برکنی
بسیار بدنباید شهوت پرست را … کش دوستی شود متبدل بدشمنی

وله — شاهد آنست که زهر از قبلش نوش کنی … نه چو رنجی رسدت یار فراموش کنی
شاهد آن وقت بباید که تو حاضر باشی … مطرب آن وقت بکوید که تو خاموش کنی

وله — ماسپر انداختیم کر تو کمان میکشی … کو دل ما خوش مباش کر تو بدین دلخوشی
کفتی اکر در غمش پای نداری کریز … چون نتوانم کریز چون تو کندم کشی

وله — هر نوبتم که در نظر ای ماه بکذری … باردوم ز بار نخستین نکوتری
وله — هر کس بتماشائی رفتند بصحرائی … مارا که تو منظوری خاطر نرود جائی
وله — ای دریغا کرشبی در برخرابت دیدمی … سر کران از خواب و سرمست از شرابت دیدمی
وله — چشم رضا ومرحمت برهمه بازمی کنی … چونکه به بختمار سد این همه نازمیکنی
وله — تو بموسم جوانی بکر آنکه می توانی … که روزکار پیری نکندکسی جوانی
وله — کرم بجای فروماند کان چو بتوانی … مرتست نه چندان که خود فرومانی
وله — هرکز حسد نبردم بر منصبی ومالی … الا بر آنکه دارد با دلبری وصالی
وله — دیدار می نمائی و پرهیز می کنی … بازار خویش و آتش ما تیز می کنی
وله — هرچه از دو نان بمنت خواستی … در تن افزودی و از جان کاستی
وله — اکر حنظل خوری از دست خوشخوی … به از شیرینی از دست ترشروی
وله — کربهٔ مسکین اکر پر داشتی … تخم کنجشك از جهان برداشتی
وله — آنرا که بجای تست هر دم کرمی … عذرش بنه ار کند بعمری ستمی
وله — کر بر سر و چشم من نشینی … نازت بکشم که نازنینی
وله — همه چشمیم تا برون آئی … همه کوشیم تا چه فرمائی
وله — کس عیب نیارد کفت آنرا که تو بپسندی … کس رد نتواند کرد آنرا که تو بکزینی
وله — درروی تو کفتم سخنی چند بکویم … رو باز کشادی و درنطق ببندی
وله — بانتظار عیادت که دوست می آید … خوشست بردل رنجور عشق بیماری
وله — کفته بودم چو بیائی غم دل باتو بکویم … چه بکویم که غم دل برود چون تو بیائی

سعدی — می توانی که نیائی زدر سعدی باز … لیك بیرون شدن از خاطر او نتوانی
سلمان — بصنوبر قد دلکشش اکر ای صبا کذری کنی … زهوای جان و حزینی دل خسته را خبری کنی
بزیارتی چه بود اکر بر خاك من قدمی نهی … بعیادتی چه زیان دهد که بحال من نظری کنی
سحری وصال تو از خدا بدعاء شب طلبیده ام … مکر ای سحر نفسی زنی مکر ای دعا اثری کنی

سلطان سلیم اول — ای شوخ من یار توام تو دوستدار کیستی … هروقت غمخوار توام تو غمکسار کیستی
ازحال خود تا آکهم خواهم بوصلت جان دهم … ای یار من ناوار هم در انتظار کیستی
ای چنك در بزم صفا از درد می نالی چرا … آخر نظر کن برقفا اندر کنار کیستی

وله — من کیم جانا که کویم غمکسار من تونی … بازامن بندهٔ از جان و یار من تونی
وله — چون سلیمی سلطنت دارم که دی کفتی بلطف … عاشق دیوانهٔ بی اعتبار من تونی
وله — دیکر بسوی ما نظری هم نمی کنی … کشتیم خاك رهکذری هم نمی کنی

سلیم اصفهانی — خدایا چون مرا در دوستی ارشاد میدادی … چه میشد اندکم از بیوفائی یاد میدادی
بکارم این کره چون میزدی ای کاش همچون تیر … سرانکشت مرا هم ناخن فولاد میدادی

سلیم — ازرمان بخت من بی سایه شد ازبس همای … می کند در خیل مرغان دعوی پیغمبری
شجاع الدین — نیست رشکم کرچه می بیند درویش بسی … کانچه من می بینم ازرویش نمی بیند کسی
شرفی — خواستم بهر فراغت بجهان مأوائی … خوشتر از کوشهٔ میخانه ندیدم جائی
صائب — کرفتم سالرا پنهان کنی باموچه میسازی … کرفتم مو براکردی سیه باروچه میسازی
وله — آنرا که نیست قسمت از روزی خدائی … دایم کرسنه چشم است چون کاسهٔ کدائی
وله — روز سیه مرك شود سرو من ارت … هر خار که از پای فقیری بدر آری
وله — درجهان آب و کل خضری دوچار من نشد … میروم از خویشتن شاید که پیش آید کسی
وله — شد از فشار کردون موی سفید وسرزد … شیری که خورده بودم درروزکار طفلی
وله — دروطن کر میشدی هر کس باسانی عزیز … کی زآغوش پدر یوسف بزندان آمدی
وله — چون سلیمان قدر دل اکنون چه میدانی که جست … آنزمان انکشت میخائی که بی خاتم شوی
وله — پرتو یکتا نیست افتاده بر دیوار و در … آفتابی سربرآورده است از هر روزنی
وله — دست چون افتاد خالی همت عالی بلاست … آنچه دارم در نظر در دست بودی کاشکی
صالحی — زدودیده خون فشانم زغمت شب جدائی … چه کنم که هست اینها کل باغ آشنائی
سرو رنك کل ندارم چه روم بکشت کلشن … که شنیده ام زکلها همه بوی بیوفائی
مژهای چشم یارم بنظر چنان نماید … که میان سنبلستان چرد آهوی خطائی
همه شب درین خیالم که رسم بوصل روزی … همه روز درامیدم که شبی بخوابم آئی
چوسکان بر آستانت من ازان کرفته ام جا … که رقیب درنیاید به بهانهٔ کدائی

صالحی — نه کسی نشست با تونه باکسی نشستی
دل کافر و مسلمان ربودهٔ ندانم
نشود نصیب دشمن که شود هلاك تیغت
زغبار صالحی را نبود قرار یکدم
ضمیری — چه کند خضر ندانم بحیات جاودانی
عارضی — روز وصلی طلبم همچو شب هجر دراز
عراقی — بهر کمی نگرم صورت تومی بینم
جهان بچشم تومی بینم ای جهان کرام
غنی کشمیری — مدت شادی وغم نیست برابر بجهان
عنصری — نیستی دیوانه برآتش چرا غلطی همی
فردوسی — شبی در برت گر برآسودمی
بقدر از نهم چرخ بگذشتمی
قلم در کف تیر بشکستمی
جمال تو گر زانك من دارمی
بر افتاد گان رحم آوردمی
قاآنی — مگر در بچهٔ نوری تو یا نتیجهٔ حوری
مرا تو مردم چشمی چه غم که غایبی از من
چو عکس ماه که افتد درون چشمهٔ روشن
بلطف آب حیاتی بطیب باد بهاری
چو عشق رهزن عقلی چو عقل زینت روحی
وله — دلبران اخترند و تو ماهی
چند گوئی دلت چه گونه بود
قری — ای طره های خوبان از نافهٔ تو بوئی
چون شمع جمله روئی در بزمگاه دلها
وی دست غیرت تو در چارسوی عشقت
نقش هزار لیلی از گلبن تو رنگی
من جز ترا نه بینم هرسو که چشم دارم
کلیم — صدای آشنا زین شش جهت نشنیده ام هرگز
وله — بدل صد آرزو داری بدوران کارسازی کن

همه جا کنند قربان زکدام آشنائی
که بچشم اهل عالم تو چه چیز می نمائی
سر دوستان سلامت که تو خنجر آزمائی
بهوای سر وقدت شده ام چنین هوائی
که مرا ملال گیرد زدوروزه میهمانی
تا کنم شرح ستمها که تو با من کردی
ازین سبب همه در چشم من تومی آئی
برای آنکه تو ئی در دو دیده بینائی
گریهٔ شمع شبی خندهٔ صبح است دمی
نیستی پروانه گرد شمع چون جولان کنی
سر از فخر بر آسمان سودمی
بپا قند کیوان بفر سودمی
کلاه از سر مهر بربودمی
بجای تو گر زانك من بودمی
بدرماندگان بر بخشودمی
که فرق تا بقدم غرق در لطافت ونوری
حضور عین چه حاجت بود که عین حضوری
بچشم من همه نزدیکی وزمن همه دوری
ببوی خاك بهشتی بنور آتش طوری
چو روح زیور عمری چو عمر مایهٔ سوری
نیکوان لشکرند وتو شاهی
تو درون دلی خود آگاهی
هژده هزار عالم در عرصهٔ تو کوئی
وآنکه زتو ندیده پروانه هیچ روئی
سرهای مرد مارا آو یختهٔ موئی
عقل هزار مجنون از جرعهٔ تو بوئی
وآنکه ترا نه بیند چشمم بهیچ سوئی
مگر گاهی که از کوه غم می آید آوازی
چو کاهی همان به کاشنای باغبان باشی

روئی چه گونه روئی روئی چو آفتابی
هر پرتوی زرویش درچشم عقل نوری
گرعکس عارض او برصحن عالم افتد
دردور چشم مستش هست از شراب فتنه
احداث دهر ولطف تو واشتیاق من
من اگر تو به زمی کرده ام ای سرو سهی
هزاران شمع روشن می توان دریك نفس مردن
در معرکه بستانند ودر بزم ببخشند
عادلتر وعالمتر ازو هیچ ملك نیست
ای آفتاب رؤیت هرسو فکنده تابی
از کیست قدر رویت چون نیست غیر تو کس
ساقی وباده چون نیست آلایکی پس از چه
دست تو در گل ما مهر تو در دل ما
ترا که دیده نباشد نظر چه گونه کنی
تراکه هیچ زاحوال خود خبر نبود
نکرده هیچ مریدی چه گونه شیخ شدی
تو میخواهی که تا تنها تو باشی
چو بی ما نیستی یك لحظه موجود
دوئی انجا نمی گنجد برون شو
خاطر ازمهر کسان برداشتم آز بهر تو
هرشب ای دل گفتگوی زلف جانان میکنی
این دولت سرمستم هشیار شود روزی
هم بازشود این درهم روزشود این شب
خصمی که برغم من امروز نوازندش
ای کرده گدایان درت دعوی شاهی
بر نیاید یك عزیز از مصر مردم پروری
من شمع جانگدازم تو صبح دلگشائی
نزدیك آنچنانم دور آنچنان که گفتم
دلم بدست تو مرغیست در کف طفلی
شرح این قصهٔ جانسوز نگفتن تا کی

کال اصفهانی — زلفی چه گونه زلفی هر حلقه پیچ وتابی
هر حلقهٔ ززلفش در حلق جان طنابی
گردد زسایهٔ او هر ذره آفتابی
افتاده همچو نرگس هر گوشهٔ خرابی
وله — هر یك ازین سکانه ندارد نهایتی
لاله خاتون — تو خود این توبه نکردی که بمن می ندهی
میر مشرب — چراغ مردهٔ را زنده کن گرمیکنی کاری
مظفر هروی — ملکی بسواری وجهانی بسؤالی
الاملاك العرش تبارك وتعالی
مغربی — وی از فروغ مهرت هرذره آفتابی
هر لحظه درلباسی هرلمحه در نقابی
در هرطرف فتاده مستیست از شرابی
نوریست درظلامی که گنجیست درخرابی
وله — بدین قدم که تو داری سفرچه گونه کنی
زحال خود دگری را خبر چه گونه کنی
بسر نبوده کسی را بدرجه گونه کنی
وله — کسی دیگر نباشد تا تو باشی
نمی شاید که تو بی ما تو باشی
که یا من باشم انجا یا تو باشی
نجیب الدین — چون ترا کشتم تو خود خاطر زما برداشتی
نرگس هروی — خود پریشانی ومارا هم پریشان میکنی
نظامی — وین بخت گران خوابم بیدارشود روزی
دلبر نه چنین ماند دلدار شود روزی
درچشم عزیز اوهم خوار شود روزی
وله — ای آمده شاهان بدرت بهر گدائی
نظیری — پیر شد درچاه صد یوسف زخط مشتری
سوزم گرت نه بینم میرم چورخ نمائی
وله — نی تاب وصل دارم نی طاقت جدائی
نوایی — که نی کشد نه گذارد نه سازدش قفسی
وحشی — سوختم سوختم این راز نهفتن تا کی

وحشی

جانی دوم که جنس وفارا خرد کسی
نام متاع من بزبان آورد کسی

وحید میرزا طاهر

ازان ناخوانده دربزم تو چون مکتوب می آیم
که میدانم اگر مکتوب بفرستم نمی خوانی

هلالی

اگر بلطف بخوانی و گر بقهر برانی
تو پادشاهی وما بندهٔ تو ایم تودانی
ترا اگرچه نیاز کسی قبول نیفتد
من ازجهان بتو نازم که نازنین جهانی
بهرکسی که نشستی مرا بخاك نشاندی
دگر بکس منشین تا بر آتشم ننشانی
بهر کجا که رسیدم زخوبی تو شنیدم
چوروی خوب تودیدم هنوز بهتر ازانی
بغیر جان دگری نیست باتو دردل تنگم
امید هست که آن هم نماند وتو بمانی
طریق مهر تو ورزم بهر صفت که توانم
تو نیز مرحمتی کن بدین قدر که توانی

وله

نگه بجانب من هرگز ازحیا نکنی
حیا کنی زمن وشرم ازخدا نکنی

یغما

آن مه زمهر بربست طرف نقاب نیمی
امروز یار آمد زار آفتاب نیمی
ازتاب سینهٔ گرم وزموج دیدهٔ تر
پیوسته ام درآتش نیمی درآب نیمی
گرملك نشأتینم بخشد خدای سازم
نیمی فدای ساقی رهن شراب نیمی
دارم زدست روبت روئی زدست خوبت
نیم ازطبانچه نیلی درخون خضاب نیمی
بینم مگر جمالت یا صورت خیالت
چشمی مراست بیدار نیمی بخواب نیمی

وله

بجانان شرح دل تاگفته ماند ای نطق تقریری
زبارا نیست یارای سخن ای خامه تحریری
تماشا برده ازجا پای شوقم جلوهٔ ای رخ
زتنهائی دلم دیوانه شد ای زلف زنجیری
یك زخم ازتو قانع نیستم تعجیل ای قاتل
بجان مشتاق زخم دیگرم ای عمر تأخیری
بخت خصم کردی چند طالع شرم ای کوکب
روی تاکی خلاف رای من ای چرخ تغییری
بود کان مه بفریادم رسد امداد ای افغان
شود کان شوخ دل رحمی کند ای ناله تأثیری

وله

وطن ناچار رندانرا در میخانه بایستی
حرم میخانه قندیل حرم پیمانه بایستی
عیار نقد اخلاص حرم جویان نشد ظاهر
بهر یکسال روزی کعبه آتشخانه بایستی
نبودی هر نظر شایستهٔ نظارهٔ لیلی
وگرنه درجهان هرعاقلی دیوانه بایستی
بحکمت دیر و مسجد شد مقام راهب وزاهد
که بلبل را گلستان جغدرا ویرانه بایستی
دم مردن زمستی توبه کردم وندانستم
بجای توبه دردستم کنون پیمانه بایستی

وله

ساقیا زنده کن دلم از می
که من الماء کل شیء حی
باده خور یاد نیك وبد تا چند
ساده جو فکر خیر وشر تا کی
گرد کن شمع وجمع ویار وندیم
چنگ قانون ونای وبربط ونی
درشبستان خرام خرم وشاد
که بهاران برفت وآمد دی
جام می گیر ازکف ساقی
چند گوئی حکایت جم وکی

(گیرم)

یغما

گیرم ازشهر بهامون شدم از رسوائی
کو باندازهٔ رسوائی من صحرائی
گیستم من دل ودین باختهٔ درره عشق
بی دلی بی هنری دربدری شیدائی
هردو عالم نستانم ببها افتد اگر
درکفم باغی ویاری ومی ومینائی
دل بیدرد ندارد خبر ازعالم عشق
حسن یوسف چه کند درحق نابینائی

وله

گرنه فدای آن سری ورنه بپای آن تنی
دل نه که سنگ پهلوئی سرنه که بار گردنی
قبلهٔ دیر ومسجدی کعبهٔ زهد وزاهدی
غارت دین ودانشی فتنهٔ کوی وبرزنی
صدق وارادت مرا این دو گواه عدل بس
کزهمه با تو دوستم وزهمه ام تو دشمنی
بورخ تست مرد وزن فتنه گران خط وذقن
رهزن صد منیژهٔ چاه هزار بیژنی

وله

تاپای تواند رفت درکوی توراه اولی
تادیده تواند دید سوی تو نگاه اولی
چشمی که نه بر آن روی روئی که نه در آن کوی
ازرنج سفید اسب ازشرم سیاه اولی

غنی

ای خوش آن شبها که باافسانه میلی داشتی
درددل می گفتم وافسانه می پنداشتی

لا

اکسیر شاد مانیست خاك دیار طفلی
بازیچه ایست عشرت ازرهگذار طفلی
در برگ ریز پیری شد رخنهای آفت
هرخندهٔ که کردم درروزگار طفلی

لا

به نیم غمزه توانی که قتل عام کنی
نعوذ بالله اگر غمزه را تمام کنی

لا

جان بخشمت آن ساعت کزلب شکرم بخشی
دانم که تو ازآن لب جان دگرم بخشی

لا

ازکد ازشمع باشد شعله را پایند کی
میکند ازپهلوی مظلوم ظالم زندگی

لا

مشکلی باد دادم از یاری
کار هرمرد ومرد هرکاری

لا

چه خوش باشد که بعد از انتظاری
بامیدی رسد امیدواری

لا

چه شود بده دل وبیهوده رانی
که دایم آزموده آزمانی

لا

سخن ناشنیده میدانی
ورق نانوشته میخوانی

لا

حیف باشد که ازبرای زنی
پاره سازی بقدر پیرهنی

لا

گرسنگ همه لعل بدخشان بودی
پس قیمت لعل وسنگ یکسان بودی

لا

چو در خاك خواهد شدن هرتنی
چه از تخت شاهی چه از گلخنی

لا

غمی کز پیش شادمانی بری
به از شادئی کز پیش غم خوری

لا

دیوانه مخوان مرا بزاری
دیوانه توئی که عقل داری

لا

بیگانه چنان شدی که هرگز
گوئی که نبود آشنائی

لا

گر بمیری ودشمنان بخورند
به که محتاج دوستان باشی

لا

بشارت باد پاکان حرم را
که عزم کعبه دارد بت پرستی

لا

مرا مادر دعا کرد است گوئی
که ازتو دور بادا آنچه خواهی

لا

هزاران آفرین ازپای تاسر
که سر تا پا سزای آفرینی

لا

سفر کردم بامید غنیمت
غنیمت عمر بود وگشت فانی

کر انکشت سلیمانی نباشد	چه خاصیت دهد نقش نکینی
مرا ازشکستن چنان عار ناید	که ازناکسان خواستن مومیائی
سوزدل من قلم نیارست نوشت	آری نبود کارنی آتشکاری
من همچو بادوخاکم وتو آفتاب وابر	کلها ولالهادهم ار تربیت کنی
عجب ازوفای یاران که تفقدی نفرمود	نه بنامهٔ پیامی نه بخامهٔ سلامی
درین کلشن بجای خاروخس دام وقفس روید	مکر در تنکنای بیضه یابی مرغ آزادی
نفسی شادی ولك عصرمصیت ستست	مدت عیش باندازهٔ غم بایستی
بهر چه روی نهم یابهرچه رای کنم	قو بست دست مرا تانو یارمن باشی
نکتهٔ دارم نهانی بادهان تو لی	وقت تنکست ونمی یابم مجال فرصتی
چو من بتو منم وتو بخود توئی مطلق	من آن منم که نیم من توآن توئی که توئی
مفرحی بجکر خستکان عشق رسان	زکیمیای سعادت که در دهان داری
زمن لك بیم ندارم ولی ازان ترسم	که من بمیرم وتو جان دیکران باشی
الفت مکیر همچو الف هیچ باکسی	تا وقت انقطاع المهاونمی کشی
دزدی نکردهٔ وکسی رانکشتهٔ	ای ساده دل چرا بزمستن سفر کنی
هرچند فکر میکنم ازهرچه درجهان	نام نکوست حاصل ایام آدمی
اختیار مه نباشد آنکه در عقرب شود	کرخیار اورابدی پیوسته درجوزاستی
درطوف حرم دیدم دی مغبچهٔ میکفت	این خانه بدین خوبی آتشکده بایستی
بهرچمن که رسیدی کلی بچین وبرو	بپای کل منشین آن قدر که خارشوی
اندرغزل خویش نهان خواهم کشت	تابوسه زنم برلب توچو نش نخوانی
بسیار بدی کردی وبند اشتیش نیك	نیکی چه بدی کرد که یکبار نکردی
ای زدهٔ تو خدانهٔ ولیکن بخدا	ستار عیوب وقاضی الحاجاتی

(می ترسم ازخداونمی ترسم ازکسی)	(عنقاندیده صورت عنقا کند همی)
(عالم نه متاعیست که ارزد بنزاعی)	(تنهامانی چو دوست بسیار کشی)
(جرعهٔ کافی بوداز خم برای چاشنی)	(درهر سربست شوری درهر دلیست دردی)
(چو کفر از کعبه برخیزد بکجاماند مسلمانی)	(بیزارم از زندکی ای مرك کجائی)
(جان کافر بدوزخ ارزانی)	(کاد بوزینه نیست نجاری)
(هرشب شب قدراست اکر قدر بدانی)	(کربه راباموش کی بوداست مهرمادری)

بسم الله الرحمن الرحيم

الاشعار العربية

التشبيبات والمقطعات المتنوعة

﴿ فى مدح النبى صلى الله تعالى عليه وسلم ﴾

واحسن منك لم ترقط عين	واجمل منك لم تلد النساء	حسان بن ثابت
خلقت مبرأ من كل عيب	كأنك قدخلقت كما تشاء	
الناس من جهة التمثال اكفاء	ابوهم آدم والام حواء	على القيروانى
فان يكن لهم فى اصلهم شرف	يفاخرون به فالطين والماء	
ماالفضل الا لاهل العلم انهم	على الهدى لمن استهدى ادلاء	
وقيمة المرء ماقد كان يحسنه	والجاهلون لاهل العلم اعداء	
ففز بعلم تعش حيا به ابدا	الناس موتى واهل العلم احياء	
هجرت الخلق طرا فى هواكا	واهملت العيال لكى اراكا	ابراهيم ادهم
ولو قطعت اربا ثم اربا	لما حن الفؤاد الى سواكا	
نسب اضاء عموده فى رفعة	كالبدر فيه ترفع وضياء	السرى الموصلى
وشمائل شهد العداة بفضلها	والفضل ماشهدت به الاعداء	
اكتم اخبار الهوى عن عواذلى	وللطرف منى بالمدامع انباء	ابن نباتة
فيا عجبا منى لانسان مقلة	يحدث اخبارى وفى فمه ماء	
دع عنك لومى فان اللوم اغراء	وداونى بالتى كانت هى الداء	ابونواس
صفراء لا تنزل الاحزان ساحتها	لو مسها حجر مسته سراء	
من كف ذات حرفى زى ذى ذكر	لها محبان لوطى وزناء	
قامت بابريقها والليل معتكر	فلاح من وجهها فى البيت لالاء	
فارسلت من فم الابريق صافية	كانما اخذها بالعين اغفاء	
رقت عن الماء حتى مايلائمها	لطافة وجفا عن شكلها الماء	
فلو مزجت بها نورا لمازجها	حتى تولد انوار واضواء	
دارت على فتية ذل الزمان لهم	فلا تصيبهم الا بما شاؤا	
فقل لمن يدعى فى العلم فلسفة	حفظت شيئا وغابت عنك اشياء	

كوبريلى زاده عبدالله باشا

الا بادر قد غلب العزاء   وجد الوجد وامتنع اللقاء
وكنت اخاف ان تنأى وابكى   فقد حق التخوف والبكاء
وطال الليل مذناء بت حتى   كان الليل ليس له انقضاء
واسهرنى هواك فبت ارعى   كواكبه ونام الاخلاء
اؤمل ان أراك ولست ادرى   صلى بما سيجلبه القضاء
فهل من عيشنا مافات يرجى   وهل تخلو اليك كما نشاء
فان تذهب بالفتنا الليالى   فللايام والدهر اعتداء

ابن ليون الاندلسى

تعظيمك الناس تعظيم لنفسك فى   قلوب الاعداء طرا والاوداء
من يعظم الناس يعظم فى النفوس بلا   مؤنة وينل عز الاعزاء

ابو الاسود الدؤلى

لاتقبلن نميمة بلغتها   وتحفظن من الذى انباكا
ان الذى القى اليك نميمة   سينم عنك بمثلها قد حاكا

ابو العيص

افى كل عام مرضة بعد نقهة   وتنعى ولاتنعى متى ذا الى متى
سيوشك يوم ان يجئ وليلة   يسوقان حتفا راح نحوك اوغدا
فتمسى صريعا لاتجيب لدعوة   ولاتسمع الداعى وان جد فى الدعا

محمد بن حازم

انت سماء ويدى ارضها   والارض قد تأمل غيث السما
فازرع يدى عندى محمودة   تحصد بها منى حسن الثنا

ابو العلا المعرى

اما ذكر نا آدم وفعاله   وتزويجه ابنيه بنتيه بالخنا
علمنا بان الخلق من نسل فاجر   وان جميع الناس من عنصر الزنا

ابو الفرج الواوا

فامزج بماءك نار كاسك واسقنى   فلقد مزجت مدامعى بدمائى
واشرب على زهر الرياض مدامة   تنفى الهموم لعاجل السراء
لطفت فصارت من لطيف محلها   تجرى بمجرى الروح فى الاعضاء
وكان محنفة عليها جوهر   مابين نار از كبت وهواء
فكأنها وكأن حامل كأسها   اذ قام يجلوها على الندماء
شمس الضحى رقصت فنقط وجهها   بدر السماء بكواكب الجوزاء

ابو الحسن صاحب البريد

دار على العز والتأييد مبناها   وللمكارم والعلياء مغناها
دار تباهى بها الدنيا وساكنها   طرا وكم كانت الدنيا تمناها
فاليمن اصبح مقرونا بيمناها   واليسر اصبح مقرونا بيسراها
من فوقها شرفات طال ادناها   بدا الثريا فقل لى كيف اقصاها
لماينى الناس فى دنياك دورهم   بنيت فى دارك الغراء دنياها
ولو رضيت مكان البسط اعيننا   لم تبق عين لنا الا فرشناها
وهذه وزراء الملك قاطبة   بيادق لم تزل مابينها شاها

ابو الحسن صاحب البريد

فانت ارفعها مجدا واسعدها   جدا واجودها كفا واكفاها
وانت آدبها وانت اكتبها   وانت سيدها وانت مولاها
كسوتنى من لباس العز اشرفه   المال والعز والسلطان والجاها

لاادرى

اذا قل مال المرء قل صديقه   ولم يحل فى عين الصديق لقاؤه
واصبح لايدرى وان كان حازما   اقدامه خير ام وراؤه
فان مات لم يفقد ولم يحز نواله   وان عاش لم يفرح به اولياؤه

لا

كل ماتر تقى اليه بوهم   من جلال وقدرة وسناء
فالذى ابدع البرية اعلى   منه سبحان مبدع الاشياء

لا

لاتظهرن لعاذل اوعاذر   حاليك فى الضراء والسراء
فلرحمة المتفجعين حرارة   فى القلب مثل شماتة الاعداء

لا

اذا عقد القضاء عليك امرا   فليس يحله الا القضاء
يدبر بالنجوم وليس يدرى   ورب النجم يفعل مايشاء

المتنبى

فعدن كما اخذن مكرمات   عليهن القلائد والملاب
ينبئك بالذى اوليت شكرا   واين من الذى يولى الثواب
وليس مصيرهن اليك شينا   ولافى صونهن لديك عاب
ولافى فقدهن بنى كلاب   اذا ابصرن غرتك اغتراب
وكيف يتم بأسك فى اناس   تصيبهم فتولمك المصاب
ترفق ايها المولى عليهم   فان الرفق بالجانى عتاب
وانهم عبيدك حيث كانوا   اذا تدعو لحادثة اجابوا
وعين المخطئين هم وليسوا   باول معشر خطئوا فتابوا
وانت حياتهم غضبت عليهم   وهجر حياتهم لهم عقاب
وما جهلت اياديك البوادى   ولكن ربما خفى الصواب
وكم ذنب مولده دلال   وكم بعد مولده اقتراب
وجرم جره سفهاء قوم   وحل بغير جارمه العذاب
ولكن ربهم اسرى اليهم   فما نفع الوقوف ولاالذهاب
ولا ليل اجن ولانهار   ولا خيل حملن ولاركاب
رميتهم ببحر من حديد   له فى البر خلفهم عباب
كذا فليسر من طلب الاعادى   ومثل سراك فليكن الطلاب

المتنبى

بابى الشموس الجانحات غواربا   اللابسات من الحرير جلاببا
الناهبات عيوننا وقلوبنا   وجناتهن الناهبات الناهبا
الناعمات القاتلات المحييات   المبديات من الدلال غرائبا

المتنبي

حاولن تفديتى وخفن مراقبا ... فوضعن ايديهن فوق ترائبا
وبسمن عن برد خشيت اذيبه ... من حر انفاسى فكنت الذائبا
يا حبذا المتحملون وحبذا ... واد لثمت به الغزالة كاعبا
كيف الرجاء من الخطوب تخلصا ... من بعد ان انشبن فى مخالبا

وله

اعيدوا صباحى فهو عند الكواعب ... وردوا رقادى فهو لحظ الحبائب
فان نهارى ليلة مدلهمة ... على مقلة من فقدكم فى غياهب
فياليت بينى وبين احبتى ... من البعد ما بينى وبين المصائب
كثير حياة المرء مثل قليلها ... يزول وباقى عمره مثل ذاهب
الى لعمرى قصد كل عجيبة ... كانى عجيب فى عيون العجائب
باى بلاد لم اجر ذوائبى ... واى مكان لم تطأه ركائبى

وله

حسن الحضارة مجلوب بتطرية ... وفى البداوة حسن غير مجلوب
اين المعيز من الآرام ناظرة ... وغير ناظرة فى الحسن والطيب
افدى ظباء فلاة ما عرفن بها ... مضغ الكلام ولا صبغ الحواجب
ولا برزن من الحمام مائلة ... اوراكهن صقيلات العراقيب
ومن هوى كل من ليست مموهة ... تركت لون مشيبى غير مخضوب
ومن هوى الصدق فى قولى وعادته ... رغبت عن شعر فى الوجه مكذوب

وله

وقد فارق الناس الاحبة قبلنا ... واعيا دواء الموت كل طبيب
سبقنا الى الدنيا فلو عاش اهلها ... منعنا بها من جيئة وذهوب
تملكها الآتى تملك سالب ... وفارقها الماضى فراق سليب
وما كل وجه ابيض بمبارك ... ولا كل جفن ضيق بنجيب
فرب كئيب ليس تندى جفونه ... ورب كثير الدمع غير كئيب

وله

نحن بنو الدنيا فما بالنا ... نعاف ما لابد من شربه
تبخل ايدينا بارواحنا ... على زمان هن من كسبه
فهذه الارواح من جوه ... وهذه الاجساد من تربه
لو افكر العاشق فى منتهى ... حسن الذى يسبيه لم يسبه
يموت راعى الضأن فى جهله ... ميتة جالينوس فى طبه
وربما زاد على عمره ... وزاد فى الامن على سربه

وله

دار الملم لها طيف تهددنى ... ليلا فما صدقت عينى ولا كذبا
نأيته فدنا ادنيته فنأى ... جششته فنبا قبلته فأبى

وله

اخف سلامى حب ما خف عنكم ... واسكت كيما لا يكون جواب
وفى النفس حاجات وفيك فطانة ... سكوتى بيان عندها وخطاب

(بدت)

صفى الدين الحلى

بدت لنا الراح فى تاج من الحبب ... ففرقت حلة الظلماء باللهب
بكر اذا زوجت بالماء أولدها ... اطفال در على مهد من الذهب
بقية من بقايا قوم نوح اذا ... لاحت جلت ظلم الاحزان والكرب
بعيدة العهد بالمعصار لو نطقت ... لحدثتنا بما فى سالف الحقب
باكرتها برفاق قد زهت بهم ... قبل السلاف سلاف العلم والادب
بكل متشح بالفضل مؤتزر ... كان فى لفظه ضربا من الضرب
بل رب ليل غدا فى الاهاب غدت ... تنقض فيه كؤس الراح كالشهب
بذلت عقلى صداقا حين بت به ... ازوج ابن سحاب بابنة العنب
بتنا بكاساتها صرعى ومطربنا ... يعيد ارواحنا من شدة الطرب
بعث الم فلم نعلم لفرحتنا ... من نفخة الصور او من نفخة القصب
بروضة طل فيها الطل ادمعه ... والزهر مبتسم عن ثغره الشنب

كوپريلى زاده عبد الله باشا

تصابى القلب وادكر الشبابا ... فامسى ما يدارك طلابا
فقد اصبحت بعد هوى وجهل ... على اللذات اكره ان اعابا
وشعر قلته غير انتحال ... كسمط الدر ابعد ان يعابا
ودعوة معتف لم اله عنها ... اذا ما سائل المكدين خابا
وامر حارت الالباب فيه ... فتحت له من الحدثان بابا
ومأثرة افدت وروحت اخرى ... لاخرى مثلها وابيت عابا
واورثنى العلاء ابى وجدى ... سهير الدهر اذ مضيا وغابا
ولم ابرح اقى عرضى بمالى ... واحمى المجد والحسب اللبابا
ارقت وشاقنى بالليل برق ... كضوء النار يلتهب التهابا
فبت اشيمه من حيث يبدو ... وانظر كيف يضطرب اضطرابا
فراح مع الجنوب له رباب ... هزيم الرعد يصطحب اصطحابا
فعارضت الشمال له فخلت ... عزاليه ينهمر فصابا
سقيت به الديار ديار سلمى ... وان امست منازلها خرابا

هشام بن ابراهيم المصرى

وكم ملك جانبته عن كراهة ... لاغلاق باب او لتشديد حاجب
ولى فى غنى نفسى مراد ومذهب ... اذا انصرفت عنى وجوه المذاهب

ابو اسود الدؤلى

وما كل ذى نصح بمؤتيك نصحه ... وما كل مؤت نصحه بلبيب
ولكن اذا ما استجمعا عند واحد ... فحق له من طاعة بنصيب

بديع همدانى

يكاد يحكيه صوب الغيث منسكبا ... لو كان طلق المحيا يمطر الذهبا
والدهر لو لم يخن والشمس لو نطقت ... والليث لو لم يصد والبحر لو عذبا

المجنون العامرى

فلو تلتقى فى الموت روحى وروحها ... ومن بين رمسينا من الارض منكب
لظل صدى رمسى وان كنت رمة ... لصوت صدى ليلى يهش ويطرب

مجنون العامرى

الا ايها البيت الذى لا ازوره ... وان حله شخص الى حبيب
هجرتك اشفاقا وزرتك خائفا ... وفيك على الدهر منك رقيب
سأستعتب الايام فيك لعلها ... بيوم سرور فى الزمان تؤوب
وافردت افراد الطريد وباعدت ... بى النفس حاجات وهن قريب

وله

الا يا حمام الايك مالك باكيا ... افارقت الفا ام جفاك حبيب
دعاك الهوى والشوق لما ترنمت ... هتوف الضحى بين الغصون طروب
فيا ساكنى اكناف نخلة كلكم ... الى القلب من اجل الحبيب حبيب
اظل غريب الدار فى ارض عامر ... الا كل مهجور هناك غريب
وان الكثيب الفرد من ايمن الحمى ... الى وان لم آته لحبيب
ولا خير فى الدنيا اذا انت لم تزر ... حبيبا ولم يطرب اليك حبيب

وله

دعا المحرمون الله يستغفرونه ... بمكة وهنا ان تمحى ذنوبها
ونادبت ان يارب اول سؤلتى ... لنفسى ليلى ثم انت حسيبها
فان اعط ليلى فى حياتى لا يتب ... الى الله خلق توبة لا توبها
تمر الصبا صفحا بساكن ذى الغضا ... ويصدع قلبى ان يهب هبوبها
اذا هبت الريح الشمال فانما ... جوابى بما يهدى الى جنوبها
قريبة عهد بالحبيب وانما ... هوى كل نفس حيث كان حبيبها
وحسب الليالى ان طرحنك مطرحا ... بدار قلى تمسى وانت غريبها
حلال لليلى شتمنا وانتقاصنا ... هنيئا ومغفور لليلى ذنوبها

ابو نصر بن نباته

حاشاك ان يدعيك العرب واحدها ... يامن ثرى قدميه طينة العرب
فان يكن لك وجه مثل اوجههم ... عند العيان فليس الصفر كالذهب
وان يكن لك نطق مثل نطقهم ... فليس مثل كلام الله فى الكتب

ابو نواس

لدوا للموت وابنوا للخراب ... فكلكم يصير الى الذهاب
لمن نبنى ونحن الى تراب ... نعود كما خلقنا من تراب

وله

قامت تريني وامر الليل معتكر ... صبحا تولد بين الماء والعنب
كان صغرى وكبرى من فواقعها ... حصباء در على ارض من الذهب

ابو محمد عبد الله بن الخازن

لنار الهم فى قلبى لهيب ... فعفوا ايها الملك المسيب
تجاوزت العقوبة منتهاها ... فهب ذنبى لعفوك ياوهوب
واحسن اننى احسنت ظنى ... وارجو ان ظنى لا يخيب
ارضى ان اكون لقا مقيما ... على خسف اذوب ولا اثوب
ابيت ومقلتى ابق كراها ... وفى الحاظها صاب صبيب
وقيدا لا يبلانى طعامى ... ولا ينساغ لى الماء الشروب

(وما)

ابو محمد عبد الله بن الخازن

وما عونى على بلواى الا ... رجائى فيك والدمع السكوب
فان تعطف على رجل غريب ... فانى ذلك الرجل الغريب
بلوت الناس من ناء ودان ... وخالطنى القبائل والشعوب
فكل عند مغمزه ركيك ... وكل عند مشربه مشوب
تجدلى بالرضا واقبل متابى ... وعذرى اننى اسف كئيب
طريح فى فنائك مستضام ... غريب لا يكلمنى غريب
امنع من نوادى العلم منعا ... كانى ليس لى فيها نصيب
واحرم من كلامك كل يوم ... تناهبه النواظر والقلوب
فلم لا ينتهى ويكف عنى ... عقابك بعد ما انتهت الذنوب

ابو الوليد الشاطبى

هات المدام فقد ناح الحمام على ... فقد الظلام وجيش الصبح فى غلب
واعين الزهر من طول البكا رمدت ... فكحلتها يمين الشمس بالذهب
والكأس حلتها حمراء مذهبة ... لكن أزرتها من لؤلؤ الحبب
كم قلت للافق لما أن بدا صلقا ... بشمسه عندما لاحت من الحجب
ان تهت بالشمس بأفق السماء فلى ... شمسان وجه نديمى وابنة العنب
ثم اسقنيها وثغر الصبح مبتسم ... والليل تبكيه عين البدر بالشهب
والسحب قد لبست سود الثياب وقد ... قامت لترثيه الاطيار فى القضب

وله

ثم اسقنيها وليل الهم منهزم ... والصبح اعلا مه مجرة العذب
والسحب قد نثرت فى الارض لؤلؤها ... تضمه الشمس فى ثوب من الذهب

ابو الحسين الفليك

ووعدتنى حتى حسبتك صادقا ... فجعلت من طمع اجئ واذهب
فاذا حضرت انا وانت بمجلس ... قالوا مسيلمة وهذا الاشعب

ابو الحسن الجبانى الاندلسى

ان الذى يروى ولكنه ... يحفظ ما يروى ولا يكتب
كصخرة تنبع امواجها ... تسقى الاراضى وهى لا تشرب

شمس المعالى قابوس

خطرات ذكرك تستثير مودتى ... فأحس منها فى الفؤاد دبيبا
لاعضو لى الا وفيه صبابة ... فكأن اعضائى خلقن قلوبا

ابن ليون الاندلسى

من عامل الناس بالانصاف شاركهم ... فى مالهم واحبوه بلا سبب
انصافك الناس عدل لا تزال به ... تعلو الى ان ترى فى ارفع الرتب

الجاحظ

اترجو ان تكون وانت شيخ ... كما قد كنت فى زمن الشباب
لقد كذبتك نفسك ليس ثوب ... دريس كالجديد من الثياب

الكميت

ولست انا ولى الصديق بوده ... بمكتئب ابكى عليه واندب

الكميت

ولكنه ان دام دمت وان يكن … له مذهب عنى فلى عنه مذهب
الا ان خير الود ود تطوعت … به النفس لاود أتى وهو متعب

ابن المعتز

قم ياخليلى الى اللذات والطرب … لاصبر لى عن بنات الكرم والعنب
اماترى الليل قدولت عساكره … مهزومة وجيوش الصبح فى الطلب
كانما كاسنا من قشر لؤلؤة … والماء من فضة والراح من ذهب

وله

بلوت اخلاء هذا الزمان … واقللت بالهجر منهم نصيبى
وكلهم ان تصفحتهم … صديق العيان عدو المغيب

ابو اسحق الصابى

قد كنت اعجب من مالى وكثرته … وكيف تغفل عنى حرفة الادب
حتى انثنت وهى كالغضبى تلاحظنى … شزرا فلم تبق لى شيئا من النشب
واستيقنت انها كانت على غلط … واستدركته وافضت بى الى الحرب
الضب والنون قد يرجى اجتماعهما … وليس يرجى اجتماع الفضل والذهب

قيس بن ذريح

وما احببت ارضكم ولكن … اقبل اثر من وطئ الترابا
لقد لاقيت من كلف بلبنى … بلاء ما اسيغ له الشرابا
اذا نادى المنادى اسم لبنى … عييت فلا اطيق له جوابا

وله

يقر لعينى قربها ويزيدنى … بها عجبا من كان عندى يعيبها
وكم قائل قد قال تب فعصيته … وتلك لعمرى توبة لا اتوبها
فيا نفس صبرا لست والله فاعلمى … باول نفس غاب عنها حبيبها

ابو فراس الحمدانى

اساء فزاد به الاساءة حظوة … حبيب على ما كان منه حبيب
يعد على الواشون ذنوبه … ومن اين للوجه الجميل ذنوب

وله

بمن يثق الانسان فيما ينوبه … ومن اين للحر الكريم صحاب
وقد صار هذا الناس الا اقلهم … ذيابا على اجسادهن كلاب

زبان بن سيار

اذا المرء قاسى الدهر وابيض رأسه … وثلم تثليم الاناء جوانبه
فللموت خير من حياة خسيسة … تباعده طورا وطورا تقاربه

ابو العلا

من راعه سبب اودهاه عجب … فلى ثمانون عاما لا ارى عجبا
الدهر كالدهر والايام واحدة … والناس كالناس والدنيا لمن غلبا

ابن المرزبان

لئن كنت لا اشكو هواك فاننى … اخو زفرات والفؤاد كئيب
فان كان قلبى فيك يضنى صبابة … وقد مرضت من مقلتيك قلوب
فاعجب موت المحبين فى الهوى … ولكن بقاء العاشقين عجيب

ابو عكرمة الضبى

فلوان مابى بالحصى فلق الحصى … وبالريح لم يسمع لهن هبوب

(ولو)

ابو عكرمة الضبى

ولواننى استغفر الله كلما … ذكرتك لم تكتب على ذنوب
ولو ان انفاسى اصابت بحرها … حديدا اذا ظل الحديد يذوب

ابن النقيب

لو لحن الموسر فى مجلس … لقيل عنه انه يعرب
لو فسا يوما لقالوا له … من اين هذا نفس الطيب

ابن ابى جمرة

ووعدتنى فظننت انك صادق … وظللت من طمع اجئ واذهب
فاذا حضرت اناوانت بمجلس … قالوا مسيلمة وهذا اشعب

سعيد الوراق

بدينك يا حمامة دير زكى … وبالانجيل عندك والصليب
قفى وتحملى منى سلاما … الى قمر على غصن رطيب
وقولى سعدك المسكين يشكو … لهيب جوى احر من اللهيب
فصله بنظرة لك من بعيد … اذا ما كنت تمنع من قريب
وان اك مت فاكتب حول قبرى … محب مات من هجر الحبيب
رقيب واحد تنغيص عيش … فكيف بمن له الفا رقيب

قيس بن عاصم

يسود هذا المال غير مسود … ويحرمه ليث فيصبح ثعلبا
واول ما يجفو الفقير لفقره … بنوه ولم يرضوه فى فقره ابا
كان الفقير القوم فى الناس مذنب … وان لم يكن من قبل ذلك اذنبا

ابن الرومى

اذا ما كساك الدهر سربال صحة … ولم تخل من قوت يحل ويعذب
فلا تغبطن اهل الكثير فانما … على قدر ما يعطيهم الدهر يسلب

ابن الاحنف

يمشى الفقير وكل شئ ضده … والناس تغلق دونه ابوابها
وتراه مبغوضا وليس بمذنب … ويرى العداوة لا يرى اسبابها
حتى الكلاب اذا رأت ذا ثروة … خضعت لديه وحركت اذنابها
واذا رأت يوما فقيرا عابرا … نبحت عليه وكشرت انيابها

الحصرى

اذا كان البياض لباس حزن … بأندلس فذاك من الصواب
الم ترنى لبست بياض شيبى … لانى قد حزنت على الشباب

ابن شاطر السرقسطى

قد كنت لا ادرى لاية علة … صار البياض لباس كل مصاب
حتى كسانى الدهر سحق ملائة … بيضاء من شيبى لفقد شبابى
فذا تبين لى اصابة من رأى … لبس البياض على نوى الاحباب

جحظة

مازلت منتظرا لوعدك منفردا … بالبيت مرتقبا لقرع الباب
ياكاذبا فى وعده بلسانه … من لى بمص لسانك الكذاب

ابن مندوية

امسى رسولك رهنا لافكاك له … والرهن فى الحكم محلوب ومركوب
فالدر منه حرام ما نطيف به … والظهر منه على الاحوال مرغوب

محمود الوراق

شيئان لو بكت الدماء عليهما ... عيناك حتى يؤذنا بذهاب
لم يبلغا المعشار من حقيهما ... فقد الشباب وفرقة الاحباب

ابو محمد التميمي

فان امرئ قد سار خمسين حجة ... الى منهل من ورده لقريب
فان كانت الستون سنك لم يكن ... لداتك الان تموت طبيب

الامام الشافعي

خبت نار نفسي باشتعال مفارقي ... واظلم ليلي اذ اضاء شهابها
ايا بومة قد عششت فوق هامتي ... على الرغم مني حين طار غرابها
رأيت خراب العمر مني فزرتني ... وماواك من كل الديار خرابها
انعم عيشا بعد ما حل عارضي ... طلايع شيب ليس يغني خضابها
وغرة عمر المرء قبل مشيبه ... وقد فنيت نفس تولى شبابها
اذا اصفر لون المرء وابيض شعره ... تنغص من ايامه مستطابها
فدع عنك سوأت الامور فانها ... حرام على نفس التقي ارتكابها
واد زكاة الجاه واعلم بانها ... كمثل زكاة المال تم نصابها
واحسن الى الاحرار تملك رقابهم ... وخير تجارات الكريم اكتسابها
ولا تمشين في منكب الارض فاخرا ... فعما قليل يحتويك ترابها
ومن يذق الدنيا فاني طعمتها ... وسيق الى عذبها وعذابها
فلم ارها الا غرورا وباطلا ... كما لاح في ظهر الفلاة سرابها
وما هي الا جيفة مستحيلة ... عليها كلاب همهن اجتذابها
فان تجتنبها كنت سلما لاهلها ... وان تجتذبها نازعتك كلابها
فطوبى لنفس اوطنت دار فقرها ... مغلقة الابواب مرخى حجابها

وله

بلوت بني الدنيا فلم أر فيهم ... سوى من غدا والبخل ملء اهابه
فجردت من غمد القناعة صارما ... قطعت رجائي منهم بذبابه
فلا ذا يراني واقفا في طريقه ... ولا ذا يراني قاعدا عند بابه
غني بلا مال عن الناس كلهم ... وليس الغنى الا عن الشيء لا به
اذ ظالم يستحسن الظلم مذهبا ... ولج عتوا في قبيح اكتسابه
فكله الى صرف الليالي فانها ... ستبدي له ما لم يكن في حسابه
فكم قد رأينا ظالما متمردا ... يرى النجم تيها تحت ظل ركابه
فعما قليل وهو في غفلاته ... اناخت صروف الحادثات ببابه
فاصبح لا مال ولا جاه يرتجى ... ولا حسنات تلتقى في كتابه
وجوزي بالامر الذي كان فاعلا ... وصب عليه الله سوط عذابه

وله

ما في المقام لذي عقل وذي ادب ... من راحة فدع الاوطان واغترب
سافر تجد عوضا عمن تفارقه ... وانصب فان لذيذ العيش في النصب
اني رأيت وقوف الماء يفسده ... ان ساح طاب وان لم يجر لم يطب

امام الشافعي

الاسد لولا فراق الارض ما افترست ... السهم لولا فراق القوس لم يصب
الشمس لو وقفت في الفلك دائمة ... لملها الناس من عجم ومن عرب
التبر كالترب ملقى في اماكنه ... والعود في ارضه نوع من الحطب
فان تغرب هذا عز مطلبه ... وان تغرب هذا عز في الذهب

بشار بن برد

اذا كنت في كل الامور معاتبا ... خليلك لم تلق الذي لا تعاتبه
وان انت لم تشرب مرارا على القذى ... ظمئت واي الناس تصفو مشاربه
فصن واحدا اوصل اخاك فانه ... مقارن ذنب مرة ومجانبه
ومن ذا الذي ترضى سجاياه كلها ... كفى المرء نبلا ان تعد معايبه

وله

ولا كل ذي رأي يؤتيك نصحه ... ولا كل مؤت نصحه بلبيب
ولكن اذا ما استجمعا عند واحد ... فحق له من طاعة بنصيب

عمرو الوراق

فلو كان لي قلبان عشت بواحد ... وخلفت قلبا في هواك يعذب
ولكنما احيا بقلب مروع ... فلا العيش يصفو لي ولا الموت يقرب
تعلمت اسباب الرضا خوف هجرها ... وعلمها حبي لها كيف تغضب
ولي الف وجه قد عرفت مكانه ... ولكن بلا قلب الى اين اذهب

ابو الاسود ال

اذا كنت مظلوما فلا تلف راضيا ... عن القوم حتى تأخذ النصف واغضب
وان كنت انت الظالم القوم فاطرح ... مقالتهم واشغب بهم كل مشغب
وقارب بذي جهل وباعد بعالم ... جلوب عليك الحق من كل مجلب
وان حدبوا فاقعس وان هم تقاعسوا ... ليستمكنوا مما وراءك فاحدب
ولا تدعي للجور واصبر على التي ... بها كنت اقضي للبعيد على ابي
فاني امرؤ اخشى الهي واتقي ... معادي وقد جربت ما لم تجرب

ابو الفرج الببغا

دعوته فاجابني مكارمه ... جوادا دعوت سوى نعماه لم تجب
وجدته اغيث مشغوفا بعادته ... والروض يحيا بما في عادة السحب
لو فاته النسب الوضاح كان له ... من فضله نسب يغني عن النسب
اذا دعته ملوك الارض سيدها ... طرا دعته المعالي سيد العرب

ابو عيينة

دنيا دعوتك مسرعا فاجيبي ... وبما اصطفيتك في الهوى فاثيبي
دومي ادم لك بالصفاء على النوى ... اني بعهدك واثق فثقي بي
ومن الدليل على اشتياقي عبرتي ... ومشيب رأسي قبل حين مشيبي
ابكي اليك اذا الحمامة طربت ... يا حسن ذاك الى من تطريب
تبكي على فنن الغصون حزينة ... حزن الحمية من فراق حبيب
وانا الغريب فلا الام على البكا ... ان البكا حسن بكل غريب

صاحب بن عباد

اذا ادناك سلطان فزده … من التعظيم واحذره وراقب
فما السلطان الا البحر عظما … وقرب البحر محذور العواقب

منصور بن كليلع

كتبت اليك بماء الجفون … وقلبي بماء الهوى مشرب
فكفي بخط وقلبي يمحو … وعيني بمحو الذي اكتب

جميل

امنك سرى ياىثن طيف تأوبا … هدوا فهاج القلب شوقا وانصبا
عجبت له ان زاد في النوم مضجعي … ولو زادني مستيقظا كان اعجبا

ذوالرمة

وقفت على ربع لمية ناقتي … فما زلت ابكي عنده واخاطبه
واسقيه حتى كاد مما ابثه … تكلمني احجاره وملاعبه

سعيد بن حميد

مستترا بالنقاب يبدو … ضياء خديه في النقاب
كالشمس تبدو وقد علاها … دونك ستر من السحاب

تميم ابن خذيمه

قالوا انحت صغيرة فاجبتهم … اشهى المطي الى مالم يركب
كم بين حبة لؤلؤ مثقوبة … ثقبت وحبة لؤلؤ لم يثقب

ابن حازم

اذا قلت عن شيء نعم فاتمه … فان نعم دين على الحر واجب
والا فقل لا تسترح وترح بها … لئلا يظن الناس انك كاذب

ابوالحسين بن لنكك

زمان رأينا فيه كل العجائب … واصبحت الاذناب فوق الذوائب
لوان على الافلاك ما في قلوبنا … تهافتت الافلاك من كل جانب

داودباشا

لئن غاص في بحر التفكر خاطري … على درة من معضلات الرغائب
تركت ملوك الدهر في نيل ما ابتغوا … وقلت العلا في الكتب لا في الكتائب

ابوحامد الانطاكي

ارجي دنو الوصل من بعد بعده … كما قد ترجى في الجدوب السحائب
واكثر في الهجر العتاب كانني … لدهري في ظلم الغرام اعاتب
واهوى مواعيد المنى عنك بالرضى … وقد تمنع الامال وهي كواذب

ابوعثمان الخالدي

فديتك ماشبت من كبرة … وهذا سني وهذا الحساب
ولكن هجرت فحل المشيب … ولو قد وصلت لعاد الشباب

ابوفراس

فليتك تحلو والحيوة مريرة … وليتك ترضى والانام غضاب
وياليت ما بيني وبينك عامرا … وبيني وبين العالمين خراب

بديع الهمداني

شربنا شرابا طيبا عند طيب … كذاك شراب الطيبين يطيب
شربنا واهرقنا على الارض جرعة … وللارض من كأس الكرام نصيب

رقطاء

فلذا يحب ويستحق عقابه … شغفا به قلبا به خلاب
اخلاقه غرر زف وفوقه … فوق اذانا ضلته غلاب
سمح بهش وزونلاف ان هفا … خل فليس بحقه برتاب
لاباخل بل باذل خرق اذا … يعتز يرز لا يلبسه باب

في وصف الخيل

لاادري

له زهر طاوس وخطر حمامة … وتدويم باز وانقضاض عقاب
وثوبان ظبي واجفال نعامة … واهداب سيد وانسياب حباب
وصولة ضرغام وروع ثعالة … ولحظ قطامي وجدر غراب
وجدل عنان وانثناء وباءة … ووقد ضرام وانصباع شهاب
وهيج اخي شول وتدفيف خيل … وايماض برق والتماع سراب
واعصاف ريح واهتزاز يراعة … ودرة نوء وانجياب سحاب

قتلوك ظلما واعتدوا … في فعلهم حد الوجوب
ورموك اشلاء وذا … امر قضته لك الغيوب
ان لم يكن لك سيدى … قبر فقبرك في القلوب

لا

خنت الامام وهذا الخلق قاطبة … وجرت حتى اتى المقدار في الكتب
جمعت شتى وقد ادتها جلا … لانت اخسر من حمالة الحطب

لا

ماكل يوم ينال المرء فرصته … ولا يسوغه المقدار ماوهبا
فاحزم الناس من ان نال فرصته … لم يجعل السبب الموصول مقتضبا
لاتقطعن ذنب الافعى وترسلها … ان كنت شهما فاتبع راسها الذنبا

لا

اذا كان جد المرء في الشيء مقبلا … تأتت له الاشياء من كل جانب
وان ادبرت دنياه يوما توعرت … عليه فاعيته وجوه المطالب

لا

امسى غلامك رهنا لا انفكاك له … والرهن في الحكم مركوب ومحلوب
فالدر منه حرام ما نطيف به … والظهر منه على الاحوال مركوب

لا

كتبت وفي فؤادي نار شوق … لها لهب وفي جفني سحاب
فلولا النار بل الدمع خطي … ولولا الدمع لاحترق الكتاب

لا

ان المطية لا يلذ ركوبها … حتى تذلل بالزمام وتركبا
والدر ليس بنافع اربابه … مالم يؤلف بالنظام ويثقبا

لا

ارى كل نفس للمنايا دريئة … وللعيش يسعى كدحها ودؤوبها
تناضلها الايام من كل جانب … فتخطئها يوما ويوم تصيبها

لا

احب بلاد الله ما بين منعج … الى وسلمى ان تصوب سحابها
بلاد بها نيطت على تمائمي … واول ارض من جلدي ترابها

لا

صل الراح بالراحات واقدح مسرة … باقداحها واعكف على لذة الشرب
ولا تخش من ذنب فاوراق كرمها … اكف غدت تستغفر الله للذنب

لعمرك ما خضبت بيض شيبي
ولكني خضبت يراد حتى
صلوا الحدقيري بالطريق وودعوا
ولا تدفنوني بالعراء فربما
عجبا للمسيح بين النصارى
اسلموه الى اليهود فقالوا
فاذا كان راضيا لاذاهم
واذا كان ساقطا لقضاهم
عريت من الشباب وكنت غصنا
ونحت على الشباب بدمع عيني
فيا ليت الشباب يعود يوما
قد كنت اسمع بالهوى فاكذب
حتى رميت بحلوه وبمره
وذي سفه يوا جهني بجهل
يزيد سفاهة فاز يد حلما
يغدو الفقير وكل شيء ضده
وتراه ممقوتا وليس بمذنب
حتى الكلاب اذا رأت ذا بزة
واذا رأت يوما فقيرا عاريا
وحسبك ان المرء في حال فقره
وماضرني ان قال اخطأت جاهل
فقر الفتى يذهب انوار ه
والله ما الانسان في قومه
وعد من الرحمن فضلا ونعمة
ولا تمنعن ذا حاجة جاء راغبا
قلب المحب مع الاحباب متعوب
يرضى ويغضب ما احلى تدلله
سألت احبتي ما كان ذنبي
اذا كان المحب قليل حظ
خيالك في عيني وذكرك في فمي
وان كانت الاجساد منا تباعدت

رجاء ان يعود لي الشباب
عقول ذوي المشيب فلا تصاب
فليس لمن وارى التراب حبيب
بكى ان رأى قبر الغريب غريب
والى اي والد نسبوه
انهم بعد قتله صلبوه
فاشكروهم لانهم عذبوه
فاعبدوهم لانهم غلبوه
كما يعرى من الورق القضيب
فما نفع البكاء ولا النحيب
فاخبره ما فعل المشيب
وأرى المحب ومايقول فاعجب
من كان يتهم الهوى فيجرب
فاكره ان اكون له مجيبا
كعود زاده الاحراق طيبا
والارض تغلق دونه ابوابها
ويرى العداوة لايرى اسبابها
اصغت اليه وحركت اذنابها
نبحت عليه وكشرت انيابها
تحمقه الاقوام وهو لبيب
اذا قال كل الناس انت مصيب
مثل اصفرار الشمس حين تغيب
اذا بلي الفقر الا غريب
عليك اذا ماجاء للخير طالب
فانك لا تدري متى انت راغب
وجسمه بيد الاسقام منهوب
وكل مايفعل المحبوب محبوب
اجابوني واحشائي تذوب
فما حسناته الا ذنوب
وحبك في قلبي فأين تغيب
فأن مدا بين القلوب قريب

لا اكتم الاسرار لكن انمها
وان قليل العقل من بات ليلة
ما الناس الامع الدنيا وصاحبها
يعظمون اخا الدنيا فان وثبت
لا تسألن بني آدم حاجة
الله يغضب ان تركت سؤاله
اذا لم يسالمك الزمان فحارب
ولا تحتقر كيد الضعيف فربما
فقد هد قدما عرش بلقيس هدهد
اذا كان رأس المال عمرك فاحترز
فبين اختلاف الليل والصبح معرك
كان الندامى والسقاة ودننا
شموس واقمار وفلك وانجم
تحب عدوي وتزعم انني
وليس اخي من ودني بلسانه
وصل الكتاب فلاعدمت أناملا
ففضضته وقرأته ووجدته
فكأنه موسى اعيد لامه
شتاء تلصق الاشداق منه
وارض تزلق الاقدام فيها
وذو يقظات مستمر مريرها
بصيرا باعقاب الامور كانما
وان يفر الحزم منه وانما
واذا بليت بجاهل متهكم
اوليته مني السكوت وربما
يغطي عيوب المرء كثرة ماله
ويزري بعقل المرء قلة ماله
انطقتك الشباب لا الاداب
والصواب الذي اقول خطاه

ولا تركت الاسرار تغلي على قلبي
تقلبه الاسرار جنبا الى جنب
فكلما انقلبت يوما به انقلبوا
يوما عليه بما لا يشتهي وثبوا
وسل الذي ابوابه لا تحجب
وبني آدم حين يسئل يغضب
وباعد اذا لم تنتفع بالاقارب
تموت الافاعي من سموم العقارب
وخرب دار قبل ذا سد مأرب
عليه من التضييع في غير واجب
يكر علينا جيشه بالعجائب
وكاساتنا في الروض تملى وتشرب
ونور ونوار وشرق ومغرب
أوردك ان الراني امازب
ولكن اخي ماودني وهو غائب
عنيت به حتى تصوغ طيبا
لخفي أوجاع القلوب طبيبا
اوثوب يوسف قد أتى يعقوبا
ويرد يجعل او لدان شيبا
فما تمشي بها الى دبيبا
اذا الدهر لاقاها اضمحلت نوائبه
يخاطبه من كل امر عواقبه
مراثي الامور المشكلات تجاربه
يجد المحال من الامور صوابا
كان السكوت عن الجواب جوابا
يصدق فيما قال وهو كذوبا
يحمقه الاقوام وهو لبيب
وطوتني عن الكلام الثياب
والخطا الذي تقول الصواب

له
باحسن من سرقت عيني وانتهبت
اذا يد سرقت فالقطع يلزمها

لا
لوكان لى قلبان عشت بواحد
ولكن لى قلبا تملكه الهوى
مثات روحى كاعصفور فى يد مرضع
فلا الطفل ذو عقل يحن لمابه
يامعشر العشاق مت صبابة

لا
لايوجد الرزق بالامعان فى الطلب
بل الحظوظ التى تملو بصاحبها
كم من غلام اديب فيصل ذكر
يمسى ويضحى من الاملاس فى تعب
وآخر جاف طبع لاخلاق له
لايعرف الميم من واو اذا كتبا
قداقبلت نحوه الايام ضاحكة

لا
تو قف عاشقان على ار تعاب
فلا هذا يمل عتاب هذا
فلاعيش ككوصل بعد هجر

لا
عدوك من صديقك مستفاد
فان الداء اكثر ما تراه

لا
لوكان عجبك مثل عقلك لم يكن
او كان عقلك مثل عجبك لم يكن

لا
و ما نبالى اذاار واحنا سلمت
فالمال مكتسب والعز مرتجع

لا
يعد رفيع القوم من كان عاقلا
اذا حل ارضاعاش فيهابعقله

لا
لاتمدحن امرأ حتى تجربه
ان الرجال صنا د يق مقفلة

والعين تسرق احيانا وتنتهب
واقطع فى سرق العينين لايجب

وتركت قلبانى هواكم يعذب
فلا العيش يهنى لى ولا الموت اقرب
يذوق هام الموت والطفل يلعب
ولاالطير ذو ريش يطيرفيهرب
كامات بالهجران قيس معذب

و لا بكد ولاحرص ولاتعب
لابالخطوط التى فى سائر الكتب
شهم مهيب كحد السيف ذى اشطب
يقلب الكف بالنيران واللهب
مذ يذب العقل نورا تتقا لذنب
ولايميز بين التين والعنب
واخذ منه الليالى كل ذى حسب

اراد الوصل من بعدا جتناب
ولا هذا يمل من الجواب
ولاشئ الذ من العتاب

فلا تستكثرن من الصحاب
يكون من الطعام والشراب

لك وزن خرد لة من الاعجاب
احد يفوقك من ذوى الالباب

بما فقدناه من مال و من نسب
اذا النفوس وقاه الله من عطب

وان لم يكن فى قومه بحسيب
وما عاقل فى بلدة بغريب

ولاتذمنه من غير تجريب
ومامفتا تحها الا التجاريب

تموت الاسد فى الغابات جوعا
وخنزير ينام على سرير

عقرت شو يهتى وفجعت قومى
غذيت بدرها وربيت معها
اذا كان الطباع طباع سوء

ان فاتنى الذهب المسكوك و تفرضت
فالخمر تبر تريني الدرمن حبب
فالخمر بحر سرورى والحباب به
وليت الكيميا فى غيرماوجدت
قيراط خمر على قنطار من حزن
عناصر اربع فى الكاس قدجمت
ماء و نار هواء ارضها قدح
صفراء فاقعة فى الكاس صافية
راووق خمر الثريا عند مطلعها

الا ايها المقصود فى كل حاجة
الا يارجائى انت تكشف كربتى
اتيت باعمال قباح رديئة
انحرقنى بالنار ياغاية المنى

صبرت على اللذات لماتولت
صبرت على بعض الاذى خوف كله
وجرعتها المكروه حتى تدربت
الارب ذل ساق للنفس عزة
اذا مامددت الكف التمس الفتى

سأصبر جهدى ان فى الصبر عزة
بعدنا وان جاورتنا البيوت
و اصواتنا سكنت دفعة
ومدت وقدانكرتنا الشباب

له
ولحم الضأن يرمى للكلاب
وذو فضل ينام على التراب

وله
لشاتهم وانت لها ربيب
فمن انباك ان اباك ذئب
فلا لبن يفيد ولا حليب

عقود در عليها عذلى عتبوا
ترد مافاتنى واهدلى الطرب
درطفى ولائى الهجر فسرسبوا
وكلما قيل فى ابوا بها كذب
يعود فى الحال اراحا ويقاب
وفوقها فلك السيار والشهب
وطو قها فلك والانجم الحبب
كالتبر لامعة كانما ذهب
وعند مغربها عنقودها العنب

امام زين العابدين رضى الله عنه
شكوت اليك الضر فارحم شكايتى
فهب لى ذنوبى كلها واقض حاجتى
وما فى الورى عبد جنى كجنايتى
فاين رجائى ثم اين مخافتى

ابراهيم الخواص
والزمت نفسى صبرها فاستمرت
ودافعت عن نفسى لنفسى فعزت
واولم اجر عهـا اذن لاشمأزت
ويارب نفس بالتذلل عزت
الى غير من قال اسئلونى شلتى

لسان الدين بن الخطيب الندلسى
وارضى بدنياى وان هى قلت
وجئنا بوعظ ونحن صموت
بجهر الصلاة تلاء القنوت
علينا نسا نجها العنكبوت

لسان الدين

وكنا عظاما فصرنا عظاما … وكنا نقوت بها نحن قوت
وكنا شموس سماء العلا … غربنا فناحت علينا السموت
ومن كان منتظرا للزوال … فكيف يؤمل منه الثبوت
فكم اسلمت ذا الحسام الظبا … وذوالبخت كم جدلته البخوت
وكم سيق لقبر في خرقة … فتى ملئت من كساه التخوت
فقل للعدا ذهب ابن الخطيب … وفات ومن ذا الذي لايفوت
ومن كان يفرح منهم له … فقل يفرح من اليوم لايموت
سيبلي الجديد اذا ما المدى … تتابع آحاده والسبوت
ولاتغترر بسراب الحياة … فانك عما قريب تموت

صفي الدين الحلي

تاب الزمان من الذنوب فوات … واغنم لذيذ العيش قبل فوات
ثم السرور فقم بنا ياصاحبي … نستدرك الماضي بنهب الآتي
توج بكاسات الطلا هام الربا … في روضة مطلولة الزهرات
تغدو سلاف القطر دائرة بها … والكاس دائرة بكف سقاة
تلف النضار على العقار عشيتي … وفراغ راحاتي على الراحات
ترى لاكياس النضار جهالة … من ذا احق بها من الكاسات
تبت يدا من تاب عن رشف الطلا … والكاس متقد كخد فتاة
تابع الى اوقاتها داعي الصبا … واعجب لما فيها من الآيات
نعم بها نقص السرور فانها … عند الكرام تتمة اللذات

بكر بن النطاح

اقول لمرتاد الندى عند مالك … تمسك بجدوى مالك وصلاته
فتى جعل الدنيا وقاء لعرضه … واسدى المعروف عند عداته
ولو خذلت امواله جود كفه … لقاسم من يرجوه شطر حياته
ولو لم يجز في العمر قسما لطالب … وجاز له الاعطاء من حسناته
لجاد بها من غير كفر بربه … واشركه في صومه وصلاته

ابو حامد الانطاكي

وقد مجنت وعلت الجنون فما … ادعى بشيء سوى رب المجانات
وذاك اني رأيت العقل مطرحا … لجنات اهل زماني بالحماقات
افد الذين نأوا والدار دانية … وشتتوا بالجفا شمل المودات
كم قد نتفت سبالي في صدودهم … والصد اصعب من نتف السبالات
سقيا ورعيا لايام لنا سلفت … بالقصف قصرها طيب اللذاذات
اذ لااروح ولااغدو الى وطن … الا الى ربع خمار وحانات
لونيل بالجد في العلياء منزلة … لنلت بالجد اعنان السماوات

ابو بكر الخالدي

بانفس موتي فقد حد الاسى موتي … ماكنت اول صب غير مبخوت
بكى الى غداة البين حين رأى … دمعي تفيض وحالي حال مبهوت

ابو بكر الخالدي

فدمعي ذوب ياقوت على ذهب … ودمعه ذوب در فوق ياقوت

ابن ليون الاندلسي

سلامة الانسان في وحدته … وانسه فيها وفي حرفته
ما بقي اليوم صديق ولا … من ترتجى النصرة في صحبته
فقر في بيتك تسلم ودع … من ابتلى بالناس في محنته

ابو نواس

عجبت من ابليس في تيهه … وخبث ما اضمر من نيته
تاه على آدم في سجدة … وصار قوادا لذريته

عبدان

في مشيبي شماتة لعداتي … وهو ناع منغص لحياتي
ويعيب الخضاب قوم وفيه … لي انس الى حضور وفاتي
لا ومن يعلم السرائر مني … مابه رمت خلة الغانيات
اغارمت ان اغيب عني … ماتريبه كل يوم مرائي
فهو ناع الى نفسي ومن ذا … سره ان يرى وجوه النعاة

ابو تمام الطائي

ظبي من الترك من هندي ناظره … في كل جارحة منا جراحات
رشاقة الرمح من اعطافه وله … باسهم اللحظ في العشاق رشقات
صفا فابصرت وجهي في محاسنه … والمرء للمرء فيما قيل مرآت

برهان الدين القيراطي

افدي ليالي انس قد ظفرت بها … من الزمان وللايام غفلات
يطوف بالشمس فيما بيننا قمر … نيران خديه للعشاق جنات
جلا الحبا عروسا في الكؤس لها … من الحباب عقود لؤلؤيات
طابت فان تاه عنها ذهن شاربها … هداه من نشرها المسكي نفحات

وله

كم ليلة نادمت بدر سمائها … والشمس تشرق في اكف سقاتها
والبدر يستر بالغمام ويجتلي … كتنفس الحسناء في مرآتها
خالفت في الصهباء كل مفند … وسعيت مجتهدا الى حاناتها
فتحير الخمار اين دنانها … حتى اهتدى بالطيب من نفحاتها
فشممتها ورأيتها ولمستها … وشربتها وسمعت حسن صفاتها
باصاح قد نطق الهزار مؤذنا … ابليق بالاوتار طول سكاتها
فحذار تفاع الشمس من كاساتها … وقم صلاة اللهو في اوقاتها
ان كان عندك بالشراب بقية … عما تزيل به العقول فهاتها

لا

الا قاتل الله الحمامة غدوة … على الغصن ماذا هيجت حين غنت
فغنت بصوت اعجمي فهيجت … هواي الذي كانت ضلوعي اكنت
فلو قطرت عين امرئ من صبابة … دما قطرت عيني دما والمت
فما سكتت حتى اويت لصوتها … وقلت ارى هذي الحمامة جنت

لا
ولى زفرات لو يدمن قتلتنى … بشوق الى نادى التى قد تولت
اذاقلت هذى زفرة اليوم قدمضت … فمن لى بأخرى فى غد قد اظلت
ابا منشر الموتى أعنى على التى … بها نهلت نفسى سقاما وعلت
لقد بخلت حتى لوانى سألتها … قذى العين من سافى التراب اضنت

لا
لا تغبطن وزيرا للملوك وان … احله الدهر منهم فوق رتبته
واعلم بان له يوم تمور به ال … ارض اطربا كما مارت لهيبته
هرون وهو اخو موسى وناصره … لولا الوزارة لم يؤخذ بلحيته

لا
شاور سواك اذانابتك نائبة … يوماوان كنت من اهل المشورات
فالعين تلقى كفاحا ماتأى ودنى … ولا ترى نفسها الا بمرآة

لا
ولا ينفع الآداب والعلم والحجى … وصاحبها عند الكمال يموت
كلمات لقمان الحكيم وابنه … وكلهم تحت التراب صموت

لا
ويتضح الاحوال عندك ذا … بمر عشاء او بكر غداة
اذا اعلمتك الحادثات بماضى … كذلك ينبئك الزمان لآت

لا
اذا ان المرء حين الطفل يأتى … وتأخير الصلوة الى الممات
دليل ان محياه قليل … كما بين الاذان الى الصلوة

لا
اذا عرضت للفتى لحية … وطالت وصارت الى سرته
فقد ضاق عقل الفتى عندنا … بمقدار ما زاد من لحيته

الحصكفى
ونديم بت اعذله … ويرى عذلى من العبث
قلت ان الخمر مخبثة … قال حاشاها من الخبث
قلت منها القئ قال نعم … شرفت عن مخرج الخبث
قلت للازمات تشربها … قال طيب العيش فى الرفث

ابن صارة الاندلسى
اسعد بمالك فى الحياة ولاتكن … تبقى عليه حذار فقر حادث
فالبخل بين الحادثين وانما … مال البخيل لحادث او وارث

لا
ايظلمنى الزمان وانت فيه … وتأكلنى الكلاب وانت ليث
ويروى من حياضك كل صاد … واعطش فى حماك وانت غيث

على
لئن كنت محتاجا الى الحلم اننى … الى الجهل فى بعض الاحايين احوج
ولى فرس للخير بالخير ملجم … ولى فرس للشر بالشر مسرج
فمن شاء تقويمى فانى مقوم … ومن شاء تعويجى فانى معوج
وماكنت ارضى الجهل جداولاابا … ولكننى ارضى به حين احوج
فان قال بعض الناس فيه سماجة … لقد صدقوا والذل بالحر اسمج

محمد بن وهيب
اذا اختلجت عينى رأت من تحبه … فدام لعينى ما حييت اختلاجها
وماذقت كاسا مذ علقت بحبها … فاشربه الا ودمعى مزاجها

ابو الفتح البستى
الم تر ان المرء طول حياته … معنى بامر لايزال يعالجه
كذلك دود القز ينسج دائما … ويهلك غما وسط ما هو ناسجه

لا
اذا تضايق امر فانتظر فرجا … فاضيق الامر ادناه الى الفرج
عسى كربة امسيت فيها مقيمة … يكون لنا فيها رجاء ومخرج

ابو بكر بن عمار الاندلسى
سجاياك ان عافيت اندى واسمح … وعذرك ان عاقبت اولى واوضح
وان كان بين الخطتين مزية … فانت الى الادنى من الله اجنح
وماذا عسى الاعداء ان يتزيدوا … سوى ان ذنبى ثابت ومصحح
وان رجائى ان عندك غير ما … يخوض عدوى اليوم فيه ويمرح
اقلنى بما بينى وبينك من رضا … له نحو روح الله باب مفتح
ولا تلتفت قول الوشاة وزورهم … فكل اناء بالذى فيه يرشح
وقالوا سيجزيه فلان بذنبه … فقلت وقد يعفو فلان ويصفح
الا ان بطشا للمؤيد يرتمى … ولكن حلما للمؤيد يرجح
وبين ضلوعى من هواه تميمة … ستشفع او ان الحمام يجلح
سلام عليه كيف دار به الهوى … الى فيدنو او على فيبرح
ويهنيه ان مت السلو فاننى … اموت ولى شوق اليه مبرح

كمال الدين بن النبيه
قم ياغلام ودع مقالة من نصح … فالديك قد صدع الدجا لما صدح
خفيت تباشير الصباح فاسقنى … ماضل فى الظلماء من قدح القدح
صهباء مالمعت بكف مديرها … لقطب الا تهلل وانشرح
تالله مامزج المدام بمائها … لكنه مزج المسرة بالفرح
هى صفوة كرم الكريم فما سرت … سراؤها فى باخل الا سمح
من كف فتان اللحاظ بوجهه … عذر لمن خلع العذار أو افتضح

اشجع السلمى
مضى ابن سعيد حيث لم يبق مشرق … ولا مغرب الا له فيه مادح
وماكنت ادرى مافواضل كفه … على الناس حتى غيبته الصفائح
سأبكيك مافاضت دموعى فان تغض … فحسبك منى ماتكن الجوانح
وما انا من رزء وان جل جازع … ولا بسرور بعد فقدك فارح
لئن حسنت فيك المراثى بذكرها … فقد حسنت من قبل فيك المدائح

ابونواس
مانلت آخذ روح الزق فى لطف
حتى انثنيت ولى روحان فى جسد

وله
انت الذى تأخذ الايدى بحجزته
وكلت بالدهر عينا غير غافلة

الشيخ محيى الدين العربى
اذا رأت اهل بيتى الكيس ممتلئا
وان رأته خليا من دراهمه

عضد الدولة
طربت الى الصبوح مع الصباح
وكان الثلج كالكافور نثرا
فشمومى ومشروبى ونارى
لهيب فى لهيب فى لهيب

عبدان
وقالوا فى الهجاء عليك اثم
لانى ان مدحت مدحت زورا

ابن المعتز
خل الزمان اذا تقاعس اوجمح
ودع الزمان فكم رفيق صالح

عبد الله بن الحجاج
اعوذ بثوبيك اللذين ارتداهما
فان كنت مأكولا فكن انت آكلى

المسكين الدارمى
اخاك اخاك ان من لا اخا له
وان ابن عم المرء فاعلم جناحه

العتابى
تساوى اهل دهرك فى المساوى
وصار الناس كلهم غثاء
واضحى الجود عندهم جنونا
وكانوا يغضبون من الاهاجى

ابو الفراس الحمدانى
لم اؤاخذك بالجفاء لانى
فجميل العدو غير جميل

لا ادرى
ولا تعجبن لشيخ ابن
فان المدام تقوى العظام
واصفى السرور اذا ما الوقور
واحلى الغرام اذا المستهام
وجل فى المحال ولو بالمحال
وفارق اباك اذا ما اباك

واستبح دما من غير مجروح
والزق مطرح جسم بلا روح

اذا الزمان على ابنائه كلحا
من جود كفك تأسو كلما جرحا

تبسمت ودنت منى تمازحنى
تجهمت وانثنت عنى تقابحنى

وشرب الراح والغرر الملاح
ونارى بين نارنجى وراحى
وثلجى والصباح مع الصباح
صباح فى صباح فى صباح

وليس الاثم الا فى المديح
واهجو حين اهجو بالصحيح

واشك الهموم الى المدامة والقدح
قد رام اصلاح الزمان فما صلح

كريم الثنا من جيبه المسك ينفح
وان كنت مذبوحا فكن انت تذبح

كساع الى الهيجاء بغير سلاح
وهل ينهض البازى بغير جناح

فما يستحسنون سوى القبيح
فما يرجون للامر النجيح
فما يستعقلون سوى الشحيح
فصاروا يغضبون من المديح

واثق منك بالوفا الصحيح
وقبيح الصديق غير قبيح

بغنى اغن ون طفح
وتشفى السقام وتنفى الترح
اماط ستور الحيا واطرح
ازال اكتتام الهوى وافتضح
ودع ما يقال وخذ ما صلح
ومد الشباك وصد من سنح

وكان فؤادى خاليا قبل حبكم
فلما دعا قلبى هواك اجابه
رميت بيين منك ان كنت كاذبا
وان كان شئ فى البلاد باسرها
فان شئت واصلنى وان شئت لا تصل

ملكنا فكان العفو منا سجية
وحللتم قتل الاسارى وطالما
وحسبكم هذا التفاوت بيننا

اما لى فى بلاد الله باب
بلى فى الارض متسع عريض
وما يغنى العقاب عيان صيد

وقالوا فلان فى الورى لك شاتم
فقلت ذروه مابه وطباعه
اذا الكلب لا يؤذيك عند نبحه

وليل كواكبه لا تسير
كيوم القيامة فى طوله

لله در الشيب من واعظ
كل امرئ يعجبه شانه

وقالوا دع مراقبة الثريا
فقلت وهل افاق القلب حتى
ارى فى منامى كل شئ يسوءنى
فان كان خيرا فهو اضغاث احلام
بلاد الله واسعة فضاء
فقل للقاعدين على هوان

ليس الجمال بمئزر
ان الجمال معادن
اعددت للحدثان سا-
نهدا وذا شطب يقد-
وعلمت انى يوم ذا-

وكان بذكر الخلق يلهو ويمزح — لا
فلست اراه عن فنائك يبرح
وان كنت فى الدنيا بغيرك افرح
اذا غبت عن عينى بعيش يلج
فلست ارى قلبى بغيرك يصلح

فلما ملكتم سال بالدم ابطح — لا
غدونا على الاسرى نمن ونصفح
وكل اناء بالذى فيه ينضح

يؤدينى الى سبل النجاح — لا
ولكنى منعت عن البراح
اذا كان العقاب بلا جناح

وانت له دون الخلائق ممدح — لا
فكل اناء بالذى فيه ينضح
فذره الى يوم القيامة ينبح

ولا هو منها يطبق البراحا — لا
على من يراقب فيه الصباحا

وناصح منهاجه واضح — لا
وحادث الدهر له فاضح

ونم فالليل مسود الجناح — لا
افرق بين ليلى والصباح

ورؤياى بعد النوم ادهى واقبح — لا
وان كان شرا جاءنى قبل اصبح

ورزق الله فى الدنيا فسيح — لا
اذا ضاقت بكم ارض فسيحوا

عمرو بن معدى كرب
فاعلم وان رديت بردا
ومناقب اورثن مجدا
بغة وعداء علندا
د البيض والابدان قدا
لك منازل كعبا ونهدا

عمرو بن معدى

قوم اذا لبسوا الحدى- … د تغروا حلقا وقدا
كل امرئ يجرى الى … يوم الهياج بما استعدا
لما رأيت نساءنا … يفحصن بالمعزاء شدا
وبدت لميس كانها … بدر السماء اذا تبدا
وبدت محاسنها التى … تخفى وكان الامر جدا
نازلت كبشهم ولم … ار من نزال الكبش بدا
هم ينذرون دمى وأن … ذر ان لقيت بان اشدا
كم من اخ لى صالح … بوأته بيدى لحدا
ما ان جزعت ولا هلع- … ت ولا يرد بكاى زندا
البسته اثوابه … وخلقت يوم خلقت جلدا
افنى غناء الذاهبى- … ن اعد للاعداء عدا
ذهب الذين احبهم … وبقيت مثل السيف فردا

مجنون العامرى

اقول لاصحابى هى الشمس ضوءها … قريب ولكن فى تناول لها بعد
لقد عارضتنا ريح ليلى بنفحة … على كبدى من طيب ارواحها برد
فازالت مغشيا على وقدمضت … اناة ولاعندى جواب ولارد
اقلب بالايدى واهلى تعوانى … يفدوننى لويستطيعون ان يفدوا
ولم يبق الاالجلد والعظم عاريا … ولاعظم لى ان دام مابى ولاجلد
ادنياى مالى فى انقطاعى وغربتى … اليك ثوابا منك دين ولا نقد
عدبنى بنفسى انت وعدا فربما … جلى كربة المكروب عن قلبه الوعد
وقد يبتلى قوم ولا كبليتى … ولا مثل وجدى فى الشقا بكم وجد
غزتنى جنود الحب من كل جانب … اذا حان من جند قفول اتى جند

وله

اذا قربت دارى كلفت وان نأت … اسفت فلا بالقرب اسلو ولا البعد
وان وعدت زادالهوى لانتظارها … وان بخلت بالوعد مت على الوعد
ففى كل حب لامحالة فرحة … وحبك مافيه سوى محكم الجهد

ابن الفياض

قم فاسقنى بين خفق الناى والعود … ولاتبع طيب موجود بمفقود
كاسا اذا ابصرت فى القوم محتشما … قال السرور له قم غير مطرود
نحن الشهود وخفق العود خاطبها … تزوج ابن سحاب بنت عنقود

ابو العتاهية

قاتت ذى الدنيا فليس بها … احد اراه لآخر حامد
حتى كأن الناس كلهم … قد أفرغوا فى قالب واحد

ورقة بن نوفل

لقد نصحت لاقوام وقلت لهم … انا النذير فلا يغرركم احد

ورقة

لاتعبدون الها غير خالقكم … فان دعوكم فقولوا بيننا جدد
سبحان ذى العرش سبحانا نعوذبه … وقبل قدسبح الجودى والجمد
مسخر كل ما تحت السماء له … لاينبغى ان يساوى ملكه احد
لا شئ مما نرى تبقى بشاشته … يبقى الاله ويودى المال والولد
لم تغن عن هرمز يوما خزائنه … والخلد قدحاولت عاد مما خلدوا
ولاسليمان اذ دان الشعوب له … والجن والانس يجرى بينها البرد

كثير

لقد هجرت سعدى وطال صدودها … وعاود عينى دمعها وسهودها
وكنت اذامازرت سعدى بأرضها … ارى الارض تطوى لى ويدنو بعيدها
منعمة لم تلق بؤس معيشة … هى الخلد فى الدنيا لمن يستفيدها
هى الخلد مادامت لاهلك جارة … وهل دام فى الدنيا لنفس خلودها
الا ليت شعرى بعدنا هل تغيرت … عن العهد ام امست كعهدى عهودها
اذا اذكرتها النفس جنت بذكرها … وربعت وحنت واستخف جليدها
فلو كان مابى الجبال لهدها … وان كان فى الدنيا شديدا هدودها
فكيف يود القلب من لايوده … بلى قد تريد النفس من لاير يدها
فاصبحت ذانفسين نفس مريضة … من اليأس ماينفك هم يعودها
ونفس اذاما كنت وحدى تقطعت … كما انسل من ذات النظام فريدها
فلم تبد لى يأسا ففى اليأس راحة … ولم تبد لى جودا فينفع جودها

جميل

ايا ليت ايام الصفاء جديد … ودهرا تولى ياثين يعود
علقت الهوى منها وليدا فلم يزل … الى الان ينمى حبها ويزيد
فافنيت عيشى بانتظار نوالها … وابلت بذاك الدهر وهو جديد
فتبقى كما كنا نكون وانتم … صديق واذ ماتبدلين زهيد
فقد تلتقى الاهواء من بعد يأسها … وقد تطلب الحاجات وهى بعيد
يموت الهوى منى اذا ما لقيتها … ويحيى اذا فارقتها فيعود
فمن يعط فى الدنيا قرينا كمثلها … فذلك فى عيش الحياة رشيد

حاتم الطائى

هل الدهر الا اليوم اوامس اوغد … كذاك الزمان بيننا يتردد
يرد علينا ليلة بعد يومها … فلا نحن ما نبقى ولا الدهر ينفد
فاقسمت لا امشى على سر جارتى … يد الدهر ما دام الحمام يغرد
ولا اشترى مالا بغدر علمته … الا كل مال خالط الغدر انكد
اذا كان بعض المال ربا لاهله … فانى بحمد الله مالى معبد
يفك به العانى ويؤكل طيبا … ويعطى اذا من البخيل المصرد
اذا ما البخيل الخب اخمد ناره … اقول لمن يصلى بنارى اوقدوا

حاتم

توسع قليلا او يكن ثم حسبنا … وموقدها البادي اعف واجود
كذاك امور الناس راض دنية … وسام الى فرع العلا متورد
فمنهم جواد قد تلفت حوله … ومنهم لئيم دائم الطرف اقود
وداع دعاني دعوة فاجبته … وهل يدع الداعين الا اليلندد

يزيد بن معاويه

نالت على يدها ما لم تنله يدى … نقش على معصم اوهت به جلدى
كانه طرق نمل فى اناملها … اوروضة رصعتها السحب بالبرد
مليحة لو رأتها الشمس ماطلعت … من بعد رويتها يوم على احد
سألتها الوصل قالت لاتكن عبثا … من رام منا وصالا مات بالكمد
واسترجعت سألت عنى فقيل لها … ما فيه من رمق دقت يدا بيد

محمد بن اميه

اقول لهم كروا الحديث الذى مضى … وذكراك من بين الانام اريد
انا شده الا اعاد حديثه … كانى بطئ الفهم حين يعيد

عتبة بن الحباب

اراكم بقلبى من بلاد بعيدة … تراكم ترونى فى القلوب على البعد
فؤادى وطرفى يأسفان عليكم … وعندكم روحى وذكركم عندى
ولست الذ العيش حتى اراكم … ولو كنت فى الفردوس او جنة الخلد

على بن الجهم

قالوا حبست فقلت ليس بضائرى … حبسى واى مهند لايغمد
والشمس لولا انها محجوبة … عن ناظريك لما اضاء الفرقد
والنار فى احجارها مخبوءة … لاتصطلى ان لم تثرها الازند
والحبس ما لم تغشه لدنية … شنعاء نعم المنزل المتورد
بيت يجدد للكريم كرامة … ويزار فيه ولايزور ويحمد
لولم يكن فى الحبس الا انه … لاتستذ لك بالحجاب الاعبد
لا يوئسنك من تفرج نكبة … خطب رماك به الزمان الانكد
كم من عليل قد تخطاه الردى … فنجا ومات طبيبه والعود

كوبريلى زاده عبدالله باشا

سقى مسبلات المزن اين توجهت … نوى ام عمرو ماتروح وتغتدى
تحيى لها فى مضمر القلب قائم … بحسن دوام فى مغيبى ومشهدى
تذكرت من فارقته فتبادرت … دموعى مثل اللؤلؤ المتبدد
كان لم يكن ما بيننا من زيارة … وماكان من عهد وحسن تودد
فلولا اتقاء الله يوم وداعه … قتلت اذا نفسى ولم اتردد
اعاذل قد اكثرت لومى سفاهة … على غير حق فاعذرينى او ابعدى
فان كنت لاتدرين مابى من الهوى … فلاتعذلى فى مجزعى وتلددى
وقد كنت قبل اليوم والشمل جامع … احاذر مماكان يحدث فى غد

ابن المعتز

قمر تكامل فى نهاية حسنه … مثل القضيب على رشاقة قده

ابن المعتز

فالبدر يطلع من ضياء جبينه … والشمس تغرب فى شقائق خده
ملك الجمال باسره فكانما … حسن البرية كلها من عنده

ابو عامر الوزير

امن بعد احكام التجارب ينبغى … لدى سقوط العير فى غابة الاسد
ولا انا ممن يغلب الحب عقله … ولاجاهل ما يدعيه اولوا الحسد
فان كنت روحى قد وهبتك طائعا … وكيف ترد الروح ان فارق البدن

علم الدين البغدادى

فلا تحسبوا انى تغيرت بعدكم … عن العهد لاكان المغير للعهد
غرامى غرامى والهوى ذلك الهوى … ووجدى بكم وجدى وودى لكم ودى
وليس محبا من يدوم وداده … مع الوصل لكن من يدوم مع الصد

الامام الشافعى

محن الزمان كثيرة لا تنقضى … وسروره يأتيك كالاعياد
ملك الاكابر فاسترق رقابهم … وتراه رقا فى يد الاوغاد

الخياط المدنى

لست بكفى كفه ابتغى الغنى … ولم ادر ان الجود من كفه يعدى
فلا انا مما قد أفاد ذوو الغنى … افدت واعدانى فاتلف ما عندى

الكميت

سألناه الجزيل فما تلكى … واعطى فوق منيتنا وزادا
واحسن ثم احسن ثم عدنا … فاحسن ثم احسن ثم عادا
مرارا لا اعود اليه الا … تبسم ضاحكا وثنى الوسادا

ابو كلثوم بن عمرو العتابى

دعينى تجئنى منيتى مطمئنة … ولم اتجشم هول تلك الموارد
فان كريمات المعالى مشوبة … بمستودعات من بطون الاساود
وان الذى يرقى من المجد والعلا … ملقى بانواع الاذى والمكائد

جرير

فان تك قد مللت الآن منى … فسوف ترى مجانبتى وبعدى
وسوف تلوم نفسك ان بقينا … وتبلو الناس والاخوان بعدى
فلا والله لا انساك حتى … اوسد مضجعى وازور لحدى

ابو بكر الخوارزمى

رأيت العقل ينفع وهو قصد … ويلقى فى المهالك اذ يزيد
كمثل الدرع ان خفت اجنت … وان ثقلت تخاملها جهيد
ومثل الماء يروى منه قدر … ويقتل منه بالغرق المزيد

المستعصم بالله

واخوان حسبتهم دروعا … فكانوها ولكن للاعادى
وخلتهم سهاما صائبات … فكانوها ولكن فى فؤادى
وقالوا قد صفت منا قلوب … فقد صدقوا ولكن من ودادى

قنالى زاده على افندى

فاضت عبرات مدامعى بالجود … هيهات قد استويت باعلى الجودى
من يطفى نار شوقنا كالدمع … ياالدية الجفون جودى جودى

سعدى چلبى

ماحن حمامة فويق العود … الا وتحرق الحش كالعود
ابكى واقول منذ فارقتكم … باازمنة الوصال عودى عودى

المتنبى

خليلى انى لا ارى غير شاعر … فلم منهم الدعوى ومنى القصائد
فلا تعجبا ان السيوف كثيرة … ولكن سيف الدولة اليوم واحد
له من كريم الطبع فى الحرب منتض … ومن عادة الاحسان والصفح غامد
ولما رأيت الناس دون محله … تيقنت ان الدهر للناس ناقد
اخو غزوات ماتغب سيوفه … رقابهم الا وسيحان جامد
فلم يبق الا من حماها من الظبى … لمى شفتيها والثدى النواهد
تبكى عليهن البطاريق فى الدجى … وهن لدينا ملقيات كواسد
بذا قضت الايام ما بين اهلها … مصائب قوم عند قوم فوائد
ومن شرف الايام انك فيهم … على القتل موموق كانك شاكد
وان دما اجريته بك فاخر … وان فؤادا رعته لك حامد
وكل يرى طرق الشجاعة والندى … ولكن طبع النفس للنفس قائد
نهبت من الاعمار مالو حويته … لهنئت الدنيا بانك خالد
فانت حسام الملك والله ضارب … وانت لواء الدين والله عاقد
احبك يا شمس الزمان وبدره … وان لامنى فيك السهى والفراقد
وذاك لان الفضل عندك باهر … وليس لان العيش عندك بارد
فان قليل الحب بالعقل صالح … وان كثير الحب بالجهل فاسد

وله

اكلما اغتال عبد السوء سيده … اوخانه فله فى مصر تمهيد
صار الخصى امام الآبقين بها … فالحر مستعبد والعبد معبود
نامت نواطر مصر عن ثعالبها … فقد بشمن وما تفنى العناقيد
العبد ليس لحر صالح باخ … لوانه فى ثياب الحر مولود
لا تشتر العبد الا والعصا معه … ان العبيد لانجاس مناكيد

وله

فان الجرح ينفر بعد حين … اذا كان البناء على فساد
وان الماء تجرى من جماد … وان النار تخرج من زناد

وله

فلا مجد فى الدنيا لمن قل ماله … ولا مال فى الدنيا لمن قل مجده
وفى الناس من يرضى بميسور عيشه … ومركوبه رجلاه والثوب جلده

ابو تمام الطائى

غدت تستجير الدمع خوف نوى غد … وعاد قتادا عندها كل مرقد
وانقذها من غمرة الموت انه … صدود فراق لاصدود تعمد
فاجرى لها الاشفاق دمعا موردا … من الدم يجرى فوق خد مورد
هى البدر يغنيها تورد وجهها … الى كل من لاقت وان لم تودد
ولكننى لم احو وفرا مجمعا … ففزت به الا بشمل مبدد
ولم تعطنى الايام نوما مسكنا … الذ به الا بنوم مشرد
وطول مقام المرء فى الحى مخلق … لديباجتيه فاغترب تتجدد

ابو تمام

فانى رأيت الشمس زيدت محبة … الى الناس ان ليست عليهم بسرمد

لبيد

ولقد سئمت من الحياة وطولها … وسؤال هذا الناس كيف لبيد
غلب الرجال وكان غير مغلب … دهر طويل دائم ممدود
يوما ارى يأتى على وليلة … وكلاهما بعد المضاء يعود
واراه يأتى مثل يوم لقيته … لم ينتقص وضعفت وهو يزيد

قيس بن ذريح

تعلق روحى روحها قبل خلقنا … ومن بعد ما كنا نطافا وفى المهد
فزاد كما زدنا فاصبح ناميا … وليس اذا متنا بمنصرم العهد
ولكنه باق على كل حادث … وزائرنا فى ظلمة القبر واللحد

حسين بن مطير

لو يعبد الناس يا مهدى افضلهم … ما كان فى الناس الا انت معبود
اضحت يمينك من جود مصورة … لا بل يمينك منها صور الجود
لوان من نوره مثقال خردلة … فى السود طرا اذا لابيضت السود

وله

مخصرة الاوساط زانت عقودها … باحسن مما زينتها عقودها
فصفر تراقيها وحمر اكفها … وسود نواحيها وبيض خدودها

يزيد بن الطثرية

الا يا صبا نجد متى هجت من نجد … لقد زادنى مسراك وجدا على وجد
ان هتفت ورقاء فى رونق الضحى … على غصن غض النبات من الرند
بكيت كما يبكى الحزين صبابة … وذبت من الوجد المبرح والجهد
وقد زعموا ان المحب اذا نأى … يمل وان النأى يشفى من الوجد
بكل تداوينا فلم يشف ما بنا … على ان قرب الدار خير من البعد

جعيفران

يا اكرم الامة موجودا … ويا اعز الناس مفقودا
لما سألت الناس عن سيد … اصبح بين الناس محمودا
قالوا جميعا انه قاسم … اشبه آباء له صيدا
لو عبد الناس سوى ربهم … لكنت فى العالم معبودا

عباس بن الاحنف

يا فوز لم اهجركم لملالة … منى ولا لمقال واش حاسد
لكننى جربتكم فوجدتكم … لا تصبرون على طعام واحد

ابو عطاء السندى

اما ابوك فعين الجود تعرفه … وانت اشبه خلق الله بالجود
ما ينبت العود الا فى ارومته … ولا يكون الجنى الا من العود

ابو نواس

عذب قلبى ولا اقول بمن … خافه لا اخاف من احد
اذا تفكرت فى هواى له … لمست رأسى هل طار عن جسدى

وله

كأس اذا انحدرت من كف شاربها … اعدته حمرتها فى العين والخد
فالخمر ياقوتة والكأس لؤلؤة … من كف جارية ممشوقة القد
تسقيك من يدها درا ومن فمها … خمرا فمالك من سكرين من بد

ابو نواس

سألت الذي هل انت حر فقال لا … ولكنني عبد ليحيى بن خالد
فقلت شرا قال لا بل وراثة … توارثني عن والد بعد والد

ابو الطمحان القيني

حنتني حانيات الدهر حتى … كاني خاتل يدنو لصيد
قريب الخطو يحسب من رآني … ولست مقيدا اني بقيد

ابو مسلم الخراساني

ادركت بالحزم والكتمان ما عجزت … عنه ملوك بني مروان اذ حشدوا
مازلت اسعى بجهد في دمارهم … والقوم في غفلة والناس قد رقدوا
حتى ضربتهمو بالسيف فانتبهوا … من نومة لم ينمها قبلهم احد
ومن رعى غنما في ارض مسبعة … ونام عنها تولى رعيها الاسد

ابو فراس الحمداني

قد كنت عدتي التي اسطو بها … ويدي اذا اشتد الزمان وساعدي
فرميت منك بغير ما املته … والمرء يشرق بالزلال البارد
فصبرت كالولد التقي لبره … اغضى على الم بضرب الوالد

وله

وانت الذي عرفتني طرق العلا … وانت الذي هديتني كل مقصد
وانت الذي بلغتني كل غاية … صعدت اليها فوق اعناق حسدي
فيا ملبسي النعمى التي جل قدرها … لقد اخلقت تلك الثياب فجدد

ابن المعتز

لا تلق الا بليل من تعاشره … فالشمس نمامة والليل قواد
كم عاشق وظلام الليل يستره … لاقى احبته والناس رقاد

ابو الفرج الببغا

لقد عز العزاء على لما … تصدى لي ليقتلني الصدود
اذا بعد الحبيب فكل شيء … من الدنيا ولذتها بعيد

ابو بكر الخباز

اذا استثقلت او ابغضت خلقا … وسرك بعده حتى التناد
فشرده بقرض دريهمات … فان القرض داعية البعاد

عبد العزيز الديريني

احب بنيتي ووددت اني … دفنت بنيتي في قاع لحد
ومابي ان تهون على لكن … مخافة ان تزوق الذل بعدي
فان زوجتها رجلا فقيرا … اراها عنده والهم عندي
وان زوجتها رجلا غنيا … فيلطم خدها ويسب جدي
سألت الله يأخذها قريبا … ولو كانت احب الناس عندي

الشيخ الاكبر محيي الدين

ياغاية السؤل والمأمول ياسندي … شوقي اليك شديد لا الى احد
ذبت اشتياقا ووجدا في محبتكم … فآه من طول شوقي آه من كمدي
يدي وضعت على قلبي مخافة ان … ينشق صدري لما خانني جلدي
مازال يرفعها طورا ويخفضها … حتى تكون يد الاخرى تشد يدي

ابو بشر الاندلسي

انما ازرى بقدري انني … لست من بابة اهل البلد
ليس منهم غير ذي مقلية … لذوي الباب أو ذي الحسد

ابن بشير

يتحامون لقائي مثل ما … يتحامون لقاء الاسد
مطلعي اثقل في اعينهم … وعلى انفسهم من احد
لو رأوني وسط بحر لم يكن … احد يأخذ منهم بيدي

ابو محلم السعدي

اذا ما رماك الدهر في الضيق فانتجع … قديم الغنى في الناس انك حامده
ولا تطلبن الخير ممن افاده … حديثا ومن لا يورث المجد والده

ابن رشيق القيرواني

مما يزهدني في ارض اندلس … تلقيب معتضد فيها ومعتمد
القاب مملكة في غير موضعها … كالهر يحكى انتفاخا صولة الاسد

المتلمس

ولن يقيم على ارض يسام به … الا الاذلان عير الحي والوتد
هذا على الخسف مربوط برمته … وذا يشج فلا يرثى له احد

ابو الفرج الواوا الدمشقي

قلنا وقد فتكت فينا لواحظها … كم ذا اما لقتيل الحب من قود
فامطرت لؤلؤا من نرجس وسقت … وردا وعضت العناب بالبرد

ابو اسحق الشيرازي

جاء الربيع ووردة … ومضى الشتاء وبرده
فاشرب على وجه الحبيب … ووجنتيه وخده

لادرى

لبس الرجال جديدهم في عيدهم … ولبست حزن ابي الحسين جديدا
ايسرني عيد ولم ار وجهه … فيه الا بعدا لذلك عيدا
فارقته وبقيت أخلد بعده … لا كان ذاك بقا ولا تخليدا
من لم يمت جزعا لفقد حبيبه … فهو الخؤن مودة وعهودا
مت مع حبيبك ان قدرت ولا تعش … من بعد ذا لوعة مكمودا
ما ام خشف قد ملا احشاها … حذرا عليه وجفنه تسهيدا
ان نام لم تهجع وطافت حوله … فيبيت مكلوا بها مرصودا
منى باوجع اذ رأيت نوائحا … لابي الحسين وقد لطمن خدودا
ولقد عدمت ابا حسين جلادتي … لما رأيت جمالك المفقودا
كنت الجليد على الرزايا كلها … وعلى فراقك لم أجد تجليدا
ولئن بقيت وما هلكت فان لي … أجلا وان لم أحصه معدودا
لا موت لي الا اذا الاجل انقضى … فهناك لا أتجاوز المحدودا
حزني عليك بقدر حبك لا أرى … يوما على هذا وذاك مزيدا
ما هد ركني بالسنين وانما … اصبحت بعدك بالاسى مهدودا
باليت اني لم اكن لك والدا … وكذاك انك لم تكن مولودا

لا

كفى حزنا اني اغيب وتشهد … وما نلتقي والقلب حران مقصد
ومن عجب اني اذا الليل جنني … اقوم من الشوق الشديد واقعد

احن اليكم مثل ماحن تائق
ولي كبد حرى يعذبها الهوى

لا ولوان فى رأسين ادخر واحدا
لا قدمت فى الهيجاء اقدام باسل
ولكن لى رأسا اذا ماقدته

لا الم تر ان ثقاة الرجال
وان خانه دهره اسلموه
ولو علم الناس ان المريض

لا تغرب عن الاوطان فى طلب العلى
تفرج هم واكتساب معيشة
فوت الفتى خيرله من قيامه

لا ومن عجب الدنيا ركونى وصبوتى
اجارى الليالى ليلة بعد ليلة
وتنقصنى فى كل يوم وليلة

لا اذا كنت ذارأى فكن ماعزمته
وان كنت ذاعزم فانفذه عاجلا

لا والله لوكانت الدنيا باجمعها
ماكان من حق حر ان يذل لها

لا قدشارف السبعين من اعوامه
واسود مشرق لونه وتضعضعت

لا يفديه من نوب الزمان معاشر
ابدت مقابحهم محاسن فعله

لا فياعجبا كيف يعصى الاله
وفى كل شئ له آية

لا اذامضى احد يتلوه احد
الدهر يبسط حينا ثم ينقبض

لا ويكاد من كرم الطباع وليدهم
واذا امتطى مهلا فليس ينجه

لا اثنان فى زمانك ذا
هذا بخيل وعنده سعة

الى الورد عطشان الفؤاد مصرد
ولى جسد يبلى ولايتجدد

والقى الاعادى بعد ذاك واحد
ولم اك هيابا بالدفع الشدائد
وفارقنى يوما فليس بعائد

اذا الدهر ساعدهم ساعدوا
فلم يبق منهم له واحد
يموت لماعاده عائد

وسافر ففى الاسفار خمس فوائد
وعلم واداب وصحبة ماجد
بدار هوان بين ذل وحاسد

اليها على سنى كانى وليدها
مشيحا كانى تربها وطريدها
ونفسى على نقصانها تستزيدها

فان فساد الرأى ان يترددا
فان فساد العزم ان يتقيدا

تبقى علينا ويأتى رزقها رغدا
فكيف وهى متاع يضمحل غدا

ودنت منيته وحان حصاده
اركانه وابيض منه سواده

احرارهم لايلحقون بعبده
والضد يظهر حسنه فى ضده

ام كيف يجحده الجاحد
تدل على انه الواحد

وهكذا كان حكم الله يطرد
والامر ينحل يوما ثم ينعقد

يهب التمائم ليلة الميلاد
الانشيد مدائح الاجداد

لوتبتغى غير ذين لم تجد
وذا جواد بغير ذات يد

ركب فى السهام نصول بتر
فللمرضى علاج من جراح

ومحارب من فرط جود بنانه
صيغت نصول سهامه من عسجد
كتمت الهوى حتى اذا نطقت به
وشاع الذى اضمرت غير منطق

أيذهب عمرى هكذا لم انل بها
وقالوا تداوى ان فى الطب راحة

لا مات حسادك بل خلدوا
ولا خلاك الدهر من حاسد

انى حسدت فزاد الله فى حسدى
لايحسد المرء الا من فضائله

واذا اراد الله نشر فضيلة
لولا اشتعال النار فيما جاورت

يجد لايجد كل مجد
فكم عبد يقوم مقام حر

توهم واشينا بليل مزاره
فعانقته حتى اتحدنا تعانقا

تالت ومدت يدا نحوى تودعنى
اميت انت ام حى فقلت لها
كلما قلت اعتق الشكر رقى
فاتى عمر الزمان حتى أؤدى

ويوم كان الدهر سامحنى به
جرت فيه افراس الصبا بارتياحنا
بحيث هواء القوطتين معطر
فكم روضة بالحسن ترفد روضة
وفى الهيكل المعمور فيه اقترعتها
وزهت عن غير لدنانير قدرها
وحل لنا ماكان منها محرما
فاهدت لى الايام فيه مودة

لا ويرمى للعداكرما وجودا
واكفان لمن سكن اللحودا

لا عمت مكارمه الاقارب والعدا
كى لايفوته التقارب والندا

لا بوادر من دمع يسيل على خدى
كان ضمير القلب يرشح من جلدى

لا مجالس تشفى قرح قلبى من الوجد
فلات نفسى بالدواء فلم يجد

لا حتى يروا منك الذى يكمد
فان خير الناس من يحسد

لا لاعاش من كان يوما غير محسود
بالعلم والحلم او بالفضل والجود

لا طويت اتاح لها لسان حسود
ماكان يعرف طيب عرف العود

لا فهل جد بلاجد بمجد
وكم حر يقوم مقام عبد

لا فهم ليسعى بيننا بالتباعد
فلما اتانا مارأى غير واحد

لا وروعة البين تأبى ان امد يدا
من لم يمت يوم بين لم يمت ابدا

لا صيرتنى لك المكارم عبدا
شكر احسانك الذى لايؤدى

ابو الفرج الببغا فصار اسمه بيننا هبة الدهر
الى دير مران المعظم والعمر
النسيم بانفاس الرياحين والزهر
ومن نهر بالفيض يجرى الى نهر
وصحبى حلالا بعد توفية الدهر
فما زلت منها اشرب التبر بالتبر
وهل يحذر المحذور فى بلد الكفر
دعتنى فى ستر فلبيت فى ستر

انى من شريف الطبع اصدق رغبة ... يخاطبنى عن معدن النظم والنثر
فكان جوابى طاعة لامقالة ... ومن ذا الذى لايستجيب الى اليسر
فلاقيت ملاء العين نبلا وهمة ... يحلى الشجايا بالطلاقة والبشر
واخشمنى بالبر حتى حسبته ... يريد اختداعى من جنانى ولا ادرى
وتنزه عن غير الصفا اجتماعنا ... فكنت واياه كقلبين فى صدر
وشاء السرور ان يلينا بثالث ... فلاطفنا بالبدر اوبأخى البدر
مغطى الجفون ما اشبهت من جماله ... ومضنى القلوب بالتحبب وبالهجر
جنينا جنى الورد فى غير وقته ... وزهرا زهرا من روض خديه والثغر
وقابلنا دم من وجهه وشرابه ... بشمسين فى جنحى دجا الليل والشعر
وغنى فصار السمع كالطرف آخذا ... باوفر حظ من محاسنه الزهر
وامتعنا بوجنتيه بمثل ما ... تمزج كفاه من الماء والخمر
سرور شكرنا منة الصحو ازدعا ... اليه ولم نشكر به منة السكر
كان الليالى نمن عنه فعندما ... تنبهن نكثن الوفاء الى الغدر
مضى فكانى كنت فيه مهوبا ... تحدث عن طيف الخيال الذى يسرى
وهل يحصل الانسان من كل مابه ... تسامحه الايام الا على الذكر

ابو عثمان الخالدى

اولم اكن مشبها للناس فى خلق ... لقلت انى من جيل سوى البشر
اولم يكن ماء على قاهرا فكرى ... لاحرقتنى من نيرانها فكرى
الفت من حادثات الدهر اكبرها ... فما اعوج على اطفالها الاخر
لاشئ اعجب عندى فى نباينه ... اذا تأملته من هذه الصور
لاعار يلحقنى انى بلا نشب ... واى عار على عين بلا حور
اصفو واكدر احيانا لمختبرى ... وليس مستحسنا صفو بلا كدر
انى لأشهر فى الآفاق من مثل ... فرد واملأ للابصار من قمر
اذا تشككت فيما انت مبصره ... فلا تقل اننى فى الناس ذو بصر
وكيف يفرح انسان بعزته ... اذا نضاها فلم تصدقه فى النظر
لقد فرحت بما عاينت من عدم ... خوف القبيحين من كبر ومن بطر
وربما ابتهج الاعمى بحالته ... لانه قد نجا من طيرة العور
ولست ابكى لشيب قد منيت به ... يبكى على الشيب من يأسى على العمر
وقد نظرت الى الدنيا بمقلتها ... فاستصغرتها جفونى غاية الصغر

ابو بكر الخالدى

وسحاب يجر فى الارض ذيلا ... مطرف زره على الارض زرا
برقه لمحة ولكن له رعـ ... ـد بطئ يكسو المسامع وقرا
كخلى منافق بهواه ... فهو يبكى جهرا ويضحك سرا

ابونواس

الا فاسقنى خمرا وقل لى هى الخمر ... ولاتسقنى سرا اذا امكن الجهر
فما الغبن الا ان ترانى صاحيا ... وما الغنم الا ان يتعتعنى السكر
فبح باسم من اهوى ودعنى من الكنى ... فلاخير فى اللذات من دونها ستر
وخمارة نبهتها بعد هجعة ... وقد غابت الجوزا وانقمس النسر
فقالت من الطراق قلنا عصابة ... خفاف الاداوى تبتغى لهم خمر
ولابد ان يزنوا فقالت اوالفدا ... باحور كالدينار فى طرفه سحر
فقلنا لها هاتيه ما ان لمثلنا ... فديناك بالاهلين عن مثل ذا صبر
فجاءت به كالغصن يهتز ردفه ... تخال به سحرا وليس به سحر
له شبه كالبدر ليلة تمه ... مهفهف اعلى الكشح فى ثغره اسمر
فقام اليه واحد بعد واحد ... فكان به من طول غربتنا الفطر
فبتنا يرانا الله شر عصابة ... نجر اذيال الفسوق ولافخر

وله

تداول بالكبير من الصغير ... وخذها من يدى رشا غرير
ودعنى من بكائك فى عراص ... وفى اطلال منزلة ودور
ومن شرب بلا طرب والهو ... فان الخيل تشرب بالصفير
وليس الشرب الا بالملاهى ... وبالحركات من مثنى وزير

وله

ادر ياسلامة كأس العقار ... فانى خلى خليع العذار
شرابا اذا صب فى كاسه ... يصب على الليل نور النهار
يسالبها الماء جريا لها ... فيهد به للعين وقت الخمار

وله

ارانى مع الاحيا حيا واكثرى ... على الدهر ميت قد تخرمه الدهر
فما لم يمت منى بعامات ناهض ... فبعضى لبعض دون قبر البلا قبر
فيارب قد احسنت عودا وبدأة ... الى فلم ينهض باحسانك الشكر
فمن ذاك ذا عذر اليك وحجة ... فعذرى اقرارى بأن ليس لى عذر

وله

اياخير مأمول يرجى انا امرؤ ... اسير رهينا فى سجونك مقبر
فان اك لم اذنب ففيم تعنتى ... وان كنت ذاذنب فعفوك اكبر

وله

ولما ان بدا فى الخد شعر ... توقف عند منتصف العذار
فقلت للائمى فيه تعجب ... لنصف الليل فى نصف النهار

على بن ابى طالب كرم الله وجهه

عليك باخوان الصفاء فانهم ... عمادا اذا استنجدتهم وظهور
وان قليلا الف خل وصاحب ... وان عدوا واحدا لكثير
اذا ما اتاك الدهر يوما بنكبة ... فهيئ لها صبرا واوسع لها صدرا
فان تصاريف الزمان عجيبة ... فيوما ترى عسرا ويوما ترى يسرا

الصفي الحلي

وحامل الكأس ساجي الطرف ذو هيف
كأنما صاغه الرحمن تذكرة
تظلمت وجناه وهي ظالمة
راح بدت لكليم الوجد آنسها
تشعشعت في يد الساقي واتقدت
كأنها وضياء الشمس يحجبها

يحيى بن ابى طالب

تصبرت عنها كارها وهجرتها
كان فؤادي كلما عن ذكرها

ابو الشمقمق

اذا حججت بمال اصله دنس
ما يقبل الله الاكل طيبة

جعفر بن القراء

من أجمل النفس احياها وروحها
ان از ياح اذا اشتدت عواصفها

محمد الوراق

ان اللبيب اذا تفرق أمره
واخو الجهالة يستبد برأيه

كمال الدين بن النبيه

باكر صبوحك اهنى العيش باكره
والليل تجرى الدرارى في مجرته
وكوكب الصبح نجاب على يده
فانهض الى ذوب ياقوت لها حبب
حمراء من وجنة الساقي لها شبه
ساق تكون من صبح ومن غسق
بيض سوالفه لعس مراشفه
مهفهف القد يبدى جسمه ترفا
كأنه بسواد اللحظ مكتحل
فلو رأت مقلتاها روت آيته ال ـ
خذ من زمانك ما اعطاك مغتنما
فالعمر كالكأس تستحلى اوائله
واجسر على فرص اللذات محتقرا

ابن خفاجة الاندلسي

عاثت بساحتك الظبا يادار
فاذا تردد في جنابك ناظر
ارض تقاذفت الخطوب بأهلها
كتبت يد الحدثان في عرصاتها

صاحي اللواحظ يثني عطف مخمور
لمن يشككك في الولدان والحور
وطرفه ساحر في زى مسحور
من جانب الكأس لامن جانب الطور
بها زجاجتها من لطف تأثير
روح من النار في جسم من النور

وهجرانها عندى امر من الصبر
جناحا غراب رام نهضا الى وكر

فما حججت ولكن حجت العير
ما كل من حج بيت الله مبرور

ولم يبت طاويا منها على ضجر
فليس ترمى سوى العالى من الشجر

فتق الامور مناظرا ومشاورا
فتراه يعتسف الامور مخاطرا

فقد ترنم فوق الايك طائره
كالروض تطفو على نهر أزاهره
مخلق تملأ الدنيا بشائره
تنوب عن ثغر من تهوى جواهره
فهل جناها مع العنقود عاصره
فابيض خداه واسودت عذائره
نعس نواظره خرس أساوره
مخصر الخصر عبل الردف وافره
وركبت فوق صدغيه محاجره
كبرى لآمن بعد الكفر ساحره
وانت ناه لهذا الدهر آمره
لكنه ربما مرت أواخره
عظيم ذنبك ان الله غافره

ومحا محاسنك البلى والنار
طال اعتبار فيك واستعبار
وتمخضت بخرابها الاقدار
لا أنت انت ولا الديار ديار

وكاس يريك آية الصبح في الرجا
مقطبة مالم يزرها مزاجها
فيا عجبا للدهر لم يخل مهجة

واذا رأيت صعوبة في مطلب
وابعث بها فيما تشتهيه فانه

الا يامستعير الكتب دعنى
ومعشوقى من الدنيا كتابى

ذودوني فانى خلعت عذارا
افرغ كيسى في الكؤس واغتدى

كان لى مال وكيس
فسبكت المال طاسا

مالى وللبدر لم يسمح بزورته
ان كان ذاك لذنب ماشعرت به

سقتني بيمناها وفيها فلم ازل
رشفت فاها اذ رشفت كأسها

اخى كف عن لومى فانك لاتدرى
اخى انت تلحانى وقلبك فارغ
اخى ان دائى ليس عندى دواؤه
دوائى ودائى عند من لو رأيته
فاقسم لو اصبحت في لوعة الهوى
ولكن بلائى منك انك ناصح

كان لم يكن بين الحجون الى الصفا
بلى نحن كنا اهلها فابادنا
وابدلنا ربى بها دار غربة
واخرجنا منها المليك بقدرة
وسحت دموع العين تبكى لبلدة

تنصرت الاشراف من عار لطمة
تكنفنى فيها لجاج ونخوة
فياليت امى لم تلدنى وليتنى

عبد الله بن محمد العطار

فاولها شمس وآخرها بدر
فان جاءها جاء التبسم والبشر
من العشق حتى الماء يعشقه الخمر

الزمخشرى

فاجعل صعوبته على الدينار
حجر يلين قوة الاحجار

وله

فان اعارتى للكتب عار
فهل ابصرت معشوقا يعار

المهذب

وجعلت سرى في المجون جهارا
ابيع على شرب العقار عقارا

ابن نباتة

قبل تهيامى وسكرى
وصبغت الكيس خمرى

ابو يحيى بن المعتصم

لعله ترك الاجمال اوهجرا
فاكرم الناس من يعفو اذا قدرا

ابن الزقاق الاندلسى

يجاذبنى من ذا ومن هذه سكر
فلا والهوى لم أدر أيهما الخمر

حماد عجرد

بما فعل الحب المبرح في صدرى
وقلبى مشغول الجوانح بالفكر

استطرد وحسن فيه

ولكن دوائى عند قلب ابى بشر
بقلب عيينه لاقصرت عن زجرى
لاقصرت عن لومى واطنبت في عذرى
وأنك لاتدرى بانك لاتدرى

مضاض بن عمرو

انيس ولم يسمر بمكة سامر
صروف الليالى والجدود العواثر
بها الذئب يعوى والعدو المخامر
كذلك بالناس تجرى المقادر
بها حرم امن وفيها المشاعر

جبلة بن الايهم

وما كان فيها لو صبرت لها ضرر
وبعت بها العين الصحيحة بالعور
رجعت الى القول الذى قال لى عمر

جبلة بن الايهم

ويا ليتنى ارعى المخاض بدمنة   وكنت اسيرا فى ربيعة او مضر
وياليت بالشام ادنى معيشة   اجالس قومى ذاهب السمع والبصر

ابو تمام

وما مات حتى مات مضروب سيفه   من الضرب واعتلت عليه القنا السمر
وقد كان فوت المرء سهلا فرده   اليه الحفاظ المر والخلق الوعر
فاثبت فى مستنقع الموت رجله   وقال لها من تحت اخمصك الحشر
غدا غدوة والحمد نسج ردائه   فلم ينصرف الا واكفانه الاجر
كان بنى نبهان يوم مصابه   نجوم سماء خر من بينها البدر
يعزون عن ثاو يعزى به العلى   ويبكى عليه البأس والجود والشعر

ابراهيم بن مدبر

تسلى ليس طول الحبس عارا   وفيه لنا من الله اختبار
فلولا الحبس مابلى اصطبار   ولولا الليل ما عرف النهار
وما الايام الا معقبات   ولا السلطان الا مستعار
سيفرج ما ترين الى قليل   مقدرة وان طال الاسار

وله

يا واحدى من عباد الله كلهم   وياغناى ويا كهفى ويا وزرى
ويارجائى وياسؤلى وياامل   وياحياتى وياسمعى ويابصرى
ويامناى ويانورى ويافرحى   ويا سرورى ويا شمسى ويا قمرى
لاتقبلى قول حساد على ولا   والله ما صدقوا فى القول والخبر

ابودلف

الا رب ضيف طارق قد بسطته   وانسته قبل الضيافة بالبشر
اتانى يرجينى فما حال دونه   ودون القرى والعرف من نائلى سترى
وجدت له فضلا على بقصده   الى وبرا زاد فيه على برى
فزودته ما لا يقل بقاؤه   وزودنى مدحا يدوم على الدهر

حسين بن مطير

وقد تغدر الدنيا فيضحى فقيرها   غنيا ويغنى بعد بؤس فقيرها
فلا تقرب الامر الحرام فانه   حلاوته يفنى ويبقى مريرها
وكم قد رأينا من تغير عيشة   واخرى صفا بعدا كدرار غديرها

ابو يعلى بن الهبارية

الجهل اروح للفتى من عقله   يمسى ويصبح آمنا مسرورا
ترك العواقب جانبا عن فكره   ويسعى رواحا فى الهوى وبكورا
والعقل يعقله على حسراته   ويصده فيرده محسورا
وتراه مهتما كثيرا غمه   يحيا اسيرا او يموت فقيرا
لما علا الجهال فى ايامنا   ورقوا ونالوا منزلا وسريرا
اخفيت علمى واطرحت فضائلى   على اكون اذا جهلت اميرا

على بن جبلة

هجرتك لم اهجرك من كفر نعمة   وهل يرتجى نيل الزيادة بالكفر
ولكننى لما اتيتك زائرا   فافرطت فى برى عجزت عن الشكر

على بن جبلة

فم الآن لا آتيك الا مسلما   ازورك فى الشهرين يوما او الشهر
فان زدتنى برا تزايدت جفوة   ولم تلقنى طول الحياة وفى الحشر

ابو العتاهية

ليس لمن ليست له حيلة   موجودة خير من الصبر
فاخط مع الدهر اذا ما خطا   واجر مع الدهر كما يجرى
من سابق الدهر كبا كبوة   لم يستقلها آخر الدهر

وله

ليت شعرى فاننى لست ادرى   اى يوم يكون آخر عمرى
وباى البلاد يقبض روحى   وباى البلاد يحفر قبرى

ابن الخياط الدمشقى

لم يبق عندى ما يباع بحبة   وكفاك شاهد منظرى عن مخبرى
الا بقية ماء وجه صنتها   عن ان تباع وقد وجدتك المشترى

القاضى السعيد بن سناء الملك

باليلة الوصل بل باليلة العمر   احسنت الالى المشتاق فى القصر
باليت نجمك لم تغفل ركائبه   اوليت صبحك لم يقدم من السفر
اوليت لم يصف فيك الشرق من كدر   فذلك الصفو عندى غاية الكدر
اوليت كل من الشرقين ما ابتسما   اوليت كلا من النسرين لم يطر
اوليت قلبى وطرفى تحت ملك يدى   فزدت فيك سواد القلب والبصر
اوليت التى حبيبى سحر مقلته   على العشاء فابقاها بلا سحر
كانما جبن ولت فمت اجذبها   فانشق فى الشرق منها الثوب عن دبر

العباس بن الاحنف

نزف البكاء دموع عينك فاستعر   عينا لغيرك دمعها مدرارا
من ذا يعيرك عينه تبكى بها   ارأيت عينا للبكاء تعار

وله

لعمرك ما يستريح المحب   حتى يبوح باسراره
فقد يكتم المرء اسراره   فتظهر فى بعض اشعاره

وله

اذا ما دعوت الصبر بعدك والبكاء   اجاب البكاء طوعا ولم يجب الصبر
فان ينقطع منك الرجاء فانه   سيبقى عليك الحزن ما بقى الدهر

بدر الدين حبيب

عيناه قد شهدت بانى مخطئ   وانت بخط عذاره تذكارا
يا حاكم الحب اتئد فى قتلتى   فالخط زور والشهود سكارا

البهاء زهير

رعى الله ليلة وصل خلت   وما خالط الصفو فيها كدر
اتت بغتة وانقضت سرعة   وما قصرت مع ذاك القصر
بغير احتيال ولا كلفة   ولا موعد بيننا ينتظر
وقلت وقد كاد قلبى يطير   سرورا بنيل المنى والوطر
ايا قلب تعرف من قد اتاك   ويا عين تدرين من قد حضر
ويا قمر الافق عد راجعا   فقد حل فى الارض عندى القمر

البهاء زهير

و يا ليتني هكذا هكذا   وبالله بالله قف يا سحر
فكانت كما اشتهي ليلة   وطال الحديث وطال السهر
خلونا وما بيننا ثالث   فاصبح عند النسيم الخبر

بدر الدين الدماميني

تحدث ليل عارضه باني   سالوه وينصرم المزار
فقال جبينه لما تبدى   حديث الليل يمحوه النهار

عباس بن مرداس

ترى الرجل النحيف فتزدريه   وفي اثوابه اسد مضور
و يعجبك الطرير فتبتليه   فيخلف ظنك الرجل الطرير
بغاث الطير اطولها رقابا   ولم تطل البزاة ولا الصقور
خشاش الطير اكثرها فراخا   وام الباز مقلاة نزور
ضعاف الاسد اكثرها زئيرا   واضرؤها اللواتي لا تزير
وقد عظم البعير بغير لب   فلم يستغن بالعظم البعير
يصرفه الصغير بكل ارض   ويحبسه على الخسف الجرير
يشوخ ثم يضرب بالهراوى   ولا عرف لديه ولا نكير
فما عظم الرجال لهم بزين   ولكن زينهم كرم وخير

النابغة

اخلاق مجدك جلت ماله خطر   في البأس والجود بين الحلم والخفر
متوج بالمعالي فوق مفرقه   وفي الوغى ضيغم في صورة القمر
اذا دجا الخطب جلاه بصارمه   كما يجلى زمان المحل بالمطر

الاعشى

كن كالسموأل اذ طاف الهمام به   في جحفل كسواد الليل جرار
بالابلق الفرد من تيماء منزله   حصن حصين وجار غير غدار
فسامه خطتي خسف فقال له   قل ما بدا لك اني مانع جاري
فقال ثكل وغدر انت بينهما   فاختر وما فيهما حظ لمختار
فشك غير طويل ثم قال له   اقتل اسيرك اني مانع جاري
فقال تقدمة اذ رام يقتله   اشرف سموأل فانظر في الدم الجاري
أأقتل ابنك صبرا او تجئ بها   طوعا فانكر هذا اي انكار
فشك اوداجه والصدر في مضض   عليه منطويا كاللذع بالنار
واختار ادراعه من ان يسب بها   ولم يكن عهده فيها بختار
وقال لا اشتري عارا بمكرمة   فاختار مكرمة الدنيا على العار

تأبط شرا

اذا المرء لم يحتل وقد جد جده   اضاع وقاسى الصعب وهو مقصر
ولكن اخو الحزم الذي ليس نازلا   به الامر الا وهو للقصد مبصر

المعافى

ان التواني انكح العجز بنته   وساق اليها حين انكحها مهرا
فراشا وطيا ثم قال له اتكي   رويدا كما لاشك ان تلدا فقرا

محمد بن حازم

فان عاد في ودي رجعت لوده   والا فاني لاجله اصرا
اعد لمن ابدى العداوة مثلها   واجزي على الاحسان واحدة عشرا

شمس المعالي قابوس

قل للذي بصروف الدهر عيرنا   هل حارب الدهر الا من له خطر
اما ترى البحر يعلو فوقه جيف   ويستقر باقصى قعره الدرر
فان تكن نشبت ايدي الزمان بنا   ونالنا من تمادي بؤسه الضرر
ففي السماء نجوم مالها عدد   وليس يكسف الا الشمس والقمر

ابو محمد عبد الله ابن الخازن

وزيرا ومما يعجب المجد انه   وزير عليه للسماح امير
وما كان للجوزاء لولا جوازه   مجاز وللشعرى العبور عبور
تساعده الاقدار فيما يريده   وتسعده الافلاك كيف تدور
وفي يده اليمنى ثواب وجنة   وفي يده اليسرى ردى وسعير

الفقيه ابو محمد

ابازائر البيت العتيق وتاركي   قتيل الهوى لو زرتني كان اجدرا
تحج احتسابا ثم تقتل مسلما   فديتك لا تحجج ولا تقتل الورى

ابو سعيد الرستمي

الى اي ارض ارحل العيس صاديا   وبحرك مورود وروضك ناضر
فاقسمت ما في الارض غيرك ماجد   يزار ولا في الارض غيري شاعر
يرد سناك البدر والبدر زاهر   ويقفو نداك البحر والبحر زاخر

صاحب بن عباد

رق الزجاج ورقت الخمر   فتشابها فتشاكل الامر
فكانه خمر ولا قدح   وكانها قدح ولا خمر

ابو حسين بن انكك

جار الزمان علينا في تصرفه   واي دهر على الاحرار لم يجر
عندي من الدهر ما لو ان ايسره   يلقى على فلك الدوار لم يدر

عبدان

فايل هديت ابا العلاء نصيحتي   بقبولها وبواجب الشكر
لا تهجون اسن منك فربما   تهجو اباك وانت لا تدري

وله

تبين فضل الفقر عندي على الغنى   بواحدة فيها عزاء لذي حجر
متى مت لم آسف على فقد نعمة   يود الفتى من اجلها المد في العمر

ابو بكر الخوارزمي

غريب على الايام وجدان مثله   واغرب منه بعد رويته الفقر
فلا حر الا وهو عبد لجوده   ولا عبد الا وهو في عدله حر

بشار

يا واحد العرب الذي   امسى وليس له نظير
لو كان مثلك آخرا   ما كان في الدنيا فقير

قيس بن ذريح

اذا عبتها شبهتها البدر طالعا   وحسبك من عيب لها شبه البدر
اذا ما مشت شبرا من الارض ارجفت   من البهر حتى ما تزيد على شبر
لها كفل يرتج منها اذا مشت   ومتن كغصن البان منضم الخصر

قيس بن ذريج

الا ياغراب البين ويحك انبئى
فان انت لم تخبر بشئ علمته

مجنون العامرى

ودرت باعداء حبيبك بينهم
سبلت عظامى لحمها فتركتها
واخليتها من لحمها وكانها
اذا سمعت ذكر الفراق تقطعت
خذى بيدى ثم انهضى بى تبينى

وله

امر على جدار ديار ليلى
وما حب الديار شغفن قلبى

الشيخ محيى الدين العربى

وانا جميعا ان نصم يوم جمعة
وان كان يوم السبت اول صومنا
وان كان صوم الشهر فى احد فخذ
وان هل بالاثنين فاعلم بانه
ويوم الثلاثا انبدا الشهر فاعتمد
وفى الار بعا انهل يامن يرومها
ويوم خميس ان بدا الشهر فاجتهد
وضابطها بالقول ليلة جمعة

بين التذلل والتدلل نقطة
هى نقطة الاكوان ان جاوزتها

عبد الغنى النابلسى

رب شخص تقوده الاقدار
غافلا والسعادة احتضنته
يتعاطى القبيح عمدا فيلقا
وفتى كابد العبادة حتى
يفعل الخير ثم يلقاه شرا
حكم حارت البرية فيها
وعطايا من المهيمن دات

الغزال الاندلسى

ارى اهل اليسار اذا توفوا
أبوا الا مباهاة وفخرا
فان يكن التفاضل فى ذراها
لعمر ابيهم لو ابصروهم
ولا عرفوا العبيد من الموالى
اذا اكل الثرى هذا وهذا

بعلك فى لبنى وانت خبير
فلا طرت الا والجناح كسير
كما قد ترانى بالحبيب ادور
معرفة تضحى اليه وتضجر
قوارير فى اجوافها الريح تصفر
علائقها مما تخاف وتحذر
بى الضر الا اننى اتستر

اقبل ذا الديار وذا الجدارا
ولكن حب من سكن الديارا

ففى تاسع العشرين خذ ليلة القدر
لحادى وعشرين اعتمده بلا عسر
ففى سابع العشرين ماشئت فاستقر
يوافيك نيل المجد فى تاسع العشر
على خامس العشرين فاعمل به تدرى
فدونك فاطلب وصلها سابع العشر
ففى ثالث العشرين تظفر بالنصر
توافيك بعد النصف فى ليلة الوتر

فيها ينبه العالم النحرير
كنت الحكيم وعلمك الاكبر

للمعالى وماالذاك اختبار
وهو منها مستوجس نفار
ه جميلا ويستر الستار
مل من ذاك ليله والنهار
واذا رام جنة فهى نار
وحقيق بانها تختار
انه الله فاعل مختار

بنوا تلك المقابر بالصخور
على الفقراء حتى فى القبور
فان العدل فيها فى القعور
لما عرف الغنى من الفقير
ولاعرفوا الاناث من الذكور
فافضل الكبير على الحقير

كن بذئب صائد مستأنسا
انما الانسان بحرما له
واجعل الناس كشخص واحد
اذا وضع الاحسان فى الخب لم يفد
كغيث سق افعى فجادت بسمها
كان فؤادى وطرفى معا
اذا اشتعل النار فى جانب
افنى واعمى ذا الطبيب بطبه
فاذا مررت رأيت من عميانه
انست بوحدتى ولزمت بيتى
وادبنى الزمان فلا ابالى
ولست سائلا مادمت حيا
شر السباع العوادى دونه وزر
كم معشر سلموا لم يؤذهم سبع
ان الليالى للانام مناهل
فقصارهن من الهموم طويلة
عجوز تمنت ان تكون فتية
تروح الى العطار تبغى شبابها
كتبت بخطى ماترى فى دفاترى
ولولا عزائى انه غير خالد
تاه على اخوانه كلهم
اعاده الله الى حاله
تكثر من الاخوان ما سطعت انهم
فما بكثير الف خل وصاحب
ان كنت لست معى فالذكر منك سوى
العين تبصر من تهوى وتحرمه
ملك تندى اناملة
مستهل عن مواهبه
جبل عزت مناكبه
انما الدنيا ابو دلف

ابن عطية الاندلسى

واذا ابصرت انسانا فقر
ساحل فاحذره اياك الغرر
ثم كن من ذلك الشخص حذر

ابو حيان الاندلسى

سوى كفره والحر يجزى به شكرا
وصاحب اصدافا فاثمرت الدرا

عبد الوهاب المالقى

هما طرفا غصن اخضر
جرى الماء فى الجانب الآخر

ابن الرومى

ويجعله الاحياء والبصراء
اعما على امواته قراء

ابو سليمان الخطابى

فدام الانس لى ونمى السرور
هجرت فلا ازار ولا ازور
اسار الخيل ام ركب الامير

وله

والناس شرهم مادونه وزر
ومانرى بشرا لم يؤذه بشر

عتاب ابن ورقاء

تطوى وتبسط بينها الاعمار
وطوالهن مع السرور قصار

الثعالبى

وقد يبس الجنبان واحدودب الظهر
وهل يصلح العطار ما افسد الدهر

الخليل

من الناس فى عصرى وعن كل غابر
على الارض لاستودعه فى المقابر

صالح ابن عباس القدوسى

فصار لا يطرف من كبره
فانه يحسن فى فقره

محمود الوراق

عماد اذا استنجدتهم وظهور
وان عدوا واحدا لكثير

ابن قنبر

قلبى القريح وان غيبت عن بصرى
وانما القلب لايخلو عن الفكر

على بن جبلة

كانبلاج النوء عن مطره
كابتسام الروض عن زهره
امنت عدنان فى ثغره
بين مبداه ومحتضره

على ابن جبلة

فاذا ولى ابو دلف … ولت الدنيا على اثره
لست ادري ما اقول له … غيبان الارض في خضره
يادواء الارض ان فسدت … ومديل اليسر من عسره
كل من في الارض من عرب … بين باديه الى حضره
مستعير منك مكرمة … يكتسبها يوم مفتخره

محمد بن وهيب

ثلاثة تشرق الدنيا ببهجتهم … شمس الضحى وابو اسحق والقمر
يحكي افاعيله في كل نائبة … الغيث والليث والصمصامة الذكر

سعيد بن حميد

تظنون اني قد تبدلت بعدكم … بديلا وبعض الظن اثم ومنكر
اذا كان قلبي في يديك رهينة … فكيف بلا قلب اصافي واهجر

بهس بن مهيب

هل بالديار التي بالقاع من احد … باق فيسمع صوت المدلج الساري
تلك المنازل من صفراء ليس بها … نار تضيء ولا اصوات سمار
عفت معالم فيها هوجا مغبرة … تسفي عليها تراب الابطح الهاري
حتى تنكرت منها كل معرفة … الا الرماد نحيلا بين احجار
طال الوقوف بها والعين تسبقني … فوق الرداء بوادي دمعها الجاري
كذلك الدهر ان الدهر ذو غير … على الانام وذو نقص وامرار

ابو صخر الهذلي

اما والذي ابكى واضحك والذي … امات واحيا والذي امره الامر
لقد تركتني احسد الوحش ان ارى … اليفين منها لا يروعهما الذعر
فيا حبها زدني جوى كل ليلة … ويا سلوة الايام موعدك الحشر

المنخل بن حارث اليشكري

ان كنت عاذلتي فسيري … نحو العراق ولا تحوري
لا تسألي عن جل مالي … وانظري كرمي وخيري
وفوارس كأوار حر … النار احلاس الذكور
شدوا دوابر بيضهم … في كل محكمة القتير
واستلأموا وتلببوا … ان التلبب للمغير
وعلى الجياد المضمرا … ت فوارس مثل الصقور
يخرجن من خلل الغبا … ر يجفن بالنعم الكثير
اقررت عيني من اولا … ئك والفوائح بالعبير
واذا الرياح تناوحت … بجوانب البيت الكبير
الفيتني هش اليدي … ن بمري قدحي او شجيري
ولقد دخلت على الفتا … ة الخدر في اليوم المطير
الكاعب الحسناء تر … فل في الدمقس وفي الحرير
فدفعتها فتدافعت … مشي القطاة الى الغدير

المنخل

ولثمتها فتنفست … كتنفس الظبي الغرير
فدنت وقالت يامنخ … خل ما بجسمك من حرور
ماشف جسمي غير حب … بك فاهدأي عني وسيري
واحبها وتحبني … ويحب ناقتها بعيري
ولقد شربت مدامة … ما بالصغير وبالكبير
فاذا انتشيت فانني … رب الخورنق والسدير
واذا صحوت فانني … رب الشويهة والبعير
يا هند من لمتيم … ياهند للعاني الاسير
يعكفن مثل اساود … التنوم لم تعكف بزور

كوبريلي زاده عبد الله باشا

اطلت مواعدي ومطلت ديني … الى اجل يطول له انتظار
فصرت اعد شهرا بعد شهر … فقد طال الليالي والنهار
متى بقدومك الماني يهنى … وتونس يا سليم بك الديار

وله

ذهب الصفا فكل عيش اكدر … ورزيتي بك يا زبيدة اكبر
ذهب السرور وكل ما يلهي به … فالدهر بعدك حسرة وتذكر
اودت بك الايام غير ذميمة … فتركتني ابكي عليك واسهر
الى البيوت فلا ارى لي انسا … وكان ربع الدار بعدك مقفر
فابيت مستعبرا ببينك واجا … وغروب عيني في الرداء تحدر
ابكي واندب ما مضى من عيشنا … اذ نحن في دعة وغصنك اخضر
والدار جامعة وانت صحيحة … والدهر سلم بالاماني تظفر
حتى تقسمنا الزمان بصرفه … فابادنا ولكل ورد مصدر

للامام الشافعي

على ثياب لو تباع جميعها … بفلس لكان الفلس منهن اكثر
وفيهن نفس لو تقاس بقدرها … نفوس الورى كانت اجل واكبر

فرزدق

ندمت ندامة الكسعي لما … غدت مني مطلقة نوار
وكانت جنتي فخرجت منها … كادم حين اخرجه الضرار
ولو اني ملكت يدي وامري … لكان على للقدر الخيار

حاتم

اماوي ما يغني الثراء عن الفتى … اذا حشرجت يوما وضاق بها الصدر
اماوي ان المال غاد ورائح … ويبقى من المال الاحاديث والذكر
وقد علم الاقوام لو ان حاتما … اراد ثراء المال كان له وفر

ابو سعيد بن نوفة

ان كنت تأكل ما حضر … فاحضر فانك منتظر
والساعة اقتربت لفر … ط الجوع وانشق القمر

محمد بن جعفر

وكم نادمت من ذكر وانثى … ففضلت الاناث على الذكور
الا ان الاناث الذ قربا … والوط بالقلوب وبالصدور

الصنوبرى

ان كان فى الصيف ريحان وفاكهة … فالارض مستوقد والجو تنور
وان يكن فى الخريف النخل مخترفا … فالارض عريانة والجو مقرور
وان يكن فى الشتاء الغيث متصلا … فالارض محصورة والجو مأسور
ماالدهر الا الربيع المستنير اذا … اتى الربيع اتاك النور والنور
الارض ياقوتة والجو لؤلؤة … والنبت فيروزج والماء بلور

الاخطل

قوم اذا استنبح الاضياف كلبهم … قالوا لامهم بولى على النار
فتحبس البول شحا ان تجود به … فما تبول لهم الا بمقدار

ابو اسحق بن خفاجه

يا أهل أندلس لله دركم … ماء وظل وانهار واشجار
ما جنة الخلد الا فى دياركم … ولو تخيرت هذا كنت اختار
لا تختشوا بعد ذا أن تدخلوا سقرا … فليس تدخل بعد الجنة النار

الامام الطرطوشى

الناس يهدون على قدرهم … لكننى اهدى على قدرى
يهدون ما يفنى وأهدى الذى … يبقى على الايام والدهر

المتنبى

ومن ينفق الساعات فى جمع ماله … مخافة فقر فالذى فعل الفقر
ويوم وصلناه بليل كانما … على افقه من برقه حلل حمر
وليل وصلناه بيوم كانما … على متنه من دجنه حلل خضر
وغيث ظننا تحته ان عامرا … علا لم يمت او فى السحاب له قبر
ومازلت حتى قادنى الشوق نحوه … يسايرنى فى كل ركب له ذكر
واستكبر الاخبار قبل لقائه … فلما التقينا صغر الخبر الخبر
وماقلت من شعر تكاد بيوته … اذا كتبت يبيض من نورها الحبر
لسانى وعينى والفؤاد وهمتى … اود اللواتى ذا اسمها منك والشطر
وما انا وحدى قلت ذا الشعر كله … ولكن لشعرى فيك من نفسه شعر
ازالت بك الايام عتبى كانما … بنوها لها ذنب وانت لها عذر

وله

ماكنت احسب قبل دفنك فى الثرى … ان الكواكب فى التراب تغور
ماكنت آمل قبل نعشك ان أرى … رضوى على ايدى الرجال تسير
خرجوا به ولكل باك خلفه … صعقات موسى يوم دك الطور
والشمس فى كبد السماء مريضة … والارض واجفة تكاد تمور
وحفيف اجنحة الملائك حوله … وعيون اهل اللاذقية صور
حتى اتوا جدثا كان ضريحه … فى قلب كل موحد محفور
بمزود كفن البلى من ملكه … حفف وامد عينه الكافور

المتنبى

فيه الفصاحة والسماحة والتقى … والباس اجمع والحجا والخير
وكانما عيسى بن مريم ذكره … وكان عازر شخصه المقبور
يمت شاسع دارهم عن نية … ان المحب على البعاد يزور
وقنعت باللقيا واول نظرة … ان القليل من الحبيب كثير

وله

الصوم والفطر والاعياد والعصر … منيرة بك حتى الشمس والقمر
ما الدهر عندك الا روضة انف … يا من شمائله فى دهره زهر
ما ينتهى لك فى ايامه كرم … ولا انتهى لك فى اعوامه عمر
فان حظك من تكرارها شرف … وحظ غيرك منها الشيب والكبر

الشيبانى

على المرء ان يسعى لما فيه جده … وليس عليه ان يساعده الدهر
فان نال بالسعى المنى تم قصده … وان خانه المقدور كان له العذر

ابو حسن الخشاب

احب من حبكم من كان يشبهكم … حتى لقد صرت اهوى الشمس والقمر
امر بالحجر القاسى فالثمه … لان قلبك قاس يشبه الحجر

حسان بن ثابت

نداك فى الدنيا من المسك أعطر … وحظك فى الدنيا جزيل موفر
وكفك بحر والانامل انهر … رعى الله كفا فيه بحر وأنهر
أعيذك بالرحمن من كل حاسد … فلا زالت الحساد تغنى وتصغر
لسانى قصير فى مديحك سيدى … لانى فقير والفقير مقصر

لا

نبئت ان الباز علق مرة … عصفور بر ساقه المقدور
فتعلق العصفور فى اظفاره … والباز منهمك عليه يطير
فاتى لسان الحال يخبر قائلا … ها قد ظفرت واننى مأسور
مثلى فما يغنى لمثلك جوعة … ولئن اكلت فاننى محقور
فتبسم الباز المدل بنفسه … طربا واطلق ذلك العصفور

لا

رأيت شاة وذئبا وهى ماسكة … باذنه وهو منقاد لها سارى
فقلت أعجوبة ثم التفت أرى … مابين نابيه ملقى نصف دينار
فقلت للشاة ما ذا الالف بينكما … والذئب يسطو بانياب واظفار
تبسمت ثم قالت وهى ضاحكة … بالتبر يكسر ذاك الضيغم الضارى

لا

ولائمة لامتك يافضل فى الندى … فقلت لها هل يقدح اللوم فى البحر
اتنهين فضلا عن عطاياه للغنى … فمن ذا الذى ينهى السحاب عن القطر
كأن نوال الفضل فى كل بلدة … تحدر هذا المزن فى مهمه قفر
كأن وفود الناس فى كل وجهة … الى الفضل لاقوا عنده ليلة القدر

أوليتني نعمان أبوح بشكرها
فلأشكرنك ماحييت وان امت

ففي كل باب منه در مؤلف
فان نظم العقد الذي فيه جوهر

لعمرك ما الرزية فقد مال
ولكن الرزية فقد حر

عجبا لقوم يجبون برأيهم
هدموا قصورهم بدار بقائهم

وما احد عن السن الناس سالما
وان كان مقداما يقولون اهوج
وان كان سكيتا يقولون ابكم
وان كان صواما وبالليل قائما
فلاتحتفل بالناس والذم والثنا

يقولون كافات الشتاء كثيرة
اذاصح كاف الكيس فالكل حاصل

لم ار مثل الرفق في يمنه
من يستعن بالرفق في امره

العلم فيه جلالة ومهابة
تفنى الكنوز على الزمان وصرفه

لبست صروف الدهر كهلا وناشيا
فلم أر بعد الدين خيرا من الغنى

اني وجدت الغنى زينا لصاحبه
ان المقلين لاتنسى ذنوبهم

جعلت فداك في رأسي خمار
وعندي من تحب فدتك نفسي
فبادر غير مأمور سريعا

يد المعروف غنم حيث كانت
ففي شكر الشكور لها جزاء

لا اقتضيك الى السماح لانه
وكن السحاب اذا تمسك بالحيا

وكفيتني كل الامور باسرها
فلتشكرنك اعظمي في قبرها

كنظم عقود زينتها الجواهر
على غير تأليف فما الدر فاخر

ولا فرس يموت ولا بعير
يموت لموته خلق كثير

وارى بعقلهم الضعيف قصورا
وبنوا لعمرهم القصير قصورا

ولو انه ذاك النبي المطهر
وان كان مفضالا يقال مبذر
وان كان منطيقا يقولون مهذر
يقولون زراق يرائي ويمكر
ولاتخش غير الله فالله اكبر

وما هي الا واحد غير مفترا
لديك وكل الصيد في جوف الفرا

يستخرج العذراء من خدرها
يستخرج الحبة من جحرها

والعلم انفع من كنوز الجوهر
والعلم يبقى باقيات الاعصر

وجربت حاليه على العسر واليسر
ولم أر بعد الكفر شرا من الفقر

في اهله وفقير القوم محقور
وذنب ذي المال عند الناس مغفور

وليس دواؤه الا العقار
واقداح واكواب تدار
فان بنا لموردك انتظار

تحملها شكور اوكفور
وعند الله ماجد الكفور

لك عادة لكنما انا مذكر
رغبوا اليه بالدعاء فيمطر

على كل حال فاجعل الحزم عدة
فان نلت امرا نلته بعزيمة

لاتبك الفنا نأى ولادارا
واتخذ الناس كلهم سكنا
واصبر على خلق من تعاشره
ولاتضع فرصة السرور فما
وعلم بان المنون جائلة
واقسمت لاتزال قانصة
فكيف ترجى النجاة من شرك

رأيت في النوم اني مالك فرسا
فقال قوم لهم فهم ومعرفة

اقصص منامك في دار الامير تجد
نحن في افضل السرور ولكن
عيب ما نحن فيه يا اهل ودي
فاجدوا المسير بل ان قدرتم

وقاسمني دهري بني مشاطرا
الا ليت امي لم تلدني وليتني
وقد كنت ذاناب وظفر على العدا
لوكنت ريحا كانت الدبورا
اوكنت ماء لم تكن نميرا

والله لولا صبية صغار
لما رآني ملك جبار

وعسى الذي اهدى يوسف اهله
ان يستجيب لنا فيجمع شملنا

رأيت احمد لما جاء من سفر
فانظر لما اثرته الشمس في قمر

لعمرك ان المال قد يجعل الفتى
وما رفع النفس الدنية كالغنى

قالوا أترقد مذغبنا فقلت لهم
ماحق طرف هداني نحو حسنكم

لما انت باغيه وعونا على الدهر
وان قصرت عنك الحظوظ فمن عذر

ودر مع الدهر كيف مادارا
ومثل الارض كلها دارا
وداره فاللبيب من دارا
تدري يوما تعيش ام دارا
وقد ادارت على الورى دارا
ماكر عصر الحيا وما دارا
لم ينج منه كسرى ولا دارا

ولي وصيف وفي كمي دنانير
خيرا رأيت وللمال التباسير

تفسير ذاك وللاحلام تفسير
ليس الا بكم يتم السرور
انكم غبتم ونحن حضور
ان تطيروا مع الرياح فطيروا

فلما تقضى شطره عاد في شطري
سبقتك اذ كنا الى غاية نجري
فاصبحت لايخشون نابي ولاظفري
اوكنت غيما لم تكن مطيرا
اوكنت بردا كنت زمهريرا

وجوههم كانها اقمار
ببابه ما طلع النهار

واعزه في السجن وهو اسير
والله رب العالمين قدير

والشمس قد اثرت في وجهه اثرا
والشمس لاينبغي ان تدرك القمر

سنيا وان الفقر بالمرء يزري
ولاوضع النفس النفيسة كالفقر

نعم واشفق من دمعي على بصري
اني اعذبه بالدمع والسهر

وربليل سهرناه وقد طلعت	بقية البدر فى اولى تباشره	لا
كأنما ادهم الظلماء حين نجا	من اشهب الصبح الذى نال حافره	
ركوبك الامر مالم تبد فرصته	جهل ورأيك فى الاقحام تغرير	لا
فاعمل صوابا وخذ بالحزم مأثرة	فلن يذم لاهل الحزم تدبير	
من اخذ الحذر من المحذور	قل نجيته على الدهور	لا
فليحزم الحازم فى الامور	فان كبا فالعذر للمعذور	
اياك والامر الذى ان توسعت	موارده ضاقت عليك المصادر	لا
فما حسن ان يعذر المرء نفسه	وليس له من سائر الناس عاذر	
اذا كنت فى امر ولم ترحيلة	فصبرك ان النجح يدرك بالصبر	لا
كذاك عيون الماء تكدر مدة	وتصفو مرارا هكذا عادة الدهر	
اذا اعتذر المسئ اليك يوما	من التقصير عذر فتى مقر	لا
فصنه عن عتابك واعف عنه	فان العفو شيمة كل حر	
اقبل معاذير من يأتيك معتذرا	ان بر عندك فيما قال او فجرا	لا
فقد اطاعك من يرضيك ظاهره	وقد اجلك من يعصيك مستترا	
اغتفر زلتى لتحرز فضلى	واعف عنى ولا يفوتك اجرى	لا
لاتكلنى الى التوسل بعذ	ر لعلى ان لا اقوم بعذرى	
تحيى بكم كل ارض تنزلون بها	كانكم فى بقاع الارض امطار	لا
وتشتهى العين فيكم منظرا حسنا	كانكم فى عيون الناس اقمار	
ان الولاية معيار العقول بها	يبين من فيه نقص او به عور	لا
فكم اصمت سميعا كان ذا أذن	قبل التولى واعمت من له بصر	
يغير الناس لعب الدهر طرا	وليس مغيرى احداث دهر	لا
فصاحب الولى يسر قلبى	وما بغض العدو يهم صدرى	
رأيت الدهر مختلفا يدور	فلا حزن يدوم ولا سرور	لا
وكم بنت الملوك بها قصورا	فما بقى الملوك ولا القصور	
والدهر دهر الجاهلين ما	ن وامر اهل العلم فاتر	لا
لا سوق اكسد فيه من	سوق المحابر والدفاتر	
الامرون بمعروف ومكرمة	والزاجرون عن الفحشاء النكر	لا
مؤيدون لدين الحق ثم هم	خلائف الرسل فى التبليغ والنذر	

﴿ وان ﴾

وان مابى بالجبال لهدها	وبالنار اطفاها وبالماء لم يجر	لا
وبالخلق لم يخلق وبالارض لم تكن	وبالشمس لم تطلع وبالبدر لم يسر	
يقول جبان القوم فى حال سكره	وقد شرب الصهباء هل من مبارز	لا
وابن الخيول الاعوجيات فى الوغى	انا قل فيها كل ليث مناهز	
ففى السكر قيس وابن معدى وعامر	وفى الصحو تلقاه كبعض العجائز	
تغيرت بعدى والزمان مغير	وخست بعهدى والملوك تخيس	على بن هشام
واظهرت لى هجرا واخفيت بغضة	وقربت وعدا واللسان عبوس	
ومما شجانى اننى يوم زرتكم	حجبت واعدائى لديك جلوس	
وفى دون ذا ما يستدل به الفتى	على الغدر من احبابه و يقيس	
كفرت بدين الحب ان طرت بابكم	وتلك يمين ما علمت غموس	
فان ذهبت نفسى عليكم تشوقا	فقد ذهبت للعاشقين نفوس	
ولو كان نجمى فى السعود وصلتكم	ولكن نجوم العاشقين نحوس	
خليلى ان العبدلية ازمعت	على الصد والهجران فاستعدنا لاعنسى	مالك بن حارث
فلا صبر لى بعد الفراق على الجفا	ولا راحة الا التوسد فى رمسى	
فصبر محب عن حبيب يحبه	محال وهل جسم يعيش بلا نفس	
جاء الشتاء وعندى من حوائجه	سبع اذا القطر عن حاجاتنا حبسا	ابن سكرة
كن وكيس وكانون وكاس طلا	بعد الكباب وكس ناعم وكسا	
انوك من عبد ومن عرسه	من حكم العبد على نفسه	المتنبى
فلا ترج الخير عند امرء	مرت يد النخاس فى رأسه	
ارحت روحى من الايناس بالناس	لما غنيت عن الاكياس بالياس	ابو حيان
وصرت فى البيت وحدى لا أرى احدا	بنات فكرى وكتبى هن جلاسى	
من يبتغى الود من الناس	يسكن لما قالوه بالناسى	ابن لبو: الذلمى
اغض عن الناس تنل ودهم	انك لا تغنى عن الناس	
نلت الذى نام الملوك وقصروا	عنه وانت على سريرك جالس	ابراهيم موصلى
اصبحت راعينا وحارس امرنا	فالله من عرض الردى لك حارس	

احمد بن الخفيب
واني وان احسنت في القول مرة   فمنك ومن احسانك امتار هاجسي
تعلمت مما قلته وفعلته   فاهديت حلوا من جناي لغارس

احمد بن ابي فتن
هل انت منقذ شلوي من يدي زمن   اضحى يقد اديمي قد منتهس
دعوتك الدعوة الاولى وبي رمق   وهذه دعوتي والدهر مفترس

علي بن جبلة
دجلة تسقي وابو غانم   يطعم من تسقي من الناس
الناس جسم وامام الهدى   رأس وانت العين في الرأس

خبزارزي
على ثياب فوق قيمتها فلس   وفيهن نفس دون قيمتها الانس
فثوبك سبح تحت اذياله دجى   وثوبي ليل تحت اذياله شمس

ابو فراس الحمداني
لمن اعاتب مالي اين يذهب بي   قد صرح الدهر لي بالمنع والياس
ابغي الوفاء بدهر لا وفاء له   كأنني جاهل بالدهر والناس

لا
الحمد لله ليس لي فرس   ولا على باب منزلي حرس
ولا غلام اذا هتفت به   بادر نحوي كأنه قبس
ابني غلامي وزوجتي امتي   ملكتها بالملاس والعرس
غنيت باليأس واعتصمت به   عن كل فرد بوجهه عبس
فما يراني ببابه ابدا   طلق المحيا سمح ولا شرس

لا
ورب ذي ثقة قد كان لي سكنا   وكنت منه مكان العين في الرأس
ولى واعرض عني اذ أفاد غنى   وخانه سوء بنيان وآساس
حتى اذا ما قضى من ماله وطرا   فيما احب من اللذات والكاس
غدا الي بوجه ضاحك طلق   وعاد في وده من بعد افلاس

مقلوب
اس ارملا اذا عرا   وارع اذا المرء اسا
اسند اخا نباهة   ابن اخاء دنسا
اسل جناب غاشم   مشاغب ان جلسا
اسر اذا هب مرأ   وارم به اذا رسا
اسكن تقوى فعسى   يسعف وقت نكسا

لا
قد كان صاحب هذا القصر مغتبطا   في ظل عيش يخاف الناس من باسه
فبينما هو مسرور بلذته   في مجلس اللهو مغبوط بجلاسه
اذ جاءه بغتة ما لا مرد له   فخر ميتا وزال التاج عن رأسه

لا
غضي عيونك ياعيون النرجس   فقد استحيت بأن اقبل مونسي
فاجابني منهن باقة نرجس   بفصاحة من السن لم تخرس
قبل حبيبك كيف شئت فانما   آدابنا الكتمان سر المجالس

لا
طلبت هدية لك باحتيال   على ما كان من حسي وبسي
فلما لم اجد شيئا نفيسا   يكون هديتي اهديت نفسي

لا
خلق اللسان لنطقه وبيانه   لا للسكوت وذاك حظ الاخرس
فاذا جلست فكن مجيبا سائلا   ان الكلام يزين رب المجلس

لا
قالو تغير هذا الدهر قلت لهم   الله باق وما بالدهر من بأس
الشمس تطلع والافلاك دائرة   وما تغير الا انفس الناس

لا
ان العيون رمتك اذ فاجأتها   وعليك من شهد الثياب لباس
اما الطعام فكل لنفسك ما اشتهت   واجعل ثيابك ما اشتهاه الناس

لا
لعمرك ما الانسان الا ابن يومه   على ما تجلى يومه لا ابن امسه
وما الفخر بالعظم الرميم وانما   فخار الذي يبغي الفخار بنفسه

بشار بن برد
اظلت علينا منك يوما سحابة   اضاء لها برق وابطا رشاشها
فلا غيمها يجلي فييأس طامع   ولا غيثها يهمي فيروى عطاشها

لا
ومن استحق الارتقاء فرفعه   ومن استحط فحطه في حشه
واعلم بان التبر في عرق الثرى   خاف الى ان يستثار بنبشه
وفضيلة الدينار يظهر سرها   من حكه لا من ملاحة نقشه

لا
لبست الخميصة ابغي الخبيصة   وانشبت شصي في كل شيصه
ولو نصف الدهر في حكمه   لما ملك الحكم اهل النقيصه

لا
لا تحقرن الرأي وهو موافق   حكم الصواب اذا اتى من ناقص
والدر هو اجل شيء يقتنى   ما حط قيمته هوان الغائص

لا
فرحمة الله على آدم   رحمة من عم ومن خصصا
لو كان يدري انه خارج   مثلك من احليله لا ختصى

لا
يلومونني ان بعت بالرخص منزلي   ولم يعلموا جارا هناك ينغص
فقلت لهم كفوا الملام فانما   بجيرتها تغلو الديار وترخص

مجنون العامري
كان فؤادي في مخالب طائر   اذا ذكرت ليلى يشد بها قبضا
كان فجاج الارض حلقة خاتم   علي فما تزداد طولا ولا عرضا

بورزيق بغدادى

اسمع نصحي ولاتغضب على فا … ابغي بقولي لامالا ولا عوضا
الذكر يبقى ويفنى ماسواه وكم … سواك قد نال ملكا فانقضى ومضى
فى هذه الدار فى هذا الرواق على … هذا السرير رأيت الملك فانقرضا

لا

شاتمنى عبد بنى مسمع … فصنت عنه النفس والعرضا
ولم اجبه لاحتقارى له … من ذا يعض الكلب ان عضا

ابن ليون الاندلسى

دع مدح نفسك ان اردت زكائها … فيمدح نفسك من مقامك تسقط
ما انت تخفضها يزيد علائها … والعكس فانظر آمالك احوط

ابو الحسين بن ثكك

لا بارك الله دنيا فقيتها … لبست تفى عندان بقيراط
دنيا تأبت على الاحرار قاطبة … وطاوعت كل صفعان وضراط

لا

سامح اخاك اذا خلط … منه الاصابة بالغلط
من ذا الذى ما ساء قط … ومن له الحسنى فقط
كالشوك يبدو فى الغصو … ن مع الجنى الملتقط

لا

لى صاحب جعل المساوى ربه … تصوير معناها وصيغة لفظها
فكانه ملك الشمال موكلى … ابدا بكتب السيئات وحفظها

ابو القاسم السهيلى

يامن يرى ما فى الضمير ويسمع … انت المعد لكل ما يتوقع
يامن يرجى للشدائد كلها … يامن اليه المشتكى والمفزع
يامن خزائن رزقه فى قول كن … امنن فان الخير عندك اجمع
مالى سوى فقرى اليك وسيلة … فبالافتقار اليك فقرى ادفع
مالى سوى قرعى لبابك حيلة … فان رددت فاى باب أقرع
من الذى ادعو واهتف باسمه … ان كان فضلك عن فقيرك يمنع
حاشا لجودك ان يقنط عاصيا … الفضل اجزل والمواهب اوسع

ابن جبير الاندلسى

عجبت للمرء فى دنياه تطمعه … فى العيش والاجل المحتوم يقطعه
يمسى ويصبح فى عشواء يخبطها … اعمى البصيرة والامال تخدعه
يغتر بالدهر مسرورا بصحبته … وقد تيقن ان الدهر يصرعه
ويجمع المال حرصا لايفارقه … وقد درى انه للغير يجمعه
تراه يشفق من تضييع درهمه … وليس يشفق من دين يضيعه
واسوء الناس تدبيرا لعاقبة … من انفق العمر فيما ليس ينفعه

الحسين بن طيه الاسدى

ألما على معن وقولا لقبره … سقتك الغوادى مربعا ثم مربعا
فياقبر معن كنت اول حفرة … من الارض خطت للمكارم مضجعا
ويا قبر معن كيف واريت جوده … وقد كان منه البر والبحر مترعا
ولكن حويت الجود والجود ميت … ولو كان حيا ضقت حتى تصدعا
فلما مضى معن مضى الجود والندى … واصبح عرنين المكارم اجدعا
فتى عاش فى معروفه بعد موته … أناس بهم بالبر قد كان اوسعا
كانا خلقنا للنوى وكانما … حرام على الايام ان نتجمعا

ابن عطية الاندلسى

باربع فاقت الامصار قرطبة … وهن قنطرة الوادى وجامعها
هاتان ثنتان والزهراء ثالثة … والعلم اكبر شئ وهو رابعها

ابو عبد الله المعافرى

ودعت قلبى ساعة التوديع … واطعت قلبى وهو غير مطيعى
ان لم اشيعهم فقد شيعتهم … بمشيعين تنفسى ودموعى

ابن مرج الاندلسى

مثل الرزق النوى تطلبه … مثل الظل الذى يمشى معك
انت لاتدركه متبعا … واذا وليت عنه تبعك

ابن ليون الاندلسى

كل ما قدفات لاترده … فلتكن عن ذا مصروف الطمع
ايعود الحسن من بعد الصبا … فلما ادبر شئ فرجع

سابعه ابن برى

يخادع ريب الدهر عن نفسه الفتى … سفاها وريب الدهر عنها يخادعه
ويطمع فى سوف ويهلك دونها … وكم من حريص اهلكته مطامعه

عبد الكريم جيلى

وما الخلق فى التمثال الا كثلجة … وانت بها الماء الذى هو نابع
فما الثلج فى تحقيقنا غير مائه … وغيران فى حكم دعته الشرائع
ولكن بذوب الثلج يرفع حكمه … ويوضع الحكم الماء والامر واقع

ابو يعلى

تجاهلت لما لم ار العقل شافعا … وانكرت لما كنت بالعلم ضائعا
ومانافعى عقلى وفضلى وفطنتى … اذا بت صفر الكف والبطن جائعا

ابن ظريف

واتبع ليلى حيث سارت واودعت … وما الناس الا الف ومودع
كان زماما فى الفؤاد معلقا … تقود به حيث استمرت فاتبع

لبيد

بلينا وما تبلى النجوم الطوالع … وتبقى الجبال بعدنا والمصانع
وقد كنت فى كناف دار مضنة … ففارقنى جار بار بد نافع
فلا جزع ان فرق الدهر بيننا … فكل امرئ يوما له الدهر فاجع
وما الناس الا كالديار واهلها … بها يوم خلوها وتغدو بلاقع
ويمضون ارسالا وتخلف بعدهم … كما ضم احدى الراحتين الاصابع
وما المرء الا كالشهاب وضوئه … يحور رمادا بعد اذ هو ساطع

لبيد

وما المرء الا مضمرات من التقى … وما المال الاعاريات ودائع

اليس ورائى ان تراخت منيتى … لزوم العصا تحنى عليها الاصابع

اخبر اخبار القرون التى مضت … ادب كأنى كلما قمت راكع

فاصبحت مثل السيف اخلق جفنه … تقادم عهد القين والنصل قاطع

فلا تبعدن ان المنية موعد … علينا فدان للطلوع وطالع

اعاذل ما يدريك الا تظنينا … اذا رحل الفتيان من هو راجع

اتجزع مما احدث الدهر بالفتى … واى كريم لاتصبه القوارع

لعمرك ماتدرى الضوارب بالحصى … ولا زاجرات الطير ماالله صانع

قطرى بن الفجاءة

اقول لها وقد طارت شعاعا … من الابطال ويحك لاتراعى

فانك لو سألت بقاء يوم … على الاجل الذى لك لم تطاعى

فصبرا فى مجال الموت صبرا … فما نيل الخلود بمستطاع

ولا ثوب البقاء بثوب عز … فيطوى عن اخى الخنع اليراع

سبيل الموت غاية كل حى … فداعيه لاهل الارض داع

ومن لايعتبط يسأم ويهرم … وتسلمه المنون الى انقطاع

وما للمرء خير فى حياة … اذا ما عد من سقط المتاع

ابو الاسود الدؤلى

بليت بصاحب ان أدن شبرا … يزدنى فى مباعدة ذراعا

وان امدده فى الوصل ذرعى … يزدنى فوق قيس الذرع باعا

ابت نفسى له الا اتباعا … وتأبى نفسه الا امتناعا

كلانا جاهد ادنو وينأى … فذلك ما استطعت وما استطاعا

وله

احبب اذا احببت حبا مقاربا … فانك لاتدرى متى انت نازع

وابغض اذا ابغضت بغضا مقاربا … فانك لاتدرى متى انت راجع

وكن معدن الحلم واصفح عن الخنا … فانك راء ما عملت وسامع

السرى الرفاء

بروحى من رد التحية ضاحكا … فجدد بعد اليأس فى الوصل مطمعى

وحالت دموع العين بينى وبينها … كأن دموع العين تعشقه معى

ابن الاحنف

اعيش الدهر ان عشت … بقلب منك مرتاع

وان حل بى البعد … سينعانى لك الناعى

مجنون العامرى

سأتبع ليلى حيث حلت وخيمت … وما الناس الا آلف ومودع

كأن زماما فى الفؤاد معلقا … تقود به حيث استمرت واتبع

قيس بن ذريح

بت والهم يالبينى ضجيعى … وجرت مذ نأيت عنى دموعى

يالبينى فدتك نفسى واهلى … هل لدهر مضى لنا من رجوع

ابو ذؤيب الهذلى

امن المنون وريبها تتوجع … والدهر ليس بمعتب من يجزع

قالت امامة ما لجسمك شاحبا … منذ ابتذلت ومثل مالك ينفع

ام ما لجنبك لايلائم مضجعا … الا اقض عليك ذاك المضجع

ابو ذؤيب

فاجبتها ارثى لجسمك انه … اودى بنى من البلاد فودعوا

اودى بنى فاعقبونى حسرة … عند الرقاد وعبرة لاتقلع

فالعين بعدهم كأن حداقها … كحلت بشوك فهى عورى تدمع

فغبرت بعدهم بعيش ناصب … واخال انى لاحق مستتبع

سبقوا هوى واعنقوا لهواهم … فتخرموا ولكل جنب مصرع

ولقد حرصت بان ادافع عنهم … فاذا المنية اقبلت لاتدفع

واذا المنية انشبت اظفارها … الفيت كل تميمة لاتنفع

وتجلدى للشامتين اريهم … انى لريب الدهر لا اتضعضع

حتى كانى للحوادث مروة … بصفا المشرق كل يوم تقرع

والدهر لايبقى على حدثانه … جون السحاب له جدائد اربع

ابو الفتح ذو الكفايتين

اقضت عقود ام افيضت مدامع … وهذى دموع ام نفوس هوامع

على الملك قوام وللدين حافظ … وللمال وهاب وللجار مانع

اسود ولكن الحراب عرينها … شموس ولكن الصفوف مطامع

اشاحوا وما شحوا ونابوا وما نبوا … وكانت لهم تحت المنايا منافع

اذلهم ذل الهزيمة فانثنت … قناة الظهور واستقام الاخادع

وكان لهم لبس المعصفر عادة … فخاطت لهم منه السيوف القواطع

بطرتم فطرتم والعصا زجر من عصا … وتقويم عبد الهون بالهون نافع

تبسمت والخيل العتاق عوابس … واقدمت والبيض الرقاق هوالع

صدعت بصبح النصر ليل جموعهم … وكيف بقاء الليل والصبح صارع

فما الرمح منآد ولا النصر خاذل … ولا اضل خوان ولا السهم طالع

ومقترحات فى القوافى بدائه … بدايع للاحسان فيها ودائع

كلام شكور اطلقت من عنانه … صنايع يخجلن النار نواضع

خدمت بقول ذا ومن قبل قبله … خدمت وغى والقول للفعل شافع

احمد بن الجليل

ورد العفاة المعطشون فاصدروا … ريا وطاب لهم لديك المكرع

واراك تمطر جانبا عن جانب … وفناء ارضى من سمائك بلقع

أنقص منزلتى تؤخر حاجتى … ام ليس عندك لى بخير مطمع

ابن منقذ

لا تستكن للهم وان حمامه … بعزيمة فى الخطب لاتتضعضع

فاذا أتى ما ليس يدفع فالقه … بالصبر فهو دواء ما لا يدفع

ابو الفراس الحمدانى

رويدك لا تصل يدها بباعك … ولا تغر السباع على رباعك

ولا تعن العدو على انى … يمينك ان قطعت فمن ذراعك

ابوهريرة
من رسولى اليك ام من شفيعى
انت فى القلب شاهد ليس تخلو

ابو بكر الخالدى
فديت من زرعت فى القلب لحظته
او ان قلبى وفاء محبته

لا
ابا دهر ان الموت قدر بيننا
فلا العلم مناع ولا الجهد دافع
سواء على جمع الايام مصابه
فواحسرتا ان يقرب اللحد والثرى
تكفن فى تحت الجنادل بتة
ويغبر صدع فاحم متجعد
ابا عجبا بستأصل الفرس ناميا
الارحم الله الشيبة حيث ما

لا
يامنزلا لعب الزمان باهله
ان الذين عهدتهم بك مرة
اصبحت تفزع من رآك وطالما
ذهب الذين يعاش فى اكنافهم

لا
واذكر ايام الحمى ثم انثنى
فليست عشيات الحمى بروا جع
بكت عينى اليسرى فلما انهيتها

لا
هو الدهر لايبقى عليه مقدم
بكل اراه فاجعا غير انه

لا
يفنى الحريص بجمع الحال مدته
كدودة القز ماتبنيه يهلكها
أمن المروءة ان ابيت مسهدا
وتبيت ريان الجفون من الكرى

اوصيك فى نظم الكلام بخمسة
لا تغفلن سبب الكلام ووقته
تعصى الاله وانت تظهر حبه
اوكان حبك صادقا لاطعته

ياشبيه الهلال عند الطلوع
من ضميرى وانت بين ضلوعى

صبابة وسقا بالدمع مازرعا
احبه بقلوب العالمين معا

ولاشك ان الموت للناس مرجع
ولا الملك يفديه ولا المال ينفع
ولكن على الشبان ذلك اوجع
شموس خدود فى النجش تطلع
قدود كغصن البان فى الروض ترتع
وكان له مثل العبير تضوع
ومخضرة الاوراق ليست تقطع
اصول اما نيها عن القلب تقلع

فاباد هم بتفرق لا يجمع
كان الزمان بهم يضر وينفع
كما اليك من المهاول تضرع
وبقى الذين حياتهم لا تنفع

على كبدى من خشية ان تصدعا
عليك ولكن خل عينيك تدمعا
من الجهل بعد الحلم اسبلتا معا

جواد ولاوغد من الناس اوضع
الى الحر والعلق النفيس مسارع

وللحوادث والوراث ما يدع
وغيرها بالذى تبنيه ينتفع

قلقا ابل ملابسى بدموعى
وابيت منك بليلة الملسوع

ان كنت للموصى الشفيق سميعا
والكيف والكم والمكان جميعا

هذا محال فى القياس بديع
ان المحب لمن يحب يطيع

عليك بذى الاقدار فاكسب ثناءهم
وماما مال من اعطى الكرام بناقص

قل لعبيد الله ذاك الذى
ابتاع ودى وهو ذو عسرة

تواضع تكن كالنجم لاح لناظر
ولا تك كالدخان يعلو بنفسه

ربى وربك بعد الجوع اشبعنى
ولوعليك اتكالى فى الطعام اذا

ان شئت ان تبلى امرأ ببلية
فعده وماطله فانك بالغ

رأيت الدهر يرفع كل وغد
كمثل البحر يرسب فيه حى
وكالميزان يخفض كل واف

دهر علا قدر الوضيع به
كالبحر يرسب فيه لؤلؤة

ان كان يظلمنى دهرى فانله
ان كنت فى سمل فالبدر فى سدف

خلع كانوار الربيع مديح
بهرت عيون الناظرين وابرزت
اوناك الشمس المنيرة حسنها
ولئن كبرت عن الملابس والحلى
فالبيت يكسى وهواشرف بقعة
كالشمس حفت بالسعود وحوله
وكان مجلسه عروس تجتلى
ماتشتهى الآذان تسمعه وما

اوماترى حسن الزمان وطيبه
عاد الربيع اليك فى كانونه
شمس محجبة وظل سجسج
وعلى الجبال من الثلوج اكالل

لا
فمالك فى غير الاكارم ضائع
ولكنه عند الكرام ودائع

لا
قد غير السلطان اطباعه
حتى اذا نال الغنى باعه

لا
على صفحات الماء وهو رفيع
الى طبقات الجو وهو وضيع

لا
ورزق ربك آت غير مدفوع
لكنت اول مدفون من الجوع

احمد بن علويه
ونحرمه سيب العطايا السوابغ
به فى الاذى والضر اقصى المبالغ

ابن الرومى
ويخفض كل ذى شيم شريفه
ولاينفك تطفو فيه جيفه
ويرفع كل ذى زنة خفيفه

وله
وترى الشريف بحطه شرفه
سفلا وتعلو فوقه جيفه

ابو عبدالله
حجبة ظلم اهل الفضل والشرف
والجمر فى خزف والدر فى الصدف

ابو سعيد الرستمى
وموشم ومنمنم ومفوف
حسنا يكاد البرق منه يخطف
ماكانت الشمس المنيرة تكسف
وبك الملابس والحلى تتشرف
فى كل عام مرة ويسجف
خدم كامثال الكواكب وقف
والمادحون به قيان تعزف
تهوى العيون من المناظر تطرف

وله
والجوسقاف والجنان تزخرف
فشتاؤه للحسن صيف صيف
وغمامة سح وروض رفرف
وعلى السماء من السحاب مطرف

ابوالفراس الحمدانى	ان الغنى هو الغنى بنفسه	ولوانه عارى المناكب حاف
	ماكل ما فوق البسيطة كافيا	واذا قنعت فكل شئ كاف
	وتعاف لى طمع الحريص فتوتى	ومروتى وقناعتى وعفافى
على چلبى استانبولى	قد زانه الرحمن جل ثناؤه	ببدايع وروايع وظرايف
	علامة فاق الورى بحقايق	ودقايق وعوارف ومعارف
ابوالعلا المعرى	ياطالب الرزق الهنئ بقوة	هيهات انت بباطل مشغوف
	رعت الاسود بقوة جيف الفلا	ورعى الذباب الشهد وهو ضعيف
حسن بن سهل	لاتبخلن بدنيا وهى مقبلة	فليس ينقصها التبذير والسرف
	فان تولت فأحرى أن تجود بها	فالحمد منها اذا ماادبرت خلف
	ذهب الذين يعاش فى اكنافهم	وبقيت فى خلف بلا اكناف
ابوالحسين بن لنكك	بطيالس وقلانس محشوة	يتعاشرون بقلة الانصاف
	ماشئت من حلل وفرة مركب	ابواب دور مالها اجواف
لا	لبيت تخفق الارياح منه	احب الى من قصر منيف
	ولبس عباءة وتقر عينى	احب الى من لبس الشفوف
	واكل كسيرة فى كسر بيتى	احب الى من اكل الرغيف
	واصوات الرياح بكل فج	احب الى من نقر الدفوف
	وكلب ينبح الطراق دونى	احب الى من قط الوف
	وبكر يتبع الاظلال صعب	احب الى من بغل ردوف
	وخرق من بنى عمى نحيف	احب الى من علج عنيف
	خشونة عيشتى فى البدو اشهى	الى نفسى من العيش الظريف
	فماابغى سوى وطنى بديلا	فحسبى ذاك من وطن شريف
لا	تلونت حتى لست ادرى من العمى	اريح جنوب انت ام ريح عاصف
	قريب بعيد جاهل متبصر	سخى بخيل مستقيم مخالف
	صدوق كذوب لست ادرى خلايقه	ايجفوه من تلوينه ام يلاطف
	ولست بذى غش ولست بناصح	وانى من عجبى لشانك واقف
	كذاك لسانى شاتم لك مادح	كما ان قلبى جاهل بك عارف
لا	تزندق معلنا ليقول قوم	اذا ذكروه زنديق ظريف
	فقد بقى التزندق فيه وسما	وماقيل الظريف ولا اللطيف
لا	كان الوزير نظام الملك لؤلؤة	يتيمة صاغها الرحمن من شرف
	عزت ولم يعرف الانسان قيمتها	فردها غيرة منه الى الصدف

	ومعاشر السلطان شبه سفينة	فى البحر ترجف دائما من خوفه
	ان ادخلت من مائه فى جوفها	يغتالها مع مائه فى جوفه
	هوانى له حتم تعطف اوجفا	ومشربه عذب تكدر اوصفا
	وكلت الى المحبوب امرى كله	فان شاء احيانى وان شاء اتلفا
صفى الدين حلى	قفى ودعينا قبل وشك التفرق	فما انا من يحيى الى حين نلتقى
	قضى الدهر بالتفريق فاصطبرى له	ولاتذهبى اقصا له وترفقى
العطوى	جمعت مالا ففكر هل جمعت له	يا جامع المال اياما تفرقه
	المال عندك مخزون لوارثه	ما المال مالك الاحين تنفقه
جعفر بن علبة	هواى مع الركب اليمانين مصعد	جنيب وجثمانى بمكة موثق
	عجبت لمسراها وانى تخلصت	الى وباب السجن دونى مغلق
	المت فحيت ثم قامت فودعت	فلما تولت كادت النفس تزهق
	فلاتحسبى انى تخشعت بعدكم	لشئ ولاانى من الموت افرق
المتنبى	قالوا لنا مات اسحاق فقلت لهم	هذا الدواء الذى يشفى من الحمق
	ان مات مات بلا فقد ولا اسف	اوعاش عاش بلا خلق ولاخلق
وله	وجدت المدامة غلابة	تهيج للقلب اشواقه
	وقد مدت امس بها موتة	ولايشتهى الموت من ذاقه
الامام الشافعى	بالجد يدنو كل امر شاسع	والجد يفتح كل باب مغلق
	فاذا سمعت بأن مجدودا حوى	عودا واثمر فى يديه فحقق
	واذا سمعت بأن محروما أتى	ماء ليشربه فغاض فصدق
	لوكان بالحيل الغنى لوجدتنى	بنجوم اقطار السماء تعلقى
	لكن من رزق الحجا حرم الغنى	ضدان مفترقان اى تفرق
	ومن الدليل على القضاء وحكمه	بؤس اللبيب وطيب عيش الاحمق
	واحق خلق الله بالهم امرؤ	ذوهمة يبلى برزق ضيق
	فلربما مرت بقلبى ضجرة	فأوه منها اننى لم يخلق
العاصمى	هاتوا الصبوح فوجه الصبح لافينا	وانفو الكرى بالحيا عن ماء باقينا
	هاتوا مشعشعة حمراء صافية	كانها عصرت من خد ساقينا
	كانها الشمس ذرت من مشارقها	منيرة ثم غارت فى تراقينا
	هاتوا نبادر الى اللذات هادمها	فان هادمها يوما يلاقينا
	تعلوا لنجوم اذا دار الكؤس بنا	ان الكؤس اذا دارت مراقينا
	لاتحرمونا كؤس الراح سادتنا	فنحن روض وايديكم سواقينا
مسلم بن الوليد	قبل انامله فلسن اناملا	لكنهن مفاتح الارزاق

مسلم بن الوليد

واذكر صنائعه فلسن صنائعا   لكنهن قلائد الاعناق
كالشمس فى كبد السماء محلها   وشعاعها قد شاع فى الآفاق

قيس بن ذريح

يقولون لبنى فتنة كنت قبلها   بخير فلا تندم عليها وطلق
فطاوعت اعدائى وعاصيت ناصحى   واقررت عين الشامت المتملق
كانى ارى الناس المحبين بعدها   عصارة ماء الحنظل المتفلق
فتنكر عينى بعدها كل منظر   ويكره سمعى بعدها كل منطق

وله

تكذبنى بالود لبنى وليتها   تكلف منى مثله فتذوق
ولو تعلمين الغيب ايقنت اننى   لكم والهدايا المشعرات صديق
تتوق اليك النفس ثم اردها   حياء ومثلى بالحياء حقيق
اذود سوام النفس عنك وماله   على احد الا عليك طريق
شهدت على نفسى بانك غادة   رداح وان الوجه منك عتيق
وانك لاتجزين منى صحابة   ولا انا للهجران منك اطيق
وانك قسمت الفؤاد فنصفه   رهين ونصف فى الحبال وثيق
كان الهوى بين الحيازيم والحشا   وبين التراقى واللهاة حريق
فان كنت لما تعلمى العلم فاسألى   وبعض لبعض فى الفعال يفوق
سلى هل قلانى من خليل صحبته   وهل ذم رحلى فى الرفاق رفيق
وهل يجتوى القوم الكرام صحابتى   اذا اغبر مخشى الفجاج عميق
واكتم اسرار الهوى فاميتها   اذا باح مزاح بهن بروق
هل الصبر الا ان اصد فلا ارى   بارضك الا ان يكون طريق

ابو محجن

اذا مت فادفنى الى جنب كرمة   تروى عظامى بعد موتى عروقها
ولا تدفننى بالفلاة فاننى   اخاف اذا مامت ان لا اذوقها
اباكرها عند الشروق وتارة   يعاجلنى عند المساء غبوقها
وللكاس والصهباء حق معظم   فمن حقها ان لاتضاع حقوقها

ابن حيوس

ومهفهف يغنى بلحظ جفونه   عن كاسه الملأى وعن ابريقه
فعل المدام ولونها ومذاقها   فى مقلتيه ووجنتيه وريقه

الحصرى

لو كنت زائرنى لراعك منظرى   ورأيت بى مايصنع التفريق
ولحال من دمعى وحر تنفسى   بينى وبينك لجة وحريق

الصقر بن عمر العامدى

قلت للذين جفونى اذ لهجت بهم   دون الانام وخير القول اصدقه
احبكم وهلاكى فى محبتكم   كعابد النار يهواها وتحرقه

ابو نواس

وما الناس الا هالك وابن هالك   وذو نسب فى الهالكين عريق

ابو نواس

اذا امتحن الدنيا لبيب تكشفت   له عن عدو فى ثياب صديق

امام حسين

اغن عن المخلوق بالخالق   تغن عن الكاذب بالصادق
واسترزق الرحمن من فضله   فليس غير الله بالرازق
من ظن ان الناس يغنونه   فليس بالرحمن بالواثق

عبد الرحمن بن حسان

وللزنبور والبازى جميعا   لدى الطيران اجنحة وخفق
ولكن بين مايصطاد باز   ومايصطاده الزنبور فرق

المبرد

اذا تاه الصديق عليك كبرا   فته كبرا على ذاك الصديق
فايجاب الحقوق لغير راع   حقوقك رأس تضييع الحقوق

ابن المعتز

اتانى رده لم اكن فيه طامعا   كمثل اسير حل بعد وثاقه
فان كنت لم اجزع من الموت جرعة   فانى عجبت الموت بعد مذاقه

ابن نباتة

واذا عجزت عن العدو فداره   وامزح له ان المزاح وفاق
فالنار بالماء الذى هو ضدها   تعطى النضاج وطبعها الاحراق

خبز ارزى

سبحان من قدر الاشياء منزلها   وصير الناس مرفوضا ومرموقا
فعاقل فطن اعيت مذاهبه   واحمق جاهل تلقاه مرزوقا
هذا الذى ترك الاوهام حائرة   وصير العالم النحرير زنديقا

سالم الانبارى

تمتع من الدنيا ساعتك التى   ظفرت بها مالم تعقك العوائق
فلا يومك الماضى عليك بعائد   ولا يومك الآتى به انت واثق

ابن بسام

لقد صبرت على المكروه اسمعه   من معشر فيك لولا انت مانطقوا
وفيك داريت قوما لاخلاق لهم   لولاك ماكنت ادرى انهم خلقوا

ابن المولى

سلا دار ليلى هل تبين فتنطق   وانى ترد القول بيداء سملق
وانى ترد القول دار كانها   لطول بلاها والتقادم مهرق
عفتها الرياح الدامسات مع البلى   باذيالها والرائح المتبعق
بكل شآبيب من الماء خلفها   شآبيب ماء مزنها متألق
اذا ريق منها هريقت سجاله   اعيد لها كر فى ماء وريق
فاصبح يرمى بالرباب كانما   يا رجله منه نعام معلق
فلا تبك اطلال الديار فانها   خيال لمن لا يرفع الشوق عواق
وان شفاها ان ترى متفجعا   باطلال دار او بقودك معلق
فلا تجزعن للبين كل جماعة   وجدك مكتوب عليها التفرق
وخذ بالتعرى كل ما انت لابس   جديدا على الايام بال ومخلق
فصبر الفتى عما تولى فانه   من الامر اولى بالسداد واوفق
وانك بالاشفاق لاترفع الردى   ولا الحين مجلوب فمالك تشفق

ابن المولى

كان لم يرعك اوانت امن … لاحداثه فيما يغادى ويطرق
وقال خليلى والبكا لى غالب … افاض عليك ذا الاسى والتشوق
وقد طال توقانى اكفكف عبرة … على دمنة كادت لها النفس تزهق
وانسان عينى فى دوائر لجة … من الماء يبدو وتارة ثم يغرق
وللدمع من عينى شريجا صبابة … مرش الرجا والجائل المترقرق
وكنت اخا عشق ولم يك صاحبى … فيعذرنى مما يصب ويعشق
وقد يعذر الصب السقيم ذوى الهوى … ويلحى المحبين الصديق فيخرق
وعاب رجال ان علقت وقد بدا … لهم بعض ما اهوى وذو الحلم يعلق

اسحق موصلى

يامن شكا عبثا الينا شوقه … شكوى المحب وليس بالمشتاق
لوكنت مشتاقا الى تريدنى … ما طبت نفسا ساعة بفراق
وحفظتنى حفظ الخليل خليله … ووفيت لى بالعهد والميثاق
هيهات قد حدثت امور بعدنا … وشغلت باللذات عن اسحق

الوليد بن يزيد

اسعدة هل اليك لنا سبيل … وهل حتى القيامة من تلاق
بلى ولعل دهرا ان يواتى … بموت من حليلك او طلاق
فاصبح شامتا وتقر عينى … ويجمع شملنا بعد افتراق

ابو الشيص

ياليت شعرى متى تجدى على وقد … اصبحت رب دنانير واوراق
تجدى على اذا ما قيل من راق … والتفت الساق عندالموت بالساق
يوم لعمرى تهم الناس انفسهم … وليس ينفع فيه رقية الراقى

سيف الدولة

راقبتنى العيون فيك فاشفقت … ولم اخل قط من اشفاق
ورأيت العذول يحسدنى … فيك مجدا بانفس الاعلاق
فتمنيت ان تكونى بعيدا … والذى بيننا من الود باق
رب هجر يكون من خوف هجر … وفراق يكون خوف فراق

ابو الفرج الببغا

يامن تشابه منه الخلق والخلق … فما تسافر الا نحوه الحدق
تزيل دمعى من خديك مختلس … وسقم جسمى من جفنيك مسترق
لم يبق لى رمق اشكو هواك به … وانما يشتكى من به رمق

المروان الاندلسى

والبدر فى جو السماء قد انطوت … طرفاه حتى عاد مثل الزورق
فتراه من تحت المحاق كانما … غرق الكثير وبعضه لم يغرق

صاحب بن عباد

بدا لنا كالبدر فى شروقه … يشكو غزالا لج فى عقوقه
يا عجبا والدهر فى طروقه … من عاشق احسن من معشوقه

لا

كنا واسباب الهوى متفقه … بتنا من الورد معا فى ورقة
فالان اذا اسبابه مفترقة … قد صارت الارض علينا حلقة

لا

كنا جميعا والدار تجمعنا … مثل حروف الجمع ملتصقه
واليوم صار الوداع يجعلنا … مثل حروف الوداع مفترقه

لا

لسان الهوى من مقلتى لك ناطق … يخبر عنى اننى لك عاشق
ولى شاهد من طرف قلبى معذب … وقلبى جريح من فراقك خافق
وكم أكتم الحب الذى قد أذابنى … وقلبى قريح والدموع سوابق
وما كنت أدرى قبل حبك ما الهوى … ولكن قضاالرحمن فى الخلق سابق

لا

هلال بن بدر وابل بن غمامة … وفيض بن بحر بل شعاع بن شارق
ضرار بن صمصام وفجر بن صبحة … وشبل بن ضرغام ولمع بن بارق

لا

ارحم على بروح فيك قد تلفت … عند الفراق وهذا آخر الرمق
وان مضى الكل منى لم يكن عجبا … وانما عجبى فى البعض كيف بقى

لا

خصائص من تشاوره ثلاث … فخذ منها جميعا بالوثيقة
وداد خالص ووفور عقل … ومعرفة بحالك فى الحقيقة
فمن حصلت له هذى المعانى … فتابع رأيه والزم طريقه

لا

ارى ذا الغنى فى الناس يسعون حوله … وان قال قولا تابعوه وصدقوا
فذلك دأب الناس مادام ذا غنى … وان مال عنه المال يوما تفرقوا

لا

الروح والراحة فى الحمق … وفى زوال العقل والخرق
فمن اراد العيش فى راحة … فيلزم الجهل مع الحمق

ابن محارب القمى

تأمل فى ربيع الارض وانظر … الى آثار ما صنع المليك
على قضب الزبرجد شاهدات … بان الله ليس له شريك

ابن الرومى

وحبب اوطان الرجال اليهم … مآرب قضاها الشباب هنالكا
اذا ذكروا اوطانهم ذكرتهم … عهود الصبا فيها فحنوا لذلكا

الكنانى

اصبحت الدنيا لنا عبرة … فالحمد لله على ذلكا
قد اجمع الناس على ذمها … وما ارى منهم لها تاركا

فضولى

يامن بسط الارض واجرى الافلاك … ادراك كماله كمال الادراك
فى الارض وفى السماء لا رب سواك … ما نعبد يا واحدا الا اياك

ابن حزم الظاهرى

لا تشمتن حاسدى ان نكبة عرضت … فالدهر ليس على حال بمترك
ذو الفضل كالتبر ملقى تحت متربة … طورا وطورا يرى تاجا على ملك

ابو العتاهية

الموت بين الخلق مشترك … لا سوقة يبقى ولا ملك
ماضر اصحاب القليل وما … اغنى عن الاملاك ما ملكوا

ابن الاحنف

اريدك بالسلام فاتقيهم … فاعمد بالسلام الى سواك

ابن الاحنف

واكثر فيهم ضحكي ليخفي … فسني ضاحك والقلب باك

ابو عيينة

الا في سبيل الله ماحل بي منك … وصبرك عني حين لاصبر لي عنك
وتركك جسمي بعد اخذك مهجتي … ضئيلا فهل كان من قبل ذا تركي
فهل حاكم في الحب يحكم بيننا … فيأخذلي حقي وينصفني منك

ابو اسود الدؤلي

لا تقبلن نميمة بلغتها … وتحفظن من الذي انباكها
ان الذي القى اليك نميمة … سينم عنك بمثلها قد حاكها

ابن برج الاندلسي

الابشروا بالصبح مني باكيا … اضر به الليل الطويل مع البكا
ففي الصبح للصب المتيم راحة … اذا الليل اجرى دمعه واذا اشتكى
ولا عجب ان يمسك الصبح عبرتي … فلم يزل الكافور للدم ممسكا

ابن سكرة

لقد بان الشباب وكان غصنا … له ثمرا واوراق تظلك
وكان البعض منك فات فاعلم … متى ماما مات بعضك فات كلك

ابو طاهر

هي الدنيا اشبهها بشهد … يسم وجيفة طليت بمسك
هي الدنيا كمثل الطفل يبنا … يقهقه اذ بكى من بعد ضحك

ابو حسين الهمداني

دار علت دار الملوك بهمة … كعلو صاحبها على الاملاك
فكانها من حسنها وبهائها … بنيت قواعدها على الافلاك

ابو الفتح البستي

جعلت هديتي لكم سواكا … ولم اقصد به احدا سواكا
بعثت اليك عودا من اراك … رجاء ان اعود وان اراكا

لا

النمل تعذر في اهداء ماحملت … والعبد يعذر في اهداء ماملكا
ولو اطاق لاهدى الفرقدين معا … والشمس والبدر والعيوق والفلكا

لا

اذا المرء لم يعتق من المال نفسه … تملكه المال الذي هو مالكه
الا انما مالي الذي انا منفق … وليس لي المال الذي انا تاركه

لا

احبك حبين حب الوداد … وحبا لانك اهل لذاك
فاما الذي هو حب الهوى … فحب شغلت به عن سواك
واما الذي انت اهل له … فكشفك للحجب حتى اراك
فما الحمد في ذا ولاذاك لي … ولكن لك الحمد في ذا وذاك

لا

لاتيأسن اذا ماكنت ذا ادب … على خمولك ان ترقى الى الفلك
فبينما الذهب الابريز مطرحا … في ارضه اذ غدا تاجا على الملك

المتنبي

نعد المشرفية والعوالي … وتقتلنا المنون بلا قتال
ونرتبط السوابق مقربات … وما ينجين من خبب الليالي
ومن لم يعشق الدنيا قديما … ولكن لاسبيل الى الوصال
نصيبك في حياتك من حبيب … نصيبك في منامك من خيال
وما احد يخلد في البرايا … بل الدنيا تؤول الى زوال
يمر بقبرك العافي فيبكي … ويشغله البكاء عن السؤال
وما اهداك للجدوى عليه … لو انك تقدرين على فعال
نزلت على الكراهة في مكان … بعدت عن النعامى والشمال
تحجب عنك رائحة الخزامى … وتمنع منك انداء الطلال
بدار كل ساكنها غريب … طويل الهجر منبت الحبال
حصان مثل ماء المزن فيه … كتوم السر صادقة المقال
ولو كان النساء كمن فقدنا … لفضلت النساء على الرجال
وما التأنيث لاسم الشمس عار … ولا التذكير فخر للهلال
وافجع من فقدنا من وجدنا … قبيل الفقد مفقود المثال
اسيف الدولة استنجد بصبر … وكيف بمثل صبرك للجبال
وانت تعلم الناس التعزي … وخوض الموت في الحرب السجال
وحالات الزمان عليك شتى … وحالك واحد في كل حال
رأيتك في الذين ارى ملوكا … كانك مستقيم في محال
فان تفق الانام وانت منهم … فان المسك بعض دم الغزال

وله

فان تك في قبر فانك في الحشا … وان تك طفلا فالاسى ليس بالطفل
ومثلك لايبكى على قدر سنه … ولكن على قدر المخيلة والاصل
عزاؤك سيف الدولة المقتدى به … فانك نصل والشدائد للنصل
ولم ار اعصى منك للحزن عبرة … واثبت عقلا والقلوب بلا عقل
تخون المنايا عهده في سليله … وتنصره بين الفوارس والرجل
ويبقى على مر الحوادث صبره … ويبدو كما يبدو الفرند على الصقل
وما الموت الا سارق دق شخصه … يصول بلا كف ويسعى بلا رجل
يرد ابا الشبل الخميس عن ابنه … ويسلمه عند الولادة للنمل
ايفطمه التوراب قبل فطامه … ويأكله قبل البلوغ الى الاكل
اذا ما تأملت الزمان وصرفه … تيقنت ان الموت ضرب من القتل
وقد ذقت حلواء البنين على الصبا … فلا تحسبني قلت ماقلت عن جهل

وله

وما شكرت لان المال فرحني … سيان عندي اكثاره واقلال
لايدرك المجد الا سيد فطن … لما يشق على السادات فعال

المتنبي

لطفت رأيك فى برى وتكرمتى ... ان الكريم على العلياء يحتال
لولا المشقة ساد الناس كلهم ... الجود يفقر والاقدام قتال
وانما يبلغ الانسان طاقته ... ما كل ماشية بالرجل شملال
انا لفى زمن ترك القبيح به ... من اكثر الناس انعام وافضال
ذكر الفتى عمره الثانى وحاجته ... ما فاته وفضول العيش اشغال

وله

والهجر اقتل لى مما اراقبه ... انا الغريق فما خوفى من البلل
قد ذقت شدة ايامى ولذتها ... فما حصلت على صاب ولا عسل
وقد ارانى الشباب الروح فى بدنى ... وقد ارانى المشيب الروح فى بدلى
يا ايها المحسن المشكور من جهتى ... والشكر من قبل الاحسان لا قبلى
خذ ما تراه ودع شيئا سمعت به ... فى طلعة الشمس ما يغنيك عن زحل
اقل انل اقطع احمل عل سل اعد ... زد هش بش تفضل ادن سر صل

وله

ارى كل ذى ملك اليك مصيره ... كانك بحر والملوك جداول
اذا مطرت منهم ومنك سحائب ... فوابلهم طل وطلك وابل
يدبر شرق الارض والغرب كفه ... وليس لها وقتا عن الجود شاغل

وله

ذرينى انل ما لا ينال من العلى ... فصعب العلى فى الصعب والسهل فى السهل
تريدين لقيان المعالى رخيصة ... ولا بد دون الشهد من ابر النحل

ابن نباتة

قد جدت لى باللها حتى ضجرت بها ... وكدت من ضجرى اثنى على البخل
لم يبق جودك لى شيئا اؤمله ... تركتنى اترك الدنيا بلا امل

ابو سعيد الرستمى

الم تر ايام الربيع تبسمت ... اجارع من انوارها وخمايل
كان غصون النرجس الغض بينها ... نشاوى كرى اعناقهن موايل
كان شقيق الارقين كواعب ... عليهن من صبغ الجساد غلايل
وقد جلت سوسانها فى جورها ... رواضع الا انهن حوامل
وضمر خيل الضيمران كانها ... مرازب فوق الهام منها اكالل
ونور قضبان الخلاف فابرزت ... اصابع لم يخلق لهن انامل
تخال ازاهير الرياض خلا لها ... مصابيح ليل مالهن فتايل
فمن اقحوان ثغره متبسم ... وورد على اكنافه الطل جايل
وقد ماج وادى الزندرود بفيضه ... كما ماج للريح النقا المتهايل
كان نعاج الرمل فى جنباته ... يناطح بعض بعضها ويقاتل
كان هدير الموج فوق متونه ... هدير قروم هاجهن الشوابل
سرى بين احشاء الثرى فتشابهت ... احبابه تسرى به ام جداول
اذا ماج فوق الارض او هاج خلته ... خيولك فى الهيجا وهن صواهل
ابا ملكا فاق الملوك وبذهم ... فراح سنانا والملوك عوامل

ابو سعيد الرستمى

ينير الدجى من وجهه وهو حالك ... ويندى الثرى من كفه وهو ماحل
وذو لحظات كلهن فواضل ... وذو حركات كلهن فضايل
دهاء لديه رأى اكثم فايل ... وجود لديه حاتم الجود باخل
ضيا عى نهبى قد تفرق شملها ... فما فى يدى منهن الا الانامل
فكم ضيعة مالت لابواب مالها ... فتانى وغيرى منه نشوان مايل
فهمى من الحظين هم وحسرة ... وحاصلها انى على الهم حاصل
على عدل مولانا الامير توكلى ... فاحسانه فى الغرب والشرق شامل

وله

هى الدار ابناء الندى من حجيجها ... نوازل فى ساحاتها وقوافلا
قواعد اسمعيل برفع سمكها ... لنا كيف لا تعتدهن معاقلا
فكم انفس تأوى اليها مغذة ... وافئدة تهوى اليها حوافلا
وسامية الاعلام تلحظ دونها ... سنا النجم فى آفاقها متضائلا
فلو ابصرت دار العماد عمادها ... لامست اعاليها حياء اسافلا
يناطح قرن الشمس من شرفاتها ... صفوف ظباء فوقهن موائلا
وعول باطراف الجبال تقابلت ... ومدت قرونا للنطاح موايلا
كاشكال طير الماء مدت جناحها ... واشخص اعناقالها وحواصلا
وردت شعاع الشمس فارتد راجعا ... وسدت هبوب الريح فارتد ناكلا
اذا ما ابن عباد مشى فوق ارضها ... مشى الزهد فى اكنافها متمايلا
كابس ناطت بالنجوم كواهلا ... وعادت فالقت بالتخوم كلاكلا
وفيحاء لو مرت صبا الريح بينها ... لضلت فظلت تستثير الدلايلا
هواء كايام الهوى فرط رقة ... وقد فقد العشاق فيها العواذلا
وماء على الرضراض يجرى كانه ... صفائح تبر قد سبكن جداولا
كان بها من شدة الجرى جنة ... فقد البستهن الرياح سلاسلا
ولو اصبحت دارا لك الارض كلها ... لضاقت بمن يغشاك دارك آملا
ولو كنت تبنيها على قدر همة ... سمت بك واستشرت اليك المراسلا
عقدت على الدنيا جدارا فخرتها ... جميعا ولم تترك لغيرك طائلا
ووالله ما ارضى لك الدهر خادما ... ولا البدر مثابا ولا البحر نائلا
ولا الفلك الدوار دارا ولا الورى ... عبيدا ولا زهر النجوم قبائلا
اخذت بضبع الارض حتى رفعتها ... الى غاية امسى بها النجم جاهلا
فان الذى يبنيه مثلك خالد ... وسائر ما يبنى الانام الى بلى

وله

وحسناء لم تأخذ من الشمس شيمة ... سوى قرب مسراها وبعد منالها
وانى لاهوى الشيب من اجل لونه ... وان نفرت عنى الدمى من فعالها

ابو سعيد الرستمي

اقام قنا الايام بعد اعوجاجها   وحاط ذرى الاسلام بعد اختلالها
عزايم لو القي على الارض ثقلها   شكت منه مالم تشكه من جبالها
تأمل فما لاحظته من هباتها   لدينا ومن لاحظته من عيالها
من النفر العالين في السلم والوغى   واهل العوالي والمعالي وآلها
اذا نزلوا اخضر الثرى من نزولها   وان نازلوا احمر الثرى من نزالها
بيض كان الملح فوق متونها   ودهم كان الزنج تحت جلالها
مسامح كل الغيث بعض نوالها   وكل المعالي خلة من خلالها
سمت فوق آفاق السماء فاصبحت   تراها الثريا وهي من نعالها
اليك ابن عباد بن عباس انثنت   اعنة شكر الدهر بعد انفتالها
بك افتر ثغر الملك واهتز عطفه   وجرت بك الدنيا ذيول اختيالها
تشكى الثرى اظلامها ومحولها   فاغنيتها عن مزنها وهلالها

وله

فتى حاز رق المجد من كل جانب   اليه وخلى كاهل الشكر ذا ثقل
بعفو بلا كد وصفو بلا قذى   ونقد بلا وعد ووعد بلا مطل
اذا لم تكن لي انت عونا ومعديا   على الزمن العادي على فقل من لي
من الناس من يعطي المزيد على الغنا   ويحرم مادون الغنى شاعر مثلي
كما الحقت واو بعمرو زيادة   وضويق بسم الله في الف الوصل

علي بن ابي طالب

اذا كان دوني من بليت بجهله   ابيت لجهلي ان اقابل بالجهل
وان كان مثلي في محلي من النهى   اخذت بحلمي كي اجل عن المثل
وان كنت ادنى منه في الفضل والحجى   عرفت له حق التقدم والفضل

وله

بلوت الناس قرنا بعد قرن   فلم ار مثل مختال بمال
وذقت مرارة الاشياء طرا   فما طعم امر من السؤال

الغزي

ما انت الا النصل والدهر غمده   وما قيمة الاغماد لولا المناصل
محياك بدر والوجوه كواكب   وكفك بحر والاكف جداول
اذا زدته فاستغن عن باب غيره   فساقطة بالواجبات النوافل

الطغرائي

وبعض الرزايا يوجب الشكر وقعها   عليك واحداث الزمان شكول
ولا غرو ان اجني عليك فانما   يصارم بالخطب الجليل جليل
واي قناة لم ترنح كعوبها   واي حسام لم يصبه فلول
واي هلال لم يشنه محاقه   واي شهاب لم يخنه افول

ابو بكر الخوارزمي

اكل بناء انت بانيه معجز   بنيت المعالي ام بنيت المنازلا
فلا الانس يبني مثلهن معالما   ولا الجن تبني مثلهن معاقلا
كابس اضحت للغمام عمائما   علوا وامست في الظلام قنادلا

ابو بكر الخوارزمي

رحاب كان قد شاكلت صدر ربها   وبيض كان قد نازعته الشمائلا
وبهو تباهي الارض منه سماءها   باوسع منها آخرا واوائلا
وصحن يسير الطرف فيه ولم يكن   ليقطعه بالسير الا مراحلا
تلوح نقوش الجص في جدرانه   كما زين الوشم الدقيق الانامل
وماء اذا ابصرت منه صفاءه   حسبت نجوم الليل ذابت سوائلا
رأيت سيوفا قد سللن على الثرى   وصارت لها ايدي الرياح صياقلا
وروض كعيش السائليك نضارة   ووجهك بشرا حين تلحظ آملا
هي الدار امست مطرح العلم فاغتدى   لها ناهل الامال ريان ناهلا
اذا ما انتحاها الركب لم يتطلبوا   اليها دليلا غير من كان قافلا

ابو فراس الحمداني

اكل خليل هكذا غير منصف   وكل زمان بالكرام بخيل
نعم دعت الدنيا الى الغدر دعوة   اجاب اليها عالم وجهول
وياحسرتي من لي بخل موافق   اقول بشجوي مرة ويقول
وان وراء الستر اما بكاؤها   علي وان طال الزمان طويل
فيا امنا لا تعدمي الصبر انه   الى الخير والنجح القريب رسول
ويا امنا لا تحبطي الاجر انه   على قدر الصبر الجميل جزيل
ومن لم يوق الله فهو ممزق   ومن لم يعز الله فهو ذليل
وما لم يرده الله في الامر كله   فليس لمخلوق اليه سبيل

وله

اقول وقد ناحت بقربي حمامة   ايا جارتا هل تشعرين بحالي
معاذ الهوى ما ذقت طارقة الهوى   ولا خطرت منك الهموم ببالي
ايحمل محزون الفؤاد قوادم   على غصن نائي المسافة عالي
ايا جارتا ما انصف الدهر بيننا   تعالي اقاسمك الهموم تعالي
تعالي تري روحا لدي ضعيفة   تردد في جسم يعذب بالي
ايضحك مأسور وتبكي طليقة   ويسكت محزون ويندب سالي
لقد كنت اولى منك بالدمع مقلة   ولكن دمعي بالحوادث غالي

وله

فوالله ما قصرت في طلب العلى   ولكن كان الدهر عني غافل
مواعيد ايام تماطلني بها   مرآة ازمان ودهر مخاتل
تدافعني الايام عما اريده   كما دفع الدين الغريم المماطل
وما كل طلاب من الناس بالغ   ولا كل سيار الى المجد واصل
وان مقيما منجح العجز خائب   وان مريغا خائب الجهد نائل
وما المرء الا حيث يجعل نفسه   واني لها فوق السماكين جاعل
اصاغرنا في المكرمات اكابر   وآخرنا في المأثرات اوائل
اذا صلت صولا لم اجد لي مواصلا   وان قلت قولا لم اجد من يقاول

ابو فراس

مصابي جليل والعزاء جميل … وظني ان الله سوف يزيل
تطول بي الساعات وهي قصيرة … وفي كل دهر لايسرك طول
تناساني الاصحاب الا عصابة … ستلحق بالاخرى غدا وتحول
ومن ذا الذي يبقى على العهد انهم … وان كثرت دعواهم لقليل
اقلب طرفي لاارى غير صاحب … يميل مع النعماء حيث تميل

وله

ولو نيلت الدنيا بفضل منحتها … فضائل تحويها وتبقى فضائل
ولكنها الايام تجري بما جرت … فتسفل اعلاها وتعلو الاسافل
لقد قل من يلقى من الناس مجملا … واخشى قريبا ان يقل المجامل

وله

نفسي فداؤك قد بعث … ت بعهدي بيدي الرسول
اهديت نفسي انما … يهدي الجليل الى الجليل
وجعلت ما ملكت يدي … صلة المبشر بالقبول

وله

اذا لم يعنك الله فيما تريده … فليس لمخلوق اليه سبيل
وان هو لم يرشدك في كل مسلك … ضللت ولو ان السماك دليل

مروان بن ابي حفصة

هم القوم ان قالوا اصابوا وان دعوا … اجابوا وان اعطوا اطابوا واجزلوا
ولا يستطيع الفاعلون فعالهم … ولو احسنوا في النائبات واجملوا

عكاشة العمي

الا ليت شعري هل يعودن ما مضى … وهل راجع ما مات من صلة الحبل
وهل اجلس في مثل مجلسنا الذي … نعمنا به يوم السعادة بالوصل
عشية صبت لذة الوصل طيبها … علينا وافنان الجنان جنى البذل
وقد دار ساقينا بكأس روية … ترحل احزان الكئيب مع العقل
وشج شموسا بالمزاج فتطيرت … كالسنة الحيات خافت من القتل
فبتنا وعين الكأس سح دموعها … لكل فتى يهتز للمجد كالنصل
وقينتنا كالظبي تسمح بالهوى … وبث تباريح الفؤاد على رسل
اذا ما حكت بالعود رجع لسانها … رايت لسان العود من كفها يملي
فلم أر كاللذات امطرت الهوى … ولا مثل يومي ذاك صادفه مثلي

محمد بن امية

رب وعد منك لا انساه لي … اوجب الشكر وان لم تفعلي
اقطع الدهر بظن حسن … واجلي غمرة ما تنجلي
كلما املت يوما صالحا … عرض المكروه لي في املي
وارى الايام لا تدني الذي … ارتجي منك وتدني اجلي

ابو تمام الطائي

فلقيت بين يديه حلو عطائه … ولقيت بين يدي مر سؤاله
واذا امرؤ اسدى اليك صنيعة … من جاهه فكانها من ماله

عباس بن الاحنف

لقد زعمت يمن باني اردتها … على نفسها تبا لذلك من فعل
سلوا عن قميصي مثل شاهد يوسف … فان قميصي لم يكن قد من قبل

زهير بن ابي سلمى

تزيد الارض اما مت خفا … وتحيى ان حييت بها ثقيلا
نزلت بمستقر العرض منها … وتمنع جانبيها ان يزولا

سعيد بن حميد

قربت ولا نرجو اللقاء ولا نرى … لنا حيلة يدنيك منا احتيالها
فاصبحت كالشمس المنيرة ضوؤها … قريب ولكن اين منا منالها
فضاعفة ضنت بها غير بذالنوى … علينا ولكن قد يلم خيالها
تقربها الامال ثم تعوقها … مماطلة الدنيا بها واعتلالها
ولكنها امنية فلعلها … يجود بها صرف النوى وانتقالها

بكر بن النطاح

اذا كان الشتاء فانت شمس … وان كان المصيف فانت ظل
وما ندري اذا اعطيت مالا … اتكثر في سماحك ام تقل

علي بن عبد الله بن جعفر

ولما بدا لي انها لا تودني … وان هواها ليس عني بمنجل
تمنيت ان تهوى سواي لعلها … تذوق حرارات الهوى فترق لي

ابن جبير

الناس شبه ظروف حشوها صبر … وفوق افواهها شيء من العسل
تحلو لذائقها حتى اذا انكشفت … له تبين ما تحويه من زغل

ابن زهر الاندلسي

وموسدين على الاكف خدودهم … قد غالهم صرف الزمان وغالني
ما زلت اسقيهم واشرب فضلهم … حتى سكرت ونالهم ما نالني
والخمر تعلم كيف تأخذ ثارها … اني املت اناءها فاما لني

النابغة

تخف الارض اما غبت عنها … ويبقى ما بقيت به ثقيلا
لانك مستقر العز منها … فتمنع جانبيها ان تزولا

لسان الدين الخطيب

الحت بالعتب لم اخذر مواقعه … انا الغريق فما خوفي من البلل
ولست اجحدها خولت من نعم … لكنها النفس لا تنفك عن امل
ولست ايأس من وعد وعدت به … وانما خلق الانسان من عجل

اسحق الموصلي

هي المقادير تجري في اعنتها … فاصبر فليس لها صبر على حال
يوما تريك خسيس الاصل ترفعه … الى العلاء ويوما تخفض العالي

وله

قفي ودعينا يا سعاد بنظرة … فقد حان منا يا سعاد رحيل
فيا جنة الدنيا ويا غاية المنى … ويا سؤل نفس هل اليك سبيل
وكنت اذا ما جئت جئت بعلة … فافنيت علاتي فكيف اقول
فما كل يوم لي بارضك حاجة … ولا كل يوم لي اليك وصول

المتوكل خليفة

اما زحها فتغضب ثم ترضى
فان غضبت فأحسن ذى دلال

امين الدين بن ابى الوفاء

يا نازلا منى فوأدا راحلا
اضرمت قلب متيم اهلكته

ابن بشار

رأيت مواعيد النساء كأنها
ومنتظر الموعود منهن كالذى

عبد الله بن المعتز

نسير الى الآجال فى كل ساعة
ولم ار مثل الموت حتى كانه

ابو نواس

واذا الكريم رأى الخمول نزيله
كالبدر لما ان تطاول جدفى
سقها بحلمك ان رضيت بمشرب
فارق ترق كالسيف سل فبان لى
لاتحسبن وهاب نفسك ميتة

فضل بن يحيى البرمكى

اذا ملكت كفى منالا ولم أنل
على الله اخلاف الذى قد بذلته
ارونى بخيلا بال مجدا ببخله

عبد الله باشا

واست بناسيها وان طال عهدها
ولن يغلب الحب الفتى وهو حازم

ابو اسماعيل

لاتسهرن اذا ما الرزق ضاق ونم
فبين غفوة عين وانتباهتها

امرؤ القيس

فلوان ما اسعى لادنى معيشة
ولكنما اسعى لمجد مؤثل

يزيد بن معاويه عليه اللعنة

ليت اشياخى ببدر سمعوا
لاهلوا واستهلوا فرحا
لعبت هاشم بالملك فلا
فجز يناهم ببد مثلها
لست من خندف ان لم انتقم

الحطيئة

اعوذ بجدك انى امرؤ
فانك خير من الزبرقان
تحنن على هداك المليك
ولا تأخذنى بقول الوشاة

فكل فعالها حسن جميل
وان رضيت فليس لها عديل
ومن العجائب نازلا فى راحل
وسكنته والنار مثوى القاتل
سراب لمرتاد المناهل حافل
يؤمل يوما ان تلين الجنادل
فايامنا تطوى وهن مراحل
اذا ما تخطته الامانى باطل
فى بلدة فالحزم ان يترحلا
طلب الكمال لحازه متنقلا
رنق ورزق الله قد ملأ الملا
منبه ما اغنا القراب وخملا
ماالموت الا أن تعيش مذللا
فلا انبسطت كفى ولانهضت رجلى
فلا مبق لى بخلى ومتلفى بذلى
وهى تواكر يامات من كثرة البذل
ولا مبدل عنها وان هى تبدل
وهل يتبع الحر الهوى وهو يعقل
مادمت فى ظل امن ساكن البال
يقلب الدهر من حال الى حال
كفانى ولم اطلب قليلا من المال
وقد يدرك المجد المؤثل امثالى
جزع الخزرج من وقع الاسل
ثم قالوا يايزيد لا تشل
خبرجاء ولاوحى نزل
واقمنا ميل بدر فاعتدل
من بنى احمد ماكان فعل
سقتنى الاعادى اليك السجالا
اشد نكا لا وارجى نوالا
فان لكل مقام مقالا
فان لكل زمان رجالا

فان كان مازعموا صادقا
حواسر لا يشتكين الوجا
طول التعاشر بين الناس مملول
ياراعى الشاة لا تغفل رعايتها
انى لفى منزل ما زلت اعمره
وليس من موضع يأتيه ذونفس
لم يشغل الموت عنا مذ اعدلنا
ومن يمت فهو مقطوع ومجتنب
كل مابدا لك فالا كال فانية
اذا المرء لم يدنس من اللوم عرضه
وان هو لم يحمل على النفس ضيمها
تعيرنا انا قليل عدادنا
وماقل من كانت بقاياه مثلنا
وما ضرنا انا قليل وجارنا
لنا جبل يحتله من نجيره
رسا اصله تحت الثرى وسما به
ومامات منا سيد حتف انفه
فنحن كماء المزن ما فى نصابنا
وننكران شئنا على الناس قولهم
سلى ان جهلت الناس عنا وعنهم
واكثر من تلقى يسرك قوله
وقد كان حسن الظن بعض مذاهبى
لاشئ اعظم من ذنبى سوى املى
فان يكن ذا وذا فى القدر قد عظما
تعالى الله خالقها وجوها
لقد صلبت وخفت من حياء
وجوه ليت لى منها حذاء
ما انت فى الجودان عدت فضائله
انسيتنا فى الندى امثال اولنا
قصرت العجز عن اوصاف نعمته
وواصلتنى صلات رحت منه بها
فلينظر الهم عقبى ما صبرت له

الحطيئة

فسيقت اليك نسائى رجالا
يخفضن آلا ويرفعن آلا

ابو العتاهيه

مالابن آدم ان فتشت معقول
فانت عن كل مااسترعيت مسؤل
على يقين بانى عنه منقول
الا والموت سيف فيه مسلول
وكلنا عنه باللذات مشغول
والحى ماعاش مغشى وموصول
وكل ذى اكل لابد مأكول

سموأل بن عاديا

فكل رداء يرتديه جميل
فليس الى حسن الثناء سبيل
فقلت لها ان الكرام قليل
شباب تسامى للعلى وكهول
عزيز وجار الاكثرين ذليل
منيف يرد الطرف وهو كليل
الى النجم فرع لاينال طويل
ولاطل منا حيث كان قتيل
كهام ولا فينا يعد بخيل
ولاينكرون القول حين نقول
وليس سواء عالم وجهول

صالح بن القدوس

ولكن قليل من يسرك فعله
فادبنى هذا الزمان واهله

اسحق الموصلى

لعفوك اليوم عن ذنبى وعن زللى
لانت اعظم من ذنبى ومن املى

ناصر الدين حسن الكنانى

فما اخفت من الحيوان حالا
وغير خلقها حتى استحالا
وليت لبغلتى منها نعالا

الكميت بن خالد

ولاابن مامة الا البحر والوشل
فانت للجود فيما بعدنا مثل

ابو الفرج البيغا

عجزا وتنطق عن آثارها حالى
اختال مابين عز الجاه والمال
اذ كان من بعض حسادى وعذالى

ابو خروج البيغار

يا عارضا لم اشم مذ كنت بارقة — الا رايت بغيث منه هطال
رويد جودك قد ضاقت به همي — ورد عنى برغم الهم اقلا لى
لم يبق لى امل ارجو نداك به — دهرى لانك قد افنيت آمالى

ابو حامد الانطاكى

علل فؤادك فالدنيا تعاليل — لايشغلنك عن اللهو الاباطيل
ولا يصدك عن امر هممت به — من العواذل لاقال ولاقيل
فخير يومك يوم انت فيه اذا — ميزت فى الناس محسود ومعذول
وان اتوك فقالوا الزم خليفتنا — فقل لهم اننى عن ذاك مشغول
فان ذلك امر مع نفاسته — ونيله بفناء العمر موصول
وارض الخمول فحظى بلذته — الامر وخامل فى الناس مجهول
ولاتبع عاجل الدنيا بآجل ما — ترجو فذلك امر شانه الطول
واسفك دم القهوة الصهباء تحى بها — روحا فان دم الصهباء مطلول
ياخائف الاثم فيها حين يشربها — لا تقنطن فعفو الله مأمول

التنوخى

اجب الى بنهر معقل الذى — فيه لقلبى من همومى معقل
عذب اذا ماعب فيه ناهل — فكانه فى ريق حب ينهل
متسلسل فكانه لصفائه — دمع بخدى كاعب يتسلسل
واذا الرياح جرين فوق متونه — فكانه درع جلاها صيقل
وكان دجلة ان تغطغط موجها — ملك يعظم خيفة ويبجل
وكانها ياقوتة او اعين — زرق يلام بينها و يوصل
عذبت فما يدرى اماء ماءها — عند المذاقة اورحيق سلسل
ولها بمد تعد جزر ذاهب — جيشان يدبر ذا وهذا يقبل
واذا نظرت الى الابلة خلفها — من جنة الفردوس حين تخيل
كم من منزل من نهرها آل السرو — ربانها فى غيره لاتنزل
وكانما تلك القصور عرائس — والروض حلى فهى فيه ترفل
غنت قيان الطير فى ارجائها — هزجا يقال له الثقيل الاول
وتعانقت تلك الغصون فاذكرت — يوم الوداع وغيرهم تترجل
ربع الربيع بها فحاكت كفه — حللا بها عقد الهموم تحلل
فمدبج وموشح ومدثر — ومقمد ومحبر ومهلل
فتخال ذا عينا وذا ثغرا وذا — خطا بعضض مرة ويقبل

ابو الحسين بن لنكك

زمان قد تفرغ للفضول — يسود كل ذى حمق جهول
فان احببتم فيه ارتفاعا — فكونوا جاهلين بلا عقول

ابو القاسم

عزاء وان كان المصاب جليلا — وصبرا وان لم يغن عنك فتيلا
وخفض اباعيسى عليك ولا تفض — دموعا وان كان البكاء جميلا

وان نفق الطرف الذى لو بكيته — دما كان فى حكم الوفاء قليلا
واعززته دهرا فلما سطا به الر — ردى لم اجد بدا فصرت مذيلا
على انها الايام شتى صروفها — تذل عزيزا اوتعز ذليلا

ابو القاسم بن ابى العلا / **ابو القاسم الدمشقى**

ان الملوك بلاء حيثما حلوا — فلا يكن لك فى اكنافهم ظل
ان جئت تنصحهم ظنوك تخدعهم — واستثقلوك كما يستثقل الكل
فاستغنى بالله عن ابوابهم ابدا — ان الوقوف على ابوابهم ذل

ابراهيم الصولى

لفضل بن سهل يد — تقاصر عنها المثل
فباطنها للندى — وظاهرها للقبل

فرزدق

ووالله ما قصرت فى طلب العلى — ولكن كان الدهر عنى غافل
تدافعنى الايام عما اريغه — كما دفع الدين الغريم المماطل
وما كل طلاب من الناس بالغ — ولا كل سيار الى المجد واصل
اصاغرنا فى المكرمات اكابر — اواخرنا فى المؤثرات اوائل

حسان بن ثابت

اذا تذكرت شجوا من اخى ثقة — فاذكر اخاك ابابكر عما فعلا
الثانى التالى المحمود مشهده — واول الناس منهم صدق الرسلا

المامية

تأمل فى الوجود بعين فكر — ترالدنيا الدنية كالخيال
ومن فيها جميعا سوف يفنى — ويبقى وجه ربك ذوالجلال

ابو عبدالله الحميدى

لقاء الناس ليس يفيد شيئا — سوى الهذيان من قيل وقال
فاقلل من لقاء الناس الا — لاخذ العلم اواصلاح حال

الامام فخر الدين

نهاية اقدام العقول عقال — واكثر سعى العالمين ضلال
وارواحنا فى وحشة من جسومنا — وحاصل دنيانا اذى ووبال
ولم نستفد من بحثنا طول عمرنا — سوى ان جمعنا فيه قيل وقال
وكم من رجال قد رأينا ودولة — فبادوا جميعا مسرعين وزالوا
وكم من جبال قد علت شرفاتها — رجال فماتوا والجبال جبال

لبيد بن ربيعة

الاكل شئ ماخلا الله باطل — وكل نعيم لامحالة زائل
وكل ابن انثى لوتطاول عمره — الى الغاية القصوى فللقبر عائل
وكل اناس سوف تدخل بينهم — دويهية تصفر منها الانامل
وكل امرئ يوما سيعرف سعيه — اذا حصلت عندالاله الحصائل

بهاء زهير

لاترقب النجم فى امر تحاوله — فالله يفعل لاجدى ولا حمل
مع السعادة ما للنجم من اثر — فلا يضرك مريخ ولا زحل
بفضل الله انا لانبالى — وان كان العدو رمى بجهله
وليس يضرنا الحساد شيئا — فسوء المكر ملتحق باهله

اصبر على غيض العدو
النار تأكل نفسها
دع المقادير تجرى فى اعنتها
مابين لحة عين انت راقبها
فقلت له اهلا وسهلا ومرحبا
فقبلته القفا وقابلت بالدعاء
اذا الطفل لم يكتب نجيباه تخلف
فوسى الذى رباه جبريل كافر
اليكم كل مكرمة تؤل
كفاكم من مديح الناس طرا
ان الدراهم فى المواطن كلها
فهى اللسان لمن اراد فصاحة
احفظ عرى مالك تحظى به
وان يقولوا باخل بالعطا
واحفظ على نفسك من ذلة
لاتسألن الى صديق حاجة
واستغن بالشئ القليل فانه
من عف خف على الصديق لقاؤه
واخوك من وفرت ما فى كفه
باتوا على قلل الجبال تحرسهم
واستنزلوا من اعالى عز معقلهم
ناداهم صارخ من بعدما دفنوا
فافصح القبر عنهم حين ساءلهم
قدطالما اكلوا دهرا وماشربوا
اتبنى بناء الخالدين وانما
لقدكان فى ظل الاراك كفاية
ولا تجزع اذا اعسرت يوما
وان العسر يتبعه يسار
فلو ان العقول تسوق رزقا
ويوم كاخلاق الملوك تلونا
اشبهه اياك بامن صفاته

فان صبرك قاتله
ان لم تجد ما تأكله
ولا تبيتن الا خالى البال
يحول الله من حال الى حال
بخير كتاب جاء من خير مرسل
وبالشكر القفا للجناب المفضل
فيه اجنها دمربيه وخاب المؤمل
وموسى الذى رباه فرعون مرسل
اذا ما قيل امكم البتول
مقال الخلق جدكم الرسول
تكسو الرجال مهابة وجلالا
وهى السلاح لمن اراد قتالا
ولا تفرط فيه تبق ذليل
فالبخل خير من سؤال البخيل
يرى عزيز القوم فيها ذليل
فيحول عنك كالزمان يحول
ماصان عرضك لايقال قليل
واخو الحوائج وجهه مملول
ومتى علقت به فانت ثقيل
غلب الرجال فلم تنفعهم القلل
فاسكنوا حفرة يابئس مانزلو
اين الاسرة والتيجان والكلل
تلك الوجوه عليها الدود يقتتل
فاصبحوا بعد ذاك الاكل قداكلوا
بقاؤك فيها ان عقلت قليل
لمن كل يوم يقتضيه رحيل
فقد ايسرت فى الزمن الطويل
وقول الله اصدق كل قيل
لكان المال عند ذوى العقول
فصحو وتغييم وطل ووابل
دنو واعراض ومنع ونائل

يقولون معن لازكاة لماله
اذا حال حول لم تجد فى دياره
تراه اذا ما جئته متهللا
تعود بسط الكف حتى لوانه
فلو لم يكن فى كفه غير نفسه
كسوتنى حلة تبلى محاسنها
ان نلت حسن الثنا قدنلت مكرمة
ان الثناء ليحيى ذكر صاحبه
لاتزهد الدهر فى عرف بدأت به
لوأن دارك انبتت لك واحتشت
وأتاك يوسف يستعيرك ابرة
كن عالما وارض بصف النعال
فان تصدرت بلا آلة
قبح الله دهرا خصنى بخصاصة
تنوب صديقى نائبات زمانه
فوا اسفا امكرمات ارومها
النفس ملأ من المعالى
فليت مالى كمثل فضلى
الم تران الجود من عهد آدم
ولو ان أما مسها جوع طفلها
ولوقيل للمعروف نادى اخا العلا
ولوانفقت جدواك من رمل عالج
اذالم يكن للمرء فى دولة امرئ
وماذاك من بغض له غيرأنه
اقبل ارضا سار فيها جمالها
وكنت لاارضى بوصل منقطع
قاتل الله النصارا واليهود لانهم
فقدوا اطباء وحسبا لهم
ارا حاجة الناس قوتا وملبسا
فالعمر الا ساعتان فساعة

وكيف يزكى المال من هو باذله
من المال الا ذكره وجمائله
كانك تعطيه الذى انت نائله
اراد انقباضا لم تطعه انامله
لجاد بها فليتق الله سائله
فسوف اكسوك من حسن الثنا حللا
وليس تبغى بما قدمته بدلا
كالغيث يحيى نداه السهل والجبلا
كل امرئ سوف يجزى بالذى فعلا
ابرا يضيق بها فناء المنزل
ليخيط قد قميصه لم تفعل
ولا تكن صدرا بغير الكمال
صيرت ذاك الصدر صف النعال
واقعدنى عما سعى فيه امثالى
فيقعدنى عن رفده قلة المال
فينهضنى عزمى ويقعدنى حالى
والكيس صفر الجاب خالى
وليت فضلى كمثل مالى
تحدر حتى صار ينطه الفضل
غذته باسم الفضل لاغتذى الطفل
لنادى باعلى الصوت يافضل يافضل
لاصبح من جدواك قدنفد الرمل
نصيب ولا حظ تمنى زوالها
يرجى سواها فهو يهوى انتقالها
فكيف بدار دار فيها جمالها
فها انا راض لوأتانى خيالها
خدمو الملوك وحولوا الاحوالا
فتقا سموا الارواح والاموالا
وسائر حاجات النفوس فضولها
تولت واخرى انت ترجو حصولها

فكم كل هذا الكد من اجل ساعة … وليس يقينا ان تنال وصولها

اذا عاش الفتى ستين عاما … فنصف العمر تمحقه الليالى
ونصف النصف يذهب ليس يدرى … لغفلته يمينا عن شمال
وثلث النصف آمال وحرص … وشغل بالمكاسب والعيال
وباقى العمر اسقام وشيب … وهم بالارتحال وانتقال
فحب المرء طول العمر جهل … وقسمته على هذا المثال

رضينا قسمة الجبار فينا … لنا علم وللاعداء مال
فان المال يفنى عن قريب … وان العلم باق لا يزال

رأيت الهوى حلوا اذا اجتمع الشمل … ومرا على الهجران لا بل هو القتل
ومن لم يذق للهجر طعما فانه … اذا ذاق طعم الحب لم يدر ما الوصل
وقد ذقت طعميه على القرب والنوى … فابعده قتل واقربه خبل

ولو قيل طأ فى النار اعلم انه … رضى لك اومدن لنا من وصالك
لقدمت رجلى نحوها ووطئتها … سرورا لانى قد خطرت ببالك

اياجنة الدنيا ويا غاية المنى … ويا سؤل نفسى هل اليك سبيل
اراجعة نفسى الى فاغتدى … مع الركب لم يقتل عليك قتيل
فاكل يوم لى بارضك حاجة … ولا كل يوم لى اليك رسول

يغوص البحر من طلب اللآلى … ومن طلب العلى سهر الليالى
تروم المجد ثم تنام عنه … لقد اطمعت نفسك بالمحال

لئن حرمتنى كل ما كنت ارتجى … واخلفنى منها الذى كنت آمل
فما كل ما يخشى الفتى نازلا به … ولا كل ما يرجو الفتى هو نائل
ووالله ما فرطت فى وجه حيلة … ولكن ما قد قدر الله نازل
وقد يهلك الانسان من حيث يتقى … ويؤتى الفتى من امنه وهو غافل

لكل ولاية لا بد عزل … وصرف الدهر عقد ثم حل
واحسن سيرة تبقى لوال … على الايام احسان وعدل

أرى زمنا نوكاه اسعد اهله … ولكنما يشقى به كل عاقل
مشى فوقه رجلاه والرأس تحته … فكب الاعالى بارتفاع الاسافل

انى اذا امكننى ساعة سعة … زينت بالبذل اوصافى واحوالى
اما شكور فزينلى اعاتبه … اوالكفور فعرضى صنت بالمال

امرت بان اقيم على انتظار … رأيك انه رأى الاصيل
ووافيت الرسول وقلت انى … سأبنى فما جاء الرسول

(فلبس)

فليس لغير امرك لى مقام … ولا عن غير ذاتك لى رحيل
وقد اوقفت عزمى والمطايا … فقل شيئا لافعل ما تقول

فهبنى مسيئا كالذى قلت ظالما … فعفوا جميلا كى يكون لك الفضل
فان لم اكن للعفو منك لسوء ما … اتيت به اهلا فانت له اهل

ماذا تريد بقوم ان هم غضبوا … جاروا عليك وان ارضيتهم ملوا
فان اتيتهم تبغى نوالهم … رجعت منقبضا من دينك الكل
فاستغن بالله عن ابوابهم كرما … ان الوقوف على ابوابهم ذل

دع الناس ما شاؤا يقولون اننى … لاكثر ما قالوا على حمول
وما كل من اسخطته انا معتب … ولا كل ما يروى على اقول

اروح القلب ببعض الهزل … تجاهلا منى بغير الجهل
امزح فيه مزح اهل الفضل … والمزح احيانا جلاء العقل

لو ان كل يسير رد مختصرا … لم يقبل الله يوما للورى عملا
والمرء يهدى على مقدار قدرته … والنمل يعذر فى القدر الذى حملا

واذا اهتز للندى كان بحرا … واذا اهتز للوغا كان فضلا
واذا الارض اظلمت كان شمسا … واذا الارض امحلت كان وبلا

وللشعراء السنة حداد … على العورات موفية دليله
اذا وضعت مكاويهم عليها … وان كذبوا فليس لهن حيله
ومن عقل الفتى ان يتقيهم … ويدفعهم مدافعة جميله

هالوا عليه التراب ثم انثنوا … عنه وخلوه واعماله
لم يشتفى النوح من داره … عليه حتى اقتسموا ماله

ابقيت مالك ميراثا لوارثه … فليت شعرى ما ابقى لك المال
القوم بعدك فى حال تسرهم … فكيف بعدهم حالت بك الحال

وكنت أظن أن جبال رضوى … تزول وان ودك لا يزول
ولكن القلوب لها انقلاب … وحالات ابن آدم تستحيل

فلقد دفعت الى الهموم تنوبنى … منها ثلاث شدائد جمعن لى
أسف على ماضى الزمان وحيرة … فى الحال منه ووحشة المستقبل
ما ان وصلت الى زمان آخر … الا بكيت على الزمان الاول

لا تعجبن لطالب نال العلى … كهلا واخفض فى الزمان الاول
فالخمر تحكم فى العقول مسنة … وتداس اول عصرها بالارجل

لا
ولو كان هول الموت لاشئ بعده
ولكنه حشر ونشر وجنة

لا
يكفى اللبيب اشارة مكتومة
وسواهما بالزجر من قبل العصا

لا
فهبنى مسيئا كالذى قلت ظالما
فان لم اكن للعفو منك لسوءما

المتنبي
و لما التقينا والنوى ورقيبنا
فلم ار بدرا ضاحكا قبل وجهها
ظلوم كمتنيها لصب كخصرها
بفرع يعيد الليل والصبح نير

وله
فاحسن وجه فى الورى وجه محسن
واشرفهم من كان اشرف همة

وله
عجبت لمن له قد وجد
ومن يجد الطريق الى المعالى
ولم ار فى عيوب الناس شيئا
اقمت بارض مصر فلا ورائى
و ملنى الفراش وكان جنبى
قليل عائدى سقم فؤادى
عليل الجسم ممتنع القيام
وزائرتى كان بها حياء
بذلت لها المطارف والحشايا
يضيق الجلد عن نفسى وعنها
اذا ما فارقتنى غسلتنى
كان الصبح يطردها فتجرى
اراقب وقتها من غير شوق
و يصدق وعدها والصدق شر
يقول لى الطبيب اكلت شيئا
وما فى طبه انى جواد
تعود ان تغبر فى السرايا
فامسك لا يطال له فيرعى

لهان علينا الامر واحتقر الهول
ونار ومالا يستقل به القول

وسواه يدعى بالنداء العالى
ثم العصا هى رابع الاحوال

فعفوا جميلا كى يكون لك الفضل
اتيت به اهلا فانت له أهل

غفولان عناظلت ابكى وتبسم
ولم ترقبلى ميتا يتكلم
ضعيف القوى من فعلها يتظلم
ووجه يعيد الصبح والليل مظلم

واين كف فيهم كف منعم
واكبر اقداما على كل معظم

و ينبو نبوة القضم الكهام
فلا يذر المطى بلا سنام
كنقص القادرين على التمام
تخب بى المطى و لا امامى
يمل لقاءه فى كل عام
كثير حاسدى صعب مرامى
شديد السكر من غير المدام
فليس تزور الا فى الظلام
فعافتها وباتت فى عظامى
فتوسعه بانواع السقام
كانا عاكفان على حرام
مدامعها باربعة سجام
مراقبة المشوق المستهام
اذا القاك فى الكرب العظام
و داؤك فى شرابك والطعام
اضر بجسمه طول الجمام
و يدخل من قتام فى قتام
ولا هو فى العليق ولا اللجام

على قدر اهل العزم تأتى العزائم
وتعظم فى عين الصغير صغارها
وقد حاكموها والمنايا حواكم
ومن طلب الفتح الجليل فانما
نثرتهم فوق الاحيدب نثرة

فؤاد ما تسليه المدام
و دهر ناسه ناس صغار
ارانب غير انهم ملوك
وشبه الشئ منجذب اليه
و لولم يعل الا مستحق
اذا كان الشباب السكر والشيب
و ما كل بمعذور ببخل
تلذ له المروة وهى تؤذى
تعلقها هوى قيس لليلى
اقامت فى الرقاب له اياد
قبيل يحملون من المعالى
لقد حسنت بك الاوقات حتى
واعطيت الذى لم يعط خلق

المجد عوفى اذ عوفيت والكرم
وراجع الشمس نور كان فارقها
وما اخصك فى برء بتهنئة

على قدر اهل العزم تأتى العزائم
وتعظم فى عين الصغير صغارها

اغفيت قبل الصبح نوم مسهد
فرأيت انك رعتنى بوليدة
و ببدرة حملت الى و بغلة
فسألت ربى ان يثيبك جنة

ينال الفتى من رزقه وهو جاهل
فلم يجتمع شرق وغرب لقاصد
ولو كانت الارزاق تجرى على الحجى

المتنبي
وتأتى على قدر الكرام المكارم
وتصغر فى عين العظام العظائم
فلامات مظلوم ولا عاش ظالم
مفاتيحه البيض الخفاف الصوارم
كما نثرت فوق العروس الدراهم

وله
وعمر مثل ما تهب اللئام
وان كانت لهم جثث ضخام
مفتحة عيونهم نيام
واشبهنا بدنيا الطغام
تعالى الجيش وانحط القتام
ب هما فالحياة هى الحمام
ولا كل على بخل يلام
و من يعشق يلذ له الغرام
وواصلها فليس به سقام
هى الاطواق والناس الحمام
كما حالت من الجسد العظام
كانك فى فم الدهر ابتسام
عليك صلاة ربك والسلام

وله
وزال عنك الى اعدائك الالم
كانما فقده فى جسمه سقم
اذا سلمت فكل الناس قد سلموا

وله
وتأتى على قدر الكرام المكارم
وتصغر فى عين العظيم العظائم

الحكيم بن عبدك
فى ساعة ما كنت قبل انامها
مغناجة حسن لدى قيامها
شهباء ناجية تصك لجامها
عوضا يصيبك بردها وسلامها

ابو تمام
ويكدى الفتى فى دهره وهو عالم
ولا المجد فى كف امرئ والدراهم
هلكن اذا من جهلهن البهائم

ابو الفتح البستي

يامن يرى خدمة السلطان عدته   مالرش ذلك الا الذل والندم
لجسمه تعب والنفس خائفة   وعرضه عرضة والدين منثلم
هذا اذا شرفت ايام دولته   نعوذ بالله ان زلت به القدم

وله

الى حتفى مشى قدمى   ارى قدمى اراق دمى
فلم انفك من ندم   وليس بنافعى ندمى

مجنون العامرى

تعلقت ليلى وهى ذات تمائم   ولم يبد للاتراب من ثديها حجم
صغيرين نرعى البهم ياليت اننا   الى اليوم لم نكبر ولم تكبر البهم

ابن رشيق

صنم من الكافوربات معانقى   فى بردتين تعفف وتكرم
فتفكرت ليلة وصله فى هجره   فجرت بقايا ادمعى كالعندم
فطفقت امسح مقلتى بجيده   من عادة الكافور امساك الدم

ابو فراس الحمدانى

نفى النوم عن عينى خيال مسلم   تأوب من اسماء والركب نوم
وخطب من الايام انسانى الهوى   واحلى مالقى الموت والموت علقم
ووالله ماشيبت الا علالة   ومن نار عزالحب قلبى يضرم
لذيذ الكرى حتى اراك محرم   ونار الاسى بين الحشا تتضرم
واترك ان يبكى عليك تطيرا   وقلبى يبكى والجوانح تلطم
طوارق خطب مايغب وفودها   واحداث ايام تغذ وتتمم
فما عرفتنى غير ما انا عارف   ولاعلمتنى غير ماكنت اعلم
اذا لم يكن ينجى الفرار من الردى   على حالة للصبر فالصبر احزم

وله

وشادن قال لى لما رأى سقمى   وضعف جسمى والدمع الذى انسجما
اخذت دمعك من خدى وجسمك من   خصرى وسقمك من طرفى الذى سقما

عبدان

الشيب تخشى من ملال خرائد   وهن لعلات الفؤاد مراهم
اذا كنت ذا مال فانت محبب   اليهن صيد الغانيات الدراهم

ابو الحسين بن فارس

اذا كنت فى حاجة مرسلا   وانت بها كلف مغرم
فارسل حكيما ولا توصه   وذاك الحكيم هو الدرهم

ابو بكر الخوارزمى

الست ترى السيف كيف انثلم   وركن الخلافة كيف انهدم
طوى الحسن بن بويه الردى   ابدرى الردى اى جيش هزم
طويل القناة قصير العداة   ذميم العداة حميد الشيم
سريع اللسان سريع البنان   سريع السنان سريع القلم

ابو بكر الخوارزمى

يكيل الرجال باقدارها   ويرعى البيوتات رعى الحرم
جواد عليهم بخيل بهم   اذا ساء خص وان سرعم
فبادهر سحقا ولاتحتشم   فقد ذهب الرجل المحتشم
وخط الفناء على قبره   بكف البلى وبنان السقم
اذا تم امرا بدا نقصه   توقع زوالا اذا قيل تم

المتوكل بن عبد الله الكنانى

ابى قلبى فما يهوى سواها   وان كانت مودتها غراما
ينام الليل كل خلى هم   وتأبى العين منحدر انسجاما
فلست بزائل مادمت حيا   مسرا من تذكرها هياما
ترجيها وقد شحطت نواها   ومنتك المنى عاما فعاما
خدلجة لها كفل وثير   ينوءبها اذاقامت قياما
مخصرة ترى فى الكشح منها   على تثقيل اسفلها انهضاما
اذا ابتسمت تلالأ ضوء برق   تهلل فى الدجنة ثم داما
وان قامت تأمل راءياها   غمامة صيف ولجت غماما
اذاتمشى تقول دبيب شول   تعرج ساعة ثم استقاما
وان جلست فدمية بيت عيد   تصان ولاترى الا لماما
فلو اشكو الذى اشكو اليها   الى حجر راجعنى الكلاما
احب دنوها وتحب نأيى   وتعتام التنائى لى اعتياما
فلا وابيك لاانساك حتى   تجاوب هامتى فى القبر هاما

جحظة البرمكى

مرضت فلم يكن فى الارض حر   يشرفنى ببر اوسلام
وضنوا بالعيادة وهى اجر   كان عيادتى بذل الطعام

ابن الرومى

تذكر بالرقاع اذا نسينا   وتذكر حين تمطلنا الكرام
فان الام لم ترضع صبيا   مع الاشفاق اوسكت الغلام

وله

ارى فضل مال المرء داء لعرضه   كما ان فضل الزاد داء لجسمه
فليس لداء العرض شئ كبذله   وليس لداء الجسم شئ كحسمه

البحترى

سحاب خطانى جوده وهو مسبل   وبحر عدانى فيضه وهو مفعم
وبدر اضاء الارض شرقا ومغربا   وموضع رحلى منه اغبر مظلم

امام زين العابدين

يامن يجيب دعا المضطر فى الظلم   ياكاشف الضر والبلوى مع السقم
قدنام وفدك حول البيت وانتبهوا   وانت ياحى ياقيوم لم تنم
ادعوك ربى حزينا هائما قلقا   فارحم بكائى بحق البيت والحرم
ان كان جودك لايرجوه ذو سفه   فمن يجود على العاصين بالكرم

مجير الدين بن تميم

وليلة بت اسقى فى غياهبها   راحا تسل شبابى من يد الهرم
مازلت اشربها حتى نظرت الى   غزالة الصبح ترعى نرجس الظلم

ابن خفاجة
ترى يوسفا فى ثوبه حسن صورة
بأطيب افياء وانضر صفحة

ابن المعتز
اذا كنت ذا ثروة فى الورى
و يكفيك من نسب صورة

عمرو بن قمئة
كانى وقد جاوزت تسعين حجة
على الراحتين مرة وعلى العصا
رمتنى بنات الدهر من حيث لا ارى
فلو انما ارمى بنبل رميتها
اذا ما رآنى الناس قالوا الم يكن
وافنى وما افنى من الدهر ليلة
واهلكنى تأميل يوم وليلة

ابن صادة الاندلسى
اما الوراقة فهى انكد حرفة
شبهت صاحبها بابرة خائط

نصيب
ألفت نعم حتى كانك لم تكن
وعاديت لا حتى كانك لم تكن

حسن بن مطير
راى الله للفضل بن يحيى فضيلة
له يوم بؤس فيه للناس ابؤس
فيمطر يوم الجود من كفه الندى
ولو ان يوم الجود خلى يمينه
ولو ان يوم البؤس خلى شماله

المعرى
الى الله اشكو اننى كل ليلة
فان كان شرا فهو لا شك واقع

الجاحب المصحف
هبنى اسأت فاين العفو والكرم
يا خير من مدت الايدى اليه اما
بالغت فى السخط فاصفح صفح مقتدر

عبد الملك الجزرى
يا جاهلا بعد ما زلت به القدم
ندمت اذ لم تعدمنى بطائلة
نفسى اذا جمعت ليست براجعة

وتسمع داودا به مترنما
وأعطر اخلاقا واحلى ترنما

فانت المسود فى العالم
تخبرك انك من آدم

خلعت بها عنى عنان لجام
انوء ثلاثا بعد هن قيام
فما بال من يرمى وليس برام
ولكنما ارمى بغير سهام
حديثا جديدا البرى غير كهام
وما يغن ما افنيت سلك نظام
وتأميل عام بعد ذاك وعام

اغصانها وثمارها الحرمان
تكسو العراة وجسمها عريان

عرفت من الاشياء شيئا سوى نعم
سمعت بلا فى سالف الدهر والامم

ففضله والله بالناس اعلم
ويوم نعيم فيه للناس انعم
ويمطر يوم البؤس من كفه الدم
على الناس لم يصبح على الارض معدم
على الناس لم يصبح على الارض مجرم

اذا نمت لم اعدم خواطر اوهام
وان كان خيرا فهو اضغاث احلام

اذ قادنى نحوك الاذعان والندم
ترثى لشيخ نعاه عندك القلم
ان الملوك اذا ما استرحموا رحموا

تبغى التكرم لما فاتك الكرم
وقلما ينفع الاذعان والندم
ولو تشفع فيك العرب والعجم

لو عشت الف عام فى سجدة لربى
والعام الف شهر والشهر الف يوم

لا تجعلن الهزل دابا فهو منقصة
ولا يغرنك من ملك تبسمه

الناس اتباع من دامت له نعم
المال زين ومن قلت دراهمه

لما رأيت اخلاى وخالصتى
ابدوا جفاء واعراضا فقلت لهم

فصاحة سحبان وخط ابن مقلة
اذا اجتمعت فى المرء والمرء مفلس

الامر امرك باديا او عايدا
فاذا رضيت رضيت ذلك جنة

ولو اننى فى ملحد ودعوتنى
وله نفخة قد انتفخت
فيه ماء الحيوة شاربه

اقول لصحب ضمت الكاس شملهم
ولا تتركوا يوم السرور الى غد
الا ان اهنى العيش ما سمحت به

لا يكتم النصر يوما انت شاهده
يحدث الذئب ذيبا وهو مبتهج
قد ارضعتك بثدى الحرب درتها
الست من معشر قامت مدائحهم
من آل حمدان حيث الملك مقتبل
قوما اذا حكموا يوما لانفسهم
امن علا ام ندى ادعوك ام بهما
ان لم اقم اسما للمدح من فكرى
اذا طلبتك لم الحقك فى امد
وما على اذا ما كنت ناظمها

قم يا غلام الى المدام
قم فاسقنى برق الثغو

على بن ابى طالب
شكرا افضل يوم لم افض بالتمام
واليوم الف حين والحين الف عام

ناصح الدين سعيد بن دها
والجد يعلو به بين الورى القيم
ما تسحب السحب الا حين تبتسم

كثير
والويل للمرء ان زلت به القدم
حى لكن مات الا انه صنم
والكل مستتر عنى ومحتشم
اذنبت ذنبا فقالوا ذنبك العدم

طريح
وحكمة لقمان وزهد ابن ادهم
وان كان حرا لا يساوى بدرهم

شيبانى
والحكم حكمك محدثا وقديما
واذا سخطت علت ذاك جحيما
لاجبت امرك فى التراب رميما

عماد اشرف
من فؤادى ولقبت بفم
خضر لم يصل الى الظلم

يزيد بن معاوية
وداعى صبابات الهوى يتصرم
لعل غدا يأتى بما ليس تعلم
صروف الليالى والحوادث نوم

ابو العباس النامى
واليوم من نقمه قد كان يكتتم
ويخبر النسر نسرا وهو مبتسم
ويحك ابن رضاع ليس ينفطم
على القنا وهى الارواح تنتظم
والمال مقتسم والحمد مغتنم
جار السماح عليهم فى الذى حكموا
فانت ذا والحيا والصارم الحزم
فشكك فيه يقينى انك الامم
ما حيلتى فدتنا هى دونك الكلم
فعطلت كلما قالوا وما نظموا

ابو الفرج الواوا
قم داونى منها بجام
ر فقد مضى برق الظلام

ابو الفرج الوادا

بادر الى صرف الحميا … سابقا صرف الحمام
تغنم الغفلات من … زمن يجور على الكرام
لما بدت روح الصبا … تدب فى جسم الظلام
وغدت نجوم الليل و … هى تفر من حدق الانام
والديك يتلو دائما … هجو النيام على القيام
ناقضت ما قال المؤذ … ذن بالفعال وبالكلام
هو قال حى على الصلا … ة وقلت حى على المدام
لما رأيت الهم يطر … ق من اتاه بلا سلام
ضيف يزور فليس يأ … كل غير لحمى او عظامى
والعصر قد حل السلا … ح على الكرام من اللئام
داويته بالراح ان … ن الراح ترياق الكرام

بكر بن النطاح

يا طالبا للكيمياء ونفعه … مدح ابن عيسى الكيمياء الاعظم
لو لم يكن فى الارض الا درهم … ومدحته لأتاك ذاك الدرهم

القاضى التنوخى

وليلة مشتاق كان نجومها … قد اغتصبت عين الكرى وهى نوم
وكان عيون الساهرى لطولها … اذا شخصت للانجم الزهر انجم
كأن سواد الليل والفجر ضاحك … يلوح ويخفى اسود متبسم

صاحب بن عباد

وقهوة قد حضرت بخمها … فقلت للندمان عند شمها
لا تقبضن بالماء روح جسمها … حسبها ما شربت من كرمها

وله

وقائلة لم عرتك الهموم … وامرك ممتثل فى الامم
فقلت دعينى على غصتى … فان الهموم بقدر الهمم

بشار

اذا بلغ الرأى المشورة فاستعن … برأى نصيح اونصاحة حازم
ولا تجعل الشورى عليك غضاضة … فان الخوافى قوة للقوادم
وما خير كف امسك الغل اختها … وما خير سيف لم يؤيد بقائم

ابو على سينا

لقد طفت فى تلك المعاهد كلها … وسيرت طرفى بين تلك المعالم
فلم أر الا واضعا كف حائر … على ذقن او قارعا سن نادم

الشيخ بدر الدين بن الصاحب

تأمل ترى الشطرنج كالدهر دولة … نهارا وليلا ثم بؤسا وانعما
محركها باق وتفنى جميعها … وبعد الفنا تحيى وتبعث اعظما

الوزير ظهير الدين

لاعذبن العين غير مفكر … فيها بكت بالدمع اوفاضت دما
ولاهجرن من الرقاد لذيذه … حتى يعود على الجفون محرما

ابو شجاع

هى اوقعتنى فى حبائل فتنة … لولم تكن نظرت لكنت مسلما
سفكت دمى فلاسفحن دموعها … وهى التى بدأت فكانت اظلما

ابو نواس

يارب ان عظمت ذنوبى كثرة … فلقد علمت بان عفوك اعظم
ان كان لا يرجوك الا محسن … فمن الذى يدعو ويرجوا المجرم
ادعوك رب كما امرت تضرعا … فاذا رددت يدى فمن ذا يرحم
مالى اليك وسيلة الا الرجا … وجميل عفوك ثم انى مسلم

وله

الا خذها كمصباح الظلام … سليلة اسود جعد سجام
معتقة كما اوفى لنوح … سوى خمسين عاما الف عام
اقامت فى الدنان ولم يصرها … ولكن زانها طول المقام
فخذها ان اردت لذيذ عيش … ولا تعدل خليلى بالمدام
وان قالوا حرام قل حرام … ولكن اللذاذة فى الحرام
وخذ من كف جارية وصيف … رخيم الدل ملثوغ الكلام
لها شكل الاناث وبين بين … ترى فيه تكاريه الغلام
فاحيانا يقطبى حاجبيها … واحيانا تثنى كالحسام
وغن اذا طربت فدتك نفسى … وقد مكنتك اسباب المنام

وله

اتدرى من تلوم على المدام … فتى فيها أصم عن الملام
انا ابن الراح مالى عن غذاها … الى وقت المنية من فطام
اجل عن اللئيم الراح حتى … كأن الراح تعصر من عظامى
واسقيها من الفتيان مثلى … فتختار الكريمة للكرام
ومرائية تمشى اختيالا … من التكريه فاتكة الكلام
حكت زى الغلام ولم اقسها … اليه ولا كرامة للغلام
رأيت الناس يزدادون خيرا … ونحن نزاد شرا كل عام

وله

اموت ولا تدرى وانت قتلتنى … ولو كنت تدرى كنت لاشك ترحم
اهابك ان اشكو اليك صبابتى … فلا انا ابديها ولا انت تعلم
لسانى وقلبى يكتمان هواكم … ولكن دمعى بالهوى يتكلم

وله

اذا ذكرت اياديك التى سلفت … وسوء فعلى وزلاتى ومجترمى
اكاد اقتل نفسى ثم يمنعنى … علمى بانك مجبول على الكرم

عباس بن مرداس السلمى

رأيتك ياخير البرية كلها … نشرت كتابا جاء بالحق معلما
شرعت لنا دين الهدى بعد جورنا … عن الحق لما اصبح الحق مظلما
ونورت بالبرهان امرا مدنسا … واطفأت بالاسلام نارا تضرما
فمن مبلغ عنى النبى محمدا … وكل امرئ يجزى بما كان قدما

عباس بن مرداس
يحيى البرمكى
ابن صاحب تكريت
ابن فارض
امام الشافعى
لا
لا
لا

لقيت سبيل الحق بعداعوجاجه

ستعلم فى الحساب اذا التقينا
ويقطع التلذذ عن اناس
تنام ولم تنم عنك المنايا
تروم الخلد فى دار المنايا
الى ديان يوم الدين نمضى

ارح لراح غدت فى الكاس تبتسم
قالوا هى النار قلت الماء يلهبها
فقيل روح بلاجسم فقلت لهم
فقيل بل جوهر فرد فقلت لهم
مدامة قرقف راح معتقة
حمراء طالعة صفراء فاقعة
تحيى بها ام يتشابها كرم
عذراء بكر عجوز تاجها حبب
تسبى فتحمر عند السبى من خجل
وتكتسى حمرة خوفا اذا مزجت
تخال ان حباب الكاس اجنحة
ظنت سليمانها الساقى فذ مزجت
مازلت انفق اموالى واشربها

امنية ظفرت روحى بها زمنا
اودعت قلبى الى من ليس يحفظه

عجبا رجلاك كيف يلحقها الالم
لكنه تصديق قول نبينا

نهارك يا مغرور سهو وغفلة
يغرك ما يفنى وتفرح بالمنى
وتتعب فيما سوف تكره غبه

انى حلفت برب البيت والحرم
ان لا اعير كتابا فيه لى ارب

لاتظلمن اذا ما كنت مقتدرا
تنام عينك والمظلوم منتبه

وقد كان قدمار كنه قدتهدما

غدا يوم القيام من الظلوم
من الدنيا وتنقطع الهموم
تنبه للمنية يا نؤوم
وكم قد رام غيرك ماتروم
وعند الله تجتمع الخصوم

واغنم سلافتها فالراح تغتنم
والنار ليست مع الاموات تلتئم
انى تقطب احيانا وتبتسم
الجوهر الفرد شئ ليس ينقسم
سلف سلاف عروس ريقها شبم
بيضاء ساطعة تدنولها الامم
تجلى بها ظلم يبرى بها سقم
شمطاء يجلو سنالا لاتها الظلم
وتكتسى الحبب الصافى وتبتسم
بالماء والبكر عند الوطئ تحتشم
للنمل فوق عيون النحل تزدحم
قرأ الحباب ادخلوا لايحطمنكم
حتى استغاث ادى الكرم والكرم

واليوم احسبها اضغاث احلام
ابصرت خلق وما طالعت اقدامى

مادام تسعى قط الا فى الكرم
لاخير فى بدن يعيش بلاسقم

وليلك نوم والردى لك لازم
كما غر باللذات فى النوم حالم
كذلك فى الدنيا تعيش البهائم

هل فوقها حلفة ترجى لذى قسم
الا اخا ثقة عندى وذا كرم

فالظلم آخره يأتيك بالندم
يدعو عليك وعين الله لم تنم

لا ادرى
لا
لا
لا
لا
لا
لا
لا
لا
لا
لا
لا
لا
لا

كيفية المرء ليس المرء يدركها
هو الذى احدث الاشياء مبتدعا

ان طال ليلى بعدهم فلطوله
لم تسر فيه نجومه لكنها

اخط ذاك ام رشحات صب
تجمع من سواد اللفظ معنى

لايكتم السر الاكل ذى ثقة
السر عندى فى بيت له غلق

تشير فادرى ما تقول بطرفها
تكلم منا فى الوجوه عيوننا

ايا رب ان البرد اصبح كالحا
وان كنت يوما فى جهنم مدخلى

قدمت الى الكريم بغير زاد
وحمل الزاد اقبح كل شئ

كنا اذا جئنا لمن قبلكم
والآن صرفا حين نأتيكم
لا غير الله بكم خشية

اشتاقكم حتى اذا نهض الغرام
والله انى لو وصفت صبابتى

يا من يحب انين العبد فى الندم
نام العيون وعين العبد ساهرة
اذنبت كل ذنوب فاعترفت بها
لا اقطعن رجائى منك ياسندى
ارحم بفضلك لاتنظر الى زللى

قد بلينا فى عصرنا بولاة
يأكلون التراث اكلا لما

لاتشتمن امرء من ان يكون له
فانما امهات القوم اوعية

جاء الشتاء وليس عندى درهم
وتقطع الناس الثياب وغيرها

فكيف كيفية الجبار فى القدم
فكيف يدركه مستحدث النسم

عذر وذاك لما اقاسى منهم
وقفت لتسمع ما احدث عنهم

الفظ ذاك ام قطر الغمام
اغر الصبح ضوء فى الظلام

والسر عند خيار الناس مكتوم
قدضاع مفتاحه والباب مختوم

والطرق طرفى عند ذاك فتفهم
فنحن سكوت والهوى يتكلم

وانت بحالى اعلم مالا تعلم
ففى مثل هذا اليوم طابت جهنم

من الحسنات بالقلب السليم
اذا كان القدوم الى الكريم

انصف بالترحيب بعد القيام
نقنع منكم بلطيف الكلام
من ان يجى من لايرد السلام

لقامكم قعدت بى الايام
فنى المداد وقلت الاقلام

يا من لديه دواء الداء والسقم
تبكى على الباب وسط الليل فى الظلم
لكن عرفتك بالتوحيد والشيم
يا غافر الذنب للراجين بالكرم
ان الكريم كثير العفو عن خدم

يظلمون الانام ظلما عما
ويحبون المال حبا جما

ام من الروم اوسود أعجماء
مستوعيات وللاحساب اباء

وبدون ذلك قد يصاب المسلم
وكانى بازاء مكة محرم

لادرى
لعمرى لئن كان الفؤاد من الهوى … بغى سقما انى اذا لسقيم
على دماء البدن ان كان حبها … على النأى فى طول الزمان يريم
تلم ملمات فينسين بعدها … ويذكر منها العهد وهو قديم
فأقسم ما صافيت بعدك خلة … ولالك عندى فى الفؤاد قسيم

لا
تبا لطالب دنيا لابقاء لها … كانما هى فى تصريفها حلم
صفاؤها كدر سراؤها ضرر … امانها غدر انوارها ظلم
شبابها هرم راحاتها سقم … لذاتها ندم وجدانها عدم
لا يستفيق من الانكار صاحبها … لوكان ما منحت ما ضمنت ارم
فخل عنها ولاتركن لزهرتها … فانها نعم فى طيها نقم
واعمل لدار نعيم لانفاد له … ولايخاف به موت ولا هرم

لا
الا انما الدنيا كاحلام نائم … وما خير عيش لايكون بدائم
تأمل اذا حاولت بالامس لذة … فافنيتها هل انت الا كحالم

لا
يامن سهرت الليالى فى الدعاء له … حتى انتهى امره السامى على الامم
انظر الى بعين لو نظرت بها … الى الليالى نجت من قبضة الظلم
حتى اقول لصرف الدهر كيف ترى … تقابل السادة الاحرار بالخدم

لا
لما رأيت اخلائى وخالصتى … الكل منقبض عنى ومحتشم
ابدوا جفاء واعراضا فقلت لهم … اذنبت ذنبا فقالوا ذنبك العدم

لا
طشتى الارض ومنديلى الهوا … وعلى الخبز من الجوع احتلامى
هل سمعتم او رأيتم احدا … آكل الخبز سواى فى المنام

لا
عقبان روع والسروج وكورها … وليوث حرب والقنا آجام
وبدور تم والترائك فى الوغى … هالاتها والسائرون غمام
جادوا بممنوح التلاد وجودوا … ضربا يجديه الطلى والهام
وتجاوبت اسيافهم وجيادهم … فالارض تمطر والسماء تغام

لا
متى تضع الكرامة فى لئيم … فانك قد اسأت الى الكرامه
وقد ذهبت صنيعته ضياعا … وكان جزاء فاعلها الندامه

لا
حسدوا الفتى اذ لم ينالوا سعيه … فالقوم اعداء له وخصوم
كضرائر الحسناء قلن لوجهها … حسدا وبغضا انه لذميم

لا
اما تستحى بالخالق الخلق كلهم … اناجيك عريانا وانت كريم
اترزق اولاد اللئام كما ترى … وتترك شيخا من سراة تميم

لا
ارحنى بيأس او بتعجيل حاجة … فكلتاهما للمرء روح منعم
ولانك كالعذراء يوم نكاحها … اذا استؤذنت فى نفسها لم تكلم

لادرى
اعلل بالكرى نفسى لعلى … يمتعنى بزورتك المنام
ويمنعنى الكرى قلقى وشوقى … اليك فلا اراك ولا انام

لا
فان كنت لاتدرى فتلك مصيبة … وان كنت تدرى فالمصيبة اعظم
لسانى وقلبى يكتمان هواكم … ولكن طرفى بالدموع يترجم

طغرائى
فديتك اقوال الوشاة كثيرة … وهن ظهور مالهن بطون
فلا تقبلى ما قيل عنى لديكم … فان تخاليط الوشاة فنون
وما كل قول قيل عنى صادق … ولا كل ذى نصح اتاك امين
هم ارجفوا بالوصل بينى وبينكم … وظن بنا فيما حكوه ظنون
فليت اراجيف الوشاة حقيقة … وليت ظنون الكاشحين يقين

المتنبى
الرأى قبل شجاعة الشجعان … هو اول وهى المحل الثانى
فاذا هما اجتمعا لنفس مرة … بلغا من العلياء كل مكان
ولربما طعن الفتى اقرانه … بالرأى قبل تطاعن الاقران
لولا العقول لكان ادنى ضيغم … ادنى الى شرف من الانسان

وله
اما الثياب فتعرى من محاسنه … اذا نضاها ويكسى الحسن عريانا
يضمه المسك ضم المستهام به … حتى يصير على الاعكان اعكانا
قد كنت اشفق من دمعى على بصرى … فاليوم كل عزيز بعدكم هانا
وهكذا كنت فى اهلى وفى وطنى … ان النفيس غريب حيثما كانا
محسد الفضل مكذوب على اثرى … القى الكمى ويلقانى اذا حانا
لا اشرئب الى مالم يفت طمعا … ولا ابيت على مافات حسرانا
ولا اسر بما غيرى الحميد به … ولو حملت الى الدهر ملآنا
لو استطعت ركبت الناس كلهم … الى سعيد بن عبد الله بعرانا
فالعيس اعقل من قوم رأيتهم … عما يراه من الاحسان عميانا
خف الزمان على اطراف انمله … حتى توهمن للازمان ازمانا
جزت بنى الحسن الحسنى فانهم … فى قومهم مثلهم فى الغر عدنانا
ان كوتبوا او لقوا او حوربوا وجدوا … فى الخط واللفظ والهيجاء فرسانا
يا صائد الجحفل المرهوب جانبه … ان الليوث تصيد الناس احدانا
وواهبا كل وقت وقت نائله … وانما يهب الوهاب احيانا
قد شرف الله ارضا انت ساكنها … وشرف الناس اذ سواك انسانا

وله
ابلى الهوى اسفا يوم النوى بدنى … وفرق الهجر بين الجفن والوسن
روح تردد فى مثل الخلال اذا … اطارت الريح عنه الثوب لم يبن
كفى بجسمى نحولا اننى رجل … لولا مخاطبتى اياك لم ترنى

ابو حامد الانطاكى

ازهد اذا الدنيا أنالتك المنى … فهناك زهدك من شروط الدين
فالزهد فى الدنيا اذا ما رمتها … فأبت عليك كعفة العنين

ابو القاسم ابى العلا

تبكى عليك العطايا والصلاة كما … تبكى عليك الرعايا والسلاطين
قام السعاة وكان الخوف اقعدهم … فاستيقظوا بعد مات الملاعين
لا يعجب الناس منهم ان هم انتشروا … مضى سليمان فانحل الشياطين

ابو عمارة الصورى

ثقيل يراه الله اثقل من برا … ففى كل قلب بغضة منه كامنه
مشى فدعا من ثقله الحوت ربه … فقال الهى زدت فى الاض ثامنه

ابو الفتح البستى

اذا احسست فى نظمى فتورا … وحظى والبلاغة والبيان
فلا ترتب بفهمى ان رقصى … على مقدار ايقاع الزمان

وله

اشفق على الفضة والعين … تسلم من القلة والدين
فقوة العين بانسانها … وقوة الانسان بالعين

ابو نواس

قف لا تحلل عن راح وريحان … فما البراح وتلك الراح من شانى
لا تبرحن فقد كرت فوافرها … واشرب عقارا كعين الديك ندمانى
من سلسبيل اذا ما الماء خالطها … فاحت كما فاح تفاح بلبنان
صهباء ناصعة صفراء فاقعة … للمرء نافعة من عصر دهقان
والمسك ان مزجت والسكران قتلت … والويل ان تركت صرفا لشبان
فى الدن اذ عتقت حولين قد منعت … تحكى اذا صفقت اكليل مرجان
تجول فى طوقها كالشمس طالعة … يكفيك من ذوقها من غير ادمان
يلفعن مترعة صفراء مقدمة … كأن جلبيها من سبك عقيان
كانما انبتت قضبان كرمتها … يوم القطا فلها هامات حبشان
لم تدن منها يد من يوم قطفتها … ولم تعذب بدخان لنيران
حتى اذا اعصرت ذابت سلالتها … فى قعر معصرة كالعندم الآنى
وحولها حارس ذو صلعة شكس … علج يدور اخو طمر وتبان
دبابة فى عظام الرأس ملهبة … لا تسكنين لانسى ولا جان
سلسالة الطعم اسفنط معتقة … بشر بها بعل حوا كان اوصانى
مشمولة مزة كالمسك قرقفة … تطير الهم عن حيزوم حران
هى العروس اذا داريت مزجتها … وان عنفت عليها اخت شيطان
فلألأت من شفير الكاس فى يده … مثل اليواقيت من مثنى ووحدان
تنزوا جناد بها فى وجه شاربها … مثل الدبا هاجه طش بقيعان
ليست كمثل نبيذ التمر او عسل … اوالزبيب من المستنكه القانى
حتى اذا اصطفق الاقداح وانبسطت … بيض القوافين من اعناق كيزان

﴿ وكرت ﴾

ابو نواس

وكرت الراح كرا غير ذى نفس … قام النديم الى اذنى فناجانى
كيف الطريق الى اهل فارشده … فقال ليس على رجليه نعلان

وله

رأيتك فى المنام كسوت جلدى … ثيابا جمة وقضيت دينى
فصدق يافدتك النفس رؤيا … رأتها فى المنام كذاك عينى

وله

رأيت الشئ حين يصان يزكو … ونقصان المدام على الصيان
سوى لون وحسن صفا اديم … وروح قد ثوى والجسم فان

وله

اذا كنت فى ارض عززا وان نأت … فلا تكثرن منها نزاعا الى الوطن
فما هى الا بلدة بعد بلدة … وخيرهما ما كان عونا على الزمن

ابن هندو

اذا هبت رياحك فاغتنمها … فان لكل خافقة سكون
ولا تغفل عن الاحسان فيها … فما تدرى السكون متى يكون

عبد القدوس

قل للذى لست ادرى من تلونه … اناصح ام على غش يداجينى
انى لاكثر مما سمتنى عجبا … يد تشج واخرى منك تأسونى
تذمنى عند اقوام وتمدحنى … فى آخرين وكل منك تأتينى
هذان شيئان قد نافيت بينهما … فاكفف لسانك من شتمى وتزيينى

ابو طالب

والله لن يصلوا اليك بجمعهم … حتى اوسد فى التراب دفينا
فامضى لامرك قد زعمتك ناصحى … فلقد صدقت وكنت قبل امينا
ولقد علمت بان دين محمد … من خير اديان البرية دينا
لولا الملامة او حذار مسبة … لوجدتنى سمحا بذاك يقينا

الملك الناصر

هم الملوك اذا ارادوا ذكرها … من بعدهم فبألسن البنيان
او ما ترى الهرمين قد بقيا وكم … ملك محته حوادث الازمان
ان البناء اذا تعظم قدره … اضحى يدل على عظيم الشان

ابو البقاء الاندلسى

اتى العيد واعتاد والاحبة بعضهم … ببعض واحباب المتيم قد بانوا
واضحى وقد ضحوا بقربانهم وما … لديه سوى حمر المدامع قربان

الصفدى

يا غائبا فى الثرى تبلى محاسنه … الله يوليك غفرانا واحسانا
ان كنت جرعت كاس الموت واحدة … فى كل يوم اذوق الموت الوانا

اسحق الموصلى

ما كنت اعلم ما فى البين من حرق … حتى تنادوا بان قد جيء بالسفن
قامت تودعنى والدمع يغلبها … فهمهمت بعض ما قالت ولم تبن
مالت الى وضمتنى لترشفنى … كما يميل نسيم الريح بالغصن
واعرضت ثم قالت وهى باكية … ياليت معرفتى اياك لم تكن

ابن نباتة

وهل ينفع الفتيان حسن وجوههم … اذا كانت الاعراض غير حسان
فلا تجعل الحسن الدليل على الفتى … فما كل مصقول الحديد يمانى

ابن نباتة

نسبوه حسنا للهلال وحسنه   للبدر ينسب لا يلبث بينه
فاذا بدا فالى هلال اصله   واذا رنا فهو الغزال بعينه

جرير

ان العيون التى فى طرفها مرض   قتلننا ثم لم يحيين قتلانا
يصرعن ذا اللب حتى لاحراك له   وهن اضعف خلق الله اركانا

ابو العتاهية

الهى لاتعذبنى فانى   مقر بالذى قد كان منى
فمالى حيلة الا رجائى   لعفوك ان عفوت وحسن ظنى
وكم من زلة لى فى الخطايا   وانت على ذو فضل ومن
اذا فكرت فى ندمى عليها   عضضت انا ملى وقرعت سنى
اجن بزهرة الدنيا جنونا   واقطع طول عمرى بالتمنى
ولوانى صدقت الزهد عنها   قلبت لاهلها ظهر المجن
يظن الناس بى خيرا وانى   لشر الخلق ان لم تعف عنى

عروة بن حزام

متى تكشفا عنى القميص تبينا   بى الضر من عفراء يافتيان
اذا تريا لحما قليلا واعظما   بلين وقلبا دائم الرجفان
على كبدى من حب عفراء قرحة   وعينان من وجدى بها تكفان
كان قطاة علقت بجناحيها   على كبدى من شدة الخفقان
فيارب انت المستعان على الذى   تحملت من عفراء منذ زمان
فياليت محيانا جميعا وليتنا   اذا نحن متنا ضمنا كفنان
تكنفنى الواشون من كل جانب   ولو كان واش واحد لكفانى
ولو كان واش باليمامة ارضه   احاذره من شؤمه لاتانى

امام زين العابدين

ورب جوهر علم لو ابوح به   لقيل لى انت ممن يعبد الوثنا
ولاستحل رجال مسلمون دمى   يرون اقبح ما ياتونه حسنا

الاحنف العكبرى

واحلم فى المنام بكل خير   فاصبح لا اراه ولا يرانى
ولو ابصرت شرا فى منامى   لوافى الشر من قبل الاذان

ابو الفضل

سقيا لعيش مضى والدهر يجمعنا   ونحن نحكى عناقا شكل تنوين
فصرت اذ علقت كفى حبائلكم   بسهم هجرك تنوى ثم تنوينى

ابو عيينه

جسمى معى غير ان الروح عندكم   فالروح فى وطن والجسم فى وطن
فليعجب الناس منى ان لى جسدا   لاروح فيه ولى روح بلابدن

قيس بن ذريح

وانى لاهوى النوم فى غير حينه   لعل لقاءه فى المنام يكون
تحدثنى الاحلام انى اراكم   فياليت احلام المنام يقين

الامام الشافعى

انا نعزيك لا انا على ثقة   من الحياة ولكن سنة الدين
فما المعزى بباق بعد ميته   ولا المعزى وان اعشى الى حين

للامام الشافعى

قنعت بالقوت من زمانى   وصنت نفسى عن الهوان
خوفا من الناس ان يقولوا   فضل فلان على فلان

لسان الدين الاندلسى

بث بينى ببثنى فبض جفنى   شغفى شفى فشبت يبنى
فتنتنى بغنج ظبى تجنى   تبتغى نقض بنثى بنجن
بزة زينت قضيب تثنى   فضيت بغيتى ففزت بفن
خفت تشتيت بينى فجفتنى   ثقة تثنى فخبب ظنى

وله

مولاى ان اذنبت تنكر ان ترى   منك الكمال ومنى النقصان
والعفو عن سبب الذنوب مسبب   لولا الجناية لم يكن غفران

ابو الخير

جرى قلم الكتاب بما يكون   فسيان التحرك والسكون
جنون منك ان تسعى لرزق   ويرزق فى غشاوته الجنين

ابو اسحق الحساوى

سحر البيان بنانى صار يعقده   والنفث فى عقده من منطق الحسن
لا انشد المرء يلقانى ويبصرنى   انا المعبدى فاسمع بى ولاترنى

المنصور الحلاج

اانت ام انا هذا العين فى العين   حاشاى حاشاى من اثبات اثنين
بينى وبينك انى ينازعنى   فارفع بلطفك انى من البين

بشار

ياقوم اذنى لبعض القوم عاشقة   والاذن تعشق قبل العين احيانا
قالوا بمن لاترى تهذى فقلت لهم   الاذن كالعين تؤتى القلب ماكانا

وله

ياليتنى كنت تفاحا مفلجة   اوكنت من قضب الريحان ريحانا
حتى اذا وجدت ريحى فاعجبها   ونحن فى خلوة مثلت انسانا

ابراهيم بن المهدى

ذنبى اليك عظيم   وانت اعظم منه
فخذ بحقك اولا   فاصفح بعفوك عنه
ان لم اكن فى فعالى   من الكرام فكنه

ابن مقلة

تخالف الناس والزمان   فحيث كان الزمان كانوا
عادانى الدهر نصف يوم   فانكشف الناس لى وبانوا
يا ايها المعرضون عنى   عودوا فقد عاد لى الزمان

على بن جبله

انت الزمان الذى يجرى تصرفه   على الانام بتشديد وتليين
لو لم تكن كانت الايام قد فنيت   والمكرمات ومات المجد مذحين
صورك الله من مجد ومن كرم   وصور الناس من ماء ومن طين

ابو محمد التيمى

لاتخضعن لمخلوق على طمع   فان ذاك مضر منك بالدين
وارغب الى الله مما فى خزائنه   فانما هو بين الكاف والنون
اما ترى كل من ترجو وتامله   من الخلائق مسكين ابن مسكين

عبد الصمد بن بابك

اشكو اليك زمانا ظل يعركني … عرك الاديم ومن يعدى من الزمن
وصاحبا لست مغبوطا بصحبته … دهرا فغادرني فردا بلا سكن
هبت له ريح اقبال فطار بها … نحو السرور والجاني الى الحزن
نأى بجانبه عني وصيرني … مع الاسى ودواعي البين في قرن
وباع صفو وداد كنت اقصره … عليه مجتهدا في السر والعلن
وكان غالى به حينا فارخصه … يامن رأى صفو ود بيع بالثمن
فليس في الارض مغبون بصفقته … ان لم يكن ذاك منسوبا الى الغبن
كانه كان مطويا على احن … ولم يكن من عيون الشعر انشدني
ان الكرام اذا ما ايسروا ذكروا … من كان يألفهم في المنزل الخشن

مجنون العامري

قالت جننت على رأسي فقلت لها … الحب اعظم مما بالمجانين
الحب ليس يفيق الدهر صاحبه … وانما يصرع الانسان في الحين
لو تعلمين اذا ما غبت ما سقمي … وكيف تسهر عيني لم تلوميني

وله

واجهشت للتوباد حين رأيته … وكبر للرحمن حين رآني
واذريت دمع العين لما عرفته … ونادى باعلى صوته فدعاني
فقلت له قد كان حولك جيرة … وعهدي بذاك الصرم منذ زمان
وقلت له اين الذين عهدتهم … بقربك في حفظ وطيب امان
فقال مضوا واستودعوني ديارهم … ومن ذا الذي يبقى على الحدثان
واني لابكي اليوم من حذري غدا … فراقك والحيان مؤتلفان
سجالا وتهتانا ووبلا وديمة … وسحا وتسجالا وتهملان

وله

ومستخبر عن سر ليلى رددته … بعمياء من ليلى بغير يقين
يقولون خبرنا فانت امينها … وما انا ان اخبرتهم بأمين

وله

وبي من هوى ليلى الذي لو ابثه … جماعة اعدائي بكت لي عيونها
ارى النفس عن ليلى ابت ان تطيعني … فقد جن من وجدي بليلى جنونها

ابو العلا

ابا العلا سليمانا … ان العمى حباك احسانا
لو ابصرت هذا الورى … لم ير انسانك انسانا

ابو فراس الحمداني

ما كنت مذ كنت الا طوع خلاني … ليست مؤاخذة الاخوان من شاني
يجني الخليل فاستحلي جنايته … حتى ادل على عفوي واحساني
اذا خليلي لم يكثر اساءته … فاين موقع احساني وغفراني
يجني علي واحنوا صافحا ابدا … لا شيء احسن من حان على جان

لادرى

اذا رمت تحيى سليما من الاذى … ودينك موفور وعرضك صين
لسانك لا تذكر به عورة امرئ … وعندك عورات وللناس السن
وعينك ان ابدت اليك مساويا … لقوم فقل يا عين للناس اعين
وعاشر بمعروف وكن متوددا … ولا تلق الا بالتي هي احسن

لا

كتبت اليكم اشتكي حرقة الهوى … بخط ضعيف والخطوط فنون
فقال خليلي ما لخطك هكذا … رقيقا ضئيلا ما يكاد يبين
فقلت حكاني في نحول ورقة … كذاك خطوط العاشقين تكون

لا

وابو علي مات في اسهاله … ومبرسما قدمات افلا طون
ما ان دواء الموت الا عند من … قد قال للمعدوم كن فيكون

لا

هون اليك فان كل شديدة … ان لم تشددها عليك تهون
وتيقنن ان الذي هو كائن … بالكره منك وبالرضا سيكون

لا

اقرن برأيك رأي الغير واستشر … فالرأي لا يخفى على اثنين
المرء مرآة تراه وجهه … ويرى قفاه بجمع مرآتين

لا

شفاء الحب تقبيل ولمس … وسحب بالبطون على البطون
وزهر تذرف العينان منه … واخذ بالمناكب والقرون

لا

حق العيادة يوم بعد يومين … وجلسة لك مثل اللحظ بالعين
لا تبرمن مريضا في مسائلة … يكفيك من ذاك تسأل بحرفين

لا

تمتع بالرقاد على شمال … فسوف يطول نومك باليمين
ومتع من يحبك باجتماع … فانت من الفراق على يقين

لا

هددت بالسلطان فيك وانما … اخشى صدودك لا من السلطان
اهوى الملامة فيك حتى لو درى … حبذا لرشا مني الذي يلحاني

لا

قلوب العاشقين لها عيون … ترى ما لا يراه الناظرونا
واجنحة تطير بغير ريش … الى ملكوت رب العالمينا

لا

ولا تخضعن لمخلوق على طمع … فان ذلك وهن منك في الدين
واسترزق الله مما في خزائنه … فانما الامر بين الكاف والنون

لا

ان الذي انت ترجوه وتأمله … من البرية مسكين ابن مسكين
ما احسن الدين والدنيا اذا اجتمعا … لا بارك الله في دنيا بلا دين

لا

اذا رمت الاماني قبل وقت … فلست لواجد قبل الاوان
وكان سؤال موسى قبل وقت … فصار جواب ذلك لن تراني

اذا هز اللئيم السكر يوما
يجود بماله فى الشرب سكرا

قيل ان الاله قد ولدا
ما نجى الله والرسول معا

الناس يعطون اموالا وميسرة
خذهم اليك فكل صار فى خلق
قد كنت كلفتنى فى امهم ثمنا

فيا عجبا لمن ربيت طفلا
اعلمه الرماية كل يوم
وكم علمته نظم القوافى

لا تصبون الى وطن
وارحل عن الدار التى
وجب البلاد فايها

انا كنت جاعا لما لك ممسكا
تؤديه مذموما الى غير حامد

اذا اعطى القليل فتى شريف
وان تكن العطية من دنى

قلت يوما لدار قوم تناؤا
فاجابت هنا اقاموا قليلا

ان طال ليلى بعدهم فلطوله
لم تسر فيه نجومه لكنها

العين تبدى الذى فى نفس صاحبها
فالعين تنطق والافواه صامتة

ما نظرت عينى سواك منظرا
وما تمنيت لقاء غائب

الهى مضت للعمر سبعون حجة
فياليت شعرى أين أو كيف أو متى

تمتع بها ماساعفتك ولا تكن
وخنها وان كانت تفى لك انها
وان هى اعطتك الليان فانها

بدا فى بذل مال فيه ضنا
ويأكل كفه فى الصحو حزنا

قيل ان الرسول قد كهنا
من لسان الورى فكيف انا

وانت اعطيتنى يارب صبيانا
وانت اعطيته يارب عريانا
فخذهم عاجلا يارب مجانا

القمه باطراف البنان
فلما اشتد ساعده رمانى
فلما قال قافية هجانى

فيه تضام وتمتهن
تعلى الوهاد على القنن
ارضاك فاختره وطن

فانت عليه خازن وامين
فيأكله عفوا وانت دفين

فان قليل مايعطيه زين
فان كثيرها عار وشين

أين سكانك الكرام لدينا
ثم ساروا ولست اعلم أينا

عذر وذاك لما أقاسى منهم
وقفت لتسمع ماأحدث عنهم

من المحبة او بغض اذا كانا
حتى ترى من ضمير القلب تبيانا

مستحسنا الا عرضت دونه
الا سألت الله ان تكونه

ولى حركات بعدها وسكون
يكون الذى لابد أن سيكون

جزوعا اذا بانت فسوف تبين
على قدم الايام سوف تخون
لغيرك من طلابها ستلين

وان حلفت ان ليس تنقض عهدها
وان سبكت يوم الفراق دموعها

هى القناعة الزمها تعش ملكا
وانظر لمن ملك الدنيا باجمعها

ان يسمعوا ريبة طاروا بها فرحا
صم اذا سمعوا خيرا ذكرت به

ان قل مالى فلا خل يصاحبنى
فكم عدو لاجل المال صاحبنى

فاز بعة تظهرن اسرار حالتى
صعود زفيرى وانحدار مدامعى

دع الوقوف على الاطلال والدمن
اما ترانى لا انى على طلل
وكيف يأنس قلبى بالديار وقد

ان الذين اذاقونى فراقهم
لله من لعبت ايدى المنون به
جعلت روحى له من روحه عوضا
فصار كالحى اذ روحى تحل به
وكيف تصحب روحى بعده جسدى

هل تعلمين وراء الحب منزلة
هذا كتاب فتى طالت بليته

لا تغبطن اخا الدنيا بمقدرة
يكفيك من غير الايام ماصنعت
ان الليالى لم تحسن الى احد

عادانى الدهر بعض شهر
ياايها المرضون عنى

دخل الدنيا اناس قبلنا
فنزلناها كما قد نزلوا

مالا يكون فلا يكون بحيلة
سيكون ما هو كائن فى وقته
يسعى القوى فلا ينال بسعيه

فليس لمخضوب البنان يمين
فليس لعمر الله ذاك يقين

لولم يكن منك الا راحة البدن
هل راح منها بغير القطن والكفن

متى وما سمعوا من صالح دفنوا
وان ذكرت بسوء عندهم اذنوا

ان زاد مالى فكل الناس خلانى
وكم صديق لفقد المال عادانى

وتغنينى من شرحها وبيانى
وصفرة لونى واحتراق جنانى

فليس ينفع مسكون بلا سكن
بعد الفراق ولا آوى الى وطن
اصاب فيها الردى من كان يؤنسنى
افنيت بعدهم دمعى من الحزن
ضنا بعافيه ان يبقى على الزمن
مقيمة معه فى ذلك الكفن
وصرت كالميت اذ لاروح فى بدنى
وكان ان غاب تأبى ان تصاحبنى

تدنى اليك فانى الحب اقصانى
يقول يا مشتكى بثى واحزانى

فيها وان كان ذو عز وسلطان
حوادث الدهر بالفضل بن مروان
الا اساءت اليه بعد احسان

فاعرض الناس ثم بانوا
عودوا فقد عاود الزمان

رحلوا عنها وخلوها لنا
ونخليها لقوم بعدنا

ابدا وما هو كائن فيكون
واخو الجهالة متعب محزون
حظا ويحظى عاجز ومهين

لا

لا يغمك خفض العيش فى دعة — نزوع نفس الى اهل واوطان
تلقى بكل بلاد انت ساكنها — اهلا باهل و جيرانا بجيران

ابراهيم بن ابو محمد

انا المذنب الخطاء والعفو واسع — ولو لم يكن ذنب لما عرف العفو
قلت فابدت منى الكاس بعد ما — كرهت وما ان يستوى السكر والصحو
ولولا حيا الكاس كان احتمال ما — بدهت به لاشك فيه وهو السرو
ولا سيما اذ كنت عند خليفة — وفى مجلس ما ان يجوز به اللغو
تنصلت من ذنبى تنصل ضارع — الى من لديه يغفر العمد والسهو

لا

دعوت الله ان تعلو محلا — علو البدر فى افق السماء
فلما ان علوت علوت عنى — فكان اذا على نفسى دعائى

ابو ابراهيم بن شاشى

المجد ماحرست اولاء اخراه — والفخر ما التف اقصاه بادناه
اليوم انجزت الامال ماوعدت — وادرك المجد اقصى ما تمناه
اليوم ردت على الدنيا بشاشتها — وارضى الملك والاسلام والله

ابن جبير الاندلسى

تنزه عن العوراء مهما سمعتها — صيانة نفس فهو بالحر اشبه
اذا انت جاوبت السفيه مشاتما — فمن يتلقى الشتم بالشتم اسفه

في مرثية ابيها صلى الله عليه وسلم

فاطمه رضی الله عنها

ماذا على من شم تربة احمد — ان لا يشم مدى الزمان غواليا
صبت على مصائب لوانها — صبت على الايام صرن لياليا

امام الشافعى

فوت الحوائج خير من اصابتها — ان كنت طالبها من غير اهليها
لا تسئلن لئيما حاجة ابدا — لوان فى نيلها الدنيا ومافيها

عكاشة

نعيم هل بكيت كما بكيت — وهل بعدى وفيت كما وفيت
الا ياليت شعرى كيف بعدى — اصطبارك اذ نأيت واذ نأيت
وكم من عبرة ذرفت فلما — خشيت عيون اهلى وانتحيت
نهضت بها مكاتمة فلما — خلوت ذرفتها حتى اشتفيت
وقلت لصحبتى لما رمانى — هواك بدائه حتى انطويت
ارانى من هموم النفس ميتا — ولم أر فى نعيم مانويت
فليت الموت عجل قبض روحى — جهارا فاسترحت وأين ليت

قيس بن ذريح

الا ليت لبنى لم تكن لى خلة — ولم تلقنى لبنى ولم ادر ماهيا
تمر الليالى والشهور ولا ارى — ولوعى بها يزداد الا تماديا
خليلى مالى قد بليت ولا ارى — لبنى على الهجران الا كما هيا
الا يا غراب البين مالك كلما — ذكرت لبنى طرت لى عن شماليا

المتنبى

لقد كنت احسب قبل الخصى — ان الرؤس مقر النهى
فلما نظرت الى عقله — رأيت النهى كلها فى الخصى

على بن الجهم

ابلغ اخانا تولى الله صحته — انى وان كنت لا القاه القاه
وان طرفى موصول برؤيته — وان تباعد عن مثواى مثواه
الله يعلم انى لست اذكره — وكيف يذكره من ليس ينساه

مجنون العامرى

الله يعلم ان النفس قد هلكت — باليأس منك ولكنى امنيها
وساعة منك الهوها ولو قصرت — اشهى الى من الدنيا وما فيها

ابو مالك الصمة

أرى الدهر بالتفريق والبين مولع — وللجمع ما بين المحبين آبيا
فاف عليه من زمان كاننى — خلقت واياه نطيل التعاديا

ابو ايوب المرزبانى وزير ابو جعفر المنصور

الا ياليتنى لم الق ماقد لقيته — وكنت بادنى عيشة الناس راضيا
رأيت علو المرء يدعو انحطاطه — ويضحى وسيط الحال من كان ناجيا

عبد الغنى نابلسى

اهدت سليمان يوم العرض هدهدة — جرادة قد أتته وهى فى فيها
وانشدت بلسان الحال قائلة — ان الهدايا على مقدار مهديها
لو كان يهدى الى الانسان قيمته — لكان يهدى لك الدنيا ومافيها

ابو فراس الحمدانى

ياليلة لست انسى طيبها ابدا — كأن كل سرور حاضر فيها
بات وبت وبات الزق ثالثنا — حتى الصباح تسقينى واسقيها
كان سود عناقيد بلحظها — اهدت سلافتها خمرا الى فيها

ابو اسحق الصابى

ايعلم قبر بالجنينة اننا — اقمنا به نبغى الندى والمعاليا
عطفنا فحيينا مساعيه انها — عظام المساعى لا العظام البواليا
مررنا به فاستوقفتنا رسومه — كما استوقف الروض الظباء الجوازيا
ولما نجا هشنا البكا ولم نطق — من الوجد قلنا عاذرن البواكيا
وقفنا فارخصنا الدموع وربما — تكون على سوم الغرام غواليا
الا ايها القبر الذى ضم لحده — قضيبا على هام النوائب ماضيا
هل ابن هلال منه اودى كعهدنا — هلالا على ضوء المطالع باقيا
وتلك البنان المورقات على الندى — نواضب ماء ام بوارق ماهيا
ولولاك كان الصبر منا سجية — تراثا ورثناه الجدود الاواليا
رضيت بحكم الدهر فيك ضرورة — ومن ذا الذى يغدو بما شاء راضيا
اتيتك كى اسلوك فازددت لوعة — لان المرائى لا تسد المرازيا
واعلم ان ليس البكاء بنافع — عليك ولكنى امنى الامانيا

زبيثا
لى صاحب لست احصى من محاسنه … شيئا صغيرا ولا احصى مساويه
وليس فيه من الخيرات واحدة … واكثر السوء لا بل كله فيه

بشار
هززتك لا انى وجدتك ناسيا … لامرى ولا انى اردت التقاضيا
ولكن رأيت السيف من بعد سله … الى الهز محتاجا وان كان ماضيا

ابونواس
اذا نحن اثنينا عليك بصالح … فانت كما نثنى وفوق الذى نثنى
وان جرت الالفاظ يوما بمدحة … لغيرك انسانا فانت الذى نعنى

ابن الرومى
لله ايام تقضت لنا … ما كان احلاها واهناها
مرت فلم يبق لنا بعدها … شئ سوى ان نتمناها

احمد بن محمد التلمسانى
لا عمى فى ذكر احباب نأوا … لا تلم من اضعف الشوق قواه
ان يوما جامعا شملى بهم … ذاك عيدى ليس لى عيد سواه

ابوحيان الاندلسى
عداتى لهم فضل على ومنة … فلا اذهب الرحمن عنى الاعاديا
هم بحثوا عن ذلتى فاجتنبتها … وهم نافسونى فاكتسبت المعاليا

احمد بن لبون الاندلسى
ليس الصديق الذى يلقاك مبتسما … ولا الذى فى التهانى بالسرور يرى
ان الصديق الذى يولى نصيحته … وان عرت شدة اغنى بما قدرا

المعتمد على الله
اليس من عجائب ان مثلى … يرى ماقل ممتنعا عليه
وتؤخذ باسمه الدنيا جميعا … وما من ذاك شئ فى يديه

امام الشافعى
مرض الحبيب فزرته … فمرضت من حذرى عليه
وشفى الحبيب فزارنى … فبرئت من نظرى اليه

كشاجم
صدح الديك فى الدجا فاسقنيها … خمرة تترك الحليم سفيها
لست ادرى من رقة وصفاء … هى فى الكاس ام هو الكاس فيها

ابن المحلل
من لزم الصمت اكتساهيبة … تخفى عن الناس مساويه
لسان من يعقل فى قلبه … وقلب من يجهل فى فيه

فضول
يا من بك النجاه من كان سواك … طوبى لمن اهتدى بعافيه رضاك
برهانك فى الكمال يكفى لولاك … اولاك لما دار مدار الافلاك

عدى بن زيد
اذا كنت فى قوم فصاحب خيارهم … ولا تصحب الاردى فتردى مع الردى
عن المرء لا تسأل وسل عن قرينه … فكل قرين بالمقارن يقتدى

لا
وكل له دين وسؤل ومذهب … ووصلكم سؤلى ودينى هواكم
وانتم من الدنيا مرادى ومطلبى … مناى مناكم واختيارى رضاكم

لا
لا تزر من تحب فى كل شهر … غير يوم ولا تزده عليه
فاجتلاء الهلال فى الشهر يوم … ثم لا تنظر العيون اليه

لا
ارى الدنيا لمن هى فى يديه … عذابا كلما كثرت لديه
تهين المكرمات لها بصغر … وتكرم كل من هانت عليه

لا
انما هذه الحياة متاع … فالجهول الجهول من يصطفيها
ما مضى فات والمؤمل غيب … ولك الساعة التى انت فيها

لا
واترك حبها بغير بغض … ولكن كثرة الشركاء فيه
اذا وقع الذباب على طعام … رفعت يدى ونفس تشتهيه
وتجتنب الاسود ورود ماء … اذا كان الكلاب يلغن فيه

لا
وما من كاتب الا ستبقى … كتابته وان فنيت يداه
فلا تكتب بخطك غير شئ … يسرك فى القيامة ان تراه

لا
ان كان حكم الله العرش مثلث فى … يوم الجزاء قضاه فى بريته
لا يرتجى احد بين الانام اذن … يرد رحمته او روح جنته

لا
يا ملك الموت وابن زهر … جاوزتما الحد والنهايه
رفقا بالورى قليلا … فى واحد منكما الكفايه

لا
هجم السرور على حتى اننى … من عظم ما قد سرنى ابكانى
يا عين قد صار البكا لك عادة … تبكين فى فرح وفى احزان

لا
زعم المنجم والطبيب كلاهما … لا تبعث الاشياء قلت اليكما
ان صح قولكما فلست بخاسر … ان صح قولى فالخسار عليكما

لا
ومنفق مال حاصل بيديه ان … اراد بطبخ الكيمياء تنميه
ككلب راى فى الماء ظلا للقمة … بفيه فالقاها ليلقم ما فيه

لا
عيناك قد دلتا عينى منك على … اشياء لولاهما ما كنت ادريها
تظل فى نفسك البغضاء كامنة … والقلب يضمرها والعين تبديها
والعين تعرف من عينى محدثها … ان كان من حزبها او من اعاديها

لا
ورب قبيحة ما حال بينى … وبين ركوبها الا الحياء
فكان هو الدواء لها ولكن … اذا اذهب الحياء فلا دواء

لا
لا تشرب الراح الا من يدى رشا … تحكيه فى رقة المعنى وتحكيها
ان المدامة لا يلتذ شاربها … حتى يكون نقى الخد ساقيها

﴿ الابيات العربية ﴾

الشاعر	المصراع الاول	المصراع الثانى
عبدالله بن معاويه	لاتكشفن عن مساوى الناس ماستروا	فيهتك الله سترا عن مساويكا
لا	وعين الرضا عن كل عيب كليلة	ولكن عين السخط تبدى المساويا
لا	شكوت وما الشكوى لمثلى عادة	ولكن تفيض الدمع حين امتلائها
لا	اذا لم تخش عاقبة الليالى	و لم تستحى فاصنع ما تشاء
ابواسحق الصابى	روحه روحى وروحى روحه	ان يشاء شئت وان شئت يشاء
ابوفراس	الضب والنون قد يرجى اجتماعهما	وليس يرجى اجتماع الفضل والذهب
ابونواس	اذا لم اجد من بلدة ما اريده	فعندى لاخرى عزمة وركاب
ابومحمد التمى	الذ الوصل ماكان اختلاسا	بمنع الحب اومنع الرقيب
ابوتمام الطائى	اذا ذهب القرن الذى انت منهم	وخلفت فى قرن فانت غريب
وله	الا انها الايام قد صرن كلها	عجائب حتى ليس فيها عجائب
وله	فدكنت كالسائل الايام مجتهدا	عن ليلة القدر فى شعبان اورجب
وله	محاسن من مجدمتى تقرنوا بها	محاسن اقوام تكن كالمعايب
هدبة	ليس الحجاب بمقص عنك لى املا	ان السماء ترجى حين تحتجب
اشجع	ولست بمفراح اذا الدهر سرنى	ولا جازع من صرفه المتقلب
العطوى	وان وجود الجود فى كل بلدة	اذا لم يكن يحيى بها لغريب
ابن المعتز	فلا عجب ولا امر بديع	جنايات العيون على القلوب
لبيد	لاى غايات رجائى بعد ما	رأيت اترابى وقدصاروا ترابا
الموسوى	ذهب الذين يعاش فى اكنافهم	وبقيت فى خلف كجلد الاجرب
الشيبانى	و فى الوطن المألوف للناس لذة	وان لم ينلنا العز الا التقلب
ابن الرومى	لاعضو لى الا وفيه مودة	وكان اعضائى خلقن قلوبا
خبزارزى	و امتناع النفس مما تشتهى	خشية الاتفاق نقص فى النسب
قيس بن ذريح	ليس للثعلب حظ	فى غزال عند ذئب
	و كل ملمات الزمان وجدتها	سوى فرقة الاحباب هينة الخطب

الشاعر	المصراع الاول	المصراع الثانى
حاجز بن عوف	فان تأتنى الدنيا بيومى فجاءة	تجدنى وقد قضيت منها ما آربى
ابوالعبر	ياليت لى من جلد وجهك رقعة	فاقد منها حافرا للاشهب
طريح	واذا استوت للنمل اجنحة	حتى تطير فقد دنا عطبه
على بن عيسى	ما الناس الامع الدنيا وصاحبها	فاينما انقلبت يوما به انقلبوا
بحترى	لوكنت شاهدنا وماصنع الهوى	بقلوبنا لحسدت من لم يحبب
نابغة الذبيانى	لانك شمس والملوك كواكب	اذاطلعت لم يبد منهن كوكب
المانى	لو يكتب الناس اسماء الملوك اذا	اعطوك موضع بسم الله فى الحسب
مسعود	اراك بقلبى فى ضميرى ممثلا	فان غبت عن عينى فانك فى قلبى
سعدى	اذا يئس الانسان طال لسانه	كسنور مغلوب يصول على الكلب
محمد بن جابر	اذاما امرؤ من ذنبه جاء تائبا	اليك فلم تغفر له فلك الذنب
دعامة	اذا ما جعلت السر عند مضيع	فانك ممن ضيع السر اذنب
ربطة	كل امرئ لمحال الدهر مكذوب	وكل من غالب الايام مغلوب
ابن سكرة	اذاما مات بعضك فابك بعضا	فبعض الشئ من بعض قريب
ابوالفتح البستى	اذا ملك لم يكن ذاهبه	فدعه فدولته ذاهبه
ابن نباتة	ذكرت والكاس فى كفى لياليكم	فالكاس فى راحة والقلب فى تعب
المتنبى	و للسر منى موضع لاينا له	نديم ولايفضى اليه شراب
وله	اعز مكان فى الدنيا سرج سابح	وخير جليس فى الزمان كتاب
وله	وفى النفس حاجات وفيك فطانة	سكوتى بيان عندها وخطاب
وله	فرب كئيب ليس تندى جفونه	ورب كثير الدمع غير كئيب
وله	وكيف تعلك الدنيا بشئ	وانت بعلة الدنيا طبيب
وله	وهبت على مقدار كفى زماننا	ونفسى على مقدار كفيك تطلب
وله	احن الى اهلى واهوى لقاءهم	واين من المشتاق عنقاء مغرب
وله	كان كل سؤال فى مسامعه	قميص يوسف فى اجفان يعقوب
وله	فان تكن تغلب العلياء عنصرها	فان فى الخمر معنى ليس فى العنب
وله	و فى ما تهوى النفوس استماعه	وفى الشعر ماقدضمه حبل حاطب
لا	الم تر ان العقل زين لاهله	ولكن تمام العقل طول التجارب
لا	سبق القضاء بأننى لك عاشق	حتى الممات واين منك مذاهبى
لا	نبئت انى اما غبت تشتمنى	قل ما بدا لك فالمحبوب مسبوب
لا	وليس الفتى ما حير الخطب صبره	ولكنه من حار فى صبره الخطب
لا	كانك من كل النفوس مركب	فانت الى كل النفوس حبيب
لا	اذا لم يكن فى الحب سخط ولارضى	فاين حلاوة الرسايل والكتب
لا	تبرعت لى بالجود حتى وهبتنى	واعطيتنى حتى حسبتك تلعب

وكم من سمى ليس مثل سميه
الله اخر مدتى فتأخرت
اذا لم يكن الا الاسنة مركب
اتاه الردى فى زى عاق وانما
اذا جاء نصر الله والفتح هين
اذا جادت الدنيا عليك بجدبها
اذا اعتذر الجانى محى العذر ذنبه
امور تفرح السفهاء منها
اذا كان ربى عالما بسريرتى
انى مدحتك كاذبا فأثبتنى
بلاد بها عق الشباب تمائمى
بصبر باعقاب الامور كانما
تستر بالخطاب واى شئ
تلجى الضرورات فى الامور الى
تودعدوى وتزعم اننى
خذ ما رأيت ودع شيئا سمعت به
خف ما امنت ولا تركن الى احد
ان العدو وان ابدى مسالمة
سوء حظى اتانى منك هجرا
فان كانت الاجسام منا تباعدت
لو ان خفة عقله فى رجله
وقد تسلب الايام حالات اهلها
ولربما منع الكريم ومابه
ومن ذا الذى ترضى سجاياه كلها
ولاخير فى طول الحياة اذا امرؤ
وما المرء الا كالهلال وضوءه
ولاخير فيمن لا يوطن نفسه
عواقب الصبر فيما قال قائلهم
لا تغبطن اديبا ماله نشب
قد يلام البرئ من غير ذنب
فانهض الى الارض فالدنيا باجمعها
هنيئا لمن ذاق للدهر لوعة

وان كان يدعى باسعد فيجب
حتى رأيت من الزمان عجائبا
فما حيلة المضطر الا ركوبها
ابى جوده ان يرجع الموت خائبا
على المرء معسور الامور وصعبها
على الناس طرا انها تتقلب
وكل امرئ لا يقبل العذر مذنب
ويخشى من عواقبها اللبيب
فما الناس فى عينى باعظم من ربى
لما مدحتك ما يشاب الكاذب
واول ارض مس جلدى ترابها
يخاطبه من كل امر عواقبه
ادل على المشيب من الخضاب
سلوك مالا يليق بالادب
صديقك هذا من بديع الغرائب
فالعين صادقة والسمع كذاب
فما نصحتك الا بعد تجريبى
اذا رأى منك يوما غرة وثبا
فعلى الحظ لا عليك العتاب
فان المدى بين القلوب قريب
سبق الغزال ولم يفته الارنب
وتعدو على اسد الرجال الثعالب
بخل ولكن سوء حظ الطالب
كفى المرء نبلا ان تعد معايبه
مضى ثم لم يذكر بخير عواقبه
يوافى تمام الشهر ثم يغيب
على نائبات الدهر حين تنوب
محمودة قلت اخشى ان تجربنا
لاخير فى ادب الا مع النشب
وتغطى من المسئ الذنوب
مدت اليك نواصيها بلا تعب
ولم تأخذ الايام منه نصيبا

ومن يكن الغراب له دليلا
كانك لم تسبق من الدهر ليلة
اذا كنت فى قوم ولم تك منهم
ومن يشفى الغليل من البلايا
وليس عجيب ان اموت صبابة
فانك ما غلت بل المعالى
وراعى الشاة يحمى الذئب عنها
ولا تغترر بالدهر خدنا فانه
عليك بهذا السيف فاقض ديونه
وكم من موقف حسن احيلت
ضمان على الاقبال ما انت طالب
ولن يشرب السم الذعاف اخو النهى
سقام الحمق ليس له دواء
لا تغبطن المكثرين فانما
يا نائمين وعين الدهر موقظة
يا راقدا فى ليل غفلة انتبه
يا اكرم الناس وعدا حشوه خلف
يزيد تفضلا وازيد شكرا
رب مهزول سمين عرضه
لو ان لى من جلد وجهك رقعة
رمتنى بسهم اقصد القلب وانثنت
وما نلت الا لحم كفى مطعما
ولا تعرض الى الاخوان حبة
اقرر بذنبك ثم اطلب تجاوزنا
خيالك فى عينى وذكرك فى فمى
(واى كريم لم يصبه النوائب)
(الى ابائه بهذا الكسب يكتسب)
(رضيت من الغنائم بالاياب)
(اجب دعوتى ياولى الاجابة)
فياليت انى مت قبل فراقها
تزهى بك الخلعة الميمون طائرها
داء قديم وامر غير مبتدع

يمر به على جيف الكلاب
اذا انت ادركت الذى كنت تطلب
فكل ما علفت من خبيث وطيب
اذا كان البلاء من الطبيب
ولكن حيوتى فى الفراق عجيب
وانك مامرضت بل القلوب
فكيف اذ الرعاة لها ذئاب
يحب بلامعنى ويقلى بلاسبب
فلاسيف دين عند كفك واجب
محاسنه تعد من الذنوب
وحتم على الايام انك غالب
مدلا بترياق لديه مجرب
وداء الجهل ليس له طبيب
على قدر ما يكسوهم الدهر يسلب
قوموا فقد قامت الايام للحرب
فالصبح اسفر من وراء حجاب
واكثر الناس قولا كله كذب
وذلك دأبه ابدا ودأبى
وسمين الجسم مهزول الحسب
لجعلت منها حافرا للاشهب
وقد عاودت جرحابه وتذوبا
ولاذقت الاماء عينى مشربا
لان القرض مقراض المحبة
عنه فان جحود الذنب ذنبان
ومثواك فى قلبى فاين تغيب
(وكل ما يفعل المحبوب محبوب)
(ذهبت فلا ادرى اين ذاهب)
(وهل كان فى الايام غير العجائب)
(من يزرع الشوك لم يحصد به عنبا)
قيس بن ذريح
فهل ينفعن بعد التفرق ليت
كرزهو خلعة بيت الله بالبيت
جور الزمان على اهل المروات

قدمات قوم وما ماتت مكارمهم	لادرى
رأيت الناس فى امر الهدايا	لا
ير بك الرضا والغل حشو جفونه	لا
أترجو ان اموت وانت حى	لا
فللمرء احوال وللحال فرصة	لا
من راقب الناس لم يظفر بحاجته	بشار
ولا يرانى على ماساء مكتئبا	زبير الاسدى
فقل للاعور الدجال هذا	لا
واذا هممت ورود امر فالتمس	لا
وفى الحلم ضعف والعقوبة هيبة	قيس بن زهير
وما العيش الا فى الخمول مع الغنا	البريرى
وعلى القلوب من القلوب شواهد	بكر بن النطاح
ومن يك مثلى ذا عيال ومقترا	عروة بن الورد
قد قلت لما رأيت الموت يطلبنى	صباح
سافر بنفسك كى تصيب غنيمة	لا
وكدت اطير من شوقى اليكم	لا
هجوت زهيرا ثم انى مدحته	لا
قالت علا الناس الا انت قلت لها	لا
فكن فى الملك يا خير البرايا	لا
احب الصالحين ولست منهم	لا
ما ان مدحت محمدا بمقالتى	حسان بن ثابت
وان امرء وامسى واصبح سالما	وله
كاس اذا انحدرت من حلق شاربها	ابو نواس
ليس على الله بمستنكر	وله
اذا انت لم تطرب ولم تدر ما الهوى	ابن ابى مليكة
وفى الموت لى من لوعة الحب راحة	احمد بن يوسف
الفت هواك حتى صرت اهذى	خبز ارزى
تفضل بالقبول على انى	وله
محارب يفرحون بعز قيس	طاهر بن الحسين
وضيقت فيه من عناق معانقى	ابن طباطبا
فانها الريح لاتستطيع تحبسها	الصاحب بن عباد
شباب وشيب وافتقار وثروة	اعشى

وعاش قوم وهم فى الناس اموات
كبيع السوق خذمنى وهات
وقد تنطق العينان والفم ساكت
ولست بميت حتى تموت
وللدهر اوقات وللوقت حادث

وفاز بالطيبات الفاتك اللهج
ولا يرانى على ماسر مبتهجا
زمانك ان عزمت على الخروج
من قبل مورده طريق المخرج

اذا كنت تخشى كيد من عنه تصفح
وعافية تغدو بها وتروح
بالود قبل تشاهد الارواح
من المال يطرح نفسه كل مطرح
يا ليتنى درهم فى كف صباح
ان الجلوس مع العيال قبيح
فكيف يطير مقصوص الجناح
وما زالت الاشراف تهجى وتمدح
كذاك يسفل فى الميزان من رجحا
سليمانا وكن فى العمر نوحا
لعل الله يرزقنى صلاحا
لكن مدحت مقالتى بمحمد
من الناس الا يا جنى لسعيد
رأيت حمرتها فى العين والخد
ان يجمع العالم فى واحد
فكن حجرا من يابس الصخر جلمدا
ولكننى اخشى ندامتها بعدى
بذكرك فى الركوع وفى السجود
بعثت بما يقال لعبد عبدك
كما فرح الخصى بمن يقود
فظن وشاتى اننى نائم وحدى
اذ انت لست سليمان بن داود
فلله هذا الدهر كيف ترددا

ومن سره ان لا يرى ما يسوؤه
قالوا حبست فقلت ليس بضائرى
وما السرور بعد عزك بهجة
ان العرانين تلقاها محسدة
فاجات من ناقة فوق ظهرها
لا بقومى شرفت بل شرفوا بى
ذكى تظنيه طليعة عينه
وما الدهر الا من رواة قلائدى
عجبا له حفظ العنان بانمل
تكلفت الثوى والنقل بعده
اشكو الى الله ما القى من الكمد
هواها هوى لا يعرف القلب غيره
وقد تلتقى الاشتات بعد تفرق
فاصبحت مما كان بينى وبينها
تمنيت ان امسى بكفيه شربة
سقى الله عيشا لم ابت فيه ليلة
والله لو ان القلوب كقلبها
اذا امتنع القريب فلم تنله
ابكى الذين اذاقونى مودتهم
خليفة مات لم يحزن له احد
واعلم بان الذى اوتيت من حكم
اذا كان غير الله للمرء عدة
الشمس تبدو ضياء وهى نازحة
هذا جناح ابى على
فى كل شئ له آية
لولا الدموع وفيضهن لاحرقت
انتم نجوم الارض مجدا ورفعة
كل العداوة قد ترجى ازالتها
لك الخير فاسمع اننى لك ناصح
سليمان ذو ملك تفقد هدهدا
الا قبح الرحمن كل مماذق
لو كان بذل المال والجود مخلدا

فلا يتخذ شيئا يخاف له فقدا	ابن الرومى
حسبى فاى مهند لا يغمد	وله
وما الجواد بعد جودك جود	فرزدق
ولا ترى من لئام الناس حسادا	المغيرة
ابر واوفى ذمة من محمد	سارية الصحابى
وبجدى فخرت لا بجدودى	المتنبى
يرى قلبه فى يومه ما ترى غدا	وله
اذا قلت شعرا اصبح الدهر منشدا	وله
ما حفظها الاشياء من عاداتها	وله
سل الجوعان كيف الخبز وحده	سعدى
حسبى ربى فلا اشكو الى احد	الواثق بالله
فليس له قبل وليس له بعد	عروة
وقد تدرك الحاجات وهى بعيد	جميل
سوى ذكرها كالقابض الماء باليد	ابو دهل
تذكرنى ما قد نسيت من العهد	حسين بن الضحاك
من الدهر الا من حبيب على وعد	
ما رق للولد الضعيف الوالد	عباس بن الاحنف
على قرب فذاك هو البعيد	وله
حتى اذا ايقظونى للهوى رقدوا	وله
وآخر قام لم يفرح به احد	دعبل
عليك فى رزقك المقسوم معدود	على بن محمد الكاتب
اتته الرزايا من وجوه الفوائد	ابو فراس الحمدانى
والسحب تروى ومن اوطانها البعد	ابو فرج الببغا
وما جنيت على احد	ابو العلا
تدل على انه واحد	لا
ارض الوداع حرارة الاكباد	لا
اذا واحد يخفى فيظهر واحد	لا
الا عداوة من عادك من حسد	لا
مضى امس فاسع اليوم ينفع فى غد	لا
واصغر ما فى الطائرات هداهد	لا
يكون اخا فى الخصب دون الشدائد	لا
من الناس انسانا لكنت المخلدا	لا

لادرى	ولولا هوى الاوطان ماحن نازح	ولولا لقى الاحباب ما ان مفرد	
لا	اذا ما تقاطعنا ونحن ببلدة	فافضل قرب الدار منا على البعد	
لا	تزود من الايام خيرا فانه	اذا ما مضى يوما فليس بعائد	
لا	الظلم نار فلا تحتقر صغيرتها	فرب جذوة نار احرقت بلدا	
لا	ولو كانت الدنيا تدوم لواحد	لكان فيها رسول الله مخلدا	
لا	بنونا بنوا ابنائنا وبناتنا	بنوهن ابناء الرجال الاباعد	
لا	الخير يبقى وان طال الزمان به	والشر اخبث ما اوعدت من زاد	
لا	اذا صوت العصفور طار فؤاده	ولكن حديد الناب عند الثرائد	
لا	يغار فتى من لا اطيق فراقه	ويصحبنى فى الناس من لا اريده	
لا	انت كل الناس عندى فاذا	غبت عن عينى لم الق احد	
لا	اذا لم يكن عون من الله للفتى	فاول ما يجنى عليه اجتهاده	
لا	اذا قل مال المرء لانت قناته	وهان على الادنى فكيف الاباعد	
لا	يسعى عليك كما يسعى اليك فلا	تأمن غوائل ذى وجهين كياد	
لا	ولا تعدن للعلياء منك يدا	حتى تقول لك العلياء هات يدك	
لا	ان دام هذا ولم يحصل له غير	لم يبك ميت ولم يفرح بمولود	
لا	اذا ضاع شئ بين ام وبنتها	فاحديهما لاشك ذلك آخذه	
لا	لو ان اكفانهم من حر اوجههم	قاموا الى الحشر فيها مثل ما رقدوا	
لا	ليس الفؤاد محل شوقك وحده	كل الجوارح فى هواك فؤاد	
لا	فقد تسجع الورقاء وهى حمامة	وقد تنطق الاوتار وهى جماد	
لا	لو عبد الناس سوى ربهم	لكنت فى العالم معبودا	
لا	مواهب لو انى تكلفت نسخها	لافلست فى اقلامها ومدادها	
لا	اريد وصاله ويريد هجرى	فاترك ما اريد لما يريد	
لا	انما انفسنا عارية	والعوارى حكمها ان تسترد	
لا	اذا ما اراد الله اهلاك نملة	سمت بجناحيها الى الجو تصعد	
لا	سبكناه ونحسبه لجينا	فابدى الكير عن خبث الحديد	
لا	لعمرك ما الايام الا معارة	فما اسطعت من معروفها فتزود	
لا	هم يحسدونى على موتى فواحزنى	حتى على الموت لا اخلو من الحسد	
لا	وما لامرء طول الخلود وانما	يخلده طول الثناء فيخلد	
لا	وان لى فى كل منبت شعرة	لسانا لما استوفيت واجب حمده	
ابونواس	(كذلك الله يفعل ما يريد)	(الجود بالنفس اقصى غاية الجود)	لا
المتنبي	(وفى عنق الحسناء يستحسن العقد)	(الليل نمامة والليل قواد)	لا
العجاج	(كل امرئ يعدو بما استعدا)	(تنوعت الاسباب والداء واحد)	لا

اطعت مطامعى فاستعبدتنى	ولو انى قنعت لكنت حرا	ابو العتاهية
خليلى قد شيبت من كثرة البكا	فهل عند غيرى عبرة استعيرها	عتبة بن الحباب بن المنذر
ارادوا ليخفوا قبره عن عدوه	فطيب تراب القبر دل على القبر	مسلم بن الوليد
لو زرته لرأيت الناس فى رجل	والدهر فى ساعة والارض فى دار	المعرى
بلغنا السماء مجدة وتكرما	وانا لنرجو فوق ذلك مظهرا	نابغة
واسوء ايام الفتى يوم لا يرى	له احدا يزرى عليه وينكر	الحارثى
يزيدك وجهه حسنا	اذا ما زدته نظرا	ابونواس
ما جاءنا احد مذ مات يخبرنا	فى جنة جسمه قد كان او نار	وله
ونحن اناس لا توسط بيننا	لنا الصدر دون العالمين او القبر	ابو فراس
شكرتك قبل الخبر ان كنت واثقا	بانى بعد الخبر لاشك شاكر	محمد بن عمران
ذرينى للغنى اسعى فانى	رأيت الناس شرهم الفقير	عروة
وعينان قال الله كونا فكانتا	فعولين بالالباب ما تفعل الخمر	ذوالرمة
قالت كبرت وشبت قلت لها	هذا غبار وقائع الدهر	ابن المعتز
يحاول فتق غيم وهو يأبى	كعنين يريد نكاح بكر	وله
وان لزوم قعر البيت موت	وان السير فى الارض النشور	يزيد بن المهلب
ومكلف الايام ضد طباعها	متطلب فى الماء جذوة نار	التهامى
على المرء ان يسعى لما فيه نفعه	وليس عليه ان يساعده الدهر	ابو ركوة الاندلسى
فامسك ندى كفيك عنى ولا تزد	فقد خفت ان اطغى وان اتجبرا	مروان بن ابى الجنوب
اذا محاسنى اللاتى ادل بها	كانت ذنوبى فقل لى كيف اعتذر	البحترى
اضاعونى واى فتى اضاعوا	ليوم كريهة وسداد ثغر	العرجى
تداويت من ليلى بليلى من الهوى	كما يتداوى شارب الخمر بالخمر	مجنون
يقولون لى الخلان لو زرت قبرها	فقلت وهل غير الفؤاد لها قبر	محمد بن عبد الملك
رعيت الذى قد كان بينى وبينكم	من الود حتى غيبتك المقابر	اعشى
هو الذى ليس بعد الله من احد	سواه فى الناس محمود ومشكور	ابو حامد الانطاكى
ورحت فوق جواد كالعقاب جرى	والجود فى سرجه والمجد والخير	السلامى
ومن يغرس المعروف يجن ثماره	فعاجله اجر وآجله ذكر	زهير المصرى
وما كل ما تهوى النفوس بنافع	وما كل ما تخشى النفوس بضائر	عبيد الله بن عبد الله
وفى السماء نجوم غير ذى عدد	وليس يخسف الا الشمس والقمر	ابو المعالى قابوسى
ان الامور اذا دنت لزوالها	فشواهد الادبار فيها تظهر	ابو الفتح البستى
وعاجز الرأى مضياع لفرصته	حتى اذا فات امر عاتب القدرا	الرياشى
طالبتها حولين لا ليلى بها	ليل ولا هذا النهار نهار	عكاشة العمى

ولو ان لى فى كل منبت شعرة … لسانا يبث الشكر فيك لقصرا — لا
اذا كان وجه العذر ليس ببين … فان اطراح العذر خير من العذر — لا
غنى النفس مايكفيك من سد حاجة … فان زاد شيئا عاد ذاك الغنى فقرا — لا
فلا شكرنك ماحييت وان امت … فلتشكرنك اعظمى فى قبرها — لا
وكن كما شئت من قرب ومن بعد … فالقلب يرعاك ان لم يرعك البصر — لا
نهانى النهى والفضل عن وصل مثلها … وكم مثلها فارقتها وهى تصفر — لا
ليس له ما خلا اسمه نسب … كانه آدم ابو البشر — لا
لسانك غواص ولفظك جوهر … وصدرك بحر بالفضائل زاخر — لا
اذا العشرون من شعبان ولت … فلا تشرب باقداح صغار — لا
الليث يقدر ان لا يضر فتى … وليس يقدر دفع الخوف من ضرره — لا
لاتحسب المجد تمرا انت اكله … لن تبلغ المجد حتى تلعق الصبرا — لا
لو كل كلب عوى القمته حجرا … لاصبح الصخر قيراطا بدينار — لا
اعمل بقولى ولاتنظر الى عملى … ينفعك قولى ولايضررك تقصيرى — لا
ماذا تقولين فيمن شفه ارق … من اجل حبك حتى صار حيرانا — لا
عباراتنا شتى وحسنك واحد … وكل الى ذاك الجمال يشير — لا
الموت باب وكل الناس داخله … فليت شعرى بعد الباب ما الدار — لا
والشيب ينهض فى السواد كانه … ليل يصيح بجانبيه نهار — لا
اقلب عينى لاارى من احبه … وفى الدار من لا احب كثير — لا
العلم انفس شئ انت ذاخره … من يدرس العلم لم يدرس مفاخره — لا

(ورثنا العلا عن كابر بعد كابر) — عبد الله باشا
(وماخير الحيا بلا سرور) — المتنبى
(واول قرح الخيل المهار) — وله
(واى نعيم لا يكدره الدهر) — لا
(وليس يدرى الفتى مايحدث القدر) — وله
(ان القليل من الحبيب كثير) — وله
(وفى الماضى لمن بقى اعتبار) — وله
(كلام الليل يمحوه النهار) — لا

الم تدر نصف المنصب المن عند من … له عفة والعز اكثره العز — عبد الباقى
ظلمت امرء اكلفته غير خلقه … وهل كانت الاخلاق الا غرائزا — لا
من لم يعدنا اذا مرضنا … ان مات لم نشهد الجنازة — لا

ابوك ابى وانت اخى ولكن … تفاضلت المناكب والرؤس — ابن المعتز
ابغى الوفاء بدهر لاوفاء له … كاننى جاهل بالدهر والناس — ابو فراس
حث المدام وغننا على طرب … الآن طاب الهوى يامعشر الناس — ابو نواس
لوقسم الله جزأ من محاسنه … فى الناس طرا اتم الحسن فى الناس — الحكم بن ابى فتن
ان الجديدين فى طول اختلافهما … لايفسدان ولكن يفسد الناس — اصبحى

وتمشى حفاة فى ثراها تأدبا … ترى اننا نمشى بواد مقدس — زهير مصرى
ان الزمان ولاتفنى عجائبه … ابقى لنا ذنبا واستأصل الرأس — سعيد بن عبد الرحمن
الناس جسم وامام الهدى … رأس وانت العين فى الرأس — منصور النمرى
من يفعل الخير لايعدم جوازيه … لايذهب العرف بين الله والناس — الحطيئة
ترجوا النجاة ولم تسلك مسالكها … ان السفينة لاتجرى على اليبس — ابو العتاهية
تتقابل الانوار فى جنباتها … فالليل فيها كالنهار المشمس — لا
اضحت بقاء الخير قاعا صفصفا … وغدت مدارس اثرها مدروسا — لا
لوكان آصف حيا كان متخذا … من نور آرائه فى الليل نبراسا — لا
الكاس والكيس لايقضى اجتماعهما … ففرغ الكيس حتى تملأ الكاسا — لا
لاتترك الحزم فى امر تحاضره … فان سلمت فما للحزم من باس — لا
اشرب على وجه الشقائق حمرة … مثل الشقائق حمرة فى الكاس — لا
اسأت اذ احسنت ظنى بكم … والحزم سوء الظن بالناس — لا
واجهد لنفسك واستكمل فضائلها … فانت بالنفس لا بالجسم انسان — لا
ولو انشمت موتاهم رغيفا … وقد سكنوا القبور اذا لعاشوا — ابو نواس
اذاكان رب البيت بالدف مولع … فشيمة اهل البيت كلهم الرقص — لا
ان كان رفضا حب آل محمد … فليشهد الثقلان انى رافض — شافعى ايرانى
اجامل اقواما حياء وقد أرى … صدورهم تغلى على مراضها — شماخ
وماغربت نجوم الليل لكن … نقلن من السماء الى الرياض — لا
مثل دعاء مستجاب ان علا … او كدعاء نازل ان هبطا — الناشى
اذا ضاق امر اوتعذر مطلب … فعند اله العالمين مباسط — لا
العلم اعلى من الاموال منزلة … لانه حافظ والمال محفوظ — لا
الا كل سمع غيرك اليوم باطل … وكل مديح فى سواك مضيع — المتنبى
ان الجديد اذا مازيد فى خلق … تبين الناس ان الثوب مرقوع — ابو القاسم الاعمى
اذا انفقت على فرحة … فكل بلاء بها مولع — حمدونى
ورب عبد فى الهوى … يستعبد الحر المطاع — خبزارزى
اذا لم تستطع شيئا فدعه … وجاوزه الى ما تستطيع — عمرو بن معدى كرب
اذا لم تكن حافظا واعيا … فجمعك للكتب لاينفع — محمد بن بشير
يمشى الكرام على آثار غيرهم … وانت تخلق ماتأتى وتبتدع — المتنبى
ولست مفارعا جيشا ولكن … برأى يستضئ ذوو القراع — موسوى
اذاكنت تجفونى وانت ذخيرتى … وموضع حاجاتى فما انا صانع — البريرى
وكيف يرى ليلى بعين ارى بها … سويها وماطهرتها بالمدامع — مجنون العامرى
فلو كان قلبى من حديد لذابه … فلوكان من صم الصفا لتصدعا — الاشهب

القائل	الشطر الأول	الشطر الثاني
لاادري	و اذا الحبيب اتى بذنب واحد	جاءت محاسنه بالف شفيع
لا	ابصرت باعيني مالم تبصرى	و سمعت باذني ما لم تسمعي
لا	واعلم انى فاز الرأى مخطئ	ولكن قضا لااطيق دفاعه
لا	قدزال ملك سليمان فعاوده	والشمس تهبط فى المجرى وترتفع
لا	اذا لم تصن عرضا ولم تخش خالقا	وتستحى مخلوقا فاشئت فاصنع
لا	ابا جود معن ناج معنا بحاجتى	فليس الى معن سواك شفيع
لا	وماشاب رأسى من سنين تتابعت	على ولكن شيبته الوقائع
لا	ولا المال والاهلان الاوديعة	ولابد يوما ان ترد الودائع
لا	وفرسان هيجاء تجيش صدورها	باحقادها حتى تضيق دروعها
لا	ايتها النفس احملى جزعا	ان الذى تحذرين قد وقعا
لا	النفس تطمع والاسباب عاجزة	والمرء يهلك بين اليأس والطمع
لا	ومن يأمن الدنيا يكن مثل قابض	على الماء خانته فروج الاصابع
لا	فلا رجاء الوصل ماعشت ساعة	ولولا خيال الطيف لم اتهجع
لا	وليس لرحل حطه الله رافع	وليس لشئ شانه الله دافع
لا	وللنجم من بعد الرجوع استقامة	وللشمس من بعد الغروب طلوع
لا	من كان فوق محل الشمس رتبته	فليس يرفعه شئ ولا يضع
لا	عن اليه افئدة البرايا	و تهوا الخلائق للسماع
لا	سروري ان تبقى بخير ونعمة	وانى من الدنيا بذلك قانع
لا	قد يجمع المال غير آكله	و يأكل المال غير من جمعه
لا	ولابد من شكوى الى ذى مروة	يواسيك او يسليك او يتوجع
لا	الرأى كالسيف ينبو وان ضربت به	فى غمده واذا جردته قطعا
لا	(كل سر جاوز الاثنين شاع)	(اتسع الخرق على الراقع)
ابن عنين	ولا تعجبن اذا ما صرفت	فلا عدل فيك ولا معرفه
ابونواس	انى رأيتك فى نومى تعانقنى	كما تعانق لام الكاتب الالفا
سحيم	انا ابن جلا وطلاع الثنايا	متى اضع العمامة تعرفونى
متنبي	مالنا فى الندى عليك اختيار	كل مايمنح الشريف شريف
وله	(والجوع يرضى الاسود بالجيف)	
لا	اذا كنت فى فكرى وقلبى ومقلتى	فاى مكان من مكانك الطف
لا	وعمرك لابد من ان يزول	فان كان يوما وان كان الفا
لا	المال يرفع سقفا لاعماد له	والفقر يهدم بيت العز والشرف
لا	فلولاكم ماعرفنا الهوى	ولولا الهوى ماعرفناكم
امام الشافعي	ومن الدليل على القضاء وكونه	بؤس اللبيب وطيب عيش الاحمق
ابن المعتز	كان بكأسها نارا تلظى	فلولا الماء كان لها حريق

القائل	الشطر الأول	الشطر الثاني
جرير	اهيب قلبى افاض الماء من بصرى	والعود يقطر ماء حين يحترق
ابن هيثم	لعمرك ماضاقت بلاد باهلها	ولكن اخلاق الرجال تضيق
ابونواس	اذا امتحن الدنيا لبيب تكشفت	له عن عدو فى ثياب صديق
الشريف الرضى	اذا انت فتشت القلوب وجدتها	قلوب اعادى فى جسوم اصادق
عماد الكتاب	ولم ارشيئا مثل دارة المنى	توسعه الامال والعمر ضيق
المتنبي	وما الحسن فى وجه الفتى شرفا له	اذا لم يكن فى فعله والخلائق
وله	تغير حالى والليالى بحالها	وشبت وماشاب الزمان الغرانق
ابوتمام	فضل الفتى يغر والحسود بسببه	والعود لولا طيبه ماحرقا
لا	اذا ضاق صدر المرء عن سر نفسه	فصدر الذى يستودع السر اضيق
لا	شبهته والسيف فى كفه	بالبدر اذ يلعب بالبرق
لا	النصر ليس باجناد مجندة	لكنه بسعادات وتوفيق
لا	احفظ لسانك لاتقول فتبتلى	ان البلاء موكل بالمنطق
لا	لا يألف الدرهم المضروب صرتنا	بلا يمر عليها وهو منطلق
لا	وبى علاقة وجد ليس يعلمها	الا الذى خلق الانسان من علق
لا	خلق الورى من طينة ولانت من	طين المكارم والعلا مخلوق
لا	اذا لم يكن عندى نوال هجرتنى	وان كان لى مال فانت صديقى
لا	خطوت الى بيتى برجل لواننى	فرشت لها العينين لم اقض حقها
لا	واوانى وصفت اليك شوقى	لكل الوصف من بعض اشتياق
ابو العتاهية	اذا المرء لم يعتق من المال نفسه	تملكه المال الذى هو مالكه
ابو الاسود الدؤلى	يصيب ومايدرى ويخطئ ومادرى	وكيف يكون النوك الا كذلكا
ابو فرج اليغا	واستخف الفلك الدوار همته	فلو وفى اغنت الدنيا عن الفلك
ابونواس	اذا لم يعنك الله فيما تريده	فليس لمخلوق اليه سبيل
ابن المعتز	فظللت اطلب وصلها بتذلل	والشيب يغمزها بان لاتفعلى
ابن الرومى	سادة الناس كالجبال وانتم	كالنجوم التى تفوق الجبالا
وله	فاسدد الى يدا تعود بطنها	بذل النوال وظهرها التقبيلا
ابو عباس الاندلسى	الموت اهون من عيش لذى زمن	يعلى اللئيم ويدنى الاشرف العالى
ابو الشمقمق	الجود افلسهم واذهب مالهم	فاليوم ان راموا السماحة بخلوا
ابو العيينة	واصبحت معزولا وقد كنت واليا	وشتان مابين الولاية والعزل
ابو العتاهية	هب الدنيا تصير اليك عفوا	اليس مصير ذلك الى الزوال
بسامى	فلا تغرركم نعم توالت	فان الدهر حال بعد حال
جميل	خليلى فيما عشتما هل رأيتما	قتيلا بكى من حب قاتله قبلى
جحظة	ومالى حق واجب غير اننى	اليكم بكم فى حاجتى اتوسل
سعدى	اقل جبال الارض طور وانه	لاعظم عند الله قدرا ومنزلا

الشاعر	الشطر الاول	الشطر الثانى
نابغة	عريت من مال وحسير جمته	كما عريت مما تمر المغازل
عبدة بن الطبيب	والمرء ساع لامر ليس يدركه	والعيش شح واشفاق وتأميل
محمد بن حازم	لاتكذبن فما لدنيا باجمعها	من الشباب بيوم واحد بدل
كثير	اريد لانسى ذكرها فكانما	تمثل لى ليلى بكل سبيل
محيى الدين العربى	تأمل سطور الكائنات فانها	من الملاء الاعلى اليك رسائل
زهير المصرى	انا الوفى لا حبابى وان غدروا	انا المقيم على عهدى وان رحلوا
وله	فما كل مخضوب البنان بثينة	ولا كل مسلوب الفؤاد جميل
الغنوى	ان النساء متى ينهون عن خلق	فانه واقع لا بد مفعول
الامام ابو حنيفة	لقد ربيت جروا طول عمر	فلما صار كلبا عض رجلى
ابو تمام	ان الهلال اذا رأيت نموه	ايقنت ان سيكون بدرا كاملا
وله	نقل فؤادك حيث شئت من الهوى	ما الحب الا للحبيب الاول
وله	هيهات لا يأتى الزمان بمثله	ان الزمان بمثله لبخيل
وله	ولو ان مافى كفه غير نفسه	لجاد بها فليتق الله سائله
وله	واذا اتتك مذمتى من ناقص	فهى الشهادة لى بانى كامل
وله	وما عشت من بعد الاحبة سلوة	ولكننى للنائبات حمول
وله	وليس يصح فى الاوهام شئ	متى احتاج النهار الى دليل
وله	(لولا المشقة ساد الناس كلهم)	(ولارأى فى الحب للعاقل)
وله	(هيهات تكتم فى الظلام مشاعل)	(وربما صحت الاجسام بالعلل)
	(ومن يسد طريق العارض الهطل	(وللسيوف كما للناس آجال)
عبد الله باشا	ولم ادر ما الهجران حتى تباعدت	وما كنت ادرى ما الصبابة قبلها
يحيى بن ابى طالب	اريد رجوعا نحوكم فيصدنى	اذا رمته دين على ثقيل
دعبل	يموت ردى الشعر من قبل اهله	وجيده يبقى وان مات قائله
لا	ما احسن الدين والدنيا اذا اجتمعا	واقبح الجهل والافلاس بالرجل
لا	أرى العقل بؤسا فى المعيشة للفتى	ولا عيش الا ما حباك به الجهل
لا	الفقر يزرى باقوام ذوى حسب	وقد يسود غير السيد المال
لا	فما اكثر الاصحاب حين تعدهم	ولكنهم فى النائبات قليل
لا	فان ساءنى ذكراك لى بمساءة	فقد سرنى انى خطرت ببالكا
لا	شفيعى اليك الله لا رب غيره	وليس الى رد الشفيع سبيل
لا	كفى المرء نقصا ان يقال بانه	معلم صبيان وان كان فاضلا
لا	فانصف مظلوم واومن خائف	وشيد مهدوم وقوم مائل
لا	هو الشمس قدرا والملوك كواكب	هو البحر جودا والكرام جداول
لا	وغير التقى يأمر الناس بالتقى	طبيب يداوى الناس وهو عليل
لا	لئن ضقت عنى فالبلاد فسيحة	وحسبك عارا اننى عنك راحل

(ولو كان)

الشاعر	الشطر الاول	الشطر الثانى
لا ادرى	ولو كان لى فى ذاك ذنب علمته	لقطعت نفسى بالملامة والعذل
لا	فلا توغلن اذا ما سبحت	فان السلامة فى الساحل
لا	وان احق الناس باللوم شاعر	يلوم على بخل الرجال ويبخل
لا	وللدر حسن حيث علق عقده	ولكنه فى جيد حسناء اجمل
لا	السيف يسمعهم قولى بصولته	والسيف اصدق قولا انما قالا
لا	مواعدمتك لا يقضى القضاء لها	اخاف ان يقضى من قبلها اجلى
لا	مشى رجليه نحو مصرعه	ليقضى الله امرا كان مفعولا
لا	وما ينفع الاصل من هاشم	اذا كانت النفس من باهله
لا	تلوم على القطيعة من اتاها	وانت سننتها للناس قبلى
لا	تسود اعلاها وتأبى اصولها	وليس الى رد الشباب سبيل
لا	لا يسكن المرء فى ارض يهان بها	الا من العجز او من قلة الحيل
لا	وهذا دعاء لا يرد لانه	دعاء لاصناف البرية شامل
لا •	وفى الهيجاء ما جربت نفسى	ولكن فى الهزيمة كالغزال
لا	العذر عند كرام الناس مقبول	وكل عيب بذيل العفو مسبول
لا	وجوه لبت لى منها حذاء	وليت لبغلتى منها نعالا
لا	بقدر الكد تكتسب المعالى	ومن طلب العلا سهر الليالى
لا	لئن كنت سلطانا هب الذنب واعفنى	وان كنت جلادا خذ السيف واقتلنى
لا	(المرء مادام حيا خادم امل)	(المرء تواق الى مالم ينل)
حاتم الطائى	واغفر عوراء الكريم ادخاره	واعرض عن شتم اللئيم تكرما
ابن خفاجة	وقبلت رسم الدار حبا لاهلها	ومن لم يجد الا صعيدا تيمما
وله	وغير بعيد ان انال بك السها	سموا اذا كان اعتناؤك سلما
الحزين	وما لى من ذنب اليه علمته	سوى اننى قد جئته غير صائم
والبه	يا شقيق النفس من حكم	نمت عن عينى ولم انم
مساور الوراق	وما ينفع المقبور عمران قبره	اذا كان فيه جسمه يتهدم
ابن وهيب	لم تند كفاك من بذل النوال كما	لم يند سيفك مذ قلدته بدم
ابن الرعد	فان تك قد عزلت فلا عجيب	ضياء الشمس يعزله الظلام
ابو بكر قهستانى	فما ذقت الاماء جفنى مشربا	وما نلت الا الحلم كفى مطعما
امير منجك	لو شاهد المطرود سطوة بأسه	فى صلب آدم للسجود تقدما
بشار	تبوح بسرك ضيقا به	وتبغى بسرك من يكتم
البديهى	اذا الفؤاد بلم تقبل مساعدة	على بلوغ المنى لم تنفع الهمم
التنوخى	ان كان اقرارى بما لم اجنه	يرضيك عنى قلت انى ظالم
ربيعة الرائى	ارانى ولا كفران لله راجعا	بخفى حنين من نوال ابن حاتم

سالم بن وابصة	الحلم بالعجز ذل انت عارفه	والحلم عن قدرة فضل من الكرم
الموسوى	بموت قوم ولايأسى لهم احد	وواحد موتهم لا قوام
العتبى	الصبر يحمد فى المصائب كلها	الا عليك فانه مذموم
ثعلبة بن عمير	اذا ما قضيت الدين لم يكن	قضاه ولكن ذاك غرم على غرم
معن بن زائدة	دعينى انهب الاموال حتى	اعف الاكرمين عن اللئام
الحطيئة	ومن يجعل المعروف من دون عرضه	يضره ومن لايتق الشتم يشتم
المتنبى	اذا ساء فعل المرء ساءت ظنونه	وصدق ما يعتاده من توهم
وله	ولم ار فى عيوب الناس شيئا	كنقص القادرين على التمام
وله	يرى الجبناء ان الجبن حزم	وتلك خديعة الطبع اللئيم
وله	والظلم من شيم النفوس فان تجد	ذا عفة فلعلة لايظلم
وله	شيخ يرى الصلوات الخمس نافلة	ويستحل دم الحجاج فى الحرم
وله	واطمعتنى فى نيل مالا اناله	بمانلت حتى صرت اطمع فى النجم
وله	ذوالعقل يشقى فى النعيم بعقله	واخوا الجهالة فى الشقاوة ينعم
وله	فما اخصك فى برء بتهنئة	اذا سلمت فكل الناس قد سلموا
وله	وما الجمع بين المال والنار فى يدى	بابعد من ان اجمع الحظ والفهما
وله	فالخيل والليل والبيداء تعرفنى	والضرب والطعن والقرطاس والقلم
وله	(ولكن صدم الشر بالشر احزم)	اشد من السقم الذى اذهب السقما
عبدة بن الطيب	فكان قيس هلكه هلك واحد	ولكنه بنيان قوم تهدما
ابو تمام	لو يقدرون مشوا على وجناتهم	وجباههم فضلا عن الاقدام
	مات المعالى والعلوم بموته	فعلى المعالى والعلوم سلام
ابو الحسن العلوى	حب الرياسة داء لادواء له	وقل ماتجد الراضين بالقسم
لا	ان صاح يوما حسبت الصخر منحدرا	والريح عاصفة والبحر يلتطم
لا	ومثلك ليس يجهل حق مثلى	ومثلى لايضيعه الكرام
لا	ولو قدرت على الاتيان جئتكم	سعيا على الرأس لامشيا على القدم
لا	سئمت تكاليف الحيوة ومن يعش	ثمانين حولا لامحالة يسأم
لا	نامت عيونك والمظلوم منتبه	يدعو عليك وعين الله لم تنم
لا	وربما ضحك المكروب من عجب	السن تضحك والاحشاء تضطرم
لا	ان العفيف اذا اعان لخائن	كان العفيف شريكه بمأثم
لا	متى يبلغ البنيان يوما تمامه	اذا كنت تبنيه وغيرك يهدم
لا	وكان رجائى ان اعود ممتعا	فصار رجائى ان اعود مسلما

لا	لايبلغ المرء فى اوطانه شرفا	حتى يكيل تراب الارض بالقدم
لا	وان النار من عودين تزكى	وان الحرب اولها كلام
لا	هى الغاية القصوى فان فات نيلها	فكل منى الدنيا على حرام
لا	وما الدهر الادولة ثم صولة	وما العيش الاصحة وسقام
لا	تعلم فن الجهل من عند نفسه	فليس عليه منة لمعلم
لا	تأن ولا تعجل بلومك صاحبا	لعل له عذرا وانت تلوم
لا	غيرجنى وانا المعاقب فيكم	فكأننى سبابة المتندم
لا	وما من يد الايدالله فوقه	وما ظالم الاسيبلى بظالم
لا	من كف ساق لوسقاك بكفه	سما لكان شفاء كل سقام
لا	هون عليك اذا مانعمة فقدت	ففى خزائن ربى بعدها نعم
لا	اذا ماضاق صدرك فى حديث	فافشته الرجال فمن تلوم
لا	نجاة المرء فى صدق الكلام	لان الصدق منجاة المرام
لا	اذا عاقبتنى فى كل ذنب	فما فضل الكريم على اللئيم
لا	اذا ابدأت بالاحسان تمم	وما الاحسان الا بالتمام
لا	وقف الهوى بى حيث انت فليس لى	متأخر عنه ولا متقدم
لا	فنفسك اكرمها فانك ان تهن	عليك فلن تلقى لها الدهر مكرما
لا	لسان الفتى نصف ونصف فؤاده	ولم يبق الاصورة اللحم والدم
لا	صلى وصام لامر كان آمله	حتى حواه فما صلى ولاصاما
لا	ما اظن الزمان يأتى بهذا	غيرانى رأيته بمنامى
لا	ولو جمع الائمة فى مقام	تكون به لكنت لهم اماما
لا	رأيت انتقام المرء يزرى بعقله	وان لم يقع الا باهل الجرائم
لا	لاطيب للعيش مادامت منغصة	اوقاته بادكار الموت والهرم
لا	واذا تأملت البقاع وجدتها	تشقى كما تشقى الرجال وتعدم
لا	اذا اعتذر الجانى محا الذنب كله	وكل امرئ لايقبل العذر مجرم
لا	وقد ينطق الاشياء وهى صوامت	وما كل نطق المخبرين كلام
لا	(على قدر اهل العزم تأتى العزائم)	(رأى الاعمى وقد سمع الاصم)
لا	(وما فيه الاتحاد لولا التناسل)	(ان الزمان بمثله لعقيم)
ابن احنف	العنكبوت بنت بيتا على وهن	تأوى اليه ومالى مثله وطن
ابن نباته	لبست من الحوادث كل ثوب	سوى ثوب المذلة والهوان

الصدر	العجز	الشاعر
اسمع بقلبك ان الاذن كاذبة	وانظر بعقلك ان الطرف خوان	امام ماوردي
ما كل ماتمنى المرء يدركه	تجرى الرياح بمالاتشتهى السفن	المتنبي
لاتنس حاجتنا لقيت مغفرة	قدطال مكثى عن اهلى واوطانى	جرير
ان الكرام اذا ما اسهلوا ذكروا	من كان يألفهم فى المنزل الخشن	عبدالصمد بن بابك
الناس في غفلاتهم	ورحى المنية تطحن	ابن العتاهية
يارب حسانة منهن قدفعلت	سوءا وقد يفعل الاسواء حسان	ابن الرومى
اذا شئت ان تلقى المحاسن كلها	ففى وجه من تهوى جميع المحاسن	المعرى
كيف لم تحمل الامانة ارض	حملت فوقها ابا مروان	بها زهير
وخصلة قل فيها من يخالفنى	الرزق والحمق ملزومان فى قرن	لا
خاب امرؤ ظل يرجوان ينال غنى	بالعقل ما عاش فى دهر المجانين	لا
ثلاثة ليس لها امان	البحر والسلطان والزمان	لا
ولو نعطى الخيار لما افترقنا	ولكن لاخيار مع الزمان	لا
لو كان ما بى فى صخر لانحله	فكيف يحمله خلق من الطين	لا
طوبى لأعين قوم انت بينهم	القوم فى نزهة من وجهك الحسن	لا
يقولون الزمان به فساد	وهم فسدوا وما فسد الزمان	لا
واطيب الارض ماللقلب فيه هوى	سم الخياط مع الاحباب ميدان	لا
كفاك قول الناس فيما ملكته	لقد كان هذا مرة لفلان	لا
فى المساوى بدى التساوى	فلا معين ولا معين	لا
ليس اللسان محل ذكرك وحده	كل الجوارح فى دعاك لسان	لا
شجاع اذا ما امكنتنى فرصة	وان لم يكن لى فرصة فجبان	لا
ولو كان البكاء بقدر حزنى	لاجريت العيون من العيون	لا
جراحات السنان لها التيام	ولا يلتام ما جرح اللسان	لا
كل من تلقاه يشكو دهره	ليت شعرى هذه الدنيا لمن	لا
ولاعيب فيهم غير ان ضيوفهم	تلام بنسيان المحبة والوطن	لا
فما اقبح الدنيا اذا كنت غائبا	وما احسن الدنيا بحيث تكون	لا
لاتكن محسن ظن ابدا	ان حسن الظن من سوء الفطن	لا
وحسن الظن عجز فى امور	وسوء الظن يأخذ باليقين	لا
بالرفق مارس ولاين من تخالفه	وغالظن اذا لم ينفع اللين	لا
ستور الضمائر مهتوكة	اذا ما تلاحظت الاعين	لا
سرى وسرك لم يشعر به احد	الا الاله والا انت ثم انا	لا
اتانى هواها قبل ان اعرف الهوى	فصادف قلبى خاليا فتمكنا	لا

(كل)

الصدر	العجز	الشاعر
كل امرئ راجع يوما لشيمته	وان تخلق اخلاقا الى حين	لا
للمادح الجزل من ذى المدح منقبة	اذا مدحتك وصفا قد مدحت انا	لا
فلو ان السماء دنت لمجد	ومكرمة دنت لهم السماء	فرزدق
نعيب زماننا والعيب فينا	ولو نطق الزمان بنا هجانا	كشاجم
رأيت كثير ما يهدى قليلا	لقدرك فاقتصرت على الدعاء	محمد بن ابى ح
اذا كسب الناس المعالى بالندى	فانك تعطى فى نداك المعاليا	المتنبي
واخرج من بين البيوت لعلنى	احدث عنك النفس فى السر خاليا	قيس بن ذريح
وما طلب المعيشة فى التمنى	ولكن القى دلوك فى الدلاء	ابو الاسود الد
اذا عوقب الجانى على قدر جرمه	فتعنيفه بعد العقاب من الربا	لا
اذا ما المدح صار بلا ثواب	من الممدوح كان هو الهجاء	لا
اشاب الصغير وافنى الكبير	بكر الغداة ومر العشى	لا
اخلاء اذا استغنيت عنهم	واعداء اذا نزل البلاء	لا
اذا دخل الهدية دار قوم	تطايرت الامانة من كواها	لا
فقضت حاجتى معجلة	فجعتنى بلذة الشكوى	لا
دعوى الاخاء على الرخاء كثيرة	وفى الشدائد تعرف الاخوان	لا
اذا انت عبت المرء ثم اتيته	فانت ومن تزرى عليه سواء	لا
كل المصائب قد تمر على الفتى	فتهون غير شماتة الاعداء	لا
ولأصبرن على الزمان وجوره	حتى يعود كما اريد واشتهى	لا
اذا رمتم قتلى وانتم احبة	فماذا الذى اخشى اذا كنتم عدى	لا
ان الشراب له شرط سمعت به	ان لايعاد حديث السكر فى الصحو	لا
ابا عجبا لبحر ظل يسقى	جميع الناس لم يبلل لهاتى	لا
واذا خشيت من الامور مقدرا	وفررت منه فنحوه تتوجه	ابن الرومى
فان زعمت بان الحب معصية	فالحب احسن مايعصى به الله	عباس بن الاحن
ليس له عيب سوى انه	لاتقع العين على شبهه	المتنبي
وان الظلم من كل قبيح	واقبح ما يكون من النبيه	لا
وقد يجمع الله الشتيتين بعدما	يظنان كل الظن ان لا تلاقيا	ابن خفاجة
ومن الحزم ان اكون لنفسى	قبل موتى فيما ملكت وصيا	ابو العتاهية
النفس تكلف بالدنيا وقد علمت	ان السلامة منها ترك ما فيها	سابق البربرى
ان كان سفك دمى اقصى مرادكم	فاعلت نظرة منكم بسفك دمى	لسان الدين الاند
وربما انتفع الفتى بعدوه	كالسم احيانا يكون دواء	الطغرائى
لاتأسفن من الدنيا على امل	فليس باقيه الامثل ماضيه	ابن المعتز
فلو جعلت نفس لنفس وقاية	لجدت بنفسى ان تكون فداكا	قس بن ساعدة

ولو ساعدت حالتی همتی	لکنت تری غیر ما قد تری
نثنی علیه وجل الحظ فیه لنا	کفی العبید کما لامدح مولاها
ترکت للناس دنیاهم ودینهم	شغلا بذکرك یادینی ودنیانی
فلم ار کالایمان للمرء واعظا	ولاکصروف الدهر للمرء هادیا
تزین الفتی اخلاقه وتشینه	وتذکر اخلاق الفتی وهولایدری
آثاره تنبیك عن اخباره	حتی کانك بالعیان تراه
مافی الفؤاد ولا فی الجسم جارحة	الا وحبك فیها قبل مافیها
نسبت مودتی اذطال عهدی	نعم قد قیل طول العهدینسی
کلی وکلك ممزوج ومتصل	وکل عارضة تؤذیك تؤذینی
ومتی ذممت الدهر بعد لقائه	وعطائه فعلی حد المفتری
انی احیی عدوی عند رؤیته	لادفع الشر عنی بالتحیات
حافر البئر فی طریق اخیه	واقع فیه لامحالة فیه
اذا کنت فی حاجة مرسلا	فارسل حکیما ولاتوصه
لیس من مات فاستراح بمیت	انما المیت میت الاحیاء
موت التقی حیاة لانفاد له	قدمات قوم وهم فی الناس احیاء
لکل داء دواء یستطب به	الا الحماقة اعیت من یداویها
فسحقا لابناء الزمان فمالهم	سجیة احرار وطبع وفاء
اذا طنت الاذان قلت ذکرتنی	اذا اختلجت عینی رجوت التلاقیا
لوکنت اهدی علی قدری وقدرکم	لکنت اهدی لك الدنیا ومافیها
شیئان یعجز ذواثر باضة عنهما	رأی النسا وامارة الصبیان
سقونی وقالوا لاتغنی ولوسقوا	جبال حنین ما سقونی لغنت
الا انما الدنیا علی المرء فتنة	علی کل حال اقبلت اوتولت
لو اسخطتك حیاتی	قتلت نفسی لترضی
فؤادی وا فؤادی وا فؤادی	فؤادی هائم فی کل وادی

تمت

مطبعهٔ عامره ده طبع وتمثیل قلندی
سنه ۱۲۹۲

